

Ew Testamento

Chipay Tawkquiztan

El Nuevo Testamento
de Nuestro Señor Jesucristo
en el idioma
Chipaya

La Liga Bíblica

Las Sagradas Escrituras para Todos

El Nuevo Testamento en Chipaya
Bolivia

Primera edición, 1978
Segunda edición, 2009

Publicado por
© La Liga Bíblica, 2009

Licencia Creative Commons

Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra bajo las condiciones siguientes:

Reconocimiento. Debe reconocer los créditos de la Liga Bíblica (pero no de una manera que sugiera que tiene su apoyo o apoyan el uso que hace de su obra).

No comercial. No puede utilizar esta obra para fines comerciales.

Sin obras derivadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada a partir de esta obra.

- Al reutilizar o distribuir la obra, tiene que dejar bien claro los términos de la licencia de esta obra.
- Alguna de estas condiciones puede no aplicarse si se obtiene el permiso del titular de los derechos de autor
- Nada en esta licencia menoscaba o restringe los derechos morales del autor.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

ÍNDICE

	Página
San Mateo.....	Mat 1
San Marcos.....	Mrc..... 68
San Lucas.....	Luc.....107
San Juan.....	Juan182
Hechos de los Apóstoles.....	Hch..... 236
Carta a los Romanos.....	Ro..... 305
Primera Carta a los Corintios.....	1Co 336
Segunda Carta a los Corintios.....	2Co..... 367
Carta a los Gálatas.....	Gal..... 386
Carta a los Efesios.....	Ef..... 397
Carta a los Filipenses.....	Flp 408
Carta a los Colosenses.....	Col.....416
Primera Carta a los Tesalonicenses.....	1Te..... 424
Segunda Carta a los Tesalonicenses.....	2Te 431
Primera Carta a Timoteo.....	1Ti 435
Segunda Carta a Timoteo.....	2Ti 445
Carta a Tito.....	Tit..... 452
Carta a Filemón.....	Flm..... 456
Carta a los Hebreos.....	Heb..... 458
Carta de Santiago.....	Stg..... 482
Primera Carta de San Pedro.....	1Pe 490
Segunda Carta de San Pedro.....	2Pe 499
Primera Carta de San Juan.....	1Jn 505
Segunda Carta de San Juan.....	2Jn513
Tercera Carta de San Juan.....	3Jn514
Carta de Judas.....	Jud516
Apocalipsis.....	Ap.....519

EL SANTO EVANGELIO SEGUN

SAN MATEO

1 ¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuquita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niiž jilanacžtanpacha. ³ Judaqui Fares ejptača, Zaratanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača.

Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača.

⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isafž ejptača. ⁶ Isafqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača.

¹⁰ Ezequiasqui Manasž ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niiž jilanacžtanpacha. Nii

timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitztatača Babilonia cjita yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴ Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanz ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUŽ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastauqui. Niiž maa María cjitiqui Josižtan zalzjapa kazzintača. Ima lucžtan

kamcan ica cjissinča Yooz Espiritu Santuž cjen. ¹⁹Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasaż niiqui, Maríqui žoñiž chjaawjkatta cjitasača, ana honorchiz. ²⁰Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin niizquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espiritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹Nižaza majtanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjitaž cjequiča. Jalla niiqui niiz wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča.
Nekztan lucmajch wawa
mataquiča. Nii wawaqui
Emanuel cjitaž cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča:
učumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵Naaža majtz tjuñicama Josequi Maríatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

MAGONACA RISPITI TJONCHIČA

2 ¹Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritača Herodes cjitaqui. Jalla nii tuqita timpuquiz jalla tužu

watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichiča. Mago cjita žoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiñi. ²Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassiča judío žoñinacž chawjc jiliriqui. ¿Jakziquintaya? — jalla nuž cjican pecunchiča. Nižaza cjichiča, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niiz nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjican mazziča.

³Herodes cjita jiliriqui magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴Jalla nekztanaqui nii rey jiliriqui timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca kjawziča. Ninacžquiz pewcziča:

—¿Jakziquint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewcziča.

⁵Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Belén wajtquinča, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiřchiča, tuž cjican:

⁶“Judá yokquinča Belén

watjaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsjii chawc jiliriqui ulnaquiča. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacž mantaquiča; nižaza cwitaquiča”.

⁷Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqui magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čhjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčaja, jalla nii. ⁸Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchiča Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'auquiča. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquiča. Wejrmi zakal ojkz pecuča, wawa rispiti.

⁹Jalla nekztan Herodes jiliriž chiižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkchiča. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacz tucquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla nii juntun tsijsiča warawaraqui. ¹⁰Nii warawara tsijsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutača. ¹¹Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherchiča Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz caja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchiča, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičiča. ¹²Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonaczquiz chiižinčiča, ana Herodes kjutni quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpciča yekja jicz kjutni.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSIČHA

¹³Jalla nekztanaqui nii magonacz ojektan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisisquichiča. Nekztan tuž cjichiča:

—Žaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqi tii wawaž kjuraquiča conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquiča, čhjularat wejrqui amquiz wilta chiyachaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin chiičiča anjilaqui.

¹⁴Jalla nuž anjilaž chiiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziča. Nekztan wawžtan maatan chjitchiča. Nii weenpacha ulanchiča Egipto yok kjutni. ¹⁵Jalla nicju kamchiča Herodes ticzcama. Niiž tuquitanpacha

Yooz Jiliriqi profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt persun Maati kjawznacha”. Jalla nii profetž chiita takuqui cumplissiča.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATČHA

¹⁶Herodesqui kuzquiz tantiyassiča, “Magonacaqui wejtanz burlaskalak” cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawziča. Jesucristo majtta timpu tantiichiča magonacz maztiquiztan. Jalla nuž tantižcu mantichiča Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca pizc watquiztan kozzc conajo. ¹⁷Jalla nuž cumplissiča Jeremías cjita profetž cjiirta takuqui. ¹⁸Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjiirchiča, tuž cjican:

“Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquiča nižaza alto joržtan kaaquiča. Raquel cjitiqui ancha kaaquiča naža maatinaczquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequiča. Nižaza naža maatinacaqui ticziž cjequiča”.

Jalla nuž cjiirchiča Jeremías cjita Yooz taku paljayni profetaqui.

¹⁹Wiruñauqui Herodes cjita jiliriqi ticziča. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jilirž anjilaqui Josežquin wilta parisisquichiča wiiquin. Nii oraqu Josequi Egiptuquin tira želatča. Anjilaqui cjichiča:

²⁰—Žaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecni Herodes jazic ticziča.

²¹Jalla nuž cjen Josequi žaažcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchiča.

²²Israel yokquin Judea provinciquin Arquelao cjita jiliritača mantiñiqui. Jalla niiča Herodes majchqui. Niiž ejpž

puestuquizpacha luzzitača. Josequi nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchičha. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljaychiča, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutni ojckhiča. ²³Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchiča. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča, Jesusaqui “nazareno” cjitazakaz cjequiča, jalla nuž cjican mazinchiča. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissičha.

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYŃI

3 ¹Niiz wiruñaquí Juan Bautistaquí Judea provinciquin želatča, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatča, ²tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj mantaquiča. Nii timpuqui žcatžinžquičha.

³Tuqui timpuqui Isaías cjita profetaquí Juanž puntuquiztan cjjirchiča, tuž cjican:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequiča. Alto jorquiztan tuž cjican chiyaquiča: ‘Tsji chawjc Jiliriž tjonaquiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsji jicztakaz ančuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lititumapanž cjee’”.

Jalla nuž cjjirtatača Juanž puntuquiztan.

⁴Juanž zquitiqui camello cjita animalž chomquiztan watstatača. Niiž cinturonaquí zkizitača. Nižaza langosta cjita kolta animalanaca lujlñitača. Munti misquínaca lujlñizakaztača. ⁵Walja žoñinacaquí Juanž taku nonžni tjonñitača,

Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjita puj žcatirantan. Walja žoñinaca tjonñitača. ⁶Jakziltat niiz persun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanqui bautissičha Jordán cjita pujquiz. ⁷Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiižinchiča:

—Zkoražtakaz incallni žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonkaya? ⁸Kuz campiichinčuczłaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjanapacha tjeezjapa. ⁹Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnaquí Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoninča, Yoozqui anaž wejrna casticasača”. Jalla nižta ana chiičhiiz waquisičha. Yoozqui tii maznacquiztan žoñiz cjskatasacha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookni muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaquí, ujtaz cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca casticta cjequiča. ¹¹Wejrqui weraral chiyučha. Kjajtankal bautisuča, ančuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiquí wejt wirquin tjonča. Jalla niiquí Espiritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niičha wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisučha, niiž čhjata jeržcu chjojckzinimi. Inakaztča wejrqui.

¹² Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majctaž cjequiča. Nii itzanacazti liwj ujtaž cjequiča, ana wira tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucquiz wataquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

¹³ Niiž wiruñaquei Jesusaquei Galilea yokquiztan Jordán cjeta pujquin ojkiča, jakziquint Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkiča. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatča. Jalla tuž cjichiča:

—Amž wejr bautis waquiziča. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichiča Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaquei kjaaziča, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquiča. Yooz mantitacama liwj cumplis waquiziča učumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichiča.

¹⁶ Nekztanaqui Juanqui Jesusa bautissiča. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetziča. Nekztan Jesusaquei cherziča Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjijwžquiñi. Jalla niiž juntuñpacha Espiritu Santuqui irantižquichiča. ¹⁷ Nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, jalla tuž cjiñi:

—Tiiča wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča wejrqui. —Jalla nuž cjichiča nii tsewctan chiižquiñi joraqui.

JESUSAQUI DIABLUŽ YANŽTA

4 ¹ Jalla nekztanaqui Jesusaquei Jordán cjeta pujquiztan ojkiča.

Nuž okan, Espiritu Santuqui Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanžta cjisjapa. Satanasqui Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatča.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaquei pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čhjeri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuñi wattiquiztan ancha čhjeri eecskatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz macjatchiča ujquiz tjojtskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaquei kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjichiča: “Žoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasača. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čhjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaquei.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju timplu tsewcta pjurniguin yawkatchiča.

⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjichiča: “Yooz Ejpqui niiz anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Ninacž persun kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjejajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaquei kjaaziča tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui zakaz cjichiča: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjijrtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojtskatz yanzjapa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitzcu,

diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacž cusasanacžtanpacha, nižaza tjapa ninacž honoranacžtanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča.

⁹Nekztan nii diabluqui cjichiča:
—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, niiqui.

¹⁰Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:
—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHIČHA

¹²Niž wiruñaquí Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjijrta taku cumplissiča.

¹⁵Jalla tuž cjijrchiča Isaías profetaqui:

“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquínča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz žoñinacž kamča. ¹⁶Am yokquin žejlñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii

žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacžtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiča. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiča. —Jalla nuž paljaychiča.

PAJPKIC CH'IZ TANŇI ŽOÑINACA JESUSIŽ KJAWŽTA

¹⁸Jesaqui Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkan pucultan jilazullca žoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanñinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi želatča. ¹⁹Jalla ninacžquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychiča:

—Wejtta chica ojklayñi cjee. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa žoñinaca juntaquiča.

²⁰Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultan žoñinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

²¹Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojkcucu Jesusaqui tsjii pucultan jilazullca žoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatača. Tsjiiqui Juan cjitatača. Zebedeož majchtača. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cherčcu, Jesusaqui ninaca kjawziča. ²²Nekztan nii orapacha warcumi niž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

ŽOÑINACA JESUSA APŽA

²³Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychiča, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaajincan. Nižaza paljaychiča, Yooziž mantita žoñinacaž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchiča.

²⁴Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojkičiča. Jalla nižtiqiztan, tjapaman conchiz žoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami, nižaza t'ucur žoñinacami, nižaza ana ojklayi atñi zuch žoñinacami, tjapaman laanaca

Jesusižquin chjižtatača. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchiča.

²⁵Galilea žoñinacaqui niižquin walja apžquichiča, nižaza Decápolis watjanacquiztan žoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan žoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan žoñinacami, nižaza Jordán pujž tuwanchuctan žoñinacami. Tjapa nii žoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

JECTNACAT CUNTINTU ŽOÑINACA

5 ¹Walja tama žoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niiž kjawžta žoñinacaqui niiž muytata ajczčiča.

²Jalla nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

³—Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ičhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

⁴Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

⁵Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui irinsaž

tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁶Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninacžquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁷Jecnacat parti žoñinacžtajapa oksñi kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁸Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁹Jecnacat pasinsis kuzziz kamñi cječhaja, jalla ninacaqui Yooz maati cjitaž cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹⁰Jecnacat Yooz kuzcama kamtiqiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹¹Jecnacat weriž cjen žoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijchta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequiča.

¹²Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquiča. Jalla nižtiqiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui nižta zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRIIICHINACŽ PUNTU

¹³Jesusaqui tjaajinchizakazza: —Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, čkjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača.

Nekztan anaž čhjuljapami sirwasača; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaž tjecžtaž cjequiča.

¹⁴ Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsjii curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. ¹⁵ Tsjii lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeeztaž cječhaj niiqui, tsewc tsjijptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz željñi žoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančuca zuma kamaña cheržcu, ančuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza: —Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjatanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjatanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Weraral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjatanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjatantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čhjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach

Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančhucacquiz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestruncami, nižaza fariseo žoñinacami željča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ŽAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza: —Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjican: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequiča”. ²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aačhaj niiqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamča” cjican ch'aančhaj niiqui, infernuquin chjatkattaž cjequiča. ²³ Nižaza tii puntu zakal cjeeča. Jequit niž ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niž jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niž jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasača. ²⁵ Jequit am quintra quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žoñžquiz pertunam mayizaquiča ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequiča jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliriqui am tsjii

policiquin zakaz intirjasača; carsilquiz chawjcta cjesača. ²⁶ Weraral chiižinuča. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasača, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača adulteriuquiz ojklazquzi”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsichaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

³⁰ Nižaza am žew kjarauki ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjara pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjarauki pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niiz persun tjunatan jaljtasaž niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cjiirra papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čjul adulterio motivo želan, jalla niwjctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjiskatasacha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačhaj niiqui, adulterio ujanž paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiz niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquiča Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čjulquiztanami juramento paasača, werara chiižpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasacha. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasacha. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispanča; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispanča. Zajra diabluz cjen juramento paazqui žejlča.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhujqui pjatžinasacha, nekztan nii pjatñi žoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesača. Nižaza tsjii izke chjatkatžinasaz niiqui, nii chjatkatñi žoñž izke chjatkatžintazakaz cjesača”. ³⁹ Pero wejr chiižinuča, anača kijtzñi žoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanž pecčhaj

niiqui, kjañaj cjiskazza, irztanpachami.
⁴¹ Jakziltamiž niiz kuzi tsjii tupucama,
 amquiz chjitskatasaj niiqui, juc'anti
 tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž
 amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui.
 Nižaza jakziltamiž amquiztan tomžni
 tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:
 —Nižaza ančhucqui tuquita atchi
 ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča:
 “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza
 am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”.
⁴⁴ Pero wejr chiižinuča, am quintra
 žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza
 am quintra laykiñi žoñinacžtajapa
 zuma kuztan Yoozquiztan maynaquiča.
 Nižaza am quintra chjaawjkatñi
 žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza
 am quintra ch'aañinacžquinami
 kichñinacžquinami zumapan
 Yoozquiztan mayt'ižina. ⁴⁵ Jalla
 nuž zuma kamcan ančhucqui tjeeža,
 arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii.
 Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana
 zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz
 niž paata tjuñi tewkkatča. Nižaza
 niž kuzcama kamñinacžquizimi nižaza
 ana niž kuzcama kamñinacžquizimi
 tjapa ninacžquiz chijñi apayžquiča.
⁴⁶ Ančhucqui persun okžni
 žoñinacžquizkaz okznaquiz niiqui,
 jalla nuž paatiquiztan ččhjul premio
 Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla
 nižtazakaz kamča ana wali impuesto
 cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui
 persun jilnacžquizkaz tsaanaquiz
 niiqui, jalla niwjctan ččhjul zumaž
 ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paača
 ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui
 walja zuma kuzziz kama, jaknužt
 ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma
 kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

ZUMA KAMZ PUNTU

6 ¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:
 —Ančhucqui anača
 persunpacha honorchizkaz cjis
 peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz
 ančuca Yooz custurumpinaca
 paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz
 cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun
 honorchizkaz cjis pecaquiz niiqui, nii
 honorchiz kaz cjequiča. Ančuca
 arajpach Yooz Ejpqui ana iya
 honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz
 žoñinacqui t'akjir žoñinacžquiz
 onanžcu žoñi žoñinacžquin
 mazmazñiča, “onanchinča”
 nuž cjicanaqui. Ajcz kjuyaranami
 calliranami jalla nižta paañiča,
 žoñinacž ninacžjapa zuma chiyajo.
 Pero wejrqui weraral chiižinuča.
 Jalla nižta paañi žoñinacqui nii
 honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui
 anača nižta iratapacha kama.
³ Ančhuczi t'akjir žoñinacžquiz
 onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui
 anaž jeczquizimi mazmaznaquiča,
 “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza
 t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaučiča.
 Aunquimi ančucaž jamazit paachiž
 cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča.
 Jalla nuž cheržcu ančucaquiz
 kjanacama honora tjaaquiča, tsjii
 premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz
 žoñinacqui Yoozquin mayizican jalla
 tuž jutzazñiča. Ajcz kjuyquizimi
 call isquinqizimi tsijtchi Yoozquin
 mayiziñiča, tjapa žoñinaca cherajo.
 Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž
 paažcu ninacqui nii honorchizkaz
 cjequiča. Ančhucqui anača nižta
 irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczi Yooz
 Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz

luz waquiziča, nižaza kjuy chawjcz waquiziča. Jalla nekztan ančuca Yooz Ejpžquin mayizasäča. Jalla nuž zinalla mayizan ančucatan chicaž cjequiča Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejpqui ančucaquiz honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

⁷Yoozquin mayizcan, anača wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizazaqui. Jalla nuž mayizaquiči niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajni žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayiztiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjan. ⁸Jalla nižta anaž ančuc cjeella. Ančuca Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹Jaziqui ančucqui jalla tuž mayizaquiča:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlča. Am tjuu honorchiz aptitaj cjlalla. ¹⁰Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjlalla. Nižaza tii muntuquiz žejlči žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja arajpachquin žejlčinaca, jalla nižta. ¹¹Nižaza tonjiqui čhjeri tjaažcalla čhjeržtan kamzjapa. ¹²Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³Nižaza anaž anawalinačžquiz tjojtskatala, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amča wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amča wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amča wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴Ančuca quintra paañinacžquiz pertunaquiča. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančuca ujnaca pertunaquiča.

¹⁵Ančuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiči niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančuca ujnaca pertunaquiča.

AYUNAS PUNTU

¹⁶—Ančucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasñiča, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequiča. ¹⁷Ančuczti ayunascanacqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjijczna, ¹⁸žoñinaca ančuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenacqui tjappacha cherča, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹Jesusaqui tjaañinchizakazza: —Tii muntuquiz kamcanacqui anača muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančuca juntita cusasanaca lulaquiča. Nižaza parti ančuca juntita cusasanaca inapankaz chjijtaquiča. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasača, ančuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquiča. Arajpachquin cusasanaca luļlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlča. ²¹Jakziquizt ančuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančuc kuz tjaača.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²²Jesusaqui tjaañinchizakazza:

—Žoňž čhjujquiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui žoňž čhjujqui zuma cjequiči niiqui, zuma cheraquiči. Jalla nižtazakaz žoňž kuzqui zuma cjequiči niiqui, zuma kamaquiči. ²³Žoňž čhjujquizti ana zuma cjequiči niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquiči. Ančhuca kamaña zumchiquiz panž cjequiči niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquiči. Nekztan čjaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Anaž jakziltami pizc patruna sirwasača. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunžquiz ana pectaž cjesača. Tsjii patrunžquiz pectaž cjesača. Tsjii patrunžquizkaz zuma sirwasača. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž ancha paazquiz kuz tjaasača. Nižaza paazquiz kuz tjaquiči niiqui, anaž Yoozquin ancha kuzziz cjesača.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACA CWITIČHA

²⁵Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Ančhucaquiz tuž chiižinuča, žejtjapaqui kjaz liczmi lujlž čhjerimi pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača kuzquizic čhjerquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zqiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čhjul čhjerquiztanami žoňž žetiž juc'anti importiči. Nižaza čhjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiči. ²⁶Laylayni wežlanacaž cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalam čhjacča, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čhjeri yaaz zquitchizza. Jalla nuž cjenami ančhuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanacžquiz čhjeri

tjaača. Yooz yujcquiziqui ančhucqui čhjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiči. ²⁷Anaž jec kolta žoňžimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecni kuzziz cjenami.

²⁸¿Kjažtquiztan ančhucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacž pjajkjallaž cherna, jaknužt pajkčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanča. ²⁹Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui ancha c'achjallača. Finu zqiti cujtžcumu ricachu Salomón cjita jiliriqui anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanacžquiztanami. ³⁰Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlča. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjtjunzjapa ujžtača. Jalla nižta cjenami Yooz Ejpacha nii plantanaca cwitiča. Ančhucqui čhjul plantaquiztanami juc'antipanž importiči. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'ant cwitiča, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹Jalla nižtiquiztan ančhucqui anača llaquita kuzziz cjisqui, čhjul čhjerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza čhjul zquitquiztanami. ³²Ana criichi žoňžinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklajča. Ančhuczi ana nižta kuzziz cjeella. Ančhucača arajpach Yooz Ejpchizqui. Čhjul takiča ančhucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niiž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequiči čhjulumi. ³⁴Jakatan čhjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu paa tonjiqui. Jakaqui čhjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquiči. Zapuru čhjul anawalinacaqui žejlñipanča.

ŽOŇINACŽTAN ZUMA KAMA

7 ¹Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Ančhucalaqui anača žoñinacž
uj chii chiizqui. Jalla nuž žoñinacž uj
chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juč'ant
ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui.

²Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui
Yooziž castictaj cjila”, cjan chiyaquiž
niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz
cjequiča. Zoñinacžtan zuma kama.
Nekztan Yooz Ejpqui ančhucatan
zumaž cjequiča. ³Nižaza amqui am
jilž čhujcquiz tsjii cjuchilla cherasaž
niiqui, čkjažtiqiztan am persun
čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo?

⁴Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi
ana cherasaž niiqui, čkjažtiqiztan am
jilžquiz chiijo, “Jila, am čhujcquiztan
cjuchilla apakžinača”, cjanajo?

⁵Ana zum kuzziz žoñimča amqui.
Am persun čhujcquiztan pajk cjujchi
apakalla. Nekztan zuma cherasača, y
nižaza am jilž čhujcquiztan cjuchilla
apakasača.

⁶Yoozquin criichi žoñinaca,
ančhucqui Yooz taku anapan nonz
pecni žoñinacžtan Yooz puntu
ana paljayaquiča. Ninacaqui
pacunacažtakazza. Nižta žoñinacaqui
ančhucaltan ch'atni pacužtakaz
cjesača. Nižaza nii Yooz taku
anapan nonz pecni žoñinacaqui
cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu,
kuzquizkaz žawjča.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui,
Yooz Ejpqui tjaaquiča. Nižaza
Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz
wachaquiča. Nižaza kjuy zanquiztan
t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž
cjequiča. ⁸Jequit mayačhaja,
risiwaquicha. Nižaza jequit Yoozquin

kjuračhaja, wachaquiča. Nižaza
jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja,
cjetžintaž cjequiča. Jalla nužuča
Yoozquiz mayizizqui.

⁹Anaž jakziltami ančuca majch
t'anta mayanaqui maz chjalznasača.

¹⁰Nižaza anaž jakziltami ančuca
majch ch'iz mayanaqui zkora
chjalznasača. ¹¹Ančhucqui ana zum
kuzziz cjenami zuma cusasanaca
tjayinčhucča persun maatinacžquiz.
Jaziqui ančuca arajpach Yooz Ejpqui
mayni maatinacžquiz juč'ant zumaž
tjaasača.

¹²Jaknuž ančhucqui parti
žoñinaca ančhucatan zuma munaziz
pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti
žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča
ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz
chiichiča, nižaza Yooz cuntiquiztan
chiiñi profetanacaž cjiirtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz
zanquiztan luzza. Infiernuquin ojkni
jicz palača, nižaza pal zanchizza.
Jalla nijwchuc ojkni žoñinacaqui
muzpača. ¹⁴Tsjiiic zakaz žejlča.
Arajpachquin ojkni jicz zkozača,
nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza
c'ujlcullača arajpachquin ojkni jiczqui.
Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi
ojkča.

KAMAŇQUIZTAN PAJTA CJESAČHA ŽOŇINACAQUI

¹⁵Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Ančhucqui zumpacha
cwitasaquiča toscar taku chiichiñi
žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui
“Yooziž tjaata taku chiyuča”
cjiñizakazza. Ninacaqui ančucaquiz
tjonža, tsjii uuzi zkizi tjutžta kitižtakaz.
Ninacž kuzqui anawira zumača.

¹⁶Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequiča, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesača. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesača. Jalla nižtapanča ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesača. ¹⁷Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñiča. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñiča. ¹⁸Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesača. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesača. ¹⁹Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequiča nižaza ujetaž cjequiča. ²⁰Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquiča, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKŃI ŽOŃI

²¹Jesusaqui tjaajinchizakazza: —Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljajča. Pero nuž chiicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiz niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasača, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasača. ²²Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinča, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinča, nižaza am tjuu aynakcan wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquiča. ²³Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ŽOŃINACAQUI

²⁴Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazni žoñinacača. Intintazni žoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lum juntuñ kjuya kjuyča. ²⁵Nekztanaqui chijni chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqui walja tjamchiča nii kjuya quintr. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñiča. Zumzu žoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntuñ kjuya kjuychiča. ²⁷Nekztanaqui chijni chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintr. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsucchuca pajlziča.

²⁸Jesusaž jalla nuž tjaajni žeržtan, nonžni žoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹Jesusaqui walja zizni zizni tjaajinchiča. Lii tjaajini maestrunacaqui ana nižta tjaajiniča.

MOJKCHI JANCHICHIZ

LAA ŽOŃI ČHJETINTA

8 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chijiwžquichiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča. ²Tsjii mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča: —Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecchaj niiqui, wejr čhjetinzim atča. ³Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča: —Wejr am čhjetnasachiya. Čhjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž chiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴Nekztanaqui Jesusaqui niižquin chiižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhetintiquiztanaqui anam jeczquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa žoñinaca zizajo, laaquiztan čhetinta, jalla nii.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliriqui niižquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpžquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhetñi okasača.

⁸Nii sultat capitán jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasacha. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqi takukaz chiya čhetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhetinta cjequiča.

⁹Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čjulul wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojčka. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čjulu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niiž apžñinacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwča. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza,

tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami. ¹¹Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča. ¹²Israel žoñinacžti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkataž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza izke jojcan želaquiča.

¹³Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criečhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niiž piyunaqui žejtchi quirchiča.

ŽOÑINACA ČHJETINTA

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojčkichiča. Jalla nicju ajpžquiz Pedruž ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi conžtan laa cjichi. ¹⁵Naaža kjara lanžinchiča. Nuž lanžtiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinča. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶Nii čhetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zjijctatača. Jesusaqui tsjii taku chiižcu zajranaca chjatkatchiča. Nižaza tjapa laanaca čhetinchiča. ¹⁷Nii čhetintanacaqui Isafas profetaž chiita taku cumplissiča. Isaiasqui cjiyrchiča tuž cjican: “Tsji žoñiqui učum laa curpunaca tjupi cjskataquiča, nižaza conanacquiztan učum čhetnaquiča”.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸Wiruñauki tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan

okajo. ¹⁹Jalla nektzanaqui tsjii lli tjaajiñi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjan:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹Tsjiiqui nižquiz apzñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziqui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²²Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejtan chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažłani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIČHA

²³Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niž tjaajinta žoñinacaqui luzzižakazza. ²⁴Ninacaž kotquiz okan, tjamiqiu walja tjamchiča. Jalla nuž tjam kjaz ljojkiqui warcu tjabatanz pecatča. Jesusazti tjabatča. ²⁵Nii kjaz ljojkiz cjen tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjan:

—iWejt Jiliri! iLiwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učumqui.

²⁶Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančucqui ancha tsuctsucjo? Ančucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nektzan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojkimi ujziča. Jalla nuž chiitiquiztan tjamimi kjaz ljojkimi apaltichiča. ²⁷Nii apaltñi

cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqui ispantichiča, nižaza tuž cjichiča:
—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkimiž tiiž chiita takukaz cazla.

ZAJRAŽ TANTA ŽOÑINACA

²⁸Nii kotž nawjctuñtan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulantán pucultán žoñinacaqui campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultán žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchiča, tuž cjan:
—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqui tekz tjonchamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjan kjawchiča.

³⁰Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayča lujłcan. ³¹Zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča tuž cjan:

—Amqui wejrnaca chjatkataquiz niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³²Jalla nektzanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchiča; cuchinacžquin luzziča. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsiča, kotquizpachatača. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticziča nii cuchinacaqui.

³³Jalla nii cuchi itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchiča. Watja irantižcu, nii pucultán zajraž tanta žoñinacž puntuquiztan quint'ichiča, nižaza tjapa nižta watchinacami. ³⁴Jalla nii

quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchičha, jakziquin Jesusa želatčhaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchiča, ninacž yokquiztan okajo.

ZUCH ŽOÑI ČHJETINTA

9 ¹Jalla niiz wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzziča. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchiča. Nižaza niiz persun watja irantichiča. ²Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch žoñi chjitchičha. Tjajz zquitinacžtanpacha ajpchi chjitchičha. Ninacž tjapa kuz cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui laa žoñžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Jila, ana llaquis; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntača.

³Jalla nižta chiñi nonžcu yekjap lii tjaajiñi maestrinacaqui kuzquiz tuž pinsichiča: “Yooz quintrala; tii žoñž takuqui anawalipanla”. ⁴Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatča. Jalla nekztan ninacžquiz cjičhiča:

—čKjažtiquiztan ančhucqui nižta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵čJakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? č“Am ujnaca pertuntača” chiiz pjasila cjesaya? Už č“Tsijsna, oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶Tswectan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Razunal chiyučha. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiz chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch žoñžquiz cjičhiča:

—Tsijsna, am tjajz zquiti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷Jalla nii orapacha tsijsičha, nižaza niiz kjuya ojkičiča. ⁸Zoñinaca nii cheržcu, tsucchi quirchiča, nižaza “Yoozqui honorchiz cjlialla” cjan chiichiča. Yoozqui žoñinacžquiz

nižta čhjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichiča.

MATEO KJAWŽTA

⁹Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjeta žoñi cherchiča. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča. Jesusaqui niizquiz cjičhiča: —Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijscu, Jesusižtan ojkičiča. ¹⁰Niiz wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz žoñinacami irantichiča. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niiz tjaajinta žoñinacžtan chica julziča tsjii mizquiz. ¹¹Fariseo žoñinacazti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—čKjažtiquiztan ančhuca tjaajiñi mastruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan čhjeri lujljo?

¹²Jesusaqui jalla nižta pewcžni nonžcu ninacžquiz cjičhiča:

—Zuma wiw žoñinacaqui anaž medicu kullñimi pecča. Antiz laa žoñinacaž medicu kullñimi pecča.

¹³Yooz takuqui tuž cjiča: “Oksñi kuzziz žoñinaca juc'antil pecučha wilana jawkñi žoñinacžquiztan”. Tantiya čhjul puntut tii Yooz taku chiičhaja, nii zumpacha intintaza. Jaziqui wejrqui “Zuma kamuča” cjiñi žoñinacžquiz anal kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ninacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjan:

—Wejrnacmi fariseo žoñinacami walja ayunasiñča. Amiz tjaajinta

žoñinacazti ana ayunasñipanla.
 ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta žoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pjjjstiquiz invittanacažtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niž zalz pjjjstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasača. Pero tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanž ayunasasača.

¹⁶Anaž jakziltami tsjel zquiti ew rimintužtan rimintasača. Ew rimintuqui jaljtapasača, nižaza nii ach zquiti qui juc'anti wjajržcu tsjelanznasača. ¹⁷Nižaza anaž jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasača. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasasača ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasača. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasača. Jalla nuž zumpacha cjesača vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUČHA LA ŽOŇI ČHJETINŇIQUI

¹⁸Jesusaž tjaajnan, tsjii judfo žoñinacž jiliriqui irantichiča. Jesusiž yujcquin quillziča, tuž cjican:

—Wejt majtqui ticzñil jitča. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasača. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui tsjitscu nii jiliržtan ojkiča tjaajinta žoñinacžtanpacha. ²⁰Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča. Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz

lanzinča. ²¹Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niž zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cjican. ²²Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutñi kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tjatzjapa banda pjuñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticziqui, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui nižquin tjassiča.

²⁵Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha. ²⁶Jalla nekztanaqui tjapa kjutñi nii yokquin nii milajru quinto ojkiča.

ZUR ŽOŇINACA ČHJETINTA

²⁷Jalla nijwctan ulanžquitiqiztan pucultan zur žoñinacaqui nižquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejrnaca okznalla, —cjican.

²⁸Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui nižquin macjatčiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasasača, ¿jalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, criyuča.

²⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacž čhjujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančucaž tjapa kuztan
critiquiztan cherni cjisna.

³⁰Nii orapacha ninacž čhjujquiqui
cherni cjissičha. Nekztanaqu
Jesusaqui ninacžquiz zumpacha
chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii čhetintaqui anaj jecmi
zizla; ančhucmi anaž jecžquizimi
chiichiyaquičha.

³¹Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami,
ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii
čhetinta quintu parličičha.

ANA CHIIŇI ŽOŇI ČHJETINTA

³²Nii kjuyquiztan ulnan yekjap
žoninacaqui tsjii zajraž tanta žoŇi
zjjcchiča. Zajraž tantiquiztan
ana chiiŇi atatča. ³³Nekztanaqui
Jesusaqui nii zajra chjatkatchičha.
Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana
chiiŇi žoŇiqui chiyi kallantichiča.
Žoninacazti jalla nii cheržcu walja
ispantichi cjisničha, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira
tižtanaca cheriŇtača wejrnacqui.

³⁴Pero fariseo nžoninacazti tuž
cjetča:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz
zajranaca chjatkatŇiča.

³⁵Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja
nižaza jochquiztan jochi ojklaychiča,
judío ajcz kjuyquizimi tjaajincan. Yooz
mantuquiz kamz puntu chiižinchiča.
Nižaza tjapaman laanacami nižaza
jallc'a curpuchiznacami čhetinchiča.

³⁶Žoninaca cheržcu, ninaca okziča.
Ana awatirchiz uuzanacažtakaz
želatča. ³⁷Žoninaca okczu,
Jesusaqui niiž tjaajinta žoninacžquiz
paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral cjiwča. Zkalaqui walja
žejlča. Pero zkala ajžni žoninacača
upaqui. ³⁸Yooz Ejpqui zkal Patrunača.
Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan
mayiza, zkala ajžni žoŇi cuchnajo.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

10 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui
niiž tuncapan illzta žoninaca
kjawziča. Nekztan ninacžquiz
mantiz poder tjaachiča, zajranaca
chjatkatzjapa, nižaza tjapaman
laanacami jallc'a curpuchiznacami
čhetnajo.

²Nii tuncapan illzta apostolonacaqui
jalla tižta tjuuchiznacatača:
Primuruqui Simonatača, nižaza niiž
tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača.
Nekztan niiž lajkača, Andrés cjita.
Nekztan Jacobotača, nižaza niiž
jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož
majchwichtača. ³Nekztan Felipitača,
Bartolometača, Tomastača, nižaza
Mateotača. Nii Mateozti impuesto
cobriŇitača. Nekztan Jacobotača,
Alfeož majchtača. Nekztan
Lebeotača nižaza niiž tsjii tjuuqui
Tadeo cjitazakaztača. ⁴Nekztan
Simonatača, niiqui cananista cjita
partiquiztantača. Ultimquiziqui Judas
Iscariotetača, jalla niiqui Jesusiž
quintra tarasunchičha.

ILLZTA ŽOŇINACA CUCHANTA

⁵Jesusaqui nii tuncapan illzta
žoninaca cuchanžquichiča,
niiž cuntiquiztan ojklajajo. Ima
cuchanžcan tuž chiižinchiča:

—Judío yokquinpanž ojklayaquičha,
Samaria yokquin nižaza yekja
yokanacquin ana ojklayaquičha. ⁶Israel
wajtchiz žoninacžquinkaz okaquičha.
Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz
žejlča. ⁷Arajpach Yooz mantuquiz
kamz timpu žcatžinžquičha. Jalla
nii paljaycan ojklayžcaquičha.
⁸Nižaza laanaca čhetnaquičha.
Nižaza ticzinaca jacatatskataquičha.
Nižaza mojkchi janchichiz žoninaca
čhetnaquičha. Nižaza zajranaca

chjatkataquiĉha. Tii mantiz poderaqui anĉhucaquiz nuĉkaz tjaataĉha. Jalla niĉtiquiztan tii poderĉtan Źoĉinacĉquiz yanapĉcu anaĉ ĉjulumi mayaquiĉha pacajo.

⁹Paaz ana ĉjichaquiĉha, kor paazmi, ĉiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰Niĉaza ana ĉjichaquiĉha ĉak quelzmi. Tsjii almilla alaja ĉjichaquiĉha. Niĉaza ana iya ĉjulumi ĉjichasaĉha, ana yekja ĉjhatami, niĉaza atsmi. Yooztajapa langĉĉinacĉquiziqui ĉjheriqui tjaata ĉjis waquiziĉha.

¹¹Anĉhucqui wajtquizimi jochquizimi irantiĉcui, zuma Źoĉipanĉ kjurznaquiĉha. Nuĉ zuma Źoĉi wachuqui, niiĉ kjuyquiz alujasaquiĉha, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹²Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquiĉha, "Anĉhuc walipaj ĉjila", ĉjican. ¹³Nii kjuychiz Źoĉinaca zumaĉlaj niiqui, jalla ninacĉtaqui walipanĉ cjequiĉha. Yekjapa Źoĉinacaqui ana zumaĉlaj niiqui, jalla ninacĉtaqui ĉjulumi anawalikaz cjequiĉha. ¹⁴Jakziltat anĉhuc ana risiwaquĉi niiqui, niĉaza anĉhuc ana nonz pecaquĉi niiqui, ninacĉquiztan okaquĉi anĉhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquiĉha niĉaza nii wajtquiztanaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz ĉcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiĉha. Jalla nii tsajt tsajttaqui siĉalaz cjequiĉha ninacĉ quintra, anĉhuc ana risiwĉiĉ ĉjen. ¹⁵Weraral ĉjiwĉha. Casticiz tjuĉquiziqui nii anĉhuc ana zuma risiwĉi Źoĉinaczi juc'anti castictaz cjequiĉha, Sodoma ĉjita Gomorra ĉjita, jalla nii wajtchiz Źoĉinacĉquiztan.

CHJAAWJKATĉINACA ŹELAQUIĉHA

¹⁶Jesusaqui tjaajinchizakazza:
—Tii weriĉ ĉiĉiĉinta taku nonĉna.
Wejrqui anĉhuc cuchnuĉha. Anĉhucqui

kitinacĉ taypiquiz ojklayaquiĉha, uuzanacaĉtakaz. Jalla niĉtiquiztan anĉhucqui walja kuzziz ĉjee. Listuĉ cjequiĉha ĉkoraĉtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷Anĉhucqui persunpachaĉ walja cwitzazaquiĉha. Anĉhucqui jilirinacĉquin intirjita cjequiĉha; niĉaza ajcz kjuyquiz wjajttaĉ cjequiĉha. ¹⁸Niĉaza anĉhucqui wejt puntuquiztan parliĉiĉ ĉjen ĉjichtaĉ cjequiĉha prefectonacĉquinami, niĉaza tsjan ĉhawjc jilirinacĉquinami. Nekztan anĉhucqui wejt puntuquiztan ĉhiyaquiĉha, nii jilirinacĉ yujquizimi, niĉaza ana judio wajtchiz Źoĉinacĉ yujquizimi. ¹⁹Jilirinacĉquiz intirjitaĉ ĉjenami, ana kuz turwaysi cjequiĉha, ĉjulul anĉhuc kjaaznaĉhaja, niĉaza jaknuĉt kjaaznaĉhaja, jalla nii. Jilirinacĉ yujquiz prisintiz ora, Yoozqui anĉhuca kuzquiz ĉhiiz taku tjaaquiĉha, jaknuĉt ĉhiizalaj, nii. ²⁰Anĉhuca persun kuzquiztan anaĉ ĉhiyaquiĉha. Antiz anĉhuca Yooz Eĉĉ Espiritu Santuqui anĉhuc ĉhiikataquiĉha.

²¹'Nii timpuquiziqui Źoĉinacaqui persun jilĉ quintra aptjapznaquiĉha persun jila conkatzjapa. Niĉaza ejpnacaqui persun maatinacĉ quintra aptjapznaquiĉha. Maatinaczi persun maa ejpnacĉ quintra zakaz aptjapznaquiĉha, persun ejpnaca conkatzjapa. ²²Tjapa ana criĉi Źoĉinacaqui anĉhucaquiz ĉ'aanaquiĉha wejt puntu parliĉiĉ ĉjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjturt'iĉi kuzziz ĉjeĉhaj niiqui, liwriitaĉ cjequiĉha, Yooztan wiĉaya kamzjapa. ²³Tsjii wajtchiz Źoĉinacaqui anĉhuc ĉjatkataquĉi niiqui, ninacĉquiztan yekja wajtquin okaquiĉha. Weraral ĉjiwĉha, wejrqui arajpachquiztan cuchanĉquita Źoĉtĉha. Ima weriĉ tii muntuquiz wilta tjonan, anĉhucqui

tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasača.

²⁴“Tjaajinta žoñiqui niiz tjaajiñižquiztan anaž juc'anti cjesača. Nižaza piyunaqui niiz patrunžquiztan anaž juc'anti cjesača. ²⁵Tsjii tjaajinta žoñiqui niiz tjaajiñiž irata, jalla nižta tjaajiñiž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nižaza tsjii piyunaqui niiz patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nonžna ančhucqui, quintra žoñinacaqui “Beelzebú” cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiž niiqui, ančhucquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquiča. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztča, ančhuczti wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž žoñi eksna. Tjapa chjojzakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequiča. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtakaz zuma kjana ziztapankaz cjequiča. ²⁷Tjapa weriž chjojzaka tjaajintanacami ančhucqui žoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquiča. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquiča, tjapa žoñinaca nonzjapa. ²⁸Nonžna ančhucqui, anača eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niiča curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹“Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjayžcumi ančuca Yooz Ejpqi ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasača.

³⁰Jilanaca, Yooz Ejpqi tjapa ančuca ach charanaca kanžintača. ³¹Jalla nižtiquiztan anaž čhjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančhucča

juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqi ančhuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³²Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž favora chiyača. ³³Nižaza jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal chiyača.

³⁴Tii taku nonžna. Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasñi cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi žoñinacž quintra cjequiča. ³⁵Weriž tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiča. Nižaza tsjaa majtqui persun maajapa quintra cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiča. ³⁶Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraž cjequiča. ³⁷Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayazt'achaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča. Sufrijsjapaqui listoj cjila, ticzcama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹Jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiñaya zuma kamaquiča.

⁴⁰Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwča. Nižaza jequit

wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwčha. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquiz niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequičha. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamni žoñi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamniž premio, jalla nižtakaz honorchiz cjequičha. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz žoñžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequičha. Jequit wejtquin criichi žoñžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequičha. —Jalla nuž chiichičha Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAŽ CUCHANŽQUITA ŽOÑI

11 ¹ Niiž tuncapan illzta žoñinacžquiz tjaajinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkičičha, yekja watjanac kjutni. Wajtquiztan watja ojklaychičha, žoñinacžquiz tjaajni, nižaza Yooz taku paljayi.

² Juanqui nii oraqui carsilquizačha. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quinto nonchičha. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewcni cuchanžquichičha. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewczičha, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniz cjispacha;
¿Amj Yoozquiztan cuchanžquita
Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewznasa,
jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'ižcaquičha ančhucqui. ⁵ Zur žoñinacac cherča, Zuch žoñinacaqui ojklayčha. Mojkchi janchichiz žoñinacaqui čhjetintačha. Oñi žoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi žoñinacaqui jacatatskattačha. Nižaza pobre žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapančha. ⁶ Jakziltat

weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequičha.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojktan, Jesusaqui chiyi kallantichičha Juanž puntuquiztan. Žoñinacžquiz tuž cjichičha:

—Ch'ekti yokquin, čhjululu cheržni ojkičhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cheržni ojkičhuctajo? Anačhaya. ¿Fino zquiti cajtchi žoñi cheržni ojkičhuctajo? Čhawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cajtchi žoñi žejlčha. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhjululu cheržni ojkičhuctaya? ¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cheržni ojkičhuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkičhucčha. Juanqui tuquita profetanacžquiztan juc'ant chekančha. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi
cuchanžcaquičha ima Cristuž
Yooz taku paljayi ojklayan. Nii
žoñiqui Israel žoñinacžquiz
Cristu zuma tjewskataquičha”.

¹¹ Weraral cjiwčha. Juan Bautistačha parti žoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi žoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antičha. Arajpach Yoozquin kuzziz žoñinacačha Yooz maatinacaqui.

¹² Juanž tjontiquiztan anzama muzpa žoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecčha; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecčha. ¹³ Juanž tjonzcama, tjapa tuquita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiztan chiičha. ¹⁴ Elías cjita profetaqui wilta tjoniz cjispacha; nii Elias tjonz

cuntiquiztanča Juan Bautistaqui. Jalla niic werarača. Nuž criiz waquiziča. ¹⁵Jakziltačhalaj nonzñi cjunčhiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶¿Kjažtat tii timpuquiz željñi žoñinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinča, nižaza ninacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷“Tsajtsjapa pincallu pjuchinča. Ančhuczi ana tsajtchinčucča. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančhuczi ana kaachinčucča”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla nižta iratača tii timpuquiz željñi žoñinacaqui. ¹⁸Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiqiztan ančhucqui tuž cjiñčucča, “Juanqui zajraž tantača” cjican.

¹⁹Niž wiruñaquí wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Žoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla nižtiqiztan ančhucqui wejt puntuqiztan cjiča: “Niiča ancha lujñiqui, nižaza licñiqui, nižaza niča ujchiz žoñinacž maziqí, nižaza anawali impuestu cobriñinacž maziqí”. Jalla nuž cjiñčucča wejt puntuqiztan. Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajintacama kamča.

ANA YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiča, chojru kuzziz žoñinacž puntu. Tsjii watjanacquiz ancha milajrunaca paachiča. Pero nii wajtchiz žoñinaczi persun uj ana pajchiča; nižaza kuznaca ana campiichiča. Jalla nižtiqiztan Jesusaqui ninacžquiz ayjatchiča, tuž cjican:

²¹—Corazín wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz ancha anawaliž

wataquiča. Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz ancha anawalizakaz wataquiča. Ančuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinča. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjitasača; nižaza “ujchizpanča wejrnacqui, pertunalla”, cjitasača. Nižaza uj zint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi cjitasača, lutu zquiti cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu. ²²Jalla nižtiqiztan ančhucqui juyzu casticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan. ²³Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiqiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjizkataquiča”, cjicanajo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojttaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacžtan chica. Ančuca wajtquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca željtsasača. ²⁴Jalla nižtiqiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁵Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjlalla. Arajpachquin željñinacami tii muntuquiz željñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjojzaka tjaajinta tjeezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjojzaka

tjaajintanacami ana zizkatchamčha.

²⁶Yooz Tata, amiž muntaqui nužučha.

²⁷Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamčha. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajčha. Am alaja wejr zumpacha pajčha. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajčha. Wejr alaja am zuma pajučha. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasachha. ²⁸Ančhucqui jakziltat ana zumanacquižtan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančhucquiza jeejzkatačha. ²⁹Wejrqui pasinsis kuzziztčha, nižaza humilde kuzziztčha. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizni cjee. Nekztan persun kuz jeejz wachaquičha. ³⁰Weriž tjaata kamañaqui anačha ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

JEEJZ TJUŇI QUINTU

12 ¹Tsjii jeejz tjuŇquiziqui Jesusaqui niž tjaajinta žoŇinacžtan čhjacta zkalanac taypiranž okatčha. Tjaajinta žoŇinacaqui čhjeri eecskatchičha. Nekztan ninacaqui tric oz chjojlunaca kjajpžcu, tric ujljchičha. ²Fariseo žoŇinacaqui jalla nižta paaŇi cheržcu, Jesusižquiz cjichičha:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoŇinacaqui trabajla. Jeejz tjuŇquiziqui nižta trabajzqui učhum lii quintrala. —Jalla nuž čhiican ujchiz jwes pecatčha. ³Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican: —Ančhucqui tuž liichinčhucčha, čanajaa? Čhjeri eecznanaqui David cjita žoŇi qui niž mazinacžtan tižta paachičha. ⁴Niiqui Yooz

timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchičha. Čhjul žoŇimi anapantačha permitta ni t'antac lujlžqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasachha. Pero ni Davidzti lujlchipančha. Nižaza niž mazinacaqui ni t'anta lujlchizakazza. ⁵Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, čana jaa? Jeejz tjuŇquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeejžla. Jalla nuž ana jeejztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesachha. ⁶Ančhucquiza cjiwčha. Tekz tsjičha timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷Nižaza ančhucqui cjiřta Yooz taku ana intintazžinčhucčha. Yooz taku tuž cjičha: “Wejrqui wilana jawkŇi žoŇinaca anal pecučha. OkzŇi kuzziz žoŇinacapan pecučha”. Tii Yooz taku intintaztasaj niiqui, anaž ančhucqui tii žoŇinaca ujchiz jwes pectasachha. Tii žoŇinacaqui jaziqui anaž uj paačha. ⁸Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz žoŇtčha. Wejrpanikal jeejz tjuŇquizimi mantasachha.

KJARA KJONCHI ŽOŇI ČHJETINTA

⁹Jalla nekztanaqui najwccchuc ojčžcu judio ajcz kjuyquiz luzzičha. ¹⁰Jalla nieju tsjii žoŇi želatčha kjara kjonchi. Tsjii quintra žoŇinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewczičha tuž cjican: —ČJeejz tjuŇquiziqui žoŇi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewczičha.

¹¹Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha tuž cjican:

—Jeejz tjuŇquiziqui uuzac tujquiz tjojtšiz cjesaj niiqui, čkjaža ančhuczti tujquiztan uua joožni ana okasajo? ¹²Pero žoŇi qui uuzižquiztan juc'antiž walčha. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuŇquizimi anačha lii quintra zuma paazqui.

¹³Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoŇžquiz cjichičha:

—Am kjara zjijca.

Nekztan žejtchi cjissičha, nii tsjii kjara wiwuž nižtapacha. ¹⁴Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conzjapa kazzičha.

¹⁵Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchičha. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. Jesusaqui tjapa nii apzñi laanaca čhjetinchičha.

¹⁶Nekztan ninacžquiz mantichičha, ana jecžquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAŽ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isafas profetaž cjiirta taku nužquiz cumplissičha. Yoozqui Isaiasquiz tuž cjiirkatchičha:

¹⁸“Jalla tiičha weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi žoñi. Jalla nižžquin kayazt'učha. Niiž cjen cuntintutčha wejrqui. Jalla nuž cjičha Yoozqui. Wejt Espiritu Santuqui nižž kuzquiz cjequičha. Niiqui yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwriñi taku paljayaquičha.

¹⁹Žoñinacžquizimi ana ch'aanaquičha, nižaza ana kjawaquičha. Calliran alto joržtan ana paljayaquičha.

²⁰Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquičha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquičha, nižž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquičha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjičha.

JESUSIŽ QUINTRA CHIIČHA

²²Jalla nekztanaqui tsjii laa žoñiqui Jesusižquin chjichtatačha. Nii žoñiqui zajraž tantaž cjen zuratačha, nižaza

ana chiiñitačha. Jesusaqui nii žoñi čhjetinchičha. Jalla nižtiquiztan cherñi chiiñi cjissičha. ²³Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichičha tuž cjian:

—¿Tiiž Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya? ¿Tiipan Cristo cjesaya?

²⁴Nii nonžcu fariseo žoñinacaqui tuž cjičhičha:

—Tiiqui ana wal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca chjatkatčha.

²⁵Jesaqui ninacž pinsitanaca zizzičha, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjičhičha:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala t'atantaž cjequičha. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasacha. ²⁶Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkatasaž niiqui, niipacha t'akztasačha. Jalla nuž t'akžtiquiztan nižž mantiz azi anaž tjurasacha. ²⁷Ančhucqui wejt puntuquiztan cjiñčhucčha, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatčha”. Jalla nuž cjiñčhucčha. Jalla nužžlaj niiqui, čject ančhuca partira žoñinacžquiz azi tjaazjo, zajranaca chjatkatzjapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiičinčhucčha, nii. ²⁸Wejrzi Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatičha. Jalla niicž cjičha, Yooz mantiz timpu ančhucaquiz žcatžinžquičha, nii.

²⁹Tsjilla cjesačha. Anaž jecmi tsjii azziz žoñž kjuyquiziqui luzi atasacha; nižaza anaž nižž kinakunacami jwesi atasacha, ima čhejlcanaqui. Nii čhejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasačha.

³⁰Jecčhalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintračha. Nižaza jequit wejtan

chica Yooz kjutñi žoñinaca ana macjatskatčhaja, jalla niiqui žoñinacaž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ Jazic ančhucaquiz chiyučha, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča. ³² Jakzilta žoñit wejt quintra chiyáčhaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Zuma muntizlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntizlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančhucqui, ana zum žoñhucča. ¿Kjažža ančhucqui zumanaca chiyasajo? Ančhuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parijula. Jaziqui ančhucča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsji zuma žoñiqui zuma chiiča, niž zuma kuzquiztan. Nizaza tsji ana zum žoñizti ana zumapaž chiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami. ³⁶ Ančhucaquiz cjiwčha, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastančha, tjapa ana zuma chiitanacami. ³⁷ Ančhucaž chiiťquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ŽOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui lii tjaajiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi cherz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum žoñinacčhucča. Ana Yoozquin kuzziz žoñinacčhucča. ¿Kjažt tsji milajru mayčha, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančhucaquiz tjaata cjequiča.

⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchiča čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamača čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacataquiča. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Jonás Yooz taku paljajťquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero wejrtča Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi žoñinacazti anaž Yoozquin kuz tjaača. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacataquiča. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Naaqui najwka yokquiztan tjonchinčha Salomonžtan zali, nižaza niž zuma razunchiz taku nonzñi. Pero tejkz wejrtča Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi žoñinacazti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ Tsji zakal quint'asača. Tsji zajraqui žoñžquiztan ulanzcu kjoñ yokaran ojklayñitača, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: ⁴⁴ “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitčhaja, jalla nicju”. Jalla nuž quejpcu nii žoñžtan wilta zalchiča. Nii žoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza

žcayi, azquitža, pero laachitača. ⁴⁵Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkcichiča. Zajranaca zjijčcu, tjappacha nii žoňž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoňiqui juc'ant ana waliž cjišiča tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum žoňinacžquiz wataquičiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIŽ FAMILIA

⁴⁶Jesusaqui iyapanž žoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyān niiž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Žoňinacž tjiiquin želan, niižtan parlis pecatča. ⁴⁷Tsjii žoňiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸Jesusaqui mazni žoňžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹Jalla nuž chiižcu tjaajinta žoňinacž kjutni kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

ZKALA ČHJACZ QUINTU

13 ¹Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchičiča. Kot kjutni ojkcicu kot atquiz julziča. ²Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju žoňinacaqui walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha žoňinacaqui kot at tjiiquiz žejlčičiča. ³Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoňinacžquiz walja Yooz

puntunaca tjaajinčičiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjichiča:

—Tsjii žoňiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴Zkala čhjaccan, parti simillaqui jicz latuquiz tjojtsičiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵Parti simillazti maz yokaran tjojtsičiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jeczīča. ⁶Jalla nuž jecžtiquiztan sii kjakiqui ujchīča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjončičiča. ⁷Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsičiča. Ch'apinacakazza ancha pajkchiqui, nižaza atipchiqui. ⁸Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsičiča. Nekztan zuma pookchīča. Yekjap simillaqui patac čherchiz zapa zkal ozquiz pookchīča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čherchiz zapa zkal ozquiz pookchīča; yekjap simillaqui quinsa tuncan čherchiz pookchīča. ⁹Jakziltažlaja nonžni cjuňchiz niiqui, nonžla.

¹⁰Jalla nekztanaqui tjaajinta žoňinacaqui Jesusižquiz macjatchičiča, nižaza pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoňinacžquiz tjaajinya?

¹¹Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnuča. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munča nii puntunacquiztanaqui. Parti žoňinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munča. ¹²Jequit zizačhaja, jalla niižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequičiča. Nekztan zumpacha zizniž cjequičiča. Jequit ana zizačhaja, jalla niiž kuzquiztan kjaňtaž cjequičiča nii ana intintaztanacaqui.

¹³Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta

quintunacžtan paljajučha. Parti žoñinacaqui weriž paata cheržcumi ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumi, ana nonžnižtakaz tucčha; ana intintazni žoñinacačha ninacaqui. ¹⁴Jalla niža cjissiž cjen, Isaiás profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cijjrchičha:

“Ančhucqui nonznaquičha. Nonžcu, ana intintazaquičha. Nižazaž cheraquičha. Cheržcu, anaž tantiyasaquičha. ¹⁵Tii žoñinacž kuznacaqui chojru cjissičha; ana zumaž nonža. Nižaza čhjucchiz cjenami ana cheržni atčha, zur žoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquičha, ana cheržni cjisjapa, nižaza ana nonžni cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtkuin macjatzjapa. Ana wejtkuin tjontiquiztan, ana liwriita cjesačha”.

¹⁶Ančhucčha cuntintu. Ančhucqui cheržni žoñinacčhucčha. Nižaza nonžni žoñinacčhucčha. Ančhucčha Yooziž wintiztaqui. ¹⁷Weraral cjiwčha. Wacchi profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami ančucaž chertanaca cherz zakaz pecatčha. Pero ana cherchičha. Nižaza ančucaž nonžtanaca nonz zakaz pecatčha. Pero ana nonzičha. Ančhuczti cherchinčhucčha, nižaza nonzinčhucčha. ¹⁸Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjičha nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañčha. ²⁰Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz

taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokčha. ²¹Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquičha. Yooz taku criichiz cjen, sufraquičha; nižaza chjaawjkattaž cjequičha. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquičha. ²²Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokčha. Pero nekztan juc'anti kuz tjaačha tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjatža ninacž kuzquiz. Jaziqui ana zuma kamčha; ana pookni zkalažtakaz kamčha. ²³Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokčha; zuma intintičha. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookni žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtačha.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴Tsjii quintužtan quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjan:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužučha. Tsjii žoñiqui zuma similla čhjaczhičha zkal yokquiz. ²⁵Tjapa niiž kjuychiz žoñinacž tjan, tsjii quintra žoñiqui tjonchičha. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjaczhičha. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkcchičha. ²⁶Nii tric zkala jecžtan, chicapacha pajkchičha nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchičha. ²⁷Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazni

ojkchiča. Nižquin mazziča, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čhjacta simillaqui zumažlaj niiqui, čjakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸Patrunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Tsjii quintra žoñiqui nižta paačhani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjican: “čWejrnaqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹Nii patrunaqui cjichiča: “Ana k'achauičha. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasacha. ³⁰Antiz pizcpacha pajkla, kujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunanacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujuquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjjapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii žoñiqui niž yokquiz mostas similla čhjaccchiča. ³²Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallača. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zkalanacquiztan tsjan pakjiča. Pajk muntiztakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacniž tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsjtkatzjapa.

³⁴Tjapa tjaajintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaajincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaajinchiča. ³⁵Jalla nuž tjaajincan,

Jesusaqui tuquita profetaž chiita takuqui cumplissičha. Profetaqui jalla tuž cjiyrchiča:

“Quintunacžtankaz chiyučha.

Tii muntu kallantitiquiztan weriž chiita tjaajintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintaztanaca paljajuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶Jalla nižta puntunaca chiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojkchiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaajinta žoñinacaqui macjatchičha, tuž cjican:

—Nii zkal yokquiz čhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchičha tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñičha. Wejrčha zuma similla čhjaciñtqui. ³⁸Nii zkal yokaqui tii muntuča. Nii zuma zkalanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuqui kamni žoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluz mantuquiz kamni žoñinacača. ³⁹Nii ana wal pastu čhjacniimi diablupachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucuzinž timpuča. Nii zkala ajzni piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujjjapa tjojttaž cječaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucuzinžcan, ultim jujuž nekz. ⁴¹Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanžcača, tii muntuquiztan tjapa ana wal žoñinaca ricui. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatni žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujuquiča. ⁴²Jalla nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jurnuquitzakaz.

Jalla nekzi anchaž kaaquiča, nižaza waljaž ižke kjojznaquiča. ⁴³Yooz kuzcama kamni žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñižtakaz kjančan. Jakziltat nonžni cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴Arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojžtatača. Tsjii žoñiqui nii čhjojžta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wila čhjojziča nekzpacha. Ancha cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyi ojkičiča. Niiž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañquiz luzqui. Nii kamañaqui čhjulquiztanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui tužuča. Tsjii tintichiz žoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkičiča. ⁴⁶Nekztan tsjii ancha zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuchiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui niž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtžtiquiztan tjpaman ch'iznaca tanchiča. ⁴⁸Nekztan ch'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tjiiquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča žoñinaca pjali, zuma žoñinaca ana zuma žoñinaca, nii. ⁵⁰Nii ana zuma žoñinacaqui infiernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ancha kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča.

⁵¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican: —čAnčhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵²Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii lii tjaajñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiž niiqui, tsjii kjuya patruñažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niž ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasacha, tuquita tjaajintami nižaza anza tjaajintami.

⁵³Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaqui ojkičiča, niž persun yoka. ⁵⁴Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii nonžni žoñinacaqui ispantichiča tuž cjican: —čJakziquin tii žoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? čKjažt ancha tižta milajrunaca paasajo?

⁵⁵Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitiča. Nižaza tiiž lajknacaqui Jacoboča, Joseča, Simonača, nižaza Judassa. ⁵⁶Nižaza tiiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, čjakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissiča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz žoñinacami, nižaza persun kjuychiz žoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitcha. Parti žoñinacazti nižquiz rispitcha.

⁵⁸Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiž, nekztan.

JUAN BAUTISTA CONTA

14 ¹Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quinto

nonchiĉha. ² Jalla nuĉ nonĉcu, niĉ piyunanacĉquiz cjichiĉha:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla niĉtiquiztan walja miljarunaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuĉ tsucchiĉha Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankachiĉha. Ĉejlĉcu carsilquin chjitchiĉha. Jalla nuĉ paachiĉha, niĉ tĉunaĉ cjen. Niĉ tĉunqui Herodĉas cjitiĉha. Tuquiqui naaqui niĉ jilĉ tĉuntaĉha. Felipe cjitataĉha Herodes jilaqui. ⁴ Jalla niĉta anawali zalziĉ cjen, Juanqui Herodiĉquiz chiiĉzinchiĉha tuĉ cjican:

—Naa maatak ĉon anaĉ am tĉun cjichuca. Felipiĉ tĉunĉha naaqui.

⁵ Jalla nuĉ chiiĉzintiquiztan Herodes Juan conz pecatĉha. Pero ĉoĉinaca ekscu ana atchiĉha. Tjapa ĉoĉinacaqui Juanĉquiz rispitchiĉha tuquita Yooz taku parliĉi profetaĉtakaz. ⁶ Nii Herodesqui niĉ persun cumpleaĉ tĉuĉnquiziqui pjiĉsta paachiĉha. Jalla nuĉ pjiĉsta paan, naa Herodĉas majtqui ulanĉquichinĉha, invittaĉ ĉoĉinacĉ yujcquiz tsati. Jalla nuĉ tsatan ancha justassiĉha Herodesqui. ⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziĉha, tuĉ cjican:

—Ĉjululum mayĉhaja, jalla nii tjaasaĉha.

⁸ Ima mayan maaqui mataquiz mantichinĉha, Juanĉ acha mayzjapa. Jalla naaĉa maaĉ chiita takucama Herodesquiztan maychinĉha, tuĉ cjican:

—Tsjii chuwwquiz Juan Bautistaĉ acha tjaalla.

⁹ Jalla nuĉ maytiquiztan Herodesqui llact'azziĉha. Pero invittaĉ ĉoĉinacaĉ nonznan taku onziĉha. Jalla niĉtiquiztan naaĉa maytacama mantichiĉha. ¹⁰ Juanqui carsilquiz Źelatĉha. Jalla nijwc cuchanchiĉha,

Juanĉ acha pooti. ¹¹ Jalla nektzanaqui tsjii chuwwquiz acha zjiĉcĉcu, naaquiz tjaatataĉha. Nektzan naaqui maaquinĉ tjaachinĉha.

¹² Jalla nii quintu nonĉcu, Juanĉ tjaajinta ĉoĉinacaqui Juanĉ curpu chjichi tjonchiĉha. Nektzanaqui nuĉ chjichcu niĉ curpu tĉatziĉha. Jalla nuĉ tĉatĉcu, Jesusiĉzquin mazĉi ojkcchiĉha.

LUJLZ ĈHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonĉcu Jesusaqui najwk ojkcchiĉha, ana ĉoĉi Źejlĉ yokquin. Warcuquiz ojkcchiĉha. Pero ĉoĉinacaqui nuĉ ojkcĉi quintu nonchiĉha.

Jalla nektzanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiĉha. Jesusiĉzquin wilta zali kjojchin ojkcchiĉha. ¹⁴ Warcuquiztan ulanĉcu Jesusaqui tama ĉoĉinaca cherchiĉha. Jalla nuĉ cherĉcu niĉ kuzquiz sint'ichiĉha ninacĉtajapa. Nektzan zjiĉta laanaca ĉĉjetinchiĉha.

¹⁵ Waj zezi cjisanan niĉ illzta ĉoĉinacaqui Jesusiĉzquin tjonchiĉha, tuĉ cjican:

—Waj zezilla. Ĉĉjeri pecĉha. Tii yokquiziqui anaĉ ĉĉjeri Źejl-la. Jalla niĉtiquiztan tii ĉoĉinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran ĉĉjeri kjayĉcumi lulaĉhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacĉquiz cjichiĉha:

—Anaĉ cuchta cjesaĉha. Anĉhucaĉ ĉĉjeri tjaaquiĉha.

¹⁷ Nektzanaqui ninacaqui kjaaziĉha, tuĉ cjican:

—Wejtnacalta ana lujlz ĉĉjeri Źejlĉha. Pjijska t'antalla pizc ch'iztanzak Źejlĉha.

¹⁸ Jesusaqui ninacĉquiz cjichiĉha:

—Nii ĉĉjeri wejtkwiz zjiĉca.

¹⁹ Jalla nektzanaqui Jesusaqui ĉoĉinacĉzquin mantichiĉha, pasturan julzna cjee. Jalla nuĉ julzkatĉcu nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz persun

kjaržtan tanzicha. Tanžcu tsewcchuc arajpach kjutni cherzicha, nizaza Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiča. Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiča. ²⁰T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiča. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquitzan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjijpi ricujtača. ²¹Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijska warank luctakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKČHA

²²Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaca warcuquiz luzkatchiča, niiz tuqui kota kajjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlŃi žoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchiča. ²³Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiča, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjissiča. Nicju zinatača Jesusaqui. ²⁴Nii oraqui niiz tjaajinta žoñinacaqui kotž taypiquin okatča. Tjamiqi warcuž quintra walja tjamatča. Nižaza kjaz ljojkimi warcu waljaž aytinquiskatatča. ²⁵Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin žcatžinchiča, kjaz juntuŃ ojkan. ²⁶Niiz tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntuŃ tjoŃi cheržcu, ancha tsucchiča, nizaza kjawchiča, tuž cjican:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntuŃ ojczjapa am irantiscama.

²⁹Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntuŃ oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčhaja, jalla nicju.

³⁰Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanzicha, nizaza niizquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamča amqui. ¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³²Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqi zekchiča. ³³Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlŃi žoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA ČHJETINTA

³⁴Jalla nuž kota kajkžcu, Genesaret cjita yoka irantichiča. ³⁵Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlča”, cjican liwj nii yokaran mazmazziča. Nii quinto maztiquiztan tjapa laanaca zjijcchiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³⁶Nii žoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiča, tuž cjican: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanzŃi žoñinacaqui žejtchi cjissiča.

UJ PUNTU

15 ¹Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nizaza tsjii

kjaž lii tjaajiñi maestruncáztanpacha Jesusižquiz macjatchičha. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchičha.

Jesusižquiz pecunchičha, tuž cjican:

²—¿Kjažtiquiztan amiž

tjaajintanacaqui učhum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³Pero Jesusaqui ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Ančhuczti, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančhucqui. ⁴Yoozqui

tuž cjichičha: “Am maa ejpmi rispitaquičha”. Nižaza cjichičha:

“Jequit persun maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui contaj cjila”. ⁵Pero ančhuczti tuž tjaajiñčhucčha: Žoñiqui persun maa ejpžquin chiyasačha, tuž cjican:

“Am anal yanapasačha. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaatačha nekztan”. ⁶Jequit nižta chiyachaj niiqui, nižž persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesačha. Jalla nuž tjaajincan ančhucqui Yooz mantita ana walkatchinčhucčha, persun custurumpi jarukaz ojkzjapa. ⁷Ana wal kuzziz žoñinaca. Isafas cjita profetaqui ančhucua puntuquiztan zuma kjana cjiirchičha, tuž cjican:

⁸“Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha. Pero tinacž ultim kuzzti wejtquiztan ažquinčha. Nižaza wejr anaž rispitcha. ⁹Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paacha. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawzičha, nižaza tuž cjichičha:

—Nonžna, nižaza intintazni kuzziz cjee. ¹¹Anaž zawnctan kjuylchuc

žoñž atquiz luzñiqui uj cjesačha žoñžquiziqui. Antiz žoñž atquiztan ulanñi, jalla nižž uj cjesačha žoñžquiziqui.

¹²Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui nižžquin macjatchičha, nižaza cjichičha:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha žawjwatčha. ¿Nii ana naychamjo?

¹³Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiz ana čhjacta cječhaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cjequičha. ¹⁴Ninacžquiz ana chjižquiza. Ninacaqui zur žoñinacžtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojtšnasačha.

¹⁵Pedruqui Jesusižquiz cjichičha:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui zakaz ana intintiya?

¹⁷Tjapa atquiz luzñi čhjeriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutniž ulančha. ¿Jalla nii ana intintiya? ¹⁸Pero atquiztan ulanñi chiitaqui kuzquiztan tjončha. Jalla nii žoñžquiziqui uj cjesačha.

¹⁹Kuzquiztanpanž ulančha tižtanaca, ana wali pinsisnacaqui, nižaza žoñi conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjañzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰Jalla nižtanaca uj cjesačha žoñžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesačha. Jalla niiqui žoñž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZUZ MAATAKA

²¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ojkchičha Tiro nižaza Sidón

cjita yokquin. ²²Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žoñqui Jesusižquiz tjonzinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonni. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

²³Jesusaqui ana čjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui roqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tsjiiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

²⁴Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča: —Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča Israel wajtchiz žoñinacžquin, ninacžquinkaz. Nii Israel žoñinacaqui katchi uzanacažtakazza.

²⁵Pero naa maatak žoñqui macjatžquichinča, nižaza niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacž t'anta ana kjañasača, pawčžquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷Jalla nuž čiižinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patruvaž mizquiztan tjawkzi čhjerilla lujlča.

²⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pecčhaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA ČHJETINTA

²⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulanchiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰Tama žoñinacaqui irantižquichiča, jakziquin nii

želatčhaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjijcchiča, zuch žoñinaca, zur žoñinaca, ana čiiñi žoñinaca, čhjojritžta žoñinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zjijctatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinchiča. ³¹Jalla nuž cheržcu, žoñinacaqui ancha ispanitichiča. Ana čiiñi žoñinacaqui čiiñi cjissiča. Čhjojritžta žoñinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žoñinacaqui ojklayni cjissiča. Zur žoñinacaqui cherñi cjissiča. Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žoñinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI ČHJERI TJAČHA

³²Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii žoñinacžtajapa kuzquiz anchal sint'uča. Čhjep maj wejtta chica žejlča, nižaza ana čjul čhjerchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranz tismayasača.

³³Nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čhjeri cunsicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pakallak t'antača, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpača tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan

nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolziča. Nekztan niiz tjaajinta žoñinacžquiz toj tojziča. Nekztan ninacazti partir paychiča nii tama žoñinacžquiz. ³⁷Tjapa nii tama žoñinacazti čjjeri lujlžcu chjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjijpi ricujtatača. ³⁸Pusi warank luctak žoñinacatača lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatača. ³⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzziča. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkičiča.

JESUSIŽ QUINTRA ŽOÑINACA

16 ¹Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa chertzni ojkičiča. Jesusiž quintra uj jwes pecatča. Jalla nižtiqiztan Jesusižqiztan maychiča, arajpach milajru tjeznajo, tsjii sinalažtakaz. ²Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:
—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñčucča. ³Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenaqui, walja tsjiri cjenaqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñčucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayinčucča. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayinčucča. ⁴Ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozqiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. Ančhucžtajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ninacžqiztan zarakchiča. ⁵Niiz tjaajinta žoñinacaqui kotquin tsjii latu kajkičiča. Nižaza t'anti

žaka chjitz tjatstkalča. ⁶Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžqiztanami nižaza saduceo žoñinacž liwaturžqiztanami zumpacha cwitasaquiča.

⁷Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijtača, jalla nižtiqiztan niža chiiča.

⁸Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—čKjažtiqiztan ančhucqui t'antiqinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhucča. ⁹Anapanž ančhucqui wira intintas, žtižta ana cjuñžjo? Pjijjska t'antiqiztan pjijjska warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan čkjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹⁰Nižaza pakallak t'antiqiztan pusi warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan čkjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹¹Fariseo žoñinacž puntuqiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuqiztanami, jalla nii liwatur puntu chiičinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuqiztanaqui. čAnaž nii intintas, ančhucya?

¹²Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazziča. Jesusaqui ultim t'anti liwaturqiztan ana nii puntu chiižinčiča. Pero fariseož tjaajinta puntuqiztan nižaza saduceož tjaajinta puntuqiztan, jalla nii puntu chiižinčiča, jalla nii tjaajintanacqiztan cwitasaquiča, cjican.

čJECT JESUSAQUI?

¹³Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipo cjita yokquin ojkičiča. Nii irantižcu, niiz tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Žoñtča. Žoñinacaqui wejt puntuquiztan ċkjažt cjeejo?

¹⁴Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistača niiqui”. Yekjapanacaqui cjiča, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Jeremiassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Tsjii yekja profetača niiqui”.

¹⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi wejt puntuquiztan ċkjažžaž cjeejo? ¹⁶Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatimča.

¹⁷Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chitiquiztanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz nii tjaajinchiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui.

¹⁸Amquiz cjiwča. Tekztan najwkhuc amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacača. Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasača. ¹⁹Wejrqui amquiz llawiztakaz poder tjaača žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasača.

²⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznaquiča, “Niiča Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ PUNTU CHIİČHA

²¹Nekztan najwkhuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niž ticz puntuquiztan paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojksanča. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestruncami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquiča. Ultimquiziqui wejr conaquiča. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatača.

²²Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchiča, chiižinzjapa. Chiižinzcan, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj niža watlalla.

²³Jalla nuž chitiquiztan Jesusaqui Pedruz kjutñi kjutziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecča. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraqui tjazla. Sufrisjapaqui listo cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča. ²⁵Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañauqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjaznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

²⁶Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasača. Pero nekztan infernuquin okaquič niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, ččhjulpapat sirwejo? Inakaz cjequiča. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun

liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ²⁷Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaača, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaača. ²⁸Weraral cjiwča. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

17 ¹Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchičha. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ²Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissičha. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissičha tjuñižtakaz. Nižaza niž zquitimi muzpa llijñi cjissičha, nižaza ancha chiwi. ³Nii orapacha Moisestan Eliastan parizichiča. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatča. ⁴Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlžqui walikazza. Am pecaquiž niiqui, čhjep chjujlli kjuyaž kjuyača wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisešta, tsjiiqui Eliasta.

⁵Pedruž nuž chiyen, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntintučha. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziča. Muzpa tsuchičha. ⁷Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiča. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Anača tsuca.

⁸Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziča, ana iya jecmi cherchiča.

⁹Nekztanaqui curquiztan chjijwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi nii ančhucadž cherta maznaquiča, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

¹⁰Nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñičha, primero Elías profetaqui tjonstanča, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiiya?

¹¹Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchiča. Niiqui tjappachaž tjacziča, wejr tjonzjapa. ¹²Wejrqui cjiwča. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumi sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquiča.

¹³Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazziča, Juan Bautistača Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAŽ TUCKATTA

¹⁴Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichiča. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niž yujcquiz quillziča. Nižaza tuž cjichiča:

¹⁵—Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanča. Ancha sufričha. Avisac ujquiz tjojtsa, nižaza kjazquiz zakaz tjojtsa. ¹⁶Tekz zjijcchinča am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhetñi atchiča.

¹⁷Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumača. ¿Ĉjulorcomat wejr ančhucatan želaqui? ¿Ĉjulorcomat ančhucaquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziča; nekztan chjatkatchiča. Jalla nii orapacha žejtchi cjissiča. ¹⁹Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewczyča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana čhetñi atchintaya?

²⁰Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui anača Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atča. Weraral cjiwča. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallača. Ĉhjactiquiztan walja pakjiž pajkča. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječhaj niiqui, jalla tuž paasača. Tii curumiž mantasača, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucž okasača. Tjappacha čhjulumi paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²²Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz chiichiča, tuž cjican: —Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui žoñinacž kjarquin intirjital cjeeča. ²³Nižaza contal cjeeča. Nižaza čhjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž čhiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴Nekztan Jesusižtan niiž tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa

impuesto cobriñinacaqui Pedružquin cherzñi ojkchiča. Jalla niižquin zalžcu pewczyča tuž cjican:

—¿Ančhuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyan, Jesusaqui niižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča.

¿Jakziltižquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz žoñinacžquiztankaya? už čyekja wajtchiz žoñinacžquiztan, ja'?

²⁶Pedruqui kjaaziča tuž cjican:

—Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz žoñinacaqui impuestonaca ana pacasača. ²⁷Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiskatz pecuča. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquiča. Primiru tanzi ch'iz lecznaquiča. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiča. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiča. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

¿JECT TUCQUIN CJES?

18 ¹Jalla nii orapacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžcu pewczyča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

²Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawziča. Nii uza ninacž taypikuiz tsijtskatchiča. ³Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwčha. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pečča. Ančhuca kuz ana campiita cječhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasača. ⁴Jalla nižtiquiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquiziča. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž niiqui, jalla niičha arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequiča. ⁵Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwčhaja, jalla niiqui wejrzakaz risiwčha.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla nižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatž waquiziča. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatñi žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nii tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui. ⁷iŽoñinacajay! Ujquiz tjojtaquiča, nižaza ujquiz tjojtskataquiča. Pero nekztan ana walinnaca tjonaquiča. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatñinnaca panž želaquiča, pero nii ujquiz tjojtskatñinnacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequiča.

⁸Jalla nižtiquiztan am kjaradžaj už kjojčažaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjaraj cjiu už kjojča cjiu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjaraj cjiu už tsjii kjojča cjiu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtaž cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ⁹Nižaza am čhujcquiqui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhujcquiqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhujquiqui pertissiž cjequiž niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui

infiernuquin tjojtaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUAZ QUINTU

¹⁰Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančhucaquiz cjiwčha, ninacž anjilannacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipanča. ¹¹Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñičha. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamñi žoñinnaca liwriizjapa.

¹²¿Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsjiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinnaca curquin ecaquiča, zarakchi uuaž kjuržquizjapa. ¹³Nižaza katchi uuaž wachaquiž niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzannacžquiztan juc'anti. ¹⁴Jalla nižta irata ančhuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵Am jilaqui am quintra ana wali paaquiž niiqui, jalla nižtan zinapora palt'a, nižž ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjian cjeequi. Jalla nuž amiž chiižintiquiztan catokaquiž niiqui, nii jilaqui ricujta cjequiča. ¹⁶Zinapora chiižintiquiztan ana nonz pecaquiž niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wila nii uj paañi jilžquin okaquiča, nižž paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjiu už čhjepultan cjiu testičž taypiquiz nižž paata uj tjeežta cjequiča. ¹⁷Nii uj paañiqui anapanž nižž uj maz pecaquiž niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliž jilannacžquin maznaquiča. Anapan nižž uj maz pecaquiž niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejlnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸Ultim weraral cjiwĉha. Tii muntuquiz jequit am ĉhelaĉhaja, jalla niiqui arajpach Yooziĉ ĉhejlta zakaz cjequiĉha. Niĉaza tii muntuquiz jequit am cutznaĉhaja, jalla niiqui arajpach Yooziĉ cutĉta zakaz cjequiĉha.

¹⁹Tii zakal chiiĉzinuĉha. Tii muntuquiz pucultan anĉhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiĉ niiqui, anĉhucaquiz tjaataĉ cjequiĉha. Wejt arajpach Yooz Ejpqui anĉhucaĉ mayta tjaaquiĉha. ²⁰Niĉaza tsjii pucultanami ĉhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcnaquiĉ niiqui, jalla ninacĉ taypiqueiz wejrakaz ĉelaĉha.

²¹Wiruĉnaqui Pedruqui Jesusiĉquin pewcĉni ojkcĉiĉha. Zalĉcu, jalla tuĉ pewcziĉha:

—Wejt Jiliri, ĉKjaĉ wiltamiĉ wejt jilaqui wejt quintra uj paaĉcu pertuna mayisasaya? ĉNiĉaza wejrqui kjaĉ wiltat pertunasaya? ĉPakallak wilta pertunasaya?

²²Jesusaqui niĉquiz kjaaziĉha, tuĉ cjican:

—Wejrqui cjiwĉha, anaĉ pakallak wilta cjesaĉha. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasaĉha.

KAJCHIZ ŽOŃI QUINTU

²³Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzuĉha. Tsjii chawc jiliriqui piyunanacĉquiz kaja packatz pecatĉha. ²⁴Jalla nuĉ packatan tsjii kajchiz Źoĉiqui zjijctataĉha. Nii Źoĉiqui walja kajanacĉhiztaĉha, tsjii kjaĉ millona. ²⁵Nii piyunĉtaqui anaĉ pacz paaz Źelatĉha. Nekztan patruanaqui jalla tuĉ mantichiĉha: “Tii Źoĉi tuya, paaz cuncisjapa. Niĉaza niĉ tjunmi, ocjalanacami, tjapa niĉ cusanacami liwĉ tuya kaja pacz paaz cuncisjapa”. ²⁶Nekztanaqui nii piyunaqui patruĉz yujcquiz quillziĉha, niĉaza roct'ichiĉha,

tuĉ cjican: “Wejt patruana, pertunalla. Tjappachal pacaĉha”. ²⁷Niĉtami patruanaqui ancha okziĉha; niĉaza nii kaja ana cobrichiĉha. Jalla niĉtiquiztan liwrii cjissiĉha nii kajquiztan. ²⁸Wajilla nii piyunaqui nijwctan ulanĉcu tsjii piyun maztan zalchiĉha. Nii piyun maziqi tsjii kjaĉtalla kajataĉha nii pertunta piyunĉquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiĉha, nii packatzjapa, tuĉ cjican: “Kajquiztan tjappacha paca”. ²⁹Jalla nekztanaqui nii piyun maziqi niĉ yujcquiz quillziĉha, niĉaza roct'ichiĉha, tuĉ cjican: “Pasinsis kuzziz cjee.

Nii kajallquiztan tjappachal pacaĉha”. ³⁰Nii kaja cobriĉnti ana munchiĉha. Antiz carcilquin uchantichiĉha, jalla nii kaja paczcama.

³¹Parti piyunanacaqui niĉta paaĉi cherĉcu ancha sint'ichiĉha. Nekztan patruĉzquiz mazĉi ojkcĉiĉha. Jalla nicju tjappacha quint'ichiĉha, jaknuĉt watĉhaja, nii. ³²Jalla nekztanaqui patruanaqui nii pertunta piyuna wilta kjawĉkatchiĉha. Nekztan cjichiĉha:

“Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinĉha, amiĉ roct'iniĉ cjen. ³³Jaknuĉt wejrqui am kajquiztan, pertunchinĉhaja, jalla nuĉuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanĉha”. ³⁴Jalla nekztanaqui patruanaqui juc'anti Źawjziĉha. Niĉaza mantichiĉha, nii piyuna casticzjapa, tjapa niĉ kaja paczcama.

³⁵Jesusaqui nii quinto quint'ican jalla tuĉ Źerziĉha:

—Jakzilta anĉhucaquiztan niĉ jilĉquiz kuzquiztan ana pertunaĉhaja, jalla nuĉuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui anĉhucaquiz ana pertunaquiĉha.

MAATAKĉTAN JALJTIZ PUNTU

19 ¹Jalla nuĉ tjaajinĉcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkcĉiĉha.

Judea yokquin irantichiĉha, Jordán cĵita puĵĵ tuwanchuc. ²Muzpa ŝoĵinacaqui niĵĵquiz apĉiĉha. Jalla nicĵu muzpa laanaca ĉĵetinĉiĉha.

³Jalla nekztanaqui yekĵap fariseo ŝoĵinacaqui Jesusiĵĵquiz macĵatchiĉha, uĵĵquiz tĵoĵtskatĵjapa. Nekztan tuĵ pewĉziĉha:

—ĉĤĵul uĵ paatiĵquiztanaqui persun maatakĵtanaqui jalĵtasaya?

⁴Jesusaqui ninacĵĵquiz kĵaaziĉha, tuĵ ĉĵican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakĵtan maatakĵtan paachiĉha. ĉĤĵijrta Yooz takuqui ana liichinĉucĵo?

⁵Yooz takuqui tuĵ ĉĵiĉha: “Jalla niĵĵtĵiquiztan tsĵii ŝoĵiĵqui tĵunatan zalĵjapa, maa eĵpĵĵquiztan zarakstanĉha. Zalĵcu pucultan tsĵii lucutiĵi ĉĵissa”.

⁶Jalla nuĵ kĵanapacha tĵeeĵa, anaĵ iya pucultan ŝoĵi, pero tsĵiikazza. Jalla niĵĵtĵiquiztan anaĵ jalĵtasacĉha. Yoozta tsĵii luctakĵtan tsĵaa maatakĵtan ĉĵjalziqui, tsĵii lucutiĵi ĉĵisjapa. Yooz ĉĵjalĵtaqui ana jalĵta ĉĵesacĉha.

⁷Nekztanaqui pewĉziĉha tuĵ ĉĵican:

—Moisesqui jalla tuĵ mantichiĉha.

Tsĵii certificado de divorcio tĵaaquiĵ niĵĵqui, tĵunatan jalĵtasacĉha. ĉĤĵjaĵtĵiquiztan niĵta manticheĵo, ana jalĵtĵi ŝelanajo?

⁸Jesusaqui ninacĵĵquiz kĵaaziĉha, tuĵ ĉĵican:

—Anĉhucaĵ ĉoĵru kuzziz ĉĵen Moisesqui tĵunatan jalĵtis lii tĵaachiĉha. Primirĵquiztanpacha anataĵ niĵta.

⁹Wejrqui anĉhucaĵquiz ĉiĵiĵzinuĉha. Adulteriuĵquiz ojĵklayniĵ ĉĵenkaz am maatakĵtan jalĵtasacĉha. Jequit ana adulterio paachiĵ ĉĵenaqui niĵĵ persun maatakĵtan jalĵtaĉhaja, niĵaza yekĵa maatakĵtan zalznaĉhaja, jalla niĵĵqui adulterio uĵ paaĉha. Niĵaza jequit divorcita maatakĵtan zalznaĉhaja, niĵ zakaz adulterio paaĉha.

¹⁰Tĵaaĵinta ŝoĵinacaqui niĵĵquiz ĉĵiĉiĉha:

—Luctakĵtan persun maatakĵtan jalla niĵta ĉĵesaĵ niĵĵqui, anaĵ ĉumpinĉha zalĵzqui.

¹¹Jesusaqui nekztan ĉĵiĉiĉha:

—Tĵapa ŝoĵinacaqui tii tĵaaĵinta anaĵ catokaquiĉha. Jakĵziltĵiĵquiz Yoozqui tĵaaĵnaĉhaja, jalla niĵĵqui tii tĵaaĵintaqui catokaquiĉha. ¹²ŝoĵinacaqui punta punta ana zalzi ĉĵiĉha. Yekĵapanacaqui nastĵiquiztanpacha ana zalzucacĉha. Yekĵapanacazti capunapantaĉha, jalla niĵĵtĵiquiztan ana zalĵiĵi atasacĉha. Yekĵapanacazti ana zalz pecĉha, arajpach Yooz Eĵpĵĵtĵapa langĵjapa. Jecmiĵ tii takucama kami catokaĵiĵ niĵĵqui, paĵ kamla.

OCJALANACĵ PUNTO

¹³ŝoĵinacaqui ocĵalanaca Jesusiĵĵquiz zĵiĵĉiĉha, ocĵalanacĵĵquiz kĵarĵtan lanĵnajo, nii ocĵalanacĵtĵajapa Yoozquin mayiĵĵinajo. Pero tĵaaĵinta ŝoĵinacaqui zĵiĵĉiĵi ŝoĵinacĵĵquiz atajĉiĉha. ¹⁴Nekztan Jesusaqui ĉĵiĉiĉha:

—Tii ocĵalanaca weĵtĵuin tĵonaj ĉĵee, ana ataja. Tii ocĵalanacĵ kuz irata jalla niĵta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamaĵĉiz ŝoĵinacaqui.

¹⁵Nekztan Jesusaqui ocĵalanacĵĵquiz kĵarĵtan lanĵiĉha. Jalla nekztan nii yokĵiztan ojĵkĉiĉha.

RICACH TJOWAQUI TJONCHIĉHA

¹⁶Wiruĵaqui tsĵii tĵowaqui Jesusa ĉĵerĵiĵi ojĵkĉiĉha. Nekztan pewĉziĉha, tuĵ ĉĵican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiĵaya kamĵjapa, ĉĉĵul zumanacat weĵr paasaya?

¹⁷Jesusaqui kĵaaziĉha, tuĵ ĉĵican:

—ĉĤĵjaĵtĵiquiztan “Zuma Maestro” ĉĵee amĵo? Tsĵii alajaĉha zumaqui.

Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecčhaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjian:

—Ďhjul mantitanacaya?

Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Anača žoňi konzqi. Anača adulteriuquiz ojklazqu. Anača tjangzqu. Anača toscara chiizqu, jeczquizimi. ¹⁹Am maa ejpmi rispitaquiča. Jaknužum persunpachquiz okzňamžlaja, jalla nižta okzňi kuzziz cjispanča žoňinacžquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliňča koltiquiztanpacha. Ďjaziqui čhjulut wejta pjaltasa?

²¹Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjisim pecčhaj niiqui, oka, nižaza amta žejlňi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacž ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacažtakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejtta chica ojklazjapa.

²²Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkcichiča. Ancha ricachutača.

²³Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajnta žoňinacžquin cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Tsjii ricachu žoňi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuň pjetquiz luzasača. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amača Yooz kamaň jiczquiz luzqu, Yooz wajtchiz žoňi cjisjapa.

²⁵Jalla nuž nonžcu, tjaajnta žoňinacaqui walja ispantichiča. Nekztan ninacpora pewcsarassiča, tuž cjian:

—ĎJectpan liwriita cjesajo?

²⁶Jesusaqui ninacž kjutňi cherziča.

Jalla nekztan cjichiča:

—Žoňinacaqui anaž persunpacha liwrii atasača. Yoozpankazza liwrii niiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasača.

²⁷Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinča, amtan chica ojklazjapa. ĎJalla nižtiquiztan wejrnacqui čhjulut canas?

²⁸—Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Ew muntuquiz želan, wejrcu poderchiz puestuquiz luzača. Ančhucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa.

²⁹Jakzilta žoňit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecačhaja, jalla ninacaž walja zuma kamaň wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča.

³⁰Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiňi žoňinaca wirquin cjskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiňi žoňinaca tucquin cjskataquiča.

PIYUNANACŽ QUINTU

20 ¹Arajpach mantiňi Yooz puntuquiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patrunaqui piyunanaca kjuri ulanchiča, uwas frut zkala ajzjapa. ²Piyunanacžtan acuerduquiz luziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžni cuchanžquichiča. ³Nekztan wenzlaka wilta ulanchiča. Palazquin inakaz žejlňi žoňinaca cherchiča.

⁴Ninacžquiz paljaychiča, tuž cjian: “Ančhucqui wejt zkal yokquin langžni

oka. Wejrkal zumpacha pacača”. Nektzanaqui ninacaqui ojkiča. ⁵Taypuru patrunaqui wilta ulanchiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶Nii noojpacha zezi cjee wilta palaz kjutni ulanchiča. Nižaza palazquin inakaz žejlñi žoñinacžtan zalchiča. Ninacžquiz paljaychiča tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan ančhucqui tonj zita ana langz žejljo?” ⁷Ninacaqui patrunžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocchiča”. Nektzanaqui patrunaqui cjichiča: “Ančhucqui wejyt yokquin zakaz langznai oka. Wejrkal jakniižlaj niil pacača”. ⁸Tjuñiž kattan nii yokchiz patrunaqui niiz langzkatni encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langznai piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča”. ⁹Jalla nektzanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatnižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninacžquiz pactača, tsjii nooj lanžtaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanziča. ¹⁰Jalla nektzanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinacžquiztan. Jalla nektzanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹Jalla nii paca tanžcu patrunž quintra quijchiča, ¹²tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnacžti primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³Nii patrunaqui tsjii

ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz luztapanla, tsjii denario paaz paczjapa. ¹⁴Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacžquiz nižazakaz pacz pecuča, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵Wejyt persun paaztan jaknužut wejyt pinsučhaja, jalla nuž wejyt munañpiquiz pacasača. Weriz zuma pacni kuzziz cjen amqui iniziñi kuzziz cjissamla”. ¹⁶Jalla nižta irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequiča. Nižaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequiča. Kjawžta žoñinacaqui wacchiča. Illzta žoñinacžti kolucullača.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZZIČHA

¹⁷Wiruñaquei Jesusaquei niiz tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkiča. Jalla nuž jiczquiz ojkan, Jesusaquei tsjii latu niiz tuncapan illzta žoñinaca chjitchiča, nižaza ninacžquiz tuž cjichiča:

¹⁸—Ančhucqui zizza, tii jiczqui Jerusalén kjutniž ojkiča, nii. Jerusalén wajtjun wejrqwi intirjital cjeeča timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestrinacžquizimi. Jalla ninacaqui wejyt conaquiča. Wejrqwi tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. ¹⁹Nižaza wejrqwi yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča, ana wali burla paata cjisjapa. Nižaza wejrqwi wjajttal cjeeča. Ultimquiziqui cruzquiz ch'awta contal cjeeča. Jalla nektzan chjep majquiztanžti jacatatača.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰Jacobžtan Juanžtan ninacž maaqui Jesusižquiz macjatzquichinča. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Jalla naa maaqui maatinacžtanpacha Jesusižquin

macjatchinča. Nekztanaqui naaqui Jesusiž yujcquiz quillzinča, tsjii favora mayzjapa. ²¹ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—¿Amqui čhjululm pecya? —cjican.

Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Amqui am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsjiiqui žew latuquiz nižaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui čhjululm mayčhaja ana intintazza. Wejrqui walja sufris tanča. ¿Nižtapacha ančhuc sufrasaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watača tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrasaya?

Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Nii sufris watimi atasacha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wereral cjiwča. Ančhucpacha sufris tanznaquiča, tsjii lic wazužtakaz. Nižaza sufris wataquiča, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uchasača. Wejt Yooz Ejpkaz nii puestunaca tjaaquiča ječžtajapa tjacžtakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta žoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazulcaž quintra žawjchiča. ²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaajintanaca kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz naciön jilirinacaqui patrunažtakaz mantiñiča, nižaza chawc jilirinacaqui parti žoñinacžquiziqui niž mantita cazkatñipankazza. ²⁶ Ančhucqui ana nižta irata cjee. Tsjii kjutñiča nii irat kuzqui. Ančhucquiztan jequit chawc jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti

žoñinacžquiziqui. ²⁷ Nižaza jequit ančhucquiztan tucquin mantiñi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquiziča, parti žoñinacž mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinča, sirwita cjisjapa. Antiz wejrča tjonchinqui, žoñinacžquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticžcu walja preciochiztakal cjeeča, žoñinaca liwriizjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

ZUR ŽOÑINACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur žoñi julzi želatča. Ninacaqui Jesusaž watñi nonžcu, kjawchiča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnačž okznalla.

³¹ Nekž žejlñi žoñinacaqui ninacžquiz ujziča, ch'uj cjejajo. Ninacazti juc'anti kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnačž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtscu, ninaca kjawziča. Kjawžcu ninacžquiz tuž pewcziča:

—¿Čhjululm werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhjujquiz čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz sint'izcu čhjujqui lanlanžinchiča. Jalla nii orapacha cherni cjissiča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apziča.

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZIČHA

21 ¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichiča.

Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatitača. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchičha, tuž cjican:

²—Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquičha, nižaza pajk zjiyc maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaquičha.

³Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz ančhucqui “Wejt Jiliriz pecča. Wajilla tjepunta cjequičha tii azniqui”, nuž cjican nii žoñžquiz cjequičha. —Jalla nuž mantichičha Jesusaqui.

⁴Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissičha. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirchičha:

⁵“Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, ančhuca chawc Jiliri tjonča, humilde kuzziz. Nižaza zjiyc maltum aznuquiz yawchi tjonaquičha, nižaza nii zjiyc aznuž maatanpacha tjonaquičha. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunacača!”.

Jalla nuž cjiirchičha nii profetaqui.

⁶Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkičha. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantičhaja, jalla niicama paachičha.

⁷Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zjiijtanpacha akžquičha. Jalla nuž akžcu, zquitinaca aznunacž juntuiñ caruntichičha. Nekztan Jesusaqui yawchičha. ⁸Niž ojkz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatča. Ninacž zquiti jiczquiz chjinzičha. Yekjapaqui ramuz čhjañinaca murchičha jiczquiz chjinzjapa. ⁹Tucquin ojkiñ žoñinacami wirquin tjonñi žoñinacami chipcan walja wiwi kallantičičha, tuž cjican:

—iViva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! iDavid cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! iAmqui rispittaj cjila! iAmqui honora tjaataj cjila! iYooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchičha.

¹⁰Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispantichi tjojknakchičha. Nižaza walja pewcpewczičha, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹Žoñinacaqui tuž kjaazičha:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwkthan tjonchičha.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

¹²Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzzičha. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchičha zancchuccama. Nižaza paaz campiñi žoñinacž mizami pjocžinchičha; paloma tuyñinacž sillami pjocžinchizakazza. ¹³Jalla nuž paažcu tuž cjichičha:

—Yooz Takuqui tuž cjičha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczti tjañinacž kjuyažtakaz paachinčhucča.

¹⁴Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichičha, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchičha. ¹⁵Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami jalla nii čhjetini milajru cheržcu, žawjchičha. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchičha: “iDavid cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi! iRispittaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestruncami ancha žawjchičha Jesusiž quintr. ¹⁶Nekztan Jesusižquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Tinacaz chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Nonznučha. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjičha:

“Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejtajapa honora

zumpachaž tjaaquičha. Jalla nuž paaquičha Yoozqui”.

¿Jalla nii cjiyrta Yooz taku liichinčuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninacžquiztan ojkchiča. Betania watja ojkchiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čheri eeskatchičha.

¹⁹ Jicz latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchičha, fruta apakžcu lujljapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjichiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequičha.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča. ²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaajinta žoñinacaqui ispantichiča, nižaza Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjanya?

²¹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasača. Nižaza juc'ant pajk milajru paasača. Tii curumi mantasača, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojsna”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasača. ²² Nižaza ančhucqui čhjulumi tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucaquiz tjaataž cjequičha.

¿JEC JESUSIŽQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzziča. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz

jilirinacami nižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcnača. Ančhucqui wejtquiz kjaaznaquič niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, žoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatča, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquič niiqui, jalla tiieni učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan čkjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?” ²⁶ Nižaza učhumž “Žoñiqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquič niiqui, žoñinacaqui učumnacaquiz čkjaž cjiqeejo? —Jalla nuž parlatča. Žoñinacaqui Juanž puntu cjiñičha, Yooz parti parliñi profetača niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui žoñinaca eksiča, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Ana zizuča wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrmi ana zakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñaquí Jesusaqui tsjii puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii žoñiqui pucultan majchwichtača. Tsjižquiz cjichiča: “Wejt maati, tonjiqui uwas

frut ajzn̄i oka”.²⁹ Nii mantita maatiq̄ui tuž kjaazič̄ha: “Anač̄ha”. Jalla niiz wiruñalla niiz kuz campiichič̄ha. Nekztan uwas frut langzn̄i oj̄kchič̄ha.³⁰ Nižaza nii ej̄p̄qui ts̄jii maati cheri oj̄kchič̄ha. Niižtan zalz̄cu, nižtazakaz uwas frut ajzn̄i mantichič̄ha. Jalla niiqui kjaazič̄ha, tuž cjican: “Tata, okasač̄ha”. Ultimquiziqui nuž cjiscuqui ana oj̄kchič̄ha.³¹ Nii pucultanquiztan č̄jakzilta maati niiz ej̄p̄ž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaazič̄ha tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niič̄ha.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichič̄ha:

—Weraral anč̄hucac̄quiz c̄jiwč̄ha.

Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz anč̄hucž tuqui luzaquič̄ha.

³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchič̄ha, jaknužt anč̄hucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchič̄ha. Pero anč̄huc̄qui niiz tjaajinta ana criichinč̄hucč̄ha.

Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niiz tjaajinta criichič̄ha. Jalla nii cherchinč̄hucč̄ha anč̄huc̄qui. Jalla nižtanaca cheržcumi, anč̄huc̄qui ana Yoozquin c̄jisjapa kuz campiichinč̄hucč̄ha. Anč̄hucč̄ha niiz taku ana criichinč̄huc̄qui.

ANA WAL PIYUNANACŽ QUINTU

³³ Jalla tii quinto zakaz nonžna. Ts̄jii yokchiz patrunaqui uwas zkala č̄hjacc̄hič̄ha. Nekztan uwas zkala muytata pirka pirkichič̄ha. Nižaza ts̄jii maz ojt paachič̄ha, uwas k̄jaz sp̄jijt̄zjapa. Nižaza ts̄jii campanturiž cherchi k̄juychič̄ha, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkala yoka alquilchič̄ha piyunanacžquiz. Nekztan jic̄z oj̄kchič̄ha.³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patrunaqui ts̄jii k̄jaž piyuna cuhanžquichič̄ha, niiz

parti zkala ricujajo.³⁵ Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nii cuhanžquita piyunanaca tanchič̄ha. Ts̄jiiqui kitžtač̄ha. Ts̄jiiqui contač̄ha. Ts̄jiiqui maztan č̄hajetač̄ha.³⁶ Nekztanaqui patrunaqui wila piyunanaca cuhanžquichič̄ha, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nižtapacha ana wali paachizakazza.³⁷ Ultimquiziqui patrunaqui niiz persun majch cuhanžquichič̄ha, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiq̄ui risp̄tžinaa” cjican.³⁸ Niiž majch cheržcu, nii alquilñi žoñinacaqui ninacpora palt'iichič̄ha, tuž cjican: “Jalla tiikat liw̄j tii irinsa tanznač̄hani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, uč̄humnacaltajapa tii yok irinsa c̄jeyajo”.³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchič̄ha; nekztan yokquiztan jwescu conchič̄ha.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewczič̄ha, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, č̄č̄hjulukat nii alquilñi žoñinacžtajapa paač̄hani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaazič̄ha tuž cjican: —Nii ana wal žoñinacaqui contaž c̄jequič̄ha, ana importayžcu. Nekztan nii zkala yoka yekja piyunanacžquiz alquilaquič̄ha, zkala ajz timpu niiz parti zkala ricujžcu niizquiz tjaata c̄jisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichič̄ha:

—Yooz takuqui tuž c̄jič̄ha:

“K̄juy pirk̄iñinacaqui ts̄jii maz tjojt̄chič̄ha. Nii tjojta mazqui isquinquiz c̄jissič̄ha. Juc'ant chekan mazqui c̄jissič̄ha.

Yoozqui nuž utchič̄ha. Uč̄humqui jalla nii cheržcu ispantichič̄ha”.

Jalla nuž c̄jič̄ha c̄jijrta Yooz takuqui. Anč̄huc̄qui nii Yooz taku liichinč̄hucč̄ha, č̄ana jaa?

⁴³ Ančhucaquiz chiižinuča, ančhucqui nii ana wal alquilni žoñinacažtakazza. Jalla nižtiqiztan ančhucqui Yooz kjuychiz famillquiztan chjatkataž cjequiča. Yekja žoñinacaqui Yooz famillquiz luzaquiča. Yooz kuzcama kamni žoñinacaqui luzaquiča.

⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuča. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nii žoñinacaqui k'ala akžtaž cjequiča.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž chiita takunaca nonžcu, timplu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tantiichiča, ninacž puntu chiiñi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tantiiču, Jesusa tanz pecatča. Pero ana atchiča, parti žoñinaca ekskuc. Parti žoñinacaqui Jesusiž puntu tantiyatča, Yooz taku parliñi profetača, nii.

YOOZ KJUJCHIZ FAMILIA

22 ¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiča:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuča. Tsjii chawjc jiliriqui niž majchajapa zalz pijjsta paachiča. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiča, invitta žoñinaca kjawzñi. Nii kjawžta žoñinacaqui ana tjonz pecchiča. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoñinacžquin mazca, ‘Chjeri lujlž tjacztča. Wejt wacanaca conkatchinča, nižaza cjew animalanacami. Tjappacha listuča, jaziqui pijjistiquin tjonla’ ”. ⁵ Jalla nuž chiyanamii nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjiiqui zkal yoka ojkchiča. Tsjiiqui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawzñi cuchanta piyunanaca tanziča.

Nekztan kitchiča, conañcama.

⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliriqui ninacž quintra žawjziča. Nekztan zultatunaca cuchanžquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacž watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliriqui piyunanacžquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pijjstac listuča. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiqiztan ančhucqui pajk calliranž ojklajžca. Jecnacžtanami zalačhaja, jalla ninacžquiz tjonajum cjequiča tii zalz pijjistiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutni ulanchiča, nižaza tjapa niž zaltanaca kjuyquiz ajcskatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pijjsta paaz kjuyaqui chijjpsi cjissiča.

¹¹ ‘Jalla nekztanaqui chawjc jiliriqui luzquichiča invitta žoñinaca cherzñi. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pijjsta paaz zquiti cutchi želatča. ¹² Jalla nuž nayžcu nii chawjc jiliriqui nižquin paljaychiča tuž cjican: “Jila, žkjažtiqiztan amqui ana pijjsta paaz zquiti kujtchi luzquichamtajo?” Nii žoñiqui ch'uj quirchiča.

¹³ Nekztanaqui chawjc jiliriqui pijjsta atintiñi žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Kjojchanacami kjaranacami čhejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niž izke kjojla”.

¹⁴ Jesusaqui cjichizakazza:
—Kjawžta žoñinacaqui tamača.
Illzta žoñinacaqui kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTO

¹⁵ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkchiča. Ninacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali chiikataquiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča.

¹⁶Jalla nekztan ninacž partiquiztan yekjap žoñinaca cuchanžquichiča, Herodes parti žoñinacžtanpacha. Jalla nii cuchanta žoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan chiča, nižaza Yooz kamañ puntuquiztan weraram tjaajiñamča, kjažtami žoñiqui chiičhani, nižaza kjaža žoñimi želačhani. ¹⁷Jaziqui amqui tii tantiižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? uż čanaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

¹⁸Pero Jesusaqui ninacž ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiquiztan ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum kuzziznaca, čkjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra uj jwes pecjo? ¹⁹Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zjičchiča. ²⁰Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii paazquiz čjecž yujtaya? Nižaza tii cjiirta tjuu, čjecž tjuutaya?

²¹Nii quintranacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesaqui nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqui jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

²²Jalla nuž nonžcu, nii quintranacaqui ispantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojčkichiča.

JACATATZ PUNTO

²³Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti žoñinacaqui Jesusa cheri ojčkichiča. Saduceo parti žoñinacaqui ana criiñitača, ticziquiztan jacatatz, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz

pewcziča. Tii quintu quint'ican, pewcziča, tuž cjican:

²⁴—Maestro, Moisesaqui učumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niiz tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”.

²⁵Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zalsizakazza. ²⁶Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtazakaz watchiča. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquižquiz nižta watchiča.

²⁷Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticzinzakazza. ²⁸Jaziqui ticziquiztan jacatatzcu, naa žewqui čjakziltiž tjun cjequejo? Tjappacha naatancama zalzitača.

²⁹Jesaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucqui tsjii kjutñi

kiwkchinčučča. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajča. ³⁰Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquiča. Žoñinacami žoñž maatinacami ana zalznaquiča. Nii timpuquiz žoñinacaqui arajpach Yooz anjilanačtakaz cjequiča. ³¹Pero nii ticziquiztan jacatatz puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčucjo? Tii puntuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichiča: ³²“Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anača ticzi žoñž Yoozqui. Antiz žejtñi žoñž Yoozza.

³³Jalla nuž chiita nonžcu, nekž žejlñi žoñinacaqui Jesusiž chiitiquiztan ispantichiča.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti žoñinaca ch'uju paachiča. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti žoñinacaqui wilta ajcziča. ³⁵Tsjii lii maestruqui nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatča. Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

³⁶—Maestro, učhum liiquiztanaqui čhjul mantitat juc'ant chekanaaya?

³⁷Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii mantitača juc'ant chekanaqui. “Ančuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸Parti mantitanacquiztan cjenaqui jalla niiča chekanaqui. ³⁹Niž jaru tii mantitaqui žejlča. “Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰Jalla nii pizc mantitanacača chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chiiča.

CRISTUŽ PUNTU

⁴¹Fariseo žoñinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ČCristuqui jecž majch niiqui?

⁴²Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonñiča niiqui.

⁴³Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichiča. Jalla nuž chiižcu, Yooz Espiritu Santuž chiikatchiqui.

⁴⁴Davidadž cjjirta Yooz takuqui tuž cjicha:

“Yooz Jiliriqui wejt chawjc Jiliržquiz cjichiča: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca tjeczkatača. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna.’”

⁴⁵Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan čjaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶Anaž jecmi kjaazñi atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čhjulumi pewcziča atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra žoñinacaqui.

ANA ZUM TJAAJIÑINACŽ PUNTU

23 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquizimi niž tjaajinta žoñinacžquizimi tuž cjichiča:

²—Lii tjaajiñi maestruncami nižaza fariseo žoñinacami persun puntuquiztan tuž tantiiča, tjaajinz puestuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaajinzjapa, nii. Jalla nuž tantiiča persun amtiquiziqui.

³Ančhucqui ninacaž tjaajintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaajinča, pero persun tjaajinta jaru ana ojčča, ana cumpliča. ⁴Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucača. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui tirapanž ijsijči. Pero ninacapacha anaž čhjulquizimi yanapča nii cumplisjapa. ⁵Ninacaqui čhjul paatami paača, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi

cijirta Yooz taku jweranchiž ojklajča, nižaza parti žoñinacžquiztan juc'anti lajch chjajlchiz zquiti cujtchiž ojklajča. Jalla nižtaž ojklajž jutztazza. ⁶Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecča. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecča honorchiz cjisjapa. ⁷Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispitztan tsaanta cjis pecča, nižaza “Maestro” cjita cjis pecča.

⁸Ančhucqui anača žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhucča. Tsjii Maestruchizčhuckazza. Cristučha nii Mastruqui. ⁹Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jeczquizimi “ejp” cjanan chiiz waquiziča. Tsjii Ejpchizčhuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰Nižaza ančhucqui anača žoñinacžquiz “jiliri” cjita cjis peczqui. Tsjii jilirchizčhucča. Cristučha niiqui. ¹¹Ančhucquiztan jequit jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ¹²Jequit persun honora waytiz pecčhaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequiča. Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequiča.

¹³Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo parti žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žoñinaca atajiñčhucča, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami parti žoñinacžquizimi ana luzkatiñčhucča.

¹⁴Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjañiñčhucča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiñčhucča

ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča.

¹⁵‘Lii tjaajiñi maestrunaca, fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Jaziqui ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui jaknužumi ančhucua cuzturumpi jaru žoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatzcuqui ančhucqui nii žoñinaca ančhucquiztan pizc wilta wilta juc'anti anawaliz cjisatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča, zur žoñižtakaz irpiñinaca. Ančhucqui cjiñčhucča: “Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat timplu kor paaž tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui walča”.

¹⁷Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už timplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walča. ¹⁸Nižaza ančhucqui cjiñčhuczakazza: “Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui jalla nii juramintuqui walča”.

¹⁹Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walča. ²⁰Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza tjapa nii altaruntuñ žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paača. ²¹Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paača. ²²Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paača.

Yoozqui arajpachquin žejlča, nižaza arajpachquiztan mantiča.

²³‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui diezmos tjaayiñčucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjaayiñčucča. Pero ančhucqui liiž chekan mantitanac jaru ana kamiñčucča. Yooz kuz jaru ana kamiñčucča, nižaza ana okzñi kuzzizčucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizčucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñčucča. Jalla nižta jaru kamz waquiziča, diezmos tjaacanami. ²⁴Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñčucča. Tsji žoñiqui kolta zmoyalla culchiča ana lujlzjapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culčcu lujlchiča. Jalla nižta irata paayiñčucča.

²⁵‘Liy tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaž cjesača. Jalla nuž cjenami kjuyltan cjujchiž cjesača. Jalla nižtaž ančhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizti cjujchinacažtakaz žejlča. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčucča ančhucqui. ²⁶Zur fariseo žoñinaca, primirui zuma kuzziz cjisna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma žoñiž tsijtchizakaz cjequiča.

²⁷‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturužtakazza ančhucqui. Ančuca tsitiqui walikazza. Ančuca

kuzti ana walipanča. Sipultura ticzi žoñinacž tsijnacžtan chjijsi, nižta ana waliča. ²⁸Jalla nižtaž ančhucqui. Žoñinacaqui ančhuc zuma žoñižtakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum žoñinacčucča. Anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui profetanacž sipulturunaca azquichiñčucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita žoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiskatiñčucča. ³⁰Nižaza nii zuma žoñinacž puntuquiztan tuž cjiñčucča: “Učhum tuquita atchi ejpnacaqui anawali kamchiča. Wejrnacqui nii tuqui timpuquiz kamtasaz niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača”. ³¹Jalla nuž chiican, ančhucpacha chiiča, profeta conñi žoñinacž majchmaatičucča, nii. ³²Jaknužt ančuca tuquita atchi ejpnacaqui anawali paatčhaja, jalla nižtakaz payiñčucča.

³³‘Zkoražtakaz žoñinaca. Zkoražta sarchiz žoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjaajinñinaca. Jalla nii žoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczi tsji yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wajaquiča. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquiča. ³⁵Jalla nuž paatiquiztan ančuca ujnacquiztanami nižaza ančuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami caztictaž cjequiča. Ančuca atchi ejpnacaqui zuma žoñi conchiča, Abelquiztanpacha

asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatacha, altar žcati. ³⁶Ančucaquiz weraral cjiwcha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiča tii timpluquiz kamñi žoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷Nekztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican: Jerusalén wajtchiz žoñinaca, Jerusalén wajtchiz žoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñhucča. Kjaž wilta wejrqui tii žoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpíqui kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii žoñinaca cwitis pecchinča. Tii žoñinacasti wira ana nuž cwitiskatz pecchiča. ³⁸Tii taku nonžna. Ančuca kjuyanacaqui jaytitaž cjequiča. ³⁹Ančucaquiz cjiwča. Tsjii noojiqui ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, tuž cjican: “Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila”. Jalla nii noojcama ančhucqui ana wejr wilta cheraquiča.

JUDIO TIMPLU PUNTU

24 ¹Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchiča. Nekztan niiž tjaajinta žoñinacaqui niižquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

²Jesaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha cherzna. Ančucaquiz weraral cjiwča. Tsjii noojiqui tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkchiča. Nicju Jesusaž

julži želan, tjaajinta žoñinacaqui niižquiz jamazit tuž cjichiča:

—Maznalla. ¿Čhjulatorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, ¿jakziltat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, ¿jakziltat cjeequiya?

⁴Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančhucž cwitaza, ana jecmi ančucaquiz incallskata. ⁵Muzpa žoñinacaqui wejt tjuužtan tjonaquiča, “Wejrtča Cristutqui” cjican. Jalla nuž chižcu tama žoñinaca incalltaž cjequiča. ⁶Nižaza ančhucqui quira řejlž quintunaca zizaquiča; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquiča. Jalla nuž cjenami anaž tsuca. Nuž watstanča. Imaziča tii muntu tucuzinzqui. ⁷Nacionpora talznaquiča; nižaza quira paaquiča. Nižaza mach'a želaquiča, nižaza conanaca ojklayaquiča, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquiča, wacchi yokaran. ⁸Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquiča.

⁹Jalla nekztanaqui ančhucqui jilirinacžquiz intirjitaž cjequiča sufriskatzjapa. Nižaza contaž cjequiča ančhucqui. Nižaza ančucaž wejtquiz criichiž cjen, tjapa ana criichi žoñinacaqui ančuca quintraž cjequiča. ¹⁰Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criichi žoñinacaqui quejpsnaquiča. Yoozquin criichi žoñinacž quintra cjisnaquiča, jilirinacžquin intirjizcama. Criichi žoñinacžquiz ancha chjaawjkataquiča nii quejpsñinacaqui. ¹¹Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquiča, tuž cjican: “Yooziž tjaata takuča tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa žoñinacžquiz incallaquiča. ¹²Anawalinacaž miraquiča. Žoñinacpora ana zuma munasaquiča. ¹³Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuzziz

želačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequičha. ¹⁴Yooziž liwriita žoñinacača Yooz kjuychiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa kjutñi tii muntuquiz parlitaza cjequičha, tjapa žoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinzaquičha.

¹⁵Tii zakal cjiwčha. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiyrchiča: “Tsjii noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi žoñi parizaquičha. Yooz chekan kjuyquinkaz luzaquičha”. (Tii taku liñiqui tintintaza.) ¹⁶Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziča. ¹⁷Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸Nižaza pampiquin žejlñi žoñinacaqui persun zquiti apti ana quejpžquila. ¹⁹Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquičha. ²⁰Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequičha yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwccchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequičha. ²²Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaz niiqui, tjapa žejlñi žoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niiž illža žoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquičha.

²³Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: “Tekziča Cristuqui”. Yekjapac chiyasača, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Jalla nuž chiyanam anapanča nii taku criyaquičha ančhucqui.

²⁴Incallñi žoñinacaž tjonaquičha. Yekjapaqui “Cristutčha wejrqui” cjequičha. Yekjapaqui “Yooziž tjaata

taku mazniñtčha wejrqui” cjequičha. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquičha, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquičha, asta Yooziž illža žoñinacami. ²⁵Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz ultim wereral maznuča, ana incallta cjisjapa. ²⁶Žoñinacaqui “Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča Cristuqui” cjequičha. Jalla nii quinto nonžcu, anapanž okaquičha. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequičha. Jalla nii quinto nonžcu, anapan criyaquičha.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUIČHA

²⁷Ančhucaquiz cjiwčha. Jalla tižtal irata tjonača wejrqui. Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Jaknužt lliwjlliwjñi tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonača. ²⁸Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranačaz ajcznaquičha.

²⁹Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquičha; kataquičha, ana iya kjanaquičha. Jiizmi nižazak ana iya kjanaquičha. Warawaranacami pachquiztan tjojtsnaquičha. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequičha. ³⁰Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquičha. Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquičha. Ninacaqui wejt tjonz cheraquičha. Wejrqui tsjir taypizquiz tjonača walja aztan, nižaza Yooz Epiž aziž tjeežcan. ³¹Nižaza wejt anjilanaca cuchanžcača trompeta tjawžcu. Illztanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequičha.

³²Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž.

Higuera muntiqui ch'ojñantiz kallantaquiž niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquiča. Jalla nii zizza ančhucqui. ³³Jalla nižta irataž tjapa weriž chiita wattan, tii muntuqui waj tucuzinznauquiča. Jalla nuž ančucaquiz zizkatz pecuča. Jaknužt tsjii žoñiqui kjuy zana žcatžinčhaja, luzjapa, jalla nižta irataž žcatzinchiča tii muntu tucuzinzqui. ³⁴Ančucaquiz weraral cjiwča. Ima tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž chiitanaca wataquiča. ³⁵Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzauquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzauquiča.

³⁶'Pero wejt tjonz tjuñimi, wejt tjonz orami anaž jecmi zizasača, anaž arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷'Jaknužt Noež timpu watčhaja, jalla nuž wataquiča wejt tjonz tjuñquiziqui. ³⁸Noež timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, žoñinacaqui tuž kamñitača, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuž kamñitača Noež warcuquiz luz tjuñicama. ³⁹Kjaz juyzu tjonzcama žoñinacaqui ana čhjul tantiyassi žejlchiča. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjappacha žoñinacaqui kjazquiz kuzta ticziča. Jalla nižta irataž wataquiča wejt tjonž tjuñquiziqui. ⁴⁰Jalla nii nooiqui pucultán žoñiqui pampiquin cječhani. Tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjitžtaž cjequiča. Tsjiiqui ectaž cjequiča. ⁴¹Nižazakaz pucultán maatakanacaqui jawuncan želačhani. Tsjaaquí arajpach kjutñi waytižcu chjitžtaž cjequiča. Tsjaaquí ectaž cjequiča.

⁴²'Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja naynay želaquiča. Čhjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonačhaja, jalla nii ora

ana zizzuca. ⁴³Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora ziztasaz niiqui, walja naynay žejltasača, niiz kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴Jalla nižta irataž ančuquí naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonača. Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Žoñiča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujlz ora čjjeri tjaazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya. ⁴⁶Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niiča zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča. ⁴⁷Ančucaquiz weraral cjiwča. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niiz cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasača jalla tuž: "Aaaa, wejt patrunaqui ana uri tjonasaka", cjian cjequiča. ⁴⁹Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasacha. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asača, lujlcanami liccanami. ⁵⁰Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjonaquiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkatataž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

TUNCA TURTKANACŽ QUINTU

25 ¹'Tii zakal chiyuča. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužuča. Tunca turtakanacaqui micha

tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkcñi. ²Pjijskaltanaqui ima ojkcñi ana zuma tantiichi. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczitača. ³Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchiča, ana iya parafina chjitchiča, tsjiiztan camzjapaqui. ⁴Nii pjijskaltan zuma listu ojchinacaqui wilita camzjapami parafina chjitchiča. ⁵Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchiča. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchiča tjappacha. Nižaza tjačhiča. ⁶Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonziča, tuž cjan: “Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca”. ⁷Tjapa nii turtakanacaqui žaaziča, nižaza micha teejapa tjacziča. ⁸Niž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanacžquiz cjichiča, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upziča. Nižaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaaziča: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasača. Jalla nižtiquiztan ančhucadž oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰Nii pjijskaltan turtakanacadž parafina kjayi ojktan, zalzñi tjowaqui irantižquichiča. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzziča, zalz pjijska paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawcziča. ¹¹Wiruñiqui nii kjayi ojkcñi turtakanacaqui quejžquichiča, tuž cjan: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹²Pero niiqui kjaaziča, tuž cjan: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča tuž cjan: —Anchucqui walja zuma listu tjacziz cjequiča. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴‘Arajpach Yooz kamañaqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui jiczquin ojkcñi, niiž piyunanaca kjawziča. Piyunanacžquiz paaz tjiiziča.

¹⁵‘Tsjii tsjiizquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsjiizquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsjiizquiz tsiu warank paaznaca tjaachiča. Zapa maynižquiz ninacž negocio paaz atñi jama tjaachiča. Jalla nekztanaqui ojkcñi. ¹⁶Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paazcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiča. ¹⁷Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paazcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjozjiča. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjozjiča.

¹⁹‘Ažktan niiž wiruñi nii paaz kajžñi patruñaqui quejžquichiča. Jalla nekztanaqui piyunacžquiztan kaja cobrichiča. ²⁰Primuruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiqui tjonchiča. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichiča, tuž cjan: “Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamča. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchinča. Jalla tiiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”. ²¹Patrunaqui nižquiz cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejtan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²²Jalla niiž wiruñi nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča,

tuž cjican: “Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamča. Iya tsjii paa warank paaztan canchinča. Jalla tiiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”. ²³Niiž patruaqui niižquin cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzni piyunaqui tjonchiča. Niiqui patružquiz cjichiča: “Wejt Jiliri. Amqui c'ar patruamča. Jalla nii zizzatuča. Amqui ana čjulumi paažcumi canñamča. Nižaza ana čhjaczćumi, ajzñamča. ²⁵Jalla nižtiquiztan ekzinča, nižaza ojķzcu am paaznaca yokquiz chjojchinča. Pero tekziž am paazqui”. ²⁶Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziča: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana čhjaczću ajzñinpanča, nižaza ana čjulumi paažcu canñpanča. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaz niiqui, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasacha”. ²⁸Jalla nekztanaqui nii patruaqui nekzi žejlñi žoñinaczquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹Jakziltat želinchižlaja, jalla niižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla niižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča”.

ŽOÑINACA PJALŽTAŽ CJEQUIČHA

³¹‘Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtča. Tsjii nooiqui wejrqui wilta tjonacha, wejt azi tjeežcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilancžtanpacha tjonacha. Poderchiz tjonacha žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³²Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuaa yekja nižaza cabra yekja pjalznačhaja, jalla nuž. ³³Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanaczquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančhucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančhucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵Nižaza cjeeča, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucča. Weriž čhjeri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčhucča. Nižaza weriž kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. ³⁶Weriž ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin cheržni tjonchinčhucča”. ³⁷Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ččjulora am čhjeri eecsi cherchintaya? Nižaza čhjeri lujlzjapa, ččjulora onanchintaya? ččjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ččjulora am yekja yokquin

ojklayan tjazd kjuyquiz kjawzintaya? ĆĈjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹Niżaza ĆĈjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? ĆĈjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacžquiz kjaaznaĉha, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwĉha. Wejrtĉha chekan juez Jiliritqui. ĆĈjulora wejt jilanacžquiz yanapĉhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinĉucĉha”. Nuž chiyāĉha pjalz tjuñquiz.

⁴¹Jalla nekztanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii zkar latu pjalzĉtanacžquiz cjeeĉha: “Anĉhucqui, Yoozqui anĉhucquintraĉha. Jaziqui wejtquiztanž infiernuquin oka. Diablužtami niiž anjilanaĉžtami tjacztaĉha nii infiernuqui. Anĉhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiĉha. ⁴²Weriž ĉheriž eecsiž cjen, anĉhucqui ana wejtquiz ĉheri onanchinĉucĉha. Weriž kjaz pecan, anĉhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinĉucĉha. ⁴³Weriž yekja yokquin ojklayan, ana tjazd kjuyquiz kjawzinĉucĉha. Weriž ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinĉucĉha. Weriž laa cjen, niżaza carsilquiz cjen, anĉhucqui ana wejr cheržni tjonzinĉucĉha”. ⁴⁴Jalla nekztanaqui ninacaqui cjequiĉha: “Wejt Jiliri, ĆĈjulora am ĉheri eecsi cjen, kjaz pecĉhi cjenami, yekja yokquin ojklayĉhi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawĉta cjen, jalla ĉĉjulora am nižta cherĉintaya? Nižta chertuĉhaja, yanaptasaĉha”. ⁴⁵Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, ninacžquiz kjaaznaĉha, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwĉha. ĆĈjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapĉhižlaja,

wejtquiztakaz ana yanapchinĉucĉha”. ⁴⁶Jalla nekztanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiĉha, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacazti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquiĉha.

JESUSA TANZ TANTIITA

26 ¹Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiĉha:

²—Anĉhucqui zizza, puc majĉha pascua pijjstaqui. Jalla nii pijjsta ora wejrqui intirjital cjeeĉha cruzquiz ch'awĉta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiĉha Jesusaqui.

³Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami judfo wajtchiz jilirinacami ajcziĉha, Caifās jilirž kjuy patiuquiz. Caifās cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritāĉha. ⁴Jalla nicju ninacaqui palt'ichiĉha, niżaza kazziĉha mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziĉha. ⁵Nuž kazcu tuž cjichiĉha:

—Pijjsta paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Žoñinacaqui aptjapznasaĉha.

JESUSIŽ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶Jesusaqui Betania wajtquiz želatĉha, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simonaqui janchi mojkĉhi laataĉha. ⁷Jalla nekz želan, tsjaa maatak žonqui Jesusižquiz macjatžquichinĉha. Naaqui tsjii putilla ĉhjitchinĉha. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatĉha, anĉha jila walurchiz. Nii putilltaĉha zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niiž achquiz zuma asiiti alžinĉinĉha. ⁸Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, žawjziĉha, naa žoña quintra. Jalla nekztan tuž cjichiĉha:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹Jalla tiiqui antis tuychucatacha walja jiluñ, nižaza pori žoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujziča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjičjisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž taa žoñaž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹Porinacžquiz yanapz pecaquiz niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquiča. Wejrzi ančhucatan ana žejlztanpanča.

¹²Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu,

wejt curpu tjaczinča, tjatta cjisjapa.

¹³Ančhucaquiz weraral cjiwča.

Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtazakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequiča, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUIČHA

¹⁴Tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatača. Jalla niiqui ojkcichiča timplu jilirinacžtan parli. ¹⁵Jalla nuž parlican cjičiča:

—Ančhucaquiz Jesusal intirjasaz niiqui, ančhucqui čkjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchiča. ¹⁶Jalla nužquiz Judasqui čhjulatorat Jesusa tankachuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchiča.

SANTA CENA PAACHIČHA

¹⁷Jalla nekztanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, jalla nii pjijztaž primir tjuñquiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczni ojkc pecya, pascu čjheri lujlzpajaya?

¹⁸Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Watja oka. Tsji žoñžtan zalaquiča. Niižquiz cjee, “Maestruqui ž-cjiča. ‘Wejt ticz ora wajillača. Am kjuyquiz pascua pjijzta paača wejt tjaajinta žoñinacžtan’ ”.

¹⁹Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkcichiča. Nii tokinz't'ita kjuyquiz pascu čjheri tjaczīča.

²⁰Weenjapa cjistana Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julziča niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan. ²¹Jalla nuž čjheri lujlcan, ninacžquiz cjičiča:

—Ančhucaquiz weraral cjiwča. Tsjii tsjii ančhucqui wejt quintrā paaquiča, nižaza tarazunaquiča.

²²Jalla nuž čhiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui walja llaquita cjišiča. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewcziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, čwejr cjesajo?

²³Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Anziqui wejtana chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunñi žoñiqui. ²⁴Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt cjiirta Yooz takuqui cjičhaja, jalla niicama okača. Nii tarazunñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasača niižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunñi žoñiqui, tuž cjičiča:

—Maestro, čwejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶Jalla nuž pascua čjheri lujlcan Jesusaqui niiz persun kjaržtan t'anta tanzīča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjan tjaazcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niiz tjaajinta žoñinacžquiz tjaachiča, tuž cjan:

—Lujlzna. Jalla tiiča wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanzicha. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaajinta žoñinacžquin čhjalžcu zapa mayni licchicha. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjichicha:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjicha tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžtaž cjequicha. Wacchi žoñinacž laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequicha ninacž uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwcha. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantačhaja, jalla nekztan ančhucatan wilta uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUIČHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchicha. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichicha:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquicha. Jalla nuzpan cjiirta Yooz takuqui cjicha: “Uza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquičha”. ³² Wejr jacatatžcuqui ančhuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjichicha:
—Tjappacha ana amquin kuzziz tucačhani. Wejrzi ana wira niža cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwcha. Jalla tii weenpacha čhjep wilta amqui ana wejr pajni chiican k'otaquicha, ima wallpaž klawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztan k'otasača.

Nižaza tjapa nii tjaajintanacaqui tsjiika chiichicha.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINČHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjaajintanacžtan Getsemaní cjita yoka irantichicha. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichicha:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchicha. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llactazatča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii čhjepultan chjichta tjaajintanacžquiziqui cjichicha:
—Wejt kuzqui ancha llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquičha, anača tjaajuquičha.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjchuc ojkchicha. Yokquizkaz tuzi t'okžcu Yoozquin mayizichicha, tuž cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecučha. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecučha. Antiz jaknužt am kuz amtičhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichicha. Tjajchi zalchicha. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichicha:

—¿Ančhucqui anapanz wejttan tsjii orami wilasi atya? ⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquičha. Yoozquin mayizaquičha, ana ujqiz tjojtsjapa. Chekapan, ančhuca kuzqui wilasača. Pero ančhuca curpuzti anaž awantasača.

⁴² Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchicha. Tuž cjican, mayizichicha:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpaj cjila.

⁴³Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjaichi zalchiča. Ancha tjaji tjonatča. ⁴⁴Čhjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličhiča. ⁴⁵Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpciča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjaichinčhucča ančhucqui, nižaza jeejzinčhucča. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Anz nii ora irjatžquičha. ⁴⁶Žaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcž tjonča.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷Jesusa nuž chiyán, Judasqui irantižquichiča. Niitača Jesusiž tuncapan illta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuhanžquichiča.

⁴⁸Tarazunñi Judasqui niž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoñžquiz chjulznača. Jalla niž cjequičha nii žoñiqui. Jalla nekztan zuma tanžcu chjichaquičha.

⁴⁹Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestru, čwalikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča.

⁵⁰Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ččhjulquin am tjonjo?

Jalla nekztanaqui žoñinacaqui žcantižquichiča, nižaza preso chjichi tanchičha.

⁵¹Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoñž cjuñi čhjajtžinchiča. Nii

cjuñi čhjajtžinta žoñiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵²Jalla nekztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjojzna, nii cuchill čhjojzquiz. Jakziltat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequičha. ⁵³Wejt Yooz Ejpžquiztan mayasača, wejtquiz yanapžjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuhanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴Pero jalla niža anal mayača. Jalla tiža watstanča, jaknužt cjiirta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, wejr tjañi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan niža tjonchinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčhucča. ⁵⁶Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuquita profetanacž cjiirčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nekztanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACŽ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjtichiča. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritača. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestruncami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiuucama apziča ažquiztanalla. Nii patiuquin luzcu, julzi želatča wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii chertzjapa želatča.

⁵⁹Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaraz cjenacui, conkatzjapa.

⁶⁰Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintižquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana čjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucultan toscar tisticunacacui apantižquichiča, ⁶¹tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yooz timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wital tsijtsnasača”.

⁶²Jalla nekztanaqui timplu chawc jiliriqui tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

¿Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacacui am quintra chijjo?

⁶³Jalla nuž chiižinanami Jesusaqui ch'uju žejlchiča. Jalla nekztanaqui nii timplu chawc jiliriqui nižquiz cjichizakazza:

—Žejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatača, werara chiižjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican: —Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančhucaquiz cjeeča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui ančhucui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonača.

⁶⁵Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqui niž persun zquiti wjajržinchiča, žawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichiča:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yooz quintra čhiichiča. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiž ana wal takunaca nonzinčhucča. ⁶⁶¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican: —Tiiqui ujchizpanča. Paj ticzla.

⁶⁷Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawžižtan tjujti kallantichiča, nižaza wjajtchiča. Partinacacui yujcquiz čhajcziča, ⁶⁸tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic ¿jequit am čhajcjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHIČHA

⁶⁹Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatča. Nekz želan tsjaa piyuniqi nižquiz macjatžcu paljaychinča, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, čana jaa?

⁷⁰Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchiča, tuž cjican:

—Čjulquiztankam čhičhani, anal intintazuča.

⁷¹Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinchiča. Nekztan tsjaa piyuniqi nii cheržcu parti žoñinacžquiz cjichinča:

—Tii žoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan chica.

⁷²Pedruqui wilta k'otchiča.

Juramintužtan tuž cjichiča: —Nii žoñi anapan pajuča.

⁷³Jalla niž upaquiztan nekz žejlñi žoñinacacui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Chekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan chica ojklajñamla. Am takuqui kjanapachala, ninacaz takukam čhiila.

⁷⁴Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchiča, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajuča. Toscara čhiichinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichiča Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁷⁵Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž čhiita taku cjuñziča. Niiž tuquiqui Jesusaqui

cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, chejp wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquiča”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulanchiča. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachiča.

**JESUSAQUI CHAWC
JILIRIŽQUIN CHJICHTA**

27 ¹Kjanžqitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa. ²Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjtichiča Poncio Pilato cjita chawc jiliržquin. Nii oraqi naciona mantiñi gubernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZIČHA

³Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'ižcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchiča timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čhjul ujchiz žoñi tarazunchinča.

Ninacazti nižquinc tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, ččhjul importejo wejtnacaquiztanajo? Niiqui amtakazza.

⁵Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchiča. Nekztan ojkchiča. Persunpacha jora mokžcu, tsjijpscú ticziča.

⁶Nekztanaqui timplu jilirinacáqui paaz ricujžcu, tuž cjichiča:

—Tii paazqui anaž učhumqui ofrend cajquiz uhasača. Tiiča žoñž ljok kajya paazqui.

⁷Nekztanaqui ninacaqui kazziča nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta cjita tjuuchiztača. Yekja wajtchiz ticzi žoñinaca tjazjapatača nii yokaqui. ⁸Nužquinc tii timpucama nii

yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre cjitazakaztača. ⁹Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissičha. Tuqui timpu Jeremiasqui cjiřchiča, tuž cjican: “Israel žoñinacaqui nii žoñi tankatz precio utchiča, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero cjita yoka kjayaquiča, jaknužt Yooz Jiliriz mantičhaja, jalla nuž”.

**JESUSAQUI CHAWC JILIRŽ
YUJCQUIN ŽEJLČHA**

¹¹Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiñi chawc jiliržquin chjichtatača. Nii mantiñi jiliriqui Jesusižquinc tuž pewczičha:

—čAmqui judionacž chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Am jaknužum chiičhaja, nužuča.

¹²Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninacaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž čhjulumi kjaaziča.

¹³Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui tuž cjichiča:

—čAnam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra chiyanaqui?

¹⁴Jesusazti jalla nuž chiyanaqui ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nižtiqiztan nii mantiñi chawc jiliriqui ispantichiča. Ana čhjul pinsimi atchiča.

¹⁵Jalla nii pascu pijjztiqiz Pilato chawc jiliriqui tsjii cuzturumpichiztača. Tsjii priz žoñiqui cutzpanikaztača žoñinacž chiitacama. ¹⁶Tsjii ana wal žoñiqui Barrabás cjita prisu zakaztača. ¹⁷Žoñinaca ajcziž cjen Pilatuqui ninacžquinc pewczičha, tuž cjican:

—čJakzilta tii tanta žoñinacat liwrii cutžta cjeequi? čBarrabás cjeequi? už čJesus, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸Pilato jiliriqui zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

¹⁹ Pilatuqui niiz jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan niiz tjunqui tsjii žoñi mazñi cuchanžquichinča. Nii mazñi žoñiqui tuž chiichiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žoñžquiz ana mitisaquiča. Nii žoñiž cjen tižwan juc’ant ana wali čjuuzinča. Nii žoñžquiz ana mitis waquiziča’”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchiča, Barrabás cutzna cjejajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjejajo. ²¹ Jalla nekztanaqui nii mantiñi jiliriqui wilta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—čJakzilta pirit tii pucultan tantanacqiztan liwrii cutznaqui? Žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjan: —Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriqui wilta ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ččjulut wejr paa-aqui?

Tjappacha nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—iCruzquiz ch’awczna!

²³ Nekztanaqui Pilato jiliriqui cjičiča:

—čČjul uj paachi teejo?

Nii žoñinaczi juc’anti kjawchiča:

—iCruzquizka ch’awczna! —cjan.

²⁴ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui nayčiča, nii žoñinaca ana intintiskatchuca. Nii žoñinacaqui walja žawjchiž ch’ajrapatča. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui kjaz zjijekatchiča. Nii zjijeta kjazquiz kjara awjziča žoñinacž yujcquiz, tuž cjan:

—Tii zuma žoñž ticzqui anaž wejt uj cjequiča. Ančuca ujž cjequiča.

²⁵ Tjapa nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejtnacaltazat uj cječani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui Barrabás liwrii cutziča. Nekztanaqui

Jesusa wajtjzapa mantichiča. Nižaza cruzquiz ch’awcta cjejajo, zultatunacžquiz intirjichiča.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchiča. Nekztanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawssasiča, Jesusa muytata. ²⁸ Nekztanaqui Jesusa čhjojkičiča. Jalla nuž čhjojkžcu tsjii ljoc murat zqiti tjutziča. ²⁹ Nekztan niiz achquiz ch’ap pillužtakaz paažcu scaržinčiča, nižaza žew kjarquiz wara tanskatchiča. Jalla nuž paažcu niiz yujcquiz quillziča, tuž cjan: —iViva tii judío žoñinacž chawc jiliri! —Jalla nuž čiican burla paachiča.

³⁰ Nižaza llawzižtan niizquiz tjajtčiča. Niiž kjarquiztan wara kjañcan, achquiz wajtčiča. ³¹ Jalla nuž burla paažcu, niizquiztan ljoc murat zqiti čhjojkičiča. Nekztan wilta niiz persun zqiti tjutziča. Jalla nekztanaqui cruzquiz ch’awczjapa Jesusa chjitchiča.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH’AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichcan tsjii Cirene wajtchiz žoñi zalžquichiča. Simón cjitatača. Jalla nii žoñiqui Jesusiž cruza kuzkatchiča.

³³ Jalla nuž Gólgota cjita yokquin irantichiča. Nii yokaqui “Ach Tsjij yoka” cjitazakaztača.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t’ajžta lickatchiča. Pero nii mallžcu, ana licz pecchiča.

³⁵ Cruzquiz ch’awczcu, zultatunacaqui Jesusiž zqiti tanzjapa surtiassiča. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplissiča. Nii tuquita profetaqui tuž cjičiča: “Wejt zqiti tanzjapa surtiasaquiča”. ³⁶ Jalla nekztanaqui nijwcpacha ninacaqui wilzjapa julziča. ³⁷ Kjažtiqiztan Jesusa cruzquiz ch’awctatažlaja, jalla

nii tabliquiz cjiirtatača, tuž cjican, “Tiiča Jesusaqui, judío žoñinacž chawc jiliri”. Jalla nuž cjiiržcu ach tsewctuñ nii tabla ch'awcžinchiča.

³⁸Nižaza pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctatača, tsjiiqui žew latu tsjiiqui zkar latu. ³⁹Nekz watñi žoñinacaqui iñarcen, acha wewcžiñitača. ⁴⁰Nižaza tuž cjichiča:

—Amqui cjiñamla, “Timplu t'ezinžcu čhjep majquiztan tsjijsnasača”. Jalla nižta payi atasaz niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžcalla.

⁴¹Jalla nižta irata zakaz iñarchiča timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami, fariseo parti žoñinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiča tuž cjican:

⁴²—Tiiqui yekja žoñinaca liwriičiča, pero persunpacha anaž liwrii atča. Israel žoñinacž chawc jilirižlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekztan niizquiz criyasacha. ⁴³“Tiiča cjiñiui, Yoozquin tjapa kuzziztča. Wejrtča Yooz Maatiqui”, cjican. Yoozqui tii k'aachichižlaja, jaziqui anzpacha Yooz tij liwriila.

⁴⁴Nii cruzquiz ch'awcta tjañinacami Jesusižquiz quintra chiichizakazza.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁵Taypurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjišičha.

⁴⁶Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča, tuž cjican:

—Elí, Elí, člama sabactani? —Jalla nii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz, čkjažtiquiztan wejr jajtichamtajo?”

⁴⁷Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichiča:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti zajtchiča. Jar vinu ch'umkatžcu zjiččiča. Nekztanaqui war puntižtan chjapžcu, Jesusižquin chjalziča, liquinzjapa. ⁴⁹Parti žoñinacaqui cjichiča:

—Žela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonachan.

⁵⁰Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchiča. Jalla nuž kjawžcu ticziča. ⁵¹Jalla nii orapacha pajk timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrziča, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac chjekinchiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča.

⁵²Nižaza sipulturanacaqui cjetsi cjišičha. Muzpa Yoozquin criichi ticzi žoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla ničju muzpa žoñinacaqui ninaca cherchiča.

⁵⁴Zultat capitanaqui nii Jesusa wijilñi zultatunacžtanpacha yoka chjekini cheržcu, nižaza tjapa nii watñi cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵Jalla ničju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan.

Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: María Magdalenatača; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichchiztača.

JESUSIŽ CURPU TJATŽTA

⁵⁷Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjonchiča. Arimatea

wajtchiz žoñitača. Nižaza Jesusa cumpañ'iñi žoñitača. ⁵⁸Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali ojkcichiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliriqui mantichiča nii curpu intirjajo. ⁵⁹Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča. ⁶⁰Nižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipultur zana pajk maztan pjucziča. Nekztan ojkcichiča. ⁶¹Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi želatča, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCŽTA, NIŽAZA WIJILTA

⁶²Jakatažuqui, jeejz tjuñijapa tjaczcu, timplu jilirinacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkhizakazza. ⁶³Jalla nuž zalžcu tuž cjichiča:
—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñznuča. Tii toscar chiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichiča: “Čhjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqui” cjan chiñitača. ⁶⁴Jalla nižtiquiztan mantižinalla čhjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiž niiqui, niž tjaajinta žoñinacacqui ween niž curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui žoñinacžquiz k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjan. Nižta toscara juc'ant anawaliz cjesača, primira toscara chiitiquiztan.

⁶⁵Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui ninacžquiz cjichiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjčza, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶Jalla nekztanaqui ojčžcu, sipultura zumpacha chawjčžquichiča. Nižaza

nii chawjčza maz latuquiz sinalt'ižcu ecchiča. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

28 ¹Kjantati jeejz tjuñi watžcu María Magdalena cjitiqiu tsjaa Mariatan sepultura chertzni ojkcichiča, primir siman tjuñi kallznan. ²Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Nekztan yoka walja chjekinchičha. Anjilaž nii sipultura pjucžta maz cjewžinchiqiu. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntuñ julziča. ³Anjilaqui ancha kjañchiča liwjlwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitača niž zqitiqui, kjatñižtakaz. ⁴Jalla nuž cheržcu wijilñi zultatunacacqui walja tsucchiča chjekinzcama. Ticzi žoñižtakaz cjissiča. ⁵Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichiča:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizuča, ančhucqui Jesusaž kjurča, cruzquiz ch'awceta Jesusa. ⁶Anaž tekz žejlča. Niiqui jacatatchiča, jaknužt chitčhaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura chertzna. ⁷Nekztanaqui apuraž oka. Niž tjaajinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjan: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkalča. Ančuca tuqui Galilea yokquin okaychiča. Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquičha”. Wejrqui cuchanžquitača tii puntuquiztan ančucaquiz maznajo. —Nuž cjan paljaychiča anjilaqui.

⁸Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacacqui apura ojkcichiča, ispantichi nižaza walja cuntintu. Zati pariju ojkcichiča tjaajintanacžquin mazñi. ⁹Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz

tsaanchičha. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchičha, Nekztan niiz kjojcha žcojrziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea yok kjutni ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATŽ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilni zultatunacaqui watja ojkiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchinaca quint'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinacžquin parli ojkiča. Nuž parližcu tsjii acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iini zultatunacžquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinacžquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjan, niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchičha”. Jalla nužuž cjequiča.

¹⁴ Chawc jiliriqui ančucaž quint'ita nonznaquiž niiqui, wejrnacqui niiztan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iizinta paaz

tanžcu, ojkiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla niža toscar quintu judío žoñinacaqui chiichiiñičha anz tii timpuquiziqui.

JESUSIŽ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin.

¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, niizquiz rispitchičha. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin macjatžcu, tuž cjichičha:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami.

¹⁹ Jaziqui ančhucqui cuchnuča.

Tjapa tii muntu nacionanacžquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinacžquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espiritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca bautizaquiča.

²⁰ Nižaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinacžquiz tjaajnaquiča ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančhucatan chica cjeeča, tii muntu tucuzinžcama. Jalla nii ančhucqui tiraž cjuñaquiča. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN

SAN MARCOS

1 ¹Liwriini takuqui Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan jalla tužuča. Jesucristuča Yooz Majchqui.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

²Tuqui timpuqui tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta želatča, Isaías cjita. Nii profetaqui cjjrchiča tii takunaca:

“Nonžna. Yoozqui Jesucristuž tuqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča, tjappacha tjaczna. ³Jaziqi ch'ekti yokquin nii žoñž joraqui altu tawkžtan paljayaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriqui tjonaquiča. Jaknužt jicz zuma tjacznačhaja, jalla nižta ančuca kuznaca zuma tjaczna. Ančuca kamañanacaqui zuma lijitumapanž cjee’ ”.

Nuž cjjrchiča Isaías cjita žoñiqui.

⁴Jalla nižtapan Juan Bautistaqui ch'ekti yokquin parizizquichiča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nižaza paljaychiča, tuž cjican:

—Kuznacaž campiya, ujnaca pertunta cjisjapa. Nekztan ančhuc bautisasača.

⁵Tama žoñinaca Juanžquin ojkcichiča, Judea cjita yokquiztan, nižaza Jerusalén cjita wajtquiztan. Jakzilta žoñit persun ujnacquiztan “ujchizpanča” cjican kuzquiz

zint'ičhaja, jalla niiqui bautistatača Jordán cjita puj kjazquiz.

⁶Juanž zquitiqi camello chomquiztan watstatača. Nižaza Juanqui zkiz tsjaychiztača. Niiž čhjeriqui tižtatača: langosto cjita kolta animalanaca, nižaza misq'ui. Jalla nii lujlñitača. ⁷Juanqui ojklaycan žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'anti poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojczinimi. Inakztča wejrqui. ⁸Kjzantankal bautisuča. Nii tjonñi jilirizti Espiritu Santužtan bautisaquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

⁹Nekztanaqui Jesusaqui Nazaret cjita wajtquiztan ojkcichiča. Nazaaret watjaqui Galilea cjita provinciuintača. Jesusaqui Juanžquin ojkcichiča, Jordán cjita pujquin. Nekz Juanqui Jesusa bautissiča. ¹⁰Jesusaqui kjazquiztan ulancan arajpacha cjetzi cherchiča, nii orapacha. Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjjjwžquiñi cherziča. Niiž juntunpacha irantižquichiča. ¹¹Nekztan arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, tuž cjican:

—Amčha wejt k'ayi Maatimqui. Amiž cjen ancha cuntintutčha wejrtqui.

JESUSIŽTAN DIABLUŽTAN

¹²Nekztanaqui Espíritu Santuqui ch'ekti yokquin Jesusa ojklayskatchičha. ¹³Jalla nicjuž pusi tunc tjuñi kamchičha Jesusaqui. Nekziqui q'uit animalanaca zakaz želatčha. Jaziqui Satanás cjita diabluqui Jesusižquiz tjonzičha; ujquiz tjojtskatz pecatčha. Pusi tunc tjuñi ujquiz tjojtskatz yanznatčha. Nekztan Yooz anjilanacaqui tjontjonžquiničha Jesusa atintizjapa.

JESUSAQUI TJAAJINCHIČHA

¹⁴Wiruñaquí Juanqui carsilquiz chawjctatačha. Nekztan Jesusaqui Galilea cjita yokquin ojkičha. Nii yokquin Yooz liwriñi taku paljaychičha, jaknužt žoñinaca Yooz wajtchiz žoñi cjisaja, nii. ¹⁵Tuž cjican, paljaychičha:

—Tii timpumiž otčha. Anzpacha žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñi cjesačha. Kuznaca campiya, “ujchizpančha”, cjican. Nekztan tii liwriñi takuž tjapa kuztan catoka. Tii takuž criya.

CH'IZ TANŇI ŽOŇI KJAWŽTA

¹⁶Tsjii pajk kota želatčha, Galilea cjita. Jesusaqui kot ataran ojklaycan pucultan jilazullca cherchičha; Simón, nižaza Andrés cjitatačha. Ninacatačha ch'iz tanñinacaqui. Nii ora ch'iz tanz kjazquiz tjojtnatčha. ¹⁷Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, wejttan chicaž ojklayñiž cjee. Anziqui ch'iz tanz langzzizza. Pero wejrqui ančhucquiz yekja langzquin utznačha, Yooztajapa žoñinaca kjawzqui, nii.

¹⁸Nekztanaqui nii orapacha ninacaqui ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklayñi cjisičha.

¹⁹Jesusaqui tsjii koloculla nawjcjapa ojkcžcu, tsjii pucultan žoñinaca cherchizakazza; Jacobo, nižaza Juan cjitatačha. Ninacž ejpqui Zebedeo cjitatačha. Nii pucultan žoñinaca warcuquiz želatčha, ch'iz tanz azquichcan. ²⁰Jaziqui Jesusaqui ninaca kjawzičha, nižtan chica ojklayñi cjisjapa. Ninacž ejp warcuquiz želatčha, piyunanacžtan. Pero Jacobžtan Juanžtan ejp ecchičha, Jesusižtan ojklayzjapa.

ZAJRAŽ TANTA ŽOŇI

²¹Nekztanaqui jeejz tjuñi Capernaum cjita watja luzzičha Jesusižtan ninacžtan. Nekziqui judío žoñinacž ajcz kjuyquiz luzzičha. Nekztan Jesusaqui tjaajinchičha. ²²Chawc jiliri irata tjaajnatčha, zuma zizñi. Judiuž lii tjaajñinacžtakaz ana nuž tjaajnatčha. Jesusiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui ispanitichičha:

—iAncha cuzala! —cjican.

²³Nii ajcz kjuyquizpacha tsjii zajraž tanta žoñi želatčha. Nii žoñiqui kjawchičha, tuž cjican:

²⁴—Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimla. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? Wejrnaca aki tjonchamžlani. Jaziqui am pajučha. Zuma Yooz Žoñimla. —Nuž cjican, kjawchičha.

²⁵Nekztan Jesusaqui zajrižquiz ujzičha, tuž cjican:

—iCh'uj žela! Tii žoñžquiztan ulna.

²⁶Nekztan zajraqui nii tanta žoñi chekjinskatzcu, nižaza altu tawkžtan kjawžcu, ulanchičha. ²⁷Nižta cheržcu, žoñinacaqui ancha tsucchičha. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Chjulut nižta teejo? Tsjemataž tjaajinla. Walja azziz tawkchizla. Tii

žoñiqui zajramiž mantila. Nižaza zajrami tiiž taku cazla. —Nuž isphantichi parlassičha.

²⁸Oralla Jesusiž paataqui mazmztatačha tjapa nii yokaran.

SIMON PEDRUŽ AJMUZ MAA

²⁹Nekztanaqui ajcz kjuyquiztan ulanžcu, Jesusaqui Simón, nižaza Andrés, jalla ninacz kjuyquiz luzzičha, Jacobžtan Juanžtan, nuž. ³⁰Simónž ajmuz maaqui ajpsquiz ch'ujlñi conchiz laaquichi želatčha. Tjapa curpu walja kjakatčha. Jaziqui Jesusižquiz mazzičha. ³¹Jesusaqui macjatžcu, naaža kjara tanžcu, tsijtskatchičha. Nekztanaqui naaža kjakñi cona zarakčičha. Nekztan naa žonqui ninaca atintichinčha.

ANCHA ŽOÑINACA ČHJETINTA

³²Nekztanaqui nii zez tjuñiž kattan Jesusižquiz tjapa laaquichi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami zjijctatačha. ³³Nižaza Jesusaž alujta kjuy zanaran tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajczičha. ³⁴Nekztanaqui Jesusaqui tjapaman laa žoñi čhjetinčičha. Žoñinaczquiztan muzpa zajranaca chjatkatchičha. Zajranacaqui Jesusa pajchičha; pero Jesusaqui ana chiikatchičha.

YOOZ TAKU PARLITA

³⁵Jakawenz tažquiqui ima kjanžcan Jesusaqui žaazičha, iya zumchi zumchi cjican. Wajtquiztan ulanžcu, ana žoñž žejlz yokquin ojkičičha, Yooz Ejpžtan parli. ³⁶Wiruñaqu Simonaqui niizž mazinacztan Jesusa kjuri ojkičičha.

³⁷Jesusižquiz zalžcu cjichičha:

—Tjapa žoñinacaqui am pewc pewcža.

³⁸Nekztan Jesusaqui cjichičha, tuž cjican:

—Nacjuñž ojkla, visin watjanacquin. Nicju zakaz Yooz taku paljayquiztančha wejrqui. Jalla niijapa tii muntuquiz tjonchinčha.

³⁹Nekztanaqui Galilea yokaran ojklaychičha, ajcz kjuyanacquin Yooz taku paljaycan, nižaza zajranaca chjatkatan.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOÑI

⁴⁰Tsjii mojkchi janchichiz žoñi želatčha. Niiqui Jesusižquiz tjonchičha. Quillžcu, rocchičha, tuž cjican:

—Wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atčha amqui.

⁴¹Nekztan Jesusaqui nii žoñi okžcu, niizžquiz lanzičha, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

⁴²Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissičha, mojkchi janchi laa cjitiquiztan.

⁴³⁻⁴⁴Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz iwjt'ichičha, tuž cjican:

—iJaziqui tii čhjul am čhiichijay! Anačha jeczquizimi čhiichiizqui.

Timpluquin oka amqui. Nekztan timplu jiliržquin persuna tjeeczca.

Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquičha. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquičha.

Jazic oka amqui. —Nuž mantichičha Jesusaqui.

⁴⁵Nekztan nii žejtchi žoñiqui tjapa kjutñi ojklaychičha, nii žejtta quintu parlican. Tjapa žoñinaczquin nii quint'ichičha. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui Jesusižtan zalz pecatčha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui anaž jakzi wajtquizimi luzi atchičha, žoñiž zizan. Ana žoñž žejlz yokuñ ojklaychičha. Nižtami tjapa kjuttan žoñinacaqui niizžquin tjonñitačha.

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

2¹⁻²Tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui Capernaum wajta quejpchiča, persun kjuyquiz. Nii zizcuqui, tama žoñinacaqui ajcziča, kjuya chjijspcama. Nižaza anatača campo kjuy zanaran. Nekztan ajczi žoñinacžquiz Jesusaqui Yooz taku tjaajinchiča.

³Nuž tjaajnan, pakpaltan žoñinaca tjonchiča, tsjii zuch žoñi kuzi.

⁴Muzpa žoñi ajcziž cjen, Jesusižquin ana macjati atchiča. Nekztanaqui tsewtan kjuya pjetžcu, pjetquiztan zuch žoñi kjuychuc chjiunžquichiča, niiz tjaž zquitquiziqui. ⁵Ninacaqui Jesucristužquin tjapa kuztan tjonchiča. Nii nayžcu, Jesusaqui zuch žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilala. Jaziqui am ujnaca pertuntača.

⁶⁻⁷Kjuyquiz julzi yekjap žoñinaca želatča, judiuž lii tjaajiñi žoñinaca. Ninacaqui kuzquiz pinsatča, tuž cjican:

—čKjažtiquiztan tiiqui nižta chiijo? Anawalipanča tiiz takuqui. čJect ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnaca pertunñiqui. —Jalla nuž pinsichiča lii tjaajiñi žoñinacaqui.

⁸Jesusaqui persun kuzquiz ninacž pinsita zizziča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—čKjažtiquiztan ančhuca kuz nižta pinsejo? ⁹čJakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, čcjs pjasila cjesaya? už “Tsijsna. Am tjaž zquiti aptižcu oka”, čnuž chiiz pjasila cjesaj? ¹⁰Tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Jalla nii zizjapa, ančhucqui tiiz chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichiča:

¹¹—Amquiz cjiwča, tsijsna. Am tjaž zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

¹²Nekztanaqui nii zuch žoñiqui tsijsiča. Tjaž zquiti aptichiča. Liwž tjappachaž cheran, ulanchiča. Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča, tuž cjican:

—Tižta wira ana cheriñča.

Nekztanaqui Yoozquin honora waytichiča.

LEVI CJITA ŽOŇI

¹³Nekztanaqui Jesusaqui wajtquiztan ulanžcu, pajk kot ataran wilta ojklayatča. Nuž ojklayan, žoñinacaqui niizžquin macjatžquichiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaajinchiča.

¹⁴Wiruñaquei nawjcyjapa ojkičiča. Jiczquiz ojkan, Leví cjita žoñi cherchiča, aduanž kjuyquiz julžnan. Levíž ejpqui Alfeo cjitatača. Jesusaqui niizžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejttan chica ojklayñim cjequičha.

Nekztan tsijscu, Jesusižtan ojkičiča Leviqui. ¹⁵Nižaza Levíž kjuya luli ojkičiča. Nicju Jesusižtan niiz tjaajintanacžtan nuž lulan, aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan nekzizakaz lulatča. Muzpa žoñinacaqui Jesusižquin apzitača. ¹⁶Tsjii kjažt judiuž lii tjaajiñi žoñinaca zakaz želatča, fariseož partinacami. Jaziqui Jesusižtan anazum žoñinacžtan juntu lulan, naychiča. Nekztan pewcziča niiz tjaajinta žoñinacžquiz, tuž cjican:

—čKjažtiquiztan tii Jesusa aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan lujljo?

¹⁷Ninacž chiita nonžcu, Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zuma žejtchinacaqui anaž kullñi pecasača. Laa žoñinacž kullñic pecča. Wejrqui “Zumal kamuča”

cjiñi žoñinacžquiziqui ana kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča.

AYUNAS PUNTU

¹⁸ Juanž tjaajintanacžtan fariseož parti žoñinacžtan, jalla ninacaqui ayunasñipantača. Jaziqui žoñinacaqui Jesusižquiz pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—ĎKjažtiquiztan Juanž tjaajintanacžtan nižaza fariseož tjaajintanacžtan ayunasñejo? Amiž tjaajintanacžtan ana ayunasñipanla.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Zalz pijstiquiz impittaž cjenauki, Ďkjažt ayunasasajo? Zalsñi žoñžtan pijjstaž paacha. Zalsñi žoñi želanpacha, anaž ayunasasača. ²⁰ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjantaž cjequiča. Nekztanž ayunasasača.

²¹ Jesusaqui tii takuzakaz chiichiča:

—Anaž jakziltami zijzi zquitquiziqui ew rimintižtan rimintasača. Nižta rimintasaž niiqui, zijzi zquiti juc'anti wjajrskatasasča. Ewqui zijziquiztan jaljiznasasča. Nekztan juc'antiž tsjelanznasasča. ²² Nižaza anaž jakziltami zijzi zkiz lususquiz ew vino alznasasča. Nižta alznasaž niiqui, zkiz lusus wjajrskatasasča ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz lususmi vinumi pizcpacha pertisnasasča. Ew vinuqui ew zkiz lususquizpanž alznasasča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JEEJZ TJUŇI QUINTU

²³ Nekztanaqui tsjii jeejz tjuñi Jesusaqui tirc zkal taypiran okatča tjaajintanacžtan. Zkal taypiran ojkan tjaajinta žoñinacaqui tirc oza kjajpchiča. ²⁴ Nii cheržcu, yekjap fariseonacaqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Cherzna. ĎKjažtiquiztan nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, Ďana jaa?

²⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, Ďana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum tuquita atchi ejp, Davíd cjitaqui, niž mazinacžtan čhjeri eecskatchiča. Ana čhjul čhjerchiz cjen, ²⁶ Yooz timpluquiz luzziča. Nii ora timplu chawc jiliritača Abiatar cjitaqui. Timpluquin Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča David cjitaqui. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlžquiqi ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacaztapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz chiižinchizakazza:

—Žoñž laycu jeejz tjuñiqui uchtatača. Nii jeejz tjuñquiztanaqui žoñiča juc'ant chekanaqui. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiča. Jeejz tjuñquizimi čhjul paaz cjenami weril mantasasča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ŽOŇI

3 ¹ Nekztanaqui Jesusaqui wilta tsjii judionacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekz tsjii kjara kjoñchi žoñi želatča. ² Ujchiz jwesjapa quintri žoñinacaqui Jesusa awayt'atča, jeejz tjuñquiz čhjetnaquiya, už anaž čhjetnasaj.

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjara kjoñchi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican: —Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

⁴ Nekztan parti žoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Žoňžquiz zuma paasaya uz žoňžquiz ana zuma paasaja; žoňž wira liwriyasaya uz žoňž wira ticskatasaja? —Nuž pewczicha Jesusaqui.

Ninacazti ch'ujukaz želatča.

⁵Nekztan Jesusaqui niiz muytata žejlñi žoñinacž kjutñi chercherzicha. Ninacžjapa žawjchiča; nižaza ninacž chojrú kuzziz cjen, llaquitatača. Nekztan laa žoňžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Am kjara chjinzna.

Nuž kjara chjinžcu, žejtchi quirchiča. ⁶Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanchiča. Ulanžcu Herodes partinacžtan Jesusiž quintra parlichicha:

—¿Jaknužt Jesusa conas? —cjican.

JESUSAQUI TJAAJINCHIČHA

⁷Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacžtan ojklaychiča pajk kot ata. Muzpa tama žoñinacaqui apziča.

⁸Tjapa kjuttan yokquiztan tjonchiča, Galilea yokquiztan, Judea yokquiztan, Jerusalén wajtquiztan, Idumea yokquiztan, Jordán pužž najwctan yokquiztan, Tiro Sidón wajtanac kjuttan, tjapa tii yokanacquiztan Jesusižquin tjonchiča, niiz ancha wali paatanaca cheri. ⁹Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacžquiz chiižinchiča:

—Wejtta warcuž tjacžina, tii tama žoñinaca ana wejtquiz ts'acjasajo.

¹⁰Muzpa žoñinacaž čhetintaž cjen, tjapa laa žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča. Niizquiz lanzjapa, ancha ts'acjasiča.

¹¹Nižaza čhjulorami zajranacaqui nii cherčhaja, niiz yujcquiz quillziča. Kjawcan, chiichiča:

—Yooz Matimča amqui, —cjican.

¹²Jalla nekztanaqui Jesusac ninacžquiz walja iwjt'iichiča, tuž cjican:

—Wejtquiztanac anača ančhucqui chiizqui, “Yooz Maatimča”, cjican.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹³Nekztanaqui Jesusaqui tsjii curullquin yawchiča. Niiz kuz pecta žoñinaca illžcu ninaca kjawziča. Nekztan niizquin macjatchiča illzta žoñinacaqui. ¹⁴Tuncapan žoñi utchiča niiztan kamajo, nižaza Yooz taku parlajo. ¹⁵Ninacžquiz poderchiz cjiskatchiča, Yooz zajtan laa žoñinaca čhjetnajo, nižaza zajrami chjatkatajo. ¹⁶Nii illzta žoñinacaqui tinacatača; Simonatača; niiqui Pedro cjitazakaztača. ¹⁷Jacobotača; Zebedeož majhtača niiqui. Juantača; Jacobož lajkača niiqui. Jacobžtan Juanžtan altu jorchiz cjen Boanerges cjitazakaztača. ¹⁸Andrestača. Felipitača. Bartolomitača. Mateotača. Tomastača. Yekja Jacobotača; Alfeož majhtača niiqui. Tadeotača. Yekja Simonatača; tsjii politicutača niiqui, cananiž partitača. ¹⁹Judas Iscariotitača; Jesusiž quintra tarazunchiča niiqui. Jalla nužučha Jesusiž illzta žoñinacaqui.

JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

Nekztanaqui Jesusaqui kjuyquin ojkičiča niiz illzta tjaajintanacžtan.

²⁰Nekziqui muzpa žoñinacaqui ajcsizakaztača. Jesusaqui niiz tjaajintanacžtanaqui ana čhjeri luli atchiča, žoñinacaž muzpa ajcziž cjen. ²¹Nekztanac yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Lucurataž niiqui, —cjican.

Jaziqui žoñiž lucurata cjniž cjen Jesusiž parintinacaqui tjonchiča Jesusa chjichi.

²²Nižaza Jerusalenquiztan judiuž lii tjaajinacaqui tjonchiča, tuž cjan:

—Jesusaqui Beelzebú cjeta zajraž tantäča. Nii zajriž jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatniča tiiqui. —Nuž cjichiča.

Beelzebú cjetaqui zajriž jiliritača.

²³Nekztanaqui niža chiiñi žoñi kjawžcuqui, Jesusaqui paljaychiča, tuž cjan:

—¿Jaknužt Satanás cjeta zajraqui persunpacha chjatkatasajo?

²⁴Tsjii wajtchiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii wajtaqui tjtantaž cjequiča. ²⁵Nižaza tsjii kjuychiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii kjuychiz žoñinaca wichansnasača.

²⁶Satanasaqui persuna t'aknsasaž niiqui, ezasača. Niž aziqui miransnasača. Anaž azziz cjesača.

²⁷Jaziqui anaž jecmi tsjii azziz žoñž kjuyquiziqui luzi atasäča, ima azziz žoñi čejlcanaqui. Anaž niiž kinakunacami jwesi atasäča. Čejlžcu, nekztan kinakunaca jwesi luzasača.

²⁸Čeka ultimú werara chiyuča, tjapa ujnacami tjapa anazum takunacami pertuntaž cjesača. ²⁹Pero jakzilta žoñit Yooz Espirituž quintra chiičhaj niiqui, anaž pertunta cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča.

³⁰Žoñiž “Zajraž tantamča amqui,” cjiñiž cjen, nuž paljaychiča Jesusaqui.

JESUSIŽ MAATAN LAJKNACŽTAN

³¹Nekztanaqui Jesusiž maatan lajknacžtan tjonchiča. Kjuy zanquiztan tsijtsu, Jesusa kjawskatchiča. ³²Kjuyltan žoñinacaqui Jesuižiqui muytata julzi želatča. Ninacaqui Jesusižiqui mazziča:

—Tekz am maa tjonchinča am lajknacžtan. Am kjawža, —cjan.

³³Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča:

—¿Ject wejt maajo, wejt jilanacajo?

³⁴Nii muytata julzi žoñinacž kjutñi cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tinacača wejt maaqui, wejt jilanacaqui. ³⁵Jakziltat Yooz mantitacama ojkčhaja, niča wejt jilaqui, wejt cullaqui, wejt maaqui.

ZKALA ČHJACZ QUINTO

4 ¹Wilta Jesusaqui kot atquiz tjaajinčiča. Nekztanac muzpa žoñinacaqui niižquiz macjatžquichiča. Jalla nekztan Jesusaqui walsiquiz luziča kot kjutñi. Žoñinacazti kot atquiz žejlchiča. ²Nekztan nii walsiquiztan žoñinacžquiz muzpa tjaajinčiča, tuž cjan:

³—Nonžna ančhucqui. Tsjii žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcanka čhjaccchiča. ⁴Nuž čhjacan, parti semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekzi wežlanacaqui tjonchiča nii semilla luli. ⁵Parti semillanacaqui maz yokaran tjojtsiča. Maz juntuñaqui ljawallatača yokaqui. Nekztan ratulla jeczīča nii čhjactaqui. ⁶Pero sii kjakiqui nii čhjactaqui ujsiča. Ana kozi zep'i atžcu, ratulla kjoñchiča. ⁷Parti semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsiča. Nekztan ch'apinacakaz pajkchi, nii čhjactaqui tjtanchiča. Ana pookchiča. ⁸Parti semillanacazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan cuza jeczīča, pajkchiča, čhjerchiča. Jaziqui nii semillanacaqui quinsatunca sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz, nuž pookchiča.

⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiižinčiča:

—Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

ĈHJACZ QUINTU INTINTISKATTA

¹⁰Wiruñaquí Jesusa zinalla želan, niiz tuncapan tjaajinta žoñinacžtan neks žejlñinacžtan, ninacaquí Jesusa pecunchičha ĉhjacz quintu.

¹¹Nekztanaquí Jesusaquí kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucaquí Yooz tjaajnaquíčha ančhuca kuzquí, niiz mantita kamaña puntuquiztan zizjapa. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz nii puntuquiztan chiyučha, ana criichi kuzziz cjen. ¹²Jalla nižta chiyučha, chercanpacha ana zizajo, nonzcanpacha ana intintajo, ana kuz campizkatajo, ujquiztan ana pertunta cjisjapa.

¹³Nekztanaquí Jesusaquí tjaajinta žoñinacžquíz pewczičha, tuž cjican:

—ĉAnačha tii zkala ĉhjacz quintu ziz, ančhucjo? ĉJaknužt parti weriž chiita quintunaca zizasajo? ¹⁴Ančhucaquí tjaajnučha. Zkala ĉhjacz quintuquí jalla tuž cjičha: Jakziltat Yooz taku paljajčhaja, jalla niičha nii zkala ĉhjaczni žoñiquí. ¹⁵Tsjii semillanacaquí jic latuquíz tjojsičha. Ĉhjolorat tsjii žoñinacaquí Yooz taku nonžaja, oralla Satanasaquí tjončha, kuzquiztan nonžta taku kjañzjapa. Jalla nižtačha nii jicz latuquíz yokažtakaz žoñinacaquí.

¹⁶Nižaza tsjii semillanacaquí maz yokaran tjojsičha. Nii maz yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonžcu, orallaž catokčha. Pero tsjii upacamakaz Yooz tawk jaru kamčha. ¹⁷Ana koz zep'ichiz zkalažtakazza ninacaquí. Yooz taku catoktiquiztan yekjap žoñinacaquí quintrassa, ninaca čhaawjčha. Nižaza pruebanacac tjončha. Nekztan ratulla Yooz taku tjatža, quejpsa.

¹⁸Nižaza tsjii semillanacaquí ch'ap yokaran tjojsičha. Nii ch'ap

yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonža. ¹⁹Nekztanaquí ĉhjulquinami pinsičha. Wali jiru cjis pecčha; ĉhjultakimiž pecčha. Nekztan kuzquí turwaysa. Nižta kuzziz cjen, Yooz taku tjananničha. Ch'ap yokaran ĉhjecta semillanaca ch'apiž atipta, anaž pakji atčha. Jalla nižtaž nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaquí. Nužquí ni žoñž kuzquí Yooz takuquí anaž pookčha.

²⁰Tsjii semillanacaquí zuma yokquí tjojsičha. Nii zuma yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonžcu, tjapa kuztan catokčha. Nekztanaquí ninacž kuzquí Yooz takuquí cusaž pookčha. Nii zum yokquí ĉhjectaquí cusaž ĉherčha —quinsatunca, sojtatunca, patac ĉherchiz zapa zkala ozquí. Jalla nižta Yooz takuquí pookčha zuma žoñinacž kuzquíziquí.

MICHA TJEEZ QUINTU

Jesusaquí tsjižtan quint'ičičha, tuž cjican:

²¹—Micha ana tjeeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, nižaza tjajz zquit koztan nonzjapa. ĉJalla nižta cjesajo? Anaž cjesačha. Micha tjeezquí iztacž juntun nonznasačha, zuma kajajo. ²²Ĉhjulu ĉhjojtami wažtapanikaz cjequíčha. Nižaza Yooz puntu ana ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequíčha. ²³Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niquí, nonžla.

²⁴Jesusaquí cjichizakazza:

—Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucquí. Jaknužt ančhuc tjaáčhaja, jalla nižtakaz Yoozquí ančhucaquí tjaasačha; iya zakaz yapznasačha Yoozquí. ²⁵Jakziltažlaj catokni kuzziz niquí, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequíčha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niquí, juc'anti turwayskattaž cjequíčha. Jalla nižtiquiztan Yooz takuquí

anapan intintiñiž cjequiča. —Nuž tjaajinčiča Jesusaqui.

ZKAL QUINTU

²⁶Nižaza Jesusaqui iya tjaajinčiča, tuž cjican:

—Yooz wajtchiz žoñinacaqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zkala čhjáčha. ²⁷Nekztan ween tjajčha, majiñ žaaža. Jaknužt zkalaqui jecžaja, pajkčhaja, nii ana zizza žoñiqui. ²⁸Zkal yokaqui juyžtokaz pookča. Primiruqui zkalaqui jecža, nekztan pajkjallča, nekztan ozziz cjissa, nekztan čherchizza. Nuž pookča. ²⁹Nekztan zkala wejliž cjen pajk cuchillžtan zkala ajza. Zkala ricujz timpuča.

MOSTAZA CJITA SEMILLA PUNTU

³⁰Jesusaqui tsjii quintužtan tjaajinčiča.

—Yooz wajtchiz žoñinaca, čjalla nii puntu irata čhjulut cjesajo? Ančhucaquiz cjiwčha, tii quintu irata cjesača, mostaz quintu. ³¹Tsjii semillaqui mostaza cjitača. Tjapa semillquiztan juc'ant zkoltallača. ³²Pero čhjacta mostaz semillaqui walja pakji pajkča, čhjul zkalkuiztanami juc'anti. Pajk itzzizza. Layni wežlanacami itzquiz julžcu, ziwžquiz jeejznasača. —Nuž tjaajinčiča Jesusaqui.

³³Jalla nižta quintunacžtan žoñinacžquiz tjaajinčiča, quintu nonžni otčaŋcama. ³⁴Quintunacžtankaz tjaajinčiča. Nekztan niž persun tjaajinta žoñinacžquiz zapa quintumi intintiskatchičha, parti žoñinacaž ana želan.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIČHA

³⁵Tsjii nooj tjuñiž kattan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Tii kotž najwktuñtanž ojklaj, —cjican.

³⁶Nekztan parti žoñinaca eccu, Jesusaqui tsjii walsiquiz ojkcichiča niž tjaajintanacžtan. Nižaza yekja walsanacaqui ninacžtan chica ojkcichiča. ³⁷Nekztanaqui tsjii wali pjursanti tjami zalčiča. Jaziqui juc'anti tjamiž cjen walsiquiz ancha kjaz luzziča. Walsaqui jozipan kjaz čhjijsičha. ³⁸Jesusaqui walsa kjuyltan tsjii azquiz tjaatčha, wirquin. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žiñziča, tuž cjican:

—iTjaajiñi Maestro! iTicmayala učhumqui! čAnam llaquisya?

³⁹Wajtžcuqui Jesusaqui tjami mantichiča, apaltajo. Kjaz ljojki mantichizakazza:

—iCh'uj žela! —cjican.

Nekztanac tjamimi nižaza kjaz ljojkinacami apaltichiča. ⁴⁰Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—čKjažtiquiztan ancha tsucchinčhuctajo? čAna wejtquiz kuzzizčhuckaya?

⁴¹Tjaajinta žoñinacaqui ancha ispantichi cjišičha. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—čČhjul žoñit teejo? Tiiž takucama tjamimi nižaza kjaz ljojki casla.

ZAJRAŽ TANTA ŽOŇI

5 ¹Nekztanaqui kotž najwctuñtan irantichiča Gadara cjita yokquin. ²⁻³Jesusaqui walsiquiztan ulantan, tsjii zajraž tanta žoñiqui campu santuquiztan tjonchiča. Campu santuquin kamñitača. Nižaza anaž jecmi nii zajraž tanta žoñi čheli atatčha, jir carinžtanami. ⁴Kjaž wilta kjojchami kjarami carinžtan čhejlžinzpantača. Čhejlžtiquiztan carinaqui kjoksñipankaztača; t'luna kjolžñipankaztača. Anaž jecmi nii žoñž

azquiziqui alcansat'cha, nii atipzjapaqui.

⁵Ween majiñ campu santuran cururan ojklayñita'cha kjawcan. Maztan persun janchi chjojristsñita'cha. ⁶Ažquiztan nii žoñiqui Jesusa cheržcu, zajtžquichi'cha, Jesusiž yujcquiz quillzlaki. ⁷Nekztan altu joržtan chiichi'cha, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ěkjažt'quiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'u'cha, anaž wejr t'jatlalla, anaž wejr sufriskatalla.

⁸Tuquiqui Jesusaqui mantichi'cha, tuž cjican:

—Zajra, tii žoñžquiztan ulna.

Nuž mantitiquiztan zajraqui chiichi'cha. ⁹Nižaza Jesusaqui pewczi'cha:

—ěĈjul tjuuchizamta? —cjican.

Nii zajraqui kjaazi'cha, tuž cjican:

—Tama cjitaž wejt tjuuqui. Tama'cha wejrnacqui.

¹⁰Nekztan nii zajranacaqui Jesusižquiz ancha rocchi'cha, ana najwcuñ ojklayskatajo. ¹¹Nekziqui tsjii lumquiz tama cuchinacaqui lulat'cha.

¹²Nižtaqui Jesusižquiz rocchi'cha, tuž cjican:

—Cuchinacžquin wejrnac cuhnalla. Cuchinacžquizkaz luzkatalla.

¹³Nekztanac Jesusac cjichi'cha:

—Oka nižtaqui.

Ulanžcu zajranacami cuchinacžquiz luzzi'cha. Tsjii pizc waranka cuchinaca želat'cha. Zajranacaž luztan cuchinacaqui ispantichi'cha. Kot kjutñi jira pariju chjucuntichi'cha. Kjazquiz luzcu, ticzi'cha.

¹⁴Nekztanaqui nii cuchi itzñi žoñinacaqui tsucaña zajtchi'cha. Wajtquinami jochquinami cwint'i'chi'cha cuchi kjazquiz katta quintu. Nekztan žoñinacaqui ojki'cha, nii paatanaca cheržñi.

¹⁵⁻¹⁶Jesusižquin irantižcu, zajraž tanta žoñi žejtchi cherchi'cha.

Julzi, zquitimi cujtzi, žejtchi, nižta cherchi'cha. Jalla nuž cheržcu nii žoñinacaqui ancha tsucchi'cha. Ispantichi'cha. Nekztan nii cheržñi žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz mazzi'cha. Jaknužt nii zajraž tanta žoñi wat'chaja, jaknužt nii cuchinacami wat'chaja, nii mazmazzi'cha.

¹⁷Nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz rocat'cha:

—Tii yokquiztan okalla amqui, —cjican.

¹⁸Nekztan Jesusa walsiquiz luznan nii žejtchi žoñiqui Jesusižquiz rocat'cha:

—Amtanpan tira žejlz pecu'cha, —cjican.

¹⁹Jesusaqui ana munchi'cha, tuž cjican:

—Am kjuya oka amqui, am jamillanacžquin. Ninacžquiz mazca, “Wejr okzi'cha Yoozqu. Yooz ěhjetintit'cha wejrqu”, cjican.

²⁰Nekztanaqui Tunca Wajtanaca cjita yokaran ojklaychi'cha nii žejtchi žoñiqui. Nicjuñ jaknuž Jesusaqui nii ěhjetinchižlaja, jalla nii mazmazquichi'cha. Jalla nekztanaqui nii mazt'quiztan tjapa žoñinacaqui tsucchi'cha.

JESUCRISTU'ĈHA LAA ŽOÑI ĈHJETIN'NIQUI

²¹Nekztanaqui Jesusaqui kot najwctuñtan quejpžquichi'cha walsiquiz. Kot ataran želan, nekzi'qui muzpa tama žoñinacaqui niž muytata ajczi'cha. ²²Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui tjonchi'cha. Judionacž ajcž kjuy jilirita'cha ni'qui. Jesusa cheržcu niž yujcquiz ezlaki quillzi'cha. ²³Nekztan Jesusižquiz ancha rocchi'cha, tuž cjican:

—Ticzmayaž wejt kolta uzqui. Tjonžcalla amqui. Wejt uzaquiz am

persun kjaržtan lanžinalla, wejt uz žetajo, ana ticznajo.

²⁴Nekztanac Jesusaqui niižtan chica nii žoñž kjuya ojkcichiča. Okan tama žoñinacaqui Jesusiž wirquiz apziča, ts'acjascan tejwc tejwewarascan.

²⁵Žoñinacž taypikuiz tsjaa laa žon želatča. Tuncapan wata ljoc okiñtača.

²⁶Tsjii kjaž kullñi žoñinacžquin ojkciniča. Juc'anti sufriskatchiča ninacaqui. Nužquiz inapankaz tjappacha naaža cusasa castassinča. Naa žonqui juc'anti laa cjsinatča; ana wira žeti atatča. ²⁷⁻²⁸Jesusiž paata quintunaca nonchinča. Nekztan Jesusiž wirquiztan macjatchinča. Tama žoñinacž taypikuiz želan, tuž cjican pinsichinča:

—Niiž zquitikaj lanznučhaj niiqui, žetaka.

Nekztan niiž zquiti lanzinča.

²⁹Lanžcu nii orapacha tsjitsiča naaža ljoc ojkniqui. Žejtchinča. Persun janchiquiz naychinča, nii laaquiztan žejtchi. ³⁰Jesusaqui persun kuzquiz naychiča, niiž aztan naa žon čhjetinchiča, nii. Nayžcu wir kjutñi cherchiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt zquiti lanzejo?

³¹Nekztanac niiž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Tama žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa. ¿Kjažtiquiztan am nuž pewczjo, “Ject wejr lanzejo?” cjicanajo.

³²Nekztan Jesusac žoñinacž kjutñi chercherziča, jectčhalaj nii lanzi, nii pajzjapa. ³³Nekztan naa žonqui persun curpu žejtchi nayžcuqui, ekeksan cjarcatcan macjatchinča, Jesusiž yujcqiz quillzinča. Nekztan naaqui tjapa werara mazzinča. ³⁴Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla. Tjapa kuztan criichiž cjen, čhjetinta cjissamča. Jaziqui

žejtchipanim cjequiča. Cuntintum okaquiča.

³⁵Nekztanaqui Jesusiž naa žonaquiz chiyen, tsjii žoñinacaqui tjonchiča; Jairo cjita judio jilirž kjuyquiztan tjonchiča. Nii jiliržquiz cjichiča:

—Am uzqui ticzinča. Anam iya tii maestružquiz molistis waquiziča.

³⁶Jesuzati nii žoñinacž chiita taku ana catokchiča. Nekztan nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana am niic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuztanpan cjeella.

³⁷Nekztan Jesusaqui Pedružtan Santiagužtan Juanžtan (Santiaguž lajk) ninacakaz apskatchiča. Partinaca ana apskatchiča Jesusaqui. ³⁸Nekztan judío jilirž kjuyquin irantižquichiča. Nekzi žoñinacaqui ancha kjawcanž kaatkalča. Nižta cherchiča Jesusaqui. Ancha arnatča nii kaañi žoñinacaqui. ³⁹Kjuyquin luzcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ancha aranjjo, nižaza kaajo? Taa uzqui anača ticzin, tjajča.

⁴⁰Nekztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiča, nii nonžcu. Jesusazti zancuñ nii žoñinaca ulanskatchiča. Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan niž mazinacžtan luzziča, jakziquin naa uz želatčhaja, nicju.

⁴¹Nekztan Jesusaqui naa uza kjara tanzicha. Nižaza altu tawkžtan chiichiča: —Talita cumi, —cjican.

Nii takuqui cjiča, “Usalli, žaazna”.

⁴²Nekztanac nii orapacha naa uzqui žaaziñča. Ojklaychiñča. Tuncapan watchiztača naa uzqui. Nekztanaqui nii žoñinacaqui kuz kata tsucchiča. Ancha ispantichiča. ⁴³Nekztan Jesusaqui zuma iwjt'ichiča, tuž cjican: —Ana jecžquizimi tii čhjetinta quintu chii chiyauquiča.

Nuž mantižcu, ninacžquiz mantichizakazza, naa uzaquiz čhjeri tjajjo, nii.

NAZARET CJITA WAJTQUIN
OJKCHIČHA

6 ¹Nekztanaqui Jesusaqui najwctan persun wajtquin ojkchiča niiž tjaajintanacžtan. ²Jeejz tjuñquiziqui judionacž ajcs kjuyquiz tjaajinchičha. Nii nonžcuqui žoñinacaqui ispatichiča, tuž cjan:

—¿Jakziquin zizzit tii žoñi tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž zizzit tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž paachit tii milajrunacaya? ¿Jaknužupan teejo? ³Tiiqui carpintirukazla, María majchča tiic, čana jaa? Tiiž lajknacaqui Jacobo, José, Judas, Simón cjitača. Ninacžtan tiiž cullaquinacžtan tii wajtquiz učhumnacžtan kamča. —Nuž cjichiča.

Nekztanaqui nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž quintra muzpa žawjziča. ⁴Nekztan Jesusac chiichiča:

—Tjapa žoñinacaqui Yooziž uchta profetžquiz rispítla. Pero persun wajtchiz žoñinacami persun parintinacami persun familianacami profetžquiz anaž respítz pecniča.

⁵Nekziqui nii wajtquiz tsjii kjažultan žoñi čhjetinchičha, kjaržtan lanžcu. Ana iya milajru paayi atchiča. ⁶Ana criiñiž cjen Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtquiztan tii žoñinacaqui ana criijo? ¿Kjažt cjsinaquejo?

Nekztanaqui nii wajtquiztan ulanžcu, visinunacž wajtquiztan wajta tjaajinñi ojklajchiča Jesusaqui.

TJAAJINTA ŽOÑINACA CUCHANTA

⁷Jesusaqui niiž tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, pucultan pucultan cuchanchičha:

—Ančhucqui Yooz aztan zajranaca chjatkataquiča, —cjan.

⁸Jalla nekztanac mantichiča, tuž cjan:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča jiczjapaqui, anaža žak quelzmi anaza čherimi anaza paazmi. Tsjii atskaz chjichaquiča. ⁹Čhjata čhjatžcuča okaquiča. Nižaza tsjii zquitillchizkaz okaquiča, ana pizc zquitichiz. ¹⁰Ančhucqui jakziquinž alujasačhaja, nekziž kamaquiča, čhjulorat nii wajtquiztan ulnačhaja, niicama. ¹¹Jakzilta watjat ančhuc ana chertz pecčhaja, nižaza ančuca takumi ana nonz pecčhaja, jalla nii wajtquiztan ulnaquiča. Nekztan nii yok pulpu ančuca kjojchquiztan tsajt tsajtsnaquiča, ninacž uj tjeezjapa. Ultim weraral cjiwčha, juyzu tjuñquiziqui Sodomo nižaza Gomorra cjita watjanacchiz žoñinacaqui castictaž cjequiča. Pero nii ana ančhuc pecni žoñinacazti juč'anti castictaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

¹²Jalla nekztanaqui niiž tuncapan tjaajinta žoñinacaqui Yooz taku paljaji ulanchičha, tuž cjan:

—Ančhucqui tjappacha kuz campiya. Ančuca uj paaznacqui eca.

¹³Nekztanaqui zmali zajranaca chjatkatchičha. Nižaza asiitižtan achquiz tjawkžcu, muzpa laanaca čhjetinchičha.

JUAN BAUTISTA CONTA

¹⁴Tjapa kjutñi nii yokaran žoñinacaqui Jesusiž ancha wali paata milajrunaca zizziča. Herodes cjita nacionž chajwc jilirmi zizzizakaztača. Nii Jesusiž paata milajrunacž puntu nonžcuqui, Herodesaqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchizłani. Jalla nižtquiztan wajja milajrunaca paazjapa poderchizłani.

¹⁵Yekjap žoñinacaqui cjichiča: —Elías cjita profetila tiiqui.

Yekjapaqui cjichiča:

—Tuquitan Yooz taku parliñi profetažtakazla tiiqui.

¹⁶Jesusiž quintu nonžcu Herodes cjita nacionž chawc jiliriqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Wejrqui tiiž acha pootkatchinča. Anziqiu jacatatchila tiiqui. —Nuž cjichiča Herodesaqui.

¹⁷Tuquiqui tužu watchiča. Herodiy cjita žonqui Felipiž tjuntača.

Felipitača Herodes jilaqui. Nekztan Herodesaqui Felipiž tjunatan zalsiča. Nekztan Herodiy cjita tjunqui Herodižquiz paljaychiča:

—Nii Juan tankata. Carsilquiz chawjczna. —Nuž cjichinča naaqui.

¹⁸Tuquitan Juanqui Herodes cjita jiliržquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Am persun jilž tjunatan zalsamča amqui. Nuž ana waquisiča. Jaziqui liy quintram kamča amqui.

¹⁹Nekztanaqui naa Herodiiqui Juanž quintra ancha žawjchinča.

Conkatzpan pecatča. Pero ana atchinča. ²⁰Juanqui zuma kuzziztača, ana ujchiz žoñi. Nekztan Herodesaqui Juanžquiz eksiča. Nekztan Herodiyqui ana conkati atchinča. Herodesaqui Juanž taku nonžcu, walja paysnakchiča. Jalla nuž cjenami Juanž taku jutzazñipankaztača.

²¹Wiruñaquei niiž cumpliaños pijiztiquiz Herodesaqui cusa čherinaca luli kjawziča. Wajt jilirinaca, sultatž jilirinaca, Galiliquiztan ricach žoñinaca, ninaca kjawziča. Nii tjuñquiz naa Herodiyqui ancha kuz tjutzinča, Juan conkatzjapaqui.

²²Nii nooj jakziqin čheri lujlčhaja, nicju Herodiyž turqui tsati luzzinča. Nekztanaqui naa turaž ancha tsajtchinča. Nii cheržcu, jutzazziča Herodižtan niiž invitta

žoñinacžtanaqui. Nekztan nii Herodes jiliriqui naa turaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Čhjululm pecčhaj niiqui, wejtquiztan mayaquiča. Amquiz tjaača.

²³Jaziqui Herodesac turaquiz juramentužtan chiichiča, tuž cjican:

—Čhjulu pecanami amiž maytacama chicat wejt nacionami amquiz tjasača.

²⁴Nekztan ulanžcu naa turqui maa pewczinča:

—čČhjulut wejr mayas, mama?

—cjican. Maaqui kjaazinča:

—Juan Buatistiž acha maya.

²⁵Nekztan apura jiliržquiz luzquichinča naa turqui. Maychinča maaž mantitacama, tuž cjican:

—Anzpacha tsjii chuwquiz Juan Bautistiž achal pecuča.

²⁶Nekztanaqui nii jiliriqui ancha llactazziča. Juramentužtan chiichiž cjen, nižaza niiž mazinacaž nonziž cjen, ana kjaž cjiyi atchiča. ²⁷Nekztan sultatu cuchanchiča Juanž acha zjijcajo. ²⁸Carsila ojkičiča mantita sultatuqui. Nekztanaqui Juanž acha pootžcu chuwquiz zjijcchiča. Naa turaquiz acha tjaaatača. Nekztan naaqui maaquin acha tjaažquichinča.

²⁹Jalla nekztanaqui Juanž acha poota nonžcuqui, Juanž tjaa jintanacaqui niiž curpu mayi tjonchiča, chjitzjapa, yokquiz tjatzjapa.

LULJL ČHJERI TJAATA

³⁰Wiruñaquei Jesusiž cuchanta žoñinacaqui quejpžquichiča. Jesusižquiz cwint'ichiča tjapa ojklayanacami tjapa tjaa jintanacami. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

³¹—Jakziquint ana žoñinaca žejlčhaja, nicju tjappachaž ojklalla.

Nicju jeejzacaquiča. Ancha žoñinacaž tjonzonžtiqiztan wira ana čherimi lujlucatača.

³²Nekztanaqui Jesusižtan niiz tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacakaz ojkchiča; ana žejlz yokquin walsiquiz ojkchiča. ³³Pero eclichi žoñinacaqui ninaca ojkñi cherchiča. Žoñinacaqui ninaca pajzcu tjapa wajtquiztan kjojchuñ zajtchiča. Jaziqui nii žoñinacaqui Jesusiž tuqui irantichiča. ³⁴Jesusaqui nii yokquin irjatžcuqui walsiquiztan ulanchiča. Nekztan tama žoñinaca cherziča. Nii žoñinaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz nii žoñinaca želatča. Nekztanac Jesusac walja tjaajinchiča. ³⁵Ima tjuñ katalla Jesusiž tjaajintanacaqui tjonchiča, tuž cjican: —Ana žejlz yokquizla učumqui. Tjuñiqui wajillaž kataquiča. ³⁶Jaziqui tii žoñinacaqui joch kjutñimi wajt kjutñimi cuchnalla, nicju čherimi kjayžcajo. Ninacžta čheri ana žejlča.

³⁷Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucča tinacžquiz čheri tjaa. Ninacaqui cjichiča:

—čTinacžquiz čheri tjaazjapa, paa patac paaztan t'anta kjayi okas?

³⁸Nekztan Jesusac kjaaziča:

—čKjaž t'antat ančhucalta žejljo? Cheržca ančhucui.

Nekztan cheržcu quejpžquichiča ninacaqui. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—Pjijska t'anta pizc ch'iz žejlča.

³⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jaziqui pastu yokaran t'aka t'aka tii žoñinaca tjulžna, ⁴⁰patacquiztan pataca, pjijska tuncquiztan pjijska tunca.

Nekztan nužupan julziča žoñinacaqui. ⁴¹Nekztanaqui Jesusaqui nii pjijska t'anta pizc ch'iz

niiz kjarquiz tanzcuqui, tsewcchuc cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolziča. T'una t'una kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, parti žoñinacžquiz onajo. Nižaza nii pizc ch'iz tojzizakazza žoñinaca lulajo. ⁴²Nekztan tjapa žoñinacaqui chjeki cjissiča. ⁴³Nekztanaqui žejtchi t'anti t'unanacami ch'iz t'unanacami tuncapan canasta chjippi ricujchiča. ⁴⁴Nii t'anta lujlñi luctak žoñinacaqui pjijska warankatača.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKCHIČHA

⁴⁵Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaca walsiquiz luzkatchiča, nii kota kakajo, Betsaida cjita wajtquin kotž najwcchaktan. Ninacž ojktan Jesusaqui parti žoñinacžquiz cjichiča: —Ančhuca kjuyaž okaquiča.

⁴⁶Žoñinaca cuchanžcuqui Jesusaqui cur kjutñi yawchiča, Yooz Ejpžtan parlisjapa. ⁴⁷Nii oraqi zumchitača. Curquin Jesusaqui zinallatača. Pajk kotquiziqui nii tjaajinta žoñinaca walsiquiz kjaz kot taypinqintacha.

⁴⁸Jesusaqui curquiztan walsa cherchiča. Tjamiqui pjursantitača.

Nii tjaajinta žoñinacaqui tjapa aztan langznatča, najwcchaktan walsa tjakzjapa. Ima kjantatiž cjen ninacžquin ojkchiča Jesusaqui. Kjaz juntuñ ojkchiča, tsjii latu watzjapa.

⁴⁹Nii tjaajintanacazti Jesusa kjaz juntuñ ojkñi cherchiča. Nekztanac kjawchiča:

—Cuntinaž caa, almaž caa, —cjican.

⁵⁰Ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anača tsuca ančhucui. Wejrtča. Tjup kuzziz cjee.

⁵¹Nekztanaqui walsiquiz luzziča Jesusaqui. Nii oraqi tjamiqui zekziča.

Jalla nekztanaqui tjaajintanaquiqui ispanchiča. Inakaz cjisčiča. ⁵²Ninacatača ana nii t'anta milajru intintazñinacauqui. Imazi ninacz kuznacatača zizñi.

JESUSAQUI LA ZŃINACA ĈHJETINCHIĈA

⁵³Nekztanaqui pajk kota kajčcuqui Genesaret cjita yokquiz irantichiča. Nekztan walsa kjaz kot atquiz mokčcu ecchiča. ⁵⁴Walsiquiztan ulnan žoñinacauqui Jesusa pajchiča. ⁵⁵Jalla nekztanac nii žoñinacauqui tjapa kjtñi ojkičiča, laanaca zjičzjapa. Jakziquint Jesusa želatčaja, nicju laa žoñinaca zjiččiča zquitquiz callčcu. ⁵⁶Jochiran kolta watjaran pajk watjaran ojklayatčaja Jesusaqui. Jakziquint ojklayatčaja, nekzi laa žoñinaca zjičñipankaztača. Nižaza žoñinacauqui Jesusa rocchiča, laa žoñinaca Jesusiž zquiti lanznajo. Jesusiž zquiti lanzñinacauqui žejtchiča.

ĈĈJULUT UJ CJES ŽOŃQUIZQUI?

7 ¹Nekztanaqui fariseo žoñinacauqui Jesusižquiz macjatchiča, tsjii kjažt judiuž lli tjaajiñnacžtan Jerusalenquiztan tjonchi. Jakziquin Jesusa želatčaja, jalla nicju ajsciča. ²Nižaza nekzi Jesusiž tjaajinta žoñinacauqui čhjeri lulatčaja, kjara awjz costumbre ana paažcu. Nuž ana kjara awjžcu lulan, cherchiča parti žoñinacauqui. Nekztan quintra chiichiča. ³Nii fariseo žoñinacauqui ana kjara awjžcu, wira ana lujlñitača. Parti judio žoñinacauqui nižtazakaztača. Jaziqui tuquita žoñinacz costumbre nužupan chjojñitača. ⁴Nižaza čhjeri kjayžcu ana kjara awjz costumbre paažcu, ana wira lujlñipantača. Nužupan ancha costumbre cumpliñinacatača.

Wazunacami mazcanacami jir mazcanacami catrinacami nižtanaca ajunñipankaztača. ⁵Nuž cjen nii fariseo žoñinacauqui judiuž lli tjaajiñnacžtan Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—ĈKjažtquiztan am tjaajintanaquiqui tuquita costumbre ana cumplejo? Ana kjara ajwžcu lujl-la.

⁶Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Anazum kuzziz žoñinacčhucča ančhucqui. Ultim werara ančuca puntuquiztan chiichiča tuquita Isaías cjita žoñiqui. Tuž cjican cjiirtkalča:

“Tii žoñinacauqui tawkžtankaz Yooz rispitiča; juntunkazza. Ultimo kuzquiz ana Yooz rispitiča.

⁷Inapankaz Yooz sirwiča tii žoñinacauqui. Tinacauqui žoñž taku tjaajiñiča, ‘Tiiča Yooz takuqui’, cjican”.

—Nuž cjiirtkalča Isaías cjita žoñiqui.

⁸Jesusaqui cjichizakazza:

—Nižtapan ančhucqui Yooziž mantita ana cumpliñčhucča. Žoñž cuzturumpi cumpliñčhucpankazza. Mazcanacami wazunacami ajunz nižta costumbrenaca cumpliñčhucpankazza. ⁹Ančhucqui Yooziž mantita tjatanča. Ančuca costumbrekaz tucquin utča. ¹⁰Tuquita Moisés cjita žoñiqui chiižinčiča:

“Am maa ejp respita. Nižaza jakziltami niž maa ejpž quintra chjaawjkatačaja, jalla niiqui, contaj cjila”. Nuž mantichiča Moisesaqui.

¹¹Ančhuczi tuž cjiñčhucča:

“Jakzilta žoñit niž maa ejpžquiz chiyasača, tuž cjican, ‘Wejrquiqi amquiz anal yanapi atasacha. Tjapa wejt cusasanaca, Yoozquiz tjaatača’.

¹²Nuž chiyachaj niiqui, maa ejp yanapz anaž waquisiča”. Nuž cjiñčhucča

ančhucqui. ¹³Nižtiqiztan ančhucua costumbre ana tjatzníž cjen, Yooz mantitaqui tjatža. Jalla nižta paayinčhucpankazza ančhucqui. —Nuž chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui wilta žoñinaca kjawziča, tuž cjan:

—Ančhucqui, tjappacha nonžna. Wejt taku intintazni cjee. ¹⁵Anaž zawnctan kjuyłchuc luzñiqui uj cjesača žoñžquiziqui. Žoñž kuzquiztan ulanñi niž uj cjesača žoñžquiziqui. ¹⁶Jakziltažłaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁷Nekztanac Jesusac žoñinaca eccu kjuya ojkchiča. Kjuya luzcu niž tjaajintanacaqui Jesusižquiz ni ana intintazta takunaca pewcziča.

¹⁸Jalla nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—čAnčhucqui nižtazakaz anaž naazy? čAnapanž intintiya? Tužuča niiqui. Anača zawnctan kjuyłchuc luzñiqui uj cjesača žoñžquiziqui.

¹⁹Nii lujłtaqui kuzquiz ana luzasača; pjuchquizpanž luzza. Nekztan pjuchquiztan wir kjutñi ulanča zawncchuc. Jalla nižtiqiztan čjul čhjeripankaz lulasača žoñinacaqui.

²⁰Nekztan cjihizakazza:

—Kuzquiztan ulanñi niž uj cjesača žoñžquiziqui. ²¹Žoñž kuzquiztan tižta ana walinaca ulanča: anawali pinsiz, adulteriuquiz ojklayz, yekja maatakžtan žejłz, žoñi konz, ²²tjañi cjis, wali jiru cjis pecz, uj paaz, incallz, anawali kamañchiz cjis, čhjultaki zmaz, anazum takunaca joojooz, mita cjis, anazum kuzziz cjis. ²³Nižtanaca kuzquiztan ulanča. Jalla nižtanaca uj cjesača žoñžquiziqui.

JESUSIŽQUIN KUZIZ MAATAKA

²⁴Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsiča. Jakziquin Tiro Sidón cjita watjanaca

žejłchaja, nijchuc ojkchiča. Nicju tsjii kjuyquiz alujassiča. Ana žoñiž pajta kamz pecatča. Pero ana pajta kamzqui anapantaž atchucua. ²⁵Jesusiž tjonta zizcu nii orapacha tsjaa žonqui Jesusiž yujcquiz quillzlaki macjatžquichinča. Naaža uzqui zajraž tantatača. ²⁶Sirofenicia cjita yokchiz žontača naaqui. Grecia cjita taku chiyiñtača. Jaziqui naa žonqui Jesusa rocchinča:

—Wejt uzaquiztan zajra chjatkatzinalla, —cjan.

²⁷Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Primiru maatinaca čhjeri čhjeku lujłsa. Maatinacž čhjeriqui kjažcu pawczquin tjojtanz anaž waquiziča.

²⁸Naaqui kjaazinča, tuž cjan:

—Nužupanzača. Weraram chiiča. Pero pacunacami mis koztan ocjalž tajwkta čhjerinaca lujłča.

²⁹Nekztanac Jesusac čiichiča:

—Amiž zuma chiitiquiztan zajraqi ulanskatchinča am uzaquiztanaqui. Jaziqui am kjuya quepa.

³⁰Nekztanaqui kjuya quejpchinča naa žonqui. Nii kjuyquin naaža uz ajpsquiz želanami, zajraqi chekapanž ulantkalča.

OÑ ŽOÑI ČHJETINTA

³¹Nekztan Jesusaqui Tiro cjita yokquiztan quejpžquichiča. Sidón cjita watja, Decápolis cjita yoka watžcu Galilea cjita kot ataran ojklaychiča.

³²Nicju tsjii oñ žoñi Jesusižquiz zjijetatača. Cjacija chiiñizakaztača. Nekztan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Am kjaržtan tii žoñi lanžinalla, —cjan.

³³Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi chjitchiča tsjii latu. Nekztan nii oñ žoñž cjuñquiz loc'anžtan čhjažiča. Nekztan llawsižtan tjujtžcu nii žoñž

las lanziča. ³⁴Nižaza Jesusaqui tsewchuc cheržcu:

—Aayj, —cjican llastazziča.

Nekztan chiichiča,

—Efata, —cjican.

Nii tsjemat taku cjiča, “Cjetzi cjee”, nii.

³⁵Nekztanac nii žoňž cjuñinacaqui cjetzi cjissiča. Niiž lasqui žejtchizakazza. Cusa chiiñi cjissiča.

³⁶Nekztanaqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Tii anam jecžquizimi maznaquiča.

Nekztanaqui žoñinacaqui nii taku ana cassiča. Nekztan Jesusaqui juc'anti ana chiychiyajo mantichiča. Nekztan nii žoñinacazti juc'anti mazmazziča tjapa kjutñi.

³⁷Jaziqui walja ispantichiča nonžni žoñinacaqui, tuž cjican:

—Tjapa niž paatanacaqui ancha zumača. oň žoñimi nonskatñiča. Up žoñimi chiikatñiča. Ancha cusača.

JESUSAQUI ČHJERI TJAACHIČHA

8 ¹Tsjii nooj muzpa žoñinacaqui wilta ajcsiča. Čhjeri miranzcama žejlchiča. Nekztan Jesusaqui niž tjajjintanaca kjawžcu, ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

²—Čhjep maj tii žoñinacaqui wejtta kamchiča. Jaziqui tinacaqui ana čhjerchizza. Tinacžquiz okžnuča. ³Ana čhjeri tjaažcu kjuya cuchnasaž niiqui, jiczquiz čhjerž kjara tismayasača. Yekjap žoñinacaqui ažquiztan tjonchiča.

⁴Jesusiž tjajjintanacaqui kjaaziča: —Wazquizza učumqui; anaž čhjulum žejlča tekziq. ¿Čhjul čhjeri tii žoñinacžquiz tjasažo, wejrnačo?

⁵Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejlya? Tjajjintanacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

⁶Jaziqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz chiichiča:

—Ančhucqui, yokquiz julzna.

Nekztanaqui t'anta tanžcu Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolkjolžcu, niž tjajjintanacžquiz tjaačiča, žoñinacžquiz tojznajo. Nekztan partir paychiča tjajjinta žoñinacaqui. ⁷Nii tjajjintanacaqui tsjii kjaž ch'iznacchiztača. Nii tanžcu Jesusaqui wilta Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan tjajjintanacžquiz chiichiča:

—Tii žoñinacžquiz tii ch'iznaca tojzna, ančhucqui.

⁸Nii žoñinacaqui lujlchiča, chjekañcama. Nekztan žejtchi čhjerinaca tjappacha junižcu, pakallaku canasta chjijpsiča.

⁹Nii lujlñi žoñinacaqui tsjii pusi warankatača. Nekztan Jesusaqui žoñinaca cuchanchiča, kjuya okajo.

¹⁰Jesusaqui tjajjintanacžtan walsiquiz luzcu, Dalmanuta cjita yokquin ojkchiča.

JESUSIŽ QUINTRA ŽOÑINACA

¹¹Fariseo žoñinacaqui tjonžcu, Jesusižquiz ch'ayi kallantichiča, tuž cjican:

—Amqui Yooztamčhalaj niiqui, milajru tekz paalla nižtaqui.

¹²Nekztan Jesusaqui walja llastazcan ujrsiča. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan milajrukaz pecjo? ¿Tii žoñinacajo? Weraral cjiwča, milajru ana paasača.

¹³Nii žoñinaca eccu, walsiquiz luzcu, ojkchiča, wilta kot nawjktuñtan kajkjzjapa.

¹⁴Jesusiž tjajjintanacaqui t'anta chjitz tjatsiča. Tsjii t'antakaz želatča

walsiquiz. ¹⁵Nekztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča:

—Cwitazaquiča fariseož
liwaturžquiztan nižaza Herodiž
liwaturžquiztan.

¹⁶Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiižintiquiztan palt'ichiča, tuž cjan:

—Učhumqui ana t'anta zijjctala. ¿Kjaž cjeequejo?

¹⁷Nekztan ninacaž nuž parlan,
Jesusaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan t'antiquiztan parli ančhucjo? ¿Anapanž intintiy? ¿Kjažtat ančhucjo? ¿Ančhuca kuzqui ana naazñipan, kjažtatajo? ¹⁸¿Ančhuca čhujquiqui anaj cherchiya? ¿Ančhuca cjuñimi anaj nonziya? ¿Tii anapanž cjuñkaya? ¹⁹Wejrqui pjijska t'antižtan pjijska warank luctak žoñinaca lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Tuncapani.

²⁰Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:
—Wejrqui pakallaku t'antižtan pusi warank žoñi lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

²¹Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:
—¿Anapanž zuma intintas, ančhucjo?

ZUR ŽOŇI ČHJETINTA

²²Nekztan Betsaida cjita yokquin irantichiča. Nekzi tsjii kjažu žoñinacaqui Jesusižquiz tsjii zur žoñi zijjčchiča. Zijjčzcu rocchiča:

—Tii lanžinalla, —cjan.

²³Nekztan Jesusaqui nii zur žoñž kjarcu tanžcu, wajtž tjiya chjitchiča. Nekztan niiž čhujcquiz llawsižtan t'awziča. Kjaržtan lanžcu pewcziča:
—¿Jaziqui čhjultakinacam cherya?

²⁴Zur žoñiqui acha waytižcu chercherziča. Nekztan kjaaziča:

—Žoñi cherchucača, ojklayñi. Pero ana cusal cheruča; muntinacažtakaz nii žoñinaca cheruča.

²⁵Jesusaqui nii žoñž čhujcquiz wilta kjaržtan lanziča, zuma cherajo. Nekztan niiž čhujquiqui zuma žejtchiča. Nii žoñiqui zuma calaru cherchiča ažkquin. ²⁶Jesusaqui čhjetinžcu niiž kjuya cuchanchiča, tuž cjan:

—Anam wajtquiz luzaquiča. Anaž jecžquizimi tii čhjetinta chiyauquiča.

¿JECT JESUSAQUI?

²⁷Nekztan Jesusaqui tjaajintanacžtan ojkchiča, Cesarea de Filipino cjita yok kjutñi. Ojkcan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ject wejrjo? ¿Kjažt cjii žoñinaca wejt puntuquiztanajo?

²⁸Niiž tjaajinta žoñinacaqui kjaaziča:

—Yekjap žoñinaca, “Juan Bautistala”, cjiča. Yekjapac, “Eliasia”, cjiča. Yekjapac, “Tsjii Yooz taku parliñi profetala”, cjiča.

²⁹Nekztan Jesusaqui pewcziča:
—¿Ančhuczi, jaknuž cjii wejt puntuquiztanajo?

Pedruqui kjaaziča:

—Yooziž cuchanžquita Cristumča amqui, —cjan.

³⁰Nekztan Jesusaqui mantichiča:
—Anaž jecžquizimi nii maznaquiča.

JESUSAQUI MAZINCHIČA NIIŽ TICZ

³¹Nekztan niiž tjaajinta žoñinacžquiz wilta tjaajñi kallantichiča, tuž cjan:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz žoñčha. Jaziqui ancha t'akjisača. Wajt jilirinacami timlu jilirinacami judio tjaajñinacami, ninacaqui wejtquiz čhjaawjkataquiča. Wejrqui contal cjeeča. Nekztan čhjetan majquiztan jacatatača.

³²Jesusaqui nuž kjanacama niž ticz mazinchiča. Tii mazintiquiztan Pedruqui tsjii latu Jesusa chjitchičha.

Nekztan paljaychiča, tuž cjian:

—Ľkjažtiquiztan nižta chiijo? Anapan nižta chiyalla amqui.

³³Jesusaqui wir kjutni parti tjaajinta žoñinacžquin cherziča. Nekztan Jesusaqui Pedro ujziča, tuž cjian:

—Satanás, zaraka wejt yujcquiztan. Amiž pinsita anača Yooziž pinsita, žoñiž pinsitakazza.

³⁴Nekztan Jesusaqui nekz žejlñi žoñinaca kjawžcu, chiižinchiča, tuž cjian:

—Jequit wejttan chica ojklajz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wiraqui tjažla. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča. ³⁵Jakziltat persun kamañ wira ana tjaž pecčhaj niiqui, arajpach kamañiqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat tii muntuquiz Yooz tawk laycu nižaza wejt laycu persun kamañ wira tjažznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

³⁶Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca canasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii canta cusasanaca, Ľchjuljapat sirwasajo? Inakaz cjequiča.

³⁷Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ³⁸Wejrqui cjiwčha, tii muntuquiz žoñinaca žejlčha, ana Yooz kuzcama ojklajni, persun kuzcama ojklajni, ujchizza. Nii žoñinacžtan želan, jakziltat wejtquiztan nižaza wejt tawkquiztan asačhaja, nižaza ana pajni chiyachaj niiqui, jalla nižquiztan wejrzal ana pajni chiyacha. Tsjii nooj wejrqui wejt Ejpž aztan tjonacha zuma arajpach Yooz anjilanacžtan. Nii ora wejtquiztan asni ana pajni žoñinacžquiztanaqui wejrzal ana

pajni chiyacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

9 ¹Jesusaqui cjichizakazza: —Ultimu werara wejr cjiwčha, tsjii nooj Yoozqui aztan mantaquiča. Ima nii tjuñi tjonan yekjap tekzta žoñinacaqui anaž ticznaquiča.

JESUSAQUI TSJEMATA CJISSIČHA

²Sojta tjuñquiztan Jesusaqui čhjepultan tjaajinta žoñinaca chjitchičha, Pedro, Jacobo, Juan, jalla ninacžtan. Pakpaltan tsjii curu yawchiča. Nicju nii čhjepultanž yujcquiz Jesusaqui tsjemat chercherchiž cjissičha. ³Niž zquitiqiu ancha llijatčha. Ancha chiw kjaťnižtakaztača. Anaž jec žoñimi nižta chiwi zquiti cjiskati atčha. ⁴Nekztan pucultan žoñinaca jecžquichiča; Elías nižaza Moisés cjitatača ninacaqui. Jesusižtan parličičha. ⁵Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychiča:

—Wejt Tjaajni. Walikazza tekz žejlzqui. Čhjep chjujlli kjuya kjuyznasača, tsjiiqui amta tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta. ⁶Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui ancha tsucchiča. Pedruqui čhjulut chiyi ana zuma tantiichucatača.

⁷⁻⁸Nekztan ninacžquiz tsjiriqui urpuntičičha. tsewctan tsjirquiztan tsjii joraqui chiižquichiča:

—Wejt k'ay Majččha tiiqui. Tiižquiz nonžna.

Nekztan tjaajinta žoñinacaqui tjapa kjutni chercherziča. Anazaka čhjulumu tjenčiča. Jesusapankaz želatčha nii chjepultan žoñinacžtan.

⁹Jesusaqui nii curquiztan chjjjwžquican ninacžquiz paljaychiča, tuž cjian:

—Ančucaž cherta ana jecžquizimi chiičhiyaquiča. Weriž jacatattan,

nekztan chiichiyaquiĉha anĉhucqui.
Wejrqui tsewtan cuchanĉquita Yooz
Žoñĉha.

¹⁰Ninacpora pewcsarasiĉha:

—ĉĈjulut tii jacatatz puntu cjeejo?

Niĉtami Jesusiĉhiitacama
ojkĉiĉha. ¹¹Nekztan Jesusiĉquiz
pewciĉha:

—Judiuĉ lli tjaajiñinacaqui
cjiñiĉha, “Primuruqui Elías profetaqui
tjonstanĉha”, nii. ĉĈjaĉtiquiztan niĉta
chiia?

¹²Jesusaqui kjaaziĉha, tuĉ cjan:

—Ultimupan Elías profetaqui primuru
tjonĉiĉha, tjappacha tjacjapa. Niĉzaza
cjjirta Yooz takuqui tuĉ cjiĉha, wejr
tsewtan cuchanĉquita Yooz Žoñĉ
puntuquiztan. Tekziqui anĉa sufraĉha
wejrqui. Ĉjaawjtaza inĉartaza cjeeĉha.

¹³Jaziqui wejr cjiwĉha, Eliaŝaqui
tjonĉhila. Nekztan ŝoñinacaqui
Elías ninacĉ munañparu paĉhiĉha.
Nuĉupan cjjirta Yooz takuqui cjiĉha
Elías puntuquiztan. —Nuĉ cjiĉiĉha
Jesusaqui.

ZAJRAĉ TANTA UZA ĈHJETINTA

¹⁴Nekztan parti tjaajinta
ŝoñinacĉquiz irantĉiĉha. Nekzi
muzpa ŝoñinacaqui ŝelatkalĉha.

Parti tjaajintanacĉtan judiuĉ lli
tjaajiñinacĉtan ch'aazatkalĉha.

¹⁵Tjappacha Jesusa cherĉĉu ispanti
ch'uj cjiĉiĉha. Nekztan tsaani
zajtĉiĉha. ¹⁶Jesusaqui pewciĉha, tuĉ
cjan:

ĉNinacĉtan ĉjulut chiyas?

¹⁷Tsjii ŝoñiqui kjaaziĉha:

—Tjaajiñi Maestro, wejrqui wejt uza
amquiz zjiĉĉhinĉha. Zajraĉ luztan,
upa cjissiĉha. ¹⁸Jakziquinami zajraqui
wejt uzquiz pankaz luzza. Nekztan
t'uckatĉha. Nekztan yokquiz tjojtŝa.
Atquiztan ĉh'utukaĉ jup'okiĉha. Iĉkekaĉ
jojĉha. Ljajtikaĉ cjissa. Jaziqui amiĉ

tjaajintanacĉquiz rocĉhinĉha, zajra
ĉjatkatajo. Ninacaqui ana ĉjatkatati
atĉhiĉha.

¹⁹Jaziqui Jesusaqui kjaaziĉha:

—Anĉhucqui, ana criiñi
ŝoñinacĉhucpanĉha. ĉĈjuloracamat
anĉhucatan kamac wejrjo?
ĉĈjuloracamat anĉhucatan awantac
wejrjo? Niĉtac nii uza zjiĉĉca.

²⁰Nekztan nii uzac zjiĉĉtataĉha.
Nii zajraqui Jesusa cherĉĉu uza
t'uckatĉiĉha. Nekztan nii uzaqui
yokquiz tjojtŝiĉha. Yokquizpacha
zunt'ichiĉha, atquiztan ĉh'utu
jup'okcan. ²¹Jesusaqui ejpĉquiz
pewciĉha:

—ĉĈjuloratanpacha am uza
laacjĉhitajo?

Niiĉ ejpqui kjaaziĉha:

—Koltallquiztanpacha. ²²Tii
zajrapan wilta wilta tjojt tjojtŝatĉhani
ujquizimi kjazquizimi ticskatŝjapaqui.
Am cunam atĉhani. Tii kullĉinalla.
Okĉnalla wejrncacqui.

²³Nekztan Jesusaqui nii ejpĉquiz
chiĉiĉha:

—ĉĈjaĉtiquiztan am nuĉ cjeejo, “Am
cunam atĉhan”, cjanajo? Yoozquin
tjapa kuzziz ŝoñiqui ĉjululumipankaz
atasāĉha.

²⁴Nii uz ejpqui altu jorĉtan
chiĉiĉha:

—iTjapa kuzziz wejrqui! iJuc'anti
Yoozquin kuzziz cjis yanapt'alla!

²⁵Jesusaqui nayĉiĉha, muzpa
ŝoñinaca ajcsquiñi. Nekztan zajra
ujziĉha, tuĉ cjan:

—Zajra, amqui tii uza upa oñi
cjiskatĉamĉha. Wejrqui am mantuĉha.
Tiiĉquiztan ulna. Anam iya tii uza
tanaquiĉha.

²⁶Nii zajraqui uza wilta t'uckatĉiĉha.
Nekztan anĉa kjawcan, ulanĉiĉha.
Nii uza ticziĉtakaz cjissiĉha. Nekztan
jila parti ŝoñinacaqui chiĉiĉha:

—İTiczila tii uzaqui!

²⁷Nekztan Jesusac kjarallcu tanžcu žinziča. Nekztan nii uzaqui tsijtsiča.

²⁸Nekztanac tjaajinta žoñinacaqui kjuj luzcu jamazit Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—ĖKjažtiquiztan wejrnacqui ana nii zajra chjatkati atojo?

²⁹Jesusaqui kjaaziča:

—Ana Yooztan parliscu ana ayunascu, anaž tii zajranacaqui chjatkati atasacha.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZINCHIČHA

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacžtan ojkchiča Galilea yoka nuž. Ana žoñiž zizan nekz žejlz pecatča, niiz tjaajinta žoñinacžquiz iya tjaajinzjapa. ³¹Tuž cjican tjaajinchiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii žoñiqui wejr tarazunaž paaquiča, wejr tankatzjapa. Nekztan tantapal cjeeča. Contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³²Tjaajintanacaqui Jesusiž takunaca ana cusa intintazi atchiča. Nižaza Jesusa iya pewc eksiča:

—ĖKjažt cjiy, nii am takunacajo?
—Nuž cjican, pewc pecatča, pero.

ĖJEC ŽOÑIT TUCQUINAQUI?

³³Nekztan Capernaum cjita wajta irantichiča. Kjuyquiz luzcu Jesusaqui niiz tjaajintanaca pewcziča:

—ĖOjkcان ančhuc čhjuluča parliya?

³⁴Nekztan anaž čhjulumi kjaaziča. Ojkcان tii puntu parlatča, “ĖJect tucquinaqui cjes?” cjican.

³⁵Nekztan Jesusaqui julziča. Niiž tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, paljaychiča:

—Jakziltat tucquinac cjis pecčhaj niiqui, wirquinpankaz cjis waquiziča. Mantapaazpankaz waquiziča.

³⁶Jesusac tsjii uza kjawžcu, taypiquiz tsijtskatchiča. Nii uza žcojzriča, tuž cjican:

³⁷—Jakzilta žoñit wejt laycu tsjii ocjala sirwičhaja, jalla niiqui wejr sirwiča. Nižaza anaž wejr alaja sirwiča; wejrž cuchanžquiñi nii zakaz sirwiča.

CRISTUŽ FAVORA PAAÑI ŽOÑI

³⁸Nekztan Juanqui cjichiča:

—Tjaajiñi, am tjuužtan tsjii žoñiqui zajranaca chjatkatatča. Niiqui ana učumtan chica ojklayñiča. Nekztan wejrnacqui ujinča, “Nižta anača paazqui”, cjican.

³⁹Jesusaqui cjichiča:

—Ana nižta chiya. Jakzilta žoñit wejt tjuužtan tsjii milajru paačhaj niiqui, wejt quintra ana pjazila chiyaquiča.

⁴⁰Jakzilta žoñizlaja ana učum quintra niiqui, učumnaca partizakazza.

⁴¹Weraral chiyuča, ančhucqui Cristuž illzta žoñinacpančhucča. Jakzilta žoñit weriž cjen ančhucacquiz tsjii kjazllami onančhaja, jalla niiqui nekztan ultimu juc'ant zumanaca tanznaquiča arajpachquin.

UJQUIZTAN CWITASA

⁴²Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Wejtquiz criichi žoñinaca žejlča, humilde kuzziz cjiñi. Jakzilta žoñit nižta criichi žoñinaca ujquiz tjojtskatačhaja, jalla niiqui ana wali paača. Nii paañi žoñž jorquiz pajk tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nižta tsjan cusaž cjesača nii žoñžtaqui.

⁴³Am kjarat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infierquin pizc kjarchiz ojkszqui, nii ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjarchizkaz arajpachquin

luzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁴Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui anaž wira tjesnaquiča.

⁴⁵Nižaza am kjojchat ujquiz tjojskatz pecčhaj niqúi, pootzna. Infiernuquin pize kjojchchiz Yooz cuchnasaž niqúi, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjojchchizkaz arajpachquin ojzkzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača.

⁴⁶Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča. ⁴⁷Am čhjujquit ujquiz tjojskatz pecčhaj niqúi, leczna. Infiernuquin pize čhjujchiz Yooz cuchnasaž niqúi, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii čhjujchizkaz arajpachquin ojzkzqui. ⁴⁸Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča.

⁴⁹Tjapa žoñinacaqui ujžtan tjacžtaž cjequičha. Zapa wilananacaqui yawčžtan tjacžtapanča, jalla nižta. ⁵⁰Yacuqui zumača. ¿Yacuž lak'anznasaž niqúi, kjažt wilta ch'uyi cjisnasa? Yawchizpanž ančhuc želaquiča. Porapat zumaž kamaquiča.

JALJTIZ PUNTU

10 ¹Nekztan Jesusaqui Capernaum wajtquiztan ulanžcu, Judea yokquin ojkcichiča; nižaza Jordán cjita pužj najwctuñtan ojkcichiča. Nicju muzpa žoñinacaqui wilta ajjesiča. Nekztan Jesusaqui wilta tjaajinchiča, jaknužt tjaajiñitažlaj, nii. ²Fariseo žoñinacaqui tjonchiča, Jesusa ujquiz tjojskatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Tsjii luctakaqui persun tjunatan jaljtiz waquizasaya? Tjaajnalla.

³Jesusaqui ninacžquiz pewcziča: —¿Moisés cjita žoñiqui, jaknužt ančhucaquiz mantichiya?

⁴Nekztan ninacaqui kjaaziča: —Moisesaqui tuž mantichiča, “Tsjii luctakaqui certificado de divorcio tjaasača tjunatan jaljtizjapa. Nekztan jaljtasača.”

⁵Nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Ančhuca chojru kuzziz cjen nuž mantitatača. ⁶Niiž tuquiqui ana nižta mantitatača. Tuqui timpuqui Yoozqui tjappacha paacan, žoñi paachiča luctaka maataka. ⁷“Nižtiqiztan žoñiqui maa ejpžquiztan zarakaquiča, tjunatan kamzjapa. ⁸Nekztan nii lucutiñi žoñiqui tsjiikaz cjissa”. Anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. ⁹Yoozqui tsjii lucutiñi cjiskatchiča. Nekztan lucutiñi žoñiqui anapan jaljtiz waquiziča.

¹⁰Wiruñaquí niiž tjaajinta žoñinacaqui kjuyquiz Jesusa jamazit pewcziča nii jaljtiz puntuquiztan.

¹¹Jesusaqui kjaaziča:

—Jakzilta žoñit tjunatan jaljtizcu yekja maatakatan zalžaj niqúi, ujž paača, tuquita tjuna quintra. ¹²Nižaza jakzilta žont persun luctakžtan jaljtizcu, yekja luctakžtan zalžaj niqúi, ujkzak paača, tuquita lucž quintra.

JESUSAQUI OCJALANACA K'AACHIČHA

¹³Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan Jesusiž tjaajintanacaqui nii ocjala chjaawjchiča. ¹⁴Nižta chjaawjñi nayžcu Jesusaqui žawjchiča. Nekztan tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii ocjalanacaqui wejtquiz tjonaj cjee. Anaž chjaajwa. Tii ocjalanacž

kuzziz irata, jalla niža žoñinacača Yooz wajtchiz žoñinacaqui. ¹⁵Ultim weraral chiyučha, ocjalanacaqui maa ejpž mantitanaca cazza. Jalla niža irata žoñinacaqui Yooz mantitanaca caz waquiziča. Ana cazaquiž niiqui, wira ana Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča.

¹⁶Nekztan Jesusaqui ocjalanaca žcojržcu k'aachichiča. Zapa maynižquiz kjaržtan lanžcu: —Yooz am wintijla, —cjichiča.

RICACH ŽOÑIŽ QUINTU

¹⁷Nekztanaqui žoñinacžquiztan Jesusaž zaraktan tsjii žoñiqui zati pariju tjonchiča, niiž yujcquiz quillslaki. Nii žoñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zumamž amqui. Yooztan wiñaya kamzjapaqui, čhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁸Jesusaqui kjaaziča: —čKjažtiquiztan, “Zumamž amqui”, cjeejo? Anaž jec žoñimi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ¹⁹Amqui Yooz mantitanaca zizñamča: “Anača adulteriuquiz ojklazqu. Anača konzqu. Anača tjañi cjisqu. Anača toscara chiizqu. Anača incallzqu. Am maa ejpča rispitzqu”.

²⁰Nii žoñiqui kjaaziča: —Tjaajiñi Maestro, koltallquiztanpacha tjapa tinaca caziñča.

²¹Jesusaqui nii žoñž kjutñi cherziča, k'aachtican. Nekztan cjichiča:

—Tsjii cusasa pjaltičha amtaqui. Tjappacha am čhjultaki žejlñinaca tuyzna. Poris žoñinacžquiz nii paaz ona. Oka jaziqui. Nekztan am arajpachquin juc'anti ricachum cjequiča. Nuž paažcu wejtquin tjona. Sufrijsjapa listu cjee. Nekztan wejtan chica ojklajñi cjequiča.

²²Walja ricachutača nii žoñiqui. Nekztan nii chiitiquiztan ancha upa kuz cjissiča. Llaquita ojkiča.

²³Nekztan Jesusaqui tjapa kjutñi chercherziča. Nekztan tjaajintanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—iRicachunacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz žoñinaca cjisqu!

²⁴Niiž tjaajintanacaqui Jesusaž chiitiquiztan ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca. iJakzilta žoñit tii wir cusananacquiz kuz tjaačhaja, jalla ninacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz žoñinaca cjisqu! ²⁵Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacazti tsjan ch'aman Yooz wajtquiz luzasača, Yooz mantita žoñinaca cjisjapa.

²⁶Nii chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui juc'anti tsucchiča. —čJequit liwriita cjesajo? —cjican, pewcsassiča.

²⁷Jesusaqui ninacžquiz cherziča. Nekztanac cjichiča:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychiča:

—Nonžna. Wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklazjapaqui.

²⁹Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Jakzilta žoñit Yooz tawk laycu wejt laycu kjuya, jilanaca, cullacanaca, maa, ejp, maatinaca, zkalanaca, jalla ninaca ecačhaj niiqui, ³⁰tii muntuquiz kjuyanaca, jilanaca, cullacanaca, maanaca, maatinaca, zkalanaca, nižtanaca patac wiltaž ninacžtajapa želaquiča. Pero chjaawjta iñartazaž cjequiča. Jalla nuž cjenami, arajpachquin wiñaya Yooztan zuma kamaquiča. ³¹Walja anzič tučquin

žoĥinacaqui wirquin cjisnaquiĉha ultimquiziqui. Niżaza walja anziĉ wirquin žoĥinacaqui tucquin cjisnaquiĉha ultimquiziqui.

JESUSAQUI NIŻ TICZ MAZINCHIĉHA

³²Nekztan Jesusaqui Jerusalén cjita wajtquin okatĉha tjaajintanacžtan. Jesusaĉha ninacž tuqui ojĉkchiqui. Nii tjaajinta žoĥinacaqui tsucchi okatĉha. Nii parti apžĥinacaqui eksĉan okatĉha. Nekztanac Jesusac niż tuncapan tjaajintanaca kjawžcu, tsjii ĉjutĥi ĉhjtĉiĉha. Nekztan ĉaknužt niżquiz wataĉhaja jalla nii mazinĉiĉha.

³³Jesusaĉ cĉiĉiĉha:

—Nonžna. Wejrqui tsewĉtan cuĉanžquita Yooz Žoĥĉha. Jerusalén watjaž ojĉkĉha uĉhumqui. Jalla nii wajtquin tarazuna paatal ĉjeeĉha. Timlu jilirinacžquiz niżaza juđfo tjaajiĥinacžquiz tantal ĉjeeĉha. Nekztan ninacaqui, “Ticžla tiiqui”, ĉjequĉiĉha. Nekztan yekja wajtĉhiz žoĥinacžquiz intirjital ĉjeeĉha.

³⁴Nekztan wejr munu paatal ĉjeeĉha. Llawsižtan tjujttal ĉjeeĉha. Wajjttal ĉjeeĉha. Ultimquiziqui ĉontal ĉjeeĉha. Nekztan ticžcuqui ĉhjep majquiztanac ĉacatataĉha.

JACOBŽTAN JUANŽTAN

³⁵Nekztanaqui Zebedeož majĉnacaqui Jacobžtan Juanžtan Jesusižquin maĉjatiĉiĉha tuž ĉjican:

—Tjaajiĥi Maestro, ĉhjulut amquiztan pecuĉhaj niiqui, tjaalla.

³⁶Jesusaqui pecwziĉha:

—ĉĉhjuluz pecya?

³⁷Nii pucultan žoĥiĉiĉha kjaaziĉha:

ĉhjuloram am tĉjappacha mantaĉhaj niiqui, wejrnac ĉulskatalla, tsjiiiqui žew ĉjuttan, tsjiiiqui zĉar ĉjuttan.

³⁸Nekztan Jesusaqui ĉjichiĉha:

—Anĉhucqui tii mayta ana intintichiĥĉhucĉha. Wejrqui tsjii wasu licznaĉha. Niżaza tsjii bautismo bautista ĉjeeĉha. ĉJalla nižtapacha anĉhuc sufri atasajo?

³⁹Ninacaqui kjaaziĉha:

—Atasaĉhay.

Nekztan Jesusaqui ĉjichiĉha:

—Wejr irata anĉhucqui tsjii wasu licznaquiĉha. Niżaza tsjii bautismo bautista ĉjequĉiĉha. ⁴⁰Pero žewquiztan niżaza zĉarquiztan ĉulznaj ĉjĉhaj niiqui, wejr ana nii atasaĉha. ĉJakzilitžtažlaj nii ĉulz tĉacžta niiqui, ninacžtaž ĉjequĉiĉha.

⁴¹Nekztan nii parti tunca tjaajintanacaqui nuž nonžcu, žawjĉiĉha Jacobuž niżaza Juanž ĉjutĥi. ⁴²Nekztan Jesusaqui tjaajinta žoĥinaca kjawziĉha, tuž ĉjican:

—Anĉhucqui zizza. Tsjii nacionž ĉhawjĉ jiliriqui nacion nužpĉaĉaj ĉazĉkatĉha. Tsjii c'ari patrunažtakaz ĉjissa jilirinacaqui. Jilirinacaqui tĉjapa žoĥinaca rispitskatĉha. ⁴³Anĉhuczi anaĉha niža ĉjisqui. ĉJakzilat anĉhucquiztan ĉuc'ant ĉchĉan žoĥi ĉjis pecĉhaj niiqui, partinacž piyuna ĉjis waquiziĉha. ⁴⁴ĉJakzilat anĉhucquiztan anĉha tucquin ĉjis pecĉhaj niiqui, tĉjapa žoĥinacž mantuquizpanž ĉjis waquiziĉha. ⁴⁵Jalla nižtĉjapa wejr tĉjonĉinĉha. Tsewĉtan cuĉanžquita Yooz Žoĥĉha. Pero ana žoĥiž sirwita ĉjisjapa tĉjonĉinĉha. Antiz žoĥinaca sirwisjapa tĉjonĉinĉha. Žoĥinacž cuntiquiztan ticžjapami, žoĥinaca liwriizjapami, niijapa tĉjonĉinĉha wejrqui.

ZUR ŽOĥI ĉHJETINTA

⁴⁶Nekztan Jesusaqui Jericoquiztan ulanžquĉiĉiĉha tjaajinta žoĥinacžtanami tama žoĥinacžtanami. ĉJicž latuquiz tsjii zur žoĥi ĉulzi želatĉha,

tomangžcan. Bartimeo cjitatača, Timeož majch. ⁴⁷Nii Nazaret wajtchiz Jesusa macjatžquiñi nayžcu, nii zur žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

—iJesusa, Davidž Majchimča! iWejr okžnalla!

⁴⁸Nekztan žoñinacaqui nii zur žoñi ujsiča:

—iCh'uj žela! —cjican.

Nekztan nii zur žoñiqui juc'anti kjawchiča:

—iDavidž Majch, wejrpanž okžnalla!

⁴⁹Nekztan Jesusaqui tsijtsiča.

—Nii žoñi kjawžca, —cjichiča.

Žoñinacaqui nii zur žoñi kjawziča, tuž cjican:

—Tsijsna. Zuti cjee. Jesusaž am kjawža.

⁵⁰Nekztan niiž zquiti cujtžcu, tjojktichiča. Jesusižquin macjatchiča.

⁵¹Nekztan Jesusaqui nii žoñi

pewcziča:

—¿Chjulum pecya? ¿Kjažum wejr paljay-ya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, ancha zurtča wejrqui. Chertz pecuča.

⁵²Jesusaqui cjichiča:

—Am tjapa kuztan cjen žejtchamča. Jazic oka.

Nii orapacha nii žoñž čhjujquiqui cjetsiča. Cheriñi cjissiča. Nekztan Jesusaž okan nii žoñiqui apziča.

JESUSAQUI JERUSALEN WATJA LUZZIČA

11 ¹Nekztanaqui pizc wajtquin irantichiča Tsjiiqui Betfagé cjitača, tsjiiqui Betania cjita. Jerusalén wajtž žcatillatača, Olivos cjita cur zanquiz. Jesusaqui tsjii pucultan tjaajinta žoñinaca tuqui cuchanchiča, ²tuž cjican:

—Jerusalén watja oka. Irantižcu tsjii mokžta aznu cheraquiča. Nii aznuqui

ana zinta žoñiž yawztača. Jalla nii aznu jweržcu wejtquin zjijcaquiča.

³Yekjap žoñiž pewcznanaqui, “¿Kjažtiquiztan nižta paa?” cjenaqui, ančhucqui tuž kjaaznaquiča, “Chawjc jiliriz pecča”, cjican. “Upaquiztan tii aznuc tjepuntaž cjequiča”.

⁴Nekztan nii pucultanaqui ojkchiča.

Tsjii aznu cherchiča, kjuy zanquiz mokžta; callquiztača. Nekztan

ninacaqui aznu jwersiča. ⁵Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii aznu jwerjo?

⁶Jesusiž chiitacama kjaaziča.

Nužquiz nii žoñinacaqui cutziča.

⁷Jesusižquin nii aznu zjijcchiča.

Nekztan zquitinaca carunsiča, Jesusiž yawzjapa. ⁸Yekjap žoñinacaqui

ch'ojña ramuzanaca pootžcu, nii jiczquiz chjinchiča. Zquitinaca

chjinchizakazza. Nuž paachiča rispitsjapa.

⁹Jesusiž tucquin ojkñi žoñinacami

Jesusiž wirquin apzñi žoñinacami tjappacha wiwchiča, tuž cjican:

—iViva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi!

iYooz wintijla! ¹⁰iTiž mantaquiča, učhum tuquita žoñiča David cjita,

jalla nižta! iYooz wintijla! iViva učhum Yooz!

¹¹Jalla nužu Jesusaqui Jerusalén watja luzziča. Nižaza timpluquiz

luzziča. Tjapa kjutñi chercherchiča. Nekztan tjuñiž zeziz cjen Betania

cjita wajtquin ojkchiča niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹²Jakatažuqui Jesusaqui Betania

wajtquiztan ulanžcan, čheri

eeckatchiča. ¹³Ažquiztan higer

munti cherchiča, ch'ojña čhañchiz. Nii

munti chertzñi ojkchiča, “Frutaj žejlž”,

cjican. Nii munti irantan, čhañkiz

želatĉha. Anataĉha frut timpu. ¹⁴Nekztan Jesusaqui nii muntiz quintra chiichiĉha:

—Tii muntiquiztan anaĉ jecmi iya fruta lulaquiĉha.

Niiz tjaajintanacaqui nii chiita nonziĉha.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIĉHA

¹⁵Nekztan Jesusaqui niiz tjaajinta ŝoninacĉtan Jerusalén watja irantiĉzcu timpluquiz luzziĉha. Nekztan timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñi ŝoninacami kjayñi ŝoninacami tjirkatchiĉha. Paaz campiiñi ŝoninacĉ mizami paloma tuyñiz zillami k'ala pjokĉinchiĉha. ¹⁶Jesusaqui nii timplu patiuran kuĉñi ŝoninaca k'ala jarq'uichiĉha. ¹⁷Nekztanac chiiĉinchiĉha, tuĉ cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuĉ cjiĉha:

“Wejt kjuyaĉha Yooztan parlis kjuyaqui. Jakzilta ŝonimi Yooztan parlasaĉha tekziqi.” Anĉhucqui tii timplu tjangz kjuyaĉtakaz paachinĉhucĉha.

¹⁸Nekztan timplu chawje jilirinacaqui judio lii tjaajiñinacaqui nii quintu zizcu parlichiĉha:

—ĉJaknuĉt tii Jesusa conas? —cjican.

Tjapa ŝoninacazti Jesusiĉ tjaajintiquiztan ispanchiĉha:

—Ancha cusala, —cjican.

Niĉtiquiztan nii quintri ŝoninacaqui Jesusiĉquiztan eksñitaĉha. ¹⁹Tjuñiz kattan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiĉha niiz tjaajinta ŝoninacĉtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTIQUI KJONĉHIĉHA

²⁰Jakawenĉtaĉzcuqui nii higer cjita munti wilta watchiĉha. Waaa, kjonĉhi cherchiĉha, ĉep'anacĉquiztanpacha.

²¹Pedruqui Jesusiĉ tuquita chiita taku cjuñzcu cjichiĉha:

—Tjaajiñi Maestro, cherĉza. Amqui tii muntiz quintra chiichamĉha. Jaziqi kjonĉhiĉha.

²²Jesusaqui kjaaziĉha:

—Yoozquiz tjapa kuztan cjee.

²³Weraral cjiwĉha, jakzilta ŝonit nii najwc curquiz, “Curu, tekztan zaraka. Pajk kotquiz luzca”, nuĉ cjican chiyasaĉ niiqui, niĉtapachaĉ curu okasaĉha, ana paysnakasaĉ niiqui, tjapa kuztan cjesaĉ niiqui. ²⁴Jaziqi anĉhucquiz chiyuĉha, ĉhjulumi Yoozquiztan mayizaquiĉ niiqui, tjaataĉ cjequiĉha, Yoozquin tjapa kuztanĉ cjee. ²⁵Niĉaza anĉhucqui ĉhjulorat Yoozquiztan mayisaja, nii orac anĉhucquintra ŝoninacĉ uj pertunaquiĉha. Nekztan anĉhucqui Yooz Ejpqui anĉhucqui ujmi zakaz pertunaquiĉha. ²⁶Anĉhucqui ana ŝoniz uj pertunasaĉ niiqui, niĉaza arajpach Yooz Ejpqui anĉhucqui ujnaca anazakaz pertunasaĉha.

ĉJECT JESUSIĉQUIZ MANTICHI?

²⁷Nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja wilta quejpciĉha niiz tjaajinta ŝoninacĉtan. Jesusaĉ timpluran ojklayan timplu jilirinacĉtanami lii tjaajiñinacĉtanami wajt jilirinacĉtanami jalla ninacaqui Jesusiĉquin tjonĉhiĉha. ²⁸Nekztan pewziĉha:

—ĉJect jilirit am mantichi, tii paazjapajo? ĉJec jilirit am utchi jiliriĉtakaz paazjapajo?

²⁹Jesusaĉ nekztan kjaaziĉha:

—Wejrmĉ jazic anĉhucquiz zakal pewcnaĉha. Anĉhucĉ kjaaztan, wejrmĉ zakal anĉhucĉ pewcĉtac kjaaznaĉha, jec jilirit wejrmĉ utchi, nii. ³⁰Tiil pewcnaĉha anĉhucquiz. ĉJect Juan mantichi, bautisjapajo? Yoozkaya uĉ ŝonej. Jaziĉ kjaazna.

³¹Nekztanac ninacpura ancha ch'aasi kallantichiĉha, tuĉ cjican:

—ĉKjaĉum kjaaznaquejo? “Yooz mantitaĉha”, cjequiĉ niiqui, nekztan “ĉKjaĉtiquiztan anĉhucqui nii Juan ana

criichinčhuctajo?” nuž cječhan tiicni.

³²Učhumqui anapanča chiyi atasacha, “Žoñiž mantitacha”, cjican.

Žoñinacaqui walja nii Juanžquin rispittiquiztan, cjichiča:

—Werara Yooz taku parliñi profetača Juanqui.

Nižtiquiztan nii jilirinacaqui žoñinaca ekskcu, ³³ana kjaazñi atchiča. Ninacaqui chiichiča:

—¿Jaknužukazlan? Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Nižaza wejr ana zakal maznasača, jec jilirit wejr utchi, nii.

ANA ZUM PIYUNANACŽ QUINTU

12 ¹Nekztan Jesusaqui tsjii quintu paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, patruna. Nii žoñiqui uwasa zkala čhjaczhiča. Nekztan pajk uyu pirkichiča nii zkal muytata. Nižaza maz ojt paachiča, uwasa kjaz spjijtzjapa. Nekztan campanturi cherchi torre pirkichiča, zkala itzjapa.

²Nekztan nii patrunaqui zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztan ažkquin ojkchiča. ³Nekztanaqui zkala ricuž timpuž tjontan nii patrunaqui tsjii piyuna cuchanžquichiča, niž partir zkala ricujzjapa. ⁴Nii partira tanzñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna tanžcu kijtchiča. Wjajtchiča. Ana čjulchiz cuchanchiča patrunžquin. ⁵Nekztan nii patrunaqui tsjižtan wilta cuchanžquichiča. Nii partira tanzñi žoñinacaqui nii patrunž piyuna maztan čhajecchiča. Achquiz chjojritchiča. Čhjaawjkatchiča.

⁶Nekztan nii patrunaqui wilta tsjii piyuna cuchanžquichiča. Čhjep wiltiquiziqui piyuna conchiča. Nižta anawali paachiča tsjii kjaž cuchanta piyunanacžquiz. Partiqui wjajttatača. Partiqui contatača.

⁶Iya tsjii želatča nii patrunž k'ay majch. Ultimquiziqui nii patrunaqui k'ay majch cuchanžquichiča, “Wejt majch rispitta cjequičha”, cjican. ⁷Nii partira tanzñi žoñinacazti ninacpora parlassiča tuž cjican, “Tsjii nooj tii majchqui ejpž irinsa tanznasača. Tii zkal yokanaca k'alaž ricujasača. Ojklay tiž conla. Nekztan tsjii nooj učumnacalraž tjappacha tii zkal yokanaca cjequič, jalla”. ⁸Nekztanaqui nii majch tanžcu conchiča. Nekztan nii yokquiztan niž ticzi curpu jwescu, tjojtchiča.

⁹Nekztan Jesusaqui pewcziča: —¿Nii uwasa zkalchiz patrunaqui, čhjulut paačhaja? Wejr cjiwcha, nii patrunaqui tjonaquičha. Nekztan nii partira tanzñi žoñinaca conaquiča. Nekztan niž uwasa zkal yokanaca yekjanacžquiz tjaquičha.

¹⁰Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, čana jaa? Tsjii Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinquiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča. ¹¹Yoozqui nuž cjiskatchiča. Nii cheržcu ancha ispantichinčhumča”.

Nuž cjiča cjijrta Yooz takuqui.

¹²Nekztanaqui nii quintri žoñinacaqui Jesusa tanz pecatča: —Tii quintu wejtnaca quintraž, —cjican.

Nekztan nii žejlñi žoñinaca ekskcu, quintri žoñinacaqui Jesusa ecchiča, ana kjaž cjiscu. Nužquiz ojkchiča.

TASA TJAAS PUNTU

¹³Yekjap fariseo žoñinacaqui Herodes žoñinacžtan cuchanžquitatača, Jesusa pewczñi. Niž chiiquiztan tsjii anazum taku jwes pecatča. ¹⁴Jaziqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan chiiñamčha, žoñinacaž am quintra chiichiž cjenami. Nižaza am taku anaj tsjii tsjii chiichila žoñinacž laycu. Yooztan kamz puntuquiztan werarapan tjaajiñamčha. Jazic tjaajznalla tii puntu. Wejrnacqui César cjita jiliržquiz tas paaz tjaayinčha. ¿Nuž walikazkay už anaž wali cjesaj? ¿Nii tas paaz tjaaz waquizasaya, už anaž waquizasaj, jaa?

¹⁵Jesusaqui ninaca pizc kuzziz zizatčha. Nekztan kjaazičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr ujchiz jwes pecjo? Tsjii paaz zjijca, chertzjapa.

¹⁶Tsjii paaz zjijcchičha. Nekztan Jesusac pewczičha:

—¿Tii paazquiz, jecz yujctaya? ¿Jecz tjuu cjjirtataya?

Ninacaqui kjaazičha:

—César cjita jilirž tjuučha. Niiž yujcčha niiqui.

¹⁷Nekztan Jesusaqui chiichičha.

—Čhjulumi jiliržta cjenauki jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenauki Yoozquiz tjaa.

Nuž čhiitiquiztan ninacaqui ancha ispantichičha.

JACATATZ PUNTU

¹⁸Nekztan yekjap saduceo žoñinacaqui Jesusa chertzni ojkchičha. Jacatatz puntu ana criiñipantačha. Jesusižquin macjatžcu pewczičha:

¹⁹—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učhumnacalta cjjirtkalčha, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niiz tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zals waquizičha, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁰Jaziqiu pakallak jilazullca želatčha. Nii jilir jilaqui zalsičha. Nekztan ticzičha ana ocjalchiz. ²¹Nekztan tsjii taypir jilaqui

naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. Nekztan yekja taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. ²²Tjappach nii pakallak jilazullcanacaqui naa žonatan zalsičha. Nekztan tjappacha ana ocjalchiz ticzičha. Ultimquiziqui naa žonqui ticzinčha. ²³Jaziqiu žoñinaca jacatattanaqui wilta žeti tantanaqui čjakzilta jilž tjun naa žon cjequejo? Pakallakuqui naa žonatan zalsičha.

²⁴Jesusaqui kjaazičha:

—Ančhuca takuqui tsjii kjutñi chiyiñčhucpančha. Ančhucqui Yooz takumi Yooz azimi anapan zizza. ²⁵Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui anaž zals želaquičha. Anaž tjoťjowami turtakanacami zalznaquičha. Arajpach anjilanaca irataž kamaquičha.

²⁶Jacatatz puntuquiztan Moisesaqui liwruquiz cjjirtkalčha. Liichinčhucčha, čana jaa? Tsjii ujsni kalquiztan Yoozqui Moisesquiz paljaychičha, tuž cjican: “Abrahamž Yooztčha wejrtčha. Nižaza Isaacž Yooztčha, nižaza Jacobž Yooztčha”. ²⁷Yooz Ejpqui anačha ticzi žoñž Yoozqui, žejtñi žoñž Yoozqui. Nižtiquiztan ančhuca takuqui ancha tsjii kjutñipankazza.

¿JAKZILTA YOOZ MANTITAT CHEKANAQUI?

²⁸Nekztanaqui žoñinacžtan Jesusižtan ch'aasni nonžcu tsjii judiuž lii tjaajiñi žoñiqui macjatžquichičha. Jesusaž zuma kjaaztiquiztan nii žoñiqui pewczizakazza, tuž cjican: —¿Jakzilta Yooz mantitat chekanaqui?

²⁹Jesusaqui kjaazičha:

—Tii Yooz mantitačha chekanaqui: “Nonžna ančhucqui, Israeli wajtchiz žoñinaca. Tsjan chawjc jiliričha učhum Yoozqui. Ana iya yekja

Yooz žejlča. Yoozqui Jiliripanča.
³⁰Ančhucqui tii ančuca Yoozquiz
 tjapa kuztan sirwaquiča, nižaza
 tjapa animužtanami, nižaza tjapa
 pinsamintužtanami, nižaza tjapa
 aztanami”. Jalla nii Yooz mantitača
 chekanaqui. ³¹Nižtazakaz nii
 jaru tii Yooz mantitac žejlča. Tuž
 cjiča: “Jaknužum persunpachquiz
 okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz
 cjistanča žoñinacžquizimi, ljitum
 mazižtakaz”. Tii pizc mantitanacača
 juc'ant chekanaqui čjul
 mantitanacquiztanami.

³²Nekztan nii judío tjaajiñiqui
 cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, werara
 chiichamča. Am chiitaqui cusača.
 Tsjii Yoozpankaz žejlča; ana iya
 želasača. ³³Tii Yoozquiz sirwispanž
 waquizila, tjapa kuztan, nižaza
 tjapa animužtan, nižaza tjapa
 pinsamintužtan nižaza tjapa aztan.
 Nii jaruqui jaknužum persunpachquiz
 okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz
 cjistanča žoñinacžquizimi, ljitum
 mazižtakaz. Yoozquin ujta wilana
 puntu mantitami nižaza ofrenda tjaaz
 mantitami jalla nii mantitanacžquiztan
 tii pizc Yooz mantitanacača juc'ant
 chekanaqui.

³⁴Nii judío tjaajiñi žoñiqui zuma
 intintazzi razunchiz chiichiča. Nižta
 nayžcu Jesusaqui chiichiča:

—Amqui Yooztan kamz jicz
 cježullača, Yooz mantita žoñi cjisjapa.

Nekztan žoñinacaqui iya pecunchi
 Jesusižquiz pewczñi anaž atatča.

¿CRISTUQUI JECŽ MAJCHTATA?

³⁵Jaziqui Jesusaqui timpluquiz
 tjaajincan, cjichiča:

—Nii judío tjaajiñinacaqui tuž
 cjiča: “Davidž majchkazza Cristuqui”.
 ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo? ³⁶Arajpach

Yooz Espirituqui David chiikatchičha,
 tuž cjan:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz
 cjichiča: ‘Tsji ora wejrqui
 am kjojch koztan am quintri
 žoñinaca t'okskatača. Nii
 oracama wejt žew latu julzna’ ”.

³⁷Jaziqui Davidaqui persunpacha
 cjichiča: “Chawjc jiliriča tiiqui”.
 ¿Nižtiquiztan jaknužt niž chawjc jiliri
 niž majchqui cjesajo? —Nuž cjichiča
 Jesusaqui.

Nii tama žejlñi žoñinacaqui Jesusiž
 taku nonz jutztazziča.

JUDIO LII TJAAJIÑINACA

³⁸Nižaza tjaajincan Jesusaqui
 cjichiča:

—Judío lli tjaajiñinacžquiztan
 cwitazaquiča. Ninacac tol zquitichiz
 ojklaz jutztazñičha. Ninacaqui
 palazquiz tsaanskatzmi rispitskatzmi
 jalla niika pecñičha. ³⁹Ninacaqui ajcz
 kjuyquiz tucquin julz pecñičha. Nižaza
 pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin cjecjis
 pecñičha. ⁴⁰Ninacpacha žewžewanaca
 t'akjiri cjiskatñičha. Nižaza žoñinaca
 incallzjapa ažka Yooztan parlitazoka
 cjiñičha. Jaziqui ninacaž juc'anti
 casticta cjequiča.

OFRENDA PUNTU

⁴¹Nekztan Jesusaqui ofrenda
 tjaaz cajun yujcquin julziča. Nekzi
 žoñinaca paaz uchan cherchiča.
 Yekjap ricachunacaqui muzpa paaz
 utchiča. ⁴²Nekztan tsjaa poris žewqui
 tjončinča. Pizc paazalla utchinča,
 koluculla. ⁴³Jalla nekztanaqui
 Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz
 kjawziča. Nekztan intintiskatchičha:

—Weraral chiyučha, naa poris
 žewqui nii cajunquiz juc'anti utchinča,
 tjapa nii parti žoñinacžquiztan cjen.
⁴⁴Nii parti žoñinacaqui čhjetinta paaz

utchiċha. Naa poris žewzti tjappacha naatan kamñi paaz utchiñċha.

JUDIO TIMPLUŽ PUNTU

13 ¹Nekztan timpluquiztan ulnan tsjii tjaajinta žoñiqui Jesusižquiz paljayċiċha, tuž cjican: —Tjaajiñi Maestro, cheržca. Tii pajk maznacami tii pajk kjuyanacami ancha cusaċha.

²Jaziqiu Jesusaqui niizquiz chiichiċha:

—Tii pajk kjuyanaca cherċha amqui. Wejrqui cjiwċha, tsjii nooj ana zinta tii maznacaqui pirkita želaquiċha. Tjappacha pajlžaž cjequiċha.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³Nekztan Olivos cjita curu ojkchiċha, timpluž zanquiz. Nekzi Jesusac julzi želatċha; ana iya žoñi želatċha. Nekztan Pedružtan, Jacobožtan, Juanžtan, Andrestan, ninacaqui Jesusižquiz pewcziċha, tuž cjican:

⁴—Maznalla wejtnacaquiz. ĆĤjulorat nii amiž chiita wataquejo? ĆIma amiž chiita watan, ĆĤjulunacat wataquejo?

⁵Nekztan Jesusaqui kjaaziċha:

—Anċhucqui persunpachquiz cwitaza, anaċha jecžquizimi incallskata.

⁶Žoñinacaqui wejt tjuu aynakcanž tjonaquiċha, tuž cjican: “Wejrtċha Cristutqui”, Jalla nekztanaqui muzpa žoñinacaqui incallskataquiċha.

⁷Anċhucqui quintunaca nonznaquiċha, quira žejlz quintunaca, ch'ajwa quintunaca. Nekztan anaċha tsucaquiċha anċhucqui. Nižtapanž wataquiċha. Tii muntu tucuzinzqui imaž irjatžquiċha. ⁸Nacionporaž kichjasaquiċha. Wajtporaž kichjasaquiċha. Tjapa kjutñi yokac ċĤjeknaquiċha. Mach'anaca želaquiċha. Žoñipora kichjasaquiċha. Ancha

žoñinaca t'akjsaquiċha tjapa kjutñi. Sufrisnaca uzcakaž kallza. Wiruñac juc'ant sufrisnaca želaquiċha.

⁹Anċhucqui persuna waljaž cwitazaquiċha. Žoñinacaqui anċhuc tanžcu jilirinacžquin ċĤjichaquiċha. Nekztan ajcz kjuyquiz wjajtazakaz cjequiċha anċhucqui. Weriž cjen chawjc jilirž yujcquizimi wajt jilirž yujcquizimi apantitaž cjequiċha. Nekztan wejt puntuquiztan ninacžquiz maznaquiċha anċhucqui. ¹⁰Ima tii muntuž tucuzan, Yooz takuqui tjapa nacionquin maz maztaž cjequiċha.

¹¹ĆĤjulorat anċhucqui jiliržquiz apantita cjeċĤaja, jalla nii ora anaċha eksnaquiċha, Ćkjažt wejr cjeequejo? —cjicanaqui. Nižaza anaċha ancha ċĤjulu chiismi pinsaquiċha anċhucqui. Nii oraqui Yooz anċhucaquiz tjaajznaquiċha, ċĤjul takut chiyaċĤaja, nii. Anċhuca persun pinsita inapankazza. Nii oraqui Yooz Espirituqui anċhucaquiz chiikataquiċha. ¹²Tsjii jilaqui persun jila tarasunaquiċha konkatzjapa. Ejpnacaqui persun maati tarasunaquiċha konkatzjapa. Maatinacami maa ejpž quintra tsijtsnaquiċha konkatzjapa. ¹³Anċhuc weriž cjen tjapa žoñinacaž ċĤjaawjtaž cjequiċha. Jakzilta žoñit ticzcama wejtquiz tjurt'aċĤaja jalla niiqui liwriitaž cjequiċha.

¹⁴Daniel cjita Yooz taku parliñi profetaqui ċĤjirtkalċha, tuž cjican: “Tsjii nooj tsjii juc'ant anawal akñi žoñi želaquiċha”. Jakziquin niiqui ana žejlsalaja, niejuñ želaquiċha tii anawaliqiu. ĆĤjulorat anċhucqui niža cheraċĤaja, nii ora curunacquin atipas waquiziċha tjapa Judea yokquin žejlñinacaqui. Liñi žoñiqui intintazla. ¹⁵Nii kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui ċĤjijwžcu ana kjuya

luzla, čhjulumi chjichi jwesjapa.
 16 Nii zkalquin žejlñi žoñinacaqui ana kjuya quejpla, zquiti apti. 17 Nii timpuquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri cjequiča. 18 Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zak timpuquin tižtanacac tjonla, nii. 19 Tii sufris timpu yekja sufrisnacquiztan juc'anti sufris cjequiča. Tuqui timpuqui Yoozqui tii muntu paachiča. Nekztan jecchuc anapanž tižta sufrisnacac watchiqui. Tekztan najwecchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. 20 Yoozqui anaž tii sufrisnaca tuscatakaquiči niqui, tjapa žoñinacaž ticznaquiča. Yoozqui niž illzta žoñinacž cjen tii sufrisnaca tuscatakaquiča.

21 Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyaquiča: “Chera. Ticjuča Cristuqui”. Yekjapac chiyaquiča: “Nacjuča Cristuqui” cjian. Nuž chiichiž cjenami, anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. 22 Incallñi žoñinacaž tjonaquiča. Tsjii incallñinacaqui: “Cristučha wejrqui”, cjequiča. Yekjapazti: “Yooz taku parliñičha wejrqui”, cjequiča. Ninacaqui walja ispančiuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquiča, Yooz illzta žoñinacami. 23 Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz mazinchiñča. Nižtiquiztan walja cwitazaquiča ančhucqui. Nižta kuzziz cjee.

¿JAKNUŽT CRISTUQUI TJONAQUI?

24 Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča. Nižaza jiižmi anaž iya kjanaquiča. 25 Warawanacami tsewctan tjojsnaquiča. Tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. 26 Jalla nekztanaqui žoñinacaqui

tii tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiž cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonača, walja aztan, ancha ispančiuca. 27 Nekztanaqui tjapa kjutñi nii arajpach Yooz anjilanaacaqui cuchanta cjequiča, weriž illztanaca juntjapžcajo. Tjapa yok tjiyquiztanpacha tjapa arajpach tjiyquiztanpacha juntjapžtaž cjequiča.

28 Ančhucqui tii puntu zizaquiča higuera cjita muntiquiztan. Čhjulatorat nii muntiqui ch'ojñantis cjissaja, jalla nii ora waj kutunz timpu žcatiča. Nužupanž zizza ančhucqui. 29 Jalla nižtapacha tii weriž chiita watan, ančhucqui tuž zizaquiča; tii tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiqui wajillaž tjonaquiča, nii. Nižaza tii muntu tucuzinzqui žcatillača. 30 Weraral cjiwča, tjapa tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui ana ticznaquiča, ima tii weriž chiita watan. 31 Arajpachami yokami tucuzazaquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzazaquiča. Nužupanž cumplisnaquiča.

32 Wejt tjonz tjuñimi wejt tjonz orami anaž jecmi zizasača, anaž nii arajpach Yooz anjilanaacami, anaž Yooz majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

33 Ančhucqui, persuna naazna, cwitaza, Yoozquin mayiza. Čhjulatorat nii tjuñi tjonačhaja, nii ora ana zizza ančhucqui. 34 Jalla tii quintuž iratača wejt tjonz tjuñi. Tsjii žoñiqui ažkquin ojcz tantiichiča. Ima niž kjuyquiztan zarakcan zapa mayni niž piyunanacžquiz langz tjaača. Kjuy cwitiñi žoñžquiz zuma cwitajo mantiča. 35 Nekztan ojczcu, čhjulatorat nii kjuychiz žoñiqui quepačhaja, jalla nii ora, piyunanacaqui ana zizza, niit už zeztan tjonačhaja, niit už chica arama tjonačhaja, niit už kjantat ora tjonačhaja niit už wentan tjonačhaja. Čhjulatorat tjonačhaja, ninacaqui anaž

zizza. Nižtiquiztan piyunanacaqui listuž cjila. ³⁶Jalla nii irata ančhucqui listuž cjee. Tiripintit ančhucāž tjanan tjonasača. ³⁷Wejrqui ančhucquizimi tjapa žoñinacžquizimi chiyuča, listupanča cjee.

¿JAKNUŽUM JESUSA TANAS?

14 ¹Puc majkaz pjaltiča pascu pjjztiquinaqui. Nii orazakaz yekja pjjztaqui kalltiznatča, ana liwaturchiz t'anta lujlz pjjzta. Jalla nii ora timplu jilirinacžtan judio tjaajiñinacžtan palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužum Jesusa incallžcu tanas?

Nižaza nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča.

²Ninacaqui tantižcu, cjichiča:

—Pjjztiquiz anaž tanz waquizasacha.

Žoñinacaqui učhum quintraž cjisnasača.

JESUSIŽ ACHQUIZ ASIITI ALŽTA

³Jesusaqui Betania cjita wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Nii Simonaqui tuquitan mojkchi janchichiz žejlñitača. Nekzi lulan tsjaa maatak žonqui tsjii putillžtan tjonzinča. Nii putillquiz cusa mazk'a ulurchiz asiiti želatča, nardo cjita, ancha jila walurchiz. Nii putillaqui zuma alabastro cjita maztan paatatača. Nekztan naa maatak žonqui putilla kjolžcu Jesusiž achquiz asiiti alsinča. ⁴Yekjap nekž žejlñi žoñinacaqui žawziča. Ninacpora palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii mazk'a ulurchiz asiiti pertejo? ⁵Naalaqui asiiti tuysalani quinsa patac denario cjita paazuñ. Nekztan nii paazqui poris žoñinacžquiz onansalani.

Naaža quintra chutchiča. ⁶Nekztan Jesusaqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui.

Wejtquiziqui walika paachinča. ⁷Poris žoñinacami panž žejlča. Čhjutorami ninacžquiziqui yanapasača. Wejrqui anal ančhucatan tira želača. ⁸Taa žonqui jaknužt payi atčhaja, nii paachinča. Ima wejt curpu tjanan asiitižtan alsinča. ⁹Chekpacha weraral cjiwča, jaksiquinami tjapa kjutñimi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nicju taaža paata parlita cjequiča, taa maatak žon cjuñznajo.

JUDASQUI JESUSA TANKATZ PINSICHIČA

¹⁰Nekztanaqui Judas Iscariotiqui timplu jilirinacžquin palt'i ojkchiča. Jesusiž tuncapan tjaajinta žoñinacžquiztantača Judasqui.

¹¹Judas taku nonžcu jilirinacaqui ancha chipchiča:

—Paaz tjaasača, —cjican.

Nekztanaqui Judasqui tantiichiča, čhjulatorat wali cječhaja, Jesusa tankatzjapa, nii.

PASCU ČHJERI LUJLCHIČA

¹²Pjjzta kallñi tjuñi, ana liwaturžtan t'anta lujlz pjjzta, nii tjuñi judio wajtchiz žoñinacaqui pascu uuza conñiča. Nii noojpacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui ojkž waquiziya, pascu čhjeri luli tjaczjapaya?

¹³Nekztan Jesusaqui pucultan tjaajintanaca cuchanchiča, tuž cjican:

—Wajtquin oka. Nekzi tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luuz kužži. Nii žoñž wirquiz apznaquiča. ¹⁴Jakziquin nii žoñiqui luzačhaja, jalla nicju nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Tjaajiñiqui cjichiča: ¿Jakziquin wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lulasaya? ¿Jaknit nii kjuyajo?”

¹⁵Nekztan nii kjuychiz žoñiqui tseweta

pisuquin tsjii pajk kjuya tjeeznaquiĉha anĉhucaquiz. Nii kjuya listu tjacĉta cjequiĉha. Jalla nicju uĉhumqui ĉhjeri kisaquiĉha. —Nuĉ mantichiĉha Jesusaqui.

¹⁶Nuĉquis nii pucultan tjaajintanacaqui zarakchiĉha. Watja ojkchiĉha. Jesusiĉ chiitacama niĉtapacha watchiĉha. Nekztanaqui pascu ĉhjeri kissiĉha.

¹⁷Tjuĉiĉ kattan Jesusaqui tjonchiĉha tuncapan tjaajintanacĉtan. ¹⁸ĉhjeri lujlcan Jesusaqui chiichiĉha:

—Weraral cjiwĉha, anĉhucaquiztan tsjii wejtta lujlĉiwei wejr tarazunaquiĉha.

¹⁹Ninacaqui nuĉquis llaquita cjissiĉha. Nekztan ninacaqui Jesusiĉquiz pewcziĉha. Tsjiiqui:
—ĉWejr kay? —cjichiĉha.

Tsjiic:

—ĉWejr kay? —cjichizakazza.

²⁰Nekztanac Jesusac kjaaziĉha:
—Tuncapaniĉ anĉhucqui tsjiiqui wejr tarazunaquiĉha. Anziqui niĉha wejtta chica ĉhjeri lujlchi. ²¹Wejrqui tsewctan cuchanĉquita Yooz Źoĉntĉha. Wejr okaĉha, Yooz taku cjiirtacama. Jakziltat wejr tarazunaĉhaja, jalla niiqui juc'anti castictaĉ cjequiĉha. Nii tarazuĉi Źoĉniqui anaj maa pjuchquiztan nastĉhaj niiqui, juc'ant cusaĉ cjitasacĉha.

²²Nekztanaqui ĉhjeri lujlcan, Jesusaqui t'anta tanĉcu Yoozquin gracias cjican chiichiĉha. Nekztan t'anta kjolĉcu, tjaajintanacĉquiz tojziĉha, tuĉ cjican:

—Tanzna. Tii t'antaĉha wejt curpu cuntaqui.

²³Nekztan tsjii wazu tanzicĉha. Yoozquin gracias cjican chiichizakazza. Nekztan ninacĉquiz tjaatan, tjappacha ninacaqui nii wazquiztan licziĉha.

²⁴Jesusaqui chiichiĉha:

—Wejt ljocquiztan cjiĉha tiiqui. Wejt ljocĉtan tsjii ew acta tjuĉta cjequiĉha. Wejt ljocqui tjapa Źoĉinacĉ cuntiquiztan tjawktaĉ cjequiĉha. ²⁵Weraral cjiwĉha, uwas kjaz ana iya licaĉha, ĉhjulatorat Yooz tjapa mantaĉhaja, jalla nii oracama.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJĉI TUCAQUIĉHA

²⁶Tsjii Yooz wirsu itscu ojkchiĉha Olivos cjita curullquin. ²⁷Nekziqui Jesusaqui chiichiĉha:

—Tii weenaqui tjapa anĉhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiĉha. Niĉtapan cjiirta Yooz takuqui cjiĉha:

“Wejr arajpach Yoozqui awatiri conaĉha. Nekztan uuzanacaqui wichansnaquiĉha”.

²⁸Jesusaqui cjichizakazza:

—Nekztan jacatatĉcuqui anĉhuca tuqui okjayaĉha Galilea cjita yokquin

²⁹Nekztan Pedruqui chiichiĉha:
—Tjappacha ana amquin kuzziz cjeĉhani. Wejrqui ana wira niĉta cjesaĉha.

³⁰Jesusaqui kjaaziĉha:

—Weraral cjiwĉha, tii weenpacha amqui ana wejr pajĉi tucaquiĉha, Ima wallpaĉ pizc wiltaĉ kjawan, amqui ĉhjep wilta wejr ana pajĉim chiyaquiĉha.

³¹Pedruqui juc'anti tjurt'ichiĉha, tuĉ cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasaĉha. Anapan amquiztanac zarakasaĉha.

Tjapa nii tjaajintanacaqui niĉtapacha tjurt'ichiĉha.

JESUSAQUI YOOZTAN PARLICHICHĉHA

³²Nekztan Getsemanĉ cjita yokquin ojkchiĉha. Nicju Jesusaqui niĉĉ tjaajinta Źoĉinacĉquiz chiichiĉha:

—Tekzi julzna. Wejrqui Yooztan parli okača.

³³Nekztan Pedružtan Jacobžtan Juanžtan chjitchičha. Jesusaqui walja llaquita kuzziz turwaysičha. ³⁴Niiž tjaajintanacžquiz paljaychičha:

—Wejt kuzqui ancha llaquita, ticzucacha. Ančhucqui tekzi žela. Wilazaquičha; anača tjaajiquičha.

³⁵Nekztan tsjii koluc tuquinalla ojkchičha Jesusaqui. Yokquizkaz tuzi t'okzičha. Yoozquiztan mayizichičha, tuž cjan:

—Tii juc'ant sufris timpu anal wats pecučha. Tii sufrisquiztan liwrychucažlaj niiqui, amquič liwryyalla.

³⁶Tira maycan cjichičha:

—Yooz Ejp, amqui čhjulumpankam atasača. Tii sufrisnacquiztan liwryyalla. Pero anal wejt kuzcama paaz pecučha. Jaknužt am kuz amtičhaj niiqui, jalla nuž am munañpaj cjila.

³⁷Nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichičha. Tjajchi zalchičha. Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichičha:

—¿Simona, amquim tjajya?

³⁸¿Anam tsjii orami wilazi atya? Wilaza. Yoozquiztan mayiza, ana ujquiz tjojtzjapa. Ančhucqui ancha kuztanča. Pero ančuca curpuzti anaž awantasača.

³⁹Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchičha. Tuquiqui jaknužt parličhaja, nižtazaka parličhica. ⁴⁰Wilta tjaajintanacžquin quejpžquichičha. Wilta tjajchi zalchičha. Ancha tjaji atipskatchičha. Ninacaqui Jesusižquiz ana kjaazni atchičha.

⁴¹Jalla nekztan Jesusac čhjep wilta ojkžcu quejpžquichičha. Nekztan chiichičha:

—Jaziqui tjajchinčhucča, ančhucqui, nižaza jeežinčhucča. Nužkaz.

Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz tankattal cjeečha. Nii ora anziqui irjatžquichičha. ⁴²Žaazna. Ojkla. Cheržna. Wejr tarazuñi žoñiqui nii nacjuž tjonča.

JESUSAQUI TANTATAČHA

⁴³Nii ora Jesusaž nuž chiyan, tsjiiqui tuncapan tjaajinta žoñinacžquiztan tjonchičha, Judas cjita. Tama žoñinacaqui Judastan tjonchičha pajk cuchillunacchiz, nižaza wajtz carotinacchiz. Timplu chawjc jilirinacžtan judfo lii tjaajiñinacžtan wajt jilirinacžtan nincaž cuchanžquita tjonchičha. ⁴⁴Tuquitan nii tankatni Judasqui kazzičha Jesusa tankatzjapa. Nuž kazcu, cjichičha:

—Tsji žoñil chjulznača. Niiž niic cjequičha. Nekztan zuma tanžcu chjichaquičha.

⁴⁵Nii ora Judasqui Jesusižquiz macjatchičha:

—Tjaajiñi Maestro, —cjan.

Nekztan nii chjulzičha. ⁴⁶Nekztan žoñinacaqui Jesusa tanchičha, preso chjitzjapa. ⁴⁷Tsjii nekz tsjitchi žoñiqui pajk cuchillu jwessičha. Jalla nekztan tsjan chawjc jilirž piyuna chjojritchičha. Tsji cjuñi pootžcu apakchičha.

⁴⁸Nekztan Jesusac chiichičha:

—Ančhucqui cuchillunacžtan carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, tsji tjañi cjes, nižtažtakaz. ⁴⁹Zapuru ančhucaltan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Wira ana wejr tanchinčhucča. Pero anziqui jaknužt Yooz taku chičhaja, nužupanž cumplita cjila.

⁵⁰Nekztanaqui tjapa nii tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanzičha. Jesusa zinalla eclichičha.

⁵¹Tsjii tjowaqui Jesusa apzičha, tsji zquiti irzi. Nii tjowac tantazakaztača.

⁵²Nekztan nii zquti cutžcu, k'alapacha tsucaña atipchiča.

**JESUSA CHAWJC
JILIRINACŽQUIN CHJICHTA**

⁵³Nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača timplu tsjan chawjc jilirž kjuya. Nekziqui timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judio lii tjaajinacžtan ajczitača. ⁵⁴Pedruqui ažquiztan apziča, chawjc jilirž kjuy patio luzcama. Nii patiuquiz zultatunacžtan julzi želatča, uj latuquiz kutuncan.

⁵⁵Kjuyquiziqui timplu jilirinacaqui tjapa jiliri mazinacžtan Jesusiž quintra chiiñi žoñi kjuratča, Jesusa conta cjisjapa. Ana zinta uj wajtchiča.

⁵⁶Muzpa tama žoñinacaqui Jesusiž quintra toscara chiichiča. Pero ninacž toscar takuqui anaž wira casatča.

⁵⁷Yekjap žoñinacaqui tsjtsu toscara chiichiča, tuž cjican:

⁵⁸—Wejr nonziñča, tii žoñi tuž chiiñi, “Tii žoñiž kjuyta timplu pajlznača. Nekztan čjep majquiztan yekja timplu kjuyača, ana žoñiž kjuyta”. Nuž chiiñi nonzinča wejrqui.

⁵⁹Anaž nižtami žoñinacž takuc casatča. ⁶⁰Ultimquiziqui nii timplu chawjc jiliriqui tsjtsiča žoñinacž taypiquiz. Jesusižquiz pewcziča:

—¿Anam kjaazni at, kjažtatajo? ¿Kjaž cjican am quintra chii tii žoñinacajo?

⁶¹Jesusaqui ana čhulu tawkžcu, želatča, ana kjaaziča. Nekztan nii tsjan chawjc jiliriqui wilta pewcziča:

—¿Amqui Cristumkaya? ¿Arajpach Yooz Machimkaya?

⁶²Jesusaqui kjaaziča:

—Jesalla. Wejrčta Cristutqui.

Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii nooj ančhucqui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yooz latuquiz julzi. Nekztan arajpachquiztan tsjirquiz tjonača.

⁶³Nižta chiiquiztan nii timplu chawjc jiliriqui niž zquti wjajrzinchiča, žawjchi tjeezjapa. Nekztan cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan iya quintra chiiñi žoñi pecasajo? ⁶⁴Ančhucqui nonzinčhucča. Tiiž takuqui Yooz quintrača. Ana walipanča. ¿Čhjulučhum paaqui, kjažum cjeequi? ¿Tantiyalla?

Nekztan tjappacha quintra chiichiča:

—Tii žoñi contaj cjila, —cjican.

⁶⁵Nekztan yekjapaqui Jesusižquiz llawsiztan tjujtchiča, wjajtchizakazza. Nekztan niž yujc pañžtan tjožinžcu, cjichiča:

—iPajalla, jaziqi! ¿Ject am wjajtchejo?

Nižaza zultatunacaqui Jesusiž yujcquiz čhajcziča.

**PEDRUQUI JESUSA ANA
PAJŃI TUCCHIČA**

⁶⁶Nii ora Pedruqui kjuy patiuquiz želatča. Nekzi tsjaa žonqui tjonchinča. Naa žonqui timplu tsjan chawjc jilirž piyunitača. ⁶⁷Pedruz uj latuquiz kutnan, cherchinča. Nekztan paljaychinča:

—Amqui nii Nazaret wajtchiz žoñžtan chica ojklayñamla, nii Jesusižtan.

⁶⁸Pedruqui Jesusa ana pajni chiichiča:

—Nii žoñi anal pajuča. Am takumi anal intintuča.

Nuž chiižcu, zancu ulanchiča.

⁶⁹Nicju naa žonqui wilta cherchinzakazza. Nii žejlñi žoñinacžquiz maazinča, tuž cjican:

—Tii žoñiča ninacžtan chica ojklayñi.

⁷⁰Pedruqui wilta Jesusa ana pajni chiichiča. Nekztan tsjii upaquiztan

nii žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz
cjichizakazza:

—Chekapan amqui ninacžtan chica
ojklayñi žoñimla. Amqui Galilea
wajtchiz žoñimla. Nii žoñinacž irataž
chiiñamla.

⁷¹Nekztan Pedruqui juramintužtan
chiichiča, tuž cjican:

—Wejr toscara chiichinžlaj niiqui,
Yooziž castictal cjila. Tii amiž chiita
žoñi ana wira pajuča.

⁷²Pizcquizic nii orapacha tsjii
wallpaqui kjawchiča. Nekztanaqui
Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñziča.
Tuž mazinchitača, “Ima wallpaž pizc
wilitaž kjawan, amqui čhjep wilita wejr
ana pajñim tucaquiča”. Nekztanaqui
Pedruqui nii cjuñzcu, ancha llaquita
cjissiča. Nekztan ancha kaachiča.

JESUSA PILATUŽQUIN CHJICHTA

15 ¹Kjantati timplu chawjc
jilirinacžtan wajt jilirinacžtan
judío lii tjaajñinacžtan tjappacha
jilirinacžtan ajczitača. Nekztan Jesusa
čhejlžcu Pilato jiliržquin chjitchiča.
Nekztan niizquiz intirjichiča.

²Nekztan Pilatuqui pewcziča:

—¿Am judionacž chawjc jilirimya?
Jesusaqui kjaaziča:

—Nužupanzača, amiž chiitacama.

³Nekztan nii timplu jilirinacaqui
Jesusiž quintra čhjultaki tjojtunchiča.

⁴Pilatuqui pewczizakazza:

—¿Kjažtiquiztan am ana kjaazñi atjo?
Tjapamanaž am quintra chiila, pero.

⁵Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu
želatča. Nužquiz Pilatuqui ana iya
čhjulumu chiižni atchiča.

ŽOÑINACAQUI JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČA

⁶Pilatuqui pascu pjijztiquiz tsjii
piriz žoñi cutzñipantača žoñinacaž
chiitacama. ⁷Carsilquiz tsjii kjažultan

gobierno quintri žoñinacaž chawjcta
želatča. Barrabás cjita ujchiz žoñi
carsilquiz chawjctazakaztača.
Revolucionquiz žoñi conchiča
Barrabás cjita žoñiqui. ⁸Jaziqui
žoñinacaqui Pilatu pewczni tjonchiča,
tuž cjican:

—Wejtnacalta tsjii žoñi cutžinalla.
Tuquitanpacha nuž cutzñampanla
amqui.

⁹Pilatuqui kjaaziča:

—¿Ančhucqui pecya, tii judionacž
chawjc jiliri cutzta cjisjapajo?

¹⁰Jesusa čjaawjcu, nii timplu
jilirinacaqui Pilatužquiz intirjichiča;
nii zizziča Pilatuqui. ¹¹Nekztan
nii timplu jilirinacaqui Jesusiž
quintra žoñinaca aptjapchiča.
Nekztan žoñinacaqui maychiča,
Barrabaspankaz cutzta cjisjapa.

¹²Pilatuqui wilita pewcziča:

—¿Tiizti? ¿Jaknužt wejr paaj cjii
ančhucjo? Ančhucqui tii judionacž
jiliriča cjinčucla.

¹³Nii žoñinacaqui kjawchiča:

—iTi žoñi conzna! iCruzquiz
ch'awczna!

¹⁴Nekztan Pilatuqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan, čhjul uj paachit
teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—iCruzquiz ch'awczna!

¹⁵Pilatuqui nužquiz žoñinacž kuz
wali cjisjapa Barrabás cutziča.

Jesusa cusa wjajtkatžcuqui, Pilatuqui
zultatunacžquiz intirjichiča, cruzquiz
ch'aweta cjisjapa.

¹⁶Nekztan nii zultatunacaqui jilirž
kjuy patiuquin Jesusa chjitchiča.
Nekzi parti zultatunaca ajcnajo
kjawziča. ¹⁷Nekztan Jesusižquiz tsjii
morat zquiti tjtuziča. Nižaza tsjii
ch'apirar pillu irata nižtižtan Jesusiž
achquiz scarzinchiča. ¹⁸Nekztan
ararcen kjawchiča:

—iViva tii judío nacionž chawjc jiliri!
—cjican.

¹⁹Nekztan tsjii paržtan Jesusiž achquiz t'etkatchičha; llawsižtan tjujtchičha; rispittažoka quillsičha.

²⁰Nekztan burla paažcuqui Jesusižquiztan nii morat zquiti chjojčžinchičha. Niž persun zquiti tjutzičha. Nekztanaqui Jesusa chjitchičha cruzquiz ch'awczjapa.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTATAČHA

²¹Tsjii Cirene wajtchiz žoñi želatčha, Simón cjita. Pucultan žoñž ejptačha niiqui, Rufo, nižaza Alejandruž ejp. Jochquiztan kajčžcatčha. Nekz watan mantichičha, Jesusiž cruza kužajo. Nužquiz uytissičha.

²²Nekztan Jesusaqui Golgota yokquin chjichtatačha. Golgota cjitaqui tuž cjičha: “Ach Tsjij Yokačha”.

²³Nekztan Jesusižquiz vinu mirržtan t'ajžta tirinchičha. Jesusazti ana licz pecchičha. ²⁴Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczcu, sultatunacaqui zurtiychičha niž zquitinaca tanzjapa, jakzilta sultatut nii zquiti tanznačhaja, nii zizjapa.

²⁵Wenzlaka Jesusaqui cruzquiz ch'awctatačha. ²⁶Kjažtiquiztan tii žoñi cruzquiz ch'awctatažlaja, niiqui cjjirchičha tsjii tawliquiz, tuž cjican: “Tiiqui judionacž chawjc jiliričha”.

²⁷Jesusižtan chicapacha tsjii pucultan tjañinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztačha, tsjiic žew kjuttan tsjiic zkar kjuttan. ²⁸Nužupan tuquitan cjjirta Yooz taku cjičha. Nii Yooz taku tuž cjičha: “Ujchiz žoñinacžtan chica uchtačha”. Nužquiz nii Yooz takuqui cumplissičha.

²⁹Žoñinacaqui nekz watcan acha wewczinchičha; ancha žawjchi, tuž cjican:

—iAaj! Amqui timplu pajltasačha. Nekztan čhjep majquiziqui wilta kjuytasačha, jalla nuž cjichamčha, žana jaa? ³⁰Jaziqui persunpacha am cruzquiztan zarakalla. Persunpacha liwriyalla amqui.

³¹Nižaza nii timplu chawjc jilirinacžtan judío tjaajiñinacžtan parlassičha, Jesusa iñarcan, tuž cjican:

—Yekjapanacžquiz liwriichičha tiiqui. Persunpachazti anaž liwrii atčha. ³²Cristužlaj niiqui, Israel nacionž chawjc jilirižlaj niiqui, persunpachaj cruzquiztan apaksum, chjijwžquila. Nekz criyaquiž učhumqui.

Žoñinacaqui Jesusa iñarchičha. Niižtan chica ch'awcta žoñimi iñarchizakazza.

JESUSAQUI TICZIČHA

³³Taypurquiztan tjapa nii yokac zumchi cjissičha, majñakak oracama.

³⁴Nii ora Jesusaqui tjapa aztan kjawchičha:

—Eloi, Eloi žlama sabactani? —Tii takuqui cjičha: “Wejt Yooz, wejt Yooz čkjažtiquiztan wejr ecchamtajo?”

³⁵Yekjap nekz žejlñinacaqui nii taku nonžcu cjičhičha:

—Nonžna. Elías kjawža tiiqui, nii tuquitan Yooz taku parliñi profetaqui.

³⁶Tsjiiqui ninacžquiztan zajtchičha. Nekztan tsjii esponja cjita kjaz licñiquiz jar vinu licskatchičha. Nekztan quejpžcu tsjii parquiz tsjijpchi Jesusižquiz macjatskatchičha nii jar vinu ch'umznajo. Nekztan nii žoñiqui parti žoñinacžquiz chiichičha:

—Tjewžla učhumqui. Jaknužukat Eliasac cruzquiztan apaki tjonačhani, niž chekžla.

³⁷Jesusaqui juc'anti kjawchičha. Nužquiz ticzičha. ³⁸Nii oraqui pajk timplu pañu juystokaz chicatquiz wjajrsičha, tsewctan kozzuc. ³⁹Nii

romanž sultatunacž jiliriqúi Jesusiž yujc kjuttan želatča. Tjappacha niíž wattanaca cheržcu cjichiča:

—Chekapan Yooz Majchtakalča tii žoñiqúi.

⁴⁰Nižaza tsjii kjažultan

maatakanacaqui ažquiztan chekziča. Nii maatakanacaqui tinacatača: María cjititača, Magdalena wajtchiz žonqui. Nekztan María cjitizakaztača, Josež maa, nižaza Jacobž maa (lajktača Jacoboqui). Nekztan Salomé cjititača. ⁴¹Nii maatakanacaqui Jesusa apzitača, nižaza yanapchitača, Jesusa Galilea yokaran ojklayan nii ora. Nekztan ninacaqui Jesusižtan chica Jerusalenquin tjonchiča. Nii cruzaž nekziqúi muzpa maatakanaca želatča.

JESUSAQUI TJATŽTATAČHA

⁴²Nii noojiqui pjijzta tjacz tjuñitača. Jeejz tjuñi ispirazakaztača.

⁴³Nižtiquiztan tjuñiž kattan tsjii José cjita Arimatea wajtchiz žoñiqúi walja tjup kuzziz Pilatužquin ojkičiča. Nekztan Jesusiž curpu maychiča. Walja rispitta jiliritača nii Josiqui. Yooz tjapa mantiz timpu tjewznatača.

⁴⁴Niž tjontiquiztan, Pilatuqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažt waj ticzi cjesajo?

Nekztan zultatž jiliri kjawziča, nii pewczjapa. ⁴⁵Nii zultatž jiliriqúi kjaaziča:

—Jesalla, ticziča, —cjican.

Nekztan Pilatuqui Jesusiž curpu chjitzjapa permiso tjaachiča José cjita žoñžquiz:

—Nižtaqui niíž curpu chjichalla, —cjican.

⁴⁶Nekztan Josiqui zuma chiw pañu kjaychiča. Jesusiž curpu chjijunžcu nii pañquiz tejlziča. Nekztan tsjii sipulturniž majkziča. Nii sipulturaqui pajk mazquiz pjettatača.

Nii sipulturniž zana tsjii pajk maztan pjucziča. ⁴⁷Pucultan maatakanacaqui Jesusiž curpu tjatni cherchiča. Tsjaaqui María Magdalena cjititača. Tsjaac María cjitizakaztača, yekja Josiž maa.

JESUSAQUI JACATATČHIČHA

16 ¹Judionacž jeejz tjuñi jakatažu María Magdalenatan Jacobž maa Mariatan Salomatan, nii čhjepultan maatakanacaqui cusa ulurchiz asiiti kjaychiča, Jesusiž ticzi curpu tjajlinzjapa. ²Ancha wentan ninacaqui sipultura cheržni ojkičiča tjuñiž tewctanalla.

³Sipultura ojkan ninacpora parlasiča tuž cjican:

—¿Jequit učumtaqui cjetžinaquejo? ¿Nii pjuczta pajk mazjo?

⁴Nekztan irantižcu, nii pajk pjuczta mazquiz cjetžta cherziča. ⁵Sipultura luzcu, žew latu kjuyltan tsjii tol chiw zquitchiz tjowa julzi cherchiča. Nužquiz nii maatakanacaqui ancha tsucchiča. ⁶Nii tjowaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anaž tsuca maataka. Ančhucqui Jesusaž kjurča, nii cruzquiz ch'aweta žoñi. Niiqui jacatatchiča jaziqui. Anača tekzi. Cherznalla. Tii sipulturniž ana žejlča.

⁷Jazic ančhucqui oka. Niíž tjaajinta žoñinacžquin mazca. Pedružquizimi zaka mazna. Tuž cjican ančhuc maznaquiča: “Jesusaqui ančhuc tuqui okjayaquiča Galilea cjita yokquin. Nekzi Jesusižtan zalaquiča ančhucqui. Jaknužt tuquitan chiižinchipančhaja, jalla nužuča”.

⁸Nekztanaqui nii maatakanacaqui sipulturnižquiztan ulanžcu, zati pariju quejpciča, tsucaña chjekincan. Tsucaña ana čhjulumu chiyi atchiča jecžquizimi.

**JESUSAQUI MARIA
MAGDALENAQUIZ PARIZICHIČHA**

⁹Jesusaqui kjantatilla jacatatžcuqui primiraqui María Magdalenaquiz parizichiča. Tuquitan Jesusaqui naaquiztan pakallaku zajranaca chjatkatchitača. ¹⁰Naa žonqui Jesusiž mazináčquin mazñi ojkchinča. Ninacaqui llaquita želatča, kaacan.

¹¹Nekztan mazzinča:

—Jesusaqui jacatatchiča. Wejrqui nii cherchinča, —cjican.

Nii nonžcu nii tjaajinta žoñinacaqui ana criichiča. Inapanka chiitažoka naychiča.

¹²Wiruñaquei pucultan tjaajinta žoñinacaž wajtquiztan okan, Jesusaqui parizichizakazza, tsjemata cjissi.

¹³Nekztan quejpžcu, nii pucultanaqui parti tjaajintanáčquiz mazziča. Nii mazta ana zakaz criichiča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHIČHA

¹⁴Wiruñaquei Jesusaqui nii tuncamani tjaajinta žoñináčquiz parizichiča, čhjeri lulan. Ninacaqui jacatatta maztaqui ana criichiča. Nekztan nináč ana criiñi kuzziz cjen nináčquiz iwjt'ichiča Jesusaqui.

¹⁵Nižaza Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Jazic ančhucqui okaquiča tjapa kjutñi tii muntu intiru. Tjapa žoñináčquizimi liwriiñi taku paljayaquiča. ¹⁶Jakziltat tii taku criiçhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča; nižaza bautista cjequiča. Jakziltat tii taku ana criiçhaj niiqui, ancha castictaž cjequiča. ¹⁷Yooz taku criichinacaqui tii milajrunaca paaquiča. Wejt tjuuquiz zajranaca chjatkataquiča. Yekja takunaca chiyaquiča. ¹⁸Zkora tanžcu zkoržquiz ana chjojrichtaž cjequiča. Tsjii veneno licžcu, ana ticznaquiča. Kjaržtan lanžcu, laa žoñinaca čhjetnaquiča. Nižta paaquiča Yooz taku criichi žoñinacaqui.

**JESUSAQUI ARAJPACHA
OJKCHIČHA**

¹⁹Nii taku chiižcu chawjc jilir Jesusaqui arajpacha ojkchiča. Nekzi Yooz žew latuquiz julziča. ²⁰Nekztanaqui nii tjaajinta žoñinacaqui ulanžcu, tjapa kjutñi Yooz liwriiñi taku paljaychiča. Chawjc jiliripanča Jesucristuqui. Jalla niiča nináčquiz yanapñiqui. Nii Yooz aztan paata milajrunacaqui tuž cjiča: “Tii Yooz takuqui werarapanča”. Nužupanž cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN

SAN LUCAS

1 ¹⁻²Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiŕŕcuča, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha jaknužt watčhaja, jalla niiqui ana tjatziča cherchi žoñinacaqui. Nii cherchi žoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchiča. Nižaza yekja žoñinacžquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaž žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiŕchiča niž jaru niž jaru. ³Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewczinča jaknužt Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha watčhaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewczu wejrqui pinsichinča Jesucristuž puntuquiztan cjiŕŕzjapazakaz niž jaru niž jaru. “Jalla niic waliž cjesača”, cjican pinsichinča wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiŕŕcuča, ⁴Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAŽ NASTAQUI

⁵Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchiča. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqui mantiñitača. Nižaza Zacarías cjita timplu cwitiñi žoñi želatča. Niiqui Abías cjita t'akquiztantača. Niiž tjun cjititača Elisabet. Ninacaqui Aarón cjita tuquita atchi epžquiztan tjonñitača.

⁶Nii pucultan lucutiñ žoñiqui Yooz yujquiziqui zuma kamañchiztača. Yooz Epiž mantitacama kamñitača. Jalla nuž kaman ana čjul ujmi ninacž quintra tjeezñi atasacha jecmi. ⁷Ninacaqui ana zinta majchchiztača. Elisabet cjitiqui ana wira matiñtača. Nii oraqui pucultan lucutiñi chawc chawcwatača.

⁸Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatča, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooz sirwatča timpluquiz. ⁹Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii žoñi inzinzu tjaazñi illžñipantakalča. Nekztan Zacarižquiz illziča. Jalla nuž illztaž cjen Zacariasqui Yooz timpluquiz luzziča, inzinzu tjaazñi. ¹⁰Jalla nii inzinzu tjaazñi oraqui tama žoñinacaqui Yoozquin mayizican želatča timplu zancu. ¹¹Jalla nekztanaqui tsjii Yooz anjilaqui Zacarižquiz parisquichiča timpluquiz. Nii anjilaqui inzinzu altarž žew latuquiz tsijtsiča. ¹²Anjila cherzcu Zacariasqui kuz turwaysi cjissiča, ancha tsucchiča. ¹³Anjilaqui cjichiča:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozqui amiž mayizitaqui nonziča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui am Elisabet cjiti tjunaquiz lucmajch wawaž

majtkataquiča. Jalla nuž majttan am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequiča. ¹⁴⁻¹⁵Jalla nii am majchqui walja pajk jiliriž cjequiča Yooz Ejpž yujcquiziqui. Jalla nii majttiquiztanaqui, amqui cuntintum cjequiča, walja chipsnaquiča. Nižaza walja zoñinacami chipsnaquiča, am tjunaž majttiquiztanaqui. Am majchqui vinumi awarintimi ana licaquiča. Ima maa pjuchquiztan ulnan Yooz Espíritu Santuqui am majch kuzquiz luzaquiča. ¹⁶Am majchqui walja Israel wajtchiz zoñinaca Yooz Ejpžquin wilita sirwizkataquiča. ¹⁷Nižaza am majchqui ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquiča, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayni profeta želatča, Elías cjita. Yooz Espíritu Santuqui nii Eliasquiz Yooziž tjaata taku paljayskatchiča. Jalla nii tjaata taku paljaychiča Eliasqui, ana ekscu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nižtapacha Yooz Espíritu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata taku paljayskataquiča. Niiž paljaytiquiztan ejpžtanami maatinacžtanami wilita zumanskataquiča. Nižaza am majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamni zoñinacami Yooz kuzcama kamni cjisnaquiča. Jalla nižtiquiztan Israel wajtchiz zoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquiča. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquiča, Yooz Majch zuma risiwt'isjapa. —Jalla nuž Zacarižquiz paljaychiča nii Yooz anjilaqui.

¹⁸Nekztan Zacariasqui anjilžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultim werara amiž chiitajo?
¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc žoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñtča. Yoozqui wejr mantižquiča amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquiča, am maati majtzcama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

²¹Zacarias timplu kjuyltan ažka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtiquiztan tjewzni zoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Žoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarias ulanžquizcama. ²²Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichiča. Pero ana jaknužt chii atchiča. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlñi zoñinacaqui ispantichiča. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani”, jalla nuž cjeyasiča. Upa cjissiz cjen Zacariasqui zoñinacžquiz kjaržtan paljaychiča.

²³Tsjii kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiča. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkcchiča. ²⁴Wiruñaqi niž Elisabet cjiti tjunqui ica cjissinča. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jiiz kjuyaran želatča. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinča. Naaqui persun kuzquiz pinsichinča tuž cjican: ²⁵“Yooz Jiliriqui wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchiča. Jaziqiu zoñinacaqui anaž iya wejr iñarasača”.

JESUCRISTUŽ NASTAQUI MAZINTAČHA

²⁶Nekztanaqui sojta jiizquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanžquichiča Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatča María cjiti. David cjita

atchi ejpžquiztan tjoninča. Mariiqui José cjita žonžtan kazzintača zalzjapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanžquichiča. ²⁸Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamča amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachača. Yoozqui tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquiča. —Jalla nuž tsaanchiča anjilaqui.

²⁹Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasača, cjican. ³⁰Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichiča:

—María, ana tsucaquič amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquiča. ³¹Jalla nižtquiztan amqui icaquiča. Lucmajch wawchizim cjequiča. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequiča. ³²Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriz cjequiča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niž Majchquiz pajk mantiči cjiskataquiča, Israel wajtchiz žoninacžjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantičiqui. Jalla nižta pajk mantiči cjequiča am majchqui. ³³Israel wajtchiz žoninaca wiñayaž mantaquiča. Niiž mantitaqui wiñayaž želaquiča. Anaž tucuzinznašača. —Nuž paljaychiča anjilaqui.

³⁴Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican: —Yooz Espiritu Santuqui amquiz tjonznaquiča. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niž aztan tsjirižtakaz weezcaquiča am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espiritu Santuqui am t'icznaquiča. Jalla nižtquiztan

nii am maatiqui juc'ant zuma ligitum kamañchiz cjequiča. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjitiqui ickatchitača, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoninacaqui Elisabet puntuquiztan cjinčača: “Naa žonča ana matiñqui” cjicanaqui. Jaziqui sojta jizkaz icchinča.

³⁷Yoozqui čhjulumpankaz paasača. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

³⁸Nekztanaqui Mariiqui cjichinča: —Wejrqui Yooz Jiliriz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojckichiča.

MARIAŽ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojckinča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰Jalla ničju Zacarías kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča.

⁴¹Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuył cjenpacha kissiča. Nekztanaqui nii oraqui Espiritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzziča nižaza chiikatchiča.

⁴²Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachiča. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila.

⁴³¿Kjažtquiztan taa arajpach Jilirž maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal waquisuča. ⁴⁴Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissiča.

⁴⁵Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquiča, jalla nii criichamča. Jalla nižtquiztan zuma cuntintum cjequiča. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶Nekztanaqui Mariiqui chiichinča, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jiliriz honoral waytača. ⁴⁷Wejt Liwriiñi Yooziž cjen, wejt kuzmi ančaž chipča. ⁴⁸⁻⁴⁹Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquiz cjuñžquichiča. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziča. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachiča. Tekztan nawjchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquiča: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiča’, cjian. Werar Yoozqui jeczquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰Yoozqui tjapa niizquin rispitiñi žoñinaczquiz okzñipanča, watay wata okzñipanča. ⁵¹Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacz pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵²Walja azziz jilirinaca jwessa ninacz puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatča. ⁵³Nižaza jakziltat ana cusasanaczchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinaczquiz walja cusasanaca tjaaquiča Yoozqui. Antiz ricachunzcazi laachi kjarquiz ana čhjulchiz quejpkataquiča. ⁵⁴⁻⁵⁵Nižaza Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnaczquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinaczquizimi, jalla ninaczquizimi taku tjaachiča, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu Yoozqui walja yanapča Israel wajtchiz Yooz sirwiñi žoñinaczquin, ninaca ana tjatsñiča”.

Jalla nuž chiichinča Mariiqui.

⁵⁶Tsjii čhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinča. Nekztan quejpcchinča naaža persun kjuja.

JUAN BAUTISTAŽ NASTA

⁵⁷Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz anča zuma favora paachiča. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonžni ojkičiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui anča cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača. ⁵⁹Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkičiča wawa chimpus cuztrumpi paakatzjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatča, Zacarias cjican. ⁶⁰Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cjequiča.

⁶¹Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlča.

⁶²Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewcziča, čhjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³Ejpqui tsjii maychiča, tjuu cjiyrzjapa. Nekztanaqui cjiyrchiča, tuž cjican: “Wejt maatiqui Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha ispantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴Nii orapacha Zacariasqui wila chiiñi cjissiča. Jalla nuž wila chii atcan, Yooz honora paljaychiča. ⁶⁵Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchiča. Tjapa kjutni nii Judea yokaran nii quintu ojkičiča. ⁶⁶Tjappacha nii quintu zizni žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča: “¿Tii uzaqui čhjulul cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷Nekztanaqui Yooz Espírítu Santuqui Zacariizquiz chiikatchiicha. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata takucama paljaychiicha, tuž cjican:

⁶⁸“Yooz Jiliri honorchiz cjlalla. Niiča Israel žoñinacž Yoozqui. Učhum Yoozqui niiz mantitacama kamñi žoñinacžquin cjuñziča. Jaziqi liwriita cjequiča učhumqui. ⁶⁹Yoozqui walja azziz Liwriini cuchanžquichiča, učhumnacaquiz. Davidž majch maatinacžquiztanpacha majttača nii Liwriiniqui. David cjitaqui Yooz mantitacama kamñitača. ⁷⁰Tuqui timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachiča. Yooz taku paljayni žoñinacaqui niiz jaru niiz jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹Nii maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učhum quintra žoñinacžquiztanami, učhum chjaawjkatñi žoñinacžquiztanami’. ⁷²Yooz Ejpqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: ‘Wejrqui ančucaquiz tira okzničča. Weriž zuma tjaata taku anal tjatsnača’. ⁷³Nižaza Yooz Ejpqui učhum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachiča, nijapami učhumjapami. ⁷⁴Učhum quintra žoñinacžquiztanami liwriitanaqui, učhumqui ana eksu Yoozquin sirwasača. ⁷⁵Nižaza učhumqui Yooz kuzcamakaz zuma litituma kamaquiča. Jalla nuž kamcan

učhumqui Yooz sirwaquiča ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoñinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoñinacž ujnacami pertunta cječhaja, jalla nii intintiskataquiča. Žoñinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuž intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸Yoozqui učhum ancha okzniž cjen učhum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriini cuchanžquichiča, učhum kuzquiz tjuñžtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹Jalla nii Liwriiniqui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamañ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamñi žoñinacžquizimi, ticzquiztan eksni žoñinacžquizimi. Nižaza nii Liwriiniqui učhum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učhumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz niiz obra tjeezcama.

JESUCRISTUŽ NASTA

2 ¹Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliriqui mantichiča, tuž cjican: —Tjappacha žoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

²Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchičha. ³Nekztanaqui tjapa žoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴Jalla nuž cjen José cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkičiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵Jalla nuž cjen nicju ojkičiča, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espiritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkičiča, tjuu apuntiskati. ⁶Belén wajtquin irantižcu, María majts oraqui tjonchiča. ⁷Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjajz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjajz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUSIŽQUIZ RISPITI TJONCHIČHA

⁸Belén wajt žcatiran uuzi itžñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itžñitača pampanpacha. ⁹Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjičiča:
—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjiččuča. Tsii Liwriñiqui tjapa žoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹Tii zeziqui Davidž wajtquiziqui tsii wawa majttača.

Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriñi. ¹²Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenacu ančhucqui zizaquiča, chekapan weraraž čhiitkalala, niiqui. —Nuž cjičiča anjilaqui.

¹³Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjan:

¹⁴—Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjlalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjlalla.

¹⁵Jalla nuž čhižcu, Yooz anjilanacaqui tsewctan arajpacha quejpchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassičha, tuž cjan:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsii Liwriñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkičiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalčiča Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž čhiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. ¹⁸Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžñi žoñinacaqui ispantichiča. ¹⁹Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. ²⁰Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchiča. Nižaza Yooz honora paljaychiča, tuž cjan:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učumž nonžtanaca, učumž

chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjan Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTAČHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichiča, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchičha.

²² Tuquitanpacha tsjii taku mantichiča Moisesqui, tuž cjan: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasacha”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchičha Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkičiča wawa Yoozquin cumpjii.

²³ Tsjii Yooz liiqui tuž cjičiča, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequičha Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. ²⁴ Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkičiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatča. Nii žoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espiritu

Santuž irpita žoñipantača.

²⁶ Espiritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjan: “Ima ticzcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquičha”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espiritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchičha. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichiča. ²⁸ Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjeyajo, tuž cjičiča:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ žoñičha. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča. Anziqui amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasacha. ³⁰ Jaziqui wejt persun čhjucžtan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³² Tii Liwriiñiž cjen, Israel žoñinacžquizimi parti žoñinacžquizimi Yooz kamañ jicz tjeežtaž cjequičha, liwriita cjeyajo. Nižaza tii Liwriiñiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquičha. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³ Simeonž chitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacž kuzquiz ispantichiča. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ninacžta Yoozquin mayizichiča walikaz cjeyajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequičha. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujqin tjojtznaquičha. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequičha. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquičha, Yooziž cuchanžquita

cjenami. ³⁵Tii wawaž cjen žoñinacaž kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequičha. Nižaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequičha. —Jalla nuž mazzičha Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatčha, timpluquiz zakaz. Naatačha Yooz taku paljajin profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttačha, Aser cjita t'akquiztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticzičha. Anziqui walja chawc žontačha. Quinsakalc tunca pusin watchiztačha naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtačha. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtačha majiñami weenami. ³⁸Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinčha. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiz cjichinčha. Nekztan nii wawž puntu paljajy kalltichinčha Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewzñinaczquiz.

JESUSAQUI PAJKCHIČHA

³⁹Tjapa Yooz mantita lii cumplzcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpcičha. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpcičha. ⁴⁰Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchičha. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjissičha. Yooz Ejpqui nii walja cwitichičha, nižaza yanapchičha.

⁴¹Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchičha, pascua pijjsta payi. ⁴²Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchičha pascua pijjsta cuztrumpi payi. ⁴³Jalla nekztan pijjsta žeržcuqui, quejpcičha ninacaqui. Jesú uzazti Jerusalén wajtquiz eclichičha. Niiž maa ejp ana eclini naychičha. ⁴⁴Niiž maa ejpqui pinsatčha, “Niiž mazinacztanž caa”, cjican. Jalla nuž

cjen niiž maa ejpqui ojkchičha tsjii nooj intiriu. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchičha jamillanaczquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵Maa ejpqui Jesusa ana wači atchičha. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpcičha, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchičha timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjajjiñi maestrunacztan želatčha. Maestrunacz takunaca nonznatčha. Y nižaza maestrunaczquiz pewcznatčha Jesusaqui. ⁴⁷Nii uzaž paljayta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichičha, nii uzaž nuž čhjulumu zizñiž chiyani. ⁴⁸Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjissičha maa ejpmi. Nekztanaqui niiž maaqui chiižinčinčha: —Aay, tii wejt uza jay. ĽKjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinčha wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui niižquiz chiižinčinčha.

⁴⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaazičha, tuž cjican: —ĽWejr tjapa kjutni kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantačha wejtlaqui. ĽJalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰Jalla nuž chiyani niiž maa ejpqui ana intintazzičha.

⁵¹Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchičha. Nicju irantižcu maa epiž mantitanaca cazñipanikaztačha. Maaqui jalla niiž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojchinčha. ⁵²Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchičha. Nižaza tsjan zizñi pinsamintuchiztačha. Yooz Ejpmi žoñinacami niiž cjen cuntintutačha.

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHIČHA

3 ¹Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljajy kallantichičha.

Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatča. Tsjiiqui Tiberio cjitatača, juc'ant chawc jiliritača niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cjan mantichiča. Nižaza tira mantiñipantača. Tsjiižuñqui Poncio Pilato cjitatača. Niiqui mantichiča Judea cjita yokquin. Tsjiižuñqui Herodes cjitatača. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritača. Niiž lajkqui Felipe cjitatača. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitača. Tsjiižuñqui Lisanas cjitatača. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitača. Nii timpuqui ninacatača pajk jilirinacaqui. ²Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatača. Nii timpuqui Juanqui želatča tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychiča. ³Nekztan Juanqui tjapa kjutñi Jordán puj yokaran ojklajchiča. Nicju žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan ančuca ujnaca pertunta cjequiča. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesača. —Jalla nuž paljaychiča Juanqui.

⁴Tuquita tsjii Isafas cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Niiž cjiirta takucama watchiča. Jalla tuž cjan, cjiirchiča:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquiča, tuž cjan: “Tsjii chawc jiliriz tjonaquiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma ljiitumapanž cjee.

⁵K'awanaca liwј tјattјatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wјajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza

nii t'ojonacaqui zumpacha kujzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiča. ⁶Nii chawc jiliriz tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cučanžquita Liwriiñiž cheraquiča’ ”.

Jalla nuž cjan cjiirchiča nii Isafas cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

⁷Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichiča, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Zkora irata incallñi žoñinaca.

Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonja? ⁸Kuz campiichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjan: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹Ančhucqui tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aačhtaž cjequiča jir ačtan. Jalla nuž k'aačhtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjan paljaychiča Juanqui.

¹⁰Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjan:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoňžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoňiqui tsjii ana čhjerchiz žoňžquin niiž čhjeri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹²Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriňi žoňinacaqui Juanžquin tjonchiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiňi, čwejrnacqui čhjulut paaquiya?

¹³Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

¹⁴Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Čwejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui žoňžquiztan anaž čhjulumi kjañasacha. Nižaza anaž fuerziyasača. Nižaza žoňžquizimi ana inapankaz tjojtnsača, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

¹⁵Tjapa žoňinacaqui Yooziž cuhanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatča. Jalla nižtiquiztan žoňinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužlani” cjican. ¹⁶Pero Juanqui tjappacha nii žoňinacžquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztanka bautisuča. Tsjiizuň wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niiž čhjata chjojkzinimi atasacha, niižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

¹⁷Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoňi jiliriqui trigonaca kjojaquiča.

Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majcžtaž cjequiča. Nii itsanacazti liw ujžtaž cjequiča, ana tjesňi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucquiz wataquiča.

¹⁸Jalla nuž žoňinacžquiz chiižinchiča Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychiča, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹Nižaza wiruňaqui Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niiž jilž tjunatan zalsiča. Felipe cjitatača niiž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichiča tjapa niiž anawali paatiquiztan. ²⁰Herodeszi ana nonziča. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUŽ BAUTISTA

²¹Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoňinaca bautissiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjisu Yooz Ejpžquin mayizatča. Nii orapacha arajpacha cjetziča. ²²Yooz Espiritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjijwžquichiča Jesusiž juntuň. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiňi nonziča. Nii joraqui tuž cjican chiižquichiča:

—Amča wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutča wejrqui.

JESUCRISTUŽ TUQUITA ATCHI EJPNACAČHA TINACAQUI

²³Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztača. Jalla nekztanaqui niiž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichiča. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaqui tinacača. Primero

Josež maati cjižaŕtakaztača.
 Josequi Eliž majhtača. ²⁴Eliqui
 Matatž majhtača. Matatqui
 Leviž majhtača. Leviqui Melquiž
 majhtača. Melquiqui Janaž
 majhtača. Janaqui Josež majhtača.
²⁵Josequi Matatías majhtača.
 Matatiasqui Amós majhtača.
 Amosqui Nahumž majhtača.
 Nahumqui Esliž majhtača. Esliqui
 Nagaiž majhtača. ²⁶Nagaiqui
 Maatž majhtača. Maatqui
 Matatías majhtača. Matatiasqui
 Semeiž majhtača. Semeiqui Josež
 majhtača. Josequi Judaž majhtača.
²⁷Judaqui Joanaž majhtača.
 Joanaqui Resaž majhtača.
 Resaqui Zorobabelž majhtača.
 Zorobabelqui Salatielž majhtača.
 Salatielqui Neriž majhtača.
²⁸Neriqui Melquiž majhtača.
 Melquiqui Adiž majhtača.
 Adiqui Cosamž majhtača.
 Cosamqui Elmodamž majhtača.
 Elmodamqui Erž majhtača.
²⁹Erqui Josuež majhtača. Josuequi
 Eliezerž majhtača. Eliezerqui
 Jorimž majhtača. Jorimqui
 Matatž majhtača. ³⁰Matatqui
 Leviž majhtača. Leviqui Simeonž
 majhtača. Simeonqui Judaž
 majhtača. Judaqui Josež majhtača.
 Josequi Jonanž majhtača. Jonanqui
 Eliaquimž majhtača. ³¹Eliaquimqui
 Meleaž majhtača. Meleaqui
 Mainanž majhtača. Mainanqui
 Matataž majhtača. Matataqui
 Natanž majhtača. ³²Natanqui
 Davidž majhtača. Davidqui Isaiž
 majhtača. Isaiqui Obedž majhtača.
 Obedqui Booz majhtača. Boozqui
 Salmonž majhtača. Salmonqui
 Naasonž majhtača. ³³Naasonqui
 Aminadabž majhtača. Aminadabqui
 Aramž majhtača. Aramqui

Esromž majhtača. Esromqui
 Fares majhtača. Faresqui
 Judaž majhtača. ³⁴Judaqui
 Jacobž majhtača. Jacobqui
 Isaacž majhtača. Isaacqui
 Abrahamž majhtača. Abrahamqui
 Tarež majhtača. Tarequi
 Nacorž majhtača. ³⁵Nacorqui
 Serugž majhtača. Serugqui
 Ragauž majhtača. Ragauqui
 Pelegž majhtača. Pelegqui
 Heberž majhtača. Heberqui
 Salaž majhtača. ³⁶Salaqui Cainanž
 majhtača. Cainanqui Arfaxadž
 majhtača. Arfaxadqui Semž
 majhtača. Semqui Noež majhtača.
 Noequi Lamecž majhtača.
³⁷Lamecqui Matusalenž majhtača.
 Matusalenqui Enocž majhtača.
 Enocqui Jaredž majhtača.
 Jaredqui Mahalaleelž majhtača.
 Mahalaleelqui Cainanž majhtača.
³⁸Cainanqui Enós majhtača.
 Enosqui Staž majhtača. Setqui
 Adanž majhtača. Adanqui Yooziž
 paatiquiztan Yooz maatača.

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATČHA

4 ¹Jesusiž kuztan Yooz Espiritu Santuž
 kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž
 cjen Jesusaž Jordán cjiža puquiztan okan,
 Espiritu Santuqui Jesusa chjitchičha
 ch'ekti yokquin. ²Jalla nii ch'ekti
 yokquin žejlčičha pusi tunc tjuñi. Jalla
 nuž želanaqui nii Satanás cjiža diabluqui
 Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatča.
 Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana
 čhjeri lujlčičha. Jalla nižtquiztan pusi
 tunc tjuñquiztan ana lujlčič cjen čhjeri
 eecskatchičha. ³Jalla nekztanaqui nii
 diabluqui cjičičha:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui,
 amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla.
 —Nuž diabluqui chičičha.

⁴Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:
—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:
“Žoñinacaqui anaž čheržtan alaja žetasača. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čherižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵Jalla nektzanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeziča tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷Nektzanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispitaquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequiča. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequiča tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača. Jaziqiu wejrqui jakziltižquiz tjaaz pecučhaja, jalla nižžquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiča diabluqui.

⁸Nektzanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjijrtača.

⁹⁻¹¹Nektzanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchiča. Nektzan cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:
“Yooz Ejpqui niž anjilanaca mantaquiča, am cwitisjapa. Ninacž kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha čhjoiritža cjeajajo čhjul mazquiztanami”. Nuž cjijrtača. Jaziqiu ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹²Nektzanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:
“Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”.

¹³Jalla nektzanaqui diabluqui ana čhjululu iyas pinsiñi cjišiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapaqui. Nektzanaqui tsjii kjažtapacha nižquiztan zarakchiča. Wiruñ wilta ujquiz tjojtskatz yanznaquiča.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTO PALJAYCAN OJKLAYCHIČA

¹⁴Nektzanaqui Jesusaqui quejpžquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutñi niž quintuqui ancha ojkchiča. ¹⁵Galilea yokquin želan judfo ajcz kjuyanacquizimi tjaajiniča. Niiž tjaajintiquiztan tjapa žoñinacaqui niž honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHIČA

¹⁶Nektzanaqui niž persun watja ojkchiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niž pajkta watjaqui. Jeejz tjuñ nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niž cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsiča Yooz taku liizjapa.

¹⁷Nektzanaqui Isaiás cjita profetaž cjijrta Yooz taku, jalla nii libruqui chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cjijrta taku. Nektzan liichiča, tuž cjican:

¹⁸“Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz žejlča. Wejrqui illztača, pori žoñinacžquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača llaquizni žoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača tanta žoñinacžquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančhucqui’ cjican. Nižaza wejrqui cuchanžquitača zur žoñinacž čhjujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača ana zuma

langzkatta žoñinaca liwriyajo.

¹⁹Yooz Ejpqui žoñinacžquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espíritu Santuqui wejttañ chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjiřtača.

²⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjucžcu ajcz kjuya atintiñi žoñžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julziča. Tjappacha nekz žejlñi žoñinacaqui tira nižžquin chekznatča. ²¹Nekztanaqui paljajy kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cjiřta Yooz taku cumplissiča ančucaž nonžnan.

²²Nekztanaqui žoñinacaqui chiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niž zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—čAnaj tiic Juz maatiya?

²³Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančucaquiztan žoñi wejtquiz chiyačhani, “Am kullñi žoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quinto nonzinčucča. Jaziqui ančucqui wejtquiz tuž chiyačhani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyačhani.

²⁴Jesusaqui tirapan paljajyčiča, tuž cjican:

—Weraral chiyuča. Yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii Yooz taku paljajyñi profeta zuma risiwasacha. Persun wajtchiz žoñinacazti nii Yooz taku paljajyñi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljajyñi profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Čhjep wata sojta

jiizziz ana wira chijinčiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čhjeri želatča nii wajtquinaqui.

²⁶Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljajyñi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žoñinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žoñinacžquiz ana čhjulumi čhjetinčiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz žoñžquiz čhjetinčiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczñi žoñinacaqui muzpa žawjčiča Jesusiž quintra. ²⁹Ninacaqui walja tsjitsiča.

Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchiča. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutñi Jesusa chjjetinčiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtjapa. ³⁰Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi watchiča. Ana čhjulumi kjaž cjita ojčkichiča.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOÑI ČHJETINTA

³¹Nekztanaqui Jesusaqui ojčkichiča Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinčiča ajcz kjuyquin. ³²Niž tjaajintiquiztan žoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinčiča.

³³Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

³⁴—iAy! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimča. ĆKjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ĆKjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita Žoñimča amqui. —Jalla nuž cjichiča nii zajraqui.

³⁵Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—iCh'uj žela! iTii žoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulanchiča žoñinacaž cheranpacha. Ana nii žoñi čhjojritžcu, ecchiča. ³⁶Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassiča, tuž cjican:

—ĆChjul mantiñi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassiča.

³⁷Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitača.

SIMON PEDRUŽ AJMUŽ MAA ČHJETINTA

³⁸Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiča. Nekztan Simonž kjuyquin luzziča. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Čhjetinžinalla, —cjican.

³⁹Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chutjatchiča. Nekztan laa žon čhjetinchiča. Ch'ujlñi conaqui apaltichiča nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA ČHJETINTA

⁴⁰Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca

zjijcchiča, Jesusa čhejtajno. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čhjetinchiča. ⁴¹Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchiča. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz ujziča, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanča chiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHIČHA

⁴²Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča, ana žoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchiča. Nižtami kjurñi žoñinacaqui irantichiča jakziquin Jesusa želatčhaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatča, ana jakziquinami okajo. ⁴³Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yekjap watjanacquin jaknužt žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijjapa wejrqui tii muntuquiz cuchanžquitača.

⁴⁴Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychiča Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitača.

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHIČHA

5 ¹Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatča. Genesaret cjitača nii pajk kotaqui. Jalla nekz želan walja žoñinacaqui niižquin tjonchiča. Yooz taku nonzjapa

niiž muytata ancha ts'acjasatčha.

²Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiča kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui warcunaca ecchitača. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatčha. ³Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita žoñž warcuquiz luzziča. Simonžquiz nii warcu koluc atskatchiča kot mor kjutñi cheechi.

Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlñi žoñinacžquin tjaajñi kallantichiča.

⁴Jalla nuž žoñinacžquiz tjaajñi žeržcu, Simonžquiz cjichiča:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵Simonaqui kjaaziča tuž cjican:

—Wejt Tjaajñi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinča, pero ana zinta ch'iz tanchinča. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtznača.

⁶Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajržñi kallantichiča.

⁷⁻⁸Nii oraqui ninacž mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajržñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilzcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijpsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžñi tjurchiča nuž wacchi ch'iz tanziz cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz žoñtča wejrqui. Amtan chica ojklazqu anal waquizuča.

⁹Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichiča, nižaza niiž mazinacami. ¹⁰Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača. Jacobžtan Juanžtan

nižaza ispantichi cjissiča. Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata amqui žoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

¹¹Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatžcu, ninacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica ojklazjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOŇI ČHJETINTA

¹²Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa žoñi tjonchiča. Jesusa cheržcuqui, niiž yujcquiz puct'ichiča yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichiča ana jecžquizimi nuž nii čhjetinta puntu chiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutñi

žoŋnacžquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoŋnacacuqu ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjsjapa. ¹⁶Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoŋnacžquiztan zarakžcu ana žoŋnacž žejlz yokquin ojkchiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹⁷Tsjii nooj niž wiruŋ Jesusaqui tjaajnatča. Jalla niiran fariseo cjita žoŋnacacuqui julzi želatča, nižaza judiuž kamaŋ lii tjaajiŋi žoŋnacacu želatča. Jalla ninacacuqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchiča, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoŋnacacu čhjetincan, Yooz azi tjeeziča. ¹⁸Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoŋnacacuqui tsjii zuch žoŋi zjijcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatča. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatča. ¹⁹Pero muzpa žoŋnacacacuž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchiča. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchiča, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoŋi tsewctan kjuylchuc majcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlŋi žoŋnacacu tayı nuž Jesusiž yujcquin apjatchiča. ²⁰Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoŋžquiz cjichiča:

—Jilala, jaziqui am ujnacuqui pertuntača.

²¹Jalla nekztanaqui judiuž kamaŋ lii tjaajiŋnacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichiča, tuž cjican: “¿Ject tii žoŋejo? ¿Kjažtiquiztan nižta chijjo? Yooz quintra anawalipanla tii žoŋiž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacuqui pertunŋiqui”. Jalla nuž pinsichiča nii žoŋnacacuqui.

²²Jesusaqui persun kuzquiz ninacacuž pinsita naychiča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoŋžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjsis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ²⁴Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoŋtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyuča. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiiz chera.

Nekztanaqui zuch žoŋžquiz cjichiča:

—Amquiz cjiwča, tsijsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

²⁵Nii orapacha nii zuch žoŋiqui tsijsiča, žoŋnacacuž cheranpacha. Tjajz zquiti aptižcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶Jalla nižta cheržcu tjapa žoŋnacacuqui walja ispantichi quirchiča. Ekeksan ninacacuqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuŋiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumča.

LEVI CJITA ŽOŇIQUI JESUSIŽQUIN KUZZIZ CJISSIČA

²⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoŋi cherchiča. Impuesto cobriŋi žoŋitača niiqui. Impuesto cobriŋi puestuquiz julzi želatča žoŋnacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoŋžquiz cjichiča:

—Wejttanž ojkla.

²⁸Nekztanaqui Leví cjita žoŋiqui tsijsiča. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹Nekztanaqui Jesusižtan pjijsta paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz

zuma čhjeri tjacziča. Čhjeri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatča. ³⁰Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuž lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichiča, tuž cjan:

—ĽKjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čhjeri lujl ančhucjo?

³¹Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninacžquiz, tuž cjan:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasača. Antiz laa žoñinacaž pecchiya. ³²Wejrqui “zumal kamuča” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichiča, tuž cjan:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñiča. Y nižaza ninacž cuzturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñiča. Pero amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ĽKjažtiquiztan nižtajo? Čhjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjan uj tojtunz pecchiča nii žoñinacaqui.

³⁴Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Zals pijstiquiz žoñinacaž impittaž cjenauqi, Ľkjažt zalsñi žoñntajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasača. ³⁵Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasača.

³⁶Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjan:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquiti

rimintisjapa. Jalla nuž paaquiz niiqui, nii ew zquiti pertisnaquiča. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequiča. ³⁷Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasača ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. ³⁸Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjan cjequiča. Nižtakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

TSJII JEEJZ TJUŇQUIZ WATTA

6 ¹Tsjii jeejz tjuñ noojiqui Jesusaqui zkal taypiranž okatča niž tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niiž tjaajinta žoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchiča. Nekztan lujlchiča. ²Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacazti ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—ĽKjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, Ľana jaa?

³Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, Ľana jaa? Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjeta tuquita atchi ejpqui niiž mazinacžtan čhjeri eecskatchiča.

⁴Čhjeri eecznanaqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča. Nižaza niiž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta

nii t'anta lujlsqui ina žoňžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

⁵Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňtča. Jeejz tjuňquizimi čhju lu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ŽOŇI ČHJETINTA

⁶Niiž wiruň jeejz tjuňquiziqui Jesusaqui luzziča judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajni kallantichiča. Nicju tsjii žoňi želatča žew kjara kjoňchi. ⁷Nižaza judiuž lii tjaajniinacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii žoňinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuňquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz naychipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoňchi žoňžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsižtsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii žoňiqui nii taypiquin tsižtsiča. ⁹Nekztanaqui Jesusaqui parti žoňinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančucaquiz tsjii pewcsnasača. ¿Jeejz tjuňquiziqui učum liiqui kjažt cjeejo? žoňžquiz zuma paasaya uz žoňžquiz ana zuma paasaja. Žoňž wira liwriyasaya uz žoňž wira ticskatasaja. Ančucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učum lii jaruča jeejz tjuňquizimi. —Jalla nuž cjican, chižinčiča Jesusaqui.

¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž muytata žejlni žoňinacž kjutni chercherziča. Nekztan kjara kjoňchi žoňžquiz cjichiča:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoňiqui nuž kjara chjinžcu niž kjara žejtchi quirchiča. ¹¹Quintra žoňinacazti nii cheržcu walja žawjchiča Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarassiča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹²Niiž wiruňaquí Jesusaqui tsjii curullquin ojkchiča Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichiča. ¹³Tjuňž tjewctanalla, niž tjaajinta žoňinaca kjawziča. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziča niž mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴Nii illzta apostolonacaqui tuž cjita tjuunacchiztača: Simonatača; nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Andrestača, Simonž lajk Jacobotača. Juantača. Felipetača. Bartolometača. ¹⁵Mateotača. Tomasatača. Jacobotača; niiqui Alfeo cjita žoňž majchtača. Simonatača, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantača. ¹⁶Judastača, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitača; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchiča.

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž illztanacžtan chjijwžquichiča curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niž tjaajinta žoňinacžtan tsižtsiča. Nicju wacchi žoňinaca želatča, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén wajtquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchiča. Nii žoňinacaqui Jesusiž takunaca nonžni irantižquichiča. Yekjapanacaqui tjonchiča laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸Nižaza yekjapanacaqui tjonchiča zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinčiča. ¹⁹Jesucristuqui čhjetinz azziztača.

Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchiča niž aztan. Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanz pecatča, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIŽ TJAAJINTANACA

²⁰Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaažinta žoñinacž kjutñi cherziča. Nekztan paljaychiča, tuž cžican:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañaqui ančhucaltajapača. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹Čhjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucaquiz wali cjiskataquiča, tsjii čheržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²Llaquitanaca, anzic ančhuc kaačan. Wiruñaqi ananiž chipchipaquiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacžhucča. Quintra žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkatča. Nižaza jakurpayaquiča. Nižazaž ch'aanaquiča. Nižaza iñaraquiča. Ančhucaquiz ana zumapanž nayaquiča. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkžcu, wali kamañ wira tanznaquiča, tsjii chawc premiuztakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoñinacž tuqita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiquiztan anziqiu cuntintuž cjee.

²⁴Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. iWiruñ anawalipanž ančhucaquiz wataquiča!

²⁵Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, porižtakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñiz cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinacqiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiž kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

²⁶Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacžhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora waytaquiz niiqui ančhucaquiz juc'ant anawaliz cjequiča. Tuquitanpacha tii žoñinacž tuqita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara chiichiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZIZPANŽ CJEE

²⁷Ančhucqui, wejť taku nonžñinaca, ančhucaquiz tuž cjiwča: Ančhuca quintra žoñinacžtanami zuma kuzizpanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. ²⁸Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'ižina. ²⁹Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. ³⁰Nižaza jakziltamiž amqiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž amqiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasacha. ³¹Jaknužť ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pecchaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoñinacžtan zuma kama.

³²Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiz niiqui, čkjažťiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cžican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuziz žoñinacami. ³³Yekjapanacaqui ančhucaquiz yanapča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiz niiqui, čkjažťiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cžican chiyasajo?

Nižta iratazakak paačha anawal kuzziz žoñinacami. ³⁴Yekjapanacaqui ančhucaquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onznaquiž niiqui, čkjažtiquiztan ančhucqui “Zumal onznuča” cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paačha anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onzñizakaz tjewza. ³⁵Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquizičha. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapz panž waquizičha. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquizičha “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucaquiz tsjii pajk honora tjaaquičha. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamčha. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶Yooz Ejpqi walja okzñipančha. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUIČHA

³⁷‘Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla niizquiz pertunz waquizičha. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz ujnaca zakaz pertunaquičha. ³⁸Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquičha. Jalla tuž Yoozqui tjaaquičha. Ančhuca quelzquz chjijpi tjaaquičha. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczcu tjaaquičha. Jakziltat

tuptalla tjaačhaja, jalla niizquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquičha. Nižaza jakziltat čhjuñi kuzziz tjaačhaja, jalla niizquiz nuž čhjuñi zakaz Yoozqui tjaaquičha.

³⁹Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichičha, tuž cjican:

—čJaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasačha. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰Tsjiilla cjesačha. Tsjii tjaajinta žoñiqui niiz tjaajnižquiztan anaž juc'anti cjesačha, aunquimi istutižcu tjaajini maestruapanikaz cjequičha. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

⁴¹—Amqui am jilž čhjucquiz tsjii cjuchilla cherasaž niiqui, čkjažtiquiztan am persun čhjucquiz pajk cjuchchi ana cherjo? ⁴²Am persun čhjucquiz nii pajk cjuchchi ana cherasaž niiqui, čkjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjucquiztan nii cjuchilla apakžinačha”, cjicanajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhjucquiztan pajk cjuchchi apakalla. Nekztan zuma cherasačha. Y nižaza am jilž čhjucquiztan cjuchilla apakasačha. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui uj puntuquiztan.

ŽOÑINACAQUI PAJTAŽ CJESAČHA NINACŽ KAMTIQUIZTAN

⁴³Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaajinchičha tuž cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasačha. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasačha.

⁴⁴Nižaza zapa muntinaca niiz frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasacha. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasacha. ⁴⁵Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipanča. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipanča. Jaknužt kuzquiz pinsichaja, jalla nuž chiicha žoñinacami.

⁴⁶Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamča. Jaziqoi, čkjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonžcu wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui.

⁴⁸Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychiča. Primeraqui yoka jwetchičha, maz zalzjapa. Nii mazquin zalžcu, jalla nii maz juntun čhucziča nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichiča. Wiruñaqi tsjii puju kjaz chjijpi ojkičiča, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkičiča, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezni atchiča. Nii kjuyaqui maz juntun kjuytatača. ⁴⁹Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaqi nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkičiča. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamni žoñiqui.

TSJII ČHJETINTAQUI

7 ¹Jesusaqui nuž paljayz žeržcuqui, Capernaum cjita watja ojkičiča.

²Nicju tsjii romano zultat jiliri

želatča. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatača, ticzmayatača. ³Nii zultat jiliriqui Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocžcajo niž piyuna čhetnajo. ⁴Jalla nekztanaqui mantita žoñinacacqui Jesusižquiz macjatchičha. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵Učhum watja walja rispitičiča. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchičha niiqui.

⁶⁻⁷Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkičiča. Kjuya žcati cjsnan, nii zultat jiliriqui tsjii niž mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizučha, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri ojczjapa. Am ojczqui ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaqui. ⁸Wejrmu wejt jiliriz mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt zultatunacacqui weriž mantitacama ojklayiñča. Jaziqoi tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkiča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtaž amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, chiichiča:

—Cusapachaž chiicha nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsnī žoñinacž kjutni chersičha. Cheržcu tuž cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹⁰Nii jiliriz cuchanta žoñinacaqui jilirž kjuya irantižcu chekapan laa piyuna žejtchi zalchiča.

TSJII ŽOŇI JACATATCHI

¹¹Wiruñaquí Jesusaqui tsjii Nañ cjeta watja ojkchiča, niž tjaajinta žoñinacžtan nižaza tama žoñinacžtan. ¹²Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callñi cherchiča. Jalla nii ticziqúi zinta maaitača. Niiž maaqui žewtača. Walja nii wajtchiz žoñinacaqui cumpañatča. ¹³Cheržcu, Jesucristu Jiliriqui naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjan:

—Ana kaa amqui.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui žcatžinchiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callñinacaqui nužquiz tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Žaažna”.

¹⁵Jalla nii chiitiquiztanaqui nii ticzi žoñiqui žaaziča. Nekztanac chii kallantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui niž maaquiz intirjichiča. ¹⁶Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjan:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žoñiqui jecsila, oré. Yoozqui niž wajtchiz žoñinaca yanapi tjonchiča.

¹⁷Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quintu ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUŽ PUNTU ZIZ PECCHIČHA

¹⁸Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui nii žoñi jacatatchi quintu quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niž tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹Nekztan

Jesusižquin cuchanžquichiča, nižquin pewcznajo, tuž cjan:
—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:
—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjujqui čhjetinchiča. ²²Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'izca. Weriž paatanaca mazca. Zur žoñinaca cheržni cjsisila. Nižaza coj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklajni cjsisila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtchi cjsisila. Nižaza oñ žoñinacami nonžni cjsisila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjsisila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ²³Jakziltat weriž paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

²⁴Juanž cuchanžquita žoñinacaž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhju ch'ekti yokquin cheržni ojkchinčhuctaya? ¿Tsji tjamiž tjižinta kalu cheržni ojkchinčhuctaya? Anapanž jaz. ²⁵¿Tsji finu zquitchiz žoñi cheržni ojkchinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitchiz žoñinaca chawc

jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamni cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. ²⁶Nekztanac, čhjululu chertzni ojkcchinčhuctajo? Yooz taku paljayni profeta chertzni ojkcchinčhucča. Nužupancha. Juanqui Yooz yujequiz juc'antiča parti Yooz taku paljayni profetanacžquiztanaqui. ²⁷Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cjiyrtača tuž cjan:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi
cuchanžcaquiča ima Cristuž
Yooz taku paljayi ojklayan. Nii
žoñiqui Israel žoñinacžquiz
Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸Juan Bautistača parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequiča. Čhjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antiča. —Jalla nuž cjichiča Jesucristuqui.

²⁹Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichiča:

—Zumapanča Yooz Ejpqui,
—cjanacuqui. Nužuzakaz cjichiča impuesto cobriñi žoñinacami, Juanž bautista cjanacuqui.

³⁰Pero fariseo žoñinacazti judiož lii tjaajniñinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatača.

³¹Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—čKjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? čJectnaca iratatajo tinacajo? ³²Ocjala irataž tiinaca, čana jaa? Ocjalanacuqui palazquin uzincan nižž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawča, tuž cjan: “Wejrnacaz pincallu pjujan, ana tsajtchinčhucča ančhucqui. Wejrnacaz llaquita itsan, ana kaachinčhucča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz žejlñi

žoñinacuqui. ³³čKjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchiča. T'anta ana lujlñitača. Vinumi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčhucča: “Zajriž tantača niiqui”, cjan. ³⁴Wiruñacuqui wejrqui tjonchinča. Čhjulumi lujlchinča. Nižaza čhjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutča: “Walja lujlñiča licñiča tiiqui. Jalla tiipanča ujchiz žoñinacž maziquiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñčhucča. ³⁵Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizni žoñinacuqui Yooz tjaajinta puntu tježa.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOÑŽ KJUYQUIN LUJLCHIČHA

³⁶Wiruñacuqui tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui nižž kjuya ojkcchiča Jesusaqui. Niiž kjuya irantižcu misquiz julziča lujljapa.

³⁷Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkcchi quinto zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiñča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjippitača. ³⁸Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhjuje kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjžni kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjujzinchinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulsinča. Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjajlzinchinča. ³⁹Jalla nuž chertzcuqui, fariseo impitni žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayni žoñižlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa žoñzti tiiž kjojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN
K'AACHIŃI CJESAYA?

⁴⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoňžquiz cjichiča:
—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—TjaajiŃi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii pucultan žoňiqui denario cjita paaz kajatača. Tsjii žoňiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjiizuňzti 50 denario kajatača.

⁴²Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajŃi žoňiqui nii pucultan žoňinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoňžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui.

¿Jakziltat nii pucultan žoňžquiztan nii ana cobriŃi žoňžquiz juc'anti k'aachiŃi cjesaya?

⁴³Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoňiqui juc'ant k'aachiŃi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiča.

⁴⁴Nekztanaqui naa maatak žona kjutŃi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonžti persun čhjuj kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaqui persun charžtan čhjujzinča. ⁴⁵Amqui

wejtquiz anam čhjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami čhjul čhjulžinčinča. ⁴⁶Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alžinča. ⁴⁷Jalla nižtquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Jakziltat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹Nekztan parti impitta žoňinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoňejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoňinacamiž pertunča.

⁵⁰Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž criitquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

MAATAKANACAQUI
JESUSIŽQUIZ YANAPCHIČA

8 ¹WiruŃaqui Jesusaqui wacchi watjanacaran jochinacaran ojklajchiča. Jalla nuž ojklajcan Yooz mantita zuma kamaŃa, jalla nii puntu paljaychiča. Niiž tuncapan illzta apostolonaca nižtan chicapachatača. ²Nižaza tsjii kjažultan niž čhjetinta maatakanaca cumpaŃtichiča, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaqui zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqui María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoňž tjuntača. Naaža lucuqui Herodes cjita jiliri yanapŃi

secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaqui apsñitača. Nii maatakanacaqui persun cusastan atintiñitača Jesusižquiz.

ĈHJACZ QUINTU

⁴Walja žoñinacaqui watjanacqiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoñinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaqui tsjii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

⁵—Tsjii zkala ĉhjaciñi žoñiqui zkal ĉhjaqui ojkičiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan ĉhjacičiča. Ĉhjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojsičiča. Nii tjojsi semillaqui tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶Tsjii parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojsičiča. Nii tjojsi semillanacaqui jeczcanpacha nužquiz kjoñčičiča. Anaž umit yoka želatča. ⁷Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojsičiča. Nužuntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojsičiča. Nekztan pajkchiča. Nužpajkžcu, zuma ĉjjeri pookčiča, patac ĉjjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'ižcu Jesusaqui altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹Jalla nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—ĉJaknužt chii tii am takajo? —cjican pewcziča. ¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičiča tuž cjican:

—Ančhucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquičiča ančhuca kuzquiz, niiz mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizti quintunacžtankaz chiyuča Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuqui parti žoñinacaqui ana wira intintiñiž

cjissa. Weriž chiitiquiztanaqui ana wira tantiñiž cjissa.

¹¹Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacqiztanž chiiča wejt zkala ĉhjacz quintuqui. Yooz takuča nii zkal semillanacaqui.

¹²Nii jiczaran žejlñi žoñinacaqui

Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjita zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paača diabluqui, nonžni žoñinacaž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjeyajo.

¹³Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokča. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjiipacamakaz catokča. Ĉhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa.

¹⁴Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokča. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecča; nižaza pijjstanacapankaz pecča. Jalla nižtiquiztan ĉjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjatža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasuča. Ana pookñi zkalažtakaz kamča. ¹⁵Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokča. Nižaza Yooz takucama zuma kamča Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamča, zumapankaz kamča.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶Jesusaqui tjaajinčiča tuž cjican: —Anaž jecmi micha tjeeznasača cajun kjuyltan nonzjapa, už tjajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntuñpanž nekzipan tewznasača

kjuyquiz luzni žoñinačzquin kjanajo.

¹⁷ Čhju lu čhjožtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča.

¹⁸ Weriz chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokni kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiž cjequiča, “intintuča wejrqui” chiichiz cjenami. —Jalla nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaquei Jesusiž maatan niiz lajknacžtan irantižquichiča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero nižžquin ana macjati atchiča.

Kjuyquiz walja žoñinaca želatča.

²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlča. Am cherez pecča.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz taku nonžni žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamni žoñinacaqui, ninacapanča wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSAČHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIŇQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžtan luzziča tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklaj.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjaajichiča. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjami zalchiča. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjisnatča, kjaz chjijpi.

²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui žaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkiimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojkiimi apaltichiča. Ch'ujupan cjissiča. Nužquiz walikaztača.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz chižinchiča, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacazti tsucchi ispantichi cjissiča. Nižtiquiztan ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojkiča, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŇI ČHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichiča. Ažk watanaca zajraž tantapantakalča nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zquiti cutñitakalča. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalča. Campu santuran kamñitakalča. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niiz yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichiča žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqi kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, čkjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii žoñi tanñitakalča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čejlñitakalča, y nižaza carinžtan mokñitakalča. Jalla nuž mokiqtiquiztanami čejltiquiztanami carina kojžcu atipasñipankaztakalča. Jalla nekztan zajraqui nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchičha.

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjican:

—čĈjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaaziča:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii žoñžquiz lusñitakalča. ³¹⁻³²Žcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Anaž wejrnac casticta cjejajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla.

—Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui žoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkičiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiirančiča tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtšičha nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtšičha. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtčiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklayčiča. ³⁵Nii quintu nonžcu walja žoñinacaqui ojkičiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta žoñi žejtchi cherchiča. Nii žoñiqui julzi želatča Jesusiž kojch latuquiz, zquiti cutchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi žoñinacaqui nužquiz ispantichiča.

³⁶Nii žoñi čhjetinči cherchi žoñinacaqui quint'ichiča parti žoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui žoñi čhjetinčhaja, jalla nii. ³⁷Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii žoñinacaqui cuchinacž pertissiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui

tsjii warcuquiz luzziča, ojkszjapa.

³⁸Nii zajriquiztan čhjetinta žoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹Am kjuya oka.

Žoñinacžquizim amqui quint'aquičha jaknužt Yoozqui am čhjetinčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii žoñiqui ojkičiča. Jalla nuž ojžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetinčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUČHA LAA ŽOÑI ČHJETINŇI

⁴⁰Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejžquitan, žejlñi žoñinacaqui tjapa kuz risiwčiča. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjonitiquiztan cuntintutača.

⁴¹Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui irantižquičiča; ajcz kjuy jiliritača. Nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴²Nii oraqui nii žoñž zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkičiča. Jesusaž okan, walja žoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkičiča laa t'akjisichintakalča. Nižaza

medicunac̄quiz kullkatjawi ancha castassin̄cha, ana čhjulchiz cjissintača. Nuž kullkatčcumi ana wira žetatča.

⁴⁴Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchin̄cha. Niiž zquit tjiiquiz lanzin̄cha. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchin̄cha. Nižaza ljok ojkn̄imi tsjitsiča.

⁴⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjan:

—ĽJect wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi chiichiča, nuž pewčtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiz mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui Ľkjažtquiztan am nuž pewčžo, “ĽJect wejr lanzejo?” cjanajajo?

⁴⁶Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiquiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychin̄cha wejt aziquiqui tsjii čhjetinchiča, jalla nii.

⁴⁷Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatan macjatchin̄cha. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzin̄cha. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzin̄cha, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcuqui nii orapacha žejtchi quirchin̄cha naaqui. Jalla nuž cjan mazzin̄cha Jesusižquiz. ⁴⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjissam̄cha. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñiqui tjonchiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritača. Tjonchi žoñiqui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpan̄cha.

Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata.

Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzquiqui žetaquiča.

⁵¹Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča. ⁵²Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzquiqui anača ticzin, antiz taa uzquiqui tjajča.

⁵³Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiča nii nonžcu. Ticzinpan̄cha nuž zizziča parti žoñinacaqui. ⁵⁴Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinchiča, y nižaza altu tawkžtan chiichiča, tuž cjan:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵Nii orapacha wilta žejtchin cjissin̄cha. Nižaza nii orapacha tsjitsin̄cha. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiqui čheri tjaažnajo. ⁵⁶Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispan̄tichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquiča tii čhjetinta quinto, —nuž cjichiča Jesusaqui.

APOSTOLUNACA CUCHANTA

9 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tuncapan illzta apostolonaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachiča, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ²Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichiča Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y

nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča, jiczquin ojkan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čhjerimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquiča. ⁴Jakzi kjuyquinami irantičzucqui nii kjuyquin alujasaquiča. Jalla nicjuž kamaquiča, nii yokquiztan ojkcama. ⁵Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquiča. Nižaza ančuca kjojchquiz zcachi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶Jalla nektzanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiz mantitacama ojkičiča. Tjapa jochinacž kjutni ojkičiča, liwriini Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

⁷Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatča. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipanča nii oraqui. Inakaz želatča. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichiča:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸Yekjapanacazti chiichiča tuž cjican:

—Tiila Eliasqui; jeczquichila.

Elias cjitaqui tuqita Yooz taku paljajni profetatača. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tiila tsjii tuqita Yooz taku paljajni profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissiča. ⁹Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejrpanča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan

nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nektzanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ŽOÑINACŽQUIZ ČHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰Wiruñauqui Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nektzan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nektzanaqui Jesusaqui ninaca chjtichiča tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. ¹¹Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui walja apziča. Nektzanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhjetinchiča.

¹²Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca niizquin macjatchiča, tuž cjican:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutni wajt kjutni okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čhjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

¹³Pero Jesusaqui niiz illzta apostolonacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinacžquiz tjaazjapa anapan wacasacha. Tinacžquiz tjaasjapa, ččhjeri kjayi okasaya?

¹⁴Nii žejlni žoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nektzanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niiz mantitacama paachiča. Nekztan tjappacha julziča. ¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanziča. Nuž tanžcu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaqüz cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niiz tjaa jintanacžquiz chjalziča, parti žoñinacžquiz tojznajo. ¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjippi ricujchiča.

JESUSAČHA YOOZIŽ CUCHANŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niiž tjaa jinta žoñinacapantača niiztan chicapachaqui. Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—ĎJaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaa jintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjap žoñinacaqui cjiča, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjiča, Elías amqui. Yekjapanacazti cjiča, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla nuž cjiča.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi, ěwejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?

Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:
—Yooziž cuchanžquita Crustumča amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiz tjaa jintanacžquiz iwjt'ichiča, ana jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ MAZZIČHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz cuchanžquita žoñtča wejrqui. Pero walja sufristanča; nižaza wajt jilirinacami timplu chawc jilirinacami judiož lii tjaa jñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquiča. Nižaza wejr conta cjistanča. Nižaza čhjep majquiztan jacatatača.

²³ Wiruñaqi tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjažzla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqi ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjažznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ětii muntuquiz žejlñi cusasa čhjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyaquiž niiqui, wejrqui nižtazakal niizquiztan ana pajñi chiyača wejt mantiz timpuquiz, nekziqi. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacžtanpacha. Mantizjapa quejpžcača. ²⁷ Weraral cjiwča. Tsjii žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niiz illza žoñinaca chjitchiča, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkičiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcmi niiz cujtta

zquitimi walja llijni kjanapanikaz cjisichha, chiwicamatacha. ³⁰Nii orapacha pucultan luctak zoniqui parisizquichiha, Jesusiztan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moiestan Eliastanta. ³¹Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijni taypiziz tjonatcha. Jesusiz ticz puntu parlatcha. Jerusalen wajtquiz jaknuzt ticzna. Jalla nii puntu. ³²Nii oraqui Pedruztan niiz mazinacztan ancha. Tjaji tjonkatatcha pero nii cherzcu ninacz tjajimi zajtchiha. Jesusiz tjeezta honora cherchiha nii pucultan zoinacaz niiztan zelan. Walja chiwi llijni kjanhi cherchiha. ³³Pucultan zoinacaz Jesusizquitant zarakan, Pedruqui cjichiha:

—iWejt Tjaajini Maestro, tekz zejlzqui walipankazza! Jaziqui chjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiestan, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiizu chiichiha. ³⁴Jalla nuž Pedruz chiyan, tsjii tsjiriztakaz macjatizquichiha. Nekztan ninaczquiz urpuntichiha. Jalla nuž urpunitiquiztan nii chjepultan illta zoinacaku walja tsucchiha. ³⁵Tsjirquitant tsjii jora chiižquini nonziha, jalla tuž cjican:

—Jalla tiiha wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tii chiita taku nonzna.

³⁶Jalla nuž nii joraz chiitan, Jesusaqui zinalla zelatcha. Nii chjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchiha. Ana jeczquizimi nii cherta puntu chiichiha.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŇI ČHJETINTA

³⁷Niiž jaka tažu curquitant chjiwžquichiha. Walja zoinacaqui Jesusiztan zali tjonchiha. ³⁸Nii tama zoinaczquiztan tsjii zoniqui altu tawkžtan paljaychiha, tuž cjican:

—Wejt Tjaajini Maestro, wejt zinta majch cherzinžcalla. ³⁹Wilta wilta zajraž tanta. Nii zajraqui ancha. Kjaw kjawkatcha. Nižazaž t'uckatcha. Atquitant ch'utuž jupokskatcha. Persun janchiž chjoritskatcha. Niižquiztan ana zarak peccha. ⁴⁰Amiž tjaajinta zoinaczquiz rocchincha, wejt majch chjetzinajo. Ana atchipancha.

⁴¹Jalla nektanaqui Jesusaqui kjaaziha, tuž cjican:

—Tii zoinacajay ana criihipancha. iWalja ujnacchizchucpancha anchucjay! ěChjul oracamat anchucatan wejr želaquiya? ěChjul oracamat anchuca ujquiztan wejr awantaquiya? Nižtaqui am majch zjičcalla.

⁴²Nii žoň laa majch Jesusizquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtchiha. Wilta t'uckatchiha. Jalla nektanaqui Jesusaqui zajra ujziha. Nii žoň majch chjetinžcu, niž persun ejpžquiz intirjichiha. ⁴³Nii Yooz aztan paata obra cherzcu tjapa zoinacaqui ispantichiha. Žoinacaz ispantichi zelan, Jesusaqui niž tjaajinta zoinaczquiz paljaychiha, tuž cjican:

⁴⁴—Tjapa kuztanž tii weriz paljajta nonzna anchucui. Anaž tjazna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňtcha. Quintra zoinaczquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeha.

⁴⁵Jalla nuž chiyan niž tjaajinta zoinacaqui ana intintazziha. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatacha, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatcha niž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJQUIZ, ěJECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶Wiruñaku niž tjaajinta zoinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichiha, jakziltat ninaczquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷Ninacz kuz

pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsjitskatchičha niiz latuquiz. ⁴⁸Nekztan ninaczquiz paljaychiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwčha. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwčha wejr cuchanzquiñi. Jakziltat anchucaquiztan wirquin nayta cjicjiyachaja, jalla niiča tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹Wiruñaquei Juanqui cjichiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zajranaca chjatkatchičha. Nii cheržcu wejrnacqui ujzinča, “Ana niža paa”, cjican. Nii žoñiqui anača učumnacatan ojklayñi.

⁵⁰Pero Jesusaqui cjichiča:

—Anaž nuž atajčha, jalla. Nižta paañiqui anača učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiqui učum favoraž paačha.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojcz tjuñi žcatžinžcatčha. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichiča Jerusalén watja ojczjapa. ⁵²Niiz tuqui žoñinaca cuchanchičha, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchičha. ⁵³Nii Samaria wajtchiz žoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatčha Jesusaž Jerusalén watja ojcz cjen. ⁵⁴Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, žkjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantizžquila, cjiwčha, ninaca tjabatnjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, žana jaa?

⁵⁵Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherzičha. Nekztanaqui ujzičha, tuž cjican:

—Ančuca kuzqui ana waličha. Anaž tantiyassa anchucqui. ⁵⁶Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñičha. Wejrqui tsewctan tjonchinča, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz žoñinaca tjabatnjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkičha.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojčkchaja amqui, wejrqui chicapachal ojklaz pecučha.

⁵⁸Nekztan Jesusaqui niizquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjažjapami.

⁵⁹Wiruñaquei Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichiča:

—Wejtan chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjabatnačha.

⁶⁰Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ticziztakaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹Wiruñaquei yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklaz pecučha. Pero primiraqui wejt familianaczquiz wejt ojklaz puntu mazinžquiz pecučha.

⁶²Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langžñi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquizičha, ana wir kjutñi

cheržcu. Jakziltat wir kjutñi chernasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasača.

**JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN
ŽOŇINACA CUCHANCHIČHA**

10 ¹Jalla wiruñaquí Jesusaquí pakallak tunc žoñinaca illzičha. Jalla nuž illžcu Jesusaquí niiz tuquí tjapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchičha, jakziquint okačhaja, jalla nii. ²Ima cuchancan ninacžquiz cjichičha:

—Tsjii puntul chiižinasacha. Zkalaquí walja žejlčha. Pero zkala ajžñi žoñinacača upaquí. Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiqiztan Yooz Ejpžqiztan mayiza, zkala ajžñi žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljajychičha Jesusaquí, žoñinacača zkalažtakaz. ³Nižaza Jesusaquí niiz cuchanžquita žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucquí uuzanacažtakaz cuchnučha. Tanñi kitinacaž cheechi žoñinacž taypiquin ojklayaquičha ančhucquí. Jaziquí persunpachaž cwitazaquičha. ⁴Nižaza anaza quelsmi chjichaquičha, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquičha.

⁵Tsjii kjuya luzcu, ančhucquí tsaanaquičha, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaquí walipankaj cjila”. ⁶Nicju zuma kamñi žoñinaca želaquičž niiqui, walipankaz cjequičha nii kjuychiz žoñinacaquí. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamñi žoñinaca ana želaquičž niiqui, ančhucaž tsaanta takuquí nužquizkaz cjequičha. ⁷Kjuyqiztan kjuya ana ojklayaquičha. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquičha. Čhjulut nii kjuychiz žoninacaquí onačhaja jalla niicž lujlznaquičha. Langžñi

žoñinaca pacta cjis waquizičha.

⁸Tsjii watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziquí lujlznaquičha čhjulu onanami. ⁹Nižaza nekž žejlñi laanaca čhjetnaquičha. Nižaza paljayaquičha, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquičha”.

¹⁰⁻¹¹Nižaza tsjii wajtquiz irantižcuquí, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquičž niiqui, calli kjutñiž ulnaquičha, nii wajt žoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnacha. Jalla tii tsajtstaquí siñalaž cjequičha ančhuca quintra. Pero ančhucquí tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquichitačha”. Jalla nuž chiižcuquí, nii ana ančhuc kjawžñi wajtquiztan okaquičha.

¹²Wejr cjiwčha ančhucaquiz; casticz tjuñquiziqui nii wajtchiz žoñinacaquí jue'anti castictaž cjequičha, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinacžquiztanaquí.

**YOOZQUIN ANA JUYZU
PAAŇI ŽOŇINACŽ PUNTU**

¹³iCorazín wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz anawaliz wataquičha! iNižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz anawaliz wataquičha! Ančhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatatačha. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, walipan nii wajtchiz žoñinacaquí werar Yoozquiz cjuñžñiž cjitasačha, “Ujchizpantčha; pertunalla”, cjicanaquí. Nižaza ninacž uj sint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaquí llaquita kuz kjanapacha tjeesñi cjitasačha, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu, jalla nuž. ¹⁴Jalla nižtiqiztan ančhucquí casticu tjaaž

tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquitzanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz žoñinaca, čkjažtquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjiskataquiča”, cjicanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczti kozzuc tjojttaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz žoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niiz tjajjinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančuca taku ana nonz pecchaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecchaj niiqui, nižaza werj cuchanžquini Yooz Ejp anaž nonz pecča.

CUCHANTA ŽOÑINACAQUI QUEJPŽQUICHIČHA

¹⁷ Wiruñaqu i nii pakallak cuchanta žoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsičha. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančucaquiz wejt azi tjaažinča. Jalla nižtquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquič niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipsača. Antiz ančuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchizp waquiziča.

CUNTINTU ŽOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espiritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde žoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojžtažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

²³ Jesusaqui niiz tjajjinta žoñinacžtan zina želatča. Ninacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucča. Jakziltat weriž paatanaca persun čhjujčtan cherchižlaja, cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherez pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Wiruñaqu i tsjii judiož lii tjajjiñi žoñiqui tsijtsičha. Nekztanaqui Jesusižquiz paljaychiča, Jesusa lii quintra chiikatztjapa. Nekztan pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Tjajjiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa čhjulul paaz waquizisaya?

²⁶Nekztanaqui Jesusaqui niizquin kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjaž cjjrtat učum liiquiziya? ¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷Nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Žoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistanča. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistanča. Nižaza jaknužt persunpachquiz okžnamžlaja, jalla niža okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz.

²⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiči niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiči.

²⁹Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjan:

—¿Jec žoñinacžquiz wejrlaqui okstankaya?

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii žoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziča. Tjañinacaqui nii žoñi kijtchiča, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañičiča. Nekztanaqui zuma chjojrlicama ana žaañipacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. ³¹Nekztan tsjii icliz jiliriqui nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrlichta žoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiča. ³²Niž jarupachaqui tsjii impluquiz sirwiñi žoñiqui nii jicziñpacha ojkhizakazza. Nižaza nii chjojrlichta žoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziča. ³³Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz

žoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrlichta žoñi cheržcu, ancha okziča.

³⁴Jalla nekztanaqui kijchta žoñžquiz macjatchiča. Chjojrlicama cheržcu kullzinchiča aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojrlichta jeržinchiča zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchiča, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichiča. ³⁵Jaka tažuqui ima wila jicz ojkan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, picz billete pacchiča alujamintuchiz žoñžquiz. Nekztan cjichiča, “Tii chjojrlichta žoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiči niiqui, wejrcu pjojkacha, quejpcuqui”. ³⁶Jaziqui, ¿jakziltat nii čhjepultiquiztan chjojrlichta žoñžquiz zuma okzikaya, lijitum mazižtakazya? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Nii oksni žoñipanča zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkičiča. Ojkan tsjii wajtquin luzziča. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinča.

³⁹Martiqui cullacchiztača, Marfa cjititača. Mariiqui Jesusiž kjojch latuquiz julzinča, nii chiiñi nonzjapa.

⁴⁰Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatča. Nekztan Jesusižquiz macjatčinča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejrcu zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayča. Ana wejrcu yanapča. ¿Anam wejrcuquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejrcu yanapajo.

⁴¹Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqu

turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui. ⁴²Tsjii zintallapanikaz žejlča chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinča. Naaqui kuz tjaacha wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasacha.

YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIZ PUNTU

11 ¹Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoņiqui pewczicha tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta žoņinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchizlaja, jalla nuž.

²Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužuča:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munaņpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čhjeriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paaņi žoņinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkatala. Antiz čjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii žoņiqui amiguchiztača. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchičha, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajznalla. ⁶Wejt kjuyquiz tsjii

žoņi irantižquichičha jiczquiztan. Anaž wejtac čjulumi žejlča nižquiz tjaazjapa”. ⁷Nekztanaqui nii žoņiqui kjaaziča kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjčztacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpzquiz wejttna chicaž tjajča. Anaž žaazņi atasacha. Nekztan anal čjulumi tjaayi atasacha”. ⁸Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchičha. Pero nižtami tjaayi žaaziča, ana iya molistita cjeyajo. ⁹Jaziqui cjiwča, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquičha. Nižaza zuma kamaņa kjurzna, nekztan wačhaquičha. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquičha, nekztan cjetžtaž cjequičha. ¹⁰Mayņi žoņinacami ninacž mayta tjaataž cjequičha. Nižaza kjurņi žoņinacami nuž kjuržcu wachaquičha. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocņi žoņinacžquizimi cjetžtaž cjequičha. Jalla nužuča Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayņiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesača. Nižaza, čkjažt ejpqui ch'iz mayņi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasacha. ¹²Nižaza čkjažt ejpqui wallpi ziņi mayņi majchquiz “Tiž wallpi ziņiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasacha. ¹³Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasača persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančucaquiz tjaasača. Jakziltat Espiritu Santo mayačhaja, jalla nižquiz arajpach Yooz Ejpqui Espiritu Santo cuchanžcaquičha, nii mayņinacž kuzquiz.

JESUSIŽ QUINTA CHIICHIČA

¹⁴Wiruñaquí zajraqú tsjii žoñi upa cjiškatchiča. Nekztanaquí Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiqui chii kallantichiča. Nekztan nuž paatiquiztan neks žejlñi žoñinacaquí walja ispannichiča.

¹⁵Yekjap žoñinacaquí Jesusiž quinta chutchiča, tuž cjian:

—Tiiquí anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatcha.

¹⁶Yekjap quinta žoñinacaquí yanz pecatcha, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewcziča:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjian.

¹⁷Pero Jesusaquí ninacž kuz zizziča. Jalla nižtiquiztan paljaychiča, tuž cjian:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaquí t'aka t'aka cjisnaquiž niiquei, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaquí tjatantaž cjequiča. Nižaza tsjii famillchiz žoñinacaquí chaasaquiž niiquei, ninacaž kichassiž cjen nii famillaquí tjatantaž cjequiča. ¹⁸Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiquei, ultimu tjatantaž cjesača. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesača. Anapanž tjurasača. Jaziqui ančhucqui tuž cjiča, wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatcha, jalla nuž cjiča ančhucqui. ¹⁹Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Ančhuca partinacami zajranaca chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž cjesača. Ančhuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquiziča, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatasacha, jalla nuž intintiz waquiziča. Jalla

nižtiquiztan ančhucqui kjanapachača ana zuma razunchizqui. ²⁰Jaziqui ultim werara Yooz aztanpankal wejrqui zajranaca chjatkatuča. Yooz aztan chjatkattiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquiča, jalla nii.

²¹'Tsjiilla quint'asača. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitača. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotača. ²²Nuž armichiz cjen cuntintu želatča. Nekztanaquí tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchiča. Armichiz žoñi atipžcu, tjapa niž armanaca kjañchiča. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchiča.

²³'Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiquei, wejt quintača. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčhaj niiquei, wejt quinta Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatcha.

ZAJRIŽ PUNTO

²⁴Nižaza Jesusaquí cjichiča:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqú žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaychiča, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuquí, niž kuzquiz pinsichiča, tuž cjian: “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučaja, jalla nicju”. ²⁵Jalla nuž quejžcu niž ulanta žoñžquiz zalchiča. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewža kjuyažtakaztakalča, nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalča. ²⁶Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqú pakallak juc'ant anawal zajranaca zjijqui ojkcichiča. Ninaca zjijžcu, tjapa nii zajranacaquí žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž cjišiča tuquita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan paljaychiča, tuž cjan:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonžnina. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ŽOÑINACAQUI SIÑALA CHERKAZ PECATČHA

²⁹ Tsjan tsjan žoñinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatča. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantičiča, tuž cjan:

—Jazta timpu žoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz pecča. Tuqui timpuqui Jonás cjita zoñiqui želatča, Yooz taku paljayñi. Jalla niža paljayzqui tsjii siñalažtakazza, Yooziž cučanžquita cjan. Wejrzakal Yooz taku paljayučha. Anaž iya čjul siñalami želasača tii žoñinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoñinacžquiz Jonás cjita žoñi cučanžquichiča, casticu tjaaz tjuñi maznajo. Jalla niitača siñalaqui, nii timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cučanžquichiča. Jalla wejrtča siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Anaž iya čjul siñalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui pjaltaž cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoñinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatča, wartuñtan watja mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča, jazta žoñinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonchinča Salomón

cjita jiliržquiz zali, niž zuma razun taku nonžni. Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqi. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui wejt taku anaž nonz pecča. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

³² Nižaza pjalz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjita žoñiž Yooz taku paljaytquiztan, nii Nínive wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqi. Nižaza wejrtča tsjan chekan Yooz taku parliñtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacžti anal Yoozquin kuzziz cjissiča, weriž paljayta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cjan:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezcu, chjojzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tseecupanž tsjijpsnasača, kjuyquiz luzni žoñinacžquiz kjanajo.

³⁴ Žoñž čhjujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Žoñž čhjujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž čhjujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niž kamtanaca zumaž cjequiča,

jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZZIZ ŽOŇINACŽ PUNTU

³⁷Jesusaž chiyana, tsjii fariseo žoňiqui Jesusa čhjeri luli kjawziča, niiz kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoňiqui ispantichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoňiž ispantita. ³⁹Nekztanaqui Jesusaqui niizquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsji žoňiqui tasanaca chuanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjužža. Niža iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰iZumzu žoňinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachiča. ĽJalla ančhucqui anaž nii zizjo? ⁴¹Ančuca cusasanacquiztan žoňinacžquiz tjaaz waquiziča. Ančhucqui tjapa žoňinacžtan okžni kuzziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesača Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴²iAyii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayiňčhucča, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayiňčhucča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančhucqui ana lijituma zuma kamaňquiz kamchinčhucča, nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niičha chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziča.

⁴³iAyii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tuquin julzkaž pecča,

nižaza honorchizkaž cjiw cjiča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiča ančhucqui.

⁴⁴iAyii pori fariseonaca! Nižaza iayii pori lii tjaajiňinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančuca liiqui cjiča jakziltat tsjii sipultur juntuň ojkhaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacha. Jalla niža irata ančhucqui žoňinacžquiz ana Yoozquin macjatskatača. Pero žoňinacaqui ančucaž puntu cjiňča, “Yooz žoňinacača ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiňiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—iAyii pori lii tjaajiňinaca! Ančhucqui parti žoňinacžquin niiz jaru niiz jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoňinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷iAyii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančuca tuqita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayni profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayniacž sipulturanaca kjuyňicha, niwjtanaqui ančhucqui rispitažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha. ⁴⁸Tuquiqui ančuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayninaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyňicha, zuma žoňižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹‘Jalla nižtiqiztan Yooz Ejpqui ančhuca puntuqiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjan: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijčtaž cjequiča”. ⁵⁰Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui niža ana wal kuzzizzakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiqueiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵²‘iAyii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinchinčucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jicquiz ana luzzinčucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčucča, liwriiñi Yooz jicquiz žoñinaca luzajo. ⁵³—Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkičiča.

Nii lii tjaajiñinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjišiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan peweziča, ⁵⁴Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiqiztan uj tjojtunz pecatča.

FARISEO ŽOÑINACA

12 ¹Jesusaž nuž tjaajnan, zmalí wacchi žoñinacaqui tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmalí porapat tewksascan tewksascan

tjonchiča. Primeraqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacača, aunquimi lijitum žoñižtakaz cjecjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana ninaca irata cjsjapa. ²Tsjii noojiqui tjapa chjojkakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjojkakuñ pinsitamí ziztaž cjequiča. Tsjii noojiqui žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequiča. ³Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjojkakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquiča.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksqui tii curpu alaja conñižquiziqui. Curpu conžcu anaž iya čhjulumi payi atasača. ⁵¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpqui žoñž curpu žeti tucuzinskatžcu žoñž animumi infernuquin tjojtjapa azzizza. Jalla nižquizza chekanaqui eksqui.

⁶Tsjii pjijska wežlaqui pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuńča. ⁷Pero zapa žoñžquiz juc'anti cjuńča. Nižaza ančhuca ach charami kanžintača, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquiča wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUŽ FAVORA CJEE

⁸Ančhucaquiz cjiwča: Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž favorazakal chiyača.

⁹ Jakziltat parti žoňž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanačž yujcquiz nii žoňž quintra ana pajñi zakal cjeeča.

¹⁰ Jakzilta žoňit Yooz Epiž cuchanžquita Žoňž quintra chiyáčhaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoňit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequiča.

¹¹ Wiruñaquí ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknužt chiyáčhaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii.

¹² Ančuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz chiizjapa tjaajznaquiča, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAŽŇI KUZIZ ANA CJISJAPA

¹³ Tsjii žoňiqui Jesusižquiz paljajychičha, tuž cjan:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiiñalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui niizžquiz cjichiča:

—Jila, žkjažtiquiztan amqui wejr jiliriztakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančuca quija azqiztjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmažñi kuziz cjisjapa. Žoňž wira kamañaquí anaž niiz wacchi cusasanacqiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii ricach žoňi želatča. Nii žoňž yokquiziqui zkalanačquí ancha cusa pookchiča. ¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach žoňiqui

kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “žKjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzata zkal čhjeri anaž wacasača”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichiča, tuž cjan: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlnaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach žoňiqui niiz persun kuzquiz cjichiča: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata tjurnipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii žoňžquiz cjichiča, “Zumzu žoňimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami inamayaž cjequiča, ččhjuljapat cjeequi neejo? žJeczapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach žoňžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa juntjapñi žoňinacžquiziqui. Nižta žoňinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

YOOZ EJPQUI NIŽQUIN KUZIZ ŽOŇINACA CWITIČHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajnta žoňinacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz tuž cjiwča. Žoňiqui žejtjapaqui lujlz čhjeri pecča. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čhjerinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza žoňiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. ²³ Žoňž žetiqui čhjerquiztan juc'anti importičha. Nižaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importičha. ²⁴ Wežlanacžquiz chernza. Anaž zkalami čhjáčha.

Nižaza anaž ajza. Nižaza ana čhjeri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čhjerinacami panž žejlča. Yooz Ejpkaž čhjeri tjaača. Pero ančhucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan juc'antiž importiča. Jaziqui ančhucquiz zakaz Yoozqui lujlz čhjeri tjaaquiča, žejtzjapaqui.²⁵ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasača, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecñi kuzziz cjenami.²⁶ Jalla nižta ana atchucražlaj niiqui, čkjažtiquiztan lujlz čhjerinacžquizimi zquitinacžquizimi ančuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷Plantanacž pjajkallaž chernza. Anaž langza. Anaž kawanča. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkatča. Zmali finu zquiti kujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesača. Nižaza finu zquiti kujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriqui anača pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui.²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallača. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujštača. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaž nii plantanacami nižta cwitiča. Ančhucča Yoozquin ana tjapa kuzziz žoñinaca. Ančhuczi Yooz yujcquiziqui čhjul plantaquiztanami juc'antiž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'anti cwitiča; zquitichiz panž cjequiča.²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čhjul čhjeri kjurzquiztanami.³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayča nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpkchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaj, jalla nii.

Ančhucqui čhjeri, zquiti, cusasanaca pecča, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui.³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejppžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančucaquiz čhjulumi cawalikaz tjaaquiča.

ARAJPACHQUIN

CUSASANACCHIZ ŽOÑINACA

³²Nižaza Yooz Ejpqui ančuca uchaquiča mantiñi puestuquiz. Jalla nužuča Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejtzuzanacčhucča, aunqui kolucullami.³³ Ančuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquiziča wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančuca cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziqui tjujtami cjurimi ančuca zquitinaca lulasača. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasača.³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaača. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequiča.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:
—Arajpachquin ojkszjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz.³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pijjstiquin

ojkchiča. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niiz irantižquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷Weraral cjiwčha. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskatatž cjequičha. Nekztanaqui nii patrunapachaž čheri tjaaquičha, nižaza ninaczquiz atintaquičha. Jalla nižta irata Yoozqui paaquičha niiz tjonz tjewzninaczquiz. ³⁸Chica aramami, kjantatimi, čjulorakat nii patrunaqui irantižquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequičha. ³⁹Tsjilla zakaz cjiwčha, ančucaž zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čjulorakat tjañi tjonachaja, jalla nii ora zizaquiz niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquičha, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niiz kjuya nužkaz ecasača. ⁴⁰Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziz tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcača. Wejrtčha tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čtii quintu quint'ichamčha wejtnacaltajapakazkaya? už čtjapa žoñinacztajapa, jaa?

⁴²Jesús Jiliriqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tsjii kjuy cwitiñi žoñi želatčha zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma žoñž kjarquiz niiz kjuya ecchičha, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacztan. Čheri tjaaz ora

čheri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchičha nii žoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi žoñejo? ⁴³Jalla tiičha nii žoñiqui. Kjuy tuyñu quejpsquizcama jakzilta žoñit niiz kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla niičha zuma cumpliñi žoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequičha nii zuma cwitiñi žoñiqui. ⁴⁴Wejrqui weraral cjiwčha. Kjuya tuyñuqui cumpliñi žoñž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecasača. ⁴⁵Tsemata cwitiñi žoñi zakaz želatčha. Nii žoñiqui kuzquiz pinsičičha, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsičičha. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitačha. Nižaza nii žoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachičha. ⁴⁶Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyñuqui quejpžquichičha. Tsjii ana zizta ora quejpžquichičha. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi žoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquičha. Nii ana zuma žoñiqui jaknužt ujchiz žoñinacaž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequičha.

⁴⁷Tsjii piyunaqui zumpacha niiz patrunaž pecta langz zizzičha. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langzičha. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtztaž cjequičha. ⁴⁸Nižaza jakzilta piyunat ana niiz patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequičha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii žoñiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istančha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii žoñiqui cusasanacchiz tuyñužquiz quint'istančha tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹Tsjiilla zakaz quint'ichiča
Jesusaqui, tuž cjican:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjončinča. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰Wejrqui tsjii wali pajk prueba watača bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, anča llaquital cjeeča.

⁵¹Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequiča; t'aka t'akaž cjequicha, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵²Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čhjepultanac quintraž cjequiča pucultan žoñžjapaqui. ⁵³Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequiča. Jalla nuž cjisnaquiča, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA
CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui cjinčhucča, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž niiqui, “chijnačhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž chijniž watča. ⁵⁵Nižaza wartan quera queržcaquiž niiqui, “kjutnič cječhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž kjutniž watča. ⁵⁶iHipócrita cheechi žoñi! Ančhucqui iana lijitum kuzziz žoñinaca! Tjamž puntu tsjirž puntu walja zizni chiiñchucča. ĺKjažtquiztan Yooz

siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷Nižaza ĺkjažtquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjichačhaja, jalla nižquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenaqui, nii jiliriqi policiquiz am intirjasacha. Nekztanaqui nii policiaqui am carsilquiz chawcwasacha. ⁵⁹Nekztanaqui wejrqui cjiwča, carsilquiztanaqui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anziqi kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjejajo.

YOOZQUIN KUZIZ CJEE

13 ¹Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quinto zjijcchiča, Jesusižquiz mazni. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliriqi tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaažjapa. ²Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichiča:

—ĺKjažtquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ĺParti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ĺJalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucquiz juc'ant anawaliž watasacha.

⁴Jesusaqui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsjii tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticziča Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtquiztan. ĺKjažtquiztan

nižta watchitajo? ĽParti Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ĽJalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiz niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliz watasacha.

ISRAEL ŽOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjian: —Tsjii žoñiqui niiz yokquiz jiws muntinaca čhjaccchiča. Tsjii nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjian, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiws frutanaca watchiča. ⁷Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi žoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiws frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.” ⁸Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñi žoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'ača. ⁹Jalla nižtiquiztanaqui jiws frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nekztanaqui k'atžtaž cjequičha”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ŽONQUI ČHJETINTATAČHA

¹⁰Tsjii jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaajnatča. ¹¹Jalla nekz želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsjii zajraqui naa žon taj chutu paatkalča. Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsjitsniñtača, ana čjulu paazjapami. ¹²Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nekztan tuž cjichiča: —Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequičha.

¹³Nekztanaqui Jesusaqui niiz kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawjziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nekztanaqui nii jiliriqui žoñinacžquiz cjichica:

—Sojta tjuñkaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqui nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzniñčhucča, kjaz liqui okajo, Ľana jaa? ¹⁶Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoniñča. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjeta zajraž nuž chutu paañiz cjen. ĽKjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷Jesusiž nuž chiitiquiztanaqui tjapa niiz quintra žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŃI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tižtača Yooz mantaparuru ojkñi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjeta semillž puntu chiitiquiztan. Jalla tužuča.

¹⁹Tsjii mostaza cjeta semilla žejlča, anča zkoltalla. Žoñiž čhjactan, walja pakjž pajkča, tsjii pajk muntiz, niza pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparuru ojkñi

žoñinaca yapaquiĉha, mostaz munti pajkñila, jalla niĉta irata.

²⁰Niĉaza Jesusaqui cjichiĉha:

—Tii takunacĉtanzakaz Yooz mantaparū ojknĭi Źoñinacĉ puntu intintazkatasacĉha. Jalla tuĉuĉha.

²¹Tsjaa maatak Źonqui ĉhjep tupu jac'uĉĉtan levaturĉtan t'ajzinĉha. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiĉha. Jalla niĉta irataĉha, tjapa kĉutñi tii muntuquiz Źoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiĉha.

LIWRIITA ŽOÑŽ PUNTU

²²Wiruñaquei Jerusalén jiczquiz ojkcān, Jesusaqui tjaajinchiĉha. Jakziran watatĉhaja, jalla nii watjarān jochiran tjaajinchiĉha. ²³Nuĉ tjaajnan, tsjii Źoñiqui Jesusiĉquiz pewcziĉha, tuĉ cjican:

—Wejt Jiliri, ĉkoluckaz liwriita Źoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuĉ cjican:

²⁴—Anĉhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojknĭi zkoc jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui anĉhucaciz cjiwĉha. Casticiz tjuñquiziqui tjapa Źoñinacaqui luz pecaquiĉha. Nii oraqui anaĉ ataquiĉha. Jalla niĉtiquiztan anziqui liwriiñi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵Tsjii noojiqui arajpach kĉujchiz tuyñuqui tsjitsnaquiĉha liwriiñi zana chawjczjapa. Anĉhucqui, zawnctān cjiñinaca, nii chawjĉĉta zanquiz t'ok t'okaquiĉha, tuĉ cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kĉujchiz Źoñiqui kjaaznaquiĉha, tuĉ cjican: “Anal anĉhuc pajuĉha. ĉJecnactĉhuckazlaj anĉhucqui?” ²⁶Jalla nuĉ chiitiquiztan anĉhucĉti zakaz chiyaĉĉani, tuĉ cjican: “Amtān chica lujlĉhinĉha. Niĉaza wejtnaca wajt calliran tjaajinĉamĉha”. ²⁷Pero nii arajpach kĉujchiz tuyñuqui

kjaaznaquiĉha, tuĉ cjican: “Anĉhucqui anapal pajuĉha, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa anĉhucqui ana zuma kuzzizĉhucĉha”. ²⁸Nekztan Jesusaqui cjichiĉha:

—Abrahamĉtan, Isaacĉtan, Jacobĉtan, tjapa Yooz taku paljayñi profetanacĉtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kĉuyquiz Źelaquiĉha. Anĉhucĉti zawnctānpanikaz Źelaquiĉha. Jalla nuĉ zawnctān Źejlĉan anĉhucqui kaaquiĉha, niĉaza iĉkeĉ jojaquiĉha, ana luzzucaĉ cjen. ²⁹Tjapa kĉuttan criichi Źoñinacaqui arajpach Yooz kĉuyquin luzaquiĉha, uĉatan, wartān, tajatan, tuwantān, nuĉ tjapa kĉuttan. Niĉaza nii luzzi Źoñinacaqui arajpach Yooz kĉuyquiz cusa atintitaĉ cjequiĉha. Yooz ĉhjeri luli julznaquiĉha. ³⁰Niĉaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiñi Źoñinaca tucquin cjiskataquiĉha. Niĉaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi Źoñinaca wirquin cjiskataquiĉha.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹Jesusiĉ taku Źerĉtan, nii noojpacha, tsjii kjaĉ fariseo Źoñinacaqui tjonĉiĉha, tuĉ cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriqui am conz pecĉha.

³²Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziĉha, tuĉ cjican:

—Anĉhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niĉquin chiĉzca, tuĉ cjican: “Tsjii kjaĉ tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uĉha, zajranaca ĉjatkatcān, laanaca ĉĉjetincān. Nekztan tsjii kjaĉ tjuñquiztan wejt obra Źerznaĉha”. ³³Pero wejrqui tsjii kjaĉ tjuñi tiral kamaĉha, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanĉha.

³⁴‘iJerusalén, Jerusalén wajtĉhiz Źoñinaca! Anĉhucqui Yooz taku

paljayñinaca coninčhucčha. Nižaza Yooziž cuchanžquita žoñinaca maztan čhjaquiničhucčha. Wallpiquei persun ozmahanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecučha. Ančhuczti ana wira wejtquin tjonz pequiničhucčha. ³⁵Jalla nižtiquiztan ančhuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlčha. Nižaza wejrqui cjiwčha. Tsjii noojiquei ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquičha, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanžquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wilita cheraquičha.

TSJII CURPU TJUUCHI ŽOÑIQUI ČHJETINTATAČHA

14 ¹Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkchičha. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atčha. ²Nižaza nii kjuyquiz želatčha tsjii curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatčha. ³Nii cheržcu Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz lli tjaajiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewczičha, tuž cjican: —čJeejz tjuñquiziqui tsjii laa žoñi čhjetnasay? už čana čhjetnasaj?

⁴Ninacazti ch'ujukaz cjišičha. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, čhjetinchičha. Nekztan laa žoñžquiz cjichičha:

—Oka amqui —cjicanaqui.

⁵Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz tuž cjichičha:

—Jeejz tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojsiz cjen okžcu, čanaž jooznasajo?

⁶Jalla nuž čhiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchičha.

PJIJZTA PUNTU

⁷Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchičha. Kjawžta

žoñinacaqui tucquin julz kjuratčha, nižaza honorchiz cjis pecatčha. Jalla nižta cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichičha:

⁸—Amqui tsjii zalzñi pijiztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anačha tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesačha. ⁹Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawzñi žoñiqui amquiz chiyasačha, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesačha. Am aziž cjesačha. ¹⁰Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalzñi pijiztiquiz kjawztaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawzñi žoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasačha, tuž cjican: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjułžtiquiztan parti žoñinacž čhjujquiziqui honorchizim cjesačha. ¹¹Jakzilta žoñit parti žoñinacžquiz persun honora chii chiyachaj niiqui, wiruñaqi nii žoñiqui ch'ujukaz cjesačha. Pero humilde kuzziz žoñitzi honorchiz cjiskattaž cjequičha.

¹²Nižaza Jesusaqui nii kjawzñi žoñžquiz cjichičha:

—Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquič am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilanacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am ricach visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquičha. Ninaca čhjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasačha. Nižtiquiztan amzakam čhjeri tanznaquičha. Nižtiquiztan ana gastichim cjequičha. ¹³Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquičha pori žoñinaca, zuch žoñinaca, coj žoñinaca, zur žoñinaca, jalla ninacžquiz

kjawznaquiča. ¹⁴Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čjulumi tjepni atasača. Yooz zuma kamañchiz žoñinacž jacatatž tjuñiz tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii žoñiqui pajk pjizta paachiča. Tuquiqui walja žoñinaca kjawskatchiča pjiztiqiz. ¹⁷Pjizta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta žoñinacžquiz cuchanžquitača, tuž cjejajo: “Tjappacha listu tjacztača, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸Nekztanaqui kjawžta žoñinacaqui pasinza mayizichiča.

Tsjii žoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹Tsjiižti cjichiča:

“Anzilla tunca waca kjaychiñča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰Tsjiižti

cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasača”. ²¹Nii cuchanžquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž žoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patruaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori žoñinaca zjijczna, nižaza zuch žoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²²Wiruñaquu nii piyunaqui mazziča tuž cjican:

“Wejt patrua, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³Nekztanaqui patruaqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklayžca

callinacaran jicznacaran. Žoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta žoñinacžquiz tjonkatžca”.

²⁴Nekztan Jesusaqui cjichizakazza: —Wejrqui cjiwča. Weriž primira kjawžta žoñinacaqui anapan čhjeri lulasača wejt arajpach pjiztiqiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZZIZ PUNTU

²⁵Walja žoñinacaqui Jesusa apziča. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtscu žoñinacž kjutni quejpchiča, tuž cjican:

²⁶—Jakzilta žoñit wejtquin kuzziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninacžquiztanami wejtquin juc'anti kuzziz cjistanča. Anaž wejtquin juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesača.

²⁷Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtqiz cjistanča niž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸Tsjilla cjesača. Jeqit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistanča, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹Ana zumpacha tantiižcu kallantaquiž niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesača. Jalla nuž ana tsajčni cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñžquiz iñarasača, ³⁰tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichiča. Nekztan ana tsaqui atchiča. Ana zuma tantiichiča”. Jalla nuž tjasauiča. ³¹Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistanča, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñž paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana

atipata, jalla nii. ³²Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequič niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, čjaknužt wilta zuma cjesajo? ³⁵Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

KATCHI UZI QUINTU

15 ¹Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž taku nonzjapa. ²Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacžtan lii tjaajiñinacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjan:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacžtan chica čhjeri lujlñiča.

³Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz quint'ichiča tuž cjan:

⁴—Tsjii žoñiqui patak uuzichiztača. Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchiča, katchi uuzi wajtzama. ČJakziltat ančucaquiztan ana nižta paajo? ⁵Nižaza katchi uuzi wajtzecu, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča, ancha cuntintu. ⁶Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawziča, tuž cjan: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”. ⁷Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača arajpachquinaqui.

Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjan:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjatanžcu, lámpara pekzinča. Nižaza kjuya pewchinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinča. ⁹Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinča, tuž cjan: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinča”. ¹⁰Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPŽQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹Nižaza Jesucristuqui tii quinto zakaz quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹²Nii upañažta majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqi irinsa t'akžinčiča pucultan majchnacžquiz. ¹³Tsjii kjaž majquiztan upañažta majchqui irinsa tuchyča. Nekztan tjappacha niž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkičiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha

niiž cusasanaca gastichiča, ana zuma kamcan. ¹⁴Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upañažta majchqui ana čhjulchiz cjsičiča, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čhjeri upsičiča. Upañažta majchqui čhjerž kjara passičiča. ¹⁵Nekztanac niiqui langz kjuri ojkičiča. Tsjii žoñžquiz langz wajtchičiča. Nii patruanaqui jochi mantichičiča, cuchi ichajo. ¹⁶Ancha čhjeri eeczkatchičiča nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čhjulululimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami chjajpinacami lujlnatakaztača. ¹⁷Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchičiča, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacaqui cusa čhjerinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želučiča; čhjerž kjara pascu, ticz atučhani. ¹⁸Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeeča: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinča. ¹⁹Wejrqui anam am maati cjichucača. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla’”. Jalla nuž cjican pinsičiča. ²⁰Nekztanaqui ejpžquin zarakchiča; ejpž kjuy kjutñi ojkičiča. Ažkquin cjen ejpqui niiž majch pajchičiča. Kuzquiz ancha okzičiča, ancha k'aaztichičiča. Nekztan majch zali zajtchičiča. Majch žcojržcu, chjulzičiča. ²¹Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichičiča: “Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinča. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca”. ²²Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichičiča: “Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzča. Nii zquitztan wejt majch tjutžna. Niiž loc'anquiz zurtija majčžina. Nižaza zapato tjutžna. ²³Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjijčžca conzjapa. Pjijztaž paaquičiča. Zuma čhjeriž lulaquičiča. ²⁴Wejt majch ticzižtakaz

katchitača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižtami niižtan zalchinča”. Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichičiča.

²⁵‘Jalla nuž upañažta majch tjonz ora, niiž jilaqui joch yokquintača. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonzičiča, tsajtñi wayliž jora. ²⁶Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawzičiča. Nuž kjawžcu, “čČhjulul wat?” cjican, pewczičiča. ²⁷Piyunaqui kjaazičiča, tuž cjican: “Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjsi tjonchiča. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiča, pjijzta paažjapa”. ²⁸Jalla nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchičiča. Pjijztiquiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpžakazza nii roqui ulanžquichi luzcajo. ²⁹Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichičiča: “Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanñamtača, wejt mazinacžtan pjijzta paažjapami. ³⁰Anziqui tii am ana cazñi majchqui tjonchiča. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zejlcen. Nuž paata cjenami, niižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča”. ³¹Jalla nekztanaqui niiž ejpqui kjaazičiča, tuž cjican: “Wejt maati, amqui wejt chicaž kamñampanla. Tjapaž wejtac žejl-la, niic amtacamača. ³²Tii am lajkqui ticzižtakaztača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchičiča. Nižaza katchitača. Jaziqui wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjijzta paaž waquiziča”.

CUSASANACA CWITIÑI PIYUNA QUINTU

16 ¹Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichičiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoňi želatča. Niiž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruňaquí yekja žoňinacaquí nii patrunžquiz mazziča, tuž cjican: “Tii am piyunaquí am cusasanaca ancha anawali gastiňiča”. ²Jalla nekztanaquí patrunaquí piyunžquiz kjawziča, tuž cjican: “¿Čhjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitizinchaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasača”. ³Nekztanaquí nii piyunaquí pinsichiča, tuž cjican: “¿Jaziqui kjažt wejr cjsnaquejo? Wejt patrunaquí wejrž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaquí. Jaziqui ana ancha langziž cjisnula wejrqui. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žoňžquiztan tomangz eksnuča, azuča. ⁴¿Jalla nuž ana langzňi atchiž cjen, čhjulut paa-as?” Nekztan piyunaquí cjichiča: “Aaaa. Čhjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žoňinaca wejr atintiňiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi”. ⁵Jalla niž pinsita jaru piyunaquí zina zina patrunž kajchi žoňinaca kjawziča. Tsjii primira kajchi žoňžquiz pewziča, tuž cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiz kajchamta?” ⁶Kajňi žoňiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinča”. Jalla nekztanaquí piyunaquí cjichiča: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cijjrna”. ⁷Wiruňaquí tsjiizuň kajchi žoňžquiz pewziča, tuž cjican: “Am, ¿kjažum kajchamta wejt patrunžquiz?” Kajňi žoňiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaquí cjichiča: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cijjrna”. ⁸Jalla nii piyunaž nuž paan

patrunaquí nii anawal piyuna c'uňchi pajchiča, niž cusasanaca cwitini. Jalla nižtažtakaz anawali kamňi žoňinacaquí tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaquí c'uňchi tjojknaňiča zuma kamňi žoňinacžquiztan juc'anti.

⁹Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaquí žejlňi cusasanaca gasti waquiziča, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰Jakzilta žoňit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoňit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹Nižaza jakzilta žoňit tii ujchiz muntuquiz žejlňi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitinijapa ana tjaasača. ¹²Jakzilta žoňit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³Anaž jakzilta piyunami pize patruna sirwi atasacha. Piyunaquí tsjii patrunžquizkaz kuz tjaasača. Tsjiižuň patrunaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaquí tsjii patrunžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patrunžquiz anapan zuma sirwi atasacha. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patrunažtakaz. Pero žoňinacaquí pucultižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patrunžquizpankaz zuma sirwasača.

¹⁴Ancha paaz pecňi fariseo žoňinacaquí tjapa Jesusiž chiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa

iñarchičha. ¹⁵Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucčha žoñž yujcquiziqui. Yooztti ančuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytičha. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipančha.

LII PUNTU

¹⁶Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztačha. Nižaza Yooz taku paljayñi profetž tjaajintanacami azziztačha, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztačha. Pero Juan Bautistaž tjontiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla ničha tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaačha.

¹⁷Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasačha. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasačha.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Jakzilta žoñit niž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenaqui adulterio uj paačha. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paačha.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatčha. Zuma finu zquiti cujtžñitačha. Nižaza zapuru pijjztakaz ancha cusa

čheri lujlchičha. ²⁰Nii oraqui tsjii pori žoñi želatčha Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cijjtchitačha. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitačha. ²¹Nii ricachuqui žejtchi čherinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñizti tjojtta žejtchi čherinaca lujlz pecñitačha. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niž zkiranaca issañitačha. ²²Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticzičha. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjijtchičha Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñaquu nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjatžtatačha. ²³Nii ricachu žoñiqui infernuquin sufrican želatčha. Nicju sufrican, tsewc kjutñi cherchičha. Ažquiztan cherchičha Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴Jalla nuž cheržcu, kjawchičha, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufručha”. ²⁵Abrahamzti cjichičha: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamčha. Lazaruzti t'akjiri kamchičha. Jaziqui anziqui Lazaruqui kuztačha, ancha cuntintučha. Amzti ancha sufričha. ²⁶Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipančha wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojcz pecñinacaqui anaž okasačha. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasačha”. ²⁷⁻²⁸Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichičha: “Abraham tatay, wejtta pjjskaltan jilanaca žejlčha. Jaziqui am rocučha, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infernuquiz ana tjonajo”. ²⁹Pero Abrahamqui nižquiz kjaazičha, tuž cjican: “Ninacžta žejl-la Moisés cijjrtami nižaza Yooz taku

paljajñi profetanacž cjiirtami. Nii cjiirtanacqui cazla, kuz tjaala”.³⁰ Jalla nektanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjičan: “Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjskatačhani”.

³¹ Nektanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljajñinacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

UJQUIZ TJOJTJA PUNTU

17 ¹ Nektanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatñi žoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatñi žoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui.

³ Nižta žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla niižquiz žumpacha chiižina, niž kuz campiita cjejajo. Nektan niž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZIZ PUNTU

⁵ Wiruñaquí Jesúsiz illtza žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljajychiča tuž cjičan:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjičan:

—Tsji mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñiča. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjičan, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNŽ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza: —Tsjiilla chiyasača. Ančhucacquiztan piyunchiz žoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjonanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiiča lujlzna” cjičanaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Čhjeriž apura kisna. Nižaza wejr atintsjapa, žumpacha tjaczna. Wejrqui lulača, licača. Nektanz amqui lulaquiča, nižaza licaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niž patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patruanaqui sparaquiž cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquiziča, tuž cjičan, “Wejrnaqui am piyunitiča. Inakaztča wejrnaqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinča”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOÑINACA ČHJETINTATAČHA

¹¹ Jalla nektanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii

taypiquin watchičha. ¹²Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchiča. Ažkquiztan Jesusižquiz chiižinchiča. ¹³Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—iJesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeezñi oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiča. ¹⁵Tsjii tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichiča, Jesusiž kjutñi, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčičiča. ¹⁶Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niž yujcquiz quillziča, nižaza tuzi t'okziča yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiž cjichiča. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitača. ¹⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziqunt tsjii partinacajo? ¹⁸Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹Nekztan Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUŇI PUNTU

²⁰Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewcoziča, tuž cjican:

—¿Čhjulorat Yooz Epiž mantiz tjuñi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuñiqui anača cherchucu. ²¹Anača “tekzipan” cjican nii tjuñi tjeeznasača. Nižaza

anača “nii nawjk” cjican nii tjuñi tjeeznasača. Yooz mantizqui žoñinacž kuzquizpachača. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchucu cjesača.

²²Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiča ančhucquiz.

Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquiñi cherz pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñičha. ²³Nižaza nii sufris timpuquiziqui žoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arajpachquiztan chjiwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjiižti zakaz chiyaquiča, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquiča, nižaza nii chiita taku anaž criyaquiča.

²⁴Tsjii liwjljwñi rayu cjita tjonñila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquiča, liwjpacha irantaž kjanžnaquiča. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilta tjonacha. Weriž tjonan, tjappacha zizasacha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuñiž cjequiča. ²⁵Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanča. Nižaza tii timpuquiz kamñi žoñinacžquiztan anapan criital cjeeča. Ana werj cherz pecaquiča. ²⁶Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñičha. ²⁷Noež timpuquiz jalla tuž kamñitača žoñinacaqui. Zuma čhjeri lujlñitača, nižaza licñitača. Nižaza zalžñitača, nižaza zalzapa tjaañitača. Jalla nuž žoñinacaqui kamchiča asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. Jalla nekztanaqui

kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamñi žoñinacaqui ticziča. ²⁸Nižaza jaknužt Lot cjita žoñž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakak wataquiča ima weriž tjonan. Lujlñitača, licñitača, kjayñitača, tuyñitača, čhjacñitača, y nižaza kjuya kjuyñitača. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. ²⁹Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchiča. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziča. ³⁰Wejt tjonz tjuñquiziqui nižta iratazakak wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

³¹Nii wejt tjonz tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča.

³²Lotž tjuna puntuquiztan cjuñzna.

³³Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

³⁴Nižaza wejrqui cjiwčha. Weriž tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquiča. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča. Tsjaazuñzti pachpiquiz ectaž cjequiča. ³⁶Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuñzti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čjakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nektzanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñiča. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquiča.

ŽEW ŽONATAN JUEZ JILIRŽTAN QUINTU

18 ¹Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinčiča, žoñnacžlaqui Yoozquin mayizizpanča, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinčiča. ²Tjaajincan jalla tuž quint'ichiča: —Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatča. Yooz ana rispitiñitača, nižaza ana čhjul žoñimi rispitiñitača. ³Nii wajtquizpacha želatča tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkcchinča, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵Ažkapan juez jiliriqui ana naaža quija nonz pecchiča. Niiž wiruñ nižtami pinsichiča, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističa. Yoozmi žoñimi wejtta anaž importiča. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznača, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijcnačhani”.

⁶⁻⁷Nekztanaqui Jesús Jiliriqui cjichiča:

—Jalla nuž chiichiča nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niž illzta žoñnacž quijanaca azquichaquiča. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayiziča. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca

azquichaquiča. ⁸Wejrqui cjiwča, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niiz illztanacž quija apuraž atintaquiča. Yooziž tsewctan cuchanžquita Žoñi tjontan, Yoozqui ultimupan niiz illztamiž quija azquichaquiča. Nii tjonz tjuñquiziqui, čtii yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹Tsjii žoñinacaqui želatča, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca inārcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjan:

¹⁰—Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkcichiča, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantača. Tsjiižquini impuesto cobriñi žoñitača. ¹¹Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitača, tuž cjan: “Yooz Tata, amquiz sparaquiz cjiwča. Wejrqui anača nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacača tjañinacaqui, nižaza ninacača ñejonacaqui, nižaza ninacača adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anača tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹²Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiñča. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñča”.

¹³Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti wirquin acha colzi želatča. Ana tsewchuc cherezpanž želatča. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatča. Nižaza cjichiča: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantča. Wejr okznalla”. ¹⁴Jaziqui ančhucaquiz cjiwča. Nii impuesto cobriñi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niiz ujquiztan liwriitača. Niiž kjuya pertunta ojkcichiča. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantača. Ana pertunta cjissiča. Persun honora

waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesača. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

OCJALANACŽ KUZ PUNTU

¹⁵Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjjicchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjjican, Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui ocjala zjjicñi žoñinaca ujiča. ¹⁶Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjarwiča, tuž cjan:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacž kuz irata jalla niža kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷Tii razunazakal chiyuča. Ana tii ocjalanacž kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRIITA CJIS PUNTU

¹⁸Wiruñaquini tsjii jiliriqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ččhjulut paasaya?

¹⁹Nekztanaquini Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—čKjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačam” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui.

²⁰Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača žoñimi conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscarami čhiizqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹Nekztanaquini nii jiliriqui cjichiča: —Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²²Jalla nuž nii žoñiž čhiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjillakaz pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultak cusasanaca tuisna. Nekztan porinacžquiz nii

paaz ona. Jalla nuž onanžcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant ricachum cjequičha. Jaziqui nekztan wejtta chica ojklayñi cjesača.

²³Nii oraqui walja ricachutača nii žoñiqui. Jalla nuž Jesusiž chiitquiztan nonžcu, walja llactazziča. ²⁴Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁵Tsjii camello cjita pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacžtaqui tsjan ch'amača Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁶Jalla nii nonžcu, nonžni žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča: —Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqu jecmi liwrii atasacha.

²⁸Nekztanaqui Pedruqui cjichiča: —Wejt Jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ecčhaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequičha. Y nižaza arajpachquin ojžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquičha.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ ORA MAZZIČHA

³¹Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tuquitanpacha Yooz

taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiŕchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquičha. ³²Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha inartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča.

³³Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

³⁴Jalla nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintazatča, čhjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ŽOÑI ČHJETINTA

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerico cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraz čhjinčhjinatča onajo. ³⁶Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—iJesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹Nii Jesusiž tuqui ojknii žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—iDavidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsičha. Zur žoñi zjijqui cuchanchičha. Zur žoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

41 —čĤjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoņiqui kjaaziĉha, tuž cĵican:
—iWejt Jiliri, ĉĥjucquiz cjetžinalla!

42 Nektzanaqui Jesusaqui cĵichiĉha:

—Am ĉĥjucqui cjetžtaj cĵisla.

Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui,
ĉĥjetintamĉha.

43 Nii orapacha zur žoņiqui cherņi
cĵisĉha. Nektzanaqui Jesusižtan
chica ojklayatĉha, Yoozquin honora
waytican. Jalla nižta paata cheržcu,
tjapa žoņinacaqui Yoozquin honora
waytichizakazza.

JESUSIŽTAN ZAQUEOŽTAN

19 ¹Jalla nektzanaqui Jerusalén
wajt kĵutņi ojkan Jesusaqui
Jericó cĵita watja luzziĉha; nektzan nii
wajt taypiquiz watchiĉha.

²Nicju tsĵii ricach žoņi želatĉha
Zaqueo cĵita. Nii žoņiqui impuesto
cobriņiž jiliritaĉha, ancha ricachutaĉha.

³Nižaza nii žoņiqui Jesusa pajz
pecatĉha. Kolta žoņitaĉha. Jalla
nižtiqiztan wacchi žoņinacž taypiquiz
cĵen, Jesusižquin anataĉha cherchuca.

⁴Nektzan Zaqueoqui tucquin žajtžcu
tsĵii sicómore cĵita munti yawĉiĉha,
Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz
želatĉha, Jesusiž watz žcatipan. ⁵Nii
munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc
cherziĉha. Nuž cheržcu cĵichiĉha:

—Zaqueo, apura ĉĥĵiwžca. Tonj tĵuņi
am kĵuyquiz kamstanĉha.

⁶Jalla nuž ĉiitiquiztan Zaqueoqui
apura ĉĥĵiwžquichiĉha. Ancha
cuntintu Jesusa risiwĉiĉha. ⁷Jalla
nii cheržcu, tjappacha nii žoņinacaqui
Jesusiž quintra chuchĉiĉha, tuž cĵican:
—Jesusaqui nii ujchiz žoņž kĵuya
kami ojĉha.

⁸Jalla nektzanaqui Zaqueoqui tsĵitscu,
Jesusa Jiliržquiz cĵichiĉha:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz
tjaa-aĉha chicata wejt cusasa

žejlņinaca. Nižaza jakzilta žoņžquiztan
wejr incalltuĉhaja, jalla nii žoņžquiz
wejr tĵepnaĉha pajkpic wiltiquiztan
juc'anti.

⁹Nektzanaqui Jesusaqui cĵichiĉha:

—Tonj tĵuņi tii kĵuychiz žoņinacaqui
liwriitaĉha, Yooz kamaņquiz
luzjapa. Tii žoņiqui Abraham cĵita
majchmaatiquiztanpacha tĵoņiĉha.

¹⁰Wejrqui tsewctan cuchanžquita
Yooz Žoņtĉha. Wejrqui tii muntuquiz
tĵonĉinĉha, ujchiz žoņinaca kĵawzņi,
nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACŽQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹Jerusalén wajtž žcati želan,
žejlņi žoņinacaqui pinsichiĉha, tuž
cĵican: “Anzilla Yooz mantiz tĵuņiqui
tĵonaĉhani”. Jalla nuž pinsitiquiztan,
nižaza nii žejlņi žoņinaca nižž ĉiita
taku nonznan, Jesusaqui tii quinto
paljayĉiĉha, ¹²tuž cĵican:

—Tsĵii žoņi želatĉha rispitta
famillquiztan. Nii žoņiqui ažkquin
yekja wajtquin ojĉiĉha, ĉhawc jiliri
nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu
quejžcaquiĉha. ¹³Ima ojkan, nii
žoņiqui tunca nižž piyunanaca
kĵawziĉha. Kĵawžcu zapa maynižquiz
tsĵii pajk valorĉiz paaz intirjichiĉha.
Nižaza ninacžquiz cĵichiĉha: “Tii
paaztan negociož paaquičha, wejt
quejpsquizcama”. ¹⁴Nii žoņž persun
wajtĉiz žoņinacaqui nii walja
ĉĥjaawjkatĉiĉha. Jalla nižtiqiztan
nižž wirquin tsĵii cumizuna
mantichiĉha, tuž cĵejajo: “Tii žoņi anaz
pecĉha uĉhum ĉhawc jiliri cĵisjapa”.
¹⁵Nižtami ĉhawc jiliri nombritataĉha.
Nektzan nižž yoka quejĉiĉha,
mantizjapa. Nižž irantižcuqui, kĵawzņi
cuchanĉiĉha nižž paaz intirjita
žoņinacžquin, jaknužt zapa mayni
paaztan canĉhaja, jalla nii zizjapa.

¹⁶Primir piyunaqui prisintichiča, tuž cjan: “Wejt patruna, am paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷Nii chawc jiliriqui nii piyunž honora paljaychiča, tuž cjan: “Ancha waliča. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamča. Jaziqui amqui jilirim cjequiča, tunca watja mantiñim cjequiča”. ¹⁸Tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjan: “Wejt patruna, am paaztan canchinča pjijjska wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁹Nii chawc jiliriqui paljaychiča, tuž cjan: “Jaziqui jilirim cjequiča. Pjijjska wajtquiztan mantiñim cjequiča”. ²⁰Nekztanaqui tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjan: “Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsjii pañquiz žcucžcu chjojchinča. ²¹Amqui walja cumpliskatñi patrunamča. Jalla niztiquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjactaqui”. ²²Nekztanaqui nii chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjan: “Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tjeeža. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñchalani. Ana weriž čhjactaqui ajzniñchalani. ²³Nižtiquiztanaqui, čkjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majčžinjo? Bancuquiz majčžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasacha, tekz quejžcu”. ²⁴Nekztanaqui nii patrun jiliriqui parti žoñnacžquiz mantichiča, tuž cjan: “Intirjita paaz kjañzna. Nii tunca paazziz žoñžquiz tjaa”. ²⁵Žoñnacaqui cjichiča: “iWejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui”. ²⁶Patrun jiliriqui kjaaziča, tuž cjan: “Ančucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niž wacchi tjaata cusasa

zuma cwitača, jalla niižquiz juc'anti tjaata cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit niž koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla niižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiča”. ²⁷Nižaza nii jiliriqui mantichiča, tuž cjan: “Nii wejt quintra žoñnacaqui ana wejr pecchiča ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjižzna ticju. iZjižcu wejt yujcquiz conzna!” Jalla nuž mantichiča nii jiliriqui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZIČHA

²⁸Jalla nuž quint'ižcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkcchiča. ²⁹Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niž tjaajinta žoñnaca cuchanchiča, ³⁰tuž cjan:

—Nii nawjka watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquičha. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjižca. ³¹Jalla nuž jweržcu zjižcawc cjen cunamit žoñimž pewcznačan, “čKjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cjicanaqui. Jalla nii puntu pewcztiquiztan ančhucqui kjaaznaquičha, tuž cjan: “Jesusa Jiliriž tii aznu pecča”.

³²Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkcchiča. Jaknužt Jesusa chiitčhaja, jalla nuž cjitacama watchiča. Jalla nuž tsjii mokta aznu watchiča. ³³Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñnacaqui pewczičha, tuž cjan:

—čKjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴Tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Jesusa Jiliriqui tii aznuž pecča.

³⁵Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchiča. Nekztan zquitinaca jepžcu

ninacaqui Jesusizquiz yawkatchiċha. ³⁶Nii aznuquiz Jesusaž jiczquiz okan, žoinacaqui zquti chjinchičha, zquitinac juntun okajo chawc jilirižtakaz. ³⁷Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenziċha. Jalla nekztanaqui tjapa niiž tjaajinta žoinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichiċha. Chipchipcan Yooz honora waytichiċha, tjapa Jesusiz paata milajrunaca cherċhiz cjen.

³⁸Nižaza cjichiċha:

—iChawc Jiliri! iYooz tjuuquiz tjonchi jiliri! iHonorchiz cjila! iArajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee! iArajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹Jalla nuž Jesusizquiz honora waytitiquiztan tsjii žejlñi fariseo žoinacaqui paljaychiċha, tuž cjan: —Tjaajiñi Maestro, tii am apzñi žoinaca ujna ch'uj želajo.

⁴⁰Nekztan Jesusaqui kjaaziċha, tuž cjan:

—Anċucaquiz cjiwċha, tii žoinacaž ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasaċha, wejt honora waytizjapa.

⁴¹Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoinacaž cjen kaachiċha, ⁴²tuž cjan:

—Jerusalén wajtchiz žoinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintazasaž niiqui, zuma cuntintuž cjitasasċha. Walipankaz kamtasasċha. Anċuca kuznaca jeejskatz pecuċha. Pero wejt puntuquiztan anċucaquiztan ċhjožtaċha. Jaziqui anċhucqui Yooz zumanaca anaž cherasasċha. ⁴³Wejt puntun ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacaž tjonaquiċha. Nii tjuñinacquiziqui anċuca quintra žoinacaqui tii wajtž tjija tsjii

pirka quintra paaquiċha. Tjapa kjuttanž anċuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquiċha. ⁴⁴Nižaza anċuca wajt pirkami k'ala pajlaž cjequiċha. Tii wajtchiz žoinaca ocjalanacžtanpacha contaž cjequiċha. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequiċha, anaž maz tawkitami želaquiċha. Yoozqui anċucaquiz tsjii liwriñi cuhanžquichiċha; anċhuczi nii liwriñiqui ana pajchinċhucċha. Jalla nižtiquiztan tii wataquiċha. — Jalla nuž cjichiċha Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIĊHA

⁴⁵Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzziċha. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchiċha. ⁴⁶Ninacžquiz cjichiċha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiċha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyaċha”. Anċhuczi tii wejt kjuya tjañi žoinacž kjuyažtakaz paachinċhucċha.

⁴⁷Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjaajnata timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami wajt jilirinacami, jalla ninacazi jaknužt Jesusa coni atas, jalla nii kaznatċha. ⁴⁸Pero tjappacha nii wajtchiz žoinacaqui Jesusiz taku nonzjapa kuz tjaatċha. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatċha.

¿JECT JESUSIZQUIŽ MANTICHI?

20 ¹Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoinacžquiz tjaajnatċha, y nižaza liwriñi Yooz taku paljayatċha. Jalla nuž tjaajan, tsjii noj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusizquiz macjatchiċha. ²Nuž macjatžcu Jesusizquiz paljaychiċha:

—Jaziqui am chiyaquičha. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznača. ⁴¿Ject Juan mantizquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichiča, tuž cjan:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitača” cjan učum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančuc nii Juan ana criichinčuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni. ⁶“Zoñiž mantitacha Juanqui” cjan učum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui učum conačhani maztan čhjacjawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñičha, niiqui werarapanča Yooz taku paljayni profetaqui, jalla nii.

⁷Nuž palt'ižcu nii jilirinacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrnacqui anal zizuča, jequit Juanqui bautisajo mantizquitčhaja, nii.

⁸Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasača, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljayi kallantichiča. Paljaycan tii quintu quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjacziča. Nekztan nii zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkičiča ažk tjuñi kami. ¹⁰Uwasa ajz cujicha timpu tjontan patrunaqui piyuna cuchanžquichiča niiz partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiqueiz partira

langžni žoñinaczi patrunaž cuchanžquita piyuna kijchcu chjatkatchičha. Ana čhjulchiz cuchanchičha. ¹¹Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjiižtan piyuna cuchanžquichiča. Nekztan partir yokquiz kamni žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna ch'aanchičha, nižaza kijtchiča, nižaza ana čhjulchiz cuchanchičha patrunžquin. ¹²Nekztanaqui patrunaqui tsjiižtan cuchanžquichiča. Nii partira žoñinacaqui cuchanžquita piyuna chjojritchiča, nižaza chjatkatchičha.

¹³Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichiča, tuž cjan: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnača. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”. ¹⁴Pero partira zkala langžni žoñinaczi cuchanžquita majch cheržcu, ninacpora parlassičha, tuž cjan: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conžla. Nekztan učumž tii zkal yokac tanznaquičha”.

¹⁵Nuž pinsitiquiztan partira langžni žoñinacaqui cuchanžquita majch yok tjija jwescu conchiča.

‘Jaziqui pewcznuča:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui ččhjulukat nii žoñinacžtanac paačhani?

¹⁶Wejrqui cjiwča. Tjonžcu zkal yokchiz patrunaqui partira langžni žoñinaca conaquiča. Nekztanaqui patrunaqui niiz zkal yoka yejkžquin tjaaznaquičha.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichiča:

—iYooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷Jesusaqui ninacž kjutni cheržcu cjichiča:

—Wejt puntuquiztanaqui cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nekztanaqui tjojtta

mazqui isquinquiz cjissiċha.

Ultimquiziqui tucquin cjissiċha”.

¹⁸Nii maz cjen jakziltat ujqiz tjojsnaċhaja, jalla niiqui pirasuġtakaz t'okuntaġ cjequiċha. Niżaza jakziltiż juntuñ nii mazqui tjojsnaquiż niiqui, pulpuġtakaz t'oknaquiċha.

—Jalla nuż cjichiċha Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹Jesusaqui nii quintu chiyatċha quintra žoñinacġ puntu. Jalla niżtiquiztan timplu jilirinaca, niżaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatċha nii orapacha. Pero parti żejłni žoñinaca ekskcu, ana tani atċiċha. ²⁰Pero nii quintranacaqui Jesusiżquiz tiraġ awayt'atċha. Niżaza tsjii kjażt awayt'ini žoñinaca mantichiċha, Jesusiżtan ojklajajo zuma žoñiżtakaz. Nuż chica ojklajcan Jesusiżquiztan ana zuma taku jwes pecatċha, uj tjojtunzjapa. Jalla nuż uj jwezanġcu nii wajt chawc jilirġquiz intirjiz pecatċha. ²¹Jalla nuż awayt'ican Jesusiżquiz pewciċha tuż cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuż wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamċha. Kjażtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamċha Yooz kamañ puntuqui. ²²Jaziqui tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jilirġquiz tas paaz tjaayinċha. ĆJalla nuż tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaż wali cjesaj?

²³Pero nuż pewcztiquiztan nonġcu Jesusaqui ninacġ pizc kuzziz naychiċha. Nekztanaqui cjichiċha:

—ĆKjażtiquiztan anċhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴Tsjii paaz zjijca, chertzjapa.

Paaz zjijcġcu, Jesusaqui cjichiċha:

—ĆTii paazquiz jecġ yujcta? ĆNiżaza tii paazquiz jecġ tjuu cijirtata?

Ninacaqui kjaaziċha:

—César cjita jilirġ yujcċha, niiż tjuuzakazza.

²⁵Nekztanaqui Jesusaqui ninacġquiz cjichiċha:

—Ćġjulumi jilirġta cjenaqui jilirġquiz tjaa. Niżaza Ćġjulumi Yoozta cjenaqui Yoozquiz tjaa.

²⁶Anaġ jecmi Jesusiżquiztan ana wal taku jwesi atasacċha nii žejłni žoñinacġ yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuż Jesusiż kjaaztiquiztanacuqini ninacaqui ispanitichiċha; ch'uju cjissiċha.

ŽOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷Wiruñacuqini tsjii kjażt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusiżtan zali ojkiċiċha. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiñitaċha, ticzi žoñiqui anapan jacatatasacċha, nuż cjiñitaċha. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusiżquiz paljaychiċha, ²⁸tuż cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui uċhumnacalta cijrtkalċha, tuż cjican: “Tsjii žoñi ticznasaġ niiqui, niiż tjun ana ocjalchiz cjesaġ niiqui, nekztan nii ticzi žoñi jilaqui naa žew žon tjunatan zals wazuiziċha, nii ticzi jilġ cuntiquiztan ocjala paazjapa”.

²⁹Jaziqui pakallak jilazullca želatċha. Jilir jilaqui zalsiċha. Nekztan ticziċha ana ocjalchiz. ³⁰Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiż jaru niiż jaru naa tjunatan zalsiċha tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Niżaza tjappacha ticziċha jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecchipanċha. ³²Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinċha. ³³Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui, Ćjakzilta jilġ tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan

zalsičha. — Jalla nuž pewczičha saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaačha.

³⁵Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatžcu, arajpach wajtquin želaquičha. Nicju žejlcan ana zalznaquičha. Nižaza anaž zalzmi želasačha. ³⁶Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequičha; ana ticznasačha. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapančha. ³⁷Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quinto žejlčha. Nii quinto quint'ican Moisespachačha učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatatñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cjiyrčičha, tuž cjican: “Yooz jiliriqi Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtčha. Yoozqui anačha ticzi žoñž Yoozqui. Niičha žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtčhipan žejlčha.

³⁹Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjajajiñi maestrunacaqui cjichičha:

—Zuma Tjajajiñi Maestro, walim chiichamčha.

⁴⁰Jesusiž walja zizñi zizñi chiican quintra žoñinacaqui eksičha iya pewczjapaqui. Panž atiptatačha ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZIČHA

⁴¹Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha: —Žoñinacaqui tuž cjiñičha: “Cristučha Davidž Majchqui”. ĆKjažtiquiztan nuž cjejejo? ⁴²⁻⁴³Davidpachačha cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichičha: ‘Am kojch koztan

am quintri žoñinaca t'oksnac̄ha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

⁴⁴Davidpachačha Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichičha. Jalla nižtiquiztan, Ćjaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAJIŃI MAESTRUNACŽ PUNTU

⁴⁵Tjapa žoñinacaž nonznan, Jesusaqui niž tjajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

⁴⁶—Lii tjajajiñi maestruncžquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklajz justasñičha, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklajcan zuma rispitchiž tsaanskatž pecñičha. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñičha. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjisjaz pecñičha. ⁴⁷Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallčha. Žoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitazoka cjiñičha. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacažtakaz tjeez pecčha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequičha.

OFRENDA PUNTU

21 ¹Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchičha ofrend cajquiz paaz uchni. ²Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchičha. Naa žewqui pizc paazalla utchiñčha. ³Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichičha:

—Tii razunal cjiwčha. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiñčha, tjapa parti žoñinacžquiztan. ⁴Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchičha. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchiñčha; ana iya žejlčha, čhjeri kjajzjapa.

JUDIŪŽ TIMPLU PUNTU

⁵Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatĉha, nižaza nii timpluquiz žejlñi c'achja maznac puntuquiztan parlatĉha, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatĉha. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiĉha, tuž cĉican:

⁶—Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiĉha. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiĉha.

THI MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziĉha, tuž cĉican:

—Tjaajiñi Maestro, Ĺĉhjulorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, Ĺĉhjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸Nekztanaqui Jesusaqui cĉichiĉha: —Anĉhucqui persunpachquiz cwitaza, anaĉha incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakcañž tjonaquiĉha, tuž cĉican: “Wejrtĉha Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaquiĉha”. Nuž cĉicanž ojklayaquiĉha. Jalla nuž chiyaname anĉhucqui anaĉha criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiĉha. ⁹ĉhjulorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želaĉhaj niiqui anĉhucqui wiraž ana tsucaquiĉha. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquiĉha. Jalla nižta ana walinaĉha primiraqui watstanqui.

¹⁰Jesusaqui tira paljaychiĉha, tuž cĉican:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquiĉha nacionpora. Nacionanacquitzan quiranaca zalassaquiĉha. ¹¹Nižaza pajk terremotonacaž wataquiĉha, yokaž ĉjekinskatan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiĉha. Nižaza

parti yokaran anawal cona želaquiĉha. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiĉha, pajk siñalažtakaz wataquiĉha.

¹²'Pero ima tižtanaca watcan anĉhucqui tantaž cjequiĉha, nižaza kijčtaž cjequiĉha. Nižaza ajcz kjuyquin ĉjichtaž cjequiĉha uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequiĉha. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin ĉjichtaž cjequiĉha. Jalla nižtanacaž anĉhucaquiz wataquiĉha, anĉhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³Jilirž yujcquiz ĉjichta cjen, anĉhucqui wejt favoraž tjurt'auquiĉha. ¹⁴Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican anĉhucqui anĉhuca kuzquiz ana tantiiz waquiziĉha, jaknužt tjurt'aĉhaja, jalla nii. ¹⁵Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaajžcaĉha anĉhuca kuzquiz. Nii anĉhucaž zizñi taku ĉiitiquiztan anaž jecmi anĉhuca quintra kjaazñi atasaĉha. Inakaz cĉisnaquiĉha.

¹⁶Anĉhucqui tarasuntaž cjequiĉha. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquitzanami tarasuntaž cjequiĉha anĉhucqui. Nekztan yekjap anĉhucaquitzan contaž cjequiĉha.

¹⁷Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui anĉhucaquiz ĉjaawjkataquiĉha, weriž cjen. ¹⁸Jalla nuž cjenami anaž zinta anĉhuca ach charami pertiskatta cjequiĉha.

¹⁹Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'iĉi cjeĉhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiĉha.

²⁰Jesusaqui cĉichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, anĉhucqui naaznaquiĉha, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiĉha anĉhucqui. ²¹Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziĉha. Nižaza Jerusalén wajtĉhiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz

waquiziĉha. Niżaza joch yokquin žejlŋi žoŋinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziĉha, atipz waquiziĉha. ²²Nii noojiqui Yoozqui Israel žoŋinaca casticaquiĉha. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjjirtaqui cumplisnaquiĉha. ²³iC maatakanacajay! iWawa t'ichiŋi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiĉha. iTjapa tii yokquiz žejlŋi žoŋinacajay! Anchaž llact'azaquiĉha, castictaž cjequiĉha. ²⁴Žoŋinacaqui quirquiz ticziž cjequiĉha. Yekjap žoŋinacacazti tanžcu ĉjichtaž cjequiĉha yekja nacionquin. Niżaza yekja wajtchiz žoŋinacaqui tii wajtchiz žoŋinaca mantaquiĉha, nii yekjanacž timpu tucuzinžcama, niżaza Yooz munaŋpa timpucama.

²⁵Jalla nekztanaqui tjuŋquizimi jiižquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siŋalanaca wataquiĉha. Niżaza pajk kot ljojkiz kjawaquiĉha. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlŋi žoŋinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiĉha, niżaza turwayžinta kuzziz cjequiĉha. ²⁶Arajpachquin žejlŋi kjananacami ĉjekjinskattaž cjequiĉha. Jalla nii cheržcu žoŋinacaqui pinsaquiĉha, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquiĉha. Jalla niža watan žoŋinacaqui tsucscukaz tismayaquiĉha. ²⁷Jalla nekztanaqui žoŋinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoŋi, quejpžquiŋi cheraquiĉha. Walja kjananac wejt azi tjeēžcan tsjir taypiquiz tjonacĉha. ²⁸Jalla niža anawalinaca wati kallantan, anĉhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcĉucĉha chernza. Wajillaž anĉhuca ultim liwriiz tjuŋi tjonacaquiĉha.

²⁹Niżaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiĉha tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; ĉjul muntimi naazna. ³⁰Anĉhucmi tsjii

munti ĉ'ojŋapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatžinĉha, jalla nii. ³¹Jalla niža irataž tii weriž ĉhiitanaca watan, anĉhucqui tuž zizaquiĉha, Yooz mantiz tjuŋi žcatžinĉha, jalla nii.

³²Tii razunal cjiwĉha. Ima tjapa tii timpuquiz kamŋi žoŋinacaž ticznac, tjapa weriž ĉhiitanaca wataquiĉha. ³³Arajpachami yokami tucuzinžnaquiĉha. Wejt takuzti anapanž tucuzinžnaquiĉha, panž cumplisnaquiĉha.

³⁴Anĉhucqui persunpachquiz cwitaza. Anĉhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, niżaza licz cjen, niżaza tii wir cusananacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoŋinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuŋi tiripintit anĉhuc tanaquiĉha ³⁵tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla niža irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamŋi žoŋinaca tiripintit tanaquiĉha, casticzjapa. ³⁶Anĉhuczi listu tjaczi tjewzŋi cjee. Zapuru anĉhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watŋi anawalinacquiztan atipzjapa, niżaza tsewtan cuchanžquita Yooz Zoŋiž yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷Jalla nuž tjaajinĉiĉha Jesusaqui. Majiŋqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatĉha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatĉha. ³⁸Tjapa žoŋinacaqui wentan timpluquiz tjonatĉha Jesusiž taku nonžŋi.

JESUSA TANZ TANTIITA

22 ¹Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta irantižcatĉha. Nii pijjstaqui pascua cjitataĉha. ²Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajŋi maestruncami, “žJaknužt Jesusa conas?” cjican kazziĉha. Pero ninacaqui parti žoŋinaca walja ekscu, ana conic atĉiĉha.

³Jalla nekztanaqui Satanás cjeta zajraqui Judas kuzquiz luzziča. Judasqui Iscariote cjitazakaztača. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nekztantača. ⁴Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchiča. Ninacžtan zalžcu, parličiča, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaqui ancha cuntintutača. Paaz tjaaz compromitchiča. ⁶Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptičiča, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichiča, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHIČHA

⁷Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsaqui irantižquichiča. Nii pjijsiquiz tsjii uuzi wilana conspantača, pascua pjijsa paazjapa. ⁸Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchanchiča. Pedružtan Juanžtan ninacatača. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichiča:
—Ančhucquiči oka, učumnacaž pascua čhjeri lujlzjapa, tjaczca.
⁹Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:
—ĎJakziquin wejrnacqui čhjeri tjacznaquiya?
¹⁰Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:
—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luuz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzachaja, jalla nekz. ¹¹Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Tjaajiñi cjiča: ĎJakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lujlzjapaya?” ¹²Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya

tjeeznaquiča ančhucquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiča. Jalla nekz čhjeri lujlz tjacznaquiča.

¹³Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nekztan Jesusiž chiitacama watchiča. Jaziqui nekziqi pascu čhjeri kissiča.

¹⁴Pascu čhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niž illzta žoñinacžtan misquiz julziča. ¹⁵Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:
—Wejrqui ančhucatan tii pascu pjijsa čhjeri lujlzjapa ancha pecchinpanča, ima ticzcan. ¹⁶Ančhucquiz cjiwča, ančhucatan ana iya tii pjijsa paača, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pjijsa wilta paa-ača.

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiči cjichiča. Nekztanaqui niž illztanacžquiz cjichiča:

—Tii wasu tanžna. Ančhuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licača, čhjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiči cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niž illztanacžquiz tjaachiča, tuž cjican:
—Tiiča wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequiča ančhuc laycu. Nižaza wejr cjuñžcu, tii lujlznaquiča.

²⁰Nekztan čhjeri lujlžcu, wasu tanziča. Nekztan niž tuqi chiita taku irata chiichizakazza, tuž cjican:
—Wejt ljocqui ančhuc laycu tjawktaž cjequiča. Wejt ljocžtan ew žejtz kamaña ut'aytaž cjequiča. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanča.

²¹Wejt quintra tarasunñi žoñiqui wejttan chicapachača tii misquiz.
²²Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui Yooz Epiž munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okača. Wejt quintra tarasunñi žoñžquizzti anawaliž cjisnaquiča.

²³Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui ninacpora pewcsassiča:

—¿Jequit wejrnacquitzan nii tarasunñi žoñi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsassiča.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴Jalla niiž wiruñaqu iiii tjaajintanacaqui ch'aassiča, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Chawc jilirinacaqui persun wajtchiz žoñinaca mantiñiča anawal patrunažtakaz. Nižaza nii jilirinacaqui mantita žoñinacžquiz jilirž honorakaz waytiskatča, “walipan paača tii jiliriqui”, cjican. ²⁶Ančhuczti anaž nižta paaz waquiziča. Antiz ančhucqui tižta paaz waquiziča. Jakziltat tsjan chawc jilirizlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquiziča. Nižaza jakziltat mantiñizlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquiziča. ²⁷¿Ject tucquin chekan žoñejo? ¿Misquiz julžni žoñej chekanaqui? Už ¿nii misquiz atintiñi žoñej, jaa? Tii razunal cjiwča: Misquiz julžni žoñiča tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui ančhucaporquiz atintiñi žoñižtakaztča.

²⁸Ančhucqui wejttan chica žejlchinčhucpanča wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakchinčhucča. ²⁹Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc uchača, mantiñi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiñi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. ³⁰Jalla nuž cjen

ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquiča, nižaza wejttan chica lujlznaquiča. Nižaza nekziq iqui wejttan chica jilirž sillquiz julznaquiča tuncapan Israel t'akquiz žoñinaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŃI CHIYAQUIČHA

³¹Nekztan Jesusaqui cjichiča:
 —Simona, Simona, tiim zizaquiča amqui. Satanasqui am pecča, niiž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecča, ujquiz tjojtskatzjapa. ³²Simona, am laycu tjurt'ižinčinča ana juc'anti upa kuzziz cjeyajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpczu am jilanaca yanapaquiča tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³Nekztanaqui Simonaqui cjichiča:
 —Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkszjapa; carsilquizimi lusasača; nizaza amtan chicapachami ticsnasača.

³⁴Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichiča:
 —Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiča. Čhjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča.

JESUSIŽ CHIIZINTA TAKUNACA

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:
 —Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinča ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan ¿ančhucquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča:
 —Anaž čhjulum i pjaltichiča, —cjican.

³⁶Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:
 —Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqu i chjicha. Nižaza jakziltat

paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷Ančhucquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjicha: “Castictaž cjequičha anawal žoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistančha nii cjjirta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cjjirta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistančha.

³⁸Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

- Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlčha. Jesusaqui kjaazičha:
- Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIČIČHA

³⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Olivos cjita curullquin ojkcichičha, jalla nicju ojknipantačha. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. ⁴⁰Olivos cjita curulla irantižcu, Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiztan žoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin ojkcichičha. Jalla nicju quillsičha Yooz Ejpžquin mayizizjapa.

⁴²Mayizican cjichičha:

—Yooz Tata, amqui munaquiz niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojkc pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojkc pecučha.

⁴³Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jecžquichičha, Jesusa azi tjaazjapa.

⁴⁴Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatčha. Jalla nuž mayizan ancha pjalni pjatzičha ljocžtakaz čhjumatčha yok kjutni.

⁴⁵Yoozquin mayiziz žeržcu, tsijtsičha Jesusaqui. Nekztanaqui niž

tjaajintanacžquiz quejpcichičha. Ninaca llaquizinpantiž tjabatčha. Nuž cjen Jesusaqui tjajni zalchičha. ⁴⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui kjažtquiztan tja-jjo? Žaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷Jesusaž ima parla žeržnan, walja žoñinaca tjonchičha. Judas cjita žoñiqui tucquinpan tjonchičha. Judasqui nii tuncapan illzta žoñinacž partiquiztantačha. Nekztan Jesusižquin macjatchičha chjulzjapa.

⁴⁸Jesusaqui Judasquiz cjichičha:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtčha Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹Jesusižtan žejlni žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'auquiya?

⁵⁰Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchičha, žew cjuñi čhjajtžinchičha. ⁵¹Pero Jesusaqui cjichičha:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'auquičha.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchičha. ⁵²Timplu chawe jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchičha. Ninacžquiz paljaychičha Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³Zapuru timpluquiz kamchinčha ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucčha. Pero anzičha ančhucata tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasačha.

**PEDRUQUI JESUSA ANA
PAJŃI CHIICHIČHA**

⁵⁴ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchičha. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchičha. Pedruqui ažkquiztanalla apzičha. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taazičha. Žoñinacaqui uj muytata julzi želatčha. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatčha. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlŃi cherchinčha. Nekztan naaqui cjichinčha:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñitala, niž tiic, čana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchičha, tuž cjan:

—Cullaca, nii žoñi anal pajučha.

⁵⁸ Jalla niž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichičha:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaazičha; tuž cjan:

—Anapančha wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjan:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichičha:

—Jila, čjulukam nižta chiičhani, anal zizučha.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchičha. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutŃi kjutžcu cheržquichičha. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñzičha. Tuquiqui Jesusaqui cjichičha: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquičha. Čhjep wilta wejr ana pajŃim chiyaquičha”. ⁶² Jalla nuž

watžcu, Pedruqui ulanchičha. Nuž ulanžcu ancha kaachičha, Jesusa ana pajŃi chiižcu.

⁶³ Jesusa itzŃi žoñinacaqui walja iñarchičha. Nižaza Jesusa wajtchičha. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjucqui chawjčžinžcu yujcquiz kijtchičha, tuž cjan:

—iTantiyalla! čJect am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niž quintru čjul anawalinacami chiičhičha, nuž iñarchičha.

**JESUSA JILIRINACŽ
YUJCQUIZ CHJICHTA**

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassičha, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajŃinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchičha. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichičha. Nekztan jilirinacaqui nižquiz pecunchičha, tuž cjan:

⁶⁷ —Jaziqui am chiya, čampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiž ančhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui ančhucquiz pewcznaž niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeečha. Nižaza wejr anaž cujtznaquičha ⁶⁹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeečha. —Jalla nuž kjaazičha Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlŃi žoñinacaqui pecunchičha, tuž cjan:

—čAm Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Wejrpančha, ančhucž pecunčha, jalla nužupančha.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—¿Chjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niiz persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiča, “Yooz Majchča wejrui” cjican.

JESUSIŽTAN PILATO CJITA JILIRŽTAN

23 ¹Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsjitsiča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča Pilato cjita jiliržquin. ²Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii žoñi wajtchinča, tii wajtchiz žoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii žoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

³Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliriui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz žoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi žoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii žoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

⁵Nii žoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii žoñiqui niiz tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziui tekzi nižtazakaz paacha.

JESUSA HERODIŽQUIZ CHJICHTA

⁶Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz žoñikaya?

⁷“Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchiča. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatča nii ora. ⁸Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutača. Walja niiz puntuquiztan quintunaca nonchiča. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatča. Jesusa milajru paañi cherz pecatča. ⁹Herodesaqui walja pewcñi kallantichiča. Pero Jesusazti ana kjaazñi žejlchiča. ¹⁰Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatča. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichiča, uj tjojtunzjapa. ¹¹Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa inarchiča. Burla paachiča. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjutziča. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichiča. ¹²Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitača. Niiz tuquiqui quintratača.

JESUSA PILATUŽQUIN CUCHANTA

¹³Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchiča timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami. ¹⁴Juntjapžcu, cjichiča:

—Ančhucqui wejtquiz tii žoñi zjjcchinčhucča, tuž cjican: “Tii žoñiqui žoñinacaz aptjapñiča”. Nekztanaqui ančuca yujcquiz tižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii žoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui. ¹⁵Herodesaqui nižazakaz ana čhjul ujmi watchiča. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitača. Ziza ančhucqui, tii žoñiqui anapanž ticz waquiziča. ¹⁶Jaziui cunkal casticača, nekztanaqui cutsnača.

¹⁷Nii pjijstiquiz cjenaqui Pilat jiliriui cuzturumpichiztača, tsjii

pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitača žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—iPanž chjichla tiiqui! iAntiz Barrabás cutsla!

¹⁹Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatača, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalča, y nižaza žoñiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatača. ²⁰Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljaychiča.

²¹Nii žoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—iCruzquiz ch'awczna! iCruzquiz ch'awczna!

²²Čhjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychiča tuž cjican.

—Tii žoñi, ččhjul anawali paachejo? iWejrqui tii žoñž uj ana wachula! iAnaž tiez waquiziča tiiqui! iJaziqui cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³Pero nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscoma. ²⁴Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. ²⁵Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoñinacž kuzcama wali cjeajajo.

JESUSA CRUZQUIZ CH'AWCTA

²⁶Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii

žoñi tanziča cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cjitatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzziča. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

²⁷Walja žoñinacaqui apznatča. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸Pero Jesusaqui maatakanacžquiz cheržcu paljaychiča, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančuca persunjapa nižaza ančuca maatinacžquiztan kaa. ²⁹Tsjii ora tjonaquiča. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaquiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t'ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. ³⁰Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejtnac juntuñ tjojtžca”. Nižaza lumanacžquiz cjequiča, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹Tsjii ch'ojñi muntiquiz tižta paaquiz niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui.

³²Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchiča Jesusižtan chica. ³³Calavera cjita yoka irantižcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztača, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan. ³⁴Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čhjulut paačhaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassiča. ³⁵Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča.

Jilirinacami ancha burla paachiĉha, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiĉha.

Ultim werar Cristumĉhalaj niiqui, Yooziž illztamĉhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶Nižaza zultatunacaqui burla paachiĉha. Macjatžcu jar vinu tirinchiĉha. ³⁷Nižaza cjichiĉha:

—Amqui judionacž chawc jilirimĉhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntun litranaca cjiirtataĉha. Čhjep tawkquiztan cjiirtataĉha, griego taku, latfn taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtataĉha: “Tiiĉha judionacž chawc jiliriĉqui”.

³⁹Tsjii ch'awcta tjañi žoñiqui Jesusižquiz ana wal taku chiichiĉha, tuž cjican:

—Amqui Cristumĉhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrncmiž liwriya.

⁴⁰Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujiĉha, tuž cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ČAm anam Yooz eks, kjažtatajo?

⁴¹Uĉhumqui ujquiztan sufristanĉha. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquiziĉha. Tii žoñizti ana ĉjul ujchizza.

⁴²Nekztan nii tsjii tjañ žoñiqui Jesusižquiz paljayĉiĉha, tuž cjican:

—Jesusa, ĉhjulorat amqui mantiz kallantaĉhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wereral amquiz cjiwĉha, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequiĉha, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZIĉHA

⁴⁴Nii oraqui taypuruž cjisnatĉha. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissiĉha,

majñakak oracama. ⁴⁵Tjuñiqui zumchi cjissizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajzĉiĉha. ⁴⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawĉiĉha, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuĉha.

Jalla nuž chiižcu, ticziĉha.

⁴⁷Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliriĉqui Yooz honora paljayĉiĉha, tuž cjican:

—iUltim weraratakalĉha, tiiqui ligitum žoñitakalĉha! Ana ujchiztakalĉha.

⁴⁸Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherni žoñinacaqui ancha llaquita ojkiĉha. ⁴⁹Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirĉiĉha. Tsijsucakaz cheksiĉha nii watniĉqui.

JESUSIŽ CURPU SIPULTURQUIZ TJATŽTA

⁵⁰Tsjii zuma žoñi želatĉha Josė cjita. Yooz mantitacama kamñitaĉha. Judea yokquin Arimatea wajtĉiz žoñitaĉha. Judiiž jilirinacž partitaĉha.

⁵¹Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewsnipantaĉha. Nižaza niiqui anataĉha Jesusa conz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵²Nekztan Pilatužquin ojkiĉha Jesusiž curpu mayi. ⁵³Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk pañužtan capziĉha. Nekztanaqui sipulturquiz tjatziĉha. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettatakalĉha. Anatakalĉha yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴Jeejz tjuñi žcatžintiquiztan, žoñinacaqui tjacznatĉha jeejz tjuñquiz žejlzjapa. ⁵⁵Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonĉi maatakaqui Juzquiz apziĉha, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjatžtažlaja, nii cheri.

⁵⁶Jalla nektanaqui persun kjuya quejpczu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjalinz cremanaca jalla nii tjacziča. Nektanaqui jeejz tjuñquiziqui jeeziča, judiuž lii jaru.

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

24 ¹Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkcichiča walja wentan. Tjaczta ulurchiz aceitenaca chjitchiča, Jesusiž curpu tjalinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ²Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjucžta mazqui cjetžta cherziča. ³Nektanaqui sipulturquiz luzziča. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtchiča. ⁴Jalla nižtiquiztan ninacž kuz turwayskatatča. Ana jaknužquin zizi atchiča, čhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherziča. Ninacž zqiti walja llijatča. Maatakanacžtan chica cjissiča.

⁵Jalla nuž cheržcu walja tsucchiča maatakanacaqui. Tuzi t'okziča. Jalla nuž cjen pucultan luctakaztakaz anjilaqui chiižinchiča maatakžquiz, tuž cjan:

—čKjažtiquiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶Anaž tekz žejlča niiqui. Jacatatchiča niiqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinchipanla, jalla nii. ⁷Nicju Jesusaqui mazinchiča, “Yooz Epiž cuchanžquita Žoñičha wejrqui. Ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Nižaza cruzquiz ch'awcžcu contal cjeeča. Pero čhjep majquiztanaqui jacatatača”. Jalla nuž Jesusaqui mazinchiča.

⁸Jalla nuž chiyan maatakanacaqui cjuñziča Jesusiž mazintanaca.

⁹Jalla nektanaqui sipulturquiztan

quejpczu, tjappacha quint'ichiča niž tuncamani illzta žoñinacžquiz, nižaza tjapa nekc žejlñi žoñinacžquiz.

¹⁰Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztača: María Magdalenatača, Juanatača, Jacobuž maatača Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatača. Jalla ninacaqui Jesusiž illzta žoñinacžquiz quint'ichiča, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan criichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—čChjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

¹²Jalla nuž ana criižcumi Pedruqui ulanžcu sipulturu cheržni zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojčžta želatča. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkcichiča, čhjulut watchaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴Jiczquiz ojkan, ninacpora parlassatča, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵Nuž parlasan, Jesusapachača žcatžinžquichi. Nektan ninacžtan chica ojkcichiča. ¹⁶Jesusižtan chica ojkanami, nii pucultanaqui anapan pajni cjissiča. ¹⁷Jalla nektanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Jiczquiz ojkan, ččhjul puntu ančhucqui parlasjo? čKjažtiquiztan llaquita ančhuc ojko?

¹⁸Tsjiižuñqui Cleofás cjitatača. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quinto zizza. Am nekc žejlcan, čnii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—ĎChjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichiča:

—Tii quintu žejlča. Tsjii Jesusa cjita žoňi želatča, Nazaret wajtchiz žoňi. Yooz taku paljayňi profetatača niqiu. Yooz Ejpž yujcquizimi žoňinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiča. Nižaza Yooz taku zumapan parličiča.

²⁰Jalla nekztanaqui učum timplu jilirinacami učum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹Wejrnacqui cjetuča, “Niiqui Israel wajtchiz žoňinaca liwriyaa” cjichintača. Nižaza tonjtanpacha čhjep majča, tižta watchiqui. ²²⁻²³Wejtnacauiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu chertzňi ojkchiča. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlča” cjan tjonchiča. Tjonžcu quint'ichiča, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča “Jesusaqui vivo žejtchiča” cjan. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinča wejrnacqui. ²⁴Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu chertzňi ojkchiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiňi ančhucqui. ĎKjažtatajo? iAncha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayňi profetanacž cjjirtaqui! ²⁶Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, čana jaa?

²⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajňi kallantichiča, tjapa

cjjirta Yooz takunaca niž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjjirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayňi profetanacž libruquiztan tjaajinchiča niž persun puntuquiztan.

²⁸Jalla nekztanaqui jakziquin ojektčhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitača. ²⁹Nii pucultan žoňinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjan:

—Wejtnacatan žela. Tjuňi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča.

³⁰Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanziča niž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiči cjichiča. Nekztan ninacžquiz tojziča. ³¹Nuž paan nii pucultan žoňinacaqui Jesusa pajňiž cjissiča, čhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchiča. ³²Nii pucultanaqui ninacpora parlassiča, tuž cjan:

—Učumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, čana jaa?

³³Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpchiča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoňinacžtan zalchiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqui. Simonaqui zakaz cherchiča.

³⁵Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jicquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZIČIČA

³⁶Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taypiquiz tsjitsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjan:

—iZuma kuzziz cjee!

³⁷Ninacaqui ancha ispantichi cjissičha, ancha tsucchiča. Pinsičiča, “Almaž caa” cjan. ³⁸Pero Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančuca kuzquiz turwaysita? ³⁹Wejt kjaradž cherna. Wejt kjojčaž cherna. Wejrpachača. Lanzna. Chera. Tsji alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsjijchizza. Ančhucqui cherča, wejtča janchichizmi tsjijchizmi.

⁴⁰Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeziča.

⁴¹Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsičiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta čhjulut lujljapa žejl?

⁴²Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a.

⁴³Jesusaqui nii čhjeri tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančucaquiz mazinčhintača, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. JaziQUI cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cjiJRta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjiJRchiča, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjiJRchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjiJRta zakaztača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchičha.

⁴⁶Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cjiJRtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača.

⁴⁷Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriiñi taku paljaystanča. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjan, paljayaquičha, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquičha. Tisticunacača ančhucqui.

⁴⁹Yooz Ejpqui ančucaquiz taku compromitchičha ančuca kuzquiz Espiritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančucaquiz wajilla cuchanzcača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espiritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamlu, tsewctan cuchanzquita Espiritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchičha wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla ničju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma yanapla.

⁵¹Jalla nuž chiižcuqui, Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča. Tsewchucpacha waytiscu chjichtatača. ⁵²Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča. ⁵³Jalla ničju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN

SAN JUAN

YOOZ TAKU CJITAČHA JESUCRISTUQUI

1 ¹Ima tii muntu želan Jesucristo želatča. Jalla niiča Yooz Taku cjita. Nižaza Yooz Ejpžtanča. Niimi Yoozakazza. ²Primirquiztanpacha niiqui Yooz Ejpžtanpanča. ³Jalla niž cjen Yoozqui tjappacha paachiča. Tjapa niž paatacamača. Anaž yekjaž paataqui žejlča. ⁴Jalla nižzakazza žeti tjaachiqui. Nižaza žejtcan žoñinacaqui persun kuzquiz zuma kamaña zizasacha. Tsjii kjanažtakaz Jesucristuqui Yooz zuma kamaña žoñž kuzquiz zizkatñiča. ⁵Jaknužt tsjii kjanaqui zumchiquiz kjančhaja, jalla niža Jesucristuqui zumchiquiz ojklayni žoñinacž kuzquiz zuma kamaña zizkatča. Nii zumchiquiz ojklayni žoñinacača ana zuma kamañchizqui. Pero Jesucristuž cjenpankaz Yooz zuma kamaña zizasacha.

⁶Tsjii Yooziž cuchanžquita žoñi želatča, Juan cjita. ⁷Nižaza Jesucristuča zuma kamaña zizkatñiqui. Juanqui Jesucristuž puntuquiztan mažni tjonchiča, tsjii kjanažtakaz. Nižaza testicu cunta Jesucristuž puntu werara mazzinchiča. Tjapa žoñinacžquiz

nuž mazzinchiča, Jesucristužquiz criyajo. ⁸Juanqui anača ultim Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Antiz tsjii testicu cunta tjonchiča, nii Yooz zuma kamaña zizkatñiž puntuquiztan mazzinzjapa. ⁹Jesucristuča ultimu Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Jalla niiča zapa žoñinacž kuzquiz Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Nižaza Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča.

¹⁰Jalla nuž tjonžcu tii muntuquiz kamchiča. Nižaza niiča tjapa tii muntuquiz žejlñinaca paañiqui. Niiž paataž cjenami tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹¹Jesucristo Yooz Majchqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz tjonchiča. Pero nii žoñinacazti Jesucristo ana pajz pecchiča.

¹²Pero jakziltami nii Jesucristo pajz pecchaja, nižaza niižquin tjapa kuztan criičhaja, jalla ninacaqui ultim Yooz maatinacapanž cjissa. ¹³Jalla nuž muñchiča Yoozqui. Anaž persun maa ejpž kuzcama, nižaza anaž persun kuzcama, nižaza anaž žoñiž pinsitacama, antiz Yooziž pinsitacama žoñinacaqui Yooz maatinaca cjissa.

¹⁴Yooz Taku cjita Jesucristuqui tii muntuquiz tjonžcu, žoñž curpuchiz wejtnacatan juntu kamchiča. Jalla tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz

zuma okzñi kuz tjeeziča. Nižaza Yooz lijitum kamañ puntunacami werara tjeeziča. Tii muntuquiz kaman, wejrnacqui niiz ancha zuma arajpach kamaña cherchinča. Niiča Yooz Ejpž zinta Majchqui. Jalla nižtiquiztan niiz tjeežta arajpach kamañaqui niiz kamañapankalča. ¹⁵ Juanqui nii Yooz Majch puntu mazzinchiča, tuž cjican:

—Jalla tiiz puntuquiztan tuqui chiichinča, tuž cjican: “Tsjiiqui tjonča wejt jarupacha. Jalla niiča wejtquiztan juc'ant chekanaqui. Ima weriž nasan pan želatkalča niiqui”.

¹⁶ Nii Yooz Majchqui tsjan juc'ant zuma kuzziz cjen učhumnacauiz zuma arajpach kamañchiz cjiskatchiča juc'anti juc'anti. ¹⁷ Tuqui timpu Moisesqui lii mantitanaca žoñinacžquiz tjaachiča. Jaziqui Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz žoñinacžquiz tjeeža. Nižaza žoñinacžquiz Yooz zuma kamañchiz cjiskatča, nižaza Yooz puntunaca zizkatča. ¹⁸ Jesucristuča Yooz Majchqui. Anapanž jec žoñimi Yooz cherchiqui. Niiž zinta Majch alajakazza Yooz cherchiqui. Nii Yooz Majchqui Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpankazza. Jalla nižtiquiztan niiča Yooz puntunacami werara zizkatñiqui.

JUAN BAUTISTAŽ CHIITA TAKU

¹⁹ Juanž mazzintaqui Jesucristuž puntuquiztan jalla tužuča. Jerusalén wajtchiz judfo žoñinacaqui Juanž puntuquiztan iya ziz pecatča. Nekztan timplu jilirinacami timpluquiz sirwiñinacami Juanžquin pewczñi cuchanžquitatača. Ninaca pewcziča, tuž cjican:

—¿Amqui jequimtaya?

²⁰ Juanqui zumpacha mazzinchiča. Nii pewczñi žoñžquiz ana nicchiča. Mazzincan tuž cjichiča:

—Wejrqui anača Cristutqui, ančhucaž tjewžtaqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii pewczñi žoñinacaqui wilta pewcziča tuž cjican:

—¿Jequimt amjo? ¿Eliás cjita profetamkaya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anača Eliastqui.

Nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Nii profeta tjoniz cjizpacha, žniimi amya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr anača niitqui.

²² Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Jecpant amjo? Wejrnacqui quintu chjitstanča wejrnac cuchanžquiñinacžquin. Am persun puntuquiztan čkjažum cjii?

²³ Nekztan Juanqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča alto joržtan ch'ekti yokquin paljayiñtqui. Tuž paljayiñča: “Yooz Jiliržtajapa zuma kamañ jicz tjaczna”. Jaknužt Isafas cjita profeta chiičhaja, jalla nuž paljayiñča.

²⁴ Nii pewczñinacaqui fariseo žoñinacž cuchanžquitatača, Juanžquin. ²⁵ Ninacaqui pewczizakazza tuž cjican:

—Nižtaqui amqui anaž Cristumni, nižaza anaž Eliasni, nižaza anaž nii tjonni profetamni. Ana nižta žoñimžlaj niiqui, čkjažtiquiztan am judio žoñinaca bautisjo?

²⁶ Juanqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Wejrqui kjaztankaz bautisiñča. Judfo žoñinacžquiztan tsjiiqui žejlča, jalla niiqui ančhucqui anaž pajča.

²⁷ Jalla niiqui wejt jaruž tjonča. Jalla nuž cjenami niiča wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Jalla nii atintizjapa wejrqui anal waquizuča, niiz zapat chiqui jwerzinimi, anaž cjichuca.

²⁸ Betábara cjita yokquin nuž Juanžquiz pecuntatača. Betábara cjita yokaqui Jordán cjita puž tuunača. Jalla nicju Juanqui bautisatča.

**UZI WILANAŽTAKAZZA
JESUCRISTUQUI**

²⁹ Jakatažuqui Juanqui Jesusa tjonni cherchiča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquita žoñi, uzi wilanažtakaz. Jalla tiiqui tii muntuquiz željñi žoñinacž cuntiquiztan ticznaquiča. Ujchiz žoñinacž laycu ticznaquiča, ninacaž ujnacquiztan ana casticta cjejajo. ³⁰ Wejrqui tiiž puntuquiztan mazzinčinča tuž cjican: “Wejt wirquin tjonča tsjiiqui. Jalla niiča wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Ima weriž nasan, niiqui želatkača”.

³¹ Wejrqui persunpacha tii žoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Wejrqui Yooz mantita jaru kjaztan bautisińča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz nii pajkatta cjisjapa.

³² Nižaza Juanqui Jesusiž puntuquiztan tuž chiichizakazza: —Wejrqui arajpachquiztan Yooz Espiritu Santo palumažtakaz chjiwžquińi cherchinča. Nekztan nii palumaqui Jesusižuntuńpacha cjisquichiča. ³³ Tuquiqui wejrqui persunpacha tii žoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Pero Yoozqui wejr mantichiča kjaztan bautisajo. Nižaza wejtquiz tuž cjichiča: “Espiritu Santuqui jecžquiz chjiwžcačahaja, nižaza nižquiz želačahaja, jalla niiča Espiritu Santužtan bautisniqui. Jalla nii cheržcu nižquiz pajaquiča”.

³⁴ Jaziqui nižtapan cherchinča, jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz maznuča, tiiča werar Yooz Maatiqui, cjican.

ANDRESTAN PEDRUŽTAN

³⁵ Jakatažuqui Juanqui pucultan niiž tjaajinta žoñinacžtan tsijtsi želatča.

³⁶ Jesusaž nijechuc ojklayan, Juanqui niižquin cheržcu tuž cjichiča: —Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquitaqui. Uzi wilanažtakaz cjequiča.

³⁷ Nii pucultan Juanž tjaajintanacaqui jalla nuž chiińi nonžcu Jesusižquiz apziča. ³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wir kjutni cheržcu, ninaca apzquińi naychiča. Ninacžquiz cjichiča: —Ķhjuluz ančhuc kjurya?

Nii apzni žoñinacaqui tuž kjaaziča: —Rabbi. (Rabbi cjita takuqui Tjaajińi Maestro cjiča ninacž tawquiztan.) ĶJakziquinam am kamy?

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča: —Picha. Wejtta oka, cherzjapa.

Jalla nekztanaqui tjonzińi ojkcichiča, jakziquin kamchitazlaja, jalla nicju. Tjuńi zezi cjen nii pucultanaqui Jesusižtan kamchiča nii zeztan ween pakara.

⁴⁰ Tsjii pucultiquiztan Andrés cjitatača, Simón Pedruž lajkača. Jalla niiqui Juanž chiita nonžcu Jesusa apziča. ⁴¹ Pero Andresqui ima Jesusižtan ojklaycan niiž Simón cjita jila kjuri ojkcichiča. Jalla niižtan zalžcu, tuž mazziča:

—Wejrqui Mesiastan zalchinča. (Ninacž tawquiztan Mesías cjita tjuuqui Cristuž cjicha. Cristo cjita tjuuqui “Yooz illzta” cjiča.)

⁴² Jalla nekztanaqui Andresqui niiž jila Jesusižquiz zjičchiča. Jesusaqui nii cheržcu, tuž cjichiča:

—Amqui Simona cjitamča, Jonás majch. Tekztan najwccchuc Cefas cjita cjequiča. (Cefas cjita tjuuqui Pedro cjiča, ninacž tawquiztan. Pedro cjita tjuuqui “maz” cjiča.)

FELIPŽTAN NATANAELŽTAN

⁴³ Jakatažuqui Jesusaqui Galilea yokquin ojkz pinsichiča. Jalla nuž okawk cjen, Felipe cjita žoňžtan zalchiča. Niižquiz tuž cjichiča:

—Wejtтанpanim chica ojklayaquiča.

⁴⁴ Nii Felipiqui Betsaida wajtchiz žoňitača. Andrestan Pedružtan nii wajtchiz žoňinacazakaztača. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui Natanael kjuri ojkchiča. Jalla niižtan zalžcu cjichiča:

—Tsjii žoňžtan zalchinča. Niiž puntuquiztan Moisesqui cjiřchipantala Yooziž tjaata liy librunacquiz. Nižaza niiž puntu profetanacaqui cjiřchizakaztača. Niiqui Jesusa cjitača, Josež majch. Nazaret wajtchiz žoňiča nii Jesusaqui.

⁴⁶ Jalla nuž nonžcu Natanaelqui tuž cjichiča:

—¿Nazaret wajtquiztan zuma žoňi želasajo? Anaž jaz.

Felipiqui niižquiz tuž kjaaziča:

—Cheržquily.

⁴⁷ Jesusaqui Natanael cjita žoňi macjatžquiňi cheržcu, tuž cjichiča:

—Cheržca. Nii žoňiča lijitum Israel wajtchiz žoňiqui, ana incallňiqui, nižaza zuma kuzzizza.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Natanaelqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jaknužum am wejr pajjo?

Jesusaqui niižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ima Felipe am kjawznan, wejrqui am cherchinča, higo munti koztan.

⁴⁹ Natanaelqui tuž cjichiča:

—Tjaajiňi Maestro, am Yooz

Maatimkalala, Israel žoňinacž chawc Jilirimkalala.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejrqui chiichinča, am higo munti koztan žejlňi cherchinča,

nii. Jalla nižta chiitquiztan alaja wejtquizim kuzziz cjissamča. Pero wiruňaqui juc'ant pajk obranaca cheraquiča amqui.

⁵¹ Nižaza Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucacquiz weraral cjiwčha.

Ančhucqui arajpacha cjetsi cheraquiča, nižaza Yooz anjilanaacaqui wejt juntun chjiwžquiňi yawžquiňi cheraquiča. Wejrtča tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňtqui.

ZALZ PJIJZTA

2 ¹ Čhjep majquiztan tsjii zalz pjižta želatča Caná wajtquin, Galilea yokquin. Jesusiž maa nicju želatča.

² Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoňinacžtanpacha nii zalz pjižtquiz kjawžtatača. ³ Jalla nuž pjižta paan vino upzitača. Jalla nekztanaqui Jesusiž maaqui niižquiz cjichinča:

—Vino upziča.

⁴ Jesusaqui naacquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, ¿kjažtquiztan nii puntu wejtquiz chiijo? Wejt langz ora imaziča.

⁵ Pero naaqui nekz atintiňi sirwizunacžquiz cjichinča:

—Tiiž mantitacama ančhucž paaquiča.

⁶ Jalla nicju sojta pajk maz luuznaca želatča. Judío žoňinacaqui ajunz cuzturumpi paazjapa luuznaca joojooňitača. Zapa luuzquiz quinzakal tunc litro, patac litro, nuž kjaz luzňitača. ⁷ Nekztan Jesusaqui nii pjižta paaňi sirwizunacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Tii luuznacacquiz ančhucqui kjaz chjižpnaquiča.

Nekztanaqui luuz joracama kjaznaca chjižpziča. ⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqiu tsjii zkoluculla coožna.

Nekztan pjižta paaňi patrunžquiz chjiča.

Jalla nuž niiz chiitacama chjitchiċha.
 9Nii pijjzta paañi patrunaqui mallziċha nii kjazquiztan vino tucchi. Jakziquiztan tjonchi nii vino, jalla nii ana zizatċha. Sirwizunacakaz zizatċha. Ninacaž kjazqui cootkalċha. Jalla nuž nii vino mallžcu pijjzta paañi patrunaqui nii zalñi tjowa kjawziċha.
 10Nekztan tuž cjichiċha:

—Ĉjul žoñimi zuma vino panž tjaaċha primiraqui. Nekztan kjawžta žoñinacaž zuma vino lictan nii jaru ana zuti zuma vino zakaz tjaaċha. Amzti tii oracama tii ancha zuma vino ċhjojċham, ċkjažtatajo?

11Jalla niitaċha Jesusaž primer paata milajruqui. Caná de Galilea wajtquiz paachiċha. Jesusaqui nii milajru paacan, niiz arajpach kamañami azimi tjeeziċha. Jalla nižtiquiztan nižtan chica ojklayñi žoñinacaqui niizquizimi tjapa kuz cjissiċha, nižaza criichiċha.

12Jalla niiz wiruñ Capernaum wajtquin ojkiċha. Niiz maatan, niiz lajknacžtan, niiz tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacaqui nižtan chica ojkiċha. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchiċha.

TIMPLU PEWŽA JESUCRISTUQUI

13Judío žoñinacž pascua pijjzta wajillataċha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Jerusalén watja ojkiċha.

14Jalla nicju timplu patiuquiz luzcu, animala tuyñinaca cherċiċha. Vacanaca, uuzinaca, nižaza palumanaca jalla nižtanaca timplu patiuquiz tuyñi cherċiċha. Nižaza paaz campiñinaca ninacž puestuquiz julzi cherchizakazza. 15Jalla nižtanaca cheržcu Jesusaqui poota kzizquiztan lazu paachiċha. Jalla nekztanaqui nii laztan zancħuc liwj tirkatchiċha vacanacami, uuzinacami tjapa nii tuyñinacžtanpacha. Nii paaz campiñi žoñinacž paazmi k'ala witzinċiċha,

nižaza ninacž mizanacami pjokžinċiċha. 16Nekztan paluma tuyñi žoñinacžquiz ujziċha tuž cjican:

—Tjapa tinaca jwesa. Wejt Yooz Ejpž kjuya anaċha tuyz kjuya tjaczqui.

17Jalla nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui cjiirta Yooz taku cjuñziċha. Yooz tawk libruquiz tuž cjiirtkalċha: “Am kjuya rispitta cjiskatz pecuċha. Nuž pectiquiztan akztal cjeeċha”.

18Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui niizquiz pewcziċha tuž cjican:

—Jalla nižtanaca paazjapa, ċject am mantichejo? Yoozqui am mantichizlaj niiqui, tsjii siñala milajruž tjeežna.

19Jesusaqui tuž kjaaziċha:

—Tii timplu pajlžta cjequiċha. Nekztan ċhjep majquiz wilta tsijtsnaċha.

20Jalla nižta chiñi nonžcu judío žoñinacaqui cjichiċha:

—Tii timplu kjuycanaqui pusi tunc sojtan wata kjuytala pero. ĆAmqui ċhjep majquizkaz tii timplu tsijtsnasajo? Anapan niim atasāċha amqui.

21Jalla nuž nii timplu puntuquiztan ċhiican Jesusaqui niiz persun curpu puntuquiztanž ċhiyatċha. 22Jesusaž ticziquiztan jacatattan niiz tjaajinta žoñinacaqui nii ċhiita cjuñziċha. Nekztan Yooz takumi criichiċha, Jesusaž jacatatz punto cjiirta. Nižaza Jesusiž ċhiitanacami criichizakazza.

23Pascua pijjztiqiz Jesusaqui Jerusalén wajtquiz želatċha. Jalla nicju želan walja žoñinacaqui niizquin criichiċha. Niiž paata milajrunacami siñalanacami, nii cheržcu criichiċha. 24Jesusaqui niiz persun kuzquiz žoñinacž kuz, jaknužt cjeċhaja, jalla nii zizatċha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii juntuñ criichi žoñinacžquiz ana juyzu

paachiċha. ²⁵ Jesusaqui persunpacha žoñinacž kuz jaknužt cječhaja jalla nii zizatċha. Jalla nižtiquiztan niiqui anaž jec tjaajžnġimi pecatċha žoñinacž kuz puntuquiztanaqui.

JESUSIŽTAN NICODEMUŽTAN

3 ¹ Tsġii fariseo žoñi želatċha, Nicodemo cjita, judfo žoñinacž jiliritatċha. ² Jalla nii Nicodemuqui tsġii ween Jesusižquin tjonžnġi ojċhiċha. Nekztan Jesusižquin paljayċiċha, tuž cjican:

—Tjaajġni Maestro, žoñiqui ana Yooz poderžtanžlaj niiqui, nekztan ana milajrunaca paasaċha, amiž paata milajru, nižtanacami. Jalla nižtiquiztan wejrqui zizuċha, Yoozquiztan tjonchamċha, Yooz obra tjeežnġi nižaza Yooz puntu tjaajġni.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiċha:

—Amquiz weraral cjeeċha. Jequit ana pizc wilta nassi cječhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana kamasatċha.

⁴ Jalla niža chġitiquiztan nii Nicodemo cjita žoñiqui tuž pewcziċha:

—Pero, ċċjaž tsġii žoñiqui wilta majtta cjesajo? Wilta majtta cġisjapa, ċmaa iczquiz wiltaž luzasajo?

⁵ Jesusaqui tuž ċjaaziċha:

—Ultimu werarapal cġiwċha. Jequit ċjazquiztanami Espġritu Santužquiztanami ana nassi cječhaja jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana luzasaċha. ⁶ Jequit maa ejpžquiztankaz nassaja, jalla niiqui žoñž kamañchġkazza. Pero jequit Yooz Espġritu Santuquiztan zakaz nassaja, jalla niiqui Yooz Espġritu Santuž kamañchġzza. ⁷ Werġž chġitiquiztan anam am ispantaquiċha. Tjapa žoñinacaqui pize wilta nastanpanċha cġiwċha. ⁸ Nicjumi ticjumi tjamiqui

tjamċha. Nii tjamž jora nonžcanami ċakziquiztan tjamžquġiċhaja, ċakziċhuc ojċċhaja, jalla nii ana zizzuca. Jalla niža irataž Yooz Espġritu Santuqui jecž kuzquizimiž luzasaċha. Nižaza ana Yoozquin criichi žoñinacaqui criichi žoñinacž kamaña cherċha. Pero nii Espġritu Santuž tjaata kamaña ana intintazucaċha.

⁹ Jalla nekztanaqui Nicodemuqui wilta pewcziċha, tuž cjican:

—ċJaknužupan cjes teejo?

¹⁰ Jesusaqui niizquin tuž ċjaaziċha:

—Amqui Israel žoñinacžquiz tjaajġni maestrumla. ċJalla tii werġž chiita ana intintazzucakaya? ¹¹ Ultimupan wejr cġiwċha. Wejrqui tii puntuquiztan intintazcu chiyuċha. Weraraž chiyuċha, tii werġž zizta nižaza cherta puntunacami. Jalla nuž cjenami amqui werġž chiita anam catokċha.

¹² Tii muntuquiz watñi puntuquiztan chġian ana intintazza amqui. Jaziqui juc'ant altu razunžtan arajpach Yooz puntuquiztan chġianami, ċċaknužt am intintasajo?

¹³ Anaž jecmi arajpachquin yawchiqui. Wejrpankal arajpach Yooz puntuquiztan zumpacha zizuċha. Wejrqui arajpachquiztan chġijwžquichinċha. Wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Yooz Žoñtċha. ¹⁴ Nižaza wejrqui cruzquiz waytital cġistanċha. ċJaknužt Moisesqui tsġii korquiztan paata zkora pajċ tuñquiz waytġġhaja, jalla niža wejrqui waytital cġistanċha, ¹⁵ wejtquin criichi žoñinacžquiz ew kamaña tjaazjapa, ninaca Yooztan wiñaya kamajo, ana infiernuquin sufrajo.

YOOZ EJPċHA ŽOÑINACŽQUIZ OKZNIQUI

¹⁶ Yooz Ejpqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz ancha okžquichipanċha.

Jalla nižtiquiztan niž zinta Majch cuchañquichiča, žoñinacžquiz ew kamañchiz cjiskatzjapa. Jakziltat niž zinta Majchquiz criyačhaja, ew kamañchiz cjequiča Yooztan wiñaya kamzjapa ana infiernuquin sufrajo. ¹⁷Yooz Ejpqui niž Majch tii muntuquiz cuchañquichiča. Niž cjen žoñinaca liwriita cjesača infiernuquin ana casticta cjsjapa.

¹⁸Jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui ana infiernuquin castictaž cjequiča. Pero jakziltat Yooz Majchquiz ana criyačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictapanž cjequiča, Yooz zinta Majchquiz ana criitiquiztan. ¹⁹Yooz zinta Majchča Yooz kamaña tjeezñiqui zuma kjanažtakaz. Jalla nuž cjenaqui tii muntuquiz tjontan, žoñinacaqui ana wali kamañchiz kamzpanž pecatča, zumchiquiz kamzpanž pecatča. Nižaza ninacaž ana wali kamtanacaž cjen Yooz kamañchiz cjis ana pecchipanča. Jalla nižtiquiztan castictapanž cjequiča. ²⁰Tjapa ana wali kamñinacaqui Yooz kamaña tjeezñižjapa quintrča. Nižaza Yooz kamaña tjeezñižquiz anaž cherz pecča, ninacž ana wali kamtanaca ana tjeezta cjsjapa. ²¹Pero jakziltat werar Yooz kamañ jaru kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz kamaña tjeezñižquiz macjatžquiča kjanapacha tjeezjapa, niž zuma kamtanaca Yooz aztan kamtača, nii. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAŽ CHIITA

²²Jalla nuž Nicodemužtan parližcu, Jesusaqui tjaajintanacžtan Judea yokquin ojkičiča. Jalla nicju niž tjaajintanacaqui bautiscan žejlchiča. ²³Nižaza Juan bautiscan zakaz želatča. Salim cjita wajt žcati

Enón cjita wajtquin želatča. Jalla nicju wacchi kjaž želatča. Nekztan žoñinacaž tjonatča bautista cjsjapa. ²⁴Jalla nižtanaca watchiča, ima Juanqui carsilquin chawcta cjen.

²⁵Jalla nekztanaqui Juanž tjaajinta žoñinacžtan tsjii kjaž judío žoñinacžtan ch'aassiča, ajunz cuzturumpi puntuquiztan. ²⁶Juanž tjaajintanacaqui nižquin mazñi tjonchiča, tuž cjan:

—Tjaajiñi maestro, tsjiiqui amtan chica želatča Jordán pužž tuuna. Amqui niž puntuquiztan mazzinchamča. Jalla niiqui tekz žejlča bautiscan. Nižaza tjapa žoñinacaqui nižtan ojzpanž cjissa.

²⁷Juanqui ninacžquiz tuž cjichiča: —Yooz Ejpqui wejtquiz tsjii kamaña tjaachiča; nižaza tsjii puestuquiz wejr utchiča. Jaknužt Yoozqui žoñžquiz kamaña tjaatčhaja, jalla nii jaru žoñiqui kamz waquiziča. ²⁸Ančhucpacha weriž chiita nonzinčhucča. Wejr cjichinča: Anača wejr Cristutqui. Wejrzi niž tuqui cuchañquita žoñtča. ²⁹Tsjii zalz pjijztiquiz zalzñi tjowaqui yanapñi mazinacžquiztan tsjan importantiča. Nii zalzñi tjowaqui tjunchizza. Yanapñi mazinacaqui jalla nii nonžcu cuntintuča, nižaza chipchipča. Jalla nižta iratača anziqiu. Wejrqui Jesusiž quintu nonžcu ancha cuntintuča. ³⁰Niiqui juc'anti juc'anti tucquin cjistanča. Wejrzi nižquiztan juc'anti juc'anti wirquin cjistanča.

JESUSAČHA TSEWCTAN TJONCHI ŽOŇI

³¹Nii tsewctan tjonchi žoñiča tjapa žoñinacžquiztan juc'anti chekanaqui. Tii yok muntuquiz kamñi žoñinacaqui tii yokjapakaz kamañchizza. Nižaza tii yokjapa kamaña puntuquiztankaz

parličha. Nii tsewctan tjonchi žoñizti tjapa žoñinacžquiztan juc'antičha. ³²Nii tsewctan tjonchi žoñiqui arajpachquin čhjulut chertčhaja, nonžtčhaja, jalla nii žoñinacžquiz mazzičha. Jalla nii zumanaca maztiquiztanami žoñinacaqui anaž wira criiz pecčha. ³³Jakziltat niž mazta criičhaja, niiqui tjurt'aquičha, Yooziž čhiita takuqui werarapankalala, cjican. ³⁴Yooziž cuchanžquita žoñiqui Yooz takupanž parličha. Yooz Espiritu Santučha niž kuzquiz žejlñipan, yanapzjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz takupanž parličha. ³⁵Yooz Ejpqui niž Majch k'aachičha. Jalla nižtiquiztan tjappacha tjaachičha niž Majch kjarquiz. ³⁶Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Nižaza jakziltat ana cazačhaja, jalla niiqui anapanž Yooztan kamasacha. Nižaza Yooz Ejpqui cjičha, nii žoñiqui castictaž cjequičha.

JESUSIŽTAN SAMARIA WAJTCHIZ MAATAKŽTAN

4 ¹Žoñinacaqui Jesusižquiz walja tjonchičha nižžtan chica ojklayzjapa, Juanžquiztan juc'ant tama. Nižaza Juanžquiztan juc'anti žoñinaca bautissicha. Jalla nii quintu ojklayan, fariseo žoñinacaqui nii quintu nonchičha. Nekztan Jesusižtan quintrazi kallantichičha. Nii zizzičha Jesusaqui. ²Jalla nuž nii Jesusiž bautis quintu ojklaychiž cjenami, Jesusaqui anaž bautissičha. Antiz niž tjaajinta žoñinacakaz bautisatčha. ³Pero fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntuquiztan nonžcu, Jesusižtan quintrazi kallantichičha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Judea yokquiztan zarakchičha, Galilea yokquin quejpžquizjapa.

⁴Jalla nii jiczquiz ojkcان, Samaria yoka nuž watstantačha. ⁵Jalla nuž Samaria yokquin ojkcان Sicar cjita wajtquin irantichičha. Tuqui timpu Jacob cjita žoñiqui niž José cjita majchquiz tsjii yoka tjaachitačha. Nii yok žcati Sicar cjita watja želatčha. ⁶Jalla nicju tsjii kjaz tuj želatčha, Jacobž tuj cjitatačha. Jesusaqui jiczquiz ojktiquiztan otchičha. Nekztan tuj latuquiz julzičha. Nii oraqui taypur wajitačha. ⁷⁻⁸Nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui watja luzzičha lujl čhjeri kjayzjapa. Jesusaž nuž zinalla želan, tsjaa Samaria wajtchiz maatakqui nii tujquin kjaz cooyi tjonchinčha. Jesusaqui naaquiz paljaychičha:
—Kjaz onalla, —cjican.

⁹Jalla nuž kjaz tomangztiquiztan naa Samaria wajtchiz maatak žonqui cjichinčha:

—Amqui judío žoñimla. Wejrqui Samaria wajtchiz žontčha. ¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiztan kjaz mayjo?

(Judío žoñinacžtan Samaria wajtchiz žoñinacžtan porapat ana parliñipanla, pero.) ¹⁰Jalla nekztanaqui naa maatakaž čhiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui amquiztan kjaz maychinčha. Pero amzti wejt puntuquiztanami nižaza Yooziž tjaaz puntuquiztanami intintiasaž niiqui, jalla nekztan wejtquiztan žejtñi kjaz maytasacha. Nižaza nii žejtñi kjaz tjaatam cjitasačha.

¹¹Jalla nekztanaqui naa maatakqui tuž cjichinčha:

—Señor, am anaj kjaz coozizzamla. Tii tuj kozičha. ¿Jakzictanam nii žejtñi kjaz tjaasajo? ¹²Učhum Jacob cjita tuquita ejpqui tii tuj ecanchičha. Nižaza tii tujquiztan kjaz licñitačha, nižaza niž maatinacami, nižaza niž

animalanacami. ¿Amqui niizquiztan juc'antim cjes, kjažtatajo?

¹³Jalla nektanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Jakziltat tii tuj kjazquiztan lic'haja, jalla niiqui wilaž kjaz pecaquiča.

¹⁴Pero jakziltat weriž tjaata kjaz lic'haja, jalla niiqui anaž iya kjaz pecniž cjequiča. Weriž tjaata kjazqui niž persun kuzquiz tsjii jalzurižtakaz cjisnaquiča wiñaya žejtzjapa.

¹⁵Jalla nektanaqui naa maatak žonqui niizquiz cjichinča:

—Señor, nii kjaz tjaalla, ana iya kjaz peczjapa, nižaza tii tujquiz ana iya kjaz cooyi tjonzjapa.

¹⁶Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Oka, am luctaka kjawžca. Nekztan wiltam wejtquin tjonaquiča.

¹⁷Naa maatak žonqui tuž kjaaziča:

—Ana luctakchiztča.

Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Amqui weraram chiiča, “Ana luctakchiztča” cjicanaqui. ¹⁸Amqui pjijska luctakchiztakalala amqui.

Jalla nižtiquiztan anziqi am lucum cjičhaja, jalla niiqui anaž am ultim lucuqui. Jaziqui weraram chiiča.

¹⁹Jalla nektanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz tuž cjichinča:

—Señor, amča profetaqui, nuž tantiyuča. ²⁰Wejtnaca tuquita ejpnacaqui tii curquiz Yooz rispitičiča. Ančhuc judío žoñinacazti cjiñchucča, Jerusalén wajtquin Yooz rispitsa, nii.

²¹Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, weriž chiita taku criya. Tsjii tjuñi tjonča. Jalla nii tjuñquiziqui anaž tii curquizimi nizaza anaž Jerusalén wajtquizimi Yooz Ejp rispitaquiča. ²²Ančhucqui Yooz ana

zuma pajžcu rispitiča. Wejrnaczti Yooz lijtuma pajžcu rispituča. Judío partiquiztanž Yooziž cuchanžquita Liwriñiqui tjonča. ²³Nii tjonz tjuñquiziqui, nižaza anzimi, werar Yooz Ejp rispitičičaqui kuztanami animužtanami Yooz rispitaquiča. Nižaza Yooz Ejpž kuzcama weraraž rispitaquiča. Jalla niža rispitičičaž Yooz Ejpqui pecča. ²⁴Yoozza ana janchichizqui, animužtakaz. Jalla nižtiquiztan niizquin rispitičičaqui kuztanami animužtanami nii rispitanča. Nižaza Yooz kuzcama werara rispitanča.

²⁵Jalla nektanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz cjichinča:

—Tsjii noojiqui tsjii Yoozquiztan cuchanžquita cjitaqui tjonaquiča. (Mesías, nižaza Cristo cjitazakazza niiqui.) Jalla nii tjonžcu wejtnacaquiz tjapa Yooz puntuquiztan tjaajnaquiča.

²⁶Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž cjichiča:

—Werjtča niitqui, amquiz paljayuča.

²⁷Jalla nuž parlan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui quejpžquichiča.

Nuž Jesusaž tsjaa Samaria wajtchiz žonatan parliñi cheržcu, ispantichiča. Ancha ispantižcu tjapa nii tjaajintanacaqui ana pewczni atchiča, “Naaquiztan čhjululum pec?” cjican, už “¿Kjažtiquiztan naa žonatan parli?” cjican ana pewczni atchiča.

²⁸Nekztanaqui naa maatak žonqui kjaz luuz eccu, watja ojkciniča. Nekztan žoñinacžquin tuž quint'ichinča:

²⁹—Ojklay, tsjii žoñiž cheržquily.

Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza. Wejtquiz nii puntu chiichiča. ¿Anaj tii Yooz cuchanžquita Cristo cjesaya?

³⁰Nekztanaqui žoñinacaqui wajtquiztan ulanžquichiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla

nicju. ³¹ Ima nii žoñinacaž irantižcan, niiz tjaajintanacaqui Jesusižquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čjululla mekaz lujlžnalla.

³² Jesusazti ninacžquiz cjichiča:

—Wejtac yekja lujlž žejlča. Jalla nii lujlžqui ančhucqui anaž pajča.

³³ Jalla nuž chiitiquiztan niiz tjaajintanacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jequit tiižquiz lujlž čheri zjičanchi cjesajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui wejt cučanžquiniž kuzcama kamuča. Nižaza niiz pecta langz cumpluča. Jalla niiča wejtta lujlž čheri cuntaqui. ³⁵ Ančhucqui cjinčhucča, “Zkala ajzquinaqui pajkpic jiiz pjaltiča”, jalla nuž cjinčhucča. Pero wejr ančhucaciz cjiwča, “Nii žoñinacžquin chernza. Pookchi zkalanacažtakaz ninacaqui. Ricujz pecča. ³⁶ Jakziltat nii pookchi zkalanaca ricujačhaja, jalla niiqui pactaž cjequiča. Nižaza nii ricujta žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamauiča. Jalla nižtiquiztan zkala čhjacñimi ajžñimi nuž chicapacha cuntintuž cjequiča. ³⁷ Tii zkala puntuquiztan chiitaqui werarapanča. Jalla tuž cjiča: “Zkala čhjacñiqui tsjiiča. Nižaza zkala ajžñiqui yekjača”. ³⁸ Wejrqui ančhuc cučanžquichinča, ana amiž trabajta zkala ricujzjapa. Yekjanacača nii zkalac trabajchi Yooz taku paljaycan. Ančhucqui nii trabajtiquiz yapzinčhucča, ultimquiziqui Yooztajapa ricujta cjisjapa.

³⁹ Jalla nektanaqui wacchi Samaria wajtchiz žoñinacaqui niizquiz criichiča, naa maatak žonaž maztaž cjen. “Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza”, jalla nuž cjican mazzinča

naaqui. ⁴⁰ Nižaza Jesusižquiz tjonžcu, nii Samaria wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Wejtnacatan kamt'alla.

Nektanaqui Jesusaqui ninacžtan puc maj kamchiča. ⁴¹ Jalla nuž niiz persuna tjaajintiquiztan iya juc'anti nii žoñinacaqui niizquiz criichiča.

⁴² Ninacaqui naa maatak žonaquiz tuž cjičiča:

—Wejrnacqui criyuča. Anaž amiž maztiquiztankaz criyuča. Antiz niiz taku persuna nonžcupan criyuča. Chekapan, tiiqui Yooz cučanžquita Cristukalča, žoñinacžquiz liwriiñiqui. Anzil nii zizuča wejrnacqui, niiz tjaajinta taku nonžcu.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁴³ Puc majquiztan Jesusaqui Galilea yokquin ojkcichiča.

⁴⁴ Jalla nektanaqui Jesusaqui tuž chiichiča:

—Tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui niiz persun wajtchiz žoñinacžquiz ana rispittača.

⁴⁵ Jalla nektanaqui Galilea irantitan, niž žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča. Nii žoñinacaqui Jerusalén ojkcizakaztača, pascua pijizta payi. Jalla nicju žejlcan tjapa Jesusaž paatanaca cherchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča.

⁴⁶ Galilea yokquin žejlcan, Jesusaqui Caná cjita watja wilta ojkcichiča. Tuquiqui nii wajtquiz kjazquiztan vino tuckatchiča. Tsjii pajk jilirž secretariuqui Capernaum wajtquiz želatča. Nii secretariuž majchqui laatača. ⁴⁷ Jesusaž Judea yokquiztan Galilea tjonchi quintu zizcu, nii secretariuqui Jesusa roqui ojkcichiča niiz kjuyquin tjonžcajo, nižaza niiz majch čhjetnajo. Niiž majchqui

ticzmayatača. ⁴⁸ Jalla nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Ančhucqui sinalanacami milajrunacami ana cheraquiz niiqui, ana cryasača.

⁴⁹ Nekztan nii secretariuqui cjichiča:

—Señor, ima wejt majch ticznán wejt kjuyquin tjonžcalla.

⁵⁰ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Am kjuya quepa, am majchqui žetaquiča.

Nekztan nii secretariuqui jalla nuž Jesusaž chiitan nii criichiča. Jalla nekztan kjuya quejpciča. ⁵¹ Jalla nuž niž kjuya okan, niž piyunanacauqui nižquin zalžquichiča, tuž cjan:

—Am majchqui žejtchiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan nii secretariuqui pewcziča, čjulora niž majch žeti kallantichi, jalla nii. Niž piyunanacauqui cjichiča:

—Zezcu taypuruž paztanalla nii kjakñi ch'ujlñiqui apaltichiča.

⁵³ Nii ejpqui cjuñziča, nii orapacha Jesusaqui cjichiča, “Am majchqui žetaquiča”. Jalla nižtiquiztan nii ejpqui tjapa kuztan Jesusižquiz criichiča, tjapa niž kjuychiz žoñinacžtanpacha.

⁵⁴ Judea yokquiztan Galilea quejpžcu, Jesusaqui nii milajru paachiča. Jalla nižtanaqui pizc wilta milajru paachiča.

LAA ŽOŇI ČHJETINTA

5 ¹ Wiruñacauqui judío žoñinacauqui pjizta paatča. Jalla nuž paan, Jesusaqui Jerusalén watja quejpžquichiča. ² Jerusalén wajtquiz tsjii pajk zana želatča, uuzi zana cjita. Jalla nii žcati tsjii žoñiž paata cocha kjazjapa želatča. Nii cochaqui Betesda cjitatača Hebreo tawkquiztan. Nii coch muytata pjijska kjuyallanaca

želatča. ³ Jalla nekzi wacchi laanaca želatča, zuranaca, zuch žoñinaca, ana tsijtñinaca. Nii laa žoñinacauqui kjaz kizkiz tjewznatča. ⁴ Awiz awizaqui tsjii anjilaqui nii cochquiz tjoñiča kjaz tjarni. Jalla nuž nii kjaz tjarnan, primera kjazquiz luzzi žoñiqui žejtchi cjisñitača, čjul laaquiztanami. ⁵ Tsjii laa žoñiqui quinsa tunc quinsakalcun wata laa želatča. ⁶ Jesusaqui nii laa žoñi cherchiča. Nekztan Jesusaqui zizzi cjissiča, nii žoñi ažk watanaca laachitača, nii. Jalla nuž zizcu nii laa žoñžquiz pewcziča tuž cjan:

—¿Žejtchi cjisim pecya?

⁷ Nii laa žoñiqui kjaaziča tuž cjan:

—Señor, anaž jecmi tii kjaz tjarnan wejr luzkatñi žejlča. Luz pecuča, pero yekjakaz wejt tuqui luzza, tii kjazquizqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Žaazna, am tjajz zquiti apta, ojklaya.

⁹ Jalla nii orapacha žejtchi cjissiča. Niž tjajz zquiti aptižcu ojkičiča. Jeejz tjuñquiz nii čhetintaqui watchiča. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan judío žoñinacauqui nii čhetinta žoñžquiz tuž chiižinčiča:

—Jeejz tjuñquiziqui, anača tjajz zquiti joojooz cjitaqui. Lii quintrala niiqui.

¹¹ Nii čhetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Jalla nii wejr čjetiñi žoñiqui wejr mantichiča, tuž cjan: “Tjajz zquiti aptižcu, oka”. Jalla nuž cjichiča.

¹² Nii judío žoñinacauqui pewcziča tuž cjan:

—¿Ject amquiz nuž cjichejo, “Tjajz zquiti aptižcu oka”, cjanajo?

¹³ Jesusaqui nii orauqui walja nekž žejlñi žoñinacž taypquiztan katchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui ana pajchiča, ject nii čjetinčhaja,

jalla nii. ¹⁴Niiz wiruñ Jesusaqui nii laaquiztan žejtchi žoñžtan zalchiča timpluquin. Nekztan niizquiz cjichiča:

—Jila, amqui žejtchamča. Jaziqui ana wilta uj paaquiča. Uj paaquiž niiqui, amquiz juc'ant anawalim cjisnasača.

¹⁵Jalla nekztanaqui nii žoñiqui judío žoñinacžquin mazñi ojkchiča, Jesusača nii čhjetini žoñiqui, jalla nii mazziča. ¹⁶Nii Jesusaž nižta jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan judío žoñinacaqui Jesusiž quintra cjissiča; conz pecatča. ¹⁷Ninacžquiz Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejt Yooz Ejpqui tiraž langža, wejrmi nižtapachal langznuča.

¹⁸Jalla nižta chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui juc'ant žawjchiča, nižaza juc'anti conz pecatča. Jesusaqui jeejz tjuñquiz ana permitta langz mantichiča, judío žoñinacž lli quintra. Nižaza “Yooz Ejpča wejt persun Ejpqui” cjican chiichiča. Nuž cjican “Wejrmi Yoozzakaztča” cjichiča. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusiž quintra juc'anti aptichiča, conzjapa.

JESUCRISTUČHA YOOZ MAJCHQUI

¹⁹Nižaza Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Wejrtča Yooz Majchqui. Pero persun kuzcama anal paasača. Yooz Epiž tjaata obranacal paa-uča. Jaknužt Yooz Ejpqui obra paačhaja, jalla nužuzakaz wejr Yooz Majchqui obra paa-uča. ²⁰Yooz Ejpqui wejr k'aachiča, nižaza tjapa niiz paata obranacami wejtquiz tjeeža. Nižaza Yooz Ejpqui juc'anti pajk obranacaz tjeeznaučiča, ančhuc ispantichi cjeyajo. ²¹Jaknužt Yooz Ejpqui ticzinaca jacatatskatčhaja, nižaza wilta žeti tjaačhaja, jalla nižta zakaz wejrqui

žeti tjaača, wejt munañpicama.

²²Yooz Ejpqui persunpacha ana casticu tjaača. Pero wejtquiz tjapa niiz mantiz poder intirjichiča castictu tjaazjapa. ²³Jalla nuž intirjichiča, tjapa žoñinaca wejtquiz rispitažo, jaknužt Yooz Ejpžquin rispitchaja, jalla nuž. Jakziltat wejtquiz ana rispitchaja, jalla niiqui wejr cuchanžquini Yooz Ejpžquin ana zakaz rispitcha.

²⁴Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakziltat weriž chiita taku nonžcu tjapa kuztan catokčhaja, nižaza wejr cuchanžquinižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča. Nižaza ana casticta cjequiča. Infiernuquin ojkñi jiczquiz eccu, arajpach ojkñi jiczquiz kamča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²⁵Ančucaquiz weraral chiyuča. Tsjii timpu tjonča, nižaza anzimi nii timpuča. Anziqui ticzižtakaz kamñi žoñinacaqui wejt taku nonznaquiča. Jakziltat wejt taku nonžcu tjapa kuztan catokačhaja, jalla niiqui ew kamañchiz kamaquiča. Yooz Majchtča wejrqui. ²⁶Yooz Ejpqui persunpacha žejtkatz poderchizza. Nižaza wejt Yooz Ejpqui nii poder wejtquiz intirjichiča. ²⁷Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pjalz puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui arajpachquin kamzmi nižaza infiernuquin casticzmi jalla nii mantiznaca wejtquiz intirjichiča. ²⁸Tii weriž chiitiquiztan ana ispanta. Tsjii timpu tjonča. Jalla nii timpuquiz tjapa ticzinacaqui wejt joraž nonznaquiča. Nekztan sipulturniquiztanž žaaznaquiča. ²⁹Zuma kamchinacaqui jacatataquiča Yooztan wiñaya kamzjapa. Ana zuma kamchinacazti jacatataquiča infiernuquin casticta cjisjapa.

YOOZ EJPŽTAN YOOZ MAJCHTAN

³⁰Wejrqui persun kuzquiztanac anal pjalznasača. Jaknužt wejt Yooz Ejp

mantichaja, jalla niicamal pjalznuča. Anal wejt kuzquiztan pjalz pecuča. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcama pjalz pecuča. Jalla nižtiquiztan weriž pjaltaqui lititumača.

³¹Wejrkal persunpacha wejt favora chiyasaž niiqui, weriž chiita taku anaž walasača. ³²Pero yekja tisticu wejt favora žejlča. Jalla niičha Yooz Ejpqui. Niiž wejt puntuquiztan chiita takuqui werarapanča. Jalla nii zizuča. ³³Ančhucqui Juanžquin pewczñi cuchanžquichinčhucča wejt puntuquiztan. Niiž kjaaztaqui werarapanča. ³⁴Žoñiž wejt favora werara chiiñiž cjenami, wejtquiz anaž ancha importičha. Yooz Ejpča wejt favora ultim werara chiiñiqui. Nuž cjiwča, ančhuc wejtquiz criyajo, ančhuc liwriita cjisjapa. ³⁵Juanqui tsjii tjeezta lamparažtakaz kjanatča. Jalla nuž kjančan nii Juanqui wejt puntu kjanzt'ichiča. Nižaza tsjii upacamakaz niiž kjanquiz ančhucqui cuntintu kamchiča. ³⁶Juanqui wejt favora chiičiča. Pero tsjiiqui žejlča Juanžquiztan juc'anti. Jalla niičha Yooz Ejpqui. Niiqui wejt favora zakaz chiiča. Nižaza wejt Yooz Ejpqui wejr mantichiča obranaca cumplizjapa. Tii obranacquiztan wejr pajtapan cjesača, Yoozquiztan tjončin, ana Yoozquiztan tjončin, nii. Tii weriž paata obranaca kjanapacha tjeeža, Yooz Epiž wejr cuchanžquita, jalla nii. ³⁷Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejppacha wejt favora chiiča. Ančhucqui niiž persun jora ana nonznasača nižaza niiž tsiti ana cherasača. ³⁸Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Pero ančhucqui wejtquiz ana criičha. Jalla nižtiquiztan niiž takumi ančuca kuzquiz ana zakaz catokča. ³⁹Ančhucqui cjiwrta Yooz taku ančaž istutiiča. Nekztan ančhucqui tantiiča, “Yooz taku

istutiichiž cjen wejrnacqui Yooztan wiñaya kamaka,” cjan. Pero nii cjiwrta Yooz takunacaqui wejt puntuquiztanž chiiča. ⁴⁰Jalla nuž istutiižcupacha, ančhuczi anaž wejtquiz macjatž pecča, Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapaqui.

⁴¹Žoñinacaž tjaata honora wejtquiz anaž importičha. ⁴²Ultimu ančhucqui ana Yoozquin kuzzizčhucča. Nii zizuča. ⁴³Wejt Yooz Ejpž cuntiquiztan tjonchi cjenami, ančhucqui anaž wejr criičha. Pero yekja žoñiqui persun kuzcama ančucaqui tjonasaž niiqui, niižquiz criyasaž, jaz. ⁴⁴Ančhucqui ančhucporaž honorchiz cjevas pecča. Ančhucqui Yooziž tjaata honorchiz cjisjapa anaž importičha. Jaziqui, čjaknužt ančhuc wejr criyasajo? ⁴⁵Ančhucqui Moisés liiquiz kuz tjaachiž cjen, pinsaquiča, Yooztan wiñaya kamaka, jalla nii. Pero nii Moisespacha ančuca ujnacaž tjeeznaquiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui. Anača wejrqui Yooz Ejpž yujcquiz ančuca ujnaca tjeezniñtqui. ⁴⁶Moisesqui wejt puntuquiztan cjiwrčiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Moisés cjiwrta criitasaž niiqui, wejtquiz zakaz criitasača. ⁴⁷Ančhucqui nii Moisés cjiwrtnaca ana criičhaj niiqui, čjaknužt weriž chiitanaca criyasajo?

JESUSAQUI ČHJERI TJAAČHA

6 ¹Jalla nuž chiižcu Jesusaqui Galilea cjita kotž nawjctuñtan ojkchiča. Nii kotaqui Tiberias, cjitazakaztača. ²Walja žoñinacaqui niižquin apziča, milajrunaca paañi cheržcu nižaza laanaca čhjetinchi cheržcu. ³Pero Jesusaqui tsjii curu yawhiča niiž tjaajintanacžtan. Jalla nicju julziča. ⁴Nii oraqui judío žoñinacž pascua pijizta žcatitača. ⁵Acha waytižcu, Jesusaqui walja

žoïnaca apžquiñi cherchiča.
Nekztanaqui Felipžquiz paljaychiča,
tuž cjican:

—ĎJakziqiztan lujlz ċhjerinaca
kjayžcaqui, tii tama žoñinacžquiz luli
tjaazjapaya?

⁶Jesusaqui nuž čiichiča Felipe
yanzjapa, jaknužt kjaazñi, jalla nii. Nii
ora Jesusa persun kuzquiz zizatča,
jaknužt nii žoñinaca luli tjaachaja,
jalla nii. ⁷Nekztanaqui Felipiqui
kjaaziča, tuž cjican:

—Paa patac pajk paaz walurchiz
t'anta anaž alcansasača, zapa mayni
zkluccama lujlz cjenami. ⁸Tsjii
tjaajintaqui, Andrés, cjitatača, Simón
Pedruž lajk. Jalla niiqui tuž cjichiča:

⁹—Tekz tsjii uza žejlča, pjjska
siwat t'antichiz, pizc ch'izziz. Pero
ċtama žoñinacžquiz wacas teejo?

¹⁰Nekztanaqui Jesusaqui
mantichiča:

—Tjappacha nii žoñinaca, julznajo.

Jalla nii yokaqui walja pastu
yokatača. Nekziqui tsjii pjjska warank
luctak žoñinaca julziča. ¹¹Jalla
nekztanaqui Jesusaqui nii t'anta tanžcu,
Yoozquin gracias cjican cjichiča.
Nekztanaqui tjaajintanacžquin
tjaachiča. Jalla nii tjaajintanacaqui
partir paychiča nii julzi žoñinacžquiz.
Nužuzakaz nii pizc ch'iztan tojžcu,
lujlkatchiča, jaknužt zapa mayni
pecatčhaja, jalla nuž. ¹²Jalla nuž nii
žoñinacž ċhekchiž cjen, Jesusaqui niiz
tjaajintanaca mantichiča, tuž cjican:

—Nii žejtchi t'unanaca ricuja, ana
ċhjulumi pertita cjeayo.

¹³Nekztanaqui žoñinacž lujlz
žeržtan, niiz tjaajintanacaqui nii
pjjska siwat t'antiquiztan žejtchinaca
ricujchiča. Tuncapan canasta ċhjipi
ricujchiča. ¹⁴Nekz žejlñi žoñinacaqui
Jesusiž paata milajru cheržcu, tuž
cjichiča:

—Chekapani, tiikalala nii tjonñi
profetaqui.

¹⁵Jesusaqui ninacž kuzquiz
naychiča. Ninacaqui Jesusa pjozaž
majkz pecatča, ninacž chawc jiliri
cjeayo. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui
ninacžquiztan zarakžcu cur punt kjutñi
yawchiča, zina žejljapa.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKČHA

¹⁶Tjuñiž kattan niiz tjaajinta
žoñinacaqui kot atquin
ċhjijwžquichiča. ¹⁷Nii curquiztan
ċhjijwžcu warcuquiz luzziča,
Capernaumi watja irantizjapa. Jalla
nekztanaqui kotquiz oki kallantichiča.
Ween zumchitača. Jesusaqui imapanž
ninacžquin tjonatča. ¹⁸Kotquiz okan
tsjii pjursant tjamiqui tjamžquichiča.
Jalla nižtiquiztan kjaz ljojkjinacaqui
waljaž ljojkjinžquichiča. ¹⁹Tsjii tupu
zkoluc jilalla ojkcchiž cjen, ninacaqui
Jesusaž warcuquin žcatžinžquiñi
cherchiča. Jesusaqui kjaz juntun
tjonatča. Pero Jesusižquiz ana
pajatča nii zumchiquiz cjen. Jalla
nekztan ninacaqui ancha tsucchiča.
²⁰Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž
cjichiča:

—Werjtča. Anača tsuca.

²¹Jalla nuž čiitiqiztan
ninacaqui Jesusa warcuquiz cuntintu
luzkatchiča. Kot taypiztača. Pero
nii ratupacha kot atquin ċjissiča, jakzi
wajtquin okatčhaja, jalla nicju.

ŽOŃINACAQUI JESUSA KJURČHA

²²Jakatažuqui nii kotž nawjctun
ecta žoñinacaqui Jesusa ana
cherchiča. Zezcu zeztan tsjii
warcukaz želatča. Jesusaqui
warcuquiz ana luzziča. Niiz tjaajinta
žoñinacakaz warcuquiz ojkcchiča.
Pero jakziquin Jesusaqui želatčhaja,
ana zizziča nii ecta žoñinacaqui.

²³Nekztan yekja warcunacaqui irantižquichiča Tiberias cjita wajtquiztan. Jakziquin nii žoñinaca t'anta lujlchizlaja, jalla necju irantižquichiča. Ima lujlkatcan, Jesús Jiliriqui Yoozquin parlichiča gracias cjican. ²⁴Nekzi ecta žoñinacaqui Jesusami niiž tjaajintanacami ana nekz cheržcu warcunacquiz luzziča. Capernaum watja ojkchiča Jesusa kjuri.

JESUCRISTUŽ CHIITA TAKU

²⁵Kot tsjii latuquin irantižcu, žoñinacaqui Jesusižtan zalchiča. Jalla nuž zalžcu niižquiz pewcziča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿čhjulora tekz irantižquichamtajo?

²⁶Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz ultim weraral chiižinuča. Zezcu ančhucqui t'anta lujlchinčucča chjekjañcama. Jalla nižtquiztanž ančhucqui wejr kjurča. Weriz paata milajru anaž intintazza ančhucqui. Jalla niiž intintaztasaz niiqui anaž wejr kjurtasača čheri lujljapakaz. Antiz wejr kjurtasača, Yooz puntu tsjan zizjapa. ²⁷Anača miranzñi čherquinaqui kuz tjaazqui. Tsjii ratujapakazza niiqui. Antis ana miranzñi Yooz čherquiñča kuz tjaa. Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapača niiqui. Nii Yooz čheriqui wejrqui ančhucaquiz tjaasača. Yooz Ejpqui nijapa wejr utchipanča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

²⁸Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui pewcziča tuž cjican:

—¿Čhjulu obranacat paaz waquisasaya, Yooz munañpa cumplisjapaya?

²⁹Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz cuchanžquita Žoñžquiz kuz tjaa; niižquiz criya. Jalla niiča Yooz munañpaqui.

³⁰Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Amqui čhjul milajrum tjeeznas, wejrnac chertzjapajo? Nekztan amquin criyasača. ¿Čhjul obram paa-as?

³¹Učhum tuqita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita čheri lujlchiča. Nižaza nii puntuquiztan Yooz tawk libruquiz tuž cijjrtača: “Moisesqui ninacžquiz arajpachquiztan tjonñi čheri tjaachiča”.

³²Jalla nuž chiiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz ultim weraral chiižinuča. Moisesqui ančhuca atchi ejpnacžquiz čheri tjaachiča. Pero Moisesqui anača tjaachiqui ultim werar arajpach t'anta čheriqui. Wejt Yooz Ejpča ultim werar arajpach t'anta čheri tjaachiqui. ³³Jalla nii Yooziž tjaata t'antaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Jalla niiča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz arajpach žeti tjaaniqui.

³⁴Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Señor, nii t'anta čheri panž tjaalla.

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrtča arajpach žeti tjaani t'antitqui. Jequit wejtquin tjonachaja jalla niiqui ana wira čheri eeczñiz cjequiča; nižaza jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui ana wira kjaz kjara pasñiz cjequiča. ³⁶Tuqui wejrqui ančhucaquiz chiichinča, “Ančhucqui wejr cheržcumi wejtquiz ana criichinčucča”. ³⁷Yooz Ejpqui wejt mantuquiz cjisjapa žoñinaca intirjichiča. Tjapa nii intirjita žoñinacaqui wejtquiz tjonachiča. Nižaza jakziltat wejtquiz tjonachaja, jalla niiqui ana weriz čhjatkattaž

cjequiĉha. ³⁸Wejrqui arajpachquiztan ana wejt persun kuzcama payi tjonchinĉha. Antiz wejrqui wejr cuchanĉquiĉni Yooz Ejpĉ kuzcama payi tjonchinĉha. ³⁹Jalla tiiĉha wejt Yooz Ejpĉ kuzqui. Niiĉ kuz tuĉ pecĉha, wejr ana zinta niiĉ intirjita Źoĉinaca pertiskatajo, niĉaza ninaca jacatatskatajo. ⁴⁰Niĉaza tiiĉha wejt Yooz Ejpĉ kuzqui. Niiĉ kuz tuĉ zakaz pecĉha, jequit wejr pajachaja, niĉaza wejtquin criyachaja, jalla niiqui Yooztan wiĉaya kamaquiĉha. Niĉaza wejrqui ninaca ticziquiztan jacatatskataĉha ultim juyzu pjalz tjuĉquiziqui. Jalla nuĉuĉha wejt Yooz Ejpĉ kuzqui.

⁴¹Tuqui Jesusaqui chiichiĉha, tuĉ cjican:
—Wejrtĉha arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla nii chiitiquiztan judío Źoĉinacaqui niiĉ quintra chutchiĉha.

⁴²Ninacaqui cjichiĉha:

—ĉAnaj tii Jesusac Jus maatejo? Uĉhumqui niiĉ maa ejpĉquiz pajla. ĉKjaĉ tiizti “Arajpachquiztan tjonchinĉha” cjican chiyasajo?

⁴³Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacĉquiz cjichiĉha:

—Anĉhucqui anaĉ nuĉ wejt quintra chucha.

⁴⁴Yooz Ejpqui wejr cuchanĉquichiĉha. Niĉaza niiĉha wejtquiz macjatskatĉiqui. Jakziltat wejt Epiĉ macjatskata cjeĉhaj niiqui jalla ninacakaz wejtquiz tjonasaĉha. Anaĉlaj wejt Epiĉ macjatskatĉiquitaqui, wejtquiz anaĉ tjonasaĉha. Niĉaza jacatat tjuĉquiziqui wejtquiz criichinacaqui jacatatskataĉha, ninaca Yooztan wiĉaya kamzjapa. ⁴⁵Profetanacaqui tuquitan tuĉ cjiirchiĉha: “Yoozqui tjapa niiĉ partir Źoĉinacĉquiz tjaajnaquiĉha”. Jalla niĉtiquiztan jequit wejt Epiĉ tjaajinta

nonĉaja, niĉaza catokĉhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonĉha, niĉazaĉ criiĉha.

⁴⁶Jalla nuĉ wejt Yooz Epiĉ tjaajinta cjenami, anaĉ jecmi persun ĉhjujĉtan Yooz Ejp cherchiqui. Wejr alajaĉha Yooz Ejp cherchintqui. Wejrqui Yooz Ejpĉquiztan tjonchinĉha.

⁴⁷Anĉhucacquiz ultim weraral chiyuĉha. Jequit wejtquiz criyachaja, jalla niiqui Yooztan wiĉaya kamĉha; niĉaza arajpachquin Źejtniĉ cjequiĉha.

⁴⁸Wejrtĉha arajpach Źeti tjaaĉni t'antitqui. ⁴⁹Anĉhuc tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita t'anta lujlchiĉha. Pero nii t'anta lujlchiĉ cjenami, ninacaqui ticzizakazza.

⁵⁰Wejrtĉha arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jequit wejt t'antiquiztan lulaĉhaja, jalla niiqui Yooztan wiĉaya kamaquiĉha; arajpachquin Źejtniĉ cjequiĉha. ⁵¹Wejrqui arajpachquiztan tjonchinĉha. Jaziqui wejrpanĉha Źeti tjaaĉni t'antitqui. Jequit tii t'antiquiztan lulaĉhaja, jalla niiqui Yooztan chica wiĉaya kamaquiĉha. Tii wejt curpuqui t'anta cuntaĉha. Wejt curpuqui tjaa- aĉha, tii muntuquiz Źejlĉni Źoĉinaca Yooztan wiĉaya kamajo. ⁵²Jalla nuĉ chiitiquiztanaqui nii judío Źoĉinacaqui ninacpora ch'aazi kallantichiĉha, tuĉ cjican:

—ĉKjaĉ tiiz persun curpu uĉhum lulajo tjaasajo?

⁵³Jesusaqui nekztanaqui cjichiĉha:

—Anĉhucacquiz weraral chiyuĉha. Jequit anĉhucacquiztan wejt curpu ana lulaĉhaj niiqui, niĉaza wejt ljoc ana licaĉhaj niiqui, jalla niiqui anapanĉ ultim arajpach Źejtz wirchiz cjesaĉha. Anapan Yooztan wiĉaya kamasaaĉha. ⁵⁴Jequit wejt curpu lulaĉhaj niiqui, niĉaza wejt ljoc licaĉhaj niiqui, jalla niiĉha Yooztan chica wiĉaya kamĉiqui. Niĉaza nii Źoĉinacaqui tsjii tjonz tjuĉquiziqui weriĉ jacatatskataĉ

cjequiĉha, Yooztan wiņaya kamzjapa.
⁵⁵Wejt curpuqui ultimu arajpachquin
 žejtkatni ĉheriĉha. Niżaza wejt ljocĉha
 ultimu arajpachquin žejtzjapa liczqui.
⁵⁶Jequit wejt žejtkatni curpu lujlĉhaja,
 niżaza wejt žejtkatni ljoc licĉhaja,
 jalla ninacaĉha wejttn tsjii kuzzizqui.
 Niżaza wejrtĉha ninacĉtan tsjii
 kuzzizqui. ⁵⁷Wejr cuchanžquini Yooz
 Ejpĉha arajpach žejtni kamaņchizqui.
 Wejrmi niż cjen arajpach žejtni
 kamaņchiztĉha. Niżaza jequit
 wejtquiztan lujlĉhaja, jalla niĉha weriž
 cjen arajpach zejtni kamaņchizqui.
⁵⁸Wejrtĉha nii arajpachquiztan tjonchi
 t'antitqui. Jalla tii t'antaqui anaĉha
 nii maná cjita t'anta irataqui. Nii
 maná t'anta lujlchiž cjenami, anĉhuca
 tuquita atchi ejpnacaqui ticziĉha.
 Jequit tii wejt t'anta lulaĉhaja, jalla
 niiqui arajpachquin wiņaya žetaquiĉha.
⁵⁹Jalla nuž Jesusaqui tjaajinĉiĉha
 Capernaum wajtquiz ajcz kjuyquiz.

TSJII ŽOŃINACAQUI ANAŽ CRIIĉHA

⁶⁰Jalla niža tjaajinta nonžcu walja
 nižquiz apžninaqui tuž cjichiĉha:
 —Tii ĉhiitaqui ĉh'amaĉha intintazqui.
 ĉJequit tiž tjaajintižquiz criyasajo?
⁶¹Jesusaqui persun kuzquiz
 zizziĉha, tsjii apžni žoņinacaqui niž
 ĉhiitiquiztan chutchiĉha jalla nii. Jalla
 nižtiquiztan tuž cjichicĉha:
 —ĉTii ĉhiitiquiztan chuchya,
 wejtquiztan zarakz pecya? ⁶²Tuquiqui
 arajpachquin wejr želatĉha. Anĉhucqui
 wejr wilta arajpachquin ojkiĉha cheraquiž
 niiqui, nekztan ĉjaknužt anĉhuc cjeequi?
⁶³Tsjii žoņiqui animuž cjen žejtĉha.
 Niiž curpuqui curpukazza, ana wiņaya
 žejtniĉha. Niżaza weriž ĉhiita takuqui
 anĉhuca animunaca arajpachquin žetni
 cjiskatasacĉha, Yooztan wiņaya kamajo.
⁶⁴Yekjapanacaqui anĉhucaquiztan
 wejtquiz ana criiĉha.

Jesusaqui primirquiztanpacha zizziĉha,
 jequit nižquin ana criichi cjeĉhaja, jalla
 nii Niżaza zizziĉha, jequit niž quintra
 tarazuna paaĉhaja, jalla nii. ⁶⁵Jalla
 nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiĉha:
 —Wejrqui cjichinpanĉha, “Yooz
 Ejppankazza žoņinaca wejtquiz
 macjatskatniqui, wejtquiz criizjapa.
 Jequit wejtquiz macjatžquichi cjeĉhaja,
 jalla niiqui wejtquiz tjonĉha, niżaza
 criiĉha. Pero jequit ana macjatžquichi
 cjeĉhaja, jalla niiqui anapan wejtquiz
 tjonasacĉha, criizjapa”.

⁶⁶Jalla nekztanaqui walja nii
 apžninaqui Jesusižquiztan zarakchiĉha.
 Niižtan ĉhica ana iya ojklajchiĉha.
⁶⁷Nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan
 tjaajintanacžquiz pewczicĉha, tuž cjican:
 —ĉAnĉhuczakaz zarakz pecya?
⁶⁸Nekztanaqui Simón Pedruqui
 kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ĉjecžquin wejrnac
 okasajo? ĉYooz puntu tjaajinta cjisjapajo?
 Am takunacakazza werara tjaajintaqui,
 jaknužt Yooztan wiņaya kamĉhaja,
 nii. ⁶⁹Wejrnacqui amquiz criichinĉha.
 Niżaza zizni ĉjissinĉha, amqui Yooz
 cuchanžquita Cristumpandĉha; wiņaya
 žejtni Yooz Ejpž Maatimĉha.
⁷⁰Jesusaqui nekztan tuž cjichiĉha:
 —Wejrqui anĉhuc illzinĉha, tuncapani.
 Jalla niža cjenami tsjii anĉhucaquiztan
 diabluz mantuquiz žejlĉha.

⁷¹Jalla nuž ĉhiican Jesusaqui
 Judas Iscariote, niž puntuquiztan
 ĉhiichiĉha. Simonž majĉtaĉha
 niiqui. Judasqui tuncapan illza
 žoņinacžquiztanpachaĉha. Niiqui
 tarasunažcu, Jesusa intirjaquiĉha
 quintra žoņinacž kjarquiz.

JESUSIŽ LAJKNACAQUI NIIŽQUIN ANA CRIIĉHA

7 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui
 Galilea yokaran ojklajchiĉha.

Judea yokquin ana ojklaz pecatĉha. Jalla nicju judío ŝoĥinacaqui Jesusa conz pecatĉha. ²Nii timpuqui tsjii judío ŝoĥinacĉ pĥijztaqui ŝcatitaĉha. Nii pĥijzta paazjapa chjujlla kĥuyanaca kĥuychiĉha. ³Jalla niŝtiqiztan Jesusiŝ lajknacaqui niizqiz paljaychiĉha, tuŝ cĥican:

—Ana tekz ŝela amqui. Judea yokquin oka. Jalla nicju am apŝĥinaca ŝejlĉha. Jalla ninacĉqiz amiŝ paata obranaca cherskata. ⁴Jakziltami ŝoĥinacĉqiz persun poder cherskatz pecĉhaja, jalla niiqui anaŝ chjozacuĥ obranaca paaĉha. Jaziqiu amqui obranaca paaz poderchizzamŝlaj niiqui, kĥanapacham ŝoĥinacĉqiz tĥeeznaquiĉha.

⁵Jesusiŝ lajknacami ana niizquin criichiĉha. ⁶Nekztan Jesusaqui ninacĉqiz cĥichiĉha:

—Anĉhucqui ĉĥjulorami pĥijzta okasaĉha. Wejt ojzk oraqui imaziĉha. ⁷Tii muntuqiz ŝejlĥi ŝoĥinacaqui anĉhucatan ana chĥaawĥkatasaaĉha. Wejt tanzti chĥaawĥkatĉha. Wejrqui kĥanapacha tĥeeznuaĉha ninacĉ ana wali paatanaca. Jalla niŝtiqiztan wejt tan quintraĉha. ⁸Anĉhuckaz pĥijzta oka. Wejrqui anal okasaĉha. Wejt ojzk oraqui imaziĉha.

⁹Jalla nuŝ chiiŝcu, nii Galilea yokquin eclichiĉha.

JESUSAQUI PĥIJZTA OJKCHIĉHA

¹⁰Niiŝ lajknacĉ pĥijzta ojktanaqui Jesusaqui chjozacuĥ ojkhizakazza, ŝoĥinaca ana cherajo. ¹¹Judío ŝoĥinacazti Jesusa kĥurchiĉha nii pĥijzta paaĥi ŝoĥinacĉporqiz, tuŝ cĥican:

—ĉJakziquin nii ŝoĥi ŝelasaya?

¹²Wacchi nii pĥijztiquin ŝejlĥi ŝoĥinacaqui Jesusiŝ puntu parlatĉha. Yekĥap ŝoĥinacaqui cĥetĉha: “Niiĉha

zuma ŝoĥiŝqui”. Yekĥap ŝoĥinacazti cĥetĉha: “Niiĉha ana zuma ŝoĥiŝqui. ŝoĥinacĉqiz tsjii kĥutĥi tĥaajincan incallĥiĉha”.

¹³Pero judío jilirinaca ekscu, anaŝ jecmi Jesusiŝ favora cuza kĥana parlatĉha, antiz jamazitŝ parlatĉha.

¹⁴Pĥijzta taypi cĥisnan, Jesusaqui timpluquin luzcu tĥaajinchiĉha.

¹⁵Jesusaŝ nuŝ tĥaajnan judío ŝoĥinacaqui ispantichiĉha, tuŝ cĥican:

—ĉKjaŝ tii ŝoĥiŝqui zizĥi zizĥi tĥaajnasajo, ana instutiiŝcojo?

¹⁶Jalla nuŝ nii judío ŝoĥinacĉ parlitiqiztan Jesusaqui tuŝ kĥaaziĉha:

—Weriŝ tĥaajintaqui anaĉha wejt kuzqiztan jwesta. Antiz wejr cuhanŝqiuĥi kuzqiztan tjonĉha.

¹⁷Jakziltat Yooz kuzcama kamz pecĉhaj niiqui, nii ŝoĥiŝqui zizaquiĉha, weriŝ tĥaajintaqui Yoozqiztan tjonchiĉha, nii. Anaĉha wejt persun kuzqiztan tjonchiqiu. ¹⁸Jakziltat persun kuzcama tĥaajinĉhaja, jalla niiqui persun honorakaz waytiz pecĉha. Pero wejrqui Yooz kuzcama tĥaajnuĉha. Yooz Ejpqui wejr cuhanŝquichiĉha. Jaziqiu Yooz honora waytiz pecuĉha. Weriŝ tĥaajintami kamtami Yooz kuzcamapankazza. Werarapanĉha. Ana zinta toscara chiyasaĉha.

¹⁹Moisesqui anĉhucaltajapa lii ecchiĉha, ĉana jaa? Jalla nuŝ ecchiŝ cĥenpacha, anaŝ jecmi anĉhucacuiztan nii lii jaru kamchinĉhucĉha.

ĉKjaŝtiqiztan anĉhucqui wejr conz pecjo, anĉhuc lii quintrajo?

²⁰Jalla niŝtiqiztan nii ŝoĥinacaqui kĥaaziĉha tuŝ cĥican:

—Amqui zajraŝ tantamĉha. ĉJect am conz pecjo?

²¹Jesusaqui ninacĉqiz kĥaaziĉha tuŝ cĥican:

—Tsjii pajk obra paachinĉha jeejz tĥuĥqiz. Jalla niŝta paatiqiztan

ančhucqui ispantichinčhucča. Pero weriž paata obra ana intintazzinčhucča. ²²Nonžna. Moisesqui janchiquiz chimpuz cuzturumpi ančucaquiz mantichiča. Primirquiztanpacha ančuca atchi ejpnacatača nuž mantichiqui. Wiruñaquí Moisés zakaz nuž mantichiča, nii jaru. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii lii jaru žoñž janchiquiz chimpupa cjiskatiñčhucča, jeež tjuñquizimi. ²³Moisés lii rispittapanž cjisjapa, ančhucqui jeež tjuñquiz cjenami žoñž janchiquiz chimpupa cjisinčhucča. Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra žawj-jo, weriž jeež tjuñquiz žoñž curpu čhetintiquiztanajo? ²⁴Ančhucqui, Yooz kuzmi nižaza žoñž kuzmi ana zizcuqui, anača uj jwez peczqui. Ujchiz jwez peccuqui zuma ujchiz jwezpanča.

¿JAKZQUIZITAN TJONCHI JESUSAJO?

²⁵Jalla nekztanaqui yekjap Jerusalén žejlñi žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tiiča nii conz pecta žoñi, čana jaa? ²⁶Pero tekz žejl-la, anaž chjozvacuñ tjaajinla; kjanaž tjaajinla. Niiž quintra žoñinacaqui ana kjažmi cjila. Jaziqui, čjilirinacami pajkay, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristokay? Anapanž cjesača. ²⁷Wejrnaqui zizučha, jakziquiztan tii žoñi tjonchižlaja, jalla nii. Pero Cristuž tjonžcuqui anaž jecmi zizaquičha jakziquiztan tjončhaja, jalla nii.

²⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui timpluquin tjaajincan, alto tawkžtan tuž cjichiča:

—Ančhucqui cjinčhucča, nii žoñi pajuča, nižaza jakziquiztan tjonchižlaja, nii. Ultimu ančhucqui

wejr ana pajča. Wejrqui persun kuzquiztan ana tjonchinča. Antiz cuchanžquita tjonchinča. Nii wejr cuchanžquiniqui zuma lujitumača. Nižaza ančhucqui nii ana pajča. ²⁹Pero wejrqui niižquiztan tjonučha. Nižaza niiqui wejr cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui nii pajuča.

³⁰Jalla nižta chiitiquiztan ninacaqui preso tanz pecatča. Jesusiž preso tanta cjis oraqi imazitača. Jalla nižtiquiztan ana jakziltami tanzñi atchiča. ³¹Jalla nuž tanz pecñi žoñinaca želanami walja žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Nii criichinacaqui tuž cjichiča:
—Yooz cuchanžquita Cristo tjonžcuqui, čtii žoñžquiztan juc'ant cuza milajrunaca paasajo?

ZULTATUNACA CUCHANTA

³²Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntu chiitanaca nonžcu, ninacaqui timplu jilirinacžtanpacha Jesusa preso tani zultatunaca cuchanžquichiča. ³³Jalla nižtiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii kjaž jizkal ančhucatan želača, jalla nekztan wejr cuchanžquinižquin quepača. ³⁴Jalla nekztan ančhucqui wejr kjuraquičha. Jalla nuž kjurcan anaž wejr wachi ataquičha. Nižaza ančhucqui anaž oki atasača, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju.

³⁵Jalla nekztanaqui nii judfo žoñinacaqui ninacpora pewcsasiča, tuž cjican:

—¿Jakziquint tii okas, ana watžta cjisjapajo? ¿Yekja yokquin kamñi judfo žoñinacžquin nižaza nekz žejlñi žoñinacžquin okas teejo, ninacžquin tjaajinzjapajo? ³⁶¿Čhjulut tiiž chiitac cjes? “Ančhucqui wejr kjuraquičha, pero wejr ana wachi ataquičha”, cjican.

Nižaza “Ančhucqui anaž oki atasača, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju” cjian. Jalla nuž chiyanaqui, čhjulut cjes?

³⁷ Jalla nekztanaqui pjijzta tucužinž tjuñquiziqui wali chawc tjuñitača. Jalla nii tjuñquiziqui Jesusaqui tsijtscu, alto tawkžtan paljaychiča:

—Jakziltat kjaz kjara passaja, jalla niiqui wejtquiz macjatžca, wejt wiñaya žejtkatni kjaz liczjapa.

³⁸ Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiz kuzquiztan walja zumanaca ulnaquiča jaknužt tsjii zuma jalzurquiztan zuma kjznaca ulančhaja, jalla nižta. Jalla nuž Yooz tawk libruquiz cjiirtača.

³⁹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Espiritu Santuž puntuquiztan chiichiča. Wiruñaquei Yooz Espiritu Santuqui Jesusižquiz criichinacž kuzquiz luzaquiča. Pero Jesusaqui imaž ticznatča, nižaza imaž tsewc arajpacha okatča. Jalla nižtiquiztan imazitača Espiritu Santo tjaataqui.

CRISTUŽ PUNTU PARLITA

⁴⁰ Jalla nuž Jesusaž chiita nonžcu yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Chekapan tiiča nii tjonni profetaqui.

⁴¹ Yekjapazti tuž cjichiča:

—Tiiča Yooziž cučanžquita Cristuqui.

Yekjapanacaqui cjichiča:

—čKjaž Galilea žoñinacžquiztan Cristuc nasasajo? Anaž cjesača.

⁴² “Cristuqui Davidž majchmajtquiztan naspanča, nižaza Belén cjita wajtquin nasaučiča. Nii watjaqui Davidž watja cjitača”. Jalla nuž cjiča Yooz takuqui.

⁴³ Jalla nuž parližcu nii žoñinacaqui t'aka t'aka cjissiča, Cristuž puntuquiztan ch'aazcu.
⁴⁴ Yekjapanacaqui Jesusa preso tanz

pecatča. Jalla nuž peccanami, ana jaknužumi payi atchiča.

⁴⁵ Timplu zultatunacaqui timplu jilirinacžquinami fariseonacžquinami quejpciča, ana Jesusa preso tani atžcu. Nii jilirinacaqui zultatunacžquiz cjichiča:

—čKjažtquiztan ančhuc nii ana zjijcjo?

⁴⁶ Nii žultatunacaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Anaž jecmi chiiča, jaknužt nii žoñi chiyatčhaja, jalla nužuqui. čYooziž cučanžquita nii žoñejo?

⁴⁷ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui tuž cjichiča:

—čAnčhuczakaz incallskatchinčhucž, jaz? ⁴⁸ Tjapa učhum jilirinacami nižaza tjapa fariseo žoñinacami nižžquinaqui ana criichipanla. ⁴⁹ Tii ana lii pajni žoñinacaqui, jalla ninacakazza nižžquin criichičiqui. Ninacaqui Yooziž castictapanž cjequiča.

⁵⁰ Nicodemo cjitatača tsjiiqui ninacžquiztan. Tuquiqui ween chjozacuñ Jesusižquin zina ojkchiča. Jalla niiqui ninacžquiz cjichiča:

⁵¹ —Učhum liiqui tuž cjiča, “Tsji žoñiqui ima casticta cjian, primero kjawžta cjequiča, niž persun razuna nonžta cjisjapa”. Nuž cjiča učhum liiqui, čana jaa?

⁵² Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča tuž cjian:

—čAm zakaz Galileauiztanajo? Yooz taku istutiya. Anaž jec profetaqui Galileauiztan tjonasača. Jazim zizaquič, jaz.

⁵³ Jalla nekztanaqui tjappacha persun kjuya ojkchiča.

ADULTERIUQUIZ OJKLAYNI ŽON

8 ¹ Jesusaqui Olivos cjita curulla ojkchiča. ² Jakatažuqui kjantati timpluquin quejžquichiča. Tjapa

neks žejlñi žoñinacaqui niizquin tjonchiča. Jesusaqui julžcu wilta tjaajinchiča. ³Jalla nuž julzi tjaajnan, lii tjaajiñinacami fariseonacami tsjaa maatak žon zjijcchiča. Jalla naa maatak žonqui adulterio paachiž cjen tanstkalča. Žoñinacaqui jalla nuž tanžcu naa maatak žon Jesusiž yujcquiz zjijcchiča. Nižaza nii žejlñi žoñinacž taypiquiz tsijtskatchiča naa žonqui. ⁴Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz tuž paljaychiča:

—Tjaajiñi Maestro, taa maatak žonqui adulterio paañipacha tanassinča. ⁵Moisés liiquiz tuž mantitača, “Tižta adulteriuquiz cjičijñi žoñinacaqui čhajc jawi conz cjitača”. Am, čkjažum cjiy?

⁶Jalla ninacaqui nuž paljaychiča, Jesusa kjaz cjiñit cjes, jalla nii zizjapa. Nižaza Jesusiž chiitiquiztan ujchiz jwez pecatča, niiz quintra tsjii uj tjojtunzjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui pachpiquiz colžcu yokquiz cjiiri kallantichiča, niiz loc'anžtan. ⁷Pero ninacaqui tirapanž Jesusižquiz pewcnatča, “Am, čkjažum cjii?” cjian. Jalla nekztan Jesusaqui zumpacha acha waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiztan jakziltapirižlaj ana ujchiz, niiqui primiru taa maatak žonaquiz maztan čhajczkazza.

⁸Jalla nuž chiižcu wilta colžcu yokquiz tira cjiiratča. ⁹Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žoñinacaqui persun ujquiztan sint'ichiča. Nekztanaqui mayat mayat ch'uju ulñi kallantichiča. Chawc žoñinacž primiraqui ulanchiqui. Nekztan tjappacha nii žoñinacž ulantan, Jesusaqui naa maatak žonatan, nuž pucultankaz, eclichiča. ¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta acha waytichiča. Anaž jecmi želatča.

Naa maataka alajakztača. Nekztan naaquiz cjichiča:

—Cullaca. ¿Jakziquin amquiz uj tjojtunñi žoñinacajo? ¿Ana jakziltami am castiqui atchikaya?

¹¹Naa maatak žonqui cjichinča: —Wejt Jiliri, anaž jakziltami wejr castiqui atchiča.

Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrmi anal am ujquiztan casticača. Jaziqui oka amqui, anam iya uj paaquiča. —Nuž pertunchiča Jesusaqui.

KJANAŽTAKAZ JESUCRISTO

¹²Wiruñaquei Jesusaqui žoñinacžquiz wilta paljaychiča, tuž cjian:

—Wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejt kamañ jaru kamačhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz anaž kamaquiča. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñinacča wiñaya Yooztan kamñinacaqui.

¹³Jalla nekztanaqui nii fariseo žoñinacaqui cjichiča:

—Am alaja am persunjapa chiiča. Jalla nižtiquiztan anaž walča.

¹⁴Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Tii weriž chiitaqui wejt persunjapa cjenami walča. Wejrqui zizuča jakziquiztan tjojtuchaja, nižaza jakzit wejr okačhaja, jalla nii. Anchuczi anaž nii zizza. ¹⁵Ančucqui žoñiž pinsita jarukaz wejtquiz uj tjojt pecča. Pero wejt kuz ana zizza. Wejrzi anal nižta uj tjojtñiča. ¹⁶Pero weril tsjii žoñžquiz “Uj paachamča” cjeež niiqui, wejrqui weraral chiyuča nii žoñiž uj paañiž cjen. Anal wejt kuzquiztankaz chiyuča. Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcamakal wejrmi chiyuča. Wejrmi wejt Yooz Ejpmi tsjiikaz chiyuča. ¹⁷Ančuca

liiquiz tuž cjiirtača: “Pucultan tistic žoñinacaqui tsjiikaz chiyauiz niiqui ninacz chiitaqui walča”.¹⁸ Wejrqui persun puntuquiztan chiyuča. Nižaza wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpqui wejt puntuquiztan zakaz chiiča. Jaziqui weriž chiitaqui panž walča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesusižquin cjichiča:

—¿Jakziquint am Ejpjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui wejr anaž ultimu pajča, nižaza wejt Ejpmi anaž pajča. Wejr ultimu pajčhaj niiqui, wejt Ejp zakaz pajasača.

²⁰ Nuž tjaajincan Jesusaqui timpluquiz želatča. Jakziquin ofrenda utz cajanaca želatčaja, jalla nekz želatča. Nuž želan, anaž jecmi Jesusa preso tanchiča. Jesusa preso tanta cjis oraqui imazitača.

JESUSA OJKZ PUNTU

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninaczquiz cjichiča:

—Wejr okača. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui anaž oki atasača. Ančhucqui ticznaquiča persun ujquiztan ana pertunta.

²² Nekztanaqui nii judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tiiqui chiiča, “Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasača”, cjicanž chiiča. ¿Tiiqui persunpacha curpu conasaya?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucqui tii koza yokchiz žoñčuckazza. Wejrzi tsewcta yokchiz žoñčča. Ančhucqui tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñchucča. Wejrzi ana tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan wejrqui

ančhucquiz chiichinča, ančhucqui ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta. Ultimupan ančhucqui weriž chiitaqui ana catokaquiz niiqui, ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta.

²⁵ Jalla nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Jequimt amjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt wejt persun puntuquiztan chiintčhalaja, jalla nižta žoñtpanča wejrqui. ²⁶ Ančhucua puntuquiztan wejtta walja chiiz žejlča, ančhucua uj tjeezjapa. Pero wejt chiizqui anača wejt kuzquiztanqui. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcamapankazza. Wejr cuchanžquiñiž werara chiiñipanča. Wejrqui nižquiztan nonžtanaca maznuča tii muntuquiz žejlñi žoñinaczquiz. Jalla nižtiquiztan weriž chiitaqui ančhucua puntuquiztan ultim werarača. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁷ Jalla nuž Yooz Ejpž puntuquiztan chiyau, nii judío žoñinacaqui ana intintazziča. ²⁸ Jalla nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñčča. Čhjulator ančhucqui wejr tsewccchuc waytita cheračhaja, jalla nii ora ančhucqui zizaquiča, werarača wejt persun puntuquiztan chiitaqui, nii. Wejrqui anal wejt persun kuzquiztan kamuča. Antiz wejt Yooz Epiž kuzcama kamuča. Wejt waytiz oraqui jalla nižakaz zizaquiča. ²⁹ Wejr cuchanžquiñiž wejtta chicaž žejlča. Wejrqui niž kuzcamapan kamuča. Jalla nižtiquiztan wejt Ejpqui anaž wejr zina ecča.

³⁰ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan muzpa žoñinacaqui nižquin criichiča.

LIWRIIZ PUNTU

³¹ Jalla nektanaqui Jesusaqui niizquiz criichi judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui weriž chiita tawkquiz tjapa kuztan tjurt'auqiž niiqui, ultim werara wejt partir žoñinaca cjequiča. ³² Nižaza Yooz takučha ultim weraraqui, nii zizaquiča. Jalla nuž werara zizcu liwriitaž cjequiča.

³³ Nii ana criichi judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoninča. Jaziqui Yooz wajtchiz žoñinactča wejrnacqui. Yekjaž mantuquiz anaž wira žejlchinča. Amzti, žkjažtiquiztan chiichamta, “Ančhucqui liwriitaž cjequiča” cjicanajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat uj paacan kamčhaja, jalla niiqui ujž mantuquiz kamča. ³⁵ Tsji mantita piyunaqui patrunž kjuyquiz kamchi cjenami ultimu anaž nii kjuychiz famillž partiquiz želasača. Antiz nii famillž majchqui jalla niičha famillž partiquiz žejlñipanča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz Majchiž liwriita cjequiž niiqui ultim werara liwriita cjequiča, Yooz kjuychiz famillquiz cjisjapaqui. ³⁷ Wejr zizuča, ančhucqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoninčhucča, nii. Pero jalla nuž cjenami, ančhucqui weriž chiitanaca anapan catokča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejr conz pecča. ³⁸ Wejrqui chiyučha, wejt Yooz Epiž chiitanaca, jalla nii. Ančhuczi ančuca epiž chiita jaru paača.

³⁹ Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnaca atchi ejpča Abrahamqui. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča: —Ančhucqui ultimu Abrahamž majchmajtchuc cjičhaj niiqui, niiz

kamta irataž kamčhani. ⁴⁰ Yoozquiztan nonžtanac jaru werara chichinča. Jalla nuž werara chiiquiztan ančhuczi wejr conz pecča.

Abrahamqui ana nižta paachiča.

⁴¹ Ančhucqui persun epiž kamta irataž kamča.

Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui anača adulteriuquiz kamni maa ejpžquiztan tjoninči. Wejtnaca maa ejpnaca zizuča. Nižaza wejrnacqui tsjii arajpach Ejpchizkazza. Yooza niiqui.

⁴² Jesusaqui nektan cjichiča:

—Ančuca ejpqui Yoozalaj niiqui, ančhucqui wejttan zuma munazitasača. Wejrqui Yooz Ejpžquiztanča; niizquiztan tjonučha. Niiž pinsitiquiztan tekz tii muntuquiz želuča. Anal wejt kuzcamakaz tjonchinča. Wejt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. ⁴³ Žkjažtiquiztan ančhucqui weriž chiitanaca ana intintazasajo? Ančhucqui weriž chiitanaca anapanž kuztan nonz pecča, nektan. ⁴⁴ Ančuca ultim ejpqui diabluča. Niiž kuzcama kamz pequiñhucča. Primirquiztanpacha niičha žoñi conñiqui. Nižaza diabluqui werara chiizquiztan ana juyzu paañičha. Anapanča werar taku chiiñi niiqui. Niiž ana zum kuzcamapan toscar takunaca chiiča. Niipankazza toscara chiiñiqui. Nižaza niičha toscar chiiñinacž ejpqui.

⁴⁵ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyučha. Ančuca diablu ejpchiz cjen, weriž werara chiitanaca ana criinčhucča. ⁴⁶ ŽJect ančucaquiztan tsjii weriž paata uj tjeenasajo? Wejrqui Yooz taku werarapan chiyučha. Žkjažtiquiztan wira ana wejtquiz crii ančhucjo? ⁴⁷ Yooz partir žoñinacaqui Yooz takuž nonža. Ančhuczi anapanča Yooz partira.

Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz taku ana nonz pecča.

**IMA ABRAHAM ŽELAN,
JESUCRISTUQUI ŽELATČHA**

⁴⁸Nekztan judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaazičha tuž cjican:
—Amqui anawal Samaria wajtchiz žoñimžlani. Zajraž tanta žoñimžlani. Nužupančha.

⁴⁹Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:
—Wejrqui anačha zajraž tantitqui. Wejt Yooz Ejpž honora waytučha. Ančhuczti wejr iñarcan wejtquiz anaž honora tjačha. ⁵⁰Wejrqui persun honora ana waytiz pecučha. Tsjiiqui žejlčha. Jalla niičha wejt honora waytiz pecñiqui. Jalla niičha ljiituma pjalžñiqui. ⁵¹Wejrqui ančhucacuz weraral chiyučha. Jequit weriž chiitacama kamčhaja, jalla niiqui ana ticžñiž cjequičha; Yooztan wiñaya kamaquičha.

⁵²Jalla nuž chiitiquiztan judío žoñinacaqui tuž kjaazičha:
—Jalla nuž amiž chiitiquiztan wejrnacaqui zizzinčha, zajraž tantapanimkalam amqui. Abraham ticzičha; profetanacami ticzizakazza. Amzti cjičha, “Jequit weriž chiitacama kamčhaja, ana ticžñiž cjequičha”, nii. ⁵³Amqui wejtnacaž ticzi Abraham ejpžquiztan tsjan jilirim cjes, čkjažtatajo? Yooztajapa chiini profet žoñinacami ticzičha. ČChjul žoñipaniam amzt cjesajo?

⁵⁴Jesusaqui tuž kjaazičha:
—Wejt persun honora waytaž niiqui, jalla nuž waytita honoraqui anaž walčha. Wejt Yooz Ejpčha wejt honora waytiñiqui. Jalla niíž puntu ančhucqui “Wejtnaca Yoozza” cjiñčhucčha. ⁵⁵Ančhucqui nii Yoozqui anapan pajčha. Wejrkal nii pajučha.

“Wejrqui Yooz Ejp anal pajučha”, cjesaž niiqui, wejrqui toscaral cjesačha, ančhuc irata. Yooz Ejp pajučha; nižaza niíž chiitacama kamučha. ⁵⁶Tuquita atchi Abraham ejpqui wejt tjonž tjuñi nonžcu, walja cuntintutačha. Nižaza wejt tjonž tjuñi zizcu, walja chipchičha.

⁵⁷Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusižquiz cjičhičha:
—Amqui imazi pjižka tunc watchizzam pero. ČJaknužt amzti Abraham pajcham cjesajo?

⁵⁸Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:
—Ančhucacuz ultim weraral cjiwčha. Ima Abraham želan, wejrqui žejlchinčha.

⁵⁹Jalla nuž chiitiquiztan judío žoñinacaqui maznaca aptičhičha. Jesusa maztan čhajcz pecatčha. Jesusazti chjojzičha. Nekztan timpluquiztan ulanchičha. Nekz žejlñi žoñinacž taypiquiztan atipassičha.

ZUR ŽOÑI ČHJETINTA

9 ¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui jicžquiz ojkchičha. Nii jicz latuquiz tsjii zur žoñi želatčha. Majttiquiztanpacha zuratačha. ²Jalla nii žoñi cheržcu Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui pewczičha, tuž cjican:
—Tjaajiñi Maestro, čkjažtiquiztan zurapan majttata? ČNiiž maa ejpž ujquiztan nižta zura majtta cjesaya? Už čpersunž ujquiztan cjesaj?

³Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:
—Anaž niíž persun ujquiztanami, nižaza anaž niíž maa ejpž ujquiztanami zura majttatačha. Antiz zura žejlčha, niíž zuržquiz Yooz obra tjeežta cjisjapa. ⁴Jaknužt žoñinaca majiñ langžaja, jalla nižta irata wejrnacqui tii muntuquiz žejlcan langstančha. Wejt cuchanzquiniž tjaata obranaca langstančha. Zumz timpu

wajillača. Zumchi cjenauqui anaž jecmi langzuca. ⁵Tii muntuquiz žejlcan wejrqui žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz.

⁶Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui yokquiz tjujtziča. Nekztan nii tjujtža llawsa yok pjilžtan tjarziča. Jalla nii aptižcu nii zur žoñž čhjujcuiz tjalžinchiča. ⁷Nekztanaqui nii zur žoñžquiz cjichiča:

—Siloé cjita coch paata kjazquin oka. Jalla nicju čhjujqui awjžca.

Siloé cjita tjuuqui “Cuchanžquita” cjicha ninacž tawkquiz. Jalla nekztanaqui nii zur žoñiqui ojkžcu čhjujqui awjžiča. Nekztan cherñi cjissiča. Cherñi quejpžquichiča.

⁸Jalla nekztan niiž žcati kamñi žoñinacami nižaza niižquiz pajñi žoñinacami nii žejtchi cheržcu, tuž cjichiča:

—¿Anaj tiiqui nii paaz tomtomangžñi žoñiya? Tuquiqui julzi žejlñitala.

⁹Yekjapanacaqui cjetča:

—Niipansala.

Yekjapac cjetča:

—Anapanž nii tiiqui. Nižtažtakazla, pero.

Pero nii žejtchi žoñipachača cjichiqui:

—Wejrpantča.

¹⁰Jalla nekztanaqui niižquiz pewcunchiča:

—¿Kjažum am jazic cher, kjažtatajo?

¹¹Niiqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Nii Jesusa cjita žoñiqui llawsiztan yok pjilžtan tjarziča. Jalla nuž tjaržcu wejt čhjujcuiz tjalžinchiča, tuž cjican: “Siloé cjita kjazquin oka. Jalla nicju ajunžca”. Jalla nekztanaqui ojkchinča wejrqui. Čhjujqui ajunžcu cherñi cjissinča.

¹²Jalla nekztanaqui nii žejtchi žoñžquiz pewczizakazza tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñiya?

Niiqui tuž kjaaziča:

—Anal zizuča.

¹³Jalla nekztanaqui jakatažquui nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui fariseo partinacžquin chjichtatača.

¹⁴Jeejz tjuñquiz Jesusaqui nii milajru paachiča. ¹⁵Fariseo žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz wilta pecunchiča, tuž cjican:

—¿Anziqui kjažtam cherya?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Llawsiztan pjilžtan tjaržcu, wejt čhjujqui tjalžinchiča. Jalla nekztan wejt čhjujqui ajunžcu, cherñi cjissinča. Jaziqui cheruča.

¹⁶Tsjii fariseo žoñinacaqui nii Jesusižjapa quintra chiichiča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui anaž Yooz partiquiztan cjesača. Niiqui ana jeejz tjuñimi rispithila.

Yekjapazti cjetča:

—¿Kjažt ujchiz žoñiqui nižta milajrunaca paasajo? Anaž cjesača.

Jalla nižtiquiztan Jesusiž puntuquiztan t'aka t'aka cjissiča.

¹⁷Jalla nuž t'aka t'aka cjiscu, wilta nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz pecunchiča, tuž cjican:

—¿Amqui kjažum cjii, am čhjujqui čhjetiñi žoñž puntu?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui cjiwča, jalla niča Yooz cuntiquiztan chiiñi profet žoñipanqui.

¹⁸Tuquiqui nii žoñiqui zuratača, jaziqui cherñi cjissiča. Pero nii judío žoñinacaqui nii milajru ana criiz pecatča. Jalla nekztan nii žoñž maa ejp kjawziča, pewczjapa. ¹⁹Jalla tuž pewcziča:

—¿Tiic am majchkaya? ¿Tiic zurapan majttakaya? ¿Kjažt tiizti cherñi cjesajo?

²⁰Nii maa ejpqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiipanča wejtnaca majchqui. Nižaza zurapan majttatača. Jalla niikal chiyasača. ²¹Anziqui cherñi cjissizłani, jalla nii puntuquiztanaqui anal zizuča. Nižaza jecčhalaj tiiz čhjujqui čhjetinchi anal zizuča. Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui. Tiipachaž razunaqui tjaasača.

²²Nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz parlassitača, jakziltat Jesusiž puntuquiztan “Tiiča Cristuqui” cjican chiyačhaja, jalla niiqui ajcz kjuyquiztan chjatkattaž cjistanča. Jalla nii acuerduquiz parlassitača. Jalla nižtiquiztan nii zur žoñž maa ejpmi ekziča; ana kjanacama chiiz pecatča. ²³Jalla nižtiquiztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui.

²⁴Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñi wilta kjawziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Yooz honora wayta. Anača Jesusiž honora waytizqui. Wejrnaca zizuča, nii čhjetinñi cjita žoñiqui walja uj paañipanča.

²⁵Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui anal zizuča, uj paañi ana uj paañi, nii. Pero wejrqui zuratača. Jaziqui cheruča. Jalla nužupan zizuča.

²⁶Wilta nižquin pecunchiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt paachitajo? ¿Jaknužt am čhjujqui čhjetintajo?

²⁷Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz chiichinsala. Weriz chiita ana nonz pecča. ¿Kjažtiquiztan wilta wilta wejr chiijay cjeejo? ¿Ančhucazakaz nižtan chica ojklayñi jis pecjo?

²⁸Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz ch'aanichiča tuž cjican:

—Amqui nii žoñž jaru ojčha.

Wejrnaczi Moisés jaru okuča. ²⁹Yoozqui Moisesquiz chiichiča. Jalla nii zizuča. Tii žoñžquiztanaqui anal zizuča, jakziquiztan tjončhaja, jalla niimi.

³⁰Jalla nekztanaqui nii čhjetinta žoñiqui tuž cjichiča:

—Tiiča ispantichuca. Ančhucqui jakziquiztan tjončhaja, nii ana zizza. Wejtquiz pero čhjujqui čhjetinžinchiča. ³¹Učhumqui zizla. Yoozqui ujchiz žoñinacz mayiztaqui anaž nonznasača cjiča. Yooz rispitñi žoñinaczquizimi nižaza Yooz kuczama kamñi žoñinaczquizimi, jalla ninaczquiz nonznasača Yoozqui cjiča. ³²Anawira tsjii zur žoñž čhjujqui čhjetinta quintu žejłñitala, tuquitanpachami. ³³Nii žoñiqui ana Yooz partiquiztanžlaj niiqui, ana čhjul pajk obrami paačhani.

³⁴Jalla nekztanaqui nii judíonacaqui tuž cjichiča:

—Amqui ujchizpan majttamtača. ¿Jaziqui wejtnacaquiz tjaajinzim pec, kjažtatajo?

Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñi ajcz kjuyquiztan chjatkatchiča.

ZURANŽ PUNTUQUIZTAN

³⁵Jalla nuž chjatkattiquiztan Jesusaqui zizziča. Jalla nekztan nii žoñžtan wilta zalžcu, tuž cjichiča:

—¿Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñžquizim criya?

³⁶Nii čhjujqui čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Señor, maznalla, ¿ject niiqui? Wejrqui nižquin criyasača.

³⁷Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Anziqui werim cherča. Niiča wejrtqui, amtan parliñtqui.

³⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui Jesusiž ujycquiz rispitan quillzičha, tuž cjan:

—Wejt Jiliri. Amquiz criyučha.

³⁹ Jesusaqui niizquiz cjichičha:

—Wejrqui tii muntuquiz tjonchičha, žoñinaca pjalzjapa. Tsji žoñinaca žejlčha ana zuma kamañchiz. Pero ninacž ujquiztan kuz zint'ličha, “ujchizpančha wejrqui” cjan.

Wejrqui tjonchinčha ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Tsji žoñinaca žejlčha. Jalla ninacaqui ana zuma kamañchizzakazza. Pero “Yooz puntu zuma zizučha” cjiñičha. Jalla nuž chiichyanami ninacačha zur žoñinacažtakaz. Jalla nii tjeezjapa, tii muntuquiz tjonchinčha.

⁴⁰ Jesusaž nuž chijan yekjap fariseo žoñinacaqui niiz žcati želatčha. Ninacaqui nii chiita nonžcu, pewczičha tuž cjan:

—¿Wejrnacmi zur žoñinacažtakaz cjesajo? Anaž cjesačha.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichičha:

—Ančhucqui persun kuzquiz zur žoñižtakaz naytasaž niiqui, ančhucqui anaž ančhuca ujquiztan casticta cjitasačha. Pero “Wejrnacqui Yooz puntu zuma zizučha” cjanž chiila. Jalla nižtiquiztan ančhuca ujquiztan casticta cjequičha.

UZANACŽ QUINTU

10 ¹ Jesusaqui zakaz cjichičha: —Ančhucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat uuzi uyquiz ana zan kjutan luzzaja, yekja latuquiztan chjozjacuñ luzzaja, jalla niičha ana wal tjañiqui. Uuzanaca kjañzjapa luzza. ² Pero jakziltat uuzi uy zanuiztanpan luzzaja, jalla niičha uuzi itzñi awatiriqui. ³ Nižaza uy zana cwitini žoñiqui uy zana cjetžiničha nii uuzza

awatiri luzjapa. Nižaza nii uuzanacaqui awatirž jora pajčha. Nii awatiriqui uuzza tjuucu tjuucu kjawža, nižaza uyquiztan jwessa. ⁴ Jalla nuž tjapa niiz uuzanaca jwescu, niiz uuzanacž tucquinž ojčkha. Nižaza nii uuzanaca niiz wirquiz apža, jora pajžcu. ⁵ Tsji ana pajta žoñž wirquiziqui anaž apža, antiz nii ana pajta žoñžquiztan zajtčha, niiz jora ana pajžcu.

⁶ Jalla nuž Jesusaqui quint'ichičha. Pero nonžni žoñinacazti ana wira intintazzičha, čjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii.

ZUMA AWATIRI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz chiichičha, tuž cjan:

—Ančhucaquiz weraral chiyučha.

Wejrtčha uuzi uy zantqui. ⁸ Ima weriž tjonan, žoñinacaqui tjonchičha, “Yoozquiztan tjonučha”, cjanacu. Pero tjañicamačha tjapa nii tjonchi žoñinacaqui. Uuzza tjangzñinacačha ninacaqui. Pero ninacž wirquiziqui wejt uuzanacaqui ana apzičha.

⁹ Wejrtčha uuzi uy zantqui. Jakziltat weriž cjen Yooz jamillquiz luzzaja jalla niiqui liwriitaž cjequičha. Jalla niiqui Yooz uuzza cuntaž cjequičha. Uuzza uyquiz luznaquičha, zaž ulnaquičha, zuma pastu watzjapa. Liwriitapaž cjequičha.

¹⁰ Tjañi cjični žoñinacaqui tjončha, cjisni, coní, nižaza tirkati, jalla nii alaja tjončha. Wejrzi tjonchinčha, zuma kamaña tjaažjapa, ančhuc ancha zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹¹ Wejrtčha zuma awatirtqui. Tsji zuma awatiriqui niiz uuzanacž laycu ticznasačha. ¹² Pero yekjapanacaqui paca tanzapakaz uuzza ichničha. Jalla ninacaqui tsji uuzi tanñi animalaž tjonan uuzi eccu zatasachha. Nii uuzzaqui anačha persun uuzanaca. Jalla nuž uuzanaca ectan nii

anawal animala tjonchiqui uuzanacaž tanča, nižaza witča. Anača niža zuma awatiriqui. ¹³Nii anawal awatiriqui paca tanzjapakaz uuzi ichniča. Ana nii uuzanacžjapa juyzu paañiča, čhjulunacat watačhaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan uuzanaca eccu, anawal animalquiztan zatasacha.

¹⁴⁻¹⁵Wejrtča zuma awatirtqui.

Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejtquiz pajčhaja, nižaza wejrmi wejt Ejpžquiz pajučhaja, jalla nižtača wejrqui wejt uuzanacžquiz pajuča, nižaza wejt uuzanacqui wejtquiz pajča. Wejrqui wejt uuzanacž laycu ticznača. ¹⁶Wejtta zakaz žejlča yekja uuzanaca ana tii uyquiz cjiñiqui. Wejrqui nii uuzanaca ricujzquiztan zakaztča. Jalla ninacqui wejt taku cazaquiča. Tjapa wejt uuzanacqui tsjii tamaž cjequiča, nižaza tsjii awatirchiz.

¹⁷Wejt uuzanacž laycu ticznača, nižaza jacatatača. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejr k'aachiča. ¹⁸Anaž jecmi wejr ticzkatasacha. Antiz wejrqui persun kuzquiztan ticznača. Nižaza poderchiztča jacatatzjapa. Jalla nii poder wejt Yooz Ejpqui wejtquiz tjaachiča.

¹⁹Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu judío žoñinacqui wilta t'aka t'aka cjišiča. ²⁰Tsjii žoñinacqui cjichiča: —Zajraž tantala. Lucuratala tiiqui. ¿Kjažtiquiztan tiiž chiita ančhucqui nonžjo?

²¹Yekjapac cjichiča:

—Tiiqui anaž zajraž tanta žoñiža chiča. ¿Nižaza zajraž tanta žoñiqui tsjii zur žoñi čhetnasajo? Anaž cjesača.

TSJII ŽOÑINACAQUI JESUSA ANA NONZ PECČHA

²²Zac timputača. Nižaza Jerusalén wajtquin timplu cumpleañ pjjizta

paatča. ²³Jalla nii oraqui Jesusaqui timpluquin ojklayatča, Salomón cjita kjuy patiuran. ²⁴Jalla nuž ojklayan judío žoñinacqui Jesusiž muytata ajcziča, tuž cjican:

—¿Čhjulorcama amqui wejtnaca kuz turwayskataquejo? Amčhalaj Cristumž niiqui, tsjiika kjanacama chiizna.

²⁵Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz nuž cjichinča. Pero weriž chiitami ana criichinčhucča. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantačhaja, jalla nii mantita jaru zuma obranacal paa-uča. Jalla nii obranacaj cjen, ančhucqui zizasacha, werjtča Cristo už anažlaj Cristo, nii. ²⁶Ančhuczti ana wejtquiz criinčhucča. Ančhucqui anača wejt uuzaztakazi, jaknužt tuquiqui chiitučhaja, jalla nii. ²⁷Wejt uuzanacqui wejt jora pajča, nižaza wejrqui wejt uuzanaca pajuča. Nižaza nii wejt uuzanacqui wejtquiz apžquiničanča. ²⁸Wejrqui ninacžquiz zuma kamaña tjaa-uča, Yooztan wiñaya kamzjapa. Anapan infiernuquin okasača. Nižaza anaž jecmi wejt kjarquiztan ninaca kjañasača. ²⁹Wejt Yooz Ejpqui wejt kjarquiz tjaachiča. Jalla niiqui tjappachquiztanami juc'ant azzizza. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi Yooz Ejpžquiztan wejt uuzanaca kjañasača. ³⁰Wejtta wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzziztča.

³¹Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacqui maztan aptižcu wilta Jesusižquiz čhajcz pecatča. ³²Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui Yooz Ejpž aztan zuma obranacal ančhucaquiz tjezinča. Nii zuma obranaca Yooz kuzcama paachinča. ¿Jakziltat nii zuma obranacquiztan wejr maztan čhajcz pecjo?

³³Nii judío žoñinacqui tuž kjaaziča:

—Anal am čhacača, zuma obriquiztan. Yooz quintra chiitiquiztan am čhacača. Amqui žoñimkazza. Pero Yooztakam cjiicjiča.

³⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhuca liiquizpacha tuž cjiirtapanča: “Yoozqui cjiča: ‘Ančhucqui Yooztakazza.’” ³⁵ Cjiirta Yooz takuqui anaž niqui atasacha. Jalla nii zizza učumqui. Yoozqui niž taku catokñi žoñinacž puntuquiztan cjichiča, “Ančhucqui Yooztakazza”, cjicanaqui. ³⁶ Yoozqui wejr ut'aychiča tii muntuquiz cuchanžquizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča, “Wejrtča Yooz Majchtqui”. Jalla nuž chiitiquiztan, ¿kjažt ančhucqui Yooz quintra chiiñi cjeejo? ³⁷ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita obranaca ana paayin cjitasaž niiqui, wejtquiz criiz ana waquiziča. ³⁸ Pero wejt Yooz Epiž mantita obranaca paayinča. Jalla nižtiquiztan wejtquin criya. Weriz chiitiquiztan anača wejtquiz criyačhaj niiqui, weriz paata obranacuztan mekaž wejtquiz criyalla. Wejtquin criyaquiz niiqui, ančhucqui intintazaquičha, wejtjan Yooz Ejpžtan tsjikazza, jalla nii. Wejt Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlča, nižaza wejrqui wejt Yooz Ejpž kuzquiz želuča. — Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

³⁹ Nekztanaqui wilta Jesusa preso chjitz pecatča. Pero Jesusaqui ninacžquiztan atipassiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán pujž tuuna ojkcichiča. Jakziquin Juanqui primero bautistčhaja, jalla nicju želatča. ⁴¹ Walja žoñinacaqui nižtan zalí ojkcichiča. Ninacaqui tuž cjichiča: —Chekapan, tjapa Juanž chiita tiž puntuquiztan werarapanča. Ana čhjul milajru paachi cjenami, Juanqui tiž puntuquiztan werarapan chiiñitakalala.

⁴² Jalla nicju želan walja nekcž žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča.

LAZARO TICZIČHA

11 ¹ Tsjii laa žoñi želatča, Lázaro cjita. Betania wajtchiz žoñitača. María, nižaza naaža cullaqui, Marta, jalla nii pucultanaqui Betania wajtchizzakaztača. ² Mariiqui nii laa Lazaruž cullaquitača. Nižaza Mariiqui Jesusa Jilirž kjojchquiz zuma ulurchiz asiiti alžinchintača. Nekztan naaža persun ach charžtan Jesusiž kjojchanaca chjujžinchintača. ³ Jalla nuž nii pucultan maatakanacaqui Jesusižquiz mazñi cuchanžquichiča, tuž cjičan:

—Wejt Jiliri, amiž pecta k'aachita amigo laa cjichiča.

⁴ Jesusaqui nii mazta nonžcu, cjichiča:

—Niž laacjitiquiztan ana ticznaquičha. Antiz niž laacjitiquiztan Yooz azi tjeežtaž cjequičha. Nižaza Yoozqui honorchiz cjequičha. Nižaza Yooz Majchqui honorchiz zakaz cjequičha.

⁵ Jesusaqui Martaquiz, naaža cullaqui Mariaquiz, nižaza ninacž jila Lazaružquiz, jalla ninacžquiz ančaž k'aachichiča. ⁶ Jalla nuž cjenami Lazaruž laa quintu nonžcu, Jesusaqui iya puc majžtan kamchiča, jakziquin kamatčhaja, jalla nicju. ⁷ Jalla nii puc majquiztan niž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Wiltaž Judea yokquin okla.

⁸ Nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, ažk tsjii kjaž majkaz nekzta žoñinacaqui am maztan čhajcz pecatla, conzjapaqui. ¿Wilta am nicju ojkc pecya?

⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča: —Tsjii noojiqui tuncapan orchizza, majiñqui. Jakziltat kjanquiz ojkcčhaja,

anaž ezasača. Jalla nižta iratača wejt kjanquiz ojknī žoñinacaqui. Ima niiz ticz ora irantižcan, walikaz cjequiča. ¹⁰ Jakziltat ween zumchiquiz ojčkajaja, jalla niiqui ezasača, kjanaž ana želanaqui. Jalla nižtača ana wejt kjanquiz ojknī žoñinacaqui. Ana Yooz kuzcama kamtiquiztan anawalquiz tjojtsnasača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Učhum Lázaro amiguqui tjačha. Pero wejrqui Lázaro tjažil wajtskatača.

¹² Jalla nekztanaqui niiz tjaajintanacaqui cjichiča:

—Jiliri, tjačhaj niiqui, nuž cjenauki upallat cjisani; žetaquiz, jaz.

¹³ Niiz tjaajintanacaqui tsjii kjutni intintazziča. Jesusaqui Lázaro ticz puntuquiztan chiichiča. Niiz tjaajintanacaqui ultimu tjaž puntuquiztan intintazziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjanapacha chiichiča tuž cjican:

—Lazaruqui ticziča. ¹⁵ Ana nieju željchiž cjen wejrqui cuntintuča. Jalla nuž cjenča ančhucaltajapaqui waliqui, wejtquiz juc'anti criichi cjisjapa. Jazic nii cheriž ojkla.

¹⁶ Nekztanqui Tomasaqui, niiz mazinaczquiz cjichiča:

—Učhumnac zakaz ojkla, tiižtan chica ticzni.

Tomasaqui “Pacha” cjita žoñizakaztača.

JESUSAČHA JACATATSKATŃIQUI

¹⁷ Betania watja irantižcu, Jesusaqui zizziča, Lazaruž ticžtaqui nižaza tjaatjaqui pajkpic tjuñitača. ¹⁸ Betania watjaqui Jerusalén wajtquiztan pizc kilómetro jilallatača. ¹⁹ Jalla nii žcati želan walja žoñinacaqui Martaquiz nižaza Mariyaquiz kuzni tjonzitača, ninacz jila ticziž cjen. ²⁰ Martiqui

Jesusaž waj irantižquini quintu nonžcu, Jesusižquin zali ojkciniča. Mariiqui kjuyquin eclichintača. ²¹ Jesusižtan zalžcu, Martiqui paljaychinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tekz žejltasaž niiqui, wejt jilaqui ana ticzi cjitasača. ²² Jalla nuž cjenami wejrqui zizuča, čhulu amiž Yoozquiztan mayiztami tjaataž cjequiča. —Jalla nuž Jesusižquiz chiichinča Martiqui.

²³ Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Am jilaqui jacatataquiča.

²⁴ Martiqui cjichinča:

—Wejrqui zizuča, tii muntu tucuzinžtan, jacatatz tjuñquiziqui jacatataquiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrtča jacatatskatiñtqui, nižaza arajpach žeti tjayiñtqui. Jakziltat wejtquiz criyačhaja, ticzi cjenami, wila žetaquiča. ²⁶ Nižaza jakzilta žejtni žoñimi wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui anaž wira ultimu ticznasača. Arajpachquin wiñaya žetaquiča. ¿Jalla nii crii amya?

²⁷ Naaqui tuž kjaazinča:

—Cryuča, wejt Jiliri. Nižaza cryuča, amqui Cristumča; nižaza Yooz Maatimča tii muntuquiz tjonchiqui. Jalla niiqui cryuča.

MARIAQUI JESUSIŽTAN ZALI ULANCHINČHA

²⁸ Jalla nuž chiižcu, Martiqui naaža Marii cullaqui kjawzni ojkciniča. Nekztan Mariaquiz jamazit chiichinča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestruqui tekz tjonchiča. Am kjawčca cjiča.

²⁹ Jalla nuž nonžcu Mariiqui apura žaazinča. Jesusižquin zali ojkciniča.

³⁰ Jesusaqui imaž watja irantižcatča, jakziquin Marti nižtan zalčhaja, jalla

niiranz želatča. ³¹Lázaro jilaž ticziž cjen, Mariaquiz kuzcan žoñinaca kjuyquin želatča. Jalla ninacaqui María apura žaažcu ulanñi cheržcu wirquizpacha apziča. Ninacaqui cjichiča, “Lázaro jilž sipulturni kayit ojčkani” cjan.

³²Jesusižtan zalžcu Mariiqui niiz yujcquiz quillzinča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, tekzim cjitčaj amqui, wejt jilaqui anaž ticzi cjitasača.

³³Jesusaqui naa María kaañi cheržcu, nižaza naatan tjonñi judío žoñinaca kaañi zakaž cheržcu, persun kuzquiz ancha sint'ichiča, nižaza ancha llaquita cjissiča. ³⁴Jalla nekztan pewcziča, tuž cjan:

—¿Jakziquin tjatchinčhuctaya?

Ninacaqui cjichiča:

—Jiliri, niiz cheržinžcalla.

³⁵Nekztanaqui Jesusaqui kaachiča.

³⁶Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Lázaro jila anchaž k'aachichiča.

³⁷Yekjapa ninacazti cjichiča:

—Tiiqui zur žoñž čhujqui čhjetinčiča. ¿Anaj tiic Lázaro jila čhjetnasaya, ana ticzi cjisjapaya?

LAZARO JACATATSKATTA

³⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui ancha kuzquiz sint'ican, sipulturni macjatchiča. Sipulturaqui pajk mazquiz pjetatača. Nižaza pajk maztan pjučžtatača, nii sipulturni zana.

³⁹Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Nii maz cjewžna.

Martiqui, nii ticzi jilž cullaquiqui, cjichinča:

—Wejt Jiliri, pajkpic tjuñi tiiz ticztaqui. Jalla nižtiquiztan tiiqui chjonanchižlani.

⁴⁰Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Amqui wejtquiz criyaquiz niiqui, Yooz azi tježtam cheraquiča. ¿Anaj werj nuž amquiz chiichinpanejo?

⁴¹Jalla nekztanaqui nii sipultura mazqui cjewžtatača. Nekztanaqui Jesusaqui arajpach kjutñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Yooz Ejp, weriž mayizta nonžniž cjen gracias amquin cjiwča. ⁴²Weriž mayiztaqui nonžñampanča amqui. Jalla nii zizuča. Tekz tsijtchi žoñinacžtajapa nuž chiyuča, amča wejr cuchanžquichi, jalla nii criyajo.

⁴³Jalla nuž mayizizcu, Jesusaqui alto tawkžtan mantichiča tuž cjan:

—Lázaro, nekztan ulanžca, ticchuc tjona.

⁴⁴Nii ticziqui ulanžquichiča, kjarami kjojchami jweržintapacha, nižaza niiz yujcmi tsjii pañžtan ch'okžinta. Nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquiz mantichiča:

—Nii jweržina. Nekztan ojklajaj cjee.

JESUSA CONZJAPA KAZZIČHA

⁴⁵Jalla nižtiquiztan muzpa judío žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Ninacaqui Mariaquiz cumpantižcu Jesusiž paata milajru cherchiča. ⁴⁶Yekjap nekz žejlñi žoñinacazti fariseo žoñinacžquin mazñi ojčkichiča. Nicju tjapa Jesusiž paatanaca quint'ižquichiča. ⁴⁷Jalla nuž nonžcu fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami tjapa jilirinaca ajkskatchiča. Nekztan jilirinacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Nii žoñiqui anchaž milajrunaca paača. ¿Učhumnacqui kjaža cjeequi nii žoñžtan? ⁴⁸Jalla nužkaž milajrunaca tira paañižlaj niiqui, tjapa žoñinacaqui niizquincama criyačani. Jalla nuž cjenauqui roman jilirinacaqui zultatunaca cuchanžcačani, učhum timplu pajlžjapani, nižaza učhum naciona akžjapani.

⁴⁹Nii wataqui Caifás cjitaqui uchtatacha timplu chawc jiliri. Jalla niiqui paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ana zizñi žoñinacažtakaz, čkjažtatajo?
⁵⁰Učhum wajtchiz žoñinacžtajapa nii Jesusac ticstanča, tjapa učumnaca ticz cjenquiztanpacha. Jalla nuž waquiziča. Tjapa tii naciona akžinasaz niiqui, jalla niiz ana wali cjesača. Nuž ana waquiziča.

⁵¹Nii timplu chawc jiliriqui anača persun kuzquiztan chiichiqui. Timplu chawc jiliriz cjen, Yoozza nuž chiikatchi. Jalla nuž chiican, Jesusiz puntu mazinchiča, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacžtajapa ticznaquiča. ⁵²Anazaž nii wajtchiz žoñinacžtajapakaz ticznaquiča. Tjapa žoñinacžtajapa ticznaquiča. Yooz partiquiz kamñi žoñinacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz wichanzicha. Jalla ninacaqui Jesusaqui tjapa nacionquiztan ricujaquiča. Tsjii Yooz jamillajapa ricujaquiča. ⁵³Jalla nuž palt'izcu nii noojtanpacha judío jilirinacaqui Jesusa conzjapa kazziča.

⁵⁴Jalla nižtiquiztan Jesusaqui chjojzacuñ ana kjanacama ojklaychiča Judea cjita yokquiz. Jerusalén žcati yokquiztan ojkičiča Efraín wajtquin. Efraín watjaqui ch'ekti yok žcatitača. Jalla nicju niiz tjaajintanacžtan kamchiča.

⁵⁵Judío žoñinacž pascua pijizta wajillatača. Jalla nižtiquiztan walja žoñinacaqui jochinacquiztanami zkolta watjanacquiztanami Jerusalén watja ojkičiča ima pascua pijizta tjonan. Ajunz cuzturumpi payi ojkičiča. Ana nii cuzturumpi paaquiz niiqui, ana pascua pijizta paasača. ⁵⁶Nii tjonchi žoñinacaqui Jesusa kjuratča. Timpluquin tsijtchi žejlcan ninacpora Jesusiz puntu pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Am jaknužum tantii? ¿Tii pijiztiquiz Jesusac tjonasaya?

⁵⁷Nižaza fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami ordena tjaachiča, jequit Jesusa cheračhaja, jalla niiqui ninacžquiz maztanča, Jesusa preso tanta cjisjapa.

ASIITI TJAJLŽINTA QUINTU

12 ¹Pascua pijizta wajilla sojta tjuñiz cjen Jesusaqui Betania watja ojkičiča, Lazaruž kjuya. Niiz tuquiqui Jesusaqui ticziquiztan nii Lázaro jila jacatatskatchitača. ²Jalla nicju Jesusižquiz rispitan zuma čheri tjaczinchiča. Martiqui čheri atintichinča. Lazaruzti mizquiz želatča, Jesusižtan chica lujlcan nii parti žoñinacžtanpacha. ³Jalla nuž lulan Mariiqui medio litro zuma ulurchiz asiiti zjijcchinča. Nii asiitiqui zuma legal nardo cjita asiititača, wali precichiztača. Jalla nii asiitižtan Jesusiz kjojchquiz alžcu tjajlžinčinča. Nekžtan naaža persun ach charžtan chjujžinčinča. Walja zuma ulurchiztača. Tjapa nii kjuyquiziqui nii zuma ulura chjijsitača. ⁴Jalla nuž asiiti alžinñi cheržcu, Judas Iscariote cjita Simonž majchqui chutchiča. Jalla niiqui Jesusiz tjaajinta žoñinacž partiquiztantača. Nižaza niipacha niiz wiruñ Jesusiz quintra tarasunaž paaquiča. Jalla nii Judasqui naa Mariaquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁵—¿Kjažtiquiztan tii aceite ana 300 paazuñ tuytata, pori žoñinacžquiz yanapzjapajo?

⁶Judaszi anaž porinaca importayatča. Tjañi zaañitača. Niiz kjarquiztača paaz pulsaqui. Nižaza nii utža paaznacquiztan tjangñitača. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiča.

⁷Jalla nekžtanaqui Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Ana naaquiz nuž cjee. Ima wejt ticz tjuñi tjonan, naaquí wejtajapa tii aceite čhjojchinča, wejr zuma tjatta cjisjapa. ⁸Tii muntuquíz porisanacac panž žejlča. Wejrzi ančhucatan ana tira želača, tii muntuquíz.

LAZARUZAKAZ CONZ PECČHA

⁹Walja judío žoñinacaquí Jesusiž quintu zizziča, Betania wajtquin žejlči, jalla nii. Jalla nekztan nieju ojkčiča, Jesusa cheržni, nižaza Lázaro cheržni. Jesusaquí Lázaro ticziquíztan jacatatskatchičha. ¹⁰Jalla nuž Lázaro jacatatskatta quintu nonžcu timplu jilirinacaquí Lazaruzakaz conz kazziča. ¹¹Jalla nii Lazaruž jacatataž cjen, walja judío žoñinacaquí nii jilirinacž chiitanaca ana cazziča. Nekztan zarakžcu, Jesusižquíz apoychiča. Nižaza nižquin criičičha.

JERUSALEN WAJTQUIN LUZTA QUINTU

¹²Walja žoñinacaquí Jerusalén watja tjonžcu, nekž želatča pascua pijžta paazjapa. Jakatažuquí žoñinacaquí zizziča, Jesusaquí wajtquin wajillaž irantižquičha, jalla nii. ¹³Jalla nekztan chjañinacžtanpacha ramuza cjita munti itsa kjajpčiča. Jalla nuž nii ramuz itsanac manžcu, wajtž tjiya Jesusa risiwi ulanchičha, tuž kjawcan:

—iYoozquí honorchiz cjila! iYooz Jilirž tjuuquíz tjonči žoñi rispittaj cjila! iIsrael chawjc jiliri rispittaj cjila!

¹⁴Jesusaquí tsjii aznu cunsicžcu, yawchiča, jaknužt Yooz tawk liwruquíz cjiirtčhaja, jalla nuž.

¹⁵Cjiirta Yooz takuquí tuž cjiča:

—Sión wajtchiz žoñinaca, anaž eksna. Cherzna. Aznuquíz yawchi am chawjc jiliriz tjonča.

¹⁶Jalla nuž watan nii ora niž tjaajintanacaquí anaž tintazatča,

kjažtiquíztan nižta wat, jalla nii. Jesusa arajpacha ojktan, jalla nekztan ninacaquí tintazazi cjisšičha. Jalla nii ora cjuñziča, tuquítan cjiirta Yooz takuquí tjapa nii watchinaca mazinčiča, nii. Nii cjiirtanac jaru, nužcama watchičha.

¹⁷Niž tuquíquí Jesusaquí Lázaro ticziquíztan jacatatskatchičha. Nekztan kjawžcu sipulturquíztan ulanskatžquičičha. Jalla nii cherži žoñinacaquí parti žoñinacžquíz walja parličičha tjapa nii milajru paatiquíztan.

¹⁸Jalla nižtiquíztan Jesusaž paata milajru zizcu, walja žoñinacaquí Jesusižquin zali ojkčiča. ¹⁹Jalla nuž cheržcu fariseo žoñinacaquí ninacpora tuž cjichičha:

—Wejrnacquí jazicž cheručha.

Tjapa žoñinacaquí nižquin ojkzpanž cjskalala. Nižaza wejrnacquí anaž čhjulumi kjaž cjiyi atchuca cjesaž, jaz.

GRIEGO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

²⁰Nii pijžta ojkchi žoñinacžporquíz tsjii kjaž griego wajtchiz žoñinaca želatča. Ninacaquí Jerusalén watja ojkchizakazza, Yooz rispiti.

²¹Ninacaquí Felipižquin tjončiča.

Felipiquí Betsaida wajtchiztača, nižaza Galilea yokchiztača.

Felipižquíz rocchičha tuž cjian:

—Señor, wejrnacquí Jesusižtan zalz pecučha.

²²Nekztanaquí Felipiquí Andrežquíz mazni ojkčiča. Nekztanaquí pucultanaquí Jesusižquíz mazni ojkčiča. ²³Jalla nuž maztiquíztan Jesusaquí cjichičha:

—Wejrquí tsewctan cuchanžquita Yooz žoñičha. Jaziquí wejt ticz ora wajiča. Jalla nekztanaquí wejrcu honorchiz cjeeča. ²⁴Ančhucaquíz wereral chiyučha. Tsjii čhjecta trigo

semillaqui yokquiz tjatža, katča. Jalla nižta čhjacta cjen, ew zkala jecža, nižaza pookča. Ana nižta čhjacta cjequiči, nužquikaz žejlča semillaqui. ²⁵Jalla nižta iratača tii chiitaqui. Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui ultim zuma kamaña pertaquiča. Pero jakziltat tii muntuquiz žejlcan persun kuzcama ana kamz pecčhaja, nižaza Yooz kuzcama kamz pecčhaja, jalla niiqui wiñayjapa zuma kamañchiz cjequiča. ²⁶Jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla niiqui wejtta chica ojklaysa čhjul sufrizquiztanami. Nekztan jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju wejtta chica wejt sirwiñinaca zakaz cjequiča. Nižaza jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla nižquiz wejt Yooz Ejpqui honoraž tjaaquiča.

JESUSIŽ TICZ MAZINTA

²⁷Anziqui wejt kuzqui ancha turwaysiča. ¿Kjaž cjisnaqui? Yooz Ejp, tii sufrisquiztanž liwriyalla. ¿Nuž cjis wali cjesaya? Anača. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinpanča, sufrisjapaqui. ²⁸Yooz Ejp, am munañpaj cjila; ampacha rispittaj cjila. —Nuž cjichiča Jesusaqui. Jalla nii orapacha arajpachquiztan tsjii joraqui paljayžquichiča, tuž cjican:

—Wejrqui rispittiča, nižaza rispittapan cjeeča, amiž cjen.

²⁹Nekz žejlči žoñinacaqui jalla nii chiiñi jora nonžcu, cjichiča:

—Tsjii jorjorñi želatča —nuž cjichiča.

Yekjapanacaqui tuž cjichiča:

—Tsjii anjilaž paljayžquichila.

³⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž wejtajapa nii jora chiižquichiča, antiz ančhucaltajapača. ³¹Weriž ticztaž

cjen tii muntuquiz žejlči žoñinacaqui pjalžtaž cjequiča. Nižaza tii muntuquiz mantiñi diabluqui atiptaž cjequiča, chjatkattaž cjequiča. ³²Yooz Žoñiča wejrqui. Jaziqi tii yokquiztan cruzquiz waytital cjeeča. Nekztan tjapa wejt partir žoñinacžquiz wejtquin macjatskatača, wejtquin criizjapa.

³³Jalla nuž chiican Jesusaqui jaknuž ticznačhaja, jalla nii chiichiča.

³⁴Nekz žejlči žoñinacaqui tuž cjichiča:

—Učhumnacqui učhum liiquiztan zizziča, Cristuqui wiñaya žetaquiča. ¿Kjaž amqui chiyasajo, Yooz Žoñi cruzquiz waytita cjequiča, cjicanajo? ¿Ject tii Yooz Žoñejo?

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii upacamakal ančhucatan želača Yooz kamaña tjeežcan, tsjii kjanažtakaz. Jalla nuž wejt kjana želan, ančhucqui zuma kamañchiz kama. Zumchi cjis wajillača. Nii zumchi cjen, ana tsucaquiča. Jakziltat anawal zumchicuz kamčhaja, jalla niiqui jakzitchuc ojčkchaja, jalla nii ana zizza. ³⁶Jaziqi tsjii kjanažtakaz weriž želan, wejtquiz criya, zuma Yooz kamaña tjeežñinaca cjisjapa.

Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ojčkchija. Nekztan ninacžquiztan čhjojziča.

ISAIAS CJIJRTA TAKU CUMPLISSICHA

³⁷Ninacaž cheran walja milajrunaca paachiča Jesusaqui. Jalla nuž paachiž cjenami parti žoñinacaqui ana nižquin criichiča. ³⁸Jalla nuž ana criitquiztan Isaías cjita profetž takunaca cumplissiča. Isaías cjita Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui tuž cjichiča:

“Yooz Jiliri, ¿ject wejtnacaž chiita taku criiyo? Nižaza am azi tjeeznan, žoñinacaqui anapaž intintazza”.

³⁹ ¿Kjažt žoñinacaqui criyasajo?

Isaiasqui tuž cjichiča:

⁴⁰ “Yoozqui tii žoñinaca zur žoñižtakaz cjiskatchičha, ana cherñi žoñinacažtakaz cjejajo. Nižaza chojru kuzziz cjiskatchičha, ana intintazñi kuzziz cjejajo. Jalla nuž cjen ana wejtquin macjatžcaquiča, liwriita cjejajo”.

Nuž cjiyrchiča Isaiasqui, ⁴¹ tuquitan Jesusaž tjeežta honora puntu zizcu.

⁴² Jila parti ana criichiž cjenami, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča, nižaza jilirinacami. Pero fariseo žoñinaca ekskcu ana kjanacama cjiicjiichiča. Jamazit criichiča, ana ajcz kjuyquiztan chjatkatta cjejajo. ⁴³ Žoñinacaž rispitta cjis pecatča, Yoozquiztan cjen juc'anti. Jalla nižtiquiztan jamazit criichiča Jesusižquiz.

JESUSIŽ CHIITA TAKU

⁴⁴ Jalla nektanaqui Jesusaqui altu joržtan chiichiča tuž cjican:

—Jakziltat wejtquiz criičhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz criičha. ⁴⁵ Nižaza jakziltat wejr cherčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz cherča. ⁴⁶ Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, Yooz kamaña tjeezjapa, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejtquiz criičhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz ana tira kamaquiča. ⁴⁷ Jakziltat weriž chiita nonžcu ana catokačhaja, jalla niž quintra tii ora anal chiyučha. Wejrqui žoñinacž quintra chiizjapa ana tjonchinča. Antiz žoñinaca liwriizjapa tjonchinča.

⁴⁸ Jakziltat wejtquiz ana criičhaja, nižaza werj ana cherz pecčhaja, nižaza weriž chiita taku ana catokčhaja, jalla niiča persun quintra cjiicjiiñiqui. Pjalz tjuñquiziqui weriž chiita taku ana catoktiquiztan jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ultimquiz ninaca casticaquiča. ⁴⁹ Wejrqui anal persun kuzquiztan chiiñča. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž mantita jaru chiiñča, nižaza niž mantitacama tjaajniñča. ⁵⁰ Wejt Yooz Epiž mantitacama kamzqui arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapapanča. Jaziqui weriž chiitaqui Yooz Epiž mantitacama chiichinča.

JESUSAQUI PIYUNAŽTAKAZ KJOCHANACA AWJZIČHA

13 ¹ Ima pascua pijjzta tjonan, Jesusaqui zizziča niž ticz ora wajitača, jalla nii. Nižaza zizziča, tii muntu eccu niž Ejpžquinž okaquiča, nii. Tii muntuquiz žejlcan Jesusaqui niž pecta mazinaca walja k'aachichiča, ultim werarapan. Ticzcama k'aachichiča.

² Pascua pijjzta paacan, Jesusaqui niž tjaajintanačžtan čhjeri lujlchiča. Judas Iscariote cjita Simonž majch chicapacha nezk želatča. Judas kuzqui diabluz mantuquiz cjiskatchičha. Diabluz mantitaž cjen Judasqui tarzuna paaz pinsichiča, Jesusa tankatzjapa. ³ Jesusaqui zizziča, Yooz Ejpqui tjapa mantiznaca niž kjarquiz tjaachiča. Nižaza niiqui Yooz Ejpžquiztan tjonchiča, nižaza Yooz Ejpžquin quepaquiča. Jalla nii zizziča Jesusaqui. ⁴ Jalla nuž zizziž cjenami, piyunažtakaz cjissiča. Misquiztan tsjtscu, niž juntuñta zquti chjojksiča. Nektanaqui toalla aptižcu, nižtan tsjaasiča. ⁵ Jalla nektanaqui tsjii purinquiz kjaz alžcu,

niiz tjaajintanacž kjojcha awjžiñi kallantichiča. Nekztan nii tsjaazta toallžtan kjojchanaca chjujžinchiča.

⁶Nižaza Jesusaqui Simón Pedro cjita žoñžquiz niiz kjojcha awjžiñi macjatchiča. Nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, čamqui wejt kjojcha awjžinz pecya? Ana wejt kjojcha awjžinz waquiziča.

⁷Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Tii weriž paataqui amqui ana intintazza anziqi. Tii jarquinam intintazaquiča.

⁸Pero Pedruqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, amqui wejt kjojcha anapanim awjžinasacha.

Jesusaqui niizquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui am kjojcha anal awjžinaž niiqui, anam wejt partiquiz cjesača.

⁹Jalla nekztanaqui Simón Pedro cjitaqui tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, ana wejt kjojcha alajakaz awjnasacha, wejt kjarami achami awjžinalla.

¹⁰Jesusaqui niizquiz tuž cjichiča:

—Tsjii ajunta žoñiqui anaž wilta wilta ajunz pecča, antiz kjojchakaz ajunz pecča. Nekztan limpuž niiqui tjappacha. Ančhucqui limpuča, pero tsjiiqui ana limpuča ančhucqui.

¹¹Jesusaqui zizziča, jakziltat tarsuna paazcu nii tankatačhaja, nii. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiča Jesusaqui, “Tsjiiiqui ana limpuča ančhucqui” cjicanaqui.

¹²Nekztan Jesusaqui ninacž kjojchanaca awjawjžiñžcu, niiz juntuña chjojka zquiti aptichiča. Zquiti cujtžcu wilta misquiz julziča. Nekztan ninacžquiz cjichiča:

—¿Tii weriž paata ančhucqui intintaziñčuckaya? ¹³Ančhucqui

wejr “Tjaajiñi Maestruž” cjiča, nižaza “Jiliriž” cjiča. Jalla nužupanča wejrqui. Jalla nižtiquiztan nužpan chiiz waquiziča. ¹⁴Wejrtča werera ančuca Jiliritqui nižaza Tjaajiñi Maestrutqui. Jaziqi wejrqui ančuca kjojcha ajunžinčinča. Jalla niža irata ančhucmi piyunanacažtakaz, porapat yanaparassa, niža kjojchanaca ajunz tjepi. ¹⁵Jazic niža paachinča, ančhuc nižtapacha paajo. ¹⁶Ančucaquiz ultim wereral chiyuča. Tsjii piyunaqui niiz jiliržquiztan anača juc'anti Nižaza tsjii cuchanžquitaqui niiz cuchanžquiñižquiztan anača juc'anti. ¹⁷Ančhucqui tii puntu intintazzaj niiqui, jalla nii jaru kamz waquiziča. Nekztan cuntintuž cjequiča ančhucqui.

¹⁸Wejrqui weriž illztanaca pajuča. Nižaza tsjižuñ pajuča. Niiz puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wejttañ chica lujlñiqui wejt quintraž cjisnaquiča”. Jalla nii cjiirta Yooz takuqui cumplisnaquiča. Tjapa ančuca puntuquiztan anal chiyuča. ¹⁹Pero anziqi ima tankatan ančucaquiz chiyuča jaknužt wejr tanta cječhaja, nii puntu kjanztuča. Jalla nižtiquiztan wejr tantanaqui, ančhucqui wejtquiz criyaquiča, wejrtča Yoozquiztan cuchanžquitaqui, jalla nii. ²⁰Ančucaquiz wereral chiyuča. Jakziltat weriž cuchanžquita žoñinaca risiwčhaja, jalla niiqui wejr zakaz risiwčhaja. Nižaza jakziltat wejr risiwčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz risiwtazakaz cjequiča.

JESUSAQUI TARAZUNTAŽ CJEQUIČA

²¹Jalla nuž chiižcu Jesusaqui persun kuzquiz ancha llaquita sint'ichiča. Jalla nekztan tuž kjanapacha cjichiča:

—Ančucaquiz wereral chiyuča. Tsjii ančucaquiztan wejr tankataquičha.

²² Jalla nuž chiitiquiztan niiz tjaajintanacaqui porapat chersassičha, kuzquiz pinsican, “¿Jakziltizjapa chiičhaja?” jalla nii. ²³ Tsjii ancha k'aayi tjaajinta žoñi Jesusiž latuquiz žcati julzi želatčha. ²⁴ Jalla nekztan Simón Pedruqui nii žcati žejlñižquiz kjaržtan paljaychičha. “¿Jecžquiztanpan chii? Maznalla”, cjicanaqui. ²⁵ Jalla nižtiquiztan nii žcati žejlñi žoñiqui Jesusižquiz pewczičha tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject am tankatñi žoñiqui?

²⁶ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Jecžquizkat wejrqui čhjer mazquiquiz t'awžcu tii t'anta tjaačhaja, jalla niiz cjequičha niiqui.

Jalla nekztanaqui nii t'anta t'awžcu, Judas Iscariotiquiz tjaachičha. Niiqui Simonž majchtačha. ²⁷ Jalla nii t'awžta t'anta tanžtanaqui, Satanás cjita diabluqui Judas kuzquiz luzzičha. Nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Čhjulul paačhaja, apura paa.

²⁸ Nii parti mizquiz julzi žoñinacaqui ana intintichičha, nii Jesusiž chiita. ²⁹ Yekjapanacaqui tantiyatčha, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui nižquiz mantichižlani pjijzta paazjapa čhjulunaca kjayžjapani. Yekjapanacazti zakaz tantiyatčha, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui mantichižlani, pori žoñinacžquiz paaz onanzjapani. ³⁰ Judasqui nii t'anta tanžcu nii orapacha ulanchičha. Nii oraqui weentačha.

EW MANTITAQUI

³¹ Jalla nuž Judas ulantanaqui, Jesusaqui cjichičha:

—Wejrtčha Yooz cuchanzquita Žoñtqui. JaziQUI wejrqui wejt Yooz tjaata kamaña tjeeznučha, honorchiz cjsjapa. Nižaza weriž cjen Yooz Ejpqui honorchiz cjequičha. ³² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejtquiz zakaz honorchiz cjiskataquičha. Jalla niiqui wajillaž wataquičha. ³³ Weriž pecta jilanaca, tsjii upacamakaz ančhucatan želačha. Nekztan ančhucqui wejr kjuraquičha. Pero jaknužt tuquiqui žoñinacžquiz chiitučhaja, jalla nižtapachal anziQUI ančucaquiz tuž chiyuča: Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha. ³⁴ Wejrqui tsjii ew mantita ortina ančucaquiz tjaa-učha: “Porapat zuma munazizpančha, jalla nii. Jaknužt wejrqui ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta ančhucqui porapat zuma munazaquičha”. ³⁵ Ančucaž nii ortina mantita jaruž kaman, tjapa žoñinacaqui zizaquičha, ančhucčha weriž tjaajinta žoñinacapan.

PEDRUQUI K'OTAQUIČHA

³⁶ Jalla nekztanaqui Simón Pedruqui nižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, čam jakzim okaquiya?

Jesusaqui nižquiz kjaazičha, tuž cjican: —Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju anaž apžñi atasacha anziQUI. Tii jarquinaqui amqui wejtquin tjonaquičha.

³⁷ Pedruqui cjichizakazza:

—Wejt Jiliri, čkjažtiquiztan anzi ana am apžñi atasajo? Anzimi amquiztanami weril ticznasačha.

³⁸ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—¿Wejtquiztan ticznasaya? Ultim wereral amquiz cjiwčha: Ima quer wallpaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim toscara chiyauquičha.

ARAJPACHA OJKZ PUNTO

14 ¹ Wejt tjaajinta žoñinaca, Yooz Ejpžquin criyiñčhucčha nižaza

wejtquiz zakaz criya. Ana turwayzi kuzziz cjee. ²Wejt Ejpž arajpach kjuyquin wacchi campu žejlča, kamzjapa. Ana nižta žejltasaž niiqui wejrqui ančucaquiz maztasača. Jaziqui wejrqui okača ančucaltajapa campu tjaczquizjapa. ³Jalla nuž campu tjaczni ojkžcu, wiltal quejpžcača ančhuc chjichi, wejtta kamzjapa. Jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju ančhuc zakaz želaquiča, weriž chjichtaž cjen. ⁴Ančucqui jakziquint wejr okačhaja, niiqui zizza. Nižaza wejt ojkž jicz zizza.

⁵Nekztanaqui Tomasqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam am okačhaja, anal zizuča wejrnaqui. ¿Kjažt am ojkž jicz zizasaya?

⁶Jesusaqui nižquiz tuž kjaaziča:

—Wejrtča jicz cuntitqui, arajpachquin irantizjapaqui. Nižaza wejrtča werarapankaztqui. Weriž cjen werar Yooz kamaña zizasacha. Nižaza wejrtča žeti tjaayiñtqui, Yoozta winaya kamzjapa. Weriž cjenpankaz Yooz Ejpžquin iranti atasacha.

⁷Ančucqui wejr ultim pajtasaž niiqui, ančucqui wejt Yooz Ejp zakaz pajtasača. Jaztanpacha weriž cjen ančucqui wejt Yooz Ejp pajča, nižaza weriž cjen ančucqui Yooz Ejp cherča.

⁸Nekztanaqui Felipiqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, Yooz Ejp cherkatalla, nužquiz niimi bastakal cjeeča.

⁹Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Felipe, ančucatan ažkpacha žejlchinzala. ¿Anapanim wejr pajjo? Jakziltat wejr cherčhaja, nižaza Yooz Ejp cherča. ¿Kjažt am nuž cjeejo, “Yooz Ejp cherkata”, cjanajajo?

¹⁰Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. ¿Jalla nii anam crii amya? Weriž ančucaquiz chiitaqui anaž persun kuzquiztan chiyuča, antiz Yooz Ejpž cuntiquiztan chiyuča. Yooz

Ejpqui wejt kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan niž cjen obranacal paa-uča. ¹¹Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. Jalla nii criyaquiča, jaziqui. Weriž chiitiquiztan ana criyasaž niiqui, weriž paata obranaca cheržcu mekaz criyalla. ¹²Werarapan ančucaquiz chiyuča. Jakziltat wejtquiz criican tjapa kuzziz cječhaja, jalla niiqui weriž paata obranaca irataž zakaz paaquiča, nižaza weriž paata obranacquitzaan juc'ant pajk obranaca paaquiča, weriž Yooz Ejpžquin ojktiquiztan. ¹³Wejtquiz tjapa kuzziz cjen, ančucqui čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaj niiqui, jalla nii mayiztiquiztan wejrkal čhjulumi tjaa-ača. Jalla nuž tjaa-ača, weriž cjen Yooz Ejp juc'ant honorchiz cjisjapa. Werjtča Yooz Majchqui. ¹⁴Ančucqui wejtquiz tjapa kuzziz cjen čhjul mayiztami mayačhaja, jalla nii mayiztiquiztan wejr tjaa-ača.

ESPIRITU SANTUŽ PUNTU

¹⁵Ančucqui wejtta tjapa kuztan munazaquž niiqui, weriž tjaata ortinanaca cazaquiča. ¹⁶Wejrqui Yoozquiztan mayača, tsjii tjurt'ižini cučanžquizjapa. Nii tjurt'ižiniqu ančuca kuzquiz wiñayaž kamaquiča. Yooz Espiritu Santuča niiqui. ¹⁷Nii tjurt'ižiniqu werara intintazkataquiča. Ana criichi žoñinacž kuzquiz anaž luzasača. Ninacaqui nii tjurt'ižini ana cherasača, nižaza ana pajasača. Nii tjurt'ižiniqu ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan nii pajča ančucqui. Nižaza wiñaya ančuca kuzquizpacha želaquiča. ¹⁸Wejrqui ančuc anal ecača maa ejp wajchallažtakaz. Ančucaquin wilta tjonača. ¹⁹Tsjii upacamakaz, nekztan ana criichi žoñinacaqui ana iya wejr cheraquiča. Ančuczti wejr wilta cheraquiča. Nižaza jacatatzcu wiñayjapa

žetača. Weriz žejtchiž cjen, ančhuc zakaz wiñaya žetaquiča Yooztan kamcan. ²⁰Jacatatžtanaqui ančhucqui zizaquicha, wejrqui wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizza. Nižaza ančhucqui wejtтан tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzzizza. ²¹Jakziltat weriz mantita ortinanaca catokčhaja, nižaza cumpličhaja, jalla niiqui ultimuz wejtтан munaziča. Nižaza jakziltat wejtтан munazičhaja, jalla niižtan zakaz wejt Yooz Ejpqui munaziča. Nižaza wejrzakal nižtan munazuča. Nižaza wejrqui nii žoñžquiz kjanacama wejt puntu zizkatača.

²²Nekztan Judas (anača Iscariotiqui) tuž pewczicha:

—Wejt Jiliri, čkjažtiquiztan amqui wejtnacaquizkaz pajkataquiya, am puntuquiztan zuma zizjapaya? Nižaza čkjažtiquiztan parti žoñnacžquin am persuna ana pajkataquiya? čKjažtiquiztan nuž cjeejo?

²³Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jakziltat wejtтанpan munazičhaja, jalla niiqui weriz chiita taku cazza, nižaza wejt Yooz Ejpqui nižtan munaziča, nižaza wejrnacqui nižžquin tjonuča, niž kuzquiz kamzjapa. ²⁴Jakziltat wejtтан ana munazičhaja, jalla niiqui weriz chiita taku ana cazza. Weriz chiita takuqui anača wejt persun kuzquiztan. Antiz wejr cuchanžquini Yooz Ejpž kuzquiztanpanča weriz chiita takuqui.

²⁵Ančhucatan iya žejlcan ančhucquiz tii puntunaca chiyučha. ²⁶Wejt wiruñ weriz cjen Yooz Ejpqui tsjii tjurt'ižini cuchanžcaquiča. Yooz Espíritu Santučha nii tjurt'ižiniqui. Jalla niiqui wejt cuntiquiztanž cjequiča. Niiqui ančhucquiz tjapa Yooz puntunaca tjaajnaquiča, nižaza tjapa weriz chiita takunaca cjuñkataquiča.

²⁷Wejrqui ančhucua kuznaca jeejzkatučha. Ančhucua kuznaca jeejzkatžcuqui okača. Žoñinacaqui anapanž žoñž kuz nižta jeejzkatasača. Ančhucua kuznacaqui anača turwaysi cjee, nižaza anača eksna. ²⁸Ančhucqui weriz chiita nonzinčhucča: Okača, nižazal ančhucquiz wiltal tjonača, jalla nii. Ančhucqui wejtтан zuma munaztasáž niiqui, chipchiž cjitasacha, nii weriz chiitaž cjen. Wejrqui wejt Yooz Ejpžquin okača. Wejt Yooz Ejpqui wejtquiztan juc'antiča. ²⁹Ima ojkan ančhucquiz anziqi mazinčinča, jalla nuž wattan wejtquiz tjapa kuztan criyajo.

³⁰Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaž mantiñiqui tjonča. Jalla nii anawal mantiñi diabluqui Judasquiz cuchanžquičha, wejr tankatzjapa. Jalla nižtiquiztan tsjii upacamakaz ančhucatan parluča. Pero nii anawal mantiñiqui wejtquiztan anača juc'ant azzizqui. Jazic niiqui wejr anaž mantasača. ³¹Wejrqui wejt Yooz Epiž mantitacama okača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui zizaquičha, wejrqui Yooz Ejpžtan zuma munaziča, jalla nii. Jaziqui žaažna. Tekžtan ojkla.

UWAS MUNTI PUNTU

15 ¹Wejrtča chekan lititumtqui, tsjii zuma uwas muntitžtakaz. Wejt Yooz Ejpqui nii munti cwitiñičha. ²Nii uwas muntiquiztan skoz uwas piz itzanacaž pajkča. Jakzilta uwas piz itzat ana čhjerchiz pajkčhaja, nii ana čhjerni itzaqui c'utžtaž cjequiča. Nižaza nii munti cwitiñiqui čhjerni itzanaca zumpachaž azquichacuča, juc'ant čhjeri pookajo. Yooz Ejpča nii munti cwitiñiqui. ³Weriz chiitiquiztan ančhucqui zuma kuzziz cjissinčhucča.

⁴Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzziztčha. Jalla nižta ančhucqui wejttan tsjii kuzziz cjee. Tsjii muntiquiztan ojkñi piz itzaqui nii muntiquiztan apakta cjequiž niiqui, ana čherchiz cjisnasača. Antiz nii zuma muntiquiz pajkñi itzanacakaz čjherasača. Jalla nižta nii munti itzanaca irataž ančhucqui. Ančhucqui wejttan ana tsjii kuzziz cječhaj niiqui, ana zuma kami atasacha. Antiz wejttan tsjii kuzziz cječhaj niiqui, nekzipanž zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeeznasača.

⁵Wejrtčha nii zuma uwas muntiztakaztqui. Ančhuczi nii uwas piz pajkñi itzanacaztakazza. Jakziltat wejttan ultimu tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza wejrmi nižtan tsjii kuzziz cjesaž niiqui, jalla niiča ancha zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeezniiqui. Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yooz yujcquiz ana čhjul zum obranacami tjeeznasača. ⁶Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yoozquiztan chjatkattaž cjequiča. Nekztanaqui ana zuma kamañchiz cjen kjoñchi itsanacaztakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan nii kjoñchi itsanacaztakaz ricujtaž cjequiča ujqin ujjjapa.

⁷Ančhucqui wejttan tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza weriž tjaajinta takunaca catokaquiž niiqui, nekztan wejtquiztan čhjulumiž mayasača. Nekztanaqui amiž mayiztiquiztan tjaataž cjequiča.

⁸Ančhucqui walja zuma obranaca tjeezniž cjen, Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. Nižaza ančuca zuma obranacchiz cjen ančhucqui weriž tjaajinta žoñinacčhucča, jalla nii kjanapachaž tjeeznaquiča. ⁹Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejttan zuma munazičhaja, jalla nižtapacha wejr ančhucatan zuma munazuča. Weriž

ančhucatan munazniž cjen, jalla niipanz cjuñzna. ¹⁰Ančhucqui weriž mantita ortinanaca cumplaquiča. Jalla nekztan wejrqui ančhucatan tirapan munaziñil cjeeča. Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita ortinanaca cazzinča. Jalla nižtiquiztan niiqui wejttan tirapanž munaziča. Jalla nižta irata ančhucatan wejttan cjequiča.

¹¹Jalla nii puntunaca ančucaquiz chiyučha, wejttan chica cuntintuž cjisjapa, nižaza ančuca kuznacami ancha cuntintu cjisjapa. ¹²Weriž mantita ortinaqui tužuča, jaknužt wejr amtan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata ančhucqui porapat munazaquiča. ¹³Jakziltat persunpacha niž mazinacž laycu ticžaja, jalla niiqui, ancha munaziñi kuz tjeeža. Jalla nižta žoñžquiztan anaž juc'anti munaziñi kuzziz žoñič želasača. ¹⁴Ančhucqui weriž mantitacama kamaquiž niiqui, nekzipanča ančhucqui wejttan munaziñi. ¹⁵Tekztan najwccuc anal ančucaquiz “wejt piyunanacača” cjan cjesača. Tsjii piyunaqui čhjulut patruna paačhaja, ana zizza. Wejrqui tjapa wejt Yooz Epiž chiitaqui ančucaquiz zizkatchinča. Jalla nižtiquiztan tekztan najwccuc ančucaquiz “wejt mazinacapanča” cjeeča. ¹⁶Ančhucqui ana wejr illzinčhucča. Wejrzi ančhuc illzinča, nižaza apóstol puestuquiz utchinča, Yooz taku parli okajo, nižaza walja žoñinaca wejtquiz criiskatajo. Nižaza nii wejtquiz criichi žoñinacaqui wejtquiz tiraz tjurt'aquiča. Wejtquiz kuzziz cjen, čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaja, jalla nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ¹⁷Wilta ančucaquiz mantuča:
Porapat zuma munazaquiča.

**CRICHI ŽOŇINACAQUI
CHJAAWJKATTA CJEQUIČHA**

¹⁸ Ana criichi žoŇinacaž ančhucatan chjaawjkatan, cjuŇzna, jalla nižta ninacaqui wejttan chjaawjkatchičha.

¹⁹ Ana criichi žoŇinacž partiraž cjitasaž niiqui, ančhucqui ninacžquiz munazita cjitasača. Pero wejrqui ančhuc illzinča. Jalla nižtiquiztan anača ana criichi žoŇinacž partira ančhucqui. Nižaza nižtiquiztan ančhucqui ana criichi žoŇinacžquiz ana munazita cjequiča, nižaza chjaawjtaž cjequiča.

²⁰ Weriz chiitac cjuŇzna. Wejrqui cjichinča, “Tsji piyunaqui niž patrunžquiztan anača juc'anti”. Ana criichi žoŇinacaqui wejtquiz sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui ančhucacquiz zakaz sufriskataquiča. Weriz tjaajinta taku ana catokchiča. Jaziqui ančhucacž tjaajinta taku ana zakaz catokaquiča. ²¹ Pero ana criichi žoŇinacaqui ančhucac quintra cjequiča, ančhucacž wejtquiz kuzziz cjen. Nii quintranacaqui wejr cuhanžquini anaž pajča. Jalla nižtiquiztan ančhucacquiz quintraza.

²² Wejrqui ninacžquiz Yooz taku mazni ana tjontasaž niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero wejrqui wejt puntuquiztan kjanapacha ninacžquiz chiichinča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana čjulumi chiyi atasača, casticž tjuŇquiziqui. Nižaza ninacžquiziqui anaž pertunac želasača. ²³ Jakziltat wejtquiz chjaawjkatčhaja, jalla niiqui wejt Yooz Ejpžquiz zakaz chjaawjkatča.

²⁴ Wejrqui ninacž yujcquiz walja milajru obranaca paachinča, jakzilta wali žoŇžquiztanami juc'anti. Pero anapanča wejtquiz criiž pecchiča. Jaziqui pajk ujchiz cjissiča. Jalla nižta obranaca anal paatasaz niiqui,

ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero nižta obranaca paachinča. Nižaza ninacaqui weriz paata milajrunaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi chjaawjchipanča. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjaawjtaqui cjiirta Yooz taku cumplissičha. Ninacž liiquizpacha cjiirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejtquiz chjaawjchiča ana čjul razunžtan”.

²⁶ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan ančhucacquiz Yooz Espiritu Santo cuhanžcača. Jalla nii Yooz Ejpžquiztan tjonchi Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan weraraž intintazkataquiča, nižaza ančhucaltajapa tjurt'ižinaquiča. Jalla nii Espiritu Santuqui tjonžcu wejt puntuquiztan zizkataquiča. ²⁷ Primirquiztanpacha ančhucqui wejttan chica ojklaychinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhucacquiz wejt puntuquiztan zizkataquiča.

PRUEBANACAZ TJONAQUIČHA

16 ¹ Tjapa weriz chiitanacaqui ančhucacquiz chiichinča, čjul sufrisquiztanami tirapan wejtquin kuzziz cjisjapa, nižaza ana wejtquiztan zarakzjapa. ² Jazta timpuquiz ančhucqui ajcz kjuyanacquiztan chjatkataž cjequiča. Nižaza tsjii sufris ora tjonaquiča. Jalla nii oraqui jecmit ančhuc conačhaja, jalla nii conni žoŇiqui cjequiča, “Wejrčha Yooz sirwintqui. Jalla nižtiquiztan nii žoŇi conchinča”, nuž cjequiča. ³ Nii ančhuc conni žoŇinacami wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi anapan pajča. Jalla nižtiquiztan ančhuc conasača. ⁴ Tjapa weriz chiitanacaqui ančhucacquiz chiichinča, ančhucacquiz yanapzjapa. Nii sufris ora tjontanaqui jalla tii weriz chiitanaca

cjuñznaquiĉha. Primirquiztanpacha tii sufris puntuquiztan anĉhucaquiz kjanacama ana chiichinĉha. Anĉhucatan kamiñtaĉha. Jalla niĉtquiztan tii sufris puntu ana chiiz pecchintaĉha.

ESPIRITU SANTUŽ PUNTU

⁵ Pero anz wajilla wejr cuchanžquiñižquin okaĉha. Anĉhucaquiztan anaž jakziltami wejr pewcža, “¿Jakzit okaĉhaja?” jalla nii. ⁶ Anchucqui ancha llaquita cjiissinĉhucĉha, jalla nuž weriž chiiñiž cjen. ⁷ Pero wejrqui werara takunaca chiyuĉha. Weriž ojktanaqui waliž cjequiĉha anĉhucaltaqui. Wejrqui anal okasaž niiqui, tjurt'ižiñi Espiritu Santuqui anaž tjonasaĉha. Pero wejr ojkcucuqui nii Tjurt'ižiñi cuchanžcaĉha. ⁸ Jalla niiqui tjonžucuqui, ana criichi žoñinacž kuzquiz ninacž persun uj tantiyaskataquiĉha. Nižaza Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiĉha, nižaza nii Espiritu Santuqui Yooz casticz puntu tantiyaskataquiĉha. ⁹ Espiritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz persun uj tantiyaskataquiĉha, wejtquiz ana criichiž cjen. ¹⁰ Nižaza nii Espiritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiĉha, weriž Yooz Ejpžquin ojkihiž cjen. Jalla niĉtquiztan anĉhuc zakaz wejr ana iya cheraquiĉha. ¹¹ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui Yooziž yatisinžtaĉha, ana walipanĉha, nii. Jazic niiqui castictaž cjequiĉha ultim juyzuquiz. Jalla niĉtquiztan Espiritu Santuqui ana criichi žoñinacžquiz Yooz casticz puntu tantiyaskataquiĉha.

¹² Iya juc'anti kjažumi anĉhucaquiz chiižinznaca žejlĉha wejttaqui. Pero anziqui anĉhucqui anaž nii

intintazasaĉha. ¹³ Werar intintazkatñi Espiritu Santuqui tjonžcu, anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha tjapa weraranaca. Anaž persun kuzquiztan tjaajnaquiĉha, antiz Yoozquiztan nonžtanaca tjaajnaquiĉha. Nižaza tekztan najwcchuc ĉhjulut wataĉhaja, jalla nii zakaz tjaajnaquiĉha. ¹⁴ Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha. Jalla nuž tjaajinñiž cjen wejrqui honorchiz cjeeĉha. ¹⁵ Tjapa Yooz Epiž chiitaqui wejrpankaza chiiñtqui. Tsjiikaztĉha wejrnacqui. Jalla niĉtquiztan wejrqui chiichinĉha, Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha, nii.

CUNTINTUŽ CJEQUIĉHA

¹⁶ Upaquiztancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha.

¹⁷ Nekztanaqui yekjap tjaajintanacaqui porapat pewcsassiĉha, tuž cjican:

—¿Kjažt cjii tjeejo, tuž cjicanajo? “Upaquiztancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha”. Nižaza tiiqui “Wejrqui Yooz Ejpžquin okaĉha”, cjiĉha. Jalla nuž cjican, ¿kjažt cjii teejo? ¿ĉhjul puntut chii teejo?

¹⁸ Ninacaqui cjichizakazza: —“Upaquiztancama” chiicanaqui, ¿kjažt cjii teejo? Anaĉha intintazzuca tiiz chiitaqui.

¹⁹ Jesusaqui persun kuzquiz zizatĉha, ninacaqui nižquin tsjii pewcz pecatĉha, jalla nii. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiĉha:

—Wejrqui chiichinĉha, tuž cjican: “Upaquiztancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha, nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha”. Jalla nuž chiican, ¿kjažt cjii? ¿Jalla niiĉha ziz pecya? ²⁰ Ultim weraral

ančhucaquiz cjiwčha. Ančhucqui llaquita cjequičha, nižaza kaaquičha. Ana criichi žoñinacazti cuntintuž cjequičha. Ančhucqui llaquita kuzziz cjenami, tsjii kjaž majquiztan ancha chipchipcan cuntintuzakaz cjisnaquičha. ²¹Nonžna. Majtz ora irantižcan tsjaa maatak žonqui janchinaca walja mizkatiñčha. Nekztan wawa majtžcuqui, naa maatak žonqui wawchiz cjen ana janchi mizkattami cjuñiñčha. Wawchiz cjen, ancha cuntintučha naaqui. ²²Jalla nižta irataž ančhucqui anziqui llaquita kuzzizza. Pero wejrqui am wilta cheračha. Jalla nii oraqui ančhuca kuznaca cuntintuž cjequičha. Nižaza nii ančhuca cuntintu cjis kuzqui anaž jecmi wilta nižta llaquita cjiskatasacha.

²³Nii orquiztan najwccuch ančhucqui zizñi cjiscu wejr anaž iya pewcnaquičha. Ančhucaquiz weraral chiyučha. Wejtquiz tjapa kuztan cjen, ančhucqui Yooz Ejpžquiztan čjulumi mayačhaja, jalla nekztan weriž cjen nii mayiztaqui tjaataž cjequičha. ²⁴Tii oracama ančhucqui anaž čjulumi maychinčhucčha wejt tjuuquiz. Mayiza, nekztanaqui tjaataž cjequičha, ančhuca kuz juc'anti cuntintu cjisjapa.

JESUSIŽ CHITANACA

²⁵Tii oracama wejrqui ančhucaquiz ch'aman intintazzuc takunaca chiichinčha. Tsjii tjuñiqui tjončha. Jalla nii tjuñquiztan nižta ch'aman intintazzuc takunacami anal iya chiyačha. Antiz Yooz Ejpž puntuquiztan jalla niil kjanacama chiyačha. ²⁶Nii oraqui ančhucqui wejt tjuuquiz čjulquiztanamiž mayizaquičha. Nekztan wejrqui ančhucaltajapa anal iya maynačha wejt Yooz Ejpžquiztanqui. ²⁷Ančhucqui wejtтан munazichinčhucčha. Nižaza

wejtquiz criichinčhucčha, wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpčpacha ančhucatan munazičha. ²⁸Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tii muntuquiz tjonchinčha. Nižaza tii muntuquiztan, wejt Yooz Ejpžquin quepačha.

²⁹Jalla nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichičha:

—Jaziqui ultimu kjanacama chiichamčha, ana ch'aman intintazzuc takunacžtan. ³⁰Jaziqui zizučha, amqui tjapa čjulumi zizñampančha, nii. Ampankam wejtnaca kuzmi zizza. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anal iya pewcnasačha. Nižaza wejrnacqui ultim chekpacha criyučha, amqui Yooz Ejpžquiztan tjonchamčha, jalla nii.

³¹Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—¿Jaziqui ančhucqui ultim chekpacha criichinčhucjo? ³²Tsjii ora wajičha. Anzpachačha nii oraqui. Nii oraqui ančhucqui wichanziž cjequičha, nižaza zina zina wichanziž cjequičha. Wejrqui zinalla ectal cjeečha. Pero wejr zina ecta cjenami, wejrqui ana zina cjeečha. Wejt Yooz Ejpž wejtтан chica cjequičha. ³³Jaziqui tjappacha tii takunaca ančhucaquiz chiichinčha, wejtquiz kuzziz cjen, cuntintu cjisjapa. Tii muntuquiz žejlcan ančhucqui sufraquičha. Walja tjup kuzzizpan cjee. Wejrqui tjapa liju atipchinčha.

JESUSIŽ YOOZ EJPŽTAN PARLITA

17 ¹Jalla nuž chiižcu Jesusaqui tsewccuch arajpach kjutñi cherzičha. Nekztan Yooz Ejpžtan parlichičha, tuž cjan:

—Yooz Tatay. Wejt sufris ora tjončha. Wejrtčha am Majchtqui. Wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Nekztan wejrqui amquiz juc'ant honorchiz cjiskatačha. ²Tjapa žoñinaca mantizjapa, jalla

nii poder wejtquiz tjaachamča. Jakziltami amqui wejtquiz intirjichaja wejt parti cjisjapa, jalla ninacžquiz arajpachquin wiñaya kamkatača wejrqui. ³Amča zinta werara Yoozqui. Nižaza wejrtča Jesucristutqui; amiž cuhanžquita Žoñtča. Wejt parti žoñinacaqui amquizimi wejtquizimi pajča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ućhumtan wiñaya kamaquiča.

⁴Tii muntuquiz kamcan amquiz honorchiz cjiskatchinča. Nižaza amiž mantita obranaca žerzinča. ⁵Jaziqui, Yooz Tatay, amquin wilta quejpčcu, arajpachquin amtan chica želaquiča. Nekztan wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Ima tii muntu želan, wejrqui amtan chica honorchiztala. Jalla nižta tuquita honorchiz irata wilta wejtquiz honorchiz cjiskatalla.

⁶Amqui žoñinaca illzamča, wejt partiquiz cjisjapa. Jalla nii žoñinacžquiz intintazkatchinča am puntuquiztan. Ninacaqui amtača. Nižaza wejt parti cjisjapa wejtquiz tjaachamča. Nižaza ninacaqui am takunac jaru kamča. ⁷Jaziqui wejt partir žoñinacaqui zizza, tjapa weriž chiitaqui amquiztan tjonñicamača, jalla nii. ⁸Amiž chiita takunacacama ninacžquiz tjaajinchinča. Jalla nekztan ninacaqui weriž tjaajinta catokchiča. Nižaza weriž tjaajinta žoñinacača zizñipanqui, wejrqui amquiztan tjonchinča, jalla nii. Nižaza criichipanča, amqui tii muntuquiz wejr cuhanžquichamča, nii.

⁹Jaziqui ninacžtajapa amquiz mayizuča. Ana criichi žoñinacžtajapa anal mayizuča. Antiz wejt partir žoñinacžtajapakaz mayizuča, amiž illñiž cjen. ¹⁰Amtača tjapa wejt partir žoñinacaqui. Nižaza wejttača ninacaqui. Jalla ninacaž cjen wejrqui honorchizza.

¹¹Wajilla ana iya tii muntuquiz kamača. Nii wejt partir žoñinacaž eclaquiča. Tii muntuquiz tira želaquiča ninacaqui. Wejrzi amquin quejpžcača. Zuma arajpach Yooz Tatay, tii žoñinaca wejtquiz tjaachamča. Jaziqui am aztan tinaca tirapan cwitalla, tsjii kuzziz cjejajo, jaknužt ućhumqui tsjii kuzzizlaja, jalla nižta. ¹²Tii muntuquiz tinacžtan kamcan, tii žoñinaca cwitichinča, am aztan. Nižaza tinacžquiztan tsijtsinchinča čjulquiztanami ana kjaž cjisnajo. Tsjiiqui pertissipanča. Jalla nuž pertisjapa nii Judas Iscariotiqui žejltkalča. Jalla nuž cjen tuquita cjiirta Yooz taku cumplissiča.

¹³Anziqui wejrqui amquin quejpžcača. Iya tsjii zkolucžtan tii muntuquiz kamcan wejrqui tinacžquiz chiižinuča, wejtquiz criichi žoñinacaž wejržtapacha cuntintu cjejajo. ¹⁴Wejrqui tinacžquiz am taku tjaajinchinča. Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejtquiz criichi žoñinacaqui ana žejlča ana criichi žoñinacž partiquiz. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ninacžquiz chjaawjča. ¹⁵Amquiztan ana mayizuča, wejt žoñinacaž tii muntuquiztan chjichtaž cjisjapa. Antiz amquiztan mayizuča, ana wal diablužquiztan wejt žoñinaca tsijtsinta cjisjapa. ¹⁶Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejt žoñinacaqui ana žejlča, ana criichi žoñinacž partiquiz. ¹⁷Amiž chiitaqui ultim werarača. Am takuž cjen wejtquiz criichi žoñinaca zuma kamañchiz cjiskata. Čjul ana zuma kamañquiztanami zarakskata. ¹⁸Jaknužt amqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejr cuhanžquichaja, jalla nižaza wejrqui tii muntuquiz

žejlñi žoñinacž kjutñi wejt žoñinaca cuchnuča. ¹⁹Wejtquiz criichi žoñinacžtajapa ancha kuztanča wejrqui ticzjapa. Nižaza am werar tawk jaru kamtiquiztan tii žoñinaca t'akžinuča amta cjejajo.

²⁰“Wejrqui tii tekžta žoñinacžtajapa alaja anal mayizuča, antiz tjapa wejtquiz anzimi wiruñami criichi žoñinacžtajapa mayizuča. Tii tekžta žoñinacaž Yooz taku paljaytiquiztan yekjapanacaqui wejtquiz criyaquiča. Jalla ninacžtajapa zakaz mayizuča.

²¹Jalla tjapa ninacžtajapa mayizuča tsjii kuzziz cjisjapa. Yooz Tatay, amqui wejtтан tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui amtan tsjii kuzziztča. Jalla nižta irata ninacaqui učumnacaquiz tsjii kuzziz cjila. Jalla nuž mayizuča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca criyajo, am wejr cuchanžquichi, jalla nii.

²²Amiž wejtquiz tjaata arajpach kamaña, jalla nii kamaña ninacžquiz cjiskatchinzakazza, tsjii kuzziz cjejajo, jaknuž učumqui tsjii kuzzizalaja, jalla nižta. ²³Jaknužt amqui wejtтан žejlčhaja, jalla nižtača wejrqui ninacžtan želača, ninaca tsjii kuzzizpan cjejajo. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui zizaquiča, amqui wejr cuchanžquichiča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui zakaz zizaquiča, amqui ninacžtan munaziča, jaknužt amqui wejtтан munazičhaja, jalla nižta.

²⁴“Yooz Tatay, amqui wejtquiz tii žoñinaca tjaachamča, wejtquiz criyajo. Jalla tinacaqui wejtтан chica kamañijapa pecuča, jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju. Jalla nuž juntu žejlcan tinacaqui wejt arajpach kamaña kjana cheraquiča. Ima tii muntu želan, wejtтан munaziñiž cjen amqui wejtquiz nii arajpach kamaña tjaachamča. Jalla nii kamaña cheraquiča wejt partir žoñinacaqui.

²⁵Ultim lijitum Tatayi ana criichi žoñnacaqui am anaž pajča. Wejrzti am pajuča. Nižaza jalla tinacaqui zizza, amqui wejr cuchanžquichamča, jalla nii. ²⁶Am puntuquiztan tinacžquiz zumpacha intintazkatchinča. Nižaza wejrqui tiral intintazkatuča, ninacaž zuma munazizjapa, jaknužt učumqui zuma munazičhaja, jalla nižta. Nižaza am puntuquiztan ninacžquiz intintazkatuča, wejr ninacžtan tsjii kuzziz cjisjapa.

JESUSAQUI TARAZUNTAČHA

18 ¹Jesusaqui nuž chiižcu niž tjaajintanacžtan ojkchiča. Cedrón cjeta k'awž tsjii latuquin ojkchiča. Jalla nicju ch'ojñi muntinaca želatča. Nijcchuc luzziča. ²Jesusaqui nii yokquin kjaž wilta ajczñipantakalča niž tjaajintanacžtan. Tarazunñi Judasqui nii yoka pajchiča. ³Jalla nicju Judasqui zultatunacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninaca chjitchiča. Timplu jilirinacami, fariseo žoñinacami jalla ninacača nii timplu wijilñi zultatunaca cuchanchiqui. Ninacaqui irantichiča michanacžtan teyanacžtan pajk cuchillunacžtan, nižaza wjajtz carotinacžtan. Jalla nižtanacžtan irantichiča. ⁴Jesusaqui čhjulut watačhaja, jalla nii tjapa zizatča. Nii tjonchi žoñinacžquiz macjatčcu, pewcziča, tuž cjan:

—¿Jectča kjur ančucjo?

⁵Jalla ninacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča niitqui.

Judas, nii tarazuñi žoñiqui ninacžtan chica tsjtchi želatča. ⁶Jesusaž “Wejrtča niitqui” cjitiquiztan nii tanñi

žoñinacaqui wir kjutñi atžcu porapat tewksarascu yokquiz tjojtassiča.

⁷Jesusaqui wilta pewcziča:

—¿Jectpan ančhuc kjurjo? —cjican.

Ninacaqui wilta kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

⁸Jesusaqui nekztan zakaz cjichiča:

—Wejrtča cjichinsala. Ančhucqui wejr kjurča. Jaziqui tii parti žoñinaca cutznaquiča.

⁹Jalla nekztan Jesusaž tuqui chiita taku complissiča. Tuquiqui Jesusača chiichičiqi, jalla tuž: “Yooz Epiž wejtquiz tjaata žoñinacaqui ana tsjimi pertichinča”. ¹⁰Simón Pedruqui pajk cuchillchiztača. Jalla nii cuchillu jwescu, Pedruqui timplu jilirž piyunž žew cjuñi pootžcu chjajtžinčiča.

Jalla nii cjuñi chjajtžinta žoñiqui Malco cjitatača. ¹¹Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—Am cuchillu cuchillž žejlžquiz quijtžna. Wejt Yooz Ejpž pinsita kuz jaru wejtlaqui sufristanča. ¿Anaj wejr tii sufrasajo?

JESUSAQUI CHJICHTAČHA

¹²Jalla nekztanaqui zultatunacami, zultatž comandantimi, nižaza judfo timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninacaqui Jesusa tanžcu kjara jweržinčiča. ¹³Nekztan Anás cjita jilirž kjuyquiz chjitchiča. Anasqui Caifás ajmuž ejptača. Jalla nii wata Caifasqui timplu chawjc jiliritača.

¹⁴Nii Caifasqui tuquiqui tuž cjitkalča: “Učhumnacaltajapa tsjii žoñi ticstanča, tjapa žoñinaca ana conta cjeyajo”.

¹⁵Jesusa chjichan, Simón Pedružtan tsjii tjaajinta žoñžtan Jesusa apziča. Nii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui timplu jilirž pajtatača. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiz apžcu nii timplu jilirž

patiuquin luzziča. ¹⁶Pedruqui ana pajtaž cjen zancu eclichiča. Nekztan nii tsjii luzzi tjaajinta žoñiqui ulanžquichiča, naa ulanz zanquiz cwtiñi žonaquin paljayzjapa. Jalla nuž paljayžcu patiuquiz Pedro luzkatchiča.

¹⁷Nekztan naa cwtiñi žonqui

Pedružquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Anaj am zakaz nii žoñžtan chica ojklajñamtajo?

Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Anaž wejr, —cjican.

¹⁸Ch'uñuriž cjen piyunanacami timplu zultatunacami uj taaziča carpunžtan. Nekztan nii uj parazquiz tsijtchi kutnatča. Ninacžtan chica Pedruqui tsijtchi zakaz želatča, kutuncan.

TIMPLU CHAWJC JILIRŽQUIN APANTITA

¹⁹Jalla nekztanaqui timplu chawjc jiliriqui Jesusa pecunchiča, niž tjaajinta žoñinacž puntuquiztanami nižaza niž persun tjaajintami.

²⁰Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacž yujcquiz tjaajinčinča. Učhum ajcz kjuyquizimi timpluquizimi tjaajinčinča.

Timpluquiz tjapa žoñinaca ajczñiča. Ana chjozaka tjaajinčinča.

²¹¿Kjažtiquiztan nuž wejr pecunjo?

Weriž tjaajinta nonžni žoñinacžquiz pewczna, čjulut tjaajintučaja, jalla nii. Jalla ninacaqui weriž tjaajintanaca zizza.

²²Jalla nuž chitan, tsjii nekz tsijtchi žejlñi zultatuqui Jesusa yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž timplu jiliržquiz kjaazkaya?

²³Jesusaqui nii zultatžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr ana zuma chiitučaj niiqui, ¿jaknužt cjican ana zuma chiichintajo?

Zumal chiyučha. ¿Kjažtiquiztan am wejr tsjajpjo?

²⁴ Jalla nektanaqui Jesusa kjara jweržintapacha cuchanchičha Caifás timplu chawjc jiliržquin.

PEDRUQUI K'OTCHIČHA

²⁵ Jalla nii oraqui Simón Pedruqui tsijtchi želatčha nii ujquiz kutuncan. Tsjii tsjii nekc žejlāi žoñiqui Pedružquiz cjichičha:

—Amqui nii žoñžtan chica ojklayñamčha, čana jaa?

Pedruqui toscara čhičičha:

—Anačha wejrqui, —cjican.

²⁶ Jalla nektanaqui tsjii timplu jilirž piyunaqui Pedružquiz pewczizakazza. Nii piyunaqui nii cjuñi chjajtžinta piyunž familiatačha. Jalla tuž cjican pewczičha:

—Nii munti yokquin nii žoñžtan chica am cherchinla, čana jaa?

²⁷ Pedruqui wilta toscara čhičičha. Jalla nuž wilta toscara čhyan, nii orapacha tsjii querwallpi jora kjawčičha.

PILATUŽQUIN CHJICHTA

²⁸ Jalla nektanaqui Caifás cjita žoñžquiztan Jesusaqui chjichtačha pajk mantiñiž kjuyquin. Waj kjantatitačha.

Nii judío žoñinacapacha nii pajk mantiñiž kjuyquin ana luzzičha, ninacž cuzturumpi cjen. Jalla nuž luztasaž niiqui, pascua pjijzta čhjeri ana lujltasačha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui ninacžquiz paljayi ulanžquičičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, ččhjul ujš tii žoñž quintra jwes pecya?

³⁰ Žoñinacaqui tuž kjaazičha:

—Tii žoñiqui ana čhjul pajk ujnacami paatasaj niiqui, anal wejrnacqui tii intirjitasacha.

³¹ Nektanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucak chjicha, ančuca lii jaruž justicia paažca.

Nii žoñinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejtnacalta žoñi conzqui lii quintračha.

³² Niiž tuquiqui Jesusaqui čhiitkalčha, persun ticz puntuquiztan, jaknužt ticznačhaja, jalla nii. Nižaza niiž čhiitaqui cumplisnaquičha.

³³ Pilatuqui wilta niiž kjuyquin luzquičičha. Jesusa kjawžcu, niižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Judío žoñinacž chawc jilirimkaya?

³⁴ Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—¿Amqui jalla nuž persun kuzquiztan wejr pewczya? Už čyekja žoñinaca amquiz nuž pewczna cjichi jaa?

³⁵ Pilatuqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui judío žoñt, čjaa? Am persun wajtchiz žoñinacami nižaza am persun timplu jilirinacami, jalla nii žoñinacačha wejtquin am intirjichiqui. ¿Čhjul uj paachamt, amjo?

³⁶ Jesusaqui nektan cjichičha:

—Wejtla mantizqui anačha tii muntuquiztan. Tii muntuquiztan wejtla mantiz cjesaž niiqui, wejt piyunanaca kichaskatasacha wejt quintra žoñinacžquiz, ana wejr intirjita cjisjapa. Pero wejtla mantizqui anačha tii muntuquiztanaqui.

³⁷ Nektan Pilatuqui cjichičha:

—¿Nižtaqui amčhalani mantiñi jiliriniqui?

Jesusaqui cjichičha:

—Jesalla, wejr mantiñi jilirtchiya, am čhičha jalla nuž. Tii muntuquiz tjonžcu nassinčha, werara puntu tjaajinzjapa. Jakziltat nii werara tjaajinta jaru kamčhaja, jalla niiqui weriž čhiita taku nonža.

³⁸ Jalla nuž čhiitiquiztan Pilatuqui cjichičha:

—Werara puntuqui, ¿chjulul neejo?

Jalla nuž pewczcu Pilatuqui wilta ulanchičha judío žoñinacžquin parli. Ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tii žoñžquiz ana čjul ujmi jwesi atuča. ³⁹Pascu pijjztiquiz ančhucalta tsjii custurumpi žejlča, wejtla tsjii preso tanta žoñi cutzqui. ¿Tii judío wajtchiz chawjc jiliri cutznaquiya? ¿Jalla nuž cutskatz pecya?

⁴⁰Judío žoñinacaqui kjawchiča:

—iTii žoñi ana cutzna! iBarrabás cutzna! —cjican. Barrabasqui tsjii anawal tjañi žoñitača.

PILATUQUI JESUSA CUTZ PECČHA

19 ¹Jalla nektanaqui Pilatuqui wilta kjuylchuc Jesusa majchičha. Nektanaqui Jesusižquiz wjajtajo mantichiča. ²Nektan zultatunacaqui ch'apquiztan tsjii pillužtakaz paachiča. Jalla nii paatižtan Jesusiž achquiz tewžinchiča. Nižaza jilirž murat zquti tjtuzičha. ³Jalla nuž paažcu nižžquin macjatchičha, —iViva, judío žoñinacž chawjc jiliri! —cjican.

Nižaza Jesusiž yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča.

⁴Nektan Pilatuqui judío žoñinacžquin wilta ulanžquichiča. Nektan ninacžquiz cjichiča:

—Cherzna. Ančucaž intirjita žoñi ticju jwescača, ančhuc zumpacha intintazajo. Wejrqui tii žoñžquiz anal čjul ujmi jwesi atuča.

⁵Jalla nektan Jesusaqui ulanzkatžquichiča. Ch'apquiztan paataqui achquiz tewžinta, nižaza jilirž murat zquti tjtuzta. Nektanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančucaž intirjita žoñiqui.

⁶Timplu jilirinacami, nižaza timplu wijilni zultatunacami nii cheržcu, alto joržtan kjawcan, chiichiča:

—iCruzquizkaz ch'awczna!

iCruzquizkaz ch'awczna! —cjican.

Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Way, nižtacž chjicha ančhucqui, nižaza cruzquiz ch'awczca. Pero wejrqui ana čjul ujmi tiižquiz jwesi atchinča.

⁷Nekž žejlñi judionacaqui tuž kjaaziča:

—Wejrnacqui liichiztča. Wejtnaca lii jaru tii žoñic ticstanča, tiiqui “Wejrtča Yooz Majch” cjican ojklaychiž cjen.

⁸Jalla nii chiita taku nonžcu, Pilatuqui tsjan eksiča Jesusižquiztan. ⁹Jalla nižtquiztan Pilatuqui nižž kjuya wilta luzziča Jesusižquin pewczjapa. Jalla tuž pewczičha:

—¿Jakziquiztan žoñipant amya?

Jesusazti ana čjulumi kjaaziča.

¹⁰Jalla nižtquiztan Pilatuqui nižžquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan am ana wejtquiz kjaazjo? Wejrqui mantasača, am cutzjapa. Nižaza mantasača cruzquiz ch'awczjapa, ¿Jalla nii ana ziz amjo?

¹¹Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz mantiz poder ana tjaatasaj niiqui, amtaqui mantiz poder ana žejltasača. Yooz amquiz mantiz poder tjaachiž cjenkaz wejr mantasača. Jalla nižtquiztan jecčhalaj amquiz wejr intirjichi, jalla ninacača amquiztan juc'ant ujchizqui.

¹²Jalla nuž nonžcu Pilatuqui Jesusa ančaž jaknužumi cutz pecatča pero nii judío žoñinacazti kjawžcan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñi cutznaquiž niiqui, am zakaz César tsjan chawjc jilirž quintra paaquičha. Jakziltat “Wejrtča chawjc jiliritqui” cjican chečhaj niiqui, César chawjc jilirž quintraž paača.

¹³Pilatuqui jalla nuž nonžcu, zultatu mantichiča, Jesusa zancchuc jwescajo.

Zancchuc jwesquichiča Gabata cjita patiuquin. Gabata tuž cjiča, maznacžtan curta, jalla nii. Jalla niecju Pilatuqui jusjiiz julzquiz julziča.

¹⁴Jalla nii tjuñiqui tjacz tjuñitača jaka pascua pijjztaž cjen. Nižaza taypurutača. Nekztanaqui Pilatuqui nii judío žoñinaczquiz cjichiča:

—Tiiča ančhuca chawjc jiliriqui.

¹⁵Ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—iTicžla tiiqui! iTicžla tiiqui!

iCruzquiz ch'awczla!

Nekztan Pilatuqui ninaczquiz cjichiča:

—čKjažt ančhuca tsjan chawjc jiliri ch'awcznas?

Nii timplu jilirinacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnacaltaqui zinta tsjan chawjc jiliri žejlča, César cjitača.

¹⁶Jalla nekztanaqui Pilatuqui ninacz kuzcama Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awcta cjsjapa.

CRUZQUIZ CH'AWCTAČHA

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača. Persuna cruza kuzi ojkkatchiča Ach Tsijj cjita tjuuchiz yokquin. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Gólgota cjitatača. ¹⁸Jalla niecju cruzquiz ch'awctatača, nižaza niižtan chica tsjii pucultan žoñinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, Jesusiž porap kjuttan, Jesusazti ninacz taypiquiz. ¹⁹Nižaza Pilatuqui tsjii letrero paakatchiča, tuž cjican: “Jesusa Nazaret wajtchiz žoñi. Judionacz tsjan chawjc jiliri”. Jalla nii paažcu Jesusiž ach juntuñ cruzquiz ch'awczinchiča. ²⁰Chawc wajt žcati Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nižtiquiztan walja judío žoñinacaqui niiž letrero liichiča. Nii letreruqui čhjep tawkquiztan cjjirtatača, hebreo tawkquiztanami,

griego tawkquiztanami, nižaza latín tawkquiztanami. ²¹Nii letrero cheržcu timplu jilirinacaqui Pilatužquiz cjichiča:

—Ana cjjira, “Judionacz tsjan chawjc jiliri” cjicanaqui. Antiz cjjira, “Tii žoñiqui cjiča, ‘Wejrtča judionacz tsjan chawjc jiliritqui’”. Jalla nuž cjjira.

²²Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt cjjirchinžlaja, nužupanikaz cjequiča.

²³Zultatunacaqui Jesusa cruzquiz ch'awczcu niiž zquti ricujchiča. Nižaza pajkpic partiquiz tojziča, nii pajkpaltan zultatunacaqui. Tsjii pajk tol zquitiqui ana ch'ucuchiz watztatača, tsewcchuc kozzuc pakjipacha. ²⁴Jalla nižtiquiztan nii zultatunacaqui porapat kazassiča, tuž cjican:

—Anačhum wjajrla. Antiz surtiila. Tii zquitiqui jeczquizkat surti cayačhani niižtaž cjequiča.

Jalla nuž paatan cjjirta Yooz takuqui cumplissiča. Cjjirta Yooz taku tuž cjiča: “Ninaczpora wejt zquti tojziča, nižaza parti zquitquiztan surtiyassiča”. Jalla nuž paachiča nii zultatunacaqui.

²⁵Jalla nekz Jesusiž cruz žcati tsjitsiñ želatča, Jesusiž maa; nižaza niiž maa cullaqui; nižaza María (Cleofas tjuntača); nižaza María Magdalena; nii pajkpaltan želatča. ²⁶Jesusaqui niiž maa cherchiča. Nižaza niiž pecta tjaajinta žoñi naaža žcati tsijtchi želatča. Jalla nuž cheržcu Jesusaqui niiž maaquiz cjichiča:

—Maataka, tiiča am maati cunta.

²⁷Nekztanaqui nii tjaajinta žoñžquiz cjichizakazza:

—Taača am maaqui.

Jalla nekztanpacha nii tjaajinta žoñiqui Jesusiž maa ricujžcu persun kjuya chjitchiča.

JESUSAQUI TICZA

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zizzičha, tjapa Yooz Epiž tjaata langznaca liwj žeržtapantača, jalla nii. Nekztan cjichiča:

—Kjaz kjaral paznuča.

Jalla nuž cjican, cjjirta Yooz takuqui cumplissičha.

²⁹ Jalla nekzi tsjii ojch želatča jar vinchiz. Jalla nekztanaqui kjaz ch'umñi esponja t'awziča nii vinquiz. Nekztan hisopo cjita munti parquiz chjapžcu, Jesusiž atquin ch'iizinchičha. ³⁰ Jesusaqui nii jar vinu licžcu, nekztan cjichiča:

—Tjapaž cumplissay. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui acha colžcu ticziča.

³¹ Pascua pjijzta tjacz tjuñitača. Niiž jakatažu jeejz tjuñitača, nižaza chawc pjijzti tjuñitača. Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii cruzquiz ticziž curpunaca anaž nuž tsjijtpacha čhjelinz pecatča. Jalla nižtiquiztan nii judionacaqui Pilatužquin maychiča, cruzquiz ch'awcta žoñinacž lis tsjii kjolkjolžinajo, apura ticskatsjapa. Nekztan ticžtan cruzquiztan apakznasača. ³² Nekztan Pilatuqui zultatunaca mantichiča, nii cruzquiz ch'awctanacž lis kjolžjapa. Primir tjañž lismi kjolžinchičha. Nižaza tsjii tjañž lizmi kjolžinchizakazza.

³³ Nekztanaqui Jesusižquiz macjatžcu, nii zultatunacaqui cherziča, ticzi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž lismi ana kjolkjolžinchičha.

³⁴ Pero tsjii zultatuqui Jesusiž ch'ill kjuttan chjapžinchičha pajk cuchillžtan. Jalla nuž chjaptan ljocmi kjazmi lewchiča. ³⁵ Wejrpača jalla nii cherchinča. Jalla nižtiquiztan werara ticlarchinča nii puntuquiztan, ančhuczakaz criyajo. Weriž ticlarta takuqui werarapanča. ³⁶ Jalla tii

watchi puntunacquiztan cjjirta Yooz takuqui cumplissičha. Cjjirta Yooz takuqui jalla tuž cjiča: “Anaž jakzilta niiž tsjijmi kjoltaž cjequiča”. ³⁷ Nižaza tsjii cjjirta Yooz takuqui tuž cjicha: “Ninacaqui ninacaž chjapta žoñiqui cheraquiča”.

JESUSAQUI TJATŽTAČHA

³⁸ Jalla nekztanaqui tsjii Arimatea wajtchiz žoñiqui, Josė cjita, Pilatužquin mayi ojkičiča. Josequi Jesusiž curpu maychiča tjatzjapa. Josequi chjojzaka Jesusiž chiita tjaajintanaca catokchiča, ana jecžquizimi mazcu. Parti judío jilirinacžquiztan eksiča. Jalla nuž maytan Pilatuqui permiso tjaachiča. Jalla nekztanaqui Josequi ojkičiča Jesusiž curpu chjichi. ³⁹ Nižaza Nicodemo cjita žoñiqui Jesusiž curpu tjaczni tjonchiča. Jalla nuž Jesusiž curpu tjaczjapa zjijcchiča, tsjii quintala zuma ulurchiz miržtan aloestan t'ajžta. Niiž tuquiqui Nicodemuqui Jesusižquin ween tjonzitača. ⁴⁰ Josežtan Nicodemžtan Jesusiž curpu tjacziča. Nižaza nii miržtan aloestan jalla ninacžtan zuma pañunacžtan Jesusiž curpu capziča, jaknužutažlaj nii judío žoñinacž cuzturumpi, jalla nuž. ⁴¹ Jesusiž cruzquiz ch'awcta yokquin muntinaca želatča. Nii muntinac yokquiz tsjii ew sepulturu želatča, ana jec ticzimi tjatzatača nii ew sepulturquiz. ⁴² Judionacž jeejz tjuñimi pascua pjijzta tjuñimi wajillatača. Pero nii ew sepulturuqui žcatillatača. Jalla nižtiquiztan nii sepulturquin Jesusiž curpu tjatchičha.

JESUSAQUI JACATATČIČHA

20 ¹ Semana kalltiznan nii tuming wenz chawjc kjantati María

Magdalena sepulturquin ojkchinča. Nekztan cherchinča sepultura pjuczta maz, cjetztatača. ²Jalla nekztan María Magdalenqui zati pariju ojkchinča, Simón Pedružquin, nižaza nii Jesusiž pecta tjaajinta zoñžquin. (Jalla niiča tii liwru cjiirni Juan cjitaqui.) Jalla naa Mariiqui ninacžquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Jesús Jilirž curpu sepulturquiztan chjichtača. Nižaza jakziquin chjichcu tjtžtakazlani anača zizzuca.

³Jalla nekztanaqui Pedružtan nii tsjii pecta tjaajinta zoñžtan ulanžcu sepultura cheržni ojkchiča.

⁴Ninacac pucultan juntu zatatča. Nii tsjiiqui tsjan apura zajtchiča Pedružquiztan. Jalla nuž zajtžcu Pedruž tuqui sepulturquin irantichiča.

⁵Irantičcu sepulturquiz colžcu chercherziča, nii Jesusiž curpu tejlžta pañunaca nekzikaz cherziča. Pero ana luzziča. ⁶Niiž wiruñ Simón Pedruqui irantichizakazza. Jalla niiqui sepulturquiz luzziča. Nižaza niiqui Jesusiž curpu tejlžta pañunaca cherziča. ⁷Jesusiž acha jeržinta pañu morokpachalla tsjii latu nonžtatača. Parti pañunacžtan anatača juntu.

⁸Jalla nekztanaqui nii tuqui irantiñi zoñi equi sepulturquiz luzzizakazza. Jalla nii pañunaca cheržcu, criichiča, Jesusa jacatatchi, jalla nii. ⁹Cjiirta Yooz takuqui Jesusaž ticziquiztan jacatatz puntuquiztan chiiča. Pero Jesusiž tjaajintanaqui nii cjiirta Yooz taku imaż intintazatča. ¹⁰Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan, jalla nii pucultanaqui kjuya quejpciča.

MARIA MAGDALENAŽ QUINTU

¹¹Maria Magdalena cjiti equi sepultur zancu želatča, kaacan. Jalla nuž kaacan sepultur kjutni colžcu cherzinča. ¹²Nekz sepulturquiz

pucultan anjilanaca chiw zquiti cutchi želatča. Jakziquiz Jesusa tjtžtatažlaja, jalla nekz julzi želatča. Tsjiiqui ach kjuttantača, tsjiiqui kjojch kjuttantača. ¹³Nii anjilanacaqui naaquiz pewcziča:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? —cjican.

Naaqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jilirž curpu chjitchiča. Jakziquin chjittakazlani, anal zizi atuča.

¹⁴Jalla nuž chiižcu, kjutzquichinča. Jalla nuž kjutžcu Jesusa tsijtsi cherziñča. Pero Jesusa ana pajchinča nii ratu. ¹⁵Nekztan Jesusaqui naaquiz pewcziča, tuž cjican:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? ¿Jequim kjurya?

Mariiqui persun kuzquiz pinsichinča: “Munti yoka cwitiñi zoñiž caa”, cjican. Jalla nižtiquiztan nižquiz cjichinča:

—Señor, amqui Jesusiž curpu chjitchamžlaj niiqui, maznalla, jakziquin nii curpu cjichamta. Nekztan wejrqui niž curpu chjichasača.

¹⁶Jesusaqui nekztan naaquiz cjichiča:

—iMaría!

Mariiqui nuž chiiñi nonžcu zumpacha kjutzinča. Nekztan Jesusižquiz chiichinča:

—iRaboni! —cjican. Nii takuqui hebreo tawkquiz “Maestro” cjiča.

¹⁷Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejr cutzna. Wejrqui imażil Yooz Ejpžquin okuča. Jaziqui mazni okaquiča weriž tjaajinta jilanacžquin. Tuž cjican maznaquiča: “Wejrqui Yooz Ejpžquin okača. Jalla niiqui wejt Ejpča, nižaza ančuca Ejpzakazza. Nižaza niiča wejt Yoozqui, nižaza ančuca Yoozqui”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui María Magdalenqui Jesusiž tjaajintanacžquin mazñi ojkhinča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri cherchinča.

Nekztan ninacžquin Jesusiž chiitanaca mazzinča.

JESUSAQUI WILTA PARIZIČIČHA

¹⁹ Tumincuqui jalla nii nooj ween niž tjaajintanacaqui tsjii kjuyquiz želatča. Kjuya zuma chawjccchitača, quintra žoñinaca ekskcu. Jalla nuž cjen Jesusaqui tsjitsi ninacž taypikiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁰ Jalla nuž tsaanžcu, Jesusaqui ninacžquiz tjeezicha niž pjetta kjaranacaž, nižaza niž chjapta ch'illa. Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesús Jiliri cheržcu, ancha chipchi cuntintutača.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz tuž chiichiča:

—Walikaz cjee. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča, jalla nižta zakaz wejrqui ančhucquiz cuchanžcača.

²² Jalla nuž chiican, Jesusaqui ninacž kjutniž pjužičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, Yooz Espiritu Santuž tanzna. ²³ Jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui pertunaquž niiqui, Yooz Epiž pertuntaž cjequičha. Nižaza jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui ana pertunaquž niiqui, ana pertuntaž cjequičha.

WILTA PARIZIČIČHA, TOMAS ŽELAN

²⁴ Nii oraqui nii tuncapan illzta žoñnacžquiztan tsjiiqui ana želatča, Tomás cjita. Niž tsjii tjuuqui “Pacha” cjitatača. Jesusa tjonž, nii ora ana želatča. ²⁵ Wiruñauqui parti tuncapan tjaajintanacaqui Tomasquiz quint'iichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri wejrnac cherchinča.

Pero Tomaszi tuž cjichiča:

—Anal criyasača. Wejrqui Jesusiž clawžtan pjetta kjarami ana cheraž niiqui, nižaza nii pjetquiz ana wejt kjar loc'ana chjapznaž niiqui, nižaza niž ch'ill pjetquiz wejt kjara ana chjapznaž niiqui, jalla nižtiquiztan anal criyasača.

²⁶ Quinsakal tjuñquiztan nii tjaajintanacaqui wilta kjuyquin želatča, Tomastanpacha. Kjuy chajwcehiž cjenami, Jesusaqui ninacž taypikiz tsjitsi parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁷ Jalla nekztanaqui Tomasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt kjara chernza. Am kjar loc'ana tekz chjapzna. Nižaza am kjara zijica, wejt ch'illquiz chjapzna. Anapan tira ana criiñi kuzziz cjee. Antiz criya, wejtquiz kuzziz cjee.

²⁸ Tomasqui tuž kjaaziča:

—iWejt Jiliri! iWejt Yooz!

²⁹ Jesusaqui nekztan nižquiz cjichiča:

—Jaziqui Tomás, amqui wejr cheržcu criichamča. Ana wejr cheržcu criichinacaqui, juc'ant waliž cjequičha.

³⁰ Jesusaqui niž tjaajintanacaž cheran walja milajrunaca paachiča. Parti milajrunacakaz tii libruquiz cjjirtatača.

³¹ Jalla tekz cjjirta milajrunacaqui wejrqui cjjirchinča ančhucqui criyajo, Jesusaqui Cristučha, nižaza Yooz Majchča, jalla nii. Nižaza cjjirchinča, ančhuc Cristužquin kuzziz cjsjapa, arajpachquin wiñaya kamzjapa.

JESUSAQUI WILTA PARIZIČIČHA

21 ¹ Niž wiruñ Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz wilta parizichiča, Tiberias kot atquin. Jalla tuž watchiča. ² Nekz želatča, Simón Pedružtan, “Pacha” cjita Tomastan,

Caná de Galilea wajtchiz Natanaelžtan, Zebedeož majchnacžtan, nižaza tsjii pucultan iya tjaajintanacžtan. Jalla ninaca juntu želatča. ³Nekztan Simón Pedruqui cjichiča:

—Wejrqui ch'iz tani okuča.

Nii partinacaqui cjichiča:

—Wejrnacmi amtan chical okača.

Jalla nekztan kotquin ojkchiča.

Nicju tsjii warcuquin luzziča. Pakara langzanami ana čhjul ch'izmi tani atchiča. ⁴Kjanžcanalla, Jesusaqui kot atquin parizizquichiča. Nii tjaajintanacaqui ana zizatča, nii Jesusažlaj, jalla nii. ⁵Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jilanaca, čana čhjul ch'izmi tanchinčhuckaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Ana čhjul, —cjican.

⁶Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii warcuž žew latuquiz ch'iz tanz tjojtzna. Jalla nekz ch'iznaca tanznaquiča.

Jalla nuž tjojtžtiquiztan wacchi ch'iznaca tanziča. Wacchi ch'iznaca tanchiž cjen, wirataž ana warcuquin joozua. ⁷Nii Jesusaž ancha k'aachita žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Niiča Jesús Jiliriqi.

Nuž chiitiquiztan nii orapachalla Pedruqui niž chjojka zquiti cutžcu, kot kjazquin luzziča, kjaz juntun naran Jesusižquin ojkzjapa. Warcuquiz langzan, ana zquitchiztača, calzunsillo alaja. ⁸Parti tjaajintanacaqui warcuquiz ojkchiča ch'iz tanzquiz ch'iznaca joočan. Nii ch'iz tanzqui ch'iznacžtan chjijppachatača. Nii joočan kot atquin macjatžquichiča. Ninacaqui kot atquiztan patac metruž jalla nužquinkaztača. ⁹Nekztanaqui kot atquin irantižcu, warcuquiztan ulanchiča. Nižaza uj paraza

cherchiča, ch'iz tjucta. Nižaza t'anta želatča. ¹⁰Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tsji kjaž ančhucaž tanta ch'iznaca zjijca.

¹¹Jalla nuž maytiquiztan Simón Pedruqui warcuquiz luzcu nii ch'iznaca kot atquin joožquichiča. Nii ch'iz tanzqui pajk ch'iznacžtan chjijpitača, patac pjijska tunca quinsani ch'iznacchiztača. Jalla nuž wacchi tanchiž cjenami, nii ch'iz tanzqui ana wjajrziča. ¹²Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Čheriž lujl-lay.

Ana ultimu pajžcumi anaž jecmi nii tjaajintanacžquiztan pewczni atadža, “¿Ject amya?” cjicanaqui. Ninacaqui “Jesús Jilirižlani” nuž kuzquiz pinsichiča. ¹³Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin žcatžinžquichiča. T'anta tanžcu, ninacžquiz tjaachiča, nižaza ch'iz zakaz ninacžquiz tjaachiča.

¹⁴Ticziquiztan jacatatžcu, tii čhjep wiltiquiziqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz parizichiča.

SIMON PEDRUŽQUIZ CHIICHIČA

¹⁵Jalla nuž čheri lujltiquiztan, Jesusaqui Simón Pedružquiz pewcziča, tuž cjican

—Simón, Jonás maati, čamqui tii žoñinacžquiztan wejttan juc'anti munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejttan Jiliri. Amqui zizza, wejttan am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejttan žoñinacžquiz arajpach čheri tjaa. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁶Nekztan Jesusaqui Pedružquiz wilta pewcziča, tuž cjican:

—Simón, Jonás maati, čamqui wejttan zuma munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecučha, jalla nii.

Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaca cwita. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁷Nekztanaqui Jesusaqui čhjep wiltiquiziqui Pedružquiz pewcziča:

—Simón, Jonás maati, čamqui wejr peckaya? —cjican.

Pedruqui jalla nuž čhjep wilta pewcztiquiztan llaquita cjissiča. Jalla nekztanaqui Pedruqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jiliri, amqui tjapa zizñampanča. Amqui zizza, wejr am pecučha, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čhjeri tjaa. ¹⁸Ultim weraral amquiz chiyučha. Amqui tjowa cjicanaqui zquiti cujtžcu jakziquinam ojkz pecčhaja, ojkñamtača. Pero chawčžcuži, amqui kjaram waaznaquiča. Yekja žoñiqui am zquiti tjutznaquiča, nižaza ana amiž ojkz pecta, jalla nijechuc chjichta cjequiča.

¹⁹Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui mazinčiča, jaknužt Pedro ticstančhalaja, nižaza jaknužt Pedruž cjen Yoozquin honora tjaataž cječhaja, jalla nii. Nekztan nuž chiižcu, Jesusaqui Pedružquiz tuž cjichiča:

—Wejt kamañquizka kama.

TJAAJINTA K'AYI ŽOÑI

²⁰Nekztanaqui Pedruqui wir kjutñi kjutžcu, Jesusiž tjaajinta k'ayi žoñž

kjutñi cherziča. Nii tjaajinta k'ayi žoñiqui pascu pjiztquiz čhjeri lulan, Jesusiž latuquiz želatča. Niiqui Jesusižquiz pewczitača, tuž cjican: “Wejt Jiliri, čject am tankataquiya?”

²¹Jalla nii tjaajinta žoñž kjutñi cheržcu, Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjicha:

—Wejt Jiliri, čtii žoñžquiz čhjulul wataquiya?

²²Jesusaqui Pedružquiz tuž kjaaziča:

—Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ččhjulul amquiz importiya? Wejt kamañquizka kama amqui.

²³Jalla nuž Jesusaž chiitiquiztan, tii quintu ojkchiča, nii tjaajinta k'ayi žoñiqui ana ticznaquiča, jalla nii. Pero Jesusaqui ana nižta chiichiča, “Amqui ana ticznaquiča” cjican. Pero Jesusaqui cjichiča, “Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ččhjulul amquiz importiya?” Jalla nužkaz cjichiča.

²⁴Wejrpachača nii tjaajinta k'ayi žoñiqui. Wejrqui tii cartiquiz cjjirtnaca maznuča. Nižaza tii liwruquiz cjjiruča. Nižaza criichi žoñinacaqui zizza, weriž mazta taku werarapanča.

²⁵Nižaza iya juc'anti Jesusaž paatanaca žejlča. Tjapa niiž paatanaca cjjirta cjesaž niiqui, nii cjjirta liwrunaca tjapa tii muntuquiz chjijsnasača. Nižaza iya juc'anti želaquiča. Nužkazza. Amén.

LOS HECHOS

DE LOS APOSTOLES

1 ¹Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjirrchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjaajintanacami cjirrchinča, nasta tjuñquiztan, ²arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpsčan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquzičhaja, jalla nii.

³Jesusaqui ticziquiztan jacatatžcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niiz apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquzičhaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴Tsjii nooj niiz apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:
—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuhanžcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuqitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača. ⁵Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHIČHA

⁶Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, peweziča, tuž cjican:
—Wejt Jiliri, žanzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čjulorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz ana zizkatz munča, čjulorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸Pero Espíritu Santuž ančhuca kuzquiz luztan, ančhucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž taypiquiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenchiča. ¹⁰Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz žoñinacažtakaz jeczquichiča ninacž

žcati. ¹¹Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, ěkjažtiquiztan ančhucqui tsewcchuc chekžqui? Jesusaqui ančhucaquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejpčacaquiča, jaknužt tsjir taypiquiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiquizzakaz jecžcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

**MATIASQUI ILLZTA
APOSTOL CJISSIČHA**

¹²Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjijwžquiču, Jerusalén watja quejpchiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeež tjuñquiz jaknužt judiuž lii jaru ojcz waquizičhaja, jalla nužullquin ojztača. ¹³Jerusalén watja irantžicu apostolonacaqui alujta kjuya luziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača.

Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotiča, Jacobotiča, Juantača, Andrestača, Felipitiča, Tomastača, Bartolomitača, Mateotiča, Jacobo cjita Alfeož majčtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir žoñitača), nižaza Judas cjita Jacobož majčtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui.

¹⁴Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsijtsiča, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiquiz. Nii orauqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶—Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča.

Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espiritu Santuqui Davidžquiz mazinčiča, Yooz tawkw liwruquiz cjiirta cjisjapa. Nižaza nii Espiritu Santuž mazintaqui cumplispantača. Jaziqui cumplissiča. ¹⁷Judasqui učhum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langžñiquiz uchtatača. ¹⁸Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quinto zizza. Jalla nii quinto nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatčiča, Acéldama cjican. Acéldama tjuuqui ninacž tawkwquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjiirtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjiirtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹Pedruqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učhumnacquiztan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnacaž Jesusižtan ojklajta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illzta cjistanča. ²²Juanž bautis timpu jalla nijctanpacha Jesusa arajpacha ojkcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illzta cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljayzjapa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizzakaztača. Tsjiizuñqui Matías cjitatača.

²⁴Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illzta apóstol tjeeznalla. ²⁵Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojklajzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkičiča. Jalla nuž niižtaqui waquizichiča.

—Jalla nuž mayizichiča.

²⁶Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan jakziltižquiz nii zurti cayačhaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychiča. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONČHA

2 ¹Pentecostés cjita pjijsta tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntassiča tsjii kjuyquizkaz. ²Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³Jalla nekztanaqui uj lastakaz jeczquichiča zapa mayni ninacž juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴Jalla nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichičiča, jaknužt nii Espíritu Santuž chiikatčhaja, jalla nii.

⁵Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntassiča. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonziča.

Nekztan ana tantiichuca, čhjulut watačhaja, nii. ⁷Jalla nižtiquiztan ninaca ancha kuz turwaysi cjissiča. Ispantichi ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—čTjapa nižta chiichiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸Zapa mayni učhum persun takuž nonža. čJaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichiča.

⁹Nekz želatča Partia žoñinaca, nižaza Media žoñinaca, nižaza Elam žoñinaca, nižaza Mesopotamia žoñinaca, nižaza Judea žoñinaca, nižaza Capadocia žoñinaca, nižaza Ponto žoñinaca, nižaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰nižaza Frigia žoñinaca, nižaza Panfilia žoñinaca, nižaza Egipto žoñinaca, nižaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nižaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatča. Yekjapanacaqui judío maa ejpchiz žoñinacatača.

Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantača. ¹¹Nižaza želatča Creta wajtchiz žoñinaca, nižaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassiča, tuž cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učhumtanaqui. Pero zapa mayni učhum persun takunacž nonžla. iNii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispanlichuca paatanaca quint'ila!

¹²Jalla nuž chiichiñi nonžcu tjappacha ispanlichiča. Kuz turwaysi cjissiča. Nekztan pewcsassiča, tuž cjican:

—Nii puntuquiztanac, čkjažt cjeejo?

¹³Yekjapanacaqui iñarchiča, tuž cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ŽOÑINACŽQUIZ PALJAYCHIČHA

¹⁴Nekzpacha tsijtsi želatča nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqui

Pedruqui altu joržtan paljaychiča, tuž cjican:

—Judea yokquiz kamni žočinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žočinaca, wejt taku zumpachaž nonžna. Čhjuluzlaja, jalla niil kjanzt'ača. ¹⁵Ančhucqui “Tii žočinaca licchikaz” cjican pinsiča. Pero tii žočinacaqui anača licchi. Anzic wenzlakača. ¹⁶Anziqui Joelž cjiyrta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchiča, tuž cjican:

¹⁷“Yoozqui tuž cjiča, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žočinacžquiz wejt Espiritul tjaača. Wejt Espiritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, ančuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquiča. Nižaza Espiritu Santuž cjen tjojowaqui visionanaca cheraquiča. Nižaza chawc chawcwanaqui wiyquin chjuuznaquiča. ¹⁸Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espiritu cuchanžcača. Nii Espirituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquiča. ¹⁹Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeeznača, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰Ima Jesucristo Jiliriz tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquiča. Nižaza jiizmi ljocžtakaz cjisnaquiča. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquiča, Yooz wali azi tjeezni tjuñi. ²¹Nii timpuquiziqui jakzilat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayizichaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča”.

Jalla nuž cjiyrchiča Joelqui.

²²‘Israel wajtchiz žočinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Ančuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeeziča. Nii tjeežta obranaca ančhucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeeziča, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančhucqui Jesusa conkatchinčhucča. Nekztanaqui ančhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčhucča cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatča. Nižaza niiž muntacama tii watzjapa mantichiča. ²⁴Ančhucqui Jesusa conkatchinčhucča. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchiča. Anawal ticzquiztan liwriichiča. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantača atipchuca. ²⁵Tuqui ažk watanaca David cjita jiliriqui Jesusiž puntu cjiyrchiča tuž cjican:

“Yooz Jiliri wejtta chica željñipanča. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpanča. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlča, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čhjulquiztanami eksnajo. ²⁶Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutča. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honoral tjaa-uča. Ticz cjenami, Yoozquin kuzzižtča, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiča. ²⁷Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquiča. Wejrqui am lijitum sirwiñi žoñtqui. Jaziqui wejt curpuqui anam ecaquiča sipulturquiz mokajo. ²⁸Nižaza wejtquiz arajpach

kamaña tjaajinchamča. Tii muntuquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul cjeeča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjiyrchiča Davidqui.

²⁹Jilanaca, učum David cjita tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuča. David jiliri qui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzama niž sipulturuqui učum yokquiz žejlča. ³⁰Davidqui illztatača Yooz taku chiiñijapa. Yooz Ejpqui nižquiz juramintužtan compromitkalča tuž cjican: “David, tsjiiqui am majchmaatquiztan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchiča. ³¹Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan chiichiča. ³²Jaziqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiča. Jacatattan, wejrnapachača Jesucristo chercintqui. Jaziqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasača. ³³Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjissiča, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita chiita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanžquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiz cjen tii ančucaž chertanacami nonztanacami watchiča. ³⁴Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojkhiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliri qui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča:

‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejtan chica mantizjapa. ³⁵Tsjii nooiqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kjojch koztan tječžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’ ”.

³⁶‘Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Pero anzi qui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, čkjažt cjisnaqui? Ččjulut wejrnac paaqui?

³⁸Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹Nii compromitta Espiritu Santuqui tjaataž cjequiča ančucaquizimi ančuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učum Yooz Jiliriž kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espiritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican: —Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča. ⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolnacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čhjeri lujljjapa.

CRICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa žoñinacaqui ispančičiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaqui juntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiuiz junčipantača, zapa maynižquiz tojunčjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyčzu, nii paaz tojunñitača, ana želinčiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajczñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan kjuya okatča, juntu chjeri lujljjapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaž zuma kamtiquiztan parti žoñinacaqui ninaca zuma rispitiñitača. Zapuru žoñinacaqui criichiča, liwriita cjsjapa. Nekztan parti criichi žoñinacžquiz juntassiča. Jaziqui Jesucristo Jiliriqui criichi žoñinaca mirkatchiča.

ZUCH ŽOÑI ČHJETINTA

3 ¹ Tsjii noojiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutñi yawchiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju

tsjii zuch žoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitžtatača. Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, timplu luzñi žoñinacžquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch žoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzñi cherčzu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch žoñž kjutñi cherziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutñi cherčza.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch žoñiqui “Paaz onaá” cjian cherziča.

⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejta paaz žejlča. Antis wejta Jesucristuž azi žejlča, jalla niižtan yanapasacha. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz žoñž aztan amquiz cjiwča, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch žoñž žew kjarcu tančzu, tsijtskatchiča. Nii tsijtskatan nii orapacha niiž kojchanacaqui tsijtsni cjissiča. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch žoñiqui layčzu tsijtsiča, nižaza ojklajni cjissiča. Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luziča, ojkan, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz žejlñi žoñinacaqui nii zuch žoñi ojklajni cherchiča, nižaza Yooz tjuu alawazni nonziča. ¹⁰ Nekž žejlñi žoñinacaqui nii žoñi pajchiča. Nii žoñipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta žoñi cherčzu ispančiči cjissiča.

PEDRUŽ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetča. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatča. Jalla nijechuc tjapa nii timpluquiz žejlñi žoñinacaqui zati

pariju juntassiĉha. Ispantichiĉha.

¹²Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiņi Źoņinaca cherĉcu, ninacĉquiz paljaychiĉha, tuĉ cjican: —Israel wajtquiz Źoņinaca, ĉkjaĉtquiztan anĉhucqui ispantiya? ĉKjaĉtquiztan anĉhucqui wejrnaca chekĉjo? Wejrnacpacha anaĉha tii Źoņi ĉhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinĉha. Niĉaza wejrnacaĉ persuna zuma kamtiquiztan anal tii Źoņi ĉhjetinchinĉha. ¹³Antiz Yooz kaz tii Źoņi ĉhjetinchiqui. Nii Yoozqui uĉhum tuquita ejpnacĉ Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacĉ Yoozza. Jalla nii Yoozpacha niĉ Majĉ Jesusiĉquiz pajk honorchiz cjskatchiĉha. Nii Jesusaĉ cjen, tii Źoņic ĉejtchiĉha. Anĉhuczti jilirinacĉquiz nii Jesusa intirjichinĉhucĉha. Nekztanaqui Pilatuĉ cutz tantiĉĉtan, anĉhucqui ana cutskatz pecchinĉhucĉha. “Tiiqui anapanĉha Yooziĉ cuhanĉquitaqui” cjican chiichinĉhucĉha. ¹⁴Jesusaqui ana ĉhjul ujchizza. Yooz Ejpĉ kuzcama kamņiĉha. Nii Jesusa cuts cjenpacha, anĉhucqui tsjii pajk ujchiz Źoņi cutskatz pecchinĉhucĉha. ¹⁵Jalla nuĉ nii Źeti tjaaņi Jesucristo conchinĉhucĉha anĉhucqui. Yooz Ejpzti Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchiĉha. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachaĉha cherchintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara chiyasaĉha. ¹⁶Tii Jesucristuĉha azzizqui. Jesucristuĉquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuĉ aztan tii anĉhucaĉ pajta Źoņi ĉhjetinchinĉha. Jesucristuĉquin tjapa kuzziz cjen tii Źoņiqui zumpacha ĉejtchiĉha. Jalla nuĉ anĉhucqui tjappachaĉ cherĉcu, nayaquiĉha.

¹⁷Jaziqui jilanaca, anĉhucmi anĉhuca jilirinacami Jesusa conchinĉhucĉha. Jalla nii ora

anĉhucqui ĉhjulut paatĉhaja anaĉ zizatĉha. ¹⁸Jalla nuĉ cjenami Yoozqui niĉ persun taku cumpliskatchiĉha. Tuquiqui Yoozqui tjapa niĉ taku chiiņi profetanacĉquiz chiikatchiĉha, tuĉ cjican, “Yooz cuhanĉquita Cristuqui sufristanĉha”. Nii takuqui cumplissiĉha. ¹⁹Jaziqui anĉhucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajĉcu. Yoozquin quejpĉca, anĉhuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliriqui anĉhuca kuznaca cuntintu cjskataquiĉha. ²⁰Niĉaza Yooz Jiliriqui wilta cuhanĉcaquiĉha Jesucristo anĉhucalta uĉhta liwriiņiqui. ²¹Ima Jesucristuĉ wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquiĉha, jaknuĉt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiņi Źoņinacaĉ mazinĉhaja, jalla niicama cumpliskataquiĉha. Jalla nii cumplis oracama Jesucristuĉlaqui tsewc arajpachquin kamspanĉha. ²²Moisesqui uĉhum tuquita ejpnacĉquiz cjichiĉha: “Yooz Jiliriqui anĉhucaquiz tsjii Yooz taku chiiņi profeta cuhanĉcaquiĉha. Nii Źoņiqui anĉhuca wajtchiz Źoņinacĉquiztanpacha ulnaquiĉha. Jaknuĉt Yooz Ejpqui wejr cuhanĉquitĉhaja, jalla nuĉuzakaz tsjii cuhanĉcaquiĉha. Anĉhucqui nii Yooz Epiĉ cuhanĉquita Źoņiĉ taku tjapa kuztan nonĉna, ĉhjulut chiyachaja, jalla nii. ²³Jakziltat ana niĉ taku nonznawk cjeĉhaj niiqui, Israel wajtchiz Źoņinacĉquiztan pjaltaĉ cjequiĉha. Niĉaza walja castictaĉ cjequiĉha”. Nuĉ cjiĉha Moisesqui. ²⁴Niĉaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiņi profetanacqui parlichipanĉha Samuelĉquiztanpacha jecchuc. ²⁵Nii profetanacĉ taku Yooz Ejpqui anĉhucaltajapa chiikatchiĉha. Anĉhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachiĉha uĉhum tuquita ejpnacĉquiz. Jalla tuĉ cjican, Yoozqui

Abrahamžquiz taku tjaachiča: “Am majchmaatiž cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa favoral paa-ača wejrqui”. ²⁶Yooz Ejpqui niiz Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichiča, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

4 ¹Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacaqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti žoñinacžtan tjonchiča. ²Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaajnatča, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziqiztan jacatatchiča. Jalla nuž kjanapacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacaqui jacatataquiča, jalla nuž. —Jalla nižta chiitiquiztan ancha žawjchiča nii jilirinacaqui. ³Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitžtatača. Nižaza carsilquiz majctatača, jakatažcama. Nii oraqui zeziqueyatača. ⁴Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiichičiz cjen, tama nonžni žoñinacaqui tjapa kuztan Yoozquin criichiča. Luctak criichi žoñinacakaz tsjii pjijska warankatača.

⁵Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami. ⁶Nii oraqui timplu chawc jiliritiča Anaqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷Jalla nuž ajcziz cjen Pedružtan Juanžtan zjičkatchiča. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiquiz apantiskatžcu pewcziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, čjakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Pedružquiz tuž chiikatchiča:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjičtača, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchižlaja, jalla nii ziz pecaquiz niiqui, niil quint'asača. ¹⁰Wejrnacqui ančuca yujcquiz weraral chiyača, ančhuc nii quintu zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlča tjapa ančuca yujcquiz tsijtchi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziqiztan jacatatskatchiča. ¹¹Ančhucqui kjuy pirkiñinacažtakaz nii zuma maz tjojtchiča, “Ana cusa” cjican. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta maztti ancha cusala, isquinqiz nonžta maz irata cjissiča. Yoozqui cjichiča, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”.

¹²Jesucristupankazza Liwriiñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchiča liwriiñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiztan ana iya liwriiñi žoñi žejlča. Jesucristupankaz učum liwriiñi atasacha.

¹³Jalla nuž Pedruqui chiichiča Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitača, campuquin kamñi žoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiichiča, ana ekscan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichiča. Nižaza pajchipan cjissiča, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklachitača, jalla nii. ¹⁴Nekz chica nii čhjetinta žoñimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiqiztan ana čjul quintrami chii atchiča. ¹⁵Jalla nekztanaqui nii čhjepultan žoñinaca ajczquiztan ulanskatchiča. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlasiča, ¹⁶tuž cjican:

—ĈĤjul uĉum tii ŝoĥnacĝtan paaquejo? Tjapa Jerusalen ŝoĥnacacui tinacaŝ paata milajru zizkalala. Tinacacui pajk siĥala tjeeziĉha. Anaĉha nicĉuca uĉumqui. ¹⁷Tii ĉiitaqui ana iya zizta cjisjapa, uĉumqui ninacĝquiz mantiz waquiziĉha, ana iya Jesusiŝ puntu parlajo. “Niŝta parlaquiŝ niiqui, anĉhucqui caŝtica cjequiĉha” jalla nuŝ ĉiizinz waquiziĉha.

¹⁸Nekztanaqui nuŝ parli ŝerĝcu, nii jilirinacacui Pedruŝtan Juanŝtan kjawziĉha. Nekztan tuŝ ĉiizinciĉha:

—Jaziqui anĉhucqui anaŝ iya parlaquiĉha nii Jesusiŝ tjuuŝtan. Niŝaza anaŝ jecŝquizimi tjaajnaquiĉha Jesusiŝ puntuquiztan. —Jalla nuŝ mantichiĉha.

¹⁹Jalla nuŝ mantitiquiztan Pedruŝtan Juanŝtan kjaaziĉha, tuŝ cjican:

—Anĉhucpachaŝ tantiyasa. ĈĤjulut walikaz Yooz yujcquiziya? ĈAnĉucaŝ mantita caz wali cjesaya? uŝ ĉYooz mantita caz wali cjesaja?

²⁰Wejrnacacui anal weriŝ ĉertanacami nonŝtanacami parlis jaytasacĉha. Jalla nuŝ parlispanĉha wejrnacacui.

²¹Jalla nekztanaqui nii jilirinacacui Pedruŝquiz Juanŝquiz zuma ĉh'aanchiĉha. Pero niŝtami ninacacui cutztataĉha. Jalla nuŝquiz nii jilirinacacui ana caŝtiqui atĉiĉha. Parti ŝoĥnacacui Yoozquin alawazziĉha, niŝaza Yoozquin honora tjaachiĉha jalla nii milajru paatiquiztan. ²²Nii ĉĤjetinta ŝoĥniqui pusi tunc wata jilĉiztaĉha.

CRIICHI ŜOĤNACACUI MAYIZICĤIĤHA

²³Nekztanaqui Pedruŝtan Juanŝtan carsilquiztan cuttquiztan niŝŝ mazinacĝquin ojĉkiĉha. Tjapa ninacĝ ojĉklaytanaca quint'iĉiĉha, jaknuŝt nii timplu jilirinacacui wajt jilirinacacui

ĉiitĉhaja, jalla nii liwĝ quint'iĉiĉha. ²⁴Jalla nuŝ quint'itiquiztan, tjapa ninacacui tŝjii kuziziz Yoozquin mayizichiĉha, tuŝ cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiĥi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, niŝaza tjappacha paacĉamĉha. ²⁵Amtan Espiritu Santuŝtan am David cjita sirwiĥi tuŝ ĉiikatchamĉha:

“ĈKjaŝtiquiztan Yooz quintra ŝawjĉi ĉiichiĥi nacionanacĉiz ŝoĥnacacui? ĈKjaŝtiquiztan tii muntu ŝoĥnacacui ana zuma tantii? ²⁶Niŝaza tii muntuquiz ĉawc jilirinacacui Yooz quintra tŝjitsa, niŝaza ĉawc jilirinacacui Yooz Jilirŝ quintra niŝaza niŝŝ uĉta Jesucristuŝ quintra parlizjapa juntassa”.

Nuŝ cjican ĉjirĉiĉha Davidqui. ²⁷Jalla tiŝta weraraĉha. Herodestan, Poncio Pilatuŝtan, Israel wajtĉiz ŝoĥnacĝtan, yekja wajtĉiz ŝoĥnacĝtan, jalla tjapa ninacacui tii wajtquin juntassiĉha wali zuma Jesusiŝ quintra paazjapa. Pero am Majĉ utĉamĉha, tŝjan ĉawc jiliri cjisjapa. ²⁸Jalla nuŝ juntascu ninacacui am kuzquiz pinsitacama cumplissiĉha. Nuŝquiz ĉjissiĉha. Amiŝ tuquitan pinsita jaru, jalla nuŝpacha watchiĉha. ²⁹Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ĉh'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacacui, amiŝ mantita ojĉkĥi ŝoĥnacĝquiz, zuma tjup kuz tjaacĉalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰Niŝaza am azi tjaacĉalla, laa ŝoĥnacacui ĉĤjetinzjapa, niŝaza zuma obranacacui, niŝaza siĥalanacacui, niŝaza milajrunacacui paazjapa, am zuma Majĉ aztan. —Jalla nuŝ ĉiican Yoozquin mayizichiĉha.

³¹Jalla nekztanaqui Yoozquin mayiziz ŝerŝtan jakziquin ajcizataŝlaja, jalla nii kjuya ĉĉekjinĉiĉha. Niŝaza tjapa ninacacui Espiritu Santuŝt azi

tanziča ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličičha.

CRİIČI ŽOÑINACŽ KAMTA

³²Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjiipanikaztača. Jakzilta žoñit cusasanacchiz želatčhaja, nii žoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjičanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjižtakaz želatčha, tjapa criichi žoñinacžtajapa. ³³Nii Jesusiž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipñipantača. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchiča. ³⁴Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir žoñi želatčha. Jakzilta criichi žoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjičpanikazza. ³⁵Nii paaz zjičcu apostolonacžquin intirjiñpanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojñitača ana želinchiz žoñinacžquiz. ³⁶Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan žoñi želatčha, Chipre cjita isla yokchiz žoñi. Nii José cjita criichi žoñiqui yekja tjuuchizakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchičha apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjiča, “Zuma Kuzji”, jalla nii. ³⁷Nii Bernabé cjita žoñiqui tsjii yokchiztača. Nekztanaqui nii yoka tuychiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zjičchiča. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichiča.

ANANIAS, NIŽAZA SAFIRA UJ PAACHIČHA

5 ¹Yekja žoñi želatčha, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztača. Ninacaqui persun

yoka tuychizakazza. ²Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunaltajapa parti čhjojchiča. Partillakaz čhjitchičha apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuychižtakaz. Niiž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatčha. ³Jalla nekztanaqui Pedruqui cjičičha:

—Ananías, čkjažtquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espíritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamčha. ⁴Ima tuyčan nii yokaqui amtapantakaya, čana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaž, čana jaa? Čkjažtquiztan tižta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otčamčha; ana žoñžquiz k'otčamčha.

⁵Pedruž nuž chiitquiztan, Ananiasqui ticzi tjojsičha. Jalla nižtiquiztan nii quinto nonchi žoñinacaqui ancha eksñi cjišičha. ⁶Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojtowanacaqui macjatchičha, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojtowanacaqui tjati čhjitchičha.

⁷Tsjii čhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjončinča. Naaža lucu ticzi quinto ana zizatčha. ⁸Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewcziča, tuž cjičan:

—Wejtquiz maznalla. ¿Ančuca yoka tuyta paaz nužullakazkaya?

Nekztanaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjičan:

—Jesalla, nužullapančha.

⁹Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjičičha:

—Ančhucqui Yooz Espiritu Santo incallz pecatčha. Čkjažtquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii zancucž tjončha nii am lucu tjažžquiñinacaqui. Nižaza anziqui amzakaz čhjichaquičha.

¹⁰Nii orapacha Pedruž kjojchquiz tjojtžcu ticzinčha. Nii tjojtowanacaqui

kjuya luzcu naa ticzin cherchiča. Nižaza jwezcu tjati chjtichiča naaža lucž latuquin. ¹¹Jalla nižtiquiztan tjapa nii iclizziz žoñinacami, nižaza nii quintu nonchi žoñinacami ancha eksñi cjissiča.

MILAJRUNACA PAATA

¹²Nii tjuñinacqui apostolonacqui walja siñalanacami milajrunacami paañitača žoñinacž cheran. Nižaza tjapa criichinacqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitača. ¹³Ana jakzilta ana criichi žoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatča. Jalla nuž cjenami žoñinacqui walja rispitchiča criichinacžquiz. ¹⁴Nižaza tsjan tsjan žoñinacqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissiča, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja žoñinacqui Yoozquin criichiča. ¹⁵Nižaza laa žoñinacami callquin jweztatača. Callquin tjaz zquti chjinžcu, t'apžtatača. Nižaza camillquiz zakaz nonžtatača. Jalla nuž nonžta žejlcan Pedruž tjonz tjewziča, tsjii kjažta čhjetinta cjeayo. Pedruž siwsallamekaj laa žoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitača. ¹⁶Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjijc zjijcatča. Nižaza tjapa laa žoñinacqui čhjetintatača.

PEDRUŽTAN JUANŽTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqui saduceo parti žoñinacžtan ancha inžizichiča. ¹⁸Jalla nuž inžizžcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹Jalla nuž carsilquiz chawjctaz cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz

cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰—Timpluquin oka. Jalla nicju tsjitsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹Jalla nii anjilaž chiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkičiča. Timpluquin luzcu, tjaajñi kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajcziča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zjijcajo. ²²Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacqui ana čhjulumi wajtchiča. Quejpcu quint'ichiča, ²³tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichñi zultatunacqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaz zinta pres žoñi želatča.

²⁴Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančucaž carsilquiz chawjcta žoñinacqui timpluquin žoñinacžquiz tjaajinča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkičiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjijcchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti žoñinacqui wejrnacž maztan čhjacasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacqui. ²⁷Jalla nuž zjijcžcu, nii parliz kjuyquin tsjjskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii

timplu chawc jiliriqúi chiižinchiča, tuž cjan:

²⁸—Wejrnacqui ančhucaquíz ana iya parlay cjichintala. Nižaza nii žoňž puntuquízтанаqui ana iya tjaajnaj cjichintala. Jaziqui, ¿čhjulú paachinčhuctajo? Ančhucqui tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčhucča ančhuca tjaajintižtan. Nižaza nii žoňi contiquízтан wejtnacaquíz uj tjojtunz pecchinčhucča.

²⁹Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaaziča, tuž cjan:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castanča. Niž jarukaz žoňimi cazasača. ³⁰Ančhucqui cruzquíz ch'awcžcu Jesusa conchinčhucča. Nekztan učhum tuquíta atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchiča.

³¹Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchiča. Niž žew latuquíz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaachiča, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusača Liwriiñiqui, tii Israel wajtchiz žoňinaca kuz campiiskatajo, ninacž uj pertunta cjejajo.

³²Jalla tii puntunacquižtan wejrnacqui zizuča. Nižaza tisticu cjan wejrnacqui nii chiyučha Espiritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espiritu Santo tjaača niž kuzcama kamñi žoňinacžquíz. —Nuž cjan cjichiča Pedruqui.

³³Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha žawjchiča. Conz pecatča. ³⁴Pero nii jilirinacžquízтан tsjii Gamaliel cjita fariseo želatča. Nižaza lii tjaajiñi maestrutača niiqui. Tjapa žoňinacaqui nižquíz walja rispitiñitača. Jalla nii Gamaliel cjita žoňiqui tsjitsiča. Nuž tsjitscu mantichiča apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵Nekztan parti jilirinacžquíz tuž cjichiča:

—Israel wajtchiz žoňinaca, ančhucqui tii žoňinacžquízтан cwitazaquičha.

Anaž čhjulumi paaz waquiziča.

³⁶Ančhucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita žoňiqui jecžquichiča. Nii žoňiqui “Wejrtča chekan žoňtqui”, tuž cjan ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac žoňinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača.

Nekztanaqui nii apžni žoňinacaqui wichanziča. Nužquíz niž tjaajintajuž tjanantatača. ³⁷Niž wiruñ censo tjuñinacžquíz tsjii Judas cjita žoňiqui jecžquichiča. Galilea wajtchiztača. Žoňinacaqui nii apžquichiča.

Ultimquíziqui contazakaztača. Nekztanaqui niž apžñinacaqui wichanzi cjissiča. ³⁸Jalla nižtiquízтан nižta wattanaca cjuñžcu, tii žoňinacž quintra anača čhjulumi paa. Ana tinacžquíz mitis waquiziča. Tii žoňinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjanaqui anaž tjurasacha.

Orallaž kataquičha. ³⁹Yooz kuzcamat tii žoňinacaqui paačhaja, jalla nekziqui tinacaqui anaž tjananchuca cjesača. Tinacaqui Yooz parti žoňinacažlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesača. Jalla nižtiquízтан tii žoňinacž quintra anaj paala.

—Jalla nuž cjan nii žoňinacžquin chiižinchiča Gamaliel cjita žoňiqui.

⁴⁰Nižtiquízтанаqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquízтан. Nekztan ninacaqui cutztatača. ⁴¹Jalla nuž cutztan, jilirinacž yujcquízтан ulanchiča. Yoozqui jalla nuž munchiča, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjanaqui ancha cuntintutača apostolonacaqui. ⁴²Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquízтан tira tjaajnatča, nižaza tiraž paljayatča timpluquinami kjuyquinami,

“Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristučha” cjiñitača.

**PAKALLAK CRIICHI
JILANACA ILLZTA**

6 ¹Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatča. Nuž yaptiquiztan tsjii quija željčiča. Griego taku chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacž quintra quijziča, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitača. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantača.

²Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawziča. Nekztanaqui tjappacha juntjapžcu ninacžquiz cjichiča:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquiziča, čhjerikaz atintisjapaqui. ³Jilanaca, pakallak žoñinaca ančhucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz žoñi, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita žoñi, jalla nižaza zuma intintazzi žoñi, nižta žoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequiča.

⁴Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintača. Nii langzquiz tiral kuz tjaa-ača.

⁵Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichiča. Nekztanaqui pakallak zuma žoñinaca illztatača, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatača. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztača, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita kamñitača. Nižaza illztatača Felipežtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolasan. Nicolasqui Antioquía wajtchiz žoñitača. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztača, ana judío žoñi cjenami. ⁶Jalla

nuž illzcu nii pakallak žoñinaca apostolonacžquin chjichtatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichiča, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjejajo.

⁷Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi žoñinacaqui ančaž miratča. Nižaza wacchi judiuž templu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča žoñinacaz cheran. ⁹Tsjii noož tsjii kjaž judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui “Liwriita žoñi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjaž Cirene wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Alejandría wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi žoñinacžtan, jalla nii žoñinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espiritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹Jalla nižtiquiztan nii quintra žoñinacaqui toscar tisticunacaz taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chiichiča. Wejrnacqui nuž chiyanacqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹²Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja žawjkatchiča. Žoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajini maestruncami, tjapa ninacaqui

żawjchi cjissičha. Nuż żawjchi cjiscu Esteban tanchičha. Nekztanaqui Esteban tanżcu, pajk parliz kjuya chjitchičha. ¹³Niżaza toscar tisticunaca apantiżquichičha. Nii toscar tisticunacaqui tuż cjichičha:

—Tii żoņiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiņičha, niżaza Yooz lii quintra chiiņičha. Nużupanż parliņičha. ¹⁴Niżaza wejrnaqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz żoņiqui tii timplu pajlznaquičha”, nuż cjican tiiqui chiiņičha. Niżaza tiiqui cjiņičha, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquičha”. Nuż cjiņičha tiiqui.

¹⁵Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanż kjutņi cherziča. Nii oraqui Estebanż yujcqui anjilż yujcztakaz cherziča.

ESTEBANQUI TJURT'ICHIČHA

7 ¹Nekztanaqui timplu chawc jiliriqui Estebanżquiz pewcziča, tuż cjican:

—¿Ultimu nużupanza amya?

²Nekztanaqui Estebanqui kjaaziča, tuż cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonżna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita żoņżquiz persuna tjeeziča. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamņitača. Imaż Harán yokquin kami okatča.

³Nii oraqui Yoozqui Abrahamżquiz cjichičha: “Am yoka eca, niżaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznača”.

⁴Jalla niżtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchičha, Harán yokquin kami ojkehiča. Nekz kaman Abrahamż ejpqui ticziča. Nekztanaqui tekzi tii učhumż kamz yokquiz Abraham tjonchiča. Yoozza

nii irpichiqui. ⁵Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čhjul yok irinsami tjaachiča. Abrahamżtajapa persun yoka ana želatča. Jalla nuż cjenami Yoozqui taku ecchiča, tuż cjican: “Tii yoka amtapanż cjequičha. Niżaza am ticżtanaqui tii yokaqui am maatinacaż tanznaquičha”. Jalla nuż cjican Yoozqui Abrahamżquiz taku tjaachiča.

Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuż chiihiča. ⁶Niżaza Yoozqui niżżquiz cjichičha, “Wiruņaqui am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquičha, nacjuņta żoņinacażtakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquičha. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja żoņż mantakaz paaquičha. Niżaza sufrican kamaquičha”. ⁷Niżaza Yoozqui cjichičha: “Am majchmaatinaca sufriskatchiż cjenauki, wejrqui nii sufriskatņi żoņinaca casticača.

Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanżcaquičha.

Ulanżcu tii yokquiz wejr sirwaquičha”.

⁸Niżaza Yooz Ejpqui tsjii compromiso paachiča Abrahamżtan. Nii compromiso jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchičha. Niżaza quinsakal tjuņquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niżż persun majchquiz chimpuchiča. Wiruņaqui Isaacqui niżż majch Jacobżquiz chimpuchiča. Wiruņaqui niżazakaz Jacobqui niżż tuncapan lucmajch maatinacżquiz chimpuchiča. Jacobż lucmajch maatinacżquiztan tjonchiča učhum tuncapan t'akanaca.

⁹Nii Jacobż majchnacaqui učhum tuquita atchi ejpnacatača. Ninacaqui José cjita lajkż quintra inžiņitača. Jalla niżtiquiztan ninacz lajk tuychiča. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtača. Pero Yooz Ejpqui Josiżtan chicapachatača nii oraqui.

¹⁰Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichiča. Nižaza walja zizni cjissiča. Jalla nuž cjen Faraón chawc jiliriqui Josižtan cuntintutača. Nekztanaqui Faraonqui José utchiča, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a željčiča, ancha sufrichiča tjapa Egipto yokquin kamni žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamni žoñinacami. Jalla nuž cjen učum tuquita ejpnacaqui ana čjulu lujlsmi nii timpunacac wachatča. ¹²Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiča, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu niž majchnaca cuchanchiča. Niiž majchnacaqui učum tuquita ejpnacatača. Jalla niitača primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³Nekztanaqui pizc wila ojžcu, Josequi niž jilanacžquiz pajkatchiča. Jalla nižtiquiztan Egipto chawc jiliriqui Josiž familia pajchiča. ¹⁴Jalla nekztanaqui Josequi mantichiča niž ejp Jacobo zijjcajo, nižaza tjapa familianacžtanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjijskani žoñitača. ¹⁵Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkičiča Egipto yokquin. Nekzi ticziča Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza učum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶Wiruñaquii nii atchi ejpnacž tsjijnaca chjichtatača Siquem cjita yokquin. Nicju tjattatača Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paaztan kjaychiča Hamor cjita maatinacžquiztan.

¹⁷Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Am majchmaatinacžquiz tii yoka tjaacha”. Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinžcan Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratča Egipto

yokquinaqui. ¹⁸Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriqui mantiz kallantichiča, ana José pajni. ¹⁹Nii jiliriqui učum wajtchiz žoñž quintra pinsichiča. Nekztan anawal quintra paachiča učum tuquita atchi ejpnacžquiz. Nii jiliriqui mantichiča, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰Jalla nii timpu Moisesqui majttatača. Ancha c'achja wawatača niiqui. Yoozqui nii wawžtan wali cuntintutača. Niiž maa ejpqui čhjep jiz kjuyquiz mantiñičiča. ²¹Ana iya nii wawa čhoj čhoji atžcu, kjuyquiztan chjitchiča. Nekztanaqui Egipto chawc jilirž persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinča. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinča. ²²Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa nii Egipto žoñinacž tjaajintanaca zizni cjissiča. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma chiitiquiztanami walja rispittatača Moisesqui.

²³Niiž pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel žoñinacžquin tsjii tjonžni ojkc pecchiča. ²⁴Jalla nuž tjonžni ojžcu cherchiča, tsjii Egipto žoñiqui tsjii Israel žoñi wjajtatča, jalla nii cherchiča. Nii Israel žoñžtan cjatžcu kijtchiča. Nekztan nii Egipto wjajtni žoñžquiz ayni tjepuncan conchiča. ²⁵Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziča, Yoozqui nii utchiča, Israel žoñinaca Egipto žoñinacž mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichiča, Israel žoñinacaqui nižtazakaz zizziča. Pero nii Israel žoñinacazti ana nižta naaziča, Moisesqui Yooz uchta liwriini, jalla nii. ²⁶Jaka tažquii Moisesqui tsjii pucultan Israel žoñinacžtan ch'aasni zalchiča. Jalla nuž zalžcu, pertunaskats pecchiča, tuž cjican: “Jilanaca, pucultan ančhucqui

Israel žoñinacħucħa. ĩKjažtiqiztan anħucupora ch'aasjo?" 27 Nekztanaqui ana wal uj paañi žoñiqui Moisés tewkziħa, tuž cjican: "ĩJect am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo? 28 Zezcu Egipto žoñi conchamħa. ĩJazic wejrzam konz pecjo?" 29 Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassiħa Madián yokquin. Jalla nicju kamchiħa nacjuñta žoñi cjenaqui. Nicju tjunatan zalzcu, pucultan ocjalchiz cjissiħa, nii yokquin kaman.

30 "Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintaħa Moisesqui, Sinaí cjita cur žcati. Jalla nekz želan, tsjii anjilaqui nižžquin jecžquichiħa, tsjii kalu ujžtan taaztažtakaz, nii taypiquiz. 31 Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiħa. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziħa Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiħa: 32 "Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yooztħa. Abrahamž Yooztħa, nižaza Isaacž Yooztħa, nižaza Jacobž Yooztħa". Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiħa. Iya ana cheržni atchiħa. 33 Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiħa: "Am ĩhjata chjojczna. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokaħa. 34 Wejrqui weriž illzta žoñinacaz sufrini cherchinħa nii Egipto yokquin kamni. Nižaza ninacaz llaquizan ninaca kjawni nonzinħa. Jalla nižtiqiztan ninaca liwrii chjijwžquichinħa. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnaħa Egipto yokquin".

35 "Tuqui Israel wajtchiz žoñinacaqui Moisesquiz ana rispitchiħa. Niižquiz cjichiħa: "ĩJect am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo?" Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiħa, Israel žoñinaca liwriyajo. Israel žoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jecžquichi anjilaqui

Moisesquiz yanapaquiħa. 36 Jalla nekztanaqui Moisesqui uħum tuquita atchi ejpnaca jwessiħa nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiħa, nižaza Ljoc cjita kot taypiquiz tjakziħa, jalla nuž milajru paachiħa. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiħa. 37 Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinacžquiz cjichiħa: "Yoozqui wejr cuchanzquichiħa anħuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinacžquiztan yekja liwriini profeta cuchanzcaquiħa. Jalla niž tjontan anħucqui nižquiz caza". Jalla nuž cjichiħa Moisesqui. 38 Nižaza Moisesqui Israel žoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchiħa, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla nekz tsjii anjilžtan parlichihħa. Nižaza uħum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'ižinchiħa. Jalla nižtiqiztan Yooz taku tanzihħa, tjurñi Yooz taku. Uħumnacaltajapa nii tanzihħa. Nižaza uħumnacaquiz nii taku tjaajinchiħa.

39 "Uħum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pecchiħa. Ana pajz pecatħa, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatħa. 40 Jalla nekztanaqui uħum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiħa, tuž cjican: "Yooznaca paažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiħa Egipto yokquiztan. Pero anziqui anal zizi atuħa, ĩjulukat nižžquiz watħani. Cunamit curquiztan ana quejžcaħani". 41 Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchiħa ninacžtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiħa. Nižaza

ninacaž paata yoozquiztan ancha cuntintutača. ⁴²Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacž persun kuzcamakaz kamajo. Jalla nižtiquiztan persun kuzcama cjcjican arajpach tjuñimi, jiizimi, warawaranacami sirwichiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku chiiñi profetanacaž cjiirta liwruquiz tuž cjiirtatača:

“Israel žoñinaca, ančhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinčhucča. ĆWejtquin sirwisjapa nižta paachinčhucjo? ⁴³Anapanča. Antis Moloc cjita žoñiž paata yoozquin jawkchinčhucča nii wilananaca. Nižaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinčhucča. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinčhucča wilana tjaacan. Nižaza ančhuca tuqui nii žoñiž paata yooznaca chjitskatiñchuctača. Ančhucpachaž nižta yooznaca paachinčhucqui, neks sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančhuc jwesača ančhuca kamz yokquiztan. Jalla nuž jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctuñtan chjichača”.

Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjiirtatača.

⁴⁴Ch'ekti yokquin ojklaycan učum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztača. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeeziča. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatatača. Nekziqui Yoozqui sirwitatača. ⁴⁵Nii zkiz timplu učum tuquita ejpnacaqui tanzicha irinsažtakaz. Josuež irpita, učum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchiča, Canaán yokquin

luzcan. Nekz žejlñi žoñinacžquiztan nii yoka tanzicha. Yooz pacha nii žoñinaca chjatkatchiča, učum tuquita ejpnacžquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla neks kamchiča Davidž kamtacama. ⁴⁶David cjita jiliriqui Yooziž ancha okžtatača. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatča Yooz sirwizjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷Pero ultimquiziqui Salomón cjita Davidž majch, niiča Yooz timplu cjican kjuychiqui. ⁴⁸Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž žoñiž kjuyta kjuyquiz želasača. Jalla nuž cjichizakazza tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjiirchiča nii profet žoñiqui:

⁴⁹“Wejt mantis julzza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kjojcha jeejzkatzjapažtakazza. ĆChjuluž cheechi kjuya ančhucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ĆJakziquint wejt jeejz yoka žejljo? ⁵⁰Wejrtča tjappacha paachintqui”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjiirtatača.

⁵¹Nižaza Estebanqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpanča, ana Yoozquin kuzzizčhucča. Cjuñchizčhucča pero ana Yooz taku nonzinčhucča. Nižaza ančhucqui Yooz Espiritu Santužquiz anapan caziñchucča. Tuquita ejpž nižtakazza ančhucqui. ⁵²Ančhuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku chiiñi profetanacžquiz ana rispitchipanča. Antis sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma žoñiž tjonz mazinchiča. Ančhuca tuquita ejpnacazti ninaca conchiča. Jaziqui

nii zuma žoñiqui tjonchiča. Ančhuczti nii žoñi preso tankatchinčhucča, y nižaza conkatchinčhucča.

⁵³ Anjilanaquai ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana cazziñchucča. —Jalla nuž Estebanqu paljaychiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž chiita taku nonžcu, ancha žawjchiča. Nižaza Estebanž quintra ižke jochiča, ninacž žawjchi tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanžti Espiritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaquai Estebanqu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžquini cherchiča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz Jesusa tsijtsi cherchizakazza.

⁵⁶ Nekztan Estebanquai cjichiča:

—iArajpach kjutñi cheržna!

Arajpacha cjetzil cheruča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijtsi žejlča Jesusa Yooz Maatiqui.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžni yujchiča. Cjuñi chawzečiča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalchiča tanzjapa.

⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajtž tjiuquin, maztan čhajcečiča. Nii maz čhajcni žoñinacaquai tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacž zquiti cwiťizinajo ecchiča.

⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanquai Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaquai Estebanquai quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan pertunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

CRICHI ŽOÑINACA WICHANZI

8

¹ Nekztanaquai nii Saulo cjita tjowaquai Esteban

conzjapaquai tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacž quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaquai tjapa criichi žoñinacaquai wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti ana wichanziča. ² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaquai Estebanž curpu tjaztiča. Nižaza ancha kaachiča niižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita žoñiqui criichinacž quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaquai ojktčhaja, jalla nicju liwriñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi žoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii žoñiqui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan žoñinacaquai walja ajcziča. Tjapa nii žoñinacaquai Felipiž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipiž paata milajrunaca cheržcu, niiž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. ⁷ Walja zajraž tanta žoñinacaquai čhetintatača. Nii laa žoñinacžquiztan zajraqi kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch žoñimi cojumi čhetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaquai cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'iri žoñi želatča. Tuqitanpacha wayt'iri ojklayni žoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan. —Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰Jalla niiž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹²Jalla nekztanaqui Felipiqui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljayičiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan critiquiztan bautistatača. ¹³Nižaza Simonpachača criichičiqui, nižaza bautistatača. Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtajapa Yoozquin mayizichiča, Espiritu Santu tanznajo. ¹⁶Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espiritu Santuqui luztkalča.

Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatakalča. ¹⁷Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espiritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹tuž cjican: —Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espiritu Santo luzkatača.

²⁰Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espiritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtiquiztan nižta am pinsejo? ²¹Amqui tii langzquiz anaž mitorisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²²Jalla nii am anawali pinsisnaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčhani. ²³Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čjulumi tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵Nekztanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma čiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nekztanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriñi Yooz taku paljayñi ojklayčiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpčiča Jerusalén watja.

FELIPŽTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ŽOŃŽTAN

²⁶Niiž wiruñ tsjii Yooz anjalaqui Felipžquiz cjichiča:

—Žaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojkiñi jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui.

²⁷Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojkičiča. Nii jiczquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz žoñžtan zalčiča. Nii žoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwiitiñi žoñitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritiča Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwiitiñi

žoñiqui. Nii žoñiqui Jerusalén watja ojkcchitačha werar Yooz rispitsjapa.

²⁸Jaziqui persun watja quepi ojkcchičha.

Niiž persun cawall autuquiz julzi želatčha, Isafas cjiirta Yooz taku liican. Isaiastačha tuquita Yooz taku chiiñi profetaqui. ²⁹Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Felipižquiz cjichičha: —Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonzičha, nii žoñiqui Isafas cjiirta Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹Nii žoñiqui kjaazičha, tuž cjican: —Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlčha. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii žoñiqui Felipe kjawzičha, nii autu juntun yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³²Jalla nii cjiirta Yooz taku tuž cjetčha:

“Uzažtakaz coni chjichtaž cjequičha. Uzaqui ch'ujukaz žejlpančha tsjii chjiipñi žoñžquiziqui, jalla nižta konz oraqui ch'ujuž cjequičha niiqui. Anaž chiyauičha.

³³Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequičha. Ana čhjul justiciami wataquičha. Niiž majchmaatquiztan, ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinžnaquičha”.

³⁴Jalla nii liižcu nii jiliriqui Felipžquiz pewczičha tuž cjican:

—¿Jecz puntuquiztan tii profetaž cjiirta chiijo? ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už čyekja žoñž puntuquiztan, jaa?

³⁵Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajñi kallantichičha. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatčha. Jalla

nii zuma liwriiñi taku tjaajzičha.

³⁶Jalla nekztanaqui tsjii wijiña macjatcan, nii jiliriqui cjichičha:

—Tekz kjaz žejlčha. ¿Anaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷Felipiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiz niiqui, bautistam cjesačha.

Nii jiliriqui kjaazičha tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchčha, jalla nii tjapa kuztan criyučha.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'IČIČHA

³⁸Jalla nekztanaqui nii cawall autu tsijtskatchičha. Nekztanaqui pucultan chjiwžquichičha kjaz kjutñi. Nekztanaqui Felipiqui nii jiliri bautissičha. ³⁹Kjazquiztan ulnan, Yooz Espíritu Santuqui Felipe chjitchičha. Felipiqui ana iya tjenchičha nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliriqui tira ojkcchičha cuntintu. ⁴⁰Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatačha. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriiñi Yooz taku paljayñi ojkcchičha, Cesarea cjita watja irantiscama.

SAULO JESUCRISTUŽTAN ZALČIČHA

9 ¹Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Sauluqui Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatčha. Anapanž jaytiz pecatčha. Nekztanaqui timplu chawc jiliri cheržñi ojkcchičha. ²Nii chawc jiliržquiztan ortina maychičha. Damasco cjita watja ojkc pecatčha. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklaz pecatčha, Yooz jiczjuž luzñi žoñinaca kjuržjapa, criichi luctaka cjiñi maataka cjiñi kjuržjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatčha, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklazjapa ortina maychičha. ³Ortina jwescu,

ojkchiĉha Damasco cjita wajt kjutñi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichiĉha niiz muytata. ⁴Sauluqui yokquiz tjojtsiĉha. Jalla nuž tjojtzcu tsjii jora nonziĉha, tuž cjiñi:

—Saulo, Saulo, ĉkjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵Nekztanaqui Sauluqui pewcziĉha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ĉject amya?

Nii tsewctan chiiñi joraqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejrtĉha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paaĉha. Nuž paacan, ampacham quintra paaĉha. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paaĉha. Jalla niža irata am persun quintram paaĉha.

⁶Nekztanaqui Sauluqui tsuczcu cjatinzka tjonziĉha niiz curpuqui. Nekztanaqui cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, ĉhju lu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliriqui cjichiĉha:

—Žaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiĉha ĉhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷Saulužtan chicapacha ojklayñi žoñinacaqui ancha tsucchiĉha. Ninacaqui nonzikakazza nii jora chiižquiñi. Pero ana cherchiĉha jecmi. ⁸Jalla nekztanaqui Sauluqui žaaziĉha yokquiztan. Jalla nuž žaažcu ĉhjujquiqui cjetziĉha, pero ana wira cheri atchiĉha. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja ĉhjitchiĉha nižtan chica ojklayñi žoñinacaqui. ⁹Jalla nii wajtquin ĉhjep maj ana cherñi željchiĉha. Nižaza ana ĉheri lujñi anaza kjaz licñi željchiĉha.

¹⁰Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoñi želatĉha. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliriqui jecžquichiĉha wiiquin, tuž cjican:

—iAnanías!

Jalla niiqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekziĉha wejrqui.

¹¹Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiĉha:

—Žaažna. Sok'lo cjita call kjutñi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewcžna, tuž cjican: “ĉSaulo, Tarso wajtchiz žoñi anaj željya?” Jalla nuž pewcznaquiĉha. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiĉha. ¹²Tsjii wiiquin ĉhjuužcan, tižta cherchiĉha Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoñiqui niizquiz luzziĉha. Jalla nuž luzcu kjaržtan niiz juntuñ lanziĉha wilta cherajo. ĉhjuužcan Sauluqui jalla nuž cherchiĉha.

¹³Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, tii žoñžquiztan wacchi quintunaca nonchinĉha. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiĉha amquin criichinacžquiz. ¹⁴Anziqui tekzpacha tjonzizakazza. Timplu ĉhawc jiliriz tjaata ortinchiz tjonchiĉha, tjapa amquin rispitiñ žoñinaca tanžcu preso ĉhjitsjapa.

¹⁵Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiĉha:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoñi illzinĉha, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoñinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionchiz žoñinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiĉha tiiqui. ¹⁶Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliñiž cjen ancha sufraquičha. Wejrqui niizquiz intintiskataĉha jalla niiz sufris puntuquiztan.

¹⁷Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkchiĉha jakziquin Saulo želatĉhaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niiz juntuñ lanziĉha, tuž cjican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiĉha. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantižquičha, am wilta cherkatajo,

nižaza Espíritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸Nii orapacha Sauluž čhujcquiztan ch'iz cjajpažtakaz tjojtšičha. Nekztan wilta cherni cjišičha. Nekztanaqui Sauluqui žaazičha, nižaza bautista cjišičha. ¹⁹Jalla nekztanaqui čhjeri lujlžcu, wilta azi tanzičha. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchičha Yoozquin criichinacžtan.

SAULUQUI JESUSIŽ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHIČHA

²⁰Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljayi kallantichičha tuž cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpančha.

²¹Nii nonžni žoñinacaqui ispantichičha, tuž cjican:

—Tii žoñiqui Jerusalén wajtquin ojklaychičha Jesucristužquin rispitni žoñinaca tani. Tekzizakaz tjonchičha Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso chjichažlani, templu jilirinacžquin intirjizjapa. Jalla nii žoñipančha, žana jaa?

²²Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličičha. Juc'anti juc'anti atipni takunacžtan parličičha. Zuma kjana intintiskatchičha, Jesusa Yooziž cuchanžquita Cristučha, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamni judionacami kuz inakaz turwaysi quirchičha.

SAULUQUI ATIPCHIČHA

²³Tsjii kjaž majquiztan nii željni judío žoñinacaqui palt'ichičha Saulo conzjapa. ²⁴Nii žoñinacaz conz palt'ita zizzičha Sauluqui. Majiñami weenami wajtž zana tjewsnatčha, čhjulorot wajtquiztan ulnačhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo

chjijunžquichičha. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatačha nii watjaqui. Jalla nii juntuñ chjijunchičha zawncchuc. Jalla nuž atipassičha Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHIČHA

²⁶Sauluqui Jerusalén watja quejpcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatčha. Nii criichinacazti Saulužtan ajcz eksičha. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjican kuzquiz pinsičičha. ²⁷Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchičha, apostolonacžtan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolonacžquin mazzičha, jaknužt Saulo jiczquiz ojkecan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz paljaychičhalaja, nii mazni. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličhaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychičha; nižaza hermanonacžtan kamchičha. ²⁹Jalla nuž željcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychičha. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parličičha. Nii žoñinacaqui Saulo conz pecatčha. ³⁰Jalla nii quinto zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchičha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchičha.

³¹Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatčha iclizanacami, Judea yokquin željni iclizanacami, Galilea yokquin željni iclizanacami, Samaria yokquin željni iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantačha. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatčha. Rispitni kuzziztačha.

Nižaza Espíritu Santuqui ninaca kuzñitača, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchiča Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS ČHJETINTA

³²Nižaza Pedruqui criichi žoñžquiztan žoñi tjonťjonžcan ojklayatča. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoñinacžquiz tjonžñi ojkchiča.

³³Jalla nicju Eneas cjita žoñžtan zalchiča. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatča, tjajz ajpžquiz želatča.

³⁴Nekztanaqui Pedruqui nižžquiz cjichiča:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquiča. Žaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaaziča.

³⁵Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamñi žoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamñi žoñinacami nii zuch žoñi čhjetinta cherchiča. Nekztanaqui nižž tuqita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichiča. Nižaza Yooz kamañchiz cjissiča.

DORCAS CJITI ŽON JACATATSKATTA

³⁶Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatča, Tabita cjiti. Griego tawkquiz Dorcas cjiti tjuuchiztača. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantača, nižaza t'akjir žoñinaca okzniñtača. ³⁷Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinča. Ima tjatcan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatača. ³⁸Jope watjaqui Lida žcatillatača. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatča. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoñinaca cuchanchiča Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹Nekztanaqui Pedruqui tsjitscu ninacžtan ojkchiča. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatača, Dorcas curpu majčža kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatča. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeeziča Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchiča. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichiča. Naa ticzin žona curpu kjutñi cheržcu chiichiča, tuž cjican: —Tabita, žaažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhjujčcu cjetzinča. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinča. ⁴¹Pedruqui naaža kjarcu tanziča, nekztan tsjitskatchiča. Nuž tsjitskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawziča. Nekztan Dorcas žejtchin tjeeziča. ⁴²Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizziča. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichiča. ⁴³Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchiča, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžñitača.

PEDRUŽTAN CORNELIUŽTAN

10 ¹Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita žoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan. ²Jalla nii jiliriqui nižž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitiñitača. Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³Tsjii noojiqui majñakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižžquin tjonžquichiča tuž cjican:

—iCornelio!

⁴Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿čhjulutaya? —cjan.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Amqui Yooz Ejpžquin

mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča.

Nižaza am cjuñža. ⁵Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koñz langžni žoñiča. Niiž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷Nii anjilaž ojktanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizzakaztača. ⁸Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹Niiž jaka tažuqui nii čhjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkičiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui Pedruqui kjuy juntuña patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii oraqui taypurutača. ¹⁰Jaziqui Pedruqui ancha čheri eeskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čheri kisan, Pedruqui nii tseweta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chjijwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹²Jalla nii mantliquiz tjapaman pajkpic kjojchanacchiz animalanacami, zkoranacami,

wežlanacami želatča. ¹³Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjan: —Pedru, tsjitsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴Pedruzti kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrqui.

¹⁵Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chiižquichiča, tuž cjan:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujljapa” cjan. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujljapa. Lii quintrača” cjanacu.

¹⁶Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutñi waytitatača. ¹⁷Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “Nii chjuužtakaz cherta čjaknužt cji? ¿Čhjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatž pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoñinacaju. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸Irantižcu, nii žoñinacaju altu joržtan pewcziča, tuž cjan:

—¿Simón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espíritu Santuqui niiž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čhjepultan žoñinaca am kjurča. ²⁰Tsjitsna. Chjijwžca. Ana paysnakan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹Jalla nekztanaqui Pedruqui chjijwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurča. Wejrtča niitqui. ¿Čhjulquin ančhucqui tjonchinčhuctay?

²²Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriz cuchanžquita tjonučha wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoňičha. Nižaza niiqui Yooz rispitiňičha. Tjapa judío žoňinacaqui niiz zuma kamaň wira quint'iňičha. Tsjii Yooz anjilaqui niizquin mantichiča, tuž cjican: “Žoňinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nekz tjajžinchiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižtan chica ojkchiča.

²⁴Niiz kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nieju Corneliuqui tjewznatča niiz parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawziča, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižtan zalchiča. Nekztan Pedruž yujcquiz quillziča, nii amzjapa. ²⁶Pedruzti tsijtskatchičha, tuž cjican:

—Tsijsna amqui. Wejrmi am irat žoňizakaztča. Anača Yooztakaztča.

²⁷Jalla pucultan parlican, luzziča. Nii kjuyquin walja ajczi žoňinaca zalchiča. ²⁸Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío žoňiqui yekja wajtchiz žoňžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacžtan ajcznasača. Nižaza yekja wajtchiz žoňž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintiskatchičha. Anziqiu čjul

žoňimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii žoňiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž chiižcu tjonchinča; judionacž lii quintra cjenami ana nicchinča. Pero ziz pecučha, čkjažtiquiztan wejr kjawžinčhucta ančhucqui?

³⁰Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuňi wattan tii majňnakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja llijňi zquitchiz žoňiqui wejtquiz jeczquichiča. ³¹Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t'akjir žoňinacžquiz okztanaca cjuňziča. ³²Jaziqui Jope wajtquin žoňinaca cuchna, Simona zjjicajo. Nižaza niiz tsjii tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koňz langžni žoňičha. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz chiichiča nii anjilaqui. ³³Jalla nuž nii chiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčhaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUŽ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqui intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlňi žoňinaca anaž yekja yekja illillza. ³⁵Yoozquin rispitznaquiz niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiz niiqui, Yoozqui jakzilta čjul wajtchiz

žoňzquizimi asiptasača. Anziqúi jalla nuž intintazuča. ³⁶Yooz Ejpqui Israel žoňinacžquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamañ puntu zizkatchiča. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisñi atasača, jalla nii. Jesucristuča čjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watčhaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoňinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niž persun Galilea yokquiz obranaca tjeezñi kallantichiča. ³⁸Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoňitača. Yooz Ejpqui nižquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoňinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan nižtan chicapahaž nuž cjen. ³⁹Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasacha wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruñaquí Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan conta ticziča. ⁴⁰Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizizkatchiča. ⁴¹Jesusaqui parti žoňinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan nižtan juntu lulassinča, nižaza kjazmi juntu licassinča. ⁴²Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliriqui žejtñi žoňimi ticzi žoňimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui.

⁴³Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjcjan: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan criyačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUŽ LUZTA

⁴⁴Jalla nuž Pedruž chiyan, Espiritu Santuqui tjapa niž chiita taku nonžñi žoňinacžquiz luzziča. ⁴⁵Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoňinacaqui ispantichi quirchiča, Espiritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoňinacžquiziqui. ⁴⁶Espiritu Santo tanžcu, nii žoňinacaqui yekja ana pajta taku chiichiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espiritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espiritu Santo tjaatazakazza. Jaziqui tinaca bautista cjisjapa, čjec žoňit atajas?

⁴⁸Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjejajo. Nekztanaqui nii žoňinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

PEDRUŽ JUDIO ŽOŇINACŽQUIZ MAZTA

11 ¹Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quintu nonchiča, yekja wajtchiz žoňinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. ²Pedruqui Jerusalén watja quejžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintra chuchchiča, ³tuž cjcjan:

—čKjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoňinacžquin tjonžñi ojkchamtajo? čKjažtiquiztan

učhum lii quintra ninacžtan
lujlchamtajo?

⁴Nekztanaqui Pedruqui nii parti
judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt
watčhaja primerquiztanpacha
Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican,
quint'ichiča:

⁵—Wejrqui Jope wajtquin
želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii
chjuužtažoka cherchinča, jalla
tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz
tsewctan chjijwžquichiča. Niiž
pajkpic puntuquiztan žcucžintatača.
Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla nekz
wejr tirichuc irantižquichiča. ⁶Jalla
nuž irantižquitanaqui zumpacha
cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl,
cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča
tjapaman pajkpic kojchchiz
animalanaca, k'it animalanacami,
zkoranacami, wežlanacami, jalla
nuž cherchinča. ⁷Nii orazakaz
tsewctan tsjii žoňž joražtakaz
nonzinča. Wejtquin chiižquichiča
tuž cjican: “Pedro, tsjijsna. Conžna.
Nižaza lujlzna”. ⁸Wejrzi kjaazinča,
tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal
paasača. Nii punta animala ana luli
atašača, am lii quintrača. Jaziqi
nižta anal paasača wejrqui”. ⁹Jalla
nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui
wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican:
“Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui
lujljzapa’ cjican. Nii Yooz zuma
cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaž’
cjeella. Yooziž chiita taku anam
nicz waquiziča, ‘Ana lulasaž. Lii
quintrača’ cjicanaqui”. ¹⁰Jalla nuž
čhjep wilta watchiča, nekztanaqui
nii mantilaqui waytitatača
tsewchucpacha. ¹¹Nekztanaqui
čhjepultan žoňinacaqui weriž alujta
kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea
wajtquiztan cuchantatača wejr
kjuri. ¹²Nižaza Espiritu Santuqui wejr

mantichiča ninacžtan ana paysnakcan
okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui
wejtтан chica ojkchiča. Jalla nicju
irantižcu, tjappacha wejrnacqui tsjii
žoňž kjuyquiz luzazzinča. ¹³Nižaza
nii kjuychiz žoňiqui wejtnacaquiz
quint'ichiča, jaknužt niiž kjuyquiz
tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii
anjila tsjijs cherchičuiča. Nižaza nii
anjilaqui niižquiz tuž cjichičuiča:
“Jope wajtquin žoňinaca cuchanžca,
Simona kjawznajo. Niiž tsjii tjuuqui
Pedro cjitača. ¹⁴Jalla niiqui amquiz
chiyaquiča, jaknužt ammi nižaza
tjapa am familianacami liwriita
cječhaja, jalla nuž”. ¹⁵Nekztanaqui
wejrqui ninacžquiz parli kallantitan,
Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča,
jaknužt tuquiqui učhumnacaquiz
luztčhaja, jalla nuž. ¹⁶Jalla
nekztanaqui wejrqui Jesusaž niiž tuqui
chiita taku cjuňzinča. Jesucristo
Jiliričui cjichiča, “Juanqui kjaztan
bautisňipantača. Ančhucqui antis
Espiritu Santužtan bautistaž cjequiča”.
¹⁷Jesucristo Jiliržquiz criichiž cjen
Yoozqui učhumnacaquiz Espiritu Santo
tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui
ninacžquiz Espiritu Santo tjaachiča.
Jaziqi wejrqui anal Yooz quintra
cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.
¹⁸Jalla nii quintu nonztiquiztan nii
Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana
iya chutchiča. Nužquiz ch'ujquichiča.
Yoozquin alawazziča, tuž cjican:
—Nižazakaz yekja wajtchiz
žoňinacaqui persun ujnaca pajžcu,
nižaza persun kuznaca campiižcu, jalla
nekztan ninacaqui persun ujnacquiztan
pertuntazakaz cjequiča. Nižaza
wiňaya Yooztan kamaquiča.

CRIICHI ŽOŇINACA WICHANZI

¹⁹Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin
criichinaca zakaz walja tanzquin

cjssiĉha. Jalla nuž cjen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiĉha. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutñi wichanziĉha. Jalla nicju liwriiñi Yooz takunaca parlichiĉha. Judío žoñinacžquiz alaja parlichiĉha, ana yekja žoñinacžquiziqui.

²⁰Yekjapa criichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchiĉha. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichiĉha. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío žoñinacžquiz parlichizakazza Liwriiñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹Jesucristo Jilirž aziqum ninacžquiztaĉha. Nižaza nii parlitiquiztanaqui walja žoñinacaqui tuquta cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichiĉha.

²²Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchiĉha. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita žoñi cuchanchiĉha Antioquía watja.

²³Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchiĉha, jaknužt Yoozqui nekž žejlñi criichinacžquiz okztĉhaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutaĉha. Jaziqum Bernabequi tjappachquiz chiižinchiĉha, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquiĉha.

²⁴Nižaza Bernabequi wali zuma žoñitaĉha. Niiqum Espiritu Santužtan tsjii kuzziztaĉha. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztaĉha. Jalla nuž zuma kamcan walja žoñinaca Yoozquin macjatskatžquichiĉha Bernabequi.

²⁵Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchiĉha Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiĉha.

²⁶Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiĉha. Tama žoñinacžquiz Yooz taku tjaajinchiĉha.

Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiĉha. Tuquiqui niža tjuuchiz ana želatĉha.

²⁷Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiĉha. ²⁸Tsjiiqum Agabo cjitataĉha. Niiqum nii ajczñi criichinacž taypiquiz tsijtsiĉha. Tsijtscan Yooz Espiritu Santuqum nii Agabo chiikatchiĉha, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali ĉhjer mach'a želaquiĉha.

Jalla tiža watchiĉha, Claudio cjita chawc jiliriž mantiz timpuqui. ²⁹Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziĉha Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapñi cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiĉha, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapžjapa. ³⁰Nižaza nii onantanaca apaychiĉha Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiĉha.

JACOBO CJITA APOSTOL CONTAĉHA

12 ¹Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriqum yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchiĉha. ²Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiĉha pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilataĉha. ³Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipchiĉha. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjstataĉha. ⁴Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawctataĉha. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilñi uchtataĉha. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztaĉha. Pascua pijjsta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiĉha, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵Nuž

Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatčha, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca niiztajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatčha.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatčha žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesan nii ween Pedruqui tjajatčha, carinžtan čhejlta pucultan zultatž taypiquiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatčha. ⁷Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchičha. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjanchičha. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanzičha. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchičha. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychičha:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čhejlta carinaqui jutztoka tjojtsičha.

⁸Nižaza nii anjilaqui cjichičha:

—Cinturuna zumpacha yajkzna.

Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichičha:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulanchičha carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchičha. “Chjuuznoka wejrqui” cjican pinsatčha. ¹⁰Jalla nekztanaqui primera wijilni zultatu watchičha. Nekztanaqui nii jaru wijilni zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichičha. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsičha. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulanchičha, nižaza ojkchičha. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectačha. Anjilaqui nužquiz jutztokaz katchičha.

¹¹Pedruqui nekztan zumpacha naazičha, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichičha:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliri qui niiž anjila cuchanžquichičha wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecni judio žoñinacž kjarquiztan.

¹²Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkchičha. Naa Mariiqui Juanž maatačha. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztačha. Jalla naaža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitačha, nii ora Yoozquin mayizatčha. ¹³Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanžquichinčha, ject tjonchi, cjican.

¹⁴Pedruž jora čhajzcu, ancha cuintintu zajtchinčha partinacžquin mazni, Pedručha tjonchi, cjican. Tjatzintačha, nii patio zana cjetzinz. ¹⁵Nii quintu nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichičha: —iAmqui lucuratamčha!

Jalla nuž chiyana, naaqui werarapančha cjichinčha. Nii partinacazti cjichičha:

—Anaž nii cjesačha. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶Pedruzti tira zanquiz t'okžinchičha. Nekztan chawjcz cjetžinchičha. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjisičha. ¹⁷Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchičha nii ajczi žoñinaca ch'uj cjejažo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichičha, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitčhaja, jalla nii. Nižaza cjichičha: —Ančhucqui nužuzakaz quint'auquičha Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichičha.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchičha, yekja kjutni ojkzjapa.

¹⁸Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlni cheržcuqui, nii wijilni zultatunacaqui ancha tsucchičha, nižaza kuz turwayskatchičha. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana wira

jaknuž zizi atchiča. ¹⁹Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchiča. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilni zultatunaczquiz zumpacha pewcpewczicha. Jalla nuž pewc pewczcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niiž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZIČHA

²⁰Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacz quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čheržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninaczta favora tjurt'ižinajo, Herodes ana quintra cjeyajo. ²¹Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjeyajo. Jalla nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niiž wali jilir zquiti cujtsiča audiencia watzjapa. Jalla nuž zquiti cujtžcu, niiž mantiñi sillquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca chiichiča. ²²Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—Tii chiiñi žoñiqui anača ina žoñi. iAntis yoozpanča!

²³Jalla nuž kjawtquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacz kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrqui Yooztqui” cjicanaqui. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiča. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jilriqui niž anjila cuchanzquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjžcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziča.

²⁴Pero nii liwriñi Yooz takuqui tjapa kjutni parlita cjissiča. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjžcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquia quejpchiča. Nižaza Juan chjichcu ojkchiča. Juanqui niiž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CUCHANTA

13 ¹Antioquia wajtchiz Yoozquin criichi žoñinaczquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku chiiñi profetanaca želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), nižaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ²Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajczitača, nižaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espíritu Santuqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizicu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacz juntuñ kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajžcajo.

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴Nekztanaqui Espíritu Santuž cuchanzquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Seleucia cjita watja. Jalla ničju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵Jalla nicju irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla

niċju judionacž ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiċha. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiċha. Nižtami Pafos cjita watja irantichiċha. Jalla niċju tsjii judjo žoňžtan zalchiċha. Nii žoňiqui Barjesús cjitataċha. Nii žoňiqui laykatakálċha. Nižaza toscara chiiñitakálċha, “Wejrqui Yooz taku chiiċhiyuċha” cjiñitakálċha. ⁷Jalla nii layka žoňiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatakálċha. Jalla nii jiliriqui cusa zizñi žoňitaċha. Nii žoňiqui Yooz taku nonz pecatċha. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiċha. ⁸Nii layka žoňiqui ninacž quintra chiichiċha, nii jiliriqui ana Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjeajo. Nii layka žoňž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztaċha. ⁹Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztaċha. Nii Pabluqui Espiritu Santuž irpitapantaċha. Nii layka žoňiž Yooz tawk quintra chiiitiquiztan, Pabluqui nii žoňž kjuťni zumpacha cherziċha, ¹⁰tuž cjan: —Amqui anawalimċha. Incallñamċha. Amqui zajriž maatumċha. Nižaza Yooz kuz quintramċha. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjuťni intintiskatz pecñampanċha. ċKjažtiquiztan nižta amjo? ¹¹Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquiċha. Zuram cjequiċha. Tsjii kjaž maj tii tjuñ sii anam cheraquiċha. Jalla nii orapacha zura cjissiċha, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka žoňiqui tsjii žoňi kjurchiċha nižž kjarcu tanžcu chjichñijapa. ¹²Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin criichiċha. Yooz taku puntu tjaajntiquiztan walja ispantichi quirchiċha nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³Jalla nekztanaqui Pabluqui niiž mazinacžtan warcu zalchiċha Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nekztan Perge cjita watja irantichiċha. Perge watjaqui Panfilia yokquintaċha. Nekztan Juanqui ninaca ecchiċha, Jerusalén watja quejpžquichiċha. ¹⁴Nekztanaqui ninacaqui Pergequiztan watchiċha Antioquía watja. Antioquía watjaqui Pisidia yokquintaċha. Jalla niċju tsjii jeejz tjuñquiz luzziċha tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nekztanaqui luzcu, julziċha. ¹⁵Jalla nuž želan cjiirta Yooz tawk liwruqui liitataċha, Moisés cjiirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacž cjiirta takumi, jalla nii liitataċha. Jalla nuž liižcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichiċha, tuž cjan:

—Jilanaca, anċhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachaž chiya.

¹⁶Nekztanaqui Pabluqui tsjitsiċha. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjkatchiċha. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychiċha tuž cjan:

—Israel wajtchiz žoňinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispitiñi žoňinaca, nonžna. ¹⁷Israel wajtchiz žoňinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui uċhum tuquita atchi ejpnaca illziċha niižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiċha yekja wajtchiz žoňinacažtakaz. Jalla nižta želanami Yoozqui walja mirkatchiċha. Wiruñaquei Yooz Ejpqui niiž azi tjeezcan jwezquichiċha nii yokquiztan. ¹⁸Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamquiztan awantichiċha. ¹⁹Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitaċha. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchiċha

Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učhum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰Nekztanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utchiča učhum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹Jalla nii Samuelž timpuquiz učhum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychiča ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl illziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²²Nekztanaqui Yoozqui niž puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nekztanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita žoñi nayuča Isafž majchča. Tii žoñiž cjen ancha cuntintutča. Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ²³Tsjii Davidžquiztan majchmaati ojkñiqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajchiz žoñinaca liwriizjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanžquichiča Israel žoñinacžquiz. ²⁴Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinacžquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵Juanž ticz tjuñi žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsiçhaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz

rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriiñi Yooz taku žejlča. ²⁷Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niž jilirinacami, jecçhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeejz tjuñquiz judionacž ajcz kjuyquin tuquita profetanacž cjijrta taku liiñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchiča, nuž. ²⁸Nii Jesusižquiz ana çjul ujmi watchiča, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychiča, nii Jesusa conzjapa. ²⁹Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cjijrtatažlaja, jalla tjapa nii cjijrta takunaca cumplisçiča. Nii taku cumplisquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchiča. Nekztanaqui niž curpu tjattatača. ³⁰Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchiča. ³¹Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinacžquiz tjontjonziča. Niž mazinacaqui nižtan chica ojkchiča Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqiu žoñinacžquiz niž puntuquiztan tiraž parliča.

³²Jaziqui Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchiča. Wejrncacqui nii cumplista takunaca zjijcchinča ančhucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucaquiz parluča. Yoozqui učhum ejpnacžquiz taku ecchiča. ³³Učhumqui nii tuquita atchi ejpnacžquiztan tjonchinča. Učhumnacalta Yoozqui niž ecta taku cumplisçiča, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cjijrtatača tuž cjican: “Amqui wejt maatinča. Tonj tjuñi

žejtkatchinča”.³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjan: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturniž mojkzjapa”. Jalla nii puntuquiztan chiča cjiirta Yooz takuqui, tuž cjan: “Yoozqui Davidžquiz taku ecchiča, jalla nii tawk jaru ančucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”.³⁵ Jalla nužpan chiča tsjii salmuquiziqui, tuž cjan: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”.³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niž timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantičaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niž ejpnaca irata. Nekztan niž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča.³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpužti ana mojkchiča.³⁸ Jilanaca, ančucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančucaquiz parluča.³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisni atča. Jesusižquiz macjatchi cjenaqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača.⁴⁰ Jaziqui ančucqui swif'aza, ana nii tuquita cjiirta casticu surfrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cjiirchiča, tuž cjan:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintražničina, azzucaž ančucqui, nižaza chjatkatchucaž ančucqui. Wejrqui Yooz Ejptča. Ančuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančucaquiz quint'ichi cjenami ančucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niž mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana

judionacž ejpchiz žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui roct'azziča, tuž cjan:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejtnacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apziča. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachiča, tuž cjan:

—Ančucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča Yooz taku nonzjapa.

⁴⁵ Jalla nuž ajcz cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichiča. Nekztanaqui Pabluž quintra chiichiča, niž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchiča.⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekskucchiichiča, tuž cjan:

—Ančucqui judío žoñinacžucča. Nižtiquiztan ančucaquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistanča. Ančucuzti tii Yooz taku anaž nonz pecča. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecča, jalla nuž tantiichinčucča ančucqui. Jalla nižtiquiztan anziqiu ana judío ejpchiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayača.⁴⁷ Jalla nuž mantichiča Yooz Ejp Jiliriqui, tuž cjan:

“Wejrqui ančucaquiz utchinča, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančucaž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequiča”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpchiz žoñinacaqui ancha chipchiča. Nižaza Yooz tawk puntuquiztan, tuž cjichiča: “Tii

Yooz takuqui zumapanča”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichiča. ⁴⁹Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatača. ⁵⁰Judío žoñinacazti quintra aptazziča. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichiča. Nii judío žoñinacaz cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatzcama. ⁵¹Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kojchquiztan zcachi pulpu tsajtsiča. Jalla nii tsajtstaqui tsjii siñalažtakaztača nii wajtchiz žoñinacž quintrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkečiča. ⁵²Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutača. Nižaza Espiritu Santuž irpitapanž cjišsiča.

ICONIO WATJA OJKTA

14 ¹Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzziča nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criichiča. ²Pero nii ana criichi judío žoñinacazti ana criiz pecchipantača. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintra aptazziča, nižaza criichinacž quintra pinsiskatchiča, “Nii Yoozquin criichi žoñinacaqui anawalipanča” cjičanaqui. ³Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamčiča nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljayčiča. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachiča, siñalanacami

milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tježžtatača, Yooz okzñi takuqui werarača, jalla nii. ⁴Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partiquin t'akziča. Parti žoñinacazti judío žoñinacžquin apuyčiča. Parti žoñinacazti apostolonacžquin apuyčiča. ⁵Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptičiča Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶Pablužtan Bernabežtan jalla nii quinto zizcu, atipassiča. Listra wajt kjutñi ojkečiča. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkečizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintača. ⁷Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriñi Yooz taku parličiča.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸Nii Listra wajtquin tsjii zuch žoñi želatča. Majttiquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklajñitača. Jalla nicju julzi želatča. ⁹Nii zuch žoñiqui Pabluž čhiita taku nonziča. Nii žoñiqui “Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz” cjian pinsičiča. Nižaza Pabluqui niž kuzquiz nayčiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰Jalla nižtiquiztan Pabluqui nižquiz zuma chekžcu, altu joržtan čhižinčiča, tuž cjičan:

—Sok'opacha tsjitsna, am persun kojchentan.

Jalla nižta čhiitiquiztanaqui nii zuch žoñiqui tsjii layzcu tsjitsiča, nekztan ojklayi kallantičiča. ¹¹Jalla nii Pabluž paata cheržcu, žoñinacaqui walja kjawi kallantičiča. Licaonia tawkquiztan kjawčiča tuž cjičan:

—Yooznacaqui žoñižtakaz tsewctan chjiwžquičiča učumnacaquiz.

¹²Nii žoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza.

Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii žoñinacaqui cjichiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³Wajt tjiiquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkjallanaca zjijcchiča, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz žoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsiča, anal nii pecuča cjican. Nižaza nii žoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

¹⁵—Žoñinaca, čkjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančuca irata žoñizakaztča. Ančuquci jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. Inapanikazza tii ančhuc cuzturumpinacaqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶Tuqui timpuqui žoñinacaqui persun kuzcama ojklajniča. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čheri žejlča, učumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamžjapami. Jalla nuž zumanaca tjaacha Yoozqui. Nižtiquiztan žoñinacaqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸Jalla nuž chianami nii wajtchiz žoñinacaqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman

tii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimizuizqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacaqui tjonchiča Antioquia wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi žoñinacaqui nii wajtchiz žoñinacžquiz kazzinchiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcñi žoñinacaqui, “Ticziča” cjican Pablo wajtž tjija joochiča. ²⁰Wajtž tjiiquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacaqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkičiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹Jalla nicju zuma liwriñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja žoñinacaqui Yooz taku criichiča. Nekztanaqui Lистра Iconio Antioquia nii watjanac kjutñi quejpchiča. ²²Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi žoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chiižinchiča, tuž cjican: —Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii muntuquiz ancha sufrispanča učumnacaqui.

²³Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizicu ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCHIČA

²⁴Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantichiča. ²⁵Jalla

nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutni ojkcchiča. ²⁶Jalla nicju warcu zalchiča, Antioquía ojczjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquía wajtchiz criichinacaqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquía watja quejpciča. ²⁷Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchiča. Nekztan nii criichinaczquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju žejlchiča criichinacztan.

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

15 ¹Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquía ojkcchiča. Jalla nicju ninacaqui Yoozquin criichinaczquin tjaajni kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

²Pablužtan Bernabežtan nižta tjaajni žoñinacztan walja ch'ayi ch'ayi parlichiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacztan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojczjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilta parlaquiča apostolonacztan nižaza icliz jilirinacztan.

³Jalla nijapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiča. Jalla nuž ojkan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiča. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichiča, jaknužt yekja

nacionchiz žoñinacaqui ninacz tuquita cuzturumpinaca jaytičhaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichiča. Jalla nii quinto nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiča.

⁴Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa juntu Pablužtan Bernabežtan risiwchiča. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiča jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsijtsiča, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacz chimpuz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziča jalla nii puntu parlizjapa. ⁷Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsijtsiča, tuž cjican:

—Jilana, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucquiztan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinaczquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacz kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninaczquiz Espiritu Santo luzkatchiča. Jaknužt učumnacaquiz Espiritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espiritu Santo tjaacan, Yoozqui tjeeziča, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹Yoozqui ninacztan učumnacatan ana pjalpjalziča. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiča. Nižaza Yoozqui

ninaca pertunchiĉha, zuma kuzziz cjeajajo. ¹⁰Jaziqui Yooz Ejpqui niĉta munchiĉha. Anĉhucqui Yooz quintra cjequiz niiqui, casticta cjequiĉha. Anĉhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca uĉhum cuzturumpi tjuz pecĉha, tsjii liczi kuziĉtakaz. Uĉhumpachaĉz nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atĉiĉha, niĉzaza uĉhum tuquita atĉi ejpnacĉquiztanpacha ana tjapa payi atĉiĉha. Jaziqui, ĉkjaĉtquiztan niĉta ninaca paakatiz pecjo? ¹¹Nii cuzturumpi paañiz cjen anaĉ jakziltami ujnacquiztan liwriita cjesaĉha. Jesucristo Jiliriqui okĉni kuzziz cjen Źoñinacĉz laycu ticziĉha. Jalla niĉtquiztan Jesucristuĉzquin criichiĉz cjen uĉhumnacami ninacami ujnacquiztan liwriita cjesaĉha.

¹²Jalla nuĉ Pedruĉz ĉiitquiztan tjappacha ĉ'uju cjiŝiĉha. Nekztanaqui Pabluĉztan Bernabeĉztan ninaca quint'ichiĉha, jaknuĉt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan ŝiñalanacami milajrunacami paatĉhaja, jalla nii. ¹³Jalla nuĉ quint'i Źerĉtan, Jacoboqui cjiĉiĉha:

—Jilanaca, nonĉna. ¹⁴Simón Pedruqui uĉhumnacaquiz quint'ichiĉha jaknuĉt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío Źoñinaca ricujĉiĉzłaja, jalla nii. ¹⁵Niĉzaza Yooz taku parliñi profetanacĉz cjiĉrta tawk jaruĉha niiqui. Cjiĉrta Yooz takuqui tuĉ cjiĉha:

¹⁶“Tii wattanaqui quejpĉzĉaĉha.

Davidĉz kjuyquiztan ojĉni Źoñinacaqui pajlzi kjuyaĉtakaz Źejlĉha. Jaziqui Davidĉz pajlzi kjuyaqui wiltal kjuyaĉha. Wiltal waytaĉha, ew Źoñinaca cjisjapa.

¹⁷Jalla nekztanaqui tjapaman nacionĉiz Źoñinacaqui Yooz Ejp Jilirĉz kamaña pecaquiĉha. Jakziltat Yooz kjawztaĉzłaja, jalla nii Źoñinacaqui Yoozquin

tjonaquiĉha. ¹⁸Jalla nuĉ cjiĉiĉha Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztanpacha, Źoñinacaĉz zizajo”.

¹⁹“Jalla niĉtquiztan wejr cjiwĉha.

Nii ana judío Źoñinacaqui ana molistis waquiziĉha. Ninacaqui ninacĉz tuquita cuzturumpinaca jaytichiĉha, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuĉ cjenauqui ana kjaĉz cjis waquiziĉha, nii uĉhum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan.

²⁰Tiikaz uĉhumqui ninacĉzquin cjiĉrasaĉha, tuĉ cjan: “Źoñiĉz paata yoozquin wilana jawkta ĉhjizwi anaĉha lujlsqui. Niĉzaza anaĉha adulteriuquiza ojklayzqui. Niĉzaza jora zkenzcu conta animal ĉhjizwimi anaĉha lujlsqui. Niĉzaza ĉhjul animal lĉocmi anaĉha lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanĉha nii yekja wajtchiz criichinacaqui.

²¹Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moiŝés liiqui parlitataĉha. Niĉzaza zapa ajcz kjuyquiz liitataĉha zapa jeejz tjuñquiziqui.

²²Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacĉtan niĉzaza tjapa criichinacĉtan palt'ichiĉha, tsjii tsjii ninacĉzquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztataĉha, niĉz tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztaĉha. Niĉzaza Silas illztazakaztaĉha. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitataĉha niĉz mazi jilanacĉzquiztan. Nekztanaqui nii illzta Źoñinacaqui Pabluĉztan Bernabeĉztan cuchantataĉha Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³Jalla ninacĉtan tsjii carta apayĉiĉha. Nii cartiquiz tuĉ cjiĉiĉha:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiĉz illzta apostolonacĉha, niĉzaza icliz jilirinacĉta, niĉzaza Yoozquin criichinacĉta. Wejrnacqui anĉhucquin tsaanznuĉha. Anĉhucqui ana judío Źoñinacĉhucĉha. Antioquía

wajtchiz žoñčhucčha, nižaza Siria yokquin kamiñčhucčha, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančhucaquin ojktkalča, ana jec jiliriz mantita ojkchiča. Jalla ninacaž chiita taku ančhuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistanča”. Jalla nuž chiižcu, paysnakni kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nekztanaqui wejrnacqui kazzinča, tsjii pucultan wejtnacaquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatača ančhuc cherezni okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquiča. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacača. ²⁶Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchiča. ²⁷Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquiča. ²⁸Wejtnacquizimi Espiritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasacha, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatw waquizasacha. Jalla tiikaz paakatw waquiziča. ²⁹Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čhjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiz niiqui, walikaz cjequiča ančhucqui. iZumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjižrtatača nii cartaqi.

³⁰Nekztanaqui nii cuchanta žoñinacaqui cartižtan ojkchiča Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi žoñinaca juntazziča. Nekztan nii carta intirjichiča. ³¹Jalla nii carta liižcu, nii jilanacaqui walja chipchiča, nii zuma takunaca cjižržquitaž cjen. ³²Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljajniča. Jalla nuž paljaycan walja žoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchiča ninacž tawkžtan. ³³Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamchiča, Judastan Silžtan. Nekztanaqui ninaca cuchanžquiñi jilanacžquin quejz pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjičiča:
—Yooz Ejpžtan ančhucqui zumakaz okalla.

³⁴Jalla nekztanaqui Judasqui ojkchiča. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiča. ³⁵Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquía wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjaajnatča ana criichi žoñinacžquiz, nižaza liwriñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKČHA

³⁶Jalla niiž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljaychiča, tuž cjican:
—Wilitaž jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin učhumqui liwriñi Yooz taku parlitazlaja, jalla nii jilanacžquin tjontjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla niičhum cheržquilalla.

³⁷Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸Niž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablužquiztan Bernabežquiztan quepi zarakchiča. Ana iya chica ojklaychiča Yooz taku parlican.

Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatĉha. ³⁹Jalla niĉtiquiztan Pabluĉtan Bernabeĉtan ch'aassiĉha. Nekztanaqui jaljtichiĉha. Bernabequi Marcos chjitzĉu tsjii warcu luzziĉha Chipre kjutĉni ojkszjapa. ⁴⁰Pabluzti Silas cjita Źoĉni illziĉha niĉĉtan chica ojknĉjapa. Nii Źejlĉni jilanacaqui Pabluĉtan Silĉtan Yoozquin cumpjiichiĉha, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹Nekztan ninaca Siria yok kjutĉni ojkcichiĉha. Siria yokaran niĉzaza Cilicia yokaran ojklaychiĉha, iclizquiztan icliza ojklaychiĉha, criichi jilanaca tjurt'iĉni kuzziz cjeajajo.

**TIMOTEOQUI PABLO
CUMPANT'ICHIĉHA**

16 ¹Nekztanaqui Pabluĉtan Silĉtan irantiĉquichiĉha Derbe Listra cjita watjanacquiz. Jalla niĉju tsjii Yoozquin criichi Źoĉnĉquiz zalchiĉha, Timoteo cjita. Niiĉ maaqui judĉo Źontaĉha, Yoozquin criiĉtaĉha. Niiĉ ejpqui griego Źoĉnitaĉha. ²Niĉzaza Listra wajtchiz criichi Źoĉninaami Timoteo rispitchiĉha. Iconio wajtchiz Źoĉninaqui Timoteo rispitchizakazza. ³Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzĉni pecatĉha. Jalla niĉtiquiztan Pabluqui judionacĉ czturumpi jaru Timoteo chimpuskatchiĉha, nii yokaran kamĉni judionacaĉ ana quintra chiyajo. Timoteoĉ ejpqui griego Źoĉnitaĉha, anataĉha judĉo. Jalla nuĉ cjen Timoteoqui ana chimpuchiztaĉha, judionacaĉ irata. Jalla nii zizziĉha nii yokaran kamĉni judionacaqui. ⁴Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklayan, Pabluqui niĉ maznacĉtan Jerusalĉn parlita quintu mazziĉha. Apostolonacami Jerusalĉn icliz jilirinacami, jalla ninacaĉ chiita taku quint'ichiĉha tjapa Yoozquin criichi jilanacĉquiz. ⁵Jalla niĉtiquiztanaqui

niiran Źejlĉni criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissiĉha. Niĉzaza zapuru Yooz jiczquiz luzatĉha iya Źoĉninaqui. Jalla niĉtiquiztan tsjanĉ yapatĉha Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUĉ CHJUUĉTA

⁶Jalla nekztanaqui Espĉritu Santuqui Pabluĉquizimi niĉ maznacĉquizimi atajchiĉha, ana Asia yokaran Yooz taku parliĉni ojklayajo. Jalla niĉtiquiztan ninacaqui Frigia, niĉzaza Galacia cjita yokanacaran ojklaychiĉha. ⁷Jalla nuĉ ojklayĉu, Misia cjita lintiquin irantichiĉha. Jalla niwjtcan Bitinia yokquin luzquiz pecataĉha. Jalla nuĉ pinsan Jesucristuĉtan Espĉritu Santuĉtan nii yoka luz ana munchiĉha. ⁸Jalla niĉtiquiztan Bitinia yokquin ana luzziĉha. Antis Misia yokquin watĉu, Troas cjita watja irantichiĉha. Jalla nii watjaqui pajk kot tjiqquiz Źelatĉha. ⁹Jalla niĉju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchiĉha. Chjuuzcan jalla tuĉ Pabluqui cherchiĉha, tsjii Macedonia wajtchiz Źoĉni cherchiĉha. Tsjitsi Źelatĉha. Niĉzaza rocatĉha, tuĉ cjan: "Macedonia yok kjutĉni kajkĉcalla amqui. Yanapt'alla". ¹⁰Jalla nuĉ wiiquin chjuuĉcuqui Pabluqui tjacziĉha Macedonia ojkszjapa. Niĉzazakaz wejrnaami tjaczinĉha Pabluĉtan ojkszjapa. Ultimupanĉ Yoozqui wejrnaa kjawziĉha, nawjk ojklayajo liwriiĉni taku paljayajo.

**PABLUĉTAN SILĉTAN FILIPOS
CJITA WAJTQUIN OJKTA**

¹¹Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinĉha. Nekz luzcu ojkcchinĉha. Nii pajk kot taypiquiz tsjii kolta yoka Źelatĉha, Samotracia cjita. Jalla nii tirichuc ojkcchinĉha. Niiĉ jaka taĉuqui Neapolis cjita watja irantichinĉha. ¹²Jalla nekztan

ojkchinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuquitanpacha romano cjita wajtchiz žoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watjanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³Tsjii jeejz tjuñquiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju žoñinacaqui ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriiñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴Tsjaa maatakqui Lidia cjititača. Naaqui Tiatora cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuiñitača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen, Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchičha. ¹⁵Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjan:

—Ančhucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčhataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujajjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶Tsjii noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkecan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintača. Naaqui patrunž manta payiñitača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñitača naaža patrunžjapa. ¹⁷Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apzñi kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñitača, tuž cjan:

—Tii žoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñičha. Nižaza ančucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayñičha. —Jalla nuž kjawcan chiichinča.

¹⁸Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apzniñitača. Jalla

nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjznawcž cjetčha. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz chiichiča, tuž cjan:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwčha taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchičha.

¹⁹Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetčha nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Pablužtan Silžtan tanchičha. Nekztanaqui pajk plazquin chjtichiča nii wajt pajk jilirinacž yujcquin. ²⁰Juez jilirinacžquin prisintiskatchičha, tuž cjan:

—Tii judfo žoñinacaqui učhum žoñinaca aptjapčha. ²¹Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učhumqui anaž catokz waquiziča. Nižaza ana niicama kamz waquiziča. Lii quintrača. Učhumnacaqui roman žoñinacčhumčha.

²²Jalla nuž chitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojtichiča. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantichiča, ninacž kujtta zquti chjojkžinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjccičha. Nižaza nii carsila itžñi žoñi mantichiča, ninaca zuma wijilajo. ²⁴Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itžñi žoñiqui ninaca carsil kjuy majccičha, nawjk c'utžjati. Jalla nekiž pajk mazu maderapantača. Nii maderquiz ninacž kjojcha majcžinchiča.

²⁵Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatča. Nižaza Yooz wirsu

itscan želatča. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonziča. ²⁶Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchičha. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsičha. Nižaza nii preso žoñinacž čhejlta carinanacami justokaz jersiča. ²⁷Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsičha. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičičha. Jalla nuž pinsiscu, niž pajk cuchillu jwessičha, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸Nekztanaqui Pabluqui kjawchiča, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojrīchaquiča. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekz žejlča.

²⁹Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui micha tjeesnaj cjichičha. Nekztanaqui carsil kjutñi zati pariју luzziča, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kjojchquiz tuzi t'oksiča. ³⁰Nekztanaqui zancu jwescu, pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, ččhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹Pablužtan Silžtanaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenauqui liwriita cjequiča am familianacžtanpacha.

³²Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui nižquizimi niž kjuy familianacžquizimi Yooz taku paljaychiča. ³³Nii weenpacha nii carsila itzñi žoñiqui ninacž čhjojrī awjžinchiča. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissičha. ³⁴Nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchičha persun kjuya.

Niž kjuyquin čhjeri tjaachiča. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutača Yoozquin criižcu.

³⁵Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichiča carsilquin, Pablužtan Silžtan cutz ortinžtan cuchanchičha. ³⁶Ninacaž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi žoñiqui Pablužquiz cjichičha:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichiča, ančhuc cutznajo. Nižtiquiztan ančhucqui jazic liwriiž okaquiča.

³⁷Pabluži nii zultat policianacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti žoñinactča. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacž yujcquiz wejrnaca wajtchiča, ana wejtnacaquiz zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majcchiča. ĆJaziqui ančhucqui wejrnaca chjojkaca cuts pecya? ¡Anaž cjesača! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸Nekztanaqui nii policianacaqui ojkcžcu nii juez jilirinacžquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ichiča. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissičha.

³⁹Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkcchiča. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessičha. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchiča, tuž cjican:

—Tii wajtquiztanž ulna.

⁴⁰Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojkcchiča. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cheržcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee ančhucqui” cjican chiižinchiča. Nekztanaqui ojkcchiča.

ŽOÑINACAŽ APTJAPŽTA TESALONICA WAJTQUIN

17 ¹Jalla nekztanaqui wilta ojkcchiča, Pablužtan

Silžtanaqui. Anfópolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchičha.

Nekztanaqui Tesalónica cjita pakj watja irantichiča. Jalla nekzi tsjii judionacž ajcz kjuya želatičha. ²Nii wajtquin Pabluqui nii acjz kjuyquin ojkcchiča, niž cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeejz tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczni žoñinacžquiz paljaychiča, nii tuquitan cjjirta Yooz tawk jaru.

³Yooz tawkquiztan tjaajinchiča Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjican:

—Jesucristuqui sufrispantača, niž ticzcama. Niž ticziquiztan jacatatspantača. Nii Jesusapachača Yooziž cuchanzquita Cristuqui. Jalla nuž ančhucaquiz paljajuča.

⁴Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan Silžtan juntu cjišičha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui Jesucristužquiz criichizakazza.

Tuquiqui Yooz Ejpkaz sirwichičha. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjišičha. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichiča. Nii žoñinaca juntižcu, žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapzñi žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkcchiča. Jalla nuž ojkcžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatča, parti žoñinacžquiz intirjizjapa. ⁶Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchičha. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jason tanchičha, nižaza yekjap nekz žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt

jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojktčhaja, nekz žejlñi žoñinacž kuz turwayskatča. Jalla tinacaqui tekz tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷Jasonqui niž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjiča, yekja chawc jiliri žejlčha, Jesusa cjita. Nužukaz cjiča tinacaqui. Jalla nuž cjenacuqui niiqui ancha učum lii quintrača, nižaza učum roman chawc jilirž quintrača. —Nuž cjican quintra chiichiča.

⁸Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jilirinacami walja žawjchiča. ⁹Ultimquiziqui Jasonqui niž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachiča, ninaca cutta cjejajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN KAMTA BEREA CJITA WAJTQUIN

¹⁰Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchičha. Nekztan Berea cjita watja ojkcchiča. Jalla nicju irantižcu, judionacž ajcz kjuya luzziča. ¹¹Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztača nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitača. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita cjjirta Yooz taku liižcu liižcu zumpacha tantiichiča, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹²Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonziča, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljayñi ojkcchiča. Jalla nii quintu zizcu, Berea

watja ojkcichiča. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zjjcanchičha, Pabluž quintra. ¹⁴Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanžquichiča pajk kot kjutni. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacasti Berea wajtquiz eclichitača. ¹⁵Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchičha Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejžquichiča tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquiziča”, cjan.

PABLUŽ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatča. Atenas cjita wajtquiz žejcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherchiča. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz ancha sint'ichiča. ¹⁷Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychiča. Judionacžquizimi Yooz rispitni žoñinacžquizimi paljaychiča. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychiča, ojklayni žoñinacžquiz. ¹⁸Jalla nii plazquiz tsjii istutiñinaca želatča. Parti nii istutiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantača. Parti nii istutiñinacasti Estoicos cjita t'akquiztantača. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiča. Nekztanaqui yekjap istutiñinacasti cjichiča:
—¿Jaknužkat tii žoñic chiičhani, waljaž chiiča pero? ¿Čhjulut intintiskatz pecjo?
Yekjap istutiñinacasti cjichiča:
—Niča yekja yooznacž puntuquiztan paljayniqui.
Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiičiča. Jalla nuž

chiiquiztan nii istutiñinacaqui nižta chiičiča. ¹⁹Nekztanaqui nii istutiñinacaqui Pablo chjitchičha tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitača parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiičiča tuž cjan:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjjcchamča. Jalla nii ew taku ziz pecučha wejrnacqui. ²⁰Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiča. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecučha wejrnacqui.

²¹Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamni žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čhjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²²Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsjitsičha. Jalla nuž tsjitscu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucča, jalla niil cheručha. ²³Tii wajtquiz ojklaycan, wejrqui ančuca silunaca cherchinča. Nižaza tsjii silquin cherchinča tuž cjiirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui rispitča, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyučha.

²⁴Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta timplunacquiz ana kamča. ²⁵Anaž čhjulumi pecča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjača, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjača, nižaza tjappacha tjača žoñinacžquiz.

²⁶Tsjii lucutiñi žoñžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchičha Yoozqui, tjapa kjutni tii

muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui. ²⁷Jalla nuž mantichiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanča Yoozqui učumnacaquiztan anaž ažkquin žejlča. ²⁸Yooziž cjen učumqui žejtča, nižaza ojklajča. Jalla nižtazakaz yekjap ančucaquiztan cjjirchiča, tuž cjian: “Yooziž paatača učumqui”. ²⁹Nekztanaqui učumqui Yooz paatiquiztan, učumlaqui anaž pinsic waquiziča, tuž cjian: “Ultim Yoozza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”. ³⁰Tuqui timpuqui žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqui tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjian: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utchiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaquiča, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñi ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziča, nii žoñiqui illztatača pjalnijapa, jalla nii. Jaziqui nižquin criya. —Nuž paljaychiča Pabluqui.

³²Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča: —Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznačhani.

³³Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkičiča.

³⁴Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotacha tsjiiqui, nižaza

niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichiča.

PABLUŽ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

18 ¹Wiruñaquí Pabluqui Atenas wajtquiztan ulanchiča. Corinto cjita watja ojkičiča. ²Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Aquila cjitatača. Ponto yokquiztan tjonchitača. Niiž tuquiqui Claudio cjita chawc jiliriqui mantichiča tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaqui Italia yokquiztan ulanspantača, niiž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžquin Pabluqui tjonžni ojkičiča. ³Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztača, tultu kjuya paañitača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžtan kamchiča junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴Zapa jeejz tjuñquiz Pabluqui judionacž acjz kjuya ojknitača. Jalla nicju judionacžquiz Yooz taku paljayñitača, nižaza ana judío žoñinacžquizimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipanča ninacaž zumpacha intintazni cjisnajo.

⁵Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan irantižquichiča. Nekztanaqui Pabluqui Yooz takupanž paljayatča. Yekja langžnijapa timpu ana želatča. Nižaza Pabluqui judío žoñinacžquiz kjanacama intintaskatchiča, Jesusaqui ninacaž tjewžta Cristuča, jalla nii. ⁶Nii judío žoñinacazti quintra cjsičiča Pablužjapa. Nižaza niž quintra anawalinaca chiichiča. Jalla nižta niž quintra chiiquiztan Pabluqui niž zquiti tsajttsajtsinchiča, ninacž quintra tsjii siñala cjejajo. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui infernuquinž tjojttaž cjequiča, liwriiñi Yooz taku ana nonzinčhucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojtñasacha. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjchuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninacžquin liwriiñi Yooz taku paljayzčača.

⁷Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekž žejlñitača. ⁸Nii ajcz kjuy jiliriqiu Crispo cjitatača. Niiquii nižž familianacžtanpacha Jesucristužquin criičiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criičiča. Nekztanaqui bautista cjissiča. ⁹Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqiu Pablo chjuuzkatchiča. Nii chjuužtiquiztan Yoozquii Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqui. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquiztan ana jayta. ¹⁰Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquiča.

¹¹Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tirezuchiz kamčiča, Yooz taku tjaajincan.

¹²Jalla nižž wiruñ judfo žoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajzčiča. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchiča. Galión cjitatača nii Acay yok jiliriqiu. ¹³Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui učumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiquii žoñinacžquiz ana wal tawkžtan intintiskatča, nižž Yooz sirwizjapa. Pero nižž Yooz sirwizquii učumnaca lii quintrača.

¹⁴Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqiu judionacžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Judfo žoñinaca, tii žoñiqui ana wejtnaca lii quintra paachiča. Nižaza ana chawc uj paachiča. Tsjii anawali paatasacha, nekztan ančhucadž quijta razuna nonžtasacha. ¹⁵Tii asuntuquii ančhucatu camakazla; nižaza žoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza ančhucatu liiquiztankazla. Jaziqui ančhucporadž parlasa; nižaza ančhucporadž kjažmi arreglasa. Wejrqui anal tii ančhucatu lii puntuquiztan arreglis želuča.

¹⁶Jalla nekztanaqui nii jiliriqiu nii žoñinaca tjirkatchiča nižž oficinquiztan. ¹⁷Nii ajcz kjuya jiliriqiu Sóstenes cjitatača. Jalla niiča quijchiqui. Jalla nuž nii jiliržž tjirkattiquiztan, tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui nii quijñi žoñžtan kichi tansiča, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanami ana importičiča.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHIČA

¹⁸Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamčiča. Nekztan nii criiči jilanacžquiz “Okuča” cjican ulančiča. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkiča, Siria yoka ojczjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkiča. Cenecea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui nižž ach chara k'ala murchiča, tsjii compromitta cuzturumpi cumplisjapa. ¹⁹Nekztanaqui warcuquiz ojczcu, Efeso cjita watja irantičiča. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiča. Nekztan Pabluqui judionadž ajcz kjuya ojkiča. Jalla nicju nii ajczñi judionacžtan parličiča. ²⁰Nekztanaqui nii

judionacaqui Pablo roct'ichiča, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchiča. ²¹Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkan, Pablucqui cjichiča:

—Jerusalén watja irantistanča, pjišta paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcača ančhucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkiča. ²²Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pablucqui warcuquiztan ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkiča, criichi jilanacžquin zalzjapa. Nekztan Antioquía wajt kjutni ojkiča. ²³Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkiča. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychiča. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYŃI

²⁴Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantichiča. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqui Alejandría pajk wajtchiz žoñitača. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cjiirta Yooz taku zumaž zizatča. ²⁵Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaajinchiča. ²⁶Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijtsiča, Yooz taku paljayzjapa. Niiž paljajta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchiča, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita

yokaran ojklayz pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin žejlñi jilanacžquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzníž cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacžquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa žoñinacž yujcquiz nii quintra judionacž pinsitanaca tjeziča, anapan zumaž ninacž razunaqui. Ninaca atipchiča. Nii quintra judío žoñinacaqui ana kjaž cjii atchiča. Cjiirta Yooz tawk jaru intintiskatchiča, Jesusaqui ninacaž tjewzta Cristučha, nižaza Yoozquiztan cuchanžquita Cristučha, jalla nii.

PABLUŽ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

19 ¹Acayquiztan quejpžcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatča. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichiča. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi žoñinacžtan zalchiča. ²Jalla nuž zalžcu, Pablucqui pewcziča, tuž cjan: —¿Ančhuc criiz oraqui Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzikay? Ninacaqui kjaaziča, tuž cjan: —Anaž. Nii Espiritu Santo puntuquiztan anawira nonzinča. ³Jalla nižtiquiztanaqui Pablucqui pewcziča, tuž cjan: —Ančhucqui, čhjul bautismo tanzinčhuctaya? Ninacaqui kjaaziča: —Juanž bautismo tanzinča —cjan. ⁴Nekztanaqui Pablucqui cjichiča: —Walikazza. Juanqui kuz campiñi žoñinacžquiz bautisñitača. Pero nii Juanž wirquin tsjiiqui tjonchiča. Jalla niiča Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristučha.

Jalla niizquin criiz waquiziča. Jalla nižtazakaz Juanqui žoñinacžquiz chiižiñitača.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii žoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatača. ⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntuñ kjaržtan lanchiča. Jalla nuž lanznan Espiritu Santuqui tjonchiča. Jalla nižtiqiztan yekja takunacžtan parli kallantichiča. Nižaza Yooziž zizkatta puntunaca parličiča. ⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan žoñinacatakalča.

⁸ Čhjep jiiz Pabluqui jalla nicju kamchiča. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojknipantača. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iñi kuzziz paljayñipantača, Yooz mantita kamañ puntuqiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap žoñinacazti wira ana criichipanča. Ninacaqui chojru kuzziz cjissiča. Yooz kamañ quintra parličiča. Jalla nižtiqiztan Pabluqui ninacžqiztan zarakhiča. Nižaza criichi žoñinaca chjitchiča tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz žoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztača. Jalla nicju Pabluqui tjaajinchiča zapuru.

¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchiča. Jalla nižtiqiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriñi quintu nonchiča. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quintu nonchiča.

¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachiča. ¹² Jalla nižtiqiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatchiča. Jalla nuž lanskatžcu, nii pañumi zquitimi chjitchiča, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiqiztan nii laanacaqui čhjetintatača, nižaza nii žoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchiča.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatča, zajranaca chjatkcatcan. Jalla nuž chjatkcatcan, nii žoñinacaqui

Jesusa Jilirž tjuužtan ojklayz pecatča. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichiča: —Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwča, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazullacaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritača. ¹⁵ Nii pakallawk jilazullaca nižta paan, tsjii žoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui čjectchuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiqiztan nii zajra tanta žoñiqui tsjii layžu ninacžquiz tanziča, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoñiqui walja azziztača. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha čhjojritchipanča. Nižtami chjojrichta ana zquitichiz atipassiča nii pakallawk žoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi žoñinacaqui nii quintu zizziča, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazziča.

¹⁸ Nižaza walja criichi žoñinacaqui ninacaž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziča. ¹⁹ Nižaza yekjap žoñinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayñitača. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklayz liwrunaca zjijcchiča. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchiča tjapa žoñinacaž cheran. Pjijaska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi žoñinacaqui tjapa kjutñi Yooz taku paljayi ojklaychiča. Nekztan tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niž wiruñ Pabluqui niž kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonzpanž tantiichiča. Jalla nuž wattan Jerusalén watja

irantispanž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja ojkcucuqui, wejtlaqui Roma watja irantistanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchiča Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotača, nižaza tsjiiqui Erastotača. Pabluzti tsjii kjaž majjapa eclichiča Asia yokquin.

ŽOŃINACA APTJAPŽTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen. ²⁴ Nii aptjapñi achaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjeti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjeta žoñiui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niž langžni mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklajča, “Žoñiž paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyani, walja žoñinacaqui niž taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiž taku criiču, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quinto nonchinčhucča, nižaza cherchinčhucča. ²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjsnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anziqiu tjapa tii Asia provincia yokquin žejlñi žoñinacami

nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami naa yooz siñuri sirwiñiča. Pero Pabluž cjen, Diana cjeti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuž chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjišiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican: —iViva Diana yooz siñura! iViva tii Efeso wajtchiz yooz! —nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoñinacž kuz turwayskatchiča. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkcchitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichiča Pablužquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjpaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Ancha pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čhjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchiča Alejandrožquiz. Nekztan niiqui tucquin tsjtskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'ižinajo. Nekztanaqui Alejandroqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'ižiniž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵Jalla nektzanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatzcu, paljaychiča tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinaczquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqui ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čjulumi paa. ³⁷Tii ančhuca zijjeta žoñinacaqui ana čjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čjulumi paachiča. ³⁸Demetriužtan niiž langžni mazinacztan quijz pecčhaj niiqui, nijjapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinaczquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹Tsjii yekja puntu parliz pecčhaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰Tii aptjapzi puntuquiztan učum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqui učum gobiernuqui učumnac quintra uj tjojtNASAča, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nektzanaqui žoñinaca liwž cuchanchiča, persun kjuja okajo.

PABLUŽ OJKTA MACEDONIA NIŽAZA GRECIA

20 ¹Jalla nektzanaqui nii aptjapzta žoñinacz ojektan, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninaczquiz tjaajinzjapa. Nektzanaqui Pabluqui “Okaz” cjichiča, Macedonia yoka ojkszjapa. ²Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilanaczquin zuma tawkžtan ancha p'ekinchaychiča, tjurt'liñi kuzziz cjeyajjo. Nektzanaqui Grecia yoka irantichiča. ³Jalla nicju

čhjep jiiž žejlčiča. Nektzan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkszjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niiž quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtquiztan niiž warcuquiz ojksz cjetaqui nužquiz tijsiča. Yokaranpacha ojksiča. Nektzan Macedonia yoka irantichiča. ⁴Nižaza Pablužtan chica ojksiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicužtan Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵Jalla nii jilanacaqui wejtnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayžcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta paztan, Filipino cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pijjska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUŽ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaajinchiča criichi jilanaczquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinchiča. ⁸Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyani, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchiča. Nektzan nii ventanquiztan kossuc tjojtsiča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰Nektzanaqui Pabluqui chjijwžquichiča. Nii tjowž juntuñ

chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanacžquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Žejtča tiiqui.

¹¹Jalla nekztanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parličiča kjantatscama. Nekztan ojkchiča.

¹²Partinacazti zuma kuzta eclichiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitichiča.

¹³Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojchuñ ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutni ojkchinča.

¹⁵Mitilenequiztan ojkan, jaka tažuqui Quó latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjita watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjita wajtquin jejsassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶Jalla nuž ojkchinča, Asia yokuin ana wacchi tjuñi žejljzjapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACŽQUIN CHIIŽINTA

¹⁷Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquñi cuchanchiča. ¹⁸Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninacžquiz tuž chiižinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančhucatan chica kamtučhaja,

jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁹Jalla nuž ančhucatan kamecan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinacžquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan ancha kaachinča, nižaza ancha pruebanacami sufrichinča. ²⁰Tsjan zuma kamañchiz cjisjapa ančhucquiz tjapa zumanaca tjaajinčinča, tjup kuzziz. Plazquinami callquinami tjaajinčinča, nižaza ančhucua persun kjuyquiztan kjuya tjaajinčinča. ²¹Nižaza judionacžquizimi ana judionacžquizimi paljaychinča wejrqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²²Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okača. Espíritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čhjulut watačhaja, anal zizuča. ²³Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espíritu Santuqui wejtquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza ancham sufraquiča”. ²⁴Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal turwasnuča. Tii muntuquiz žejtzjapa anaž importiča wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jilirž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanča chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklaz pecuča, ticzcama. Liwriñi Yooz taku parliz pecuča, Yooz zuma okžniča cjican.

²⁵Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančhucquiz mazzinča. Anziqui ančhucqui wejtan anaž iya zalaquiča tekztan nawjchuc. ²⁶Jalla nižtiquiztan ančhucquiz chiyuča, tuž cjican: Anaž jecmi ančhucquiztan wejtquin uj tjojtnsača, tuž cjican: ²⁷“Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchiča” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca

ančhucaquiz mazzinča. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui ančhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti ančhuca iclizziz jilanaca cwitaquiča ančhucqui. Espiritu Santuqui ančhuc jilirižtakaz utchiča Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk čhjeri tjajajo. Nii criichi jilanacž laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchiča, cruzquiz ch'awcžcu. Jaziqui criichi žoñinacača Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsjii zakal zizuča. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančhucaquin tjonaquiča ančhuc wichanzjapa, nižaza ančhuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquiča. ³⁰ Nižaza ančhucaquiztan toscara chiiñinaca želaquiča tsjii kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqui ančhucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančhucaquiz tjajinchinča. Nižaza ančhucaquiz chiichiižincan, ancha kaachinča. ³² Jaziqui jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquiča tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan. ³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jecžquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla nijapa, nižaza wejttañ chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančhucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii chiitaqui: “Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintuča tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶ Jalla nuž chiižcu, Pabluqui quillziča, tjapa nii žejñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachiča Pabluž ojcz cjen. Pablo žcojrziča, nižaza chjulziča. ³⁸ Pabluqui cjichiča: —Wejrqui okača, jaziqui anaž iya wejr cheraquiča. —Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui ancha llaquita cjissiča. Jalla nekztanaqui warcu luzcama chica ojkiča.

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHIČA

21 ¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinča. Nekztan Cos cjita yok tirichuc ojkinča. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkinča. Jalla niwjctan Pátara cjita watja ojkinča. ² Jalla nii Pátara wajtquiztan tsjii Fenicia kjutñi ojkiñi warcu zalchinča. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkinča. ³ Jalla nuž ojkan Chipre cjita yoka ažkquin cherchinča. Chipre yokaqui zkar latuquintača. Tira ojkinča Siria yoka irantizcama. Tiro cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja luzziča. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinča, zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinča tsjii simana. Ninacaqui Espiritu Santuž cjen chiikatchiča Pablužquiz, tuž cjican: —Amqui anatača ojczqui Jerusalén watja. ⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinča. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjija. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča

“Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpciča.

⁷Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemaida cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkcchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilanacžtan. ⁸Niiz jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkcchinča. Jalla niitača liwriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiz tuqui Jerusalenquin pakallaw jilanaca illztatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiz kjuyquin kamchinča. ⁹Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonžni tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kjojča kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”.

—Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹²Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo.

¹³Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen

listuča čhejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴Jaziqui wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira chiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵Jalla nekztanaqui ojczjapa tjaczinča. Nekztan Jerusalén wajt kjutñi ojkcchinča. ¹⁶Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Ažk wata Yoozquin criichipantača. Niiz kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBŽQUIZ TJONZIČHA

¹⁷Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiw't'ichiča. ¹⁸Niiz jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonžni ojkcchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹Pabluqui jilanacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiz ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkanča” jalla nii. ²¹Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja yokquin kamñi judionacžquiz tjaajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii.

Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquiziča”, cjican tjaajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjican tjaajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcznaquiča. Jaziqi, čjakužum cjeequi? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlča. Ninacaqui compromitta taku cumplistanča. ²⁴ Amtan chica ninaca chjiča. Nekztan ninacžtan chica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan tjappacha intintiskataquiča, amqui učumnaca cuzturumpi ana quintrača, jalla nii. Jalla nuž chiichiñinacaqui toscara cjitaž cjequiča. Ampachazakazim učhum lii jaru paača. Jalla nuž intintaquiča tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinacžquiz cjjirčinča, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anača adulteriuquiz ojklayzqui”. —Jalla nuž Pablužquiz chiichiča nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATAČHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca chjitchiča. Niiž jaka tažuqui ninacžtan chica cuzturumpi paachiča. Nekztanaqui timpluquin luzziča čhjulorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznachaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunjapami ninacžtajapami

ofrenda tjaastanča. Nii puntu zakaz timpluquin mazñi luzziča.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmayatača. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatča Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchiča timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapchiča Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirchiča. ²⁸ Nekztan kjawchiča tuž cjican: —Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiiča anawal žoñiqui. Tiiqui tjapa kjutñi ojklaycan, žoñinacžquiz tjaajinča učhum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqui tii timpluquiz ana judío žoñinaca chjitchiča. Jalla nižtiquiztan tii Yooz timplu quintraž paača. Učhum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío žoñinacaqui ana luztanča. —Jalla nuž kjawchiča Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Trófimo cjita žoñžtan želatča. Trofimuqui Efeso wajtchiz žoñitača. Niiž pucultan chica cheržcu, nii judío žoñinacaqui tuž pinsatča, Pabluqui timpluquin nii Trófimo chjitchižlani, cjican. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra kjawchiča.

³⁰ Tjapa žoñinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjojktichiča. Zati pariju tjonchiča timplu kjutñi. Nekztanaqui Pablo tanchiča. Timplu kjuyltan tanžcu zawncchuc joochiča. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjzciča. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatača. Nekztan žoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztatača. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassiča ninacž sargentunacžtan. Nekztan zati pariju jirchiča jakziquin tama žoñinaca želatčaja, jalla

nicju. Nekztanaqui žoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacžtanpacha cherchiča. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchiča. ³³Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqui mačjatžcu Pablo preso tanchiča. Nižaza mantichiča, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoñinacžquiz pewcziča:

—¿Ject teejo? ¿Čhjulu paachita tii žoñejo?

³⁴Nii žoñinacazti tjpaman puntunaca chiican kjawchiča. Ancha altu joržtan arnan, nii zultatž jiliriqui ana intintasi atatča. Jalla nižtiqiztan mantichiča, cuartilquin chjicha, cjan. ³⁵Zultatž cuartil guardanacžquiz mačjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu chjitchiča, ana nii žoñinacžquiz kijchkatzjapa. ³⁶Niiž wirquiz tama žoñinacaqui apzquichiča, kjaw jawi: —iTiczla tiiqui! iPanj ticzla! —cjan.

PABLUQUI PERSUNA TJTURT'ICHIČHA

³⁷Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Wejrqui tsjii chiiz pecuča. ¿Wejr chiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqui kjaaziča tuž cjan:

—¿Amqui griego taku chiiñam jaa? ³⁸Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz žoñimča. Niiqui ažk tjuñinaca gobiernuž quindra žoñinaca tjojtiskatchiča. Ch'ekti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichiča gobierno niiz puestuqiztan chjatkatzjapa. ¿Ana nii egipto žoñimya?

³⁹Nekztanaqui Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrqui judfo žoñtča. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin

nassinča wejrqui. Nii pajk wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla nižtiqiztan tii žoñinacžquiz paljayskatalla. —Nuž permiso maychiča.

⁴⁰Nekztanaqui zultatž jiliriqui permiso tjaachiča, žoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsiča nii gradanac juntuñ.

Nižaza kjara waytižcu žoñinaca ch'ujquizkatchiča. Jalla nuž žoñinaca ch'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkqiztan paljaychiča, tuž cjan:

22 ¹—Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurt'ača. Wejt takuž nonžna.

²Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchiča nii žoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjan:

³—Wejrqui judfo žoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchiča, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupanča tjaajinchiqui. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž.

⁴Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayñi žoñinaca taniñtača, conañcama.

Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtača carsilquiz chawjckatzjapa.

⁵Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyuča, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judfo jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkinča, Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjijčcu, casticz pechinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuqiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

**PABLUQUI JESUCRISTUŽTAN
ZALCHIČHA**

⁶Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkchinča. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata. ⁷Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, čkjažtiquiztan am wejt quintramjo?” ⁸Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, čject amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: “Wejrčha Jesusitqui. Nazaret wajtchiz žoñtča. Amqui wejt quintram paača”. ⁹Wejtčan chica cumpant’iñi žoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonziča. ¹⁰Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, čhjululu wejr paajum cjii amya?” Nekztanaqui wejt Yooz Jiliriqui kjaaziča, tuž cjican: “Žaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequiča čhjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant’iñi žoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama chjitchiča.

¹²Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita žoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñitača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii žoñž puntuquiztan “Zumapanča nii žoñiqui” cjiñitača. ¹³Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžni tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsjitsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wilta cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjišsinča. Nekztan Ananías kjutñi cherzinča. ¹⁴Jalla

nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha učum ejpnacž Yoozqui am illziča, niiž pinsita zizajo, nižaza niiž ancha zuma Majch cherajo, nižaza niiž jora nonžnajo. ¹⁵Nižaza amqui niiž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonztanaca declaraquiča. ¹⁶Jaziqui apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷Wiruñaquí Jerusalén watja quejpcchinča. Jalla nuž quejžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii chjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchiča. ¹⁸Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. ¹⁹Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaytanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayiñtača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsjitsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. ²¹Pero Yooz Jiliriqui wejtquiz chiizinchinča, tuž cjican: “Oka amqui. Ažkquin nacjuñta wajtchiz žoñinacžquin am cuchnača”.

**PABLUŽTAN COMANDANTI
JILIRŽTAN**

²²Jalla niicama žoñinacaqui Pablūž paljayta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican: —iTiczla tii žoñiqui! iAna žejtz waquiziča!

²³Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewcžinchiča, polvo žketinchizakazza. ²⁴Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatzjapa, “¿Kjažtiquiztan nii žoñinacaqui niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵Pablo wjajtžjapa čhejlžtaž cjen, Pabluqui nekz žejlñi tenientižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, čtsjii roman žoñi wjajtž waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niž comandantižquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui roman žoñipanzača. Anaž čhjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoñim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz žoñi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoñtča.

²⁹Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutñi atziča. Nižaza Pablo roman žoñi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtžjapa čhejlchiž cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACŽQUIZ PRISINTISKATCHIČA

³⁰Niž jaka tažuqui nii comandantiqui ancha ziz pecatča

Pabluž puntuquiztan. Ultimu, čkjažtiquiztan nii judfo žoñinacaqui Pablo conkatz pecatjo? Jalla nekztan Pablo čhejlta carina apakžinchiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa chjitchiča.

23 ¹Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacž kjutñi cherziča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizuča, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinča, nii.

²Nuž chiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriqui Pabluž žcati žejlñi žoñžquiz mantichiča Pabluž atquiz kijchnajo.

³Pabluži kjaaziča, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoñi, Yoozqui am casticaquiča. Amqui tekz julzamča, učum lii jaru wejr jusjžjapa. Jaziqui, čkjažtiquiztan amqui učum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴Jalla nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž Yooz chawc jiliriqui chayskazkaya?

⁵Nekztan Pabluqui cjichiča:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatuča tiiqui Yooz chawc jilirizlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjicha: “Tsjii wajt jilirž quintraqui anača chiizqui”.

⁶Jalla nekztanaqui Pabluqui naaziča, parti ajcžni žoñinacaqui saduceo partiquiztantača, nižaza parti ajcžni žoñinacasti fariseo partiquiztantača. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñtča wejrqui. Wejt familiaqui fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi

žoñinacaqui jacatataquiĉha. Jalla nii tjuñi wejrzakal tjewznuĉha. Jalla nii puntuquiztan anĉhucqui wejr jusjiĉha.

⁷Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapziĉha. Nekztanaqui nii ajczñi žoñinacaqui t'akziĉha.

⁸Nii saduceo žoñinacazti cjiñitaĉha, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatasacĉha. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasacĉha”, nuž cjiñitaĉha. Nii fariseo žoñinacazti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca criiñitaĉha. ⁹Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichiĉha. Nekztan tsjii kjaž lii tjajjiñi maestronacaqui tsijtsiĉha. Ninacaqui fariseo partiquiztantaĉha. Ninacaqui paljaychiĉha tuž cjican:

—Tii žoñžquiz ana ĉjul ujmi wachuĉha wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilaĉha Pablužquiz chiižinchini, už ispiritužlaj tiižquiz chiižinchi.

¹⁰Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsiĉha. Jalla nuž cjen comandante jiliriqui eksnatĉha Pablu chjojritža cjeĉhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantichiĉha nii judionacž taypiquiztan Pablu jwescu wilta cuartilquin ĉjichajo.

¹¹Niž jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqui Pablužquiz jeczquichiĉha, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayĉhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaystanĉha.

PABLO CONZ KAZTA

¹²Jalla niž jaka tažuqui tsjii kjaž judfo žoñinacaqui Pablu conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiĉha. “Pablo ana ticznaquiž

niiqui, wejrnac conal cjeeĉha”. Nuž cjican asiptassiĉha. Nižaza ninacaqui palt'assiĉha ninacpora, tuž cjican:

—Anaž ĉjul ĉjherimi lujls, Pablo conaĉcama, —jalla nii.

¹³Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilataĉha. ¹⁴Nižaza ninacaqui mazñi ojkcĉiĉha timplu ĉhawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazziĉha tuž cjican:

—Tsji acuerduquiz asiptassinĉha tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac conal cjeeĉha”. Nižaza palt'assinĉha wejrnacpora, tuž cjican: “Anaž jecmi ĉjul ĉjherimi lujls, Pablo conaĉcama”, jalla nii. ¹⁵Jaziĉqui anĉhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiĉha, tuž cjican: “Wilta Pablo cuĉhanžcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuĉha”. Jalla nuž cjican Pablo mayaquiĉha. Wejrnacqui listuž cjeeĉha Pablo conzjapa. Ima anĉucaquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conaĉha. —Jalla nuž cjichiĉha.

¹⁶Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majĉqui Pablo conz puntuquiztan nonziĉha. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkcĉiĉha Pablužquiz mazñi. ¹⁷Nekztanaqui Pabluqui tsjii zultatž teniente kjawziĉha, tuž cjican:

—Tii tjowa ĉjicha comandantižquin. Tiiqui quintuchizza.

¹⁸Nekztanaqui nii teniente nii tjowa ĉjitchiĉha tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqui wejr kjawziĉha. Nekztan wejtquin ĉiichiĉha tii tjowa amquin ĉjichajo. Tiiqui amquiz quint'iz pecĉha.

¹⁹Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu ĉjitchiĉha. Jalla nekztan peweziĉha, tuž cjican:

—¿Chjulum amqui wejtquiz chiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaaziča tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassiča. Jaka wenz amquiztan mayaquiča Pablo chjitzjapa judío jilirinacž yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquiča, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican mayaquiča. ²¹ Amzti ana ninacžquiz juyzu paaz waquiziča. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiči niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza ninacpora palt'assiča, tuž cjican: “Anača čhjeri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listuča, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchiča. Nižaza mantichiča:

—Anaž ječžquizimi amiž quint'itaqui chiichiyaquiča, —jalla nuž cjican cuchanchiča.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRŽQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawziča. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichiča, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kjojchiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjacžta cjejiča Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquiča Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquiča ana čhjułu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita

chawc jiliržquiz intirjaquiča. —Jalla nuž mantichiča nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichñi zultatunacžtan tsjii carta apaychiča, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanuča; Claudio Lisias wejrča. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchiča. Nižaza konz cjichitakalča. Jalla tiiqui roman žoñiča. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacžtan ojkchinča, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii konzmayatača. ²⁸ Wejrqui ziz pecatuča, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinča.

²⁹ Nekztanaqui zizzinča nii judionacž lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchiča. Anaž konz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatča tii judionacžquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo konzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanžcuča. Nižaza nižta quintra žoñinacžquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čhjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchiča, Antípatris cjita watjacama. ³² Niž jaka tažuqui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpžquichiča. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchiča. ³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachiča chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichiča. ³⁴ Carta liižcu, nii chawc jiliriqui Pablo pewcziča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazñi žoñinacaž tjonchiž cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atintača.

Nekztanaqui nii jiliriqiu mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

**PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ
PRISINTIČIČA**

24 ¹Nekztan pjjska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliriqiu Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacžtanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ²Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjican:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasuča. Sparaquiča amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamča wejnacaquiz. Čhjul necesidad željčhaja, jalla nii atintichamča. ³Tjapa watjanacquin amiž ucha obranacquiztan ancha sparaquiž cjiwča, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaquiča cjiñipanča. ⁴Wejrqui am ana ancha molistis pecuča, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinča, tii žoñiqui wira anawalipanča. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž aptjapča, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achacha nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶Nižaza wejnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchiča. Jalla nižta anawalipanča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinča. Nižaza wejtnac lii

jaru tii žoñi casticskatz pecatuča.

⁷Nii Lisias cjita comandantizti fuerziižcu wejtnacaquiz mitissiča. Tama zultatunacžtan tii kjañchiča.

⁸Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatča. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tiižquiztanpacha zizaquiča wejrnaca ultim werara chiichinča, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquiča. Tii žoñiqui walja ujchizza.

⁹Nii željñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca werarača.

¹⁰Nekztanaqui nii chawc jiliriqiu kjara waytižcu Pablo chiikatchiča. Jalla nuž cjen Pablo paljaychiča, tuž cjican:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsjitsamča. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintuča am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan.

¹¹Ampacham wejt puntuquiztan averiguasača. Tuncapan tjuñikaz veriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintača.

¹²Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinča, Jerusalén wajtquizimi. ¹³Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž čhjul ujmi amquiz tjeežni atča. ¹⁴Jalla tiiča ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwuča Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjiča tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuča tjapa Moisés cjiirta liimi, nižaza tjapa profetž cjiirta Yooz takunacami. ¹⁵Nižaza criyuča Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquiča zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuča, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi

žoňž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasučha, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklajžquichinča. Jalla nuž ojklajžcu wejrqui wejt persun yoka quejpcinča, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa.

¹⁸Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejtta zalchiča. Timpluquin žejlčinča judíož czturumpi jaru paacan. Timpluquin žoňinacaqui anatača wacchi, nižaza anatača čjulumi aptazzi. ¹⁹Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninacžla tekziqui am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čhjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeežla. ²⁰Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoňinacaj weriž paata uj kjanacama chiilalla. Wejr judío jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chiilalla. ²¹Judío jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan čhičinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž čhiitaqui. —Nuž cjican Pabluqui čhiichiča.

²²Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqui nii cjetžta audiencia nužquiz suspintiskatchiča. Nii jiliriqui Yooz jicz puntuquiztan zuma zizziča. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra žoňinacžquiziqui ana juyzu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Čhjulorat Lisias comandante tjonacahaja, jalla nekztanž tii ančuca quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj azquitzta cjequiča.

²³Nekztanaqui Félix chawc jiliriqui teniente capitanžquin mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo.

Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqui Drusila cjiti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawzñi mantichiča. Niiž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljaychiča. ²⁵Nii jiliriz nonznan, Pabluqui parličiča tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqui muzpa tsucchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶Félix chawc jiliriqui “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuctaž cjitasača. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqui kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, nižtan parličiča. ²⁷Félix jiliriqui judionacž kuz wali cjskats pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchiča. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqui niž puestuquiztan ulanchiča. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

PABLUQUI FESTUŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

25 ¹Festuqui chawc jiliriz puestuquiz luzcu, niž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkičiča. ²Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča. ³Nižaza rocchiča:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanzcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsichiča, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴Nekztanaqui Festo chawc jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsji kjaž majquiztan wejrpachal quepača nicju. ⁵Jaziqui ančuca jilirinacaqui wejttan chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii žoničiqi ujchizpanžlaj niiqui, jalla niiz uj tjeezpanikazza ančucalaqui.

⁶Nii Festo jiliriqui quinsakal tjuñizlaj už tunca tjuñizlaj, jalla nuž žejlchiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpciča. Niiž jaka tažuqui niiz jusjiz oficinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zjijcajo mantichiča. ⁷Pablo zjijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsjitscu, wali chawc ujnaca tjojtunchiča. Pero ana čjul uj tjeezni atchiča.

⁸Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chiichiča, tuž cjan:

—Wejrqui ana čjul ujmi paachinpanča, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinča.

⁹Nekztanaqui Festo jiliriqui judionacž kuz wali cjskatzjapa tsjii favora paaz pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewcziča, tuž cjan:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijta puntuquiztan atintasača.

¹⁰Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želuča. Tekzpacha wejrqui jusjita cjistanča. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čjul ujmi paachinča tii

judionacž quintrami. ¹¹Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatuča. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiwjatuča. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattača. Nižtiquiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayuča wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹²Jalla nekztanaqui Festo jiliriqui niiz tantiiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'iču, Pablužquiz chiichiča, tuž cjan:

—Amqui roman chawc jiliržquin watz maychamča. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačani.

PABLUQUI AGRIPŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČA

¹³Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriqui Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanzjapa. ¹⁴Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriqui ninacžquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjan:

—Tekz tsjii pres žoni žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoňž quintra quijchiča. Ninacaqui wejtquiz tii žoni conkatz pecatča. ¹⁶Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinča tuž cjan: “Romanž liiqui tuž cjiča: Quijta žoňžtan quijni žoňžtan pucultan declarskatzpanikazza, čjulut watčaja, jalla nii. Nekztan nii quijta žoničiqi persun takunacžtan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”.

¹⁷Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertiču, niiz

jaka tažuqui quija atintichinča wejt jusjiz oficinquiz. Nii quijta žoñi zjijcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸Nii quijñi žoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujpjan nii žoñžquiz tjeeznaa, cjan. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹Nii žoñž quintra chiichiča religión puntuquiztankaz. Tsjii Jesusa cjita žoñiqui ticziča. Pabluzti “Žejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰Wejrqui nižta quija atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjan: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²²Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii žoñž razuna nonz pecuča.

Festo jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriqui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliriqui Pablo zjijcajo mantichiča.

²⁴Pablo zjijctiquiztan Festo jiliriqui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi.

Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejtz waquiziča” cjan. ²⁵Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjeajajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶Wejrqui roman chawc jiliržquin čhjul puntut tii žoñž puntuquiztanaqui cjiiras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucaqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptačhani čhjul puntut cjiiras, nii. ²⁷Tii pres žoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cjiirz waquiziča. Ana nižta cjiiraquič niiqui, anapal cuchni atasacha. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliriqui.

PABLUQUI TJURT'IÑI TAKUNACA WILTA CHIICHIČA

26 ¹Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Pablužquiz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjan:

²—Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrqui, am yujcquiz wejt puntunaca werera chiizjapa. Judío žoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjojtunchiča. Jaknižlaj nii werera chiyasača.

³Amqui tjappacha učum judionacž cutzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učumpora čhjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquiztanaqui wejrqui ancha cuntintuča, am yujcquiz

tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklaytami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklaytami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacžtan kamiñtača. ⁵Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz željčinča. Nii fariseo t'akaqui učum judionacž lli jarupan walja estricto kamiñiča yekja judionacž t'akanacquiztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqi ninacakaj declarla, declarz pecčhaj niiqui. ⁶Tuquiqui Yoozqui učum tuquita ejpnacžquiz taku ecchiča, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuča. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijchiča. ⁷Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtiquiztan Yoozquin rispitiñiča, nižaza majiñami weenami nižquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewzñiž cjen judionacaqui wejt quintra tjojtichiča. ⁸Ančhucmi zakaz cričhani, Yoozqui ticziquiztan žoñinaca jacatatzquiča, nii.

⁹Tuquiqui wejrqui pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criichi žoñinacž quintra čjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjeskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹Nižaza kjaž wilta criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatzjapa, nižaza Jesucristužquiztan quejpskatzjapa. Wejrqui nižtapacha

paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutñi. Jalla nuž žawjžcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹²Jalla nijapa Damasco watja ojkchinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi žoñinaca tanzjapa. ¹³Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi žoñinacž muytatami kjančiča. ¹⁴Niiž cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, čkjažtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintra paača, jalla nižta irata am persun quintra paača”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewctan chiiñi joraqui. ¹⁵Nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, čject amya?” Nekztan Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Wejrčha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paača. Wejrčha niitqui. ¹⁶Žaažna. Tsijsna. Amqui wejr sirwaquiča. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquiča muzpa žoñinacžquiziqui. Wiruñaqu iyam cheraquiča wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiča. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷Jaziqi am cuchnača ana judío žoñinacžquin wejt puntuquiztan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquiztanami, nižaza nacjuñta

žoñinacžquiztanami. ¹⁸Nacuñta žoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquiztan nii žoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequiča wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquiztan ninacaqui liwriita cjequiča, Satanás cjita diabluž mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Nižaza wejtquin criyaquiča, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta žoñinacžtan”.

¹⁹Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta žoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío žoñinacžquizimi ana judío žoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajo, nižaza Yoozquin quejptiquiztan zuma kamaña tjeežnajo. ²¹Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquiztan judío žoñinacaqui wejr preso tanchiča timpluquiz, wejr conajo. ²²Anzcama Yoozqui wejr yanapča. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parluča humilde žoñinacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru, jalla niicama parluča. Jalla ninacaqui mazinčiča, tuž cjican: ²³“Cristuqui sufristanča ticzama. Nekztan ticziquiztan jacatatstanča. Jalla niiqui

primer ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantača učum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parluča.

PABLUQUI AGRIPŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

²⁴Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliriqui altu tawkžtan cjichiča:

—Pablo, ilucuratažtakazza amqui! Zmali istutiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjisamčhalani amqui.

²⁵Pabluqui kjaaziča, tuz cjican:
—Festo, zuma chawc jiliri. iWejrqui anača lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacača razunaqui, nižaza werarača. ²⁶Tekzimi Agripa chawc jilirim žejlča. Niimi zumaž tii puntuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuztan tiiž yujcquiz chiižinuča. Tii Agripa chawc jiliriqui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipanča. Nižaza tii puntunacaqui watchiča tjapa žoñinacaž zizan, anača tsjii chjojzak watchi quintu. ²⁷Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž parlita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸Agripa chawc jiliriqui Pablužquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Tsji koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:
—Tsji kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecuča. Ammi nižaza tjapa tonj nonžñi žoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuž Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin crichej cjisla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqui tsjitsiča,

Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi.

³¹Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjii latu ojkchiča ninaccama palt'i. Jalla nekztanaqui ninaccama kazziča:

—Tii žoñiqui ana čhjul ujmi paachiča, conkatajo. Anaž conta cjesača. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesača.

³²Nižaza Agripa chawc jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui ana roman jiliržquin watz maytasaz niiqui, cutztaž cjitasača.

PABLUŽ QUIJAQUI ROMA TJATŽTAČHA

27 ¹Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantiichiča, Pabluž quija roman chawc jiliržquin tjtazjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjिताča tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritača. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ²Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatča. Nii oraqui nii warcuqui ojkzpachatača Asia kjutñi. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinča. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita žoñitača. Niiqui Tesalónica wajtchiz žoñitača. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintača. ³Jaka tažuqui Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niiz mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴Nekztanaqui Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵Jalla nekztanaqui Cilicia nižaza Panfiliaž niiz waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokquintača.

⁶Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojkñi warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandría wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchiča tira ojkzjapa. ⁷Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkchinča. ⁸Tjamiž cjen, ch'aman ojkcan Creta cjita yok žcati ojkchinča. Nižtami wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui pertitača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqui tirapan tjamchiča. Jalla nižtiquiztan anawalitača chawc kotquiz ojkzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chiižinchiča, ¹⁰tuž cjian:

—Jilanaca, wilta ojkzqui anawaliž cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učummiž ticznasača.

¹¹Nii zultatž capitanažti Pabluž čiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanaami, jalla ninacž takukaz nonziča. ¹²Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqui pinsatča nawjctan ojkz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiztan cheržtaqui pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHIČHA

¹³Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsichiča, tira

ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqiu tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵Nekztanaqui tjamiqiu warcu chjitchiča chawc kot mor kjutni. Tjamž kjutniqiu anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqiu učum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶Jalla nekztanaqui Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqiu anatača ancha pjursanti. Tsjii kolta warcuqui pajk warcuž wirquiz mojkžtatača. Ana ancha tjamiž cjen nii kolta warcuqui pajk warcuquiz tewziča ch'aman. ¹⁷Jalla nuž tewzcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnajo. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča. Jalla nižtiquiztan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakchiča warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸Niiž jaka tažuqui nii tjam queraqui tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatača. ¹⁹Jalla niipa tažuqui warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰Tsjii kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnaquic “Ticznačhani. Anaž jaknužumi liwriyasacha”, nuž cjan chiichinča.

²¹Tsjii kjaž maj ana čjeri lujchi cjen Pabluqui ninacž taypiquiz tsjitsiča, tuž cjan:

—Jilanaca, anatača učumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančhucalaqui. Nižaza anaž caganacami pertitasača,

nižaza učumqui anaž tižta sufritasača. ²²Anziqui ančhucqui tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquiča. ²³Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partiča. Zez ween Yoozqui tsjii anjila wejtquiz cuchanžquičiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquičiča, ²⁴tuž cjan: “Pablo, ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojknī žoñinaca žetaquiča”. ²⁵Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui chitčhaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča. ²⁶Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiž cjen warcuqui yokquiz čhjākžcu, tsjitsnaquiča kjazquizpacha. —Jalla nuž paljaychiča Pabluqui.

²⁷Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqiu warcu chjichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqui pinsichiča, yokquin irantičhani, cjan. ²⁸Jalla nižtiquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupžcu, zizziča quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojkžcu wilta tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizziča paatunc pakallakun metro. ²⁹Kjaz kostan maz akji želačhani cjan pinsichiča. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijtsiča ana nii maz ajkquin čhjākajo. Eksan tjuñi tjewks tjewznatča. ³⁰Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsichiča, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuž pinsižcu, nii tewžta kolta warcu kjazquiz chjijwnatča. Jalla nuž chjijuncan nii pajk jirunaca quijžtažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan. ³¹Jalla nuž cheržcu, Pabluqui zultatž capitanžquiz

paljaychiča nižaza zultatunacžquizimi, tuž cjan:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiz niiqui, ančhucqui ticznasača.

³²Nuž nonžcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojka kojchnaca pootžinchiča kolta warcu kjazquin tjojtšnajo.

³³Jalla nii kjantati Pabluqui taku tjaachiča čhjeri lulajo, tuž cjan:

—Pizc simana tjontača ančhucmi kuz turwayzi ana tjaichi nižaza ana lujlchi. ³⁴Nižtiqiztan ančhucqui čhjullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasača. Nižaza ana zinta čhjojrigha cjequiča.

³⁵Jalla nuž chiižcu Pabluqui tsjii t'anta tanzicha. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiz čjichiča tjapa nii žejlñi žoñinacž yujcquiz. Jalla nekztanaqui nii t'anta kjolžcu lujlchiča. ³⁶Jalla nižtiqiztan tjapa nii žoñinacaqui lujlsquin kuzziz cjissiča. Nekztan lujlchizakazza. ³⁷Nii warcuquiz paa patac pakallawk tunca sojtan žoñinacatača. ³⁸Jaknužt zapa mayni pecčhaja jalla nuž lujlchiča. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtchiča nii warcu cježu cjejajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHIČHA

³⁹Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatča. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatča. Nii yokquin warcu tsjitskatz pecatča. ⁴⁰Jalla nekztanaqui nii pajk quijžta jirunacžquiz mojka kojchmi pootchiča. Kjazquizpacha cutziča. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiča. Nekztan pajk tultu, warcu juntun tuequin tsjijpsiča tjami tanzjapa. Jalla

nižtiqiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinchiča. ⁴¹Jalla nuž žcatžincan, pizc curinti ojknī kjaz jalla nekz cjissiča. Jalla nižtiqiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijtsiča. Warcu tucquiztanaqui pjilquiz luzzitača. Ana jaknužquin kissiča. Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkikaž warcu kjolatča. ⁴²Jalla nuž cjen preso itžñi zultatunacaqui preso žoñinaca conz pecatča, ana atipskatzjapa kjazquiz narcen. ⁴³Zultatž capitanazti Pablo liwriiz pecatča. Jalla nižtiqiztan presonaca conawc cjen atajichiča. Nekztan mantichiča, tuž cjan:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, ančhucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa. ⁴⁴Parti žoñinaca, ančhucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiča nii capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiča. Ana zinta ticziča.

PABLUŽ MALTA YOKQUIN KAMTA

28 ¹Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinča Malta cjitatakalča. ²Jalla nii yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrnaca ancha wali atintichiča. Nižaza tsjii pajk uj taazinchiča wejrnac kutnajo. Chijniž cjen zaquiz cjen wejtnacaltajapa uj taazinchiča. ³Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptichiča. Nii žup ujqin tjojtan, tsjii zkoraqui uj kjakiž cjen ulanžquichiča Pabluž kjarquin ch'atzi chejchpacha. ⁴Jalla nuž cheržcu nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjejassiča:

—Tii žoñiqui žoñi conñižlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munčhani, tiiz žejtzmi.

⁵Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsiča ujqiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissiča Pabluqui.

⁶Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatča. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatča nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherziča. Jalla nižtiquiztan pinsita campiižcu, nii žoñinacaqui cjichiča: —Tii Pabluqui cheka Yoozzalani —cjican.

⁷Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatča. Nii jiliriqui Publio cjitatača. Jalla niiqui wejnaca zuma risiwchiča. Čhjep maj wejrnac zuma atintichiča. ⁸Publiož ejpqi laa želatča, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui nižquin tjonžni ojkiča. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoñžta Yoozquin mayizichiča, čhjetinzjapa. Nekztanaqui niž juntuñ kjaržtan lanžcu, čhjetinchiča. ⁹Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintatača. ¹⁰Nuž čhjetintiquiztan nii žoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchiča. Čhjep jiižquiztan wila tsjii warcuquiz luzzinča. Ima nii warcu luzan, nii žoñinacaqui walja zuma žaka cjižinchiča, wejnaca ojkszjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHIČHA

¹¹Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchiča. Alejandría wajtquiztan tjonchitatača. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztača. Cástor y Pólux cjitatača nii pizc yooznacaqui. ¹²Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinča. Jalla nicju čhjep maj kamchinča. ¹³Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkinča. Nekztan yok žcatiran ojkan, Regio cjita wajtquin irantichinča. Niiž jaka tažuqui wartan queržquichiča. Jalla nuž queržcan pucmajquiz

irantichinča Puteoli wajtquin. ¹⁴Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinča. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitichiča ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutñi zarakchinča. ¹⁵Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalča. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichiča. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquič čjichiča. Nižaza juč'ant tjup kuzziz cjissiča. Wejrnacqui ninacžtan zalchinča Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztača. ¹⁶Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso žoñinaca intirjichiča roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchiča jejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUŽ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷Čhjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchiča Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjonan, Pabluqui ninacžquin paljaychiča, tuž cjican: —Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatača Jerusalén wajtquin, ana čhjulumi judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumi učhum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatča. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchiča, wejr conzjapau. ¹⁹Judío partinacasti ana munchiča. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjatznajo maychinča. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecuča. ²⁰Jalla nižtiquiztan ančhuc kjawzkatuča

ančuca chertzjapa, nižaza ančhucatan parlizjapa. Učhumqui Israel wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla učhumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewža žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta želuča.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinča Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiiča. ²² Wejrnacqui amiž pinsita takunaca nonz pecuča. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiiča. Jalla nuž zizuča.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citchiča. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacaž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiča wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatča Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liiquiztanami nižaza profetanacaž cjirra liwrunacžquiztanami punta punta chiižinchiča, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan.

²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž chiita takunaca catokchiča. Yekjapanacazti niiž takunaca ana nonziča. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiča. Ima okan, Pabluqui cjichiča:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiča učhum

tuquita ejpnacžjapa. Ančuca puntuquiztan werarapan chiichiča, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayža, tuž cjican: Ančhucqui nonzñeeka nonznaquiča, pero ana intintazasača. Nižaza chekzñeeka chekznaquiča, pero ana cumprintasasača. ²⁷ Jalla nuž cjequiča. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiča, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana chertzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlča ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiča, liwriita cjisjapa”.

²⁸ Jalla tekztan nawjčhuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequiča ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž čhiitiquiztan, judionacaqui ojkchiča, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiča. Jakzilta niižquin tjonžni žoñimi zuma risiwñipanikaztača. ³¹ Jalla ninacžquin parličiča Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjaajnatča. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchiča, Yooz taku ana paljayajo.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

1 ¹Wejr Pabluqui ančhucaquin tii cartal cjjržcuča. Jesucristuž mantitacama okiñ žoñtča. Yooz Ejpqui wejr kjawžcu apóstol puestuquin utchiča, liwriiñi Yooz taku parlajo.

²Tuquitanpacha Yoozqui tsjii liwriiñi žoñi cuchanžquiz compromitchiča. Jalla nii compromittauqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča zuma Yooz tawk libruquiz. ³Nii liwriiñi žoñiqui Jesucristo Jiliricha. Yooz Majchča niiqui. Jesucristuqui žoñi cjicanaqui Davidž majch maatinacuiztan tjonñitača. ⁴Nižaza Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča; nižaza zuma Yooz Espirituchizza. Jalla nii kjanapacha tjeeža, niiča walja azziz Yooz Majchqui, nii. Jesucristo Yooz Majchča učhum Jiliriqui. ⁵Jesucristuž cjen wejrqui zuma Yooz kamaña tanzinča. Nižaza Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui wejr apóstol puestuquiz utchiča, tjapa wajtchiz žoñinaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo, nižaza niizquiz cazajo. Jalla nuž apóstol kamañquiz kamcan, Jesucristužtajapa langznuča. ⁶Ančhuc zakaz Jesucristužquiz kuzziz cjissinčhucča. Yooz Epiž ančuca kuzquj kjawžtan Jesucristuž partiquiz cjissinčhucča.

⁷Wejrqui tjapa ančhucaquin cjjržcuča, Roma wajtquin žejlñi žoñinacčhucča. Yooz k'ayi žoñinacaž cjen, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča, Yooz zuma kamañchiz cjeyajo. Učhum Yooz Ejpmi, nižaza Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapt'ila; nižaza cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLO ROMA WAJTQUIN TJONZ PECČHA

⁸Jaziqui ančucaž zuma kamtiquiztan Yooz Ejpžquin ancha gracias cjican chiyuča. Tjapa wajtchiz žoñinacaqui ančhuc puntu chiiča, ančhucqui ancha Jesucristužquin kuzzizza, nii. Jesucristuž cjen Yoozquin gracias cjican chiyuča. ⁹Wejrqui tjapa kuz Yooz sirwuča, Yooz Majch liwriiñi puntu parlican. Jaziqui Yooz zizza, oracionžtan ančhucaquiz tirapan yanapuča, nii. ¹⁰Nižaza Yoozquin mayizuča. Yooz munan, ultimu ančhucaquin jaknužquiztanami tjonzquiz atučhani. Ažka ančhucaquin tjonzquiz pecatuča. ¹¹Ančhucatan ancha zalz pecuča, Yooz kamañquiz ančhucaquiz tsjan zuma kami yanapzjapa, nižaza Yooz tjup kuzzizpan cjiñi yanapzjapa. ¹²Ančhucmi wejrmi Jesucristužquinkaz kuzzizčhumča. Jalla nižtiquiztan

zalžcu porapat chiižinascu, Yoozquin juc'ant kuzziz cjesača učhumqui.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz zizkatz pecuča, kjaž wiltami wejrqui ančucaquin tjonz pecatuča. Pero tii orcama ana atchinča. Ančucaquin tjonz pecatuča, Rom wajtquiz zakaz Yooztajapa obranaca payi. Rom wajtquizimi, nižaza yekja watjanacquizimi Jesucristužtajapa langz pecuča, žoñinaca niižquin kuzziz cjejajo. ¹⁴Wejrqui liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča, k'ar žoñinacžquizimi campuquiz žejlñi žoñinacžquizimi, zizñi žoñinacžquizimi, ana zizñi žoñinacžquizimi. Jalla tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča. ¹⁵Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz zakaz nii puntu parliz anchal pecuča.

ANCHA AZZIZZA LIWRIIÑI TAKUQUI

¹⁶Jakziltat liwriiñi Yooz taku catokačhaj niiqui, liwriita cjequiča. Tuquiqui judío žoñinacžquiz nii liwriiz puntu parlitatača. Nekztan yekja wajtchiz žoñinacžquiz parlitazakaztača. Jakziltat nii liwriiz puntu catokačhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Nižta azzizza liwriiñi Yooz takuqui. Jalla nižtiquiztan nii Yooz taku parlizjapa anal azuča; nii ancha zuma taku parlizjapa ancha jutztaznuča. ¹⁷Liwriiñi takuqui tuž cjiča; Yoozqui ancha zumača; nižaza žoñinacžquiz nižta zuma nižaza ana ujchiz cjiskatasasača. Jalla nuž cjiča nii liwriiñi Yooz takuqui. Jaknuž žoñinaca Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cječhaja, jalla nii zizkatuča, nii liwriiñi taku chiican. Jesucristužquiz kuzziz cjen, jalla nii

alajakaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niiča Yooz yujcquiz ana ujchizqui, nižaza zuma kuzzizqui. Nekztan Yooztan wiñaya kamaquiča”.

YOOZ JAYTIŽCU ŽOÑINACAQUI UJPAN PAAČHA

¹⁸Arapachquiztan Yooz casticuqui tjonča tjapa ana Yooz kuzcama kamñinacž quintra, nižaza anawali paañinacž quintra. Jalla nii anazum kamañchiz žoñinacaqui anawali paaznacapan pecča, Yooz zuma kamaña anaž importiča. Nekztan Yooz kuzcama ana kamča. Yooz puntu werara zizawc cjen, atajča. ¹⁹Pero ninacž kuzquiz Yooz puntu zizasača. Yoozqui žoñinacžquiz kjanapacha tjeeziča, niž puntu. ²⁰Ana Yooz cheržcumi tii mundo paatiquiztanpacha Yooz puntu zizta cjesača. Niiž paatanaca cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yooz puntu zizasača, Yoozqui wiñaya azzizza, nižaza werar Yoozpankazza, tii mundo paachi Yoozqui. Jalla nii kjana zizta cjesača. Jalla nižtiquiztan Yooz kuzcama ana kamcanaqui anazuma kamañchiz žoñinacaqui ana razunchizza. ²¹Žoñinacaqui Yooz puntu persun kuznacquiz zizza. Jalla nuž zizcumi, Yooz ana rispitiča, nižaza ana čhjulquiztanami “Gracias, wejt Yooz” cjican chiiča. Nekztan žoñinacaqui ina kaz pinsitanacchiz cjisiča. Nižaza ninacž chojru kuzziz cjen ana wali zumchiquiztakaz kamča. ²²Žoñinacaqui “Wejrnacča ziziñtqui” cjicanami, zumzužtakaz cjisiča. ²³Ancha zumapankazza Yoozqui. Pero žoñinacaqui nii wiñaya žejtñi Yoozquiz rispitz jaytichiča. Nekztan

žoñinacaqui žoñiž paata yoozquizkaz rispitiñi cjissiča. Nii žoñiž paata yooznacaqui ticzñi curpuchiz žoñinacž irata paatača, nižaza wežlanacž irata paatača, nižaza pajkpic kojchchiz animalanacž irata paatača, nižaza zkoranacž irata paatača. Jalla nižta paatanacquiz rispitiča.

²⁴Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ninacžquiz jaytichiča. Nekztan ninacž anazuma pecñi kuzcama čjul ujmi paañiča. Žoñinacpora azzucanaca paachiča. ²⁵Ninacaqui Yooz puntuquiztan werar razunanaca criichi ecchiča. Nekztan toscar razunanaca criichiča. Jalla nekztan ninacaqui Yoozquin ana rispitiča. Yooziž paata obranacquizkaz rispitiča, nižaza sirwichiča. Pero Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nii tjapa paañi Yoozqui wiñaya honorchizza. Jalla nužoj cjila. Amén.

²⁶Jalla nižta anawali kuzziz cjen Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacž anazum kuzcama azzucanaca paajo. Jalla nuž azzucanaca paacan maatakanacaqui porapat želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta.

²⁷Luctakanacaqui nižaza porapat ana wali želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. Ninacpora ancha peccu, azzuca ujnaca paachiča. Ancha akñi ujnacquiz tjojtsiča. Jalla nižtiquiztan ninacž persun curpuquizpacha casticu sufričha, nii ana wali paatiquiztan. Nižaza nižta sufris waquiziča ninacaqui.

²⁸Werar Yooz zizzucatača, pero ninacaqui Yooz ana pajz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninaca ana zuma pinsiñi kuzziz cjisjapa, nižaza ana zuma cjujchi kamañchiz cjisjapa. ²⁹Ninacž kuzquiz walja tjapaman ana zumanaca želatča, chjijpipacha. Jalla tižta

ana zumanaca želatča; ana Yooz kuzcama kamz, adulteriuquiz ojklayz, žoñž quintra ana wali paaz, yekja žoñžquiztan zmaz, nižaza tjapa ana walimi paaz pecñi kuz želatča. Nižaza ninacž kuznaca tižtača: iñiziñi kuz, žoñi coñi kuz, žoñžtan quija ojklayz kuz, incallñi kuz, ana wal paaz pecñi kuz, nižaza ana wal quintu joojooñi kuz. Jalla nižta anawali kuzziz žoñi žejlča. ³⁰Ninacaqui žoñž quintra chiiñinacača. Yooz quintra chjaawjkatñiča. Nižaza žoñi iñarñiča, nižaza mitarazi kuzzizza, persunpacha honora waytisñiča. Nižaza ana zuma paazjapa tantiiñiča, nižaza maa jep ana cazñiča. ³¹Nižaza Yooz puntu ana intintiz pecñiča, nižaza chiižcupacha niiž taku ana cumpliñiča. Nižaza ana jec žoñžtanami munaziñiča. Nižaza ana pertunñiča. Nižaza ana jec žoñžquizimi okzñi kuzzizza. ³²Yoozqui mantichiča, jalla nižta žoñinacaqui ticzpan waquiziča. Jalla nuž Yooz mantita zizcumipacha, nii ana wali žoñinacaqui nižta ana wali paazkaz pecñiča, nižaza yekjaž nižta ana wali paanami, “Walikazza” cjiñiča.

YOOZZA LIJITUMA PJALZÑIQUI

2 ¹Jakzilta žoñit tsjii uj paachi žoñžquiztan “Yooz nii casticla” cjecan chiičhaja, jalla nii žoñiqui ana nižta ujpacha paaz waquiziča. Jalla nižta ujpacha paaquizñi niqui, persun casticu chiiča. Nižaza Yooz yujcquiziqui anaž razunchiz cjesača niiž persun paata ujqiztan. ²Yoozqui uj paañinaca lijituma pjalznaquičha, casticjapa. Jalla nii učum zizza. ³Jequit yekja uj paañi žoñž quintra chiičhaja, nižaza nižta ujkazak persuna paachaja, jalla niqui anapanž atipasača Yoozquiztan. Panž castictazakaz cjequičha. Uj

paažcu, anapan pinsa, “Ana Yooziž casticta cjeeka” cjan. ⁴Jalla nižta pinsiñi žoñinacaqui Yooz puntu ana zuma intintiča. Yoozqui ancha zumača, nižaza tsjan juc'anti okzñi kuzzizza, nižaza tsjan juc'anti pasinsis kuzzizza. Jalla nii werar razunača. Pero jalla nižta kuzziz cjen, Yoozqui žoñinacžquiz persun uj sint'iskatz pecča. Nuž sint'iskatzcu ujnaca paazqui eca. Jalla nuž pecča Yoozqui. Jalla nii zizza ančhuc, čana jaa? ⁵Ančhucqui ana persun uj sint'iñiž cjen, nižaza chojru kuzziz cjen, juc'anti castictaž cjequiča Yooziž ultimu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui žoñinacž paata ujnaca tjeeznaquiča; nekztan ultimuz casticaquiča. ⁶Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui tjapa žoñinaca pjalznaquiča ninacaz paatiquiztan jama. ⁷Jequit pasinsis kuzziz zuma kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Jalla nii zuma kamñinacaqui Yooziž tjaata honorchiz cjis pecča, nižaza Yooziž rispitta cjis pecča, nižaza Yooztan wiñaya kamz pecča. ⁸Pero yekjapanacaqui persun kuzcamakaz kamz pecča, werar Yooz kamaña anaž pecča. Anawalinacž mantuquizpanž žejlča. Jalla ninacž quintra Yoozqui juc'anti žawjžcu casticaquiča. ⁹Tjapa anawali paañinacžtami sufris želaquiča, nižaza wali llaqui želaquiča. Anawali paañi judfo žoñinacaqui juc'anti sufraquiča. Pero tjapa anawali paañi žoñinacaqui zakaz sufraquiča, infernuquinaqui. ¹⁰Tjapa zuma kamñinacazti Yooziž tjaata honorchiz cjequiča, nižaza Yooziž rispittaž cjequiča, nižaza llan kuzziz cuntintu cjequiča. Nii zuma kamñi judfo žoñinacaqui juc'ant waliž cjequiča. Pero tjapa zuma kamñi

žoñinacaqui zakaz waliž cjequiča, arajpachquinaqui.

¹¹Yoozqui žoñinaca ana illillžcu litituma pjalznaquiča. ¹²Yekjapanacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii jaru ana casticaquiča; persun uj paatiquiztanjama casticaquiča. Yekjapanacaqui Moisés lii zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii ana cumplitiquiztan jama casticaquiča. ¹³Jakzilta žoñinacat Moisés lii nonžcu, ana nii lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizza. Pero jakzilta žoñinacat Moisés lii cazzaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchizza. ¹⁴Ana judfo žoñinacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nuž ana zizcumi, ninacpacha persun kuzquiz zuma paaz zint'asača, jaknužt Moisés lii zuma paaz mantičhaja, jalla nuž. Nekztan nii kuzquiz zint'ita jaru zuma kamcan, ninacžtaqui liižtakazza nii kuzquiz zint'litaqui. ¹⁵Jalla nuž zuma kamcan kjanapacha tjeeža, Yoozqui ninacž kuzquizpacha niiz mantitanaca zizkatcha, nii. Nii Yooziž zizkattacama ana kamtiquiztan casticta cjequiča. Nižaza nii zizkattacama kamchižlaja, nekztan ana casticta cjequiča. Yooz pjalz tjuñquiziqui ninacaz kamtanacquiztan jama pjaltaž cjequiča. ¹⁶Yoozqui Jesucristužquiz žoñinaca pjalzkataquiča, chjojkaca paatiquiztanami, nižaza pinsitaquiztanami. Wejrqui niipan chiichinča liwriñi Yooz puntu parlican.

JUDIO ŽOÑINACAQUI MOISES LIICHIZZA

¹⁷Yekjap ančhucquiztan judfo žoñinacžhucča. Ančhucqui Moisés liichiz cjen “Walikaztča wejrqui” cjiñhucča. Nižaza mitarazi kuzziz

cjiñchuc̄cha, “Werar Yoozza wejt Yoozqui”, cjiçanaqui. ¹⁸ Ančhucqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla nii zizza. Ančhucqui Moisés lii tjaajintaž cjen Yooz zuma kamaña panž zizza. ¹⁹ Yooz puntu ana zizñi žoñinaca želan, ančhucqui cjičha, “Nii zuražtakaz žoñinacžquiz tjaajznasak” cjiçan. Nižaza ana wal zumchiquiztakaz kamñi žoñinaca želan, ančhucqui cjičha, “Nii ana wal kamñi žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjaajznasak” kaž cjičha; “Werjtčha ninacžtaqui kjanažtakaz” cjiçan. ²⁰ Nižaza ančhucqui cjičha: “Zumzu kamñi žoñinacžquiz Yooz kamaña sok'o tjaajznasak, ana tsjii kjutñi kamajo”, kaž cjičha. Nižaza ančhucqui cjičha: “Yooz puntu koloculla zizñi žoñinacžquiz tjaajznasak”, kaž cjičha. Yooz puntu razunanacaqui Moisés liiquiz kjana žejlčha. Jakziltat Moisés lii zuma zizaja, niiqui Yooz puntuquiztan zuma zizñi zizñi cjequičha. ²¹ Jaziqui ančhucqui yekjžquiz tjaajznasaž niiqui, čkjažtiquiztan amiž tjaajinta jaru ana kamjo? Nižaza yekjap ančhucquiztan chiižiniñchuc̄cha, tuž cjiçan: “Anačha tjañi zaazqui”. Jalla nuž chiižcu, čkjažtiquiztan ančhucpacha tjañi zaajo? ²² Nižaza ančhucqui cjiñchuc̄cha; “Anačha adulteriuquiz ojklayzqui”. Jalla nuž chiižcu, čkjažtiquiztan ančhucpacha adulteriuquiz ojklayjo? Ančhucqui žoñiž paata yooznaca chjaawjčha. Jaziqui, čkjažtiquiztan ančhucqui timplu cusasanaca cjižjo? ²³ Ančhucqui mit kuzziz cjiñchuc̄cha: “Wejrnacqui Moisés liichiztčha”. Jalla nuž chiižcu, čkjažtiquiztan ančhucqui nii lii ana cazjo? Ančhucqui nižta ana cazziž cjen Yoozquiz ana rispitcha. ²⁴ Cjijrta Yooz takuqui razunapanž chiičha. Yooz takuqui tuž cjičha:

“Ančhuc̄caž uj paachiž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui ultim werar Yooz quintraž chiičha”.

²⁵ Tsjii chiižinučha. Ančhuc judío jilanacaqui Moisés lii jaru janchiquiz chimputa cjiçinčhuc̄cha. Moisés lii jaru kamchiž cječhaj niiqui, ančhucžtaqui nii chimputa walčha. Pero Moisés lii jaru ana kamchiž cječhaj niiqui, nii chimputaqui anaž walčha. ²⁶ Jaziqui tsjii ana chimputa žoñiqui Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui chimputažtakaz cjequičha, niž janchiquiz ana chimputa cjenami. ²⁷ Nižaza jakzilta ana chimputa žoñit Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui ančhuc̄ca uj tjeeža. Ančhucqui chimputaž cjenami nižaza Moisés cjiçirta liichiz cjenami, jalla nii lii ana cazza. ²⁸ Jakziltat juntuñkaz lii jaru paáčhaja, jalla niiqui anačha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza jakziltat janchiquiz alaja chimputa cječhaja, jalla niiqui anačha ultimu Yooz maatiqui. ²⁹ Pero jakziltat tjapa kuztan Yooz kuzcama kamčhaja, jalla ničha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza niiqui persun kuzquiz ultimu Yooziž chimputačha. Tsjii cjiçirta lii jaru juntuñkaz kamz anačha chekanaqui. Žoñž kuzquiztančha kamz chekanaqui, lilituma Yoozquin kuzziz, už ana lilituma Yoozquin kuzziz, nii. Jalla nižta lilitum kuzziz žoñiqui Yooziž tjaata honorchizza. Žoñiž tjaata honora anaž importičha.

3 ¹ Yooz yujcquiziqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinacžquiztan tsjan walasaž niiqui, ččhjuljapat waljo? Nižaza janchiquiz chimputaqui, ččhjuljapat waljo? ² Judío wajtchiz žoñinacaž cjiçan, zuma walčha. Tužučha primer razunaqui. Judío žoñinacžquiz Yoozqui niž cjiçirta

taku cumpjiichiċha. ³Nii Yooziċ tjaata lii jaru yekjap judfo žoñinacaqui ana lijituma kamchiċha. Jalla nuž ana lijituma kamchiž cjen, ninacaž compromitta taku ana cumplissiċha. Jalla nuž cjenami Yoozqui niiz persun compromitta taku cumpliċha. ⁴Nužupanċha. Yoozqui taku chiizcu panž cumpliċha, tjapa žoñinacaž chiita taku ana cumplichiž cjenami. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiċha:

“Yooz, amiž chiitaqui lijitumaċha. Jalla nii ziztaj cjila. Žoñinacaž am quintra uj tjojtunchiž cjenami amqui lijitumapankaz tjeežtaj cjila”.

⁵Žoñinacaž toscara chiitaqui juc'ant tjeeža, Yoozza lijitumaqui, nii. Jaziqui, ċkjaž cjeequi? Yoozqui nii toscara chiiñi žoñinaca ana casticz waquiziċha. ċNuž chiyasajo? ⁶Anapanċha. Yoozqui lijitumapanċha. Nižaza Yoozqui uj paañi žoñinaca ana casticaquiž niiqui, inakaz jusjasaċha.

⁷Yekjapanacaqui tuž cjiñiċha: “Wejt toscara chiitaqui, Yooz lijitumaž, nii tjeeznaquiž niiqui, ċkjažtiquiztan wejrqui casticta cjesajo? Weriž toscar chiiitiquiztan Yoozqui juc'anti rispitta cjesaċha”. ċJalla nuž pinsichinċhucjo? Jalla nii razunaqui ancha zumzuċha.

⁸Nižaza yekjapanacaqui cjiñiċha: “Anazuma paatiquiztan zuma paaznaca tsjan kjana tjeeža cjesaċha. Nekztan nii anazumanaca paaz waquiziċha”. Nižaza cjiñiċha: “Pablo zakaz nuž tjaajñiċha”. Jalla nuž cjican, yekjap žoñinacaqui wejtnac quintra chiiċha, wejrnacaž ana rispitta cjeyajo. Jalla niža chiiñi žoñinacaqui casticta cjis waquiziċha.

TJAPA ŽOÑINACAQUI UJ PAAĊHA

⁹Nekztan, ċkjaž cji? ċUċhum judfo žoñinacaqui parti žoñinacžquiztan

tsjan wali žoñinacajo? Anapanž cjesaċha. Wejrqui kjanapacha tjeezinċha, judfo wajtchiz žoñinacami nižaza yekja wajtchiz žoñinacami tjappacha ujž mantuquiz žejlċha, nii. Tjapa žoñinacami uj paazquin kuz tjaaċha. ¹⁰Jalla nižtapacha cjijrta Yooz takuqui cjiċha:

“Anaž jec lijitum kamañchiz žoñimi žejlċha, ana zintallami. ¹¹Anaž jec Yooz kamaña intintiñimi žejlċha, anaž jecmi Yoozta kamzquin kuz tjaaċha. ¹²Tjapa žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakċha, nižaza ana zum kuzziz cjissa. Anaž jakziltami zuma paañic žejlċha, ana zinta. ¹³Ninacž joranacquistan anazuma chiitanaca ulanċha, ticzinacž sipultura cjetžtažokaz. Chiican, žoñinaca incallċha. Zkorž atquiz žejlñi venenožtakazza ninacaž atquiztan chiitaqui. ¹⁴Ninacaž chiitaqui žoñž quintrapanċha, nižaza žoñžtan chjaawjkatċha. ¹⁵Ninacž kjojchaqui apura zajtċha, žoñi conzjapa. ¹⁶Ninacaqui žoñi akz pecċha, nižaza žoñžquiz llaquit kuzziz cjiskatċha. ¹⁷Nižaza llan kuzziz kamaña anapan zizza. ¹⁸Nižaza werar Yooz rispits puntuquiztan anaž pinsiċha”.

¹⁹Jakziltat tuqita Moisés lii mantuquiz žejlċhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanċha. Pero tjapa nii liichiz žoñinacaqui ana nii lii jaru kamċha. Jalla nižtiquiztan ch'uju cjissiċha. Ana chiyasaċha, “Wejrqui ana ujchiztċha” cjicanaqui. Tjapa žoñinacaqui, jaknužt kamċhaja, jalla nii cuenta Yoozquin tjaastanċha. Tjapa žoñinacaqui Yooziċ casticta cjis waquiziċha. ²⁰Anaž jakziltami Moisés lii jaru zumpacha

lijituma kamča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujquiziqui anaž jakziltami ana ujchizza. Moisés lii zizcumi uj paaspanča. Jalla nižtiquiztan nii lii jaru ana kamtiquiztan tjapa žoñinacaqui zizza, panž ujchizza, nii.

¿ŽOÑINACAQUI, JAKNUŽT ANA UJCHIZ CJESAJO?

²¹ Moisés liiquiztan Yoozqui yekjat lii jaru žoñinacžquiz ana ujchiz nižaza zuma cjiskatča. Pero nii puntu Moisés liimi nižaza profetanacaž cjjrta takumi zakaz chiiča. ²² ¿Jaknužt žoñinacaqui ana ujchiz cjesajo? Jalla tužuča. Jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjequiča. Yoozqui žoñinaca ana illilla. ²³ Tjapa žoñinacaqui tsjii pariju ujchizza. Jalla nižta ujchiz cjenaqui Yoozqui ana jecžquizimi honorchiz cjiskatasacha. ²⁴ Pero Jesucristuqui ujchiz žoñinacžta persun wiržtan pacchiča, ninaca ana casticta cjeajajo, nižaza Yooz yujquiz zuma cjeajajo. Yoozqui Jesucristo cuchanžquichiž cjen žoñinacžquiz pajk favora paachiča. Jalla nuž cjen Yoozqui inat žoñinaca liwriyasacha, ninaca ana čhulu paažcu. ²⁵ Yooz Ejpqui Jesucristo cuchanžquichiča ujchiz žoñinacž laycu ticzjapa. Niiž ticziž cjen jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui persun ujquiztan ana castictaž cjequiča. Tuquitan ima Jesucristuž ticznana Yoozqui niižquin kuzziz žoñinacžtajapa pasinsis kuzziztača; ninaca ana casticchiča. Pero Yoozqui uj paañinaca casticstanča. Jalla nuž cjenami Jesucristuž cjen Yoozqui ujchiz žoñinaca pertunasacha. Jalla nižtiquiztan Jesucristo cuchanžquichiž cjen Yoozqui, persun kuz zuma lijitumaž, jalla nii tjeeziča. ²⁶ Uj

paañi žoñinaca ana castictaž cjenami, Yoozqui lijitumača. Uj paañi žoñinacaqui Jesucristuž ticziž cjen ana castictača. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujquiziqui zuma cjissa, ana ujchiz, Jesucristuž cjen.

²⁷ Jaziqui žoñinacaqui anapanž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Yooz yujqucin walikaztča wejrqui” cjcanaqui. ¿Kjažtiquiztan mit kuzziz ana nuž chiyas? Anaž jecmi Moisés lii jaru zuma kamchucaqui. Jalla nižtiquiztan ana lii jaru kamchiž cjen tjapa žoñinacaqui Yooz yujquiz ujchizza. Jesucristužquin kuz tjaačhiquiztan, jalla nužquizkaz Yooz yujquiz zuma cjesača, ana ujchiz. Jalla nižtiquiztan žoñinaca ana mitaraz kuzziz cjis waquiziča. ²⁸ Wejrqui kjanapacha tjaajinchinča, Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujquiz ana ujchiz nižaza zuma cjesača, jalla nii. Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujquiz anapanča zuma kuzziz cjichuca.

²⁹ ¿Yoozqui judío žoñinacž Yooz alaja cjesajo? Anapanča. Yoozqui parti žoñinacž Yooz zakazza. ³⁰ Zinta Yoozqui žejlča. Jalla niiž yujquiziqui chimpata judío žoñinacami ana chimpata yekja wajtchiz žoñinacami Jesucristužquin kuz tjaachiž cjenkaz zuma cjesača, ana ujchiz. ³¹ Jalla nižtiquiztan nuž tjaajincan wejrqui, “Moisés liiqui anaž walča”, ¿nuž cjan tjaajnojo? Anazal nižta tjaajnuča. Liiqui panž walča, cjiwča.

ABRAHAMŽ PUNTU

4 ¹ Wejrnacqui Abrahamž majch maatinacquiztan tjoniičhumča. Tuqita atchi Abraham ejpž puntuquiztan, ¿kjaž cji? ² Abrahamqui Moisés lii jaru kamtasaz niiqui Yooz

yujcquiz ana ujchiz cjitasasächa. Nižaza “Wejrtächa Yooz yujcquiz zumtqui” cjican chii attasasächa. Pero ana nuž chii atatächa Yooz yujcquiziqui. ³Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiächa: “Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiächa. Jalla nižta kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zumaž cjissičha, ana ujchiz”. ⁴Tsji zakal chiyücha. Jakziltat langznačhaja, jalla niqúi paca tanznaquičha. Nii pactaqui anaächa onanta, pero langztiqiztan nižta pacta cjis waquizičha. ⁵Pero jakzilta ujchiz žoñinacat ana čhjulu paažcu, Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niž kuz tjaatiquiztankazza Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz. Ujchiz cjicanpacha kuz tjaatiquiztan Yoozqui cjiächa, “Nii žoñž uj pertunuächa. Wejt yujcquiz ana ujchizza”. ⁶Ana čhjulu paažcu nii kuz tjaañi žoñiqui ana ujchiz cjissa. Jalla nižta kuz tjaañi žoñž puntu David cjita tuquita ejpqui ⁷tuž cjichiächa:

“Jakzilta žoñinacž ujnacat Yooziž pertunta cječhaja, nižaza ninacž ujnacat Yooziž ana iya tjeežta cječhaja cuntintuž cjila.

⁸Nižaza jakzilta žoñinacat ujnacquiztan Yooz Jiliriz ana casticta cječhaja, jalla nii žoñiqui cuntintuž cjila”.

⁹Nii Davidž chiitaqui ¿jec žoñž puntuquiztantajo? ¿Chimputa žoñinacž puntuquiztan alajakazkaya? ¿Už yekja wajtchiz ana chimputa žoñinacž puntuquiztan jaa? Wejrqui cjiwächa pizcquiztanpachasächa. Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissičha.

¹⁰¿Čhjuloquiztanpacha ana ujchiz cjissitaya? ¿Ima chimpuchiz cjen? už ¿chimpuchiz cjen jaa? Wejrqui cjiwächa, anaächa chimpuchiz cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiqui, pero ima chimpuchiz cjen. ¹¹⁻¹²Ima

chimputa cjican Abrahamqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiächa. Jalla nižtiqiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissičha. Jalla niž wiruñ Yoozqui nii chimputa lii mantichiächa tjeežjapa kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza, jalla nii tjeežjapa. Jalla nižtiqiztan Abrahamqui tjapa Yoozquin kuz tjaañinacžta ejpžtakazza, ana chimputa žoñinacžtami, nižaza chimputa žoñinacžtami. Jalla nuž pinsičiächa Yoozqui. Jakziltat kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjisnačhaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequičha. Učhum Abraham ejpqui ima chimputa cjican Yoozquin kuz tjaachiächa. Jakzilta chimputa žoñinacat Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequičha. Chimpatakaz ana walächa, Yooz yujcquiz zuma cjeyajajo.

YOOZIŽ TJAATA TAKU

¹³Yoozqui Abrahamžquizimi niž majchmaatinacžquizimi compromitcan taku tjaachiächa, tii muntuquiz cuntintuž cjequičha, jalla nii. Abrahamž lii jaru kamtiqiztan Yoozqui ana nižta taku tjaachiächa. Pero Yoozquin kuz tjaachiž cjen nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui nižta taku tjaachipanächa. ¹⁴Moisés liichiz kamñi žoñinacaqui tii muntu irinsa tanznačhaj niqúi, jalla nižtiqiztan Yoozquin kuz tjaazqui inakazza. Nižaza Yooziž tjaata taku anaž walkatächa. Pero anaächa nižta. Anaž jecmi nii lii jaru zuma kamasasächa. ¹⁵Jaziqui lii jaru ana kamtiqiztan žoñinacaqui casticta cjistanächa. Lii ana žejltasasächa, nektzan lii quintra ana kamtasasächa.

¹⁶Jalla nižtiqiztan Yoozquin kuz tjaatiquiztankaz Yooz yujcquiz ana

ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Nižaza Yoozqui žoñinacžquiz okziž cjen žoñinaca ana ujchiz cjiskatča. Jalla nii wali pajk favora paachiča Yoozqui. Jalla nuž cjen Yooziž tjaata takuqui tirapanž walča tjapa Abrahamž majchmaatinacžtaqui, Moisés liichiz žoñinacžtami, ana Moisés liichiz žoñinacžtami. Yooziž tjaata takuqui walča tjapa Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachinacžtaqui. Abrahamqui tjapa učum Yoozquin kuz tjaachi žoñinacž ejpžtakazza. ¹⁷Jalla nužupanž cjiirta Yooz takuqui chiiča, tuž cjan: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui učum ejpžtakazza, Yooz yujcquiziqui. Abrahammi učumnacami nii zinta Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nii zinta Yoozqui ticzinacami jacatatskatča, nižaza ana žejlñinaca žejlzkatča.

¹⁸Abrahamžquiz Yoozqui cjichiča: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nii puntuquiztan zakaz Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Jalla nuž amqui wacchi majchmaatinacchiz cjequiča”. Yooz taku criichiž cjen Abrahamqui wacchi majchmaatinaca tjew tjewziča, chawcwacama. Tsjii žoñinacž “Amiž tjaata Yooz taku ana cumplita cjesača” nuž chiiñi cjenami Abrahamzti tira tjewziča, Yooz taku cumplispanž cjan. ¹⁹Abrahamqui jos patac watchiz cjen ticz orquiztača. Ana majchchizpan cjichucatača. Nižaza niiž maatakaqui ana zinta majtchucatača. Jalla nuž pucultan ana majtchuca cjicanami, Abrahamqui Yoozquin anača upa kuzziz. ²⁰Nižaza ana kurwayskatchiča. Yooziž compromitta taku cumplis ora tirapan tjewziča, cumpliscama. Tirapantača

Yoozquin kuzziz. Nižaza Yooz honora waytican, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²¹Abrahamqui zizziča, Yoozqui niiž compromitta taku ultimupan cumpli atasacha. Jaziqui tirapan tjewznatča, ana kuz paysnakžcu. ²²Jalla nižtiquiztan nižta Yoozquin kuz tjaatiquiztan Abrahamqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča, nižaza ancha zuma kuzziz. ²³Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjiirtatača. Nii cjiirtaqui anatača Abrahamž cjen alajakaz, ²⁴učumnacaltajapa zakaz cjiirtatača. Jakziltat Yoozquin kuz tjaachaj niiqui, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisnasača. Nii Yoozqui učum Jesucristo Jiliri ticziquiztan jacatatchiča. ²⁵Jesucristuqui učum ujquiztan contatača; nižaza niiž jacatatchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissinčhumča, niižquin kuz tjaachiž cjen.

YOOZQUIN KUZUZ ŽOÑINACA

5 ¹Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui anača učum quintra. Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza niižquiz kuzziz cjen učumtan Yooztan walikazza. ²Jesucristužquin kuzziz cjen učumqui Yooz partiquiz luzzinčhumča. Jalla nii partiquiz učumnacaqui panž žejlča. Jalla nuž žejlcan cuntintuž tjewža, Yooziž tjaata honora tanz ora, Yooztan honorchiz cjisjapa. ³Nii Yooz zumanaca tjewžcan, učumqui cuntintučumča. Nižaza sufris želanaqui cuntintuzakazza. Sufrisquiztan pasinziz kuzziz cjissa. Jalla niiqui učumqui zizza. ⁴Nižaza pasinziz kuzziz žejltiquiztan Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan yatisinsa. Jalla nekztan zumquin yatisinžcu, Yooz honora tjaaz ora tjewža. ⁵Yoozqui niiž

Espíritu Santo učumnaca kuzquiz luzkatchičha. Nii Espiritu Santuqui učum kuzquiz luzcu, Yooz ancha zuma munaziñi kuz učumquiz intintiskatcha. Jalla nižtiquiztan Yooziž tjaata honora tjewžcan učumqui zizza, ultimquiziqui panž tanznaquičha, nii. Ana inakaz tjewznaquičha.

⁶Učumpacha ujquiztan anatačha liwriizuca. Jalla nižtiquiztan Yooziž pinsita timpuquiz Cristuqui ujchiz žoñinacž laycu ticzičha. ⁷Anaž jakzilta žoñimi tsjii žoñžtajapa pjasila ticznasačha, zuma žoñi cjenami. Cunamit tsjii ancha zuma kuzziz žoñžtajapa ticz pecačhani. ⁸Yoozti niž zuma okzñi kuz tjeezičha, jalla tižta. Učumnaca ujchiz cjenami Yoozqui niž Majch Jesucristo cuhanžquichičha, učumnacaltajapa ticzjapa. ⁹Jalla nižtiquiztan Yooz Majch ticziž cjen anziqiu učumqui Yooz Ejpž yujcquiz ana ujchizza, nižaza zuma kuzzizza. Jalla niic zuma razunačha. Jaziqui učumqui zuma kuzzizza. Jalla nižtiquiztan tiizakaz zuma razunačha: Jesucristuž ticziž cjen učumqui ultim casticž tjuñquiziqui liwriitaž cjequičha Yooz casticžquiztan. ¹⁰Tuquitan učumnacaqui Yooz quinratačha. Jalla nuž Yooz quintra želanami, Yoozqui niž Majch cuhanžquichičha, žoñinacž laycu ticzjapa, žoñinacž pertunta cjejajo. Jalla niiqui razunačha. Nižaza anziqiu učumqui Yooz pertuntačha. Jalla nižtiquiztan učumtan Yooztan walikazza. Nižaza Yooz Majch jacatattiquiztan učumqui ultimquiziqui tjapa anawalinacquiztan liwriitapanž cjequičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla niiqui zuma razunazakazza. ¹¹Ultimquiziqui liwriitaž cjequičha. Nižaza anzimi liwriitazakaz učumqui. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooztan tsjii

kuzziz cjican, cuntintučha, Jesucristo Jiliriž cjen. Jesucristuž cjen učumqui Yooziž pertunta cjissičha. Jalla nižtiquiztan učumtan Yooztan walikazza.

ADANŽTAN JESUCRISTUŽTAN

¹²Tsjiilla cjesačha. Tsjii žoñiž cjen uj žejlčha tii muntuquiz. Nižaza nii ujquiztan ticz žejlčha. Nižaza tjapa žoñinacami uj paačha. Jalla nuž uj paažcu, ticža. ¹³Moisés liiž tuquiqui uj paazqui želatčha tii muntuquiz. Pero ana lichizlaj niiqui, žoñinacaqui nii lii quintra paata ujquiztan ana castictatačha. ¹⁴Adanž timpuquiztanpacha Moisés timpucama žoñinacaqui ticzičha uj paatiquiztan. Jaknužt Adán primera uj paatčhaja, jalla nii ujpacha ana paachičha parti žoñinacaqui. Jalla nuž cjenami yekja ujnaca paachičha. Adanqui tjonñi Jesucristužtakaz tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz contajichičha. Jalla nii puntuquiztan Adanžtan Jesucristužtan cassa.

¹⁵Pero tii puntuquiztan anaž cassa. Adanž uj paatiquiztan anawalinaca žejlčha. Cristuž ticztiquiztannti zumanaca zejlčha. Tsjii žoñiqui uj paachiž cjen tjapa žoñinacžquiz ticskatcha. Jalla niičha Adanqui. Nižaza tsjii žoñiž cjenkaz walja žoñinacaqui ujquiztan liwriitačha. Jalla niičha Jesucristuqui. Jesucristuž cjen Yoozqui žoñinaca okzičha. Žoñinacž ana okžta cjichuca cjenami, Yoozqui žoñinacžquiz okzičha. Jalla nuž okztiquiztan Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinaca liwriichičha niž yujcquiz ujchiz ana cjisjapa. Nužupančha. ¹⁶Adanž uj paatižtan Jesucristuž liwriiñižtan anaž cassa. Punta puntaž žoñinacžquiz contajičha. Adanž zinta ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtačha, casticta

cjisjapa. Pero Jesucristuž liwriitiquiztan walja žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisja, walja ujnaca paachiž cjenami. Jesucristuž cjenkaz nižta cjisja. ¹⁷Tsjii žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla niic razunača. Tiiqui tsjan zuma razunača. Jakziltat Jesucristuž cjen ujquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjequiča. Nižaza ujquiztan ticziž cjenpacha, Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza honorchiz cjequiča.

¹⁸Jaziqui tsjii žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača casticta cjisjapa. Nižaza tsjii žoñž ticztiquiztan tjapa žoñinacaqui ninacz ujquiztan pertunta cjesača, ninacz ujquiztan ana casticta cjejajo, nižaza Yooztan wiñaya kamajo. ¹⁹Yooz mantita ana cumplichiž cjen Adanqui tjapa žoñinacažquiz ujchiz cjiskatča. Jesucristuzti Yooz kuz cumplichiž cjen walja žoñinaczquiz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatča.

²⁰Yoozqui Moisesquiz tsjii lii tjaachiča, žoñinaczquiz persun ujnaca kjanapacha tjeezjapa. Nii lii zizcuqui žoñinacaqui lii quintra juc'anti uj paachiča. Jalla nuž juc'anti uj paachiž cjenami, Yoozqui niiž okzñi kuz žoñinaczquiz juc'anti tjeeziča Jesucristuž cjen. ²¹Uj paažcu žoñinacaqui ticstanča, nižaza casticta cjistanča. Pero žoñinacaž ujnacquiztan infiernuquin castictaž cjenpacha Yoozqui žoñinaca liwriichiča Jesucristo Jiliriz cjen. Žoñinacaqui Jesucristuž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjisnasača, Yooztan wiñaya kamzjapa.

EW KAMAÑA PUNTU

6 ¹Uj puntuquiztan yekjapanacaqui chiiñiča. Učhumqui tira uj paaz

waquiziča, Yooz okzñi kuz juc'anti tjeežta cjisjapa. ²Pero wejr cjiwča, anapanž uj paaz waquiziča. Tuquitan ticzi žoñinacažtakaztača učhumqui, anazum kamañchiz kamcan. Pero učhumž tuquitan anazuma uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumča. Jalla nižtiquiztan uj paañi kamañchiz anapanž kamz waquiziča. ³Tjapa učhumnacaqui, Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissinčhumča. Bautistaž cjen nekz tjeezinčhumča. Jesucristuqui ticžcu, tjatzatača. Jalla nižta irata učhumqui anazum uj paaznaca tjazt waquiziča. Jalla nii učhumnacaqui panž zizza. ⁴Bautista cjiscu, nižaza Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu, učhumnacaqui uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumča. Nekztan zuma ew kamañchiz cjissinčhumča. Yooz Ejpqui persun aztan Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižta irata Yoozqui učhumnaca anazuma kamañquiztan liwriichiča, zuma ew kamañchiz cjejajo.

⁵Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan ticziča, anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjisjapa. Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan jacatatchiča, ew zuma kamañchiz cjisjapa. ⁶Jaknužt Jesucristuqui cruzquiz ch'awcta ticzižlaja, jalla nižta irata učhumqui ticzižtakaz cjissiča uj paaz pecñi kuzquiztan. Jalla nižtiquiztan učhum anazum uj paaz pecñi kuzqui nužquiz ana azziz cjissiča. Nižaza nii uj paaz pecñi kuzqui ana iya mantasača učhum kuzquizpacha. Jalla nii učhumqui panž zizza. ⁷Jakziltat uj paaz pecñi kuzquiztan ticzi cječhaja, jalla niiqui uj paañi kamañquiztan liwriita cjequiča. ⁸Nižaza jakziltat

Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissiz cjen uj paañi kamañquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui ew kamañchiz cjequiča, Jesucristužtakaz. Nižaza Jesucristužtan chica kamaquiča. Jalla nii razuna criichinčhumča.

⁹Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nižtiquiztan ana wilta ticznaquiča, nižtaqui ana iya ticz žejlča. ¹⁰Jesucristuqui žoñinacž ujquiztan ticziča, tsjii wilta. Ana wilta ticznaquiča. Jaziqui žejtča, nižaza Yooztajapa kamča. ¹¹Jalla nižtiquiztan ančhucqui cjuñzna, uj paañi kamañquiz liwriitaž, nii. Jaziqui Jesucristo Jiliriz cjen Yooztajapa ew kamañchiz kamla.

¹²Uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata, anazumanaca paajo. ¹³Nii uj paaz pecñi kuzqui curpu mantis pecčhaj niiqui, panž ewjasa. Pero ančuca curpu zuma paazjapa, nižaza Yooz sirwizjapa kuz tjaa. Ančhucqui anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjiscu ew zuma kamañchiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama kamajo Yooz mantuquiz cjee, tjapa curpumi, nižaza kuzmi. ¹⁴Ančhucqui anača iya Moisés lii mantuquiz. Okžñi Yooz mantuquizza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan nii uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata.

YOOZ MANTUQUIZPANKAZ CJEE

¹⁵¿Kjaž cjesajo? Moisés lii mantuquiz ana žejlcan, nižaza okžñi Yooz mantuquiz žejlcan, ¿uj paañi kamañchiz želasajo? Anapanž cjesača. ¹⁶Jakziltat tsjii žoñž mantuquiz žejlčhaja, jalla nii patrunž mantitanaca caspanikazza. Jalla nižta irata jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja, ujnaca paasača; jalla nekztan Yooziž castictaž

cjequiča. Nižaza jakziltat Yooz mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama cumplis waquiziča. Jalla nekztan tsjan tsjan zuma kamañchiz cjequiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja. Nekztan Yooz puntu zuma werar razunanacaqui ančucaquiz tjaajintatača. Jaziqui jalla nii tjaajintanac jaru tjapa kuztan kamča. Jalla nižta ančuca zuma kamañchiz cjen Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁸Jalla nižtiquiztan nii uj paazquiztan liwriitača ančhucqui. Nižaza zumanaca paazjapa tjapa kuz tjaachinčhucča. Yooz manta paaz cjissinčhucča. ¹⁹Žoñž wirquiztan punta punta chiyuča, Yooz puntu intintazkatzjapa. Ana nižta chiitasaž niiqui, ančhucqui anaž intintaztasacha. Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz želatča, ujnaca paacan. Jalla nuž žejlcan ju'anti ju'anti uj paachinčhucča. Jazizti Yooz mantuquiz tsjan tjapa kuztan žela, tsjan zumanaca paazjapa. Jalla nuž žejlcan Yooztakaz tsjan tsjan zuma kuzziz cjisnaquiča.

²⁰Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, zumanaca paazjapa ana importiča. ²¹Jalla nuž kamcan, ančhucaltajapa ¿čhjul walitajo? Jaziqui ančucaž tuquita paatanacquiztan ančhucaltaqui azipanča. Jalla nižta anazum kamchi žoñinacaqui wiñayjapa Yooziž castictapanž cjequiča. ²²Pero ančhuczi nii anazum uj paañi kamañquiztan liwriitača. Yooz mantuquiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan tsjan zuma kamañchizza. Nižaza Yooztan wiñayaž kamaquiča. ²³Jakziltat anazum uj paañi kamañquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooziž castictaž cjistanča.

Nuž waquiziča. Pero Yoozqui žoñinacžtajapa tsjii pajk favora paachiča, žoñinacaž ana waquizan. Nužukaz paachiča niiž zuma okžni kuzziz cjen. Jaziqui jakziltat Yooziž liwriita cječhaja, jalla niiqui Jesucristo Jiliriz cjen Yooztan wiñayaž kamaquiča.

LII PUNTO

7 ¹ Moisés lii zizni jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza, ima ticzcan, žoñinacaqui Moisés lii mantuquiz žejlča. ² Nižaza tsjaa maatakqui zalz kamz lii mantuquiz žejlča, naaža lucu ticzcama. Naaža lucuž ticznaquiž niiqui, nekztan naaqui nii lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. ³ Jaziqui naaža persun lucu žetan, naaqui yekja luctakžtan želaquiž niiqui, jalla naaqui adulterio paača. Naaža lucu ticznaquiž niiqui, jalla nekz lucutiñ kamañ liiquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan yekja lucžtan zalžnanami, anaž adulterio cjesača.

⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta iratača Moisés lii puntuquiztanaqui. Jesucristuqui ančuca ujnacquiztan ticziča. Niiž cjen ančhucqui Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza. Moisés lii mantuquiz žejlcan, anapan zuma kuzziz cjisni atchucatača. Jaziqui ančhucqui ticzi žoñižtakazza nii lii puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan yekjaž mantuquiz žejlča, Jesucristuž mantuquiz, tsjii yekja lucžtan zalzižtakaz. Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, ančucaž Yooztajapa zumanaca paajo. ⁵ Tuquiqui učum persun kuzcama kamcan, učum uj paaz pecni kuzqui učumnacaquiz mantiñitača, ujnaca paajo. Jalla nižta ujnaca paatiquiztan infiernuquin Yooziž casticta cjichucatača. Moisés liiquiz

“Anača uj paazqui” cjian cjenami učum uj paaz pecni kuzqui juc'anti uj paazquin učum chjitchiča. ⁶ Ima Jesucristužquin kuz tjaacan, jalla nižta kamchinčumča. Pero jaziqui učumqui Moisés liiquiztan liwriitača. Tuqita nii liiž mantuquiz učum želatča, preso tanta žoñižtakaz. Anziqiu Espiritu Santuž mantuquiz žejlča. Niiqui učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča.

¿JECT WEJR YANAPASAJO, ZUMA PAAZJAPAJO?

⁷ Jaziqui čkjažu cjeequi? ¿Moisés liiqui anawalejo? Anapanž cjesača. Moisés lii mantuquiz ana kamtasaz niiqui, wejrqui wejt ujnaca anal pajkattasača. Moisés liiquiz “Anača zmazni kuzziz cjee” cjiča. Nekztan wejt zmazni kuz zuma pajchinča. ⁸ Moisés liiquiz nižta mantita cjen, wejt uj paaz pecni kuzqui tjapamana zmaz pinsichiča. Nii lii quintra ancha paaz pecatča. Pero nii liiqui ana žejltasaž niiqui, jalla nižtiquiztan nii zmazqui anaž pajta cjitaskalča. ⁹ Ima Moisés lii pajcan, cuntintul kamchinča. Nekztan Moisés lii mantitanaca pajtiquiztan wejt ujnaca pajchinča, nižaza juc'anti uj paachinča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiz weriž paata uj zint'ican, llaquita žejlchintača. Wejt persun uj paatiquiztan Yooz castictal cjis waquizuča. ¹⁰ Wejrqui Moisés lii jaru zumpacha kamtučhaja, jalla nekztan Yooztan cuntintu kamtasacha. Pero nii Moisés lii jaru ana zuma kami atchinča. Jalla nižtiquiztan nii liiž cjen wejtquiz tjeežtača, wejr castictal cjis waquizuča, jalla nii. ¹¹ Moisés liiquiz mantitanaca žejlča. Nii mantitanacaqui zizcuqui wejt uj paaz pecni kuzqui juc'ant uj paaz

pecchiča. Anapan nii lii jaru kami atatuča. Incallta cjissinča. Nii lii jaru ana kamtiquiztan, Yooz casticta cjchucatača.

¹²Moisés liiqui Yooziž mantitatača. Jalla nižtiquiztan ancha zumača nii liiqui. Nižaza nii liiquiz mantitami ancha zumapanča, nižaza Yooz kuzcamača, nižaza wejtta waliča.

¹³Nii liiqui wejtta wali zumažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan nii liiž cjen Yooz casticta cjis waquizasajo? Nii liiqui zumača. Pero nii zuma lii zizcuqui, wejt uj paaz pecni kuzqui juc'anti ana wal uj paaz pecchiča. Jalla nekztan wejt quintra Yooz casticz žejlča. Jalla nižtiquiztan tjeēžača, wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča, nii. Nižaza Moisés lii quintra paatiquiztan tsjan juc'ant anazumaž cjissa wejt uj paaz pecni kuzqui.

¹⁴Učhumqui zizza, Moisés liiqui Yooz Espiritu Santuž kuzcamača. Wejrzi persun kuzcama kamz pecuča. Jalla nižta kamcan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. ¹⁵¿Kjažtiquiztan nižta ana zuma paatojo? Anal intintazuča. Jesucristužquin kuz tjaažcu, jalla nekztanpacha zuma paaz pecni kuzziz cjissinča. Jalla nižta kuzziz cjenami, uj paaz pecni kuzzizpanča. Zuma paaz peccumi, anal zuma payi atuča. Ana pecta uj paaznaca, jalla niikal wilta wilta paa-uča. ¹⁶Jalla nižta paachiž cjenauki, wejrqui pajuča, Moisés liiqui zumača, jalla nii. ¹⁷Ana zuma paacanami wejt kuzquiz zuma paaz pecuča. Jalla nižtiquiztan wejrpacha nii anazuma paatanaca anal iyal paaz pecuča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nii ana zuma paatanaca paakatča. ¹⁸Wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča. Yooz aztankaz zuma payi atasacha. Wejrqui

zuma paaz pecanami, wejt persun aztan nii zuma paazqui anal atuča. Weriz kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča. ¹⁹Wejrqui weriz zuma paaz pectanacaqui anal paa-uča. Antiz weriz ana paaz pectanacaqui, nii ana zumanacal paa-uča. ²⁰Jalla nižta ana weriz pectanaca paacan, wejrpacha ana nižta paa-uča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nižta anazuma paakatča.

²¹Jalla nižtiquiztan wejtquiz nižtapan žejlča. Zuma paaz pecanami, wejt uj paaz pecni kuzkaz mantiz pecča. ²²Wejt kuzquizpacha Yooz kuzcamapan paaz ancha pecuča. ²³Jalla nuž cjenami uj paaz pecni kuzziztča. Wejt curpu mantiz pecča. Jalla nižtiquiztan wejt uj paaz pecni kuzqui wejt zuma paaz pecni kuz quintrača. Wejrqui anazuma paacan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. Nižaza nii uj paaz pecni kuzqui wejt curpu mantiča. Weriz kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča.

²⁴Ana waliča wejrqui. Jalla nižtiquiztan ¿jequit tii ana zuma paañi curpuquiztan wejr liwriyaquiya? ¿Tii casticzkatni curpuquiztanya?

²⁵Yoozquin gracias cjican, chiyuča, učhum Jesucristo Jiliriča wejt liwriñi. Wejrpacha tjapa wejt zuma paaz pecni kuztan Yooz kuzcama kamuča, wejt uj paaz pecni kuz uj paaz pecanami.

ESPIRITU SANTO KUZQUIZ ŽEJLČHA

8 ¹Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui ana Yooziž casticta cjequiča. Ninacaqui Yooz Espiritu Santuž kuzcama kamča; uj paaz pecni kuzcama ana kamča. ²Jesucristuž cjen wejrqui Espiritu Santuž mantuquiz želuča. Espiritu

Santuž cjen ew kamañchiz kamuča. Nii Espíritu Santuqui uj paaz pecñi kuz mantuquiztan wejr liwriichiča. Uj paaz pecñi kuz mantuquiz tira žejltasaž niiqui, Yooziž wiñaya casticta cjitasača. ³Žoñinacaž uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, Moisés lii jaru ana kami atchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui niž persun Majch cuchanžquichiča. Ujchiz žoñižtakaz curpuchiz kamchiča. Pero ana ujchizza niiqui. Žoñž curpuchiz cjican, ujchiz žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž cjen Jesucristuqui ujchiz žoñinacž cuntiquiztan casticta cjissiča, Jesucristužquin kuzziz žoñinaca ana casticta cjeയാ. ⁴Moisés liiquiz Yooz kuzcama kamzqui mantitača. Jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama ana kamča, nižaza Moisés liicama ana kamča. Pero jakziltat Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamča.

⁵Jakziltat persun uj paaz pecñi kuzcama kamčhaja, jalla niiqui persun pinsitanacžquikaz kuz tjaača. Pero jakziltat Espíritu Santuž kuzcama kamčhaja, jalla niiqui Yooz Espíritu Santuž pinsitanacžquikaz kuz tjaača. ⁶Jakziltat uj paaz pecñi kuz pinsitanacžquikaz kuz tjaačhaj niiqui, Yooziz wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espíritu Santuž pinsitanacžquikaz kuz tjaačhaj niiqui, Yooz kamañchiz kamaquiča, nižaza Yooztan nižtan walikaz cjequiča. ⁷Jakziltat persun anazum kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz quintrača. Yooz kuzcama anapanž kamz pecča, nižaza anapanž atča. ⁸Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla nuž kamtiquiztan Yoozqui anapanča cuntintu.

⁹Ančhuczti persun kuzcamakaz anaž kamča. Yooz Espíritu Santuž

ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen, ančhucquí Espíritu Santuž kuzcama kamča. Jakziltat ana Jesucristuž Espirituchizlaja, anača Jesucristuž partichiz žoñiqui. ¹⁰Jesucristuž ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizčhucča, nižaza zuma kuzzizčhucča. Nižaza ančuca animunacaqui ew zuma kamañchizza. Uj paachiž cjen ančuca curpunacaqui ticznaquiča. Jalla nuž cjenami ančuca animunacaqui Yooztan wiñaya kamča. ¹¹Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Nii Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen ančuca ticzi curpunaca zakaz jacatatskataquiča.

¹²Jilanaca, cullaquinaca, tsjii mantuquiz kamspanča učumqui. Anača uj paaz pecñi kuz mantuquiz kamzqui, persun kuzcamakaz paazjapa. Pero Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamsa. ¹³Jakziltat persun kuzcamakaz kamchiž cječhaja, jalla niiqui Yooziž wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espíritu Santuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui uj paaznaca jaytiča. Jalla nuž ujnaca jaytichiž cjen, Yooz kamañchiz kamaquiča.

¹⁴Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpita cječhaja, jalla niiqui Yooz maatiča. ¹⁵Ančhucquí Yooz maatinacčhucča. Jaziquí Espíritu Santuqui ančuca kuznacquiz luzziž cjen, ana Yoozquiztan eksñi kuzzizza. Espíritu Santuž cjen, “Učhum Yooz Tata”, ¹⁶jalla nuž cjican učhum kuznacquí chiiča. Nižaza kuzquiz sint'iskatča, učhumča Yooz maatinacaqui, jalla nii. ¹⁷Nižaza Yooz maatinacaž cjen Yooziž tjaata zuma irinsa tanznaquiča, jalla nii irinsača Yooztan wiñaya kamzqui,

Jesucristužtan chica. Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui sufrichiča. Učhumqui Jesucristužquiz sirwichiž cjen zakaz sufraquiž niiqui, nekztan arajpachquin niižtan chica honorchiz cjequiča.

¹⁸Tii timpuquiz sufrisnacaqui anača ancha. Cjuñzna, Yooziž tjaata honorača ancha zuma. Jalla nuž cjuñznuča wejrqui. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui učumnacaqui zuma honorchiz cjequiča. Jalla nii tjeežtaž cjequiča. ¹⁹Tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui ančaž tjewža, Yooz maatinacž honora tjeez tjuñi. ²⁰Adanž uj paatiquiztan tjapa tii muntuquiz čhjultakimi inakaz cjissiča. Yooz munan jalla nuž cjissiča. Anača juyztokez inakaz cjissiča. Pero tsjii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami anawalinacquiztan liwriitaž cjequiča. Jalla nii tjuñi tjewža. ²¹Jalla nii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča. Ticzmi anawali watñinacami ana želaquiča. Liwriitiquiztan tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami liwj zumacama cjiskattaž cjequiča, jaknužt Yooz maatinacaqui zumapan cjiskattaž cječhaja, jalla nižta irata. ²²Adanž timpuquiztanpacha tii timpucama tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui sufriča jaknužt tsjaa ic maataka majtz ora sufrichaja, jalla nižta ancha ayincan žejlča. ²³Učhum kuzquiz zakaz ancha sufriča, Espiritu Santuchiz cjenami. Nii Espiritu Santuqui tsjii zuma adelanto učhum kuzquiz žejlča. Jalla nuž cjen učhumqui ancha tjewža, juc'ant tsjan zuma kamañchiz cjsjapa. Učhumqui Yooz maatinacaž cjitiquiztan nii zuma kamañchiz cjsnaquiča. Nižaza učhum Yooz maatinaca cjan, ew

curpuchiz cjsnaquiča. ²⁴Jalla nuž učumnacaqui tjewža liwriitaž cjen. Čhjulunacat chertčhaja, jalla nii chertanaca ana tjewžta cjequiča. ¿Jec žoñit chertanaca tjewznasajo? ²⁵Učumnacaqui ana chertanaca tjewža. Yoozquiztan tjonñi zumanaca tjewža. Jalla nižtiquiztan pasinziz kuztan tjewstanča.

²⁶Jaknužt učhum zuma tjewzqui sufris awantizjapa yanapčhaja, jalla nižta irata Yooz Espiritu Santuqui učhum yanapčha tjurt'iñi kuzziz cjsjapa. Učhumqui Yoozquiztan jaknužt mayiziz waquizičhaja, ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santupacha učumnacalta ancha mayižinñiča, nižaza niipachaž ancha sint'iča učumnacalta. Nii Espiritu Santuž mayižintaqui žoñž tawkžtan ana chiita cjesača. ²⁷Espiritu Santuqui criichi žoñinacžta mayižinñiča Yooz Ejpž kuzcamakaz. Jalla nuž mayižinan kuzquiz zizñi Yooz Ejpqui nii Espiritu Santuž kuzquiz pinsitanaca zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Yooz Espiritu Santuž učumnacalta mayižintanaca zizza.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACŽTAN ANCHA MUNAZIČHA

²⁸Yoozqui niiž pinsitacama žoñinaca kjawziča, niiž maati cjiskatajo. Jalla nii kjawžta žoñinacaqui Yooztan zuma munaziča. Jalla nii munazita žoñinacžta Yoozqui čhjulu cjenami mantiča ninacžta zuma cjsjapa. Učhumqui nii zizza. ²⁹Yoozqui tuquitanpacha zizziča, jecnacat niiž maatinaca cjsnačhaja, jalla nii. Nižaza tuquitanpacha Yoozqui niiž maatinaca utchiča, niiž zinta Majch irata cjsjapa, jalla nižta zuma cjsjapa. Jalla nuž Yoozqui pinsičiča, niiž zinta Majchqui jilir

jila cjisjapa, tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiztan juc'ant honorchiz cjisjapa. ³⁰Yooz Ejpqi jecnacat niiz maatinaca cjisnačhaja, nii pinsichiča. Ninaca kjawzizakazza. Nižaza Yoozqui jecnacat kjawzčhaja, jalla ninaca ana ujhiz cjiskatča. Nižaza Yoozqui jecnacat ana ujhiz cjistčhaja, jalla ninaca juc'ant zuma kamañchiz cjiskatča.

³¹Tjapa nii puntuquiztan učumqui, ¿kjaž iya cjequejo? Yoozqui učumnacaltajapanča. Jalla nižtiquiztan čject učum atipasajo? Anaž čhjulumi. ³²Yoozqui niiz zinta Majch ana chjojchiča, antiz učumnacaltajapa utchiča, učum laycu ticzjapa. Jalla nuž niiz zinta Majch utchiž cjen učumnacaquiz tjapa niiz zumanaca zakaz tjaaquičha, juc'ant zuma kamañchiz kamajo.

³³Nižaza Yooz illzta žoñinacžjapa anaž jecmi uj tjojtasača. Yoozpacha ninaca ana ujhiz cjiskatchiča.

³⁴Jalla nižtiquiztan čject Yooz illzta žoñinacžquiz “Casticta cjistanča” cjican chiyasajo? Anaž jecmi. Jesucristučha ninacž laycu ticziqi. Nekztan ticziquiztan jacatatchiča. Anziqi Yooz Ejpž žew kjarquiz žejlča, tjapa mantican. Jalla nii Jesucristupachača učumnacalta tjurt'ižinñiqui. ³⁵Čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča: sufris watanami, llaquinaca watanami, chjaawjkatñi watanami, mach'a watanami, ana zquiti žejlž watanami, ana waliž tjonanami, ana wali ticz watanami, čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča. ³⁶Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz partiquiz žejlchiž cjen učumnacaqui sufrican sufrican zapuru ticzmayažtakaz žejlča.

Učum quintra žoñinacaqui tantiiča, criichi žoñinacaž contaj cjila, cjican. Conz uuzanacažtakaz učumnacaquiz nayča”.

³⁷Pero čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan panž munaziča. Nižaza čhjulunacaž watanami učumnacaqui Jesucristuž cjen tjapa nii anawalinacžquiztan atipaquičha. ³⁸Anaž čhjulumi Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha: anaž ticzmi, anaž žetimi, anaž anjilanacami, anaž mantinñinacami, anaž poderchiznacami, anaž anztan žejlñinacami, anaž jaztan žejlñinacami, ³⁹anaž tsewcta poderanacami, anaž tii yokquiz žejlñi poderanacami, anaž čhjul paatanacami Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha. Yoozqui učumnacatan panž munaziča, učumnacatan Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjen.

JUDIO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

9 ¹Tsjilla cjesača. Jalla tii puntuquiztan wejrqui zuma razunapal cjiwča. Jesucristužquiz kuzziz cjen razunal chiyučha, anal toscara chiyučha. Espíritu Santuqui wejt kuz zizza. Lijituma cjiwča. ²Ancha llaquizuča, nižaza wejt kuzquiz anchal cjuñznuča wejt judfo wajtchiz žoñinacžquiz. ³Wejt judfo žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz cjiskattasaž niiqui, wejrqui Jesucristužquiztan t'akžtacama cjis pectasača. Nižaza wejrqui ninacž laycu infiernuquin castictacama cjitasacha. Ninacaqui wejt parti žoñinacača. ⁴Israel majchmaatinacquiztan tjonchiž cjen, ninacaqui Yooz illzta žoñinacača. Yoozqui judfo žoñinacžquiz persun honora tjeeziča. Nižaza Yoozqui

judío žoñinacžtan acuerdunacquiz luzzičha. Nižaza Yoozqui Moisesquiz lii tjaachičha ninacžtajapa. Nižaza Yoozqui, jaknužt niizquiz sirwiz waquizichaja, jalla nii cuzturumpinaca ninacžquiz tjaachičha. Nižaza tuqui timpuquiz Yoozqui ninacžquiz takunaca tjaachičha, jaztanaqui tsjii Liwriiñi tjonacquičha, nii. ⁵ Učhum judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooziž illztatačha. Jaziqui učhum judío žoñinacž majchmaatinacquiztan tjonñitačha Cristuqui. Nekztan žoñž curpuchiz cjissičha. Cristučha tjapa mantini Yoozpachaqui. Nižaza wiñaya honorchiz cjila. Nužoj cjila. Amén.

⁶ Tjapa Israel cjita tuquita ejpž majchmaatinacaqui anačha ultim lijitum Israel wajtchiz žoñinaca, nižaza anačha Yooz wajtchiz žoñinaca. Tjapa judío žoñinacami ana Yooz maatinacaž cjenami, Yooz takuqui cumplissičha. ⁷ Nižaza tjapa Abrahamž majchmaatinacaqui anačha ultim lijitum Abrahamž familiaqui. Cjijrta Yooz takuqui Abrahamž puntuquiztan tuž cjičha: “Am ultim majchmaatinacaqui am majch Isaacžquiztan okaquičha”. ⁸⁻⁹ Jaziqui wejrqui cjiwčha, tjapa Abrahamžquiztan ojknii majchmaatinacaqui anačha ultimu Yooz maatinaca, nii. Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha, tuž cjican: “Weriž chiita timpuquiz quejpžcačha, wejt taku cumplizjapa. Jalla nii weriž quejpžquizcama am Sara cjiti tjunqui tsjii majch mataquičha”. Nekztan Abrahamqui nii taku catokchičha. Nižaza Yoozqui tjapa niiz taku catokñi žoñinacžquiz nayčha, ninacaqui ultim lijituma Abrahamž majchmaatinacačha, nii. ¹⁰ Tsjilla cjesačha nii puntuquiztan. Učhum Isaac tuquita atchi ejpqui

Rebeca cjiti tjunchizza. Nii lucutiñiqui pucultan majchnacchiztačha.

¹¹⁻¹³ Nii pucultan ocjalaž ima matan, nižaza ima zuma ana zuma paan, Yoozqui Rebecaquiz cjichičha, tuž cjican: “Am jilir majchqui niiz majchmaatinacžtanpacha niiz lajkžquiz piyunanaca cjequičha niiz lajkž majchmaatinacžquizpacha”. Nižaza cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Jacob pecchinčha. Esau ana pecchinčha”. Jaknužt Yooz pinsitčhaja, jalla nuž illzičha. Paatanacquiztan jama ana illzičha Yoozqui. Pero niiz pectacama illzičha, nižaza kjawzičha niiz partiquiz cjisjapa.

¹⁴ Jalla nii puntuquiztan čkjaž iya cjequejo? ¿Yooz ana lijituma paajo? Anaž cjesačha. Yoozqui lijituma panž paačha. ¹⁵ Yoozqui Moisesquiz cjichičha, tuž cjican: “Wejt munañpacama wejt okzñi kuz tjeeznučha, nižaza wejt munañpacama favora paaznučha”. ¹⁶ Ana žoñž munañpacama, nižaza ana žoñž langžtacama Yoozqui okža. Pero Yoozqui persun kuz munañpacama okža. ¹⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: Yoozqui Egipto nación chawc jiliržquiz cjichičha: “Wejrqui am utchinčha chawc jiliri cjisjapa. Jalla nuž am utchinčha, am quintra wejt azi tjeezjapa, nižaza tjapa tii žoñinacžquiz weriž paata quintu mazta cjisjapa”. Jalla nuž cjichičha Yoozqui. ¹⁸ Yoozqui persun kuz munañpacama okža, nižaza persun kuz munañpacama žoñinacž kuz chojruzakaz cjiskatčha. Jalla nižta kjanapachačha.

¹⁹ Cunamit tsjiiqui cječhani, tuž cjican:

— Jalla nižta cjen, čkjažtiquiztan Yoozqui žoñinacž ujuiztan casticaquejo? ¿Jec žoñit Yooz pinsita quintra kamasajo?

²⁰Jalla nižta chiiñižquiz pewcznača, čject amjo Yooz quintra ch'aazjapajo? ĆTsjii ojchqui niiz paañižquiz chuchasajo, “ĆKjažtiquiztan wejr nižta paajo?” cjanajo? ²¹Tsjii ojch paañiqui čhjulumi paasača ljocquiztanaqui. Ljocquiztan paasača tsjii anča c'achja ojchlla pjižtanacžquiz joojoota cjsjapa. Nižaza ana zuma cheechi ojch paasača, zapuru joojoota cjsjapa.

²²Jalla nižta iratača Yoozqui. Yoozqui tsjii žoñinaca utchiča, casticta cjsjapa. Jalla nuž utchiča, niiz azi tjeezjapa, nižaza niiz uj quintra žawj tjeezjapa. Jalla nuž tjeezñi peccanami Yoozqui pasinziz kuztan nii ana wal žoñinaca awantiča, casticz tjuñicama. ²³Nižaza Yoozqui yekjap žoñinaca utchiča, niiz okžta cjsjapa. Tuquitanpacha nii žoñinaca tjacziča, arajpachquin zuma honorchiz cjsjapa. Nižaza Yoozqui nii žoñinacžtan okžni kuztan žejlča, niiz juc'ant okžni kuz tjeezjapa. ²⁴Učhum zakaz Yoozqui kjawziča, niiz okžta žoñinaca cjsjapa. Judío wajtchiz žoñinacami ana judío wajtchiz žoñinacami, tjapa učhumqui Yooz okžta žoñinacžhumča. ²⁵Jalla nii puntuzakaz Yoozqui Oseas cijjrta liwruquiz tuž cjiča:

“Ana Yooziž illzta žoñinacaqui
Yooziž illzta žoñinaca cjequiča.
Nižaza tuqui ana pecta
žoñinacaqui anziQUI Yooziž
pecta cjequiča”.

²⁶Nižaza tuquiqui judío žoñinacaqui cjichiča: “Ančhueča anaž Yooz wajtchiz žoñinacaqui”. Pero tii timpuquiz nii iñarta žoñinacaqui “zejtni Yooz maatinacž cjequiča”. ²⁷Israel žoñinacž puntuquiztan Isafas profetaqui tuž cjičiča: “Israelž majchmaatinacaqui anča tama želaquiča, kot at pjilažtakaz, jalla nižta miraquiča. Jalla nuž mirchi

cjenami, tsjii kjaž žoñinacakaz liwriitaž cjequiča. ²⁸Yooz Jiliriqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz niiz chiita taku cumplaquiča, panž apura cumplaquiča”. ²⁹Jalla nii puntuzakaz Isafas profetaqui mazinčiča tuž cjan:

“Walja azziz Yooz Jiliriqui tsjii učhum majchmaatinaca ana liwriitasaz niiqui, tjappacha ticztasača Sodoma wajtchiz žoñinacaztakaz, nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacaztakaz”.

JUDIO ŽOÑINACAQUI UJQUIZ TJOJTSJA

³⁰ĆKjaž cjequejo nekztanajo? Tuquiqui ana judío žoñinacaqui ana importichiča Yooz yujcquiz ana ujchiz cjsjapa. Jaziqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča. ³¹Nižaza judío žoñinacaqui Moisés lii jaru kamz pecatča, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjsjapa. Pero nii lii jaru ana zumpacha kami atchiča. ³²ĆKjažtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisni atajo? Ninaca persunpacha lii jaru kamtiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjis pecchiča. Pero ana atchiča. Nižaza nii lii jaru kamz peccan, juc'ant ujchiz cjissiča, Jesucristužquin ana kuz tjaachiž cjen. Jaknužt tsjii mazquiz tejžcu tjojtsaja, jalla nižta irata Jesucristužquiztan ujquiz tjojtsiča. ³³Jalla nužpacha cijjrta Yooz takuqui cjiča:

“Žoñinaca nonžna; wejrqui Sión
cjita wajtquiz tsjii utča.
Jalla niizquiztan žoñinaca
ujquiz tjojtsnaquiča. Tsjii
maztakaz niizquiztan žoñinaca
t'eznaquiča. Pero jakziltat
niizquiz kuz tjaachaja, jalla
niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča.
Ana incallta cjequiča”.

10 ¹Jilanaca, cullaquinaca, judío žoñinaca liwriitaj cjila, jalla nužuča weriž kuzquiz pectaqui. Nižaza jalla nužuča weriž Yoozquin mayiztaqui. ²Ninacž puntuquiztan wejrqui ticlarača, ninacaqui Yooz sirwiz pecča, nii. Pero Yooz sirwiz puntu ana zuma intintazza. ³Jaknužt Yoozqui žoñinaca ana ujchiz, nižaza zuma cjskatčhaja, jalla nii Yooz pinsita ana zizza. Ninacaqui persun kuzquiz pinsitacamakaz Yooz yujcquiz zuma cjis pecča. Jalla nižtiquiztan Yooz pinsitiquiz ana importičiča; nižaza Yooz taku ana nonža. ⁴Jesucristuqui Moisés lii nužquiz apatatskatchiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niikaz Yooz yujcquiz zuma cjisnaquiča, ana ujchiz.

⁵Yooz yujcquiz zuma cjis puntuquiztan Moisesqui tuž cjjirchiča: “Jakziltat wejt lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča, lii jaru kamchiž cjen”. Pero žoñinacaqui nuž kami anapan atča. ⁶Jaziqui Jesucristužquiz kuz tjaačiž cjenkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača. Jalla nii puntuquiztan tužuča. Ančuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject arajpacha yawasay?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo chjijwkatz pecča.) Ana čhjul žoñimi nižta paasača. ⁷Nižaza ančuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject ticzi žoñinacžquin okaqui?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatz pecča.) Ana čhjul žoñimi nižta paasača. ⁸Pero čhjul žoñimi Yoozquin kuz tjaačiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisqui jalla tužuča. Liwriiñi taku ančhucalta žejlča, Yoozquin kuzziz cjisjapa. Nii taku ančuca atžtan parlasača, nižaza ančuca kuztan catokasača.

Jalla nii liwriiñi takuqui tužuča: Jesucristužquiz kuz tjaaquiž niiqui, liwriita cjequiča, nii. Jalla niipacha wejrnaqui paljayuča. ⁹Ančhucqui ticlarstanča, Jiliripanča Jesucristuqui, cjcanaqui. Nižaza ančuca kuzquiz criistanča, Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatchiča, jalla nii. Jalla nekztan liwriita cjequiča. ¹⁰Žoñinacaqui tjapa kuztan criistanča, nekztan Yooz yujcquiz zuma cjequiča, ana ujchiz. Nižaza persun tawkžtan “Jesucristužquiz kuz tjaa-uča” cjican ticlarstanča, nekztan liwriita cjequiča.

¹¹Cjjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča”.

¹²Judío žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami Yooz yujcquiziqui tsjii parijukazza. Yooz Jiliriča tjapa žoñinacžta Jiliriqui. Jakziltat liwriita cjisjapa Yoozquiz mayizičhaja, jalla nižquiz Yoozqui okznaquiča; nižaza liwriyaquiča. ¹³Jalla nužpacha cjjirta Yooz takuqui cjiča: “Jakziltat Yooz Jiliržquiz mayizičhaja, jalla niiqui liwriita cjequiča”. ¹⁴Pero žoñinacaqui Yoozquin ana criyaquiž niiqui, čkjažt nii žoñinacaqui Yoozquin mayizasajo? Nižaza Yooz puntuquiztan ana nonzitažlaj niiqui, čkjažt Yoozquiz criyasajo? Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñi ana želaquiž niiqui, čkjažt nonžni cjesajo? ¹⁵Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñinaca ana cuhanžquitažlaj niiqui, čkjažt Yooz puntu paljayta cjesajo? Cjjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ancha zumača Yooz puntu paljayñi žoñinacaqui. Paljayta Yooz taku catokžcu, Yooztan žoñinacžtan wali cjskatasacha”.

¹⁶Pero wacchi žoñinacaqui paljayta Yooz taku ana juyzu paača. Jalla nužupan Isaiasqui cjichiča: “Yooz

Jiliri, ¿ject wejrnacaž paljayta takunaca criiyo? Tsiji kjažukazza criichiqui”.¹⁷ Jaziqui Jesucristuž puntu paljaytažlaja, nii puntu nonžta cjesača. Nižaza Jesucristuž puntu nonžcu, žoñinacaqui niizquin kuz tjaasača.

¹⁸Wejr pewcznuča, ¿Judfo žoñinacaqui ana nonzejo? Nonzipanča. Yooz takuqui cjiča:

“Tjapa kjutni tii yokchiz žoñinacžquiziqui nii liwriiñi taku mazmaztača. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui nii taku nonža”.

¹⁹Tsijižtan wilta pewcznuča, ¿Israel wajtchiz žoñinacaqui ana intintazzikaya? Tuquiqui judfo žoñinacž puntuquiztan Moisesqui cjichiča:

“Yoozqui ančucaquiz iñiziskataquiča, yekja wajtchiz žoñinacžquiztan. Nižaza Yoozqui ančucaquiz žawjkataquiča tuquita ana Yooz pajni wajtchiz žoñinacžquiztan”.

²⁰Nekztanaqui Isaiasqui ana ekskuc, tuž čiichiča:

“Ana werar Yooz pecñinacaqui ultimquiziqui Yooz pajchiča. Nižaza Yoozqui persunpacha tjeeziča tuquita ana niizquiz pecñinacžquiz”.

²¹Yooz Ejpqui Israel wajtchiz žoñinacž puntuquiztan tuž cjiča:

“Zita zita wejrqui ančhuc kjawznatuča wejtquin tjonajo. Ančhuczti anaž wejt kjawžta cazza, antiz wejt quintrakazza”.

CRICHI JUDIO ŽOÑINACA ŽEJLČHA

11 ¹Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, ¿Yoozqui niiz tuquita illzta žoñinaca chjatkato? Anapanž cjesača. Wejrpacha

Israel wajtchiztča, Abrahamž majchmaatitča, nižaza Benjaminž parti žoñtča. ²Tuquitanpacha Yoozqui Israel žoñinaca illziča. Jalla nižtiquiztan anaž chjatkatasča. ¿Jalla Elías puntuquiztan ana cjuñjo? Elías puntuquiztan cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiča: Elíasqui Israel žoñinacž ujnaca Yoozquiz tjeeziča, tuž cjan: ³“Yooz Jiliri, ninacaqui amiž cuhanžquita profetanaca conchiča. Nižaza am sirwiz altaranaca pajlchiča. Wejrqui am sirwiñi zinalla želuča. Ninacaqui wejr zakaz conz pecča”. Jalla nuž cjičiča Elíasqui. ⁴Nekztan Yoozqui Elíasquiz tuž kjaaziča: “Wejtjapa pakallawk warank žoñinaca čhjetzinča. Ninacaqui Baal cjeta žoñiž paata yooz yujcquiz anapan quillziča”. ⁵Jalla nižta irata tii timpuquiz zakaz tsiji kjaž judfo žoñinacaqui Yooz partiquiz žejlča. Yoozqui ninacžquiz okžcu, illziča. ⁶Nii criichi judfo žoñinacaqui Yooziž okziž cjenkaz illztača. Jalla nižtiquiztan ana ninacaž kamtiquiztan illztača. Ninacaž kamtiquiztan illzta cjitasaž niiqui, Yooz okzqui inakaz cjitasača.

⁷¿Jazic kjaž cji? Israel wajtchiz žoñinacaqui ujquiztan liwriita cjis pecatča. Pero ana liwriitatača. Yooziž illztanacaqui ninaca alajakaz liwriitatača. Parti Israel žoñinaczi chojru kuzziz cjisčiča. ⁸Jalla nii chojru kuzziz žoñinacž puntuquiztan cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui Israel žoñinacžquiz niiz puntu ana intintiñi kuzziz cjskatchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Yooz puntu chercanpacha ana chernižtakaz cjskatchiča, nižaza Yooz puntu nonzcanpacha ana nonžnižtakaz cjskatchiča.

Anzta tii timpucamaž nižta
žejlča”.

⁹Nižaza Davidqui Yooz tawk liwruquiz
tuž cjjirchiča:

“Yoozquin ana kuzziz žoñinaca
žejlča. Yooziž tjaatanacaqui
ninacžquiz ujqiz tjojtscatla.
Tsjii trampažtakaz cjila, ujqiz
tjojtscatzjapa. Nižaza ninaca
t'ezinla, ninacž uj paatiquiztan
jama casticta cjisjapa. ¹⁰Zur
žoñinacažtakaz žejlcan Yooz
puntu ana cherñi cjila. Nižaza
ninacž tajqui chutunzižtakaz
cjila, ana walinacaž tjonchiž
cjen”.

YEKJA WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

¹¹Jalla nižtiquiztan wejrqui
pewcznuča, Israel wajtchiz
žoñinacaqui ujqiz tjojtscij cjen,
čwiñaya chjatkatta cjesajo? Anapanž
cjesača. Israel wajtchiz žoñinacaž
liwriñi tawkquiz ana juyzu paachiž
cjen, nii liwriñi takuqui yekja
wajtchiz žoñinacžquiz paljaytača,
Israel žoñinacžquiz p'ekinchayzjapa,
Yoozquin kuz tjaajo. ¹²Israel žoñinacaž
liwriñi taku ana juyzu paachiž
cjen parti žoñinacžtajapa zuma
cjissiča. Nižaza ninacaž Yoozquiztan
jaytitiqiztan yekja wajtchiz
žoñinacžtajapa wali cjissiča. Jalla
nižtiquiztan Israel žoñinaca wilta
Yooz partiquiz cjisnan tsjan juc'ant
zumaž cjisnaquiča yekja wajtchiz
žoñinacžtajapa.

¹³Anziqui ančhuc yekja wajtchiz
žoñinacžquiz chiyuča. Wejrqui
yekja wajtchiz žoñinacžquiz
cuchanzquita apostoltča. Jalla
nižtiquiztan wejt apóstol kamaña
anchal importayuča, ¹⁴wejt judío

sarchiz žoñinaca p'ekinchayzjapa,
nižaza tsjii kjažu liwriita cjisjapa.
¹⁵Judío žoñinacaž chjatkattaž cjen
yekja wajtchiz žoñinacaqui pertunta
cjissiča, Yooztan wali cjisjapa. Jalla
nižtiquiztan nii judío žoñinacaž
wilta Yooz partiquiz risiwta cjis cjen,
žoñinacaqui ticziqiztan jacatatchi
cjisnaquiča. ¹⁶Judío žoñinacž tuquita
atchi ejpnacaqui Yooz partiquiz
želatča. Jalla nižtiquiztan tsjii tjonñi
timpuquiz judío žoñinacaqui Yooz
partiquiz wilta cjisnaquiča. Jaknužt
primir paata t'antaqui zumažlaja, jalla
nekztan tjapa nii t'anti mazaqui zuma
zakazza. Nižaza tsjii munti sep'auqui
zumažlaj niiqui, nii tsijtñi muntiqui
zuma zakazza.

¹⁷Tsjii judío žoñinacaqui munti
itzanacažtakaz ts'ojrtača. Nižaza
ančhuc yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii
ana pecta munti itzažtakazza. Pero
ančhucqui judío žoñinacž cjenpacha
apjattača, nii zuma muntiž cjen wali
zakaz cjejajo. Nii zuma muntiqui
Yooz partiča. ¹⁸Ančhucqui jalla nuž
apjattiquiztan, anaž judío žoñinaca
iñaraquiča. Jakziltat iñaračhaja, jalla
niiqui tuž cjuñz waquiziča, ančhucqui
nii sep'až cjen žetiñčhucča. Ana
ančucaž cjen nii sep'a žejtča. Nii
sep'ača judío žoñinacaqui. Cristuča
tsjii judío žoñiqui. Jalla niiž cjen
ančhucqui ew žeti tanzinčhucča.

¹⁹Yekjapanacaqui cunamit cječhani,
“Nii itsanacaqui ts'ojrtača wejnaca
apjatža cjisjapa”. ²⁰Razunaž niiqui.
Ana Yoozquin kuz tjaachiž cjen judío
žoñinacaqui chjatkattača. Ančhuczi
Yoozquin kuz tjaachiž cjen jalla nii
alajakaz Yooz partiquiz žejlča. Jalla
nižtiquiztan anača mitarazi kuzziz
cjeella. Antiz humilde kuzziz cjee,
Yooz rispitan. ²¹Yoozqui ana kuz
tjaani judío žoñinacžjapa quintra

cjissizlaj niiqui, ančhucajapa zakaz quintra cjisnaquiča ana nižquiz kuzzizlaj niiqui. ²²Yoozza okzñimi nižaza casticñimi, jalla niž tantiya. Yoozquiztan zarakñi žoñinacžjapa casticñipanča. Nižaza nižquin kuz tjaañinacžjapa okzñipanča. Ančhucqui tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhuc tira okznaquiča. Ančhucqui ana tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhucquiz zakaz chjatkataquiča. ²³Nii chjatkatta judío žoñinacaqui wilta Yoozquin kuz tjaaquiz niiqui, wilta Yoozqui ninaca ricujaquiča. Yoozqui ricujzmi atča, Yooz partiquiz cjisjapa. ²⁴Ančhucqui yekja wajtchiz žoñinacača, ana pecta munti itzanacažtakaz. Ana Yooz partiquiz želan Yoozqui ančhuc niž partiquiz apjatchiča, yekja wajtchiz žoñinacaž cjenami. Jalla niža watan, judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta apjatžqui tsjan pjasilača, tuquiqui Yooz partiquiz žejlchiž cjen.

JUDIO ŽOÑINACAQUI YOOZQUIN KUZ TJAAQUIČA

²⁵Jilanaca, cullaquinaca, tsjii tuquita ana zizta taku ančhucquiz zizkatz pecuča, ana mitaraz kuzziz cjisjapa, “Wejrnacqui ziziñ žoñtča” cjicanaqui. Jalla tuž zizkatz pecuča: Yoozqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz niž partiquiz cjiskatz pecča. Jakziltanacžquiz Yoozqui niž partiquiz luzkatz pecčhaja, jalla ninacaqui luzaquiča. Tjapa nii Yooziž pecta žoñinaca Yooz partiquiz luzcama, jalla niicama Israel žoñinacaqui chojru ana intintiñi kuzziz cjequiča. ²⁶Jalla nekztanaqui tjapa nii timpuquiz žejlñi Israel žoñinacaqui liwriita cjequiča. Jalla nuž cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Sión wajtquiztan tsjii
Liwriiñiqui tjonaquiča. Jacobž

majchmaatinacquiztan ana zum kamañanaca jaytiskataquiča.

²⁷Jalla nekztanaqui wejrqui ninacžtan compromitača, ninacž ujnaca pertunača, nii”.

²⁸Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz liwriiñi tawk quintrača, nižaza Yooz quintrača, ančhucalta wali cjisjapa. Jalla ninaca Yooz quintraž cjenami Yoozqui ninacžtan munaziča, ninacž tuquita atchi ejpnaca illziž cjen. ²⁹Yoozqui tjaacanpacha anaž niž tjaataqui kjañasača. Nižaza Yoozqui illžcupacha, ana chjatkatasacha. ³⁰Tuquiqui ančhucqui Yooz ana cazziñčhucča. Anziqui ančhucqui Yooziž pertuntača, ninacaž ana Yooz cazziž cjen. ³¹Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz ana cazza. Jalla nuž cjenami tii jarquin ninacaqui Yooziž pertuntaž cjequiča, jaknužt ančhucqui pertunta cjistčhaja, jalla niža. Jalla niža Yoozqui niž okzñi kuz tjeeznaquiča. ³²Yoozqui tsjii pariju tjapa žoñinacž ujnaca tjeeziča, nižquiz ana cazta, jalla nii. Jalla nuž tjeeziča tjapa žoñinacžquiz tsjii pariju niž okzñi kuz tjeezjapa.

³³iAncha juc'anti zumača Yoozqui! Ancha zuma pinsitanacchizza. Nižaza Yoozqui tjapa intintazza. Nižaza Yooziž pinsitanaca anaž jecmi zuma intintasača. Yooz pjalan anaž jecmi nižquiz mitisasača. ³⁴¿Ject Yooz Jilirž pinsitanaca intintasajo? ¿Ject Yooz Jiliržquiz tjaajnasajo? ³⁵¿Ject Yooz Jiliržquiz ayñi cjisjapa tjaasajo? Anaž jecmi. ³⁶Tjapa Yoozquiztan tjonča. Nižaza tjapa niž cjen žejlča. Nižaza tjapa nižtacamača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

YOOZ KUZCAMA KAMZ PUNTU

12 ¹Jilanaca, cullaquinaca, Yooz ančhuc okziž cjen ančhucquiz

chiižinuča, ančuca persun curpu Yoozquin tjaa, tsjii žejtñi wilanažtakaz. Ančuca persun curpu Yooztajapakaz cjee, ana zinta uj paacan. Nuž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Jalla nižtača Yooz ultim litituma sirwizqui.² Jaknužt tii muntuquiz ana criichi žoñinaca kamčhaja, jalla nižta ančhucqui ana kama. Antiz ančhucaz pinsitanacaž campiita cjee, Yooz pinsitanacaž irata cjeajo. Tjapa ančuca kamaña zuma cjee. Jalla nekztan Yooz kuz zizñiž cjisnaquiča. Yooz kuzqui zumapanča, nižaza Yooz kuzcama kamzqui Yoozquiz cuntintu cjiskatča, nižaza Yooz kuzcama kamcan ančhucqui zumapan cjequiča.

³Yoozqui wejr okžcu apóstol puestuquiz wejr utchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa ančucaquiz chiižinuča, persun puntuquiztan anača pinzizqui, “Wejrqui tsjan zumtča” cjicanaqui. Jalla nuž pinziz anaž waquiziča. Antiz zapa mayni persun kamañ puntuquiztan zuma razunchiz pinziz waquiziča. Cjuñzna, Yoozqui zapa maynižquiz tsjii kamaña tjaachiča, Yoozquin kuzziz cjitiquiztan jama. Jaziqui ana mitarazi kuzziz cjee. ⁴Tsjii curpuquiz wacchi partinaca žejlča. Punta punta žejlča, cherñi, nonzñi, lanzñi jalla nižta. ⁵Jalla nižta irata Cristuž partiquiz žejlča. Učhumqui tamaž cjen tsjii pariju Cristuž partiquizkaz žejlča, tsjii curpužtakazza. Cristuž partiquiz žejlcan, učumnacaqui tsjii kuzziz uniru žejlča.

⁶Yoozqui zapa maynižquiz yekja yekja kamaña tjaachiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nii tjaata kamañ jaru kama. Yooziž tjaata taku parliñi kamañchižlaj niiqui, jalla nii kamañquiz zuma kama, Yoozquiz tjapa kuzquiztan jama. ⁷Iclizquiz

yanapñi kamañchižlaj niiqui, zuma yanapz waquiziča. Yooz puntu tjajañi kamañchižlaj niiqui, zumapan tjajañz waquiziča. ⁸Yoozquin kamzjapa p'ekinchayñi kamañchižlaj niiqui, zumapan p'ekinchayz waquiziča. Yoozquin cusasanaca tjajañi kamañchižlaj niiqui, tjapa kuztan tjaaž waquiziča. Icliza irpiñi kamañchižlaj niiqui, zumapan irpiz waquiziča. T'akjir žoñinacžquin okzñi kamañchižlaj niiqui, zuma cuntintu yanapz waquiziča.

ZUMAPAN KAMAQUIČHA

⁹Tjapa kuztan porapat lititum zuma munaziñi cjee. Ana zuma paaznaca anapan peca. Pero zuma paaznaca tjapa kuztanpan paa. ¹⁰Porapat oksaspanča. Zuma kuztan parti hermanonacžquiz rispitaquiča, anača tsjiiž rispitskaz tjewzqui.

¹¹Ana jayrazñi kuzziz cjee, pero c'unchi kuzziz cjee Yooz sirwizjapa. Nižaza tjapa kuztanpan Yooz sirwa.

¹²Arapach zumanaca tjewžcan, cuntintuž kama. Llaquinacaž tjonanami pasinziz kuzziz kama. Yoozquin parlicanpan žela.

¹³Criichi žoñinacaž t'akjiri želan, panž yanapa. Tjonzñinaca tjonan, panž kjawžna.

¹⁴Ančuca quintra žoñinacžtajapa Yoozquiztan mayižinaquiča, ninaca zuma cjisjapa. Anaž quintra chiichiyaquiča. Antiz mayižinaquiča.

¹⁵Cuntintu žejlñi žoñinacžtan cuntintuza cjee. Kaañi žoñinacžtan chicazaž kaazna.

¹⁶Porapat zuma munazican kama. Anača mitarazi kuzziz tucquin cjis pecsqui. Pero humilde kuzziz wirquin cjian cuntintuž cjee. Anača “Wejrqui zuma ziziñ žoñtča” cjee.

¹⁷Tsjiiqui ančhuca quintra paachiž cjen, ančhucqui anača nižtapacha quintra tjepunzqui. Zumapanž paazjapa tjapa kuz tjaa. ¹⁸Nižaza ančhucqui tjapa žoñinacžtan zuma kama, attacama. ¹⁹Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucpacha anača quintra tanassa. Yoozpachaž ančhuca quintranaca casticaquiča. Jalla nuž cjiřta Yooz takuqui cjiča: “Yooz Jiliriqui tuž cjiča, ‘Wejrčha quintra žoñinaca castiquiñtqui. Wejr casticača’ ”. ²⁰Nižaza Yooz takuqui cjiča: “Ančhuca quintra žoñinacaž čjheri eecziž cjen, čjheri ona. Nižaza kjaz kjara passiz cjen, kjaz ona. Jalla nuž paažcuqui nii žoñinacžquiz azkataquiča”. ²¹Tsjii žoñiqui ančhuca quintra paasača. Ančhuczi ana nižtapacha tjepna. Pero nii quintra žoñžquiz zumžtanž paacan jalla nuž atipa.

13 ¹Tjapa žoñinacaqui gobiernuž mantitanaca caz waquiziča. Yoozqui mantiz poder tjaača tiižquizimi niižquizimi. Yoozqui jilirinacžquiz poder tjaachiča mantizjapa. ²Jalla nižtiqiztan jakziltat jilirž quintra cječhaja, jalla niiqui Yooziž utžta žoñž quintrača. Nižaza nii quintra žoñinacaqui casticta cjequiča. ³Zuma paañi žoñinacaqui anaž jilirinacžquiz eksnasača. Antiz ana zuma paañi žoñinacaqui jilirinacžquiz eksnasača. ¿Ančhucqui jilirinacžquiz ana eksan kamz pecya? Zumapan kama. Nekztan nii jilirinacaqui ančhucaquiz walikaz cjican cjequiča. ⁴Jilirinacaqui zizcumi ana zizcumi Yooz sirwiča, ančhucalta wala žejlzjapa. Pero ančhucqui ana zuma paaqui niiqui, eksnasača. Jilirinacaqui casticz poderchizza, anača inakaz nii mantiz puestu tanža. Ninacaqui Yooz sirwiča, nižaza

Yooz cuntiquiztan ana zuma paañi žoñinaca casticča. ⁵Jalla nižtiqiztan jilirinacž mantiquiz cjee, Yooz ana casticta cjsjapa, nižaza jilirinacžquiz tjapa kuztan cazpanča. ⁶Jalla nijjapa zakaz ančhucqui impuestonaca pjojcz waquiziča. Mantiñi gobiernuqui Yooz sirwican impuestonaca packatča.

⁷Tjapa jilirinacžtan zumapan cjee. Tsjii tasa tjaaslay niiqui, panž tjaa. Tsjii impuesto pacz waquiziž niiqui, panž paca. Jakziltižquiz rispitz waquiziž niiqui, niižquiz panž rispita. Jakziltižquiz honora waytižinz waquiziž niiqui, niižquiz honora waytižina. ⁸Ana jecžtanami kajchiz žela. Pero porapat zuma munaziz waquiziča. Jakziltat žoñinacžtan zuma munazačhaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cumpliča. ⁹Yooz mantita ortinanacaqui tuž cjiča: “Anača adulteriuquiz žejlzqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača toscara chiizqui. Anača yekja žoñžta cusasa zmazqui”. Jalla nii mantita ortinanacami nižaza tjapa mantitanacami cumplitaž cjequiča, tuž kamcan: “Jaknužta am persun kuztan zuma munazičhaja, jalla nuž žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča”. ¹⁰Jakziltat nižta zuma munazičhaja, jalla niiqui žoñinacž quintra anapan paaquiča. Jalla nižtiqiztan zuma munazican Yooz mantita ortinanaca cumpliča. ¹¹Jalla nuž kamcan, tii timpu naya. Nii nii žela. Tuquiqui Jesucristužquiz kuz tjaachinčhumča. Anziqiu ultimu liwriiz tjuñiqui tsjan žcatžinžquiča. ¹²Tii kamz timpuqui waj tucuzinžnaquiča. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiqiztan ana zuma paaz kamañquiztan zarakzpan waquiziča. Zuma paaz kamañchiz

kamz waquiziča, tsjii zuma armichiz zultatužtakaz. ¹³Zuma kamcan zuma žoñižta ojklaya, kjanquiztakaz ojklaycan. Anaž pjižstanaca paacan, kama. Nižaza ana licchi kama. Nižaza ana adulteriuquiz žejlcan kama. Nižaza ana zuma kamañchiz ana kama. Nižaza žoñinacžtan ch'aascan ana kama. Nižaza žoñinacžtan iñisican ana kama. ¹⁴Tsjii zuma armichiz zultatužtakaz Jesucristo Jilirž kuzcama kama. Uj paaz pecñi kuz pinsitanacžquiz ana kuz tjaa, nii jaru kamzjapa.

**CRIICHI ŽOÑINACAQUI PUNTA
PUNTA PINSACUIČHA**

14 ¹Tsjii llajlli kuzziz criichi žoñiqui želan, niižquiz zuma risiwaquičha, pero niižtan ana payznakkatñi puntunaca ch'aas waquiziča. ²Tsjii criichi žoñiqui tantiiča, čhjulumiž lulasäča, nii. Yekja criichi žoñiqui tantiiča, chjizwi ana lulasäča, nii. ³Nii čhjulumi lujlñi žoñiqui nii yekja žoñžquiz ana iñarz waquiziča. Nižaza nii ana chjizwi lujlñi žoñiqui nii čhjulumi lujlñi žoñžquiz anaž uj tjojtunz waquiziča. Yoozqui nii čhjulumi lujlñiqui risiwchiča, niižquiz kuzziz cjen. ⁴Jalla nižtiquiztan nii Yooz sirwiñi žoñžquiz ana uj tjojtunz waquiziča. Niiž persun Yooz Patrunaqui niiž uj jwesnaquičha, ana zuma paachižlaj niiqui. Yoozquiz kuzziz cjenaqui ultimquiziqui walikaz cjesača. Yooz Patrunaqui nii žoñžquiz wali cjiskatz atča niiž aztanaqui. ⁵Tsjii puntužtan chiižinuča. Tsjii criichi žoñiqui “Tsjii tjuñinacaqui chawc tjuñinacača” cjiča. Yekja criichi žoñizti cjiča, “Tsjii parijuča tjuñinacaqui”. Zapa mayni persun kuzquiz zumpacha tantiižcuqui, jalla

nii tantiita jaru kama. ⁶Tsjii criichi žoñiqui tsjii chawc tjuñi wartaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa wartiyaquičha. Tsjii criichi žoñizti nii tjuñi ana wartčhaja, jalla niiqui Yooz honora waytita cjisjapa nižta ana wartča. Nižaza tsjii čhjulumi lujlñi žoñiqui Yoozquin gracias cjižcu jalla nuž lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa lulaquičha. Nižaza yekja criichi žoñiqui ana chjizwi lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa ana lujlča. Nižaza ana lujlchiz cjen niiqui Yoozquin gracias cjian chiiž waquiziča.

⁷Anaž žoñinacaqui inakaz kamča, nižaza anaž inakaz ticža. ⁸Učhumqui tii muntuquiz kamcan Yooz Jiliržtajapapanž kamča. Nižaza ticžcan Yooz Jiliržtajapapanž ticža. Jalla nižtiquiztan žejtcnami ticžcanami Yooz Jiliržtajapapančhumča. ⁹Jalla nijapa Jesucristuqui ticziča, nižaza jacatatchiča, žejtñi žoñžtami, ticzi žoñžtami tjapa žoñinacžta Jiliri cjisjapa.

¹⁰Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan am criichi jilžquiz uj tjojtunjo? Nižaza čkjažtiquiztan am jilž quintra iñarjo? Tjapa učhumqui Yooz yujcquiz prisintistanča, niiž pjalžtaž cjisjapa.

¹¹Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui ultimupanž cjiča,
‘Wejt yujcquiz zapa mayni žoñiqui quillznaquičha. Nižaza zapa mayniqui wejtquin rispitaquičha; nižaza wejt honora chiyauquičha’ ”.

¹²Jalla nižtiquiztan tjapa učhumqui Yoozqui quinta tjaastanča.

UJQUIZ ANA TJOJTSKATA

¹³Jalla nižtiquiztan učhumqui porapat ana iya ujnaca tjojtনার

waquiziča. Pero tjapa učhumqui tuž tantiiz waquiziča, yekja jilžquiz anapanž ujquiz tjojskatz munzqui. ¹⁴ Čhjul cusasami tsjii criichi žoňžquiz ana ujchiz cjiskatasächa. Jalla nii razuna zizuča, Jesucristo Jiliržquiz kuzziz cjen. Jalla niic nužupanča. Jakziltat “Tii cusasaqui ujchiz cjiskatča” cjan tantiyačhaja, jalla niizquiz nii cusasaqui ujchiz cjiskatasächa. ¹⁵ Ančuca lujltiquiztan tsjii criichi žoňž kuz payznakaquž niiqui, nii čheriqui anaž lujlz waquiziča. Jalla nii čheri tira lulaquiz niiqui, amqui nii payznakskatni žoňžtan ana zuma munaziča. Yekja criichi žoňžquiz ana ujquiz tjojskata, castica cjejajo. Jesucristuqui niiztajapa zakaz ticziča. ¹⁶ Tsjii žoňžtaqui čhjul lujlmi walikaz cjesächa. Pero nii lujltaž cjen parti žoñinacaqui, “Ana zuma kamañchizza nii criichi žoñiqui” cječhaj niiqui, nekztan ana lujlz waquiziča. ¹⁷ Yooz mantuquiz kamcan, čherimi liczmi ana importiča. Pero Espiritu Santuž cjen ana ujchiz cjee; nižaza Yooztan ančhucatan walikaz cjee; nižaza cuntintu kuzziz cjee. Jalla nužuča chekan zuma kamañaquí. ¹⁸ Jakziltat jalla nuž kamcan Cristužquiz sirwachaja, jalla niiz cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza parti žoñinacaqui “Nii žoñiqui walikaz kamča” cjan chiyaquiča. ¹⁹ Učhumnacžtan parti žoñinacžtan zumapanž kamzjapa kuz tjaa. Nižaza parti criichinacžquiz juc'ant zuma kamañchiz cjejajo, jalla nii kamzquiz kuz tjaa. ²⁰ Ančucaž čhjulumi lujltiquiztan anača yekja criichi žoňžquiz Yooz zuma kamañquiztan jaytiskatzqui. Ana čhjul čherimi ujchiz cjiskatasächa. Pero nuž čhjulumi lujlžcu yekja criichi žoňžquiz ujquiz tjojskataquž niiqui, jalla nižtiquiztan

anaž čhjulumi lujlz waquiziča. ²¹ Tsjii criichi žoñiqui ančucaž chjizwi lujltiquiztan, nižaza vinu lictiquiztan, nižaza čhjulumi paatiquiztan ujquiz tjojskatasäž niiqui, jalla nižtanaca paazqui ana waquiziča. ²² Jesucristužquiz tjapa kuzziz cjen čhulu kamañchizlaja, jalla nii kamañ jaru Yooz yujquiz kamz waquiziča. Yoozquizkaz quinta tjaastanča. Jalla nuž zuma kamcan persun kuzquiz uj ana sint'aquiča. Persun kuzquiz ana zinta uj sint'ican zuma kamaquž niiqui cuntintuž cjequiča. ²³ Pero jakziltat paysnakni kuztan lujlčhaja, jalla nii paysnakžcu lujltiquiztan persun kuzquiz uj sint'aquiča, “Ujžcaa nii lujlžqui” cjan. Yoozquin ana tjapa kuztanžlaj niiqui, čhjulumi ujž cjesächa. Yoozquin kuzzizpan cjee.

PORAPAT YANAPARASAUČIČHA

15 ¹ Yekjap učhumqui tjapa kuztanpan Yoozquinča. Yekjapanacaqui Yooztan kamcan llajlla kuzzizza. Učhum kuzquiz pecta jarukaz anaž kamz waquiziča. Nii llajlla kuzziz criichi žoñinacž pinsitanaca panž cjužzna, zuma kami yanapajo. ² Zapa mayni criichi žoñiqui parti criichi žoñinacžtajapa kamz waquiziča, ninaca tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. ³ Jesucristuqui nižta kamchiča, anača persun kuz wali cjisjapa kamchiqui. Cjijrta Yooz takuqui Jesucristuž puntuquiztan tuž cjiča: “Yooz quintra iñarñi žoñinacaqui wejt quintra iñarchiča”. ⁴ Yooz takuqui učhumnacalca cjiirrkalča, učhumnacaquiz tjaajinzjapa. Jalla tuž učhumnacaquiz tjaajinča, zuma tjurt'iñi kuztan, pasinsis kuztan, nižaza p'ekinčayta kuztan, Yoozquin arajpachquin ojcz tjewzjapa. ⁵ Yoozqui učhumnacžtan

pasinsis kuzzizza; nižaza učumnacaquiz p'ekinchayča. Nii Yoozpacha učumnacaquiz yanapt'ila, tsjii kuzziz cjejajo, nižaza zuma kamajo Jesucristuž munañpacama. ⁶Jalla nuž tsjii kuzziz kamcan, učumqui tsjii kuzziz Yooz honora waytaquičha. Yoozqui učum Jesucristo Jilirž Ejpča. Jalla niž honora waytaquičha.

CRISTUŽ PUNTU

⁷Jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi zumaž risiwčcu munazaquičha, jaknužt Cristuqui učumnacatan zuma munazičhaja, jalla nuž, Yooz honora waytita cjsjapa. ⁸Ančucaquiz cjiwča. Jesucristuqui judío žoñinaca liwrii nižaza yanapñi tjonchiča. Nuž tjontiquiztan Yooz niž taku lilituma cumpliñipan, jalla nii tjeeziča. Yoozqui tuquitanpacha judío žoñinacž atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča. Jalla nii taku cumplichičha, Jesucristuž tjonchiž cjen. ⁹Nižaza Jesucristuqui tjonchiča, yekja wajtchiz žoñinacžquiz Yooz honora waytiskatzjapa. Yooz ancha okžni kuzziz cjen niž honora waytitača. Jalla nužupan cjiirta Yooz takuqui chiiča, tuž cjian:

“Jalla nižtiquiztan wejrqui yekja nacionchiz žoñinacžtan žejlcan, am honora waytača. Nižaza am honora waytican, itsnača”.

¹⁰Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, Yooz parti žoñinacžtan chica cuntintuž cjee”.

¹¹Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, tjapa ančhucqui Yooz Jilirž honora wayta. Tjapa žoñinacaqui Yooz

zuma paatanacquiztan nižquin honora tjaala”.

¹²Nižaza Yooz tawk liwruquiz Isiasqui tuž cjiirchiča:

“Isaž majchmaatinacquiztan tsjiiqui tjonaquičha. Jalla nii tjonžcu yekja nacionchiz žoñinacž mantaquičha. Nižaza niž cjen ninacaqui liwriiñiž tjewznaquičha”.

¹³Yoozza liwriiñi tjewzkatñiqui. Nii Yoozqui ančuca kuz ancha cuntintu cjskatla. Nižaza Jesucristužquiz kuzziz cjen walikaz cjskatla. Nekztan ančhucqui Yooz Espiritu Santuž aztan zumpacha liwriiñiž ancha tjewznasača.

¹⁴Wejt jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui ancha zuma kamañchizza, nižaza Yooz puntu zuma zizza, nižaza tsjiižquizimi tsjiižquizimi Yooz puntu zuma intintiskatča. Jalla nužupanča ančuca kuzqui. Jalla niiqui zumpachal zizuča. ¹⁵Jalla nuž cjenami ana jiwjatžcu tsjii kjaž puntunaca cjiiržcuča, ančucaquiz cjuñkatzjapa. Yoozqui wejtquiz favora paacan apóstol puestuquiz utchiča, tii puestuquiz Jesucristo sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz cjiiržcuča.

¹⁶Jesucristo sirwican, yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayučha. Jalla nuž Yooztajapa langznuča, nii yekja wajtchiz žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Ninaca tsjii zuma ofrendažtakaz Yoozquiz prisintis pecučha. Nižaza Espiritu Santuž ninacžquiz zuma kamañchiz cjskatchiž cjen, Yoozqui ninacžquiztan cuntintuž cjequičha.

¹⁷Jesucristo sirwican wejt Yooztajapa langžtiquiztan cuntintučha wejrqui, tama žoñinaca nižquin kuz tjaachiž cjen. ¹⁸Jesucristuž puntuquiztankaz wejrqui chiiz pecučha. Jesucristuqui

wejtquiz wacchi zuma obranaca paakatchiĉha, yekja wajtchiz ŷoĉinaca niizquin kuz tjaakatzjapa. Jesucristuž cjen, wejrqui milajru paatanacami Yooz puntu chiitanacami nii yekja wajtchiz ŷoĉinaca Yooz kuzcama cazkatchinĉha. ¹⁹ Espřitu Santuž aztan ninaca cazkatchinĉha wacchi milajrunaca paacan. Jalla nuž paacan, nižaza tjapa Jesucristuž puntuquiztan parlican, wejrqui tjapa kjutņi ojklaychinĉha, Jerusalenquiztan Ilřico yokaran. ²⁰ Wejrqui kuzquiz tantiichinĉha, jakziquin Yooz puntu parlitažlaja, jalla nicju ana ojksz pecchinĉha. Pero jakziquin Jesucristuž puntu ana parlitažlaja, jalla nicjuņ liwriiņi Jesucristuž puntuquiztan parlican ojklayaĉha, yekja ŷoņž iclizanaca ana mitiscu. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiĉha:

“Tuquiqui Yooz puntu ana nonziĉha. Jaziqui nii ŷoĉinacaqui Yooz puntu nonžcu catokaquiĉha. Nižaza ninacaqui Yooz puntu intintazaquiĉha”.

PABLUQUI ROMA CJITA WAJTQUIN OJKZ PECĉHA

²² Jalla nuž ojklaycan wejrqui anĉhucaquiz ana tjonzņi atchinĉha. Walja tjonz pecaytuĉha, pero anal atchinĉha. ²³ Ažk watanacquiztanpacha wejrqui anĉhucatan zalz pecaytuĉha. Anziqui tii yokaran ojklayzqui žerzinĉha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan anĉhucaquin ojksz cjisnuĉha; Espaņa ojkcان tjonznaĉha. Tsjii kjaž maj anĉhucatan cuntintu kaman, anĉhucqui wejr yanapasaha, wilta jiczquiz ojkszjapa Espaņa irantajo. ²⁵ Pero anzpacha wejrqui Jerusalen watja okaĉha, ofrendanaca chjichaĉha nicju žejlņi criichinaca yanapzjapa.

²⁶ Macedonia wajtchiz ŷoĉinacami Acaya wajtchiz ŷoĉinacami kazziĉha ofrendanaca utzjapa, Jerusalen pori criichinacžquiz yanapzjapa. ²⁷ Jalla nuž ofrendanaca tjaaz puntuquiztan ninacapachaĉha “Waliĉha niiqui” cjichiqui. Nižaza ninacaqui judio ŷoĉinacžquiz kajažtakazza. Judio ŷoĉinacaqui ninacžquiz Yooz zuma tjaajintanaca tojunchiĉha, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii yekja wajtchiz ŷoĉinacaqui judio wajtchiz ŷoĉinacžquiz ninacž cusasanaca tojnz waquiziĉha.

²⁸ Primiraqui tii ojksz cumplistanĉha ofrendanaca intirjizjapa. Jalla nuž ojkaža anĉhucaquiz tjonznaĉha, Espaņa ojkcان. ²⁹ Nekztan liwriiņi Jesucristuž puntuquiztan zumpacha anĉhucatan parliz pecuĉha. Jalla nekztanaqui Jesucristuž cjen wejtquizimi anĉhucaquizimi wali cjequiĉha. Nužupanž cjequiĉha.

³⁰ Jilanaca, cullaquinaca, anĉhucaquiz rocuĉha uĉhum Jesucristo Jiliriz cjen, nižaza munaziņi kuz cjiskatņi Espřitu Santuž cjen, oracionžtan yanapalla. Wejrqui ancha Yoozquiztan mayuĉha, ³¹ Judea wajtchiz quintra ŷoĉinacžquiztan anapan tanta cjisjapa. Nižaza oracionžtan yanapalla, tii weriž chjitžta ofrendanaca wali risiwta cjisjapa. Pecuĉha, judio criichi ŷoĉinacaqui tii ofrendanaca zuma risiwĉhaja, nii. ³² Jalla nuž zuma wataquiz niiqui, anĉhucaquin tjonzĉaha Yooz munan. Wejr cuntintu irantižquizjapa, mayižinaquiĉha. Nižaza anĉhucatan tjonžcu porapat cuntintu kuzziz yanaparasjapa mayižinaquiĉha. Jalla niijapa oracionžtan yanapalla. ³³ Yoozqui anĉhuc walikaj cjiskatla. Jalla nužoј cjila. Amėn.

PABLUŽ TSAANTANACA

16 ¹Tsjaa criichi cullaquiqui
 žejlča, Febe cjeti, jalla naa
 cullaquiqui ancha zumča cjiwča.
 Naaqui Cencrea iclizquiz Yooztajapa
 sirwiča. ²Yooz Jiliriz cjen naa
 cullaqui zuma risiwaquičha. Jalla nuž
 waquizičha Jesucristužquiz kuzziz
 jilanacaqui. Jalla naa cullacaquiz
 yanapaquičha čhjulu pecanami.
 Naaqui wacchi criichi žoñinacžquiz
 yanapchinča, nižaza wejtquizimi.
³Priscilaquizimi Aquilžquizimi
 tsaanžinalla. Ninacaqui
 Jesucristužquin sirwiñi mazinacača.
⁴Wejr ticznawc cjen ninacaqui
 wejr liwriiskatchičha. Jalla
 nuž liwriiskatcan ninacaqui joz
 ticzizakazza. Jalla nižtiquiztan ninacaž
 cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha.
 Nižaza tjapa nacjuñta jilanacaqui
 ninacaž cjen Yoozquin gracias cjiča.
⁵Nižaza Priscila Aquilž kjuyquiz ajczñi
 jilanacžquiz tsaanžinaquičha. Nižaza
 weriž pecta Epeneto tsaanžinaquičha.
 Acaya wajtchiz žoñinacžquiztan
 primirpacha niiqui Cristužquin
 kuz tjaachiča. ⁶Nižaza Mariaquiz
 tsaanžinaquičha. Naaqui ančhucatan
 žejlcan ancha langzinča. ⁷Nižaza
 wejt wajtchiz žoñinacžquiz, Andrónico,
 nižaza Junias, tsaanžinaquičha.
 Ninacaqui wejttan chica carsilquiz
 žejlchi compañerunacatača.
 Apostolunacazakaz ninaca rispitcha.
 Weriz ima Jesucristužquiz kuz
 tjaan, ninacaqui Jesucristužquiz kuz
 tjaachiča.
⁸Nižaza Ampliasquiz
 tsaanžinaquičha. Jalla niičha weriž
 pecta maziqi. Niiqui Jesucristo
 Jiliržquin kuz tjaachizakazza. ⁹Nižaza
 Urbanžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui
 Jesucristužquiz sirwiñi maziča.

Nižaza weriž pecta Estaquizquiz
 tsaanžinaquičha. ¹⁰Nižaza Apelesquiz
 tsaanžinaquičha. Jalla niiqui
 Jesucristužquiz kuz tjaažcu, Yooz
 kamaña pankaz kamča. Nižaza
 Aristóbuluž kjuychiz žoñinacžquiz
 tsaanžinaquičha. ¹¹Wejt wajtchiz
 žoñžquiz, Herodión, tsaanžinaquičha.
 Nižaza Narcisož kjuychiz Yoozquin
 criichi žoñinacžquiz tsaanžinaquičha.
¹²Nižaza Trifenaquiz, nižaza
 Trifosaquiz tsaanžinaquičha.
 Ninacaqui Yooz Jiliržtajapa sirwiča.
 Nižaza učum pecta Persidaquiz
 tsaanžinaquičha. Naaqui Jesucristo
 Jiliržtajapa juc'anti langzinča.
¹³Nižaza Rufžquiz tsaanžinaquičha.
 Niiqui Jesucristužquiz tjapa kuz
 tjaažcu, parti hermanonacžquiz
 rispitta cjissiča. Nižaza niiz maaquiz
 tsaanžinaquičha. Naaqui wejt maa
 cuntitača. ¹⁴Nižaza tsaanžinaquičha
 tinacžquiz, Asincritužquiz,
 Flegontižquiz, Hermasquiz,
 Patrobasquiz, Hermesquiz, nižaza
 ninacžtan chica kamñi jilanacžquiz.
¹⁵Nižaza tsaanžinaquičha
 Filologužquiz, nižaza Juliaquiz, nižaza
 Nereožquiz, nižaza niiz cullacaquiz,
 nižaza Olimpasquiz, nižaza tjapa
 ninacžtan kamñi criichi žoñinacžquiz.
¹⁶Nižaza porapat zuma
 tsaanassaquičha, tjapa kuztan. Nižaza
 tjapa Jesucristužquiz kuz tjaañi
 žoñinacaqui ančhucacuz tsaanž
 apayžquičha.
¹⁷Jilanaca, cullaquinaca,
 ančhucacuz rocuča, zumapanž
 ančhucqui cwitazaquičha, nii
 t'akt'aksñi žoñinacžquiztan. Nižaza
 zumpacha cwitazaquičha tsjii
 kjutñi tjaajini žoñinacžquiztan. Nii
 žoñinacaqui, jaknužt ančhucacuz
 Yooz puntu tjaajinta cječhaja, jalla
 nii tjaajinta quintra tjaajinča.

Ninacžquiztan ančhucqui zaraka.

¹⁸Ninacaqui Jesucristužtajapa ultimu ana sirwiča. Antiz ninacaqui persun kuzcamaž sirwiča. Ninacaqui humilde criichinacžquiz incallča, zuma chiican, žoñinacž kuz wali cjisjapa.

¹⁹Tjapa žoñinacaqui ančuca puntu zizza, jaknužt ančhucqui Yoozquin cazzaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui chipznuča. Nižaza zumanaca paazjapa zizni zizni cjee. Ana zumanaca paachucaž cjen, ana mitisa.

²⁰Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucaltajapa Satanás diabluzquiz tječzcu, atipaquiča. Yooza ančhuc walikaz cjiskatni. Nižaza učhum Jesucristo Jiliriqui ančucaquiz yanapt'ila. Amén.

²¹Timoteuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Niiqui wejt compañeruča, wejr Yooztajapa langznan. Nižaza wejt wajtchiz žoñinaca, Lucio, Jasón, Sosípater, jalla ninacaqui ančucaquin tsaanz zakaz apayžquiča.

²²Nižaza wejrqui, Tercio cjita žoñtča ančucaquin tsaanz zakaz apayžcuča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. Wejrqui Pabluž chiitiquiztan tii cartal cijjruča.

²³Nižaza Gayuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Niiž kjuyquiz

alujassinča. Nižaza niiqui čhjul criichi žoñimi kjawzñipanikazza, niž kjuyquiz alujazjapa. Nižaza Erastuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Jalla niiča wajt paaz tanzni tesoreruqui. Nižaza učhum jila Cuarto cjitaqui ančucaquin zakaz tsaanz apayžquiča.

²⁴Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumaj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ŽERZ TAKUNACA

²⁵Ima žerzcan Yooz honora waytuča. Yoozqui ančhuc tjurt'iñi kuzziz cjisnasača. Nii liwriñi Yooz puntumi, Jesucristuž puntumi parluča. Jalla nii parlita puntunacaqui Yoozqui ančucaquiz zizkatchiča. Tuquitan nii puntunaca ana ziztača. ²⁶Tii timpuquizkaz Yoozqui nii puntunaca zizkatchiča. Nižaza profetanacaqui nii puntunaca cijjrchiča Yooz tawk liwruquiz. Tii timpuquiz wiñay žejtñi Yoozqui mantichiča, tjapa žoñinacžquiz nii puntunaca zizajo. Jalla nuž mantichiča, žoñinaca Jesucristužquiz kuz tjaajo, nižaza casajo.

²⁷Yoozkazza zizni zizniñiqui. Jesucristuž cjen Yooz honoraqui wiñaya waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

1 ¹Wejrqui Pablut'cha. Jesucristuž cuchanžquita apostolt'cha. Jalla nuž Yoozqui munchi'cha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cjiyržcu'cha ančhuc criichi žoñinacžquin. ²Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacčhuc'cha. Werar Yooz iclizziz žoñinacčhuc'cha. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akzi'cha niž zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla niijapaqui Yoozqui ančhuc kjawzi'cha. Nižaza Yoozqui tjapa criichi žoñinaca kjawzi'cha niž zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi žoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwi'cha. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učhummi. ³Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ŽOÑINACŽQUIZ YANAPCHIČHA

⁴Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucquiz ancha okzi'cha. Ančhucadž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjian chiyu'cha. ⁵Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucquiz zumpacha yanapchi'cha, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo.

⁶Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhuc'cha. ⁷Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñi tjewža ančhucqui. ⁸Jesucristo Jiliripacha ančhucquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataqui'cha niž tjonz tjuñicama. Tjurt'iñi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñquiziqui ančhuc quintranaž jecmi kjaž cjesa'cha. Yoozqui ančhuc ujnaca pertunchi'cha Jesucristuž cjen. ⁹Nižaza ančhuc kjawzi'cha niž Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeajo. Nižaza Yoozza niž kjawžta taku cumpliñiqui. Niž tawkcama ančhucquiz cwitaqui'cha Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSIČHA

¹⁰Jilanaca cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucquiz rocu'cha, porapat tsjii kuzziz cjeajo, nižaza ana pjali cjeajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquizi'cha. ¹¹Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž žoñinacaqui Cloé famill žoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichi'cha,

ančhucpora ch'aasiñchucquiča, jalla nii. ¹²Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiiñchucquiča, tuž cjican: “Wejrtča Pabluž t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Apolos t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Pedruz t'akquiztanqui”. Yekjapanacazti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui”. Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñchucquiča.

¹³Nonžna ančhucqui. Cristuqui anača t'aka t'aka. Ančuca laycu wejrqui anača cruzquiz ch'awctaqui. Nižaza wejt tjuquiz anača bautistaqui, wejt t'akquiz cjsjapa. ¹⁴Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinča. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁵Nižaza wejt tjuu ana waytasača, “Pabluqui wejr bautissiča”, cjicanaqui. ¹⁶Aaa, tsjiilla wejr tjazinča; Estéfnas familia zakaz bautissinča. Anal iya jec bautistac cjuñuča. ¹⁷Cristuqui anača wejr bautisajo mantižquichi. Antis liwriiñi Yooz taku paljayajo mantižquichiča. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anača chawjc takunaca chiichintqui. Chawjc takunaca chiitasaz niiqui, wejtquiz kuz tjaatasacha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasacha. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasacha.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi žoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayča. Liwriita, arajpachquin ojkñi žoñinacazti Yooz takupanž nayča. Nii

Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niž azi tjeeža. ¹⁹Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjtñiča, jalla nii”.

²⁰Nonžna. Chawjc taku chiiñi žoñinacami, judío cuzturumpinac puntu tjaajiñi žoñinacami, nižaza partir puntu parliñi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacača. Jalla nuž tjeeziča Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza. ²¹Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasacha. Jalla nuž Yoozqui munchiča. ¿Jaknužt žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtača. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayuča. Nii paljayta taku catokžcu žoñinacaqui werar Yooz pajasacha. Nižaza liwriita cjesacha. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiñi taku zumzu takužtakaz nayča. Jalla nuž ninacaž zumzu taku nayanami, Yoozqui muncha, paljayta Yooz taku criičcu, žoñinacaqui liwriita cjequiča, nii.

²²Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecča. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacaž pinsita jarukaz liwriita cjis pecča. ²³Ana walipanča nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui ticziča, žoñinaca ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacqui paljayuča, žoñinaca liwriita cjeajo. Pero wejrnacaž Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecča, “¿Kjažt niiča liwriiñi cjesajo?” cjicanaqui. Parti žoñinacazti

wejrnačaž paljayta takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayčha. Pero litum liwriiñi takupanča. ²⁴Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayčha. Nižaza Yooz taku nayčha, walja zizñiž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz aziž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui. ²⁵Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayčha. Pero Yooz takuqui tsjan zumača tjapa zizñi žoñinacž tawkquiztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza čjul žoñinacžquiztanami. Cruzquiz ch'awctaž cjen Cristo ana azziztakaz nayčha ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'awctiquiztan Cristuqui žoñinaca ujquiztan liwriyasača. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasača. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIŽ KJAWŽTA ŽOÑINACA

²⁶Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjuñzna. Yoozqui ančhuc kjawziča. Jalla nii kjawžta oraqui jila parti ančucaquiztan ana zizñi žoñinacatača tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiñi žoñinacatača. Nižaza zuma rispitta familianacquiztan anatača jila parti ančhucqui. ²⁷Yoozqui ančhuc illziča ana zizñi žoñinaca cjenami. Nuž munča ana criichi zizñi žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illziča ana mantiñi žoñinaca cjenami. Nuž munča ana criichi mantiñi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸Nižaza Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illziča, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquiztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui

cjiñiča, “Ana čjuljapa sirwiča”, cjian cjiñiča. Pero ultimquiziqui iñarta žoñinacaž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequiča. ²⁹Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchiča, niž yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjejajo. ³⁰Yoozqui Jesucristuž cjen ančucaquiz tsjii ew kamañchiz cjiskatchiča. Nižaza Jesucristuqui učumnacaquiz Yooz zuma pinsitanaca tjeziča. Jesucristuž cjen učumqui zuma cjissiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yooz kuczama kamča. Nižaza ultimquiziqui tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča učumqui. Jalla nužuča Yooz zuma pinsitanacaqui učumnacaltajapaqui. ³¹Jalla nižtiquiztan cijirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat honora waytiz pecčhaja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañtiñi Yoozquizkaz honoraj waytila”.

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

2 ¹Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayi tjončinča. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljayčinča, tsjii walja zizñi žoñižtakazzi. ²Ančhucatan želan, Jesucristuž puntuquiztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquiztan jalla niipanikazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqui persun kuzquiz tantiichinča, ima ančucaquiz tjoncan. ³Ančhucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztača, nižaza Yooz eksni kuzziztača. ⁴Ančucaquiz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiñtača, tsjii walja zizñi žoñižtakaz. Pero paljayan, Espiritu Santučha niiž aztan ančuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin crijajo.

⁵Yooz aziž tjeěžtiquiztan ančucaquiz criiskatz pecatuča. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančucaquiz criiskatz pecatuča.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amača intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecuča. Pero walja Yooz kuzcama kamñi criichi žoñinacazakaz nii puntunaca intintazasača. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamñi žoñinacž kuzquiz pinsitiquiztan tjonča. Nižaza anaž tii muntuquiz mantiñi jilirnacžquiztan tjonča. Jalla ninacaqui kataquiča, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz pinsichiča, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriñi puntu ana kjanapacha intintazkatchičha žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatča, učum nižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachača liwriñi puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'uča. ⁸Tii timpuquiz mantiñi žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriñi Yooz pinsita intintazziča. Intintaztasaz niiqui zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasača ninacaqui. ⁹Cjirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchiča nižquin sirwiñi žoñinacžtjapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacača anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰Anzimi Yoozqui niž zumanaca Espiritu Santuž cjen učumnacaquiz intintazkatchičha. Espiritu Santuqui

Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učumnacaquiz intintazkatasacha.

¹¹Žoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja žoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espiritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čjul žoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasacha, ¹²Yoozqui učum kuznacquiz niž persun Espiritu Santo luzkatchičha, niž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi žoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasacha. Jalla nižta kuz učumnacaltaqui ana žejlča. ¹³Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinča. Žoñž tjaajinta jaru nižaza zizñi žoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnuča. Pero Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru, jalla niil tjaajnuča. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnuča Espiritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴Jakzilta žoñit ana Yooz Espiritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espiritu Santuž tjaajintanaca anaž catokča. Zumzu tjaajintanacaztakaz nayča. Jalla nižtiquiztan ana Espiritu Santuchiz žoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasača. Yooz Espiritu Santuž irpita žoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasača. ¹⁵Espiritu Santuž irpita žoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasača, Yoozquiztan tjonñi taku cjicu, už žoñžquiztan tjonñi taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espiritu Santuž irpita žoñinacaqui Espiritu Santuž irpita žoñž taku ana tantiyasača, nižaza criichi žoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasacha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶Yoozqui niž Espiritu Santuž cjen učumnacaquiz Cristuž

pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasächa. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasächa”.

ANA CRIICHI ŽOÑINACAŽTAKAZ ANAČHA KAMZQUI

3 ¹Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucacuz tjapa Yooz puntu imazil tjaajžni atuča. Ančhucqui imazi zuma intintzasächa. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñčucča. Persun kuzcama kamiñčucča, kolta ocjalanacažtakaz. ²Jalla nižtquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacaz ančhucacuz tjaajinchinča. Jaknužt tsjii wawaqui lichicča, nižaza anaž čheriqui luli atča, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čheri intintzasächa. Imaziča Yooz tawk čheri lujlzuinaqui ančhucqui. ³¿Kjažtquiztan nižtajo? Ančhucča ana criichi žoñinacažtakazqui. Ančhucpora quintras pequiñčucča, nižaza ch'aas pequiñčucča, nižaza pjali cjeciz pequiñčucča. Jalla nuž anawali kamcan iyaziča Yoozquin zuma sirwiñinacčhucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi žoñinacažtakazza. ⁴Yekjapanacacuz ančhucacuztan cjiča, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanča”. Yekjapanacazti cjiča, “Wejrqui Apolos t'akquiztanča”. Jalla nuž chiichiican ana criichi žoñinacažtakaz kamča.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaz Yooz taku paljaychiž cjen ančhucqui Jesucristužquin criichinčucča. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkaztča. Yoozqui zapa mayniž wejrnacacuz sirwiz

langz tjaachiča. ⁶Jalla nižtquiztan Yooz taku paljaychinča, tsjii zkal čhjaqui kalltažokazzi. Wiruñacqui Apolosqui ančhucacuz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpachača zuma kamañchiz ančhucacuz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷Jalla nižtquiztan nii čhjacñimi nii jawiñimi anaž čhjulumi. Yoozpanča chekanaqui. Yoozqui žoñinacž kuzquiz langža, tsjii čhjecta žkalažtakaz zuma pakzjapa. ⁸Čhjacñimi jawiñimi tsjiikazza ninacacqui. Yoozqui zapa maynižquiz pacaquiča niž langztquiztan jama. ⁹Wejrnacqui Yooztajapa langžni mazinactča. Ančhucqui Yooz langža yok cuntičucča. Nižaza ančhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntičucča.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰Yoozqui niž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchiča. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinča, žoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakaztča. Yooz kjuy simintu langzinča. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiča. Weriz kalltita kjuy simintuntuñ jakziltat pirkachaja, zumpachaž pirkiz waquiziča. ¹¹Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anača Yooz kjuyjapaqui. ¹²Nii Yooz kjuy simintuntuñ punta punta pirkitamiz cjesächa. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesächa. Nižaza pirkitaž zakaz cjesächa tabližtan, cañztan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tjeežtaž

cjequiĉha Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiĉha. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiĉha, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuraĉhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequiĉha. ¹⁵Jakziltiž langžtat ujsnaĉhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequiĉha. Pero nii žoñž wirakaz infiernuquiztan liwriita cjequiĉha, niž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTAĉHA

¹⁶Anĉhucqui Yooz timplu cuntaĉha. Yooz Espiritu Santuqui anĉhuc kuznacquiz kamĉha. ¿Jalla nii ana ziz anĉhucjo? ¹⁷Yooz timpluqui Yooztajapapanĉha. Anĉhucpachaĉha Yooz timpluĉhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat anĉhuc akaĉhaja, nii anĉhuc akñi žoñiqui zakaz akta cjequiĉha; Yooziž castictaž cjequiĉha.

ANA CRIICHI ŽOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸Anĉhucqui anaž jecžquizmi incallskata. Jakziltat anĉhucquiztan žoñinacž tjaajintanaca zuma zizñižlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anaĉha kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziĉha, nekztan lijitum zizñi žoñi cjequiĉha. ¹⁹Žoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjijĉha: “Jakzilta žoñit žoñiž pinsita jarukaz kamĉhaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequiĉha, casticta cjisjapa”. ²⁰Nižaza cjijrta Yooz takuqui, tuž cjijĉha: “Tjapa ana criichi žoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqui”. ²¹Jaziqui anaĉha žoñž kuzquiztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla nii žoñiqui

zumaž tjaajinĉha”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa anĉhucquiz tjapa zumanaca tjaaĉha. ²²Tjappachaĉha anĉhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anza žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha anĉhucaltaĉha, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³Nižaza anĉhucĉha Cristužtajapaqui. Nižaza Cristuĉha Yooz Ejpžtajapaqui.

YOOZ SIRWIZ PUNTO

4 ¹Wejrnacqui Yooz sirwiñi žoñinacakaztĉha. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejrnacauiz niž tuquita chjozjaka pinsitanaca tjaajinĉiĉha, parti žoñinacžquiz tjaajnao. Jalla nuž anĉhucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziĉha. ²Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinĉhaja, jalla nii tjaajintacama parti žoñinacžquiz tjaajinstanĉha nii žoñiqui. Jalla nužupan waquiziĉha. ³Weriž tjaajintaqui yatisinžtaž cjequiĉha. Pero anĉhucqui weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, ĉhjul žoñimi weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, wejtquiz anaž importiĉha. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasaĉha. Yoozkazza ultimu yatisinžkatñiqui. ⁴Wejrqui persun kuzquiz ana ĉhjul uj wachuĉhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamižlani wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqui wejr yatisinskataquiĉha. ⁵Jalla nižtiquiztan anĉhucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiz waquiziĉha, ima pjalz tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriz tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqui chjojta anawalinaca kjanapacha tjeeznaquiĉha. Nižaza tjapa žoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeeznaquiĉha, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma lijituma ulnaĉhaja, jalla niiqui

honorchiz cjequičha; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZZIZ ŽOŃINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejtтан jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, ančhucaciz tjaajznajo. Wejtnacaž tjaajintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, ančhucmi Yooz tawk jaru kamni kuzziz cjee. Anačha mitarazi kuzziz cjiicjisqui, “Wejt Yooz taku tjaajniiqui juc'ant zumačha; am Yooz taku tjaajniiqui anal pecučha”, cjicanaqui. ⁷ ¿Ject ančhuca t'aka parti žoñinacžquiztan tucquin uchjo? Ančhuca t'akaž juc'ant waližlaj niiqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchičha. Ančhucqui anačha persunpacha wali cjisnasačha. Jalla nižtiquiztan anačha atinaru kuzziz chichiizqui, “Juc'ant waličha wejt t'akaqui”, cjicanaqui.

⁸ ¿Ančhucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? ¿Ančhucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ¿Wali chawjc jilirinacaztakaz ančhucqui kuzquiz sint'ejo? ¿Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquiziqui ančhucqui anačha nižta. Jalla nižta cjenacqui walipanž cjesačha. Neesaj wejrnacmi ančhuca partiquiz cjiwčhani, ančhucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Ančhucqui nayčha, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectačha, conta cjisjapa utžta žoñižtakaz, jalla nii. Žoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz chekža. Ana wali žoñinacaztakaz wejtnacaquiz chekža. ¹⁰ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi žoñinacacqui cjiñičha, “Zumzu žoñinacčhucčha”. Nuž cjicanž wejtnacaquiz iñarčha. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucčha, “Cristuž cjen zuma

zizni žoñinactčha wejrnacqui”, cjicanaqui. Wejrnac apostolanacacqui humilde kuzziztčha. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucčha, “Tjup kuzziztčha”, cjicanaqui. Wejrnacqui iñarčha. Ančhuczti rispitta žoñižtakazza. Ultimquiziqui ančhucqui anačha nižta. ¹¹ Anzcama wejrnac apostolanacacqui ancha sufručha čhjerquiztanami kjazquiztanami, nižaza zquitquiztanami. Nižaza wejrnacqui kichtačha. Nižaza anačha wejrnacqui žejlž kjuychiztqui. ¹² Nižaza persun kjaržtan ochañcama langznučha. Žoñinacaž wejtnacaquiz iñarunami zuma tawkžtan kjaaznučha. Nižaza žoñinacaž wejtnacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iñi kuzziz awantučha. ¹³ Žoñinacacqui wejtnaca puntuquiztan quintra chiičha. Jalla nuž quintra chiyunami, wejrnacqui zuma pazinziz kuzziz chiižinučha. Nižaza žoñinacacqui wejtnacaquiz tsjii cjujchi irataž cherčha, nižaza wirquinpanž tewjcža tsjii juc'ant ana zuma kamni žoñižtakaz. Jalla nuž wejtnacaquiz watcha.

¹⁴ Jalla nuž cjiyržcučha ana ančhuc azkatzjapa, antiz ančhucacqui chiižinžcučha wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵ Weriž Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucčha. Jaziqui wejrqui ančhuca ejp cuntitčha. Kjažtamit ančhucacqui wacchi tjaajiñinaca, nižaza irpiñinaca želačhani, tsjii ejpchizčhucakazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučhaja, jalla nižta ančhucqui zuma kamz waquizičha.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcučha, ančhucacqui cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučhaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutni tjapa

icelziziz žoñinacžquizimi tjaajnuča, jaknužt žoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzlaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui ančhucaquiz cjuñkataquiča. Timoteoqui zuma cumpliñi žoñiča. Timoteoqui weriz cjen Jesucristužquin criichiča. ¹⁸Yekjapanacaqui ančhucaquiztan mitarazi kuzziz cjsinčhucča. Tuz pinsichinčhucča, “Pabluqui anapanž tjonžni tjonasaka”, cjan. ¹⁹Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonacha. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz žoñinacaž langžta obra pajača, nižaza jaknižta kamañchizlaja, jalla nii. Nii žoñinacaž chiitami wejtquiz anaž importiča. ²⁰Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstanča. Jalla niiča chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui. ²¹¿Jaknužt ančhuc pecjo? ¿Ančhuc casticzjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ja'? ¿Weriz tjonanaqui kjaž cjiñiž pec ančhucjo?

ANA WALI KAMTA QUINTU

5 ¹Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchiča, ančhucaquiztan tsjiiqui niž wiri maa persun tjun tjacsiquiča. Jalla niiqui juc'ant anawaliča. Ana criichi žoñinacami ana nuž paača. ²Jalla nuž cjenami ančhucqui tirapan mitarazi kuzzizčhucča. Pero ančhucalaqui llaquit kuzziz cjis waquiziča. Jalla nižta ana wali paañi žoñiqui ančhucaquiztan jaytitaj cjila. ³Wejrqui ančhucatan ana chica želuča. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcuča. Nuž sint'ižcu wejrqui nii uj paañi žoñiž puntuquiztan tantiichinča, ana wali paača, jalla niiqui. ⁴Ančhuczti wejt llaquita kuz cjuñžcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz

ajcnaquiča nii uj paañi žoñiž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajcžcu, Jesucristo Jiliriqui niž aztan ančhucatan chicaž cjequiča. ⁵Nekztanaqui ančhucqui nii uj paañiqui Satanasquiz intirjaquiča, niž curpu t'akjisajo. Niiž curpu t'akjstiquiztan cunamit niž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjonanaqui niž animuqui liwriita cječhani.

⁶Ančhuc mita kuzziz cjisqui anawaliča. Jalla tii chiita taku cjuñza, “Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amcha”. Jalla nižta iratača nii anawal žoñiqui ančhucatan chica kamcan parti žoñinacžquiz anawali cjiskatasacha. ⁷Tjapa ančhuc anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učhum cuntiquiztan tsjii wilanažtakaz ticziča, učhum ujquiztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcuziqui. Tsjii zuma t'anti maza cuntiçhucča.

⁸Jaknužt pascua pjijsta paañinaca zuma kamañchiz cjis pecčhaja, jalla nižta irata učhumqui zuma kuzziz cjis waquiziča, nižaza Yooz kuzcama lijituma kamz waquiziča. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquiziča.

⁹Tuquiqui cartiquiz cjižržquichinča tuž cjan: “Adulterio paañinacžquiztan jaytaquiča, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquiziča”. ¹⁰Jalla nuž cjižržcu wejrqui ultimupan anal cjiwča, tjapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi žoñinacaqui anawaliž paača, adulteriuquiz ojklajča, nižaza cusanačquiz kuz tjača, nižaza tjañi zaača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča. Tii muntuquiz nižta anawali paañi žoñinaca panž žejlča. ¹¹Yekjapanacazti “Yoozquin criyuča”

cjican, anawali paača; adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusasanacžquiz kuz tjača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča, nižaza anawal takunaca joojooča, nižaza licča, nižaza tjañi zaača. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyuča” cječhaj niiqui, jalla nižta žoñinacžtan ana ojklayaquiča. Nižaza anača nižta paañinacžtanaqui čherimi lujlsqui. Panž ana cumpant'auquiča.

¹²Wejrqui ana criichi žoñinaca anača wejtlauqui tantiistanqui. Antiz učhumqui icliz žoñinaca tantiistanča, ujhiz ana ujhiz, jalla nii. ¹³Nii uj paañi žoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi žoñinaca tantiyaquiča, casticzjapa.

QUIJZ PUNTU

6 ¹Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quijz waquiziča. Pero criichi jilanacžquin quijspanča. ²Jesucristuž tjontan criichi jilanaquai tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¿Tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiči niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³Criichi žoñinacaquai anjilanacž puntu zakaz jusjisaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui anjilanacž puntu jusjisaquiči niiqui, ¿kjažt tii muntuquiz žejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴Ančucaquiz quijanaca želaquiči niiqui, ¿kjažt ančhucqui ana criichi žoñižquin quijjo? Criichinacžquiztanaqui anaž čhjulumi ninacaqui. ⁵Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinuča ančhuc azajo. Ančucaquiz quijanacača anaž cjichuca. ¿Tsji quija želan, ančucaquiztan anaj azquichi atñi žoñi žejl, kjažtatajo? ⁶Ana criichi jilirž yujcquiz quijas, ¿kjažtatajo?

⁷Quija želanaqui, kjanapacha tječa, ančucaquiz ana waliča, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza. ⁸Pero ančhucpachača persun criichi jilanacž quintra payiñčhucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹Ana wali kamañchiz žoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasacha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui ančhucqui anača incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquiča tii žoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza žoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjecjiñi zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjejasñinaca. ¹⁰Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjañinaca, nižaza licchinaca, nižaza quintra chiichiñinaca, nižaza žoñinacžquiztan kjañz pecñinaca. Jalla tjapa nižta žoñinacaqui arajpachquin anapan okasacha Yooztan wiñaya kamzjapa. ¹¹Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatača. Anziqui Jesucristo Jiliriz cjen, nižaza Yooz Espíritu Santuž cjen ančuca ujnacaqui pertuntača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissiča, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujhiz cjissiča ančuca ujquiztan liwriita.

YOOZTAJAPAČHA UČHUMQUI

¹²Jilana, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñiqui liwriitaž cjen čhulu paazmi paasača. Pero čhulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapča. Čhulu paazmi paasača, pero čhul paazmi ana

wejt kuz atipskatz pecučha. ¹³Tužučha razunaqui. Čhjeriqui pjuchjapačha. Nižaza pjuchqui čhjerijapačha.

Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tucuzinkataquičha. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anačha adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñijapačha. Nižaza Jesucristo Jiliričha učhum curpuž mantiñiqui.

¹⁴Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchičha. Nižaza Yoozqui niiz persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquičha.

¹⁵Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapačha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla niztiquiztan ¿kjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Luctakžtan maatakžtan lucutiñi cjequiz niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquičha”. ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo? ¹⁷Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaquiz niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸Adulterio cjcjisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquiz niiqui, persunažtajapa quintraž paačha. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio ujtapachaqui. ¹⁹Ančhuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timplučha. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ančhucaquizpacha žejlčha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Ančhucqui patrunchizpančha. ²⁰Yoozqui ančhuc kjaychičha, wali preciužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla nižtiquiztan ančhuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquizičha. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapančha. Jilanaca, anačha uj paazqui.

ZALZ PUNTU

7 ¹Jaziqui amiž cjijrta pewčžtanacquiz kjaaznasačha. Jaziqui tii chiižinučha. Ana zalzqui walikazza. ²Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquizičha, ana adulterio ujquiz tjojtšjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquizičha. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquizičha. ³Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispančha persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispančha persun luctakžtanaqui. ⁴Tjuna curpuqui persun lucžtajapapančha. Nižaza lucž curpuqui persun tjunaltajapapančha. ⁵Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asaquičha. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiz niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasačha, Yoozquin mayizizquin kuz tjaazjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutiñiqui ana iya nicz waquizičha. Tira nicaquiz niiqui persun curpu ana ewjazñi atačhani, nekžtan Satanás diablucui nii ana ewjazñi attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtškatasčha.

⁶Nekžtan jalla tuž chiižinučha, pero anal ultimu mantučha. ⁷Wejrqui ana zalzničha. Jalla nižta kamñiž cjičhaj tjapa ančhucqui, jalla nižtal pecučha wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjačha. Jalla nižtiquiztan zapa mayni niiz persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstančha. Jalla niiqui walikazza.

⁸Zultržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinučha ančhucaquiz. Wejr irataž cjičhaj ančhucqui, ana zalñi. Jalla niiqui waliž cjesacha. ⁹Anchapanž zalz pecčhaj niiqui, zalzna cjichucačha. Ana zalzcanpacha nižaza ancha

maataka peccan želasaz niiqui, ujquiz tjojtznasača. Jalla nuž cjenauqi zalzla cjichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančhucaquiz wejr mantuča, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaža persun luctakžtan ana jaljtiz waquiziča. Nižaza tsjii lucuqui niiz persun tjunatan ana jaljtiz waquiziča. Jaljtaquiz niiqui, ana iya yejkžtan zalznasača. Pero nii lucutiñ žoñiqui porapat pertunas waquiziča. Jalla tii mantitaqui anača weriž mantitakazzi, Yooz Jiliriž mantitapanča.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinuča, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitača. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiñpan kamz pecčhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziča. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaža lucuqui lucutiñpan kamz pecčhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziča. ¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaža ana criichi lucu cwitiča. Nižaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiča naaža Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequiz niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacažtakaz cjesača. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiča. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecčhaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjichucača. Jalla nižta wataquiz niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjicu už tjun cjicu jaljtasača, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenauqi. Yoozqui učhum criichinaca kjawzicha, zuma kamajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niiz ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača. ¿Nižaza criichiñ tjunqui naaža ana criichi lucu

ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača.

YOOZIŽ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZIČHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquiziča. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesača. Jalla nužupan mantuča tjapa iclizziz žoñinacžquin. ¹⁸ Criiz oraqui jakziltat judío žoñž chimputažlaj niiqui, chimputa žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimputažlaj niiqui, ana chimpuskata. ¹⁹ Chimputamani ana chimputamani anaž importičha. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niiča importaqui. ²⁰ Yoozquin criižcuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlzkazza. ²¹ Criiz oraqui žoñž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquičha. Nekztan, jalla nii žoñž mantuquiztan liwriita cjesaž niiqui, pan ulnaquičha, liwrii cjisjapa. ²² Jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquizlaj niiqui, nii žoñž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriž liwriitača, nii. Nižaza jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlča, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychiča wali jila preciužtan. Cristuž ljokča nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz anača cjskatsqui. ²⁴ Yoozquin criižcuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquiziča. Kjažtachichimi cuntintu cjequičha Yooztan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachiča zultirunacž puntuquiztan.

Pero, wejrqui tuž chiižinuča. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichiča. Nižaza nii apóstol kamañ jaru panž kamuča. Wejrqui Yooziž illtitiča niižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaz waquiziča. ²⁶Tuž chiižinuča. Tii timpuquiz kamzqui ch'amača criichi žoñinacžtjapaqui. Jalla nižtiquiztan čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquiziča. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquiziča. ²⁷Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquiziča. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquiziča. ²⁸Pero jakziltat zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalžnacžquiz juc'ant llaquinaca cjequiča. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya. ²⁹Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. ³⁰Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž anča llaquisaquiča. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequiča. Nižaza čjulquiztan chipsñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča kjayta cusasanacquiz. ³¹Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tucužinzaquiča. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča.

³²Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayquiztanaqui liwriitakaj cjejal cjiwčhiya. Ana zalzñi žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaaspanča; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecča. ³³Zalzñi žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anača tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaača. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaača. Pero zalzi maatakzti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapača, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapača, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶Tsjiilla cjesača, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza anča zalz pecchiñ. Ana chajalztiquiztan nižž turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinuča. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasača. Nii chjalzqui anača ujqui. ³⁷Tii puntu iyal chiižinuča. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzucacha. Walikaz cjesača. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza nižž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzucadž cjesača. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesača. ³⁸Jaziqui nii chjalzñi žoñiqui walikaz paača. Pero nii ana chjalzñi žoñizti juc'ant walikaz paača.

³⁹Zalzñi maatakaqui persun lucžtan kamaquiča, čjulorlat ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niiqui liy jaruča. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasača, pero

Yoozquin criichi žoñizakaz cjesača. ⁴⁰Pero naa žew žon ana zalznaquiz niiqui, juc'ant cuntintu cjequičha. Jalla nuž pinsučha wejrqui. Nižaza Yooz Espiritu Santučha wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

**ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN
TJAATA ČHJERI PUNTU**

8 ¹Tsiilla cjesača, žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwča, jakziltat “Wejrtča ziziñtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi žoñinacažquiz yanapstanča zuma kamañchiz cjejajo. ²Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizuča”, cjian cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasača. ³Jakziltat Yoozquin tjapa kuz tjaačhaja, Yoozqui nii žoñi pajča niž maati cunta.

⁴Jaziqui nii žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan, tuž cjiwča. Žoñiž paata yooznacqui anapanča ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anača čhjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlča. ⁵Tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yooznacqui wacchiča. Ana criichi žoñinacqui tii yokquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjiča, “Niiča Yoozkaz”, nižaza “Niiča učhum Jiliriqui”, panž cjiča. ⁶Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlča. Tsjii Yooz Ejp žejlča. Niiqui tjapa žejlñinaca paachiča. Nižaza učhumnacqui nižtajapača. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlča. Niž cjen tjapa žejlñinaca žejlča, nižaza niž cjen učhumnacaltaqui ew žejtz kamaña žejlča.

⁷Žoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoñinacqui ana zuma intintiča. Tuquita yekjapanacqui ančhucacuiztan žoñiž paata yooznaca sirwiñitača. Jalla nižtiquiztan anziqui yooznacquiz tjaata čhjeri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsičha, nižaza persun kuzquiz sint'iča. Jalla nižtiquiztan nii čhjeri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paača. ⁸Yooz yujcquiziqui čhjeri lujlchi cjenami ana čhjeri lujlchi cjenami anaž importičha. Jakziltat čjul čherimi lujlčhaj niiqui, nii čherquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesača. Nižaza jakziltat ana tjapaman čhjeri lujlčhaj niiqui, nii ana tjapaman čhjeri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesača. ⁹Pero žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri lujlzquiztan cwitazaquičha, ana tsjii ana zuma intintiñi criichi jila ujquiz tjojtskatzjapa. ¹⁰Ančhucqui zizza, žoñiž paata yoozqui anača čjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui žoñiž paata yooznacquin ana sint'iča. Pero yekjap jilanacazti tirapan žoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatča, ultimu Yoozquin criichi cjianami. Jaziqui yekjap ančhucacuiztan žoñiž paata yooz timpluquiz čhjeri lulasača. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujlz zakaz pecasača, aunquimi nii žoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasača, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlžcu. ¹¹Jaziqui ančhucadž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatča. Jesucristuqui nii jilž laycu ticziča, jalla. ¹²Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatča. Jaziqui nii jilž quintrami uj paača, nižaza Cristuž quintrami uj paača. ¹³Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin

tjaata čhjeri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasaż niiqui, anapan nii čhjeri lujlz pecučha. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecučha.

PABLUŽ KAMAÑA PUNTU

9 ¹Wejrqui liwriitča. Jalla nižtiquiztan čhjul paazmi paasača. Wejrqui Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Nižaza wejrqui persun čhjujčtan učum Jesucristo Jiliri cherčinča. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntača Yooztajapaqui. ²Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczi wejr apóstol pajstanča. Ančhucaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitča, ultim werara apóstol, jalla nii.

³Wejt quintra chiiñinacžquiz kjaaznuča, tuž cjan: Wejrtča lijitum apostoltqui. ⁴Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacaž tjaata čhjerimi nižaza čhjul tjaatami tanzasača. ⁵Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñ tjun chjichasača. Jalla nižta chjichniča parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶Wejtta Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasacha, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYŃI ŽOŃŽ PUNTU

⁷Tsjiilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langžni žoñiqui zkal čhjerquiztan lulasača. Nižaza uuza ichni žoñiqui uuzi lichiz licasača. Jalla nužupanča

tii muntuquiziqui. ⁸Anača wejt kuzquiztankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cjiirta Yooz takuqui. ⁹Nii Moisés cjiirta liiquiziqui tuž cjiča: “Tsji zkala jojni wacaqui anaž ñujcz waquizičha”. Yoozqui jalla nuž cjan chiičičha anača wacžtajapa, ¹⁰antiz wejrnacaltajapača. Nijjapa nii Yooz taku cjiirtača. Zkal yoka kjullni žoñimi, nižaza zkala jojni žoñimi tjewznača zkalquiztan tsjižtan tanzjapa. ¹¹Jaziqui wejrnacqui ančhucquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čjacchižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančhucquiztan mantinzjapa tanzni cjichuca, zkala langžni žoñižtakaz.

¹²Yekja Yooz taku tjaajiñi žoñinacaqui ančhucquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančhucquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz exijcan kamiñča. Wejrnacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñča. Čhjulumi awantuča liwriñi Cristuž taku catokz ana atajta cjeajajo. ¹³Timpluquiz langžni žoñinacaqui impluquiztan mantiñičha. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkni žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichiča, jakziltat liwriñi Yooz taku paljayačhaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasača.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYČHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñča. Nižaza anziqui anal ančhucquain cjiiržcuča wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecučha. Wejrqui ima žoñžquiz mantinskatzcan ticzkal

pecasača. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecučha.

¹⁶Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesača. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriiñi Yooz taku ana paljayasaž niiqui, wejrqui castictal cjesača.

¹⁷Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaz niiqui tsjii pacz tjewztasača, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui.

¹⁸Nižaza liwriiñi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriñča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklajžcu ancha cuntintučha. Jalla niča wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹Cristuž cjen wejrqui liwriitača. Jaziqui žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasača, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰Judío žoñinacžtan kamcan, judío žoñinacž cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹Nižaza ana Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča.

²²Nižaza čhjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sin'tiskattažokaz

cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjejayo. ²³Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴Tsjiilla cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñžcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajt waquiziča, premio ganzjapa. ²⁵Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiča ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paača, tsjii chjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczi Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjiča, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsiasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajcz pecča. Antiz panž čhajcza tsjiizuñž yujcquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasučha čhjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecučha, wejr ana zuma kamchinž cjen.

TUQUITA EJPNACŽ KAMTA PUNTU

10 ¹Tsjiilla cjesača. Wejrqui ančucaquiz tuž zizkatz pecučha. Egipto yokquiztan ulanžquichi tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita

kamat'cha. Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchiča. ²Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moiestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čjheri lujlchiča. ⁴Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licchiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpañ'tača ninacaž jiczquiz okan. ⁵Jalla nuž Cristuž cumpañ'tita cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶Jalla nii tuquita kamtaqui cjjrtatača učhumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo. ⁷Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquiziča ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquiztan cjjirta Yooz takuqui, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čjheri lujlžcu licžcu tsajts pijjista payi waquintichiča.” Jalla nižta irata kamz anaž waquiziča. ⁸Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjichiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchiča. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacaž

čh'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjicanaqui. ¹⁰Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichiča ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹Tjapa tuquita ejpnacaž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cjjrtatača učhumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan tuquita ejpnacaž kamta quintunaca zumpacha cjuñž waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹²Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjican pinsičhaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹³Čhjul pruebanacquizimi ančhuc sufričhaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufriča. Čhjul pruebanacaž sufriskatta cjenami Yoozqui anchucaquiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čhjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquiča, ančhuc ana čhjul ujquiz tjojtsjapa, nižaza tjurt'iñi kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozza zuma yanapñiqui, učhumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'iñi kuzziz watajo.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵Ančhucča zizñi žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriž chiita taku yatisinznsača, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶Cristuqui učhum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuqui cutzturumpi mantichiča, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta lujlžmi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc

cuntaqui. Nižaza nii t'antača Cristuž curpu cuntaqui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiiča. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. Nižaza nii tojžta t'anta lujlcan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁷Tsjii t'anta žejlča, aunquimi t'unapacha kjolžtami. Nižtazakazza učhummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha lujlča, jalla nuž tjeeža, tsjii kuzziza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸Israel žoñinacžquiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarž Yooztan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁹Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čjulumi. Nižaza žoñiž paata yoozquin tjaata chjizwimi anaž čjulumi, chjizwikazza. ²⁰Pero jakzilta ana Yoozquin criichi žoñit wilana jawkčhaja, jalla niiqui zajranacžquin wilana onanča, anapanž werar Yoozquin onanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpañt'iz waquiziča. Cumpañt'aquiz niiqui zajranacžquiz kuzziz cjican tjeeža. ²¹Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi nižaza zajranacž wasumi tanznasacha. Nižaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami nižaza zajranacž čherimi tanznasacha. Anača nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesača. ²²Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiz niiqui, jalla nii žoñž quintra werar Yoozqui žawjwaquiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiz niiqui, castictaž cjequiča. Ančhucqui anača Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

**ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACŽQUIZ
ANA MITISA**

²³Jalla tuž weraracha. Tsjii criichi žoñiqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan

čjulumi paasača. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaž yanapča. Nižaza čjulu paatami anaž parti criichinacžquinami yanapča zuma kamañchiz kamajo. ²⁴Parti criichinacaž zuma kamañchiz cjisjapača kuz tjaazqui. Anača persun kamañjapakaz kuz tjaazqui.

²⁵⁻²⁶Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa tii muntuqui Yooz Jiliržtacamača, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui Yooz Jiliržtacamača”. Jalla nižtiquiztan mercatquiz kjayta čherimi lulasača. Anaž persun kuz turwayskataquiča tuž pinsican, tii čherižlan žoñiž paata yoozquiz tjaata čheri, už žoñiž paata yoozquiz ana tjaata čherižlaj, jalla nii.

²⁷Nižaza ana werar Yoozquin criichi žoñiqui čheri lujljzapa am impitasaž niiqui, okasača, ojkc pecasaž niiqui. Jalla nuž okaquiz niiqui, čjul onanta čherimi lujlnaquiča anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹Pero tsjiiqui amquiz maznačhani, tuž cjican: “Tii čheriqui žoñiž paata yoozquiz tjaata čheriča. Jalla nii čheri ana lujl waquiziča”. Jalla nuz cjenaqui amlaqui anača nii čheriqui lujlsinsqui, nii mazñi žoñž sint'iñi kuz anawali cjiskatzjapa, nižaza niiž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čheri lulasaž niiqui, am jilž kuz turwayskatasača.

Jalla nii weriž chiižintiquiztan yekjap ančhucquiztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsjii žoñiž sint'iñi kuzziz cjenami, čjulumi paaz atuča, Cristuqui wejr liwriichiča. ³⁰Ima čjul čherimi lujlcan Yoozquin gracias cjican chiyuča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan

weriž lujltiquiztan žonej wejtquin uj tjojtunjo?" Nuž cjican, wejtquiz chiyachani. ³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznuča. Čhjeri lujlzi, čhjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquiziča. ³² Ančhucqui anaž jec žoñimi ujquiz tjojtskata, judfo žoñinacami, ana judfo žoñinacami, nižaza Yooz iclizziz žoñinacami. ³³ Wejrzi kjažllami tjapa žoñinacžquiz yanapuča zuma kamañchiz kamajo. Anal wejtajapakaz ojklayuča. Antiz parti žoñinacžtajapa ojklayuča, ninaca ujquiztan liwriita cjeajajo.

11 ¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla nižtazakal kamuča. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuñča, nižaza weriž tjaajintacama kamiñchucča. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicituča. Ultimu anača wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatača.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlča maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoñiqui Cristuž mantuquiz žejlča. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča.

⁴ Iclizquiz ajcžcu luctak žoñinacaqui pañžtan acha ch'okchi anapanž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa omobrawillaž cjesača.

⁵ Nižaza iclizquiz ajcžcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesača, Yoozquin mayizicanami,

nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrawillaž cjesača. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtažtakaz cjesača. ⁶ Iclizquiz ajcžcu, jakzilta maatakat ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaž cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasača. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawillaž cjesača. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiziča. ⁷ Yoozqui niiž kuzcama luctak žoñi paachiča niiž irata cjeajajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztača. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztača, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžcu anapan acha ch'okchi cjis waquiziča. ⁸ Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachiča, nekztan luctakžquiztan maataka paachiča. Luctakaqui ana maatakažquiztan paatača. ⁹ Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatača. Luctakaqui anača maatakažtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziča, luctakž mantuquiz cjican tjeezjapa, anjilanacaž cjen. ¹¹⁻¹² Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachiča. Nižaza luctakaqui maatakaž majtniž cjen žejlča. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlča. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejltčhaja luctakaqui ana žejltasača. Nižaza ana luctaka žejltčhaja maatakaqui ana žejltasača. Nižaza anaj Yooz muntčhaja, anapanž čhjulumi žejltasača.

¹³ Ančhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niiqui, čwali cjesaya?

už ñanawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawillaž cjesača. Jalla nužuča tii wirquiz kamañaqui. Tjapa žoñinacaqui persun kuzquiztan nuž zizza. ¹⁵Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninaczquizpacha honoraž cjesača. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntača. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶Jakziltat nii puntu ch'aas pecħaja, jalla niiqui ziz waquiziča tužu. Wejrnacqui nii cuzturumpi pajzpanča. Nižaza tjapa Yooz iclizziz žoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanča.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷Tsjiižtan zakal chiižinuča. Wejrqui ančhucaquiz zumpacha ewjtis waquiziča. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamañchiz ulanča tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸Iclizquiz ajzcana, ančhucqui t'aka t'aka cjiicjiiñchucquiča. Nii quintu wejtquiz irantižquichiča. Cunamit nižtapan cjiicjiičhani. ¹⁹Pero jalla nižta t'aka t'aka cjtiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnacat ligitum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cječhani. ²⁰⁻²¹Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paazjapa chjeri luli ajczinčhucquiča. Nekztan chjeri lujlcan zapa mayni ančhucaquiztan persun čjheri lujlskaz cjissinčhucquiča, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čjherchiz žoñinacazti čjheri eecznana žejlchiquiča. Partizti čjeki čjheri lujlchi žejlchiquiča, nižaza yekjapazti mallzilla žejlchiquiča. Ana wali paachinčhucča. Jalla nižtiquiztan anača Jesucristo Jiliriz mantita Santa

Cena cjichuca cjequiča. ²²ÑAnčhuczti lujljzapa liczjapa, ana kjuychizčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucaquiz Yooz iclizziz žoñinaca anaž impotiča, nii. Nižaza pori criichinacaqui azkatča ana želinchiz cjenacqui. ĆWejr ančhucaquiz kjažt cjes? ĆWejr ančhucaquiz “Walikaz” chiyasaya? Anapan nižta chiyasača.

²³Jesucristo Jiliripachača wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucaquiz zakal tjaajinchinča. Ima Jesucristo Jiliriz intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanziča niiž persun kjaržtan. ²⁴Jalla nekztanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu, tojunchiča, tuž cjican: “Tii t'antaqui wejt curpu cuntača. Wejrqui žoñž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznača. Weriž ticžta cjuñžjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquiča”. ²⁵Nekztan čjheri lujlžcu nižtapacha Jesucristuqui nižž persun kjaržtan tsjii wasu tanziča, tuž cjican: “Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntača. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequiča. ČjJulorat tii cuzturumpi paachaj niiqui, wejtquiz cjuñž waquiziča”. Nuž mantichiča Jesucristuqui. ²⁶ČjJulorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticziča ančhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriz tjonzcama.

²⁷Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiz niiqui, Jesucristo Jiliriz ombrawillaž cjequiča. Nižaza Jesucristo Jiliriz quintra uj paaquiča; nižž curpuquizimi nižž ljocquizimi iñartažokaž cjequiča. ²⁸Ima Santa Cena paacan, zapa mayni

persun kuzquiz amayt'asaquiĉha, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztan Santa Cena cuzturumpi paasaĉha. ²⁹Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učum laycu ticžta, jalla niĉha zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñž waquiziĉha. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñžiz cjequiž niiqui, persun casticujapa cjequiĉha.

³⁰Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja anĉucaquiztan laa žejlĉha, nižaza ana wali žejlĉha, nižaza yekjapanacaqui ticziĉha. ³¹Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziĉha. Nekztan pertuna mayiziz waquiziĉha. Nekztan Jesucristo Jiliriž anaž casticta cjequiĉha. ³²Jesucristo Jiliriqui učum casticaquiž niiqui, azquichjapa panž casticĉha, zuma kamañquin cjisnajo. Nekztan ana criichi žoñinacžtan chica ana wiñaya casticta cjequiĉha.

³³Wejt jilanaca, cullaquinaca, ĉhjeri lujljapami nižaza Santa Cena paazjapami ajcžcu, zapa mayni tjewz waquiziĉha parti criichi žoñinacž zumpacha ajczquiscama. ³⁴Jakziltat ĉhjeri eecskatĉhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlnaquiĉha, ima iclizquin ojkan. Nekztan lujlžcu ajczquin okaquiĉha, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiž niiqui, Yoozqui nii žoñi casticaquiĉha. Nužulkazza nii puntui. Yekja puntunacaqui wejr azquichaĉha, anĉucaquin chertzni quejpžcu.

ESPIRITU SANTUŽ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

12 ¹Tsjii zakaz chiižinuĉha, Espiritu Santuž tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii anĉucaquiz zuma intintiskatz pecuĉha.

²Tuquiqui ima anĉucaž Yoozquin criican anĉucqui ana criiñi žoñiž paata yooznacžquiz tsjii kjutni irpitataĉha, jalla nižta irpiskatchinĉhucĉha anĉucqui. Jalla nii anĉucqui zuma zizza. ³Jakziltat Yooz Espiritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasaĉha: “Jesusaqui laykjita cjila”, cjicanaqui. Nižaza jakziltat: “Jesusaqui Yooz Jiliriĉha”, cjican chiyachaja, jalla niiqui Espiritu Santuž irpitaž chiyauquiĉha. Jalla nuž intintiskatz pecuĉha.

⁴Jilanaca, cullaquinaca, criichi žoñinacaqui yekja Espiritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaaĉha. ⁵Nižaza criichi žoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiĉha. Pero tsjii Yooz Jiliržquinkaz sirwiĉha. ⁶Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paaĉha. Pero tsjii Yooz Ejpkaz criichinacžquiz nii obranaca paakatĉha. ⁷Jaziqui tjapa criichinacaqui Yooz Espiritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacžquiz juc'ant zuma kami yanapžjapa. ⁸Tižta kamañanacaqui tjaataĉha: Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zuma pinsita razunanacchiz chiikatĉha. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni zizni chiikatĉha. ⁹Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjiskatĉha, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaaĉha lanaca ĉhjetnajo. Pero Espiritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaaĉha wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap

criichinac̄quiz poder tjaacha, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinac̄quiz zizñi kuz tjaacha, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquiztan tjonchižlan už zajrižquiztan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinac̄quiz ana pajta taku chiikat̄cha. Nižaza nii Espiritu Santupacha yekjap criichinac̄quiz zizñi kuz tjaacha, nii ana pajta chiita taku parti criichinac̄quiz intintiskatajo. ¹¹ Tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaacha. Jaknužt nii Espiritu Santuqui tjaaz munčhaja, jalla niicama tjapa criichinac̄quiz tjaacha.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI TSJIIKAZZA

¹² Cristužtan nižquin criichi žoñinac̄tan tsjii curpuchiz žoñižtakazza. Tsjii žoñta žejl̄cha, kjarami, lismi, čhjujquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejl̄cha, pero tsjii žoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinac̄tan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejl̄cha, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejl̄cha. Pero bautistaž cjistanaqui Espiritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii žoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichinac̄ kuzquizimi Espiritu Santo luzkatchiča.

¹⁴ Tsjii žoñžtaqui kjarami lismi achami čhjujquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejl̄cha. Punta punta žejl̄cha tsjii žoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan nižquin criichinac̄tan. Jalla nižtiquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii

žoñž kojchaqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui kojchakazza, anača wejr kjaraku; jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasača”. Jalla nižta chiižcumi, nii kojchaqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁶ Nižaza tsjii žoñž cjuñiqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui cjuñikazza, anača wejr čhjujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasača”. Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁷ ¿Tjapa žoñž curpuqui čhjujquicamažlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa žoñž curpuqui cjuñicamažlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui žoñž curpuquiz punta punta utchiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espiritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaachiča criichinac̄quiz. ¹⁹ Žoñž curpuquiz anaj punta punta žejl̄chaja, anaž ultim žoñž curpu cjitasača. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjapa criichinacača Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtiquiztan čhjujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza achaqui kojchquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoñžquiz ana chiyasača: “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. ²² Žoñž curpuqui punta puntaž pecča. Jaziqiu žoñž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejl̄cha. Nii jallc'a partiqui jucl'antiž pecča. ²³ Nižaza žoñž curpuquiz ana zuma chercherchiznaca žejl̄cha. Ninacaqui zquitžtan tjužtača

zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza žoňž curpuquiz chjojžta partinaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača, učhum ana azjapa. ²⁴Zuma chercherchiznaca tsjii zquiti tjutzqui anaž pecča. Yoozqui žoňž curpu nižta paachiča. Nižaza Yoozqui žoňž kuz peckatchičha, ana zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratača iclizziz žoňinacaqui. ²⁵Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi žoňinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziňi kuzziz yanapasjapa. ²⁶Tsjii criichi žoňiž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'iča. Nižaza tsjii criichi žoňiž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui nižtan chica chipča.

CRIICHI ŽOŇINACŽ KAMAŇ PUNTU

²⁷Jlanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlča. ²⁸Nižtiquiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjača, iclizziz žoňinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachiča. Niiž jaru Yooziž tjaata taku paljayz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachiča. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča laanaca čhjetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzqui yanapz kamaña tjaachiča. Nižaza Yoozqui kamaña tjaachiča iclizziz žoňinacžquiz irpiňijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča, ana pajta takunaca chiichiyajo. ²⁹Anača tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Nižaza anača

tjapa ančhucqui Yooziž tjaata taku paljayz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰Nižaza anača tjapa ančhucqui laanaca čhjetinz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz poderchizqui. ³¹Ultim zuma kamañquiz kuz tjaa ančhucqui. Nižaza wejrqui ančhucquiz nii juc'ant zuma kamañal tjaajnuča.

ZUMA MUNAZIZ KAMAŇAQUI JUC'ANT ZUMAČHA

13 ¹Jalla tužuča juc'ant zuma kamañaqi. Zuma munaziz kamañaqi juc'ant zumača tjapa kamañanacquiztanaqui. Tsjii žoňiqui ana pajta žoňž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasača. Jalla nižta chiichiz cjenami ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii žoňiqui inapachaž chiyaqičha. Ina takukazza nii žoňž takuqui. Tsjii ina wjajtta cazažtakaz cjesača. ²Nižaza tsjii žoňiqui Yooziž tjaata takunaca paljajasača; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca zizasača; nižaza tjapa Yooz puntu zizasača. Pero ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz žoňiqui Yoozquiztan mayizichiž cjen, tsjii curumi kiskatasacha. Pero jakziltat ana zuma munaziňi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjululumi zizcumi paazcumi anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. ³Nižaza tsjii žoňiqui tjapa niiž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta cjisjapa intirjasaž

niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz cjechaja, jalla niiqui čhulu paazcumi inakaz cjesača nii persunalajapa.

⁴Zuma munaziñi kuzziz žoñiqui tižta kuzzizza. Pazinziz kuzzizza, nižaza okzñi kuzzizza, nižaza ana inžiñi kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča. Nižaza ana žawjñi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi tjepuns kuzzizza. ⁶Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojtsi cjenaqui, anaž chipasača zuma munaziñi kuzziz žoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača.

⁷Čhjul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz žoñiqui awantiča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjiča; “Zuma kuzzizlan”, cjican. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačan”, cjiča. Nižaza čhjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸Nii zuma munaziz kamañaqui anawira tucuzinzaquiča. Nii Yooziž tjaata taku paljayz kamañaqui tucuzinzaquiča; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañaqui zakaz tucuzinzaquiča. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljayz kamañaqui panž tucuzinzaquiča. ⁹Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha. ¹⁰Wiruñauqui Yooz puntu tjappacha zizaquiča. Jalla nii timpuqui Yooz

puntu tjaajinz kamañanacaqui kataquiča.

¹¹Jalla tižta iratača Yooz puntu zizqui. Žoñiqui kolta uza cjicanaqui, ocjal chiichiiz chiiñiča, nižaza ocjal pinsi pinsiñiča, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñiča. Jalla nižta žejltača ocjala cjicanaqui. Jazizti pajk žoñi cjiscuqui, ocjalažtakaz chiichiiznacami, pinsiznacami jaytitača. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizqui. ¹²Zur ispijquiz persun yujcqui ana zuma kjanaž tjenča. Jalla nižta iratača anziqiu Yooz puntunaca zizqui, ana kjana. Wiruñauqui Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquiča Yooz puntuqui. Anziqiu anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuqui. Wiruñauqui Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquiča, jaknužt Yoozqui učhum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta. ¹³Ultimquiziqui criichi žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequiča. Nižaza criichinacaqui Yoozquiztan zumanaca niiz jaru niiz jaru tjewznaquiča. Nižaza criichinacaqui zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequiča. Pero tsjiiča chekan waliqiu, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

14 ¹Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tjaa. Jalla nii kamañača juc'ant chekanaqui. Nižaza Yooz Espiritu Santuž tjaata kamañnacquiz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquiz juc'anti kuz tjaa. ²Nii anaž pajta taku chiiz kamañauqui anača chekanaqui. Nii kamañchiz žoñiqui Yoozquizkaz chiiča. Anaž žožžquiziqui chiiča. Jalla nuž ana pajta taku chiyani parti žoñinacaqui anaž intintazi atča.

Espíritu Santuqui ana zizta chjojžta taku paljayzkatčha nii ana pajta taku chiiñi žoñžquiz. ³Pero nii Yooz taku paljayñi žoñiqui parti criichinacžquiz paljayčha, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeajajo, nižaza kuzta cjeajajo. ⁴Nii ana pajta taku chiiñi žoñiqui persunjapakaz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquiz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeajajo.

⁵Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha, tjapa ančhucqui ana pajta taku chiihiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecučha. Nii Yooz takunaca paljayz kamañchiz žoñičha juc'ant chekanaqui nii ana pajta taku chiihiiz kamañchiz žoñžquiztanaqui. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiihižcu, parti criichinacžquiz intintiskatz waquizičha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeajajo.

**ANA PAJTA TAWKŽTAN
PALJAYZ KAMAÑA PUNTU**

⁶Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljaytaqui inakaz cjequičha ančhucaquiz. Ana yanapasačha tsjan zuma kamañchiz cjeajajo. Ančhucaquiz yanapzjapa, wejtlaqui kjanapacha paljaystančha, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷Tsjii pincallu pjujñi žoñiqui čjakčhjakaquiz niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequičha. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquiz niiqui, parti

žoñinacazti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquičha. Jalla nižta iratačha ana pajta tawkžtan chizquiz. ⁸Tsjii quira zalzjapa trompetaż ana zuma claro tjawunaquiz niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequičha nii quirajapaqui. ⁹Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz watčha. Tsjii criichi žoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquiz niiqui, ančhucqui ana intintichiz cjequičha, čhjulut chiičhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiičhaj niiqui, inakaz chiičha. ¹⁰Tii muntuquiz tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuqui intintitaž cjesačha jakziltižquizimi. ¹¹Pero wejrqui tsjii chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjtanaqui yekja wajtchiz žoñižtakaztčha nii chiiñi žoñžquiztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi žoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz žoñižtazakazza. ¹²Ančhucaquiz nižtazakazza. Ančhucqui Espiritu Santuž tjaata kamañanacami ancha tanz pequiñčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacquiz kuz tjaaz waquizičha, parti criichinacž Yoozquin juc'anti kuzziz cjeajajo.

¹³Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyachaja, Yoozquin mayiziz waquizičha, niiž chiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquičha. Wejt kuzpacha anaž intintičha. Jalla nižtiquiztan inakaza wejt kuzqui. Ana čjul provechumi jwesasačha. ¹⁵¿Jalla nuž cjenauki kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu

its waquiziĉha. ¹⁶Animukaz ana pajta tawkĉtan Yoozquin gracias cjican chiyasaĉha. Pero jalla nuĉ chiyan parti nonzĉni Źoĉinacaqui anaĉ intintazi atasasĉha. Jaziqui: “Amĉn. Jalla nuĉoj cjila”, cjican ana kjaazĉni atasasĉha.

¹⁷Ana pajta chiita orasunaqui walikaz cjesasĉha, Yoozquin gracias cjicanaqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacĉquiziqui anaĉ yanapĉha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

¹⁸Wejrqui ana pajta tawkĉtan juc'anti chiyuĉha tjapa anĉhucaquiztan. Jalla niĉtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuĉha. ¹⁹Jalla nuĉ cjenami parti criichinacĉtan ajcĉcu, wejrqui nii parti criichinacĉquiz tjaajinz pecuĉha. Jaziqui ana pajta tawkĉtan anal chiiz pecuĉha. Jalla nuĉ chiyan parti criichinacaqui anaĉ tantiyi atasasĉha. Jalla niĉtiquiztan iclizziz Źoĉinacĉtan ajcĉcu pjijaska intintita takunaca chiiz pecuĉha, tunca waranka ana pajta takunacquiztan.

²⁰Jilanaca, cullaquinaca, pruebaĉ tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiĉniĉ cjee. ²¹Cjijrta Yooz takuqui, tuĉ cjiĉha: “Wejrqui yekja wajtchiz Źoĉinacĉquiz paljayskataĉha. Ninacaqui ana intintazzuc tawkĉtan tii wajtchiz Źoĉinacĉquiz paljayaquiĉha. Niĉta ana pajta taku nonĉcanami tii wajtchiz Źoĉinacaqui anaĉ wejtquin kuzziz cjequiĉha. Jalla nuĉ cjiĉha Yooz Jiliriqui?”. ²²Ana pajta takunaca paljayanaqui jalla nii chiita takuqui ziĉnalaĉtakaz cjequiĉha, ana criichi Źoĉinacĉquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anaĉha criichi Źoĉinacĉtajapa. Yooziĉ tjaata takuĉ jalla niĉha criichi Źoĉinacĉtajapaqui. Nii takuqui anaĉha ana Yoozquin criichi Źoĉinacĉtajapaqui. ²³Tjapa criichi Źoĉinacĉtan ajcziĉ cjen tsjii ana criichinacaqui luzasasĉha. Nekztan, ana

pajta takunacakaz chiiĉni nonznaquiĉ niiqui, ninacaqui criichi Źoĉinacĉquiz chersnaquiĉha lucurat Źoĉinacĉtakaz.

²⁴Pero criichinacaqui Yooziĉ tjaata takunacakaz paljayaquiĉ niiqui, nekztan nii ana criichi Źoĉinacaqui persun kuzquiz sint'aquiĉha. Yooz taku paljaytaĉ cjen, nii ana criichi Źoĉinacĉ ujnaca tjeĉtaĉ cjequiĉha. Nii criichinacĉ chiita takunaca nonĉcu persun kuzquiz amayt'asaquiĉha, nekztan persun ana zuma kamtaĉ pajaquiĉha. ²⁵Jalla nuĉ ninacĉ chjozaca uj paatanacaqui tjeĉtaĉ cjequiĉha. Jalla niĉtiquiztan quillĉcu, werar Yoozquin macjatasasĉha, niĉzquin sirwizjapa. Nekztan chiyauquiĉha; “Yoozqui anĉhucatankalĉha”, cjicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz Źoĉinacĉtan ajcĉcan, jalla tuĉ waquiziĉha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaajnasasĉha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaajnasasĉha. Yekjapanacazti tsjii Yooziĉ tjaata taku intintiskatasasĉha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljayasasĉha. Yekjapanacazti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasasĉha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacĉquiz yanapz waquiziĉha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo. ²⁷Nii ana pajta taku paljayĉni Źoĉiqui tsjii pucultan ĉjhpultanĉ nuĉ cjesasĉha. Niĉzaza niĉz jaru niĉz jaru turnasasasĉha. Niĉzaza ninacĉ chiita taku intintiskatta cjis waquiziĉha. ²⁸Intintiskatĉni Źoĉi ana Źelaquiĉ niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquiziĉha. Pero nii ana pajta taku chiiĉni Źoĉinacaqui persun kuzquiz paljayasasĉha, Yoozquinami. ²⁹Niĉzaza nii Yooz takunaca paljayĉni Źoĉinacaqui tsjii pucultan ĉjhpultanĉ nuĉ cjesasĉha.

Parti criichinacaqui ninacž chiita taku zumpacha tantiyaquičha, werara ana werara paljayñi, jalla nii. ³⁰Yoozqui tsjii julzi žoñžquiz taku tjaaquiz niique, nekztan nii ora chiiñiqui nužquiz apatatasacha, niiz chiizquiztan. ³¹Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi žoñinacaqui niiz jaru niiz jaru paljayz waquizičha, parti criichinacaž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjejajo. ³²Nii Yooz taku paljayñi žoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquizičha, niiz jaru niiz jaru paljayzjapa. ³³Iclizquiziqui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi peccha. Iclizziz žoñinacžtan ajcžcu zuma lijituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcž waquizičha. Jalla nuž peccha Yoozqui.

Jalla tuž criichi žoñinacaqui ajcžñipančha tjapa wajtquiziqui. ³⁴Nižaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasačha, anaž chiiz waquizičha. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistančha. Jalla nuž cjičha cjiirta Yooz takuqui. ³⁵Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintičhaj niique, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquičha zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquičha, criichinacžtajapa ana ombrawillta cjejajo.

³⁶Ančhucqui nii tjaajinta jaru kamz waquizičha. Yooz takuqui ančhucquiztan anaž kalltičha. Nižaza anačha ančhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachiqui. Weriz tjaajintacama kamčha tjapa iclizziz žoñinacaqui. ³⁷Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cječhaja, nižaza jakziltat Espiritu Santuž tjaata kamañchiz cječhaja, jalla ninacžlaqui tii weriz cjiirta taku pajstančha. Jalla tii takučha Yooz

Jilirž mantitaqui. ³⁸Jakziltat tii weriz cjiirta taku ana pajz pecčhaj niique, parti criichinacaqui nii žoñžquiz anaž pajaquičha. Nii žoñiqui anapanž Espiritu Santuž tjaata kamañchizqui.

³⁹Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužučha chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamañquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoñiqui ana pajta tawkžtan chiyaquiz niique, jalla nii chiiñi žoñžquiz anaž atajz waquizičha. ⁴⁰Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquizičha, nižaza ajcztiquiz paljayñinacaqui niiz jaru niiz jaru chiiz waquizičha.

JESUCRISTUŽ JACATATTA PUNTU

15 ¹Jilanaca, cullaquinaca, weriz tjaajinta takunaca cjuñskatz pecučha. Wejrqui werar liwriñi Yooz taku tjaajinchinčha. Nižaza weriz tjaajintanaca nonžcu ančhucqui catokchinčhucčha; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucčha. ²Nižaza liwriñi Yooz taku tiraž catokaquiz niique, nii liwriñi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquiztan liwriita cjequičha, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchižlaj niique, nii juntuñallakaz catoktiquiztan ultim u ana liwriitaž cjequičha.

³Wejrqui ančhucquiz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinčha. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaajintatačha. Jalla tužučha nii tjaajinta takunacaqui. Jesucristuqui učhum uj laycu ticzičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla nii cjiirta jaru cumplissičha. ⁴Nekztanaqui Jesusiž curpuqui tjatžtatačha. Nekztanaqui nuž tjatžtiquiztan čhjep majquiztan ticziquiztan jacatatchičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuquitan cjiirtatažlaja,

jalla nii jaru cumplissičha.

⁵Jacatatčzu Jesucristuqui Pedružquiz parizichiča. Nekztanaqui niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁶Nekztanaqui niiz wiruñ pjijska patac jilanac ajcziquiz parizichizakazza.

Jila parti ninacaqui tira žejtča, tsjii kjažta žoñinacakaz ticziqui. ⁷Niiz wiruñ Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichiča. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinča. ⁹Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana ancha waquizuča. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklayinča. Jalla nižtiquiztan anatača Cristuž apóstol cjita cjichuca. ¹⁰Yooz wejtquiz okzníž cjen, wejrqui apóstol kamañquiz uchtitča. Pero ana ina Yoozqui wejr utchiča. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinča nii parti apostolanacžquiztan. Nii langztiquiztan wejrqui ana honorchiz cjichucača, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapchiča, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹Nužulkazza nii puntuqui. Chekpachača wejrnacqui ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui ančhucqui nii liwriiñi taku tjapa kuztan catokchinčhucča.

ŽOÑINACAQUI JACATATAQUIČHA

¹²Jaziqui wejrnacqui tjaajinchinča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap ančhuczi chiiñičha: “Žoñinacaqui ticžcu ana jacatatašača”. ¿Kjažta nižta cjesajo? ¹³Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁴Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui,

jalla nižtiquiztan wejrnacaž paljayta liwriiñi taku nuž cjenacqui inapankat cječhani. Nižaza ančhuca Cristužquin criichi kamañacqui inapanzakat cječhani. ¹⁵Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskatchičha” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cječhani. ¹⁶Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁷Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, ančhucaž nižžquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cječhani. Ančhuca ujquiztan anapan liwriita cječhani. ¹⁸Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi žoñinacaqui ninacž ujchiz cjen casticta cječhani. ¹⁹Jesucristužquin criichinacaqui ultim liwrii ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učhumqui ana criichi žoñinacžquiztan juc'anti incalltaž cječhani.

²⁰Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipanča. Jalla niičha primir ticziquiztan jacatatchi žoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹Primirquiztanpacha tsjii žoñiž uj paachiž cjen, tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla nižtakaz tsjii žoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi žoñinacaqui jacatataquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²²Adán cjita žoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita žoñiž cjen tjapa nižžquin criichi žoñinacaqui jacatatskatta cjequiča. ²³Nižaza tjapa criichinacaqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla niicama jacatatskatta cjequiča. Jesucristo, niičha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui niiz parti žoñinacaqui jacatataquiča. ²⁴Jalla niiz wiruñ niiz

parti žoñinacaž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzinzaquičha. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niiž quintra mantiñinacami, nižaza niiž quintra azziznacami, jalla tjappacha liwj tjabatanz cjequičha. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequičha. ²⁵Pero anziqui Cristuqui tira mantistančha niiž quintrarionaca liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewcžtažokaz cjequičha. ²⁶Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequičha. Ticzqui ana iya želaquičha. ²⁷Yoozqui Cristo utchičha tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza ana Cristuž mantuquiz žejlčha. Jalla nii puntu kjanačha. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejlčha. ²⁸Yoozqui Jesucristo utchičha, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequičha. Yooz Ejpčha wiñaya juc'ant chekanaqui cjequičha, tjappachquiztanaqui.

²⁹Tsjiilla cjesačha, jacatatz puntuzakaz. Ančhucaltaž tsjii cutzurumpi žejlčha, criichi žoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi žoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñičha. Ticziquiztan ana jacatatchi cječhaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi žoñž cuntiquiztanajo?

³⁰Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cječhaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufrican Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajojo?

³¹Apóstol kamañquiz ojklayan ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucčha. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyučha. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican

želučha, apóstol kamañquiz ojklaycan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal chiyučha. ³²Wejrqui Efeso cjuta wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatačha. Ticziquiztan anažlaja jacatatiñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi žoñž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiñičha: “Lujlžla, licžla, jaka kat učhumqui ticznačhan”, jalla nuž cjiñičha ana criichi žoñinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiñi žoñinacaqui zuma razunchiztakat chiičhani. Pero ultimo žoñinacaqui jacatataquičha.

³³Jaziqi ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesačha. ³⁴Ančhucqui zuma lijitum razunanacchiz cjisna; nižaza lijituma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančhucquiz chiižinučha, ančhuc azajo.

JACATATCHI ŽOÑINACŽ CURPU PUNTU

³⁵Cunamit tsjii žoñiqui pewcznačhan, tuž cjican: “¿Jaknuž ticzi žoñinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluz cherchi curpuchiz cjequejo?” ³⁶Zumzu pewczñi pewczičha. Semilla čhjaczcu, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequiz niiqui, ew zkala ana jecznasacha. ³⁷Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalapacha cjesačha. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesačha. ³⁸Semilla čhjactiquiztan jaknuž Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatčha. Čhjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew

zkala ulanča. Tjapa zkalanacaqui anača tsjiikaz. Punta punta žejlča. ³⁹Jalla niža iratača tii muntuquiz žejlñi curpuqui. Žoñinacž curpuqui yekjača. Ch'iznacž curpuqui yekjača. ⁴⁰Nižaza arajpachquin žejlñinacž curpuqui yekjača. Nižaza yokquiz žejlñinacž curpuqui yekjača. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tježa yokquiz žejlñi curpuquiztan. ⁴¹Tjuñ kjanaqui tsjematača jiiž kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquiztan. ⁴²Jalla niža iratača jacatatzqui. Ticzi curpuqui tsjematača jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojkča. Nii jacatatchi curpuzti ana ticznasača, nižaza ana mokasača. ⁴³Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzti zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzti walja azzizza. ⁴⁴Nižaza ticzucu curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematača, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui curpuchizza. Niža zakaz jacatatzcu curpuchiz zakaz cjequiča, wiñaya kamzjapa. ⁴⁵Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tuquita žoñiqui Adán cjitatača, nižaza žejtñi curpuchiztača, tjapa niž majch maatinacžtajapaqui”. Cristuqui Adanžtapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjača, tjapa niižquin criichi žoñinacžtajapaqui. Yooztan kamz, jalla niiča wiñaya žetiqui. ⁴⁶Tii muntuquiz žoñinacaqui kamča žejtñi curpuchiz. Wiruñauqui jacatatzcuqui žoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequiča. ⁴⁷Tuquita žoñiqui yok pjilquiztan paatača. Wiruñta žoñiqui, Jesucristo Jiliriqui,

arajpachquiztan tjonchiča. ⁴⁸Tii yokquiz kamñi žoñinacž curpuqui Adanž curpu iratača. Nižaza Yooztan arajpachquin kamñi criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratača. ⁴⁹Učumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatzcu Jesucristo irata kamaquiča, ew curpuchiz.

⁵⁰Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnuča, ančucaquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasača. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetasača arajpachquin. ⁵¹Tsjii zakaz ančucaquiz zizkatz pecuča. Tjapa criichinacaqui anaž ticznaquiča. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequiča. ⁵²Tsjii čhjujqui jaknužt ch'ipquinižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiižintaž cjequiča. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiižintaž cjequiča. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoñinacaqui jacatatskattaž cjequiča, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoñinacž curpunacazakaz campiižintaž cjequiča. ⁵³Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjurni cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ew curpuž tanstanča wiñaya žejtzjapa. Nižaza učum ticzñi curpuqui anaž wiñaya tjurni cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ana ticzñi curpu tanstanča. ⁵⁴Učumnacaqui ew wiñaya žejtñi curpuchiz cjequiča, nižaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ticzqui atipžtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ana iya ticz želaquiča. ⁵⁵Nižaza ticzqui anapanž iya atipaquiča”. Ticzqui anaž iya žoñinacžquiz llaquita cjiskataquiča. ⁵⁶Ujchiz cjen ticz žejlča. Nižaza ticzqui žoñinacžquiz llaquita cjiskatča. Nižaza tuquita

cijjrta liiqui žoñinacžquin persun unjaca tjeeža. ⁵⁷Wejrqui Yoozquin ancha gracias cjan tjaa-uča. Jesucristo Jilirž cjen učumqui ticzquiztan atipaquiča.

⁵⁸Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtajapa langzqui anača inaquí.

**CRICHINACŽTAJAPA
PAAZ JUNTIZ PUNTU**

16 ¹Tsjii zakal chiižinuča, criichinacžtajapa paaz juntiz puntuquiztan. Jaknužt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinacžquiz chiižinchinčalaja, jalla nižta irata ančucaquiz chiižinuča, paaz juntantiz waquiziča, pori criichinacžquiz yanapzjapa, jalla nii.

²Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančucaž cantiquiztan jama t'akz waquiziča. Jalla nuž t'akžcu chjojwaquiča wejt tjonzcama.

Nekztan weriž tjontan, ana žoñ žoñžquiztan apura ojklaycan paaz juntantichuca. Ančucaž t'akzta paazqui listupachakaz cjequiča.

³Nižaza ančhucqui tsjii kjaž jilanaca illz waquiziča, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinacžquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilanacžquiz tsjii carta credencialž tjaaquiča. Nekztanaqui wejr tjonžcu, wejrpachal ninaca cuchanžcača Jerusalén watja. ⁴Wejr ojkučuca cjequiž niiqui wejttan chicaž okaquiča ninacaquí.

TSJII KJAŽT PUNTUNACA

⁵Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwča. Wiruñaquí

Corinto irantasaj cjiwča, ančucaquiz tjonzjapa. ⁶Irantižcu tsjii kjaž maj kamačan, uz cunamit nicju sac timpu watačhani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasača, jakzi ojzk cjenami, jalla nii. ⁷Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecuča. Antiz tsjii kjaž maj ančhucatan kamz pecuča, Yooz Jilirž munan. ⁸Pero Efes wajtquin kamača Pentecostes tjuñicama. ⁹Tii Efes wajtquiz ancha Yooztajapa langz žejlča. Nižaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaquí criyačhani. Nižaza walja Yooztajapa langžni quintra žoñinaca žejlča.

¹⁰Timoteož irantižquitan, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjiskataquiča. Niiqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančucaquiztan nii Timoteo iñarasača. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapaquiča, nii zuma cuntintu tira ojklajajo. Nižaza nii yanapaquiča, wejr cheržni quejpžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznuča parti criichi jilanacžtan.

¹²Apolos jilž puntuquiztan tiil maznuča. Wejrqui ancha nižquiz rocchinča, yekjap jilanacžquiz cumpañt'ajo, ančucaquin cheržni. Parti jilanacžtan ojzk cjen Apoluqui ana okawk cjichiča. Wiruñ niiqui ančhuc cheržni okačhani, atčucaž cjen.

¹³Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴Čhulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokquiz Estefanasqui niž jamillanacžtanpacha primira Yoozquin criichiča. Nekztanaqui ninacaquí parti criichi jilanacžquiz yanapzjapa kuz tjaachiča. ¹⁶Jalla nižta kuzziz

žoñinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižta criichinacžquiz yanapñinacami, nižaza Yooztajapa langzñinacami rispitaquiča. Nižaza ninacž tawk jaru kama. ¹⁷Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutača wejrqui. Ančucaž ana wejttañž žejlchucaž cjen, ninacača ančhuc cuntiquiztan wejr yanapchiqui. ¹⁸Wejttañ kamcan ninacaqui wejt kuzquiz amtaychiča, jaknužt ančuca kuzquiz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquiz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui

ančhuc criichinacžquin tsaanžquiča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. ²⁰Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Nižaza ančucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cjjiruča.

²²Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niiqui anawalquiz uchtaž cjequiča. iUčhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴Nižaza Jesucristo Jiliri qui ančucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančucaquin k'ayichučha Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

1 ¹Wejr Pabluqui Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui niž munañpi jaru tii apostol puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui tii cartal apayžcuča ančucaquin Corinto wajtchiz žoñinaca. Wejttan Timoteužtan ančucaquin tsaanžcuča. Nižaza tjapa Acaya yokquin kamñi žoñinacžquin tsaanžcuča. Ančhucqui Yoozquin criichiz cjen Yooz icliz žoñinacžhucča. ²Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančucaquiz walikaj kamkatla.

YOOZ EJP ANCHA OKŽŃI NIŽAZA KUZŃI KUZUZ

³Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiz honora waytitaj cjila. Yooz Ejpqui okžñi kuzzizpanča, nižaza sufrita žoñinacžquiz zumpacha kuzñipancha. ⁴Wejrnacaž sufranami Yooz Ejpqui kuzñipancha, nizatpacha wejrnacaž sufrita jilanacžquiz kuzjapa. Nekztanaqui wejrnacqui sufrita jilanacžquiz maznasača, “Yoozqui amquiz kuznasača”, cjan. Nižaza wejrnacpacha ninacžquiz kuznasača. ⁵Jesucristužquin criichiz cjen Jesucristuž irata ancha sufručha. Nižaza Jesucristučha wejrnacaquiz zumpacha kuzñiqui.

⁶Jaziqui wejrnacqui ančucaquiz tsjan zuma kuznasača. Nižaza Yooz taku paljaycan ančhucaltajapa sufručha, ančhuc liwriyta cjisjapa. Nižaza wejrnacqui Yooziž kuztača. Jaziqui nižtazakaz ančucaquiz kuznasača. Nekztan ančhucqui kuzta kuzziz cjen sufrisnaca wataquičha, ana ančuca kuz turwayskatžcu. Jaziqui ančhucqui wejrnac irata sufrican, pasinziz kuztan awantasača. ⁷Ančhucqui tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nužupanča ančhucqui. Ančhucqui wejrnac irata sufričha. Nižaza Yoozqui ančucaquiz zakaz kuznaquičha. Jalla nužupanž cjequičha.

⁸Jilanaca, cullaquinaca, tii puntunaca ančucaquiz zizkatz pecučha. Asia yokaran ojklajcan, ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrican azi upzižtakaz cjsisintučha, ticzmayažtakaztača. ⁹Jalla nižta sufritiqiztan kuzquiz tantiichinča, ticzucapan, jalla nii. Pero Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui. Jalla nižta sufrichinča, persun azquizimi nižaza pinsitanacquizimi ana kuzziz cjisjapa, antiz Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. ¹⁰Ultimquiziqui Yoozqui wejr liwriichiča, nii ticzmaya ojklajta pruebanacquiztan. Nižaza wilta

nižta prueba tjonaquiž niiqui wilta Yoozqui wejr liwriyaquiča. Yoozquin kuzziz cjican, jalla nužupanča wejt razunaqui. ¹¹ Ančhucqui wejtquiz mayizinalla, wejt pruebanacquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž ančucaž ancha mayizintaž cjen liwriital cjeeča. Jalla nekztan weriž yanaptaž cjen anchucqui Yoozquin gracias cjican chiyasača. Jaziqui wejttajapa mayizinalla.

**PABLO CORINTO WAJTQUIN
OJKZ PECATČHA**

¹² Wejrqui ančhucatan, nižaza tjapa žoñinacžtanami Yooz zuma kamañchiz kamchinča, zuma lijituma. Ana pizc kuzziz kamchinča. Wejt kuzquiz zizuča anal toscara chiyuča, weraral chiyuča. Jalla nižta zuma kamcan, ana žoñiž pinsita jaru kamchinča. Okzñi Yoozqui wejtquiz yanapchiča, nižta zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamtaž cjen cuntintuča wejrqui. ¹³ Weriž cjiyrtaqui zuma werara zakazza. Liican, ančhucqui kjanaž intintasača. Ana incallñi kuztan cjiyržčuča. ¹⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan wejt kuz pajča. Wejt kuzqui juc'anti zumpacha pajspanča ančhucqui. Nekztan Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui weriž cjen cuntintuž cjesača, jaknužt wejrqui ančucaž cjen cuntintul cjeeča, jalla nižta. ¹⁵ Ančhucatan wejttan walikazza. Jalla nužupanča. Jalla nižtiquiztan weriž ojklaytiquiz ančucaquin wilta tjonz pecaytuča. Nekztan ančhucqui pizc wilta cuntintu cjskattaž cjitasača, weriž pizc wilta tjonžtiquiztan. ¹⁶ Primiraqui Macedonia cjita provinciquin ojkan ančucaquiz tjonz pecaytuča. Nekztan Macedoniquin ojkažu wilta ančucaquiz tjonz pecaytuča. Jalla

nuž ančhucqui wejr yanaptasača, Judea yokquin irantizjapa. Nužupan tantižcu ana atchinča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan yekjap žoñinacaqui wejtjapa chiichiča, Pabluqui p'ajpacužtakaz chiichiča, cjican. Anača werara ninacž tantiitaqui. Wejrqui ana tantiyiñča ana criichi žoñižtakaz. Ana criichi žoñinacaqui p'ajpawc razunchiz chiyasača. ¹⁸ Lijitum Yoozqui zizza, wejrqui anača p'ajpacužtakaz chiichintqui, nii ¹⁹ Silvanužtan, Timoteužtan, wejttan, jalla wejrnaqui anapan p'ajpawc razunanaca chiichintqui. Ančhucatan kamcan Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan lijituma chiichinča. Nižaza Jesucristuqui zuma lijitumača. Niiž chiita taku cumpliñipanča. ²⁰ Nižaza tjapa Yooz taku cumpliñipanča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yooz tawkquiztan “Nužoj cjila” cjiñča. Nuž cjican Yoozquin honora tjaauča. ²¹ Nižaza Yoozza wejtnacquizimi ančucaquizimi Jesucristužquin tjurt'iñi kuzziz cjskatñiqui. Nižaza Yoozza wejr utchiqui, niž apóstol cjisjapa. ²² Yoozqui nii tjeeziča, nižaza wejtnaca kuzquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča. Jalla nižtiquiztan kjana tjeeztača, Yooz žoñinacača wejrnaqui, nii.

UJCHIZ ŽOÑI PERTUNTA

²³ Jilanaca, cullaquinaca, Corinto wajtquin tsjii tjonžni okitača. Pero ana tjonchinča, ančhuc ana ujjjapa. Jalla niiča ana wejr tjonñi razunaqui. Yoozqui zizza, weraral cjiwča wejrqui. ²⁴ Ančhucqui Yooz mantuquiz žejlča, anaž wejt mantuquiz. Pero ančucaquiz chiižinačaj niiqui, yanapz pecuča, ultimu ančhuc juc'anti cuntintuž cjisjapa.

2¹Wejrqui tantiichinča, imazi ančucaquin wilta tjonzñi. Wilta llaquiskatz anal pecatuča. ²Ančucaquiz llaquiskatasaz niiqui, anaž čhjulumi wejtquiz cuntintu cjiskatasacha. Ančhuccha wejtquiz cuntintu cjiskatñiqui. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz ana wilta llaquiskatz pecatuča. ³Jaziqui ančucaquin tjonz cjenpacha tuqui cjiyržquichinča zumpacha ewjt'ican, ančhuc anawalinaca azquichjapa. Nekztan wejrqui ančucaquin irantižcu, cuntintu cjeecha, ana llaquita. Ančhuccha wejtquiz cuntintu cjiskatñiqui, čana jaa? Weriz cuntintu cjen ančhucqui zakaz cuntintuž cjesača. Jalla nužupanž cjesača. ⁴Tuqui cjiyržquican, ančucajapa ancha kuzquiz sint'iskatchinča nizaza llaquisinča, kaazcama. Jalla nuž cjiyržquican anal ančhuc llaquiskatz pecatuča, antiz wejt zuma munaziñi kuz tjeez pecaytuča. Ančhucatan ancha munazuča. ⁵Nii ana wali kamñi žoñiqui ančucaquiz ancha llaquiskatchiča. Wejtquiz zakaz llaquiskatchiča; pero ančucaquiz juc'anti. Cunamit anaž tjapa ančucaquiz llaquiskatchižlani, pero jila partipan ančucaquiztan. ⁶Jila parti ančhucqui nii ana wali kamñi žoñi casticchinčhucča, nižaza chjaawjkatchinčhucča. Nužquizkaz cjila. ⁷Anziqui nižquiz pertunz waquiziča, nižaza nižquiz kuz waquiziča, nii žoñi ana juc'anti upa kuz cjisnajo. ⁸Jaziqui ančucaquiz rocuča, nižquiz zuma munaziñi kuz wilta tjeezjapa. ⁹Tuqui tii puntuquiztan ančucaquiz cjiyržquichinča, ančhuc zumpacha yanzjapa, tjapa weriž chiižinta cazzi, ana cazzi, jalla nii. ¹⁰Nii ujchiz žoñiqui ančucaž pertuntažlaja, jalla niiqui weriž

pertuntazakazza. Cristuž yujcquiziqui pertunuča, ančhuc juc'ant zuma cjisjapa. ¹¹Nii ujchiz žoñi pertunta cjis waquiziča, Satanás diablu ana učhumnacaquiz atipskatzjapa. Diabluž ana wal mañanaca zizza uchumqui.

QUINTU ANCHA ZIZ PECCHIČHA PABLUQUI

¹²Troas watja irantichinča, Cristuž liwriñi taku paljayzjapa. Nekztan Jesucristo Jiliriztajapa langznan, muzpa žoñinacaqui Yooz taku nonziča. ¹³Pero Tito cjita jilžtan ancha zalz pecaytuča, ančhuc quinto zizjapa. Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan Troas wajtchiz žoñinacžquiztan eccu, Macedonia yokquin ojkhinča. ¹⁴Nicju tjapa ančhucž quinto nonzinča, walikazza ančhucqui. Yoozquin ancha gracias cjican chiyuča. Yoozpanča anawalinacquiztan wejnaca atipskatchiqui. Nižaza tjapa kjutñi Yooz Ejpqui Cristuž puntuquiztan paljajta cjiskatcha wejnacaž cjen. Jaknužt tjapa kjutñi tsjii zuma ulura žkejtchaja, jalla nižta irata wejnacaž paljajta liwriñi taku tjapa kjutñiž ojkeča. ¹⁵Wejrnacqui zuma inzinzuztakaz Yoozquiz cuntintu cjiskatuča, Cristuž puntu paljaycan. Liwriita žoñinacžquizimi ana liwriita žoñinacžquizimi Cristuž puntu paljayuča. ¹⁶Nii ana liwriita žoñinacaqui anapan catoktiquiztan juc'anti casticta cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljajtaqui ana wali chjonanchi žketñižtakazza ninacžtajapa. Pero nii liwriita žoñinacazti weriž paljajta catoktiquiztan juc'ant zumaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljajtaqui zuma uluražtakazza ninacžtajapa. Jalla nižtiquiztan jequit

Cristuž puntuquiztan paljayñi puesto tanznasajo?

YOOZ UCHTA ŽONIČHA PABLUQUI

¹⁷Wejrqui Cristuž puntu paljaycan anal negocio paa-uča; nižaza Yooz taku anal queručha yekjap žoñinacažtakaz. Wejrzi zuma ligituma paljajučha zuma kuzziz. Yooz uchta apostultčha. Cristužtan wejtta tsjii kuzziz cjen, Yooz Ejpqui zizza, liwriiñi Yooz taku ligituma paljajučha.

3 ¹Jalla nuž wejt puntuquiztan chiyanaqui, ančhucqui pinsačhani, wejr persunpacha honora waytiñi, jalla nii. Yekjapanacaqui tsjii carta nombramientužtan ojklajčha. Nižta carta nombramientuqui wejtta ana pecza, ančhucaquiz prisintizjapa. Nižaza ančhucaquiztan nižta carta anal mayasačha. ²Ančhucpachačha wejt carta nombramiento cuntaqui. Ančhucqui weriž paljaytiquiztan ew kamañchizza. Tjapa žoñinacaqui nii cherasačha, nižaza pajasačha. ³Cristuqui ančhucaquiz ew kamañchiz cjiskatčha, weriž paljajtaž cjen. Jaziqui ančuca ew kamañaqui tsjii carta nombramientužtakazza. Jalla nii cartauqui anačha čhjul tintižtanami cjiirtauqui; anačha čhjul mazquizimi cjiirtauqui. Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz luzzičha, ew kamañchiz cjisjapa. Jaziqui ančuca ew kamañaqui tsjii carta nombramientužtakazza.

CRISTUŽ LIWRIIÑI TAKU PALJAYZ

⁴Ančhucčha kjana tjeežniqui, wejrqui ligitum apostoltqui, nii. Jalla nužupan cjiwčha. Cristuž cjen nuž chiyasačha Yooz yujcquiz. ⁵Nuž cjian, zakaz cjiwčha: Wejrpacha ana čhjul walimi paasačha Yooztajapa. Čhjul Yooztajapa wali paatami Yooz

aztanpankaz paatačha. Inakaztčha wejrqui. Pero Yoozqui wejr illzičha, niž apóstol cjisjapa. ⁶Yoozpacha wejr utchičha niž ew compromis puntu paljayñi ojklajzjapa. Nii ew compromisuqui anačha Moisés cjiirta liiquiztan, antiz Espiritu Santužquiztančha. Nii cjiirta lii cjen žoñinaca infiernuquin okaquičha, castictaž cjisjapa. Espiritu Santuž cjen žoñinacaqui arajpachquin okaquičha, Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁷Nii Moises cjiirta liiqui maznacquiz litranacžtan cjiiratačha. Nii cjiirta lii tanžcu, Moises yujcqui walja c'ajchičha. Jalla nuž Moises yujc walja c'ajan, parti Israel žoñinacaqui niž yujc ana cheržni atchičha. Moises yujcqui jalla nuž c'ajniž cjen, zumat zumat upa c'ajchičha. Yoozqui jalla nižta lii tjaachičha, honorchiz cjisjapa, žoñinaca ana liwriiñi cjenami. ⁸Yoozqui niž ew compromiso juc'ant honorchiz cjiskatchičha. Ew compromisquiztan Espiritu Santuqui žoñinacžquiz liwriiskatčha. ⁹Nii honorchiz lii ana cumplitiquiztan učhumqui castictajapa cjiissinčhumčha. Pero ew compromiso catokchiž cjen učhumqui Yooz yujcquiz zuma cjiissinčhumčha, ana ujchiz. Juc'ant honorchizza nii ew compromisuqui. ¹⁰Tuquiqui Moisés liiqui honorchiztačha. Anzta ew compromisquiztan nii tuquita liiqui ancha upa honorchizza, nii anzta compromisuqui juc'ant honorchiz cjen. ¹¹Nii liiqui Cristuž tjonzcama mantizjapakaz tjaatatačha. Nekzta ana iya walčha. Nii ew compromisuzti wiñayaž tjuraquičha. Jalla nižtiquiztan juc'ant honorchiz željztančha.

¹²Jalla nii ew compromiso ut'aytaž cjen wejrnacqui uchtačha, wiñaya liwriiñi taku paljayzjapa. Jalla

nižtiquiztan tjup kuztan kjanacama chiyučha. ¹³Nii Moises irata anal paa-učha wejrnacqui. Moisesqui niiž c'ajni yujc chjojzičha, parti Israel žoñinaca ana cherzjapa, nii yujc c'ajni katzcama. Moises yujcqui ana tira c'ajničha. Nii tuž cjičha, liiqui anaž tira walčha, apatatta, jalla nii. ¹⁴Wejrnacqui liwriiñi puntuquiztan kjanacama chiyučha. Pero Israel žoñinacasti nii puntu ana intintazzičha. Chojru kuzzizpantačha anzcama ana intintazza. Moises lii liiču nii liiquizkaz pinsičha. Cristužquin kuz tjaaz ana pinsičha. Pero Cristužquin kuz tjaachiž cjenkaz liwriiñi Yooz puntu intintazni cjesačha. ¹⁵Anzcama Moises lii liicanami ana liwriiñi Yooz puntu intintazasačha jila parti judío žoñinacqui. ¹⁶Jesucristo Jiliržquiz kuz tjaazcu, nekztanž liwriiñi Yooz puntu intintazasačha. ¹⁷Jesucristo Jiliriqui Yooz Espiritužtan tsjii kuzzizza. Nižaza jakziltiž kuzquiz Jesucristuž Espiritu žejlčhaja, jalla niiqui liwriitapanž cjequičha. ¹⁸Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen, tjapa učumqui Jesucristo Jilirž honoraž tježa, tsjii ispijužtakaz. Nižaza učumqui zumat zumat Jesucristuž irata juc'ant zuma cjissa. Nižaza niiž irata juc'ant juc'ant honorchiz cjissa. Jalla nuž učumnacaltajapa cjiskatčha Jesucristo Jilirž Espirituqui. Nužupančha Yoozqui učumnacaltajapa.

YOOZQUI PABLO UTCHIČHA APOSTOL PUESTUQUIZ

4 ¹Jalla nižtiquiztan anal upa kuzziz cjesačha. Yoozqui niiž okžni kuzziz cjen wejr apostol puestuquiz utchičha. ²Jalla nii puestuquiz kamcan, wejrqui ana wali chjojzaka paaznaca, nižaza azzuca paaznaca ana wirapan paachinčha.

Nižaza ana wali paaz mañanaca ana wira paachinčha. Nižaza Yooz taku anal tsjii kjutni cjiyasačha. Antiz kjanacama werarapanikal chiyučha. Yoozza weriž chiitaqui zizniqui. Nižaza weriž chiitiquiztan tjapa žoñinacqui persun kuzquiz zizasacačha, wejrtčha ljitum apostoltqui, jalla nii. Nuž cjiwčha, ana wali žoñinacaz wejtquiz uj tjojtnanami. ³Weriž paljaytaqui zumzu takužtakazza ana criichi žoñinacžjapaqui. Ninacačha infiernuquin ojkñinacqui. ⁴Tii muntuquiz mantiñi diabluiqui nii ana criichi žoñinacž kuz chojru cjiskatchičha, liwriiñi taku ana intintajo. Zur žoñižtakaz cjiskatchičha, Cristuž liwriiñi kjana ana cherajo, nižaza liwriiñi taku ana catokajo. Nii liwriiñi takučha ancha zumaqui. Ancha zuma Cristuž puntu chiičha. Jesucristučha Yooz Ejpž kuz tjeežniqui. ⁵Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Wejrqui Jesucristuž puntuquiztankaz paljayučha. Ultim chawjc Jiliripankazza Jesucristuqui. Nuž cjiwčha. Jesucristuž honora waytučha; anačha wejt persun honora waytučha. Nižaza Jesucristuž mantuquiz ojklaycan wejrqui ančhuca piyunitičha, ančhuc yanapzjapa. ⁶Tuquitanpacha Yoozqui mantichičha ween zumchiquiz kjana cjejajo. Nii Yoozpachačha wejt kuzquiz kjanchiqui, liwriiñi Yooz taku zumpacha intintizjapa, ancha zuma Yoozpan pajzjapa. Jesucristuqui niiž ancha zuma kamañchiz cjen Yooz kuzmi nižaza Yooz honora tjeezičha, učum nii zuma intintajo.

PABLUQUI ANCHA SUFRICHIČHA

⁷Jaknužt zumanaca tsjii ljoc mazquiquiz chjojta cječhaja, jalla nižta irataž Yoozqui liwriiñi puntu wejtquiz cumpjiichičha žoñinacžquiz

paljayajo. Jalla nuž Yoozqui wejr apóstol utchiča, niž juc'ant zuma azi tjeezjapa. Liwriiñi aziqui Yoozquiztankaz tjonča, anaž wejtquiztan tjonča. Žoñikazza wejrqui. ⁸Wejtta ancha anawalinaca želanami, ultimquiziqui wejrqui atipača. Wejt kuz turwayskatanami, anaž wejt kuz llajllasa. ⁹Žoñinacaž wejr chjatkatanami, Yoozqui wejr ana zinalla ecča. Wejtquiz ancha sufriskatanami, žoñinacaqui wejr anaž akasača. ¹⁰⁻¹¹Jesucristužquin sirwican jakziquinami wejr ojklayučhaja, ancha sufruča, ticzmay a cjenami. Jalla nuž sufrican, Jesucristuž cjen tira žetuča; nižtajapa tii curpuquiz kamuča. Jesucristužquin sirwichiž cjen ancha sufruča. “Waj ticznaa; ticznaa” cjiwča. Pero tii ticzñi curpchiz žejtcanaqui, Jesucristuž cjen kamuča. ¹²Wejrqui walja sufrisnacional watuča. Wilta wilta ticzmayažtakaztača, Cristuž puntu paljaycan. Pero weriž paljaytiquiztan ančhucqui Cristuž žeti tanchinčhucča.

¹³Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzziz cjen, wejrqui chiyuča”. Jalla nižta irata wejrqui Yoozquin kuzzizza, sufrita kamcanami. Jalla nižta kuzziz cjen, čiichiyuča, Cristuž puntu paljaycan. ¹⁴Nuž paljayuča, tuž zizcu: Yoozqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchiča, nižaza Jesucristužtan chica wejrmi ančhucmi jacatatskatta cjequiča. Yooz yujcquin chjichtaž cjequiča. Čhjulumi sufrican, nii cjuñznuča. ¹⁵Tjapa wejtquiz watchinacaqui ančhucaltajapača. Liwriiñi Yooz taku paljayuča, juc'anti juc'anti žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa, nižaza ninaca Yooziž yanapta cjiskatzjapa. Jalla nuž cjen tsjan tsjan žoñinacaqui Yoozquin gracias cjican chiyaquiča, nižaza Yoozqui juc'anti honorchiz cjequiča. Jalla nuž pecuča.

¹⁶Jalla nižtiquiztan wejrqui anal llajllazuča. Kjažtami wejt curpu sufrichani wejt kuz zapuru tsjan tjupi cjissa; juc'anti Yoozquin kuzziztča. ¹⁷Tii wirquiz kamcan sufrisqui tsjii ratužtakazza; nekztan watča. Pero tii muntuquiz sufritiquiztan učhumqui arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča. Ancha sufriču, ancha juc'anti honorchiz cjequiča. Arajpachquin ancha zuma kamaquiča. ¹⁸Nužupanž cjequiča, tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquiz anača kuz tjaažqui. Antiz arajpach zumanacžquin kuz tjaaž waquiziča. Nekztan arajpachquin ancha honorchiz cjequiča. Cherta cusasanaca wataquiča. Arajpach zumanacazti wiñaya tjuraquiča.

PABLUQUI ARAJPACHQUIN OJKZ PECČHA

5 ¹Jalla tuž zizuča wejrqui. Tii žejtñi curpuqui ticziž cjequiž niiqui, Yoozqui ew curpuž tjaaquiča, Yooz paata curpu. Nekztan arajpachquin wiñaya kamača. ²Tii muntuquiz sufricanaqui anchal pasnuča ayincan. Ew arajpach curpu anchal pecuča, nekz kamzjapa. ³Wejt kuzqui nii ew curpuchiz ancha pecča, tsjii ew zqiti cujtz pecas, jalla nižta. Ana curpuchiz anal cjis pecuča. ⁴Tii curpuchiz sufrican, ayuča. Tii curpuqui ticznaquiča. Nižaza tii muntuquiz kantaqui ana wiñayjapača. Jalla nižtiquiztan ew yekja curpuchiz cjis pecuča. Arajpachquin wiñayjapa kamz pecuča. ⁵Yoozpachača nižtajapa wejr utchiča. Nižaza Yooza niž Espíritu Santo wejt kuzquiz luzkatchiqui. Jaziqui arajpachquin kamspanča wejrqui. ⁶Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuzzizpanča. Tii curpuchiz kamcan,

arajpachquin Yooztan chica ima žejlča. Pero arajpach wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla niil zizuča. ⁷Tii muntuquiz kamcan, ana Yooz chercan kamuča. Pero ana cherta Yoozquin kuzzizpan kamuča ana niiz cheranami. ⁸Jalla nižtiquiztan tjup kuzziz želuča. Tii curpuquiztan ulanžcu, nižaza Yooztan chica arajpachquin kamcan, jalla nii walikaz cjesača. ⁹Jaziqui žejtcanami, ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča wejrqui. Weriz kamtiquiztan wejt Yoozquiz cuntintu cjiskatzpan pecuča. ¹⁰Tjapa učhumnacqui Cristuž yujcquiz prisintistanča, pjalžta cjisjapa. Jaknužt tii muntuquiz kamčhaja, zuma ana zuma, jalla niit jama pjalžtaž cjequiča. Jalla nuž pjalžtiquiztan zapa maynižquiz arajpach kamaña tjaataž cjequiča.

ŽOÑINACŽTAN YOOZTAN WALIKAZ CJESAČHA

¹¹Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliri eksan zuma razunžtan ančhucaquiz chiyuča, zuma kamanchiz kamiñča, cjan. Toscara anal chiyuča. Wejt kamaña Yooz zizza. Wejr cjiwča, ančhucqui zakaz zizza zuma kamañchiz kamiñča, jalla nii. ¹²Jalla nuž chiican, persun honora anal waytiz pecuča. Antiz wejt puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča, wejtquiztan cuntintu cjisjapa. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejt quintra žoñinacžquiz kjaaznasača, zuma razuna tjaacan, “Pabluqui zuma kamiñča”, cjan. Wejt quintra žoñinacaqui žoñinacžquiztan honorchiz cjis pecča. Ninacžtajapa zuma kuz anaž importayča. Tuquin cjis, jalla niikaz importayča ninacžtaqui. ¹³Wejrzi zuma kuzziz cjis anchal

pecuča. Wejt quintra žoñinacaqui cjiñiča “Lucuratača Pabluqui”. Jalla nuž chiyanami Yooztajapakal kamuča. Yekjap žoñinacžti cjiñiča, “Zuma razunžtan chiiča Pabluqui”. Ančhucaltajapa zuma razunžtan chiyuča. ¹⁴Jesucristuqui ancha okžni kuzziz cjen tjapa žoñinacž laycu ticziča. Žoñinacž cuntiquiztan ticziča. Jalla nužupanča weraraqui. Jalla nuž tjapa kuztan criižcu, wejrqui Jesucristužquin sirwistanča, liwriiñi taku paljaycan. ¹⁵Jesucristuqui tjapa žoñinacž laycu ticziča, žoñinacž ana persunjapa kamajo, antiz Cristužtajapa kamajo. Jalla nižtiquiztan jakziltat ew kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Jesucristužtajapa kamz waquiziča. Jesucristuča ninacž laycu ticziqui, nižaza jacatatchiqui. ¹⁶Jaziqui Jesucristužtajapa kamcan, zizuča, žoñinacž kuzza chekanaqui, nii. Tuquiqui pinsatuča: Žoñinacž cherchi, pajk puesto ocupchi, wajt honora tanchi, jalla nižtanacača chekanaqui, nuž cjican pinsatuča, Cristuž puntuquiztanami. Ana criichi žoñinacž pinsitakaz pinsatuča. Anziqui ana iya nižta pinsuča. ¹⁷Jaziqui tuž cjiwča: jakziltat Cristužtan tsjii kuzziz cjissaja, jalla niiqui ew kuzzizza, nižaza ew kamañchizza. Tuqita kamaña liwj ecta, ew kamañchizpan kamča. ¹⁸Ew kuzmi nižaza ew kamañami Yooziž tjaatapanča. Cristuž cjen Yoozqui učhumnaca pertunchiča, nižtan učhumnacatan zuma cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejnaca utchiča parti žoñinacžquiz Yooz pertunz puntu paljayajo, Cristuž cjen žoñinacžtan Yooztan zuma cjesača, cjan. ¹⁹Yooz pertunz puntuqui jalla tužuča. Yoozqui Cristuž cjen tjapa žoñinaca pertunasača, nižtan ninacžtan zuma cjisjapa. Žoñinaca pertunžcu,

ana ujchiz cjiskatča, ana casticta cjsjapa. Nižaza Yoozqui wejrnacaquiz cumpjiichiča, Yooz pertunz puntu paljayajo. ²⁰ Jalla nižtiquiztan Cristuž cuntiquiztan ojklayuča niž takunaca paljaycan. Jalla nuž ojklayan Yoozqui weriž cjen ančucaquiz paljayča. Jaziqui Cristužtajapa ančucaquiz chiižinuča, Yoozquin kuz tjaalla, nižtan ančucatan zuma cjsjapa. Jalla nuž chiižinuča. ²¹ Cristuqui ana čjul uj paachiča. Učhum laycu Jesucristuqui Yooz yujcquiz učhum ujnacchiz cjsiŕiča, učhumqui Yooz yujquiz ana ujchiz nižaza zuma cjsjapa. Jalla nuž cjskatchiča Yoozqui, niž pinsitacama.

6 ¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui Yooztan langznuča, žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Jaziqui ančucaquiz chiižinuča, liwriiñi Yooz takuqui anača inapankaz nonzqui, nii. Ancha okzñi kuzziz cjen, Yoozqui ančucaquiz niž liwriiñi taku paljaykatchiča. ² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejrtča okzñiñtqui, ančhuc liwriita cjsjapa. Jaziqui tii timpuquiz okzñi kuzziz ančucaž mayizita nonzñiča, nižaza tii liwriiz timpuquiz ančucaquiz yanapchinča”. Jaziqui Yoozpanča okzñi kuzzizqui. Anziqui žoñinaca liwriita cjesača.

³ Wejrqui anal jec žoñžquizimi t'ezinz pecuča, ujquiz tjojtjapa. Jaziqui ana jecmi weriž Yooztajapa trabajta iñarasača. ⁴ Yooztajapa trabajcan, jaknuž watanami, zuma Yooz kamañakaz tjeez pecuča. Yoozquin tjurt'iñi kuz tjeez pecuča, čjul sufrisquiztanami, nižaza čjulquiztan t'akjiri žejlžquiztanami, nižaza čjul ch'ama ojklayzquiztanami. Čjulunacaž watanami tjurt'iñi kuz tjeez pecuča. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tižta sufrisnaca watchinča:

wajjtatača, carsilquiz chawctatača; žoñinacaqui wejtnaca quintra aptichiča; nižaza muzpa ch'ama langznaca watchinča otčañ tjepi; nižaza ana tjajchi kamchinča, nižaza čherž kjara pascan žejlchinča. Jalla nižta sufrisnaca watchinča, tjurt'iñi kuztan. ⁶ Yooztajapa langzcan, zuma Yooz kamaña tjeez pecuča, zuma ligitum Yooz kamañchiz kamcan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi nižaza pasinziz kuzziz kamcan, nižaza okzñi kuzziz kamcan, nižaza Espiritu Santuž aztan kamcan, nižaza zuma ligitum munaziñi kuzziz kamcan, ⁷ nižaza ligitum Yooz taku paljaycan, nižaza Yooz aztan kamcan. Jalla nižta kamcan zuma Yooz kamaña tjeez pecuča. Nižaza Yooztajapa kamcan, Yooz zuma razunžtan ojklayuča, tsjii zuma armichiztakaz. Yooz zuma razuna chiican, wejrqui žoñinacžquiz Yooz taku catokskatuča, nižaza quintra žoñinacžquiz Yooz zuma razunžtan kjaaznuča. ⁸ Yooztajapa kamcan, awizaqui wejrqui zuma rispittača. Awizaqui ch'aanitazakazza. Awizaqui žoñinacaqui wejt quintra ana walž parliča. Awizaqui žoñinacaqui wejt puntu zumaž parliča. Wejt puntuquiztan yekjap žoñinacaqui “Niiča tsjii kjutñi irpiñiqui” cjian chiiichiča. Jalla nuž cjenami, wejrtča werara chiiñtqui, nižaza irpiñtqui. ⁹ Yekjapanacaqui wejr ana pajz pecča. Jalla nuž cjenami, pajtapanikazza wejrqui. Yekjapanacaqui “Nii Pabluqui ticzla”, cjiñiča. Jalla nuž cjenami tiral žetuča. Wejt Yooz Epiž ujžta cjenami, ana contača wejrqui. ¹⁰ Llaquita kuzziz cjenami, Yoozqui wejt kuzquiz cuntintupan cjiskatča. Poriz cjenami, Yooz taku paljaycan walja žoñinacžquiz ricachužtakaz cjskatchinča. Ana čjulchiz cjenami, tjapa wejta žejlča,

Yooz maatiž cjen. ¹¹Corinto wajtchiz jilanaca, cullaquinaca, kjanapacha ančhucaquiz paljayžcuča. Ančhucatan zuma munazuča, tjapa kuztan.

¹²Anača juntuñaalla kuz ančhucatan munazuča. Yekjapanacazti anaž tjapa kuztan wejttan munaziz pecčhani.

¹³Pero ančhucuzti tjapa kuztan wejttan zuma munaziñi cjee. Ančhucaquiz chiižinuča, jaknužt tsjii ejp persun ocjalžquiz chiižinčhaja, jalla nižta.

YOOZ ŽOÑINACČHUCČHA ANČHUCQUI

¹⁴Tsjilla chiižinuča. Ana criichi žoñnacžtan anaž ancha pajasa, tii muntuquiz kamcan. Yooz kamañchiz žoñiqui Yooz quintra žoñžtan anapan tsjii kuzziz cjesača. Zuma žoñiqui ana zum žoñžtan anapan zuma pajasasača, tii muntuquiz kamcan. ¹⁵Jaknužt Cristužtan Satanas diablužtan tsjii kuzzizpan cjesajo? Nižaza jaknužt criichi žoñiqui ana criichi žoñžtan tsjii kuzziz cjesajo? Anapanž tsjii kuzziz cjesača. ¹⁶Yooz kjuyquiz žoñiž paata yooznacaqui anapanžuntu cjesača. Nižaza učumqui žejtñi Yooz kjuyčhumča. Yoozpachača tuž cjichiqui: Ninacž kuznacquiz kamača; ninacžtan chica želača. Ninacž Yooz wejr cjeecha, nižaza ninacaqui wejt wajtchiz žoñinacaž cjequiča. ¹⁷Jalla nižtiquiztan Yooz Jiliriqui tuž zakaz cjicha: Ana criichi žoñinacž kamañquiztan zaraka, nižaza jayta. Ana zum kamañnacchiz anapan kama. Nekztan wejrqui ančhuc zuma risiwača. ¹⁸Ančuca ejp cjeeča. Nižaza ančhucqui wejt maatinacaž cjequiča. Jalla nuž cjiča tjapa azziz Yooz Jiliriqui.

7 ¹Munazita jilanaca, cullaquinaca. Yoozqui učumnacaquiz niž chiiita takunaca tjaachiča. Jalla

nižtiquiztan učumqui tjapaman ana walinacquiztanami nižaza tjapaman ana zum kamañnacquiztanami jaytistanča, zuma kamañchizpan cjisjapa, curpumi kuzmi zuma cjisjapa. Yoozquin ekscan, nižaza rispitcan, tjapa ana walinacquiztan jaytistanča, juc'ant juc'ant walja zuma lilituma cjisjapa, Yooz kamañchizpan cjisjapa.

PABLUŽ CHIITA TAKU CATOKTA

²Wejttan zuma munaziñi cjee, tjapa kuztan. Ana jakziltiž quintra čhjulumi paachinča. Nižaza ana jakziltižquizimi tsjii kjutñi chjitchinča. Nižaza ana jakziltižquizimi incallchinča, cusasanaca tanzjapa. ³Jalla nuž chiican, ančhucaquiz uj tjojtunz ana pecuča. Tjapa kuztan ančhucatan zuma munazuča. Tuqui nuž cjetuča. Anača wejr ančuca quintraqui. Ticz cjenami, žejtz cjenami tirapan ančhucatan zuma munazuča. ⁴Wejr cjiwča, ančhucqui tirapan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Ančucaž cjen ancha cuntintuča. Ančuca honora waytuča. Ančuca quinto nonžcu zuma kuztaž wejrqui. Ancha sufrita cjenami anchal chipuča ančucaž cjen. ⁵Macedonia yokquin irantižcu, ana jeejzñi atchinča. Tjapa kjutñi walja sufrisnaca želatča. Tjapa kjuttan quintranaca želatča. Wejt kuzqui turwaysnatča, “Criichi žoñinacaqui quejpsnaa”, cjichinča. Llaquita kuzziztača wejrqui. ⁶Pero Yoozqui llaquita žoñinacžquiz kuzñipanča. Yoozqui wejr kuzziča, Tituž tjontiquiztan. ⁷Nižaza Titžquiztan ančuca quinto nonžcu, wejrqui zuma kuztatača. Tituqui ančucaž cjen llaquita cjissitača. Nekztan ančucaquiz tjonžcu, nižaza ančucaž zuma kamta cheržcu, kuztatača. Nižaza

Tituqui quint'ichiča, ančhucqui wejr ancha chertz pecatča, nižaza weriž llaquita cjen ančhucqui llaquitazakaz cjissinčhucča. Nekztan wejtquiz tjurt'izinchinčhucča. Jalla nii nonžcu juc'anti cuntintu cjissinča. ⁸Weriž cjiirta cartaquí ančhuc llaquita cjiskatchiča. Jalla nuž cjenami, anziqúi ana llactazzinča. Pero tuquiqui llactazzinča; nii ančhucaquíz chiizinta ana cjiirz pecatuča. Pero ančhuc tsjii upacamakaz llaquiskatchinča. ⁹Ančhucqui llaquiskattiquiztan anazuma kamznaca ecchinčhucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintuča. Ančhucaž llactaztiquiztan wejrqui anatača cuntintu. Antiz ančhucaž anazuma kamznaca ectiquiztan jalla nekztantača wejrqui cuntintu. Ančhucaž anazuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucaquíz uj cjuñkatchiča. Jaziqui weriž cjen ančhucqui ana ina llaquissinčhucča. ¹⁰Yoozqui žoñžquíz uj cjuñkatča kuz campiita cjejajo. Jequit kuz campiichaja, jalla niiqui liwriita cjesača, zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza liwriita žoñinacaquí cuntintuča. Ana criichi žoñinacaquí ujnaca cjuñžcan nižaza llactazcan ana kuz campiyaquíz niiqui chojru kuzziz cjissa. Ultimu infiernuquin okaquiča. ¹¹Ančhuczti uj cjuñžcu Yoozquin juc'anti kuzziz cjissinčhucča; oralla kuz campiichinčhucča. Nižaza tjapa kuz tjaačinčhucča ana wali kamznaca azquichjapa. Nii uj paañi žoñž quintra ancha žawjchinčhucča. Nižaza nii ujquiztan tsucchinčhucča. Nižaza wejtan ancha zalz pecchinčhucča. Nižaza nii uj paañi žoñi ancha casticz pecchinčhucča. Nižaza ultimu nii uj paañi žoñi casticchinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui

kjanapacha tjeezinčhucpanča, zuma kuzzizčhucča, ana tira ujchiz. ¹²Nii uj paata puntuquiztan nonžcu ančhucaquíz c'aripacha cjiiržquichinča. Anatača nii uj paañi žoñžjapakaz cjiiržquichinqui. Nižaza anatača nii quintra uj paažinta žoñžjapakaz cjiiržquichinqui. Antiz ančhucajapazakaz cjiiržquichinča, Yooz yujcquíz ančhucaquíz tjeezjapa, ančhucqui wejtan munaziñi kuzzizza, jalla nii. ¹³Ultimquiziqui tjappacha walikaz cjissiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintu cjissinča. Ančhucaž wilita zuma kamtiquiztan Tituqui wilita llan kuzziz cjissiča. Nižaza Tito cuntintu cjissiz cjen, wejr zakaz juc'ant cuntintu cjissinča. ¹⁴Wejrqui Titžquíz ančhuca honora waytichinča, “Ninacaquí zumača”, cjican. Jalla nuž cjican ultimquiziqui ančhucaž cjen ana azkatchinča. Ančhucatan žejlcan werar razunakaz chiichinča. Nižaza Titžquíz chiita razuna werara zakazza ančhuca puntuquiztan. ¹⁵Tituž tjaañintacama zuma kamchinčhucča. Nižaza Tito zuma risiwchinčhucča, humilde kuztan, nižaza rispitiñi kuztan. Tjapa niža cjuñžcu Tituqui ančhucaquin juc'antiž munaziča. ¹⁶Ančhucaž cjen wejrqui zakaz ancha cuntintuča. Nižaza ančhuca puntuquiztan cjiwča, ancha zuma kamañchiz, jalla nii.

OFRENDANACA TJAAS PUNTU

8 ¹Jaziqui jilanaca, cullaquinaca ančhucaquíz tii zizkatz pecuča, jaknužt Macedonia yokquiz žejlñi criichinacaquí Yooz zuma kamañi tjeeziča, jalla nii. ²Nii criichi žoñinacaquí ancha pruebanaca watchiča. Ancha pori cjissiz cjenami ninacaquí ancha cuntintu želatča. Nižaza ricachužtakaz

walja ofrendanaca utchiċha. ³Ninacž želinchizquiztan jama utchiċha. Wejr cjiwċha, jilacama utchiċha ninacž persun kuzquiztan. ⁴Ninacaqui t'akjir criichinacžquin ofrenda tjaaz ancha pecchiċha, jaknužt parti criichinacaqui ofrenda tjaatċhaja, jalla nižtapacha. Nižaza wejtquiz ancha rocchiċha favora paajo, ninacž ofrenda ċhijchajo, jalla nii rocchiċha. ⁵Ninacaqui juc'ant zuma paachiċha weriž tantiitiquiztanaqui. Tuquiqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiċha. Nekztan Yooz munaņpi jaru wejtquiz kuz tjaachizakazza. ⁶Jalla nižtiquiztan wejrqui Tito rocchinċha, anċhucaquin wilta okajo. Tuquiqui Tituqui ofrenda tjaaz puntu anċhucaquiz ċhižinċhiċha. Jaziqui Tito wilta rocchinċha, anċhucaquin wilta okajo, anċhuca ofrendanaca cumpliskatzjapa, jaknužt tuqui anċhucqui okzņi kuzquiztan tjaatċhaja, jalla nuž. ⁷Anċhucqui ancha zumaċha; anċhucċha Yoozquin kuzzizpan, nižaza Yooz puntu zuma zizņi, nižaza zuma tjaajnasacċha, nižaza tjapa kuztan zumanaca paayinċhucċha, nižaza wejtjan zuma munaziņi kuzzizċhucċha. Ćhjulquizimi anċhucqui ancha zumaċha. Jalla nižtiquiztan anċhucqui zuma ofrenda tjaaz zakaz waquizicha, anċhuca okzņi kuzquiztan. ⁸Anċhucaquiz anal mantuċha, pero zizkatz pecuċha, parti žoninacaqui tjapa kuztan ofrenda utchiċha, jalla nii. Jazic anċhucqui walja ofrendanaca tjaaquiž niiqui, anċhuca okzņi kuz tjeeznasacċha. ⁹Uċhum Jesucristo Jilirž ancha okzņi kuz zizza anċhucqui. Jesucristuqui tjappacha nižtacama žejlċiž ċjenami, anċhucaž ċjen pori ċjissicċha tii muntuquiz kamcan. Jalla nuž pori ċjissicċha anċhuc ricachužtakaz ċjiskatzjapa.

¹⁰Jalla nižtiquiztan tii ofrenda puntuquiztan anċhucaquiz ċhižinuċha. Waj tsjii wataqui anċhucqui t'akjir criichinacžtajapa ofrenda uch pecatċha, nižaza ofrenda uchi kalltichinċhucċha. Jalla nižtiquiztan anziqiu nii ofrenda cumpliskatz waquiziċha. Jalla niiqui walipanž ċjesaċha. ¹¹Tuquiqui anċhucqui tjapa kuztan ofrenda uch pecatċha. Jalla nuž pectaquu cumpliskatz waquiziċha, anċhuca želinchizquiztan jama. ¹²Jakziltat tjapa kuztan ofrenda utċhaja, želinchizquiztan jama uch waquiziċha. Jalla niiqui Yoozquin cuntintu ċjiskatasacċha. Jakziltat ana zinta želinchiz ċjeċhaja, jalla nižquiztan Yoozqui ana ofrenda mayċha. ¹³Wejrqui anal pecuċha, yekja criichinacžquiz yanaptiquiztanaqui anċhucpacha t'akjiri ċjijapa. ¹⁴Tuž cjiwċha, anziqiu anċhucqui juc'ant želinchizza. Jalla nižtiquiztan nii t'akjir criichi žoninacžquiz yanapasaċha. Wiruņaqui ninacaqui anċhucaquiz yanapacċhani, ninacž juc'ant želinchizquiztan jama. Jalla nižtiquiztan tsjiikaz ċjequicċha. ¹⁵Ćjijrta Yooz taku tuž ċjiċha: "Juc'ant želinchiz žoniqui anaž ċhjetnasacċha. Nižaza ana želinchiz žoniqui ana t'akjiri želasacċha".

TITŽ PUNTU

¹⁶Yoozqui Tito anċhucaquiz ancha ċjuņzkacċhiċha, jaknužt wejrqui anċhucaquiz ċjuņzniċha, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias ċjican ċhiyuċha. ¹⁷Weriž roctiquiztan Tituqui "iyaw" ċjicċhiċha. Pero niipacha anċhucaquiz ċjuņziċha. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiztan anċhucaquin tjonžcaquicċha. ¹⁸Titžtan juntu yekja jila cuċhanžcaċha. Tjapa iclizziz criichinacaqui nii jilž puntu

zizza, zuma liwriiñi taku parliñi, jalla nii. ¹⁹Nižaza iclizziz criichinacaqui nii jila utchiča, wejttan chica ojklajajo, nižaza tii ofrenda Jerusalemquin chjitzjapa. Wejrqui tii ofrenda chjitz pecučha, Yooz honora waytizjapa, nižaza wejt yanapñi kuzziz tjeezjapa. ²⁰Jalla nuž tii ricujta ofrendaqui ancha tažpachača. Jalla nii paaznaca chjichcan wejrnacqui zuma kjana kamz pecučha, žoñinaca wejtnacaquiz ana uj tjojtnajo, “Pabluqui persunjapa ofrendanacquiztan paaz jwessiča”, cjican. ²¹Yooz yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi wejrnacqui zuma lijituma kamz pecučha.

²²Titžtan nii yekja jilžtan tsjii jilžtan zakaz cuchanžcača. Tii jilaqui wejrnacqui wawczinča, zuma lijitum kuzziz čhjultakquiztanami, jalla nii. Niiqui ančuca puntuquiztan nonžcu, ančucaquin tjonzquin ancha pecchiča. Ančucaž zuma kamtiquiztan nižta kuzzizza. ²³Titž puntuquiztan tuž cjiwča. Niiqui wejt cumpañeruča. Nižaza wejttan chica ančhucultajapa sirwiča. Nii yekja pucultan jilanačž puntuquiztan tuž cjiwča, ninacača iclizquiztan cuchantaqui, nižaza ninacaž cjen Cristuqui ancha honorchizza. ²⁴Nonžna ančhucqui. Tjapa criichinacžquiz ančuca zuma okzñi kuz tjeezna. Jalla nuž tjeeznan criichinacaqui zizaquiča, zuma razunžtan ančucaž kamtiquiztan wejrqui cuntintučha, jalla nii.

OFRENDA PUNTU

9 ¹Tsjiižtan zakal chiižinuča Yooz žoñinacžtajapa ofrenda puntuquiztan. Jalla nii puntuquiztan anača ančucaquin tsjii cartami cjijržquichuca. ²Ančhucqui tjapa kuztan tjaaz pequiñchucča. Jalla nii

zizuča. Nižaza Macedonia yokquin žejlñi criichinacžquiz cuntintu cjiwča, ewitanpacha Acaya yokquin žejlñi criichinacaqui ofrendižtan yanapzjapa listutača, jalla nuž chiyučha. Jalla nuž nonžcu tsjan kuzziz cjiessiča ofrenda uchjapa zakaz. ³Nižaza wejrqui tii čhjepultan jilanaca cuchanžcuča, weriž chiita ančuca puntuquiztan ana toscara cjisjapa, ultimupan ančuca uchta ofrenda tjacžta cjisjapa, jaknužt wejrqui parti criichinacžquiz cjiučhaja, jalla nuž. ⁴Cunamit yekjap Macedonia criichinacaqui wejttan chica tjonachani. Ninacžquiz ančuca ofrenda uch puntuquiztan kjaž wiltami chiižinčinča. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda ana listu tjacžtažlaj niiqui, wejtnacaltami ančhucaltami aziž cjequiča. ⁵Ana azi cjisjapa, wejrqui tantiichinča, tii čhjepultan jilanaca roc waquiziča wejt tuqui ančucaquin tjonznajo. Ninacaqui tjonžcu ančucaž compromitta ofrenda cumpliskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda listu tjacžta cjequiča ima wejt tjonan. Zuma okzñi kuzziz cjen ofrenda uch waquiziča, ana weriž chiižintiquiztanz.

⁶Ančhucqui tii cjuñzna. Jequit koloculla zkala čhjacačhaja, nižaza koloculla ajznaquiča. Nižaza jequit wacchi čhjacačhaja, nižaza wacchi ajznaquiča. ⁷Zapa mayni persun kuzquiz tantižcu, ofrenda uchaquiča. Jequit zuma okzñi kuztan ofrenda utčhaja, jalla niižtan munaziča Yoozqui. Ana pizc kuztan uhasača, nižaza ana žoñiz chiižintiquiztanz uhasača. ⁸Tiizakaz cjuñzna. Yoozqui ančucaquiz wacchi tjpaman wintizunanaca tjaaznasača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui želinchizkaz cjesača. Nižaza ančhucqui želinchizquiztan ofrenda tjaasača,

tjapaman zuma obranaca yanapzjapa. ⁹Tii puntuquiztan cjiŕta Yooz takuqui tuž cjiča: Zuma žoñiqui okzñi kuztan pori žoñinacžquiz tjaača. Nižaza niž zuma obranaca watay wata cjuñtaž cjequiča. ¹⁰Yoozza semilla tjaañiqui čhjaczjapa, nižaza čhjeri tjaañiqui lujljzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz želinchiz cjskatakaquiča, juc'anti. Nekztan ančhucqui juc'ant ofrenda tjaasača. Ančucaž zuma tjaatiquiztan zuma obranacchiz cjequiča. ¹¹Yoozqui ančucaquiz tjapaman zuma cusasanacchiz cjskatakaquiča, ančuca okzñi kuztan juc'anti tjaaazjapa. Ančucaž uchta ofrenda intirjitiquiztan, nii ofrendižtan yanapta criichinacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹²Jalla nuž ofrenda tjaacan Yooz sirwiča. Nižaza nii Yooz sirwitiquiztan t'akjir criichinacaqui yanapta cjequiča. Nekztan ninacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹³Tii ofrendaqui tjeeža, jaknužt ančhucqui Cristuž liwriiñi tawk jaru kamčhaja, jalla nii. Nižaza ančucaž zuma kamtiquiztan Yoozquin ancha honorchiz cjequiča. Ančhucqui okzñi kuztan wali chawc ofrenda tjaaquiča. Ninacžtajapa, nižaza tjapa criichi žoñinacžtajapa ančhucqui zuma okzñi kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui honorchiz cjequiča. ¹⁴Yoozqui ančucaquiz ancha zuma okzñi kuzziz cjskatchiča. Jalla nižtiquiztan nii yanapta žoñinacaqui ančhucaltajapa Yoozquiztan mayižinaquiča. Nižaza ančhucatan juc'anti zuma munazaquiča. ¹⁵Jilanaca, cullaquinaca. Tiipanž cjuñzna. Yoozqui učhumnaquiz Cristo tjaačiča. Nii Yooziž tjaataqui juc'ant zumača; ana intintazzuča. Yoozquin ancha gracias cjican cjiwča.

PABLUQUI CRISTUŽ APOSTOLUČHA

10 ¹Jilanaca, cullaquinaca. Wejr Pabluqui tii cjiŕžcuča. Jazic nonžna. Cristuqui humilde kuzzizza. Jalla nižta kuzziz cjen wejrqui ančucaquiz chiižinžcuča. Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča: “Ančhucatan žejlcan, Pabluqui humilde kuzziztača. Pero ančhucatan ana žejlcan, c'aripachača”. ²Ančhucatan wilta žejlcan, ana wilta c'ari cjis pecuča. Yekjapanacaqui wejtnacaquiz uj tjojtunča. “Žoñž kuzcamakaz kamča Pabluqui”, jalla nuž cjiñiča. Jalla ninacžtajapa c'ari cjesača. Pero ančhucqui ninacaž irata ana cjee. Ančhucaltajapaqui anal c'ari cjis pecuča. Cristuž apostoltča wejrqui. Pero wejt persun aztan mantiz anal tjeez pecuča. ³Wejrqui žoñi cjianami ana žoñž kuzcamakaz paa-uča, nižaza ana žoñinacžtan kichas pecuča. Pero tjapa Yooz quintranacžtan quiražtakaz zalznasača. ⁴Nižaza Yooz quintranacžtan zalžcu, ultim arma anal joojoo-uča. Antiz Yooz aztan anawalinacquiztan atipasača, ninacaž anawal azziz cjenami. ⁵Yooz quintra razunanacami atipasača. Nižaza čhjul mit kuzquiztan pinsita razunanacami atipasača, žoñinaca Yoozquin pajkatzjapa. Tjapa žoñinacž pinsitanacami Cristuž tjaajintanac jaru cjskatz pecuča. ⁶Jalla nižtiquiztan wejrqui listuča tjapa Yooz quintra žoñinaca casticzjapa. Ančhucqui Yooz mantuquizpan cjisna, tjappacha. Weriž tjonztan, jakziltat anaž Yooz mantuquizlaja, jalla niiqui casticta cjequiča. Cristuž apostoltča wejrqui. ⁷Ančhucqui žoñikaz chekža, kjažta tsijtchižlaja nižaza kjažta chiiñižlaja, jalla nii. Jakziltat mit kuzziz “Wejrqui Cristuž partiquiztča”

cječhaja, jalla niiqui cjuñz waquizičha, wejrzakaztčha Cristuž partiquiz, jalla nii. ⁸Wejt apóstol puesto puntuquiztan cunamit juc'anti chiyučhani. Jalla nuž cjenami wejrqui anal azasačha. Jesucristo Jiliriqui wejtquiz nii apóstol puesto tjaachičha, ančhucalta zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Wejtta nii poder ana žejlčha, ančhuc akzjapa. ⁹Cartanaca cjiřzcu anal ančhuc tsucunz pecučha. ¹⁰Yekjap quintra žoñinacaqui tuž cjičha: “Pabluž cartanacaqui chawjc jilirž cartanacažtakazza. Pero tekz žejlcan, ana azzizza, nižaza niž razunanaca inakazza”. Nuž cjiñičha yekjapanacaqui. ¹¹Jalla nižta cjiñi žoñinacaqui zumpacha intintaz waquizičha. Jaknužt wejrqui cartanacquiz cjiřžquitučhaja, jalla niicama paasačha ančhucatan žejlcan.

¹²Nii mita kuzziz žoñinacaž irata cjis anal pecučha. Ninacaqui porapat iñarascan ana intintazñi kuz tjeeža. Yooz tawk jarupankaz kamz waquizičha. ¹³Wejrqui persun puntuquiztan anal juc'ant chiyučha. Yoozpachačha wejtquiz tii apóstol langz tjaachiqui. Nii langzquiztan jama chiyučha. Nižaza nii Yooziž tjaata langzquiztan jama ančhucaquin tjonzinčha, liwriñi Yooz taku paljayzjapa. ¹⁴Ančhucaquin ana tjontasaž niiqui, wejrqui Yooziž tjaata langzquiztan jama ana ojktasačha. Parti Cristuž liwriñi taku paljayñi žoñinacžquiztan wejrtčha primero ančhucaquin tjonchintqui. Yekja žoñiž Yooz taku langtiquiz ana mitisasačha. ¹⁵Yekja žoñiž Yooztajapa langtiquiztan anapal cjiwčha, “Nii langztaqui weriž langztačha” cjičhanaqui. Wejrqui pecučha, ančhucqui juc'anti Yoozquin kuzziz cjejajo. Jalla nižtiquiztan

ančhucaporquiz Yooztajapa juc'anti langz pecučha, Yooz tjaata langzquiztan jama. ¹⁶Jalla nekztanaqui ančhucaquiztan nawjkchuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz zakaz liwriñi Yooz taku paljayz pecučha. Pero yekja žoñiž Yooztajapa langzquiz anal mitisis pecučha.

¹⁷Jakziltat honora waytiz pecčhaja, nižlaqui Yooz honora waytiz waquizičha. ¹⁸Jakziltat persun honora waytican chiiñižlaja, jalla niž puntuquiztan Yoozqui “ana zumačha” cjequičha. Jakziltat “Yooz alaja zumapankazza” cječhaja, jalla niiqui Yooziž tjaata honorchiz cjequičha.

PABLUŽTAN ANAZUM TJAAJININACŽTAN

11 ¹Wejrqui zumzužtakaz tsjii koluc chiyučha. Nii zumzužtakaz chiita takunaca nonžnalla. ²Yoozqui ančhucajapa tsjii silusiñižtakaz wejtquiz cjiskatčha. Weriz Yooz taku paljaytquiztan ančhucqui Cristužquin kuzziz cjišičha. Cristužtan zalz ora wejrqui ančhuc zuma kamañchiz Cristužquin prisintis pecučha, jaknužt tsjaa zuma tur naaža compromitta tjowžquiz prisintita cječhaja, jalla nuž. ³Wejrqui ančhuca puntuquiztan turwayznučha; cunamit tsjiiqui ančhucaquiz incallskatačhani, Cristužquin ana tjapa kuz cjisjapani, nižaza Cristužquiztan zarakchi cjisjapani. Ančhucaž pinsitanacaqui tsjii kjutniž cjisnačhani. Tuquitanpacha nii ana wal zkoraztakaz diablucqui mañužtan Evaquiz incallchičha, cunamit jalla nižta incallta cjisnačhani ančhucqui. ⁴Wejrqui ančhucaquin tjonchinčha, werar liwriñi takumi nižaza Jesusiž puntuquiztanami paljayzjapa, nižaza tjonchinčha Espřitu Santuž ančhuca kuzquiz

luzskatzjapa. Jaziqui ančhucquiz chiižinuča. Tsjii žoñinacaqui tsjemat liwriiñi taku paljayñiž cjenami, ančhucqui nii incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Ninacaž tsjemat tjaajintanaca catokiñčhucquiča. Nižaza tsjii žoñinacaqui tsjemat espiriunaca tjaaz pecasaž niiqui, ančhucqui nižta incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Nuž nonžcu, ispantichinča; nižaza llaquita kuzziz cjiskatchinča. ⁵Yekjapnacaqui ančhucacuitan nii incallñi žoñinacž puntuquiztan pinsiča, zuma apostolonacača, jalla nii. Ninacaqui anača werar apostolonacaqui; anača wejtquiztan pajk jiliriui. Jalla nuž cjiwča. ⁶Wejrqui anal altu tawkžtan paljaycan ančhucatan kamchinča. Jalla nuž cjenami wejrqui Yooz puntu zuma zizuča. Jalla nii zizñi cjican kjanapacha tjeezinča weriž tjapa puntunaca paljaytiquiztan. Tantiya ančhucqui.

⁷Wejrqui humilde kuzziz ančhucatan kamchinča, ančhuc honorchiz cjisjapa. Nižaza ana paaz paca mayžcu, liwriiñi Yooz taku ančhucacuit paljaychinča. ¿Jalla nuž anawali paachin wejrjo? ⁸Yekja iclizziz žoñinacaqui wejtquiz paaz tjaachiča. Jalla nii ofrendanaca tanzinča, ančhucacuin Yooz taku paljayñi ojkszjapa. ⁹Ančhucatan kamcan ana želinchiz cjisinča. Pero ančhucacuitan ana čjulumi maychinča. Macedoniaquiztan tjonchi jilanacaqui wejtquiz onanchiča. Jalla nižtiquiztan anaž čjulumi wejtquiz pjaltatča. Tuquiqui wejrqui ančhucacuit ana mayzjapa anča cwitassinča, ančhucjapa ana ch'ama cjeajo, nižaza jaztanami mayzquiztan cwisasuča. ¹⁰Jaknužt Cristuqui werarapan chiiñitazlaja, jalla niiž cjen nižta werarapan chiyiñzakaztča

wejrqui. Jalla nižtiquiztan legali cjican, wejrqui cjiwča, anaž jec Acay wajtchiz žoñiqui wejt puntuquiztan cjesača, “Pabluqui ana želinchiz cjican, wejtquiztan maychiča”, nuž cjicanaqui. Jalla nuž ančhucacuitan ana čjulumi maytiquiztan cuntintuča wejrqui. ¹¹¿Kjažtiquiztan nižta chiyu wejrjo? ¿Ančhucatan ana zuma munazojo? Anapanž cjesača. Yooz zizza, wejrqui ančhucatan munazuča, jalla nii. ¹²Wejrqui liwriiñi Yooz taku paljayiñča, ana paaz paca mayžcuqui. Nižaza tirapan nužullakaz kamača. Nekztan jakziltat paaz ganzjapa Yooz taku paljayčhaja, jalla niiqui anapanž cjichuca, “Wejrtča Pabluž irata Yooz taku paljayiñtqui”, nuž cjicanaqui. ¹³Nii paaz tanzjapa paljayñinacaqui falso apostolonacača. Nii žoñi incallñinacaqui Cristuž apostolonacažtakaz ojklajñiča.

¹⁴Jalla nužupan tii muntuquiz wataquiča. Satanás diablupacha tsjii Yooz anjilažtakaz ojklajča. ¹⁵Nižazakaz Satanásquiz sirwiñi žoñinacaqui werara Yooz sirwiñinacažtakaz ojklajča. Jalla nižta puntu nayžcu, ana tsucaquiča. Ninacaž nižta ojklajtiquiztan jama castictaž cjequiča.

PABLUQUI ANCHA SUFRIANACA WATCHIČHA

¹⁶Wital cjiwča. Jalla nuž chiyanaqui ančhucqui weriž chiita puntuquiztan anača pinsisqui, “Niiqui zumzu taku chiiča” cjicanaqui. Jalla nuž pinsanami, wejr chiyaj cjila tsjii lucrata žoñižtakaz. Wejrqui tsjii koluculla persun honora waytaj cjila. ¹⁷Jalla nuž chiican wejrqui lucrata žoñižtakaz chiyacha. Anal chiyacha Yooz Jilirž ortin jaru,

jalla nuž persuna honora waytican. ¹⁸Walja žoñinacaqui tii muntuquiz čhjulunacquiztanami persun honora waytiča. Jalla nižtiquiztan wejr zakal persun honora koluculla waytača. ¹⁹Ančhucqui chiiñčucča, “Ziziñ žoñinactča wejrnacqui”, cjicanaqui. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui zumzu žoñinacž takunaca cuntintu nonzninčucča. ²⁰Falso žoñinacaqui ninacž mantuquiz ančhuc cjiskatz pecča. Nekztan ančhucqui nii žoñinacžquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui ančuca cusasanacquiztan paca mayča. Nekztan ančhucqui ninacžquiz zuma tjača. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui persunaltajapa zuma cjisjapa ančhuc mantiča. Nekztan ančhucqui niizquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñiqui ančhuc inarča. Nekztan ančhucqui niizquiz zumakaz awantiča. Nižaza tsjii falso žoñiqui ančuca yujcquiz tsjajpačhani. Jalla niizakaz ančhucqui zuma awantačhani. ²¹Wejrqui ančhucatan kamcan ana nižta kamchinča; humilde kuzziz kamchinča. ¿Jalla nižtiquiztan wejrqui azasajo? Anapal azasača. Yekja žoñinacaqui čhjulquiztan persun honora waytačhaja, jalla nii žoñinacžquiztan juc'antitča wejrqui. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuča. ²²Yekjapanacaqui cjiñiča, “Hebreo sarchiz žoñinactča wejrnacqui”. Werj zakal cjeeča, “Hebreo sarchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Yooz illzta Israel wajtchiz žoñinactča wejrnacqui”. Wejr zakal cjeeča, “Yooz illzta Israel wajtchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñča”.

²³Ninacaqui cjiñiča, “Cristuž sirwiñtča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Cristuž juc'ant zuma sirwiñtča”. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuča. Pero ninacžquiztan juc'anti langzinča Cristužtajapa. Nižaza ninacžquiztan juc'anti wjajttatača. Nižaza ninacžquiztan juc'anti carsilquiz chawctatača. Nižaza tsjii kjaž wilta ticzmaya želaytuča. ²⁴Pjjska wilta judío žoñinacaqui wejr casticchiča. Jalla nuž casticcan, quinsa tunca llatuncan lazú wjajtta mutchinča. ²⁵Čhjep wilta wejrqui wjajtz paržtan wjajttatača. Tsjii wilta maztan čhajtatača. Čhjep wilta warcuquiz okan nii warcu julskatchiča. Warcu julskatzču tsjii nooj weentižtan majiñtižtan pajk kot typiquiz žejlchinča. ²⁶Tirapan ojkojkchinča, walja anawalinaca watñiz cjenami. Tižta anawalinaca watchinča, anawal pujunaca, anawal tjañinaca, wejt wajtchiz anawal žoñinaca, yekja wajtchiz anawal žoñinaca, chawjc wajtquiz anawal žejlñinaca, ch'ekti yokquin anawal žejlñinaca, anawal pajk kotanaca, nižaza anawal falso jilanaca. Jalla nižta anawalinacami watchinča. ²⁷Nižaza ancha langzinča, nižaza zuma ch'amanaca watchinča, kjaž wilta ana tjaji atchinča, nižaza kjaž wilta čherž kjarami kjaz kjarami passinča, kjaž wilta ayunassinča. Nižaza kjaž wilta zakinacquiz ch'uncan sufrichinča, zquitž kjara. ²⁸Tjapa nižtanaca watchiz cjenami, iyakal sufruča. Zapuru tjapa iclizziz žoñinacžtajapakal cjuñznuča, llaquita kuzziz ninaca zuma kamañchiz cjiscama. ²⁹Jakziltat laljallasni kuzziz cječhaja, wejrqui nižtan chica zakal llaquisuča. Jakziltat ujquiz tjojtskatñi cječhaja, wejrqui nii tjojtskatñi

žoňž quintra žawjznuča. ³⁰Wejrqui persun honora waytaž niiqui, weriž sufritanacquiztanami nižaza inallakaz cjitiquiztanami honoral waytača.

³¹Anal toscara chiyuča. Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui nii zizza. Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. ³²Damasco wajtquin želan, Aretas cjita chawjc mantiñi jiliriqui ulanz zananacquin guardianaca mantichiča, wejr tanzjapa. ³³Pero criichi jilanacaqui wejr pajk canastiquiz yaažcu, pirkiz tsewctan kozzuc tsjii kjuya wintanquiztan wejr chjijunchiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninacžquiztan atipassinča.

12 ¹Persun honora waytican, anača čhjulumi wejttaqui cusaqui. Jalla nuž cjenami tiral wejt puntuquiztan chiyuča. Ančhucaquiz tii zakal quint'ača, Yoozqui niž puntunaca cherkatchiča. Nižaza niž puntunaca zizkatchiča.

²Wejrqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Niiž wiruñ ažk tunca pusin watanaca wejrqui arajpach Yooz wajtquin chjichtatača tsjii upacama. Curpužtanpacha chjichtatažlaja, už ana curpužtanpacha chjichtatažlaja, jalla nii anal naychinča. Yooz Ejpkaz zizza. ³⁻⁴Pero wejrqui zizuča, nii zuma wajtquin chjichtatača, jalla nii. Curpužtanami ana curpužtanami, jalla nii anal naychinča. Yoozkaz zizza. Jalla nii zuma wajtquin takunaca nonzinča, jalla nii nonžta takunacaqui anača chiichuca žoňž takunacžtan. ⁵Jalla nii Yooz puntu nonztiquiztanami chertiquiztanami honora waytasacha. Wejrqui persun sufrisnacquiztan honora zakaz waytasacha. Persunquiztan anal honora waytiz pecuča. ⁶Wejrqui persun honora waytiz pectasaž niiqui lucuratažtakaz ana chiitasacha. Zuma

werar razunžtanpan chiyuča. Jalla nuž cjenami, persun honora anal iya waytača. Weriž chiitanacquiztanami paatanacquiztanami jalla nii jarukaz wejrqui rispitta cjesača. ⁷Nii Yooz puntu ziztanaca, chertanaca juc'ant zuma cuzača. Jalla nižtiquiztan ana mit kuzziz cjisjapa, Yoozqui wejr laa cjiskatchiča. Wejr tsjii ch'apžtan chjapchižtakaz sufriskatchiča. Yoozqui Satanás diabluzquiz nii laa cjisjapa permitchiča, wejtquiz nižta sufriskatzjapa. ⁸Wejrqui čhjep wilta nii laa puntuquiztan Yooz Jiliržquin mayizichinča, wejt corpu laa žetajo. ⁹Pero Yooz Ejpzi wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: Wejrqui amtan zuma munazuča, jalla nižtiquiztan amquiz yanapača. Am inallakaz cjicanaqui wejt aztan amquiz zuma atñi cjiskatača, nižaza čhjulunacquiztanami amquiz zuma atipñi cjiskatača. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

Jalla nižtiquiztan wejrqui sufrisnaca watchiž cjenami, nižaza inallakaz cjenami, cuntintul cjeeči. Nekztan Cristuž aztan wejt kuzmi curpumi yanaptaž cjequiča. ¹⁰Cristužtajapa sufricanaqui čhjululu watanami cuntintul cjeeča, inallakaz cjenami, iñarta cjenami, ana želinchiz cjenami, sufriskatta cjenami, ch'amanaca watchiž cjenami, čhjulunacaž watanami cuntintul cjeeča. Juc'ant inallakaz cjicanaqui, juc'ant tjupi kuzziztča, Cristuž aztanaqui.

¹¹Jalla nuž chiican lucuratažtakaz chiichinča. Ančhucpachaž nižta wejr chiikatchiča. Ančhucpacha wejt puntuquiztan zumanaca chiz waquiziča. Yekjap žoñinacaqui chiiñiča, nii Pablužquiztan juc'ant zuma apostolonactča wejrnacqui, cjican. Jalla nižta cjiñinacžquiztan

juc'ant zumt'cha wejrqui, Yooz yujcquiz inakaz cjenami. ¹²Wejrqui an'chucatan žejlcan ultim werar apóstol puestuquiz ojklaychin'cha, zuma pasinsis kuztan. An'chucporquiz wacchi milajrunacami, siñalanacami, ispantichucanacami, jalla nižtanaca paachin'cha. ¹³Jaknužt parti iclizziz criichinacžtan kamtučhaja, jalla nižta irata an'chucatan kamchin'cha. Jalla nuž kamcan an'chucaquiztan ana čhjulumi maychin'cha, jaknužt parti criichinacžquiztan maytučhaja, jalla nižta. Jalla nii ana čhjulumi maytiquiztanacqui cunamiž an'chucqui žawjčhani. Jalla nekztanž pertunalla.

**PABLUQUI CORINTO
ŽOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇCHA**

¹⁴Anziqui wejrqui tjacznučha čhjep wiltiquiziqui an'chucaquin tjonzjapa. Tii wilta zakaz an'chucaquiztan ana čhjulumi mayačha. An'chuca cusasa wejtquiz anaž importi'cha. Antiz an'chuc alaja importayu'cha. Ocjalanacaqui anaž cusasanaca juntasačha, maa ejpžtaqui. Antiz maa ejpnacaž cusasanaca juntasačha, persun ocjalanacžta. ¹⁵Jalla nižtiquiztan wejrqui persun gasto gastačha an'chuca kuznaca zuma cjisjapa. Wejrqui an'chucaquiz yanapasačha ochañcama. Wejrqui an'chucatan juc'ant zuma munaziñi kuzzizt'cha. ¿An'chuczti upa wejtтан munaziñi kuzzizčhuckaya?

¹⁶Tsjii žoñinacaqui tuž cjiñi'cha, Pabluqui wejtnacaquiztan ana čhjululu may cjenami, jalla nuž maña paacan wejtnacaquiz incallchi'cha. Jalla nuž cjiñi'cha. ¹⁷Pero wejrqui pewcznučha, ¿Wejrqui cuchanžquita jilanacžquiz an'chuc incallzkatchinjo? Anapan'cha. ¹⁸Wejrqui Tito rocchin'cha an'chucaquiz tjonzcajo. Niižtan chica yekja jila

cuchanžquichin'cha. ¿Nii Titžquiz an'chucqui incallchin'chucjo? Niižtan wejtтан nuž pucultan an'chucatan zumpacha kamchin'cha, zuma kuztanami nižaza zuma kamcanami.

¹⁹An'chucqui cunamit wejt puntuquiztan pinsi'chani, Pabluqui persun puntuquiztan tirapankaz tjurt'i'cha, jalla nii. Jalla nižta pinsitaqui anazumačha. Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Yooz yujcquiz Cristuž tjuuquiz chiyu'cha, an'chuca kuznaca juc'ant zuma cjisjapa. ²⁰An'chucaquin tjonžcu, cunamit wejrqui an'chucaquiztan tsjii žoñinacžtan anazuma kamañchiz zalačhani. Jalla nii jiwjatu'cha. Jalla nižta zalaž niiqui, wejrqui an'chucaquiz c'aril cjee'cha. Jalla nižta c'ari takunacžtan tjonzjapa anaž pec'cha an'chucqui. Cunamit an'chucaporquiz ch'aaznaca žejl'chani, nižaza in'iziñinaca žejl'chani, nižaza čhjaawjkatñinaca žejl'chani, nižaza mitarar kuzziznaca žejl'chani, nižaza ana zum taku joojooñinaca žejl'chani, nižaza žoñž quintra chiichiñinaca žejl'chani, nižaza mit kuzziz žoñinaca žejl'chani, nižaza kichjasñi kuzziz žoñinaca žejl'chani. Jalla nižtanaca žejl'chani. Jalla nižtiquiztan tii cartal cijjržcu'cha, an'chucaž ana zuma kamañanacquiztan jaytisjapa. ²¹Cunamit yekjapanacaqui ana zuma kamañchizlani, nižaza adulteriuquiz ojklaychizlani, nižaza ana walinaca paachizlani. Cunamit yekjapanacaqui an'chucaquiztan uj paayin'chucžlani, nižaza an'chuca ujquiztan ana pertuna mayizichin'chucžlani. Jalla nižtiquiztan an'chucaquin tjontan cunamit wejt Yoozqui an'chucaž anazuma kamchiž cjen wejr azkatačhani. Nižta wataquiz niiqui, llaquita kuzziz cjee'cha.

ŽERZ TAKUNACA

13 ¹Tiižtan čhjepquiziqui an'chucaquin tjonžcu'cha. Ima

tjoncan tiizakal chiižinuča. Tsjii žoñžquiz uj tjojtnaquiž niiqui, ima casticta cjan, pucultan čhjepultan tisticunacžtan tielarskataquiča nii uj paañi žoñž puntuquiztan. ²Tuquiqui wejrqui uj paañi žoñnacžquiz chiižinchinča, ujnaca eca, cjan. Nižaza tjapa žoñnacžquizimi nižta chiižinchinča. Jaknužt pizc wiltiquiz tjonžcu ninacžquiz chiižinchinča, jalla nižta tii cartiquiz wilta chiižinžcuča, ančhucatan ana žejlcunami. Wilta tjonžcu, uj paañi žoñnaca panž casticača. ³Jalla nuž castictiquiztan ančhucqui kjanapacha cheraquiča, Cristužtan wejtan tsjii kuzzizza. Jaziqui Cristuqui wejr chiikatchiča. Cristuqui anača inallakaz ančhucaltajapa. Antiz ančhucaporquiz niiz azi tjeeža. ⁴Ina žoñižtakaz cruzquiz ch'awctatača. Pero Yooz Ejpž aztan jacatatchiča. Cristužtakaz inallakaz wejrqui. Pero nižaza Cristužtan kamcan, wejrqui Yooz aztan tjeznasača ančhucaltajapa.

⁵Ančhucqui persunpacha kuz tantiyasa, Cristužquin tira kuz tjurt'iñi, už ana tjurt'iñi, jalla nii. Persunpacha tantiyasa. Jesucristuqui ančuca kuznacquizza. ¿Jalla nii ana naazjo? ¿Ančhucqui anaj ultim criichinacajo? ⁶Wejrqui cjiwča, wejrnacqui anača falso criichi žoñi, antiz ultim werar criiñ žoñtča. ¿Nii ana nayjo? ⁷Wejrqui Yoozquin mayizuča, ančhuc ana ujnaca paajo. Jalla nuž mayizuča, wejt zuma razuna ana tjeezjapa, antiz

ančhucqui zuma cjisjapa. Wejrqui ana zuma razunchižtakal cjež niiqui, anaž importiča. ⁸Wejrqui werar razun quintra anal paasača čhjulumi. Antiz werar razun jarukaz chiyasača. ⁹Jalla nižtiquiztan wejrqui inallakaz cjanami cuntintuča, ančhucqui tjup kuzziz cjequiž niiqui. Wejrqui ančhucaltajapa tira Yoozquin mayizuča, ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁰Wejrqui ančhucatan ana žejlcjan, jalla tuž tii cartal cjižrcuča, ančhuc zuma cjisjapa. Wejrqui ančucaquin tjonača Yooz Jilirž apóstolž aztan. Ančucaquin tjonača, ana c'aripacha cjisjapa, antiz ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcu tiizakal chiyuča. Ančucaquiz zumaj cjila. Ančuca kamañanaca zumpacha azquicha. Zuma kamañchiz panž cjisna. Nižaza ančhucqui porapat kuzzasñiž cjee. Tsjii kuzziz cjee. Porapat zuma munaza. Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucatan cjila. Yoozqui anča zuma okñi kuzzizza, nižaza niiča llan kuzziz cjiskatñiqui. ¹²Jilanaca, cullaquinaca, porapat zuma tsaanasaquiča. ¹³Tekzta tjapa Yoozquin kuzziz jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča.

¹⁴Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumanacaj tjaala, nižaza Yooz Ejpqui tjapa ančhucatan zuma munaziñej cjila, nižaza Yooz Espiritu Santuqui tjapa ančuca kuznacquiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

1 ¹Wejr Pablutcha, ančhucaquin tii cartal cjjiržcuča. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol žoñtcha wejrqui, anača žoñiž cuchanzquititqui. Nižaza anača žoñiž uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchiča. Yooz Ejpča Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiqui. ²Wejrqui tjapa wejttan žejlñi jilanacžtan ančhucaquin tsaanzcuča. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz žoñinacžhucča. ³Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamča. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. Nižaza učhum ujnac laycu ticziča Yooz Ejpž munañpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIKAZ LIWRIIÑI TAKU ŽEJLČHA

⁶Wejrqui ančhuca puntu nonžcu ispantichinča. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakquiča. Jesucristuž ančhucaquiz okžniž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa.

Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriiñi taku catokquiča. ⁷Pero anaž yekja liwriiñi takuqui želasächa. Tsjii tsjii žoñinacaqui ančhuca kuz turwayskatz pecča. Nižaza Jesucristuž liwriiñi taku tsjematquin querz pecča. Wejrnacqui ančhucaquiz werar liwriiñi taku paljaychinča. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii žoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriiñi taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹Tuquiqui nižtapan chiichinča. Jaziqumi wilta nižtapachal chiyučha: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriiñi taku catokchinčhucča. Ana iya žejlča. ¹⁰Jalla nuž c'aripacha chiican, ččjulut pecoj wejrjo? Anal pecučha “Amča zumamqui” cjiñinacaqui. Nižaza anal pecučha žoñinacž kuz wali cjisjatzjapa. Jalla nižta pecaquiz niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucača.

PABLUŽ OJKLAYTA QUINTU

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tuž tjaajnz pecučha.

Weriž paljayta liwriiñi takuqui anača žoñž kuzquiztan pinsita. ¹²Ana jec žoñžquiztanami nii liwriiñi taku nonzinča, nižaza anaž jec žoñimi wejtquiz nii liwriiñi taku tjaajinchiqui. Jesucristupachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³Tuquiqui wejrqui judfo žoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčhucča. Tuquiqui Yooz partir žoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz žoñinaca k'ala akz pecaytuča. ¹⁴Nižaza wejrqui judfo cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejr judfo mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuquita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa ancha c'unchintača.

¹⁵Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niiž apóstol cjisjapa. Ima weriž maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz ancha okzñiž cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Čhjulatorat wejr kjawz tantiitčhaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶niiž zinta Majch pajjapa, nižaza niiž apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judfo wajtchiz žoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayñi cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niiž Majchtan pajžcu, ana jecžtanami kazñi ojkchinča.

¹⁷Nižaza ana Jerusalén watjami ojkchinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziž cjenami ana ninacžtan kazñi ojkchinča. Antiz Arabia yokquin ojkchinča. Wiruñaquí niwjctan Damasco wajtquin quepžquichinča.

¹⁸Nekztanaqui čhjep watquiztan Jerusalén ojkchinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekztan Pedružtan

tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča.

¹⁹Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjuta apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyuča. Tii weriž cjiirtaqui werarača.

²¹Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkchinča. ²²Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir žoñinacaqui ima wejr paj-kalča. ²³Ninacaqui wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: “Nii wejrnacaz sufriskatta žoñiqui niipachaž Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriiñi Jesucristuž puntu k'ala tjtanz pecñitača. Anziqiu niiqui liwriiñi Jesucristuž puntu paljayla”. Jalla nuž cjetča wejt puntuquiztanaqui. ²⁴Nii criichinacaqui Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHIČHA

2 ¹Nekztan tunca pusin watquiztan wilita Jerusalén watja ojkchinča Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchinča.

²Yooz wejtquiz chiitan, Jerusalén watja ojkchinča. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazin pecchinča. Primiraqui icliz jilirinacžtan ajčcu ninacžquiz mazinchinča, nekztan parti criichinacžquiz mazinchinča weriž paljayta liwriiñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinchinča, weriž Yooztajapa langža ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langzaqui ana ina cjiskatz pecuča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui nii judfo criichinacžquiz mazinchinča.

³Ninacaqui wejr zuma risiwchiča.

Nižaza Tituqui wejttan chica želatča. Nii Tituqui griego wajtchiz žoñi cjan, ana janchiquiz chimpuchiztača, judío žoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío žoñinacž cuzturumpi ana paakatchičha, nii janchiquiz chimputa cuzturumpi, jalla nii. ⁴Pero tsjii kjaž žoñinaca želatča, “Wejrnacžta criichinacaqui” cjiñi. Jalla ninacaqui anatača lijtum criichinacaqui pero. Criichinacžporquiz chjojzaka luzzitača. Jalla nii ana zum žoñinacaqui awayt'i luzzitača, jaknužt wejrnacqui Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liquiztan liwriita, jalla nii. Ninacakaz Titžquiz judío chimpuchiz cjiskatz pecatča. Nižaza ninacaqui wilaž wejrnac ninacž lii mantuquiz utz pecatča. ⁵Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchinča. Wejrnacqui pecaytuča, ančhucqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶Nekz žejlñi pajta jilirinacaqui ana wejtquiz čhjul ew taku tjaajinčiča. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayuča. Yoozquiz žoñinaca ana illilličha. Yooz yujcquiziqui tjapa criichinacaqui tsjii parijuča. ⁷Jalla ninacaqui wejtquiz ana čhjul ew taku tjaajinčiča. Antiz ninacaqui wejr pajčičha, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriiñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrqui uchtača yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozqui Pedro utčhaja, judío wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸Yoozqui Pedro cuchanchičha, judío žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayajo. Yoozqui jalla nuž pucultan cuchanchičha nižtajapa langznajo.

⁹Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajčičha, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiz uchta, jalla nii. Nii čhjepultanaqui pajta chawjc jilirinacatača. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaqui wejr zuma risiwchičha. Bernabequi risiw tazakazza. Jalla nižtiquiztan wejtnacatan ninacžtan wali cjiyassinča. Wejrnacqui tsjii zuma acuerduquiz kazzassinča, wejrnaca yekja wajtchiz žoñinacžquin paljayi ojkszapa, nižaza ninaca judío žoñinacžquin paljayi ojkszapa, jalla nuž. ¹⁰Nižaza ninacaqui wejtnacaquiz roct'ichičha, pori žoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrqui nižtapacha zakaz ancha tantiyučha.

PEDRUŽTAN PABLUŽTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹Niž wiruñ Pedruqui Antioquía watja ojčkličha. Jalla nicju Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, niiž yujcquizpacha. Niiž kantaqui ana zumquintača. ¹²Antioquía wajtquin irantižcu, Pedruqui nii wajtchiz ana judío žoñinacžtan lujlčičha. Nekstan tsjii kjaž Jacobž partir žoñinacžqui irantichičha. Jalla ninacaqui judío cuzturumpinaca exijñitača. Jalla ninacžquiz ekskcu, Pedruqui nii ana judío žoñinacžquiztan tsjii latu zarakčičha. ¹³Pedruž nuž zaraktan, parti judío criichinacaqui nižtapacha zakaz tsjii latu zarakčičha. Pero ninacaqui kuzquiz zizatča, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzkattatača. ¹⁴Jalla nuž zarakžcu ninacaqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamčičha. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrqui tjapa žoñinacž yujcquiz Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, tuž cjan: —Amqui judío žoñimča.

Jalla nuž cjenami amqui ana judío žoñižtakaz kamñamčha. Amqui judío cuzturumpinac jaru ana kamñamčha. Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan amqui tii ana judío žoñinaca judío žoñinacažtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZZIZ CJEN ŽOÑINACA LIWRIITAČHA

¹⁵Wejrnacqui judío žoñinacžquiztan tjoninčha. Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanami, Yooz quintrapañi žoñinacžquiztanami anapan tjoninčha. ¹⁶Jalla nuž tjonñiž cjenami wejrnacqui zizzinčha, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, žoñinacaqui Jesucristužquin kuzziz cjistančha. Jalla nuž zizzinčha. Wejrnac zakaz Jesucristužquin kuz tjaachinčha, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha. Jalla nižtiquiztan wejrnac zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasačha.

¹⁷Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnacqui Jesucristužquin kuz tjaachinčha. Jalla nii kuz tjaaz oraqui, wejrnacqui yekja wajtchiz žoñinaca irata persun uj pajstantačha, “Wejrnacmi zakaz ujchiztčha”, cjicanaqui. ¿Jalla nuž wejrnacaž persun uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnac nižta ujchiz cjiskatjo? Anapanž cjesačha. ¹⁸Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana walčha. Jalla nuž wejrqui tjaajinčinčha. Anziqiu wejrqui wilta chiitasaž niiqui, “Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha” jalla nižtiquiztan wejrqui juc'anti ujchizpan cjitasachha. ¹⁹Moisés lii mantuquiz kaman nii

liiqui kjanapacha wejrtquiz tjeezičha, wejrqui ujchizpantčha, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrt persun uj pajčcu, Jesucristužquin kuz tjaachinčha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriitačha wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰Jesucristuqui wejrt ujnac laycu cruzquiz ch'aweta ticzičha. Jalla nuž wejrt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan chica ticzižtakaztčha. Wejrt tuquita ana zuma kamaña jaytichinčha, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anačha wejrt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamučha. Jaziqui tii muntuquiz žejtan ew kamañchiz kamučha. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejrtquiz okzñiž cjen, wejrt ticz cuntiquiztan ticzičha. ²¹Yoozqui žoñinacžquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichičha žoñinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecučha. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoñinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjisñiž cjitasaz niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasačha. Anapančha nužuqu.

LIWRIIZ PUNTU

3 ¹Galat wajtchiz žoñinaca, ančhucčha zumzužtakaz. ¿Jequit ančhuc incallchejo? ¿Jequit werar liwriiñi tawkuiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucquiz tjaajinčinčha, Jesucristuqui žoñinacž ujnacquiztan cruzquiz ch'aweta ticzičha, jalla nii. ²Tsjii pewcz pecučha. ¿Moisés lii jaru kamchiž cjen, Espiritu Santo ančhuc kuzquiz luzzikay? Anapančha. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekztan Espiritu Santuqui ančhuc kuzquiz luzzičha. Jalla niiqui nužupančha. ³¿Kjažtiquiztan ancha

zumzu ančhucjo? Espíritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčucča. ¿Persun kuzcama kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴¿Jesucristužquin criižcu ančhucqui inakaz sufrichinčuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčucžlani. ⁵Yoozqui ančuca kuzquiz niiz Espíritu Santo luzkatchičha. Nižaza ančucaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančucaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu catokchinčucča. Jaziqui ančucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančucaž cheran milajru paachiča.

⁶Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸Yoozqui tuquitanpacha tuž tantiichiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantiichiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiñi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chiiatača, tuž cjican: “Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoñinaca zumaž cjiskattaž cjequiča”. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ⁹Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰Jakzilta žoñinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaačhaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat tjapa

Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča”. ¹¹Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasača. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqui zuma cjisnasača. Kjanapachača nii razunaqui. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnačhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča”. ¹²Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaazqui ana walča. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiča: “Jakziltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča”.

¹³Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasacha. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui Yooziž castictaž waquiziča. Pero Jesucristuqui učhum liwriichiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tježa, Yooziž castictaž, jalla nii”. ¹⁴Jesucristuqui yekja wajtchiz žoñinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niiz Espíritu Santo luzkatchičha, niiz tuquita chiita takucama.

MOISES LII PUNTO

¹⁵Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyača. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legalí acuerduquiz luzta, nižaza jiliriž sillta, jalla nii documentuqui ana wira campiyasača, nižaza ana nezk yapasača, jiliri sillta jaru.

¹⁶Anziqui tii puntul chiyača. Yoozqui taku tjaachiča Abrahamžquizimi niiz majchquizimi. Yooz takuqui anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjicanaqui. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan chiiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz chiichiča. Jalla nii žoñiča Cristuqui. ¹⁷Jalla tuž chiyuča: Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozqui Moisesquiz niiz lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiqui nii tuqita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasächa. ¹⁸Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiqui, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasača. Pero panž walča. Yoozqui Abrahamžquiz nužukaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹Jalla nižtiquiztan, čhjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiz nii liiqui tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiqui walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuqui Abrahamž majchmaatquiztan tjonniča. Nižaza niiz puntuquiztan chiiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuqui. Yoozqui anjilanaca cuchanžquichiča, niiz lii Moisesquiz tjaazjapa. Nekztan Moisesqui parti žoñinacžquiz Yooz mantitanaca tjaajinčiča. ²⁰Moisesqui nii liižtan žoñinacžquiz mantichiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozqui niiz persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹Jalla nižtiquiztan, čkjaž cji? ČMoisés liiqui Yooziž tjaata tawka quintra cjesaya? Anapanž cjesača. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasächa, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasäž niiqui, Yooz yujcquiz zuma

cjitasača, nii lii jaru kamtiquiztan.

²²Pero cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaqui uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaqui Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učumqui Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlchinčhumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učumqui, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjissinčumča, nižaza ana ujchiz. ²⁵Anziqui žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan zizasača. Jalla nižtiquiztan učumnacqui Moisés lii mantuquiz žejlžqui žeržtača.

²⁶Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančhucqui Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacžhucča.

²⁷Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu bautista cječhaja, jalla niiqui Cristuž partiquiz cjissiča. Nižaza ew kamañchiz cjissa. ²⁸Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judío žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luctakami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹Nižaza Cristuž partiquiz želaquiz niiqui, ančhucqui Abrahamž ultim lijitum majchmaatinacžhucča. Nižaza ančhucqui Abrahamž lijitum majch maatinacažlaj niiqui, ančhucqui Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irinsažtakaz tanznaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

**UĈHUMNACAQUI YOOZ
MAATIĈHUMĈHA**

4 ¹Nii irinsa puntu tii zakaz chiiz pecučha. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaqui žoñi pajkzcama anaž irinsa tanznasačha. Ocjala cjicanaqui nii famillžquiz piyunažtakaz kamčha. Pajkžcu, nekztan tjapa nii famillž cusasanaca niiztacama želaquičha. ²Nii ocjalaqui famillž mantuquiz tjiizta žejlčha, nižaza niiz irinsaqui yekja žoñžquiz cwiitižinajo cumpjiitačha, irinsa tanz oracama. ³Jalla nižta irintačha učumnacaqui. Tuquiqui učumquičha ocjalažtakaz kamcanaqui žoñiž pinsita jarukaz kamatčha. ⁴Yooziž pinsita timpu irantižcu Yoozquičha niiz Majch cučanžquichičha. Nekztan tsjaa maataquiztan majttatačha, nižaza Moisés lii mantuquiz želatčha. ⁵Jalla nuž Yoozquičha niiz persun Majch cučanžquichičha učumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, nižaza Yooz maati cunta cjisjapa. ⁶Ančhucaž Yooz maati cjicanaqui Yoozquičha niiz Majch Espiritu Santo ančhuca kuzquičha cučanžquichičha. Espiritu Santuquičha ančhuca kuzquičha Yooz Ejpžquin cjužkatčha, “Wejt Tata” cjican. ⁷Jalla nižtiquiztan Yooz cjen ančhucquičha Moisés lii mantuquiz anaž iya žejlčha. Yooz maati cjican, Yooz tjaata irinsa tanznaquičha.

**PABLUQUI CRIIČHI ŽOÑINACŽQUIZ
ANČHA CJUŃČHA**

⁸Tuquičha ančhucquičha werar Yooz anaž pajatčha. Antiz žoñiž pinsita yooznacž mantuquizkaz želatčha. Nii yooznacaqui anaž ultimu Yooza, žoñiž pinsitiquiztankazza. ⁹Anzičha ančhucquičha werar Yooz pajčha. Primiraquičha Yoozquičha ančhuc maati cunta pajčhičha. Jalla nuž Yooz maati

cunta cjisju, čkjaž ančhucquičha žoñiž pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ČNii yooznacž mantuquiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqui ana azzizza; nižaza inakazza. ¹⁰Ančhucquičha tirapan tjuñinacžquizimi jiižnacžquizimi oranacžquizimi watanacžquizimi rispitiñčhucčha. Jalla nižta rispitzquičha anaž waquizičha. ¹¹Jalla nuž rispitan wejtla ančhucquičha tjaajnzquičha inapankaj cjičhani. Jalla niil jiwjatučha.

¹²Jilanaca, cullaquinaca, ančhucquičha rocučha, wejržtapachaž cjisjaja, Moisés lii mantuquiztan liwriita, jalla nižta. Wejrquičha ančhuc yekja wajtchiz žoñižtakaz cjisinčha judío cuzturumpinaca ana paažcu. Ančhucquičha wejr zuma risiwchinčhucčha, ana čjul wejt quintra kjaž cjisju. ¹³Ančhucquičha zizza, primeraquičha wejr laacijhiž cjen ančhucatan kamchinčha. Nižaza ančhucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljajchinčha. Jalla niil zizza ančhucquičha. ¹⁴Jalla niil cona laacijitaquičha wejtjajapa tsjii pruebatačha. Jalla nižta weriž laacijitiquiztan ančhucquičha ana wejr iñarchinčhucčha, nižaza wejr ana jakjurpayz pecchinčhucčha. Antiz wejr ancha zuma risiwchinčhucčha, tsjii Yooz cučanžquičha anjilažtakaz. Nižaza Jesucristužtakaz wejr zuma risiwchinčhucčha. ¹⁵Weriž ančhucatan kamchiž cjen ančhucquičha zuma cuntintu sint'ichinčhucčha. Jazičha ančhucquičha, čkjaž cjisjo? Wejrquičha declaručha, ančhucatan kamcan, ančhucquičha attasaž niiquičha, persun čhujcquičha lecžcu wejtquičha tjaatasaja. ¹⁶Wejrquičha ančhucquičha werar razunanaca čhiichinčha. Jalla nuž čhiitiquiztan, čančhucquičha wejt quintra cjisinčhucčha?

¹⁷Nii ana werar razuna čhiini žoñinacaquičha ančhuc ančaž

importaycha. Jalla nuž importaycan ninacaqui ančhuc ana zuma cjiskatz peccha. Wejtnacaquiztan t'akskatz peccha, ninacz partiquiz cjisjapa, nižaza ninacz honora waytiskatzjapa. ¹⁸Tsjii žoñiqui yekja žoñžquiz tsjan zuma kamañchiz cjiskatz pecasača. Jalla nuž peccanaqui nii žoñžquiz ancha importayasača. Jalla nižta importayzqui ancha zumača. Tjapa žoñinacaqui ančhucaquiz nižtaj paala. Anača wejrkaz, ančhucatan kamcanaqui, ančhuc importayz waquiziča. ¹⁹Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančhucaltajapa wilta wejt kuzquiz ancha cjuñuča. Nižaza wejrqui ančhucaltajapa tiral cjuñača ančhucaž Cristuž kamañchiz zuma kamzcama. ²⁰Wejrqui ančhucatan chical žejlz pecuča. Jalla nuž ančhucatan žejltasaž niiqui, juc'ant zuma carinchiz razuna chiižintasača. Ančhuca quintu nonžcu wejrqui kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMŽ MAATIŽ PUNTU

²¹Ančhucqui Moisés lii mantuquiz kamz pecñinaca, žnii lii mantuquiz kamzqui ana intintiya? ²²Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Abrahamqui pucultan majchnacchizza. Tsjiiqui Abrahamž mantita piyunaž majttača. Tsjiižti Abrahamž zalžta tjunaž majttača. ²³Piyunaž majtta majchqui žoñiž pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴Nii pucultan maatakquiztan tuž cjiča. Yoozqui pizc wilta taku tjaachiča. Tsjiiqui Sinaí cjita curquiz Yoozqui Moisesquiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjiča. Naa maatakaqui Agar cjititača. ²⁵Agar

cjitiquiztan Sinaí curu cjiča. Sinaí curuqui Arabia yokquin žejlča. Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjiča. Jerusalén wajtchiz žoñinacami, nižaza tjapa judío žoñinacami Moisés lii mantuquiz žejlča. ²⁶Učhumzti anaž Moisés lii mantuquiz žejlča. Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla nii Jerusalenqui Yooz watjača.

²⁷Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yooztajapa honora waytila. Ecta maatakaqui juc'ant majchmaatinacchiz cjejuča ana ecta maatakquiztan”.

²⁸Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učhumqui Yooz tjaata tawk jaru Yooz maatinacčhumča, Isaac cjita žoñižtakaz. ²⁹Abrahamž pucultan majchnacžquiz tižta watchiča. Nii žoñiž kuzquiztan pinsita majttaqui quinratača nii Yooz Espiritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi nižta iratazakazza. ³⁰Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqui anaž irinsa tanznaquiča. Antiz zalžta tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquiča”. ³¹Jilanaca, cullaquinaca, učhumqui anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqui. Antiz zalžta tjunaž majtta maatinacažtakazčhumča. Učhumqui lijitum Yooz maatinacčhumča.

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

5 ¹Jesucristuqui učhum liwriichiča, Moisés lii mantuquiz ana iya kamzjapa. Jesucristužquiz tjup kuzziz cjee. Anača nii lii mantuquiz iya kamzqui.

²Wejr Pabluqui ančhucaquiz cjiwča, ančhucqui judío chimpu

cuzturumpi jaru paaquíz niiqui, jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Cristuqui inakaz cjequičha. ³Wejrqui tii puntu ticlaručha, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatčhaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistanča.

⁴Ančhucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecčhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiñi Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵Yooz Espiritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaačhiž cjen, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii parijuča. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importičha. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaž importičha. Nižaza kuz tjaažcu zuma munaziñi kuziz cjis importičha.

⁷Ančhucqui zumaž kamatčha. Jalla nuž zuma kaman, žject ančhuc atajchejo werar tjajintanaca ana cazjapajo? ⁸Jalla nii atajñiqui anača Yoozquiztan. Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa. ⁹Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatčhaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjajinacacaqui tjapa ančhuc tsjii kjutñi chjichasača. ¹⁰Jesucristo Jiliriz cjen wejrqui ančhucquiztan anal kuz turwayskatučha. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsučhaja, jalla nužuzakaz ančhucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquiča. Nižaza jakziltat ančuca kuz turwayskatčhaja, jalla niiqui casticta cjequičha, jakziltapirimí.

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, tuquiqui ima Jesucristužquiz kuz tjaaan, wejrqui tjajinchinča, judío chimpuchiz ana želaquíz niiqui,

Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasača. Jalla nuž tira tjajintasaž niiqui, čkjažtiquiztan wejt quintra ancha tanjo? Jalla nuž tjajintasaž niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjajincanpacha ana wejt quintra tanasača. Pero jalla nižta ana tjajinchinča. ¹²Ančuca kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhuc kjawziča Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjian, anaž persun kuzcamakaz kamz waquiziča. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴“Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpanča”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés liiqui cumplissa. ¹⁵Pero ančhucqui porapat chjaawjwasaquíz niiqui, nižaza porapat ch'aasaquíz niiqui, jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi aksnaquičha.

ESPIRITU SANTUŽ IRPITA KAMZ

¹⁶Wejrqui cjiwčha, ančhucqui Yooz Espiritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquičha. ¹⁷Nii ana zum kamañquiqui Espiritu Santuž pecta kamañ quintrača. Nižaza Espiritu Santuž pecta kamañquiqui nii ana zum kamañ quintrača. Nii pizc kamañquiqui anača tsjiikazquiqui, antiz pisc punta kamañča, zuma kamaña, ana zuma kamaña, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamaña pecñi kuzquiqui ančhuc atajča zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸Pero ančhucqui Espiritu Santuž irpitaž cjequíz niiqui, anača lii mantuquiz žejlzquiqui.

¹⁹Nii ana zuma kamaña pecñi kuzquiqui jalla tižta paaz pecča: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana

wali paaz, azzucanaca paaz, ²⁰žoňiž paata yooznacžquiz sirwiz, žoňž quintra laykiz paaz, žoňž quintra chuchas, žoňžtan ch'aas, iňiziz, čhjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras, ²¹zmaz, žoňi konz, licz, ana wira wali pjijsa paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz pecča nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui. Tuquiqui wejrqui ančhucaquiz chiižinchinča, ana nižta paazjapa. Wilta ančhucaquiz chiižinuča, anapan nižtanaca paaz waquiziča. Jalla nižta paaňi žoňinacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlča.

²²Espíritu Santuž kamaň jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, llan kuzziz cjis, pazinziz kuzziz cjis, okzňi kuzziz cjis, zumanaca paaz, lijtuma kamz, ²³humilde kuzziz cjis, ana zuma pecñi kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapanča lii quintraqui. ²⁴Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecñi kuz mantuquiz ana kamz waquiziča. Nii ana zuma pecñi kuzquiztan ticzi žoňižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquiziča. ²⁵Učhumqui Espiritu Santuž cjen liwriitažlaja nižaza ew kamaňchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espiritu Santuž cjen nii zuma kamaň jaru pan kama.

²⁶Jalla nii zuma kamaň jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistanča. Nižaza ana žawjwa zjiicanňi kuzziz cjistanča. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

PORAPAT YANAPARAS WAQUIZIČHA

6 ¹Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espiritu Santuž

kamaňchiz kamiňchucča. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi žoňi uj paaňipacha cheraquiž niiqui, zuma kuztan chiižinaquiča, nii uj paaňi žoňi wilta zuma kamaňchiz cjejayo. Nižaza ančhucqui persun kuzqui zuma cwitaza, ujquiz ana tjojtsjapa. ²Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpliča, zuma munaziz, jalla nii. ³Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtča” cjan pinsačhaja, jalla niiqui persunpacha incallča. Anaž zumača niiqui. ⁴Zapa mayni persun kamtanaca tantiistanča, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamchizlaj niiqui, cuntintuž cjesača, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi žoňinacaqui yekja žoňž kamaña iñaržcu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Wejrqui juc'ant zuma kamaňchiztča” cjan. ⁵Ultimquiziqui zapa mayni persun kamaňquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequiča.

⁶Yooz puntu tjaajinta žoňi qui persun cusasanacquiztan tjaaz waquiziča Yooz puntu tjaajiňnacžquiz.

⁷Ančhucqui persun kuzquizpacha anača incallzqui. Yoozquiztan ana atipasača. Jaknužt tsjii žoňi kamčhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequiča.

⁸Jakziltat persun kuzcamakaz kamčhaja, jalla niiqui niž ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat Espiritu Santuž kamaň jaru kamčhaja, jalla niiqui Espiritu Santuž cjen Yooztan wiňayaž kamaquiča. ⁹Učhumqui zumanaca paazjapa tjurt'ila. Ultimquiziqui pactaž cjequiča, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰Jalla nižtiquiztan čhjulora zumanaca payi atchucaž cjequiž niiqui, učhumqui zumaž paala tjapa žoňinacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc'ant zuma paala.

ŽERZ TAKUNACA

¹¹Anziqwi wejt persun kjaržtan cjiyržcučha. Tii pajk litranaca chera.
¹²Tsjii žoñinacaqui ančhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecčha. Jalla ninacaqui nuž pecčha, parti žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti žoñinacaž ninacžjapa ana quintra cjisjapa. Cristuqwi cruzquiz ticzičha učhumnaca liwriizjapa, judfuž irata ana chimputa cjenami. ¹³Pero nii chimputa žoñinacapacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamčha. Ninacaqui ančhuc chimpuchiz cjiskatz pecčha, ančhuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴Wejrqui anačha čhjulquiztanami incantiñi kuzziztqui. Jesucristo Jiliriž učhum laycu ticziquiztan, jalla nektankazza wejrqui incantiñi kuzziztqui. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitačha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr

anča importayučha. Ninacžquiztan ticzi žoñižtakaztčha wejrqui.

¹⁵Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importičha, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importičha. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importičha.

¹⁶Jakziltat ew lii kamañ jaru kamčhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir žoñinacačha. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷Tekztan nawjčhuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamchiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca zejlčha. Nii chjojrínaca kjanapachaž tjeeža, “Wejrtčha Jesucristuž partiquiztqui”, jalla nii. Anzcama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherchucačha.

¹⁸Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jiliriqwi ančhuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

1 ¹Wejrtča Pablutqui, ančhucaquin tii cartal cjiržcuča. Wejrqui Jesucristuž illzta apostoltča Yooz munañpi jaru. Ančhucqui Yooz partir žoñinacchucča, Efeso wajtquiz kamñinaca. Nižaza ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachi žoñinacchucča. ²Učhum Yooz Ejpmi, učhum Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

YOOZ EJPQUI UČHUMNACALTAJAPA ZUMA PINSIČHA

³Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžtajapa honoral waytuča wejrqui. Učhum Yooz Ejpqui učhumnacaquiz ancha zuma favoranaca paachiča, Jesucristuž partiquiz cjiskatchiž cjen. Učhumqui arajpach Yooz wajtchiz žoñinacchumča. Jalla nižtiquiztan tjpaman favoranaca učhumnacaquiz paachiča Yooz Ejpqui. ⁴Tuquitanpacha ima tii muntu kalltican Yooz Ejpqui Jesucristuž cjen učhumnac illziča, nižtajapa t'acžta cjisjapa, nižaza niž yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. ⁵Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen, tuquitanpacha tantiichiča, učhumnaca niž partiquiz cjisjapa, niž maatinacjapa. Jesucristuž

cjen učhumqui Yooz maatinacchumča. ⁶Nižaza Yooz Ejpqui niž ancha okzñi kuz tjeeziča, niž persun honora waytita cjisjapa. Niž k'ayi Majchiž cjen učhumnacaquiz nužukaz walja okziča Yooz Ejpqui. ⁷Jesucristuž ticziž cjen, Yoozqui učhum liwriichiča. Jalla nuž liwriiču učhum ujnaca pertunchiča, niž zuma okzñi kuzquiztan. ⁸Yoozqui učhumnacaltajapa niž okzñi kuz walja tjeeziča, zuma favoranaca paacan. Jalla nuž zuma favoranaca paacan, Yoozqui učhumnacaquiz tjapa niž puntunaca intintazñi cjiskatchiča. ⁹Nižaza Yoozqui niž tuquita chjojta pinsitanaca učhumnacaquiz zizkatchiča. Niž kuzcama pinsita jaru, jalla nuž učhumnacaquiz zizkatchiča. ¹⁰Yoozqui niž pinsita tjuñquiz niž persuna pinsitaqui cumpliskataquiča. Jalla niž pinsita jaru Yoozqui tjapa arajpachquin žejlñinacami, nižaza tjapa tii yokquiz žejlñinacami tjappachaž juntjapaquiča, Cristuž mantuquiz cjisjapa.

¹¹Jesucristužquin kuzziz cjen wejrnac judío žoñinacaqui t'acžtača. Yoozqui persun kuzcama pinsita jaru nuž wejrnac t'acziča. Yoozqui tjapa niž pinsitacama cumpliskatča. ¹²Wejrnacqui ančhucž tuqui Jesucristo tjewziča. Wejrnacqui t'acžta

cjissinča, zuma kamzjapa. Nekztan wejrnačaž zuma kamtiquiztan Yooztajapa juc'anti honora waytitaž cjequiča. ¹³Nižaza ančhucui werar Yooz taku nonžcu Jesucristužquin kuz tjaachinčhuczakazza. Jalla nižtiquiztan liwriita cjissinčhuczakazza. Nekztan Cristuž partiquiz želan, Yoozqui niž Espiritu Santo ančuca kuznacquiz luzkatchiča. Tuquitanpacha Yoozqui niž Espiritu Santo cuchanžquizjapa taku tjaachiča. Nižaza Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejltiquiztan, ančuca kuzquiz Yooziž chimpupapanča. Nii kjanapacha tjeeža, ančhucui Yooz partir žoñinacčhucča, jalla nii. ¹⁴Espiritu Santo ućhumnaca kuzquiz cjen, ućhumqui zizza, ultimpacha arajpach Yooz irinsa tanznaquiča. Čhjulator tjapa Yooz partir žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii ora nii irinsa tanznaquiča. Tjapa nižta zumanaca ućhumnacaltajapa pinsichiča Yoozqui, nižtajapa juc'ant honora waytita cjisjapa.

PABLUŽ MAYIZITA

¹⁵Jilanaca, cullaquinaca, ančuquui Jesucristo Jiliržquin kuzzizpanča, nižaza parti criichi žoñinacžtan zuma munaziñi kuzzizpanča. Jalla nižta zizcu, ¹⁶wejrqui ančucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwča. Nižaza Yoozquin mayizican ančhucaltajapa mayizuča, ančhuc Yooz puntu zuma zizñi cjisjapa. ¹⁷Ućhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquinpan mayizuča. Yooz Ejpqui juc'ant chekan honorchizza. Ančhucaltajapa mayizuča, Yooz ančucaquiz tsjii zizñi kuzziz cjiskatajo, nižaza mayizuča Yooziž tjeežtanaca intintazñi kuzziz cjiskatajo. Jalla nižta kuzziz kamaquiz niiqui, juc'anti Yooz puntunaca zizñi cjequiča. ¹⁸Nižaza juc'anti Yooz puntunaca intintazñi

kuzziz cjequiča. Zuma intintazñi cjequiz niiqui, arajpachquin kamz puntu juc'anti zizaquiča. Yoozqui ućhumnaca kjawziča, arajpachquin kamzjapa. Jalla ničju kamzjapa ućhumqui tjewža. Arajpachquin Yooztan kamzqui juc'ant ancha zuma wali irinsažtakazza. Jalla nii irinsa Yoozqui tjapa niž partir žoñinacžquiz tjaaquiča. ¹⁹Nižaza wejrqui mayizuča, ančhucui Yooz aziž puntuquiztan juc'anti intintazjapa. Ućhum Yoozqui juc'ant walja azzizza, čhjultakquiztanami. Niiž aztan Yoozqui ućhum kuznaca campiškatchiča, ew kamañquiz kamzjapa. Yoozqui niž jacatatskatñi aztan ućhum kuznaca campiichiča. ²⁰Yooz Ejpqui niž walja azi tjeeziča, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatcan. Nižaza niž aztan tjeeziča arajpachquin niž žew latuquiz Jesucristo tjułžcan, nižtan chica mantizjapa. ²¹Yoozqui tjappacha Cristuž mantuquiz utchiča, tjapa jilirinacami, tjapa mantiñinacami, tjapa mantiñi poderchiznacami, tjappacha Cristuž mantuquizcama uchtača. Tii timpuquiz žejlñinacami, nižaza jazta timpuquiz tjonñi mantiñinacami tjappacha Cristuž mantuquiz uchtača. ²²Yoozqui mantichiča tjappacha Cristuž mantuquiz cjisjapa. Nižaza Yooziž mantitiquiztan nii tjapa mantiñi Cristuqui niž icliz žoñinacžtajapača. ²³Cristuž partir žoñinacaqui nižtan tsjii kuzziz žejlča, nižaza tsjii curpuchiztakazza. Tjapa Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž kamañchizpankazza. Nižaza Cristuž cjen tjapa čhjultakimi tii muntuquiz žejlča.

YOOZ OKZÑI KUZZIZ CJEN ŽOÑINACAQUI LIWRIITAČHA

2 ¹Jaziqui Yoozqui ančucaquiz ew kamañchiz cjiskatchiča.

Tuquiqui ančhucqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaz želatča ujnaca paachiž cjen, nižaza ana walinaca paachiž cjen. ²Jalla nuž ana wali ujnaca paacan, ančhucqui kamatča ujchiz žoñinacž kamañ jaru. Nižaza ana wali paacan, zajranacž jilirž kuzcamakaz kamatča. Jakziltat ana Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niiqui zajranacž jilirž kuzcamapankaz kamčha. Nii ana wali zajra jiliriqi žoñinacžquiz ana wal kamañchiz cjiskatča. ³Tuquiqui učumqui ana wal kamañchiz zakaz kamatča, Yooz kuzcama ana kamcan. Učumqui persun kuzcamakaz kamatča. Nižaza učum ana wali pecni kuz jaru kamatča. Nižaza učum ana wali pinsitanacž jaru kamatča. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooz casticta cjichucapantača, jaknužt Yoozqui parti ujchiz žoñinaca casticačhaja, jalla nižta. ⁴Jalla nižta ana wali kamanami, Yoozti zuma okzni kuztan učumnacaquiz okziča. Nižaza učumnacatan munaziča. ⁵Nuž zuma okzni munaziñi kuzziz cjen, Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan zuma kamañchiz cjiskatchiča. Yooz okztiquiztankaz ančhucqui liwriitača. Tuquiqui uj paachiž cjen, učumqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaztača. ⁶Jaknužt Jesucristuqui ticžcu Yooz aztan sepulturquiztan ulantčhaja, jalla nižta irata učumqui Yooz aztan ana wal kamañanacquiztan ulanchinčhumčha. Nekztan Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan chica honorchiz cjiskatchiča. ⁷Jalla nuž Yoozqui cjiskatchiča, wiñajjapa niiž ancha zuma okzni kuz tjeezjapa. Jesucristuž cjen Yoozqui učumnacaquiz zuma kuztan munaziča. ⁸Yooz okzni kuzziz cjen,

nižaza ančhucquž Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui liwriitača. Jalla nii liwriitaqui anača ančhucquž cjenauqui. Antiz Yooz cjenpankazza nii liwriitaqui. Jalla niiča ančhucquiz liwriiž tjaachiqui. ⁹Ančhucquž paata obranacquiztan nii liwriižqui anaž tjonča. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi mit kuzziz cjesača. ¹⁰Učumqui Yooz obranacčhumčha. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui učum liwriiichiča, zuma kamañchiz cjisjapa. Yoozqui jalla nižta zuma kamañanaca učumnacaltajapa tantiižinchiča, ima nižquiz criñiž cjen. Jalla nii kamañanaca tantiižinchiča, učum zuma obranaca paazjapa.

TUQUI ANČHUCQUI ANATAČHA YOOZ ŽOÑINACA

¹¹Ančhucqui jalla tuž cjuñzna. Ančhucqui anača judío žoñinaca. Chimputa judío žoñinacaqui ančhucpuntuquiztanž cjiča, “Ninacaqui janchiquiz ana chimputača. Jalla nižtiquiztan anaž Yooz partir žoñinaca cjesača”. Jalla nuž cjiñiča. Nii judionacača curpuquiz chimputaqui, “Yooz illta žoñi” cjican tjeezjapa. Žoñiž chimputača nii judío žoñinacaqui. ¹²Nižaza cjuñzna. Tuquiqui ančhucqui ana Cristo pajiñchuctača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacžquiztan yejkchuctača. Nižaza ančhucqui Yooziž tjaata takunaca anaž pajatča. Ujnaquiztan liwriita cjisjapa ana tjewzni atatča. Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anapan werar Yooz pajatča. ¹³Pero anziqi Jesucristužquin kuzziz cjen ančhucqui Yoozquin macjatchinčhucča. Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan ažkquin želatča. Cristuž ticziž cjen, ančhucqui Yoozquin macjatskattača. ¹⁴Cristuž cjen učumnacatan

Yooztan pajaskatchičha. Nekztan zumanskatchičha. Nižaza učumnacatan parti criichi žoñinacžtan zumanskatchizakazza. Cristuqui judío žoñinacami ana judío žoñinacami tsjii partiquizkaz tjappacha cjiskatchičha, niizquin criichiž cjen. Tuquiqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinacžtan quintrapanikaztača. Nižaza yekja t'akapanž nayatča. Pero anziqiu Yooz partiquiz cjian criichi žoñinacaqui tsjiikazza. ¹⁵ Cristuqui curpuchiz cjian Yooziž mantita lii liwj cumpližcu ticziča. Jaziqui Cristuž ticziž cjen Yoozqui nii tuqui timpuquiztan kamchi lii tuct'ayskatchičha, tjapa niiz mantitanacžtanpacha. Jalla nekztan Yoozqui judío criichi žoñinacami ana judío criichi žoñinacami tjappacha tsjii ew partiquiz cjiskatchičha. Nii ew partiquiz žejlcan, judío žoñinacžtan yekja wajtchiz žoñinacžtan ana iya quintrasni cjesača. ¹⁶ Nižaza cruzquiz ch'aweta ticziž cjen, Jesucristuqui judío žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami pertunaskatchičha. Jaziqui Jesucristuž cjenkazza nii pucultan quintrasni žoñinacžtan Yooztan zuma cjiskatchiqui. Nižaza nii pucultan quintrasni žoñinacaqui tsjii partiquizkaz kamasacha, zuma munazican.

¹⁷ Nižaza Jesucristuž tjonchiž cjen, Yoozquiztan ažkquin žejlñinacžquizimi žcati žejlñinacžquizimi zuma quintunaca paljaytača. Ninacaqui nii paljajta tjapa kuztan catokaquiz niiqui, jalla nekztan Yooziž pertunta cjesača. Nižaza ninacžtan Yooztan zumanznaquiča. ¹⁸ Jesucristuž cjen nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen judío žoñinacami ana judío žoñinacami, tjapa žoñinacaqui Yooz Ejpžquin macjatz atča. ¹⁹ Jalla

nižtiquiztan ančhucqui anača iya yekja žoñinacžhucqui, anača iya Yoozquiztan yekja t'akčhucqui. Antiz Yooz partiquiz kamni mazinacžhucča parti criichi žoñinacžtan, nižaza ančhucqui Yooz famillquizčhucča. ²⁰ Učhumqui tsjii pajk kjuyažtakazza Yooztajapaqui. Nii kjuy simintuqui apostolonacača, nižaza Yooztajapa chiiñi profetanacača. Nižaza Jesucristupachača juc'ant chekan maz cuntaqui nii kjuyquiziqui. ²¹ Jesucristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui arubinacažtakazza nii kjuya pirkitaqui. Tjapaman criichi žoñinacaž cjenami tsjii Yooztajapa kjuyakaz kjuytača. Jesucristuž yanaptaž cjen nii kjuychiz žoñinacaqui tsjan tsjan zuma cjissa, Yooztajapa kamcan. ²² Ančhuc zakaz nii kjuy pirkita arubinacažtakazza parti criichi žoñinacžtan. Jalla nuž učhum Yooz kjuyquiz cjissiz cjen, Yoozqui učhum kuzquiz žejlča niiz Espiritu Santužtan.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYNI ŽOŃIČHA

3 ¹ Jalla nižtiquiztan wejr Pabluqui ančhucaltajapa mayizuča. Wejrqui Jesucristo sirwiñiž cjen tii carsilquiz želuča. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljaytiquiztan zakaz carsilquiz želuča wejrqui. ² Ančhucqui wejt puntuquiztan zizzinčhucžlani. Yoozqui tii apóstol puestuquiz wejr utchiča, ančhucquiz Yooz puntu paljayzjapa, jaknužt Yoozqui okzni kuzziz ančhuc liwrii pecčhaja, jalla nii paljayzjapa. ³ Nižaza ančhucqui zizzinčhucžlani Yoozqui niiz tuquita pinsita takunaca wejtquiz zizkatchičha, jalla nii. Tuquita anapan ziztatača nii takunacaqui. Nii wejtquiz zizkatta takunaca tuqui ančhucquini tsjii koluculla cjiyrchinča.

⁴Nižaza tii carta liižcu, ančhucqui tantiyasača, wejrčha Cristuž puntuquiztan zuma intintaziñtqui, jalla nii. ⁵Tuqui timpuqui Yoozqui anaž jecžquizimi Cristuž puntuquiztan zuma zizkatchičha. Jazikaz Yoozqui Cristuž puntu zuma zizkatchičha, niiz illzta apostolonacžquizimi, nižaza niiztajapa chiiñi profetanacžquizimi. Niiz Espiritu Santuž cjen nuž zizkatchičha. ⁶Nii tuquita chjojta puntuqui jalla tiiča: Cristuž puntu liwriiñi taku catokchiž cjen, čhjuluz cherchi žoñimi Yooziž liwriitaž cjesača. Tsjii irinsažtakaz nii liwriiz tanznasača. Ana judio žoñinacami Cristuž partiquiz zakaz cjisnasača. Nižaza Cristuž partiquiz žejlcanpacha Yooz tjaata taku tanznasača, liwriita cjisjapa. ⁷Wejrqui nii liwriiñi taku paljayzjapa apóstol puestuquiz uchtača. Jalla nii puestuquiz cjis anal waquizuča. Yoozqui wejr okžcu nužukaz nii puestuquiz wejr utchiča, niiz kuzcama. Yooz poderchiz apóstol kamañ jaru kamuča. ⁸Wejrqui tjapa Yooz partir žoñinacžquiztan upa honorchiz cjis waquizuča. Jalla nuž cjenami Yoozqui wejtquiz apóstol puestu tjaachiča, ana judío žoñinacžquiz Cristuž puntuquiztan ancha zumanaca paljayzjapa. Cristuž puntuqui ancha zumača. Tjapa nii puntuquiztan ana intintazucača. ⁹Yoozza tjappacha paachiqui. Jalla nii Yoozqui wejtquiz niiz tuquita chjojta pinsita cumpjiichiča, tjapa žoñinacžquiz kjanzt'izjapa. ¹⁰Jalla nuž watchičha, tjapa poderchiz espiritunacami tjapa mantiñi espiritunacami zizkatzjapa, jaknužt' Yoozqui ancha zizñi zizñi pinsichizlaja, nii. Tuquiqui nii arajpachquin žejlñi espiritunacaqui ana zuma zizziča nii Yooziž pinsita

puntuqui. Anziqui criichi žoñinacaž cjen, nii espiritunacaqui Yooz tuquita pinsitaqui zizziča. ¹¹Tuquitanpacha Yoozqui nuž zizkatz pecchiča. Jaziqui učum Jesucristo Jiliriz cjen Yoozqui niiz pinsitaqui zizkatchičha. ¹²Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yoozquin macjati atasača, ana ekscan. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, učumqui tjup kuztan Yoozquin macjati atasača. ¹³Jalla niiztiquiztan ančhucquin tuž chiižinžcuča, weriž ančhucaltajapa sufrichiž cjen, ana upa kuzziz cjee. Jalla nuž ančhucaltajapa sufran, ančhucqui juc'ant honorchiz cjequičha.

CRISTUQUI ANCHA ZUMA MUNAZIÑI KUZZIZ

¹⁴Nii Yooziž ancha zuma pinsitaqui cjuñzcu, wejrqui učum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiztan mayižinuča. Quillžcu, Yoozquiztan mayižinuča. ¹⁵Yooz Ejpžquiztan tjapa Yooz partiquiz žejlñi familianacaqui tjuuchizza, arajpachquinami yokquizimi. ¹⁶Yooz Ejpžquiztan mayižinuča, ančuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjisjapa. Yoozqui niiz Espiritu Santuž aztanž cjen, ančuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjskatasacha. Yoozqui niiz juc'ant zuma kuzquiztan ančuca kuznaca tjurt'ichi cjskatasacha. ¹⁷Nižaza ančhucaltajapa mayižinuča, Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjejajo. Jalla nuž juc'ant kuzziz cjen, Jesucristuqui ančuca kuznacquiz juc'anti irpaquičha. Jesucristuž irpita cjen, ančhucqui zuma munaziñi kuzzizpanž kamaquičha, tsjii zuma pookñi zkalažtakaz. ¹⁸Nižaza zuma munaziñi kuzziz kamchiž cjen, ančhucqui Jesucristuž zuma munaziñi kuz juc'antiž pajaquičha. Jalla nuž mayižinuča tjapa

criichi žoñinacžtajapa. Wejrqui tuž mayižinučha, tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajla cjiwčha. Zmali pakjiž cjes, nižaza palaž cjes, nižaza lajchaž cjes, jalla nižta iratačha Cristuž zuma munaziñi kuzqui. ¹⁹Žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz anaž tjapa paji atčha. Jalla nuž cjenami Yoozquiztan mayižinučha criichi žoñinaca Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajzapa. Jalla nuž pajtiquiztan, ančhucqui Yooz iratapankaz zuma kamañchiz kamaquičha.

²⁰Jaziqui Yoozqui zuma honorchiz cjila. Yoozqui niž aztan učhum kuznacquiz zuma obranaca trabajčha. Učhumž mayizitiquiztanami nižaza učhumž pinsitiquiztanami juc'anti zuma kamañchiz kami yanapasačha učhum zuma Yoozqui. ²¹Criichi žoñinacaž cjenami, Jesucristuž cjenami, Yoozqui honorchiz cjila. Wiñay wiñaya watay wata honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ESPIRITU SANTUŽ CJEN TSJII KUZZIZZA UČHUMQUI

4 ¹Jesucristo Jiliržquiz sirwiñiž cjen carsilquiz želučha. Wejrqui ančhucaquin chiižinžcučha zuma kamañchiz kamajo, jaknužt Yooz kjawžta žoñinaca kamz waquizičhaja, jalla nižta. Yooz Ejpqui ančhuc kjawzičha niižtajapa kamajo. Jalla tuž kamz waquizičha, ²ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza pasinsichiz kuzziz. Jalla nuž kamz waquizičha. ³Espíritu Santuž cjen, tsjižtan tsjižtan zumanskatz waquizičha. Jaziqui tsjii kuzzizpan cjee. Nužquiz tirapan kuz tjaa. ⁴Tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž partiquiz žejlčha tsjii curpuchiztakazza. Nižaza tsjii Espíritu Santuchizza. Tjapa

ančhucqui Yooz kjawžtiquiztan tsjiikaz tjewža, arajpachquin Yooztan kamz, jalla nii. ⁵Nižaza tjapa ančhucqui tsjii Jesucristo Jilirchizkazza, nižaza tjapa ančhucqui Jesucristužquin kuz tjachinčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjiikazza. Nižaza tsjii bautismokaz tanzinčhucčha. ⁶Nižaza tjapa učhumqui tsjii Yooz Ejpchizza. Učhum Yooz Ejpž mantuquiz tjapa criichi žoñinaca žejlčha. Nižaza Yooz Ejpqui trabajčha tjapa criichi žoñinacž kuzquiz. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichi žoñinacž kuznacquiz žejlčha.

⁷Tjapa criichi žoñinacžquiz kamañanaca tjaatačha, Cristuž pectacama. ⁸Jalla nii puntuquiztan Yooz taku tuž cjičha:

“Arajpachquin ojkan, wacchi
Cristuž atipta presunaca
chjitchičha. Nižaza tii
muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz
kamañanaca tjaachičha”.

⁹Yooz takuqui “Arajpachquin ojkan” žkjažt cji? Jalla tuž cjičha: Primeraqui Cristuqui tii muntuquiz chjiwžquichičha. ¹⁰Jalla nii chjiwžquiniqui Jesucristupachačha. Nižaza niipachačha arajpach kjutñi ojchiqui, juc'ant tsewc arajpachquin. (Jalla nuž Jesucristuqui tsewc ojchičha, Espíritu Santuž cjen criichi žoñinacž kuznacquiz niipacha žejljzapa.) ¹¹Jalla tižta kamañanacchizza criichi žoñinacaqui: apostolonaca kamañchiz, nižaza Yooztajapa paljayñi profetanaca kamañchiz, nižaza liwriñi taku parliñinaca kamañchiz, nižaza icliz irpiñinaca kamañchiz, nižaza Yooz puntu tjaañinaca kamañchiz. ¹²Jalla nižta kamañanaca tjaachičha Yoozqui, tjapa criichi žoñinaca Yooztajapa zuma kamajo, nižaza Yooztajapa sirwican langznajo, nižaza parti criichi žoñinaca

tsjan zuma kamañchiz cjiskatajo. Criichi žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. ¹³Nižaza Yooz Ejpqui criichi žoñinacžquiz nižta kamañanaca tjaachiča, Yooz irata zuma cjiscama. Jalla nižta Yooz irata zuma cjican tjapa criichi žoñinacaqui tsjii kuzzizpankaz cjequiča, Jesucristužquiz tjapa kuz tjaacan, nižaza tjapa Yooz Majch puntunaca intintazcan. Jalla nuž Yooz irata zuma cjican, učhumqui tsjii zuma pajk žoñiztakaz cjequiča. Nižaza jaknužt Jesucristuqui zumapanžlaja, jalla nižta irata učhumqui zumapanž cjequiča. ¹⁴Jalla nižta zuma kamñi intintazñi cjican, učhumqui anaž tsjii ocjalažtakaz cjequiča, čjul ew tjaajintiquizimi criizjapaqui. Nižaza učhumqui anaž tsjii kjutñi chjichta cjesača. Nižaza učhumqui nii ana wal mañuz žoñinacžquiz ana incallskataquiča. Nii ana wal žoñinacaqui čjulumi paača, nižaza chiiča, parti žoñinaca incallzjapa, nižaza tsjii kjutñi chjichjapaqui. ¹⁵Antiz učhumqui zuma munaziñi kuztan werarapan chiiz waquiziča. Jalla nuž zuma kamcan nižaza zuma chiican, učhumqui Cristužtan tsjii kuzzizimi tsjii kamañchizimi juc'anti cjisnaquiča. Cristupankazza učhum jilir achaqui. ¹⁶Učhumqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. Tsjii curpuquiz yekja yekja žejlča. Jalla nuž cjenauqui tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui. Yekja yekja želanami, tsjii partiquiz juntjapziča, Jesucristuž cjen. Jesucristuqui učhumnaca juntjapchiča, nižaza tsjii kuzziz cjiskatchiča, nižaza ew kamaña tjaachiča. Tjapa criichi žoñinacž zuma kamñiž cjen Cristuž curpuqui tsjan zuma pajktažokazza. Nižaza

porapat zuma munaziñi kuzziz kamñiž cjen, tsjan tsjan wali zumaž cjissa.

EW KAMAÑCHIZZA CRIICHI ŽOÑINACAQUI

¹⁷Jalla nii puntu ančhucaquin chiižinžcuča. Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjican wejrqui ančhucaquin tuž cjiwča: Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ana zuma kamča. Jalla ninacaqui inapankaz persuna pinsitanacž jaru kamča. Jalla nižta irataqui ančhucqui anača kamzqui. ¹⁸Ana criichi žoñinacaqui ana Yooz puntu intintazñi kuzzizza. Zumchiquiz ojklajñi žoñinacača ninacaqui. Ninacž chojrju kuzziz cjen, Yooz puntu ana zizza. Jalla nižtiquiztan ana Yooz kamañchizza. ¹⁹Ninacaqui ana wali paaznacquiztan ana azñiča. Nižaza ana wal kamañquiz kuz tjaachiča. Tjapaman ana walinaca paazjapa pecñipanča. ²⁰Pero Jesucristuž tjaajintaqui anača nižta. Jalla niiž tjaajintaqui zizza ančhucqui. ²¹Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu niiž tjaajintaqui catokchinčucča. Niiž tjaajintaqui werarapankazza. ²²Ančuca tuquita ana wal kamaña eca. Ančuca ana wali pecñi kuz jarutača nii kamañaqui. Ana wal kamañchiz kamcan, žoñinacaqui persunpachaž incallča. Ana wal kamaña liwj jayta ančhucqui. ²³Kuznaca liwj campiya, zuma kamañchiz cjisjapa. ²⁴Nižaza Yooz tjaata ew kamañchizpankaz cjisna. Nii ew kamañaqui Yooz irata zuma kamañača. Nii ew kamañ jaru kamcan, ana uj paaquiča, litituma zumaž kamaquiča.

²⁵Jalla nuž kamcan, ana toscar takunaca chiya. Antiz zapa mayni porapat zuma werar takunacžtan parlispanča. Tjapa criichi

žoñinacaqui yekja yekja cjenami tsjii curpuchiztakazza.

²⁶Tsjii žawjz tjonanaqui, uj paazquiztan cuitaza. Ana zita žawjz peczqui. ²⁷Anača Satanás diabluž jaru ujquiz tjojtscatz peczqui.

²⁸Jakziltažlaja tjangz pecñi kuzziz, nii tjañi zaaz kuz jaytila. Jalla niiqui langz waquiziča persun kjaržtan. Nekztan ganžcu, t'akjir žoñinacžquiz onasača.

²⁹Ana wal takunacžtan ana chiya. Antiz zuma takunacžtan chiya, parti žoñinaca juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nuž chiyen nonžni žoñinacaqui yanapta cjequiča, zuma kamajo. ³⁰Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlcan Yooz chimpupapanča, ultim liwriiž tjuñicama. Jalla nižtiquiztan Yooz Espíritu Santužquiz ana llaquiziskata, ana wali kamcan.

³¹Čhjaawjkatñi kuz jayta, nižaza culirazñi kuz jayta, nižaza žawjžawjz kuz jayta, nižaza žoñi ararñi kuz jayta, nižaza žoñž quintra ana wali chiiñi kuz jayta, nižaza tjapa ana wali kuznaca jayta. ³²Nižta ana wali kuzziz cjenpacha porapat zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza porapat zuma okžni kuzziz cjee. Nižaza porapat pertunñi kuzziz cjee. Jaknužt Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz pertunčhaja, jalla nižta porapat pertunassaquiča.

ZUMA KAMAÑANAC PUNTU

5 ¹Ančhucqui Yooz partiquiz žejlcan Yooz pecta maatinacača. Jalla nižtiquiztan Yooz irata zuma kamañchiz cjee. Yooz kamañchiz yatekaza. ²Zuma munaziñi kuzziz cjee. Jaknužt učumnacatan Cristo munazičhaja, jalla nižta. Učumnacatan munazican, Cristuqui učum laycu ticziča. Jalla nuž ticžcan Cristuqui niž persun curpu Yoozquin

tjaachiča, tsjii zuma ofrendažtakaz, nižaza tsjii zuma wilanažtakaz.

³Ančhucqui Yooz partiquiz cjcianaqui, anača tsjii adulteriuquiz ojklayz pinsisqui. Nižaza anača čhjul anawalinacami pinsisqui. Nižaza anača čhjultakimi zmazqui. Nižta anawalinaca anapanž pinsis waquiziča. ⁴Anača azzuc takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ina takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ana zum takunaca chiichiizqui. Jalla nižta chiichiiznacaqui anaž učumnaca chiichiiz waquiziča. Antiz zuma takunacžtan chiichiiz waquiziča. Yoozquin sparaqiz cjis waquiziča. ⁵Ančhucqui tuž zizza. Jakziltat adulteriuquiz ojklayñi cječhaja, jalla niiqui anaž arajpach wajtquin luzasača, Cristužtanami Yooz Ejpžtanami chica kamzjapa. Nižaza ana zuma kamñinacami, nižaza zmazñinacami, jalla ninaca zakaz ana arajpach wajtquin luzasača. Ninacaqui Cristuž partiquizimi Yooz partiquizimi anapanž cjesača. Tsjii zmazñi žoñiqui, tsjii žoñiž paata yooz rispitiñi žoñi iratača. ⁶Nižaza ančhucqui ina takunacžtan ana incallskata. Jalla nižta ana wali paañiž cjen Yoozqui nii ana wali paañinaca casticaquiča. Ninacaqui Yooz kuzcama ana kamñiča, antiz Yooz quintra paañiča. ⁷Jalla nižta ana wali paañi žoñinacžtan chica anača munazizqui.

⁸Tuquiqui ančhucqui uj paacan ana wal zumchiquizkaz kamatiča. Anziqui Jesucristo Jilirž partiquiz cjican, ančhucqui kjanquiz kamča. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan kjanquiz kamñi žoñižta cjee. ⁹Kjanquiz kamcan, ančhucqui zuma kamaquiča, nižaza Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza lijituma kamaquiča. ¹⁰Čhjul

kamaña Jesucristo Jiliriqiu jutztazaja, jalla nii kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. ¹¹Ana zuma obranaca paazqui ana nezk mitisa. Zumchiquiz ojklayñi žoñinacakazza nižtanaca paaz pecñiqui. Ninacz obranacaqui ana waliž, jalla nii kjanapacha tjeezna ančhucqui. ¹²Zumchiquiz ojklayñi žoñinacaqui chjozaka ana zuma paañičha. Jalla nii paatanac puntuquiztan parlizqui ancha azzucača. ¹³Jalla niža chjozaka paatanacaqui kjanapacha tjeeztažlaj niiqui, tjappacha zizasacha, ana walipan, jalla nii. Werar Yooz kjanaqui čjulul paatanacami tjeezkatasacha, zuma, ana zuma, nii. ¹⁴Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičan:

“Tjajñi žoñinaca, žaazna ančhucqui. Ticziquiztan žaaztažokaz cjee. Cristuqui ančuca kuzquiz kjanzt'aquičha, tsjii zuma kjanažtakaz”.

¹⁵Jaziqui ančhucqui amayt'aza, jaknužt kamčhaja, jalla nii. Yooz puntu ana zizñinacaztakaz ana kamz waquiziča. Antiz Yooz puntu zizñi žoñinaca irata kamspanž waquiziča. ¹⁶Tii timpuquiz kamñinacaqui ana wali paača. Jalla nižtiquiztan tii timpuquiz žejlcan ančhucqui parti žoñinaca yanapa, zuma kamajo. ¹⁷Anača zumzužtakaz cjee. Antiz Jesucristo Jiliriž pecta kuz intintazñiž cjee. ¹⁸Nižaza anača vinžtan licchi cjisqui. Jalla nuž licasaž niiqui, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichta cjesača. Antiz ančuca kuztan Espiritu Santužtan tsjii kuzziz cjee. ¹⁹Ančhucqui porapat zuma parlaquičha Yooz tawk salmužtan, nižaza Yooz wirsu itsnacžtan. Yoozquin tjapa kuztan itsnaquičha. Nižaza itscan Yoozquin honora tjaa. ²⁰Čhjulul watanami Yooz Ejpžquin tirapan

sparaquič cjequičha, učhum Jesucristo Jiliriž cjen.

CRIICHI FAMILLŽ PUNTU

²¹Jesucristužquin rispitchiž cjen porapatž sirwasaquičha.

²²Maatakanaca, persun luctakž jaru cjee, jaknužt ančhucqui Jesucristo Jiliriž jaru kamčhaja, jalla niža.

²³Maatakaqui luctakž mantuquiz žejlčha, jaknužt icliz žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižtača. Icliz žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchizpanča. Nižaza Cristuqui ninacz achača. Cristuqui nižquin criichi žoñinaca liwriičha.

²⁴Jaknužt criichi žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niža irata tsjii maatakaqui luctakž mantuquiz cjistanča čhjulul cjenami.

²⁵Luctakanaca, persun maatakžtan zuma munaza. Jaknužt Cristuqui criichi žoñinacžtan zuma munazičhaja, nižaza ninacz laycu ticztčhaja, jalla niža irata persun maatakžtan zuma munaza. ²⁶Jalla niža zuma munazican Cristuqui nižquin criichi žoñinacž laycu ticziča, ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Jalla niža zuma kamañchiz cjisjapa criichi žoñinacaqui kjaztan ajuntažokaz cjissiča, Yooz taku catokžcu. ²⁷Cristuqui nižquin criichi žoñinacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča, nižquizpacha zumapankaz ana ujchiz prisintisjapa. Jaknužt tsjii zuma telaqui ana manchichiz, nižaza ana tjot tjotsi, nižaza ana čhjulul ana walinacchiz žejlčhaja, jalla nižtapan criichi žoñinacaqui Cristuž yujcquiz cjequičha, zumapankaz cjequičha. ²⁸Jalla niža Cristo irata tsjii luctakaqui persun maatakžquiz zuma munazizpanča. Jaknužt persun curpuquizpacha cuitaznižlaja, jalla niža persun

maataka cuitaz waquiziĉha. Persun maatakĉtan munazican, persunpacha munazitaĉokazza. ²⁹Anaĉ jecmi persun curpujapa quintra paasaĉha. Antiz persun curpuquiz cuitazza, niĉaza ĉhjeriĉ tjaaĉha. Cristuqui jalla niĉta irataĉ icliz Źoĉinacĉtan cuitiĉha.

³⁰Uĉhumqui icliz Źoĉinacaĉha, niĉaza Cristuĉ curpu cuntaĉha, yekja yekja cjenami. Jalla niĉtiquiztan Cristuqui uĉhumnacatan cuitiĉha. ³¹Yooz takuqui tuĉ cjiĉha: “Tsjii luctak Źoĉiqui persun maa ejpĉquiztan zarakaquiĉha, persun maatakĉtan zalzjapa. Persun maatakĉtan zalĉcu, nii pucultanaqui tsjiikaz cjiĉsa”. ³²Cristuĉquiz criichi Źoĉinacaqui Cristuĉtan luctujniĉtakazza. Jalla niĉta cjenauqui ch'amaĉha intintazqui. ³³Pero zapa mayni anĉhucaquiztan persun maatakĉtan zuma munaza, jaknuĉt persunpachquiz zuma munazaja, jalla niĉta. Niĉaza maatakaqui persun luctaka rispitsa.

6 ¹Criichi maatinaca, persun maa ejpĉquiz caspanĉha. Jalla nuĉ cascuqui Yooz pecta kuczamaĉha. ²Yoozqui tuĉ mantichiĉha: “Maa ejpĉquiz rispitsa”. Niĉaza maa ejpĉquiz rispitaquiĉ niiqui Yoozqui compromitchiĉha, tuĉ cjican: ³“Maa ejpĉquiz rispitaquiĉ niiqui, anĉhucqui waliĉ kamaquiĉha, niĉaza aĉk wata Źetaquiĉha tii yokquiziqui”.

⁴Ejpnaca, anĉhucqui maatinacĉquiz ana inapankaz Źawjwa zjijcna. Ocjalanacaqui ana wali paaquiĉ niiqui, zumĉtan chiiĉinaquiĉha zuma kamajo. Niĉaza Jesucristo Jiliriz tjaajinta tjaajĉna.

⁵⁻⁶Piyunanaca, anĉhuca patrunanacĉquiz caspanĉha, rispitan, niĉaza ekscan, niĉaza tjapa kuztan. Anaĉha cherankaz c'unchikaz tuczqui niiz kuz wali cjisjapa. Antiz tjapa

kuztan niiztajapa langznaquiĉha. Jaknuĉt anĉhucqui Yooz kuczama tjapa kuztan Cristuĉquiz sirwiĉhaja, jalla nuĉ anĉhuca patrunanacĉquiz sirwasaĉha.

⁷Zuma kuztan langznaquiĉha, Yooz Jilirĉtajapa langztaĉokaz, ana Źoĉĉtajapaqui. ⁸Anĉhucqui zizza, piyunanacami, ana piyunanacami, tjapa Źoĉinacami Yoozquiztan pactaĉ cjequiĉha zuma langztiquiztan jama.

⁹Patrunanaca, anĉhuc zakaz piyunanacĉtan zumapan cjee. Ana Źawjni takunacĉtan chiichiya. Jalla tuĉ cjuĉzna: anĉhucmi, anĉhuca piyunanacami, tjappacha arajpach Yooz Patrunĉ mantuquiz Źejlĉha. Niĉaza Yooz Patrunaqui Źoĉinaca ana illillza.

YOOZQUIN TJURT'IZ PUNTU

¹⁰Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, Yooz wali aztan Jesucristo Jilirĉquiz tjurt'iĉni kuzziz cjee. ¹¹Satanĉs diabluĉ incallzpanĉ pecĉha. Jalla niĉtiquiztan tjapa Yooziĉ tjaata armanacĉchiz cjee, tjurt'iĉni kuzziz cjisjapa. ¹²Uĉhum wali azziz quintranacaqui anaĉha Źoĉinacakaz. Antiz ninacaqui ana wal jilir zajranacaĉha, niĉaza ana wal poderchiznacaĉha, niĉaza ana wal mantiĉinacaĉha. Niĉaza tjapa ana wal azziznacaĉha uĉhum ultim quintranacaqui. Jalla ninacaqui zumchiquizkaz ojklayniĉha, tii timpuquiz ana walinaca mantican. ¹³Jalla niĉtiquiztan Yooz armanaca tanĉna, nii ana walinacĉ quintra tjurt'izjapa tii ana wal timpuquiz. Yooztajapa tjurt'ican tjup kuzziz Źela. ¹⁴Jaziqui tii Yooz armanaca tanĉna. Tsjay cinturuna tanĉna. Nii cinturuna tanzqui tuĉ cjiĉha, werar Yooz tawkĉtan tjurt'ichi Źejlz, jalla niĉha niiqui. Niĉaza persun curpu atajniĉjapa arma tanĉna. Nii arma tanzqui tuĉ

cjiĉha, Yooz kuzcamapankaz kamz, jalla niiĉha niiqui. ¹⁵Niĉaza jaknuĉt zultatunacaqui quira zalzjapa zuma zapatu kujtĉaja, jalla nuĉ anĉhucqui liwriiĉi taku paljayzjapa tjaczpanĉha. ¹⁶Nekztan tii arma tanĉna. Tii armaĉha juc'ant chekanaqui, escudo cjita. Jalla nii arma tanzqui tuĉ cjiĉha, Jesucristuĉquin kuzziz kamz, jalla niiĉha niiqui. Jesucristuĉquin kuzziz cjen, ana wal diabluiĉ quintra tjurt'aquiĉha. ¹⁷Niĉaza tii arma ĉejlĉha. Yooziĉ liwriita cjisqui tsjii tjup scarchiztakazza, acha ana chjojritĉta cjisjapa. Niĉaza Espĉritu Santuĉ pajk cuchillu tanĉna. Jalla nii cuchilluqui Yooz takuĉha. ¹⁸Espĉritu Santuĉ anĉhuca kuzquiz ĉelan, anĉhucqui Yoozquin tirapan mayiza, niiĉquin tjurt'ichi cjisjapa. Jalla nuĉ tjurt'ichi cjisjapaqui, naynay ĉela, ana llajlli kuzziz cjee. Niĉaza tjapa Yooz partiquiz ĉejlĉi ĉoĉinacĉtajapa mayizina. ¹⁹Niĉaza wejtajapa mayizina, Yoozqui wejr niiĉ liwriiĉi takunaca chii yanapzjapa. Wejrqui tjup kuztan liwriiĉi Yooz taku zumpacha paljayz pecuĉha. Jalla

nuĉ paljayzjapa wejtajapa mayizina. ²⁰Yoozqui wejr cuĉanĉquiĉiĉha, niiĉ puntunaca paljayzjapa. Jalla nuĉ weriĉ paljaytiquiztan anziqui wejrqui carsilquiz chawcta ĉeluĉha. Jalla niĉtiquiztan wejtajapa mayizina, liwriiĉi takunaca tjup kuztan ticlarzjapa, jaknuĉt wejrqui chiiz waquizuĉhaja, jalla nii.

ĉERZ TAKUNACA

²¹Tĉiquico jilaqui anĉhucaquin tjapa wejt puntunaca quint'aquiĉha, jaknuĉt ĉeluĉhaja, niĉaza ĉhjulut paa-uĉhaja, jalla nii. Tĉiquico jilaqui pecta jilaĉha, niĉaza wejt zuma yanapĉiĉha, Jesucristo Jiliri sirwican. ²²Jaziĉi tii jila anĉhucaquin cuĉanĉcuĉha, wejtnaca puntuquiztan mazinzjapa, niĉaza anĉhuca kuznacquiz zumpacha p'ekinchayzjapa.

²³Yooz Ejpĉtan Jesucristo Jilirĉtan anĉhucaquiz llan kuzziz cjiskatla, niĉaza juc'ant zuma munaziĉi kuzziz cjiskatla, Jesucristuĉquin kuz tjaacan. ²⁴Uĉhum Jesucristo Jilirĉtan zuma munaziĉi kuzziz ĉoĉinacĉquiz Yoozqui yanapt'iĉquila. Jalla nuĉoj cjila. Amĉn.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

1 ¹Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquin tii cartal cjiřžcuča. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiñtča. Jaziqúi ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjiřžcuča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir žoñinacača. Ančhucaquin tsaanžcuča icliz irpiñinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ²Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo Jiliri ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLUŽ MAYIZITA

³Čhjulator ančhucaquin cjuñžnučhaja, ančhucaž cjen Yoozquin sparaquič cjan chiyučha. ⁴Nižaza čhjulator ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizuča. ⁵Učhumqui chicapacha langzinčhumča, žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa. Ančhucaž criichi tjuñquiztanpacha nižaza anzama Yooztajapa wejtjan chica langzinčhucča. ⁶Ančhucaž criichi tjuñquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatz kalltichiča. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjiskataquiča, Jesucristuž tjonz tjuñicama. Jalla nužupanča cjiwča. ⁷Nii ančhuca puntuquiztan

pinsitanacaqui zuma lijitumača. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuñučha. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchiča, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriiñi Yooz tawk favora chiicanpan tjurt'ichinčhumča. Nižaza “Nii liwriiñi takuqui werar takupanča” cjan ticlarchinčhumča. Jalla nuž chiyam Yoozqui učhum yanapchiča. ⁸Jaziqúi wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuñučha, jaknužt Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuñčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹Jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizuča, ančhucqui tsjan tsjan zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizuča, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizñi cjisjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazñi kuzziz cjisjapa. ¹⁰Jalla nuž ančhucqui zuma zizñi nižaza intintazñi kuzziz cjequič niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquičha. Nuž illznaquič niiqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui ana ujhiz zumapan cjequičha. Anaž jecmi ančhuca quintra tsji ujmi tjojtnasača. ¹¹Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeeznaquičha

Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaž cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequiča. Nižaza “Yooz ancha zumača” cjican Yooz honora chiitaž cjequiča.

KAMAÑAQUI CRISTUŽ CJENPANČHA

¹²Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan zizkatz pecuča. Wejtquiz anawali watchinacaž cjen tsjan žoñinacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. ¹³Anziqui pajk jilirž kjuyquiz preso želuča. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. Parti žoñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriiñi puntu paljaychiž cjen, preso želuča. ¹⁴Nižaza weriž preso žejltiquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinchaychiča. Nižaza tjup kuzziz cjissiča Yooz taku paljayzjapa, ana eksan.

¹⁵Yekjapanacaqui wejttajapa iñiziñi kuztan Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecča. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayča. ¹⁶⁻¹⁷Ninacaqui zuma munaziñi kuzquiztan Yooz taku paljayča. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želuča, liwriiñi tawk favora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquiztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui pinsiča, ninacž quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucača, jalla nii. ¹⁸Jalla nuž cjen, wejrqui čkjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwča: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan cjenami Crustuž puntuqui paljaytača. Jaknužt paljayta cjenami, wejttaqui walipankaz

cjesača. Jalla nuž cjenauqui wejrqui chipznuča.

¹⁹Nižaza juc'anti chipznača. Ančhucaž wejttajapa mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espirituž yanapz cjen, tjapa tii watchinacžquiztan wejrqui walipankal cjeeča. Wejrqui tii carsilquiztan ulnačhani. ²⁰Jalla nuž anchal pecuča, nižaza tjewznuča. Ultimquiziqui wejrqui ana azkattal cjeeča. Pero Cristuž puntul kjana declarača, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqui weriž cjen Cristuqui tsjan tsjan honorchiz cjequiča, weriž žetanami, weriž ticznunami. Tuquimi anzimi weriž cjen Cristuqui honorchizpanča. ²¹Tuž cjiwča. Cristužtajapapankaz žetuča. Wejr ticznaž niiqui, wejttajapa tsjan cusaž cjequiča, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²²Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapankal langznasača. Jalla nižtiquiztan, žejtzmii ticzmi jakziltat illz waquizas? Anal atasača. ²³Tii pizc partiqui ch'amača illzjapa. Tsjii kuzqui ticz pecuča, Cristužtan chica žejlzjapa. Jalla niiqui wejttajapa juc'ant waliž cjesača. ²⁴Pero ančhucaltajapa wejt tira žejtz waquiziča. ²⁵Jalla nuž wejr ančhucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejrqui zizuča: tiral žetuča. Ančhucatan tiral kamuča, ančhucqui Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa.

²⁶Nižaza wiruñauqui ančhucaquin wilta tjonznača. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančhucqui cuntintuž cjequiča. ²⁷Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužuča chekanaqui. Ančhuca cristian kamzquiz Cristužquiz honorchiz cjiskatz waquiziča, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquiz niiqui, ančhuca puntuquiztan zuma quintu

okaquiĉha. Nekztanaqui wejrqui anĉhucacuin cherzñi tjonzañ niiqui, uŝ ana cherzñi tjoni ataŝ niiqui, wejrqui anĉhucacuin puntuquiztan zuma quintu nonznaĉhani. Anĉhucacuin tsjii kuzziz tjurt'ichi ŝelaĉhani. Niŝaza tjapa anĉhucacuin tsjii kuzziz Yooz tawk favora langzcan ŝelaĉhani. ²⁸Niŝaza anĉhucacuin quintra ŝoñinacŝquiztan anaŝ jaknuŝumi tsuctsucaĉhani. Anaŝ ninacŝ taku kjayaĉhani. Jalla nuŝ quintu nonzcuqui, cuntintul cjeeĉha. Niŝaza anĉhucacuin nuŝ kaman, kjanapacha tjeeŝtaŝ cjequiĉha, anĉhucacuin quintra ŝoñinaca infiernuquin Yooziŝ castictaŝ cjequiĉha. Niŝaza kjanapacha zakaz tjeeŝtaŝ cjequiĉha, anĉhucacuin ultimu liwriiŝcu arajpachquin zuma kamañchiz cjequiĉha. Nii zuma kamaña Yooziŝ tjaata cjequiĉha. ²⁹Yoozquin anĉhucacuin illiĉha, Jesucristuŝquin kuz tjaaŝjapami, niŝaza Jesucristuŝ laycu sufrisjapami. ³⁰Wejr irata anĉhucacuin sufrichinĉhucacuin ŝoñinacŝ quintra paan. Tuqui jaknuŝt wejrqui sufrituĉhaja, jalla nuŝ cherchinĉhucacuin. Anzimi zakaz wejt sufrita quintu nonzinĉhucacuin. Anchucacuin zakaz niŝta sufraciĉha.

**CRISTUŝ TII MUNTUQUIZ
KAMTA PUNTA**

2 ¹ Anĉhucacuin Jesucristuŝquin kuzziz cjen p'ekinĉhaytaŝ cjee. Niŝaza Jesucristo anĉhucacuin okzñiŝ cjen, anĉhucacuin kuzta cjee. Niŝaza Espiritu Santuqui anĉhucacuin kuzquiz luzziĉha. Niŝaza anĉhucacuin okzñi kuzzizza. ² Jalla niŝtiquiztan anĉhucacuin tsjii kuzziz cjee, porapat zuma munazican, niŝaza zuma kamcan. Jalla nuŝ anĉhucacuin kamaquiŝ niiqui, nekztan wejrqui juc'ant cuntintul cjeeĉha. ³ Anaŝ persun kuzcamakaz

ĉhjulumi paa. Niŝaza anaŝ ĉhjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz waquiziĉha, jalla nuŝ cjican pinziz waquiziĉha.

⁴ Persunaltajapa wali cjisjapa, anĉhucacuin kuz tjayiñĉhucacuin. Niŝaza parti criichinacŝtajapa wali cjisjapa zakaz kuz tjaa.

⁵ Jaknuŝt Jesucristuqui zuma kuzziz ŝejltĉhaja, jalla niŝta irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuqui zuma kuzziz ŝejlcan, ana paachiĉha persunaltajapakaz wali cjisjapa. ⁶ Jesucristuqui Yooz cjicanaqui, arajpachquin ŝejlñi kamañchizpan ŝelatĉha. Nii arajpach kamaña jaknuŝumi tira tanzitaĉha. ⁷ Nii arajpach kamaña ecchiĉha. Nekztan tii muntuquiz ŝejlñi kamañchiz cjissiĉha, ŝoñinaca sirwizjapa. Niŝaza ŝoñi irata nassiĉha. ⁸ ŝoñiŝ curpuchiz cjican, humilde kuzziz ŝelatĉha. Yooz manta paacan, Yooz Ejpŝ kuzcamapan kamataĉha. Cruzquiz ch'aweta ticz cjenami, Yooz Ejpŝ kuzcamakaz kamataĉha. Yooz kuzcama kamzquiztan anapan jiwjatchiĉha. ⁹ Jalla niŝtiquiztan Yooz Ejpqui Jesucristuŝquin juc'ant zuma honora tjaachiĉha. Jesucristuŝquin tsjan chawc jiliri utchiĉha, tjappachquiztanami. ¹⁰ Jalla niŝtiquiztan tjappachaŝ niŝquiz quillzcan rispitaquiĉha. Arajpachquin ŝejlñimi, tii muntuquiz ŝejlñimi, yok kos ŝejlñimi, tjappacha Jesucristuŝquin rispitaquiĉha. ¹¹ Tjappacha ticlaraciĉha, tuŝ cjican:
— Jesucristuqui, werarapan Jilirimĉha amqui. Jalla nuŝ cjican, Yooz Ejpŝquin zakaz honora tjaata cjequiĉha.

**CRIICHI ŝOÑINACAQUI YOOZ
ZUMA KAMAÑCHIZZA**

¹² Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriz anĉhucacuin ŝelan, anĉhucacuin

weriž chiita taku cassinčhucpanča. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančhucatan ana želanami. Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tjaa. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin ekscan. ¹³Cjuñzna. Yoozqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niiz kuzcama zuma paaz ančucaquiz peckatča. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapča.

¹⁴Čhjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančuca quintra uj tjojtasača. Ana wal ujchiz žoñinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesača, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančhucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčhucča. Zuma kamcan ančhucqui ana wal žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña pajkatča, zuma kjanažtakaz. ¹⁶Nižaza ančhucqui Yooztan wiñay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaña pajkatča. Jalla nuž ančucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuñquiz ancha cuntintul cjeeča. Ančuca zuma kamañchiz kamtiquiztan weriž apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anača ina. ¹⁷Ančhucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančuca zuma kamaña tjaača. Ančuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasača wejrqui. Jalla nuž ticzcanami wejrqui cuntintul cjeeča. Ančucaž cjen Yooz sirwican cuntintuča. ¹⁸Nižaza ančhucqui weriž cjen cuntintu zakaz cjis waquiziča. Jaziqui wejtta chica cuntintuž cjee.

¹⁹Jesucristo Jiliriž munan, wejrqui ančucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecuča. Nekztan Timoteož quejpžquiztan, ančuca puntu wejtquiz maznaquiča. Nekztan wejrqui persun

kuzquiz zuma cuntintul cjeeča. ²⁰Anaž iya jecmi wejr irata pinsiñi žejlča, Timoteokazza. Jalla niiča ančhucalta wali cjisjapa kuz tjaañipankaz. ²¹Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjaača. Jesucristuž kuzcama ana zuma ojklayča. ²²Ančhucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeeziča. Wejtta chica liwriiñi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchiča, jaknužt tsjii majch persun ejp yanapčhaja, jalla nižta irata. ²³Čhjulut wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecuča ančucaquin. ²⁴Nižaza Jesucristo Jiliriž munan, wejrpacha upaquiztan ančhuc cheržñi tjonz pecuča.

²⁵Tirapan carsilquiz želaž niiqui, Epafrodito jila cuchanžcača. Jalla nuž cuchanžquiz tantiichinča. Epafrodito jilaqui wejt herman jilača, nižaza Jesucristužtajapa langžñi maziča, nižaza wejtta chica tjurt'iñi maziča. Ančhucqui Epafrodito jila wejtquin cuchanžquichinčhucča, wejtquiz yanapzjapa. Wejtta žejlcan, wejr zuma atintichiča. ²⁶Nii jilaž tjapa ančucaquiz ancha cjuñtiquiztan wejrqui tantiichinča, ančucaquin nii cuchanzjapa. Ančhucqui Epafrodito jila laaquita quintu nonzinčhucča. Epafrodito jilaqui jalla niiz quintu ančucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjisšiča, ančhuc cjuñžcu. ²⁷Ultim werara laatača, nižaza ticzmayatača. Pero Yoozqui niizquiz ancha okžcu čhjetinchiča. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhjetintaž cjitasaž niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz cjitasača. ²⁸Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanžquiz pecuča, ančhucqui tii jila cheržcu cuntintu cjequiča, nižaza wejrzakaz ančucaž cuntintu cjen, upa

llaquisaçha. ²⁹Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquičha, zuma Jesucristo Jilirizquin criichi žoñičha niiqui. Jalla nižta jilanacžquiz rispitspančha. ³⁰Tii Epafrodito jilaqui ticzmayapantačha, Cristužtajapa sirwican. Jos ticzičha, ančhuca cuntiquiztan wejtquiz tii carsilquin atintican. Jalla nižtiquiztan nižžquiz zuma risiwaquičha.

**PABLUQUI JESUCRISTUŽQUIN
KUZZIZPANČHA**

3 ¹Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesačha. Cristuž mantuquiz žejlcan cuntintuž cjee. Tuqui ančhucaquin cartal cjjjrchinčha, tsjii kjaž puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wiltal cjjjrz pecučha. Wejtta ana molističha nii wilta cjjjrzqui. Ančhucaltajapaqui ancha walipančha jalla nii puntunaca wilta cjjjrzqui. ²Ančhucqui ana wal žoñinacžquiztan cwitaza. Ana wal pacužtakazza ninacaqui. Ana wali paañinacačha ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacž curpu pootñičha. ³Učhumqui ligitum Yooz partir žoñinacačha, nižaza učhum kuznacquiz Yooziž chimputapančha. Yooz Espiritu Santuž učhum kuznacquiz luzziž cjen, Yooz rispitiñčhumčha. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen učhumqui cuntintučhumčha. Učhumqui anačha žoñiž pinsita custurumpiquiz kuz tjaachinčhumqui, Yooz partira cjisjapaqui. ⁴Ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejttaqui razunanaca želatčha, “Yooz partiquiz želučha” cjisjapaqui. Jakziltat persun razunanacquiztan pinsičhaja, “Wejrqui Yooz partiquiz želučha” cjicanaqui, jalla nižta chiiñi žoñžquiztan wejttaqui juc'anti razunanaca žejlčha, “Yooz partiquiz želučha” cjisjapaqui. ⁵Jalla tužučha wejt razunanacaqui: maaž

majttiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimputapantačha. Wejrqui Israel wajtchiz žoñičha. Benjamin familliquiztantčha. Hebreo tawkchiz žoñičha majttiquiztanpacha. Nižaza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantačha. ⁶Ancha tjapa kuztan judionacž lii jaru kamz pecquiñačha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichi žoñinaca sufriskatiñačha. Judionacž lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñačha. Anaž jecmi wejt puntuquiztanaqui “Amqui anam judionacž lii jaru kamčha” cjican chii atchičha. Wejt kamzqui ligituma lii jarupantačha. ⁷Tuquiqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ancha walñitačha. Anziqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ana zinta walčha, Jesucristuž tjapa walchiž cjen. ⁸Jesucristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquiziqui walčha, tjappachquiztan juc'anti. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñiž pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayučha. Wejtquiztan anaž iya čhjulumi walčha. Jesucristuž partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiž pectanaca ana kuz tjaa-učha. Ninaca ecchinčha. Jaziqui ana criiñi žoñiž pectanaca cjujchinacažtakal nayučha Cristuž partiquiz žejljzjapa, ⁹nižaza Cristužtan tsjii kuzziz cjisjapa. Jesucristupankaz wejtquiztanac walčha wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaz niiqui, nižaza judionacž lii jaru kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjitasaçha. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa, Jesucristužquin ultimpacha kuzziztčha wejrqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, Yoozqui wejtquiz nayčha, ana ujchiz nižaza

zuma, jalla nii. ¹⁰Wejrqui pecučha tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla niičha. Nižaza Jesucristuqui jacatatan, ancha aziž tjeezičha. Jalla nižta azziz cjis pecučha. Nižaza jaknužt Jesucristuqui sufritchaja, jalla nuž sufris zakal pecučha, niž partiquiz cjisšiz cjen. Nižaza jaknužt Jesucristuqui ticztčhaja, jalla nižtazakaz ticzižtakal žejlz pecučha, ana uj paacan žejlzjapa. ¹¹Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticzcu tjewznučha, jacatatzjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECČHA PABLUQUI

¹²Tuž cjiwčha. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamučha. Imazičha Yooz irata zuma kamañchiz žejlzquinaqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-učha, nižaza tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta wejr cjisjapaqui Jesucristuqui wejr liwriichičha. Nižaza wejr liwriichičha niž mantuquiz cjisjapa. ¹³Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwčha, wejrqui imazičha Yooz irata zuma kamañchiz cjanacuqui. Pero tuž cjiwčha, wejt tuquita ana zuma kamaña ecučha. Nižaza ancha tjapa kuztan tjurt'učha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁴Tira tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa, nižaza Yoozquiztan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlchiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquičha. Nekztan juc'ant zuma kamañž tjaaquičha. ¹⁵Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančhucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niiqui, Yoozqui ančhucaquiz nii puntu zizkataquičha ljiituma pinzizjapa. ¹⁶Tii zakal cjiwčha. Anzcama jaknuž

Yoozqui učumnacaquiz niž kamañ puntuquiztan zizkatčhaja, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstančha.

¹⁷Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčhaja, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁸Wejrqui kjaž wilta ančhucaquiz chiižinčinčha, nižaza ancha kuzquiz zint'ican kaacan, wilta chiižinučha, jalla tuž cjan. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlčha. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiñi ana juyzu paačha. ¹⁹Ultimquiziqui nii ana Cristužquiz juyzu paañi žoñinacaqui Yooziž castictaž cjequičha. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitcha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzizkazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlñi cusasanacžquizkaz pinsičha. ²⁰Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacčhumčha. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiñi, Jesucristo Jiliri, tjewža. ²¹Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquičha, niž irata zuma curpuchiz cjisjapa. Niž persun aztan učumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquičha. Nižaza niž persun aztan čhultakimi niž mantuquiz cjiskataquičha.

YOOZQUIN KUZUZ CJEN CUNTINTUPANŽ CJEE

4 ¹Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin ancha tjonz pecučha. Ančhucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančhucaž cjen honorchiz cjeečha. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

²Evodia cullaca, nižaza Síntique cullaca, ančhucqui Jesucristo

Jiliržquin criichiž cjen tsjii kuzziz cjee. ³Wejt lititum Cristužquiz sirwiñi mazi, amquiz rocuča, tii pucultan cullaquinacžquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziñi kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejttañ chica liwriñi taku paljaycan langziča. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan chica paljayñi mazinacžtan langziča. Tjapa ninacž tjuunacaqui listitača arajpach žejtz liwruquiz.

⁴Jesucristo Jiliriz cjen cuntintupanž cjee čhjuloramí. Wilta cjiwča: cuntintuž cjee. ⁵Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliriqui wajillaž tjonaquiča.

⁶Ana čhjulquiztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhjulu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquiztan čhjulumí maya, nižaza sparaquiž cjee. ⁷Jalla nuž kaman, Yoozqui ančuca kuzquiz cuntintuž cjiskataquiča. Jaknužt Yoozqui žoñinacž kuzquiz cuntintu cjiskatčaja, jalla nii cuntintu cjiskattaqui ana intintazasača, žoñiž pinsitiquiziqui. Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančuca kuzznacaqui cuntintu cjequiča, Yooz cwititiquiztanaqui.

**ZUMA PINZINACAPANŽ
WAQUIZIČHA**

⁸Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwča. Jalla tižta ultim zuma pinzinnaca waquiziča: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca, nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹Weriž tjaajinta jarumi, nižaza weriž chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriž kamta

puntuquiztan nonžinčhucčhalaj niiqui, nižaza cherchinčhucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucatan chicapachaž cjequiča. Nekztan ančhucqui walikaz cjequiča.

**PABLUŽQUIN PAAZNACA
APAYŽQUITA**

¹⁰Jaziqui ančhucqui wilta wejtquiz cjuñzinčhucča. Jalla nižtiquiztan anča cuntintučha wejrqui, Jesucristo Jiliriz cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecučha, wejr tjazikalak, cjicanaqui. Antiz ančhucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčhucča. ¹¹Wejrqui anal cjiwča, “Ancha t'akjiri želuča”, cjicanaqui. Wejrqui apredichinča, cuntintupankaz žejlzjapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹²Želinchiz kamcanami, ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinča. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi apredichinča. T'akjirižtakaz žejlcanami, ana t'akjiri žejlcanami walipankaz želi apredichinča. ¹³Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaañipanča, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulumí paachucača. ¹⁴Jalla nuž cjenami, ančhucqui walipankaz paachinčhucča, wejtquiz yanapcan, weriž sufrican žejlčhiž cjen.

¹⁵Tuquiqui weriž liwriñi taku paljayi kalltitan, nižaza Macedonia yokquiztan ulantan, ančhucqui wejtquiz ofrendanacžtan yanapžquichinčhucča. Ančuca iclizquiztankaz wejtquiz yanapchinčhucča. Wejrqui ančucaquiz zuma Yooz taku paljaychinča, nižaza ančhucqui wejtquiz cusasanaca tjaacan yanapchinčhucča. Jalla tjapa

nii zizza ančhucqui. ¹⁶Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrican želan, ančhucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčhucča, wilta wilta. ¹⁷Wejrqui ančuca ofrendanacquiz anal kuz tjaa-uča. Ančuca ofrendanacakaz anal pecučha. Pero wejr pecučha, ančhuc arajpachquin juc'ant honorchiz cjsjapa, ančucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla niil pecučha. ¹⁸Ančucaž yanaptiquiztan juc'anti wejtquiz žejlčha, ana iyal necesituča. Epafrodito jilaqui ančucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichičha. Jalla nižtiquiztan wejtta jilacamača. Jalla nii apayžquita ofrendanacaqui Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinzuztakaztača. Nižaza Yooz yujcquiziqui ančuca ofrendanacaqui tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui

nižtiquiztan cuntintučha. ¹⁹Čhjulorat ančhucqui čhjulunacquiztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančucaquiz juc'anti yanapt'aquičha. Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz yanapt'aquičha, tjapa nižquiz zuma walinaca žejltiquiztanjama. ²⁰Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹Tsjii cjesača. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejtta chica criichi jilanaqaqui ančucaquin tsaanžquičha. ²²Tjapa tekžta criichi žoñinacaqui ančucaquiz tsaanžquičha. Juc'anti ančucaquiz tsaanžquičha tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaqui.

²³Učhum Jesucristo Jiliriqi ančuca kuzquiz zumapaj yanapt'ila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS COLOSENSES

1 ¹Wejrqui Pablutča, ančucaquin cjiŕŕčuča. Wejrqui Jesucristuž illta apostultča, Yooz pectiquiztan. Wejtta Timoteužtan tii carta cjiŕŕčan ančucaquin tsaanžčuča. ²Ančhucqui Colasas wajtchiz žoñinacčhucča, nižaza lijitum Yooz parti žoñinacčhucča. Ančhucqui lijitum Jesucristužquin kuzzizčhucča. Jaziqui wejtnac mazinacčhucča. Učhum Yooz Ejp ančucaquin yanapt'ila, nižaza zuma cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLUŽ MAYIZITAQUI

³Wejrnacqui čhjulator Yoozquin parlučhaja, učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquin sparaquiča cjiñpanča ančuca zuma kamchiž cjen. ⁴Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaayinčhucquiča, nižaza parti jilanacžtan zuma munazinčhucquiča. Jalla nuž zizcu, Yoozquin ancha sparaquiž cjichinča. ⁵Jalla nuž zuma kamcan, ančhucqui tjewžquiča, čhjulut Yoozqui arajpachquin ančhucaltajapa zuma panž tjaczaja, jalla nii. Ančhucqui nii Yooz tjaczta kamz puntu zizzinčhucča, werar liwriiñi Yooz taku nonžcu. ⁶Nii liwriiñi takuqui ančucaquiz paljaytatača, nižaza tjapa kjutñi žoñinacžquiz paljaytatača. Jalla

nii taku paljaytiquiztan, tjapa kjutñi žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza tjapa kjutñi tsjan tsjan žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz kuzzizza. Nižaza tsjan tsjan ančuca wajtchiz žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz zakaz kuzzizza. Zuma Yooz taku nonztiquiztanpacha tii orcama tsjan tsjan ančhucqui Yoozquin kuzzizčhucča. Nižaza Yooz taku nonžcu zumpacha zizñi cjissinčhucča, Yoozqui žoñinaca ancha okzñiča, jalla nii. ⁷Jalla nuž EpafRAS jilaqui ančucaquin tjaajinchizakazza. Jalla niiqui učhumž pecta jilača, nižaza niiqui wejtta chica Jesucristo Jiliržtajapa langziča. Nižaza EpafRAS jilaqui Jesucristužquin sirwiñiča. ⁸EpafRAS jilaqui ančuca puntu wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt ančhucqui parti criichinacžtan zuma munazichinčhucžlaja, jalla nii.

⁹Jalla nuž ančhuc zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñpanča. Ančuca puntu nonžcu, Yoozquin mayiziñpanča, tsjan zuma kamajo. Nižaza mayiziñpanča, Yoozqui ančhuc zumpacha zizkatajo, jaknužt niiqui ančhuc zuma kamz munčhaja, jalla nii. Nižaza mayiziñpanča, ančhucqui

Yooz kuz zizñi cjisjapa, nižaza Yooz kuz intintazñi cjisjapa. ¹⁰Jalla nuž zizñi nižaza intintazñi cjequiž niiqui, ančhucqui zuma kamaquiča, jaknužt Jesucristo Jilirž partir žoñinacaqui kamstanžlaja, jalla nii. Jalla nuž ančhucaž zuma kamtiqiztan, Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jalla nuž zuma kamcan, ančhucqui tjapaman walinacaž paaquiča. Nižaza Yooz puntu juc'ant zuma zizaquiča. ¹¹Jalla nuž ančhucqui zuma kamcan, Yooz aztan kamaquiča, jaknužt Yoozqui zuma tjapa aztančhalaja, jalla nižta aztan. Yooz aztan kamcan, ančhucqui čhjulquiztanami pasinsis kuzziz Yoozquin tjurt'aquiča, nižaza sufricanami cuntintu kuzziz cjequiča. ¹²Nižaza zuma kamcan, ančhucqui Yoozquin sparaquižpanž cjequiča. Yoozqui ančhuc tjacziča, arajpachquin irinsa tanzjapa. Yoozqui tjapa criichinacžquin tsjii zuma irinsa tjaaquiča. Nii zuma irinsa ančhucaquiz zakaz tjaata cjequiča. Jaziqui Yoozquin ancha sparaquiž cjis waquiziča. ¹³Yoozqui učhum liwriichiča, jalla nižtiqiztan učhumqui ana wal Satanás mantuquiz ana iya zejlča. Yoozqui učhum niž pecta Majch Jesucristuž mantuquiz utchiča. ¹⁴Jesucristuž ticztiquiztan učhumqui Satanás mantuquiztan liwriitača. Nižaza Jesucristuž ticztiquiztan učhum ujnaca pertuntača.

JESUCRISTUŽ PUNTUQUIZTAN

¹⁵Tii muntuquiz kamcan Yooz Majchqui ana cherta Yooz Ejpž kuz kjanacama pajkatchiča. Yooz Majchqui tjappachquiztan tsjan jiliriča. ¹⁶Niž cjen tjappacha žejlča, tjapa arajpachquin žejlñinacami, tjapa yokquiz žejlñinacami, tjapa

chertanacami, ana chertanacami, tjapa mantiñinacami, gobiernunacami, jilirinacami, tjapa anjilanacami, tjapa zajranacami, Jesucristo Yooz Majch cjen, tjappacha žejlča. Nižaza nižtajapa tjappacha paatača, nižquiz honora waytizjapa. ¹⁷Jesucristuqui žejlchiča, primerquiztanpacha, nižaza tjapa žejlñinacž tuquitanpacha. Niž cjen tjappacha žejlča. ¹⁸Nižaza Jesucristuqui Yooz partir žoñinaca mantiča. Jaknužt persun žoñž kuz persun curpu mantičhaja, jalla nižta irata Jesucristuqui niž icliz žoñinaca mantiča. Niž cjen niž icliz žoñinacaqui Yooz kamañchiz cjissiča. Niiča primera ticžcuqui jacatatchiqui, tjappachquiztan tsjan jiliri uchta cjisjapa. ¹⁹Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kamañchizpanča. ²⁰Nižaza Jesucristuž ticziž cjen, tjappacha pertunta cjesača, yokquiz žejlñinacami, ana yokquiz žejlñinacami. Jalla nuž Yooz Ejpqui munchiča. Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Yooz Ejpžtan parti žejlñinacžtan zumanskattaž cjesača. Jalla nuž munchiča Yooz Ejpqui.

²¹Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan yekjatača, nižaza Yooz quinratača ančhuca kuzquiz. Tuqui ančhucqui ana wali pinsičhuctača, nižaza Yooz quintra ana wali paayinčhuctača. Jalla nuž ana wali kamta cjenami Yoozqui ančhuc pertunchiča, nižtan ančhucatan wali cjisjapa. ²²Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui ančhuc pertunchiča. Jesucristuqui ančhuc irata curpuchiz cjican, ančhuca laycu ticziča. Ančhuc laycu ticziča, Yooz yujcquiz ančhuc ana ujhiz Yooz irata zuma kamañchiz prisintiskatzjapa. Jalla nuž Yooz yujcquiz zuma cjican anaž jecmi ančhucaquiz tsjii uj tjojtunz atasacha. ²³Jalla nuž Yooztan ančhucatan

wali cjisjapa, ultimu chekpacha Jesucristužquiz kuzzizpanča. Nižaza ančhucqui Jesucristužquiz tjurt'iñi kuzziz cjistanča, ana wira jaytistanča. Tii muntuquiz liwriiñi tawk jaru kamañi cjistanča, arajpach zuma kamaña tjewžcan. Nii liwriiñi taku nonzinčucča. Nižaza nii liwriiñi takuqui tjapa kjutñi tii muntuquiz paljaytatača. Nii taku paljayzjapa, wejr Pabluqui apóstol oficiuquiz uchtača.

PABLUQUI APOSTOL KAMAÑCHIZZA

²⁴Wejt Yooz tjaata oficio cumplican, ančhucaltajapa sufruča. Jalla nuž sufrican wejrqui cuntintuča. Ančhuc zuma kamañchiz cjisjapa yanapñiž cjen, wejrqui cuntintuča. Nižtami iya sufristanča. Jalla nuž wejt curpužtan sufrican, Cristuž partir žoñinacaltajapa wejt sufrisnaa cumpližinuča. Cristužquiz kuzziz cjen nižta sufruča. Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž icliz žoñinacača. ²⁵Wejrqui Cristuž partir žoñinacžquin sirwizjapa, apóstol oficiuquiz uchtača. Yoozqui ančhucaltajapa nii oficiuquiz wejr utchiča. Wejrqui uchtača Yooz taku zumpacha zizkatzjapa, ²⁶nižaza Yooz pinsita zizkatzjapa. Jalla nii Yooz pinsitaqui tuquitanpacha chjojtatača. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui ana zizzucatača. Jazikaz Yoozqui niž pinsita zizkatchiča niž partir žoñinacžquiz. ²⁷Yoozqui niž partir žoñinacžquiz niž tuquita chjojta pinsitaqui zizkatz munchiča. Nii pinsitaqui ancha zumača ana judío žoñinacžtajapaqui. Jalla tiiča nii tuquita chjojta pinsitaqui: Jesucristuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Cristužtan arajpachquin ancha zuma kamaquiča.

Jalla nii zuma kamaña tjewža ančhucqui.

²⁸Jesucristuž puntu paljayuča, tjapa žoñinacžquin chiižincan, nižaza tjaajincan. Jalla nuž chiyan, Yoozqui wejr yanapča zizñi zizñi chiyajo, tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinaca Yooz irata zuma kamañchiz cjeajo. ²⁹Nižaza apóstol oficiuquiz ojklaycan, ancha langznuča, tjapa Cristuž tjaata aztan langznuča, tjapa jilanaca Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

2 ¹Jalla nuž ančucaquin maznuča, weriž ančhucaltajapa langža zizkatzjapa. Tjapa kuztan langznuča, ančhucaltajapami, nižaza Laodicea cjita wajtchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa ana wejr cherchi criichinacžtajapami. ²Jalla nuž tjapa aztan langznuča, Yoozquin criichi žoñinacž kuzquiz zumpacha p'ekinchayta cjisjapa, nižaza tsjii kuzziz cjisjapa, nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza langznuča, Yooz chjojta pinsita puntu zumpacha intintizkatzjapa. Jalla nuž zumpacha intintazcu, ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjeoiuča. Jalla nii tuquitan chjojta Yooz pinsitaqui Cristuž puntuča. Wejrqui Cristuž puntu paljaycan langznuča. ³Cristupankaz Yooz puntu ligituma zizñi cjiskatasacha, nižaza tjapa Yooz puntu intintazñi cjiskatasacha. ⁴Jalla nil ančucaquiz cjiwča, ana jakziltami ančucaquiz incallzjapa, tsjii zuma takužtakaz chiican. ⁵Ančhucatan ana žejlcanami, wejt persun kuzquiz ančucaquiztan anchal cjuñznuča. Wejrqui ančuca puntu naychinča, tsjii kuzziz kamča, nižaza Jesucristužquin crižcu tjurt'ichi kuzzizčucča. Jalla nižta nayžcu wejrqui chipznuča.

⁶Tuquiqui ančhucqui Jesucristuž puntu tjaajintan tjapa kuztan

catokchinčhuc̄cha. Nuž catokč̄cu Jesucristuž mantuquiz cjissinčhuc̄cha, niiqui ančhuca jiliri cjisjapa. Jalla nuž Jesucristuž mantuquiz tirapan kama. Nižaza niižquin tsjii kuzziz cjee. ⁷Nekztan niiž puntu tsjan tsjan zizni cjequiča, nižaza niižquin tjurt'ichi kuzziz kamaquiča. Jalla nuž ančhuc̄qui tjaajintatača. Nižaza čhjulu watanami ančhuc̄qui Yoozquin sparaquizpanž cjis waquiziča.

**CRISTUŽ CJEN EW
KAMAÑA ŽEJLČHA**

⁸Ančhuc̄qui cwitazaquiča, tsjii kjutni ana chjichta cjisjapa. Yekjapanacaqui ančhuc̄ incallskatz pec̄cha, zuma razunanacažtakaz chiican, nižaza toscar takunacžtan chiican. Jalla nižta tawkchiz žoñinacaqui Cristuž pinsita jaru anaž chiičha. Pero žoñiž pinsita jarukaz chiičha. Nižaza zajranacž pinsitanac jarukaz chiičha. Jaziqui nižta chiiñi žoñinacžquiztan cwitazaquiča.

⁹Cristuqui tii muntuquiz kamcan žoñž curpuchiztača. Nižta curpuchiz cjenami, Cristuqui Yoozpankazza, nižaza Yooz kamañchizpankazza.

¹⁰Cristužtan tsjii kuzziz cjican ančhuc̄qui Yooz kamañchizpan žejlčha. Nižaza Cristučha wali pajk jiliriqui tjapa mantiñinacžquiztanami, tjapa poderchiznacžquiztanami.

¹¹Cristužtan tsjii kuzziz cjican, ančhuc̄qui kuzquiz chimputa cjissinčhuc̄cha. Žoñiqui ana ančhuc̄ chimpuchiča. Pero Jesucristuqui ančhuca kuz chimpuchiča. Nii kuzquiz chimputaqui tuž cjiča: Yooz partir žoñinacača, jalla nii. Cristuqui niž partir žoñinaca uj paaz pec̄ni kuzquiztan jaytiskatchiča.

¹²Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan bautista cjissinčhuc̄cha. Bautistaqui

tuž cjiča: Jaknužt Cristuž curpu tjažtažlaja, jalla nižta irata ančhuca tuquita ana wal kamaña tjažtazakazza. Nižaza jaknužt Jesucristuqui jacatatžcu Yooz kamaña tanžtčhaja, jalla nižta irata zakaz ančhuc̄qui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooz kamaña tanzinčhuc̄cha. Yoozqui ticzinaca jacatatskatzjapa azzizza. Jalla nii azziz Yoozquin crižcu, Yooz kamaña tanzinčhuc̄cha, Yooz kamañchiz kamzjapa. ¹³Tuquiqui ančhuc̄qui ana curpuquiz chimputatača, judío žoñinacž partira cjisjapa. Ana chimpuchiz cjican, nižaza ujnaca paacan, ticzi žoñinacažtakaztača ančhuc̄qui. Jaziqui Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui ančhucaquiz niiž ew kamaña tjaachiča. Nižaza tjapa učhum ujnaca pertunchiča. ¹⁴Uj paatiquiztan tsjii acta želatča učhum quintra. Jesucristuž učhum laycu ticziž cjen Yoozqui nii acta jurkatchiča, tjapa učhum quintra puntuquiztan. Anulta cjissiča, Jesucristuž cruzquiz ch'aweta ticziž cjen. ¹⁵Cristuž cruzquiz ch'aweta ticztiquiztan, Yooz Ejpqui atipchiča tjapa anawal jilirinacami nižaza poderchiznacami. Yoozqui nii anawal azziz ispiritunaca ana azziz cjiskatchiča. Kjanapacha azkatchiča, prisu tanta žoñinacažtakaz. Yoozpankazza tjappacha atipchiqui.

**ARAJPACH KAMAÑCHIZ
CJISPANČHA**

¹⁶Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucaquiz uj tjojtasača, tuquita mantitanaca jaru ana kamtiquiztan. Tuquitan Yoozqui puntu puntu mantichiča, lujl puntu, licz puntu, pjijsta puntu, ew jiz puntu, jeejz tjuñi puntu, jalla nuž. ¹⁷Tuquitan Yoozqui tjapa nii puntunaca mantichiča, Yooz kuz koloculla tjeezjapa. Pero

Cristupankaz ultim werara Yooz kuz tjeeža. ¹⁸ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, anaž jecžquizimi ančhucaquiztan arajpach premio kjankataquiča. Yekjap žoñinacaqui mit kuzziz cjenami, ana mit kuzziz tjeeža. Nižaza anjilanacžquiz rispitažo tjaajža. Nuž tjaajni žoñinacaqui anchuc incallz pecča, čhjuužta puntunaca ancha paljaycan. Ninacaqui inakaz mit kuzzizza. Ana wal pinsita jarukaz tjaajža. Nuž tjaajincan mit kuzziz cjissa. ¹⁹ Ninacaqui Cristo Jiliržquiz ana tsjii kuzziz tjurt'ichi žejlča. Pero Cristupankazza criichinacž jiliriqi. Niiž cjen tjapa criichinacaqui tsjan tsjan zuma kamañchiz cjisnasača. Nižaza Cristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui tsjan tsjii kuzziz cjisnasača. Jaknužt žoñž curpuqui, yekja yekja cjenami, tsjii curpuchizkazza, jalla nižta irata criichi žoñinacaqui, yekja yekja cjenami, tsjii kuzzizkazza.

²⁰ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, ujchiz žoñinacž pinsitanacuiztan t'akzinčhucča. Nii ana wal pinsitanacuiz ojklaz cjenpacha, ticzi žoñinacžtakaz katzinčhucča. Jalla nižtiquiztan, čkjažtiquiztan ančhucqui ujchiz žoñinacž pinsita jaru wilta kamjo? ĆNižaza ninacž lii jaru ojklajjo?

²¹ Ninacž liiqui tuž cjiča: Tiinaca ana kjaržtan tanžla, nižaza tiinaca ana lujl-la, nižaza tinaca ana čhjul lanžla. Jalla nuž cjiča ninacž liiqui.

²² Nii liinacaqui tii muntuquiz žejlñi cusas puntukazza. Nii cusasanacaqui tucuzinzaquiča. Nii liinacaqui žoñiž pinsita mantita jarukazza. ²³ Ninacž liinacaqui zizni pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Ana azzizza, žoñinaca zuma kamni yanapajo. Cuzturumpinaca ijzijcan mantiča,

nižaza humilde kuzziztakaz mantiča, nižaza persun curpu sufriskatzjapa mantiča. Jalla nuž mantita liinacaqui zizni pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Uj paaz pecni kuz tjonanaqui anaž nižta kuz ewjazi atasača nii liinacaqui. Jaziqui ančhucqui ninacž inakaz tjaajintaqui anaž nonznaquiča.

3 ¹ Ančhucqui Yooz kamañchizza. Jaknužt Jesucristuqui jacatatžcuqui Yooz kamaña wilta tanzizlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooz kamaña tanzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui arajpach Yooz kamañquizkaz kuz tjaa. Jalla nicju arajpachquin Cristo žejlča; Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, mantican. ² Ujchiz žoñž kamañquiz ana kuz tjaa. Arajpach kamañquizkaz kuz tjaa. ³ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhuca tuquita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jaziqui ančhuca Yooz kamañaqui Yooztajapa žejlča. Ana criichi žoñinacžtajapa ančhuca Yooz kamañaqui chjojžtažtakaz žejlča. Ana wira intintazzucača. ⁴ Cristuqui ančhucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan čhjulorat tjapa žoñinacaqui Jesucristužquiz pajchi cjechaja, jalla nii ora zakaz ninacaqui ančhuca Yooz kamaña pajchi cjequiča. Jalla nii oraqui ančhucatan Jesucristužtan honorchiz cjequiča.

TUQUITA KAMAÑ PUNTU, JAZTA KAMAÑ PUNTU

⁵ Jalla nižtiquiztan ančhuca tuquita ana wal kamaña liwj jayta. Anaž adulteriuquiz ojklazquiqi. Anača luctak žoñiqui yekja maatak žonatan ojklazquiqi. Anača ančhuca ana wal paaz pecni kuz jaru ojklazquiqi. Anača čhjul ana walimi peczquiqi. Anača

yekja žoňž čhjultakimi zmazqui. Jalla nuž zmaznaquiz̄ niiqui, žoňž paata yoozquiz̄ rispitažokazza. Jalla nii anawali paaznacquiztan liwj jayta. ⁶Nii ana wali paaňi žoňnacžquiz̄ Yoozqui ancha casticu tjaaquičha, Yooz kuzcama ana kamtiquiztan. ⁷Ančhucqui tuquita ana wal kamaňquiz̄ ojklaycan, nižtanacaž paa-tčha. ⁸Jaziqui ančhucqui nii ana wal paaznaca liwj eca. Anačha žawjchi kuzziz žejlzqui. Anačha culirazzi kuzziz žejlzqui. Anačha ana wal paaz pecňi kuzziz žejlzqui. Anačha žoňž quintra ana wali taku chiizqui. Anačha ana wal tawkžtan chii chiican žejlzqui. ⁹Anačha toscar taku chiizqui. Ančhucqui tuquita ana wal kamaña ecchinčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii ana wal paaznacquiz̄ ana iya ojklaz̄ waquizičha. ¹⁰Ančhucqui Yooz kamaňchiz̄ cjiissinčhucčha. Yoozpacha ančucaquiz̄ Yooz kamaña tjaachičha. Nižaza ančhucqui Yooz irata zuma kamaňchiz̄ tsjan tsjan cjiisa, Yooz zumpacha pajañcama. ¹¹Yooz kamaňchiz̄ cjican, tjapa criichi žoňnacacqui Yooz yujcquiziqui tsjiikazza. Tuquita kamaňanacqui anaž walčha. Pero Cristo kamaňchiz̄ kaz walčha. Tsjii griego walja zizňi kamaňami anaž walčha. Tsjii judío lii jaru kamaňami anaž walčha. Tsjii curpuquiz̄ chimputa žoňž kamaňami anaž walčha. Tsjii curpuquiz̄ ana chimputa žoňž kamaňami anaž walčha. Tsjii k'ar žoňž kamaňami anaž walčha. Tsjii q'uit žoňž kamaňami anaž walčha. Tsjii piyunažta žoňž kamaňami anaž walčha. Tsjii patrun žoňž kamaňami anaž walčha. Cristuž kamaňapankaz walčha. Nižaza Cristupankaz tjapa criichi žoňnacž̄ kuzquiz̄ žejlčha.

¹²Ančhucqui Yooz illzta žoňnacčhucčha. Jalla nižtiquiztan

Yooz zuma kamaň jaru kamstančha. Yoozqui ančhucatan zuma munazičha. Yooz partir žoňinaca cjican, jalla tuž kama: Okzňi kuzziz, nižaza zuma kuzziz, nižaza ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza pasinziz kuzziz, nižaza ¹³porapat pertunasňi kuzziz. Jalla nižta kamz waquizičha. Tsjii criichi žoňiqui yekja criichi žoňž quintra quijchi cjesaž niiqui, zuma kuztan pertunz waquizičha, jaknužt Jesucristuqui ančucaquiz̄ pertuntčhaja, jalla nuž. ¹⁴Jalla tužučha chekanaqui, porapat zuma munazizza, jalla nii. Jalla nuž zuma munazican, zuma kuzziz zuma kamaquičha, Yooz irata zuma kamaña cumplañcama. ¹⁵Ančhuc criichinacacqui, Cristuž cjen ančhucqui llan kuzziz cjesačha. Jaziqui llan kuzziz cjee, porapat zuma munazican zuma kamzjapa. Jalla nuž porapat zuma kamzjapa, Yoozqui ančhuc liwriiichičha. Jalla nuž liwriižcu, Yoozqui tjapa ančhuc criichinaca tsjii t'akquizkaz̄ cjiiskatchičha. Tsjii curpuchiztakazza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin ancha sparaquiž̄ cjican, mayiziz̄ waquizičha.

¹⁶Ančhucqui Cristuž̄ puntu zuma zizcan porapat tjaajsarasaquičha, nižaza Cristuž̄ tawkžtan porapat p'ekinchayrasaquičha. Nižaza ančuca kuzquiz̄ Cristuž̄ taku zumpacha catokz̄ waquizičha. Nižaza Yooz takumi, Yooz wirsumi itsnaquičha, ančuca kuzquiz̄ Yooz ancha cjuñcan. ¹⁷Ančhucqui Cristuž̄ partir žoňnacčhucčha. Jalla nižtiquiztan čhjulu paacanami chiicanami, zuma kamaňchiz̄ kamz waquizičha. Nižaza čhjulu watanami Jesucristuž̄ cjen Yooz Ejpžquin sparaquiž̄ cjican tjaaz̄ waquizičha.

PORAPAT ZUMA KAMZ PUNTU

¹⁸Maatakanaca, persun luctakanacž mantuquiz cjee. Jesucristo Jiliržquin kuzziz cjican, jalla nuž waquiziča.

¹⁹Luctakanaca, persun maatakanacžtan zuma munaziñi cjee. Nižaza anaž persun maatakanaca chjaawj chjaawjwa. ²⁰Maatinaca, persun maa ejpžquiz casa, čhjulu mantanami. Jalla nuž maa ejpž mantita casaquiča, amiž cjen Jesucristo Jiliriqui cuntintuž cjequiča. ²¹Ejpnaca, anaž persun maatinaca žawjwa zjijcna, upa kuzñi ana cjisjapa.

²²Piyunanaca, am persun patruna čhjulu mantanami caspanča. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui. Pero tjapa kuztan niižtajapa langz waquiziča. Yooz patruna cjuñžcu, zuma langz waquiziča. Anača langzqui ančuca patrunž kuz wali cjiskatzjapakaz. ²³Čhjulu langzcanami tjapa kuztan langznaquiča, Yooz Patrunžtajapa langznaquiča, ana žoñžtajapakaz langznasača. ²⁴Ančhucqui tuž zizza, Yooz Patrunžquiztan arajpach irinsa tanznaquiča. Ultimu Yooz Patrunaqui ančucaquiz pacaquiča. Nižaza ultimu ančhucqui Jesucristo Patrunžquiz sirwiča. ²⁵Nižaza jakziltat ana wali paačhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča niiz ana wali paatiquiztan jama. Yoozqui ana žoñi illillza.

4 ¹Patrunanaca, ančhucqui persun piyunanacžtan zuma ligituma cjistanča. Ančhucqui tuž zizza, ančhuc zakazza Patrunchizqui. Jalla niiča arajpach Yoozqui.

²Tjapa criichinaca, ančhucqui mayizicanpan želaquiča. Nižaza Yoozquin mayizican ana tjatzna, Yoozquin sparaquiž cjisjapa.

³Wejtnacaquiz zakaz mayizican yanapalla, wilta Yooz takunaca paljayñi ojklajzjapa. Cristuž puntuquiztan tuquita chjojta taku paljayz pecuča. Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz želuča. ⁴Mayizican wejtquiz yanapalla, Cristuž puntu kjanapacha paljayzjapa, jaknužt wejrqui kjana paljayz waquizučhaja, jalla nii.

⁵Ančhucqui ana criichinacžtan kamcan, walja zizñi zizñi ojklayaquiča. Čhjulator Cristuž puntu paljajyčucažlaj niiqui, panž paljayaquiča, ana criichinacžquiz nonzkatzjapa. ⁶Jalla nuž Yooz taku paljaycan zuma tawkžtan chiyaquiča. Jaknužt yacuqui tsjii lak'a čhjerquiz zuma saborchiz paačhaja, jalla nii irata ančuca zuma takunacaqui Cristuž puntunaca zuma saborchiztakaz paaquiča. Jalla nuž zuma takunacžtan paljaycan, ančhucqui zapa maynižquiz jaknužt kjaaz waquizičhaja, jalla niiqui zizaquiča.

ŽERZ TAKUNACA

⁷Jilanaca, cullaquinaca, učhum pecta Tíquico jilaqui tjapa wejt puntuquiztan ančucaquin quint'aquiča. Tiquicuqui wejtquiz ancha zuma yanapñipanča. Yoozquin tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza wejttan chica Yooztajapa sirwichiča.

⁸Wejt puntuquiztan quint'izjapa ančucaquin nii cuchanžcuča. Nižaza cuchanžcuča, ančuca kuzquiz zumpacha p'ekinchayzjapa. ⁹Niižtan chica Onésimo pecta jila cuchanžcuča. Onésimo jilaqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizakazza. Nižaza ančuca wajtchiz žoñiča. Jalla nii pucultanaqui tjapa tekz watchinaca quint'aquiča.

¹⁰Aristarco jilaqui wejttan chica carsilquiz chaweta maziča. Niiqui ančucaquin tsaanžquiča.

Nižaza Marcos jilaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Marcos jilaqui Barnabež famillžquiztanča. Tuquiqui wejrqui Marcos puntu ančhucaquiz chiichinča. Marcos jilaqui ančhucaquin tjonaquiž niiqui, ančhucqui zumaž risiwaquiča.

¹¹Nižaza Jesusaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Jesusaqui Justo cjitazakazza. Niinacakazza judío criichinacquiztan wejttañ chica Yooztajapa langžñinacaqui, Yooz mantita kamañ puntu paljaycan. Ninacaqui wejtquiz ancha kuzziča.

¹²Nižaza Epafra jilaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Epafra jilaqui Jesucristužtajapa sirwiñiča. Jalla niiqui zakaz ančhucaquiztanča. Jalla niiqui tjapa kuztan ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñipanča, ančhucqui tjurt'ichi kuzziz cjisjapa, nižaza tjapa kuztan Yooz munañpa kamañ jaru kamzjapa. ¹³Wejrqui Epafra puntuquiztan ticlaruča, niiqui ancha langziča ančhucaltajapami. Nižaza Laodicea wajtchiz criichinacžtajapami,

nižaza Hierápolis wajtchiz criichinacžtajapami Epafra jilaqui ancha langziča. ¹⁴Nižaza Lucas jilaqui Demas jilžtan ančhucaquin tsaanžquiča. Lucas pecta jilaqui kullñi medicuča.

¹⁵Laodicea wajtchiz criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza Ninfas jilžquiz tsaanžinalla. Nižaza niž kjuyquiz ajczñi criichinacžquiz tsaanžinalla. ¹⁶Tjapa ančhucqui tii carta liižcu, Laodicea iclizquin apayžcaquiča, nekz liyajo. Wejrqui tsjii carta cjjrčinča Laodicea criichi jilanacžquin. Ančhuczakaz nii carta liyaquiča. ¹⁷Ančhucqui Arquipo jilžquiz chiižinaquiča, tuž cjan: “Jesucristo Jiliriqui am tsjii puestuquiz utchiča, nižquiz sirwizjapa. Nii Jesucristuž tjaata puestuquiz žejlcan, zuma cumplistanča”.

¹⁸Wejr Pabluqui persun kjaržtan tii tsaanta letra cjjržcuča. Wejrqui carsilquiz želuča, jalla nii cjuñzna. Yoozqui ančhucaquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

1 ¹Wejr Pabluqui, Silvanužtan, Timoteožtan, tii cartal cjiřžcuča ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacčhucča ančhucqui. Nižaza Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan učhum Yooz Ejpžtan, nižaza učhum Jesucristo Jilirižtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza zuma cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

JESUCRISTUŽQUIN ANCHA KUZZIZ ŽOÑINACA

²Wejrnacqui tjapa ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwčha. Yoozquin mayizican ančhucaltajapa wiltan wiltan mayizuča. ³Učhum Yooz Ejpžquin mayizican, cjuñznuča ančhucaž zuma Yooztajapa trabajtiquiztan. Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooztajapa tjapa kuztan trabajčha. Nižaza anchucqui zuma munaziñi kuzziz cjen, Yoozquin zuma sirwiča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjonž tjuñi tjewzcan, zuma tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nuž ančhucaquin cjuñžcu Yooz Ejpžquin sparaquiz cjiwčha. ⁴Jilanaca, cullaquinaca, Yooziž pectanaca, Yoozqui ančhuc illziča.

Jalla nuž zizcu, wejrnacqui Yoozquin sparaquiz cjiwčha. ⁵Wejrnacqui ančhucaquin tjonžcu, liwriiñi Yooz taku paljaychinča. Anača žoñž taku alajakaz paljajtaqui; Yooz takupanča paljajtaqui. Yooz Espíritu Santuž aztan paljaychinča. Nižaza werar Yooz tawkquiz tjapa kuz tjurt'ican, Yooz puntu paljaychinča. Nižaza ančhucatan kamcan jaknužt wejrnacqui kamchinžlaja, jalla nii zuma zizza ančhucqui.

⁶Ančhuczti wejrnaca kamaña irata jalla nižta kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza Jesucristo Jilirž kamañ irata kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza ančhucqui wejrnacaž paljajta Yooz taku catoktiquiztan, ancha sufrichinčhucča. Walja sufris cjenami, Espíritu Santuqui ančhucaquiz cuntintu cjiskatchičha. Nižaza sufrisqui ančhucaquiz wejrnacaquiz iratazakaz watchičha. ⁷Jalla nižtiquiztan ančhuca puntuquiztan zuma quintu ulanchičha tjapa criichi žoñinacžquin, Macedonia yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami nižaza Acaya yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami. ⁸Ančhucaž cjen Yooz takuqui tjapa kjutñi paljajtača. Anača Macedonia yokquizkaz nižaza Acaya yokquizkaz paljajtaqui.

Tjapa kjutñi paljaytača. Nižaza jaknužt ančhucqui Yoozquin kuzziz cjissinčhucžlaja, jalla nii quintu tjapa žoñinacaqui zizza. Jaziqui wejrnacqui ančhuc puntuquiztan anaž iya quint'asača. ⁹Ninacapacha wejtnacaquiz quint'iñitača jaknužt ančhucqui wejtnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhuctažlaja, jalla nii. Ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zarakchinčhucča, werar žejtñi Yooz sirwizjapa. ¹⁰Nižaza ančhucqui Yooz Majch arajpachquiztan tjonz tjuñi tjewža. Yoozqui niiz Majch ticziqiztan jacatatskatchiča. Jalla nii Jesusaqui učhum casticunacquiztan liwriichiča. Jalla nuž quint'iñitača ančuca puntuquiztan.

**PABLUŽ YOOZ TAKU
PALJAYŇI OJKTA**

2 ¹Jilanaca, cullaquinaca, jalla tuž zizza. Wejrnacqui ana ina ančucaquiz tjonzinča. ²Ima ančucaquiz tjoncan Filipos wajtquiz sufrichinča, nižaza wejrqui iñartatača. Jalla nuž sufritaž cjenami Yoozqui wejrnaca yanapchiča, ana eksan tjurt'iñi kuzziz Yooz zuma liwriiñi taku paljayajo. Jalla nuž paljaychinča, žoñinacaž wejtnacatan quintra ancha aptazanami. ³Nižaza wejtnaca paljaytaqui anatača chekachuc, nižaza anatača ana zuma kuzquiztan, nižaza anatača ančhuc incallzjapa. ⁴Yooz Ejpqui wejrnaca tantiichiča, walikazza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui wejtnacaquiz niiz zuma taku cumpjiichiča. Jalla nii Yooz takupan paljayučha wejrnacqui. Anal paljayučha žoñinacž kuz wali cjeyajo kasi. Antiz Yooz kuz wali cjeyajo paljayučha. Yoozqui učhumnaca kuz zizza, nižaza tantiičha ultim. ⁵Ančhucqui tuž zizza,

wejrnacqui anača zuma takunaca paljaychinča wejtnaca partiquiz luzkatzjapa, nižaza persunalta čhjulumi tanzjapa. Weraral chiyučha. Yoozszakaz wejtnaca puntuquiztanaqui nii zizza. ⁶Cristuqui wejrnac apostolunaca cuchanžquichiča. Jalla nižtiqiztan wejrnacqui ančucaquiz mantiñi cjitasača. Pero ančhuc ana mantichinča, nižaza wejtnaca honora wayt'ižiñi anal pecasuča, ančhucmi yekjanacami. ⁷Antiz wejrnacqui ančhuc zuma cwitican željchinča, jaknužt tsjaa maatak žonqui persun wawa cwitassaja, jalla nuž. ⁸Nižaza ančhuc ancha k'ayachtučha. Jalla nižtiqiztan ančucaquiz Yooz zuma liwriiñi taku paljaychinča. Nižaza ančhucaltajapa čhjul paazmi listučha wejrnacqui, ticz cjenami. Jalla nuž ančhuc pecni cjišsiñi. ⁹Jilanaca, cullaquinaca, weriž langža cjuñzna. Majiñami weenami langzinča ochañcama, wejtnaca persun wira mantinsjapa, nižaza ančhucalta ana ch'ama cjeyajo. Jalla nuž kamchinča liwriiñi Yooz taku paljaycan. ¹⁰Nižaza ančhucatan zuma kamchinča. Yooz kuzcama kamchinča. Nižaza anaž jecmi wejtnaca quintra čhjul ujmi tjeezñi atasacha. Jalla nii ančhucqui zumpacha zizza. Yooz zakaz nii zizza. ¹¹Ančhucmi zakaz zizza, jaknužt tsjii ejpqui niiz persun maati cwitassaja, jalla nižtapacha wejrnacqui ančhuc cwitassinča. Ančhuc kuzzinča, nižaza p'ekinchaychinča, nižaza chiižinčinča, ančhuc zuma kamajo. ¹²Jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui zuma kamz waquizičhaja, jalla nuž ančhucqui zuma kamz waquiziča. Yoozqui niizquin criichinaca utchiča nižtan chica mantizjapa, nižaza nižtan chica honorchiz cjisjapa. Jalla nižtiqiztan zuma kamz waquiziča.

¹³ Ančhucqui weriž paljayta Yooz taku nonzinčhucčha, nižaza catokchinčhucčha, tuž cjan: “Tii takučha ultim werar Yooz takuqui. Anača žoňž takukaz”. Jalla nuž catoktiquiztan tii zuma Yooz takuqui ančuca kuznaca tsjan tsjan zuma cjiskatčha. Jalla nižtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquiči cjiwčha. ¹⁴ Jilanaca, culluquinaca, ančhucqui walja sufrinčhucčha ančuca persun wajtchiz žoňinacaž ana wali paaňiž cjen. Jalla niža irata sufrichiča Judea yokquiz žejlñi criichinacami. Werar Yooz icliz žoňinacaž cjen niža sufrichiča. Nižaza persun wajtchiz žoňinacaž ana wali paaňiž cjen, sufrichiča. Tsjiikaz ančucaquizimi ninacžquizimi watchiča. ¹⁵ Nii Judea yokquiz žejlñi judionacaqui Jesús Jiliri conchiča. Nižaza niž tuqui Yooz taku paljayñi žoňinaca conchiča. Nižaza wejrnacqui chjatkatchiča. Nižaza jalla nuž paažcu tjapa žoňinacž quintraž paača. Jalla nuž paatiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjčha. ¹⁶ Wejrnacqui liwriiñi Yooz taku paljayz pecatuča ana judío žoňinacžquiz, ninaca liwriita cjejajo. Nii anawali paañi žoňinacazti wejrnac atajchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'anti persun ujž yapkatčha. Jalla nuž ujnaca yapkattiquiztan Yoozqui wiñayaž wali casticu tjonkataquiča ninacžquiz.

PABLUQUI WILTA TJONZ PECČHA

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii kjažtapacha ančucaquiztan ojkchinča. Jalla nekztan wejrnacqui ančhuc anchal cjuňnuča. Jalla nižtiquiztan ančhuc ancha cherzpal pecaytuča. ¹⁸ Nižaza ančucaquin irantisquizpan pecaytuča. Wejrnacaž ojkz pecan, Satanasaquí wejrnac atajchiča. Wejrqui wiltan wiltan ojkz

cjichintača. Jalla nuž ojkz pectaz cjen, Satanasaquí wejr atajchiča. ¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuqui tjonaquiča. Nekztan niž yujcquiziqui ančucaž cjen cuntintul cjeeča. Ančucaž cjen wejrnacqui tjewznača honora tanzjapa. Ančucaž Yooz taku criichiž cjen, juc'antiž chipznača wejrnacqui. ²⁰ Chekapan ančhucqui wejtnacaquiz cuntintuž cjiskatčha, nižaza wejrnac honorchiz cjiskatčha.

3 ¹ Jalla nuž ančucaquiztan ojkžcu, ancha ančhuc cjuňchinča. Jalla nekztan Timoteo učum jila cuchanžquichinča, ančhuc cherzñi. Parti wejrnaczi Atenas wajtquiz ecliz cjichinča. ² Timoteuqui Yoozquin sirwiñiča, Cristuž liwriiž puntu paljaycan. Jalla nižtiquiztan Timoteuqui cuchanžquichinča ančhuc juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjejajo. Nižaza ančucaquiz zumpacha Yoozquin criizjapa p'ekinchayajo, cuchanžquichinča. ³ Nižaza Timoteuqui ančucaquin tjonžquichiča, ančuca kuz ana turwayta cjisjapa pruebanacaž watchiž cjenami. Ančhucpacha zizza criichinacaqui pruebanacauiztan sufristanča, jalla nii. ⁴ Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui nuž mazinčinča, učum criichinacžquiz pruebanacaž tjonaquiča, cjan. Jalla nižtapacha weriž chiita taku cumplissičha. ⁵ Jalla nuž ančucaquiz pruebanacaž watan wejrqui quintu ana zizzi atchinča. Jalla nižtiquiztan ana iya awantichinča. Nekztan Timoteo cuchanžquichinča, ančuca Yoozquin criichi kuz, jaknužt kamčhaja, jalla nii zizjapa. Pinsicinča, “Satanás diablut ančhuc tsjii kjutñi cutiskatžcaa”, cjan pinsicinča. Ančhuc cutiskattasaž niiqui, wejtnaca obra inakaz cjitasacha. ⁶ Tsjii kjaž majquiztan Timoteuqui quejpžquichiča Tesalónica

wajtquiztan. Nižaza zuma quintunaca zjičchiča tuž cjican: “Nii Tesalónica wajtchiz criichi žoñinacaqui ancha Yoozquin kuzzizpanča, nižaza zumaž munaziča. Nižaza ninacami učumnacž zumapanž cjuñkalča. Nižaza ninacaqui učumnacatan ancha zalz pecča, jaknužt učumqui ninacžtan ancha zalz pecčhaja, jalla nižtazakazza ninacaqui”.

Jalla nuž cjican zuma quintunaca zjičchiča ančucaquiztan. ⁷Jilanaca, cullaquinaca, wejrnac zakaz ancha sufrisnacami pruebanacami watučha. Jalla nuž cjenami nii ančuca puntu zuma quint'itiquiztan wejtnaca kuzqui zuma cuntintutacha. Ančucaž Yoozquin tjapa kuzziz cjen, ancha cuntintutča. ⁸Jaziqui zizzinča, ančucqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpanča. Jalla nuž zizcu wejrnacqui tsjii ew žeti tanžtažokazza. ⁹Ančucaž cjen Yoozquin ancha sparaquiž cjiwča. Nižaza ančucaž cjen Yooz yujcquiz ancha cuntintuž wejrnacqui. ¹⁰Nižaza majiñami weenami Yoozquin mayizuča ančucatan wejtnacatan persunpacha wilta zalzjapa. Nekžtan ančucaquiz tjaažznasača juc'ant zumpacha Yoozquin kuzziz cjisjapa. Ančuca kamaña čhjulut pjaltičhaja, jalla nii tjaažznasača.

¹¹Jaziqui učum Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui wejrnaca irpijaal cjiwča ančucaquiz wilta zalzjapa. ¹²Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančucaquiz juc'anti zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, porapatmi nižaza tjapa žoñinacžquizimi. Jaknužt wejrnac ančucatan zuma munazituchaja, jalla nižta irata. ¹³Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančuca kuz juc'ant tjurt'iñi cjiskataquiča. Jalla nižtiquiztan

ančuca kuzqui Yoozquinpanž cjequiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui ana čhjul ujchiz cjisjapa. Jalla nuž cjequiča učum Jesucristo Jilirž tjonž tjuñquiziqui. Jalla niiqui tjonaquiča niiz partir žoñinacžtanpacha.

LUCUTJIÑI ZUMA KAMZ WAQUIZIČHA

4 ¹Jilanaca, cullaquinaca, jaknužt zuma kamz waquizičhaja Yooz cuntintu cjisjapa, jalla nuž tjaažinčinča. Nii zuma kamañ jaru kamiñčucča. Nižaza juc'anti niicama kamaquiča. Jalla nijapa ančucaquiz chiižinuča, nižaza rocuča, Jesucristo Jilirž cuntiquiztan.

²Tuquiqui ančucatan žejlcan, wejrnacqui Jesucristo Jilirž cuntiquiztan tjaažinčinča. Jalla nii tjaažintanaca ančucqui zizza. ³Yooztajapapan zuma kamajo, jalla nižtaž kamniž pecča Yoozqui. Jalla nuž kamcan, anača adulteriu paazqui, nižaza anača tsjii luctacaqui yekja maatakžquiz pinzizqui. ⁴Nižaza Yooztajapa kamcan, tjapa criichi žoñiqui ziz waquiziča, jaknužt criichinacaqui persun tjunatan zalz waquizičhaja, nižaza zalžcu jaknužt zumapanž kamz waquizičhaja, jalla nii. ⁵Ana Yoozta kamni žoñinacazti persun tjunatan ana zuma kamča. Yekja maatakanacžquizpankaz pinsican kamniča. Jalla nižta irata ančucqui anaž kamz waquiziča. ⁶Anaž jec criichimi yekja jilž maataka kjutñi pinziz waquiziča. Nižaza yekja jilž maatakatan adulteriu paaz anaž waquiziča. Nižta paaquiz niiqui, jilž quintra uj paača. Jalla nuž ana zuma kamñinaca casticaquiča Yoozqui. Jalla nuž tuquiqui wejrnacqui ančucaquiz chiižinčinča. ⁷Yoozqui učumnaca kjawziča niiz partiquiz

cjisjapa, nižaza zuma kamajo, ana yekja kjutni cjecjeyajo. ⁸Jalla nii tjaajintaqui anaž žoňž kuzquiztan tjonča, Yooz kuzquiztanpan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan jequit nii tjaajinta taku ana pajčhaja, niiqui Yooz ana pajča. Yoozqui ančhuca kuzquiz niž Espíritu Santo luzkatchičha ančhuc zuma kamajo.

⁹Tsjiilla wejr cjiwča, criichi jilanacžtan zuma munaziz puntuquiztan. Jalla nižta puntuquiztan Yoozqui ančhucaquiz tjaajinčiča porapat zuma munazizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucaquiz nii puntuquiztan ana ancha cjiirača. ¹⁰Jalla nuž zuma munaziñčhucča tjapa Macedonia yokquiz kamni criichinacžtan. Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhuc chiižinuča, ančhuca kuz juc'anti munaziñi cjisla, jalla nuž cjiwča. ¹¹Nižaza ančhucqui zuma llan kuzziz cjee. Yekja žoňž asuntuquiz anapan mitiz waquiziča. Pero persun kamañ wirquiz kuz tjaasa. Nižaza persun kjaržtan langznaquiča. Tuquiqui nuž ančhucaquiz mantichinča. ¹²Jalla nuž ančhuc zuma langztiquiztan ana criichi žoñinacaqui ančhuc rispitaquiča. Nižaza ančhucaquizpacha ana čjulumi pjaltaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUIČHA

¹³Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaquiz ticzi žoñinacž puntuquiztan tjaajinz pecučha, ana ancha llaquita cjejajo. Ana jacatatz wira tjewzñi žoñinacaqui llaquiziča tsjii ticzi cjenaqi. Ana nižta cjejajo, ančhucaquiz tjaajinz pecučha. ¹⁴Učhumqui criichinčhumča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha, jalla nii. Nižaza criichinčhumča,

Yoozqui Jesucristužquin criichi ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza ninaca Jesucristužtan chica tjonkatta cjequiča.

¹⁵Nižaza tii Jesucristo Jiliriž tjaajinta taku ančhucaquiz tjaachinča. Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui primiraqui ticzi criichi jilanacaqui nižtan zalaquiča. Nekztan tii yokquiz žejtchi criichinacaqui tsewcchuc chjijtazakaz cjequiča, Jesucristužtan zalzjapa. ¹⁶Učhum Jesucristo Jiliripacha tsewc arajpachquiztan chjiwžcaquiča. Nii orapacha criichinaca kjawznaquiča mantini joržtan. Nižaza tsjii pajk jilir arc anjilaqui kjawznaquiča. Nižaza Yooz trompeta tjawunznaquiča. Jalla nekztan Cristužquin ticzi criichinacaqui jacatatskattaž cjequiča. ¹⁷Tii muntuquiz žejtchi criichinacž tuqui jacatatskattaž cjequiča. Nii ticzi criichinacž jacatatskattiquiztan parti criichinacaqui ninacžtan juntupacha chjijtazakaz cjequiča. Nekztan tsewcchuc tsjir taypiquiz Jesucristo Jiliržtan zalaquiča. Jalla nekztanacuqui tjapa criichinacaqui tirapanž Jesucristo Jiliržtan wiñaya kamaquiča. ¹⁸Jalla nii zizcu, nii takunacžtan porapat kuzasnaquiča.

5 ¹Jilanaca, cullaquinaca, čjulorot Jesucristuqui quejpžcačhaja, nižaza ima niž quejpžcan čjulul watačhaja, jalla nii pizc puntuquiztan ančhucaquiz ana anchal cjiiručha. ²Ančhucqui nii pizc puntu zumpacha zizza, Jesucristo Jiliriqui tiripintitž tjonžcaquiča. Žoñinacž ana čjulul pinsita, tiripintit tsjii tjañiqui luzza. Jalla nižtaž cjequiča Jesucristo Jiliriž tjonzqui. ³Ana criichi žoñinacž “Walikal kamok” cjenpan, nižaza cuntintu želan, tiripintit Yoozqui ninacžquiz tsucnaquiča casticž

tjuñžtan. Jaknužut tsjaa ic maatak žon tiripintit laaquičhaja majtsjapa, jalla nižtaž tiripintit ana criichi žoñinacaqui castictapanž cjequiča. Nii casticz tjuñquiztan ana atipa ataquiča. ⁴Jilanaca, cullaquinaca, ana criichinacaqui zumchiquiz kamča. Ančhuczi anaž zumchiquiz kamča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž tjonzqui anaž ančhuc tsucnaquiča tsjii tjañižtakaz. ⁵Tjapa ančhucqui Yooz zuma kjañ jiczquiz kamiñčucča, anaž zumchiquiz kamiñčucča. ⁶Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñi ančhucqui listu tjaczi zuma kuzziz tjewznaquiča. Zuma kamcan, listupachaž tjewžna, ana tjažtažokaz. Ana criichi žoñinacaqui ana juyzu paača Jesucristo tjonz tjuñi puntuquiztan. Ana niža cjee. Jesucristuž tjonz tjuñi zuma listuž tjewžna, tjaji watsi kuzziztakaz. Nižaza zuma kamzjapa persun wira cwitasa. ⁷Weenqui žoñinacaqui panž tjačha. Nižaza weenqui žoñinacaqui licča, panž licča. Jalla nuž paacan, ana iya čhjulumi pinsičha. Jalla nižtača ana criichi žoñinacaqui. Jesucristuž tjonz puntuquiztan ana juyzu paača. ⁸Ančhucqui ana niža cjee. Učhumnacaqui Yooz kjan jiczquiz kamiñčumča. Jalla nižtiquiztan persun kuz zuma Yooz jiczquiz kamzjapa, cwitasa. Yoozquin tjapa kuztan cjee, Yooz ančhuc Satanasquiztan tsijsinajo. Nižaza criichi žoñinacžtan zuma munaziza. Nižaza ančhucqui liwriiz tjuñi zuma listuž tjewžnaquiča. Jalla nuž kaman armichiztakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan Satanasqui ančhuc ana atipasača. ⁹Yoozqui učhumnaca ana utchiča casticta cjisjapa. Pero Yoozqui učhumnaca utchiča, zuma liwriita wira tanzjapa Jesucristo

Jilirž cjenaqui. ¹⁰Jesucristuqui učhum laycu ticziča, žejtchi criichinacami ticzi criichinacami nižtan chica cuntintu kamajo. ¹¹Jalla nižtiquiztan porapat p'ekinchayrasaquiča, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Nižaza porapat yanaparasaquiča, zuma kamañchiz kamzjapa. Anziqiu ančhucqui porapat yanapassa. Jalla nuž tirapan porapat yanaparasaquiča.

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹²Jilanaca, cullaquinaca, ančhucatan Yooz taku paljayñi žoñinaca žejlča. Jalla ninacžquiz rispitaquiča. Nižaza ančuca irpiñnacžquiz rispitaquiča. Nižaza ančucaquiz zuma tawkžtan chiižiñi žoñinacžquiz rispitaquiča. Yooz Jiliriz uchaž cjen nii žoñinacž mantuquiz žejlča ančhucqui. Jalla ninacžquiz rispitačo rocuča.

¹³Ančhucqui tjapa nii žoñinacami ancha rispitaquiča ninacaž Yooztajapa langztiquiztan. Ninacžtan zuma munazaquiča. Nižaza ančhucqui porapat zumapanž kamaquiča.

¹⁴Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz chiižinžcuča, jayrazñi criichinacžquiz zumpacha trabajzjapa chiižinajo, nižaza ururñi kuzziz criichinaca tjup kuzziz cjeajo, nižaza llajllasñi kuzziz criichinaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatajo. Nižaza tjapa criichinacžtanami pasinziz kuzziz cjee. ¹⁵Tsjii žoñiqui ana wali paatan tsjiizuñaqi ana niža ayni tjepunz waquiziča. Antiz zuma munaziz waquiziča porapatmi nižaza tjapa žoñinacžtanami.

¹⁶Čhulu watanami cuntintuž cjee. ¹⁷Yoozquin tirapanž mayiza. ¹⁸Čhulu watanami Yoozquin sparaqičha cjee. Jalla nuž ančhucalta Yooz munča ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen.

¹⁹Espíritu Santuž obra tjeeznan, ana nii ataja. ²⁰Nižaza Yooz taku paljayñi žoñinaca ana iñara. ²¹Antiz nii paljayñi žoñinacž taku zumpacha tantiya, werar Yooz taku ana werar Yooz taku, jalla nii. Zuma Yooz takuž cjenauki, kuzquiz nii taku catokaquičha. ²²Ultimu ana werar Yooz taku cjequič žiñqu, nii taku ana catokaquičha. Čhjul ujmi nižaza anawalinacami anapan paa.

²³Učhum Yoozza cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii učhum Yooz ančucaquiz niž kuzcamapankaj kamkatla. Nižaza Yoozqui ančuca kuzmi, animumi, janchi curpumi

zumapaj cwitila ana tsjii uj cjeajajo, Jesucristo Jiliriž tjonzcama. ²⁴Yoozqui ančhuc kjawzičha niž partiquiz cjsjapa. Yoozza niž taku panž cumpliñiqui.

²⁵Jilanaca, cullaquinaca, oracionžtan yanapžcalla.

²⁶Tjapa criichi jilanacžquiz zuma tsaanaquičha, jaknužt ančuca tsaanz cuzturumpi žejlčhaja, jalla nuž.

²⁷Wejrqui ančucaquiz tjiinučha, tii carta tjapa criichi jilanacžquiz ližinaquičha, jalla nuž.

²⁸Učhum Jesucristo JiliriQUI ančucaquiz yanapt'ila. Nužukazza tii cartaqui. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

1 ¹Wejrnacqui Pablužtan, Silvanužtan, Timoteužtan tii cartal cjiyržcuča ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacžhucča. Nižaza učumča Yooz Ejpžquinami Jesucristo Jiliržquinami kuzzizqui. ²Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Nižaza walikaj kamkatla. Nižaza zuma contento kuzziz cjiskatla.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI SUFRIŠTANČHA

³Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž zuma kamtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquič cjiwča. Jalla nužupan chiiz waquizuča. Ančhucqui juc'anti juc'anti Yoozquin kuzziz cjissa, nižaza juc'anti juc'anti porapat zuma munaziñi kuzziz cjissa. ⁴Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhuca honora parluča Yooz iclizanacquinami. Ančhucqui walja sufricanami, nižaza žoñinacaž chjaawjkatta cjenami awantichinčhucča. Ančhucča pasinziz kuztan Yoozquin tira tjuřt'inčhucqui. Nižaza Yoozquinča tjapa kuztan tira žejlzqui. ⁵Jaziqui ančhucqui Yooz partirquiz cjen

sufriskattača. Jalla nižta sufritaqui kjanapacha tjeeža, Yooz Ejpqui ančhucjapa tantiichiča, ančhucqui Yooz arajpach wajtquin luzkatz waquiziča, jalla nii.

⁶Yoozqui nii ančhucaquiz chjaawjkatñi žoñinaca legali casticaquiča. Anziqiu ninacaqui ančhucaquiz sufriskatča. Ultimquiziqui Yoozqui ninacžquiz sufriskataquiča. ⁷Nižaza ančhucaž sufritiquiztan Yoozqui ančhucaquiz jeejskataquiča Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Nižaza wejtnacaquiz jeejskataquiča. Tsewc arajpachquiztan Jesucristuqui niž walja azziz anjilanacžtan jecžcaquiča. ⁸Tsjii ujžtakaz kjakaquiča. Jalla nii uj irata ana Yooz pajñinacž quintra cjequiča. Ninacaqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat učhum Jesucristo Jilirž zuma liwriñi taku ana cazzit cječhaja, jalla ninacami castictaž cjequiča. ⁹Jalla tjapa nii casticta žoñinacami wiñayaž sufraquiča. Yooz yujcquiztanaqui wiñayaž chjatkattaž cjequiča. Arajpachquin Yoozqui niž zuma azi tjeeznaquiča. Pero nii casticta žoñinacaqui Yooz zumanaca anaž cheraquiča. ¹⁰Jalla nii Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui, Yooz

partir žoñinacami niizquin honora waytazaquiĉha. Anĉhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catokchinĉhucĉha. Nižaza Jesucristuž tjonz cheržcu, Yooz taku catokchinacaqui ispantichi cjequiĉha. Pero contintuž cjequiĉha.

¹¹Wejrnacqui tirapan Yoozquin mayizuĉha anĉhucaltajapa, anĉhuc ultimu liwriita cjeyajajo. Yoozqui anĉhucacqui kjawziĉha nižta ultimu liwriita cjeyajajo. Jaziqui Yoozqui anĉhucacqui liwriita cjis waquizkataquiĉha. Jalla nuž mayizuĉha. Yoozqui niž aztan anĉhucacqui zuma pinsitanacami cumplista cjiskataquiĉha. Jalla nuž zakaz mayizuĉha. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen, anĉhucqui zuma obranaca paaĉha. Yoozqui niž aztan tjapa anĉhucacqui zuma obranaca cumplista cjiskataquiĉha. Jalla nuž zakaz mayizuĉha. ¹²Jalla nekztanaqui anĉhucacqui zuma kamchiž cjen Jesucristo Jiliriqui honorchiz cjequiĉha. Nižaza Jesucristuž cjen anĉhucqui honorchiz zakaz cjequiĉha. Tjapa nižtanaca wataquiĉha uĉhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan uĉhumnacacqui okzñiž cjen, nižaza yanapchiž cjen.

ANA WALI PAAÑI ŽOÑŽ PUNTU

2 ¹Jilanaca, cullaquinaca, uĉhum Jesucristo Jilirž tjonanaqui, uĉhumqui juntjapznaquiĉha, nižtan zalzjapa. Jalla nii puntuquiztan anĉhucacqui intintiskatz pecuĉha. ²Yekjap žoñinacaqui anĉhucacqui incallzkatz pecĉha, “Jesucristuqui tjonchikalĉha” cjian. Jalla nižta chiita taku nonžcu, anaž anĉhucqui tsuca. Nii takunaca ana juyzu paa. Nižaza anaž kuz turwayskata. Ninacaqui cjiĉha, “Yoozqui Pablužquiz nii taku tjaachiquiĉha. Nekztan Pablupacha

wejtquiz quint'ichiĉha, ‘Jesucristuqui tjonchikalĉha’, jalla nii. Nižaza Pabluqui nuž tsjii cartiquiz cjiĉraĉha”. Jalla nuž cjiĉha nii toscara chiini žoñinacaqui. Jalla nižta chiita taku nonžcu, ana criyaquiĉha. ³Ana jaknužumi nii Jesucristuž tjonz puntuquiztanami incallta cjee. Ima Jesucristuž tjonan, walja žoñinacaqui juc'ant Yooz quintra cjistanĉha. Nižaza tsjii juc'ant ana wal žoñiqui jecžcaquiĉha. Wiruñaquii nii žoñiqui wiñaya casticta cjequiĉha. ⁴Jalla niiqui ĉhjul yooznacquižtanami juc'ant tucquin cjis pecaquiĉha. Nižaza ultim werar Yooz quintrami, nižaza žoñiž paata yooz quintrami aptasaquiĉha. Nižaza tjapa tii muntuquiz amtitanaca quintra aptasaquiĉha. Nižaza nii ana wal žoñiqui, “Wejrtĉha chekan Yooztqui” cjequiĉha. Werar Yooz timpluquinpankaz julznaquiĉha Yooztakaz.

⁵Anĉhucatan žejlcan, jalla nižtapan paljaychinĉha. ¿Ana cjuñž anĉhucjo? ⁶Tii zakaz nonžna anĉhucqui. Nii juc'ant ana wali paañiqui atajtaĉha. Wiruñaquii Yooziž pinsita timpu niiqui parizaquiĉha. ⁷Anziqii ana wali paañinaca žejlĉha. Nižaza ana walinaca paaĉha. Nii ana walinaca paañinaca atajtaĉha, ĉhjul ana walimi ana paajo. Wiruñaquii nii atajñiqui ana iya atajtaquiĉha. Nekztan ĉhjul ana walimi paata cjesaĉha. ⁸Jalla nii ana atajanaqui nekztan nii juc'ant ana wali paañiqui jecžcaquiĉha. Nekztanaqui Jesucristo Jiliriqui tjonžcu, persun tawkžtan nii ana wali paañi conaquiĉha. Nižaza walja aztan tjonžcu nii ana wali paañi liw akznaquiĉha Jesucristo Jiliriqui. ⁹Satanás cjita diabluiqui nii juc'ant ana wali paañi žoñi jecskataquiĉha. Nižaza Satanás aztan ispantichuc milajrunacami

siñalanacami paaquiĉha žoñinacžquiz incallzjapa. ¹⁰Niž ana wal kuzcama kamcan tjpaman milajrunaca paaquiĉha, nižaza tjpaman takunaca parlaquiĉha, incallzjapa. Jalla nuž ojklaycan incallaquiĉha infiernuquin ojknĭ žoñinacžquiz. Jalla nii žoñinacqui Yooz werar taku ana catokz pecĉiĉha, liwriita cjisjapaqui. ¹¹Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jakjurpayĉiĉha, incallta cjejajo werar Yooz taku ana criiñiž cjen. Nižaza nii ana liwriita žoñinacqui toscar takupan criyaquiĉha. ¹²Ninacĉha ana wali paatanacapankaz justasñiqui, jalla nižtiquiztan tjapa nii Yooz taku ana criichi žoñinacqui casticaž cjequiĉha.

ILLZTA ŽOÑINACAQUI LIWRIITA CJEQUIĉHA

¹³Yooz k'ayi jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui anĉhucāž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjistanĉha. Tuqui timpuquiztanpacha Yoozqui anĉhuc illzipanĉha liwriita cjisjapa. Nižaza ultimupan liwriitaž cjequiĉha Espřitu Santuž cjen, nižaza werar taku criichiž cjen. Nii Espřitu Santuqui anĉhucacqui ancha zuma yanapĉha, anĉhucacqui kuz ultimu zumapankaz cjisjapa. ¹⁴Jalla nijapa Yoozqui anĉhuc kjawziĉha. Wejrnacāž zuma liwriiñi Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui anĉhuc kjawziĉha, Jesucristo Jiliržtan anĉhucqui zuma honorchiz cjisjapa. ¹⁵Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, tirapan tjurt'iñi kuzziz cjee. Wejrnacqui anĉhucacqui tjaajinĉinĉha, ĉiita takunacžtanami nižaza cjiirta takunacžtanami. Jalla nii tjaajinta takunaca anapan tjtazna. Nii tjaajinta jaru panž kama. ¹⁶Uĉhum Yooz Ejpqui uĉhumnaca okziĉha, nižaza niĉha wiñayjapa cuntintu cjisatñi. Nižaza

uĉhumnaca okžcan, anĉhucacqui tjewskatĉha, arajpachquin nižtanpan zuma kamz, jalla nii. ¹⁷Yooz Ejpžtan uĉhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacapacha anĉhucacqui kuznaca p'ekinchayaquiĉha. Nižaza ninacacqui anĉhucacqui juc'ant tjurt'iñi kuzziz cjisacatquiĉha tjpaman walinaaca paažo, nižaza tjpaman wali takunaca parlajo. Jalla nuž anĉhucaltajapa mayizuĉha.

3 ¹Jilanaaca, cullaquinaca, tiicamakal ĉiizinaĉha. Wejrnacalca Yoozquin mayiza, Yooz taku tjapa kjtñi paljayajo, nižaza mayiza nii paljayta Yooz taku tjapa kuztan catokta cjejajo. Jalla nižta anĉhucacqui Yooz taku catokĉinĉhucĉha. ²Nižaza Yoozquin mayiza, ana wal kuzziz žoñinacžquiztan wejrnac tsijsinajo. Yekjap žoñinacacqui anaĉha Yoozquin kuzziz. ³Jesucristo Jiliriĉha cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan niiqui anĉhucacqui tjurt'iñi kuzziz ĉejlnaquiĉha, nižaza anawalinacquitanz zumapanž cwiataquiĉha. ⁴Anĉhucacqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjen, wejrnacacqui tantichinĉha, anĉhucacqui wejrnacacqui mantitacama kamiñhucĉha, nižaza niicama tira kamcan želaquiĉha, jalla nii. Jalla nužupan cjequiĉha. ⁵Jesucristo Jiliriĉqui anĉhucacqui kuz irpila, Yooz irata jilanacžtan zuma munazajo, nižaza Jesucristuž irata pasinziz kuzziz cjejajo. Jalla nuž mayizuĉha.

ANA JAYRAZCU LANGZ WAQUIZIĉHA

⁶Jilanaaca, cullaquinaca, Jesucristo Jilirž tjuuquiz anĉhucacqui mantuĉha. Jayražni jilanacžquiztan zarakaquiĉha. Jalla ninacacqui wejrnacacqui tjaajintacama ana kamĉha. ⁷Jaknužt wejrnacacqui kamuĉhaja, jalla niicama anĉhucalacqui kamsa. Wejrnacacqui

kamaña yatekaza. Wejrnaqui ančhucatan žejlcan walja langzinča. ⁸Nižaza kjayžcu t'antami čherimi lujlchinča. Majiñami weenami walja langzniñča ochañcama, ančhucalta ana ch'ama cjeajo. ⁹Ančhucaltan žejlcanaqui wejrnaqui ančhucaquiztan čheri mayiñ cjichuca cjitasacha. Ultimquiz anal maychinča. Antiz langzinča, tsjii kamaña tjeezjapa. Jalla niwjctanaqui tsjii zuma kamaña tjeez pecchinča, ančhucqui nii kamañquiz jaru kamzjapa. Jakziltat lujlz pecchaja, langz waquiziča. ¹⁰Ančhucatan žejlcan, chiižinčinča. “Jakziltat ana langz pecchaja, jalla niiqui anaž lujlz waquiziča yekž čherquiztan”. ¹¹Pero tsjii quintu nonzinča. Yekjap ančhucaquiztan ana langžcu kamñiquiča. Ana langžcu, ana persun luraña paažcu, jayrazcan yekja žoñž asuntunacquiz mitisñiquiča. ¹²Jalla nižta žejlñi žoñžnacžquiz mantuča ana nižta cjisjapa. Učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz chiižinuča,

zuma kuzziz nižaza ana mitisñi kuzziz langznaquiča persun wira mantinzjapa, jalla nii.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, zuma paazjapa anaž očhlla. ¹⁴Jakziltat tii weriž cartiquiz cjiirta taku anapanž catokz pecchaja, jalla nii zumpacha cheraquiča, jecčhalaj nii. Nižta žoñžquinaqui anapanča tjonzqui, nižaza anapanča niižtan ojklayzqui, nii žoñipacha azajo niiž anawal kamañquiztan. ¹⁵Anaza niižjapa quintra cjee, antiz nii criichi jilžquiz zuma tawkžtan chiižina.

¹⁶Jesucristo Jiliriča cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii zakaz ančuca kuz walikaj cjiskatla zapurumi nižaza čhjulu cjenami. Nižaza Jesucristo Jiliriqi ančhucatan chicapachaj kamla. ¹⁷Wejrqui Pablutča. Anziqi tii ančucaquin tsaanz letranaca persun kjaržtan cjiiržcuča. Jalla nužupan zapa cartiquiz wejt firmapan firmuča. ¹⁸Učhum Jesucristo Jiliriqi tjapa ančucaquiz zumaj yanapla. Nužukazza. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

1 ¹Wejrtĉha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cjiŕŕĉcuĉha. Jesucristuŕ illzta apostultĉha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin uĉhum Liwriiĉi Yooz Ejpqui Jesucristo Jilirŕtanpacha wejr utĉiĉha. Jesucristo Jilirizĉ tjonz tjuĉi tjewŕa uĉhumqui. ²Timoteo jila, amquin tii cartal cjiŕŕĉcuĉha. Weriŕ Yooz taku paljaytaŕ cjen amqui tjapa kuztan Yoozquin criiĉamĉha. Jaziqui wejt maati cuntamĉha. Amĉha lijitum criichi ŕoĉiĉiqui. Yooz Ejpŕtan uĉhum Jesucristo Jilirŕtan amquiz zumaj yanapla, niŕzaza amquiz okzla, niŕzaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJIĉINACA TJONAQUIĉHA

³Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkcān wejrqui amquiz rocĉinĉha, Efeso wajtquin ŕelajo. Anziqui wilta rocuĉha nicju tiraka ŕelajo. Jalla nicju ŕejlĉan, amqui tsjii ŕoĉinacŕquiz chiiŕinz waquiziĉha. Jalla ninacŕquiz amqui mantaquĉiĉha, Yooz taku ana iya tsjii kjutĉi tjaajnajo. ⁴Niŕzaza mantaquĉiĉha ŕoĉiŕ pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Niŕzaza tuquita atĉi ejpnacŕ tjuunac puntuquizimi anapanĉha nijĉhucqui kuz tjaazqui. Jalla nuŕ amqui

mantaquĉiĉha. Jalla niŕza parlanacaqui panŕ inakazza, kuznaca turwayskatĉi alajaĉha. Niŕza parlanacaqui anapanŕ uĉhumnacaquiz yanapĉha, Yooziŕ tjaata kamaĉquiz juc'ant zuma kamajo. Yooz kamaĉquiz kamĉan, Yoozquin kuzziz cjiĉiĉi, jalla niŕ walĉha.

⁵Jalla nuŕ wejrqui mantuĉha, criichi ŕoĉinacaŕ porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, niŕzaza ana ĉjul ujmi cjuĉŕcu, zuma munaziz waquiziĉha. Niŕzaza tjapa kuztan Yoozquin criĉan, jalla niŕza kuzziz ŕoĉinacaqui zuma munaziz waquiziĉha. ⁶Jalla niŕza zuma kamaĉquiztan tsjii ŕoĉinacaqui ĉekachuc ojkcĉiĉha. Jaziqui parleeka parlis pecĉiĉha, ana ĉjulquiz waquiziĉi. ⁷Niŕzaza walja zizĉi Moises lii tjaajiĉi cjis pecĉha. Ninacasti tjaajinzĉupacha, persuna chiita ana intintassa. Niŕzaza “Tuŕupanĉha werar razunaqui” ĉjiscupacha, ana panŕ niŕ persuna tjaajintaqui intintazasaĉha.

⁸Yooziŕ Moisesquiz tjaata liinacaqui zumacĉha, Yooz kuz jaru lijituma tjaajintaŕ niiqui. ⁹Niŕzaza lii puntuqui tuŕuĉha: Moises liinacaqui anataĉha ut'ayta zuma kamĉi ŕoĉinacŕtajapa. Antiz ana zuma kamĉi ŕoĉinacŕtajapa ut'aytataĉha. Zuma paaznaca ana juyzu paaĉi ŕoĉinacŕta, niŕzaza Yooz kuzcama ana kamĉi ŕoĉinacŕta, niŕzaza

ana Yooz sirwiñinacžta, nižaza uj paañinacžta, nižaza Yooz kamañ jicz ana pecñinacžta, nižaza ana Yooz rispitñinacžta, nižaza persun maa ejp conñinacžta, nižaza žoñi conñinacžta, ¹⁰nižaza adulteriuquiz ojklayñi žoñinacžta, nižaza luctakpora ana wali paasñinacžta, nižaza žoñi tanñinacžta, nižaza toscara chiiñinacžta, nižaza toscar juramentužtan chiiñinacžta, nižaza tjapa zuma tjaajintanacž quintra paañinacžta, jalla ninacžta ut'aytatačha Moisés liinacaqui. ¹¹Zuma tjaajintanacaqui zuma liwriiñi Yooz tawk jaručha. Yooz takuqui azzizza, žoñinaca liwriizjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriiñi taku zizkatchičha, nižaza wejtquiz cumpjiichičha, žoñinacžquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLUŽQUIZ ANCHA OKZIČHA

¹²Yooz taku paljayajo, Jesucristo Jiliriqui wejtquiz yanapchičha. Jalla nižtiqiztan Jesucristužquin sparaqiz cjiwčha. Jesucristuqui wejr cumpliñipan cherzičha. Jalla nižtiqiztan apóstol puestuquiz wejr utchičha nii sirwajo. ¹³Tuquiqui wejrqui Jesucristuž quintra chiiñtačha, nižaza niž quintra iñariñtačha. Nižaza Jesucristužquin criichi žoñinacž quintra payiñtačha. Jalla nuž paanami nižaza chiyanami, Yoozqui wejtquiz okzičha. Ima Jesucristužquin criican, jalla nuž ana wali ojklaychintačha ana ultim werara zizcu. Jalla nižtiqiztan Yoozqui wejtquiz ancha okzičha. ¹⁴Učhum Yooz Jiliriqui wejtquiz walja zuma okzičha. Jaziqui Jesucristuž cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissinčha wejrqui, nižaza Yooztan ancha munaziñi kuzziz cjissinčha. ¹⁵Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchičha, ujchiz žoñinaca

liwriyi. Jalla nii takučha ultim razunaqui. Nižaza tjappachaqui nii taku catokz waquizičha. Tjapa ujchiz žoñinacžquiztan wejrtčha juc'ant ujchiztqui cjiwčha. ¹⁶Jalla nuž cjenami, Yoozqui wejr zumapan okzičha, Jesucristuž zuma pasinziz kuz tjeezjapa. Weriz cjen, tjappacha zizaquičha, Jesucristo ancha zuma pasinziz kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz žoñinacžjapa Jesucristuqui zuma pasinziz kuzzizza. Cristužquin criyaquiz niiqui, čhjul žoñimi Yooztan wiñaya kamaquičha. ¹⁷Jalla nižtiqiztan tjapa mantiñi Yooz honoraž wiñayjapa waytitaj cjila. Yoozqui wiñaya žejlčha, nižaza ana ticznasačha, žoñž čhjujquiz anaž cherta cjesačha. Tsjiiillapanikazza Yoozqui, nižaza niipančha juc'ant tjappacha zizñiqui. Jalla nii Yooz honora wiñay wiñaya tirapan waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁸Timoteo jila, wejt maati cuntamčha. Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Satanás partiranacž quintra cjee. Tuquiqui tsjii criichi jilanacaqui am puntuqiztan Yooziž tjaata taku chiichičha. Nii takunaca cjuñzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuquiz utžtačha. Jaziqui amquin tii chiižinučha. ¹⁹Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, nižaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjuñznaquičha. Yekjapaqui persun kuzquiz ujnaca cjuñzcu, ana juyzu paachičha, nii ujquiztan ana jaytichičha. Jalla nižtiqiztan ninacaqui ana uj tantiyasñi kuzziz cjissičha, nektzan Yooz kamañ jiczquiztan zarakhičha. ²⁰Jalla nižta paachičha Himeneužtan nižaza Alejandružtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinčha, ana Yooz quintra iya chii zizajo.

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

2 ¹Tsjiižtan cjiwčha. Primeraqui chiižinžcučha jalla tuž: Tjapa žoñinacžta Yoozquin mayizaquičha, nižaza zuma kuztan Yooztan parlaquičha, nižaza tjapa žoñinacžtajapa Yoozquiztan roct'ižinaquičha, nižaza Yoozquin sparaquiž cjequičha. Jalla nuž mayiziz waquizičha tjapa žoñinacžtami, ²nižaza tjapa pajk mantiñi jilirinacžtami, nižaza tjapa jilirinacžtami. Jalla nuž mayiziz waquizičha, walikaz kamažo. Jalla nuž kamcan, Yoozquin sirwiñi kuzziz cjee, nižaza nižta kuzziz kamcan jilirinacžquiz rispitiñi kuzziz cjee. ³Jalla nižta kamaquiz niiqui, walikazza. Nižaza jalla nižta kamz cjen, učhum Liwriiñi Yoozqui cuntintuž cjequičha. ⁴Učhum Liwriiñi Yoozqui tjapa žoñinaca liwriita cjis, jalla nii pecčha. Nižaza tjapa žoñinaca werar taku pajñi cjis, jalla nii zakaz pecčha. ⁵Tsjii Yoozpanikaz žejlčha. Nižaza žoñinacaltajapa tsjii Yoozquiz pjalt'ižiñi žejlčha. Jalla niičha Jesucristuqui. Učhum irat žoñi cjis, ⁶tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacž laycu tiezičha. Jalla nuž tiežcu ninacž ujquiztan pacchičha. Yooz pinsita timpu tjonžcu, jalla nekztan nii zuma liwriiñi quintuqui žoñinacžquiz paljaytatačha. ⁷Jalla nii Jesucristuž žoñinacž laycu ticzi quintu wejrzakaz paljayučha. Nižta paljayajo, Yoozqui wejr apóstol puestuquiz utchičha. Wejr utchičha werar liwriiñi Yooz taku tjaajnajo ana judío žoñinacžquin. Ninacžquin Yooz taku paljayiñča, ninaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo. Wejrqui Jesucristužquin criichiz cjen weraral chiyučha. Ana toscaral chiyučha.

⁸Tjapa kjutñi žoñinacaqui Yoozquin mayiziñi cjičhaj cjiwčha. Jalla niil pecučha. Zuma kuzziz, nižaza ana žawjchi kuzziz, nižaza ana ch'aazñi kuzziz, nižaza zuma kuztan kžara waytizcu, jalla nuž mayiziñi cjičhaj cjiwčha.

MAATAKŽ PUNTU

⁹Nižaza maatakanacami zuma kuzziz cjispančha. Zuma zquitinaca anaž juc'anti cujtzni cjičhaj cjiwčha. Anačha iziwiri maatakažtakaz cujtzqui. Nižaza anačha ricachužtakaz cujtzqui. Anaž ancha ist'asaquičha. Nižaza maatakanacami anačha persun ach charquiz ancha quitsnacchiz cjequičha. Nižaza anaž ancha čjul alajanacchiz cjequičha. Nižaza anaž ancha zquitinaca cujt cutaquičha. Jalla nižta zquitinacquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaa. ¹⁰Antiz zuma kamzquin kuz tjaa. Zuma kamz waquizičha Yoozquin kuzziz criichi maatakanacami. ¹¹Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaajinta takunaca catokspančha, ana čjulu chiizcu. ¹²Nižaza žoñinaca cheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaajinz waquizičha; nižaza anaž mantiz waquizičha. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspančha. ¹³¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužučha niiqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachičha. Nekztan Eva paachičha. ¹⁴Nižaza Adanžquiz anatačha incallta. Antiz Evaquiztačha incallta. Incallskattiquiztan Evaqui ujquiz tjojtšinčha. ¹⁵Maatakanacami maatakž kamañquiz kamz waquizičha, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza ana ujchiz zuma kamañ kuzziz,

nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquič niiqui, liwriita cjequičha maatakanacami.

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

3 ¹Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecčhaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecničha niiqui. Jalla nii takuquī ultim weraračha. ²Jalla nižtiquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispančha. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui niiz puntu cjiñicha, “Zuma žoñipancha, ana uychiz” cjcanaqui. Niiqui tsjaa tjunchizpanikaz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispančha. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma tjaajiñiž kuzziz cjispančha. ³Nižaza anapan licñi kuzziz cjispančha. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispančha, antiz pasinziz kuzzizpan cjispančha. Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispančha. ⁴Nižaza niiz kjuychiz žejlñi žoñinaca zuma irpiñi cjispančha. Nižaza niiz maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitiñi, jalla nižta kuzziz cjispančha. ⁵Tsjii icliz jiliriqui niiz persun kjuy žoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla nižtiquiztan, čjaknužt Yooz icliz žoñinaca zuma irpasajo? ⁶Nižaza tsjii icliz jiliriqui anaž uzca criichi žoñi cjesačha. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasačha, nekztanaqui ujquiz tjojtsnasačha. Nižaza jaknužt diabluqui niiz ujquiztan casticta cječhaja jalla nižta irata nii žoñiqui uj paatiquiztan casticta cjequičha. ⁷Nižaza icliz

jilirinacaqui tjapa žoñinacžquiz rispittaž cjispančha, criichi žoñinacami, ana criichi žoñinacami. Ana criichi žoñinacaqui niizquiz ana rispitaquič niiqui, juc'anti niizquin ujnacaž tjojtnasačha. Jalla nižtiquiztan diabluqui nii žoñžquiz ujquiz tjojtskatasacha.

⁸Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispančha iclizquiz yanapñi žoñinacaqui. Jalla ninacaqui zuma rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza ninacž chiita taku cumpliñi kuzziz cjispančha. Nižaza anapan licñi kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispančha. ⁹Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza niizquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatačha. Anziqui kjanacama paljaytačha. Nii Jesucristuž puntu zuma zizñi kuzziz cjispančha. Nii iclizquiz yanapñi žoñinacaqui ana uj paañi kuzziz cjispančha. ¹⁰Tsjii žoñiqui iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraqui niiz persun kamaña zumpacha tantiitaž cjispančha. Nekztan zuma kamañchiz cjequič niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasačha. ¹¹Jalla nižta zuma kamañchiz cjispančha iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza anapan ana wal quintu joojooñi kuzziz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza tjapa cumpliñi kuzziz cjispančha. ¹²Nižaza iclizquiz yanapñi žoñinacaqui tsjaa tjunchiz alajakaz cjispančha. Nižaza niiz persun maatinacami kjuy žoñinacami zumapanž irpiñi cjispančha. ¹³Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma cumplačhaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequičha, nižaza juc'ant tjup kuzziz cjisnaquičha,

Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljayzjapa.

¹⁴⁻¹⁵Wajilla wejrqui amquin ojzk pecuča. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cjiyržcuča. Tii takunacaž cjen amqui zizaquiča, jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui parti Yooz maatinacžtan kamz waquizichaja, jalla nii. Yooz maatinacača werar žejtñi Yooz iclizaqui. Yooz icliz žoñinacaqui werar Yooz tawkquizimi tjurt'iñi kuzzizpanča. ¹⁶Anaž jecmi kjaž jesača tii puntuquiztan. Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamañ puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqui nii puntunacami kjanacama ziztača. Tii Jesucristuž puntunacača chekanaqui. Jesucristuqui učum irat curpuchiz tjonchiča tii muntuquiziqui. Jacatattiquiztan Yooz Espíritu Santuqui ticlarchiča niž puntuquiztan, lijituma Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanaqui Jesucristo cherchiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz Jesucristuž puntuquiztan paljajtača. Nižaza tjapaman žoñinacaqui nižquiz criichiča. Nižaza Jesucristuqui tsew arajpachquin wilta quejpchiča. Jalla nii puntunacača chekanaqui.

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

4 ¹Tsjii puntu cjesača. Yooz Espíritu Santuqui kjanapacha intintazkatchiča jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquiča. Tsjii kjutñi irpitaz cjequiča incallñi zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacž tjaaajntaž cjen. ²Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui incallñi kuzziz cjican toscar takunaca paljayaquiča. Nižaza ninacž toscar takunaca nonžcu,

yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakaquiča. Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui ujquiztan ana sint'iñi kuzziz cjequiča, nižaza ana uj naazñi kuzziz cjequiča. ³Nii ana wal žoñinacaqui anapanž lucutjiñi zalzqui cjican mantaquiča. Nižaza tsjii čherinaca lujlzmí, anapanž lulzqui, cjican mantaquiča. Nii incallñi žoñinacaqui jalla nuž cjequiča, pero Yoozqui nii čjheri tjaachiča, žoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkquiz criichinacami nii čjheri lulasača Yoozquin sparaquič cjižcu. ⁴Tjapa Yooziž tjaata čherinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquič cjižcu lulasača. Anapanča “Lujljapača anawaliqui” cjizqui. ⁵Yoozquin sparaquič cjižcu, nižaza Yooz taku chižcu, čjul čjherimi walipankaz cjesača, lujljapa. ⁶Jalla nii weriž tjaaajnta takunaca criichi žoñinacžquiz tjaaajnaquiča amqui. Nekztan amqui Jesucristužtajapa zuma sirwiñim cjequiča. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaaajntan jaru zuma kamčamča. Nižaza zuma tjaaajnaquič niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequiča. ⁷Ana wal quintumi nižaza zumzu žoñinacž quintumi anapan nonznaquiča. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinča kuz tjaazqui. ⁸Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizkaz yanapča. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizimi kuzquizimi tjappachquizpanž yanapča. Nižaza tii muntuquiz kamz žejtzquizimi arajpach muntuquiz kamz žejtzquizimi yanapča. ⁹Jalla werar razunača nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquiziča. ¹⁰Učhumqui žejtñi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquiča arajpachquin Yooztan kami ojzjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta

ancha langža nižaza sufriča. Jalla nii žejtñi Yoozza ultim werar Liwriiñiqui. Niižquin criichinacaqui liwriita cjequiča. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesača, niižquiz criyaquiž niiqui.

¹¹ Jalla nii puntu tjaajintanaca mantaquiča, nižaza tjaajnaquiča amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquiča, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zumapan kamaquiča, nižaza zumapan chiyaquiča, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquiča, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequiča, nižaza lijitum kamañchiz cjequiča. Nekztan jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am iratapacha zakaz zuma kamasacha. ¹³ Nižaza wejť tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinzjapa kuz tjaaquiča. Nižaza Yooz taku liižcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquiča. Nižaza ninacžquiz tjaajnaquiča. ¹⁴ Tuquiqui icliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanziča. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiichiča, “Yooz tjaata kamañchiz cjequiča” cjicanaqui. Nekztan jalla nižta Yooz kamañchiz amquiz cjiskatchiča. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquiča.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquiča. Nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquiča. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamñiž cjen nayaquiča. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizimi nižaza amiž tjaajintanacquizimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriž chiižintanaca tirapan cjuñzna. Jalla nuž zuma cjuñznaquiž niiqui, ultimquiziqui liwriitam cjequiča. Nižaza amiž tjaajinta

catokchi žoñinacaqui liwriitaž zakaz cjequiča.

ŽEW MAATAKANACŽ PUNTU

5 ¹ Tsjiilla cjesača. Irarchiz ejpnacžquiz ana ancha ujznaquiča. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquiča, niiž ana wali paatiquiztan jajtiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoñinacžquiz persun jilanacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča. ² Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquiča. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquiča.

³ Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquiča. ⁴ Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niiqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquiziča. Jakziltat Yoozquin criichižlaj niiqui, persun famillžquiztan žew maatakanacžquiz yanapz waquiziča. Nii žew maatakanacaqui famill ocjalanaca jwesi yanapchizlani. Žew maatakanacžquiz yanapzpanž waquiziča persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquiziqui walipanikaz cjequiča. ⁵ Jakzilta t'akjir žew žonmi zinalla žejlčhaj niiqui, jalla naača werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenaqui arajpachquin kami ojcz, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiñami weenami Yoozquin ancha mayizinča. ⁶ Jakzilta žew žonmi tii muntuquiz kamzquinkaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoñž cuzturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamča. ⁷ Persun famillž

žewnacžquiz okz waquiziča. Jalla nuž mantaquičha amqui, žewanacami ninacž familianacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquiziča. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoñinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpliča. Nižaza niža žoñinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinacžquiztanami.

⁹Jakzilta žew maatakanacž tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesača. Nižaza nii žew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistanča. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintača naa žewqui. ¹⁰Nižaza žoñinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistanča. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpiñtacha. Nižaza tjonžni žoñinacžquiz zuma atintiñi kuzziz cjispanča. Nižaza criichi žoñinacž kjojcha humilde kuzziz ajwsinintača. Nižaza sufrini žoñinacžquiz zuma yanapni kuzziz cjispanča. Nižaza tjpaman wali paatanacžquiz zuma tjaani cjispanča. Jalla niža zuma kuzziz žew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesača.

¹¹Ima sojta tunca watchiz cjen žew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesača, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, žew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinacž acuerduquiz luztanča. Tur žew maatakanacaqui wilta zalz pecačhani. Wilta zalaquič niiqui, nii acuerduquiztan ulanspanča. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequičha. ¹²Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequičha. ¹³Nižaza turapacha žew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklayasaž niiqui, jayraž cjesača.

Nižaza ana wali quintu joojooñiž cjesača. Nižaza yekja žoñž parliquiz mitisni cjesača. Jaziqui ana zuma takunaca chiichiyachani. Niža chiichiizqui inapankazza. Anapan waquiziča. ¹⁴Jalla nižtiquiztan tur žew maatakanacaqui zalz waquiziča. Zalzcu, ocjalchiz cjesača. Nižaza kjuya luraña cwitiñi cjesača. Jalla niža zuma kamañ quintru žoñinacaqui icliz žoñinacžquiz anaž iñarasača. ¹⁵Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchiča, nižaza Satanás diabluž kuzcama ojčha.

¹⁶Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquiziča, icliz žoñinacžta ana ch'ama cjejajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanacžquiz icliz paažtan yanapta cjesača.

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

¹⁷Jakzilta icliz jilirit zumpacha irpačhaja, parti criichi žoñinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaz waquiziča, nižaza zuma pacz waquiziča. Nižaza Yooz taku paljayni jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjaajni jiliržquizimi juc'ant honora tjaz waquiziča, nižaza juc'anti pacz waquiziča. ¹⁸Tuquitanpacha cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii trigo jojni aznuqui ñujčtan ana ñucasača ana lulajo”. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat langžnižlaja, jalla niiqui pacta cjis waquiziča”.

¹⁹Nižaza tsjii žoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtinasaz niiqui, jalla nii žoñž chiitaqui anača nonzqui. Antiz tsjii pucultan čhjepultan tisticu žoñinacž ujchizpanča cjesaž niiqui, ninacž chiitaqui nonznaquičha.

²⁰Nižaza jakzilta icliz jilirit uj paañi žejlčhaja, jalla niižquiz ujsnaquičha

parti criichi jilanacž yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti žoñinacaqui uj paaz jiwjataquiča. ²¹Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristužtan nižaza Yooziž illzta anjilanacžtan, jalla ninacž yujcquiziqui amquiz mantuča, nii weriž tjaajintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapanča pjali cjcjisqui. Nižaza tjapa žoñinacžtan tsjii kuzziz cjis pecsa. ²²Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii žoñž kuz zumpacha tantižinaquiča. Ana zumpacha tantiyaquiž niiqui, tsjii amiž uchta icliz jiliriqui ujquiz tjojtsnasača. Nekztan parti žoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtnasača. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiž waquiziča. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana ujquiz tjojtsjapa.

²³Amiž walu ancha laa laa cjenaqui, anam kjaz alaja licasača. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licnasača.

²⁴Yekjap žoñinacaž uj paatanacaqui kjanapacha tjeežta cjissa ima casticta cjisnan. Yekjap žoñinacaž uj paatanacazti chjojžta cjesača, casticz tjuñicama. Nekztan tjeežtaž cjequiča. ²⁵Jalla nižtapacha yekjap žoñinacaž zuma paatanacaqui kjanapachača. Yekjap žoñinacaž zuma paatanacazti ana chertača. Pero anaž tirapan chjojžta cjequiča. Pjalz tjuñquiziqui tjeežtaž cjequiča.

6 ¹Criichi žoñinacžquiz chiižina, tuž cjan: Patrunž mantuquiz kamñi piyunanacaqui persun patrunžquiz rispitle, parti žoñinacaž werar Yooz quintra ana chiyajo, nižaza tjaajinta Yooz taku ana inarajo. ²Nižaza jakzilta piyunanacat criichi patrunchizlaj niiqui, juc'anti rispitle, ana quintra chiila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta langžinspanča. Am patrunpachača criichi maziui.

Jalla nižtiquiztan zuma k'ayi jilača niiqui. Jalla nii puntunaca chiižinaquiča, nižaza tjaajnaquiča.

ANA WALI TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³Tsjii žoñiqui tsjemat pinsita takunacžtan tsjii kjutñi tjaajnačhani. Jalla nižta ana wali tjaajnaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriz zuma tjaajintanacquiztan tsjemataž tjaajinča. Nižaza nii žoñiqui Yooz mantita kamañquiztan tsjemata kamaña tjaajinča. ⁴Jalla nižta tjaajiñi žoñiqui mit kuzzizza. Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta tjaajiñi žoñiqui ana wali kuzziz cjen žoñinacžtan ch'aazkaz pecča. Čjul taku puntuquiztan ch'aazkaz pecča. Jalla nuž ch'aazcan chjaawjkatas žejlča, nižaza t'aka t'akaž cjissa, nižaza žoñinacaqui quintra chiyas žejlča. Nižaza porapat uj tjojtnassa. ⁵Nižaza nii millk'u kuzziz žoñinacaqui porapat ana tucuziñi ch'aasniča. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz cjis pinsican, Yooz jiczquin luzza. Nii wali jiru kamzqui, "Jalla nii kamzazza waliqui", cjan pinsiñiča. Jalla nii ana wal pinsitanacchiz žoñinacžtan ana munazaquiča. ⁶Pero tsjiikaz cjiwča. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waliča, wali jiru kamzquiztan juc'anti. Yoozquinakaz kuzziz cjan žoñinacaqui cuntintu cjequiča. ⁷Tii muntuquiz nascuqui učhumqui ana čjulchiztača. Nižta irata ticžcuqui tii muntuquiztan ana čjulchiz okaquiča. ⁸Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlcan, čjerchizimi zquitchizimi cuntintu cjistanča. ⁹Jakziltat wali jiru cjis pecčhaja, ujquiz tjojtsnasača, nižaza ana wal jiczquiz lusasača. Nekztan zumzu pinsamintuchiz

cjesača. Nižaza persun quintra ana wal kamzquizkaz pecasača. Nekztan nii ana wal kamtiquiztan tjappacha pertaquiča. Liwj akztaž cjisnaquiča nii žoñiqui. ¹⁰Paazquin kuz tjaazqui tjapaman ana walinacquiz cjiskatča. Paazquin kuz tjaacan yekjap criichi žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi chjichta cjissiča. Nekztan persunpacha wira ancha sufriskatča.

TIMOTEOŽQUIZ CHIŽINTA TAKUNACA

¹¹Timoteo jila, amqui Yooz žoñimča. Jaziqiu ana walinacžquiz anapan kuz tjaaquiča. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tjurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee. ¹²Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluz partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquiča. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawziča. Nižaza nuž kjawztan, amqui walja žoñinacž yujcquiz ticlarchamča, “Yoozquinkaz kuzziztča wejrqui” cjican. ¹³Timoteo jila, Yoozqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacžquiz žeti tjaača. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquiz Yooz Ejpžquinkaz kuzziztača. Jaziqiu Yooz yujcquizimi Jesucristuž yujcquizimi wejrqui amquin mantuča, ¹⁴Yooz kamañquizkaz kama, jalla nii. Nekztan žoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana čjul chiyasača, nižaza Yooz kamañaqui zumapankaz tjeežta cjequiča, Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñicama. ¹⁵Yooz Epiž pinsita timpuquiz Jesucristuqui wilta tjonaquiča. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niiča

tjappachquiztanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliriča čjul jilirinacžquiztanami. Nižaza niiča juc'ant azziz mantiñiqui čjul mantiñinacžquiztanami. ¹⁶Yoozpankazza wiñay žejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz žoñimi Yoozquin macjati atasača juc'ant zuma kjañquiz kamči, nekztan. Jalla nižtiquiztan anaž jec žoñimi Yooz cherčiča, nižaza ana cherasača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Nižaza wiñaya mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁷Amqui tii muntuquiz wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča, ancha cusasanacchiz cjenami ana mita kuzziz cjejajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasacha. Jalla nižtiquiztan cusasanacquiz anača kuz tjaazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaa. Nii žejtñi Yoozpankaz učumnacaquiz tjapaman wintizunanaca tjaača, učumnaca cuntintu kamzjapa. ¹⁸Nižaza nii wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquiziča. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequiča Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanacžtan žoñinacžquiz yanapz waquiziča. Ana zkutu kuzziz cjis waquiziča. ¹⁹Jalla nuž zuma obranaca paatiquiztan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquiča. Nuž juntitiquiztan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquiz zuma kamkataquiča, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaaž waquiziča. Nii kamzqui juc'ant zumača. Jalla nuž wali jiru žoñinacžquiz mantaquiča amqui.

²⁰Timoteo jila, wejrqui amqui tjapa Yooz puntunacquiztan tjaajinčinča. Jalla nii tjaajintanaca

zumpacha cjuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina žoñž takunaca ana nonžna. Ana Yooz takunacača ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tjaajintanac quintra chiitaqui ana nonžna. Yekjap žoñinacaqui tsjii kjutñi chiižcuqui, “Zuma zizta

takuča weriž chiitaqui”, cjiñičha.

²¹Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui nii ana wal taku catokžcu Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakchiča. Ana zuma kuzziz cjissiča.

Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

1 ¹Wejrtĉha Pablutqui. Yooz muñañpi jaru Jesucristuž illzta apostoltĉha. Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinacžquiz taku tjaachiĉha, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacžquiz wiñaya arajpachquin kamkatzjapa. Jalla nii wiñaya kamz puntuquiztan paljayajo wejrqui apóstol puestuquiz uchtitĉha. ²Timoteo jila, amqui wejt k'ayi maati cuntamĉha. Jalla nekztanaqui tii cartal cijjrĉcuĉha. Uĉhum Yooz Ejpžtan nižaza uĉhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui amquin zumaj yanapla, nižaza amquin okžla, nižaza zuma cuntintu kuzziz kamkatla.

TIMOTEOŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

³Wejrqui majiñami weenami Yoozquin mayizican, am cjuñuĉha. Am cjuñžcu, wejrqui amiž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwĉha. Yoozquin tjapa kuztan ligituma sirwuĉha. Jaknužt wejt tuquita atchi ejpnaca Yoozquin zuma sirwitĉhaja, jalla nuž Yoozquin sirwuĉha. ⁴Wejrqui cjuñuĉha, amiž wejtquiztan kaazñiž cjen. Nižaza wilta am cherez anchal pecuĉha. Nekztan cuntintul cjeeĉha. ⁵Nižaza cjuñuĉha, amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamĉha, jalla nii. Primeraqui am Loida cjiti matilliqui

Yoozquin kuzziz cjissintaĉha. Nekztan am Eunice cjiti maa Yoozquin kuzziz zakaz cjissintaĉha. Nižazakaz amqui ultimupan Yoozquin kuzziz cjissamĉha.

⁶Yoozqui amquiz tsjii zuma kamaña tjaachiĉha, weriž am juntuñ kjaržtan lanžtan. Jalla nižtiquiztan amquin chiižinuĉha, nii zuma kamañquiz tira kamajo. ⁷Yoozqui uĉhumquiz eksñi kuzziz ana cjiskatchiĉha. Antiz tjup kuzziz cjiskatchiĉha, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjiskatchiĉha, nižaza zuma pinsiñi kuzziz cjiskatchiĉha. ⁸Jaziqui amqui anapanim azaquiĉha, uĉhum Jesucristo Jilirž favora paljaycan. Wejrqui Jesucristuž cjen carsilquiz chawjctitĉha. Jalla nuž cjenami amqui ana wejtquiztan azaquiĉha. Amqui Yooz zuma liwriiñi taku paljayñiž cjen zakam sufriĉha. Nii sufrisquiztan ana jiwjatalla. Yoozqui amquiz azi tjaažcaquiĉha tjurt'izjapa. ⁹Nii azi tjaañi Yoozza uĉhum liwriichiqui. Nekztan uĉhum kjawziĉha nižquin tjapa kuztan kamzjapa. Yoozqui uĉhum ana kjawziĉha uĉhumnacaž zuma paatiquiztan. Antiz Yoozqui uĉhum kjawziĉha niž persun kuz munañpi jaru, nižaza niž persun okžñi kuzziz cjen. Ima tii muntu želan Yoozqui tantiichiĉha, Jesucristužquin kuzziz žoñinacžquiz niž okžñi kuz

tjeeznaquiĉha, nii. ¹⁰ Jazizti Yoozqui uĉhum Liwriiĉi Jesucristuĉ tjonĉiĉ cjen niiĉ okzĉni kuzziz tjeeziĉha. Jesucristuqui ticz liwj atipĉiĉha persunaltajapami niĉaza niiĉquin criiĉi Źoĉinacĉtajapami. Niĉaza liwriiĉi Yooz taku paljaytiquiztan, jaknuĉt Źoĉinacaqui Yooztan wiĉaya kamĉhaja, jalla niiqui kjanzt'itaĉha.

¹¹ Jalla nii zuma quintu paljayajo Yoozqui wejr utĉiĉha apóstoI puestuquiz. Niĉaza wejr utĉiĉha ana judó Źoĉinacĉquiz tjaajnajo. ¹² Jalla niĉtiquiztanpacha wejrqui ancha sufrĉiĉha tii carsilquiz chawjĉkatzcama. Jalla nuĉ cjenami wejrqui anapan azuĉha, werar Yooztan tsjii kuzziz cjen. Werar arajpach Yoozquinpanĉ kuz tjaachinĉha. Niĉaza tuĉ cjiwĉha, wejt Yoozqui walja azzizza. Jaziqui niiqui weriĉ cumpjiita wira cuitaquiĉha Jesucristo tjonz tjuĉicama. Jalla niiĉha zuma werar razunaqui.

¹³ Werjqui amquiz zuma tjaajinchinĉha. Jalla nii tjaajintacama amqui tirapan tjapa kuztan kamaquiĉha. Yoozquin kuzzizpan cjequiĉha, niĉaza Źoĉinacĉtan zuma munaziĉi kuzziz cjequiĉha. Jalla nuĉ kamaquiĉha Jesucristuĉtan tsjii kuzziz cjen. ¹⁴ Yoozqui amquin niiĉ zuma tjaajintanaca tjaachiĉha. Jalla nii zuma taku cuitaquiĉha. Uĉhum kuzquizpachaĉha Espíritu Santuqui. Jalla niiqui amquiz yanapaquiĉha nii Yooz taku zuma lijituma tjaajnajo.

¹⁵ Tjapa nii Asia provinciquiztan tjonĉi Źoĉinacaqui wejr zinalla ecĉiĉha. Jalla ninacquiztan Figelo, niĉaza Hermógenes, jalla ninacaqui wejr ecĉizakazza. Nii zizza amqui. ¹⁶ Onesiforozi ancha wejr kuzziĉha wiltan wiltan. Niĉaza weriĉ carsilquiz chawjĉtaĉ cjen ana azziĉha. Jalla niĉtiquiztan zuma okzĉni kuzziz Yooz

Jiliriqui niiĉquiz zumaj yanapla, niiĉ familianacĉtanpacha. ¹⁷ Roma cjita wajtquiz Źelan, nii Onesíforo jilaqui wejr ancha kjurchiĉha zalaĉcama.

¹⁸ Jesucristo Jiliririĉ pjalz tjuĉquiziqui Yooz Jiliriqui nii Onesiforoĉquin okzĉni kuzziz cjequiĉha. Efeso wajtquin Źelan, Onesiforoqui jaknuĉzumi criiĉi Źoĉinacĉquin yanapĉiĉha, jalla nii amqui zuma zizza.

JESUCRISTUĉ ZULTATUĉTAKAZ CJISPANĉHA

2 ¹ Timoteo jila, wejt maati cuntamĉha. Tjup kuzziz cjee. Jesucristuqui amquiz yanapaquiĉha. ² Wejrqui walja Źoĉinacaĉ Źelan Yooz taku tjaajinchinĉha. Ninacĉtanpacha amqui weriĉ tjaajintanaca nonzamĉha. Jalla nii tjaajinta takunaca amqui tjaajnaquiĉha zuma cumpliĉi kuzziz Źoĉinacĉquizimi. Nekztan nii Źoĉinacaqui yekjanacĉquizimi tjaajnasacĉha.

³ Amqui Jesucristuĉquin sirwiĉiĉ cjen sufraquiĉ niiqui, nii sufrizquiztan ana jiwjata. Jalla nuĉ sufrican, Jesucristuĉquin tjurt'auĉiĉha walja tjup zultatuĉtakaz. ⁴ Jakzilta zultatut servicio militarquiz Źejlĉhaja, jalla niiqui militar asuntunacquiz tjapa kuz tjaacĉha. Ana panĉ civil asuntunacquiz kuz tjaasacĉha. Niiĉ comandantiĉ mantuquiz cjissa, nii comandantiĉ kuz wali cuntintu cjiskatzjapa. Jaziqui zultat lii jaruĉ kamĉha, anapanĉ civil lii jaruĉ kamĉha. ⁵ Jalla niĉta irata jakzilat pelota uzinĉhaja, pelot uzinz lii jaru uzinztanĉha. Ana pelot uzinz lii jaru uznaquiĉ niiqui, anapanĉ premio ganasaĉha. ⁶ Niĉaza jakzilta langzĉi Źoĉit zkala langĉaja, jalla niiqui primeraĉ zkala langĉerquiztan lulasaĉha. ⁷ Jalla nii weriĉ ĉiita puntuquiztan tantiya. Jalla nekztan Yooz Jiliriqui

tjapa nii puntuquiztan zumpachaž intintiskataquiča.

⁸Nižaza Jesucristuž puntu cjuñzna. Jesucristuqui David cjita tuqita jilirž majchmaatinacquiztan tjonñiča. Jesucristuž ticziquiztan jacatatchi puntu cjuñzna. Jalla nii liwriiñi takupacha paljajuča. ⁹Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz chawjcta sufruča, criminal žoñižtakaz. Jalla nuž weriž carsilquiz chawjcta želanami, liwriiñi Yooz takuqui anača chawjcta. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui tirapanž paljajtača. ¹⁰Jalla nižtiquiztan wejrqui walja sufruča Yooziž illza žoñinacažquiz juc'ant wali cjiskatzjapa. Sufruča ninacami wejrmi ultimu liwriita cjisjapa. Jesucristužquiz kuzziz cjen ninacami wejrmi wiñayaž liwriita cjequiča, nižaza arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča.

¹¹Jesucristuqui učum laycu ticziča. Jalla niča ultim werar razunaqui. Učumqui tuqita ana wal kamañquiztan ticzi žoñinacažtakaz cjissinčumča, nii ana wal kamañquiz ana iya kamajo. Jaziqui ew kamañchiz cjissinčumča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužtan kamča.

¹²Nižaza Jesucristužquiz sirwiñiž cjen sufračhaj niiqui, tjurt'iichi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iichi kuzziz tirapan cjequiž niiqui, učumqui niižtan chica mantaquiča. Učumqui Jesucristužquiz nicaquiž niiqui, niiqui nižaza učum nicaquiča.

¹³Jaziqui učumž Jesucristužquiz criiz ana cumplichiz cjenami, nii Jesucristuqui tirapanž niž ecta taku cumplaquiča. Niiqui persun taku anapanž nicasača.

YOOZTAJAPA ZUMA LANGZPANČHA

¹⁴Amqui criichi jilanacžquiz nii puntu cjuñskataquiča. Nižaza

Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz zumpacha chiižinaquiča, jalla tužu: Anaž ch'aazaquiča ina žoñž takunac puntuquiztan. Jalla nuž ch'aazqui anaž čhjuljapa sirwiča. Nižaza nii ch'aazta taku nonžni žoñinacaqui Yooz jiczquiz kamzquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesača. ¹⁵Amqui Yooztajapa tjapa kuztan langzna, Yooz yujcquiziqui zuma langžni žoñi pajta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz yujequiz žejlcan amqui ana čhjulquiztan azasača. Nižaza Yooztajapa langžcan, niž werar liwriiñi taku legali paljaya. ¹⁶Ina žoñž takunacaqui anača chiižqu. Jalla nii ina takunaca chiyasaž niiqui, tsjan tsjan tsjii kjutñi žoñinacžquiz irpaquiča. ¹⁷Nii ana wal chiižqu zuma kamañanaca ana wali cjiskataquiča, jaknužt tsjii laa cjiñi tjapa curpu ana wali ch'ujlkatčhaja, jalla nižta. Jalla nuž watchiča Himeneožtan Filetužtan, jalla ninacžquiz. ¹⁸Jalla ninacaqui werar Yooz tawkquiztan tsjii kjutñi tsjemat taku parlichiča, “Jacatatz tjuñiqui watchiča”, cjian. Jalla nuž chiiitiquiztan yekjap criichinacž kuznacaqui turwayskatžcu, Yooz jiczquiztan zarakskatchiča. ¹⁹Jalla nuž cjenami Yoozqu. Niižquin kuzziz žoñinaca yanapča tjurt'iñi kuzziz cjejajo. Jalla nižtiquiztan Yooz icliz žoñinacaqui tirapan tjuraquiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča, “Yooz Jiliriqui niž illza žoñinacaž pajča”. Nižaza, “Tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinacaqui ana wal kamañquiztan zarakstanča”. Jalla nužupanča.

²⁰Tsjii cjesača. Tsjii ricach žoñž kjuyquiziqui tjapaman cusasanaca žejlča, korquiztan paata, nižaza paazquiztan paata, nižaza tabliquiztan paata, nižaza ljocquiztan paata,

jalla nižta cusasanaca žejlča tsjii kjuyquiziqui. Parti cusasaqui zuma visitanaca atintizjapa žejlča. Parti cusasazti zapuru kamzjapa žejlča. ²¹Jalla nižta iratača žoñinacaqui. Yooz Jiliriž atintizjapa, nižaza zuma honorchiz cjisjapa, zuma kamstanča. Nižaza nii ana wali chiiñi žoñinacžquiztan cuitasaquiča. Yooz Jiliržtajapa sirwiñipankaz cjee. Nekztan Yooz Jiliriqiu am ocupasača. Nižaza listu cjesača čhjul wali paazjapami.

²²Tjotjowanacaqui ana wali pinsizcu, ana wali ojklayasača. Amqui nižta anawali kamzquiztan cuitasaquiča. Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza Yoozquinkaz kuzziz cjequiča, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjequiča, nižaza parti žoñinacžtan zuma kamaquiča. Amtan tjapa Jesucristo Jiliržquin kuzziz žoñinacžtan zuma kamz waquiziča. ²³Nižaza zumzu ana zizñi žoñinacž ch'aaz puntunaca parlanaqui, ana mitisaquiča. Nii ch'aaz puntu parlaquiž niiqui, ultimupan juc'anti aptjapznasača. Jalla nii zizza amqui. ²⁴Jesucristo Jiliržquin sirwiñi žoñiqui anaž ch'aaz waquiziča. Antiz tjapa žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz kamz waquiziča. Nižaza zuma tjaajiñi kuzziz cjis waquiziča. Nižaza pasinziz kuzziz cjis waquiziča. ²⁵Nižaza Yooz tawk quintra žoñinacžquiz chiižinaquiča zuma humilde kuztan. Jalla nuž chiižinan Yoozqui cunamit ninacž kuz campiiskatačhani, werar Yooz tawk jaru wilta kamažo. ²⁶Anziqui ninacaqui diabluž kjarquiz žejlča, tsjii presužtakaz, diabluž mantita jaru ojkszjapa. Amiž humilde kuztan chiižintiquiztan Yoozqui cunamit diabluž kjarquiztan ninacžquiz liwriita cjiskatačhani.

ANCHA ANA WALI ŽOÑINACA ŽELAQUICHA

3 ¹Jalla tižta zakaz intintazkatz pecuča. Ima Jesucristuž tjonan ch'amaž cjequiča zuma kamzjapa. ²Žoñinacaqui persun kuzcama kamzkaz pecaquiča. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiča. Nižaza persun honorchiz cjis pecaquiča. Nižaza mit kuzziz cjequiča. Nižaza Yooz quintra chiiñi cjequiča. Nižaza maa ejpž takunaca ana casñi cjequiča. Nižaza ana jecžquizimi sparaquiž cjiñi cjequiča. Nižaza Yooz kamañ puntu ana rispitaquiča. ³Nižaza ana okzñi kuzziz cjequiča. Nižaza ana jecžtanami zuma kamaquiča. Nižaza žoñinacž quintra takunaca joojowaquiča. Nižaza jaknužt persun kuz pinsičhaja, jalla niicama ojklayñi cjequiča. Nižaza žoñi sufriskatz pecñi kuzziz cjequiča. Nižaza zuma žoñinacž quintran cjequiča. ⁴Nižaza tarasuna paañi kuzziz cjequiča. Nižaza ana eksñiž malcreados cjequiča. Nižaza persun honorchiz cjis pecñi kuzzizkaz cjequiča. Nižaza persun kuzcama kamzquinkaz kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kamzquin anapan kuz tjaaquiča. ⁵Ninacaqui Yoozquin criichiž cuzturumpi jaru ojklayñiž cjenami, ultimquiziqui persun kamañ wira kaz paaquiča, anaž Yooz kamañ jaru cjequiča. Yooz aztan ana kamaquiča zuma kamzjapa. Jalla nižta kamñi žoñinacžtan anača ancha amigo pajasqui.

⁶Nižaza yekjapanacaqui nii ana wal kamñi žoñinacžquiztan maatakžtan kjuyquiz luz pecča, nii kjuychiz uj paañi maatakžquiz incallzjapa. Nižta maatakanacaqui uj paazquiztan ana atipasača. Nižaza juc'ant juc'ant ujchiz cjissa. Persun

kuz ana ewjasñi at̄cha. Jaziqui nii maatakanacaqui čhjul ana wali pinsitanac̄ jaru ojklayčha. ⁷Zizñi cjis peccu, čhjul tjaajintanacami catokčha. Pero anawira werar Yooz taku intintazñi cjis atasačha. ⁸Jalla nižtakaztačha pucultan yatirinacaqui, Janes cjita žoñžtan nižaza Jambres cjita žoñžtan. Jalla ninacaqui Moisés quintra paachičha. Jalla nižta irata nii ana wal kamñinacaqui werar Yooz tawk quintra paačha. Nižaza nii ana wal kamñi žoñinacaqui ana zum pinsamintuchiz tsjii kjutñipan chiñičha “Yoozquin kuzziztčha” cjcanaqui. Pero zumpacha tantiita cjequičha. Nekztan ninac̄ ana zuma kuz kjanapacha tjeežta cjequičha, tjapa žoñinac̄ ninac̄ puntuquiztan werara zizajo. ⁹Ninacaqui tsjii ratupanikaz ninac̄ taku walkatasačha. Nekztan žoñinac̄pachaž ninac̄ taku zuma tantižcu ninac̄ ana zuma razunanaca nayaquičha. Jalla nižta watchičha Janetan Jambrestan.

PABLUŽ KAMTANAC PUNTU

¹⁰Amzti weriž tjaajintanaca zumpacha catokchamčha, nižaza weriž kamtanacami zumpacha zizzamčha, nižaza weriž kuzquiz tantiitanacami, nižaza weriž Yoozquin kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma pasinziz kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma munaziñi kuzziz kamtanacami, nižaza weriž tjurt'iñi kuzziz kamtanacami, ¹¹nižaza žoñinac̄ wejtquiz chjaajwkatcan kamtanacami, nižaza weriž sufrican kamtanacami. Jalla tjapa weriž kamtanacami zizzamčha. Nižaza amqui zumpacha zizza, jaknužt wejtquiz watčhaja Antioquia wajtquizimi, Iconio wajtquizimi, Listra wajtquizimi. Jalla nii watjanacquiziqui

anča sufrichinčha. Jalla nuž sufrichiz cjenami Yooz Jiliriqiu wejr liwriichičha tjapa nii sufrisquiztan. ¹²Jalla nižta sufraquičha tjapa criichi žoñinacaqui. Jakzilta criichi žoñinac̄at Jesucristuž kuzcamapan zuma kamz pecčhaja, jalla nižta sufraquičha tjapa ninacaqui. ¹³Nižaza ana wal kamñi žoñinacami nižaza incallñi žoñinacami tsjan juc'anti ana waliž kamaquičha, žoñinac̄quiz incallaquičha, nižaza ninacaqui incallta zakaz cjequičha.

¹⁴Amzti amiž zizta Yooz tawk jaru kamcan tirapan tjurt'iñi kuzziz cjequičha. Nižaza amqui zizza jecčhalaj amquiz tjaajinchi, jalla nii. Nii tjaajintanaca zumpacha tantižcu, legali Yooz takucamačha nii tjaajintanacaqui, jalla nii tantiyazzamčha. ¹⁵Koltallquiztanpacha amqui cjiirta Yooz taku zizzamčha. Nii Yooz takuž istutiican, amqui liwriiñi puntu anča zizñi cjiissamčha. Yooz takuqui tjaajža, jaknužt liwriita cječhaja, Jesucristužquiz criichiz cjen, jalla nii. ¹⁶Tjapa nii cjiirta Yooz takuqui Yoozquiztancama ulanchicamačha. Jalla nižtquiztan Yooz takučha zuma tjaajiñipanqui, nižaza uj tjeezñiqui, nižaza zuma Yooz jiczquiz ojklajajo azquichñiqui, nižaza tjapa Yooz kuzcama tjaajiñipanqui. ¹⁷Jalla nužupančha Yooz takuqui. Yooz taku zumpacha catokžcuqui, Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha zizñi cjiissa Yooz kamañquizkaz zuma kamzjapa. Nižaza Yooz taku catokžcuqui Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha tjaczi cjiissa, tjapaman walinaca paazjapa.

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKU

4 ¹Jesucristo Jiliriqiu mantizjapa tjonaquičha. Jalla nuž tjonžcu ticzimi žejtñimi pjalznaquičha.

Jalla niiz yujcquizimi Yooz Ejpž yujcquizimi am chiižinuča, Yooz taku paljayaquiča amqui. ²Nižaza timpuchiz cjicanami ana timpuchiz cjicanami tirapan Yooz tawkžtan žoñinacžquiz chiižinaquiča. Nižaza žoñinacžquiz intintiskataquiča Yooz taku werarača, jalla nii. Nižaza uj paañi žoñinacžquiz Yooz tawkžtan ujznaquiča. Nižaza zumpacha amtayaquiča. Jalla nuž chiižincan, zuma pasinziz kuzzizpan tirapan tjaajnaquiča. ³Tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz žoñinacaqui zuma Yooz taku tjaajintanaca anaž nonz pecaquiča. Antiz jakzilta tjaajiñit ninacž persun kuz wali cjskatačhaja, jalla nii tjaajiñinaca nonzkaz pecaquiča. Ninacž persun ana wali razun jaru, jalla nižta tjaajintanaca pecaquiča. ⁴Werar Yooz taku anapanž nonz pecaquiča. Ina žoñž parlakaz nonz pecaquiča. ⁵Amzti zuma werar razunanac jaru tirapan ligituma kamaquiča. Suffricanami zuma tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nižaza zuma liwriñi Yooz taku paljayzquin kuz tjaaquiča. Nižaza amqui Yooziž tjaata kamaña cumplaquiča.

⁶Wejrqi tsjii wilanažtakaz contal cjeeča. Wejt ticz tjuñiqui wajillača. ⁷Zuma zultatužtakaz wejrqi Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzzizpan žejlchinča. Nižaza werjqi wejt apóstol oficio zuma cumplichinča. Nižaza tirapan Yoozquin tjapa kuztan criyuča. ⁸Jaziqui arajpachquin ojčkcu weriž Yooz kuzcama kamtiquiztan, tsjii zuma premiužtakaz gansjapa tjewznuča. Jesucristo Jiliriča ligituma pjalñiqui. Jalla niiqui niiz pjalz tjuñquiz nii premio wejtquiz tjaaquiča. Anaž wejtquizkaz premio tjaaquiča. Tjapa niižquin kuzziz žoñinacžquiz premio

tjaaquiča. Ninacazakaz niiz tjonz tjuñi ancha tjewža, ancha cherez pecča.

PABLUQUI ZINALLA CARSILQUIZ ŽEJLČHA

⁹Timoteo jila, tsjiillakaz cjesača. Tsjii wiltallami wejr chertzñipan tjonz pecall amqui. Wajilla tjonalla. ¹⁰Demaszi wejr zinalla ecchiča. Tii muntuquiz žejlñi cusasanaca juc'anti pecča. Jalla nekztan wejtquiztan ojkcchiča Tesalónica watja ojczjapa. Nižaza Crescentiqui Galacia yokuin ojkcchiča. Nižaza Tituzti Dalmacia yokuin ojkcchiča. Jaziqui wejtquin tjonalla. ¹¹Lucaskazza wejttan chicaqui. Jaziqui Marcos kjurznaquiča. Nuž wajtžcumi zjijcaquiča amtan. Marcosqui wejtquiz zuma yanapasača Yooztajapa langzquiztan. ¹²Tiquico wejrqi cuchanchinča Efeso wajtquin. ¹³Amqui tjoncan wejt irs caputi zjijcnaquiča. Wejt irs caputi ecchinča Carpos kjuyquiz Troas wajtquin. Nižaza librunaca zjijcnaquiča. Tsjan chekanac wejt papilanaca zjijcnaquiča.

¹⁴Alejandro, nii cobre jirunaca paañiqui ancha wejt quintru paachiča. Jalla niiz paatiquiztan Yooz Jiliriqiu nii casticaquiča. ¹⁵Amqui niižquiztan cuitasaquiča. Niiqui učum paljayta Yooz taku ancha quintruča.

¹⁶Weriž jilirnacž yujcquiz primera tjurt'iñi tawkžtan chiyar, anaž jecmi wejtquiz tjurt'i yanapchiča. Tjapa wejr zinalla ecchiča. Ninacž ectiquiztan Yoozqui ninaca anakaj casticla. ¹⁷Yooz Jiliriqiu wejtquiz yanapchiča. Nižaza wejtquiz zuma tjup kuzziz cjskatchiča, jalla nižtiquiztan wejrqi liwriñi Yooz taku tirapankal paljayuča, tjapa ana judío žoñinaca nonznajo. Nižaza wejr

conz cjen Yoozqui wejr liwriichiča.

¹⁸Nižaza tjapa ana walinacquiztan wejr liwriyaquiča, nižaza Yoozqui wejr cuitaquiča niž arajpach wajtquin cjisjapa. Zuma Yoozqui wiñaya wiñaya honorchizkaj cjila. Amén.

¹⁹Tsaanžinalla Priscaquin, nižaza Aquilžquin, nižaza Onesíforuž familianacžquin. ²⁰Erasto cjita jilaqui Corinto wajtquin eclichiča. Trófimo cjita jila jalla nii laa

ecchinča Mileto wajtquin. ²¹Ima zac timpu luzan tjonžquizpan pecalla. Nižaza amquin tsaanžquiča Eubulo cjita jilami, nižaza Pudente cjita jilami, nižaza Lino cjita jilami, nižaza Claudia cjiti cullacami, nižaza tjapa criichi jilanacami.

²²Jesucristo Jiliriqui amtan chicaj cjilalla, nižaza tjapa ančucaquiz zumaj wintijla. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

1 ¹Wejrtča Pablutqui, Yooz mantitacama okiñ žoñtča, nižaza Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Jesucristuqui wejr apóstol puestuquiz utchiča criichi žoñinacžquiz Yoozquin juc'ant kuzziz cjiskatzjapa, nižaza Yooz kamañ puntu ultim werara zizkatajo, ²nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamz tjewzkatajo. Yoozqui ana toscara chiyasača. Jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamzjapa taku tjaachiča tuqui timpuquiztanpacha. ³Nekztan niiz pinsita timpuquiz Yoozqui nii kamz puntuquiztan kjanapacha kjanzt'ichiča paljayta liwriiñi Yooz tawkquiztan. Nii liwriiñi taku paljayajo, učum Liwriiñi Yoozqui wejtquiz mantichiča. Jalla nižtiquiztan wejrtča liwriiñi taku paljayñi kamañchizqui. ⁴Tito jila, jaziqui wejrqui amquin tii cartal cjiiržcuča. Wejt maati cuntamča. Amqui Yoozquin kuz litjuma tjaachamča. Jaziqui pucultan učumqui Yoozquin kuzzizčumča. Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo učum Liwriiñižtan, amquiz yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ICLIZ JILIRINACAQUI ZUMA KAMZPANČHA

⁵Creta yokquin wejrqui am ecchinča, criichi žoñinacžquiz juc'ant

zuma kamañnacchiz cjiskatajo, nižaza weriž mantitacama zapa wajtquiz icliz jilirinaca uchajo. ⁶Icliz jilirinacaqui zuma kamzpanča: Zuma kamañchizlaj niiqui, ana jakziltami čhjul ujmi tjeeznasača. Icliz jilirinacaqui tsjaa tjunatanpanikaz cjispanča. Nižaza niiz maatinacaqui Yoozquin criiñi cjispanča. Nižaza niiz maatinacaqui zuma kamañchiz cjispanča, ana malcreado. Nižaza maa ejp cazñi kuzziz cjispanča. ⁷Jakzilta icliz jilirit Yooz icliz cwiñiñi puestuquiz uchta cječhaja, jalla niiqui zuma kamañchizkaz cjispanča, jalla nižtiquiztan ana jakziltami niizquiz čhjul ujmi tjeeznasača. Nižaza ana persun kuzcamakaz pecñi cjispanča. Nižaza ana oralla žawjñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana ancha paaz pecñi kuzziz cjispanča. ⁸Nižaza čhjul tjonžinacžquizimi zuma kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumanacapan pecñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yooz kuzcamapankaz kamñi kuzziz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwiñi cjispanča. Nižaza persun kuz zuma ewjazñi cjispanča,

čhjul uj paaz cjenami. ⁹Nižaza apostoluž tjaajinta jaru ultim werar Yooz tawkquiz tjurt'ichi kuzziz cjispanča. Nižaza werar Yooz taku zuma tjaajincan, criichi žoñinacžquiz p'ekinchayasača, nižaza Yooz tawk quintra chiiñinacžquiz ninacž ana zuma pinsamintunaca tjeeznasača.

¹⁰Creta yokquin walja ana zuma žoñinaca žejlča, ana jiliri caźni. Nižaza ina razunanacaž chiiñiča. Nižaza criichinacžquiz incallča. Nižaza ninacaqui judío cuzturumpinac jaruzakaz kamz pecñiča. Ninacaqui juc'anti nižta ana waliž kamča.

¹¹Nii ana zum žoñinacaqui ana wali tjaajinča, paaz gansjapakaz. Jalla ninacž ana zuma chiiñi ataqui chawjcsinsa, ana nižta tjaajnajo. Ninacaqui ana wali tjaajincan, kjuychiz familianaca intiru quejpskatča. Jalla nižta ana wali tjaajinz ana waquziča.

¹²Tsjii Cret wajtchiz žoñiqui ariwiñitača. Nii Cret žoñipacha cjichiča: “Cret wajtchiz žoñinacaqui toscar žoñinacapanča, nižaza malcreado žoñinacača, nižaza walja lujlñi žoñinacača, nižaza jayranacača”. Jalla nuž cjichiča nii Cret žoñiqui. ¹³Jalla nii žoñiqui razuna chiičiča. Jalla nižtiquiztan Cret wajtchiz anawal criichinacžquiz zumpacha ujznaquiča, Yoozquin tjapa kuzziz werar Yooz tawkquiz tjurt'ajo. ¹⁴Nižaza chiižinaquiča judío quintunaca ana juyzu paajo. Yekjap žoñinacaqui werar Yooz taku anaž catokz pecča. Jaziqui Cret žoñinacžquiz chiižinaquiča nii Yooz tawk quintra žoñinacž mantitanaca ana juyzu paajo.

¹⁵Jakziltat Yooz kuzcama zuma kamčhaja, jalla niiqui čhjul paacanami Yoozquin kuzzizpanča. Pero ana zuma kamañchiz ana

criichinacaqui čhjul paacanami ana Yoozquin kuzzizza, persun pecta kamzquinkaz kuzzizza. Ninacača ana zuma pinsamintuchizkazqui. Nižaza persun uj paažcumi ana naažñiča. ¹⁶Ninacaqui cjiñiča, “Yooz pajuča” cjican. Ultimquiziqui ana zuma kamñiž cjen Yooz quintrapanikaz kamča. Yoozqui ninacaž ana zuma kamtiquiztan anaž jutzazza. Ninacaqui Yooz kuzcama ana caźñipanča. Nižaza ninacaqui ana čhjul zuma paazmi atasacha.

ZUMA TJAAJINTA PUNTU

2 ¹Tito jila, amqui zuma tjaajinta jaru tjaajnaquiča, jalla tužu: ²Chawc žoñinacaqui zuma ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziz cjispanča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjispanča. ³Jalla nižta irata zakaz cjispanča chawc maatakanacami. Zuma kamañchiz cjispanča, jaknužt Yooz yujcquiz zuma kamz waquzičhaja, jalla nižta. Nižaza ana čhjul ana wal quintumi joojooñi cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza parti maatakanacžquiz zumanaca tjaajinipan cjispanča. ⁴Nižaza parti maatakanacžquiz chiižinasača, persun luctakžtanami maatinacžtanami zuma munaziñi cjisjapa. ⁵Tur maatakanacaqui zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza anapanž yekja luctaka pinsispanča. Nižaza kjuya zuma cwitiñi cjispanča. Nižaza okžni kuzziz cjispanča. Nižaza luctakž jaru cjispanča. Jalla nižta zuma kamtiquiztan anaž jecmi Yooz tjaajinta tawk quintra chiyasača. Jalla nižta tjaajnaquiča chawc maatakanacaqui.

⁶Nižaza tjowa luctakanacžquiz zakaz chiižinaquiča nižta zuma kamañchiz kamajo. Nii tjowa luctakanacaqui ewjazñi kuzziz cjispanča, ana čhjul uj paazjapa. ⁷Ampacha zumapankaz kamz waquiziča. Jalla nižtiquiztan tjowa luctakanacaqui am zuma kamñi cheržcu, nižta iratazakaz zuma kamasacha. Nižaza amqui tjaajincanaqui zumapan tjaajnaquiča zuma kuztan, nižaza humilde kuztan. ⁸Jalla nuž amiž zuma tjaajintiquiztan anaž jecmi amquiziqui uj tjojtinasacha, “Ana wali tjaajinchamž amqui” cjicanaqui. Nižaza amiž zuma tjaajintiquiztan quintra žoñinacaqui azkataquiča. Ana čhjulumi am quintra uj tjeezñi atasacha.

⁹Amqui criichi piyunanacžquiz chiižinaquiča, ninacž patrunž mantita jaru cjeajo. Nižaza čhjululu paacanami patrunžquiz cuntintu cjiskatasacha, anapanž chayñi kuzziz cjispanča. ¹⁰Nižaza anača tjañi cjispanqui, antiz ligitumapanž cjispanča, zuma cumpliñi. Jalla nižta piyunanacž kamtiquiztan, žoñinacaqui učum Liwriiñi Yooz tjaajinta puntuquiztan “Walipanča” cjian chiyasacha.

¹¹Yoozqui tjapa žoñinacalita Jesucristo cuchanžquichiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuzziz cječhaja liwriita cjesacha. Jalla nuž cuchanžquitaž cjen Yoozqui niž okžñi kuzziz tjeeziča. ¹²Nii okžñi kuzziz Yoozqui učumnacaquiz tjaajža, Yooz tawk quintra paatanaca ecajo, nižaza ana wal kuzquiztan pectanaca ecjo. Nižaza Yoozqui tjaajža, tii muntuquiz žejcan persun kuj ewjazpanča čhjululu uj paaz cjenami, nižaza čhjululu ana wal chiž cjenami. Nižaza Yooz kuzcama kamspanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwispanča. Jalla nuž tjaajža Yoozqui. ¹³Učum Liwriiñi

Jesucristuča pajk Yoozqui. Jalla niiqui zuma pajk obra tjeežcan tii muntuquiz wilita tjonaquiča. Jalla niž tjonz tjuñquiziqui cuntintuž cjequiča tjapa criichinacaqui. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan niž tjonz tjewznaquiča. Jalla nižta tjewz waquiziča, jalla nii tjaajža Yoozqui. ¹⁴Nii tjonžñi Jesucristuqui učum laycu ticziča, tjapa ana walinacquiztan liwriizjapa. Ana walinacquiztan učum liwriichiča, niž partir žoñi cjiskatzjapa, nižaza učumnacaquiz tjpaman zumanaca paaz ancha pecñi kuzziz cjiskatzjapa.

¹⁵Jalla nii tjaajintanaca amqui zakaz tjaajinstanča, zumpacha chiižincan, nižaza p'ekinchaycan. Nižaza nii tjaajintanaca panž mantaquiča žoñinacaz nii tjaajinta jaru kamajo. Jilir puestuchiz cjen nižta mantaquiča. Nekztan amiž tjaajintiquiztanaqui anaj jecmi am iñarla.

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

3 ¹Criichi žoñinacžquiz cjuñskataquiča jalla tužupan: Ninacžlaqui gobierno mantiñi žoñinacžquizimi jilirinacžquizimi jalla ninacž mantuquiz zuma kamz waquiziča. Nižaza ninacaz mantitanaca caz waquiziča. Nižaza listupan cjispanča zuma obranaca langzjapa. ²Nižaza anaž jakziltižquizimi chjaawjkatasacha. Nižaza ana ch'aasñi kuzziz cjispanča. Nižaza llan kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa žoñinacžtan humilde kuzziz cjispanča.

³Tuquiqui učumqui ana criichi žoñinacazakaztača. Yooz puntuquiztan zumzu ana zizñi kuzziztača. Nižaza ana Yoozquin cazñi kuzziztača. Nižaza tsjii kjutñi cjecjiñchumtača. Nižaza učumqui persun kuzcama ojklayiñchumtača,

jaknužt učum ana wal kuz pectchaja, jalla nuž. Nižaza ana wal kuzziz kamiñchumtača. Nižaza tsjii želinchiz žoñižtakaz cjis pequiñchumtača ana wali zmazñi. Nižaza učum ana wali kamtiquiztan žoñinacaqui učum quintra žawjñitača. Nižaza žoñinacžtan porapat chjaawjkatñi kuztan ch'aasiñchumtača. ⁴Jalla nuž učumnacaž ana zuma kaman učum Liwriiñi Yoozqui niiz zuma kuzmi nižaza niiz okzñi kuzmi tjeeziča. ⁵Jalla nižta okzñi kuzziz tjeežcu Yoozqui učum liwriichiča. Učumnacaqui tsjii lii jaru kamtiquiztan ana liwriitatača. Pero učum ana zum kuz awjžintaž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuqui učumnac kuznacquiz luzziž cjen, Yoozqui učum liwriichiča. Nekztan ew zuma kamaña tjaachiča. ⁶Učum Liwriiñi Jesucristuž cjen Yoozqui tjapa učumnacaquiz niiz Espiritu Santo ancha zuma kuztan tjaachiča. ⁷Yooz Ejpqui niiz okzñi kuzziz tjeežcu učumnacaquiz nii favora paachiča, niiz yujcquiz zumapan cjisjapa. Nižaza Yoozqui učumnacaquiz arajpach irinsa tanzñinaca cjisatchiča. Nižta irinsa tanzñinacaž cjen učumnacaqui tjewznača Yooztan chica wiñaya kamzjapa.

⁸Ultim werarača Yoozquiztan tjaajintaqui. Nižaza zumpacha tjurt'iñi kuztan nii tjaajintanacquiz panž tjurt'aquiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamzquin kuz tjaajo. Jalla nii tjaajintaqui ancha zumapanča, tjappach žoñinacžta. Nižaza zumapanž yanapča Yooz kamañquiz juc'ant zuma kamzjapa. ⁹Zumzu ch'aazñinacžquiz ana mitisa, nižaza zarakaquiča nii zumzu ch'aazñinacžquiztan. Nižaza tuqita atchi ejpnacž puntu parlita

nonzquiztan zarakaquiča. Nižaza Moisés lii puntuquiztan ch'aasnan jalla nižtanaca nonzquiztan zarakaquiča. Tjapa nii ana wali parlitanacaqui inakazza. Zuma kamañchiz kami anapanž yanapča.

¹⁰Jakzilta icliz criichinacat pjali t'akačhaja, jalla nii žoñi kjawznaquiča. Nekztan chiižinaquiča tsjii wiltami pizc wiltami. Amiž chiižinta anaž nonznaquiz niiqui, iclizquiztan chjatkataž cjequiča. ¹¹Niiz ana nonžtiquiztan amqui zizzaquiča, nii žoñiqui ana zuma kuzzizpanča, nižaza tsjii kjutñi chjichta kuzzizpanča, jalla nii. Persunpacha niiz uj paata naaznasača. Ancha ujnaca paaz pecñi kuzziz cjen castictaž cjequiča.

¹²Wejrqui amquin Artemas už Tíquico cuchanžcača. Jalla niiz irantižquitan, amqui wejtquin uri tjonz pecalla. Wejrqui Nicópolis wajtquin želača. Jalla nicju awti timpu watz tantiichinča. ¹³Nii tjurt'ižiñi Zenas awjatu, nižaza Apolos, jalla nii pucultan žoñinaca zumpacha despachaquiča amqui, ninaca ana čhjulumi pjaltizjapa. Nižaza zumpacha žaka cjiižinaquiča ninaca ojczjapa. ¹⁴Nižaza učum criichinacaqui zuma kamznacquiz kuz tjaaz waquiziča. Nekztan t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapaquiča. Nižaza wacchi zuma obranaca tjeeznaquiča.

¹⁵Tjapa wejtta chica kamñi žoñinacaqui amquin tsaanžcuča. Nižaza wejrmi amquin tsaanžcuča. Nižaza amqui wejtnaca k'ayi criichinacžquiz tsaanžinaquiča. Yoozqui amquiz nižaza tjapa nekc žejlñi criichi žoñinacžtan zumapaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A FILEMON

PABLUQUI FILEMONŽQUIZ CARTA APAYCHICHĀ, ONESIMUŽQUIZ ZUMA RISIWAJO

¹Wejrtĉha Pablutqui. Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz chawjctitĉha. Filemón jila, amqui Yoozquin sirwiñi mazimĉha, nižaza pecta jilamĉha. Wejttan Timoteo jilžtan amquin tii cartal cjižrĉcuĉha. ²Nižaza cjižrĉcuĉha am kjuyquiz ajcñi criichi žoñinacžquin. Nižaza cjižrĉcuĉha Apia cullacaquin, nižaza Arquipo jilžquin. Arquipuqui zuma zultatužtakaz tjurt'iñi kuzziz Yoozquin sirwiĉha. ³Uĉhum Yooz Ejpžtan nižaza uĉhum Jesucristo Jiliržtan, anĉhucaquiz zumapaj yanapla, nižaza walikaj kamkatla.

FILEMON ANCHA ZUMA TJAPA KUZZIZZA

⁴Yoozquin mayizican am cjuñžnuĉha. Amiž cjen wejrqui tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwĉha. ⁵Amqui zuma munaziñi kuzziz kamñamĉha tjapa criichi jilanacžtan. Nižaza amqui Jesucristužquin tjapa kuzziz criichamĉha. Jalla nii am puntu zizcu, Yoozquin sparaquiz cjichinĉha. ⁶Ammi parti Jesucristužquin kuzziz žoñinacami Yooz zuma kamañchizza.

Jesucristužquin kuzziz cjen uĉhumnacalta ancha Yooz zumanaca žejlĉha. Amiž zuma kamz cjen žoñinacaqui Yooziž tjaata zumanaca puntuquiztan juc'anti intintazñi cjissiĉha. ⁷Filemón jila, amiž cjen criichi jilanacž kuznacaqui cuntintu cjiskattaĉha. Wejrqui zakaz nižaza cuntintu cjissinĉha, am zuma munaziñi kuzziz cjen.

PABLUQUI TSJII FAVORA MAYCHICHĀ

⁸Wejrqui Cristuž illzta apostultĉha. Jalla nižtiquiztan wejrqui jaknužt am kamz waquizichaja, jalla nii amquiz mantasaĉha. ⁹Pero amquin ana mantaĉha. Antiz amquiztan tsjii favora mayuĉha. Wejrtĉha chawcalla, nižaza Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz preso želuĉha. Amtan zuma munazican, amquiz roc pecuĉha Onesimužquiz tsjii favora paajo. ¹⁰Tii carsilquiz žejlcan, wejrqui Onesimužquiz Yooz taku paljaychinĉha. Nekztan Onesimuqui Yoozquin criichiž cjen wejt maati cunta cjissiĉha.

¹¹Niiž tuquiqui Onesimuqui ana wal kamañquiz luzzitaĉha. Anziqui zuma kamañquiz luzziĉha. Jaziqui niiqui amtami wejttami walipanĉha. ¹²Jaziqui wilta amquin

cuchanzcuča. Nižaza niž irantižcu amqui zuma risiwaquiča, jaknužt wejr risiwchamča, jalla nuž. ¹³Tekz wejtta chica ecličhaj cjiwča. Carsilquiz želan Onesimuqui am cuntiquiztan wejtquiz sirwasacha. Wejrqui Yooz taku paljaytiquiztan tii carsilquiz želuča. ¹⁴Pero amtan ima zumpacha parlican, wejrqui anal Onésimo ecliskatz pecuča. Amquiz anal ancha mantiz pecuča, wejtta tsjii favora paazjapa. Onésimo wejtta chica tira kamasacha. Pero am persun kuzquiztan nuž tantiitaž niil pecuča. ¹⁵Tsjii timpuqui Onesimuqui amquiztan zarakchiča. Cunamit nižta katčhani, amtan chica tsjii criichi jila watay wata cjisjapa. ¹⁶Jaziqui anača piyunakazqui. Antiz Yoozquin criichi k'ayi jilazakazza. Wejrqui nižquin k'ayachuča. Walikazza niiqui. Amzakaz Onesimužquiz k'ayachaquiča am zuma žoniž cjen, nižaza Yoozquin criichi jilažta cjen.

¹⁷Nižaza amqui wejtquiz zuma amigumžlaj niiqui nekztan Onésimo zuma risiwaquiča, wejt cunta cjenacqui. ¹⁸Tuquiqui Onesimuqui amquiz ana wali paachizlaj niiqui,

weril respontača. Nižaza Onesimuqui amquiz čhjulu kaja cjenami, wejtquizkam cobraquiča. ¹⁹Wejrpacha tii litranaca persun kjaržtan cjjiržcuča, wejrqui tjapa pacača. Pero wejr am cjuňskatasacha, weriž cjen amqui Yoozquin criichamča. ²⁰Wejt jila, jalla nii favoraž paalla, Yoozquin criichi jilažta. Wejr kuznalla, Cristužquin criichi jilažta.

²¹Yooz kuzcama kamňamča. Jaziqui nayuča, amqui tii weriž mayta favorquiztan juc'anti paaquiča, nii. Jalla nužupanž cjequiča. ²²Nižaza wejtta tsjii alujamintu tjacžinalla. Wejrqui ančhuc cherzñi tjonz pecuča. Yooz munan nižaza ančhuc ač mayizitaž cjen wejrqui tjonača, ančhuc cherzñi. Jalla nii ojkzjapa tjewznuča.

²³Epafrasqui amquin tsaanžquiča. Niiqui wejtta chica carsilquiz žejlča, Jesucristužquin sirwiñiž cjen zakaz. ²⁴Marcustan, Aristarcužtan, Demastan, nižaza Lucastan, jalla ninacaqui amquin zakaz tsaanžquiča. Ninacača wejt mazinacaqui, Yooz sirwiñi langzñiča.

²⁵Učhum Jesucristo Jiliriqui amquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA A LOS HEBREOS

YOOZ MAJCH PUNTU

1 ¹Tuqui timpuqui Yoozqui niiz puntunaca zizkatchiicha ućhum tuquita atchi ejpnacćquiz. Yoozqui niiz cuntiquiztan chiiñi profetanacćquiz jaknućquiztanami wiltan wiltan niiz taku zizkatchiicha. Nekztan nii profetanacaqui ućhum tuquita atchi ejpnacćquiz parlichicha. ²Anziqui tii timpuquiz Yoozqui niiz Majch cjen ućhumnacaquiz juc'ant zizkatchiicha niiz puntunaca. Yooz Majchta tjapa źejlñinacaqui. Yooz Ejpqui niiz Majch cjen tjappacha paachiicha. Nekztan niiz Majch mantuquiz tjappacha utchiicha. ³Yooz Majchtan Yooz Ejpćtan tsjii kuzzizpanćha, jalla niźtiquiztan Yooz Majchkazza Yooz Ejpć juc'ant zuma kuz tjeezñiqui. Niźaza Yooz Majch kjarquiz tii muntu źejlćha. Niiź chiitaź cjen tii muntu źejlñipanćha. Walja azzizza niiz chiitaqui. Nii Majchpacha ućhum ujnacquiztan ticzićha, ućhum pertunta cjsjapa. Jalla nekztan arajpacha ojkićha. Jalla nieju arajpach Yooz Ejpć źew latuquiz julzićha, mantiñijapa.

⁴Nii Yooz Majchqui tjapa anjilancćquiztan tsjan chawc jilirićha. Niźaza tjapa anjilnacćquiztan tsjan zuma puesto tanzichia. ⁵Yooz

Ejpqui ana jakzilta anjilćquizimi tuź chiichićha:

“Amćha wejt Majchqui. Jaziqui amquin wejt kamañal tjaa-ućha”.

Jalla nuź cjican, ana jakzilta anjilćquizimi chiichićha. Antiz niiz zinta Majchquiz alajakaz nuź chiichićha. Niźaza Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Wejrqui niiztajapa niiz Ejp cjeećha. Niiqui wejtajapa wejt Majch cjequićha”.

⁶Wiruñ Yooz Ejpqui niiz zinta Majch tii muntuquiz cuchanćquiz pinsiscu tuź chiichićha:

“Tjapa wejt anjilanacaqui wejt Majchquiz rispitle”.

⁷Yoozqui anjilnacć puntuquiztan tuź chiichićha:

“Wejrqui wejt anjilnacaca cuchniñćha tsjii apura ojkiñi tjamiźtakaz. Niźaza wejrqui wejtquiz sirwiñi anjilnacćquiz cjskatućha tsjii uj peekstaźtakaz”.

⁸Pero niiz Majch puntuquiztan Yooz Ejpqui tuź cjichićha:

“Amćha Yoozqui. Am mantiz puestuqui wiñayjapa cjequićha. Am mantizqui ljiitumapankazza.

⁹Amqui zuma ljiituma mantiz pecñampanćha. Yooz

kuz quintrá paañinaca panž
chjaawjñamčha amqui. Wejrtčha
am Yoozqui. Amquiz juc'ant
honorchiz cjiskatchinčha, čhjul
žejlñinacžquiztanami”.

¹⁰Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan
cjichizakazza:

“Amqui Jilirimčha, tuqui
timpuquiztanpacha amqui
anaž čhjulquiztanami tii
mundo paachamčha. Nižaza am
kjaržtan arajpacha paachamčha.
¹¹Amqui wiñayjapam želaquičha.
Pero nii paata arajpachami
yokami tucuzinžnaquičha. Tsjel
zquitižtakaz tucuzinžnaquičha.
¹²Piižta zquitižtakaz tsjii latu
ectadž cjequičha. Liwj campiitaž
cjequičha. Amzti ana nižta
campiyaquičha. Amqui wiñay
wiñayjapa cjequičha”.

¹³Yoozqui niiz Majchquiz tuž
cjichizakazza:

“Wejt žew latuquiz julzna,
am quintranaca kjojchtan
tjeczcama”.

Jalla nuž Yooz Ejpqui cjichičha niiz
Majchquiz. Ana wira tsjii anilžquiz nuž
chiichičha. ¹⁴Tjapa anjilanacačha ana
cheraña ojklayñiqui, Yooztajapakaz
sirwiñičha. Yoozqui ninaca cuchančha,
liwriita žoñinacžquiz yanapi.

LIWRIIÑI TAKU IMPORTIČHA

2 ¹Jilanaca, cullaquinaca, Yooz
puntu tjaajintanacžquiz juc'anti
kuz tjaaz waquizičha, werar zuma
kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjitzta
cjsisjapa. ²Tuquiqui anjilanacaqui
žoñinacžquiz chiichičha. Jalla nii
chiitaqui walñitačha. Jakziltat
nii chiita jaru ana kamčhaja,
uj paachičha. Nekztan nii uj
paañinacaqui ninacž ana zuma
paatiquiztan jama castictapan

cjissičha. ³Nižaza tii timpuquiziqui
zuma liwriiñi takuqui učhumnacaquiz
zumpacha kjanzt'itačha. Jalla nii
liwriiñi taku ana catokaquiz niiqui,
čkjaž Yooz castictiquiztan atipasajo?
Anapanž nii castictiquiztan atipi
atasacha. Primeraqui nii liwriiñi
takuqui Jesucristo Jiliriz paljaytatačha.
Nekztanaqui Jesucristuž tjaajinta
žoñinacaqui nii liwriiñi takupacha
učhumnacaquiz lijituma paljaychičha.
⁴Jalla nuž paljayan Yoozqui
zuma pajk obranacami nižaza
ispantichucanacami, nižaza tjapaman
milajrunacami paachičha. Nižaza
Yoozqui criichi žoñinacžquiz niiz
munañpacama niiz Espiritu Santuž
tjaata kamañanaca tojunchičha. Jalla
nižta Yoozqui tjeezičha, nii liwriiñi
takumi lijitumačha, jalla nii.

JESUCRISTUQUI ŽOÑI CJISSIČHA

⁵Yoozqui niiz wiñayjapa mantiz
puestuquiz anjilanaca ana utchičha.
Jalla nii puntuquiztan cjjiržcučha.

⁶Tsjii cjjirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Žoñičha anaž čhjulumi. Yooz
Ejp, čkjažtiquiztan amqui
žoñinaca cjuñjo? čKjažtiquiztan
žoñinacžquiz honorchiz
cjskatjo? ⁷Tii kjaž watanaca
anjilanacaqui žoñžquiztan
tsjan jilir puestuquiz žejlčha.
Jalla nuž Yoozqui munchičha.
Nekztanaqui Yoozqui žoñžquiz
juc'ant honorchiz cjskataquičha
anjilanacžquiztan. Nižaza
juc'ant zuma kamzqui žoñžquiz
tjaataž cjequičha. ⁸Yoozqui žoñž
mantuquiz tjapa tii muntupacha
utčha”.

Jalla nuž chiichičha Yooz takuqui.
Jaziqui Yoozqui žoñž mantuquiz
tjapa tii muntu žejlñinaca utchičha.
Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz

tjappachapankaz cjequiĉha. Imazipanĉha tjappacha ŝoňž mantuquiz ŝejlĉha.

⁹Pero Jesucristuŝ puntu naya. Niĉqui tsjii kjaŝtapacha anjilanaĉŝquiztan upa jilir puestuquiz cjiskattataĉha, ŝoňinaĉŝ laycu ticzjapa. Yooz ŝoňinaĉŝquiz okzňiŝ cjen Jesucristuĉqui tjapa ŝoňinaĉŝ laycu ticziĉha. Jalla nuŝ ticztiquiztan Yoozqui niŝquiz juĉ'ant zuma honora tjaachiĉha; niŝzaza Jesucristuĉqui juĉ'ant zuma kamaña tanziĉha.

¹⁰Yooz cjen tjappacha ŝejlĉha, niŝzaza niŝŝtajapa ŝejlĉha. Zuma Yoozqui pinsichiĉha, tjapa niŝ maatinacuĉqui pruebanaĉa watĉcu, niŝŝtan chica honorchiz cjequiĉha. Jalla nii pinsichiĉha. Jalla niŝtiquiztan Yooz Ejpqui pinsichizakazza, Jesucristuĉqui sufrisnaca watĉcu, ancha zuma Liwriiňi cjisnaquiĉha, jalla nii. Jesucristupankazza ŝoňinaca Liwriiňiqui. Jalla nii liwriiňi pinsitaqui ancha zumaĉha. ¹¹Jaziqui Jesucristuĉqui ŝoňinaĉŝquiz Yooz irata zuma kamaňchiz cjiskatasacĉha. Nii zuma kamaňchiz cjiskatňimi, niŝzaza nii zuma kamaňchiz cjiskattanacami tsjii Yooz Ejpchizkazza. Jalla niŝtiquiztan Yooz Majchqui liwriita ŝoňinaĉŝquiz “Wejt jilanaca” cjican chiizjapa anaŝ azza. ¹²Yooz tawk liwruquiz Jesucristuĉqui tuŝ cjiĉha:

“Wejrqui wejt jilanacŝquiz Yooz puntu chiizinaĉha. Yooz partir ŝoňinaĉŝtan ŝejlĉan Yoozquin honora tjaaĉha”.

¹³Cristuĉqui zakaz cjiĉha:

“Wejrtĉha Yoozquinkaz kuzziztqui”.
Wilta zakaz cjiĉha:

“Yoozqui wejtquiz ŝoňinaca tjaachiĉha, maatinacaŝtakaz.
Yooz Tata, tekz ŝejlĉha ninacami wejrmi”.

¹⁴Jesucristuŝ liwriita ŝoňinacuĉqui curpuchizza, niŝzaza ljocchizza. Jalla

niŝtiquiztan Jesucristuĉqui curpuchiz niŝzaza ljocchiz zakaz cjissiĉha. Jalla niŝta curpuchiz cjiscu, ticziĉha ana wal diablu tjatanzjapa. Nii diabluĉqui conz poderchizza. Pero ticztiquiztan Jesucristuĉqui diabluŝ poder atipchiĉha. ¹⁵ŝoňinacuĉqui ticz ekskcu diabluŝ mantuquizpan ŝejlĉha. Nii ŝoňinaca liwriizjapa, Jesucristuĉqui ticziĉha. ¹⁶Jesucristuĉqui tii muntuquiz tjonchiĉha, ana anjilanaĉŝquiz yanapzjapa antiz Abrahamŝ majchmaatinacŝquiz yanapzjapa. Jakziltat Jesucristuŝquin kuz tjaaĉhaja jalla ninacuĉqui Abrahamŝ majchmaatinacaŝtakazza. ¹⁷ŝoňinaca liwriiňi cjisjapa, Jesucristuĉqui ŝoňinaca iratpacha cjistanĉha. Jalla nuŝ ŝoňinaca irata cjican, Jesucristuĉqui ŝoňinaĉŝtajapa zuma lijitum palt'iziňi cjissiĉha Yooz yujcquiziqui. Okzňi kuzzizza uĉhum palt'iziňiqui. ŝoňinaĉŝtajapa palt'iziňi cjican Jesucristuĉqui Yoozta zuma wilanaŝtakaz ticziĉha. Jalla niŝta ticziĉha, ujchiz ŝoňinaĉŝ laycu. ¹⁸Jesucristupacha sufrichiĉha, niŝzaza diabluĉqui Jesucristo yanziĉha ujquiz tjojtskatzjapa. Pero sufrisquiztanami diabluŝ yanŝtanami atipchiĉha. Jalla nuŝ tjapa atipĉcu Jesucristuĉqui ŝoňinaĉŝquiz yanapi atasacĉha, ana ujquiz tjojtskatzjapa.

JESUCRISTUQUI MOISESQUIZTAN TSJAN JILIRIĉHA

3 ¹Yooz kamaňchiz jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui anĉhucaquiz kjawziĉha Jesucristuŝquin kuzziz cjisjapa. Jalla niŝtiquiztan arajpach wajtchiz mazinaca cjissinĉucĉha. Anĉhuĉqui Jesucristuŝ kuz zumpacha naya. Jalla niiqui uĉhumnacalta tsjan jilir apóstol cuntaĉha, Yooz puntu zuma

tjaajinchiz cjen. Nižaza uĉumnacalta timpluquiz langzñi pajk jiliri cuntaĉha, uĉumnacatan Yooztan zuma cjiskatchiz cjen. ²Tuquiqui Yoozqui Moisés utchiĉha tsjii puestuquiz. Moisesqui nii puesto zuma cumplichĉha, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz sirwican. Jalla nižta irata Yoozqui Jesucristo tsjii puestuquiz utchiĉha. Jesucristo zakaz nii puesto zumapan cumplichĉha Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa. ³Tsjii kjuj kjuyñi zoñiqui nii kjuyquiztan tsjan honorchizza. Jalla nižta irata Jesucristuqui Moisesquiztan tsjan honorchizza. Jalla nuž waquizichiĉha. ⁴Zapa kjuyaqui tsjii žoñiz kjuytaĉha. Pero Yoozza tjappacha paataqui. ⁵Yooztajapa sirwiñi Moisesqui niiz puestuquiz zuma cumpliñi kamchiĉha, tjapa Yooz kjuychiz žoñinaca irpican. Moisesqui Yooz puntunaca tjaajinchĉha. Jalla nižta tjaajincan Moisequi Yoozquin sirwichĉha. Wiruñaquii nii Yooz puntunacaqui tsjan kjana tjaajintataĉha. ⁶Jesucristuzti anaĉha Yoozquin sirwiñikazza. Antiz Yooz Majchpanĉha. Jalla niiqui niiz puestuquiz zuma cumpliñi kamchizakazza, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz mantican, tsjii jilir maatižtakaz. Nižaza uĉumnacaĉha Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Jakziltat tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzzizlaja, jalla niiĉha ultimu Yooz kjuychiz žoñiqui. Jesucristuqui taku tjaachiĉha, Yooz žoñinacaqui arajpachquin niižtan chica kamaquiĉha, jalla nii. Jaziqui jakziltat Jesucristuž tjaata takuž cjen chipchi kuzzizlaja, jalla niiĉha ultimpacha Yooz kjuychiz žoñiqui.

ANA CHOJRU KUZUZ CJE

⁷Jalla nii puntuquiztan Yooz Espiritu Santuqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiĉha:

“Anztan Yooz kjawžta nonžcu, ⁸anaž chojru kuzziz cjee. Anĉuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin žejlcan, chojru kuztan Yooz quindra cjissĉha. Chojru kuztan persun kuzcamakaz kamz pecchiĉha, Yooz žawjwa zjjquinzjapa. ⁹Pusi tunc watanaca ninacaqui Yooz pajk obranaca cherchiĉha. Jalla nuž cheržcumi, tirapan Yooz žawjwa zjjquinz pecchiĉha. Anapan criyatĉha. ¹⁰Jalla nižtiquiztan nii žoñinacž quindra žawjziĉha Yoozqui. Ninacž puntuquiztan Yoozqui tuž cjichiĉha: ‘Ninacž kuzqui tsjii kjutñipan pinsĉha. Wejt zuma kamaña ana pajz pecĉha’. Nuž cjichiĉha Yooz Ejpqui. ¹¹Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž quindra žawjžcu, tsjii juramentužtan chiižinchiĉha, tuž cjan: ‘Anapan wejt famillquiz luzkataĉha, wejtta chica jeejzjapa’ ”.

¹²Jilanaca, cullaquinaca, persun kuzquiz cuitasa, Yoozquin ana criichi kuzziz ana cjisjapa. Anawal kuzziz cjequiz niiqui, ultim žejtñi Yoozquiztan zarakzkatta cjequiĉha. ¹³Tii timpuquizkaz Yoozqui žoñinaca kjawznaquiĉha, jaziqui zapurupan porapat p'ekinĉhayaſaquiĉha, Yoozquin nonznajo. Anapanž anĉucqui persun uj paažcu incallskataquiĉha, Yooz quindra paazjapa. Jalla nižta anawali paažcu chojru kuzziz cjisnaſaĉha anĉucqui. Nekztan Yooz kjawžta ana nonžni atasĉha. Anĉucqui jalla nižta anazum kuzziz ana cjisjapa, porapat p'ekinĉhayaſaquiĉha. ¹⁴Tuquiqui uĉumqui Jesucristužquin kuz tjaachinĉhumĉha. Jakziltat tirapan

ticzcama Jesucristužquin tjurt'ichi kuzziz kamčhaja, jalla niiqui ultimu Cristužtan tsjii kuzzizza.

¹⁵ “Tonjpacha tii Yooz taku nonžna: Anztan Yooz kjawžta nonžcu, anaž chojru kuztan Yooz quintra cjee. Jaknužt ančhuca tuquita atchi ejpnaca chojru kuztan Yooz quintra želatčhaja, anaž nižta cjee”.

¹⁶ Egipto yokquiztan Moisés irpita žoñinacaqui, jalla ninacatača Yooz quintranacaqui. Yooz taku nonžcupacha ninacatača chojru kuzzizpan. ¹⁷ Nekztan Yoozqui pusi tunc wata ninacžtajapa žawjchiča. Ninacaž uj paatiquiztan žawjchiča. Nekztan ninacaqui ch'ekti yokquin walja ticziča. ¹⁸ Nižaza Yoozqui tsjii juramentužtan chiižinchiča, “Anapan wejt famillquiz luzkatača ančhucqui wejtta chica jeejzjapa”, cjian. Jalla ninacača Yooz taku ana cazñinacaqui. ¹⁹ Jalla ninacaqui ana criichiž cjen, Yooz wajtquin ana luzi atchiča. Jalla nii kjanapacha intintita cjesača.

YOOZ FAMILQUIZ LUZA, NIIŽTAN JEEJZJAPA

4 ¹ Tuquiqui Yooz Ejpqui taku ecchiča tuž cjian, “Jakziltat weriž kjawžta nonžaj niiqui, wejtta chica jeejnaquiča, nižaza liwriita cjesača”. Nii Yooz ecta takuqui tirapan walča. Jaziqui učumqui persun kuz cuitila. Persun kuz ana cuitaquiž niiqui, ana Yooztan chica jeejnačhani. ² Učumnacaquizimi tuquita ejpžquizimi nii zuma liwriiñi Yooz taku paljaytatača. Pero ninacaqui inakaz nonziča, ana criichiž cjen. ³ Učumqui nii liwriiñi taku catokžcu criichinčumča. Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen Yooztan chica jeejža. Pero ninacž puntuquiztan Yoozqui cjichiča:

“Ninacž quintra žajwžcu, wejrqui tsjii juramentužtan chiičinča, tuž cjian: ‘Ninacaqui wejtta chica ana jeejnaquiča, anapan wejt famillquiz luzkatača’ ”.

Yoozqui tii muntu paažcu, nii langz žerziča; sojta tjuñinacakaz langziča. ⁴ Pakallak tjuñ puntuquiztan tsjii Yooz takuqui tuž cjiča:

“Pakallak tjuñquiziqui Yoozqui tjapa niž muntu paaz langzquiztan jeejziča”.

⁵ Tsjii zakaz Yooz takuqui cjiča:

“Nii uj paañi žoñinacaqui anapan wejtta chica jeejznasača, wejt famillquiz cjisjapa”.

⁶ Nii tuquita ejpnacaqui liwriiñi taku nonžcu ana Yooz famillquiz cjissiča, Yooz tawk jaru ana kamchiž cjen. Jalla nižtiquiztan anziqiu iya žoñinacaqui Yooz famillquiz cjesača. ⁷ Yoozqui anza timpuqui sitchiča, žoñinaca wilita kjawzjapa. Ažk watanaca nii tuquita ejpnacžquiz chiižcu Yoozqui Davidžquiz chiikatchiča, tuž cjian:

“Anza žoñinacami, nižaza jazta žoñinacami, Yooz taku nonžcu, ana chojru kuzziz cjee”.

Jalla nii Yooz takuqui tuquitanpacha chiižintača. ⁸ Josuequi žoñinacžquiz ultimu jeejskattasaž niiqui, Yoozqui ana chiitasača, iya timpu želaquiča žoñinacž Yooz famillquiz jeejzjapa. ⁹ Jalla nižtiquiztan anza timpuquizzakaz Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz famillquiz luzasača, Yooztan jeejzjapa. ¹⁰ Jakziltat Yooz famillquiz luzzaja, jalla niiqui ch'aman kamznacquiztan jeejža, jaknužt Yoozqui niž mundo paaz langztiquiztan jeejtčhaja, jalla nižta. ¹¹ Jalla nižtiquiztan učumnacaqui Yoozquin tjapa kuz tjaaz waquiziča, Yooztan jeejzjapa, nižaza Yooz famillquiz kamzjapa. Učum tuquita

atchi ejpnacaqui ana criichiz cjen ana Yooz famillquiz luzziča, antic castictatača. Jalla ana nižta casticta cjisjapa, učumqui criizpanž waquiziča.

¹²Yooz takuqui žejtñi Yooz azzizza, žoñinacž kuzquiz zuma, ana zuma, jalla nii tjeezjapa, nižaza cjuñskatzjapa. Nižaza nii Yooz takuqui tsjii porap latu archiz cuchillužtakazza. Pero tsjan ariča. Yooz takuča žoñž animquizimi kuzquizimi uj cjuñskatñiqui. Tsjii žoñž kuzqui parti žoñinacžquiztan chjojta cjesaž niimi, jalla nii kuzquiz Yooz takuqui uj cjuñskatasacha. Nižaza Yooz takuqui žoñž kuzquiz pinsitanacami tantiitanacami kjanapacha tjeeža, zuma ana zuma, jalla nii. ¹³Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nižtiquiztan anaž jakziltami nižtiquiztan chjojzñi atasacha. Ultim pjalz tjuñquiziqui tjappacha persun kamañ puntuquiztan, nižaza kjažtat kamtčhaja, jalla nii puntunacquiztan cuenta tjaastanča. Tjapa žoñinacaz kamta puntunacquiztan Yoozqui liwj zizza, nižtiquiztan ana tsjii takumi chjojzñi atasacha.

JESUCRISTUČHA UČHUM PALT'IZIŇIQUI

¹⁴Jesucristučha Yooz Maatiqui. Jalla niiča učum chawjc timplu jiliri cuntača. Nižaza niiqui arajpachquin Yooz yujcquin luzziča, učumnacaltajapa tsjii wali palt'iziñi cjisjapa. Jalla nižtiquiztan učumqui Jesucristužquin kuzziz kamcan jalla nii kamzquiz tjurt'ichi kuzziz cjila. ¹⁵Učumqui Yooz irata zuma kamzjapa panž pjaltiča. Pero Cristuqui zuma okzñi kuztan učum criichinacžquiz cjuñča, nižaza yanapasača. Učum irata Jesucristuqui pruebanaca watchiča. Ana uj paacan tjapaman

pruebanaca watchiča. Jalla nižtiquiztan, Jesucristuqui zuma okzñi kuztan učumnacaltajapa palt'izinasacha. ¹⁶Jalla nižtiquiztan čhjul pruebanaca watanami učumnacaqui okzñi Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Yooz yujcquin macjatz ana jiwjataquiča, učum ujnaca pertuna mayizizjapa, nižaza pruebanaca želan, Yoozquiztan mayizaquiča nii pruebanaca zuma watzjapa.

5 ¹Tjapa timplu jilirinacaqui žoñinacžquiztan illztatača, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinajo. Nižaza nii timplu jilirinacaqui žoñinacž wilananacami Yooz yujcquiz timplu altarquiz nonzñitača, žoñinacž ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza žoñinacžtajapa ninacž ofrendanaca Yooz yujcquiz tjeežñitača. ²Timplu jilirinacapacha pruebanaca sufriča, parti žoñinaca irata. Nižaza uj paača parti žoñinaca irata. Jalla nižtiquiztan nii jilirinacaqui pasinziz kuzziz cjesača ana zizñi žoñinacžtajapami, nižaza tsjii kjutñi cjicjiñi žoñinacžtajapami. ³Ujchiz zakaz cjicanaqui nii timplu jilirinacami persun ujnacquiztanami nižaza parti žoñinacž ujnacquiztanami Yoozquin wilana tjaastanča, pertunta cjisjapa.

⁴Nižaza anaž jakziltami timplu jilirž puestuquiz persun kuzcama luzasača. Yoozqui žoñinaca kjawža, nii puestuquiz utzjapa. Jaknužt Yoozqui Aarón cjita žoñi utčhaja, jalla nižta. ⁵Nižaza Cristuqui anaž persun kuzcama palt'iziñi puestuquiz luzziqui. Yoozpankazza nii honorchiz puestuquiz utchiqui. Nižaza Yoozqui Cristuž puntuquiztan tuž cjichiča:

“Amča wejt persun maatimqui.

Amquiz wejt kamañal tjaa-uča”.

⁶Cristuž puntuquiztan Yoozqui zakaz cjicha:

“Am̄cha žoñinac̄tajapa palt'iziñi jiliriqui wiñay wiñayajapa. Jaknužt Melquisedec cjetaqui zuma palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižta”.

⁷Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz Ejpžtan parličičha, nižaza Yooz Ejpžquin rocchiča, tjurt'iñi kuzzizpan kami yanapzjapa. Altu tawkžtan chiican nižaza kaacan Yoozquin jalla nuž mayizichičha. Yoozqui Jesucristo liwrii atatcha, ana cruzquiz ticzjapa. Pero Jesucristuž ticzquiztan ana liwriitaž cjenami Yooz Ejpqui nižquiz yanapchičha, Yooz kuzcamapankaz kamzjapa. Jesucristuqui Yooz Ejpžquin kuzziz cjen yanaptatača. ⁸Cristuqui Yooz Majch cjenami sufrichičha. Jalla nižta tii muntuquiz sufrichiz cjen Yooz Ejpž kuzcamapankaz kamchičha. ⁹Jalla nuž tii muntuquiz sufrichiz cjenami, jalla ničha Yooz kuzcamapankaz kamñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinaca liwriñiqui cjissičha. Jakziltanacat nižquiz cazzaja, jalla tjapa ninacaqui wiñayjapa liwriitaž cjequičha. ¹⁰Yooz Ejpqui Cristo utchicha žoñinac̄tajapa liwriñi nižaza palt'iziñi cjisjapa. Jaknužt Melquisedec cjeta žoñiqui palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižtapacha.

PERSUN KUZ CUITASAQUIČHA

¹¹Jalla nii puntuquiztan waljaž takunacaž žejlčha. Pero ch'amača ančhucaquiz intintiskatzqui. ¹²Ažk watanaca ančhucqui criichinčhucča. Jaziqui Yooz puntu tjaajiñi maestrunaca cjichuca cjiwčha. Pero wiltakaz ančhucqui tjaajinta cjis pecča Yooz tawk pjasilanaca zizjapa. Ančhucqui wawanacažtakaz lichikaz pecča Yooz tawk čjjeri lujlzquiztanaqui. ¹³Lichtan mantinasñi

wawažtakazza ančhucqui. Jaziqui litum Yooz kamaña ana zuma kamiñchucča. ¹⁴Čjjeri lujlzqui pajk žoñinac̄tača. Jalla nižta irata ch'aman intintazuc puntuca zuma criichi žoñinac̄tajapača. Jalla ninacaqui zuma kamchiz cjen zumpacha tantiyasača kamañ puntuca, zuma, anazuma, jalla nii.

6 ¹Pjasil Yooz puntucaquiztan zizñi, cjee. Jesucristuž puntuquiztan tjaajintanaca zizzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii puntucaquiztan anaž iya tjaajinz pecasača, jalla. Ančhucqui zizzinčhucča, casticu zjicñi paaznaca puntuquiztanami nižaza kuz campiiz puntuquiztanami, nižaza Yoozquin kuz tjaaz puntuquiztanami, ²nižaza bautismo puntuquiztanami, nižaza kjaržtan lanz cuzturumpi puntuquiztanami, nižaza ticziquiztan jacatatz puntuquiztanami, nižaza ultim pjalz tjuñi puntuquiztanami. Jalla nižtanaca zizzinčhucča ančhucqui. ³Yooz munan, iya Yooz puntuca tjaajnasacha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

⁴Jakziltat kjanzt'ita Yooz taku catoktčhaja, jalla nuž catokzpacha Yooz quintra quejpsaja, jalla niiqui ana wilita liwriita cjesača. Jakziltat Yooz taku catoktčhaja, jalla niiqui Yooz kamañquiz luzzipanča, nižaza Espiritu Santuqui niž kuzquiz luzziča. ⁵Nižaza ninacaqui Yooz taku zuma nayžcu catokchičha. Nižaza arajpachquiztan tjonñi azi pajchičha persun kuzquiz. ⁶Jalla nižta Yooz taku catokchi žoñinacaqui Yooz quintra quepsnaquiz niiqui, anaž wilita kuz campii atasača zumquinaqui. Ninacž kuzqui chojrupan cjissa. Jalla nižta cjisju, ninacapacha Jesucristo Yooz Majch wilita cruzquiz ch'awcetažokazza, niž quintra žoñinacž

yujcquiz cjecjiñiicha. ⁷Tii quintu nonžna. Tsjii yokaqui zkala čhjacză. Jalla nekztan chijniž tjonča. Jalla nekztan nii zkalaqui zuma čhjeriž tanča. Nižazaž pookča, nii zkala čhjaczni žoñinaczťajapa. Nii yokaqui Yoozqui wintijchiča. ⁸Pero nii yokaqui ch'apinacchizkaz cjisnasaž niiqui, inakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan pjalžta cjequiča, ana zuma. Jalla nekztan ujquin tewjkžnaquiča. Jalla nižtaž nii Yooz taku catokžpacha quejpsni žoñiqui.

YOOZQUIN KUZUZPAN CJEE

⁹Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcumi ančuca puntuquiztan anača nižta cjiwčhiya. Ančhucqui liwriita cjisuc ultimpacha ančhucqui zuma Yooz kamañchiz kamaquiča. Jalla niiqui nužupanča. ¹⁰Yoozqui ancha zumapanča. Ančucaquiztan anaž tjatznasača, ančucaž zuma kamchiž cjen, nižaza ančucaž Yooztan zuma munaziñi kuzziz cjisiz cjen. Ančhucqui jalla nižta kamañchiz cjen parti criichi jilanaczquiz sirwichinčhucča Yooztajapaqui. Tuquimi anzimi zakaz ančhucqui nižta zuma kamañchizza. ¹¹Zapa mayni ančucaquiztan nižta zuma kuzzizpan cjee, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa, ticzcama. Ančhucqui tirapan tjewzna, arajpachquin Yooztan zuma kamz, jalla nii. Nižaza nii oracama, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjee. Jalla niil pecuča. ¹²Ančhucqui ana jayrazni kuzziz cjee. Antiz zuma Yoozquin kuzziz žoñinaczquiz yatekasa. Nižaza pasinziz kuzziz žoñinaczquiz yatekasa. Nižta kamni žoñinacaqui Yooz chiita zumanaca tanznaquiča, tsjii irinsažtakaz.

¹³Yoozqui Abrahamžquiz tsjii zuma taku tjaazcu, persun achtan juramento

paachiča. Niižquiztan tsjan jilir juramento tjaakatni ana želatča. Jalla nekztan persun achtan juramento paachiča, ¹⁴tuž cjian: “Ultimpacha wejrqui amquin zumanacal tjaazcača, nižaza am majchmaatinaca walja mirkatača”. ¹⁵Abrahamqui Yoozquin kuzzizpan tjewžcu, nii Yooziž tjaata taku tanziča. ¹⁶Tsjii juramento tjaani žoñiqui nii juramento tanzni žoñžquiztan tsjan jiliriča. Tsjii juramento paažcu, anaž iya parliz želasača. Jalla nii puntuquiztan žeržtača. ¹⁷Jaziqui Yoozqui tsjii juramento paažcu taku tjaachiča. Nekztan Yoozqui nii tjaata taku tanzni žoñinaczquiz kjanapacha tjeez pecchiča, niiž tjaata taku panž cumpliskataquiča, jalla nii. Yoozqui niiž chiita taku ana campiyasača. ¹⁸Yoozqui taku tjaachiča, učhumqui nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Nekztan juramento paachiča. Jalla nii pizc taku anapan campiyasača tsjii tsjii chicanaqui. Yoozqui ana toscara chiyasača. Učhumqui Yoozquin macjatchinčhumča, niiž cuitita cjisjapa. Učhum cuitini Yooza taku cumpliniqui. Jalla nižtiquiztan Yooz taku cumpliz ora tjewžcan p'ekinčayta kuzzizpan cjesača učhumqui. ¹⁹Jalla nii cumplini Yooziž chiita taku cjuñžcupan učhum kuz tjurt'ichi cjskatča, ana kuz turwayskatchuca. Nii taku cumplini Yoozqui warcu anclaztakaz, učhum kuz tjurt'ichi cjskatča. Jesucristuž cjen Yoozqui niiž tjaata taku cumplaquiča. Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča. ²⁰Učhumž tuqui luzziča, učhumnacaltajapa palt'izinjapa. Jesucristuqui zuma palt'iziñi cjissiča, jaknužt Melquisedec palt'iziñi cjitčhaja, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan

uĉhumnacaltajapa ultimu palt'iziñi puestuquiz luzziĉha.

MELQUISEDECŽ PUNTU

7 ¹Nii Melquisedec cĵita palt'iziñiqui Salem wajt jiliritaĉha, niżaza niż puestuquiz zinta arajpach Yooziž uchtataĉha. Melquisedecž timpuquiz Abrahamqui quintra reynacžtan tsĵii quira zalĉiĉha, ninacž zultatunacžtanpacha. Nekztan Abrahamqui liwj atipĉiĉha. Jalla nuż Abrahamž atipžtan Melquisedecqui Abrahamžtan zalĉiĉha. Nekztanaqui Melquisedecqui Abrahamžtajapa Yoozquin palt'izinĉiĉha, Abrahamžquiz Yooziž yanapta cĵisjapa. ²Nekztan Abrahamqui Melquisedecžquiz tjapa niż cantiquiztan diezmo tjaachiĉha. Melquisedec tjuuqui tuż cĵiĉha, Yooz kuzcama zuma mantiñi, jalla nii. Niżaza Salem tjuuqui tuż cĵiĉha, žoñinaca walikaz žejlĉha, jalla nii. Melquisedecž puntu cĵiĉha, niż mantichiz cĵen, žoñinaca walikaz žejlĉha. ³Yooz takuqui anaž chiĉha, Melquisedecž maa ejpž puntuquiztanami, niż atĉi ejpnacžquiztanami, niż majttiquiztanami, niż ticzquiztanami. Jalla nižtiquiztan palt'iziñitaĉha Yooz Majch irata.

⁴Jaziqui Melquisedecqui pajk jiliriĉha. Nii naya anĉucqui. Uĉhum tuquita ejp Abrahamqui quira atipžcu Melquisedecžquiz tsĵii tunca parti niż cantiquiztan tjaachiĉha. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui Abrahamžquiztan juc'ant jiliriĉha. ⁵Moisés lii jaru Levĵ cĵita majchmaatquiztan tjoñi žoñinacakaz timplu jilirž puestu tanznasaĉha, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinžjapa. Jalla nii timplu

jilirinacaqui parti žoñinacžquiztan ninacž želinĉizquiztan diezmo cobriñitaĉha. Aunquimi nii cobrita žoñinacaqui timplu jilirinacž familiataĉha. Tjapa ninacaqui Abrahamž ejpžquiztan tjoñitaĉha. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui nii timplu jilirinacžquiztan juc'ant jiliriĉha. ⁶Melquisedeczi ana Leviž majchmaatquiztan tjoñitaĉha. Pero Abrahamqui nižquiz diezmo tjaachiĉha. Niżaza Melquisedecqui Abrahamžquiz wintizuna tjaachiĉha, Yooz Abrahamžquiz taku tjaachiž cĵenami. ⁷Wintizuna tjaañi žoñiqui tsjan jiliriĉha wintizuna tanzñi žoñžquiztan. Anaž jakziltami nii razuna nicasaĉha. ⁸Tii muntuquiz kamcan žoñikazza uĉhumnacaquiz diezmo cobriñiqui. Žoñinacaĉha ticzñiqui. Pero Melquisedecž puntuquiztanaqui Yooz takuqui niż ticz puntuquiztan ana chiĉha, wiñayjapa žejtzjapažtakazza. ⁹Melquisedecž timpu wattan Leviž majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui diezmo cobriñitaĉha. Nii cobriñi žoñinacapacha Abrahamž majchmaatquiztan tjonĉiĉha. Jalla nižtiquiztan Abrahamž diezmo Melquisedecžquiz pactiquiztan, ninacazakaz pactažokazza. ¹⁰Abrahamž curpuquiz niż majchmaatinaca želatĉha, ima majttataĉha. Jalla nižtiquiztan Abrahamž Melquisedecžquiz diezmo pactiquiztan, Leviž majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui zakaz pactažokazza.

¹¹Leviž parti timplu jilirinacaqui Israel wajtĉiz žoñinacžquiz Moisés lii jaru kamkatchiĉha. Niżaza nii jilirinacaqui parti žoñinacžta Yoozquin palt'iziñitaĉha. Nii Leviž parti žoñinacaqui Aaronž majchmaatquiztan tjonñitaĉha. Jaziqui ninacaqui

parti žoñinacžquiz Yooz yujcquiz zumapankaz cjskattasaž niiqui, anaž iya palt'iziñi pectasača. Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiiqui anaž Aaronž majchmaatquiztan tjonñiča. Antiz Melquisedecž partiquiztan tjonchiča. ¹²Palt'iziñi timplu jilirinacaqui campiitaž cjenaqui, lii zakaz campiitaž cjistantača. ¹³Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiiqui Jesucristo Jiliriča. Jesucristuqui anača Leviž partiquiztan tjonñiiqui. Antiz Judaž majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Moisés lii jaru anaž jakziltami Judaž partiquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatača. ¹⁴Timplu jilirinacž puntuquiztan Moisesqui anaž čhjulumi chiichiča Judaž parti žoñinacžquiz. Judaž parti žoñinacaqui anapan timplu jilirž puestuquiz luzasača. Pero kjanapachača Jesucristuqui Judaž partiquiztan tjoñi.

¹⁵Jalla nižtiquiztan kjanapachazakazza Moisés lii campiitaqui. Melquisedecžtakaz Jesucristuča tsjemat timplu jiliriqui, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinzjapa. ¹⁶Moisés liiqui cjiča, ticžni timplu jilirinacaqui Leviž majchmaatquiztan tjonñi žoñinacapankaz cjequiča. Jesucristuqui anaž nii lii jaru timplu jiliri cjissiča. Antiz niž wiñayjapa žejtñi kamañquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtača, wiñayjapa žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñi cjsjapa. ¹⁷Jesucristuž puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiicha:

“Amqui wiñayjapa timplu jiliri cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi. Melquisedecž partiquiztan cjequiča”.

¹⁸Tuquita liiqui nužquiz apatatziča. Nii liiqui ana azzizza žoñinaca zumapan kamkatzjapa. Jalla nižtiquiztan ana iya walča. ¹⁹Nii

Moisés lii jaru kamtiquiztan anaž jakziltami Yooz yujcquiz zumapankaz cjskattaž atasača. Jaziqui tsjii ew lii žejlča; učhumnacaltajapa juc'ant zumača. Nii lii jaru Jesucristuqui Yoozquin palt'iziñi puestuquiz luziča. Jesucristuž cjen učhumqui Yoozquin macjatasacha.

²⁰Yoozqui juramentužtan Jesucristo utchiča palt'iziñi puestuquiz.

²¹Tuquita palt'iziñi timplu jilirinacaqui ana juramentužtan nombritatača. Pero tii Jesucristo timplu jilirizti juramentužtan nombritača. Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui juramentužtan tuž mantichiča: Amqui wiñayjapa timplu jilirim cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi, Melquisedec partiquiztan. Jalla nuž mantiču, Yooz kuzquiz pinsitaqui wira ana campiyasača”.

²²Nii Yooz chiitaž cjenaqui Jesucristuča tuquita timplu jilirinacžquiztan žoñinacžtajapa juc'ant zuma Yoozquin palt'iziñiiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui wiñaya liwriitapan cjequiča. Nii ew liiqui tuquita liinacquiztan juc'anti zumača. ²³Nii tuquita timplu jilirinacaqui tamatača. Ninacžquiztan anaž jakziltami wiñaya timplu jilirž puesto tanzni atchiča. Ninacaqui tjapaž ticža. ²⁴Pero Jesucristuzti wiñaya žetaquiča. Jalla nižtiquiztan wiñayjapa timplu jiliripanž cjequiča, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñijapa. ²⁵Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui ultimupan wiñayjapa žoñinaca liwriyasača. Jakziltat niž cjen Yoozquin macjataquž niiqui, wiñayjapa liwriita cjequiča. Nižaza Jesucristuqui wiñaya žejtcan liwriita žoñinacžtajapa tirapan Yoozquin pjalt'izinaquiča.

²⁶ Jalla nižta palt'iziñipanž pecča učumnacaqui. Jalla nii Jesucristuqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza. Anaž jakziltami nižquiz tsjii uj tjojtñasacha. Niiqui ana zinta ujchizza. Ujchiz žoñinacžquiztan tsjematača. Arajpachquin Yooztan chica honorchizza. ²⁷ Jesucristuqui parti timplu jilirinaca ana iratača. Nii parti timplu jilirinacaqui zapuru wilanapan tjaañitača, persun ujnacquiztanami parti žoñinacž ujnacquiztanami. Jesucristuqui anapan nižta paasača, ana ujchizza niiqui. Jesucristuqui tsjii wiltapankaz wilana tjaachiča. Wilana cunta niž persun curpu intirjichiča. ²⁸ Moisés lii jaru ujchiz žoñinacaqui palt'iziñi puestuquiz uchtatača. Nii liinacquiztan wiruñ Yoozqui tsjii juramento paachiča, niiž Majch palt'iziñi puestuquiz uchjapa. Nii Majchqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza wiñajyapa.

EW LII ŽEJLČHA

8 ¹ Weriz chiitanacquiztan jalla tiiča chekanaqui, učumnacaltajapa tsjii zuma palt'iziñi žejlča, Jesucristupacha. Jalla niiqui arajpachquin Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, Yooz Ejpžtan chica mantican. ² Niiča ultim Yooz kjuychiz jiliriqui, učumnacaltajapa palt'iziñjapa. Nii ultim Yooz kjuy timpluqui anaž žoñiž paatača. Nižaza anača tii muntuquiz. Antiz Yooz Jilirž arajpach kjuyapankazza. ³ Zapa timplu jiliriqui niž puestuquiz kamcan, ofrendanacami wilananacami jalla ninaca tjaañiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristo zakaz tsjii tjaazjapa necesitča. ⁴ Jesucristuqui tii yokquizkaz kamñi žoñi cjitasaž niiqui, anaž timplu jilirimi cjitasača. Tii yokquizpachača Moisés lii jaru

timplu jilirinaca panž žejlča. Jalla ninacaqui tirapanž wilana tjaacha Moisés lii jaru. ⁵ Pero ninacaqui ultim Yooz kjuy timpluquiz anaž sirwiča. Arajpachquin žejlča nii ultim Yooz kjuy timpluqui. Jalla nii timplu cunta tii yokquiz tsjii paata timplu žejlča tsjii fotožtakaz. Tuqui timpuqui Moisesqui Yooz cjitacama tsjii zkiz timplu paakatchiča. Ima paakatcan Yoozqui nižquiz mantichiča, tuž cjan: “Sinaí curquin amquiz tjeezinča, jaknužt wejt timpluqui paaztančhalaja, jalla nii. Jalla nii jarupankaz timplu kjuya kjuystanča”. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ⁶ Pero Jesucristuzti žoñinacžtajapa tsjan zumaž palt'izinasača. Jalla niiča tuquita palt'iziñinacž kamañquiztan juc'ant zuma kamañchizqui. Nižaza tuquita liiquiztan tii anzta liiqui učumnacalta tsjan zumača. Jesucristuž cjen tii anzta liiqui žejlča. Nižaza nii liiž jaru tsjii tsjan zuma kamañaqui compromittača.

⁷ Tuquita tjaata liiqui juc'ant zuma cjitčhaj niiqui, anaž iya liiqui pectasača. ⁸ Yoozqui tuquita lii jaru kamñi žoñinacžquiz ana zuma naychiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui tuž cjiča: Wiruñta timpuquiztajapa wejrqui tsjii ew lii tjaa-ača Israel wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza Judá wajtchiz žoñinacžquizimi. ⁹ Nii ew liiqui tuquita ejpnacžquiz tjaata liiquiztan tsjemataž cjequiča. Tuquiqui wejrqui ninacž tuquita ejpnaca jwessinča Egipto yokquiztan. Nii timpuquizpacha wejt lii ninacžquiz tjaachinča; pero ninacazti wejt lii jaru ana cumplichičha. Jalla nižtiquiztan

wejrqui ninaca jaytichinča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¹⁰Wiruñta timpuquiz Israel žoñinacžtajapa tsjii ew lii tjaa-ača, jalla tuž: Jalla nii wiruñta timpuquiz wejrqui žoñinacž kuzquiz wejt lii zizkatača, kuzquiz cjiřtažtakaz. Nekztan wejrpacha ninacž Yooz cjeeča. Nižaza ninacaqui wejt partir žoñinaca cjequiča. ¹¹Jalla nii wiruñta timpuquiz kamñi žoñinacaqui anaž porapat tjaajnarasasača, ninacž mazinacžquizimi, nižaza ninacž jilanacžquizimi. Anaž tjaajnasasača, “Yooz Jiliržquin paja” cjian. Antiz zapa mayni Yooz Jiliripankaz pajaquiča, tsjii zkoltiquiztanpacha asta pajk žoñicama. ¹²Nižaza ninacž ujnaca pertunača, wejt okzñi kuzziz cjen. Nižaza ninacž ujnacquitzan tjatznača wiñayjapa”.

Jalla nuž cjiča Yooz takuqui.

¹³Yoozqui nii ew lii puntuquiztan chiižcu nii tuquita lii apatatchiča. Nii tuquita liiqui watchiž cjen, inakazza. Wajilla liwj tjatzaž cjequiča.

YOOZ ZKIZ TIMPLU

9 ¹Nii tuquita liiqui cuzturumpinacchizza, Yooz rispitzjapa. Nii cuzturumpinacaqui tii muntuquiz žejlñi Yooz timpluquizkaz paatatača. ²Primeraqui zkiz timplu želatča. Nii timpluquiz pizc kjuya želatča. Tsjii kjuyaqui ‘Yooztajapa T'akžta Kjuya’ cjitatača. Nii kjuyquiziqui tsjii pajk candelabra želatča, nižaza mesa želatča, Yooztajapa t'akžta t'anta nonzjapa. ³C'uchquin tsjii kjuya želatča, ‘Yooztajapa Juc'ant T'akžta Kjuya’

cjitatača. Nii pizc Yooz kjuy taypiquiz tsjii pañ cortina želatča. ⁴C'uchquin tsjii kor altara želatča, incienso ujjjapa. Nižaza tsjii caja želatča, Yooz tjaata lii chjojzjapa. Nii cajuqui kjuyltanami zawncatanami koržtan tjajlžtatača. Nii caj kjuyltan tsjii kor ojch želatča maná cjita čhjerchiz. Nižaza Aaronž wara želatča. Nii waraqui ch'ojša c'ajchiča tsjii žejtñi muntižtakaz. Nižaza nii caj kjuyltan Yooz lii cjiřtanaca želatča. ⁵Nii caj juñtun querubines cjita želatča anjila irata paata. Nii querubinacaqui wežlaž cherchi kjarchiztača; nii caj juntuñ kjara waazitača. Nižaza nii caj juntuñ ljocžtan tjawkz tabla želatča, jalla niiqui ujnaca pertunta cjisjapatača. Jaziqui nii puntunacquitzan ana iya chiiž pecuča.

⁶Jalla nuž tjacžcu timplu jilirinacaqui zawncchuc kjuyquiz luzluzñitača, lii jaru cuzturumpinaca paacan. ⁷C'uchquin žejlñi kjuyquiz tsjii watquiz tsjii wilta luzñitača timplu chawje jiliriqui. Nii alajakaz jalla nekziqui luzasača. Jalla nuž luzcan wilana conta ljoc chjichñitača, persun ujnaca pertunta cjisjapami, nižaza parti žoñinacž ujnaca pertunta cjizjapami. ⁸Jalla nižta liiquiztan Espiritu Santuqui zizkatchiča, ima Moisés lii apatatzcan, nii Yooz kjuy timpluquiz paaz cuzturumpinacaqui walatča, nii. Nižaza jalla nuž walan čhjul žoñimi anapan c'uchquin luztača. ⁹Nii tuquita liiqui Yooz puntunaca chiiča tii timpuquiz kamñi žoñinacžtajapa. Nii lii jaru žoñinacaqui ofrendanacami wilananacami tjaachiča. Jalla nuž tjaachiž cjenami nii žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kuzziz ultimu ana cjskatta cjesača. Ninacaqui tirapan ujchiztača. ¹⁰Jalla

nii tuqita cuzturumpinacaqui jalla tižtakaztača: čheri tjaazmi, licz tjaazmi, kjaztan ajunzmi. Jalla nižta cuzturumpinacaqui žoñž curpu zawnctankazza. Jalla nuž cjenami lii campiycama nii cuzturumpinacaqui walatča.

¹¹Wiruñ nektzan Cristuqui tjonchiča. Jazic niiča Yooz timplu chawjc jiliriqui; Yooz zumanaca tjaazjapa tjonchiča. Timplu chawjc jiliri cjican Yooz kjuyquiz sirwiča. Anaž tii yokquiz paata Yooz kjuyquiz sirwiča. Antiz arajpachquin Yooz lijitum kjuyquin sirwiča. Jalla niiča ultim Yooz kjuya. Tii yokquiz paata Yooz kjuyquiztan juc'ant zumača. ¹²Cristuqui arajpachquin ultim Yooz kjuyquiz luzziča. Jalla nuž luzcan ana cabranacž ljocmi nižaza ana vac toronacž ljocmi chjitchiča. Antiz persun ljocžtan luzziča, žoñinaca wiñaya liwriita cjisjapa. Jalla nuž persun ljocžtan tsjii wiltakaz luzziča tjapa tižtajapa. ¹³Tuqita liiqui tužutača: Cabranacž ljocžtanami, vac toronacž ljocžtanami ujchiz žoñinacžquiz tjawkñitača. Nižaza ujta vacanacž kjupžtan ujchiz žoñinacžquiz llump'aczt'iñitača. Jalla nižta cuzturumpinaca zawnctankazza; ana poderchiztača, ana ujchiz cjskatzjapa. ¹⁴Cristuž ljocžti ancha juc'anti poderchizza. Nii ljocž cjen žoñinacž kuznacaqui zuma cjskatasacha. Wiñay žejtñi Espiritu Santuž cjen Cristuqui tsjii zuma wilana cunta persunpacha ticziča. Ana ujchiz cjican, nižž ljoc Yoozquin tjaachiča, ujchiz žoñinaca pertunta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Cristuqui žoñinaca liwriyasača. Cristuž cjen nii liwriita žoñinacaqui ninacž tuqita ana zuma kamañanaca jaytasacha, nižaza zuma kamañchiz Yoozquin sirwasača.

¹⁵Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yoozqui ew lii ut'aychiča, žoñinaca ultimu liwriita cjisjapa. Žoñinacaqui primer lii mantuquiz cjican, ujnaca paañitača. Pero Jesucristuqui ticziča, nii paata ujnacquiztan liwriizjapa. Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz kjawžta cječhaja, jalla niiqui Yooz compromitta irinsa tanznaquiča; jalla niiqui wiñayjapa Yooztan chica kamaquiča. ¹⁶Tsjii žoñiqui testamento paachiž cjen, nižž cuzazanaca tanñi žoñinacžquiz ut'ayča. Pero ticžtankaz nii testamentuqui walča. ¹⁷Nii testamento paañi žoñiqui tira žetan, nii testamentuqui anaž walča. Antiz ticžtan, jalla nektzanž nii testamentuž walasača. Ticžtankaz nižž cuzazanaca tanñi žoñinacaqui ultimu nižž cuzazanaca tanznasača. ¹⁸Jalla nižtiquiztan tuqita liiqui ut'aytatača, conta animal ljocžtan. ¹⁹Moisesqui tjapa Yooz mantita liinaca kjanapacha paljayžcu nii liinaca ljocžtan ut'aychiča. Moisesqui tsjii chupic choma tanžcu, hisopo cjita parquiz tjerchiča. Nekztan ljocžtan kjaztan t'ajžcu, jalla nekcž nii para ch'ižcu, sucarpayñitača, žoñinacžquizimi, liichiz libruquizimi. ²⁰Jalla nuž sucarpaycan, Moisesqui tuž cjichiča: Tii ljocqui Yooz mantita liinaca walkatča ančhucaltajapa. ²¹Jalla nižtazakaz Moisesqui nii ljocžtan Yooz kjuyquizimi, Yoozquin sirwiz cuzazanacquizimi sucarpayñitača. ²²Nii tuqita lii jaru jos tjapa cuzazanaca sucarpayñitača, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Ljoc ana tjawkžcu ujnaca ana pertunta cjesača.

JESUCRISTUQUI ŽOÑINACŽ LAYCU TICZIČHA

²³Tuqita lii jaru nii Yoozquin sirwiz cuzazanacaqui Yooz yujcquiz wali

cjisjapa jalla nižta cuzturumpinaca paastantača. Tii yokquiz žejlñi cuzazanacaqui fotožtakazza. Anača arajpachquin ultimu želasäča. Arajpach Yooz zuma kamañchiz cjiskatzjapa, nii animal ljocnacaqui anaž atasäča. ²⁴Cristuqui persun ljocžtan ana žoñiž paata timpluquiz luzziča. Arajpach Yooz kjuyquizpacha luzziča. Jalla nicju anziqiu niča učhumnacaltajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Tii yokquiz žejlñi timpluqui tsjii fotožtakazza nii werar arajpach Yooz kjuyquiztan. ²⁵Zapa wata timplu chawjc jiliriqui animalž ljocžtan Yooz kjuyquin luzñitača. Ana persun ljocžtan luzñitača. Pero Cristuqui tsjii wiltapanikaz wilana cunta cjissiča, ana wilta wilta. ²⁶Wilta wilta wilana cunta ticztasaž niiqui, tii muntu kalltiquiztanpacha wilta wilta sufrican ticztasača. Tuqita timpu tucuzinta cjiscu tsjii wiltakaz Jesucristuqui parizquichiča. Nekztan niž ljoc tjawkžcu ticziča, tjapa ujnacquiztan žoñinaca liwriizjapa. ²⁷Tjapa žoñinacaqui tsjii wilta ticstanča tii yokquiz. Jalla nekztan pjalžta cjequiča, Yooz yujcquiz zuma, anazuma, nii. ²⁸Jalla nižta irata Jesucristuqui tsjii wilta tii yokquiz ticziča, wacchi ujchiz žoñinacž laycu. Pero wiruñ wilta tii muntuquiz tjonaquiča. Nekztan žoñinacž ujnacquiztan ana ticznaquiča. Antiz nižquiz tjapa kuz tjewzñi žoñinaca ultimu liwriyaquiča.

MOISES LIIQUI PJALTIČHA

10 ¹Moisés liiqui Yooz zumanaca tsjii kolucullakaz tjeeziča. Ana ultimu kjana tjeeziča. Nii liiqui tuž cjiča: Wiruñ tjapa Yooz zumanaca tjonaquiča, jalla nii. Nižaza nii liiqui anaž ultimpacha Yooz yujcquiz

zuma cjiskatasäča, Yoozquin macjatñi žoñinacžquiziqui. Nii lii jaru watay wata wilanakaz contača. Jalla nuž paažcumi, žoñinacžquiz anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatta cjesäča. ²Nii lii jaru paacan, žoñinacaqui ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskattasaž niiqui, anapanž wilana tira onantasača. Nii wilana tjaañi žoñinacaqui ultimu ana ujchiz cjitasaž niiqui, zumapan cjitasača, nižaza persun kuzquiz ana iya cjuñtasača čjul ujquiztanami. ³Pero nii wilana tjaaz liiqui watay watapanž ujnaca cjuñkatča. ⁴Vac toronacž ljocmi cabranacž ljocmi tjaatiquiztanami anapanž ujnacquiztan liwriyasača.

⁵Jalla nižtiquiztan Cristuqui tii muntuquiz tjonžcu Yooz Ejpžquin tuž cjičiča:

“Amqui animal wilananacami ofrendanacami ultimu ana pecasača. Antiz wejttajapa žoñž curpu tjaczinčamča, žoñinacž ujnac laycu ticzjapa. ⁶Ujta animalanacami uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami ultimu am ana cuntintu cjiskatasäča. ⁷Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča: Wejt Yooz, tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama paazjapa. Jaknužt wejt puntuquiztan Yooz tawk liwruquiz cjiirtažlaja jalla nii cumplizjapa tjonchinča”.

⁸Jesucristuqui cjičiča, “Yooz Ejpqui anaž pecča nižaza anaž jutztazza jalla tinaca: animal wilananacami, ofrendanacami, nižaza ujta animalanacami, nižaza uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami. Tuqita liiqui nižtanaca tjaaz mantichiča. Jalla nuž mantita cjenami, Yoozqui anaž niikaz ultimu pecča”. ⁹Nekztan Jesucristuqui

cjchizakazza: “Yooz Tata, wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama kamzjapa”. Jaziqui Jesucristuqui nii tuquita liinaca apatatskatchičha, nii lii cuzturumpinacžtanpacha. Nekztan ew lii ut'aychičha. Nii lii jaru Jesucristuqui wilana cunta intirjitatača. ¹⁰ Yooz kuzcama kamcan Jesucristuqui tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichičha, žoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui učumnacaquiz zuma kamañchiz cjiskatchičha.

¹¹ Timplu jilirinacaqui zapuru ninacž puestuquiz atintichičha. Zapuru wiltan wiltan wilananaca Yoozquin tjaañitača. Pero nižta wilananacaqui ujnacquiztan anapan žoñinaca liiwriyasača. ¹² Jesucristuzti tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichičha, žoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nuž ticžcu, arajpachquin Yooz Ejpž zew latuquiz julziča, nižtan chica mantiñi cjisjapa.

¹³ Jalla nicju tjewžcan žejlča, niž quintranaca liw atiptacama cjisjapa, niž kjojch koztan tjecžtažtakaz.

¹⁴ Jalla nuž žoñinacžtajapa tsjii wilta ticžcu, Jesucristuqui Yooz partiquiz žejlñi žoñinacžquiz wiñayjapa Yooz yujcquiz ancha zuma cjiskatchičha.

¹⁵ Nižaza nii puntuquiztan Espiritu Santuqui chiiča, tuž cjan:

¹⁶ “Tuquita lii apatatžcu, wejrqui žoñinacžquiz tsjii ew lii tjaača. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. Wejrqui ninacž kuzquiz wejt liinaca zizkatača, nižaza intintazkatača”.

¹⁷ Nekztan cjichizakazza:

“Ninacaž paata ujnaca ana iya cjuñznača. Nižaza ninacaž ana wali cjičitanacami liwjtjatznača. ¹⁸ Jalla nižta ujnacquiztan pertuntažlaj

niiqui, ana iya čhjul wilanami pecasača”.

YOOZQUIN MACJATSPANŽ WAQUIZIČHA

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui Jesucristuž ticziž cjen učumqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. ²⁰ Ew kamañchiz kamcanaqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. Jalla nii ew kamañquiqui Jesucristuž tjaatača. Persun curpu wilana cunta tjaažcu, Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča, nii c'uchquin žejlñi cortina cjetžtažokaz. ²¹ Jesucristučha Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Jaziqui učumnacaltajapa palt'izinaquičha. ²² Jalla nižtiquiztan tjapa kuztan Yoozquin macjatz waquiziča. Nižaza Jesucristužquin kuzziz cjen ana jiwjatcan Yoozquin macjatz waquiziča. Jesucristuqui učumnacaž paata ujnaca pertunchičha, učumnac kuzquiz ana iya u cjuñzjapa. Nižaza učum curpunacaqui tsjii zuma kjaztan awjtažokazza. ²³ Yoozquin macjatzcu Yooz famillquiz luzzinčhumčha. Jaziqui ana jiwjatcan tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjequičha. Nekztan Yooztan chica kamaquičha. Nii Yooztan kamzqui, jalla nii Yoozqui učumnacaquiz compromitchičha. Nižaza nii compromitchi Yoozza taku cumpliñiqui. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz kamañquiqui kamcan porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma munaziñi kuzziz cjisjapa, nižaza zuma obranaca paazjapa. ²⁵ Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui zapa domingo ana ajcajczñičha. Ana nižta irata kama. Antiz učumqui porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma kamzjapa.

Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan juc'anti učumqui porapat p'ekinchayastanča.

²⁶Werar Yooz taku catokžcupacha nekztan kuzinpan Yooz quintra quepsnaquiž niiqui, ana pertunta cjesača. ²⁷Pero nižta cjičjiñinacžquiz Yoozkaz casticaquiča. Yoozqui niž quintranaca wiñaya casticaquiča infiernuquin. ²⁸Jakziltat Moisés lii ana cazzi cjitčhaja, nižaza pucultan čhjepultan testicunaca nii ana cazta puntu declartčhaja, jalla nekztan nii uj paañi žoñiqui ana okžcu conzpanikaztača. ²⁹Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majch quintranpan quepsnačhaja, nižaza Yooz Majch liwriiñi ljoc tjawkta puntuquiztan iñaračhaja, nižaza okžni Yooz Espiritu Santužquiz žawjwa zjijcčhaja, jalla nižta paañinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii Moisés lii quintra paañi žoñinacžquiztan cjen. Jalla nižta casticzpan waquiziča nižta žoñinacžtaqui. ³⁰Učhum pajta Yooz Jiliriqui tuž cjichiča: “Wejrtča castiquiñtqui. Wejrqui žoñinacžquiz casticača, ujnaca paatiquiztan jama”. Jalla nuž cjichiča Yooz Jiliriqui. Nižaza Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Jiliriqui niž kjuychiz žoñinacž paatanaca pjalznaquiča”. ³¹Jakziltat Yooz quintranpan kamchižlaja, jalla niiqui werar žejtñi Yooziž tantaž cjequiča. Jalla nuž Yooz tantaž cjequiž niiqui, nižtanacžquiz ancha ana waliž cjequiča.

³²Ančucaž Yooz famillquiz luztaž cjuñzna. Paljayta Yooz taku catokžcu, ančhucqui pasinziz kuztan ancha sufrichinčhucča, quintranaca ancha žejlčhiž cjen. ³³Yekjap ančhucqui ch'aanitatača, nižaza wjajttatača tjapa žoñinacaž cheran. Nižaza yekjap ančuca jilanacaž nižta sufran,

ančhucqui “Jesalla, wejt jilača niiqui” cjan declarchinčhucča. ³⁴Ančhucqui tsjii criichi žoñinaca preso tanta cjen okžni kuztan yanapchinčhucča. Nižaza ančucaž cusasanaca kjañta cjenami, cuntintu kuzziz žejlchinčhucča. Arajpachquin ančhucaltajapa juc'ant zumanaca žejlča, wiñayjapa tjurñi. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui cuntintu kuzziz žejlchinčhucča. ³⁵Tjurt'ichi kuzziz cjan, jalla nii zuma kuzquiztan ana jayta. Ticzama tjurt'ichi kuzziz cjequiž niiqui, Yoozquiztan pacta cjequiča juc'ant zumanacžtan. ³⁶Ančhucqui pasinziz kuzziz cjee, Yooz kuzcama zuma kamzjapa. Jalla nekztan ančhucqui Yooziž compromitta zumanaca tanznaquiča. ³⁷Yooz takuqui tuž cjiča:

“Wajilla nii tjonñiqui tjonaquiča, anaž ancha ažk katasača.

³⁸Jakziltat wejtquiz kuzziz cjen wejt yujcquiz ana ujchiz cječhaja, jalla niiqui arajpachquin wejtta chica zumapan kamaquiča.

Pero jakziltat wejt quintra quepačhaja, jalla nii žoñičha ana waliqui. Niižtan ancha anal jutzazuča”.

³⁹Pero učumnacača anapan Yooz quintra quejpniqui. Jalla nuž quejpnasaž niiqui, Yooziž ancha ana waliž castictaž cjequiča. Antiz učumča tirapan Yoozquin kuzzizqui. Jalla nuž kamcan učum persun animu zumaž čhjelinča, liwriita cjisjapa.

YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

11 ¹Yoozquin kuzziz cjen, učumqui ultimupan zizza, Yooz taku cumplitapanž cjequiča, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen učumqui zizza, anza timpuquiz ana

cheržcumi Yooz žejlpanča, nižaza Yooz zumanaca ultimupan žejlča, nii. ²Učhum tuquita atchi maa ejpnacaqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui ninacž puntuquiztan “Zumača ninacaqui” cjichiča.

³Yoozqui tawkžtankaz chiican tii muntu paachiča. Yoozquin kuzziz cjen jalla nii zizza, ultim werara jalla nužupan paata, jalla nii. Yoozqui ana chertanacquiztan tii muntuquiz žejlñinaca paachiča.

⁴Yoozquin kuzziz cjen Abelqui tsjii zuma ofrenda wilana Yoozquin tjaachiča. Cainžquiztan juc'ant zuma ofrenda Yoozquin tjaachiča. Abelž Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui Abelž tjaata ofrenda risiwchiča. Nižaza Abelž puntuquiztan Yoozqui chiichiča “Zumača niiqui” cjican. Abel ticziž cjenami učhumqui zizza, niiqui Yoozquin zuma kuzziztača, jalla nii. Jalla nii zizcuqui učhumqui Abelž zuma kamaña yatekasa.

⁵Yoozquin kuzziz cjen Enocqui arajpachquin ana ticzi chjichtatača. Ana iya tii muntuquiz žejlčiča. Yoozpantača chjitchi. Yooz takuqui Enocž puntuquiztan tuž cjiča: Ima arajpachquin chjichtaž cjen, Yoozqui Enoc zuma kamañquiztan cuntintu cjissiča. Jalla nuž cjiirtača Yooz tawk liwruquiz. ⁶Jakziltat ana Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla nižquiztan Yoozqui anapanž cuntintu cjesača. Jakziltat Yoozquin macjatz pecčhaja, jalla niiqui criistanča, Yoozqui žejlča, jalla nii. Nižaza criistanča, Yoozqui nižquin macjatz pecni žoñinacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Jalla niža criichi žoñžquiztan Yoozqui cuntintuča.

⁷Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi kjaz juyzuquiztan liwriitatača.

Ima kjaz juyzu tjonan Yoozqui Noežquiz chiižinčiča, “Kjaz juyzul cuchanzcača”, cjican. Jalla nii Yooz chiižintaqui Noequi catokchiča. Nekztan Yooz chiita jaru tsjii pajk warcu kjuya irata kjuychiča, niž familianacžtanpacha liwriita cjisjapa. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Noequi tjeeziča, parti žoñinacaqui ancha ujchizza, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi Yooz zuma kamaña tanchiča, tsjii irinsažtakaz.

⁸Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantita ana jayrazcu cazziča. Yoozqui Abrahamžquiz cuchanzjapa kjawziča, yekja yokquin okajo. Nižaza Yoozqui Abrahamžquiz tuž cjichiča: “Wiruñ wejrqui amquiz nii yoka tjaača, irinsa cunta”. Yooz mantita jaru ojkchiča. Jakziquin ojktčhaja, jalla nii ana zizatča. Jalla nuž cjenami Abrahamqui Yooz tawk jaru ana jayrazcu ojki želatča.

⁹Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantitacama nii Yooz tjeežta yokquiz kamchiča. Yekja žoñž yoka cjenami, Yoozqui Abrahamžquiz nii yoka compromitchiča, “Wiruñ tii yoka amta cjequiča”, cjicanaqui. Jalla nii yokquizpacha kamcan, zkiz kjuy tultunacchiz kamñitača Abrahamqui. Jalla niža zakaz Isaacžtan Jacobžtan zkiz kjuychiz kamñitača. Nii pucultanaqui Abrahamž irata tjewwizakazza Yooziž chiita taku cumpliscama. ¹⁰Ultimu Abrahamqui arajpach wajtquin ojkz tjewziča, wiñaña tjurñi watja. Yoozqui nii zuma watja pinsichiča, nižaza paachiča. Jalla nii zuma wajtquin ojkz tjewziča Abrahamqui.

¹¹Nižazakaz Sarqui Yoozquin kuzziz cjen ica cjissinča, chawcwa cjicanpacha. Tsjii majchchiz cjissinča, Yoozquin criichiž cjen.

Sarqui tantiichinča, Yoozqui niiz compromitta taku panž cumplisnaquičha, nii. ¹²Jalla nižtiquiztan Abrahamqui ticz irarchiz cjenami tsjii majchchiz cjissičha. Jalla nii majchquiztan walja tama mirchiča, walja tama arajpach warawaranacažtakaz nižaza walja tama kot at pjilanaçažtakaz, jalla nižta mirchiča. Ancha tamaž cjen, anača kanchuca Abrahamžquiztan tjonni majch maatinaca.

¹³Tjapa nii žoñinacaqui, Abelžtan Enocžtan, Noežtan, Abrahamžtan, jalla ninacaqui ticziča ima Yooz compromitta taku cumplisnan. Jalla nuž cjenami Yoozquin tirapan kuzziztača. Yoozquin kuzziz cjen ninacaqui zizziča, Yoozqui niiz taku wiruñtajapa panž cumplaquičha. Jalla nuž kuzquiz zizcu cuntintutača. Tii muntuquiz žejlcan ninacaqui “Yekja wajtchiz žoñtča”, cjiñitača. ¹⁴Jalla nižta chiñinacaqui kjanapacha tjeeža, ninacaqui arajpach wajtquin ojkz pecchiča, nii. ¹⁵Ninacaž ulanžquita yoka cjuñtasaz niiqui, nii yokquin cuttiñi attasača. ¹⁶Ninacazti tsjan cusa yokaž pecatča, arajpach yokquin irantiz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anaž azkatča, ninacaž “Wejt Yoozza”, cjican cjenauqui. Yoozqui ninacžtajapa tsjii zuma watja tjacžinchiča.

¹⁷Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen tjapa Yooz mantitanacami cumpliñitača. Yoozqui Abraham yanziča, ultimu Yoozquiz kuzziz, ana ultimu Yoozquiz kuzziz, jalla nii. Jalla nuž yanzjapa Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča, niiz zinta majch wilana cunta tjaakatjapa. Nii zinta majchqui Isaac cjitatača. Nekztan Abrahamqui niiz zinta majch wilana cunta conijochiča. Nekztan

conzmayatača. Pero Yoozqui nii conz apatatskatchiča, Abrahamž zuma cazni kuz zizcu. Niiž tuquiqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: ¹⁸“Isaacž cjen amqui majchmaatinacchiz cjequičha”. Jalla nuž taku tjaachi cjenami Abrahamqui niiz zinta majch wilana cunta conijochiča. ¹⁹Abrahamqui persun kuzquiz tantiichiča, Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui, jalla nuž tantiyatča. Abrahamqui persun kuzquiz persun majch conz cjichipantača. Jalla nižtiquiztan Isaac majchqui ticziquiztan jacatatchižtakaz cjissičha.

²⁰Nižaza Isaacqui Yoozquin kuzziz cjen Jacobžtan Esaužtan, jalla ninacžquiz mazinchiča, wiruñtajapa ninacžta zumanaca cjequičha, nižaza Yooz yanapta cjequičha, jalla nii. ²¹Nižaza ticz ora Jacobqui Yoozquin kuzziz cjen Josež maatinacžquiz mazinchiča, Yoozqui ninacžquiz zumanaca tjaaquičha, jalla nii. Nižaza Jacobqui atztan tjurt'ižcu Yoozquin rispitchiča. ²²Nižaza Josequi Yoozquin kuzziz cjen ticz ora mazinchiča, Israel žoñinacaqui Egipto yokquiztan ulnaquičha, nii. Nižaza mantichiča, persun curpu tsjijnaca Egipto yokquiztan chjichajo.

²³Nižaza Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen Moisés nastiquiztan chjep jiiz chjojziča. Ninacaqui cherchiča, ancha c'achja nii wawa, jalla nii. Tuquiqui Egipto chawjc jiliriqui mantichiča, tjapa Israel lucmajch wawa contaj cjila, nii. Pero Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen nii chawjc jiliriz mantita ana eksiča. Moisés wawa ana conchiča. ²⁴Nekztan Faraon chawjc jiliriz majtqui nii Moisés wawa uywassinča. Jalla nuž uywastiquiztan nii wawaqui pajkchiča. Jalla nekztan

pajkžcu Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Faraonž maati cunta cjis anapan pecatča. ²⁵Antiz Moisesqui Yooz illzta Israel žoñinacžtanpacha sufriz tantiichiča, uj paañi žoñinacžtan tsjii ratukaz cuntintu žejlz cjenpacha. ²⁶Niiz kuzquiz tantiichiča, “Egipto cusasanacžtan cuntintu kamz cjenpacha, Cristužtajapankaz sufrasača. Jalla nuž sufrichi kamchiž cjen ultimquiziqui juc'ant cusal cjeeča, ricachu kamzquiztan”. Jalla nuž cjian, Moisesqui Yooz compromitta zumanac kjutñi pinsatča. ²⁷Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Egipto yokquiztan ulanchiča, chawjc jilirž žawjta ortina ana ekskcu. Niiz kuzquiz tantiita jaru tjurt'ichi žejlchiča, niiz kuztan Yooz cherchiž cjen.

²⁸Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantita jaru zapa kjuyquiz pascua wilana conz mantichiča. Nekztan nii wilan ljocžtan zapa kjuy zanquiz sucarpayz mantichiča Israel žoñinacž primer maatinaca ana conta cjisjapa, ticzkatñi anjilžquiz. ²⁹Nekztan Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacaqui Mar Rojo cjita pajk kota kajkchiča, kjoñ yokažtakaz. Nekztan Egipto quintra žoñinacaqui nii kjoñiranpacha nii pajk kota zakaz kakatča. Jalla nuž taypiquiz kajkžcan tjapa nii Egiptonacaqui kjazquiz ticziča.

³⁰Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacaqui Jericó wajt muytata žejlñi pirkanaca pajlkatchiča, pakallak tjuñi muytata ojklayžcu. ³¹Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Rahabqui ana ticzinča parti Jericó wajtchiz žoñinacžquiztan. Naaqui Israel wajtchiz awayt'iñinaca zuma risiwchinča. Jalla nižtiquiztan ana ticzinča. Tuquiqui putirii žoñtača. Nekztan Yoozquin kuz tjaachinča. Pero parti Jericó wajtchiz

žoñinacaqui Yooz mantita ana cazziča, werar Yoozquin ana kuz tjaachiča.

³²Yoozquin kuzziz puntuquiztan iya quintunaca žejlča. Pero timpuž pjaltiča. Jalla nižtiquiztan ana chii atasacha Gedeónž puntu, Baracž puntu, Sansónž puntu, Jeftéz puntu, Davidž puntu, Samuelž puntu, nižaza profetanacž puntu. Jalla nii Yoozquin kuzziz žoñinacž quintunaca žejlča pero. ³³Ninacaqui Yoozquin kuzziz cjen quintra žoñinaca atipchiča, nižaza zuma mantiñi cjissiča, nižaza Yooz compromitta taku tanziča, nižaza ana wal leonanacž atanaca chawcžinchiča. ³⁴Nižaza ana wal uj asñinaca tjessinchiča, nižaza atipchiča, ninaca ana pajk cuchillžtan conta cjisjapa. Nižaza ana azziz žoñinacaqui azziz cjissiča Yoozquin kuzziz cjen. Nižaza quira zalcan walja azziztača, jalla nižtiquiztan quintra žoñinaca tjiranchiča. ³⁵Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui yekjap maatakanacžtajapa ticzinaca jacatatskatchiča.

Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacazti sufriskattača. Pero ninacaqui ana Jesucristo nicchiča, sufrisquiztan liwriita cjisjapa. Antiz tirapan tjurt'ichiča, ticz cjenami. Jalla nuž ticziča, jacatatžcu juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ³⁶Yekjap žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjen iñartatača. Nižaza wjajttatača. Nižaza carinžtan moktatača. Nižaza carsilquiz chawctatača. ³⁷Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui maztan čhajčcu contatača. Nižaza yekjapanacaqui taypiquiz pootžcu contatača. Yekjapanacaqui sufriskattatača, werar Yoozquiztan quejpskatajo. Pero nii criichi žoñinacaqui ana quejpsiča. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen

cuchillžtan contača. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen uuzi zkizimi cabra zkizimi kujžta ojklaychiča. Ana iya zquitchiztača. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui t'akjiri kamcan awantichiča; yekjapanacaqui ancha sufrinaca awantichiča; yekjapanacaqui chjojritytapan awantichiča. ³⁸Ana criichi žoñinacaqui nii Yoozquin kuzziz žoñinacžtan ana kamz waquiziča. Ana criichi žoñinacaqui ana zumapanča. Nii Yoozquin kuzziz žoñinacazti ancha zumača. Jalla nuž cjenami tii muntuquiz sufrican awantichiča, ch'ekti yokaran ojklaycan, curunacaran ojklaycan, maz pjet ajkquiz kamcan, nižaza yok pjetquiz kamcan. ³⁹Tjapa ninacaqui Yoozquin kuzzizpantača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž puntuquiztan ticlarchiča, “Ninacača wejtquin kuzzizqui” cjicanaqui. Jalla nuž cjenami, Yooziž compromitta taku ninacžtajapa ima cumplissiča. Yooz taku cumplitaqui ana tanziča. ⁴⁰Učhumnaca cjuñžca, Yoozqui juc'ant zumanaca pinsičiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtanami učhumnacatanami chicapacha, nižaza tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjequiča.

YOOZ KAMAÑCHIZ CJEE

12 ¹Yoozquin kuzziz žoñinaca, jaziqui wacchi tuquita žoñinacaqui učhumnacaquiz tjeeziča, Yoozquin kuzziz kamaña, jalla nii. Ninacaqui učhumnaca muytatažtakazza. Ninacž zuma kamaña cjuñžla. Jalla nekztan tjapa anawalinaca paaz jaytila nižaza kuzquiz tjapa anawali pinsiskatñinaca ecla. Nekztan Yooziž tjaata kamañquiz

tjurt'iñi pasinziz kuztan kamla. ²Nižaza učhumqui Jesucristuž kamaña cjuñžla. Niiž cjen učhumqui Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nižaza niiqui učhumnacaquiz juc'ant Yoozquin kuzziz cjiskataquiča, ancha zuma Yooz kamañchizkaz cjisjapa. Jesucristuqui cruzquiz ticzcan sufrichiča. Cruzquiz ticzqui azzucatača. Pero Jesucristuqui ana turwayziča nii ticzjapa. Jalla nižtiquiztan arajpachquin Yooz žew latuquiz julzi žejlča, cuntintu. Jalla nuž cuntintu žejlz zizcu, nii sufrinaca awantichiča.

³Jesusaž kamta cjuñžna. Niiqui ujchiz žoñinacž kjarquiz ancha sufrichiča. Jalla nii Jesusaž kamta cjuñžca Yooz kamañchiz kamcan anapan ocha, tjup kuzziz cjee. ⁴Ančhucqui imaziž contača ujchiz žoñinacž ančhucaciz walja sufriskatanami. ⁵Yoozqui ančhucaciz chiižinchiča, niiž maatinacžtakaz. Jalla nii ewjt'iñi chiižinta ana tjatzna. Yooz takuqui tuž ančhucaciz chiižinča:

“Wejt maati, Yooz Jiliriž ewjt'iñi chiižinta ana chjaya. Nižaza niižquiz casticta cjenami ana llajlla kuzziz cjee. ⁶Yooz Jiliriqui niiž k'aaui maatinaca ewjt'iča; nižaza persun maatinaca azquichñi casticu tjaaža, wilta zuma cjecijajjo”.

⁷Jalla nižtiquiztan ančhucqui pasinziz kuztan Yooz azquichñi casticu awanta. Yooz Ejpqui ančhucaciz irpiča. Tjapa ejpnacaqui persun maatinacapanž ewjt'iča. ¿Tsjii ana nižta ewjt'iñi ejp želasajo? Anaž cjesača. ⁸Jaknužt Yoozqui tjapa niiž maatinaca ewjt'ičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhuc ewjt'izakazza. Ančhucqui ana ewjt'ita cjitasaž niiqui,

ana lijitum Yooz maatinaca cjitasača. Ančhucqui pamparan maatinacažtakaz cjitasača. Ana ultim Yooz famillchiz žoñinaca cjitasača. ⁹Ančhuc cjuñzna, ocjala cjcanaqui učum persun maa ejpqui ewjt'iñitača. Nižaza ninacžquiz rispitchinčhumtača. Jalla nižtiquiztan žoñi paañi Yooz Epiž ewjt'itaqui juc'anti catokz waquiziča, zuma kamañchiz kamzjapa. ¹⁰Učum persun maa ejpqui tsjii timpujapakaz učumnacaquiz ewjt'ichiča, ninacaž tantiitacama. Yooz Ejpzi učumnacaltajapa ewjt'iñiča, učum tsjan zuma kamañchiz cjisjapa, niž irata ancha zuma cjisjapa. ¹¹Azquichñi casticunacqiztan učumqui sufričhumča. Casticz ora llaquita kuzzizčhumča. Pero jakziltat castictiquiztan tsjan zuma kamañchiz cjissizlaja, jalla niiqui ultimu cuntintu cjisnaquiča. Nižaza zuma kuzziz Yooz kuzcama kamaquiča.

YOOZQUIN TJAPA KUZ CJISPANČHA

¹²Jalla nižtiquiztan ančhucqui wilta azi tanzna, zuma kamzjapa. Kjaranacami owanacami otchižtakazza. Tjup kuzziz cjee, zuma kamzjapa. ¹³Yooz jiczquiz zuma ojklaya. Jalla nekztan anazuma ojklayñi žoñinaca zuma kamañquiz irpita cjesača. Ančucaž zuma kamtiquiztan ninacaqui zuma kamañchiz cjisnaquiča.

¹⁴Nižaza tjapa žoñinacžtan zumapanž kamzjapa tjapa kuz tjaa. Nižaza Yooz irata ancha zuma kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. Ana zuma kamañchiz cjequiz niiqui anaž Yooz Jiliržtan kamasacha. ¹⁵Yoozqui ančucaquin yanapz pečha. Nii zuma yanapta ana chjaya. Yoozquiztan anapan zaraka. Ana wal jar muntižtakaz ana cjee. Jalla nuž ana wal muntižtakaz cjequiz

niiqui, ančhucatami parti jilanacžtami ana wali kamañchiz cjesača. ¹⁶Nižaza nii ana zuma kamañchiz Esaúžtakaz ana nižta cjee. Esaúqui adulteriuquiz ojklaychiča, nižaza Yooz kamaña ana importaychiča. Esaúqui jilir majch irinsiztan tsjii lujlz čheržtan campiichiča. ¹⁷Nekztan wiruñ Esauqui ejpžquiztan jilir majch irinsa tanz pecatča. Niiž ejpqui Jacobžquiz tjaachitaž cjen Esaúžquiz ana tjaas atchiča. Niiž irinsa tjaatapanča. Wiruñ Esaúqui ancha kaacanami, ana jaknužumi irinsa tanzñi atchiča.

¹⁸Ančhucqui Yoozquin macjatžquichinčhucča. Ančhucqui anača Israel žoñinacažtakaz Sinaí curquin macjatžquichinčhucqui. Nii curquiz žoñinacaqui ojklayča, nižaza lanža. Pero Yoozquin ana lanzñi atasača. Tuqui timpuqui Israel žoñinacaž Sinaí curquin macjatan nii curuqui ujnatača, nižaza tsokchi tsjiržtan weeztatača. Nižaza jorjorñimi lliwjlliwjñimi želatča. ¹⁹Nekz žejlcan trompet jora nonziča. Nižaza Yooz jora nonziča, ninacžquin paljayžquini. Nii jora nonzñi žoñinacaqui roct'ichiča, ana iya chiižcajo. ²⁰Nii joraqui tuž mantichiča: “Jakziltat tii curquiz macjatžcačhaja, maztan čhajc jawi contaž cjequiča, už pajk cuchillžtan contaž cjequiča. Žoñinacami animalanacami nižta macjatžcaquiz niiqui, contaj cjila”. Jalla nuž chiižinžquitiquiztan Israel žoñinacaqui ancha tsucchiča, nižta mantanaqui ana iya awanti atchiča. Jalla nižtiquiztan roct'ichiča, ana iya chiižcajo. ²¹Ancha ispantichucanacatača nii chertanacaqui. Jalla nižtiquiztan Moisespachača tuž cjichiqui: “Wejrqui anchal tsucuča, nižaza kjarkatuča”.

²² Pero ančhucqui Sinaí curquin ana macjatžquichinčhucča. Ančhuczti arajpach žejtñi Yoozquin macjatchinčhucča, nižžquin kuz tjaachiž cjen. Jaziqumi ančhucča arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza Sión cjita curquiz macjattažokazza. Nii Sión cjita curuquc cjičha, arajpach Jerusalén watja, jalla nii. Arajpach Yooz wajtquin warank waranka anjilanaca žejlčha, Yoozquin rispitzjapa ajczñi. ²³ Nižaza Yooz wajtquin anjilanacžtan chica Yooz wajtchiz žejlñinacaqui ajcža, Yooz wajtchiz žoñinacžtanpacha. Jalla nii žoñinacž tjuunacaqui arajpach listiquiz cjičtačha. Nižaza ančhucqui Yooz Jiliržquizpacha macjatchinčhucča. Nii Yoozza tjapa pjalñiqui. Nižaza ančhucatan zuma kamañchiz žoñinacž animunacžtan Yooz wajtchizza. Yoozqui ninacžquiz nižž irata ancha zuma kamañchizkaz cjiškatchičha. ²⁴ Nižaza ančhucqui Jesusižquin macjatchinčhucča. Niičha ew acta ut'aychiž cjen žoñinacžta tjurt'ižiničha. Žoñinacžtajapa ticzičha. Nižaza žoñinacž laycu nižž ljocžtan sucarpaytažokaz cjičičha animal ljocžtakaz. Jesusiž ljoc tjawkchiž cjen, žoñinacaqui liwriita cjesačha. Abelž ljocqui žoñinaca ana liwriyasačha. Jalla nižtiquiztan Jesusiž ljocqui Abelž ljocquiztan tsjan cusačha.

²⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz chiita taku anaž nicaquičha, panž catokz waquizičha. Tuqui timpuqui Yoozqui Sinaí curquiztan Israel žoñinacžquiz chiichičha. Nekztan ninacaqui nii chiita taku ana juyzu paachičha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui castictatačha. Anziqumi Yoozqui arajpachquiztan učhumnacaquiz chiižinžquičha. Nii chiižinta ana juyzu paaquiz niiqui, panž castictaž

cjequičha. Yoozquiztan anapan atipi atasacha. ²⁶ Tuqui timpuqui Yooz joraqui yokanaca chjekinskatchičha. Anziqumi cjičha: “Tsjižtan yokanacami arajpachami chjekinskatačha”. ²⁷ “Tsjižtan” cjičanaqui Yoozqui zizkatčha, Yooz paata yokanacami arajpachanacami liwž kataquičha. Nekztan ana chjekinskattanaca, niikaz želaquičha. ²⁸ Yooz watjaqui ana tjatantaž cjesačha, panž želaquičha. Učhumčha nii wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza učhumqui Yooztan chica mantaquičha. Jalla nižtiquiztan učhumqui Yoozquin gracias cjizpan waquizičha. Nižaza tjapa kuztan, nižaza humilde kuztan Yoozquinž zuma rispitle, Yooz tsucchuca azi tjeezniž cjen, nii cjuñžcu. Jalla nuž rispitan Yoozqui cuntintu cjequičha. ²⁹ Cjuñžna. Učhum Yoozza tsjii anawalinaca ujžni ujžtakazqui. Jalla ničha anawali žoñinaca casticničha.

CHIIŽINTANACA

13 ¹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat tirapan zuma munaziñi kuzziz cjee. ² Nižaza tjonžni žoñinacžquiz zuma pan kjawžna. Jalla nuž kjawžcuqui yekjap žoñinacaqui anjilanacžquiz atintichičha, ana zizcu. ³ Carsilquiz chaweta jilanaca panž cjuñžna. Ančhucazakaz persun kuzquiz ninacaž chawctiquiztan sint'iz waquizičha. Nižaza sufriskatta jilanacžquiz cjuñžna. Ančhucqui curpuchiz cjičanaqui zakaz sufriskatta cjesačha.

⁴ Tjapa ančhucqui lucutjiñi zalžcu, zuma lijitumaž cjičjiya. Tjunatan zalžcu zuma lijitumaž kama, ana yekja maatakžtan ojklayasačha. Jakziltat adulteriuquiz ojklayčhaja, jalla nižžquiz Yoozqui casticaquičha.

⁵ Ančhucqui anaž paazquin kuz tjaa. Žejlñi cusasanacžtan cuntintukaz cjee.

Yoozqui tuž cjichiča: “Wejrqui ančhuc anal jaytača, nižaza anal ecača”.

⁶Jalla nižtiquiztan učumqui ana jiwjatcan chiyasača, tuž cjican:

“Yooz Jiliricha wejtquiz yanapñiqui. Žoñinacaž wejtquiz čhjulu paachi cjenami anal eksnasača”.

⁷Ančhucqui icliz irpiñinaca cjuñzna. Ninacaqui ančhucaquiz Yooz taku paljaychiča. Jaknužt ninacaqui tjurt'ichi kuzziz ticzičhaja, jalla nii cjuñzna. Ninacaž Yoozquin kuzziz kamta jalla niža irataž kama.

⁸Jesucristuqui tuquitinpacha, anzimi, jaztanami tsjii kuzzizpanikazza, jalla niiča ana kuz campiiñiqui. ⁹Nižaza ančhucqui tjapaman tsjemata tjaajintanacžquiz anaž incallskata. Cjuñzna, Yoozqui ančhucaquiz yanapaquiča, tjup kuzziz cjisjapa. Jalla niiqui tsjan yanapča, čhjeri lujlz cuzturumpiquiztanaqui. Jakziltat nii čhjeri lujlz cuzturumpinac jaru kamčhaja, jalla ninacžtaqui anaž yanapča juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁰Učhumnacaltaqui anača animal wilana žejlča. Tsjemat wilana žejlča, Jesucristupacha. Tuquita timplu jilirinacaqui anapanča nii wilana lujlchuca. ¹¹Tuquita lii jaruqui timplu chawjc jiliri qui conta wilan ljoc chjitchiča c'uchquin žejlñi Yooz kjuyquin, Yoozquin ofrenda tjaazjapa, ujnaca pertunta cjisjapa. Nii wilanž curpunacaqui wajt tjii pampiquin ujñitača. ¹²Jalla niža irata Jesusaqui wajt tjiiquin ticziča, niž persun ljoc cjen žoñinacžquiz Yooz ancha zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹³Ančhucqui ana wal kamaña eccu, Jesucristužquin macjatz waquiziča. Nekztan učum listuž cjee, sufrijjapa. ¹⁴Tii muntuquiz kamcan ana wiñaya tjurñi

wajtchizčhumča. Pero učumqui arajpach watjaž ojkszjapa ancha tjewža.

¹⁵Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sirwican učumqui tirapan Yoozquin honora tjaaz waquiziča. Jalla nuž honora tjaacan wilana cuntaž cjequiča. Jaziqui učumqui persun atžtan “Yoozqui honorchizkaj cjila”, cjican chiiz waquiziča. ¹⁶Nižaza ančhucqui zuma paaznaca panž paa. Nižaza parti jilanacžtan ančhuca želinchizquiztan jama tojna. Nekztan ančhucaž zuma kamtiquiztan cuntintu cjequiča Yoozqui.

¹⁷Ančhucqui icliz irpiñinaca cazpanča, nižaza ninacž jaru cjee. Ninacaqui ančhuc cuitiñiča. Nižaza nii icliz irpiñinacaqui, jaknužt criichi žoñinaca cuitiñižlaja, jalla nii Yooz yujcquin cuenta tjaastanča. Ančhuc zuma kaman, irpiñinacaqui cuntintuž ančhuc cuitaquiča, ana llaquizcu. Ančhucqui ančhuca irpiñinacžquiz llaquiskataquiž niiqui, anapanž cusa cjesača ančhucaltajapaqui.

¹⁸Wejtnacaltajapa Yoozquiztan mayizina. Wejrnacqui zuma kuztanpan kamuča. Jaziqui wejtnaca kuzquiz ana zinta uj cjuñuča. Čhjulu paacanami zuma ligituma kamz pecuča. ¹⁹Nižaza wejtnacaltajapa mayizinalla, ančhucaquin wilta apura tjonzjapa, ana iya atajta cjisjapa.

²⁰⁻²¹Yoozza žoñinacž kuznaca walikaz cjiskatñiqui. Jalla niiqui učum Jesucristo Jiliriz ticziquiztan jacatatskatchiča. Jesucristuča učum chawjc Awatiriqui uuzanaca itzñižtakaz. Niiqui persun ljocžtan ew acta ut'aychiča wiñayjapa.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchizpankaj cjiskatla, niž kuzcama kamzjapa. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui učum yanapla, zuma obranacami paazjapa,

nižaza zuma kamzjapa. Ančucaž zuma kamtiquiztan Yoozqui cuntintu cjequiča. Jaziqui Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

²² Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča, weriž chiižinta taku zuma kuztan nonznaquiča. Tsjii kjaž takunaca tii cartiquiz cjjrchinča.

²³ Učhum Timoteo jilaqui carsilquiztan liwriitača. Jalla nii ančucaquiz maz

pecučha. Timoteoqui tekz waj tjonaquiž niiqui, nižtan wejttan ančucaquin cherzñi okača.

²⁴ Tjapa icliz irpiñinacžquin tsaanžinalla. Nižaza tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinalla. Nižaza Italiaquiztan tjoñi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča.

²⁵ Yoozqui tjapa ančucaquiz zumapanj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DE SANTIAGO

1 ¹Wejrtča Santiaguqui. Wejrqui Yooz Ejpž, nižaza Jesucristo Jilirž mantitacama okiñ žoñtča. Ančhucqui Israel wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionquin wichanziča. Ančhucquin saludos apayžcuča tii cartiquiz.

PRUEBANACŽ PUNTU

²Yoozquin criichi jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kaman tjapaman pruebanacaž žejlča. Čhjuloram tšjii prueba tjonaquiž niiqui, ancha cuntintuž cjee.

³Yoozquin tirapan kuzziz cjen, čhjul pruebanacami atipaquiča. Nižaza Yoozquin juc'anti kuzziz cjisnaquiča. Nekztan juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjisnaquiča. ⁴Nižaza tirapan Yoozquin tjurt'aquiž niiqui, Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjisnaquiča. Zuma ljitum žoñipan cjisnaquiča.

⁵Pruebanacaž amquiz tjonaquiž niiqui, nekztan am kuz turwayznaquiž niiqui, Yoozquin juc'anti mayiza, Yooz jicz puntu zuma zizñi cjisjapami, nižaza nii pruebanaca atipzjapami. Yoozqui ancha zumača. Jakziltat mayizaja, jalla nii žoñžquiz Yoozqui zuma yanapasača. Niiž okzñi kuzziz cjen, ana ujšcu yanapasača, pruebanaca atipsjapa. ⁶Yoozquin mayizican tjapa kuztan mayizizpanča.

Ana paysnakñi kuzziz mayiziz waquiziča. Paysnakñi kuzziz cjesaž niiqui, tjamiž chjichta kjaz ljojkižtakaz cjesača, awizaqui Yoozquin kuzziz, awizazti ana Yoozquin kuzziz. ⁷⁻⁸Nii payznakñi žoñiqui pizc kuzzizza. Jalla nižtiquiztan pizc kuzziz mayizan, ana nonžta cjesača. Yoozqui nii žoñžquiz ana yanapasača. Nižaza nii pizc kuzziz žoñiqui anaž pinziz waquiziča, “Yoozqui wejtzquiz yanapaquiča”, cjicanaqui.

⁹Jilanaca, cullaquinaca, yekjapa Yoozquin criichi žoñinaca porinacača. Nii žoñiqui Yoozquin criichiz cjen, Yooz maati cjissiča. Nižaza arajpachquin okaquiča, walikaz kamzjapa. Jalla nižtiquiztan cuutintupanž cjis waquiziča. ¹⁰Jakzilta Yoozquin criichi žoñit ricachuquiztan porilla cjisnasaž niimi, cuntintupankaz cjis waquiziča. Nii žoñiqui tirapan Yooz maatiča. Tšjii pastuqui tšjii pacamakazza zuma pjajkjallchizqui. Nekztan niiž pjajkjallaqui k'alaž choočha. Pjajkjallažtakaz tšjii timpupankaz ricachu cjesača žoñiqui. ¹¹Tjuñiz kjaki siyanaqui pastu pjajkjallanacaqui k'ala choočha. Nekztan nii pjajkjallanacaqui katča. Anaž iya c'ajča. Nižtazakaz ricach žoñinacaqui tšjii timpukaz ricu kamča. Ricachu kamcan tiripintit porinsnasača.

UJ PAAZ PUNTU, YOOZ PUNTU

¹²Čhjul prueba tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižta tjurt'aquič niiqui, cuntintuž cjequičha. Yoozqui nii zuma tjurt'iñi kuzziz žoñinacžquiz ancha zuma kamaña tjaačha. Nuž Yoozqui compromitchičha nižtan munazican sirwiñi žoñinacžquin.

¹³Jakziltat uj paaz pecčhaj niiqui, anapanž Yoozquin culpasačha, “Yoozqui wejtquiz ujquin tjojtskatz pecčha” cjecanaqui. Yoozqui ana jakzilta žoñimi ujquiz tjojts munčha. Nižaza Yoozqui uj paazqui anapanž persuna pecčha.

¹⁴Žoñinacž persun kuzqui ana zuma uj paaz pecčha. Nekztan uj paazquin ojčkha. ¹⁵Čhjulorami žoñinacaqui ana zuma kuzcama kamčhaj niiqui, ujquinpanž chjichtačha. Nižaza jakziltami uj paañipan kamčhaj niiqui, wiñaya castictaž cjequičha.

¹⁶Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, ana incalltaž cjee. ¹⁷Yoozqui zumapančha, nižaza ligitumapančha čhjulquiztanami. Tjappacha zumanacaqui Yoozquiztanž tjončha, tjapa zumanacačha tsewcta Yooz Epiž tjaataqui. Yoozqui tjuñimi jiižmi paachičha. Ninacž kjanaqui awisac zuma kjančha, awisac tsjirquiz weeztačha. Yooztti anačha nižta, zumapankazza. Anapan žoñi ujquin tjojtskatz pecčha. ¹⁸Yoozqui zuma kuztan učumnacaquiz niž maati cjiskatchičha. Yooz werar taku criichiž cjen, učumnacaqui Yooz maatinaca cjissinčhumčha. Jalla nižtiquiztan učumnacaqui parti criichi žoñinacž tuqui Yooz maatinaca cjissinčhumčha. Jalla nužupančha Yooziž pinsitaqui.

YOOZ TAKUNACA CATOKZPANČHA

¹⁹Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Yooz taku nonzjapa listu

cjee. Ančhuca kuzquiz čhjulu chizmi tjonžaja, jalla nii chiziqui zumpacha tantiižcu, chiz waquizičha. Tižakaz cjiwčha, anačha orallac žawjzqui. ²⁰Oralla žawjñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz anaž yanapi atasacha Yooz kuzcama kamajo. ²¹Jaziqui ančhuqui ana zuma kamañanacquiztan jayta. Ancha uj paaznaca žejlčha. Tjapa uj paaznacquiztan jayta. Nekztan humilde kuzziz Yooz tjaajinta taku zumpacha catoka. Nii Yooz takuqui ančhucž liwriyasačha.

²²Yooz takuqui anačha nonžneeka nonzqui, antiz catokspančha, ana persunpachquiz incallta cjeajajo. ²³Yooz taku nonžcu jakzilta žoñit nii Yooz tawkcama ana kamčhaja, jalla niičha ana zuma žoñiqui. Tižtaž nii žoñiqui. Nii žoñiqui ispiwjquiz persun yujc cheržcu, ²⁴ojčkha. Nekztan nii cheržta yujc tjatža. Nižtaž nii Yooz taku nonžneeka nonžni žoñiqui. Yooz taku nonžcu, Yooz taku tjatža; ana nii Yooz tawkcama kamčha. ²⁵Yekjap žoñinacazti tjapa kuz nonža Yooz zuma liwriiñi taku. Kuzquiz chjojčha. Nonžcu, ana tjatža, niicamaž kamčha. Jalla niž zuma kamtiquiztan Yoozqui nii žoñžquiz wintissa, tsjan walikaz kamajo.

²⁶Jakzilta žoñit “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtčha wejrqui” chiičhaj niiqui, niž atquiztan chiičhiz cuitazla. Anaž niž ata cuitasaquič niiqui, persunpachaž incallčha. Inapankaz cjičha, “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtčha wejrqui”. ²⁷Jakzilta žoñit Yooz tawkcama zuma kamčhaj niiqui, t'akjir wajchallanacami žewallanacami yanapaquičha. Nižaza ujchiz žoñi irata anaž kamasacha. Jalla nii žoñičha Yooz tawkcama zumaž kamñiqui. Jalla nii žoñičha Yooz Ejpž yujcquiziqui ana ujchizqui.

JILANACŽQUIZ ANAČHA
PJALI PJALI CJISQUI

2 ¹Wejt jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliriča ancha honorchiz Yoozqui. Ančhucqui nii Jesucristo Jiliržquiz kuzziz kamcan, tjapa jilanacžtan kuz chicata chjits peca. Anača pjali pjali cjisqui. ²Jalla tuž nonžna. Ančhucaž ajcziž cjen pucultan žoñinacaqui tjonachani. Tsjiiqui ricachuča, kor surtijanacchiz, nižaza ancha zuma zquitchiz. Tsjiizti porillača, tsjel zquitchiz. ³Nekztanaqui ančhucqui ricachukaz zuma atintachani, “Tucquin julzna” cjican. Nii porill žoñžquizzti, “Nekzillakaz tsjistsna” cjičan, už “Zana latullakaz julzna” cječhaj. ⁴Nuž cjequiž niiqui, niwjtanaqui pjaliž cjiicjiiča. Tjapa jilanacažtan ana chicata kuz chjitča. Ana zuma kuzziz cjen, nižta cjiicjiiča ančhucqui.

⁵Nonžna, wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca. Tii muntuquiz Yoozqui pori žoñinaca illziča, nižquin ancha kuzziz cjeajo. Nižaza Yoozqui tsjii taku tjaachiča, tuž cjican: “Wejtquin kuzziz žoñinacaqui wejttan chicaž kamaquiča. Nižaza jiliriztakaz wejttan chicaž mantaquiča”. Jalla nii taku tjaachiča, nižtan zuma munaziñi žoñinacžquiz. Jaziqui nii Yoozquin kuzziz pori žoñinacaqui nii tjaata taku tanznaquiča. ⁶Ančhuczti pori žoñinaca ana rispitcha. Ricachukaz rispitcha. Pero ricachu žoñinacaqui ančhuc juc'anti langzkatča. Nižaza jilirinacž yujcquiz ančhuc chjitča, multanaca pacajo. ⁷Nižaza ricachunacaqui Jesucristuž quintru ana zuma chiichiča. Pero zuma Jesucristuž cjen učumqui cristiano cjita tjuuchizčhumča.

⁸Jilanaca, cjiirta zuma Yooz takuqui tuž cjiča: “Jaknužt persunpachquiz

okñamžlaja, jalla nižta okñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, ljiitum mazižtakaz”. Niicama kamcanaqui zuma kamsa. ⁹Pero pjali cjiicjiičinacazti uj paača. Yooz tawk quintru paača. Jalla nii kjanapacha zizkatča Yooz takuqui. ¹⁰Jakzilta žoñit tsjiillapan Yooz mantita ana cazzaj niiqui, ujchizpanča. Parti mantitanaca cazziž cjenami Yooz lii quintru paachiča. Jaziqui castictaž waquiziča. ¹¹Yoozqui tuž mantiča: “Anača adulterio paazqui”. Nižaza nii Yoozpacha mantiča: “Anača žoñi conzqui”. Adulterio ana paachi cjenami, jakzilta žoñit žoñi cončhaj niiqui, uj paača. Yooz lii quintruž paača. ¹²Yooz takuqui Cristuž puntu zakaz chiiča. Cristučha učum liwriiñiqui. Liwriita žoñinacaqui čhjulju paacanami chiicanami zuma munaziz waquiziča. Jakzilta žoñit ana nuž kamčhaj niiqui, casticta cjequiča. ¹³Nižaza jakziltat ana okñi kuzziz kamchizlaj niiqui, casticta cjequiča. Yoozqui niizquiz ana zakaz okznaquiča. Pero jakziltat okñi kuzziz kamchizlaj niiqui, juyzuquiz liwriita cjequiča, ana casticta cjequiča.

YOOZQUIN KUZIZ KAMZ PUNTU

¹⁴Wejt jilanaca, cullaquinaca, jakzilta žoñit ana zuma kamčhaja, niiqui inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča wejrqui” cjican. Nuž ata alaja chiyan, ana liwriita cjesača. ¹⁵Nonžna. Tsjii jila cjicu už tsjaa cullaqui cjicu ana zquitchizlaja, nižaza ana čherchizlaja, jalla niizquiz yanapz waquiziča. ¹⁶Nii t'akjir žoñi cheržcu tsjiiqui ančhucaquiztan cječhani, “Walika okalla amqui, am corpu anam čh'uñuri naykataquiča; nižaza anam čhjeri eckataquiča” cjican. Pero ana čhjulumi nii t'akjir žoñžquiz yanapčhaj

niiqui, ina chiita tawkžtankaz okža. Nii pori žoñiqui pachpa t'akjirikaz žejlča. ¹⁷Pori žoñžquiz ana yanapčhaj niiqui, inapanikazza Yoozquin criitaqui. Nii ana yanapñi žoñiqui ana Yooz kamañchizqui. Inakaz pinsičha, “Yoozquin kuzziz žoñtča wejrqui” cjicanaqui.

¹⁸Yekjap žoñinacaqui cječhani, “Tsjiiča Yoozquin kuzzizqui. Tsjiziti zuma kamañanacchizqui”. Pero wejrqui cjiwča, ana zuma kamčhaj niiqui, čjaknužt Yoozquin kuzzizqui tjeeznasajo? Anapanž tjeezñi atasāča. Zuma kamcan, Yoozquin kuzzizqui tjeeznasāča. ¹⁹Zinta Yoozpankaz žejlča. Ančhucqui nii zinta Yoozquin criičha. Nii walikazza. Pero zajranacami “Zinta Yoozpankaz žejlča” jalla nuž zakaz zizza. Jalla nuž zizcu, Yooz casticz tjuñi eksñičha. Pero Yoozquin eksñi cjenami ana Yooz mantitacama kamz pecča nii zajranacaqui. ²⁰Ana zuma kamcan, jakziltat “Yoozquin kuzziztča” cjican chiičhaja, jalla niiqui inakaz nižta chiiča. Zumzuča niiqui. Yoozquin kuzziz puntu zizñi cjisjapa, tuž nonžna. ²¹Abraham, učhum tuquita atchi ejpqui, Yooz mantitacama ojkchiča. Tsjii nooj Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča tuž cjican: “Abraham, am zinta majch, Isaac cjita, wilanažtakaz jawkwaquiča”. Yoozqui nuž mantichiž cjenaqui, Abrahamqui niiz kuzquiz nii mantita payitača. Pero niiz majch Yoozquin wilana ljoktawk cjen, Yoozqui Abrahamžquiz atajchiča, nii zinta majch ana conajo. Jalla nuž Yooz mantitacama kamtiquiztan, Abrahamqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjissičha. ²²Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantitacama zuma kamchiča. Nižaza zuma

kamchiž cjen Abrahamqui tjeeziča, Yoozquin kuzzizpanča, nii. Nekztan Yooz mantita cazziž cjen, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissičha. ²³Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzzizpanča Abrahamqui. Nekztan Yooz yujcquiziqui Abraham ana ujchiz nižaza zuma cjissičha”. Abrahamž kamtiquiztan učhumqui zizza, nii Yooz takučha zuma razunaqui. Nižaza Abrahamqui “Yooz amigo” cjita tjuuchiztača.

²⁴Jaziqui ančhucqui zizza, zuma kamcan, Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjesača, nii. Ana zuma kamcan, ata alajakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Juñta kuzllakaz criyanaqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizpanikaz žejlča. ²⁵Nii puntuquiztan tsjiillazakaz cjiwča. Naa Rahab cjiti putirii maatakž puntuquiztan cjuñzna. Naaža wajtquiziqui pucultan Israel žoñinacaqui cuchanžquitatača awayt'izjapa. Naa žonqui nii pucultan Yooz partir žoñinaca zuma atintichiñča. Nekztan ana conta cjeayo nii žoñinaca yekja jiczquin cuchanchiñča. Atipasñi yanapchiñča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjissinča, nižaza zuma kuzziz, naaž zuma kamchiž cjen. ²⁶Tsjiillazakaz cjiwča. Tsjii žoñiqui ticžcu, animu ojkča, janchi inakazza. Nižtapachaž tsjii ana zuma kamñi žoñiqui ticzižtakaz žejlča. Ana žejtz wirchizza. Inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui.

ATŽTAN CHIIZ PUNTU

3 ¹Wejt jilanaca, wacchi žoñinaca anaž tjaajiñi cjis waquizičha. Tjaajiñi žoñinacaqui Yoozquiz cuenta tjaastanča. Nekztan ana zuma tjaajinchižlaja, niiqui yekja žoñžquiztan juc'anti castictaž cjequiča. Nii zizzinčhucča ančhucqui.

²Tjapa žoñinacaqui ujnaca paača. Jakzilta žoñit persun chiitiquiztan ana ujchizlaja, jalla nii žoñičha ancha zumapanqui. Persun chiiz zumpacha ewjasaquiž niiqui, jalla nekztan tjapa niiž curpuzakaz ewjasñi atasacha, ana uj paazjapa. ³Nonžna. Tsjii frenžtan cawalluqui irpita cjesača, yawchi žoñž pecta jaruqui. ⁴Nižtakaz žoñinacaqui tsjii kolta tuñžtan pajk warcumi chjitsa, pjursanti tjamiž cjenami. Tsjii warcu joojooñi žoñimi jakzi pecanami tuñžtan nii warcu chjichasača. Kjažta kolta tuñžtanami pajk warcumi joojowasača. ⁵Nižtakaz tsjii kolta ujmi wacchi muntinaca tјapznasača. Nižtakaz učhum chiiñi atami kjažta koltalla cjenami, niiž chiitiquiztan ancha mantiz atasacha. ⁶Tsjii uj peekztažtakazza tii ataqi. Tii ataqi čhjul anawalinacami chiyasača. Tii ataž cjen persunpacha ana zuma kamča. Nižaza tii ataž cjen yekja žoñinacžquiz ana zuma kamkatča. Tii atazakaz ajriž jaruqui chiiča. ⁷Tjapa animalanacami nižaza tjapa wežlanacami žoñž mantuquizpanikaz cjesača. ⁸Antiz anaž jec žoñimi persun chiiñi ata manti atasacha. Tii ana wal ataqi anaž jaknuž mantichuca. Tii ataqi ana wali chiiz pecñipanča. Tsjii wininožtakazza tii učhum ataqi. ⁹Učhumqui tii atžtan chiican Yooz Ejpž tjuu aynakiñčumpancha. Yooz Ejpqui žoñi paachiča niiž irata kuzziz. Nižaza tii atžtanpacha chiican Yooziž paata žoñinaca laykiñizakazza. ¹⁰Tii atača zuma ana zuma chiiñiqui. Jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta chiichiizqui anawalipanča. ¹¹Tsjii zuma wijiñquiztan zuma kjaztan nižaza chjonanchi kjaztan anaž lewasača. Anapanž tsjii wijiñquiz pizc punta kjaz želasača. ¹²Nižtakaz tsjii

tjuquin mazk'a kjaztan nižaza ch'uyi kjaztan, jalla nii pizc punta kjaz ana želasača. Nižtakaz tsjii muntiquiz tsjii punta frutapankaz pookñičha. Pizc punta fruta anaž pookasača. Nižaza tsjii ch'uyi tuquiztan mazk'a kjaz ana cooznasača.

¿JECT YOOZ TAWK JARU KAMŃI ŽOŃI?

¹³Jaziqui jakziltat Yooz taku zuma zizzaj niiqui, zumaž kamspanča. Nii zizñi žoñiqui humilde kuzziz zuma kamaña tjeez waquiziča. ¹⁴Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuz tjeezaja, nižaza persunpacha tucquin cjis pecñi kuz tjeezaja, jalla niiqui mit kuzzizpanča. Nižaza nii ana zum žoñiqui “Yooz taku zizintča” cјicanami, Yooz tawk jaru ana kamča. ¹⁵Nii žoñž kamañaqui anača Yoozquiztanaqui. Antiz žoñžquiztanpankazza. Žoñž kuzquiz pinsitanac jaručha nii kamañaqui. Zajražquiztan tjonča. ¹⁶Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuzzizlaja, nižaza tucquin cjis pecñi kuzzizlaja, jalla nii žoñiž cjen ch'aasnacami nižaza tјapaman ana wali kamznacami žejlča. Nižaza jakzilta žoñit Yooz Epiž kamañchizlaja, jalla niiqui zumapankaz kamča. ¹⁷Nižaza niiqui pasinziz kuzziz cjen, žoñinacžtan zuma kamča. Nižaza parti žoñž razunanaca nonža. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñičha okñi kuzzizqui. Jalla nii žoñiqui zuma kamañanac jarupanž kamča. Nii žoñiqui ana pjali cјiicjiñi kuzzizza. Antiz zuma kuzzizza. ¹⁸Jakzilta žoñit pasinziz kuzziz žoñinacžtan kamčaja, jalla niiqui zuma kamča, nižaza parti žoñinacžquiz zuma kami yanapča.

MAYIZIZ PUNTU

4 ¹¿Jequiž cjen chjaawjkatas žejljo?
¿Jequiž cjen ch'aas žejljo? Ančhuc

ana zuma kuzziz cjen žejlča niiqui. Ančuca ana zuma pecñi kuzqui mantiz peccha. ²Ančucaž pectanaca ana žejlča. Nekztan ančhucqui kichassa, žoñi conañcama. Nižaza yekja žoñž cusasa zmassa. Nii zmasta cusasa ana cunsiqui atžcu, nekztan chjaawjkatassa, nižaza kichassa. Ančucaž pectanaca cunsiczjapaqui, Yoozquiztan ana mayizinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančucaž pectanaca ana žejlča ančhucalta. ³Nižaza ana zuma mayizan, ančucaž mayizitaqui ana nonžtača. ¿Kjaziqiztan ana nonžtajo? Ančhucqui ana zuma kuzquiztan mayizichinčhucča. Persun kuzcamakaz kamzjapa mayizichinčhucča. Nekztanaqui anapan nonžtatača. ⁴Yoozquiztan quejpsñi kuzziz jilanaca. Ana nižta cjee. Ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintrača ančhucqui. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jakzilta žoñit ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintraž cjissiča nii žoñiqui. ⁵Anaž inapampa tuquita Yooz cijjrta takuqui tuž cjiča, “Yooz Ejpqui uchum kuzquiz niž Espiritu Santo cuchanžquichiča. Nii Yooz Espiritu Santuqui ancha pecča, uchumqui Yoozquin alaja kuzziz cjisjapa, jalla nii”. ⁶Ančucaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa, Yoozqui juc'anti yanapasača. Nižaza Yooz takuqui cjiča, “Yoozqui humilde kuzziz žoñžquiz yanapñipanča. Pero mita kuzziz žoñž quintranpanča Yoozqui”. ⁷Jaziqui Yoozquin kuzziz cjee. Niiž mantuquiz cjee. Zajraž ančhuc ujquiz tjojtskatz pecanami, Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjee. Nekztanaqui ančucaquiztanauqui zarakaquiča nii zajraqui. ⁸Yoozquin macjata. Nižaza Yoozqui ančucaquiz macjatžcaquiča. Uj paañinaca, anchucqui uj paaz

eca. Pizc kuzziznaca, Yoozquin tjapa kuzziz cjee. ⁹Nižaza uj paažcuqui, llaquita cjee. Kaacan ančucaž paata uj paja. Uj paažcuqui, anača chipsqui. Juc'ant llaquizziza. Anača cuntintu cjisqui. ¹⁰Yooz Jilirž yujcquiziqui humilde kuzziz cjee. Nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča.

ANAČHA JILANACŽ QUINTRA CHIIHIIZQUI

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, tsjiizquinami tsjaaquinami anača quintra chiižqui. Nižaza anača quintra chuchqui. Jakziltat jilanacž quintra chiyačhaja, už cullaquinacž quintra chiyačhaja, jalla niiqui Yooz mantita jaru ana kamča. Yooz mantitaqui tuž cjiča, “Porapat zuma munazizza”. Nii mantitacama ana kamaquiči niiqui, nii mantitaqui ana waližtakaz nayaquiča. Nižaza nii Yooz mantita anal pecuča cjiča. ¹²Tsjiipankazza ultim mantiñi taku tjaachiqui. Yoozza niiqui. Jalla niizakazza ultim juezqui. Jaziqui nii Yoozqui žoñinaca arajpachquin chjchasača. Nižaza infiernuquin chjatkatasacha. Jaziqui anchuczti anaž jecmi arajpachquinami infiernuquinami ojkkatasacha. Jaziqui ančuca jilanaca anača pjalz peczqui.

TII MUNTUQUIZ ŽOÑŽ ŽETI PUNTU

¹³Tsjiilla cjesača. Nonžna. Yekjap žoñinacaqui anchucaquiztan ancha chawjcwami antiñiča, tuž cjičan: “Tonji jakat watja okača. Nii watja irantižcu, cusasa campian, paaz cancan zumal kamača tsjii wata intiru”. Nuž cjiñiča. ¹⁴Nižta chiižcumí, anapanž zizza nii žoñiqui, jaknužt kamačhaja, čhjulul watačhaja, jalla nii. Yoozpankazza tjappacha mantiñiqui. ¿Čhjulul iratat ančuca žejtz?

Kuyižtakazza žejtzqui. Tsjii kuyiqui jecžcu tsjii upacamapankaz tjenča. Nekztanz katča. Nižtapachazakazza žoñiqui. Tsjii upacamapankaz tii yokquiz žejtča. ¹⁵Jaziqui tuž chiiz waquiziž, “Yooz munanaqui, žetača. Nekztan Yooz munanaqui langznača, nižaza čjulumi paača, nižaza ojklayača”. Jalla nuž chiiz waquiziča. ¹⁶Antiz yekjapaqui ančucaquiztan chawjcwami antiñi kuzziz chiiča, ana tjapa čjulumi zizcu. Jalla niža mit kuzquiztan chizqui ana walipanča. ¹⁷Jakziltat Yooz kuz zizzaj niiqui, Yooz kuzcama kamz waquiziča. Ana nii Yooz kuzcama kamčhaj niiqui, uj paača.

RICACHU ŽONINACŽ PUNTU

5 ¹Ricachunaca, nonžna. Ančucaquiz ana walinacaž tjonaquičha. Nii zizcu, kjawcan kaacan žejlz waquiziča. ²Ančuca cusasanacaž mokaquičha. Ančuca zuma zquitinaca kjuriž lujltaž cjequičha. ³Ančuca juntjapta korinacami paaznacami inapankaz cjequičha. Ančucqui ančuca wacchi paaznaca ana gastichinčucča, zuma kamtanaca paazjapa. Jaziqui ančuca ana okzñi kuzziz cjen casticta cjequičha. Niža cjenami ančucqui tira juc'anti paaznaca juntjapča. ⁴Ančuc ricachu patrunanacaqui ančuca piyunanaca juc'anti langskatchinčucča. Ančuca pastunaca zkalanaca ajzkatchinčucča, “Cusa pacaz” cjican. Ultimquiziqui koloculla pacchinčucča. Nii incallta piyunanacaqui ančuca quintra quijchiča. Yoozpachača nii piyunanacz quijta nonziqui. Jalla Yoozza walja azzizqui. ⁵Ančuc ricachu patrunanacaqui, tii

muntuquiz ancha cusasanacchiz kaminčucča. Čjuluž pectanacami žejlča ančucaltaqui. Jaziqui tsjii cjew animalažtakaz cjsinčucča. Žoñiqui cjew animala illza conzjapa. Nižtapacha Yoozqui ančuc illziča casticta cjsjapaqui. ⁶Ančucqui ricachu patrunanaca, ana ujchiz žoñinaca kuzinpan casticchinčucča, conañcama. Nii žoñinacazti anatača ančuca quintraqui.

PASINZIZ KUZIZ PUNTU

⁷Jilanaca, cullaquinaca, učhum pajk arajpach Jiliriz tjonzcama pasinziz kuzziz cjee. Zkal puntuquiztan cjuñzna. Tsjii zkala čjacchi žoñiqui chijñi tjonz tjewža, primer chijñi, taypi chijñi. Pasinziztan tjewža, ima zkala ajz timpu irantižcan. ⁸Nižtakaz ančucqui pasinziz kuzziz cjee. Arajpach Jiliriz tjonz tjuñiqui wajillača. Nekztan ana walinacquiztan liwriita cjequičha. Nii cjuñzcan, Yoozquin tira tjurt'ila. ⁹Jilanaca, cullaquinaca, porapat anaž chuchasaquičha. Jakzilta žoñit chuchačhaj niiqui, Yooziž azquichtaž cjequičha. Nii azquichñi Yoozqui wajillaž tjonaquičha. ¹⁰Jilanaca, tuquita Yooztajapa chiiñi žoñinacaž puntu cjuñzna. Kjažta sufriz cjenami, Yoozquin tjurt'ichiča pasinziz kuztan. Nižtapacha cjee. ¹¹Učhumqui tuž cjinčumča, sufriz cjenami, “Yoozquin tjurt'ichi žoñinaca cuntintuž cjequičha”. Tuquiqui Job cjita jila želatča. Niiž quintu zizza učhumqui. Jobqui pasinziz kuztan sufrichiča. Nižaza Yoozquin tirapan tjurt'ichiča. Jalla nii sufriz wattan, Yoozqui niiž zuma pinsita cumplichiča nii Job cjita žoñtjajapa. Nižtapankazza Yoozqui žoñinaczquiziqui, ancha okzñi kuzzizpanča.

¹²Jilanaca, cullaquinaca, tiiča chekanaqui. Anača inapampa Yooz tjuuqui chiichiizqui. Anapanča “Juro por Dios” cjian, chiichiizqui. “Iyaw” cjižcuqui, cumplispanča. “Anača” cjižcuqui, anača cjispanča. Werar chiizpanča, ana Yooziž casticta cjisjapa.

¹³Jakžiltat sufračhaja, jalla niiqui Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza cuntintu kamni žoñimi Yooz wirsu itz waquizizča. ¹⁴Nižaza tsjii laa žoñi želan icliz jilirinaca kjawz waquiziča. Nii jilirinacaqui asiitižtan kullcan, Jesucristo Jiliržquiz mayizaquiča, laa žoñi žetajo. ¹⁵Yoozquin tjapa kuztan mayizaquiž niiqui, nii laa žoñi čhjetnaquiča. Jesucristo Jiliriqi nii laa žoñi žaazkataquiča. Nižaza nii laa žoñiqui ujchiz želaquiž niiqui, pertuntaž cjequiča. ¹⁶Jakžiltat žoñž quintra uj paačhaja, jalla niiqui nii uj maztanča, “Am quintra tii uj paachinpantča” cjian. Nekztan Yoozquin porapat mayizaquiča. Nekztan ančhucqui čhjetintaž

cjequiča. Yoozqui tsjii zuma žoñiž tjapa kuztan mayizitaqui nonža. Jalla nekztan Yoozqui tjaaquiča nii mayizitacama. ¹⁷Cjuñzna, Elías cjita jilž puntu. Učhum iratača nii jilaqui, žoñikazza. Pero Yoozquin tjapa kuztan mayizichiča, ana chijnajo. Nekztan čhjep wata chicatchiž ana chijinčiča. ¹⁸Wiruñauqui Elías cjita jilaqui wilta mayizichiča, chijni apayžcajo. Nekztan Yoozqui chijni apayžquichiča. Chijnan, zkalanacaqui wilta pookchiča.

¹⁹Jilanaca, cullaquinaca, tsjii žoñiqui Yooz jiczquiztan zarakčhani. Nekztan Yooz jiczquiztan zarakchi žoñžquiz tuž paljayz waquiziča, “Ana zarakalla. Yooz jiczquiz cut'iscalla” cjian. ²⁰Nekztan nii zarakchi žoñiqui niž uj paaznaca ecaquiž niiqui, nižaza Yooz jiczquiz wilta quejpžcaquiž niiqui, jalla niž wacchi ujnacquiztan pertuntaž cjequiča. Infiernuquin ana okaquiča nii žoñiqui. Jalla nii zizza ančhucqui.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL

SAN PEDRO

1 ¹Wejrtča Pedrutqui, Jesucristuž uchta apostoltqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tii cartal cjiyržcuča. Ančhucqui persun wajtquiztan wichanzinčhucča wacchi yekja provincianac kjutñi, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, jalla nii provincianacquin ojkchinčhucča. Jakziqunt ojektčhaja, jalla nicju kamča; ana persun wajtquiz kamča ančhucqui. ²Yooz Ejpqui ančhuc illziča, niž partiquiz cjisjapa. Niiž tuqita pinsita jaru ančhuc illziča. Nižaza Espiritu Santuqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča, ančhuc Jesucristuž kuzcama kamajo. Jesucristuž ticziž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntača. Jaziqui ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Yoozqui ančhucaquiz zumaj yanapt'ila, nizaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

EW KAMAÑCHIZ PUNTU

³Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui honorchizkaj cjila. Yooz Ejpqui zuma okzñi kuzziz cjen učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča. Jesucristuž ticžcu jacatattiquiztan Yoozqui učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča. Ew kamañchiz cjican učumqui tjewža arajpachquin Yooztan chica kamzjapa. ⁴Nižaza ew kamañchiz

cjican učumqui Yooz tjaata irinsa tanznaquiča arajpachquin. Učhum irinsača arajpachquin Yooztan kamzqui. Anaž čhjul anawalinacami nekz želasača. Nii Yooz irinsaqui učumnacaltajapa chjojtča. Jalla nižtiquiztan nii irinsaqui anaž jecmi akasača. Tsji ew zquitiqui manchita cjesača. Nižaza tsji c'achja pjajkjallaqui choočha. Ančhuca arajpachquin chjojta irinsaqui ana nižta cjesača. ⁵Arajpachquin ančhucaltajapa tsji ancha zuma kamzqui tjacztača. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui nii zuma kamzqui tjeežta nižaza tjaata cjequiča. Pero anziq tii muntuquiz želan, nižaza ančhuc Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui niž aztan ančhuc cuitaquiča.

⁶Jalla niztiquiztan ančhucqui zuma cuntintu kuzzizčhucča. Pero tii anza timpuquiz ančhucaltaiqui anawalinacaž tjonchiž cjen llaquisauquiča. Tii muntuquiz želan ančhucqui pruebanaca watča. Nuž cjenami Yooz Ejpča ančhuc cuitiñiqui, nižaza liwriñiqui. Jaziqui cuntintuž cjee. ⁷Ančhuca kuzqui pruebanacžtan yanztača, ultimu ana Yoozquin kuzziz, jalla nii tjeežta cjisjapa. Jakziltat pruebanacžquiztan sufranami

tirapan Yoozquin tjurt'ichižlaja, jalla nižta kuzziz žoñiqui ancha valorchizza, c'achja kor paazquiztan cjen juc'anti. Čhjul c'achjanacami anaž tjurča, akzñipanikazza. Korimi ujquiz t'azinta cjenacui, jiñipanikazza. Nekztan pjalzñiča ana walinaca. Pero zuma pjalžta korimi ana tjurñipanikazza. Yoozquin kuzzizpan žoñinacui anača nižtažtakaz. Antiz tjurñipanikazza. Ančhucča Yoozquin lijitum kuzzizqui. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuc zuma risiwaquiča, nižaza honoraž tjaaquiča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiziqui.

⁸Ančhucqui Jesucristužtan munaziča, kjažta ana cheržcumi. Nižaza ana cheržcumi nižžquin kuzzizza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ancha cuntintuž chipža. Žoñž takunacžtan učhum cuntintu kuz puntuquiztan ana zuma intintaskati atasacha. Nižta cuntintu kuzqui Yoozpachaž chipskatča. ⁹Ančhucqui Yoozquin kuzzizpanča. Jalla nižtiquiztan ancha zuma kamañchizza. Wiñaya Yooztan walikaz kamča.

¹⁰Yoozqui nižž okzñi kuzziz cjen ančhucquiz yanapča nižžtan zuma kamajo. Učhumnacaltajapača nii Yooziž yanaptaqui. Jalla nii Yooziž yanaptaqui mazinčiča tuquita profetanacui. Nii Yooztajapa chiiñi profetanacui Yooztan kamz puntu walja istutichiča nii puntu iya iya zizjapa. Walja kuzquiz pinsichiča tsjan zuma intintajo. ¹¹Cristuž Espiritu Santuqui profetanacž kuzquiz zizkatchiča, jalla tuž: Yooziž cuchanžquita Cristuqui supraquiča; nižaza sufrizcu walja honorchiz cjequiča. Jalla nii puntunaca profetanacui zizkattatača. Pero tsjan kjana ziz pecatča, čchjulorat Cristo tjonaquejo, nižaza jaknužt

niiž tjonz wataquejo? Jalla nii zizjapa ancha pinsatča. ¹²Espiritu Santuqui tuquita profetanacžquiz Yooz pinsitanaca zizkatchiča, učhumnacuiquiz maznajo. Anatača ninacžtajapakaz nii zizkattaqui, antiz učhumnacaltajapazakaz. Jaziqui anzta timpuquizkaz nii tuquita mazintaqui kjanapacha kjanzt'iča. Liwriiñi Yooz taku paljayñi žoñinacacha nii puntunaca kjanzt'iñinacui. Espiritu Santuqui arajpachquiztan cuchanžquitača, kjanzt'iñi žoñinaca yanapzjapa. Jalla nii kjanzt'ita puntuquiztanacui arajpachquin žejñi anjilanacami juc'ant intintazñi pecča.

¹³Jalla nii puntunacquiztan chiižcu, jalla tuž ančhucquin chiižinz pecuča. Zumpacha tantiya, zuma razunžtan. Ewjt'iñi kuzziz cjee. Tjapa kuztan tjewža, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta zuma kamaña ančhucquiz tjaaquiča Yoozqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiz. ¹⁴Ančhucča Yooz zuma cazñi maatinacui. Jaziqui zuma kamañchiz cjee. Ima Yooz maati cjican, tuquita ana wali paaz pecñi kuz jaru kamchinčhucča. Yooz kamaña ana pajchinčhucča. ¹⁵Jaziqui, Yooz maati cjican, nižta ana wali pecñi kuz mantuquiz ana cjiskata. Anziqui čhjulu paacanami zuma kamañchizkaz cjee, jaknužt ančhuc kjawzñi Yoozqui zuma kamañchizpanžlaja, jalla nižta. ¹⁶Yooz tawk liwruquiz Yooz Ejpqui tuž cjiča: “Wejrqui zuma kamañchizpankaztča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz zuma kamañchiz cjee”.

¹⁷Ančhucqui, Yooz maatinaca cjican, mayiziča, “Wejt Ejpča” cjican. Ančhucqui, nižžquinkaz rispitan, tii muntu yokquiz zuma kamzpan waquiziča, arajpachquin ojkcama. Yooz Ejpqui ana illillžcu pjalznaquiča.

Zapa mayniqui paatiquiztan jama pjalžta cjequičha. ¹⁸Cjuñzna ančhucqui. Tuquiqui ančhucqui tuquita ejpnacaž tjajjinta kamañchiztača. Inapankaz kamchinčhucča. Jalla nii ana walni kamañquiztan liwriitača. Nii liwriiñiž puntuquiztanaqui tantiya. Anaž čhjul koržtanami, nižaza anaž paazanami, nižaza anaž čhjul tucuziñi cusasanacžtanami pacžcu, liwriitacha ančhucqui. ¹⁹Antiz Jesucristuž ancha walurchiz ljocžtan liwriitača. Jesucristuqui conta cjissiča, walipunt uua wilanažtakaz, zuma llumpaka. Jalla nižta zuma ljocžtan ančhucqui liwriitača. ²⁰Ima tii muntu paacan Yoozqui Jesucristo utchiča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca liwriizjapa. Anzta timpuquizkaz Jesucristuqui tjonchiča; ančhucaltajapa žoñi tucchiča. ²¹Jesucristuž cjen ančhucqui Yoozquin kuzziz žejlča. Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča; nekztan zuma honorchiz cjiskatchiča, ančhuc niizquin kuzziz cjisjapa, nižaza arajpachquin kamz tjewzñi kuzziz cjisjapa.

²²Jaziqui ančhucqui lijitum Yooz tawkquiz cassinčhucča Espíritu Santuž yanapchiž cjen. Jalla nuž Yooz tawkcama kamtiquiztan ančuca kuznacaqui ana ujchiz cjissiča Yooz yujcquiz. Nižaza parti criichñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjissiča. Jalla nižtiquiztan tirapan porapat ancha tjapa kuztan zuma munaza. ²³Ančhucqui užca nassi wawažtakaz ew kamañchizza. Ančuca ew kamañqui anača ticzi ejpnacžquiztan. Antiz žejtñi Yooz Ejpžquiztanča, niiz taku catoktiquiztan. Yooz takučha ew kamañchiz cjiskatñi; nižaza Yooz takuqui wiñayjapa tjuraquičha. ²⁴Jalla

nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Tjapa žoñinacaqui pastunacažtakazza. Tjapa žoñinacaž pajk obranacaqui pastunacž pjajkjallažtakazza. Tsjii timpukaz tjurasacha. Jaknužt pastunacaqui tsjii timpukaz žejlčhaja, jalla nižta tsjii kjaž watanacakaz žoñinacaqui kamča; nekztan ticža. Nižaza pastunacž pjajkjallanacaqui ratulla choočha, jalla nižta irataž žoñiž paata pajk obranacaqui anaž tjurasacha. ²⁵Pero Yooz Jilirž takuzti wiñayjapa tjuraquičha”.

Jalla nii Yooz takučha liwriiñi takuqui. Jalla nii liwriiñi taku ančucaquiz paljaytatača.

2 ¹Jalla nii taku catokžcu zuma kamañchizpan cjee. Tjapaman ana wali paaznaca eca. Nižaza pisc kuzziz cjecisnaca eca. Nizaza ana incallz pecñi kuzziz cjee. Nižaza ana zmazñi kuzziz cjee. Nižaza anawali chiichiiznaca eca. ²Ančhucqui Yooz taku ancha pecz waquiziča, jaknužt tsjii užca nassi wawaqui piz itz pecčhaja, jalla nižta Yooz taku pecñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztanaqui Yooz taku juc'anti zizñi zizñi kuzziz cjen, juc'ant zuma kamañchiz cjisnaquičha. ³Jesucristo Jiliriqi zumapanča. Jalla nii naazinčhucča. Jaziqui Yooz taku juc'ant juc'ant zizñi cjee.

JESUCRISTUČHA CHEKAN MAZTAKAZ

⁴Jesucristo Jiliržquiz macjata. Niiča ew kamaña tjaañiqui. Jesucristučha žejtñimi, nižaza žejtkatñimi. Jalla niiča, žejtñi maz cjitaqui. Žoñinaca nii maz ana pecchiča. Yoozti nii maz

illziča; niiztajapa ancha walurchizza. ⁵Nii žejtni maz cjita Jesucristuž cjen, ančhuczakaz Yooz žeti tanzinčhucča. Jaziqui ančhuczakazza žejtni maznacažtakaz. Jaknužt maznacžtan kjuya pirkičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhucatan niiz kjuya kjuytažokaz cjiča. Ančhucča Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza ančhucqui t'akžtača Yooztajapa sirwiñi. Nižaza ančhucqui persun kuznaca Yoozquin tjaacha ofrendanacažtakaz. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaž tjaata kuznaca asiptasača. ⁶Jesucristučha maz cjitaqui. Jalla nii puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Wejrqui tsjii simint maz tjulznuča Sión cjita arajpach wajtquin. Jalla nii mazqui juc'ant chekanča tjapa parti maznacquiztan. Nii mazqui Yooziž illžtača, nižaza Yooztajapa wali walurchizza. Jequit nii walurchiz maz cjita Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui anapanž amulasaquiča. Anapanž inapanakz cjesača”.

⁷Maz cjita Jesucristuqui walja walurchizza, ančhuc criichinacžtaqui. Pero ana criichi žoñinacatqui nii maz ana walurchiztakaz nayča. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuyni žoñinacaqui tsjii maz ana pecchiča. Jalla nii ana pecta mazpacha zuma chekan maz cjissiča”.

⁸Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Nii maz cjen žoñinacaqui t'ejžcu, ujquiz tjojsnaquiča”.

Ana criichi žoñinacaqui Yooz taku ana juyzu paača. Nekztan sufriskattapanž cjequiča. Jalla nižtajapa Yoozqui ninaca utchiča.

⁹Pero ančhuczi anača nižta. Antiz ančhucqui Yooziž illžtača. Jaziqui ančhucča Yooz maatinacaqui. Yooz Jiliržquiz sirwizjapa, t'akžtača. Ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Jalla nuž cjisjapa illžtača ančhucqui. Nižaza ančhucqui illžtača Yooz ispantichuca obranaca paljayzjapa. Anawal zumchiquiz kaman Yoozqui ančhuc kjawziča, niiz ancha zuma jiczquiz luzkatzjapa, niiz kjanquiz kamzjapa. ¹⁰Tuquiqui ančhucqui anatača Yooz watja. Anziča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Tuquiqui ančhucqui Yooziž ana okžtatača. Anziča Yooziž okztaqui.

JILIRINACŽQUIZ RISPITA

¹¹Pecta jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kamcan ančhucqui istrañiñčhucča. Yooz wajtchiz žoñinacača ančhucqui. Jaziqui chiižinžcuča, anawali pecni kuz ana juyzu paa. Nii anawali pecznacaqui ančhuca persun kuz animu quintrača. ¹²Ana Yooz pajni žoñinacžtan kamcan, ančhucqui zumapan kama. Ana Yooz pajni žoñinacaqui ančhuca quintra chiyachani. Nižaza uj paañinacažtakaz ančhuc nayačhani. Jalla nižta quintra cjiicjiyanami, ančhucqui zuma kamz waquiziča, ninaca ančhucaž zuma paatanaca chertzjapa. Jalla nuž cheržcuqui ninacaqui Yoozquin honora tjaaquiča ultim pjalz tjuñquiziqui.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jesucristo Jiliržquiz sirwican tjapa žoñiž nombrita jilirinacžquiz casa. Chawc mantiñi jiliržquiz casa. ¹⁴Nižaza niiz cuchanžquita jilirinacžquiz casa. Nii jilirinacaqui cuchanžquitača, anawali paañi žoñinaca casticajo, nižaza zuma paañi žoñinacžquiz honora tjaajo. ¹⁵Yoozqui pecča, ančhuc zuma kamzjapa. Jalla

nižta zuma kamcan, ančhucqui zumzu anawali kamañchiz žoñinacžquiz ch'ujuz cjisakataquiča.

¹⁶Yooz liwriita žoñinaca cjicanaqui zuma kama. Pero liwriita cjicanaqui anača pinzizqui ana walinaca paaznacžquiz. Antiz zuma kama Yooz piyunažta. ¹⁷Tjapa žoñinacžquiz rispita. Tjapa criichi žoñinacžtan zuma munaza. Yoozquin rispita. Nižaza chawc mantiñi jiliržquiz honora tjaa.

SUFRICAN YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹⁸Piyunanaca, ančhucqui patrunacž mantuquiz cjee, ninacžquiz rispitan. Zuma kuzziz, nižaza okñi kuzziz patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz cjee. Nižaza ana zuma patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz zakaz cjee. ¹⁹Tsjii piyunaqui zuma langžñi cjenami wjajttaž cječhani. Pero pasinziz kuztan awantiz waquiziča. Jalla nii piyunaqui nuž sufrican cjuñž waquiziča, niča ultimu Yooz piyunaqui, jalla nii. Jalla nuž sufrizcu zuma kuz tjeeža; nekztan Yooz yujcquiz ancha cuza cjetaž cjequiča. ²⁰Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anawali paatiquiztan castictaž cječhani. Pasinziz kuztan awantaquiž niiqui, čhjul honorat tjaata cjesajo? Pero zuma paatiquiztan sufriskattaž cjequiž niiqui, nižaza ančhucqui pasinziz kuztan awantaquiž niiqui, Yooz yujcquiz honorchiz cjequiča. ²¹Jalla nižta pasinziz kuzziz supraquiž niiqui, kjana tjeeža, Jesucristuž žoñinacžhucča, nii. Yoozqui ančhuc kjawziča, zuma kuz tjeezjapa. Cristuqui ančhuc laycu sufrichizakazza. Cristuqui sufrican ancha pasinziz kuz tjeeziča. Nižta irata ančhucqui sufrican, nižtakaz pasinziz kuz tjeez waquiziča. ²²Jesucristuqui ana zinta

uj paachiča. Nižaza čhjul anawal takumi ana chiichipanča. ²³Cristuqui žoñinacaž ch'aanita cjenami, anapan chjaychiča. Nižaza Cristuqui sufrichi cjenami, anapan žoñi kitz pecchiča. Jalla nižta sufrican Cristuqui zizziča, Yooz Ejpqui nii anazuma žoñinaca legali casticaquiča, jalla nii. Jesucristuqui zizziča, anawali cjcjiñinacaž paatiquiztan jama casticta cjequiča, nii. Nižaza Yooz Ejpqui zuma kuzziz žoninacžquiz honora tjaaquiča. ²⁴Jesucristupachača persun curpuquiz učhum ujnacquiztan sufrichiqui, cruzquiz ch'awcta. Jalla nuž učhumnacalta laycu ticziča, učhumnaca anawali ujnaca ecajo, nižaza Yooz tjaata zuma kamañchiz cjeajajo. Jesucristuqui chjojrichta cjisica, ančhuc čhjetinta cjisjapa ančuca ujnacquiztan. ²⁵Tuquiqui ančhucqui pasta uzanacažtakaz ojklayatča. Anziqui ančhucqui Arajpach Awatiržquiz quejpcinčhucča, ančuca kuz niž cuitita cjisjapa.

LUCUTJIŇI KAMZ PUNTU

3 ¹Maatakanaca, ančhucqui persun luctakž jaru kama. Tsjii luctakanacaqui Yooz taku ana criiča, nižaza Yooz tawk jaru ana kamča. Pero ančhuc criichin maatakanacaqui zuma kamaña tjeez waquiziča. Ančuca zuma kamaña tjeeztiquiztan, ančuca ana criichi luctakanacaqui Yooz taku criichiž cječhani, ančhuc ana ancha tawkžtan atipchiž cjen. ²Nižaza ančuca luctakanacaqui crijačhani ančuca zuma kamtiquiztan, nižaza ančuca rispiti kamtiquiztan. ³Zawnctan zquti ist'asnacquiz anača kuz tjaazqui. Persun c'achja chjijcžta ach charquiz, nižaza zquti ist'asnacquiz,

nižaza ancha c'achja zqutinacquiz, jalla nižtanacquiz anačha kuz tjaasqui.

⁴Antiz zuma c'achja kamañanacquiz kuz tjaa. Humilde kuzziz, nižaza llan kuzziz cjee. Jalla nižta kamañanacaqui Yooz yujequiziqui walja walurchizza.

Ni zuma c'achja kamañanacqui tsjii zuma tjurñi walurchiztakazza. ⁵Tuqui timpuqui Yooz partir maatakanacaqui nižta c'achja kamañchiztačha. Nii maatakanacaqui Yoozquin kuzziztačha. Nižaza luctakž jaru cjiicjiñitačha.

⁶Jalla nižta Sara cjita cullaquiqui Abraham cjita lucžquiz cassinčha, nižquiz “wejt jiliri” cjican. Ančhucqui nižta zuma kamañchiz cjequiz niiqui, Sara cullaca maatinacažtakaz cjequičha. Ana čhjulquiztanami ančhuca kuz turwayskata.

⁷Luctakanaca, ančhucaquin zakaz chiižinžcučha. Ančhucqui persun maatakanacžtan zuma intintazñi munaziñi kuzziz kamaquičha. Yoozqui pucultan ančhucaquiz niž zuma kamaña tjaachičha. Jalla nižtiquiztan jaknužt persun maatakžquiz rispitz waquizičhaja, jalla nuž rispitaquičha. Cjuñzna, luctakaqui maatakžquiztan juc'ant azzizza. Persun maatakžtan zuma kamz waquizičha, ančhucaž Yoozquiztan mayizitanaca ana ina cjejajo.

SUFRIS PUNTU

⁸Tsjiižtan zakal cjesačha. Tjapa ančhucqui tsjii kuzziz kamaquičha. Nižaza criichinacpora zumaž munazaquičha. Nižaza okzñi kuztan kamaquičha. Nižaza humilde kuztan kamaquičha. ⁹Tsjiižuñ ančhucaquiz anawali paachiž cjen ana nižtapacha anawali tjepnaquičha. Nižaza tsjiižuñ ančhuca quintra ch'aananami, ana nižtapacha niž quintra ch'aaquičha. Antiz nižtajapa Yoozquiztan

mayizinaquičha, nii zuma cjiskatzjapa. Yoozqui ančhuc kjawzičha, zumanaca tanzjapa. Jalla nižtiquiztan ančhuca quintra žoñinacžtajapami Yoozquiztan mayizinaquičha, Yooz wintižta cjisjapa.

¹⁰Yooz takuqui tuž cjičha:

“Jakziltat zuma kamañchizpan pecčhaja, nižaza cuntintupan kamz pecčhaja, jalla niiqui persun chiiñi ata ewjt'istančha, anawal taku ana chiižjapa, nižaza ana incallñi toscar taku ana chiižjapa. ¹¹Nižaza jakziltat cuntintupan kamz pecčhaja, anawali paaznacquiztan zarakstančha; nekztan zupapan paastančha. Parti žoñinacžtan wali kamzjapa, jalla nižtiquiz kuz tjaastančha. ¹²Yooz Jiliriqui zuma kamañchiz žoñinaca cuitičha. Nižaza ninacaž mayizitanaca nonža. Pero Yooz Jiliriqui anawali paañi žoñinacž quintračha.

¹³Ančhucaž zuma kamznacquiz kuz tjaachiž cjen, žject ančhuca quintra paasajo? ¹⁴Pero ančhucqui zuma kamcan sufraquiz niiqui, cuntintuž cjee. Yoozqui ančhucaquiz honora tjaaquičha. Nii quintra žoñinacžquizimi ana eksna. Nižaza anaž jecžquiztanami kuz turwayskata. ¹⁵Cristupankazza ultim Jiliriqui. Jalla nižtiquiztan Cristužquiz ančhucqui rispitančha. Nižaza ančhucqui listu tjaczi žela, ančhucaž Yooztajapa kamz puntuquiztan chiižjapa. Tsjii žoñi nii puntu pewcznaquiz niiqui, zuma razunžtan kjaaz waquizičha. Humilde kuzziz nižaza rispitiñi kuzziz kjaaz waquizičha. ¹⁶Zumaž kamaquičha. Nekztan ančhuca kuzquiz anaž čhjul ujmi cjuñznaquičha. Cristužquin kuzziz zumaž kama. Jalla nekztanaqui žoñinacaqui anaž ančhuca quintra

chiyi atasacha. Ninacaqui anchuca quintra chiyaquiz niiqui, ultimu azaquicha anchuca zuma kamtiquiztan.

¹⁷ Anchucqui walikaz Yooz munañpi jaru kamcan sufračhaja, wintižta cjequicha. Ana zuma kamtiquiztan sufraquiz niiqui, jalla niicha ana waliqui; anaž Yooz munañpi jaručha niiqui.

¹⁸ Jesucristuqui učum ujnac laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan učum ujnac laycu ana iya ticz pecča. Zuma kamañchiz Cristuqui ana zuma kamañchiz žoñinacž laycu ticziča, ninacžquiz Yoozquin macjatskatzjapa. Curpuchiz cjican contatača pero niž animuqui tirapan žejtča. ¹⁹ Niž espíritu animuqui chawctažtakaz espíritu animunacžquin ojkcchitača Yooz puntu kjanzt'izjapa. ²⁰ Jalla nii chawctažtakaz espíritu animunacaqui tuquitanpacha Yoozquin ana cassiča. Noež kamta timpuquiz Yoozqui pasinziz kuzziz želatča nii tuquita anawali žoñinacžtajapa. Jalla nuž žejlcan Yoozqui Noežquiz tsjii pajk kjuyaž cherchi warcu kjuykatchiča. Nekztan Yoozqui nii warcuquiz tsjii quinsakal žoñinaca luzkatchiča, wacchi kjazquiztan žejtkatzjapa. ²¹ Jalla nii kjazqui bautismožtakaztača. Anchuczakaz bautista cjican liwriitača. Ultim bautismuqui anaž curpu ajunča, antiz ultim bautismučha Yoozquin tjapa kuztan cjisqui, ujnacquiztan pertunta cjisjapa, paata ujnacquiztan ana iya cjuñzjapa. Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuž jacatatchiž cjen učumqui liwriita cjesača.

²² Jesucristuqui jacatatzcu arajpacha ojkcchiča. Jaziqni nicju Yooz Ejpž žew latuquiz julzi željča. Nekz žejlcan anjilanacami, nižaza jilirinacami nižaza poderchiznacami Cristuž mantuquiz žejlča.

4 ¹ Cristuqui žoñž curpuchiz kamcan sufrichiča. Jalla nižtiquiztan anchuczakaz sufrisjapa listo cjis waquiziča. Anchucqui Cristužquiz kuzziz cjen sufraquiz niiqui, nižquin juc'anti macjataquicha. Nižaza uj paaznacquiztan juc'anti zarakaquicha. ² Jaziqni zuma kamaquicha, tii muntuquiz žejlcan. Yooz munañpi jaru juc'anti kamaquicha; anawali pecči kuz jaru ana kamaquicha. ³ Anchucaquiz cjiwča, anchuca tuquita kamtaqui ana walitača. Nužquizkaj cjila nii anawal kamtaqui. Jalla nižta anawal kamtaqui ana criichi žoñinacaqui justazza. Anchucqui zuma zizza nii anawal kamta puntu. Tuquiqui anchucqui anawal kuz pinziz jaru ojklayatča; nižaza adulteriuquiz ojklayatča; nižaza čjul kuz pecta jarumi paatča, nižaza kuz katchi licatča, nižaza ancha pijistanaca paatča, nižaza mazinacžtan licz pecatča. Nižaza žoñiž paata yooznacquiz rispitača. Werar Yooz mantita quintrača niiqui. ⁴ Yoozquin kuzziz cjen, anchuca kamtaqui anača iya nižtaqui. Jalla nižtiquiztan anchuca tuquita mazinaca anchucaquiztan istrañča, anchucaž ana iya cumpant'ichiž cjen. Nekztan anchucajapa inarča. ⁵ Pero ultim pjalz tjuñquiz ninacaqui persuna anazuma kamtiquiztan Yoozquin cuenta tjaastanča, Yoozqui ticzi žoñinacami žejtñi žoñinacami ultimquiziqui pjalznaquicha, tii yokquiz jaknužt kamčhaja, jalla niit jama. Yoozqui listo žejlča žoñinaca pjalzjapa. ⁶ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz takuqui paljaytatača, ninaca criyajo, nižaza liwriita cjeajo. Žoñž curpuchiz cjen criichinacaqui tjapa žoñinaca irata ticža. Pero ninacž animunacaqui Yooziž arajpachquin

kjawžta cjen zumapan kamča Yooz irat kamañchiz.

⁷Jilanaca, cullaquinaca, tii timpuqui otča, wajillaž tjappacha čhjultakinacami tucuzinznacuiča. Pero ana kuz turwayzita cjee. Zuma pinsiñi cjee. Nižaza persuna kamz ewjazñi cjee, Yoozquin mayizican.

⁸Jalla tužučha chekanaqui, porapat zuma munaziñi kuzzizpankaz cjee. Zuma munazican, parti žoñinacž ujnac puntuquiztan ana ancha cjuñasača.

⁹Porapat ančuca kjuyquiz zumapanž risiwasaquiča, ana paysnakžcu.

¹⁰Yoozqui criichi žoñinacžquiz tjapaman zuma kamañanaca tjaača. Nii kamañanacchiz porapat yanapasaquiča, juc'ant zuma kuzziz cjisjapa. Nižta pecča učum Yooz Jiliriqui. ¹¹Jakziltat paljayz kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz taku paljayz waquiziča. Jakziltat yanapñi kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz tjaata aztan yanapz waquiziča. Tjapa ančucqui čhjul kamañchizimi Yooz honora juc'ant waytiskatča, Jesucristuž cjen. Yoozqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza Yoozqui wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRUEBANACAŽ TJONANAMI CUNTINTUŽ CJEE

¹²Pecta jilanaca, cullaquinaca, anawal pruebanacaž tjonan ana tsuca. Ančhuc yanzjapakaz tjonča, Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzziz, ana tjurt'iñi kuzziz, jalla nii yanzjapa. Nižta pruebanacaqui panž želaquiča. Anaž istraña. ¹³Jaknužt Jesucristuqui sufritchaja, jalla nižtazakaz ančhucqui sufraquiča. Jalla nižtiquiztan nižta pruebanaca tjonchiz cjen, cuntintuž cjee. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñquiz ančhucqui juc'anti cuntintuž cjequiča.

Nekztan Jesucristuqui niž aztan niž honora tjeeznaquiča. ¹⁴Cristužquin kuzziz cjen ančuca quintra ch'aanita cjequiča. Pero ančhucqui cuntintuž cjee. Zuma Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Ančuca quintra žoñinacaqui Cristuž quintra chiiča. Ančhuczti Cristuž honora waytiča. ¹⁵Nonžna ančhucqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača uj paazqui. Anača yekja žoñž asuntuquiz mitizizqui. Nižta ana walinaca paaquiž niiqui, sufračhani. Pero nižta ana walinaca anapan paaquiča. ¹⁶Zuma cristiano cjan sufraquiž niiqui, ana azasača. Antiz Yoozquin panž honora tjeeznaquiča, Cristuž partiquiz žejltiquiztan.

¹⁷Yoozqui niž famillchiz žoñinaca jusjiñi kalltiča, azquichta kamañchiz cjisjapa. Učumqui tii muntuquiz žejlcan sufraquiž niiqui, čkjažt ana criichi žoñinacžtajapa wataquejo? Ninacaqui Yooz liwriñi taku anapanž cassa. Jalla nižtiquiztan infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁸Zuma kamañchiz žoñinacaqui ch'aman anawalinacquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacžquiz nižaza uj paañi žoñinacžquiz kjaž cjitat cjequejo? Infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁹Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan criichi žoñinacaqui Yooz munañpi jaru sufričha. Jalla nižta sufrican Yoozquin kuzzizpan cjee, niž cuitita cjisjapa. Tii muntu paañi Yoozza lijituma cuitiñiqui. Ancha zumapanča.

CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

5 ¹Icliz jilirinaca, ančucaquin zuma tawkžtan chiižinzcuča. Wejrqui icliz jilirizakaztča. Persunpacha Jesucristo sufričha.

cherchinča. Nižaza wejrqui parti criichi žoñinacžtan chica honorchiz cjeeča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiz.

²Tjapa ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cwitaquiča, zuma uuza awatirižtakaz. Tjapa kuztan nižaza zuma kuztan cuitiz waquiziča. Jalla nižta pecča Yoozqui. Anača paaz ganzjapakaz iclizziz žoñinaca cuitaquiča, pero Yooz sirwican tjapa kuztan cuitiz waquiziča. ³Anača tsjii ana zum patruñažtakaz cjiicjisqui, ančuca icliz žoñinacžtaqui. Antiz parti criichi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeezna, ninaca nižta iratapacha zuma kamkatzjapa.

⁴Nekztan chekan jilir Awatiriqui tjonžcu ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, zuma premiožtakaz. Tsjii chjañiquiztan paata premiuqui ratulla tucuzinzasača. Ančuca honora ana tucuzinzasača. Ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cuititiquiztan jalla nižta honora tanznaquiča.

⁵Ančhucqui tjoťjowanaca, icliz jilirinacž jaru cjee. Nižaza tjapa ančhucqui porapat humilde kuztan rispitasaqiča. Yoozqui mita kuzziz žoñinacž quintrača. Pero humilde kuzziz žoñinacžquiz yanapča.

⁶Jalla nižtiquiztan tjapa azziz Yooz Jilirž mantuquiz humilde kuzziz cjee, nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča. ⁷Yoozqui ančhuc cuitiča. Jalla nižtiquiztan čhjul llaquinacami nižaza kuz turwayskatñinacami nižquin kuzziz cjee.

⁸Pinsiñi kuzziz cjee. Nižaza naynay žela. Ančhuc quintra diabluqui ojklayča, anawal leona ajuticanžtakaz.

Nii anawal diabluqui ančucaquiz atipz pecča. Nižaza criichi žoñinaca Yoozquiztan zarakskatz pecča.

⁹Jalla nižtiquiztan niž quintra tjurtichi žela. Jesucristužquin kuzziz tjurt'ichi žela. Ančhucqui zizza, tii muntuquiz kamcan tjapa criichi jilanacaqui sufristanča. Jalla nižta zizcu, Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tjurt'ichi žela. ¹⁰Ančhuc tsjii zkoloc sufritan, Yoozqui ančucaquiz yanapaquiča, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui ančucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča, nižaza tjup kuzziz cjiskataquiča, čhjul ana walquiztanami atipajo. Nii Yoozza zuma yanapñiqui. Niiqui učhum kjawziča, Jesucristužtan chica arajpachquin kamzjapa, wiñayjapa honorchiz cjisjapa. ¹¹Nii Yoozqui wiñayjapa honorchizkaj cjila. Wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹²Wejrqui ančucaquin tii kolta cartal Silvanužquiz cjijskatuča. Silvano jilaqui zuma lijitum jilača, cjiwča. Tii cartiquiz ančucaquin chiižinžcuča, nižaza Yooz lijitum okzñi kuz puntu paljayžcuča. Jalla nii puntunaca zizcu tira tjurt'iñi kuzziz cjee.

¹³Babilonia wajtquin icliz žoñinacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Ninacaqui Yooz illzta žoñinacazakazza. Nižaza Marcos ančucaquin tsaanžquiča. Marcossa wejt maatižtakaz. ¹⁴Ančhucqui porapat zuma munaziñi kuztan tsaanasaquiča. Tjapa ančhucqui, Cristuž partiquiz žejlñinaca, walikaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL

SAN PEDRO

1 ¹Wejr Simón Pedruqui ančucaquin cjiřzcuča. Wejrqui Jesucristuž manta payiñ žoñtča. Niiž uchta apostoltča. Yooztan Jesucristo Liwriñižtan žoñinacžquiz anaž illillza; legaliž niiqui. Jalla nižtiquiztan ančhucmi wejrmi Jesucristužquin kuzziz cjen Yooziž tjaata kamaña tanzinčumča. Ancha zumača nii kamañaqui. ²Yoozquiz nižaza učhum Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zuma pajz waquiziča. Nekztan ančhucqui juc'anti Yooziž yanapta cjequiča, nižaza tsjan walikaz kamaquiča Yooziž cjen.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KUZ PUNTU

³Yoozqui učhum kjawziča, niižtan chica honorchiz cjisjapa, nižaza nii irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jaziqui Yoozqui niiž aztan ančucaquiz yanapča, niiž kuzcama zuma kamñi atñijapa. Ančhucqui Yooz puntu zizñi zizñiž cjen Yooz yanaptaqui tanznasača. ⁴Yoozqui niiž ancha zuma walurchiz tawkžtan compromitchiča, učhum yanapzjapa. Nii compromitta taku cumplissiča. Jaziqui ančhucqui Yooz kuz irataž cjisnaquiča. Nižaza ančhucqui tii muntuquiz žejlñi ana walinacquiztan atipauquiča. Tii muntuquiz ancha

ana walinaca žejlča žoñinacaž ana zuma pinsiñiž cjen. ⁵Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin tjapa kuztan cjee juc'anti juc'anti zuma cjisjapa. Jesucristužquin kuzziz cjen litjuma zuma kamz waquiziča. Nekztan zuma kamcan, zizñi nižaza intintiñi kuzziz cjis waquiziča. ⁶Nekztan zizñi kuzziz cjican, persun kuzquiz ewjazñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan persun kuzquiz ewjazcan, zuma tjurt'iñi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iñi kuzziz kamcan, Yooz kuzcamakaz kamz waquiziča. ⁷Nekztan Yooz kuzcamakaz kamcan, criichi žoñinacžquiz okzñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan okzñi kuzziz cjican, tjapa žoñinacžquiz zuma munaziñi kuzziz cjis waquiziča.

⁸Ančhucqui jalla nižta ancha zuma kuzzizčhucčhalaj niiqui, juc'anti juc'anti zumaž cjequiča. Nižaza ančucaž zuma kamtaqui anaž ina cjequiča. Nižaza ančucaž Jesucristo Jilirž puntunaca ziztaqui anaž ina cjequiča. Jesucristuž puntunacquiztan zizñi zizñi cjican, walja zuma obranacchiz cjisnaquiča. ⁹Jakzilta žoñit nižta zuma kamañchiz ana žejlčhaja, jalla niiča tsjii zur žoñižtakaz. Nižaza niiča ana zizñi žoñiqui. Niiž ujnacaqui pertunzqui

tjatztača. ¹⁰ Ančhucqui, anača niža cjee. Yoozqui ančhuc illzcu kjawziča. Jalla nii kjawžta zumpachaž catoka. Nižaza niižquinpan kuz tjaaquiča. Jalla nuž zumpachaž kamaquiž niiqui, anapanž Yoozquiztan zarakasača. ¹¹ Nekztan ančucaž zuma kamtiquiztan arajpach wajtquin zuma risiwtaž cjequiča. Nii arajpach wajtquin Liwriiñi Jesucristo Jiliriqui wiñayjapa mantiča.

¹² Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquin tirapan nii puntunaca cjuñzkatača. Ančhucqui nii puntunaca zizza. Nižaza ančhucqui werar Yooz taku catokžcu Yoozquin tjurt'ichi žejlča. ¹³ Jalla nuž cjenami wejrqui tuž tantiichinča. Wejr iya žejtcan, ančucaquiz cjuñkatz pecuča, tii chiižintanacžtan. Nii walikaz cjiwča. ¹⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqui wejtzquiz zikatchiča, wajillaž tii curpu eccu arajpach wajtquin okača, nii. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tii puntunacquiztan cjiyrz pecuča. Nekztan weriž ticžtan ančhucqui čhjulorami tii puntunaca liyasača, zuma cjuñajo.

JESUCRISTUŽ PUNTUQUIZTAN TJAAJINTA

¹⁶ Ančucaquin tjaaajincan, wejrqui učhum Jesucristo Jilirž puntuquiztan tjaaajinchinča, jaknužt walja aztan wilta tjonačhaja, jalla nii. Jalla nii tjaaajintaqui anaž wejt kuzquiztan ulanchiča. Nii tjaaajintaqui anača mañžtan tantiita quintuqui. Antiz wejrqui persun čhjujcztan Jesucristuž honora cherchinča. ¹⁷ Wejrqui cherchinča, Yooz Ejpqui Jesucristužquiza zuma honora tjaachiča. Nižaza Yooz Ejpž ispantichuc joraqui chiižquichiča tuž cjan: “Jalla tiiča wejt

k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintuča”. ¹⁸ Jalla nuž cjiñi taku nonzinča arajpachquiztan tjonñi. Nii oraqui wejrqui Jesucristužtan chica žejlchinča Yooziž illzta curquin.

¹⁹ Jaziqui wejrqui cjiwča tuquita Yooztajapa chiiñi profetž takuča werar takuqui, nii. Jesucristuž tjonzcama nii profetaž chiitaqui učhumnalcaltajapa kjanazt'iča tsjii zuma lamparažtakaz. Jalla nižtiquiztan nii profetaž chiitiquiz kuz tjaaž waquiziča. Nii walikaz cjiwča. Wentan kjantati chawcwa tewczcan, anaž iya lampara kjañi pecasača. Jalla niža irata Jesucristuž tjonatan, profetaž chiitanacaqui anaž iya pecasača. ²⁰ Jalla tii zakaz intintaz waquiziča. Nii cjiyrta profetaž chiitanacaqui Yooz takuča. Jaziqui profetaž chiitami žoñž kuzquiztankaz ana intintazta cjesača. Yoozpanikazza profetaž chiita intintazkatñiqui. ²¹ Profetanacaqui anača persun kuzcama nižtanaca chiichiqui. Antiz Yooz Espiritu Santuqui ninacžquiz Yooz taku chiikatchiča.

FALSO TJAAJINACŽ PUNTU

2 ¹ Tuqui timpuqui toscara chiiñi profetanacaqui Israel wajtzchiz žoñinacžquiz jeczicha. Jalla niža irata zakaz ančucaquiz toscar tjaaajinacaqui jecznaquiča. Ninacaqui persuna pinsitaquiztan chjozakaž tjaaajnaquiča, žoñinaca turwayskatzjapa, nižaza Yoozquiztan zarakskatzjapa. Jalla nuž anawali tjaaajincan Jesucristo Jiliri ana pajñi chiyaučiča. Pero Jesucristuqui ninaca liwriizjapa ticziča. Jalla nuž anawali tjaaajintiquiztan ninacpachaž wajilla castictaž cjequiča. ² Niža anawali tjaaajintiquiz walja criichi žoñinacaqui kuz tjaaquiča. Nekztan anazuma

kamaquiĉha. Jalla ninacaž anazuma kamtiquiztan žoñinacaqui werar Yooz kamañ quintra iñaraquiĉha.

³Ancha paaz paca peccu, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui toscar tawkžtan anĉucaquiz incallaquiĉha. Nekžtan anĉuca paaz tanznaquiĉha. Jalla nuž cjen ninacaqui ultimupan tantaž cjequiĉha. Tuquitanpacha Yoozqui ninaca utchiĉha casticta cjisjapa.

⁴Yoozqui uj paachi anjilanacžquiz ana pertunchiĉha. Antiz infiernuquin tjojtchiĉha. Zumchiquiz chawctažtakaz nekž chjojta žejlĉha, ultimu pjalz tjuñicama. ⁵Nižaza tuquita timpuqui Yoozqui uj paachi žoñinaca ana pertunchiĉha. Antiz kjaz juyzu mantizquichiĉha nii anazuma kamañchiz žoñinaca ticznajo. Noé cjitaqui žejtkatchiĉha niž pakallak familianacžtan. Noequi nii timpuquiz kamñi žoñinacžquiz cjichiĉha:

“Zuma kamañchiz cjee” cjican. Pero žoñinacaqui Noež chiita tawkquiz ana juyzu paachiĉha. ⁶Nižaza Yoozqui ana wal Sodoma wajtchiz žoñinacami nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacami ujžtan ujchiĉha, kjup tuczama. Jalla nuž Yoozqui liwj tјatanzjapa mantichiĉha. Jalla nuž casticcan Yoozqui wiruñ tјonñi anawal kamñi žoñinacžquiz chiižinz pecchiĉha, “Anaĉha nižta kamzqui” cjican. ⁷Nii pizc ujji watjanacquiztan Lot cjita žoñiqui alajakaz liwriitaĉha. Jalla niitaĉha zuma kamañchizqui. Parti žoñinacaqui tјapaman ana walinaca paachiĉha. Jalla nižtiquiztan Lot cjitaqui nii anawali kamñi žoñinaca cheržcu ancha llactažniitaĉha. ⁸Nii zuma žoñiqui zapuru niž kuzquiz ancha zint'iñitaĉha, nii parti žoñinacaž Yooz lii quintra paachiž cjen. Lot cjita žoñiqui zapuru ninacaž anawali paatanaca cherchiĉha,

nižaza nonziĉha. Jaziqiu nii anawali paañinacžtan kamcan, niž kuzquiz ancha zint'iñitaĉha. ⁹Ultimquiziqui Yoozqui Lot jwessiĉha nii wajtquiztan. Yooz Jiliriqui pruebanacžquiztan zuma kamañchiz žoñinaca liwriiñiĉha. Nižaza Yoozza anazuma kamñinaca pjalzñiqui, nižaza chjojñiqui casticz tjuñicama.

¹⁰Yoozqui juc'anti casticaquiĉha jalla tižta žoñinaca, persun anawali pecñi kuzcama kamñi žoñinacami, nižaza jilirinacžquiz ana rispitiñinacami. Jalla nižta žoñinaca juc'anti castictaž cjequiĉha. Ninacaqui ancha lisuĉha, nižaza mit kuztan anawali paañiĉha. Ninacaqui poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ana ekskcu ararñiĉha.

¹¹Yooz zuma anjilanacazti nii poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ararzjapa eksa, azziz anjilanacaž cjenami. Nižaza zuma anjilanacaqui Yooz yujcquiziqui nii anawal žejlñinacž quintra ana uj tјojtunz pecĉha.

¹²Jalla nii anawal kamñi žoñinacaqui animalažtakazza ana intintazañi kuzziz. Persun kucamakaz ojklayñiĉha, Yoozquin ana juyzu paañi. Q'uit animalanacaqui žejlĉha, tanžta cjisjapa, nižaza conta cjisjapa. Jalla nižtaž nii žoñinacaqui. Ana zizta puntuquiztan quintra chiiĉha. Anawali kamcan nii anawali kamtiquiztan animalanacažtakaz ticznaquiĉha.

¹³Nižaza ninacaqui parti žoñinacžquiz sufriskatchiž cjen, zakaz sufraquiĉha. Nižaza anawal pijjztanacquiz kamcan, “Cuntintutĉha wejrnacqui” cjican chiiñiĉha. Anĉucqui ninacžtan žejlzqui azipanĉha, nižaza ninacž cumpant'izmi anĉucaltajapa ana waliĉha. Ninacaqui anĉucaquiz incallz ancha jutztazza, anĉuc criichinacžtan chica žejljzjapa. ¹⁴Nii anawali žoñinacaqui tsjii maataka

cheržcu, panž adulterio paaz pecča. Nižta anawali paaznacqiztan anapan ochñiċha. Incallchuc maatakanacžquiz adulterio kjutñi ċhjichñiċha. Jalla nižta žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayñi, nižaza paaz tanzñi nižaza ċhjul uj paazmi ancha atñipanikazza. Jalla nižta ċjiicjñinacaqui infiernuquin ojknñi žoñinacaċha. ¹⁵Yooz jiczquiztan zarakċiċha. Nekztan uj paacan ojklayñiċha. Tuquitan tsjii anawali profeta želatċha, Balaam ċjita, Beorž majċ. Jalla niiqui anawali paatiqiztan paaz ganz pecċiċha. Jalla nii Balaam ċjitaž irataċha ninaca ojklayñiqui. ¹⁶Tsjii ana ċhiñi aznuqui Balaamžquiz ujziċha žoñž tawkžtan, Balaam anawali paaz pecċiž ċjen. Jalla nižta ujnñiž ċjen Balaamqui atajtataċha niiz anawali pinsita jaru ana paazjapa.

¹⁷Wejr ċjiwċha, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui ana kjazziz tujžtakazza. Ancha taku tjaaċha, pero anawira cumplicċha. Nižaza ninacaċha ana ċhijñichiz tsjirižtakaz, tjami ċhjichta tsjirižtakaz. Ninacaqui wiñajjapa casticta ċjequiċha anawal tsokċi zumċiquiz ċhjatkatžcu. ¹⁸Nii anawalinacaqui mitarazzi tawkċhiz inapankaz ċhiñiċha. Anawali paaznaca tjaajincan, nižaza anawali pecznaca tjaajincan užca anawal kamañquiztan zarakċinacžquiz wilta anawal kamañċhiz kamkatz pecñiċha. ¹⁹Wejtnac jaru ċjee, ċjiñiċha. Wejtnac jaru ċjican, ċhjul paaznacami walikazza ċjiñiċha. Pero ninacapacha anazum kamañanac jaru cuztumrazziċha. Jakzilt anawal kamañ jaru cuztumrazċhaja, jalla niċha nii anawal kamañ mantuquiz žejlñiqui. ²⁰Uċhum liwriiñi Jesucristo Jiliržquin criižcu, yekjap nii anawal tjaajñinacaqui liwriitaċhani anawali

paatanacqiztanami, nižaza anazuma kamtiqiztanami. Liwriita ċjiscu wilta anazum kamañquiz mitisaċhaja, nižaza anazuma kamaña cuztumrazċhaja, niiz tuquita anawal kamañquiztan juc'anti anawaliž ċjequiċha.

²¹Ninacaqui Yooz zuma kamaña ana pajtasaz niiqui, ninacžtaqui tsjan cusaž ċjitasacċha. Pero ninacaqui Yooz zuma tjaajinta catokċiċha. Jaziqiu Yooz zuma kamaña pajžcu, quejpsiċha. Jalla nižtquiztan ninacžtaqui juc'ant anawira waliž ċjequiċha. ²²Ninacaqui Yooz tawk jaru ojklayċhitaċha. Nekztan Yoozquiztan quejpsiċha ninacaqui. Jaziqiu nii quejpsñi žoñinacaqui pacunacažtakazza. Pacunacaqui jotžcu persun joti lujlža. Nižaza tsjii ajunta cuchiqui wilta ljajzpiquizpacha zumt'iċha. Jalla nižtaċha nii anawal tjaajñinacaqui.

JESUCRISTUŽ TJONZ PUNTU

3 ¹Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tiižtan pizc wilta cartal anċhucaquin ċjiržcuċha. Jalla tii pizc ċjirta cartaz ċjen anċhucaquiz werar razunžtan pinsiskat pecuċha. ²Tuquitan Yooztajapa ċhiñi zuma profetanacaqui Yooz puntu mazinċiċha. Nižaza wejrnac apostolonacaqui liwriiñi Jesucristo Jiliriz mantitanaca anċhucaquiz tjaajinċinċha. Jaziqiu tjapa nii tjaajintanaca ċjuñzna.

³Profetaž mazinta timpuž tjontan žoñinacaqui tjonaquiċha. “Yooz puntu tjaajintanaca inapanikazza” ċjican burlasaquiċha. Nii burlasñi žoñinacaqui persun anawal kuzcama ojklayaquiċha, nižaza persun kuzcama kamaquiċha. Anċhuquiu jalla nii zumpacha ziz waquiziċha. ⁴Ninacaqui pewcznaquiċha, tuž ċjican: “¿Kjažt ċjisit Cristojo tjonaquiċha ċjetla pero?

Učhum tuquita atchi ejpnacaqui kamchiča; nekztan ticziča. Tii muntu kalltiquiztanpacha tjapa nižtapankaz watča. Cristuc anaž tjonasača”.

Nuž cjcianž chiyaquiča ninacaqui.
⁵Pero tuquita timpuquiztanpacha arajpachaqui Yooz chiitiquiztanpacha paatača. Jalla nii Yooz paatami, ninacaqui anaž naaza. Nižaza Yooz mantitiquiztanpacha tii yokaqui kjazquiztan jeczica. ⁶Nižaza kjaz juyzu tjontiquiztan nekztanpachaž tii muntu yoka kjazquiz katžcu pertissiča. ⁷Tii muntuquiz žejlñi yokami pachanacami ujžtan ujzjapa chjojta žejlča. Yooz mantita jaru zakaz nižta wataquiča. Jalla nii ujqui ultimu pjalz tjuñquiz ujaquiča. Nii pjalz tjuñquiz zakaz anazum kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča nii ujquizpacha.

⁸Pecta jilanaca, cullaquinaca, tiizakaz anaž tjatzna. Yooz Jiliržtajapa tsjii noojiqui warank watanaca cuntača. Nižaza warank watanacaqui tsjii nooj cuntača. Yooztajapa timpunacaqui niztača. ⁹Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča, Yooz Jiliriqui niž tjaata taku ana uri cumpliča. Jilanaca, jalla nii chiitaqui anazuma razunača. Antiz Yoozqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča. Yoozqui anaž jakziltami casticz pecča. Antiz tjapa žoñinaca “ujchizpantča” cjican chiikatž pecča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan ana uri tjonča.

¹⁰Pero Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñiqui tiripintiz tjonauquiča, tsjii tjañiztakaz. Jalla nii tjuñquiziqui tii muntu pachanacaqui tsjii tsucchuc jorjorñiztan tucuzinžnaquiča. Tjuñimi jizmi warawarami liwj kataquiča; ujta cjequiča. Nižaza tii muntu yokami tjapa žejlñinacžtan pacha ujžtan tankattaž cjequiča.

¹¹Jalla nižta liwj tjatantaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama juc'anti kamz waquiziča, nižaza Yooz irata zuma kamañchiz cjis waquiziča. Jalla nižta kamañchiz waquiziča ančhucqui.

¹²Yooz tjonz tjuñi tjewžna, nižaza zumapan langžna, Yooz apura tjonzjapa. Nii tjonz tjuñquiziqui tii muntu pachanacami ujžtan tankattaž cjequiča. Nižaza tjuñi jizmi warawarami ujquiz liwj jñkattaž cjequiča; nekztan liwj kataquiča. ¹³Pero učhumzti ew arajpachami yokami tjewža, Yooz chiita tawk jaru. Nii ew arajpachquinami yokquinami tjappacha Yooz irata zumacamaž cjequiča. Ana zinta anawaliqui cjequiča.

¹⁴Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz tjonz tjuñi tjewžcan, zuma kamañquiz kuz tjaa, niž juycquiz ana ujchiz cjisjapa. Nekztan Yooztan učhumnacatan walikaz cjequiča.

¹⁵Jalla tii cjuñzna. Yooz Jiliriqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča, ančhuc liwriita cjisjapa. Jalla nii puntuquiztan zakaz Pablo jilaqui ančhucaquin cjiyrčiča. Yoozqui nižquiz zizñi zizñi nižaza zuma intintazni kuzziz cjiskatchiča. Jalla nii ziztanac jaru učhumž pecta Pabluqui ančhucaquin cjiyrčiča. ¹⁶Weriž chiita puntunacquiztan Pabluzakaz chiichiča tjapa niž cjiyrta cartanacquiz. Parti Pabluz cjiyrtanacaqui ch'aman intintazzucača. Jalla nižta ch'aman intintazzucanacaqui ana zizñi žoñinacami, nižaza pizc kuzziz žoñinacami tsjii kjutñiz intintazza. Nižaza parti Yooz takunaca zakaz tsjii kjutñiz intintazza. Jalla nuž tsjii kjutñiz intintazcu, ninacaqui ninacžtajapa juc'ant ana zumquiz cjissa; nekztan castictaž cjequiča.

¹⁷Pecta jilanaca, cullaquinaca, ima tii muntuquiz tižtanaca watan tii puntunaca ančhucaquiz zizkatchinča. Jaziqui anawali incallñi žoñinacaqui želaquiča. Nii anawali incallñi žoñinacaqui Yooz mantitanaca anapan cassa. Jalla nižtiqiztan ninacžqiztan cuit'aza, ana tsjii kjutñi chjichta cjisjapa. Anawalinac kjutñi

chjichta cjequiž niiqui, ančhucqui ana tjurt'iñi kuzziz cjequiča. ¹⁸Ančhucqui učhum liwriñi Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zumaž pajaquiča. Nižaza niiž puntu juc'ant zizaquiča. Nižaza juc'ant zuma kamañchiz cjee. Učhum Jesucristo Jiliriqiu honorchizkaj cjila anztajapami wiñayajapami. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL

SAN JUAN

JESUCRISTUQUI TII MUNTUQUIZ TJONCHIČHA

1 ¹Wejrqui Jesucristuž puntul ančhucaquin cjižrcučha ančhuc wali cuntintu cjisjapa. Tuqui timpuquiztanpacha Jesucristuqui žejlñipantakalčha, ima tii muntu želan. Tii muntuquiz tjontanaqui wejrnacqui Jesucristužtan kamchinčha; wejnaca čhjučžtan nii cherchinčha; nižaza niž taku nonzinčha. Jacatattanaqui wilta cherchinzakazza; nižaza wejnaca kjaržtan nii lanzinčha. Jazimi tirapanž žejtčha Jesucristuqui. Nižaza jakziltat Jesucristuž taku criyačhaja jalla niiqui Yooztan wali cuntintupankaz cjequičha. ²Nii žeti tjaañi Jesucristuqui tjonchičha tii muntuquiz. Nekztan wejrnacqui nii pajchinčha, nižaza cherchinčha. Nekztan wejrnacqui nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, ančhucaquizimi paljaychinčha. Tuqui timpuquiztanpacha žejtñipantakalčha nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, kamñitakalčha. Nekztan tii muntuquiz tjonžcu, žoñi tucchičha. ³Jaziqui nii chertanaca nii nonžtanaca ančhucaquin quint'učha, wejtnacatan ančhucatan tsjii kuzziz cjejajo. Wejtnacatan

Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizpančha, jalla nižtapacha wejtnacatan ančhucatan cjisjapa.

⁴Wejrqui tii cartal cjižrcučha ančhucaquin wali cuntintu cjisjapa.

YOOZQUI ZUMA KJANQUIZ KAMČHA

⁵Jesucristuqui wejtnacaquiz tjaajinchičha. Jaziqui nii tjaajintanaca ančhucaquin cjižrcučha. Yoozqui zuma kjanquiz kamčha. Yoozqui zumapankazza, jalla nuž cjičha nii kjanquiz kamz puntuqui. Nižaza Yoozqui anapanž zumchiquiz kamčha. Yoozqui ana čhjul ujchizza, jalla nuž cjičha nii ana zumchiquiz kamz puntuqui. ⁶Tsjii uj paañi žoñiqui zumchiquiz kamčha. Nuž kamcanaqui “Yooztan wejtanaqui tsjii kuzzizza”, cjičhaj niiqui, toscaraž chiičha nii žoñiqui. Anaž werar Yooz jiczquiz ojklayčha. ⁷Yekjapazti kjanquiz kamčha; Yoozqui kjanquiz kamčha, jalla nižtapacha. Jakzilta žoñinacat nuž kamčhaj niiqui, Yoozquin criichinacžtan tsjii kuzzizza. Nuž kamcanaqui, tjapa niž ujquiztan pertunatčha, Jesucristuž ticziž cjen.

⁸Jakzilta žoñit “Ana ujchiztčha”, cjičhaj niiqui, persunpachaž incallčha; toscaraž chiičha. Ana zum kuzzizza nii

žoñiqui. ⁹ Pero jakzilta žoñit Yoozquin pertuna mayizaj niiqui, niiz ujqui pertuntaž cjequiča. Nižaza ana ujchiz cjequiča. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Anaž wira toscara chiyasača Yoozqui; niiz taku cumpliñipankazza. ¹⁰ Yoozqui cjiča, “Tjapa žoñinacami ujchizza”. Jaziqi jakzilta žoñit “Ana ujchiztča”, cjičhaj niiqui, Yooz toscara chiitažokaž nayča nii žoñiqui. Nižaza niiz kuzquiz Yooz taku anaž catokča.

JESUCRISTUČHA UČHUM TJURT'IŽIŇIQUI

2 ¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tii cartal cjijrčučha, ančhuc ana uj paajo. Jakziltat uj paačhaj niiqui, Jesucristužquiztan mayizaquiča. Niiča učhum tjurt'ižiñiqui. Nekztan Jesucristuqui Yooz Ejpžquin mayizinaquiča. Jesucristuqui ana čjul ujchizza, zumaž kamča. Jaziqi nii tjurt'ižiñiqui zuma mayizinasacha. ² Učhumž uj paatiquiztan Yooz Ejpqui učhum casticz waquiziča. Jesucristuž ticzi nekztan Yooz Ejpqui učhum pertunasacha. Ana ujchiz Jesucristuqui učhum laycu učumnaca ujqiztan ticziča. Jaziqi Jesucristužquin tjapa kuztan cjenaqui čjul uj paañi žoñinacami pertunta panikaz cjesača.

³ Jakzilta žoñit Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, Yooz pajča. Jalla niiča werarapan. ⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, anaž chii atasača “Yooz pajuča”, cjicanaqui. “Yooz pajuča”, cjesaž niiqui, toscaraž chiiča. Anazum kuzzizza nii žoñiqui. ⁵ Jakzilta žoñit Yooz tawk jaru kamčhaj niiqui, Yooztan ancha zuma munaziñi kuzzizza. Yoozquin tjapa kuzzizpanča. Jilanaca, tii zuma cjuñzna. ⁶ Jakzilta žoñit “Yooztan tsjii kuzziztča

wejrqui”, cjičhaj niiqui, zuma kamzpanž waquiziča, Jesucristuqui zumaž kamča, jalla niža.

EW MANTITA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui anal jazta mantita cjijrčučha. Tuquitanpacha tii mantitac zizzinčhucča ančhucqui, porapat zuma munaziz, jalla nii. Tuquitanpacha tii mantitac nonzinčhucča. ⁸ Pero tii mantita cjijrčučha, jazta mantitažtakaz. Jesucristuqui tii mantitacama kamčiča tii muntuquiz. Ančhuczakaz tii mantitacama kamča. Nuž kamcan, zuma munazican, ana zumchiquiz kamča, werar kjanquiz kamča, Yooz takucama. Jalla nužupanča niiqui.

⁹ Jakzilta žoñit “Kjanquiz kamuča”, cjičhaj niiqui, jilanacžtan porapat zuma munaziz waquiziča. Jilanacžtan tira chjaawjkatčhaj niiqui, pachpa zumchiquizpanž kamča. ¹⁰ Jakzilta žoñit jilanacžtan porapat zuma munazaja, jalla niiqui kjanquizpankaz kamča. Jaziqi Yooz jicz cherchuchača, ana ujqiz tjojtsjapa. ¹¹ Jakzilta žoñit jilanacžtan chjaawjkatčhaja jalla niiqui zumchiquiz kamča. Jakzitchuc ojkčhaj niiqui, ana zizza. Jaziqi Yooz jicz ana cherchuchača; zur žoñižtakazza nii žoñiqui.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucquin cjijrčučha. Jesucristuž ticzi nekztan ančuca uj pertunchiča Yoozqui. ¹³ Ejpnaca, ančucaquin cjijrčučha. Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančhucqui. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqi ančucaquinzakaz cjijrčučha.

Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz Ejpžtan kamča. Jaziqi

ančucaquinzakaz cjjržcuča.
¹⁴Ejpnaca, Jesucristuqui tuqui
 timpuquiztanpacha žejlñipantakalča.
 Nii Jesucristužtan kamča ančhucui.
 Jaziqui ančucaquin cjjržcuča.
 Tjotjowanaca, turtakanaca, ančuca
 kuzquiz Yooz taku chjojchiñčucča.
 Nekztan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjen,
 ančhucui Satanás atipchinčucča.
 Jaziqui ančucaquinzakaz cjjržcuča.

¹⁵Tjappacha ančhucui, nonžna.
 Anača tii muntuquiz žejlñi
 cusasanacžquin kuz tjaazqui. Anača
 anawali paaznacquiziqui kuz tjaazqui.
 Jakzilta žoñit anawali paaznacquiz kuz
 tjaachaj niiqui, anaž Yooz Ejpžquin
 kuz tjaacha. ¹⁶Tii muntuquiziqui tižta
 anawali paaznaca žejlča: persun
 kuzcama kamz pecznaca, persun
 čhjujquič cherta pecznaca, tucquin
 cjis pecznaca. Jalla nižtanaca pecchaj
 niiqui, diabluž jaru ojklayča.
¹⁷Tii muntuquiz žejlñinacaqui liwj
 tucuzaquiča, tjažtaž cjequiča.
 Nižaza tii muntuquiz žejlñinaca
 pecznacami tucuzaquiča. Pero Yooz
 kuzcama ojklayñinacazti Yooztan
 wiñaya kamaquiča.

**WERAR TAWKŽTAN,
 TOSCAR TAWKŽTAN**

¹⁸Jilanaca, cullaquinaca, tii
 timpumiž ojtča. Tsjii Jesucristuž
 quintraqui tjonaquiča, nii quinto
 zizza ančhucui. Nižaza anziqui
 muzpa Cristuž quintra žoñinacaqui
 jecža. Nekztan učumqui zizza tii
 timpuqui ojtča. ¹⁹Nii quintranacaqui
 učumquiztan zarakchiča. Anatača
 učumtan tsjii kuzziz ninacaqui.
 Učumtan tsjii kuzziz cjtasaž niiqui,
 tira učumtan kamtasača. Ninacaž
 zarakšanaqui, kjanapacha cjissiča,
 anatača učum tsjii kuzziz ninacaqui.
²⁰Ančhuczti ana nižtičucča.

Ančuca kuzquizzti Yooz Espiritu
 Santo kamča. Jaziqui ančhucui tjapa
 werara zizzinčucča. ²¹Werar taku
 zizñiž cjen ančucaquin cjjržcuča.
 Nižaza Yooz takuqui anaž čhjul
 toscarami chiiča. ²²¿Ject toscar
 žoñejo? Jakziltat “Jesusača ana Yooziž
 cuchanžquita Cristuqui” cjičhaja,
 jalla niiča toscara chiñiqui. Cristuž
 quintrača ninacaqui. Nii žoñinacaqui
 Yooz Ejpžquin nižaza Yooz Majchquin
 ana pajz pecča. ²³Jakziltat ana Yooz
 Majchquin pajz pecchaja, jalla niiqui
 ana Yooz Ejpžtan kamasacha. Jakziltat
 “Jesucristuqui werar Yooza” cjičhaja,
 jalla niiqui Yooz Majchtan kamča;
 Yooz Ejpžtan zakaz kamča.

²⁴Nii tuqui nonžta Yooz taku persun
 kuzquiz chjojwa ančhucui. Nii
 Yooz taku chjojžcu, Yooz Majchtan
 Yooz Ejpžtan ančhucatan tsjii kuzziz
 wiñaya kamaquiča. ²⁵Yooz Majchqui
 chiichiča, tuž cjian:

—Wiñaya Yooztan kamaquiča
 ančhucui.

²⁶Yekjap žoñinacaqui ančhuc
 incallz pecča. Jaziqui cjjržcuča
 nii puntuquiztan. ²⁷Jesucristuqui
 Yooz Espiritu Santo ančuca kuzquiz
 cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan
 nii Espiritu Santuqui ančucaquiz
 tjaajinča. Jaziqui yekja tjaajiñi
 espiritu anaž pecca ančhucui. Yooz
 Espiritu Santuž chekan weraraqui
 tjaajinča. Anaž toscaranaca
 tjaajnasacha. Cristužtan tsjii kuzziz
 kama; jalla nuž tjaajinča Espiritu
 Santuqui. Nižtaqui niiž tjaajintacama
 kama.

²⁸Jilanaca, cullaquinaca, Cristužtan
 tsjii kuzziz kama ančhucui. Nekztan
 Cristuž tjontanaqui, učumqui anaž
 eksnaquiča, nižaza anaž azaquiča.
²⁹Jesucristuqui zuma kuzzizpanča.
 Nii zizza ančhucui. Jakziltažlaj zuma

kuzziz niiqui, Yooz maatiĉha. Jalla niĭzakaz zizza anĉhucqui.

YOOZ MAATINACA

3 ¹Tjappacha anĉhucqui nonĭna. Yooz Ejpqui uĉhum zumaĭ k'ayacht'iĉha. Niĭzaza Yoozqui uĉhum illziĉha, niĭĭ maati cjisjapa. Yooz maatiĉhumĉha uĉhumqui. Jalla niĭtquiztan uĉhum kuzqui ana pajĉha ana Yooz criichinacaqui. Yooz kuzmi anazaĭ pajĉha ninacaqui. ²Jilanaca, cullaquinaca, uĉhumqui Yooz maatiĉhumĉha. Wiruĉnaqui jaknuĭkaĉhum cjisnaĉhan, uĉhumqui ana zizza. Pero Jesucristuĭ tjtontanaqui, niĭ cheraquiĉha uĉhumqui. Nekztanaqui Jesucristuĭ irata cjisnaquiĉha uĉhumqui. Jalla niĭ tjaajinta zizzinĉhumĉha. ³Jakziltat Jesucristo tjewĭzaja, jalla niiqui ĉhjul uj paaznacami ecĉha, ana ujchiz cjisjapa; Jesucristuqui ana ujchizza, jalla niĭtapacha cjisjapa.

⁴Jakzilta ŭoĭiĭlaj uj paaĭni, jalla niiqui Yooz mantitanaca anaĭ cazza. Uj paazqui Yooz taku quintraĉha. ⁵Jesucristuqui tiĭ muntuquiz tjonĉiĉha, ŭoĭinacĭ uj pampatzjapa. Ana ĉhjul ujchizza niiqui. Jalla niĭ zizza anĉhucqui. ⁶Jakzilta ŭoĭiĭlaj Cristuĭtan tsjii kuzziz, jalla niiqui ana uj paaĭniĉha. Uj paaĭni ŭoĭinacaqui anaĭ naaza Cristuĭ puntuquiztanaqui. Niĭzaza anaĭ kamĉha Cristuĭtanami. ⁷Jilanaca, cullaquinaca, ana jecĭquizimi incallskata anĉhucqui. Wali kamĭni ŭoĭinacaqui zuma kuzzizza, Cristuĭtakaz. ⁸Satanĭs cĭita diabluqui tuqui timpuquiztanpacha uj paaĭnipankaztakalĉha. Jaziqui niĭzaza tira uj paaĭniĉha. Nekztan uj paaĭni ŭoĭinacaqui Satanĭs diabluĭ maatinacaĉha. Jesucristuzti tiĭ muntuquiz tjonĉiĉha, Satanĭs diabluĭ paatanaca akkatzjapa.

⁹Yooz maatiqui ana kuzin uj paaĭniĉha. ĆKjaĭtiquiztan niĭ ana kuzin uj paaĭnatajo? Yooz maatiĉha, nekztan kuztan ana uj paapaasaĉha. Yooz Ejpĭ kuz cherchi kuzziz kamĭniĉha. Jalla nekztan tjapa kuztan uj ana paasaĉha. ¹⁰ĆJakziltat Yooz maatejo? ĆJakziltat diabluĭ maatejo? ĆJaknuĭĭza niĭ zizas uĉhumjo? Jalla tuĭ zizasaaĉha. Jakziltaĭlaj kuzin uj paaĭni, jalla niĭiĉha ana Yooz Ejpcizqui. Niĭzaza jakziltaĭlaj niĭĭ jilanacĭtan ĉhjaawjkatĭni, jalla niĭiĉha diabluĭ maatiqui.

PORAPAT ZUMA MUNAZIZA

¹¹Porapat zuma munaziza. Tii mantitaqui tuquitanpacha nonzinĉhucĉha. ¹²Tsjii ŭoĭni ŭelatĉha, Caĭn cĭita. Jalla niĭ Cainqui niĭĭ lajk conĉiĉha. ĆKjaĭtiquiztan conĉit niĭjo? Jalla niĭĭ paatanacaqui anawalinacataĉha; niĭĭ lajkĭ paatanacazti walinacataĉha. Jalla nekztan niĭĭ lajk conĉiĉha. Cainqui diabluĭ maatiĉha. Ana niĭ Cainĭ kuz cherchi kuzziz cjee anĉhucqui.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, tiĭ muntuquiz ŭejlĭni ŭoĭinacaĭ anĉhuc ĉhjaawjanaqui, ana istraĭna, ana upa kuzziz cjee. ¹⁴Tuquiqui ana zuma munazan, jalla nekztan infiernuquin okaj cĭitatalkalĉha uĉhumqui. Jaziqui Yoozquin criĭĭcuqui arajpach watjaĭ okaquiĉha; wali cuntintu cjequiĉha. Jalla nekztan uĉhumqui Yoozquin criĭchi jilanacĭtan porapat zuma munazizza. Niĭ zizza uĉhumqui. Jakziltat ana jilanacĭtan porapat zuma munaziĉhaja, jalla niiqui infiernuquinĭ okaquiĉha. ¹⁵Jakziltat niĭĭ jilĭtan ĉhjaawjkatĉhaja, jalla niiqui ŭoĭni conĉiĭ cjes, jalla niĭtaĭ ninacaqui. Niĭzaza ŭoĭni conĭinacami ana Yooz kuz cherchi kuzzizza. Anaĭ wiĭnaya

Yooztan kamasacha. ¹⁶ Cristuqui učum laycu ticziča. Nekztan jaknuž munazizlaja, jalla nii učumqui zizza. Učumqui Yooz criichi jilanacžtan zuma munazizpanča, ticzcama. ¹⁷ Tsjii tjapa cusasanacchiz žoñiqui tsjii t'akjir jila cheraquiž niiqui, okzpanča. Anaž okznasaž niiqui, čkjažt Yooz cherchi kuzziz cjesajo? Anapanž Yooz cherchi kuzzizza. ¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, anača atžtan taku mayaka okzqui. Paatanacžtanaqui okza. Nekz tjeeža učumž okžtaqui. Niiča werar okzqui.

**YOOZQUIZTAN ANA
PAYZNAKŽCU MAYAQUIČHA**

¹⁹ Jilanaca zuma okzcan, učumqui zizza, werar Yooz maatičhumpanča, jalla nii. Nekztan llajlla kuzzizlaj niiqui, tjup kuzziz cjee. Yooz yujcquiz Yooz maatinacčhumča.

²⁰ Yoozza juc'ant chekanaqui učum kuzquiztan cjenaqui. Yoozqui tjapa učum kuz zizza, ana walinacami, walinacami, tjappacha. Nii anawalinaca zizcumi, Yoozqui tirakaž učum okža. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, čjulorat učumž kuz walika cječhaj niiqui, Yoozquiztan ana ekskcu mayasača. ²² Učumqui Yooz mantitacama kamtiquiztan, nižaza Yooz kuzcama kamtiquiztan učumž mayiztac nonžtaž cjequiča. ²³ Yooz mantitanacaqui tužuča: Yooz Majch Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Nekztanaqui jilanacžtan zuma munaza. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ²⁴ Jakziltat nii mantitacama kamčhaja, jalla niiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooztan tsjii kuzzizza nii žoñinacžtan. Yooz tjaata Espiritu Santuqui učum kuzquiz žejlča. Jalla nekztan zizza učumqui, Yooztan učumtan tsjii kuzziz, jalla nii.

**ESPIRITU SANTUŽTAN CRISTUŽ
QUINTRA ESPIRITUŽTAN**

4 ¹ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jakziltat “Tii takuqui Yooz takučha”, cječhaj niiqui, nii žoñiž chiita taku zumpacha tantiyaquiča, Yooz taku chiiñi, ana Yooz taku chiiñi, jalla nii. Anača čjulul takumi pjazila criizqui. Tii muntuquiz muzpa toscara chiiñi žoñinaca žejlča; Yooz taku chiitažokaž cjiča. ² ¿Jaknužt žoñiž chiita taku paji atas učumjo? ¿Yooz Espiritu Santuž chiikatka? ¿Uz ana Yooz Espiritu Santuž chiikatka? Jalla tuž paji atasacha učumqui. Tii muntuquiz Jesucristuqui žoñž curpuchiz kamchiča. Jakziltat nižtapan chiičhaja, jalla niiča Yooz taku chiiñiqui. ³ Nižaza jakziltat Jesucristuqui anača žoñž curpuchiz kamchiqui, cjan chiičhaja, jalla niiča ana Yooz takucama chiiñiqui. Cristuž quintra espirotuqui nii chiikatča. Nii Cristuž quintra espirotuqui tjonaquiča; tuquitan ančhucqui jalla nii nonzinčhucča. Anziqiu tii muntuquiz niža Cristuž quintra chiiñinaca žejlča.

⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Nii toscar taku joojooñinacaqui diabluž mantitaž ojklajča. Ančhuczi Yooz Espiritu Santuž mantitaž ojklajča. Yooz Espiritu Santuqui juc'anti azzizza nii diablužquiztan cjenaqui. Nekztan ančhucqui nii toscar taku joojooñinaca atipasača. ⁵ Ninacaqui diabluž maatinacača. Nii žoñinacaqui ana Yooz takucama chiiñiča, diabluž taku chiiñiča ninacaqui. Nii diabluqui tii muntuquiz anchaž mantiča. Jaziqiu Yoozquin ana criichi žoñinacaqui diabluž taku criiča. ⁶ Učumzti Yooz maatinacčhumča. Jaziqiu werar

Yooz takuž chiyan Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar takuž catokĕha. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar taku anaž catokĕha. Nužquiz werar taku chiiñi žoñinacami, nižaza toscar taku chiiñi žoñinacami pizcpacha pajasaĕha uĕhumqui.

**YOOZQUI ANCHA
MUNAZIÑI KUZUZIZZA**

⁷Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yoozpankazza uĕhum porapat zuma munazkatñiqui. Jaziqui uĕhumqui tjappacha porapat zuma munazizpanĕha. Jakziltat zuma munaziĕhaja jalla niiqui Yooz maatiĕha. Nižaza Yooz pajĕha. ⁸Yoozqui ancha munaziñi kuzuzizza. Jaziqui jakziltat ana munaziñi kuzuzizlaja, jalla niiqui ana Yooz pajĕha. ⁹Yooz Ejpqui tii muntuquiz niž zinta Majch cuĕhanžquichiĕha uĕhum Yooztan wiñaya kamzjapa, wali cuntintu. Jalla nuž cuĕhanžquitiquiztan Yoozqui uĕhumquiz niž munaziñi kuz tjeeziĕha. ¹⁰Yoozqui ultimu zuma munaziñi kuzuzizpanĕha. Yooz Ejpĕha uĕhum k'ayachichiĕqui. Nekztan niž Majch cuĕhanžquichiĕha. Yooz Majchqui uĕhum uj laycu ticziĕha, uĕhum ana casticta cjisjapa. Nekztan zuma munaziñi kuzqui jaknužt cjeĕhaja, nii zizza uĕhumqui.

¹¹Pecta jilanaca, cullaquinaca, uĕhumtan ancha munaziĕha Yooz Ejpqui. Jaziqui uĕhum nižtazakaz porapat zuma munazizpanĕha. ¹²Anaž jakzilta žoñimi Yooz cherĕha. Ana Yooz cheržcumi zuma munaziĕhaja, jalla nii žoñiqui Yooztan tsjii kuzuzizza. Nižaza Yooz munaziñi kuz, jalla nižta kuzuzizza nii žoñiqui. ¹³Yooz Ejpqui niž Espiritu Santo uĕhumquiz tjaachiĕha. Jalla nekztan Yooztan uĕhumtan tsjii kuzuzizza, nii zizza uĕhumqui. ¹⁴Yooz

Ejpqui niž Majch cuĕhanžquichiĕha žoñinaca liwriizjapa. Nii Yooz Majch cherĕchinĕha wejrnacqui. Nekztan anĕhucaquiz nii puntu tjaajinĕhinĕha. ¹⁵Jakziltat “Yooz Majchĕha Jesucristuqui”, cjiĕhaja, jalla niiĕha Yooztan tsjii kuzuzizqui. Nižaza Yoozqui nižtan tsjii kuzuzizza.

¹⁶Yoozqui uĕhumtan ancha munaziĕha, jalla nii zizza uĕhumqui. Nižaza nii criiĕha uĕhumqui. Yoozqui munaziñi kuzuzizza. Jaziqui jakziltat munaziñi kuzuzizpanžlaja, jalla niiĕha Yooztan tsjii kuzuzizqui. Nižaza Yoozqui ninacžtan tsjii kuzuzizza. ¹⁷Nuž kamcan juc'ant juc'ant munaziñi kuzuziz cjisja uĕhumqui, Jesucristuž irat kuzuziz cjisca. Jalla nekztan juyzuquiz ana eksnaquiĕha uĕhumqui. ¹⁸Munaziñi kuzuziz žoñinacaqui ana Yoozquin eksñiĕha. Zuma munaziñi kuzuziz žoñinacaqui anaž ĕjulumi eksnasaĕha. Jalziltat eksñi kuzuzizlaja, jalla niiqui Yooz casticz eksa. Jalla nižtiquiztan anaž zuma munaziñi kuzuzizza nii eksñi žoñinacaqui.

¹⁹Yoozqui uĕhumtan zuma munaziĕha. Jalla nekztanaqui uĕhumqui Yooztan munaziĕha. ²⁰Jakziltat “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzuziztĕha”, chiiĕhaja, jalla niiqui niž jilanacžtan ana ĕhaawjkatñipanĕha. Niiž jilanacžtan ĕhaawjkatĕhaja, jalla niiqui anaž Yooztan zuma munaziñi kuzuzizza. Inapankaz “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzuziztĕha” cjiĕha. Toscara chiiĕha. Nii žoñinacaqui cherta jilanacžtan anazuma munaziĕhaja, jalla niiqui ĕjaknužt ana Yooz cheržcu Yooztan munaziñi kuzuziz cjesajo? Anapanž cjesaĕha. ²¹Yoozqui uĕhum mantichiĕha tuž cjan:

— Jakziltat Yooztan munaziñi kuzuzizlaja, jalla niiqui niž

jilanacžtanami zuma munaziñi
kuzzizzakaz cjis waquiziča.

UČHUMQUI ANAWALINACA ATIPČHA

5 ¹Jesusača Yooziž cuchanzquita
Cristuqui. Jakziltat nii
Jesucristužquin criičhaja, jalla
niičha Yooz maatiqi. Tjapa Yooz
maatinacami Yooz Ejpžtan munaziñi
kuzzizza. Nižaza Yooz Ejpžtan
munaziñi kuzzizalaj niiqui, Yooz Ejpž
maatinacžtan munaziñi kuzzizzakazza.
²Nižaza jakziltat Yooztan munaziñi
kuzzizalaja, jalla niiqui Yooz
mantitanacaž cazza. Jalla nekztan
Yooz maatinacaqui porapat zumaž
munaziča. Niiž zizza učhumqui.
³Yooztan munaziñi kuzziz žoñiqui
Yooz mantitanaca cazza. Nii Yooz
mantitanacaqui anača ch'ama. ⁴Yooz
mantita cazcu, Yooz maatinacaqui
anawalinaca atipča. Jakzilta žoñit
Yoozquin tjapa kuz criičhaja, jalla
niiqui anawalinaca atipča. ⁵¿Jakziltat
anawalinaca atipjo? Jakziltažlaj Jesús
cjita Yooz Majchquin tjapa kuztan,
jalla ninacaž atipča anawalinacaqui.

YOOZ MAJCHČHA JESUCRISTUQUI

⁶Jesucristuqui tii muntuquiz tjontan,
kjaztan bautistatača. Jalla nekztan
cruzquiz ch'awcta ticziča. Kjaztan
bautistaž cjen, jalla niičha tisticuqui,
Yooz Majchčha Jesucristuqui, cjican.
Cruzquiz ch'awcta ljoc tjawkchiča.
Jalla nii zakazza tisticuqui, Yooz
Majchčha Jesucristuqui, cjican. Yooz
Espíritu Santuqui tisticuzakazza: Yooz
Majchčha Jesucristuqui, cjican. Nii
Espíritu Santučha werarapan chiiñiqui.
⁷Arajpachquinaqui čhjep tisticunaca
žejlča, Yooz Ejp, nižaza Taku cjita
tjuuchiz Yooz Majch, nižaza Yooz
Espíritu Santo. Nii čhjepultanaqui

tsjiikaz chiiča. ⁸Nižaza tii
muntuquiziqi čhjep tisticunacazakaz
žejlča, Yooz Espiritu Santo, nižaza
kjaztan bautis, nižaza cruzquiz ljoc
tjawkz. Nii čhjepqui tsjiikaz chiiča:
Jesucristučha Yooz Majchqui, cjican.
⁹Žoñž taku weraražlaja niiqui, Yooz
taku juc'ant werarača. Werara chiiñi
Yooz Ejpqui chiiča, tuž cjican:

—Jesucristučha Wejt Majchqui.

¹⁰Jakziltat Yooz Majchquin criičhaja,
jalla niiqui persun kuzquiz zizza,
Jesucristučha Yooz Majchqui, nii. Jalla
nižakaz Yooz Ejpqui chiiča. Jakziltat
Yooz taku ana criičhaja, jalla niiqui
Yooz toscara chiitažokaz nayča. Yooz
takuqui chiiča: Jesucristučha Yooz
Majchqui, cjicanaqui. Jalla nii anaž
criiž pecča yekjap žoñinacaqui. Jalla
nekztan Yooz toscara chiitažokaz
nayča nii ana criiñinacaqui. ¹¹Nižaza
Yoozqui cjiča:

—Wejt Majchqui ančhuca ujquiztan
ticziča. Jalla nekztan ančhucqui
wejtan wiñaya kamaquiča, wali
cuntintu.

¹²Jakziltat Yooz Majchquin tsjii kuzziz
kamčhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya
kamaquiča. Nižaza jakziltat Yooz
Majchquin ana tsjii kuzziz kamčhaja,
jalla niiqui Yooztan ana wiñaya
kamasučha.

ŽERZ TAKUNACA

¹³Ančhucqui Yooz Majchquin criičha
tjapa kuztan. Jalla nekztan Yooztan
wiñaya kamaquiča, wali cuntintu. Nii
zizjapa, ančhucaquin cjižrčučha wejrqui.

¹⁴⁻¹⁵Učhumqui Yooz kuzcama
mayizaquič niiqui, nonžtaž cjequičha.
Učhumž mayizta nonžtaž cjequič
niiqui, tjaataž cjequičha. Jalla
nužupanča. Weraraž niiqui.

¹⁶⁻¹⁷Tjapa anawalinacami ujpänča.
Tsjii jilaqui uj paaquič niiqui,

Yoozquiztan mayizinspanča, pertunta cjeejo. Pero tsjii juc'ant anawal uj paaz kuzzizzalaj niiqui anaž pertunta cjesača. Niižta ana Yoozquiztan mayizina, pertunta cjeejuqui. Yekja ujnacami Yoozquiztan mayizinasäča, pertuntaž cjejajo.

¹⁸Yooz maatinacami anaž kuzin uj paasača. Yooz maatinaca walja kjaraz cuitiča Yooz Majchqui. Nii anawal Satanäs diabluqui Yooz maati Yooz kjarquiztan ana kjañi atča. Nii zuma zizza ančhucqui.

¹⁹Yooz maatinacčhumča učhumqui.

Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui, tjappacha Satanäs diabluž mantuquiz žejlča. Učhumqui nii zakaz zizza.

²⁰Yooz Majchqui tjonchiča učumnaca zuma intintazkatajo, nižaza werar Yooz pajajo. ¿Ject werar Yoozjo? Jalla niiča Jesucristo Yooz Majchqui. Jaziqui učhumqui nii werar Yooztan tsjii kuzziz cjissinčhumča.

Niižtan kamcan, wiñaya niižtan kamaquiča. ²¹Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zaraka, ana iya nekz macjata ančhucqui. Jalla nužupanča.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL

SAN JUAN

WERAR TAKU, MUNAZIÑI KUZ

¹Wejrqui Juan cjititča. Icliz jiliritča wejrqui. Jaziqui tii cartal cjiyrčuča Yooz illzta cullacaquin tjappacha naaža maatinacžquin. Wejrqui ančhuc werara k'ayachuča. Nižaza tjapa Yooz taku criichinacaqui ančhucž k'ayachiča.

²Učhum kuzquiziqui werar Yooz taku žejlča, nižaza wiñaya želaquiča.

³Nižaza zuma munaziñi kuzziz kaman, Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Yooz Majchtan učhum yanapča. Nižaza učhum okžcu, llan kuzziz cjskatča.

⁴Yekjap am maatinaca cherchinča, Yooz takucama kamñi. Nužupan, mantichiča Yoozqui. Nuž kamñi cheržcu, ancha chipchinča wejrqui.

⁵⁻⁶Cullacalla, anziqum am roct'uča, porapat zuma munaza. Nii mantitaqui anača anztakaz. Tuquitanpacha učhumqui nuž mantitapanča. Jakziltat zuma munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz mantitanacacama kamča.

Tuquitanpacha Yooz mantita nonzinčhucča, zuma munaziñi kuzziz cjee, jalla nii.

INCALLÑI ŽOÑINACA

⁷Tii muntuquiz muzpa žoñinacaqui ojklayča, žoñi incallcan. Ninacaqui anaž criičha, Jesucristuž žoñž

curpuchiz kamchiča tii muntuquiz, nii. Jalla ninacača incallñinacaqui. Nižaza Cristuž quintranacača. ⁸Ančhucqui nonžna. Ančhucqui Yooztajapaž langža. Nii langžta cuitaquiča, ana pertiznajo, arajpachquin zumanaca tanzjapa.

⁹Jakziltat Jesucristuž tjaajinta yapzaja, jalla niiqui anaž Yooztan tsjii kuzziz kamča. Nižaza jakziltat Jesucristuž tjaajintacama ana kamčhaja, jalla niiqui anazakazza Yooztan tsjii kuzzizqui. Pero jakziltat Jesucristuž tjaajintacama kamčhaja, jalla niiča Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizqui. ¹⁰Jakziltat ančhucaquiz tjonžcu Cristuž tjaajinta ana niicama tjaajinčhaj niiqui, anaž Yooztan tsjii kuzziz nii jilaqui. Ančhucqui nii žoñi ana kjuyquiz kjawznaquiča. Anazaž tsaanaquiča. ¹¹Jakziltat nii anawal žoñžquiz tsaanačhaj niiqui, nii žoñž anawal langz yanaptažokaz cjiča.

ŽERZ TAKUNACA

¹²Zumsira wacchi takunaca wejttta žejlča. Pero tjappachaqui anal cjiyrz pecučha. Ančhucaquin tjonz pecučha, učhum pora parljajapa, porapat cuntintu cjisjapa.

¹³Am cullaqui illizakazza Yoozqui. Naaža maatinacaqui saludos apayžquiča. Jalla nužukazza.

TERCERA CARTA DEL APOSTOL

SAN JUAN

GAYO CJITAQUI ZUMAČHA

¹Wejrqui Juan cjititčha. Icliz jiliritčha wejrqui. Gayo, amquin cjiyržčuča. Yooz takucama kamcan, am k'ayachuča.

²Jila, amtal mayizinuča tjappacha walicama cjejajo, nižaza am curpu zuma žejtñi cjejajo. Am kuz walikazza, nii zizuča wejrqui. ³Yekjap jilanacaqui wejtquiz tjonziča. Am puntu wejtquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Nii Gayuqui werar Yooz takucamaž kamča.

Jalla nuž zizcu ancha chipchinča. ⁴Wejt jilanacaž werar Yooz takucama kamñipan zizcu, anchal cuntintučha wejrqui. Anaž čhjulumi wejr juc'ant cuntintu cjiskatñiqui žejlčha.

⁵Jila, walikam am paača, jilanaca yanapcan, ana pajta jilanacami.

⁶Yekjap amiž yanaptanacaqui iclizquiz mazziča, tuž cjican:

—Nii Gayo cjita jilaqui ancha zumača. Ana pajta jilanacami yanapñipankazza. Nižaza okžñipankazza.

Gayo jila, jalla nužupan amqui tira yanapaquiča. Jilanacaž jiczquin okanami yanapz waquiziča. Jalla niic walikazza; jalla nuž cjenaqui Yooz

kuzqui wali cuntintuž cjequiča. ⁷Nii jilanacaqui Yooz sirwican ojklayñičha. Ninacaqui ana Yooz criichinacžquiztan ana čhjul yanapñimi pecñičha.

⁸Jaziqi učhumqui nii Yooz sirwiñi jilanaca yanapz waquiziča, ninaca werar Yooz taku parlajo.

DIOTREFES CJITAQUI ANAWALI PAAÑIČHA

⁹Tuquiqui iclizquin cjiyrchinča. Tsjii žoñiqui weriž cjiyrta anaž nonz pecča. Wejrqui icliz jiliritčha. Pero nii žoñiqui anaž wejr jiliriztaka nayča. Diótrefes cjita tjuuchizza nii žoñiqui.

Niikaz jilanaca juc'antiž mantiz pecča.

¹⁰Wejrqui ančucaquin tjonachaj niiqui, jalla nekztan nii žoñiž anawali paatanaca paljayača ančucaquiz. Nii Diotrefesqui toscaranaca parličičha wejtnaca quintra. Iya anawalinaca paachizakazza. Nižaza jilanacaž tjonznanami, ana risiwz pecñičha. Yekjap criichinacazti wali quiyas pecča. Nii Diótrefeszi cjiñičha:

—Anapanž nii jilanacžtan zumaž risiwaquiča.

Nižaza zuma risiwñi jilanaca iclizquiztan chjatkatñičha. ¹¹Jila, jaziqui anača niža cjisqui. Nii žoñiž paatanaca ana yatekaza. Amzti, walikam paača. Jakziltat walinaca

paačhaja, jalla niiqui Yooz cherchi kuzziz kamčha. Jakziltat anawalinaca paačhaja, jalla niiqui anaž Yooz pajčha, ana Yooz cherchi kuzzizza.

DEMETRIO CJITAQUI WALI PAAČHA

¹²Tjappach žoñinacaqui Demetriuž puntu cjičha:

—Zumačha nii Demétrio cjita jilaqui. Niiž paatanacami werar tawk jarupankazza.

Nižaza wejrnacmi chiyučha, Demetriuqui zuma jilačha, nii.

Ančhucqui zizza, wejrnacqui werar takul chiyiñčha, nii.

¹³Zumsira wacchi takunacaqui wejta žejlčha cjijrzjapa. Pero tii cartiquiz anal iyal cjijrz pecučha.

¹⁴Wajilla amquin tjonzquiz pecučha. Jalla nekztan učhumporaž palt'aquičha.

¹⁵Llan kuzziz cjee. Tekzta jilanacaqui saludos apayžquičha. Nižaza amqui wejtnaca jilanacžquiz tsaanžinaquičha, zapa maynižquiz. Jalla nužukazza.

LA CARTA DEL APOSTOL

SAN JUDAS

¹Wejr Judasqui Jesucristuž manta payiñ žoñtča nižaza Jacobž lajkča. Wejrqui ančhucaquin cjižrcučha. Yooz Ejpqui ančhuc kjawzičha, niž maati cjejayo. Nižaza Yooz Ejpqui ančhucatan zuma munazičha. Nižaza ančhuc anawalinacquiztan cuitičha, Jesucristuž tjonzcama. ²Yoozqui ančhucaquiz juc'antej okžla, nižaza juc'ant walikaj kamkatla, nižaza ančhucqui Yooziž ancha munasitaj cjila.

TOSCARA TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³Pecta jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquin anchal cjuñchinča. Jalla nuž cjuñžcu livriiñi puntuquiztan ančhucaquin anchal cjižr pecučha. Ančhucatan wejttañ liwriita žoñinacačha. Anawal tjaajiñinacaž ančhucaquiz incallz pecchiž cjen tii cartal urgente apayžcačha, ančhucaquiz chiižinzjapa. Yoozquin kuz tjaaz puntu werara tjaajintatačha. Tsjemata tjaajintanacaqui anačha werara niiqui. Werar tjaajintanacžquizkaz tjurt'iñi kuzziz cjee. ⁴Yekjap ana ligitum criichi žoñinacaqui ančhucaquiz jamazit luzičha, ana kjanapacha. Ninacaqui ana wal žoñinacačha. Yooz partiquiz luzcu, Yooz okžni kuz tsjii kjutni intintazza. Ninacaqui cjiñičha,

“Yoozqui učhum okzpanča, jaziqui čhjul paatami walikazza”. Jalla nuž kamcan učhum Jesucristo Jiliržquiz anapan pajčha. Pero criichi žoñinacž pajk Patrunačha Jesucristuqui. Yekjat ana iya želasačha. Jaziqui ninacaqui Yooz kamañquiz anapan kamčha. Tuquiqui profetanacaqui nižta kamñinacž puntuquiztan cjižrchičha, “Yoozqui ninacžquiz casticaquičha”, jalla nuž cjan.

⁵Ančhucaž zizziž cjenami, ančhucaquiz zumpacha cjuñkatz pecučha tii puntuquiztan. Tuqui Yooz Jiliriwiki Egipto yokquiztan Israel wajtchiz žoñinaca jwessičha. Nekztan jwessiž cjenami ana criichinacžquiz ticzkatchičha. ⁶Nižaza tii cjuñžna. Yekjap anjilanacaqui Yooziž tjaata puesto ana iya wacaychiz pecchičha, nižaza arajpach puestuquiztan zarakchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca presužtakaz čhjelinča. Wiñayjapa zumchiquiz chawctažtakaz žejlčha Yooz pajk pjalz tjuñicama. ⁷Nižaza Sodoma wajtquiz žejlñinacami Gomorra wajtquiz žejlñinacami, nižaza žcatinta wajtquiz žejlñinacami jalla nii ana wal anjilanacažtapacha ancha uj paachičha. Ninacaqui adulteriuquiz ojklaychičha. Nižaza tsjemata adulterio paachičha. Jalla nižtiquiztan

Yoozqui ninaca casticchiča, wiñaya infiernuquin. Jalla nuž kjanapacha chiichiča, Yoozqui ana walinaca casticspanča, jalla nii.

⁸Jalla nii Yooz casticz puntu zizcumi, ana zuma tjaajiñi žoñinacaqui chjuužta jaru ojklayča, “Yoozqui nižta wejtquiz tjaajinčiča, tsjii chjuužtiquiz” cjican. Nekztan adulteriuquiz ojklayča, nižaza Yooz Jiliriz mantita anaž cassa, nižaza poderchiz zajranacžquiz ararča. Jalla nuž chjuužta jaru anawali kamča. ⁹Tsjii pajk arcánel Miguel cjita žejlča, walja poderchiz. Jalla nii anjilaqui diablužtan ch'aassiča Moisés curpu puntuquiztan. Jalla nuž ch'aascan, Miguel anjilaqui diablužquiz ana ararchiča; “Casticta cjee”, cjican. Antiz tiikaz chiichiča, “Yooz Jiliriqui amquiz ujžla”. Jalla nižtakaz chiichiča.

¹⁰Pero nii ančucatan kamñi anawali žoñinacaqui ana tintazñi kuzzizza. Poderchiz zajranacž quintra chiican, chjaawjkatča. Animalažtakaz persun kuzcamakaz ojklayniča. Jalla nuž ojklaytquiztan persunjapa casticu zjijčča.

¹¹Ninacžtaqui ana wali cjequiča. Cainž irata Yooz kamañquiz ana kamz pecča. Paaz ganz peccu, Balaam irata tsjii kjutñi ojklayča. Nižaza Corež iratažtakazza casticu zjijčča. Korequi Yooz uchta žoñinacž quintra paažcu ticziča. ¹²Ančucqui Yooztajapa pjižstanaca paača. Ančucaž cristian pjižsta paan, ninacaqui azipanča ančucalta. Pjižstiquiz ancha anazuma lujñi, nižaza licñi, nižaza ana zuma kamñiča. Ninacača Yooz ana rispitiñiqui. Persunjapakaz importiča. Anača yanapchua, ančucaž zuma kamajo. Ninacaqui ana chijñichiz tsjirižtakazza, nižaza tjamiž chjichta tsjirižtakaz. Nižaza ninacaqui

anazuma frutchiz muntinacažtakaz. Cajlžta muntinacažtakaz, žejtz wira anapan žejlča ninacžtaqui. ¹³Tjamiž chjichta kjaz ljojkinacažtakazza. Ninacaž azzuca paatanacaqui kot anazum ch'utunacažtakazza. Nižaza ninacaqui tsjii kjutñi pertissi warawaranacažtakazza. Anawal zumchiquiz wiñayjapa castictaž cjequiča. Casticta cjisjapa, nii anawal tjaajiñinacaqui chjojtača.

¹⁴Tsjii žoñiqui Enoc cjitatača. Adanžquiztan pakallak wilta majchmajchquiztan tjonñitača. Jalla nii Enocqui Yooztajapa chiichiča tuž cjican: “Yooz Jiliriqui warank warank anjilanacžtan tjonaquiča, tjapa žoñinaca pjalzjapa. ¹⁵Jalla nuž pjalžcan Yooz Jiliriqui tjapa anawal žoñinacž ujnaca tjeeznaquiča; tjapa ninacaž anawali paatanaca tjeeznaquiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž quintra anawali chiitanaca tjeeznaquiča”. Jalla nuž mazinchiča Enoc cjitaqui. ¹⁶Nii anawali žoñinacača quijakaz pecñinacaqui. Nižaza iñarcan chuchkaz pecñinaca; nižaza ninacaž kuz pecta jaru ojklayniča. Nižaza mitarazzi takunacžtan chiiñiča. Nižaza žoñinacž kuz wali cjisjapa chiiñiča, nii žoñinacžquiztan cusasanaca ganzjapa.

CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

¹⁷⁻¹⁸Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntuquiztanž cjuñzna. Učhum Jesucristo Jilirž apostolonacaqui ultim timpu puntuquiztan ančucaquiz mazinchiča, tuž cjican; “Ima tii muntu tucuzinžnan, anawal žoñinacaqui ječznaquiča, Yooz kamañ puntunacž quintra chiican. Ninacaqui persun anawal pecta kamañ jaru kamaquiča”. Jalla nuž mazinchiča

apostolonacaqui. ¹⁹ Jalla nižta anawali žoñinacaqui žoñi t'akñičha, nižaza porapat quinta tanaskatñičha. Yooz Espiritu Santuqui ninacž kuzquiz ana žejlčha. Ninacaqui persun kuzcamakaz kamčha.

²⁰ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntunaca tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Espiritu Santuž aztan Yoozquin mayiza, juc'ant zuma kamañchizpan cjisjapa. ²¹ Nižaza zuma kama, Yooz ančhucatan tira zuma munazizjapa. Nižaza učum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewžna. Nii tjuñquiziqui Jesucristuqui niž okžni kuzziz cjen arajpachquin Yooztan wiñaya kamñijapa ančucaquiz cjiskataquičha.

²² Turwayzi kuzziz žoñžquiz zumpacha paljaya, zuma tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ²³ Infiernuquin tjojtsnak cjenpacha kjawžna, liwriita cjisjapa.

Nižaza ujchiz žoñinacžquiz okžni kuzziz cjee. Anawal žoñinacžquiz okžcan, persun kuzquiz cuitasaquičha, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjitchta cjisjapa. Ančhucqui ana zuma kamañchiz žoñinacžtan ojklajcan nižta ana zuma kamañchiz cjesačha. Jalla nižtiquiztan anawal žoñinacžquiz okžcan, cuitasa ninacž irata ana cjisjapa.

²⁴⁻²⁵ Yoozqui zinta Yoozza. Niičha Jesucristo Jiliriz cjen učum Liwriiñiqui. Niičha ancha azzizqui, učumnaca cuitizjapa, nižaza ančhuc ana ujquiz tjojtzjapa, nižaza niž yujcquiz ana ujchiz prisintizjapa. Jalla nekz, Yooz yujcquiz žejlcan, ančhucqui ancha cuntintuž cjequičha. Anztajapami wiñayajapami Yoozqui honorchizkaj cjila, nižaza niiž arajpach watjaqui zumapaj cjila, nižaza tjapa azzizkaj cjila, nižaza tjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

APOCALIPSIS

O REVELACION A SAN JUAN

1 ¹Yoozqui tii liwruquiz cjjirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchiča, Jesucristo niž sirwiñi žoñinacžquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquiča. Jesucristuqui niž sirwiñi Juanžquin anjila cuhanžquichiča, tii liwruquiz cjjirtanaca zizta cjeajajo. ²Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunacžquiztan cjjiruča, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqui Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyuča. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyuča. Tjappacha werarapan cjjiruča.

³Jakziltat žoñinacžquiz tii Yooziž tjaata takunaca liičhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niž jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequiča. Tii puntunaca cumplis timpunaca žcatžinžquiča.

JUANQUI ICLIZANACŽQUIN CJJIRČHA

⁴Wejr Juanqui pakallawk Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjjiruča. Yoozqui ančhucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančhucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlča.

Yooz mantiz julz yujcquiz pakallawk zuma ispiritunaca žejlča. Ninacaqui ančhuc walikaj kamkatla. ⁵Nižaza Jesucristuqui ančhuc walikaj kamkatla. Jesucristuča lijitum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Nižaza Jesucristupanča tjapa tii muntuquiz žejlñi mantiñi reynacžquiz mantiñiqui. Cristuqui učhum ancha okziča. Nekztan učhum ujnacquiztan ticziča. Jalla nuž ticžcu, učhum liwriichiča, niž ljok tjawkchiž cjen. ⁶Nekztan Jesucristuqui učhum utchiča, nižtan chicapacha mantiñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitiñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷Cjuñzna. Tsjii nooj Jesucristuqui tsjir taypiqueiz tjonaquiča. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquiča; Jesucristo quintra pañi žoñinacami nii zakaz cheraquiča. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criiñi žoñinacaqui kaaquiča, ninaca castic ora tjonchiz cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸Yooz Jiliriqui tuž cjiča: “Wejrčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan

kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitcha wejrqui tjappachtajapa”. Jalla nuž cjičha tjapa aztan mantiñi Yooz Jiliriqui. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlčha.

⁹Wejr Juanqui ančhucaquin cjjiržcučha. Wejrqui ančhuca jiltčha, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učhumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufričha. Pero čhjul sufritami žejlčhaja, Jesucristuqui učhumnacquizimi pasinsis kuzziz cjiskatčha. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želučha, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želučha, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUŽ CHERTA

¹⁰Tsjii Yooz tjuñquiziqui Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjonchičha. Tjonžcu jalla tii watchičha. Tsjii alto jora nonzinčha wir kjutñi, trompetž pekz joražtakaz nonzinčha.

¹¹Nii joraqui tuž cjichičha:
—Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitcha wejrqui tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjjira. Nekztan nii libro pakallawk iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin, nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjita provinciquin žejlñi iclizanacquin nii cjjirtaqui apaya.

¹²Jalla nektanaqui wir kjutñi kjutzinčha cherzjapa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjican. Jalla nuž kjutžcu tsjii pakallawk kor cantilero

cherzinčha. ¹³Nii cantiler taypiquiz tsjii žonižtakaz tsijtchi želatčha. Niiqui tol zquitchiztačha, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztačha. ¹⁴Nižaza niž ach charami chiwitačha, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatñižtakaz. Niiž čhjucquinacaqui ujžtakaz c'ajatčha. ¹⁵Niiž kjojchanacaqui zuma llijatčha jurnuquiz tjiñanta korižtakaz. Niiž joraqui wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztačha. ¹⁶Niiž žew kjarquiz pakallawk warawaranaca tanzitačha. Niiž atquiztan pajk ar cuchillužtakaz ulnatčha, porap kjuttan archiz. Niiž yujcqui zmali tjuñižtakaz c'ajatčha.

¹⁷Jalla nii cheržcu, niiž kjojchquiz tjojtsinčha, ticzižtakaz. Niižt wejr lanzičha žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichičha:

—Wejr ana eksna amqui.

Primirquiztanpacha asta wiricama želučha. Wejrtčha juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. ¹⁸Wejrtčha žetiñtqui. Wejrqui ticzinčha. Pero wejtquiz chertzna. Wiñayjapa žetučha. Nižaza wejrqui mantučha ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹Jaziqui cjjjiraquičha jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cjjjiraquičha tii timpu watchinacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰Wejt žew kjarquiz pakallawk warawaranaca žejlčha. Jalla nii cherchamčha, nižaza pakallawk cantilerunaca cherchamčha. Ninaca tuž cjičha: nii pakallawk warawaranacaqui pakallawk iclizanacž irpiñinacačha. Nii pakallawk cantilerunacaqui pakallawk iclizanacačha.

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

2 ¹Efeso icliz irpiñižquin tuž cjjira: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallawk warawara tanža, nižaza pakallawk kor cantiler taypiquiz ojklajčha.

Jalla niiqui tuž cjičha: ²Ančhucaž paatanacami pajučha. Ančhucqui wejttajapa ancha langža. Nižaza sufrichiz cjenami ančhucqui tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza ančhucqui ana zum kamañchiz žoñinaca ana cherez pecčha. Nižaza jakziltat 'apostultčha wejrqui' cjian ojklayčhaja, jalla ninaca wawczinčhucčha ančhucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklayčhaja, jalla nii zizzinčhucčha. ³Wejrqui zizučha, ančhucqui pasinsis kuztan sufričha, wejtquiz criican. Nižaza wejtquiz kuzziz cjen walja awantichinčhucčha. Nižaza wejttajapa walja langzinčhucčha, ana ocha nayžcu. ⁴Pero tsjii ujchizza ančhucqui. Jaknužt ančhucqui primero tjapa kuz wejttan ancha munazitčhaja, jalla nižta ana tira munazičha. Anz wejttan upa munazičha. ⁵Cjuñzna, jaknužt ančhucqui primero ancha zuma munaziñi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuñzna jaknužt anziqiu upa munaziñi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuñzcu, 'ujchizpantčha wejrqui' cjis waquizičha. Nekztan wilta ancha zuma munaziñi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziñi kuzziz cjequiz niiqui, am cantileruqui kjañtaž cjequičha; nekztan ančhuca icliza tjatanta cjequičha. ⁶Pero ančhucaltajapa tsjii zuma obra žejlčha, ančhucqui ana wal nicolaífas parti žoñinacž quintrajapa chjaawjkatčha, jalla nii. Wejrqui ninacž quintrajapa zakal chjaawjkatučha. ⁷Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipachaja, jalla nižquiz wejrqui permiso tjaa-ačha, žeti tjaañi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlčha nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸Esmirna icliz irpiñizquin tuž cjiira: “Tsjiiqui primirquiztanpacha wiricama žejlčha. Jalla niičha juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. Niiqui ticzičha, nižaza wilta žejtñi cjissičha. Jalla niiqui tuž cjičha: ⁹Wejrqui zizučha, ančhucqui ancha sufričha, nižaza t'akjiri žejlčha. Pero ricachužtakazza ančhucqui, Yooz wajtchiz žoñinacž cjian. Judío žoñinacaqui ančhuca quintra ancha anawal takunaca chiičha. Ninacaqui anačha ultim werar judionacaqui. Ninacačha Satanás diabluž partiquiziqui. ¹⁰Jaknužt ančhucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitasa, diabluqui yekjapanaca ančhucaquiztan carsilquiz chawckataquičha, ančhucaž ujquiz tjojtskatzjapa. Ančhucqui tunca tjuñi intiru ancha sufraquičha. Ticzama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančhucaquiz wiñayjapa žeti tjaa-ačha, tsjii premiužtakaz. ¹¹Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat ana walinacquiztan atipachaja, jalla niiqui infernuquin castictiquiztan liwriitaž cjequičha. Infernuquin casticzqui curpumi animumi wiñaya sufričha. 'Pizc ticž' cjiatačha nii infernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹²Pergamum icliz irpiñizquin tuž cjiira: “Tsjiiqui porap jkuttan ar cuchillužtakaz žejlčha. Jalla niiqui tuž cjičha: ¹³Wejrqui pajučha, tjapa ančhucaž paatami. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju ančhuc žejlčha. Jalla nižta žejlchiz

cjenami tirapanž wejtquiz tjurt'iñi kuzzizza. Wejtquin kuz tjaazqui ana jaytiča, ancha sufrichiž cjenami. Nii ancha sufris timpuquiz tsjiiqui ančucaquiztan Antipas cjitaqui contataquiča. Antipasqui wejt puntuquiztan tisticu cjicanaqui zuma ticlarñiča, nižaza wejtquiz kuz tjaañipanča. Jakziquin Satanás diablucui mantičhaja, jalla nicju Antipas contataquiča. ¹⁴Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančucž quintra tjeeznuča. Yekjap ančucaquiztan anawal tjaajintanaca catokchinčucča. Nii tjaajintanacaqui Balaamž cjita tjaajintažtakazza. Tuquita timpuqui nii Balaamqui Balak cjita žoñžquiz tjaajziča, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojskatchucažlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjitaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojskatchiča. Jaziqui Israel žoñinacaqui adulterio paachiča, nižaza žoñž paata yooznacquiz tjaata čhjeri lujlchiča. Jalla nižta ujnacquiz tjojskatchiča Balak cjitaqui. ¹⁵Nižaza yekjap ančucaquiztan nicolaifas tjaajintanaca catokchinčucča. Ninacž tjaajinta quinrajapa chjaawjkatuča. ¹⁶Ančucaž anawali ujnaca paatiquiztan 'ujchizpantča' cjis waquiziča; kuz campiiz waquiziča. Ujnacquiztan ana jaytaquiz niiqui, ančhucqui castictaž cjequiča. Wejrqui ančucaquiz wajilla tjonača, ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquiztan ulanñi ar cuchillžtan ninacž quintra paa-ača. ¹⁷Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižžquin ana pajta maná tjaa-ača, lujljzapa. Nižaza nižžquin tsjii chiw maz tjaa-ača. Nižaza chiw mazquiz niž ew tjuu cjiirtaž cjequiča. Nii ew

tjuuqui ana jakziltami zizza, nii tanzñi žoñikaz zizaquiča”.

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹⁸Tiatira icliz irpiñžquin tuž cijira: “Tsjiiqui žejlča, ujžtakaz c'ajñi čhjujccchiz, nižaza niž kjojchanacaqui jurnuquiz tjiñanta korižtakazza. Jalla ničha Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjiča: ¹⁹Wejrqui ančucaž paatanacami pajuča. Ančhucqui zuma munaziñi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criičha, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwičha, nižaza pasinsis kuztan sufričha. Ančucaž primir paata obranacquiztan ančucaž anzata paata obranaca juc'ant zumača. ²⁰Wejrqui cjiwčha, tii ujchizza ančhucqui. Tsjaa anawal maataka žejlča, Jezabel cjiti maatakažtakaz. Naaqui cjiñčha, 'Wejrčha Yooz taku parliñtqui'. Jalla nuž cjican, wejtquiz sirwiñinacžquiz incallča. Naaža incalltiquiztanaqui criichi žoñinacaqui adulteriuquiz ojklajčha; nižaza žoñž paata yooznacquiz tjaata čhjerinaca lujlča. Jalla nuž ana zuma tjaajnan, ančhucqui naaža puntuquiztan ana kjaž cjiñčucča. Pero nii anawal tjaajintaž quintra chiiz waquiziča. ²¹Wejrqui pasinsis kuz tjewzinčha, naaqui 'ujchizpantča' cjican ujnacquiztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquiztan anapan jaytiz pecča; uj paaz pecča. ²²Jalla nižtiquiztan naa sufriskatača. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paačhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatača. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquiztan ana jaytaquiz niiqui, panž sufriskataž cjequiča. ²³Naa irat ana zum kamañchiz žoñinaca conača. Jalla nekztan tjapa iclizanacquiz žejlñi

žoñinacaqui naaznaquiĉha, wejrqui ĉjul žoñiž kuzquiz pinsitami zizuĉha. Nižaza paata obranacquiztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-aĉha. ²⁴⁻²⁵Parti anĉhuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinĉhucĉha. Satanás diabluz ĉhjozaka tjaajintanaca ana mitisni ĉjissinĉhucĉha. Anĉhucacquiz tuž ĉjiwĉha, jaknužt anĉhucqui wejt tjaajintanaca catokĉhaja, jalla nižta tirapan catokaquiĉha, wejr tjonzcama. Ana iya mantuĉha. ²⁶Jakziltat anawalinacquiztan atipĉhaja, nižaza tii muntu tucuzinzcama wejt munañpi jarupanž kamĉhaja, jalla nižquiz wejrqui mantiz poder tjaaĉha nacionanacchiz žoñinacĉquiz mantizjapa. ²⁷Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiz poder wejtquiz tjaatĉhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacĉquiz tjaa-aĉha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui anawali paañi žoñinacĉquiz zuma c'aripacha mantaquiĉha, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta. ²⁸Nižaza wejrqui ninacĉquiz zumanacal tjaa-aĉha wenzta ĉhawc warawaražtakaz. ²⁹Jakziltat nonžñi ĉjuñchizlaja, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacĉquiz ĉhiitaqui”.

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

3 ¹Sardis icliz irpiñižquin tuž ĉjijra: “Tsjiižta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlĉha, nižaza pakallawk warawaranaca žejlĉha. Jalla niiqui tuž ĉjiĉha: Anĉhucadž paata obranaca pajuĉha. Žoñinacaqui anĉhucac puntuquiztan ĉjiñiĉha, ‘Zuma kamañchizza’ ĉjiñiĉha. Jalla nuž ĉhiichiz ĉjenami, ultimu ana zum kamañchizza; ticzižtakazza anĉhucqui. ²Anĉhucqui ana zuma

kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz ĉjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž ĉjequiĉha. Wejrqui anĉhucac paata obranaca yatisinziĉha, Yooz yujcquiz anawaliĉha, nii. ³ĉjuñzna anĉhucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonztanacami panž catoka. Jaziqui nii jaru wilta zumapan kama; nižaza anĉhucac ujnaca paaznacquiztan jayta, ‘ujchizpantĉha’, ĉjican. Anĉhucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiž niiqui, castictaž ĉjequiĉha. Wejrqui tiripintit tjonacĉha, tsjii tjañižtakaz. Ana pinsita orquiz tjonacĉha, anĉhucac casticĉzjapa. ⁴Tsjii kjaž anĉhucac Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Anĉhucĉha zuma ana ĉh'izlli zquitĉhiztakazqui. Jalla nižtiquiztan anĉhucac zuma žoñinacaqui wejttañ ĉhicaž juc'ant zuma kamaquiĉha zuma ĉhiw limpu zquitĉhiztakaz. Jalla nuž waquiziĉha anĉhucacaltauqui. ⁵Jakziltat anawalinacquiztan atipaĉhaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz ĉjequiĉha zuma ĉhiw limpu zquitĉhiztakaz. Nižaza ninacĉ tjuunaca anal akznaĉha žejtñi žoñinacĉ tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacĉ yujcquiz ninacĉ puntuquiztan ticlaraĉha, ‘Wejt partiquizza tinacaqui’ ĉjicanaqui. ⁶Jakziltažlaja nonžñi ĉjuñchiz, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacĉquiz ĉhiitaqui”.

FILADELFIA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

⁷Filadelfia icliz irpiñižquin ĉjijra: “Tsjiiĉha juc'ant zumaqui; nižaza ljiitumaĉha. Niĉha David jilirž mantiz poderĉhizqui. Nii žoñiĉqui Yooz partiquiz luzkatasadž niiqui, anaž jecmi nii žoñiž luztiquiz atajasaĉha. Nižaza Yooz partiquiz ana luzkatasadž niiqui,

anaž jecmi luzkatasacha. Jalla niiqui tuž cjiča. ⁸Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančhucaltajapa trabajo tjaachinča wejtta langzjapa. Anaž jecmi ančhuc atajasacha. Ančhucqui ana suti azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančhucqui wejt taku tirapanž catokchinčhucča, nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan ana k'otchinčhucča, 'Jesucristo anal pajuča' cjicanaqui. ⁹Nonžna. Yekjap žoñinacaqui cjiñiča, 'Wejrnačča Yooztajapa judío žoñinacaqui'. Jalla nuž chiican, k'otča. Ultimu ana Yooztajapača nii žoñinacaqui. Pero Satanás diabluž partiquiz kamñi žoñinacača. Nonžna. Wejrqui ančuca yujcquiz ninaca quillskatača, ančucaquiz rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca zikkatača, ančhucatan wejtta zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰Wejt mantita ortin jaru kamcan, ančhucqui pasinsis kuztan sufrichinčhucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc liwriyača juc'ant sufris timpuquiztanaqui. Nii timpuqui tjonaquiča. Nekztan tjapa tii muntuquiz željñi žoñinacaqui ancha sufraquiča, wawčta cjisjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančhuc liwriyača. ¹¹Nižaza wejrqui wajillal tjonača. Yooz tjaajintanaca tirapan catokaquiča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz zumanaca tjaaquiča, tsjii zuma premiužtakaz. Ančhucqui ana jec žoñžquizimi tsjii kjutñi irpiskataquiča nii zumanaca ana pertisnajo. ¹²Jakziltat anawalinacquižtan atipačhaja, jalla nižquiz uchača Yooz kjuyquiz jilirižtakaz. Nižaza nii žoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequiča. Wejt Yooz Ejpž tjuu nižquiz cjijržinača, Yooz kjuychiz žoñipan tjeezjapa. Nižaza wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu nižquiz cjijržinača. Wejt Yooz Ejpž wajtž tjuuqui ew Jerusalén

cjiča. Yoozqui arajpachquiztan nii watja chjijunžcaquiča. Nižaza wejt ew tjuu nižquiz cjijržinača, wejt jila cjican. ¹³Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴Laodicea icliz irpiñižquin tuž cjjira: “Tsjiiča juc'ant lititumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan litituma chiiča Yooz puntu. Primirquiztanpacha niž cjen tjapa Yooz paatanaca paatatača. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹⁵Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančhucqui ana ancha wejt quintr paachinčhucča, nižaza ana ancha wejtajapa paachinčhucča. Wejrqui pecuča, ančhucqui ancha wejt quintr paazjapa, už ancha wejtajapa paazjapa, jalla nuž pecuča. ¹⁶Jaziqui ana zumača ančuca kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančhuc chjatkatasacha, tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷Ančhucqui cjiñčhucča, 'Ricachutča wejrnačqi. Jaziqui walikal želuča, ana čhulumi pecuča'. Jalla nuž cjiñčhucča. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui ana naazinčhucča, t'akjirižtakaz ančhucqui, nižaza porižtakaz, zur žoñinacžtakaz, nižaza ana zquitchiz žoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančhucqui. ¹⁸Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz chiižinuča, wejtquiz kuzziz cjeajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančhucqui wejtquiztan mayz waquiziča, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza chiw zquitinacžtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca azzuca ujnaca ana cherta cjisjapa. Nižaza čhjuje kullažtakaz wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca ujnacquižtan

čhetinta cjisjapa, nižaza ančhuc Yooz puntu intintini cjisjapa. ¹⁹Jakziltižtan wejrqui zuma munazičhaja, jalla niizquiz chiižinača. Nižaza zuma ewjt'uča, niiz kamaña azquichta cjejajo. Jalla nižtiquiztan weriž chiižintiquiztan, ančhucqui 'ujchizpantča' cjis waquiziča. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquiziča. ²⁰Nonžna. Wejrqui ančuca kuzquiz macjatžcu, kjawznuča. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasača, nižaza ninacžtan chica zuma cjeeča. Nižaza ninacaqui wejttan chica zuma cjequiča. ²¹Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niizquiz zuma honora tjaa-ača, wejttan chica mantiñi cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan chica mantiñi cjissaja, jalla nižta ninacaqui wejttan chica mantiñi cjequiča. ²²Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoninacžquiz chiitaqui”.

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

4 ¹Jalla nekztanaqui wejrqui tsewc kjutni cherchinča. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinča. Nižaza tsjii jora nonzinča, trompet pekz joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:
—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeeznača, jaknužt nekztan watačhaja, jalla nii.

²Nii orapacha wejrqui Espiritu Santuž mantiz poderquiz želatuča. Jalla nuž želcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinča. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatča. ³Nii julzi žejlñi žonitača c'achja tsijtchiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatča, jaspe

cornalina nižta maznacažtakaz. Nižaza niiz mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinča, esmeralda maztakaz c'ajatča. ⁴Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinča, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatča. Nižaza ninacatača chiw tol zquiti cutchi; nižaza ninacž achquiz kor pillužtakaz tewžinta. ⁵Nii chawc mantiz julzquiztan liwjlwjiñižtakaz ulanchiča, nižaza nii julzquiztan rayu jorjornižtakaz joranaca nonzinča. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyasnacaqui pakallak Yooz ispiritunacača. ⁶Nižaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatča, ispijužtakaz c'ajatča.

Nižaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatča. Jalla nii žejtñinacaqui yujcquiztan tajquiztan tama čhjujcuinacchiztača. ⁷Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztača. Tsjii žejtñižti wac turužtakaztača. Tsjii žejtñižti žoñž yujcchiztača. Tsjii žejtñižti layñi aquilažtakaztača. ⁸Nii pajkpic žejtñinacaqui zapa mayni sojta wežlaž kjaražtakaztača, nižaza tjapa kjuttan čhjujcuinacchiztača. Majiñami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatča:

“Juc'ant zuma, juc'ant zuma,
juc'ant zuma, Jalla nižtapanča
tjapa azziz Yooz Jiliriqiu. Yooz
Jiliriqiu tuqitanami, anzimi,
jaztanami žejlča”.

Jalla nuž itsiča.

⁹Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiñižquiz honora tjaachiča, nižaza niizquiz rispitchiča, nižaza niizquiz gracias tjaachiča. Wiñayjapača nii chawc

mantiniqui. ¹⁰Čhjulorat žejtñinacaqui niža paatčhaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiñiž yujcquiz quillziča, nižaza niižquiz rispitchičha. Nii chawc mantiz julžñi qui wiñayjapa wiñayača. Jalla niiž yujcquiz nii tuncapan pusin jilirinacaqui ninacž kor pillužtakaz nonžinchiča, tuž itsñi cjican:

¹¹ “Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Nižaza amqui rispittaj cjila. Nižaza amčha tjapa azzizqui. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamčha. Amiž munañpa jaru tjapa žejlñinacaqui paatatača, nižaza žejlčha”.

TJUUŽTA LIWRU CJETŃIQUI

5 ¹Nižaza nii julzi žejlñi mantiñiž žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatčha. Nii tjuužta liwruqui porap latu cjijrztatača. Nižaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatača. Jalla nuž cherchinča. ²Nektanaqui cherchinča, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcznatčha, tuž cjican:
— ěJequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ěNižaza tii zcatžta estampillanaca wjajrznas? — Jalla nuž pewcznatčha.

³Arajpachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquiziča, nii liwruquiz cjijrtanaca chertzjapa. ⁴Jalla nuž cjetz waquiziñi ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatučha. ⁵Jalla nektanaqui tsjii jiliri qui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:

— Ana iya kaa. Tsji qui nii tjuužta liwru cjetñi waquizichiča. Nii qui Judá cjita žoñiž majchmaatiquiztan tjonñičha. Juc'ant azziz cjen, León cjitača. Nižaza nii qui Davidž

majchmaatiquiztan tjonñičha. Jalla nii qui tjappacha atipchiž cjen nii liwru cjetz waquiziča, nižaza nii liwruž estampillanaca wjajrñi.

⁶Nektanaqui tižtanaca cherchinča. Nii chawc mantiz julžtan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiqueiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinča. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinča. Nižaza nii Uuzaqui pakallak wajranacchiztača, nižaza pakallak čhujcquinacchiztača. Niiž pakallak čhujcquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacčha. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz cuchantača. ⁷Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanzičha, julzi mantiñiž žew kjarquiztan. ⁸Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtñinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillziča. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitaražtakaz arpa cjita tanzitača. Nižaza kor chuwanaca chjichatčha insinsuchiz chjijpi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin criichinacž oracionanaca cjetčha. ⁹Ninacaqui ew wirsu itsatčha, tuž cjican:

“Amqui waquizichamčha nii tjuužta liwru cjetñijapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajrñijapa. Amqui contatača. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiñi žoñinaca liwriichamčha. Amiž liwriita žoñinacača tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionanacchizimi. ¹⁰Amqui amiž liwriita žoñinaca mantiñijapa utchamčha. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa

sirwiñijapa utchamčha, Amiž liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquičha”.

Jalla nuž cjichičha nii itsñinacaqui.

¹¹Jalla nekztanaqui nonzinčha wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinčha mantiz julz muytata, nižaza žejtñinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka waranka waranka anjilanaca želatčha.

¹²Nii anjilanacaqui altu joržtan cjichičha:

“Nii conta Uuzaqui waquizičha, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquizičha honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquizičha nii conta Uuzaqui”.

¹³Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niž puntu cjichičha:

“Nii chawc mantiñižquizimi nii Uuzižquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultižquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñižquiz rispitchičha.

ESTAMPILLANACA WJAJRTA CHERCHINČHA

6 ¹Nekztanaqui wejrqui cherchinčha, jalla tužu:

Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrzičha. Nižaza nonzinčha tsjii žejtñiqui jorjorñižtakaz joržtan kjawchičha:

—Pichay. Cheržca.

²Nekztan wejrqui cherchinčha, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchičha. Nii cawallž juntuñ yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchičha. Niižquiz tsjii atipz poder tjaatačha, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiquiztan atipñi ulanchičha, tirapan atipzjapa.

³Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichičha:

—Pichay. Cheržca.

⁴Nekztan yekja cawalluqui ulanchičha, ljok cawallu. Nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui poder tjaatačha, žoñinacpora kichanasjapa, nižaza porapat conasjapa. Niižquiz tsjii pajk cuchillo tjaatačha.

⁵Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui tercer estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, nonzinčha tercer žejtñiqui tuž cjan:

—Pichay. Cheržca.

Nekztan cherchinčha tsok cawallu. Nižaza nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui balancichiztačha niiž kjarquiz. ⁶Nekztanaqui žejtñinacž taypquiz tsjii jora nonzinčha. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasačha. Nižaza pajk paaztan čhjep kilo siwatu kjayasačha. Aceitimi vinumi tira želaquičha.

⁷Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui cuarto estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan nonzinčha cuarto žejtñiqui tuž cjan:

—Pichay. Cheržca.

⁸Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinčha, tsjii k'ill cawallu želatčha,

yawchi žoñchiz. Jalla nii yawchi žoñiqui Ticz cjitatača. Niiž wiruñ Ticz Yoka cjita apziča. Ninacžquiz poder tjaatača, cuarta parte tii muntuquiz žejlñi žoñinaca conzjapa. Ninacaqui žoñinaca conaquiča pajk cuchillžtan, mach'anacžtan, conanacžtan, nižaza anawal animalanacžtan.

⁹Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui quinta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan wejrqui cherchinča arajpach altarž koztan almanaca želatča. Nii almanacž curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contatača. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan Yooz puntu ticlarchičha. Jalla nižtiquiztan contatača. ¹⁰Nii almanacaqui altu joržtan kjawcan tuž cjichiča:

—Zuma lijitum Jiliri. Ampanča taku cumpliñiqui. Jaziqui ččhjulorcamat žoñinaca pjalznaquiya? Ččhjulorcamat wejrnac conñi žoñinaca casticaquiya? —Jalla nuž cjichiča nii almanacaqui.

¹¹Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaatača. Nižaza ninacžquiz cjitača, tsjii kjaž tjuñikaz jeejznaquiča. Primiruqui iya Cristužquiz sirwiñinacaqui conta cjistanča, jaknužt tuquiqui almanacž curpunaca contažlaja, jalla nižta. Nii contanaca pjojkcama, almanacaqui jeejznaquiča.

¹²Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui sexta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, wejrqui cherchinča, yoka ancha chekjinskatatča. Nižaza tjuñimi tsokchi cjissičha, lut zquitižtakaz. Nižaza jiižmi ljok cjissičha. ¹³Nižaza warawaranacami yokquin tjojtsquichiča, jaknužt pjursant tjamiqui higo frutanaca tjojtskatčhaja, jalla nižta. ¹⁴Nekztanaqui pachaqui katchičha tjuužta papilažtakaz. Nižaza

tii muntuquiz tjapa curunacami tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami kizkattatača. ¹⁵Nekztanaqui tii muntuquiz mantiñinacami, jilirinacami, zultatž jilirinacami, ricachunacami, azziz žoñinacami, mantita žoñinacami, ana mantita žoñinacami, tjappacha chjojziča pajk maz pjetanacquizimi, nižaza cur akjinacquizimi. ¹⁶Jalla ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuñ tjojtžca. Wejrnac chjojzna, julzi mantiñiž yujcquiztan. Nižaza wejrnac chjojzna nii žawjchi Uuzažtakazquiztan, ana castica cjisjapa.

¹⁷Ultim casticž tjuñi tjonča. ¿Ject Yoozquiztan atipas? —Jalla nuž kjawchiča ninacaqui.

144.000 ŽOÑINACA CHIMPUTA

7 ¹Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, pajkpic anjilanacaqui tii muntuž pajkpic latuquiztan tsjitsi želatča. Jalla nuž žejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatča, ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi. ²Nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, tuwanchuctan tjonñi. Nii anjilaqui žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljaychiča pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatača, yokami kotami anawali cjiskatzjapa. ³Jalla nižtiquiztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjiskata, učhum Yooz sirwiñinaca chimputa cjiscama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequiča.

⁴Nekztanaqui nonzinča patac pusi tuncan pusin waranka

žoŋinaca chimputataĉha, tjapa Israelž familianacqizitan. ⁵Tuncapan waranka Judáž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Rubénž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Gadž familiaquiztan chimputataĉha. ⁶Tuncapan waranka Aserž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Neftalž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Manasés familiaquiztan chimputataĉha. ⁷Tuncapan waranka Simeónž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Levž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Isacarž familiaquiztan chimputataĉha. ⁸Tuncapan waranka Zabulonž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Joséž familiaquiztan chimputataĉha. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquiztan chimputataĉha.

CHIW ZQUITCHIZ ŽOŃINACA

⁹Jalla nektzanaqui cherchinĉha, muzpa tama žoŋinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzažtakaz žoŋž yujcquizimi želatĉha. Nii žoŋinacaqui tjapa nacionanacqiztantaĉha, nižaza tjapaman zarchiz žoŋinacžquiztantaĉha, nižaza tjapaman watjanacqiztantaĉha, nižaza tjapaman takunacchiz žoŋinacžquiztantaĉha. Muzpa tamataĉha, jalla nižtiquiztan ana wira kanchucataĉha. Jalla nii žoŋinacaqui chiw tol zquti cutchicamataĉha. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanzĉha, ĉjanžtanpacha. ¹⁰Jalla nii žoŋinacaqui altu joržtan tuž chiyatĉha: “Uĉhum Yoozkazza Liwriiŋiqui. Niiĉha chawc mantiz puestuquiz

julžŋiqui. Nižaza nii Uuzažtakaz žoŋžakazza Liwriiŋiqui”.

¹¹Nižaza chawc mantiz puestu muytatami, jilirnacž muytatami, pajkpic žejtŋinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatĉha. Ninaca zakaz chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitatĉha. ¹²Nii anjilanacaqui Yooz rispitan tuž cjichiĉha:

“Jalla nužoj cjila. Uĉhum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiŋaya rispittaj cjila. Uĉhum Yoozza zizŋi zizŋipanqui. Niižquiz wiŋaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Uĉhum Yoozqui wiŋayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³Jalla nektzanaqui tsjii jiliriŋiqui wejr pewcziĉha, tuž cjican:

—ĪJecnacat tii chiw zquti cujtchinacaya? Nižaza ĉjakziquiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴Wejrqui niižquiz kjaazinĉha, tuž cjican:

—Jiliri, anal zizuĉha.

Nektzan niiŋiqui cjichiĉha:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchiĉha. Nižaza tinacaqui ujnacqiztan liwriitaĉha, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticizž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitchizza. ¹⁵Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puestu yujcquiz žejlĉha. Tinacaĉha majiŋami weenami Yooz kjuyquiz sirwiŋinacaqui. Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julžŋiqui tinaca cwitaquiĉha. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquiĉha. ¹⁶Tinacaqui ana iya ĉjjeri eesckataquiĉha, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquiĉha. Nižaza sii

kjakimi ana tinaca laacjiskataquiĉha, niĉaza ĉjul kjakimi. ¹⁷Jesucristuĉha mantiz puestu ĉcatipacha Źejlĉniqui. Jalla nii Uuzaĉtakaz Jesucristuqui tinacĉ awatiri cjequiĉha. Niĉaza Jesucristuqui tinacĉquiz zuma kamaĉhizpan irpaquiĉha, jaknuĉt zuma awatiriqui niĉz uuzanaca zuma jalzurquiz kĉaz liquinĉhaja, jalla niĉta. Niĉaza Yoozpacha tjapa tinacĉ kaaj ĉhj uĉĉinaquiĉha.

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRТА

8 ¹Jalla nekztanaqui Uuzaĉtakaz Cristuqui sĉptima estampilla wjajrĉiĉha. Jalla nuĉ wjajrtan, tsjii media ora tjapa ĉh'uju Źejlĉiĉha arajpachquin. ²Nekztan cherĉinĉha, pakallawk anĉilanaca Źelatĉha. Nii anĉilanacaqui Yooz yujcquiz tsjĉtĉnĉitaĉha. Jalla ninacĉquiz pakallawk trompet pekz tĉaatataĉha. ³Nekztanaqui tsjii anĉilaqui tĉonĉcu, altar yujcquiz tsjĉtsiĉha, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui niĉzquiz wacĉhi insinsunaca tĉaatataĉha, criĉhinacĉ oracionanacĉtan t'ajĉzjapa. T'ajĉta insinsuĉtan oracionanacĉtan kor altarquiz nonĉtataĉha ĉhawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴Nii Yooz anĉilĉ kjarquiztan criĉhinacĉ oracionanacĉtan insinsuĉtan t'ajĉta Źketi waytichiĉha Yooz yujcquiz. ⁵Jalla nekztanaqui nii anĉilaqui insinsaru tanĉcu, altarquiz uj paraziĉtan ĉhjĉjpiĉha. Nekztan nii uj paraziĉtan ĉhjĉjpi insinsaru tii muntu yokquiz tĉojtĉiĉha. Jalla niĉtĉiquiztan anĉa pĉjursanti liwĉjliwĉjiĉha, niĉaza anĉa pĉjursanti jorjorĉiĉha, niĉaza yoka ĉhekĉinĉiĉha.

TROMPETCHIZ ANĉILANACA

⁶Jalla nuĉ watĉcu pakallawk trompetchiz anĉilanacaqui tjacĉiĉha trompetanaca tĉawunĉzjapa.

⁷Primir anĉilaqui niĉz trompet pekz tĉawunĉiĉha. Jalla nuĉ tĉawunĉcu caranuz ĉhĉiĉniĉtan uĉĉtan, niĉaza lĉokĉtan t'ajĉta tii muntu yokquiz cutzinĉiĉha. Jalla niĉtĉiquiztan tercer parti tii muntu yoka uĉsiĉha, niĉaza tercer parti muntinaca uĉsiĉha, niĉaza tercer parti pastunacami uĉsiĉha.

⁸Nekztan segundo anĉilaqui trompet pekz tĉawunĉiĉha. Jalla nuĉ tĉawunĉcu uj pekxi pajk curuĉtakaz pajk kotquin tĉojtĉiĉha. Nekztanaqui tercer parti kot kĉazqui lĉok ĉjĉsiĉha. ⁹Nekztan tercer parti kotquiz Źejlĉi animalanacaqui ticĉiĉha, niĉaza tercer parti kotquiz ojĉklayĉni warcunacaqui akĉtataĉha.

¹⁰Tercer anĉilaqui trompet pekxi tĉawunĉiĉha. Jalla nuĉ tĉawunĉcu pajk warawara arajpachquiztan tĉojtsiĉha, uj pekxi teyaĉtakaz. Nii warawaraqui tĉojtsiĉha tercer parti puĉjunacquizimi, niĉaza tercer parti tuĉnacquizimi niĉaza wiĉĉinanacquizimi. ¹¹Nii warawaraĉ tĉjuuqui Ajenjo ĉjĉitaĉha. Ajenjo ĉjĉitaĉha tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraĉ tĉojtĉiquiztan tercer parti kĉazqui ajenjoĉtakaz jaru ĉjĉsiĉha. Nii jar kĉaz ĉjen walja Źoĉninacaqui ticĉiĉha.

¹²Cuarto anĉilaqui trompet pekxi tĉawunĉiĉha. Jalla nii tĉawunĉcu tercer parti tĉjuĉnĉimi ĉjĉizmi warawarami zumĉhi ĉjĉsiĉha. Nekztanaqui tercer parti majiĉnaqui ana kĉanĉiĉha, niĉaza tercer parti weenami ana kĉanĉizakazza.

¹³Jalla nekztanaqui wejrqui cherĉinĉha, niĉaza nonzinĉha, tsjii anĉilaqui tseewc arajpach taypĉiquiz laycan altu jorĉtan ĉhiĉiĉha, tuĉ ĉjĉican:

—Muntu yokquiz Źejlĉi Źoĉninacĉtĉajapa ana wali, ana wali, ana wali ĉjisnaquiĉha. ĉĉjep

parti anjilanacaqui trompet pekz tjawunzmayača. Jalla ninacaž tjawnan juc'ant ana wali cjsnaquiča.

QUINTO ANJILAQUI

9 ¹Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii warawaražtakaz cherchinča arajpachquiztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatača, anawal koz tuj cjetzjapa. ²Jalla nekztanaqui nii anawal jiliriqui koz tuj cjetziča. Jalla nuž cjetžtiquiztan jurnu žketižtakaz ulanchiča. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjiskatchiča. ³Jalla nii žketquiztan langosta animalanaca ulanchiča tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatača, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjsjapa. ⁴Nižaza nii animalanacaqui mantitatača, anača yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasača. ⁵Pjijska jizcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatača. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatača. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui ancha ayinchiča, jaknužt tsjii žoñi yek'antiquiztan ancha ayiñižlaja, jalla nižta. ⁶Jalla nižta sufris timpuquiz žoñinacaqui ticz pecaquiča, pero anaž ticzñi ataquiča. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquiča. ⁷Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawallunacažtakaztača. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiztakaztača. Nii

animalanacž yujnacaqui žoñinacž yujnacažtakaztača. ⁸Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztača. Nižaza ninacž izkenacaqui león animalanacž izkenacažtakaztača. ⁹Nižaza ch'iztakaz kjajpchiztača. Nii kjajpanacaqui jiružtakaztača curpunaca chjojžjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui anchaž arnatča, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰Nii animalanacž kjurznacaqui yek'achuncaž kjurztakaztača. Ninacž kjurznacžtan yek'antasacha žoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiz intiru. ¹¹Nii animalanacž mantiñi jiliriqui nii koz tuj cjetñipachača. Nii jilirž tjuuqui Abadón cjitača hebreo tawkquiziqui. Griego tawkquiz Apolión cjitača. Apolión cjiča, akzñiqui, nii. ¹²Jalla nižta watžcu primir anawaliqui watchiča. Nonžna. Imaziž iya pizc anawalinacaqui tjonča. ¹³Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii jora nonzinča. Yooz yujcquiz žejlñi kor altarquiztan nii joraqui ulanchiča. Pajkpic wajrichiztača nii kor altaraqui. ¹⁴Nii joraqui sexto trompetchiz anjilžquiz tuž cjichiča:
—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca čejlta žejlča. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna, —jalla nuž cjetča. ¹⁵Nekztanaqui nii pajkpic anjilanacaqui cutstatača, čhjep parti žoñinaca conzjapa. Jalla nižta paazjapa tjacžtatača, nii ora, nii tjuñi, nii jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa tjacžtatača. ¹⁶Žoñinaca conzjapa wacchi žoñiž yawchi cawallunaca želatča, paa patac millonanacatača. Jalla nuž wacchi nonzinča.

¹⁷Nii cawallunacatacha jalla tižta cherchiqui. Nii yawchi žoñinacaqui queca weezinacchiztača. Nii queca weezinacaqui tižta culuranacatača, ljok, larama, k'illu, jalla nižta culuranacatača. Nii cawallunacaqui león animalanacž achanacchiztača. Jalla nii cawallunacž atquiztan uj, žketi, azupri ulanchičha. ¹⁸Jalla nii čhjep anawalinacatača anawali paachiqui. Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan chjep parti žoñinaca contatača. ¹⁹Nii cawallunacž sufriskatz poderaqui ninacž atquiztača, nižaza ninacž kjurzquizača. Nii cawallunacž kjurzquizača. Nii cawallunacž kjurzquizača. Nii zkoranacaqui ch'atñi achchiztača, žoñinaca sufriskatzjapa.

²⁰Nii anawalinacaz ana conta žoñinacasti Yoozquin anapanž kuz tjaachiča. Žoñiž paata yooznacžquin rispitzquiztan anapan jaytichiča. Tirapan rispitchičha zajranacžquizimi nižaza žoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqui paatatača korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, tabliquiztan, jalla nižtanaca. Nii žoñiž paata yooznacatača ana cherñimi, nižaza ana nonžñimi, nižaza ana ojklayñimi. ²¹Nii parti žoñinacaqui anawal kamtiquiztan anapan jaytichiča. Tirapantača žoñi conzqui, nižaza yat'iri ojklayzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza tjañizaz ojklayzqui.

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ŽELATČHA

10 ¹Nekztanaqui pajk azziz anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui tsjir taypiquiz tjonchiča, tsjii arcu iris cumari niiž ach juntuñ. Nii anjilž yujcqui tjuñižtakaz c'ajatča. Lisnacaqui

uj asñižtakaztača. ²Niiž kjarquiz tsjii cjetžta liwru tanzičha. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tjecziča, niiž zkar kjojchaqui yokquiz tjecziča. ³Nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallawk wilta jorjorchiča. ⁴Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjiyrzmayatača. Pero cjiyrzmaya cjen arajpachquiztan tsjii joraqui wejtquin chiižquichiča, tuž cjan:

—Nii pakallawk jorjorñiž chiitaqui chjojzna. Ana nii puntu cjiyra.

⁵Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilaqui žew kjara waytichiča arajpach kjutñi. ⁶Žew kjara waytižcu, juramintu paachiča Yooz tjuu chiican.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachiča arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachiča. Jalla nii zinta Yooz tjuu chiican juramintu paachiča, tjapa Yooz puntu parliñi profetanacž chiitanacaqui ana enenžcu cumplisjapa. ⁷Čhjulator séptimo anjilaqui trompet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjojzaka tantiita taku cumplisnaquiča. Tuqui timpuqui Yoozqui niiž sirwiñi profetanacžquiz nii chjojzaka taku mazinchiča.

⁸Jalla nekztanaqui nii arajpachquiztan chiižquini joraqui wilta wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjan:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquiztan cjetta liwru tanzñi oka. Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁹Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkhinča, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tanzna, nižaza lujlzna. Am atquiz zuma mazk'až cjequiča. Pero am pjuchquiziqui jaruž tucaquiča.

¹⁰Nekztan anjilž kjarquiztan liwru tanžcu lujlzinča. Wejt atquiz ancha mazk'tača. Jalla nuž lujltiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjissiča.

¹¹Nekztanaqui wejtquiz cjichiča:

—Wilta amqui Yooziž čiita taku paljaystanča, nacionanacž puntuquiztanami, tjpaman sarchiz žoñinacž puntuquiztanami, tjpaman takunachiz žoñinacž puntuquiztanami, mantiñinacž puntuquiztanami.

YOOZ TAKU PALJAYŃI ŽOŃINACA

11 ¹Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatača tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichiča tuž cjican: —Žaazna. Yooz kjuya miriižca, altaržtanpacha. Nižaza nekž žejlñi Yooz rispitiñinaca kanzna. ²Yooz kjuy patiuqui ana miriizaquičha. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz žoñinacžquin intirjitača. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquičha pusi tunc paani jiiznaca. ³Wejrqui cuchanžcača pucultan tisticu wejtquiztan paljayajo. Lut zquiti cujtchi ojklayaquičha, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁴Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yujcquiz žejlča. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjiča. ⁵Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinacžquiz sufriskatz yanznačhaja, jalla niiqui contaž cjequičha. Nii pucultan tisticunacž atquiztan asñi uj ulnaquičha ninacž quintra žoñinaca liwž ujzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequičha. ⁶Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljaycan, jalla nii timpu ana chijinskataquičha. Nižaza nii pucultan tisticunacaqui

kjaz ljok tuckatz poderchizzakazza. Nižaza tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz tjpaman anawalinacžtan sufriskatz poderchizzakazza. Čhjulora peccanami žoñinaca sufriskatasča. ⁷Jalla nii pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayž žeržcu, contaž cjequičha. Tsjii anawal animalažtakaz anawal koz tujquiztan ulnaquičha. Yooz taku paljayñinacž quintra cjequičha. Nižaza nii pucultiquiztan atipaquičha, nižaza conaquičha. ⁸Nekztanaqui ninacž ticzi curpunacaqui jakowasaquičha, Jerusalén wajt callquiz. Nii pajk wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awtatača. Nižaza Jerusalén watjaqui Sodoma cjitača tsjii parabolažtakaz. Nižaza Egipto cjitazakazza, tsjii parabolažtakaz. ⁹Čhjep maj chicatchiz tisticunacž ticzi curpuqui callquiz želaquičha. Jalla nuž želan žoñinacaqui ticzi curpunaca cheraquičha, tjapa nacionanacchiz žoñinacami, tjapa watjanacchiz žoñinacami, tjpaman takunacchiz žoñinacami, tjpaman saranacchiz žoñinacami, jalla ninaca. Nii cherzñi žoñinacaqui anaž nii ticzi curpunaca tjatkataquičha. ¹⁰Nii pucultan tisticunacaqui tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz ancha sufriskatchitača. Jalla nuž ticžtiquiztan tii yokquiz žejlñi anawal žoñinacaqui cuntintuž cjequičha, nižaza pijjzta paaquičha, nižaza porapat onantanaca onarasaquičha. ¹¹Nekztan čhjep maj chicatquiztan Yoozquii nii pucultan tisticunaca jacatatskataquičha, wilta žeti tjaacan. Jacatatžcu tsijtsnaquičha. Nekztan nii ticziquiztan jacatatchinaca cheržcu, žoñinacaqui ancha tsuetsucaquičha. ¹²Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii altu joraqui nii pucultizquiz paljayaquičha, tuž cjican: —Tsewc yawžca ančhucqui. Tekz želaquičha.

Jalla nektzanaqui quintra
 žoñinacaž cheran, nii pucultan
 tisticunacaqui arajpachquin waytitaž
 cjequiča tsjir taypiquiz. ¹³Nekztan
 cherčinča tužu. Jalla nii orapacha
 ancha yoka chekjinchičha. Jalla
 nuž yoka chekjintiquiztan tunca
 parti Jerusalén watjaqui pajlsičha.
 Nii yoka chekjintiquiztan pakallaw
 warank žoñinaca ticziča. Parti žejtñi
 žoñinacazti ancha tsuctsucchiča. Jalla
 nižtanaca wattiquiztan parti eclichi
 žoñinacaqui Yooz honora waytichiča.

¹⁴Jalla nii anawali wattan, pizc
 anawalinacaqui watchičha. Nižaza
 wajillaž tjonča tercer anawaliqui.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵Jalla nektzanaqui séptimo
 anjilaqui trompet pekz tjawunchičha.
 Jalla nuž tjawuntiquiztan arajpachquin
 altu joranaca chiiñi nonzinča. Jalla
 tuž čiichiča:

“Tjapa tii muntuqui učhum Yooz
 Jiliriz mantita cjissičha. Nižaza
 Yooz Epiž uchta Jesucristuž
 mantita cjissičha. Jalla
 ninacača watay wata wiñaya
 mantiñiqui”.

¹⁶Jalla nektzanaqui nii paa tunc pusin
 jilirinacaqui Yooz yujcquiz yokquiz
 puct'ican, Yooz rispitchičha. Jalla
 ninacača Yooz yujcquiz mantiz
 puestunacquiz julzñiqui. ¹⁷Yooz
 rispitan, tuž cjichiča:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amča
 anzimi tuquitanami žejlñiqui.
 Am juc'ant azi tjeezamča,
 nižaza anziqiu tjapa mantiñi
 kalltichamča. Jalla
 nižtiquiztan amquin gracias
 tjaa-uča. ¹⁸Nacionanacchiz
 žoñinacaqui am quintra
 žawjchiča. Pero ninaca casticz
 tjuñi tjonča. Nižaza ticzi

žoñinaca pjalz tjuñi tjonča.
 Nižaza amquiz sirwiñinacžquiz
 zumanaca tjaaz tjuñi tjonča.
 Amquiz sirwiñinacami, am
 taku paljayñinacami, amquiz
 rispitiñinacami, amquiz kuz
 tjaañinacami, jalla tjapa
 ninacžquizimi zumanaca tjaataž
 cjequiča pjalz tjuñquiziqui.
 Nižaza tii yoka akñinacami, tii
 yoka žejlñi žoñinaca akñinacami,
 jalla ninaca akskattaž cjequiča.
 Jalla nii tjuñiž tjonča”.

Nuž cjichiča nii paa tunc pusin
 jilirinacaqui.

¹⁹Jalla nektzanaqui Yooz arajpach
 kjuya cjetztatača. Kjuy kjuytlan tsjii
 cajuna chertatača. Yooziž tjaata
 takutača nii cajunquiziqui. Nižaza
 arajpachquin rayunaca želatča,
 nižaza jorjorñinaca želatča. Nižaza
 yoka chekjinskati želatča. Nižaza
 pjursanti caraniza želatča.

**TSJAA MAATAKATAN TSJII
 ANAWAL ANIMALŽTAN**

12 ¹Jalla nektzanaqui
 arajpachquin tsjii pajk siñala
 parizichiča. Nii siñalaqui tižtatača.
 Tsjaa maataka želatča. Naa maataka
 zquitiqui tjuñižtakaztača. Nižaza
 naaža kjojch koztan jiiž želatča.
 Naaža achquiz tuncapan warawara
 tewžintatača, tsjii pillužtakaz.
²Naa maatakqui icatača. Nuž
 cjen, ancha aynatča, majtzjapa.
³Jalla nektzanaqui tsjii siñala
 parizichizakazza arajpachquin. Tsjii
 juc'ant anawal pajk ljok animala
 želatča. Jalla niqiu dragón cjitatača.
 Pakallaw achchiztača, nižaza
 tunca wajrichiztača. Nižaza zapa
 achquiz mantiñi žoñž pillunacžtan
 tewžintatača. ⁴Niiž pajk kjurz
 wewczcu, čhjep parti warawaranaca

tjojtskatchičha yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujquiz tsijsičha, naa maataka majtz ora tjewžcan.

Jalla nuž tsijsičha, naaža majtta wawa lujljzjapa majttiquiztanpacha.

⁵Nekztanaqui naa maatakuqui lucmajch wawa majtchinča. Nii lucmajchqui tjapa nacionquiz žejlñi žoñinaca c'aripacha mantiñiž cjequičha. Pero jalla nuž majttiquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitatačha, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶Naa maatakzti ch'ekti yokquin atipassinča. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjaczinčičha. Jalla nicju 1260 tjuñinaca watzcama čherchiz cjequičha naaqui.

⁷Jalla nekztanaqui arajpachquin quira zaltissičha, Miguelžtan niiz mazi anjilanacžtan dragonž quintra quira zaltissičha. Nii dragonžtan niiz mazinacžtan ancha kichjassičha. ⁸Pero atipta cjissičha. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ana iya želasāčha.

⁹Jalla nižtiquiztan nii dragonžtan niiz mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatzquitatačha. Nii dragonqui Satanás diablupantačha. Niičha tuquita žkoražtakaz incallñiqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incalltiquiztan tjapa tii muntu incallčičha anawali cjiskatzjapa.

¹⁰Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzinča, tuž cjiñi:

—Jaziqui ultim liwriiz tjuñi tjončha, nižaza Yooz azi tjeez tjuñi tjončha, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tjuñi tjončha. Nižaza Yooziž uchta Jesucristuž mantiz tjuñi tjončha.

Učhum criichinacž quintriunacaqui chjatkatta cjequičha. Majiñami weenami nii anawaliqui Yooz yujquiz criichinacž quintra uj tjojtjuñitačha.

¹¹Pero criichinacaqui anawal diablu

atipchičha, Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljaychiž cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchičha ticzuca cjenami. ¹²Arajpacha, nižaza arajpachquin kamñinaca, cuntintuž cjee. Yokquiz kamñinaca, kotquiz kamñinaca, ančhucaquiz anawali cjiskataquičha. Diabluqui chjatkatzquitiquiztan ancha žawjzičha. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

¹³Jalla nekztanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatzquita nayžcu, naa lucmajch maatiñ maatakaquiz apzičha tanzjapa. ¹⁴Nekztan naa maatakaquiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkalčha, ch'ekti yokquin laycan zkoražtakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjaczičha, maatakaquiz čhjep wata chicatchiz čherchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakuqui layñi atipchinča. ¹⁵Nekztanaqui žkoražtakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchičha, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tjuzjapa. ¹⁶Nekztan yokaqui maatakaquiz yanapzjapa, c'acchičha. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzzičha. ¹⁷Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchičha. Jalla nekztanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž quintra quira zali ojkičha. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanacačha. Jakziltat Yooz mantitanac jaru kamčhaja, nižaza Jesucristuž tjaajinta jaru kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntačha. Nii diabluqui quira zali ojkižcu, kot atquiz tsijsičha.

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCHINČHA

13 ¹Jalla nekztanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii

anawali pajk animala ulanžquiñi cherchinča. Jalla nii animalaqui pakallawk achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača, nižaza zapa wajriquiz mantiñi žoñž pillunacžtan tewžintatača. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjjirtatača. ²Jalla nii weriž cherta animalatača tigriztakaz tsijtchi. Nižaza niiz ataquí leonž atažtakaztača. Jalla nekztan dragonžtakaz diabluiqui nii anawal animalžquiz niiz poderchiz puestu tjaachiča, walja azziz mantizjapa. ³Tsjii achaqui nii animalž pakallawk achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichitažtakaztača. Pero ana ticziča. Antiz žejtchiča. Nekztanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui anawal animala apziča. ⁴Žoñinacaqui nii dragón diabluzquiz rispitchiča, Yoozquitzakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niiz mantiz poder tjaachiča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjian:

—¿Jakziltat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui? ¿Jequit tii animala atipasajo? ⁵Nekztan nii anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chiizjapa permitta cjišiča. Nižaza puzi tunc paan jiiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequiča. ⁶Jalla nekztanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichiča, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichiča. ⁷Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra quira zalajo permittatača, ninaca atipzcama. Nižaza niizquiz mantiz poder tjaatatača, tjapa zaranacchiz žoñinacžquizimi, tjapa

watjanacchiz žoñinacžquizimi, tjapa takunacchiz žoñinacžquizimi, tjapa nacionanacchiz žoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi žoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸Yoozquin ana criichiž cjen žoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchiča, Yoozquitzakaz. Nii animalžquiz rispitiñi žoñinacž tjuunacaqui anaž cjjirtača, Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita žoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cjjirtača. Jalla ninacž laycu ticziča Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakziltižquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cjjirchiča arajpach liwruquiz.

⁹Jakziltat nonžni cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰Jakzilta žoñit preso chjichta cječhaj niiqui, panž chjichtaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit pajk cuchillžtan conta cječhaj niiqui, panž conta cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquiziča, nižaza pasinsis kuztan cjis waquiziča, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹Jalla nekztanaqui yekja anawal animala cherchinča yokquiztan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztača, uuzažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatča. ¹²Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichiča, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca primir animalžquiz rispitskatchiča. Primir animalatača ticzmaya chjojrichtiquiztan žejtchiqui. ¹³Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachiča. Tsewctan yokquiz uj tjojtskatchiča žoñinacž cheran. ¹⁴Jalla nižta milajrunaca payi

permittatača, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi žoñinacžquiz incallchiča. Nižaza žoñinaca mantichiča, chjojrictiquiztan žejtchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nekztan mantichiča, nii yooz rispitaajo. Nii primir animalatača pajk cuchillžtan chjojrictaž cjenami, wilta žejtchi cjissiqui. ¹⁵Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejtñi cjiskatchiča. Nižta poderchiz cjissiča segundo animalaqui. Jalla nuž žejtñi cjian, nii paata yoozqui chiiñi cjissiča. Nižaza jakziltat nii yooz ana rispitchaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichiča žejtñi chiiñi yoozqui. ¹⁶Nižaza segundo anawal animalaqui mantichiča, tjapa žoñinacž yujc ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami, žoñž mantuquiz cjiñinacami, ana žoñž mantuquiz cjiñinacami, liwj mantichiča, chimputa cjeajajo. ¹⁷Ana chimputa cjenajqui ana kjaychucatača, nižaza ana tuychucatača. Nii chimpuqui tužutača, žoñž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cjiirtatažlaja, jalla nii. ¹⁸Jalla nii intintisjapaqui walja zizñi cjiſtanča. Jakziltat zizñi cječhaja, jalla niiqui anawal animalž número tantiiz waquiziča. Nižaza nii numeruqui žoñinacž numeruča. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niiča.

144,000 ŽOÑINACA CHERCHINČA

14 ¹Jalla nekztanaqui Sión cjita cur kjutñi cherchinča. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatča. Niižtan chica 144,000 žoñinaca želatča. Nii žoñinacž ayquiz

Jesucristuž tjuumi, niiz Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cjiirtatača. ²Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča, wacchi pujunacž kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorñiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniñitača, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyničaja, jalla nižta. ³Jesucristužtan žejlñi žoñinacaqui ew wirsu itsiča. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtñinacž yujcquiz, nižaza nii jilirinacž yujcquiz itsiča. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatcha; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokchiča. Nii 144,000 žoñinacaqui yokquiztan liwriitatača. ⁴Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čjul maatakatan adulteriužtakaz paachiča. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apziča, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatača žoñinacžquiztan primero liwriita žoñinacaqui. Yooztajapami Uuzažtakaz Jesucristužtajapami liwriitatača. ⁵Jalla ninacatača ana zinta toscara čhiichiqui, nižaza ana čjul ujchiztača.

ČHJEP ANJILANACA CHERCHINČA

⁶Jalla nekztanaqui arajpach taypiquiz tsjii anjila layñi cherchinča. Nii anjilaqui liwriñi tawkchiztača, tii muntuquiz kamñi žoñinacžquiz parliñijapa. Nii liwriñi takuča wiñayjapa werar razunaqui. Nii liwriñi takuqui tjapa žoñinacžtajapa, tjapa nacionanacchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa zaranacchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa takunacchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa watjanacchiz žoñinacžtajapa, jalla ninacžtajapatača. ⁷Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž čhiičiča: —Yoozquin rispitiñiž cjee. Niižquin honora waytiñiž cjee. Niiž ultim

casticz ora tjonča. Niiqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachiča. Jalla nižtiquiztan niižquiz rispitiñiž cjee.

⁸Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichiča, tuž cjian:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akziča, akziča. Nii watjaqui parti watjanacchiz žoñinacžquiz anawali kamañchiz cjiskatchiča, jaknužt adulteriuquiz ojklayñinacaqui ana zuma kamañchizlaja, jalla nižta.

⁹Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichiča, altu joržtan tuž cjian:

—Jakziltat nii anawal animala rispitchaja, nižaza nii žoñiž paata yooz rispitchaja, jalla niiqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat niiž ayquiz anawal animalž chimputa cječhaja, už kjarquiz anawal chimputa cječhaja, ¹⁰jalla niiqui Yooziž castictaž cjequiča. Jalla nii ana ultim Yooz rispitiñi žoñinacž quintra Yoozqui ancha žawjwaquiča. Yoozqui ninaca ancha casticaquiča. Ninacaqui infiernuquin nižaza asñi azupriquiz ancha t'akjizaquiča Yooz zuma anjilanačž yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi.

¹¹Infiernuquin wiñayjapa sufran, uj žketiqui žketaquiča watay wata. Nii sufriñi žoñinacača majiñami weenami jeejzqui ana žejlchuca. Ninacaqui anawal animala rispittiquiztanami nižaza nii paata yooz rispittiquiztanami jalla nižta ancha sufraquiča. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta ancha sufraquiča. ¹²Jakziltat Yooz partiquiz žejlčhaja, nižaza Yooz tawk jaru kamčhaja, nižaza Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjila.

¹³Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Jalla tiic cjjira: “Tekztan nawjchuc jakziltat Yooz Jiliržquiz tjurt'ichi kuzziz ticznačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča”. Espiritu Santuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacž langzquiztan jeejnaquiča. Nižaza ninacž zuma obranacquiztanami nižaza kamtiquiztanami pactaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjequiča”.

ŽOÑINACA RICUJTA CUJICHAŽTAKAZ

¹⁴Jalla nekztanaqui tsewc kjutñi cheržcu, chiw tsjiri cherchinča. Nii tsjir juntuñ tsjii žoñižtakaz julzi želatča, kor pillu achquiz tjewzi, nižaza kjarquiz cuchillu tanzi.

¹⁵Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanchiča altu joržtan kjawcan. Nii tsjir juñtuñtan julzi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjian:

—Tii muntuquiz žejlñi cujich ora tjončiča. Cujichaqui zuma pookchiča. Jalla nižtiquiztan am cuchillžtan pootzna, cujicha ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi žoñinacača cujichažtakazqui.

¹⁶Jalla nekztanaqui nii tsjir juñtuñtan julzi žoñiqui cuchillžtan tii muntuquiz žejlñi cujicha ricujchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichi žoñinacaqui ricujta cjisiča.

¹⁷Nekztanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanchiča, cuchillžtan zakaz.

¹⁸Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanchizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nekztanaqui nii anjilaqui segundo cuchillžtan anjilžquiz paljaychiča, altu joržtan tuž cjian:

—Am cuchillžtan uwas cujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookchiča.

Jaziqui nii ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi žoñinacača uwas cujichažtakazqui.

¹⁹Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cuchillžtan ana Yoozquin criichi žoñinaca cujichažtakaz pootchiča, nižaza ricujchiča. Nekztan nii ricujta žoñinacaqui uwas cujich uyquiztakaz tjojtatača, Yooz casticta cjsjapa.

²⁰Jalla nekztanaqui jaknužt ricujta uwasanaca tjecančhaja, jalla nižta nii ricujta žoñinacaqui castictatača Yooz wajtž tjiiquin. Jalla nuž castictaž cjen, ancha ljoc ojkcichiča, cawallunacž freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin nižta ljoc ojkcichiča.

PAKALLAWK ANAWALINACA

15 ¹Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinča. Nii pajk siñalaqui ancha ispantichucatača. Pakallawk anjilanacaqui želatča, pakallawk anawalinacchiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticz žerzta cjequiča.

²Nižaza llijñi kota cherchinča, ispijužtakaz ujtžtan t'ajžta. Nižaza nii ispijužtakaz kot atquin žoñinaca tsijtchi želatča. Nii žoñinacaqui Yooz arpi guitarra tanzi želatča. Nii žoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipchiča, nižaza niž paata yoozquiztan atipchiča. Nižaza nii anawal animalž tjuužtan ana chimpudatača. ³Jalla nii žoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsñi itsatča, nižaza Uuzažtakaz Jesucristuž itsñi itsatča, tuž cjan:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiž paata pajk obranacača ancha zumanacaqui, nižaza ispantichucača. Am kamañauqui zuma ligitumča, werarapanča.

Amča tjapa nacionchiz žoñinaca mantiañamqui. ⁴Yooz Jiliri, ¿ject amquin ana eksnasa? ¿Ject amquin honora ana tjaasa? Am alaja ancha zumampanča. Amča zuma ligituma pjalzñamqui, jalla nižtiquiztan tjapa nacionquiztan žoñinacaqui tjonauquiča, am rispitzjapa”.

⁵Jalla nekztanaqui arajpachquin cherchinča timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinča.

⁶Nekztan cherchinča, timpluquiztan pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchiča. Ancha zuma llijñi tol zquitchiztača, nižaza kor tsjaychiztača, quecanaca jweržinta. ⁷Jalla nekztanaqui tsjiiqui pajkpic žejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachiča. Nii chuanacaqui wiñay žejtñi Yooz casticunaca chjijpžtatača. ⁸Nii timpluqui uj žketžtan chjijpžtatača, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasača, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

ANAWALINACA CUTZTA

16 ¹Jalla nekztanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinča. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychiča, tuž cjan: —Oka. Ančucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui žoñinaca casticaquiča. —Jalla nuž paljaychiča nii joraqui.

²Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkcichiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nekztanaqui jakziltat anawal animalž chimpudazlaja,

nižaza nii anawal animalž žoñiž paata yoozquiz rispitchaja, jalla tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchiča. Nižaza ancha kjawcan aynatča.

³Jalla nekztanaqui segundo anjilaqui ojkcichiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi žoñž ljocnacažtakaz tucchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz zejlñi animalanacaqui ticziča.

⁴Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui nižquiz intirjita anawalinaca cutziča pujunacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchiča. ⁵Jalla nekztanaqui kjaz mantiñi anjilaž chiita nonzinča. Nii anjilaqui tuž cjichiča: —Ancha zumamča Yooz Jiliri. Amqui tuquitanami jaztanami žejlča. Amqui ligitumakaz pjalžcu, casticča.

⁶Nii casticta žoñinacaqui am parti žoñinacami, nižaza am parti parliñi žoñinacami conchiča. Jaziqui amqui nii žoñinacžquiz ljoc lickatchamča. Jalla nužupan ninacžta waquiziča.

⁷Nižaza altarquiztan tsjii chiižquini jora nonzinča, tuž cjican: —Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werera pjalzamča; nižaza ligitumapan pjalžnamča. Jalla nužupanča.

⁸Jalla nekztanaqui cuarto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča tjuñquiz. Jalla nuž cutžtiquiztan, tjuñiž siqui žoñinaca ujsiča, zmali kjakcan. ⁹Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui tjuñiž ujta cjissiča. Jalla nuž ujtiquiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichiča, “Ujchizpantča” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachiča. Antiz Yooz tjuu quintra chiichiča, Yooz nii anawalinaca mantižquichiž cjen.

¹⁰Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui nižquiz intirjita anawali

cutziča, jakziquin nii anawal animalaqui mantiñi julzičhaja, jalla nicju. Jalla nekztanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjissiča.

Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsiča; ancha t'akjizichiča. ¹¹Jalla nuž sufrichiž cjenami, ana jaytichiča anawali paaznacquiztan, “Ujchizpantča”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichiča, ninacaž nuž ayinskatñi llajacama cjenauqui.

¹²Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui nižquiz intirjita anawaliqui pajk Eufrates cjita pujquiz cutziča. Jalla nuž cutztiquiztan, nii pujuqui kjonchiča, tuwantan tjonñi jilirinaca kjakžquizjapa.

¹³Nekztanaqui cherchinča anawal dragonž atquiztan anawal ispiritu ulanchiča. Jalla nižtakaz ulanchiča anawal animalž atquiztanami, nižaza falso profetž atquiztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztača. ¹⁴Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacatača. Milajrunacaž paa-atča. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiñinacaž juntatča, quira zaltisjapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriž uchta timpu pajk quira želaquiča.

¹⁵Nonžna. Jesucristuqui tuž cjiča: “Wejrqui tjañižtakal tiripintit tjonacha. Jakzilat naazñi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequiča. Zquitichizpan cjee; nekztan ana k'ala okasača, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. ¹⁶Jalla nekztanaqui mantiñi jilirinacaqui juntantitaž cjissiča, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjitača.

¹⁷Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawaliqui querquiz cutziča. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan chiichiča, tuž cjican:

—Yooz casticz obranaca cumplita cjiſsa.

¹⁸Jalla nektanaqui rayunacami, araŋinacami, jorjorŋinacami želatĉha. Nižaza juc'anti yoka chekjinĉiĉha. Yooziž žoŋi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzcama tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinĉiĉha. Walja tsucuŋi cheknatĉha. ¹⁹Jalla nuž yoka chekjinžcu, Jerusalén pajk watjaqui ĉhjep parti t'akžtataĉha. Nižaza nacionanacž capitalanacaqui k'ala pajlsiĉha. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuŋžiĉha. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjžcu, juc'anti casticĉiĉha, jaru vinžtan liquintažtakaz. ²⁰Jalla nuž castican tjapa kot taypiqueiz žejlŋi yokanacami, nižaza curunacami katchiĉha. ²¹Nižaza arajpachquiztan žoŋinacž juŋtuŋ pajk caranuzatjojtžcu, ojkcĉiĉha. Tsĳii caranuzaquei quintal jilataĉha, ancha liczitaĉha. Nektanaqui žoŋinacaqui Yooz quintra ĉiichiĉha nii caranuzaj nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichiĉha.

PUTIRII MAATAKA CHERCHINĉHA

17 ¹Jalla nektanaqui tsĳii nii pakallawk ana walinacĉiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonĉiĉha, tuž cĳican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeeznaĉha. Naa putirii maatakaqui pajk watja cĳiĉha. Jaknužt nii pajk watja casticta cjeĉhaja, jalla nii zakal tjeeznaĉha. Jalla nii anawal watjaqui wacĉi kjaznacaran žejlĉha. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ²Tii yokquiz mantiŋi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklajĉiĉha. Naa irat kamaŋĉiz pečžcu, Yoozquiztan ancha zarakĉiĉha nii mantiŋinacaqui. Jaknužt vinžtan licĉi žoŋiqui tsĳii kjutŋi ojkcĉhaja, jalla nižta cjiſsiĉha.

³Jalla nektanaqui Espiritu Santuqui wejr cherkatchiĉha jalla tižta. Tsĳii anjilaqui wejr ĉhjitchiĉha ĉh'ekti yokquin. Jalla nieĳu tsjaa maataka cherĉinĉha. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juŋtuŋ yawĉi želatĉha. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacĉiztaĉha. Nižaza pakallawk achĉiztaĉha, nižaza tunca wajrichiztaĉha. ⁴Naa maatakqui morat ljoc zquiti cujtĉintaĉha. Nižaza koržtan, c'ajŋi mazllanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitaĉha. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinĉha. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamaŋanacžtan ĉhjĳpžtataĉha. ⁵Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazuca tjuu cĳĳrtataĉha: “Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamaŋanacĉiz maa”. Jalla nuž cĳĳrtataĉha. ⁶Nektanaqui wejrqui naa maatak cherĉinĉha licĉižtakaz. Naa maatakqui wacĉi Yoozquin criĉchinaca conĉinĉha. Jesucristužquiz kuz tjaaĉiž cjen contataĉha nii criĉchinacaqui. Ninacž ljocžtan licĉižtakaz cĳistkalĉha. Jalla naa maataka ĉeržcu, wejrqui ancha ispantichinĉha. ⁷Weriž ispantiquiztan anjilaqui wejtquiz paljayĉiĉha, tuž cĳican:

—ĉKjažtiquiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazuca puntu amquiz maznaĉha. Nižaza nii pakallawk achĉiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazuca puntu amquiz maznaĉha. ⁸Maatakaž yawta animala cherĉamĉha. Jalla nii animala tuquitan tii muntuquiz želatĉha. Nekžtan ana želatĉha. Wiruŋ wilta želaquiĉha, koz anawal tujquiztan ulanžcaquiĉha. Ultimiquizqui infiernuquin ĉjatkataž cjequiĉha. Tuquitan tii

muntu paatiquiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cjiirtatača. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquiča. Nii animalaqui žejlchiča, nekztan ana želatča, nekztan wilta žejlča. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquiča.

⁹Jalla nii intintizjapa intintiñi kuzziz cjis waquiziča. Nii anawal animalž pakallawk acaqui pakallawk curunaca cjiča. Nii curunacž juntuñ tsjii watja julzi žejlča. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰Nii pakallawk achanacaqui pakallawk mantiñi jilirinaca cjiča. Pjijzkaltan mantiñinacaqui ezziča; katchiča. Tsjii mantiča anziqiu. Nii tsjiiqui ima tjonča. Jalla nii tjonžcu upacamakaz mantaquiča. ¹¹Nii tuqui žejlñi, nekztan ana žejlñi animalaqui octavo mantiñi jiliriča. Pero nii pakallawk mantiñinacž partiquiztankalča. Nižaza ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

¹²Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantiñi jilirinaca cjiča. Nii tunca mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquiča. ¹³Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquiča anawal animalžquiz. ¹⁴Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquiča. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquiča. Jesucristuqui Jiliric jiliripanča, rey mantiñic mantiñipanča. Criichi žoñinacaqui nižtan chica želaquiča. Criichi žoñinacača Yooziž kjawžta, nižaza illzta, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan.

¹⁵Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjiča. Nii žoñinacaqui tjapaman watjanacchiztača, nižaza nacionanacchiztača, nižaza takunacchiztača. ¹⁶Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa putirii maatak quintra chjaawjkataquiča. Nekztan naa maataka akznaquiča, nižaza aza zquitchiztakaz cjiskataquiča. Nižaza naaža curpu lujlznaquiča. Nižaza ujštan ujnzaquiča. ¹⁷Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maataquiz paaquiča. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchiča, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequiča, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaazjapa, Yooz chiitacama cumpliskatzjapa. ¹⁸Nižaza amiž cherta maataqui pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

BABILONIA CJITA WATJA EZZIČHA

18 ¹Jalla nekztanaqui wejrqui tsjii anjila arajpachquiztan chjiwžquini cherchinča. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztača; nižaza walja kjanatča. Nuž kjanan tii yokaqui majiñažtakaz cjissiča. ²Nekztanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Babilonia pajk watja ezziča, ezziča. Nii waitquiz zajranacaqui watja chassiča, tjapaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjapaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³Nii Babilonia watjaqui tjapa nacionanaca Yoozquiztan zarakskatchiča,

licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjapa tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui ana zuma kamañchiz cjissičha. Nižaza nii wajtchiz žoñinacžquiz tјapaman cusasanaca tuytiquiztan, tuyñi žoñinacaqui ricachu cjissičha.

⁴Jalla nekztanaqui wilta tsjii jora nonzinča, arajpachquiztan chiižquñi. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Wejt parti žoñinaca, nii wajtquiztan ulna, ana nii wajtchiz žoñinacažtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoñinacžtanpacha ana casticta cјisjapa. ⁵Nii wajtchiz žoñinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchiča arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachiča. Jaziqui Yoozqui ninacaž paata ujnaca naychiča. ⁶Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz anawali paatčhaja, jalla nii anawal paatiquiztan jama castictaj cjila. Ninacaž ujnaca paatiquiztan pize wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatčhaja, jalla nižta irata pize wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitčhaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiquiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cјiñitača: “Wejrnaqui juc'ant zumtča. Anawalinaca wejtquiz anapan cјisnasača. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasača”.

⁸Jalla nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacžquiziqui casticu tiripintit tјonaquiča. Ninacžquiz ancha anawalinaca tјonaquiča. Jaziqui žoñinaca ticznaquiča; nižaza llacjizaquiča; nižaza čherž kјara paznaquiča; nižaza ujquin ujžtaž cјequiča. Muzpa azziz Yooz Jiliriqui

nii žoñinaca pjalžcu casticaquiča. Jalla nižtiquiztan nižta anawalinaca tјonaquiča.

⁹Jalla nii cheržcu jakzilta mantiñinacat nii wajtchiz žoñinacžtan ana zuma kamañchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaqui nii wajtchiz žoñinacž castictu cheržcu, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Nii watja ujznan, nii mantiñi jilirinacaqui uj žketñi cheraquiča. Nekztan kaaquiča.

¹⁰Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, ažkquin tsјtchi želaquiča; ana macjatžcaquiča. Castictaž cjen tsucaquiča, tuž cјican: —iAy! iAy! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cјenaqui, anawali cjissila. Tsјii ratukaz casticta cјissila.

¹¹Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlñi tuyñinacazakaz kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Ninacž cusasanaca kјayñimi ana iya želaquiča. ¹²Ninacž cusasanacaqui tižtanacača: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma pañu, murat pañu, ser pañu, ljoc pañu, tјapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cјita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cјita llijñi maznaca, ¹³canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cјitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatača. ¹⁴Nii tuyñinacaqui nii wajt puntuquiztanž cјequiča:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tјapaman zumanaca želaquiča, nii ancha juztažta zumanacaqui. K'ala pertissičha, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaqui pertissičha, nižaza

wajtquiz honora tjaañi cusasanacaqui pertissiċha wiñayjapa. —Nuž chiyauquiċha.

¹⁵Nii cusasanaca tuyñinacaqui ricachu cjiŝsiċha nii wajtchiz žoñinacaž kjaychiž cjen. Jaziqui tuyñinacaqui nii watja casticu cheržcu, eksñi kuztan ažkquin tsijtchi želaquiċha. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquiċha, nižaza llacjizaquiċha. ¹⁶Nižaza ninacaqui tuž cjequiċha: —iAy! iAy! Anawali cjiŝsila tii pajk watjaqui. Tsjaa ricach maatakažtakaz želatċha, iñarato zquitichiz cujtchin, zuma pañ zquitichiz, murat pañ zquitichiz, ljoc pañ zquitichiz. Zuma iñarato želatċha, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷Tsjii ratukaz tjapa nii wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissiċha. —Jalla nuž cjequiċha.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklajñinacami, warcuquiz langžñinacami, tjapa kot warcužtan langžñinacami ažkquin tsijtchi želaquiċha. ¹⁸Jalla nii wajtquiztan uj žketñi cheržcu, kjawaquiċha, tuž cjican:

—¿Jakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹Jalla nekztanaqui ninacaqui persun achanacquiz pjilžtan tjatznaquiċha, ancha kaacan, nižaza ancha llacjizcan. Nižaza tuž cjequiċha:

—iAy! iAy! Ana wali cjiŝsila nii chawc watjaqui. Nii wajtquin cusasanaca chjtchiž cjen, tjapa warcužtan langžñi žoñinacaqui cusa ricachu cjiŝsiċha. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰Arajpachquin žejlñinacazti, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi žoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz žoñinacaqui anċhucaquiz anawali paachiċha. Yooz

parti žoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa anċhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiċha. Jaziqui anċhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiċha.

²¹Jalla nekztanaqui tsjii walja azziz anjilaqui tsjii pajk maz tjaajžtakaz waytižcu kotquiz tjojtchiċha, tuž cjican:

—Tii maz tjaaj tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequiċha. Anaž wira iya cherta cjequiċha. ²²Tii wajtž calliran anaž wira iya itsñi jora nonžtaž cjequiċha, arpi guitar jorami, itsñi jorami, pincall jorami, trompet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langžñinacami želaquiċha. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya žoñinaca tjaajžtan jawunñi jora nonžtaž cjequiċha. ²³Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquiċha. Nižaza anaž iya zalžñi pjijzta ch'ajwiñi nonznaquiċha. Tuqui tii wajtquiz tuyñinacaqui žoñinacž yujcquiz pajk žoñitaċha. Maña paacan, tii wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionanacchiz žoñinacžquiz incallchiċha.

²⁴Nižaza tii wajtchiz žoñinacaqui Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchiċha. Tjapaman žoñinaca contaċha.

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

19 ¹Jalla nekztanaqui arajpachquin wacchi žoñinacž jora nonzinċha, tuž cjican:

“iAleluya! Uċhum Yoozza

liwriiñiqui, walja azzizza, walja honorchizza. ²Uċhum Yoozza ligituma pjalžñiqui. Jalla nuž Babilonia wajtchiz žoñinaca ligituma casticchiċha. Nii

žoñinacaqui tjapa wajtchiz
žoñinacžquiz ana wali
kamañchiz cjskatchičha. Jalla
nižtiqiztan casticta cjissičha.
Nižaza Yoozquin sirwiñi
žoñinaca conchiž cjen, Yoozqui
nii žoñinaca casticchiča”.

³Wilta nii arajpachquin
žejlñinacaqui altu joržtan chiichiča,
tuž cjican:

—iAleluya! Nii wajtquiztan uj žketi
wiñaya žketaquiča.

⁴Nekztanaqui arajpachquin paa
tunc puzin jilirinacžtan pajkpic
žejtñinacžtan yokquiz quillžcu,
puct'ichiča. Nižaza Yoozquiz
rispitičiča. Yoozqui niž mantiz
puestuquiztača. Rispitcan tuž
cjichiča:

—iNužoj cjila! iAleluya! iAmén!

⁵Nekztanaqui mantiz puestuquiztan
tsjii jora nonzinča tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiñinaca,
Yoozquiz honora waytila.
Koltami pakjimi tjapa Yoozquin
rispitñinacami, Yoozquiz honora
waytila”.

⁶Nekztan wejrqui wacchi žoñinacž
jora nonzinča. Wacchi kjaz pujquiz
kjawnižtakaztača. Nii joranacaqui tuž
cjichiča:

“iAleluya! Učhum tjapa azziz
Yooz Jiliriqui tjapa mantiz
kallantichiča. ⁷Jalla
nižtiqiztan anchaž chipžla
učhumqui, cuntintuž cjila.
Yoozquin honoraž tjaala.
Uuzažtakaz Jesucristužtan niž
parti žoñinacžtan juntu kamz
ora irantižquichiča, tsjii zalz
pijsta oražtakaz. Jesucristuž
parti žoñinacaqui listu tjacziča,
zalziñ turažtakaz. ⁸Finu
zquitinacžtan cujtziča; ancha
limpu, nižaza llijñitača”.

Nii finu zquitinacžtan cujtchi tuž
cjiča, Yoozquin criichinacaž zuma
kamañanacchiz, jalla nii. Jalla
nuž zquitinacžtan cujtzkatchičha
Jesucristuž parti žoñinacžquiz.

⁹Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui
wejtquiz paljaychiča tuž cjican:
—Jalla tuž cjiča: “Uuzažtakaz
Jesucristuž zalz pijztiqiz invittanaca
cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichiča:
—Jalla tii weriž chiita takunacaqui
Yooz zuma werar razunanacača.

¹⁰Jalla nižtiqiztan wejrqui nii anjilž
kjojchquiz quillžcu puct'ichinča,
nii rispitzjapa. Nižti wejtquiz
chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz
sirwiñičha, amtan chica, nižaza
am jilanacžtan chica. Tjapa
ančhucča Jesucristuž puntuquiztan
parliñinacaqui. Yoozquin alaja rispita
amqui.

Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan
mazinčhaja, jalla niiča werar Yooz
taku parliñiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ŽOÑI

¹¹Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi
cherchinča. Jalla nieju tsjii chiw
cawallu jeczquichiča. Calwallquiz
tsjii zuma žoñi yawchi cherchinča.
Nii žoñiqui Zuma Lijituma cjitača,
nižaza Werar Razunchiz cjitača. Jalla
nii žoñičha zuma lijituma pjalzñiqui,
nižaza ultim werar razunquiztanča
quira zaltiñiqui. ¹²Nii žoñž
čhjujcuquinaqui ujžtakaz c'ajatča.
Niiž achquiz wacchi mantiñi žoñinacž
pillunacchiztača. Nižaza nižquiz
tsjii tjuu cjičrtatača. Nii tjuuqui
niikaz zuma intintiča. ¹³Nii žoñiqui
ljocžtan tinta tol zquitchiztača. Niiž
tjuuqui Yooz Taku cjitača. ¹⁴Niižquiz
apzcatča arajpach zultatunaca;

chiv finu zquitchiznacatacha, niżaza limputača. Nii zultatunacatača chiv cawallunacquiz yawchi. ¹⁵Nii zuma žoňž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchičha, nacionanacchiz žoňinaca casticzjapa. Tjapa nacionanacchiz žoňinacžquiz mantaquičha, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan. Jaknužt tsjii uwas kujichñi žoňiqui uwas kjaz zpjiytzjapa tjecančhaja, jalla niža irata nii zuma žoňiqui Yooztajapa quintra žoňinaca tjecnaquičha. Tjapa azziz Yoozza anawali žoňinacž quintra žawjchipan. Anziqiu ninaca casticta cjissa. ¹⁶Nii tjecanñi žoňž tol zquitquizimi niž lizquizimi tii tjuu cjiirtatača: “Tjapa mantiñi reynacžquiztan tsjan reyča. Niżaza tjapa jilirinacžquiztan tsjan jiliriča”.

¹⁷Jalla nekztanaqui cherchinča, tsjii anjila tjuñquiz tsijtchi. Alto joržtan arajpachquin laylayñi wežlanaca kjawziča, tuž cjan:

—Tekchuc picha. Niżaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čhjeri lujlzjapa. ¹⁸Tekz ajcsca, mantiñi reynacž janchi lujlzjapa, niżaza zultatu mantiñinacž janchi lujlzjapa, niżaza tjup kuzziz žoňinacž janchi lujlzjapa, niżaza cawallunacž chjizwimi nii yawchi žoňinacž janchimi lujlzjapa, niżaza tjapaman žoňinacž janchi lujlzjapa, žoňž mantuquiz cjecjiñi žoňinacž janchimi, ana žoňž mantuquiz cjecjiñi žoňinacž janchimi, kolta žoňinacž janchimi, pajk žoňinacž janchimi; tjapaman žoňinacž janchi lulaquičha. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹⁹Jalla nekztanaqui cherchinča, nii anawal animalžtan yokquiz mantiñi reynacžtanami ninacž zultatunacžtanami ajcsitača, chiv cawallquiz yawchi žoňž quintra kichjasjapa, niž zultatunacžtanpacha. ²⁰Quira zaltižcu, nii anawal

animalaqui preso tanta cjissičha, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa žoňinaca incallchičha; niżaza nii animalž žoňiž paata yoozquiz rispitiñi žoňinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infiernuquin tjojtatača, žejtñi sufrisjapa. ²¹Nii chiv cawallquiz yawchi žoňiqui parti quintra žoňinaca pajk cuchillžtan conchičha. Nii pajk cuchillučha nii žoňž atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtiqiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchižtan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissičha.

WARANK WATA PUNTU

20 ¹Jalla nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanzičha; niżaza pajk carina tanzičha. Nii llawiqui koz anawal tuj llawitača. ²Nekztan nii anjilaqui dragón tanchičha. Dragonqui žkoražtakaz Satanás diabluča. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama čejltača. ³Nekztan nii anjilaqui diablu tjojtžcu, koz tuj chawjčchičha. Niżaza tsjii estampillžtan žcatžinchiča, diabluž nacionanacchiz žoňinacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wattanaqui, wilta cuchta cjistanča tsjii upacamakaz.

⁴Jalla nekztan mantiz puestunaca cherchinča. Jalla nii puestunacquin julzi žoňinacaqui pjalzjapa poderchiztača. Niżaza acha muržinta criichinaca cherchinča. Nii criichinacaqui contatača, Yooz taku parlitiquiztan, niżaza Jesucristuž puntuquiztan ticlartiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi niżaza niž paata yooznacžquizimi ana rispikalča. Niżaza

anatacha anawal animalž chimputa, ana yujc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta criichinacaqui jacatatchi cherchinča. Warank watanaca Cristužtan juntu mantaquičha. ⁵Jalla niičha primiru jacatatzqui. Parti ticzi žoñinacaqui ana jacatatchičha nii warank watanaca watzcama. ⁶Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequičha. Ancha zuma kamañchiz cjequičha. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquičha. Nii segundo ticzqui tuž cjičha, infernuquin chjatkatta wiñayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntu mantaquičha warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiñinaca cjequičha.

⁷Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluiqui cuchtaž cjequičha koz tujquiztan. ⁸Jalla nuž cutztiqiztan Satanás diabluiqui ulnaquičha tjapa tii yokquiz žejlñi nacionanaca incallžjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalžjapa ajeskataquičha. Jalla nii nacionanacchiz zultatunacaqui walja tamačha, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinča. ⁹Nii zultatunacaqui walja campuquin ojkehičha, Yooz parti žoñinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutzinžquičha, ninaca k'ala ujjjapa. ¹⁰Nekztanaqui incallñi diabluiqui azuprižtan asñi uj kotquin tjojtatačha. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojtatačha. Jalla nicju majiñami weenami sufraquičha watay wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹Jalla nekztanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinča.

Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatčha. Jalla nii julzi mantiñiž nuž želan, niž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchičha. Nekztan ana iya arajpachami yokami želatčha. ¹²Nekztan ticzi žoñinaca cherchinča, koltami pakjimi, mantiñi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nekztanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatačha. Nižaza yekja liwru cjetžtatačha; liwriita žoñinacž tjuu listichiz liwrutačha. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa žoñinacž paatanacaqui apuntitatačha. Ticzinacaqui apuntita paatiqiztan jama pjalžtatačha. ¹³Jakziltat pajk kotanacquiz ticztčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatačha. Nižaza jakziltami ticztčhaja, nižaza ticzi žoñž yokquin žejltčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatačha. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui ninacž paatiqiztan jama pjalžtatačha. ¹⁴Ticzmi nižaza ticzi žoñinacž yokami ana iya želaquičha. Asñi ujquin tjojtatačha. Nii asñi uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjičha. ¹⁵Jakziltiž tjuuqui liwriita žoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla niiqui asñi uj kotquin tjojtazakaztačha.

EW ARAJPACHA EW YOKA

21 ¹Jalla nekztanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinča. Primir arajpachami primir yoka katchicha, nižaza kotami. ²Nekztanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinča, Yooz arajpachquiztan tjonñi. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjacinžlaja, jalla nižta zuma tjacžtačha ew watjaqui. ³Nekztan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča. Altu tawkžtan tuž cjichičha:

—Cheržca. Yoozqui žoñinacž taypiquiz kamčha. Yoozqui ninacžtan

chica kamaquiĉha, niĉaza nii
 ŷoĉinacaqui Yooz wajtchiz ŷoĉinaca
 cjequiĉha. Jalla niĉtiquiztan Yoozqui
 ninacĉtan chicaĉ cjequiĉha. ⁴Yoozqui
 ninacĉ kĉjaz kaajmi chjujĉinaquiĉha.
 Niĉaza ninacĉta anaĉ iya ticz
 ŷelaquiĉha, niĉaza iya kaazmi,
 llaquizmi, sufrismi anaĉ ŷelaquiĉha.
 Jalla ninacaqui k'ala watchiĉha.

⁵Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz
 julzĉniiqui tuĉ cĉjichiĉha:

—Cherĉza, wejrqui tjappacha ew
 paa-uĉha. Tii cĉjira. Tiiĉha werar
 takunacaqui, niĉaza lĉjĉitum takunaca.

⁶Jalla nekztanaqui cĉjichiĉha:
 —Tjappachaĉ jazic ŷerĉta. Wejrtĉha
 primirquiztanpacha, niĉaza wiricama,
 jaknuĉt tsĉjii litranacaqui “A”quiztan
 kallantiĉhaja, niĉaza “Z”quin wiricama
 ŷerzaja, jalla niĉta. Jakziltat kĉjaztakaz
 zuma kamaĉa ancha pecĉhaja, jalla
 niĉĉquiz nuĉullakaz zuma kamaĉa
 tjaata cjequiĉha, jalzurquiztan
 ŷejtĉni kĉjaztakaz. Wejrqui nii zuma
 kamaĉa tjaa-aĉha. ⁷Jakziltat tjapa
 anawalinacquiztan atipaĉhaja, jalla
 niĉĉquiz irinsaĉtakaz tii zumanaca weriĉ
 tjaata cjequiĉha. Wejrqui ninacĉtajapa
 Yooz cjeĉĉha. Ninacaqui wejt maatinaca
 cuntaĉ cjequiĉha. ⁸Ana wejtquin
 kuzziz ŷoĉinacazti azupri uj kotquin
 chĉjatkatĉtaĉ cjequiĉha. Jalla tiĉta
 kamaĉchizza nii ŷoĉinacaqui: Yooz
 nicĉnĉnaca, Yoozquin kuz ana tjaaĉnĉnaca,
 ana zuma kamaĉchiz ŷoĉinaca, ŷoĉi
 conĉnĉnaca, adulteriuquiz ojklayĉnĉnaca,
 yat'irinaca, ŷoĉiĉ paata yooznaca
 sirwiĉnĉnaca, toscara chiiĉnĉnaca. Jalla
 ninacaĉ aĉni ujquin castictaĉ cjequiĉha.
 Jalla nii aĉni uj infernuquin ojĉkzqui
 segundo ticz cĉjĉha.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹Tuquiqui cherchinĉha pakallawk
 anawalinacaqui pakallawk

anjilanacĉquiz intirĉjitataĉha.
 Jalla nekztanaqui nii pakallawk
 anjilanacquiztan tsĉjiiqui wejtquin
 tĉjonchiĉha. Jalla tuĉ cĉjican, chiiĉchiĉha:

—Pichay. Amquiz tjeeznaĉha,
 Uuzaĉtakaz Jesucristuĉ tur.

¹⁰Jalla nekztanaqui Espĉritu
 Santuqui wejtquiz tuĉ cherkatchiĉha.
 Wejrqui pajk curquiz chĉjĉtataĉha.

Jalla niwĉjtan pajk zuma
 Jerusalĉn watja wejtquiz tjeeziĉha,
 arajpachquiztan Yoozquiztan tĉjonĉi.

¹¹Nii watjaqui Yooz honorchizza;
 niĉaza lĉjĉatĉha Yooztakaz. Lĉjĉiĉni
 maztakaztaĉha lĉjĉnatĉha jaspe
 maztakaz, niĉaza ispijuĉtakaz. ¹²Nii
 wajt muytata pajk pirka ŷelatĉha,
 tuncapan zanchiz. Zapa zanquiz tsĉjii
 anjila ŷelatĉha. Niĉaza zapa zanquiz
 tsĉjii tjuu cĉjĉrtataĉha. Nii tuncapan
 tjuunacaqui Israel ŷoĉinacĉ t'akanacĉ
 tjuutaĉha. ¹³Nii pirkataĉha tuwanchuc
 ĉhĉjep zanchiz, uĉachuc ĉhĉjep zanchiz,
 warchuc ĉhĉjep zanchiz, tajachuc ĉhĉjep
 zanchiz. ¹⁴Nii wajt muytat pirkaqui
 tuncapan maz simintuchiztaĉha. Nii
 tuncapan maz simintuquiz tuncapan
 Jesucristuĉ apostolunacĉ tjuunaca
 cĉjĉrtataĉha.

¹⁵Jalla nii wejtquiz chiiĉni anjilaqui
 kor miriis parchizza, nii watja
 miriisjapa, zanami pirkanacami.

¹⁶Nii watjaqui isquinatutaĉha, porap
 kjuttan igualataĉha. Anjilaqui kor
 parĉtan watja miriichiĉha, 2,200
 kilometrotaĉha, tsewĉchuc altu kĉjutĉi,
 niĉaza latuquin igualataĉha. ¹⁷Nekztan
 pirka miriichiĉha. Nii muytat pirkaqui
 soĉta tunc pusin metro miriichiĉha,
 ŷoĉiĉ metruĉtan miriita, jalla nuĉ.

¹⁸Muytat pirkaqui jaspe maztan
 pirkitataĉha. Watjaqui kori puru
 kĉjuyanacĉchiztaĉha, limpu ispijuĉtakaz.

¹⁹Niĉaza wajt muytat pirkiĉ
 simintunacaqui c'achja maznacĉtan

alajitatača. Primiruqui jaspe maztan, segunduqui zafiro maztan, terceruqui ágata maztan, cuartoqui esmeralda maztan, ²⁰quintuqui ónice maztan, sextuqui cornalina maztan, septimuqui crisólito maztan, octavuqui berilo maztan, novenuqui topacio maztan, decimuqui crisoprasa maztan, unodecimuqui jacinto maztan, duodecimuqui amatista maztan. ²¹Nižaza nii tuncapan zanaqui tuncapan perla maznacžtan paatatača. Zapa zanaqui tsjii perližtankaz paatatača. Wajt chawc calliqui kori puru paatatača, limpu ispijužtakaz.

²²Wajtquiz ana timplu cherchinča. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaqui wajt timplu cuntača. ²³Nižaza nii wajtquiz kamcan, anaž tjuñimi jiižmi pecasača, kjanžjapa. Yoozpachaž kjanča, Jesucristužtanpacha.

²⁴Nacionanacquitant liwriita žoñinacaqui Yooz kjanquizkaz ojklayaquiča wajtquiz kamcan. Nižaza yokquiz mantiñi reynacaqui nii wajtquin honora zjijcaquiča.

²⁵Majiñ zita zana cjetžtaž želaquiča. Nižaza anaž ween želaquiča.

²⁶Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequiča nii wajtquin.

²⁷Jalla nii wajtquizqui anaž anawali kamañchizqui luzasača. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasača, nižaza incallñi žoñinacami ana luzasača. Jakziltiž tjuut Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz cjiirtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtquiz luzasača.

22 ¹Nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz tsjii limpu puju tjeeziča. Nii puj kjazqui žeti tjaañi cjiča. Nii kjazqui ispijužtakaztača. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzažtakaz Jesucristuž mantiz

puestuquiztanami ulnatča. ²Nii puj kjazqui wajt chawc call taypiqueiz okatča, puj porap kjuttan žeti tjaañi munti pakatča. Jalla nii muntiqui tuncapan wilta tsjii watquiz pookča, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jiizquiz fruta pookča. Nižaza nii munti chjañinacaqui watjanacchiz žoñinaca chjetinzjapača. ³Nižaza nii wajtquiz kamñinacaqui ana iya casticiz cheraquiča. Yooz Jiliriž mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtquiztača. Ninacž sirwiñinacaqui nii pucultižquiz rispitaquiča. ⁴Nižaza Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yooz cheraquiča. Nižaza Yooz tjuuqui nii žoñinacž ayquiz cjiirtaž cjequiča. ⁵Nii wajtquiz ween ana želaquiča. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasača. Yooz Jiliripachaž ninacžtajapa kjana cjequiča. Nižaza Yoozqui nii wajtquiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquiča.

JESUCRISTUŽ TJONZ TJUŇI WAJILLAČHA

⁶Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tii chiita takunacaqui werarača, zuma ljiitumapanča. Tuquitan Yooz Jiliriqui niž puntu parliñinacžquiz chikatchiča. Jalla nii Yoozpachaqui niž anjila cučanžquichiča, niž sirwiñinacžquiz tjeezjapa, čjulut wajilla wataquiča, jalla nii.

⁷Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča.

⁸Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinča, nižaza nonzinča. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtquiz tjeežni anjilž yujcquiz quillzinča, nižquiz rispitzjapa. ⁹Jalla nekztanaqui

nii anjilaqui wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana niža paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwuča, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjiřta Yooz taku catokñinacaž irata. Jalla nižtiquiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰Nekztanaqui wejtquin cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjiřta Yooz taku ana chjozaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquiča. ¹¹Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kuzziz kaj kamla. Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Yoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Yoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nekztan tsjii joraqui cjichiča:

¹²—Nužupan wejrqui wajillal tjonacha. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonacha. Zapa maynižquiz tjaa- ača, ninacaž kamtiquiztan jama.

¹³Wejrtča primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrtča kalltiñtqui, nižaza žerzniñtqui, jaknužt tsjii litra “A”quiztan kalltičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla niža.

¹⁴Jakziltat persun ujnacquiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiztakazza. Jalla nii pertunta žoñinacakaz cuntintuž cjequiča. Nižaza žeti tjaañi muntiz frutunacquiztan lulasacha. Nižaza ew wajt zanquiztan luzasacha. ¹⁵Pero wajt zancu jalla tiža žoñinacaž eclaquiča: tsjii kjutñi kuz tjaañi žoñinaca, yat'irinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, žoñi conñinaca, žoñiž paata

yooznacžquin rispitiñinaca, nižaza tjapa incallñinaca, nižaza tjapa toscar taku pecñinaca. Jalla nii anazuma žoñinacaž wajt zancu eclaquiča.

¹⁶—Wejr Jesucristutča. Wejt anjila cuchanžquichinča, tjapa icliz žoñinacžquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan Davidž jiliriqui tjoniñča. Nižaza Davidž majchmaatinacžquiztan wejrqui tjoniñča. Wejrtča weenzlak kjantat llijñi warawaražtakaz.

¹⁷Espiritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz žoñinacžtan “Jesucristuqui tjonla” cjiča.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznachaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecchaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasača. Zuma žeti tjaañi kjaztakazza nii zuma kamañaqui.

¹⁸Jakziltat tii liwruquiz cjiřta Yooz taku nonžaja, jalla nižžquiz chiižinžcuča, tuž cjican: Jakziltat tii cjiřta Yooz taku yapačhaja, jalla ninacžquiziqui tii liwruquiz cjiřta anawalinacaž wataquiča. ¹⁹Nižaza jakziltat tii liwruquiz cjiřta Yooz taku t'upznachaja, jalla niž žuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequiča; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasacha; nižaza tii liwruquiz cjiřta zumanaca ana nižtajapa cjequiča.

²⁰Jalla tii takunaca ticlarñiqui tuž cjiča:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonacha.

Wejrzakaz cjiwča:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

²¹Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.